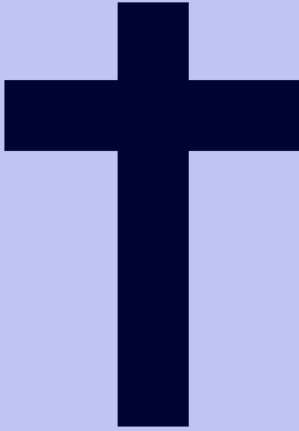

Melĕ Mékōōlē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

Mel̥ Mék̥ōl̥ē

New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48

Contents

Matyo	1
Makōse	52
Lukase	83
Jōne	134
Mbēltéd	169
Roma	217
1 Kōrinto	240
2 Kōrinto	262
Galesia	277
Efesus	285
Filipi	293
Kolose	299
1 Tēsalonika	304
2 Tēsalonika	309
1 Timoti	312
2 Timoti	319
Titus	324
Filemōn	328
Hibru	330
Jemse	347
1 Petro	353
2 Petro	359
1 Jōne	363
2 Jōne	369
3 Jōne	370
Jude	372
Mam nime mébenléd	374

Nkalaní m' bwám míme Yesue ngáne

Matyo

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalaní m' bwám ngáne Matyo átélé ríhóbe nén bán Yesue mó adé Nsoode awè Dyòb dénhòbpe aá mósòlóm á nkòhse te. Mbwiined ne mó dso Dyòb dénlònédté mekan míme ánhòbpe aá mósòbelé ábè bad se' bsoð. Mmèn nkalaní m' bwám ríde áyál e nkòhse rísyáál.

Mekan míme Yesue áyágté' aá békábé mó áte metón métáan. (1) Abé áde bad bé nkamlén rí Dyòb bétángené awón ne mbéltéd mímáb, mekan míme mébé mímáb ne mekan míme mébenléd ne bó (E'ped 5-7); (2) Nsón míme bembape dyóm ne bébe bétángené abel (Eped 10); (3) Ngáne nkamlén rí Dyòb rídí (Eped 13); (4) Ngáne mod átángené Dyòb abele (Eped 18); (5) Mekan míme mébenlad ne ngáne ébèé áde Krístæ ápé (E'ped 24-25).

Nkabtéd ní kálag

Nchyaátén ne echyáa éche Yesu Krístæ 1.1-2.23

Nsón míme Jone, Ndusené 3.1-12

Edusen ne mekágsen míme Yesue 3.13-4.11

Nsón míme Yesue á mbwóg e Galilia 4.12-18.35

Nsón míme Yesue áde áhídté á Galilia ápe á Jerusalem 19.1-20.34

E'pun bé asóg ábe Yesue á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 21-27

Mpuu ne alúmed áde Sánjwéé álúmtáá bad yál áde amáá apuu 28.1-20

Betaa ábe Yesue

(Luk 3.23-38)

1 Tónjé e betaa ábe Yesu Krístæ edii nén. Yesue ambíd á nchyaátén míme kân Dabide, Dabide mó-'é abíd á nchyaátén míme Abrahame.*

2 Abrahame mó abédé sáá awè Aisige. Aisige-'é ambé sáá awè Jakobe, Jakobe-'é mó anchyáá Judaa bóobe baányan. 3 Judaa bó mwaád Tamaa, bényhyáá Perese ne Zeraa. Perese ambé sáá awè Heseone, Heseone-'é sáá awè Rame. 4 Rame mó abédé sáá awè Aminadabe, Aminadabe-'é abédé sáá awè Nashone. Nashone ambé sáá awè Salmone. 5 Salmone bó mwaád, Rahabe bó-'áá bényhyáá Boase. Boase bó mwaád Rute bényhyáá Obede, Obede-'é ambé sáá awè Jese. 6 Jese ambé sáá awè kân Dabide.

Kân Dabide bó Uria mwaád béchyáá Solomone. 7 Solomone ambé sáá awè Rehoboame, Rehoboame-'é mó ambé sáá awè Abijaa, Abijaa ambé sáá awè Asaa. 8 Asaa ambé sáá awè Jehosafade, Jehosafade mó-'é ambé sáá awè Jorame, Jorame mó-'é ambé sáá awè Uzzia. 9 Uzzia abédé sáá awè Jotame, Jotame mó-'é ambé sáá awè Ahasé. Ahasé mó-'é ambé sáá awè Hezekaya. 10 Hezekaya-'é ambé sáá awè Manase. Manase-'é sáá awè Amose. Amose mó ambé sáá awè Josia. 11 Josia móo anchyáá Jekonyase bóobe baányan, á pónde eche bad bé alon á Israel bénkweé nzum bon bad bé Babilon bésweén bó áwā alon.

12 Ade nén demmadté atóm, kóhñ ne á pónde eché bényhyáá' é Yesue, betaa ábe Yesue bébédeé; Jekonyase móo ambé sáá awè Sheltyele, Sheltyele-'é mó ambé sáá awè Zerubabele. 13 Zerubabele ambé sáá awè Abutee, Abutee-'é sáá awè Elyakime. Elyakime-'é ambé sáá awè Azoo. 14 Azoo abédé sáá awè Zadoge,

* 1:1 Mmèn nchoo ríde kóhñe á kálag e Dyòb e'só 5.1, 6.9, 10.1, 11.10, 27.

Zadoge mó-'ε ambé sáá awě Akime, Akime-'ε sáá awě Eliude. ¹⁵ Eliude mó ambé sáá awě Elizaa. Elizaa-'ε sáá awě Matane. Matane mó-'ε ambé sáá awě Jakobe. ¹⁶ Jakobe mó abédé sáá awě Josebe. Josebe mó awónη Maria awě anchyáá Yesue awě béchagéé bán Kristəə.

¹⁷ Né-ɔ́, nyonḡel ésyāāl, mbooted ne Abrahame ápe wée Dabide, édé dyóm-é-nyonḡel ne éniin. Mbooted ne Dabide ápe pónde eche béswééné bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, édé dyóm-é-nyonḡel ne éniin. Bootya pónde eche béswéēnnē bad bé Israel á Babilon áde bēnkweé nzum, káónne á pónde eche béchyáá Yesue, áde dyóm-é-nyonḡel ne éniin.

Echyáa éche Yesue

(Luk 2.1-7)

¹⁸ Echyáa éche Yesue ébédé nēn: Maria, nyaá awě Yesue, ábédé ngon e mmwaád eché enkembíi mwēnchóm. Bēnkíi mó mod nhóg awě béchagéé áá bán Josebe. Bon byánán Maria ásu á e'wóngé wée Josebe, ényinnēd nēn bán adé nkog á ngine e Edəəđəη éche Esáá. ¹⁹ Josebe-'ε, ngáne ábédé mó mod a bwám, enkēndəḡé Maria e s'ón awóged. Né-ɔ́, abelé'áá mbonḡén áchene mó á mesəə-m-tē. ²⁰ Á pónde eché nímé mewémten médíi mó áte, ángel e Dyób empíi mó áde ánánḡé nló. Ángel ne enláá mó nēn áá, "A-Joseb, mod á mbyaa nímé Dabide, weebáá' Maria atéd nēe mmwaád awónη, áyāle Edəəđəη éche Esáá chəə épiídé mó bon abé nkog. ²¹ Achyāā mwān a mwēnchóm, échuu-'ε mó đin wée Yesue† áyāle nēn mōshūd ábē bad á mbéb-te." ²² Mmēn mēsyāāl mēmbenléd álóned e'yale ábe Dyób dénlómēnnē nkal é'dəəđəη áá, ²³ "Nyēnəne', ngon e mmwaád eché eebíi mwēnchóm ébē nkog, echyáá-'ε mwān a mwēnchóm, béchəḡ-ke mó bán Emmanuele." Adén đin adé nēn bán, "Dyób adé ne sé." ²⁴ Nēe Josebe ásyāḡé áse, ambēl ngáne ángel énlāá'é mó. Antéd Maria nēe awě mmwaád. ²⁵ Bon káón ne pónde eche Maria áchyáá mwān, Josebe enkēndyēnnē mó. Josebe anchuu-'ε ane mwān đin áá Yesue.

2

Belāḡ-bé-betintine bébidé á akuu áhye dé abe Yesue edúbe

¹ Bēnchyāā Yesue á dyad á Betelhem á mbwóg e Judeya á pónde eche Herode ábédé kəḡ. Bad behóg ábe bēláá'áá betintine ábíi mekan, bēmbíd á akuu,* bépé á Jerusalem. ² Ade bépédé á Jerusalem, bēnsədéd bánken, "Héé kəḡ e bad bé Israel, ane awě achyáádté wén ádíi? Sényiné tintine á akuu awě alúnte nēn bán achyáádté. Nē dō akáá bon sépag ábe mó edúbe." ³ Adé kəḡ Herode áwógé nē, nē dēntagéd mó á mewémten-tē bwāmbwam. Dēntagéd mó, átāḡed-te bad bé Jerusalem bēsyāāl. ⁴ Herode anlād ábe beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēsyāāl áte. Bon ásedtē bó aaken, "Héé Ane awě Dyób Áwógté, awě bésinéé, áchyāádtē?" ⁵ Dō békwénténé mó bán, "Béchyāā mó á dyad á Betelhem, á mbwóg e Judeya. Nkal é'dəəđəη antél áá, ⁶ 'A-bad bé Betelhem á ndəəb e Juda, ádēn dyad adé dyad ahóg áde adé etógnēn bwāmbwam áfintē e myad mé alon á Juda.

Áyāle mod ábíd áfintē echēn, awě ályāḡed ábēm bad bé alon á Israel.' "

⁷ Nēe Herode áwógé nē, anchélé ábē belāḡ-bé-betintine á kun-tē, bon ásedtē bó nyaa e pónde eché tintine ne ámbídtē. ⁸ Dō alómé bó á Betelhem áá, "Nyékaḡ, nyétón anon. Nzé nyényiné wée ane mwān áchyáádté, nyéfm

† 1:21 Yesue: Adén đin ádíi bán Mod a e'sooson.

* 2:1 A akuu: Ped eché etondēe ábídeé.

ámblid nyéhye nyélaá me, ábel boŋ mémpē níke míbe mós edúbé.”⁹ Ade bémáá mekan míme kǎŋ álángé bós awóg, bémbootéd ake ámpē. Boŋ áde bénóné ámin, bényín melemlem mé tintine míme bényínnē á akuu néē ákagké bós á’só. Ane tintine anké kǎŋ atyéem wéē ane mwǎn ánychāádtē.¹⁰ Anyín áde bényíne ane tintine, bénwóg menyínge bwámbwam.¹¹ Bénsól á ndábtē. Néē bésólé, bényín ane mwǎn bós nyan, Maria. Bémwōgē ane mwǎn mebóbóŋ ábe mós edúbé. Bémblédéd mende áwed míme bénwánlédté mós, bebē-’ε mós. Mmē mende mébédé gól,† mōg mé e’lod é’ bwám míme béchagēé bán frankinsen‡ ne mía.§¹² Néē bémáá ane mwǎn edúbé abe, bémwōgē esú áwāb alon, boŋ bémwōŋ nzii empée, áyāle Dyób dénlāá bós á nló-te áá béetímé’ ámbld wéē Herode.

Bésōbnē Yesue, békééné mós á alon á Egipto

¹³ Ade ábe belǎŋ-bé-betintine bémáá ake, ángel e Dyób enláá Josebe á nló-te áá, “Hidé áse, étéd anén mwǎn bós nyan ésohen bós, étimen bós á Egipto. Nyédye-’ε áwed kǎŋ né nlangé nyé mēé nyéhíde, áyāle Herode álóm bad áhed anén mwǎn, áwúu mós.”¹⁴ Mmē nkuu dēn, Josebe anhidé áse, atéd mwǎn bós nyan, ákēēn bós nkuu ne nkuu, átimnád bós á Egipto.¹⁵ Áwed dós bendyé’ε kǎŋ ne pónde eche Herode áwédé. Nén dēmbenléd áloned e’yale ábe Dyób dénlómēnnē nkal é’dáádǎŋ áá, “Nlébpé awem Mwǎn mēé ábld á alon á Egipto.”

Béwúú e’ched é’ bán á Betlehem

¹⁶ Ade Herode ásonťéné nén áá belǎŋ-bé-betintine bē bédógé mós, anlŋŋ bwámbwam. Anlóm eche sánze á Betlehem ne ene ped e mbwóg esyáál, áá béwúú bán bé baachóm bésyáál ábe béepede mwē nílaán. Ámbēl nē átǎŋgen ne pónde eche belǎŋ-bé-betintine bēnlāá-’ε mós bán bēnkālē tintine awé anlóméd echyáá eche Yesue anyín.¹⁷ Nén dēmbenléd áloned e’yale ábe Dyób dénlómēnnē nkal é’dáádǎŋ Jeremayaa. Jeremayaa anhób áá,¹⁸ “Bad bēnwōg e’saad ne awé á ngine ádē ábldé’áá á Rama, áde Rashede áchyē’ε ábe bán. Bélénté’áá mós awé, boŋ eékobpe aléned áyāle nén bán bémmad mós awé.”

Josebe, Maria, ne Yesue bébldé á Egipto béttm á Nazaret

¹⁹ Ámbld e kwééd eche Herode, ángel e Dyób empíi Josebe á nló-te áde ámbēē abé á Egipto, élangē mós nén áá,²⁰ “Téd awóŋ mmwáád bós mwǎn, nyétime ámbld á alon á Israel. Herode ne ábē bad ábe bēhédé’áá ane mwǎn awúu bémáá awé.”²¹ Néē Josebe áwógé nē, anlad yǎl, atéd Maria bós mwǎn, bós bōs béttm ámbld á alon á Israel.²² Boŋ áde Josebe áwógé bán Achelause atédé atii dé nkamlen áde sáá, kǎŋ Herode á mbwóg e Judeya, ámbǎŋ atim ámbld áwed. Ángel e Dyób enhyē mós mekan mémpēe aláa á nló-te. Né dēmbēl, á mbwóg e Galilia dós ántimmé ake.²³ Anké alon á dyad ámbáá ahóg áde béchágé’áá bán Nazaret. Nén dēmbenléd áloned e’yale ábe Dyób dénlómēnnē bekal bé’dáádǎŋ tǎŋgene Yesue áá, “Abyēēn néē Mod á Nazaret.”

3

Nkalaŋ míme Jone, Ndusenē

(Mak 1.1-8; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

¹ Etún é pónde ámbld enē, Jone, Ndusenē ámbld nkal é’dáádǎŋ á Dyób. Akalé’áá eyale é Dyób á ehyǎŋge á Judeya, álangē bad áá,² “Nyétede ábel dé

† 2:11 Gól: Edii ekii eche édé nkun bwámbwam eche élúmte bán Yesue adé kǎŋ. ‡ 2:11 Frankinsen:

Abédé dyōg áde bébagnēé Dyób mende. § 2:11 Mía: Mébédéé dyōg áde bēnabnadtē ndim.

mbéb áyāle nén nkamlen ní Dyöb níde benben.”³ Jone mó abédé mod awě nkal é'daádəŋ Yesayaa áhóbé'áá, áde ánhöbpě áá, “Ehəŋgé'ébidé' á ehyəŋge bán, 'Nyéboŋsen epe éche Sánŋwéé. Nyétii echě nzii.’

⁴ Jone ahágé'áá mbóté éche bébénlé nyoŋ éche ébidé á yäl e kamêl.* Awáá'áá ngáá a ngob e nyam. E'chuu ne bengóméé bóó bébédé ndyééd echě. ⁵ Bad bébidé-'áá á Jerusalem, ne nímíníí myad mé mbwóg e Judeya esyáál ne á meloŋ mémpěe níme mébédé á nkəg mé edíb é mbáá é Jodan, békag wéé Jone. ⁶ Néé bəmpaléé nímāb mbéb áte, Jone ádusen bó á edíb é Jodan. ⁷ Boŋ áde Jone ányíne néé Befarisia ne Besadusia béhúé'é ábel boŋ ádusen bó, anláá bó áá, “Píí é nyš chén! Nzéé múmó aləŋgé nyé áá nkáásé ní Dyöb níhúé' boŋ alébpě nyé áá nyékúme abəŋgé? ⁸ Nyéke nyébele mam níme mélúmēd nén bán nyétēdté ádēn abé dé mbéb. ⁹ Nyéewémntán nén bán nzé nyéhóbé bán, nyédé bán ábe Abrahamé, nyéekudté nkəgsen ní Dyöb. Boŋ nílaa nyé nén meé, Dyöb áhele ábenléd nímén meláá áttimēd mó bán ábe Abrahamé. ¹⁰ Bəob-pəó ehón émáá anaa á nkaŋ mí mel. Né-óó, bwel ké é'héé ábe béechyāá' e'pum é' bwām, békwel bó bébwém-me bó á muú-te. ¹¹ Ndusan nyé bəob ne mendíb álúmed nén bán nyéhəŋléné ádēn abé dé mbéb. Boŋ mod ampée ahúé', awě atómé me. Meékwoŋnedéé ké ápém níme metámbé. Ádusen nyé ne Edaádəŋ éche Esáá, ádusen-ne nyé ne muú. ¹² Awánlé echě epeben á ekáá, ábel nén, ápeb níme menyán ámín. Nzé amadé, álád mbum é bwām áte, ákōó chó. Boŋ álád e'pəá, ahyáád bó á ebonde é muú éche éédímé'.”

*Béduséné Yesue
(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)*

¹³ Bəob-pəó, Yesue ambíd á mbwóg e Galilia, áke wéé Jone á edíb é Jodan ábel nén Jone ádusen mó. ¹⁴ Boŋ Jone anwanén mó mewémten ahəŋlen, áhóbě nén áá, “Néé edíí bán we-éé wembé edusan me, chán étímé abé éche wewe éhyagké áwém wéé nídusen we?” ¹⁵ Boŋ Yesue ankwentén mó áá, “Mwě ébē nē bəob ábel nén débel mam mésyāál bwām ngáne Dyöb áhedéé.” Né-óó, Jone ankwentén mó adusen. ¹⁶ Melemlem mé pónde níme Jone ámáá Yesue adusen, Yesue ansyáá á mendíb-te. Dóo ngob e dyöb énédnédé, boŋ ányíne néé Edaádəŋ é Dyöb ébidé ádyöb ésudé ášē néé élāā, étyéém-me mó á nló mín. ¹⁷ Ehób ché-é ampé ébidé ádyöb nén, “Awem Mwān a nlem nén, awógte me menyinŋe bwāmbwam.”

4

*Satane akəgé Yesue
(Mak 1.12-13; Luk 4.1-13)*

¹ Ambíd e pónde, Edaádəŋ é Dyöb éntimén Yesue á ehyəŋge ábel nén Satane ákəg mó. ² Yesue andid yäl nzaa á mekáne-té móom mé e'pun meniin. Ambíd e ene pónde nzaa ewagé'áá mó. ³ Dóo Satane ápédé boŋ aləŋgé mó áá, “Nzé We-éé edé Mwān a Dyöb, kamlen nímén meláá métim e'wéle.” ⁴ Boŋ Yesue antimtén mó áá, “Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, 'Saké ndyééd chəmpen edide moonyoŋ á alonŋé. Boŋ eyale téé éche Dyöb áhóbé, chóó édidé moonyoŋ á alonŋé.’” ⁵ Dóo Satane ákééné Yesue á Jerusalem, dyad áde ásáá boŋ átyéēmān mó á nzoŋge e Ndáb-e-Dyöb mín, ⁶ aləŋgé mó áá, “Nzé we-éé edé Mwān a Dyöb, éheb á bwéle-mín hén éhūn á ndəob, áyāle éténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

* 3:4 Kamêl: Edii nyam echě edé néé nyag echě bébenladté á ehyəŋge ápém nted.

‘Dyöb dékamlén éche ángel ásbáb wε, épēm-me wε ámln ábel weébōmē ekuu á aláá.’ ”

⁷ Yesue-ε antimtén mó aá, “Boŋ kálag e Dyöb ehóbé ámpē nén aá, ‘Weékāgē Sāŋgwéé ádonj Dyöb áte.’ ” ⁸ Satanε antéd Yesue ámpē, búmō býtyéém á mbōod mfn, boŋ álúmté mó melonj mé nkōŋsé mésyāāl ne nħon rnsyāāl míme rídé áwēd-te. ⁹ Dóo álāŋgēé mó aá, “Měbě wε ábén bwēm é’syāāl nzé ebwógke me mebóbōŋ boŋ ébāg-ke me edúbé.” ¹⁰ Dóo Yesue álāŋgēé mó aá, “Syáá me á díd-te, a-Satan! Eténlédé nén bán, ‘Ebwógke’ Sāŋgwéé ádonj Dyöb mebóbōŋ, ébage-ε mó edúbé. Mwēnpēn-naá étāŋgéné abele.’ ”

¹¹ Né-óó, Satanε antedé Yesue, ákē. Ángel émpě, éwōŋgén Yesue.

*Yesue abootédé míme nsón á Galilia
(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)*

¹² Ene póndé bēnhē Jōne, Ndušene á mbwōg. Ade Yesue áwógé nē, antīm ámbid á mbwóg e Galilia. ¹³ Anhidé á dyad á Nazaret, áke ádyēē á dyad á Kapenahum. Kapenahum abedé á nkāg mé edib-é-nzab é Galilia, á abwóg á hōm á túmbé e Zebulōn ne e Naftali. ¹⁴ Yesue anké á Kapenahum álonéd mekan míme nkal é’dáodāŋ Yesayaa ánhōbpē aá,

¹⁵ “A-mbwóg e Zebulōn, a-mbwóg e Naftali, ntinned ne edib é nkwě, á múde mé edib ní Jodan, Galilia mbwóg eché bad ábe béesě bad bé Israel bēdyεé’.

¹⁶ Bad ábe bēbédé á ehintén-té békúdé e’nyínen bé ekíde; Bad ábe bēbédé á nsal ní soŋ békúdé e’soosōŋ.”

¹⁷ Bootya póndé eché Yesue ánkéé á Galilia ambootéd eyale é Dyöb akal áhābē nén aá, “Nyéhāŋlen abé dé mbéb, áyāle nkamlēn ní Dyöb rídé bēnben.”

*Yesue apwédé bembapεe bé’sō
(Mak 1.16-20; Luk 5.1-11)*

¹⁸ Epun ehóg Yesue akagé’áá á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Annyín bán bé baachóm bébe; Simōne awě béchágé’áá bán Petro, bó mwānyāŋ Andreyā néε bēbwéméé mbínzé. Bēbédéε bekób-bé-súu. ¹⁹ Dóo álāŋgēé bó aá “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbéé súu hōob, mééyāgéd nyé ngáne nyétédte bad nlém á abum áhid me.” ²⁰ Abwōg-ábwōg bēntedé échab mbínzé, bēhídē-ε mó. ²¹ Néε bésídté á’sō, Yesue annyín bán bé baachóm bēmpéε bébe; Jemse bó mwānyāŋ Jōne, bán ábe Zebēdie. Bóobe sáá bēmbē á bōle-té, bēbwémé’áá échab mbínzé. Hē dóo Yesue áchēnléé bó bad bébe aá bēhíde mó. ²² Abwōg-ábwōg bēntedé sáá ne bōle, bēhídē-ε Yesue.

*Yesue ayágté’áá, achōŋté-ε bad
(Luk 6.17-19)*

²³ Yesue akagé’áá myad mésyāāl á alonj á Galilia áyāgté eyale é Dyöb á ndáb é mekáne, ákalé-ε nkalāŋ mí bwām mé nkamlēn ní Dyöb. Achōŋté’áá bad bé nkole bésyāāl ne nyaa e nkole téé eché émbē áftinté echāb. ²⁴ Né-óó mekan míme Yesue ábélé’áá nwōgnádtáá á mbwóg e Siria esyāál. Nē dēnkāŋ bad bēpééné’áá bad bé nkole bésyāāl áwē. Bēpééné’áá bad áwē ábe békónlé’áá nkole ne mewε nyaa ne nyaa. Bad ábe e’dáodāŋ bé mbéb bēmbēē áte, bad ábe bēhúne ekikíd, ne bad ábe bēwédé eped, Yesue áchōŋté ábē bad bésyāāl. ²⁵ Nē dēnkāŋ, ndun e mod ehídé’áá Yesue. Bad bēbídé’áá melonj bootya á Galilia ne mbwóg e Myad Dyóm, Jerusalem, Judeya, ne ped eché edé á múde mé edib é Jodan níminí.

5

Yesue ayágté bad á ekone mín

- ¹ Ade Yesue ányíné ene ndun e mod, anchágé é ekone mín, ádyēē ášē. Aheda-
 taá ábē bembapēé bétáné mós ² boŋ ábootéd bós ayáged, áhōbē aá,
³ “Nnam núbē ne bad ábe bédé atóg á edáádāŋ-tē áyāle bédé ášē e nkamlēn ní
 mín.
⁴ Nnam ne bad ábe bélebe’, áyāle Dyōb déwōgēd bós menyiŋge ámpē.
⁵ Nnam ne bad ábe bépwiítédé, áyāle nkōŋsē nýsāāl mébē nímbāb.
⁶ Nnam núbē ne bad ábe bédé nzaa ne píđ ábēl mam níme Dyōb áhedéé aá
 mébēnled, áyāle Dyōb dékōdéd bós.
⁷ Nnam ne bad ábe bēwōge bad bēmpēe ngōl, áyāle Dyōb dómmpē déwōg bós
 ngōl.
⁸ Nnam ne bad ábe békénlé nlém á abum, áyāle bényín Dyōb.
⁹ Nnam ne bad ábe békóme nsāŋ, áyāle Dyōb déchəg bós ábē bān.
¹⁰ Nnam ne bad ábe békude metake áyāle bēbeléé mam níme Dyōb áhedéé.
 Bédé ášē e nkamlēn ní mín.
¹¹ Nnam núbē ne nyé ábe bad bésyāā’ē, nyé ábe bétagteé, bēbānē nyé e’bēbtéd
 é’ mam áyāl, bēbīdē-’ē nyé mbōŋ é metóm áyāl, á đín áđēm. ¹² Nyéwōge
 bwām, nyébé-’ē menyiŋge áyāle nsábe níme nyékudté ádyōb níchábé ámín.
 Nén dós bad bétágté’áá bekal bédáádāŋ bē’ bōsd.

*Nkwē níme núbódé e’nyin, ne etrukán éche békōŋgé
 (Mak 9.50; Luk 14.34-35)*

- ¹³ “Nyédé etógnén á alonjé á bad bé nkōŋsē ngáne nkwē nídí etógnén
 áyāle ndyééd. Boŋ nzé nkwē núbódé alaŋ chán bēhele-se bényínéd mós ámpē?
 Méesaá dyam dé abēlēn ámpē. Né-ós, apim dós bépiméé, bad békōgtáád mós
 ámín. ¹⁴ Nyéé nyédé nēngáne etrukán álúmed bad bé nkōŋsē bésyāāl nzii e
 Dyōb. Dyad áde álónjédé á ekone mín déesōmēé. ¹⁵ Mod eémāā-’aá etrukán
 achod se ákōō chós á ebwōg-sé, boŋ abelē ákēl chós ámín, ábēl nén ényínte
 kénzēé awē adé á ndáb-te ekíde. ¹⁶ Nyémpē nyépepe’, melemlem néē etrukán.
 Nzé bad bényíné nsón ní bwām níme nyébeléé, bēken Dyōb, awēn Titéé awē
 adé ámín.

Ayáged áde Yesue tāŋgene mbéndé

- ¹⁷ “Nyéewém tán nén bān mpedé á nkōŋsē ábóded mbéndé éche Mosēe ne
 mekan níme bekal bédáádāŋ bēyágté nyé. Meépedéé ábóded mós, boŋ mpedé
 álóned mós. ¹⁸ Ne mbále nlāŋge nyé nén mēé, káōŋ ne á asóg dé nkoŋ ní sé ne
 ní mín, ké mwāmpīn mé eyale nhóg awē atēnlédé á mbéndé e Dyōb eéhídtéé
 ášē káōŋ né mésyāāl melóné.* ¹⁹ Né-ós, kénzēé awē abóō mbéndé póg áfínté
 éché mbéndé é Dyōb, ké ene echē bēwém téné bān eésaá etógnén, áyāgtē-
 ’ē bad bēmpēe aá bēbel melemlem, ene ndín e mod ébē ndimtene áfínté e
 bad ábe bédé ášē e nkamlēn ní mín. Boŋ kénzēé awē abele ngáne mbéndé
 éhóbé, áyāgtē-’ē bad bēmpēe ábēl melemlem, ábē etógnén bwāmbwam áfínté
 e bad ábe bédé ášē e nkamlēn ní mín. ²⁰ Né-ós, nlāŋge nyé nén mēé, ésebān
 abele á Dyōb áđēn átómé áde Befarisia ne bemelēede bē mbéndé, né nyémpē
 nyéesónlé á nkamlēn ní mín mbéd.”

*Ayáged áde Yesue tāŋgene melinjá
 (Luk 12.57-59)*

- ²¹ Yesue ambáđ ahób aá, “Nyéwógé nén bān bēnlāā bad bē’ bōsd bān, ‘Mod
 eewúé mod. Kénzēé awē awúú mod, bétāŋgéné mós akáád.’ ²² Boŋ nlāŋge

* 5:18 Né mésyāāl melóné káa áde ayáge ásyāāl álóné.

nyé nén mée, kénzée awë ałıñné† mwányan bétanğéné mó akáad. Kénzée awë aşıyñ mwányan bépeén mó á kóte e bad bémbáá bekáad mó. Kénzée-é awë áchag mwányan aá, ‘Edimdim é chóm chén’, béhele bébwém mó á dü-á-muú. ²³ Né-óó, nzé ekag á menyán mé mende áke dé abe Dyób mende, boñ ekámténé nén weé nyé mod nyéwánłéné kəkəə, ²⁴ ébāñe nímōñ mende aśé á’sō é menyán mé mende. Eśebe éke ébəl nsan ne ane mod boñ étım ámbíd éke ébe mende. ²⁵ Nzé mod ahede we ake dé asómēn á kóte, bəl káñ nyúmō nyépe á nchemten byánán nyéepé á kóte. Eśebe nē, ahelese asómēn we á kóte. Kóte-é ébée we á mekáá mé plúse, plúse chó-é éhe we á mbwag. ²⁶ Ne mbále, nłanğe we mée, weéhłēē-se ebíd á ndáb e mbwag-té wē káñ né etwedé áđōñ alım aşıyāl.

Ayáged ađe Yesue tñğene akáb dé mesón

²⁷ “Nyéwógé ngáne behóbé nén bán, ‘Nyéekábé mesón á ndáb e’wóngé.’ ²⁸ Boñ nłanğe nyé mée, kénzée awë anóné mmwaád boñ awémtén aá né mōnnañnéd mó, amaá asón akáb ne ane mmwaád áwe nłém-té. ²⁹ Nzé áđonğ đíd ábelte we mbéb, ehúd dś, épim. Edé mboñ ábód dś, tómaa bś ábwém ehoñ yəl esyáál á dü-á-muú. ³⁰ Melemlem nē, nzé éhoñ ekáá ébelte we mbéb, esł chś, épim chś. Edé mboñ ábód chś tómaa bś ábwém ehoñ yəl esyáál á dü-á-muú.

Ayáged ađe Yesue tñğene abóo-dé-e’wóngé

(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ “Kálag e Dyób ehóbé ámpē nén, ‘Kénzée awë anané mwaád á e’wóngé atñğéné ábe mó apab áde alımte nén bán anané mó á e’wóngé.’ ³² Boñ nłanğe nyé nén mée, nzé mod anané mwaád á e’wóngé ésebán ane mmwaád akábé asón, boñ ane mmwaád akii mod ampée awón, né nchóm awë anané mó á e’wóngé mó atımté mó mmwaád awë akábé mesón. Kénzée-é awë awóó mmwaád awë bénáne á e’wóngé né mómpē akábé asón.

Ayáged ađe Yesue tñğene amwé dé melē

³³ “Nyéwógé nén bán benłāá bad bé’ bōód bán, ‘Mod eemwág melē ngēn, boñ nzé mod amwéde melē atñğéné ábəl dyam áde ámwééné melē á’sō é Dyób.’ ³⁴ Boñ nłanğe nyé nén mée, nyéemwág melē ké mehóg. Nyéemwág melē á đın dé nkamlēn mí mín, áyāle áhed dśó Dyób áwóó e’đii bé nkamlēn. ³⁵ Nyéemwág-ke á đın dé nkōñsé, áyāle áhed dśó Dyób ásumé mekuu. Nyéēbenłád-tē ké đın á dyad á Jerusalem, áyāle áđii dyad áde kāñ embáá. ³⁶ Nyéemwág melē ké á đın dé nłó nımēn, áyāle nyééhłēē ké mbum e esid póg ahəñłen áwen nłó, ápúbéd ké’é áhined chś. ³⁷ Boñ nzé ehóbé weé móbele dyam, ehób weé, ‘Ée, mēbel dś.’ Ké-é weé, ‘Aáy, méebēnlé.’ Kéchée éche ébáde áhed né ebídé wée Satane.

Ayáged ađe Yesue tñğene akun-d-yəl

(Luk 6.29-30)

³⁸ “Nyéwógé ngáne behóbé nén bán, ‘Nzé mod atúbé mod đíd, bétúb mómpē đíd. Nzé mod ahúde-é mod asoñ, behúd mómpē asoñ.’ ³⁹ Boñ nłanğe nyé nén mée, nzé mod abelé we mbéb, éched yəl. Nzé mod abómé we abén á akag ahóg, ekunnéd mó áđınıí ámpē. ⁴⁰ Nzé mod ahede we asómēn á kóte ákobēn we nímōñ nkobe, ébag mó káñ ne ehoñ súde. ⁴¹ Nzé mod anyágté we aá ékeēn mó máyl mehóg, ékēēn mó máyl mébe. ⁴² Kénzée awë achómé we chóm, beé mó. Nzé mod ahóbé-é aá, ébál mó chóm éche éwóó, ebál mó.

† 5:22 Kénzée awë ałıñné; donğe á kálag áwóó kénzée awë alii ngēn.

*Ayáged áde Yesue tângene bad bé ekoyi**(Luk 6.27-28, 32-36)*

⁴³ “Nyèwógé ngáne béhóbé bán, ‘Edəŋ mwānyoŋ, ékəw-’e mod awě akəw we.’
⁴⁴ Boŋ nlanđe nyé nən meé, nyédəŋ bad ábe békós nyé, nyékánnad-te ábe
 bétagte nyé. ⁴⁵ Nzé nyèbelé nê, né nyéebē bán ábe Titée awên awé adé ámín.
 Alóme’ enyən ne mbúú wée bad bé mbéb ne bé bwám nyaa póg, ⁴⁶ Nzé edəó
 bad ábe bédós we bənpen, nê déepiinédte we nsábe ké nhóg. Káəŋne besaad-
 bé-tááse bómpe bébele melemlen. ⁴⁷ Nzé elente’ áboŋ bad bənpen né ebele
 melemlen ngáne kénzée ampée ábeleé. Káəŋne bad ábe béese bad bé Israel
 bébele nê. ⁴⁸ Né-ós, mbeltéd nímən rítəŋgéné nées rtyéémé bwám, nēŋgáne
 mbeltéd níme awên Titée awé adé ámín.

6*Ayáged áde Yesue tângene áwóŋgen bad*

¹ “Nyétéd pónde! Nyéebələ nsón rí Dyöb ábel boŋ bad bényín nyé. Nzé
 nyébele nê, né nyéekudté nsábe wée awên Titée awé adé á nkamlen mí mín.
² “Né-ós, nzé ebage mod chöm éche átógnéné, weékumé nkəŋ nēŋgáne bad
 ábe bédoge yəl. Békume nkəŋ á ndáb é mekáne ne á dyad-té wée bad bédíí,
 ábel boŋ bényín bó. Ne mbále nlanđe nyé meé, bémáá nímab nsábe rísyəəl
 akud. ³ Boŋ nzé ebage mod chöm éche átógnéné, weébələ’-se ké awoŋ wên
 awé étómténé adəŋ abíí. ⁴ Nê débəl mod ké nhóg eebíí’ é chöm éche ébágé mós.
 Dyöb, awoŋ Titée awé anyíne mam níme mébenled á e’koŋnéd-te mósábé we.

*Ayáged áde Yesue tângene mekáne**(Luk 11.2-4)*

⁵ “Nzé nyékanne’, nyéekánné’ nées bedog-badé, ábe nzé békanne’ bédəə
 atyéem á ndáb é mekáne ne á mbom, ábel boŋ bad bényín bó. Ne mbále
 nlanđe nyé nən meé, bémáá nímáb nsábe rísyəəl akud. ⁶ Boŋ pen, nzé mod
 akánné’, asól awé toŋ-té, ádíb ekob, boŋ akánné wée eche sáŋ Dyöbe awé mod
 éenyínē. Ene pónde awoŋ Titée awé anyíne’ mam níme méde á e’koŋnéd-
 te ásabé we. ⁷ Nzé nyékánné’, nyéebádnán e’yale mbád ne mbád, ngáne
 bad ábe béese bad bé Israel bébeleé. Bébelé bəwəmtán bán Dyöb déwóg bó
 mekáne áyale bébúde e’yale áte. ⁸ Nyéebág nées bó, áyale Dyöb, awên Titée,
 amaá abíí chöm éche nyétógnéné byánán nyéēsedéd mós. ⁹ Né-ós, enén nyaa e
 mekáne chóo nyétəŋgéné akáne,
 Dyöb, Titée awéd, awé adé ámín,
 edúbé ébē ne ádoŋ dín.

¹⁰ Mmōŋ nkamlen rhye rítéd etól.

Bad bé nkəŋsé bébel mekan níme éhedeé, ngáne ébenlaadté ámín.

¹¹ Bag sé echəd ndyééd e epun e bín é’ chíí.*¹² Lagsén sé níməd mbéb, ngáne sémpē sélagsanné mod tée awé abelé sé
mbéb.¹³ Weémwāg-se sēhún á mekəŋsen-té, boŋ húd sé á mekáá mé Satan.†¹⁴ Nzé nyélagsan bad mewusé níme bēbénl é nyé, né Dyöb Titée awên awé áde
ámín mómpe əlagsén nyé. ¹⁵ Boŋ nzé nyéəlagsán bad, né ké Dyöb awên Titée
éəlagsénné nyé.*Ayáged áde Yesue**tāngene adid á yəl nzaa á mekáne-té*

* **6:11** Bag sé ndyééd e epun é bín é’ chíí káa ndyééd e epun é bín é’ chän. † **6:13** Donge á kálag
 dé’só ábádé bán Nkamlen, ngine ne ehúme bédíí áboŋ á ngíndé ne á ngíndé.

16 “Nzé edide yál nzaa á mekáne-tê, weésudné’ ngáne bedog-badé bébeleé. Béchémté’ e’só á nló ábel bonj bad béchem bán bédide yál nzaa á mekáne-tê. Ne mbále, nlanje nyé nén meé bémáá nímāb nsábe rísyāāl akud. 17 Bonj nzé edide yál nzaa á mekáne-tê, éwōbē e’só, ésēdē-’ε nló áte. 18 Bēl nē, ábel bonj bad béchemé bán edide yál nzaa á mekáne-tê, étómé awōn Titée awē mod éēnyīnē. Anyīne’ mam nme médé á e’kojnéd-te, mó-’aa ášābē wε.

Ayáged áde Yesue
tāngene awōn á bwēm
(Luk 12.33-34)

19 “Nyéekojnád yál nhon á nkōjsé wén, wée sīi ne ngag bébēbēdtē, bechīb-pe ámpē bebóo ndáb, béchīb. 20 Bonj nyékoo nímēn nhon wée sīi ne ngag bébēbēdtē, bechīb-pe ámpē bebéboó’é ndáb se béchīb. 21 Nyébíi bán wée nhon núbákgē mod, áhed dōo ním-mε núbákgē mó.

22 “Díd dōo adé ngáne etrukánj é yál e mod. Nzé díd ákénlé wε áte, ehoj yál esyāāl chōmpē ebélé ekélé. 23 Nzé déekēnle, yál chōmpē ēlōn wε áte ne ehíntēn. Né-’óó, nzé chōm éche ényínte nyé ekide étímé abé chōm éche étímté nyé á ehíntēn-tē, né échē ehíntēn échē nyébēē áte étómtēn ngine abé.

24 “Modmod échēlē-se abé mbalede a bewōn bébe. Alūmēd nhóg edange tómaa aníníi, ké’ε átlmēn nhóg, abánj-’ε aníníi áyāl. Weéhēlē-se ebé mbalede a bad bébe abé ahóg. Weéhēlē-se ebé mbalede a Dyōb se ebé-’ε mbalede a mōné.

25 “Né-’óó, nlanje nyé nén meé nyéētāgē áte á alongé, se nyéhābē nén bán cheé nyédyēē, ké’ε nzé-chómé nyémwēē, ké’ε cheé nyéwāā’ε á yál. Eesaá mbále bán alongé átomé rísyāāl ndyééd-ε? Yál-le ámpē eesaá etógnēn tómaa mbóté-yε? 26 Nyénōne menon, méēwēnēē bwēm, méēpādēē, méēwóo-’aa hōm ádē békōjgēē medyē. Kénē, Dyōb awēn Titée awē adé amín adítte mó! Nyéebíi’ é bán nyédé etógnēn bwāmbwam tómaa menon-ε? 27 Nzé-módé áwēn tnté

ahēle átāg áte kááj, abád ké epun ehóg áwē alongé?† 28 Cheé-’óó ekáá bonj nyétagé áte áyāle mbóté éche nyéwāā’ε? Nyénōne’ mbonja éche édé á mehínte ngáne ékwogēé. Eebeléé ntū, éebangēé mesanj. 29 Nlanje nyé nén meé, ké kān Solomone ne nímē nhon rísyāāl eewāā’aa mbóté éche épédé échēn mbonja ké póg e’boj. 30 Nzé Dyōb áheleε áwāādtē e’sum abé é’bāg chíi bonj chán béhé bō á dū, né éetómmé nyé awāad né-yε? Chán adúbe ádíi nyé mwāmpīn nēn? 31 Né-’óó nyéētāgē áte bán, ‘Cheé sédyēē? Cheé sēmweē?’ Ké-’ε bán, ‘Cheé séwāā’ε?’ 32 Bad ábe béesē bad bé Israel bōo béchyεε’ ákud échēn ndín é bwēm. Awēn Titée awē adé amín abíi aa nyétógnēn abēn bwēm é’syāāl.

33 Bonj nyésébe nyé nyéhed mam mé nkamlēn rí Dyōb tómaa mam mēsýāāl, nyébele-’ε ngáne Dyōb áhednéé nyé. Nzé nyébele né, né Dyōb débē nyé abíníi bwēm é’syāāl. 34 Né-’óó nyéētāgē áte áyāle epun é’ chán. Epun é’ chán chēn éwōj nímē metake níme mékwognéd chō. Epun tée éwóo nímē metake.

7

Ayáged áde Yesue
tāngene bad ábe békáadtē baab
(Luk 6.37-38, 41-42)

1 “Mod eekáádté waáb. Nzé eekáádté wēn, né Dyōb dōmpē dékaad wε. 2 Nyaa échē ékáádté wēn, chōo Dyōb dōmpē dékáádté wε. Melemlem né nhágtéd níme ébénlédé móo Dyōb dōmpē débēnlédé. 3 Cheé ekáá bonj éwāmsān mwá píuted anyín á díd áwēn, ésebān ehēle nkog níme rídé mmōj

† 6:27 Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne ádíi.

á díd anyín? ⁴ Chán éhële-se eláá mwányonj wéé ámwε móhūd mó píuted á díd, áde nkɔg rídíí mmɔn á díd? ⁵ A-edog-bad! Sébé éhūd nkɔg níme ríde mmɔn á díd, dɔ́ wétɔ́nj' é píuted eché edé mwányonj á díd anyín, bonj ehúd-te chɔ́. ⁶ Weetédé mam mé Dyɔb se ébē mbwé, áyāle ékunnéd wε yāl ékūm-me wε. Weebwémme nguu échɔ́nj ngese áyāle édyantéd chɔ́ ámín.

Hedén Dyɔb kéchéé éche éhedé
(Luk 11.9-13)

⁷ “Hedén Dyɔb, ábē wε. Héd, Dyɔb débēl enyín, kūm ekob, Dyɔb dédibnéd wε. ⁸ Ayāle kénzée awé ahédné Dyɔb, ákūd, awé ahédé-'ε, ányín. Kénzée-'ε awé akumé ekob, Dyɔb dédibnéd mó. ⁹ Sáa-a-mwān ahéé mwān ahédénné ewεle, bonj ábe mó aláá? ¹⁰ Ké-'ε nyé ahéé mwān ahédénné súu, bonj ábe mó nyā? ¹¹ Nzé e'bébtéd é' bad néε nyé nyébage áben bán kase é bwēm, tógtén-naá echen Sánj awé adíí ámín? Chán-nɔ́ éebaá bad ábe béhédné mó kase é bwēm? ¹² Né-ɔ́, kéchéé éche édás wéé bad bébel áwɔ́nj, ébel chɔ́ áwāb. Nén dɔ́ mbéndé e Dyɔb ne bekal-bé-e' dásɔ́nj ékoo' é ayáged.”

Nzii e alongé áde déemaá',
elélé áte
(Luk 13.24)

¹³ Yesuε ambád aá, “Bwεé á ekob éche échíné áte, áyāle ekob éche ékag á dū-á-muú ékálé áte, nzii eched-te etánlédé, bad ábe bébwag-ke áhed bébuú áte. ¹⁴ Bonj ekob é nzii e alongé ádē déemaá' edé mwāmpín. Nzii-'ε eché etime áwed elélé abwε áte. Nguse é bad chɔ́ ébwag-ke áhed.

Bekal-bé-e' dásɔ́nj bé metóm
(Luk 6.43-44)

¹⁵ “Nyétéd pónyé ne bekal-bé-e' dásɔ́nj bé metóm. Bélúmte byánán bépwéédítédé néε rídyɔ́nj m' mbód, bonj áwāb nlém-té bédé ebébtéd néε ngá. ¹⁶ Nyéechem bó á mbeltéd nímāb. Mewán méchyáa e'pum é' besabé-yε? Ké-'ε mekód méchyáa' e'pum é' mángāle-yε? ¹⁷ Melemlem-'aá bwel ké é'héé ábe é'kwoge' bwām, é'chyáa-'ε e'pum é' bwām. Bonj ké é'héé ábe béekwágé' bwām, béechyāā-'ε e'pum é' bwām. ¹⁸ Bwel é' bwām béehelélé e'pum bé mbéb achyáa. Bwel bé mbéb-pe béehelélé e'pum é' bwām achyáa. ¹⁹ Bwel ké é'héé ábe béechyāā' e'pum é' bwām, nwóó-nzag ákwel bó, abwém bó á dū. ²⁰ Né-ɔ́, nyéebíí bekal-bé-e' dásɔ́nj bé metóm á mbeltéd nímāb.

Bad ábe béhíde Yesuε
ne nlém mbε
(Luk 13.25-27)

²¹ “Saké mod téé awé achagtaad me aá, 'A-Sánj, A-Sánj,' ásāl á nkamlɛn ní mín. Bad ábe bébele ngáne echem Sánj awé adé ámín áhednéé bó, bóó bésāl. ²² Ade epun é nkáásé mé asóg épéé, bad híin bépē áwēm, bélāngé mé bán, 'A-Sánj, A-Sánj, ngómé sékánlé' áá bad mam níme Dyɔb álómné' áá sé aá mébenléd, á dín ádɔ́nj, sébenléd-te ádɔ́nj dín ábided bad e' dásɔ́nj bé mbéb áte, sébelé-'ε menyáké híin! ²³ Héε mélāā' é bó mεé, 'Meebíí' é me nyé. Nyésyāā me á díd-te! E'bébtéd é' bad ngēn!”

Belónj-bé-ndáb bébe:
a debyéé ne a eyákel
(Luk 6.47-49)

²⁴ Yesuε ambád ámpē aá, “Né-ɔ́, mod téé awé awógé ábēm e'yale bén, bonj ábelé-'ε ngáne é'hóbeé, adíí néε mod a mekínzé awé alóó ndáb á ebēn é aláá mín ábel bonj éwúu ásē. ²⁵ Ambíd e nē, mbúú e ngíne enchá, e'díb é'lone,

ekukud-te étom wée ene ndáb émbēē, bonj enkênkwéé, áyāle enlónhéd á aláá mín. ²⁶ Bonj kenzéé awé awógé ábēm e'yale bēn, bonj eébele ngáne é'hóbéé, adii nēngáne eyókél é mod éche élóó eche ndáb á nsíí mín. ²⁷ Ambíd e nē, mbúú e ngine enchó, e'dīb é'lóne, ekukud-te étom wée ene ndáb émbēē. Ene ndáb enkwé. Enkúme émad-te ahēnted áte."

Kunze eche Yesue awóó áyáged

²⁸ Ade Yesue amáá nímēn mésyāāl ahób, amute áde áwóglánáá mó démbē menyáké bwāmbwam áyāle nyaa eché áyágté'áá. ²⁹ Áyágté'áá bō nēe mod awé nzé ahóbé, né émáá. Eeyágté'áá, nēngáne bemeléede bé mbéndé.

8

Yesue achōhté mod awé meləḡ məkóbé

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Yesue ansūd á ekone sé. Ade ápédé é ekone sé ndun e mod ehídé'áá mó. ² Hē dōo mod nhóg awé meləḡ məkóbé ápédé áwē bonj ábwōgē mebóbōḡ ne edúbé ésyāā, áhōbē nēn áá, "A-Sāḡ, nzé edáá ehele ébēl mē nsāḡ."* ³ Dōo Yesue ábídité ekáá, ábānē mó á yāl bonj álánḡē mó áá, "Ndáá, sāḡ!" Abwōg-ábwōg nímē meləḡ mēmáá ane mod á yāl. ⁴ Dōo Yesue álánḡéé mó áá, "Weelāngé modmod dyam áde ábénléde, bonj ké élúmed yāl wée príse, ásimen wē. Ebag-ke mendē ngáne mbéndé e Mosēé éhédeé, álúmed bad wéé mósāá."

Yesue achōhté mbālede a mod ambáá á sánze

(Luk 7.1-10)

⁵ Ambíd e nē, Yesue ankē á dyad á Kapenahum. Nēe ápédé áwed, mod ambáá á sánze é Roma ambé awé akamlaan mbwókēl e sánze. Ane mod anhye mó achāḡ, áhōbē ⁶ áá "A-Sāḡ, awēm mbālede eédyé'é bwām, adé á anōḡ de nkole á ndáb. Eéhēlēē ahide ásē. Atage bwāmbwam." ⁷ Yesue anláá mó áá, "Mēépē, ríchōod-te mó." ⁸ Dōo mod ambáá á sánze ne átímtanné Yesue áá, "A-Sāḡ, mmēn meékwognedéé ákob wē nken áwēm ndáb, bonj hób ké eyale, awēm mbālede ádyéé bwām. ⁹ Mmēn ndii mod awé adé ásē e nkamlen, mmēn-ne nwóó sánze éche ríkamlanné. Nlāḡge póg mēé, 'Kāḡ, ékāḡ-ke né dēn, empée mēé 'Hyāḡ', éhyāḡ-ke né dēn. Nzé nlāḡge awēm mbālede mēé, 'Bēl échéń', ábēlé-'é né dēn." ¹⁰ Ade Yesue áwógé nē, yāl enkóm mó áte. Dōo álánḡéé bad ábe bhídé'áá mó áá, "Ne mbále, nlāḡge nyé mēé, meényínēē mod a lonḡ á Israēl ké nhóg awé awóó nyaa e adúbe eché anēn nken-e-mod áwóó. ¹¹ Nlāḡge-'e nyé nēn mēé pónde eché ngande ébēē á nkamlen rí Dyōb, bad hiin ábe bēnkētāḡḡn abé áhed bēbíd á akuu ne á mbāḡ ábē á ngande nchoo ne betaa, Abrahamē, Aisigē ne Jakōbe. ¹² Bonj bēbídēd bad ábe bēntāḡḡn abé á nkamlen rí Dyōb á ebwōg-te, bēbwēm bō á ehintēn-tē. Áhed-tāá bēchyéé'é bēdyāḡ-ke meson á nsāl." ¹³ Dōo Yesue álánḡéé ane mod á sánze áá, "Súé' á ndáb, ébenled ngáne édúbpé." Melemlem mé pónde mbālede awé ane mod ambáá á sánze andyé bwām.

Yesue achōhté ekud é bad

(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Adé Yesue ápédé á ndáb wée Petro, antán Petro mwaád nyaá á anōḡ dé nkole, ahéb dēnsog mó. ¹⁵ Nēe Yesue áchāḡḡ mó á ekáá, ahéb amāā mó.

* **8:2** Mmēn nteltéd rídé á Kálag e Levitikus epéd dyóm ne é'láán nchoo móom méniin ne rítáan ápe nchoo móom méniin ne ntóób (Lev 13.45-46).

Anhidé ásē, ákōb-pe Yesue nken. ¹⁶ Ene ngukél bad bēmpēén bad hiin wée Yesue, ábe e'dáádān bé mbéb bēmbēé áte. Yesue ambēnléd ábē e'yale bé nsāl abidéd ábē e'dáádān bé mbéb, áchōōd-te bad bésyāāl ábē békónlé'áá. ¹⁷ Yesue ambēl nímén mēsýāāl álóned e'yale ábe Dyōb dénlómēnnē nkal e'dáádān Yesayaa nén áá,

“Ankobén syánē nkole rísyāāl ne nímēd metake.”

*Bad ábe bēmpōn Yesue ahíd
(Luk 9.57-62)*

¹⁸ Ade Yesue ányíné ngáne ndun e mod élānédé mós, anláá ábē bembapēe áá bóbōó bétime á ped e edib-é-nzab eníní. ¹⁹ Hē dōó meléede a mbéndé nhóg ápedé áwē boj áhōbē áá, “A-meléed, mēhíd wē kēhéé áde ékagké.” ²⁰ Yesue antimtén mós áá, “E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wée bésóléé, menōn-ne ámpē mēwóó nímab mūm, boj Mwān-a-Moonyon eewóó' é hōm áde ábánnéé nló.” ²¹ Dōó mod ampēe áwē mōmpē ahidé'áá Yesue álāngéé mós áá, “A-Sán, mwē, rísebe ríke rílime echem sán.” ²² Dōó Yesue átimtanné mós áá, “Hídé me, chené ndim ní bad mēn rílimme nímāb ndim.”

*Yesue ahóódté ekukud
(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)*

²³ Ene pónde dōó Yesue ásolé á bǎle-tē ne ábē bembapēe boj bēbwōgē eke. ²⁴ Adé bēpédé á edib-te, dōó ekukud é ngine ébóótédé atóm. Embē ngine nyaa echē kóōnne bǎle bēmpōnné asú ásē á mendíb-te. A pónde eched Yesue akúné'áá. ²⁵ Hé-'áá bembapēe bényeméé mós ásē boj bēlāngéé mós bán, “A-Sán, sōn, wóngén, pón syánē dewág-ōō!” ²⁶ Yesue ankwentén bó áá, “Cheé ékásá boj nyéwōgē mbwóg? Cheé ékásá boj ádēn adúbe ábē mwāmpīn nén?” Dōó átyéémé ámīn, boj ákamlán ekukud éche étómé'áá, ne edib éche éhódé'áá áte. Abwōg-ábwōg ekukud énsēle, edib ámpē éche éhódé'áá áte énsōg ahod. ²⁷ Yāl enkóm bembapēe áte bwāmbwam áde bényíné nē, bésēdté bánken, “Ebál é mod éhéé chén éche kóōn ne ekukud ne mendíb bēwógnéé?”

*Yesue achōhté bad bēbe
ábe e'dáádān bé mbéb bēmbēé áte
(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)*

²⁸ Ade Yesue ne ábē bembapēe bēpédé á múde mé edib-é-nzab nímíní, á mbwóg e bad bé Gerasin, bad bēbe ábe bēmbíd á soóabé bēmbomén mós. E'dáádān bé mbéb bēmbē ábē bad bēbe áte. Ábē bad bēmbē nghanlen nyaa echē mod ké nhóg éechue'áá ene nzii abwe. ²⁹ Anyín áde bényíné Yesue, bēmbóótéd abōn bán, “A-Mwān a Dyōb, cheé syáné déwōhné? Epedé hén ákósgen sé áde pónde éepēdēē-ye?” ³⁰ Esog é nguu chō-'é ébédé benben ne áhed, édyāg medyé. ³¹ Héé ábē e'dáádān bé mbéb é'cháa-'é Yesue bán, “Sébíí bán wēbídéd sé, boj tédé sésál á esog é nguu-té éche éde híní nē.” ³² Dōó Yesue ákamlanné ábē e'dáádān bé mbéb áá, “Nyébíd!” Abíd áde ábē e'dáádān bé mbéb é'bídé ábē bad áte, bēnsāl nguu chē áte. Abwōg-ábwōg, échē esog é nguu émpādē ásē, ényōgté' á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhūn á edib-té, éwé-'é. ³³ Benōn bé nguu bēntóm mehélé á dyad-té, bēkag bēkanlé bad dyam áde ábēnlédé ne ábē bad ábe e'dáádān bé mbéb bēmbēé áte. ³⁴ Awóg áde ábē bad bé dyad bēwógé nē, bēmpādē ásē áke dé atán Yesue. Néé bényíné mós, bēnchān mós bán, áhíde áwab mbwóg.

9

Yesue achõnté mod awë awédé eped

(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Ambid e ene pónde, Yesue ansól á bõle-té ámpé, áchabé edib-é-nzab, átlm ámbid awë dyad wée ádyéé'áá. ² Ape áde Yesue apédé awë dyad, bad behóg bèmpéén mod á mekále mín awë awédé eped. Ade Yesue ányiné adúbe áde ábè bad, anláá ane mod awë awédé eped áá, "A-mwän, weewógé mbwóg, nlagséné we mbéb." ³ Hê dóo donge dé bemeléede bé mbéndé bényongéé áte bán, "Anén mod asyáá Dyób!" ⁴ Yesue anchém bõ mewémten áte. Héé ásedteé bõ aáken, "Cheé ékásá bon nyéwón nímén mewémten mé mbéb áte?" ⁵ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, 'Nlagséné we mbéb,' káa áhób wée, 'Syáá ásé, ébooted áke?' ⁶ Bon mëlüméd nyé meé Mwän-a-Moonyon awóó kunze á nkõnsé álagsen mbéb." Héé álángeé ane mod awë awédé eped áá, "Syáá ásé, étéd mímõn mekále, ésúé' á ndáb." ⁷ Dóo ane mod áhídté ásé bon ásüé-é á ndáb. ⁸ Mbwóg ménkõb bad ábe bényín ngáne ádén akan ábénléde. Bébooté-té Dyób áken áde ábágé baányon kunze ábel échén ndín é mam.

Yesue achénlé Matyo

áhid mó

(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ambid ené Yesue ansyáá áde abwóg á hõm. Ade ákagké nê, annyín mod awë béchagé'áá bán, Matyo. Matyo andyee ásé á ndáb eche ásánté'áá tááse áte. Héé Yesue álángeé mó nén áá, "Hidé me." Dóo Matyo átyéémé ámín, bon áhíde-é mó. ¹⁰ Ambid e pónde Yesue anké á ndáb wée Matyo* ádyé ndyéed. Ekud é besaad bé tááse né bad bé mbéb bèmpée bèmpéé bédyéen Yesue ne ábè bempapéé áhed. ¹¹ Néé donge dé Befarisia bényiné ngáne Yesue ádyééné éché ndín é bad, bènse déd ábè bempapéé bánken, "Cheé ékásá bon awen meléede ádyág ndyéed ne besaad bé tááse ne bebel bé mbéb bèmpéé?" ¹² Dóo Yesue ákwentané bõ áá, "Bad ábe bédyéé bwám béetógnené mod-a-bwél. Bad ábe békõnle' bõó bétógnéné mod-a-bwél. ¹³ Nyéke nyéhed áte ábel nyésõnten ábén e'yale ábe é'ténléde á kálag e Dyób nén bán, 'Chõm éche níhednéé bad édií nílem ní ngól, saké mende.' Meépédeé á nkõnsé áchéle bad ábe békõbnéde á'só é' Dyób, bon mpédé áyále bad bé mbéb."

Nsedtéé tãngene ádid yál nzaa

á mekáne-té

(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)

¹⁴ Hê dóo bempapéé ábe Joné, Ndusene bepédé wée Yesue bon besedtéé mó bánken, "Cheé ékásá bon sé ne Befarisia sédidé yál nzaa á mekáne-té, bon ábõn bempapéé pen béedidé?" ¹⁵ Yesue ankwentén bõ ne ngan áá, "Chán bad ábe bélebpé á ngande e e'wóngé béhele bélebe' áde bédúí ne mod awë akudé sómbé? Béheleé. Bon epun épé éche békobénné bõ mod awë akudé sómbé. Eché epun dóo bédidtéé yál nzaa á mekáne-té. ¹⁶ Nyébíí nén bán, nzé mod anabpe' mbóté, eetédéé eped é abad ékõsílé se ánanbéd nchun ní mbóté, áyále nzé éché eped é abad ékõsílé ébótótéde abób áte ébelé éhábndé abad dé nchun. Né ábele' éché epon é mbóté ékale' áte tómaa ngáne énsébéé abé. ¹⁷ Melemlem nêngáne mod éetédéé mím mekõsílé se ápen mó á nchun mé ntyág ní ngob e nyam. Áyále nzé ábelé nê, né mím méhõd káõn ntyág ní'yéd? Mím mémad asyoge, ntyág-ke ámpé mbéb. Bon bétédéé mím mekõsílé béhé á ntyág mekõsílé-te. Né ábele' mím mébéé bwám, ntyág-ke ámpé mbéé bwám."

* **9:10** Ndáb wée Matyo káa ndáb eche Yesue.

Yesue apuidté ngondére póg eché enwé

(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)

18 Ade Yesue alángeé bad nímén mekan, mod a nkamlen nhóg ampé awé abwóg mehbóhón ne edubé ésyāāl, áhōbē nén aá, “Awem mwān a mmwāád awédé bōōb nén dēn, hyāg ébān mō ekāá á yāl ábel nén ápuu.” 19 Né-ó Yesue ampádé áse ne ábē bembapēē béhídē ane mod. 20 Ade békagké nē, mmwāád nhóg ambé awé anwón nkole níme mekií mébidé’áá mō á yāl pónde ésyāāl. Mmē nkole níbedé mō á yāl á etún é dyóm-a-mwé ne níbe. Héé ane mmwāád ábidé Yesue á mbíd, ásitán mō mesó mé nkobe níme ánwāá’é. 21 Ambel nē áyāle ánwálé mewémten aá, nzé mósiténé nímē nkobe, aá né móodyéé bwām. 22 Dóo Yesue ákúnnédé bonj anyín ane mmwāád. Anyín áde anyíné mō dóo alángeé mō aá, “A-mwān-a-mmwāád, adúbe ádōn ádidé wē bwām.” Abwōg-ábwōg ane mmwāád andyéé bwām. 23 Yesue ampé á ndáb eché ane mod a nkamlen. Ade ásolé á ndáb-te, antán ndun e mod ebele ntōgag ní ngine ne bad ábe bétóo e’lón, békōnē-’e nkāngé ní kwééd. 24 Dóo Yesue áhōbēé aá, “Nyé moosyāāl nyébid á ebwóg, áyāle anén mwān-a-mmwāád eewédéé, akúne kúnén.” Héé bó moosyāāl bébóótédé mō awōō. 25 Bonj áde ene ndun e mod émáá ábid á ebwóg dóo Yesue ásolé á tonj eché bēnnaádté ane mwān. Néé Yesue áchéngé mō á ekáá, apádé-’e áse ábwōg-ábwōg. 26 Adén akan dēnkanléd ene pēd e alonj ésyāāl.

Yesue achōnté bad bé ndim bébe

27 Néé Yesue áhídté áde abwóg á hōm, bad bébe ábe bēnkwé ndim béhídé’áá mō ámbíd, bélébpē-’e e’saád bán, “A-Mwān a mbyaa níme Dabide, wóg sé ngól.” 28 Ade Yesue ásolé á ndáb-te, ábē bad bébe ábe bēnkwé ndim bēntān mō. Dóo Yesue ásedtēé bó aá, “Nyédúbpé nén bán nhele níbel nyēnyīnen-’e?” Bēnkwēntén mō bán, “Ée. A-Sāj, sēdúbpé.” 29 Dóo Yesue ábáné bó mekáá á mīd, bonj áhōbē nén aá, “Nyēwóó adúbe bán nyēnyīnēn, né-ó ébenléd ngáne nyédúbpé.” 30 Abwōg-ábwōg bébootéd-te anyīnen. Bonj Yesue asīm bó etúu áte, alángeé bó aá, “Nyéelángeé mod ké nhóg ádén dyam áde ábénlédé.” 31 Bonj ké nē, néé bébidé áhed, bēmbē békēēn nkalanj ene pēd é alonj ésyāāl ngáne Yesue ábélé menyáké.

Yesue achōnté mod awé eehōbe’áá dyam

32 Néé ábē bad bébe ábe bēnkwé ndim ábe Yesue áchōnté béhídté, bad bēmpēén mod wéé Yesue awé ankwé ebóbé áyāle edáádān é mbéb émbē mō áte. 33 Bonj áde Yesue ámáá ane mod éché edáádān é mbéb ábided áte, ambootéd dyam áhōb. Nén dēnkōbēd ndun e mod eché ebédé áhed menyáké, béhōbē-’e bán, “Dyam néé ádén déēbēnlédēé á Israel mbéd.” 34 Bonj Befarisia pēn béhōbē nén bán, ahele bad e’dáádān bé mbéb ahúd áte áyāle kān e e’dáádān bé mbéb chōō ebage mō ngine ábel nē.

Yesue awógé bad ngól

35 Né-ó Yesue akagé’áá myad mésyāāl, mémábá ne mēsad ene pēd e alonj, áyāgté eyale é Dyōb á ndáb é mekáne, ákalé-’e nkalanj ní bwām mé nkamlen ní Dyōb. Yesue achōnté’áá bad bé nkole bēsyāāl ne nyaa é nkole ésyāāl éche émbē áfínté echáb. 36 Ade Yesue anyíné ndun e mod, ngól enlóg mō á nlém-té bwāmbwam áyale echáb. Ambé bó ngól áyāle hétágé’áá áte, béewōo-’e nwōngēn. Bēmbē néé nídyōn ní mbód níme méewōo nnōn. 37 Dóo alángeé ábē bembapēē aá, “Nzag echyáá bwāmbwam, bwēm é’hednaad apád, bonj bepád béebuú’é áte. 38 Né-ó, nyékāne nén bán nwóó-nzag álóm bepád.”

10

*Bembapɛɛ bé nlomag
dyóm ne bébe**(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)*

¹ Ambíd e nê Yesue anläd äbê bembapɛɛ dyóm ne bébe áte. Ambé bó kunze ábidéd bad e' daádəŋ bé mbéd áte, áchood bad bé nkole ne nyaa é nkole ésyāāl.
² Mìn níme bembapɛɛ bé nlomag dyóm ne bébe ábe Yesue mômén: A'só, Simōne awê béchágé' áá bán Petro ne mwányan Andreyā. Jemse bó mwányan Jōne, bán ábe Zebédie, ³ Filibɛ ne Batolomyo, Tōmasɛ ne Matyo nsaad-a-tááse, Jemse mwān awê Alfōse, ne Tadiose, ⁴ Simōne awê ambé á epepé é kán e alon, ne Judas Iskariōde awê antim Yesue asóm.

*Yesue alángé bembapɛɛ bé nlomag
ngáne bébenlé níme nsón**(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)*

⁵ Abê bad dyóm ne bébe bóo Yesue ánlōmmē. Anláá bó aá, “Nyéékāg á myad níme méese myad mé alon á Israel, nyéékāg-ke dyad ké ahóg á alon á Samaria. ⁶ Boŋ nyékag wée bad bé Israel. Bédé née ndyōŋ ní mbód níme mbóó. ⁷ Nyékag, ngáne nyékagké, nyéhāŋte nén bán, ‘Nkamlɛn ní mìn ndé benben.’ ⁸ Nyéchoŋte bad bé nkole, nyépuudte bad ábe béwédé, nyéchoŋte bad ábe békonle nkole mé meləŋ ábel básāŋ, nyébídte-’ɛ bad e' daádəŋ bé mbéb áte. Mbagé nyé ngine ábel nímén mésyāāl, mééhɛdnéé nyé nsábe. Né-óó nyémpé nyéke nyébele melemlen nyééhēdné bad nsábe. ⁹ Nyéewánlé mōné ké nhóg áyāl. ¹⁰ Nyéewánlé ekwe, ké’ɛ mbóté ébe áyāl. Nyéewánlé metámbe, ké’ɛ ntōŋ. Ayāle mod a nsón atāŋgéné ndyééd akud wée mod awê ábenléé nsón. ¹¹ Nzé nyésólé dyad ké ahéé, nyéhēd mod awê akwēténé nyé nken akob, nyédyēē áwe ndáb kóōŋ ne póndé éche nyéhidteé ádē dyad. ¹² Ndáb ké ehéé eché nyésólé áte, nyélēlēd bad ábe bédé áwēd-te nén bán, ‘Nsaŋ mbê ne nyé.’ ¹³ Nzé bad ábe bédé áwēd-te békóbé nyé nken, nímēn melɛnten mé nsaŋ ní Dyōb mbê ne bó. Boŋ nzé béekobe nyé nken, nímēn melɛnten nísu ne nyé. ¹⁴ Boŋ nzé nyépedé ndáb ké’ɛ dyad ké ahéé, boŋ béekwɛntene nyé awóglen, nyékūd ebumbú á mekuu áde nyéhidteé áhed, álúmed nén bán, Dyōb déekobéé bó. ¹⁵ Ne mbále, nlāŋge nyé nén meé á Epun é Nkáásé, nkógsɛn níme myad mé Sodom ne Gomora bényínné mébē mwāmpin tómaa níme bad ábe bédé ádē dyad.”

*Metake níme
bembapɛɛ békudté
á dñ áde Yesue**(Mak 13.9-13; Luk 21.12-17)*

¹⁶ Yesue ambád aá, “Nyénōne’, nlóme nyé née ndyōŋ ní mbód áfinté e ngā. Né-óó nyéhê mekínzé née nyā, nyépwiited-te née élāā. ¹⁷ Nyétéd póndé, ayāle bad bébē ábe békéén nyé á kóte, béswātdé nyé e'tangú áwab ndáb é mekáne. ¹⁸ Ayāl e echēm bépéén nyé á'sō é' benkamlɛne ne é' kāŋ. Bébēl nê ábel nyékale bó nkalan ní bwām, nyékale-’ɛ bad ábe béese bad bé Israel. ¹⁹ Nzé bépééné nyé ké ahéé ákáad nyé, mod eétāgē' áte ayāle chōm-éé áhōbpé ké’ɛ ngáne áhōbpé chó. Ade póndé épeé, chōm ébē éche áhōbpé. ²⁰ E'yale ábe áhōbpé béebáá ábē, béhūū ne Edáádəŋ éche eche Sāŋ awê áhōbpé mó. ²¹ Mod ábe mwányan á mekáá mé bad bēmpēe ábel béwúu mó. Séé mwān ampé ábēl melemlen ne mwān. Mwān ákunnen sáá ne nyan yāl ábēl béwúú-’ɛ bó. ²² Mod asyāāl ákóó nyé, áyāl echēm, boŋ kénzéé awê ákaán nímē metake nlém kóōŋ ne a asóg, ákud e'soosōŋ. ²³ Nzé bétágté nyé á dyad ahóg, nyényāged nyéke ádiníi.

Ne mbále, nlánge nyé nén meé, nyéepaá nsón amad á myad mé alon á Israel mésyāāl, bon Mwān-a-Moonyon apag. ²⁴ Mwān-a-ayáge eetóméé mod awé ayágte mó. Mbaledé-ε eetóméé eche sán. ²⁵ Né-óó mwān-a-ayáge eetāngeneé nées áhedeé edúbé éche étomé éche mod awé ayágte mó. Mbaledé-ε ámpé eetāngeneé nées áhedeé edúbé éche étomé éche eche sán. Nzé béchúúdé sáá-a-mbwóg bán Belzebule, né béchúú bad ábe bédé áwe ndáb mín míme mébébé tómaa nē.

Mod awé bétāngéné abān

(Luk 12.2-7)

²⁶ “Né-óó nyéebáá’ moonyon. Ayāle dyamdyam déesaá á e’konéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaá, áde ásóomé bon bán déebyéénné. ²⁷ Mam mésyāāl míme nlángeé nyé á ehintén-tē, nyéhób mó á e’nyinen bé ekíde. Mésyāāl-le míme nyéwógé á kun-tē, nyékal mó á nhéné. ²⁸ Nyéewógé mbwóg ne moonyon awé áhele awúú ekob é yāl, bon eéhēlē’ edáádān awúú. Bon nyébáa Dyób áde áhele ábébed ekob é yāl, abébed-te edáádān á dū-á-muú. ²⁹ Eesaá mbále nén bán, bésóme’ ndun ébe ayāle kábpe póg-ε? Ké nē, ké póg eehúnéé á ndaab ésebé á nkwenten míme echen Sán Dyób. ³⁰ Bon ne nyé, Dyób ábíí káānne mesongé mé e’sid ábe é’dé nyé á nló. ³¹ Né-óó, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké émbuú ké áte.

Abíd Yesuε mbón,

ké’ε abān mó áyāl

(Luk 12.8-9)

³² “Kéznéé awé ábíd me mbón á’sō é’ baányon, me-’ε mébíd mó mbón á’sō wéε echem Sán awé adé ámín. ³³ Bon kéznéé-ε awé ábān me áyāl á’sō é’ baányon, me-’ε mébān mó áyāl á’sō wéε echem Sán awé adé ámín.

Yesuε ad ngabén chōo

mópééné áttnté e badnyon

(Luk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Nyéewémtán nén bán, nhyedé á nkōnsé ápεen nsan. Aáy, meépédeé ápεen nsan, bon ngabén. ³⁵ Mpedé ákón mwān a mwenchóm átāngen sáá, mwān a mmwaád átāngen nyaá, mmwaád-te átāngen nyān-kálé. ³⁶ Bad bé ekoyí bé mod bébíd áwe ndáb-te dēn.

³⁷ “Kéznéé awé adáá nyaá ké’ε sáá tómaa me eékwognedéé awēm mbapεε abé. Kéznéé-ε awé adáá awe mwān a mwenchóm ké’ε awe mwān a mmwaád tómaa me, eékwognedéé awēm mbapεε abé. ³⁸ Kéznéé-ε awé éépém adé awóg se áhídnē me, eékwognedéé ábē awēm mbapεε. ³⁹ Kéznéé awé áhede adé alongé ason, ábōd dō. Bon kéznéé-ε awé ábōd adé alongé ayāle echēm, ákud alongé áde déemaá’.

Nsábe ní Dyób ne bad

ábe békobe’ ábē bembaledé

(Mak 9.41)

⁴⁰ “Kéznéé awé akobé nyé nken, né me-εé ákóbé nken. Kéznéé-ε awé akobé me nken né echem Sán awé alómé me móó ákóbé nken. ⁴¹ Kéznéé awé akobé nkal é’dáádān nken ayāle ádíí nkal é’dáádān, ákud nsábe mé nkal é’dáádān. Kéznéé-ε awé akobé mod awé asáá nken ayāle ásáá, ákud nsábe míme mod awé asáá. ⁴² Ne mbále, nlánge nyé nén meé, kéznéé awé abagé ké mendíb mámwé ngēn wéε anén nhóg awé áhíde me, ké ane awé eébude etógnén abé, átāngéné nées ákúde nsábe ní Dyób.”

11

*Jone, Ndusene alomé
ábē bembapεε wée Yesue
(Luk 7.18-35)*

¹ Ade Yesue amáá ábē bembapεε dyóm ne bébε nímén mésyāāl alyágten, anhidé adé abwóg á hóm áke déyáged ne ákal eyale é Dyöb á myad míme mébéde benben ne áhed.

² Ene pónde Jone, Ndusene ambé á mbwög. Ade áwógé mam mésyāāl míme Krístāā ábélé'áá, anlóm ábē bembapεε áwē. ³ Anhób áá béseded mó bánken, mó adé ane awē Dyöb áhóbé áá mósólóm-ε, ngé bésine' mod ampée? ⁴ Héε Yesue átímtanné bó áá, "Nyétime' ámbid, nyéke nyéláa Jone mekan míme nyéwógé ne míme nyényinné díd. ⁵ Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwē ndím bényinne', ábe bésyágtáá, békag bwám, ábe melān ménkóbpe, bésáá. Ábe bēnkwē ndóg béwógne', ábe bēnwē, bépuude', nkalaj ní bwám-me ámpē níkalte' wée betóótókē bé bad. ⁶ Nnam níbē-ε ne kénzéé awē eéħajlene nlem á abum tñgene me."

Yesue ahóbé tñgene

Jone Ndusene

⁷ Ade bembapεε ábē Jone bétiméé ámbid nê, dóo Yesue ábóótédé ndun e mod eché embé áhed akale tñgene Jone. Ansedéd bó aáken, "Pónde eché nyémbídté áke détan Jone á ehyánge, cheé nyéwémtēnné bán nyéenyín? Apab á chyaá áde epub éságté-ε-ε? ⁸ Cheé nyēnkongé abíd áke dé anyín? Mod awē ahédé mbóté eché ébóó bwámbwam-ε? Bad ábe behág éché ndín é mbóté bédyεe dásō á ndáb é kån. ⁹ Nyéláa me, cheé nyémbídté áke dényín. Nkal é'dáádaj mós nyēnkéé anyín-ε? Nê dēn! Ne mbále nlánge nyé meé, nyényiné mod awē atómé nkal é'dáádaj. ¹⁰ Jone mó adé ane awē behóbé'áá áde bétélé e'yale ábe Dyöb áhóbé áá, 'Nóné', nlóme nímēm mészēne míme mészē wε á'sō, ábonşen wε nzii.' ¹¹ Ne mbále, nlánge nyé nēn meé, mod ké nhóg awē abidé á abum dé mmwáád eetóméé Jone, Ndusene. Bon ké nê, mod awē adé ndimten áyāle bad ábe bédé á nkamlen ní mín, adé etógnén tómaa Jone. ¹² Bootya ne pónde eché Jone, Ndusene ábóótédé nkalaj ní Dyöb akal kááj ne epun é'chii, nkamlen ní mín níkude metake híin á mekáá mé bad, e'wanje é' bad-te é'kume nímé nkamlen nzum.* ¹³ Mbéndé ne bekal bé'dáádaj behóbé tñgene nímé nkamlen kááj ne pónde eché Jone. ¹⁴ Né-óó, nzé nyébōşēné échab ehób adúbe, Jone mó adé ane awē behóbé'áá áde bēnhāpē bán, Elaijaa ahúé'. ¹⁵ Kénzéé awē awóó metúu áwóge'.

¹⁶ "Bonj cheé méħagtēnné nyonjel e'chii? Enén nyonjel edii nēħgáne bēndem ábe bédyéé á dyad-té, bonj belébpē nhóg ne aníní,

¹⁷ bán, 'Sétóngé nyé e'lonj,

bonj nyéeságeé.

Sékónné nyé nkánjé ní kwééd,

bonj ké nê nyéélebē.'

¹⁸ Ayāle, Jone abédé, eéyōke'áá ndyééd adyé, eemwáge'áá-ε mím, behóbé bán, 'Edáádaj é mbéb édé mó áte.' ¹⁹ Mwān-a-Moonyonj apedé, ádyāg ndyééd, ámwāg-ke mím, behóbe bán, 'Nyénōne mó, adāā ndyééd bwámbwam. Mmwē-míme ngēn, awonje belad bé tááse ne bebel bé mbéb.' Bonj kááj ne á asóg, mam míme mébenléd mélúmed nēn bán, debyéé á Dyöb átóngéné."

* 11:12 E'wanje é' bad-te é'kume nímé nkamlen nzum káa nípag ne ewanje.

Myad nîme bad bēnkēndūbēé Yesue

(Luk 10.13-15)

²⁰ Bad ábe bebédé á myad nîme Yesue ámbenlé ekud é menyáké áte bēnkēnhājlēnné adab abé dé mbéb. Né-óó Yesue ambootéd bó akáne áte, ²¹ áhābē aá, “A-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ebēēn nyēmpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndāle é mekan éche Dyōb ábélé áwēn myad, mēmbēnléd nē á dyad á Tirē ne dyad á Sidōn, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbūmbū áyāl álūmed nēn bán, bēhājlēné adab abé dé mbéb. ²² Mbāle, nlānge nyé nēn mēé, á mbwē mé nkāásé, nkāá nîme bad bé Tirē ne bé Sidōn mēbē mwāmpīn tómaa nīmēn. ²³ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyēwēmtan bán, nyēmaa ape ádyōb, boŋ bēsudéd nyé kōāŋse ásē á dū-á-muú. Nzé menyáké nîme Dyōb ábélé áwēn dyad mēmbēnléd á Sodom† né ádē dyad ádíi ádē chíi. ²⁴ Boŋ ne mbāle nlānge nyé nēn mēé á mbwē mé nkāásé Dyōb dēlūmed ngōl ne bad bé Sodom tómaa ne nyé.”

Yesue alébe bad ad,

béhyag áwē

(Luk 10.21-22)

²⁵ Ene Póndé Yesue anhób aá, “A-Tē, Sāŋgwéé a nkoŋ mí mín ne ní sé, nsāgnēn mībē ne wē, áyāle elúmté mpīn mí bēndem mam nîme ébāŋné bad bé debyéé ne bad bé nsōŋten. ²⁶ Ee, A-Tē, nē dēn dōó édóó wēé ébenled.” ²⁷ Dōó ábádéé aá, “Echem Sāŋ ebagé mekan mēsýāāl áwem mekáá. Mod ké nhóg eékoŋtēé mwān abii ésebē Dyōb Titēe. Mod ké nhóg-ke ámpē eebii’ é ngáne Titēe ákōŋtē abé ésebē mwān, ne kēnzéé awē mwān ádóó aá mólūmed mō.

²⁸ “Nyéhyag áwēm, nyé bad bēsýāāl ábe nyékómé nted nîme rídélé apēm, mēbē nyé nkóme-áte. ²⁹ Nyékwentēn áhíd nīmēm mekuu, nyéyógke-’e awēm, áyāle mpwiitédē, nchii-’e nlém á abum. Nyéhyag, nyéekud nkóme-áte. ³⁰ Ayāle ayáged ádēm déeleléé áte, nted nīmēm-me méedeleé.”

12

Atōn dé Mbwē-mé-nkóme-áte

(Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

¹ Mwāmpīn mí póndé ámbíd e nē, Yesue ne ábē bembapee bétómé’áá á nzag é ngun-tē.* Nēn ábédé á mbwē-mé-nkóme-áte. Nzaa ewagáá ábē bembapee. Né-óó bēmbootéd e’šóg é’ ngun apád, bépāke’, bédýág. ² Befarisia bényīn nē, dōó bēlāngēé Yesue bán, “Nōné’, áboŋ bembapee bēbele dyam áde mbéndé éebagéé kunze abel á mbwē-mé-nkóme-áte.”† ³ Dōó Yesue átímtanné bó aá, “Nédē nyééláá’ é mbéd á kálag e Dyōb dyam áde kōŋ Dabide ámbēnlé áde nzaa ékóbé mō ne ábē bad-ε? ⁴ Etēnlédé nēn bán, ansól á Ndáb-e-Dyōb mō ne bad ábe bēnwōón mō, bédýé e’wēle ábe é’bédé nde e Dyōb, ábe eched mbéndé éebagéé mod ké nhóg kunze ádyé. Ké bad ábe bēnwōón mō bēnkētāŋgēnné ádyé. Bepriše bēnpēn bóó bēntāŋgēn ádyé. ⁵ Káa nyééláá’ é á mbéndé eche Mosēe nēn bán, mbwē-mé-nkóme-áte téé, bepriše bé Ndáb-e-Dyōb békweg mbéndé e mbwē-mé-nkóme-áte áyāle nsōn nîme bēbeleé boŋ ké nē, nē déesaá mbéb á’šó é’ Dyōb-ε? ⁶ Nlānge nyé nēn mēé dyam ádē hēn bóob áde ádē etógnēn tómaa Ndáb-e-Dyōb. ⁷ Etēnlédé ngáne Dyōb áhóbé aá ‘Chóm éche rīhednéé bad édíi nlém ní ngōl saké abe dé mende.’ Nzé nyēnkoŋ ábēn e’yale asōŋten né nyééhēlēē-se nyéchagé bad bán, bédé bebel bé mbéb áde bēbeleé

† **11:23** Dyōb démbēbēd dyad á Sodom áyāle ebébtéd éche émbē áwed. * **12:1** Echē ngun ébédé nyaa e ngun eche bēbenlé e’wēle. † **12:2** Bad bēnkētāŋgēnné nsōn abel á mbwē-mé-nkóme-áte. Ne Befarisia, apád ádē bembapee bēpádé’áá ngun ébédéé néé abel dé nsōn.

mbéb. ⁸ Nyébbi-óó nén bán Mwān-a-Moonyon awóó nkamlen kóóhne ámln e mbwε-mé-nkóme-áte.”

Yesuε achōhté mod awē ekáá ewédé

(Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Ambíd e pónde, Yesuε anhidé hē, áke asól á ndáb e mekáne. ¹⁰ Mod abédé áhed awē ekáá ewédé. Bad behóg ábe behédé-áá Yesuε awusé akóben, bénsédéd mó bánken, “Echéd mbéndé ebagé kunze ádid mod bwám á mbwε-mé-nkóme-áte-ye?” ¹¹ Dóó ásedteé bó aáken, “Nyé ahéé nímē mpom ní mbód méhūnné á echóg-te á mbwε-mé-nkóme-áte bon eékaag mó ahúd? ¹² Nzé nyéhēle-se nyébel nē ne mbód ngēn, tógténnē moonyon awē adé etógnén tómaa mbód. Né-óó, mbéndé eésaa nén bán mod eébéle bwám á mbwε-mé-nkóme-áte.” ¹³ Dóó álāngéé ane mod awē ekáá énwēé aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyeé mó bwám ámpē néé échíní. ¹⁴ Ade nén ábénlédé, Befarisia bémbíd á ndáb e mekáne, bébootéd Yesuε ahage, áwúu mó.

Yesuε, mbaledé awē Dyōb ápwédé

¹⁵ Yesuε ambíí aá behəgke mós. Nē dēmbēl anhidé ádé abwóg á hōm. Ade áhídté, ndun e mod enhíd mós, anchoód-te bad bé nkole bésyāāl. ¹⁶ Bon ansím bós etúu áte aá béēlāngē bad nyaa e mod eche módíí. ¹⁷ Ambel nén álóned e'yale ábe Dyōb dénlómēnnē nkal é'dáádəj Yesayaa aá,

¹⁸ “Nyénəne', awēm mbaledé nén awē nípwédé,

ndáá mós nwógne-ε mós menyijge.

Mēlōm échēm edáádəj ébē ne mós.

Ábíded mbakú echē etyéémé áfinté e bad ábe béesē bad bé Israel.

¹⁹ Eebeléé nswan ne bad, éetəgé-áá.

Béewóg-kaá mós ehób á dyad-té.

²⁰ Eekógédté ngen echē endgké, éedíméd-taá etrukán éche éhede adím.

Ábel nén kóóh né mbeltéd ní bwám múmós rítédé etál.

²¹ A dīn áde dóó bad ábe béesē bad bé Israel bésummé nlem.”

Bad bán Yesuε abenlaad

ngine eche Belzebulé

(Mak 3.20-30; Luk 11.14-23)

²² Dóó bépééné mod wéé Yesuε, awē ankwē ndím, ákwē-ε ebóbé áyāle edáádəj é mbéb émbē mós áte. Yesuε anchoód mós. Ambootéd anyínen, áhōbē-ε akan. ²³ Ade bad bésyāāl bényíné nē, yāl enkóm bós áte bwámbwam. Bēn ne bēn bémbóótéd áhōb nēn bán, “Ehēle-se ébē né anēn mod adii mwán a mbyaa nime Dabidε awē bésinéé-yōó?” ²⁴ Bon áde Befarisia béwógé nē, bēnhōb bán, “Saa ngine eche Belzebulé awē akamlan e'dáádəj bé mbéb chós ábenlaadté ábíded bad e'dáádəj bé mbéb áte-ye?”

²⁵ Yesuε ambíí nímāb mewēmtēn, né-óó, anláá bós aá, “Alon ké ahéé áde ákábné áte, bon nchemtēn méesē, débēb. Dyad ké áhēé-ε, kéε abum á ndáb áde ákábné áte, bon nchemtēn-ne méesē, déetyēēmēē. ²⁶ Né-óó, nzé Satane awanne Satane, né awanne eche yāl. Chán-nō nímē nkamlen méhenlé atyéem? ²⁷ Nzé ngine eche Belzebulé chós níbenladté ábíded bad e'dáádəj bé mbéb áte, né ngine eche nzéé-ᵛ ábēn bad ábe bébídté e'dáádəj bé mbéb bébenladté? Bēn bós békwid nyé nkáá. ²⁸ Bon ngáne édíí nén bán ngine e Edáádəj é Dyōb chós níbenladté ábíded bad e'dáádəj bé mbéb áte, nē álúmtē nēn bán nkamlen ní Dyōb nípédé áfinté echēn.

²⁹ “Mod eéhēlē-se asól á ndáb e mod a ngine se ádūm ábē bwēm ésebán asébpé mós ahan. Amaa-áá mós ahan bon atéd ábē bwēm é'syāāl.

³⁰ “Kénzée awē éesē ne me, né atāngan me. Kénzée-’e awē eewōngán me álad, né apáa páán. ³¹ Né-óó, nlanje nyé meé, Dyōb délagsén bad mbéb ké rñhéé níme bébélé ne nzyān ké ehéé eche bésyáá Dyōb. Boñ kénzée awē ahóbé e’bébtéd é’ mekan tāngene Edəəđəñ éche Esáá éekudté alagsen. ³² Dyōb délagsén kénzée awē ahóbé eyale é mbéb tāngene Mwān-a-Moonyon, boñ délagšenné kénzée awē ahóbé eyale é mbéb tāngene Edəəđəñ éche Esáá, ken bəəb ké’ e á pónđe eché ehúe’.

A epum dōo bécheméé bwel
(Luk 6.43-45)

³³ “Nzé epum é’ bwel ébóó, né bwel ábe é’chyáá échē epum bōmpē é’bóó. Nzé epum é bwel ébébé, né bwel ábe é’chyáá échē epum bōmpē é’bébé. Ayāle á epum dōo bécheméé bwel. ³⁴ Píí e nyə chén! Chán nyéhēlé-’e nyéhób mekan mé bwām, áde nyé bēn nyéúí mbéb? Mam níme nloné mod á nlém-té, mō-’áá mébide mō á nsal. ³⁵ Mod á bwām abele bwām ayāle é’bídé mō á nlém-té wēe bwām é’kōñnéde. Mod á mbéb-pe abele mbéb ayāle núbide mō á nlém-té wēe mbéb níkōñnéde. ³⁶ Nlanje nyé nēn meé, á mbwe níme Dyōb dékaādtē bad bé nkōñsé, mod téé ábē nzom eché enkāñ boñ ahób ekúku é eyale téé échē ámbídédte á nsal. ³⁷ Né-óó, kéchéé eche wénhōbpē chōó ékāñ boñ ésūú nzom káa ékwē nkáá.”

Béhédné Yesue e’chemléd
(Mak 8.11-12; Luk 11.29-32)

³⁸ Dōo donje dé bemelēede bé mbéndé ne Befarisia bélāngéé Yesue nēn bán “A-melēed, sēhede nēn bán élúmed sé e’chemléd ábe é’lúmte nēn bán echoñ ngíne ehúú ne Dyōb.” ³⁹ Yesue antimtén bó aá, “Echén ebébtéd é nyoñgel, nyéhēđē Dyōb awógen, nyéhede-’e e’chemléd bé menyáké! Boñ nyéekudté nzése e’chemléd bé menyáké ábe nkal é’dəəđəñ Jonaa. ⁴⁰ Jonaa ambé e’pun é’láán á abum á súu e mbáá-tē. Melemlem dōo Mwān-a-Moonyon ábēē á ndəəb-sé e’pun é’láán. ⁴¹ Á mbwe mé nkáásé, bad bé Ninive bényemé á son-tē nchoo ne enén nyoñgel e bad. Betyēem mbōñ eché ékwid enén nyoñgel e bad nkáá, ayāle áde Jonaa ákánlé’áá bad bé Ninive eyale é Dyōb, bēntédé abel dé mbéb. Boñ mod adé hén bəəb awē atómé Jonaa, boñ nyéewóglánné mō. ⁴² Á mbwe mé nkáásé, mmwáád awē akamlánnáá alon á Seba, ānyemé á son-tē, nchoo ne nyoñgel e bad bé’ chíi, átyēem mbōñ eché ékwid bō nkáá. Békwe nkáá ayāle áde Solomoné áyágté’áá, ane mmwáád ámbid se nchabnede wēe nkōñsé nšógé áhye dé awóglēn mam mé debyéé níme Solomoné áyágté’áá. Boñ chíi nēn mod adé hén awē atómé Solomoné.”

Nzé edəəđəñ é mbéb
étimé mod á yəl ámpē
(Luk 11.24-26)

⁴³ Yesue ambád ahób aá, “Nzé edəəđəñ é mbéb ébídé mod áte, ébelé ébwāge á ehyānje áhəd abwóg áde ékōmméé áte. Nzé éekude, ⁴⁴ ébelé éhób aá, ‘Mētīm ámbid á ndáb eche mémbídtē áte.’ Ape áde épagké ébelé étán née chōmchōm éesaá á ndáb-te, née ndáb ésaá áte ne née bēnábpe-’e chō áte. ⁴⁵ Héé ékagké bəəb, éke épēēn e’dəəđəñ bé mbéb bēmpēe saámbé ábe é’de ebébtéd tómaa mwēn, boñ é’hye é’sól ane mod áte, é’bwóg-ke e’dii áhed. Ené pónđe, ane mod abág ebébtéd tómaa ngáne ánsēbēē abé. Né-óó, nē dōo ébēnlédte ne nyoñgel e ebébtéd e’chii.”

Túmbé eche Yesue
(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Ade Yesue álanḡeé bad nímén mekan, nyaá ne Yesue baányan bēmpĕ bētyéem á ebwóg-te. Béhédé'áá Yesue ábel boḡ bṵṵbṵṵ bēkal. ⁴⁷ Hē dṵṵ mod nhóg álanḡeé Yesue aá nyaá ne baányan bēpédé, bésine mṵ ebwóg-te, ákalen mṵ.† ⁴⁸ Hée átímténé ane mod aá, “Nzéé adé echēm nyan, benzéé-'e bédé bānned?” ⁴⁹ Hē dṵṵ Yesue ányíitanné ábē bembapēē ekáá boḡ áhṵbē aá, “Echēm nyan ne bānned bṵṵ bēn! ⁵⁰ Kénzéé awē abele mam níme awēm Titée awē adé ámín áhedeé adii mwānned abé-'e echēm nyan.”

13

Ngan e mbál-e-bū

(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Mmē mbwē mēn ambíd e nē, Yesue ambíd á ndáb-te wēē ambēē, áke ádyēē ásē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia, áyáged bad. ² Bad ábe bēmpĕ áhed bēntōmtēn abuu áte. Nē dēnkāḡ ansól á bṵle-tē, ádyēē ásē áyáged bṵ. Ábē bad bēsyāāl bētyēem á nkin bēwōglān mṵ. ³ Abēnládtáá ngan áyáged bṵ mekan híin. Ankalé bṵ ngan aá, “Nkwel-é-nzag nhóg ankē mbál asob á nzag-tē. ⁴ Ade ásobéé mṵ nē, donḡe dénhūn á nzii-tē, menṵn mēmpĕ, mēmad mṵ asōmte. ⁵ Donḡe dénhūn á meláá-tē wēē ndṵṵb énkēmbuú'ē áte. Enwāmsēn abíd ásē ngáne ndṵṵb énkēnchabpé ásē áhed. ⁶ Boḡ néē enyēn é ngíne épédé, énhyaād ábē bwēm é'wé-'e, áyāle nkan ménkēnsónlé bṵ á ndṵṵb-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wēē mekṵd médíí. Néē mekṵd mē mékwógé, mékāḡ akwog áde ábē bwēm. ⁸ Boḡ donḡe dé mbál démpēe dénhūn á ndṵṵb e bwām. Mmēn mbál mémbíd ásē bwām, ríchyáá-'e bwāmbwam. Donḡe dé e'sóg dénwālē mbwókel é mbum, donḡe móom ntóob, ábíní-'e móom meláán.” ⁹ Ade Yesue ámadé nē, ambád áte aá, “Kénzéé awē awóó metúu áwóge'.”

Nzom echē ekáá boḡ Yesue

ábenláád ngan áyáged bad

(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ambíd e nē, bembapēē ábe Yesue bēmpĕ mṵ benben boḡ bésēdté mṵ bánken, “Cheé ekáá boḡ ébenláád ngan áyáged bad?” ¹¹ Yesue ankwentén bṵ aá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábii kun é nkamlen ní mín, boḡ ene kunze eebagnedéé ne bad bēmpēe. ¹² Kénzéé awē awóó nsōḡten ní kun é nkamlen ní mín, Dyōb débād mṵ nímē nsōḡten abe, ábel nēn átōmtēn awōḡ. Boḡ kénzéé awē eewóó, Dyōb dékobén mṵ ké mwá nsōḡten awē áwóó. ¹³ Nzom echē ekáá boḡ nikanlé bad ngan edii áyāle bényine', boḡ bēecheméé, bēwóge', boḡ bēesōḡtannē. ¹⁴ Nēn álonṵe e'yāle ábe Dyōb dénlōmēnnē nkal é' dṵáḍḍḡ Yesayaa aá,

'Nyéewōg awóg-ne-awóg boḡ nyéesōḡtēnné, nyéenyín, anyín ne anyín boḡ nyéechemmé.

¹⁵ Nhóbe nēn áyāle ábēn bad bēehelée dyam ayáge ámpē. Békólé metúu, bēládé-'e mīd. Bēewógké, bēenyín-naá dyamdyam. Nzé énkēmbé nē, né bényín, bēchēm-'e.

Nzé bēwōgēn metúu, nlém mímāb-pe rísōḡten.

Nzé bēhélé-'e nē, né bétimén me, né méchoód-te bṵ.' ”

¹⁶ Hée Yesue ábádeé ábē bembapēē aláa aá, “Nsimé rídé ne nyé áyāle nyényine' mam níme nyényinéé, nyéwōgē-'e mam níme nyéwógeé. ¹⁷ Ne mbále, nlāḡe nyé nēn meé, bekal-bé-e dṵáḍḍḡ ne bad bé Dyōb híin bēnwanén anyín mekan níme nyényiné ne áwóg mekan níme nyéwóge' boḡ bēnkényinné, bēnkēnwóg-kaá.

† 12:47 Donḡe á kálag dé e'só déewóó'é nímén nchoo.

Yesuε atógkε ngan e nwén-é-mbál
(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸ “Bɔɔb-pɔɔ nyésɔntɛn ngáne enén ngan e nwén-é-mbál édífí. ¹⁹ Nzé mod awóge eyale tɔngene nkamlɛn mí mín, boɔ eesɔntɛne chɔ, Satanε abelé áhyε, ahúd mó chɔ á nlém-té. Echén ndín é bad édíi nɛngáne mbál ríme ríhúné á nzii-té. ²⁰ Mbál ríme ménhūn á meláá-te rílúmte bad ábe békobe' eyale é Dyɔb ne menyinge ábwɔg-ábwɔg áde bówóge chɔ. ²¹ Boɔ éché eyale éewɛnnáadté bó á nlém-té. Bédúbpe chɔ á esón é pónde boɔ nzé ndutul ne metake bépédé áyále éché eyale, bédol yál ámbíd. ²² Mbál ríme ríhúné á mekɔd-te rílúmte bad ábe bówóge eyale é Dyɔb, boɔ káón ne á asóg, mpúlé mé nkɔnsé ne adəɔn dé abud á bwém awóɔn ákəɔn bó nlém áte. Nε ábele', béheléé ahəɔlɛn ábel mam mé bwám. ²³ Mbál ríme mó-ε méntān kəse e ndɔɔb rílúmte bad ábe bówóge eyale é Dyɔb boɔ bésɔntán-ne chɔ. Abén bad bébele kəse é mekan nɛngáne e'sóg é' ngun ábe é'wánlé mesonǵé mé mbum é ngun mbwókel móom ntóób, ne móom meláán.”

Ngan e mesison

²⁴ Yesuε ankalé ene ndun e mod ngan empée aá, “Nkamlɛn mí mín rídé nɛngáne mod awé awéné kunze é mbál áwé nzag-té, ²⁵ boɔ ámbíd e nε, nkuu nhóg áde bad bémáá akún, mod a ekɔyí awé ane mod nhóg, anké á nzag e ngun-té wé, awén mbál mé mesison ²⁶ Ade ngun ché ébóótédé akwog, dɔɔ bad bényíné bán mesison mómpé mékwoge' áwéd-te. ²⁷ Bembəlede ábe ane nwóo-nzag bémpe' áwé, bésɛdté mó bánken, 'A-Sán, éesaá mbále bán, mbál rí ngun mí bwám móo wénwənné á nzag-té-yε? Chán ébénlédé boɔ mesison mékwog áwéd-te?’ ²⁸ Dɔɔ ákwɛntanné bó aá, ‘Mod a ekɔyí awém nhóg mó awéné rímé mesison.’ Abé bembəlede bənsɛdéd mó bánken, ‘Séke sɛhub mesison mé áse-yε?’ ²⁹ Ankwɛntén bó ámpé aá, ‘Aáy. Nyéehúbé’, áyále nzé nyéhóbé bán nyéhube’, nyéehubén bóɔbe ngun. ³⁰ Nyémwε ngun bóɔbe mesison békwoǵé' káón ne áde pónde épeé eche bépádté chɔ. Ene pónde dɔɔ meláá' é bépád mɛé, bésébe béhúd mesison, bɛlad mó áte boɔ béhyáád mó. Ámbíd e nε, dɔɔ bépádté ngun, bɛbānɛ chɔ áwém etág-te.’ ”

Ngan e mbál-e-bū
(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ Yesuε ankalé ene ndun e mod ngan empée aá, “Nkamlɛn mí mín rídé nɛngáne mbál-e-bū éché mod átédé boɔ awén áwé nzag-té. ³² Mbál-e-bū edé mwámpín bwámbwam nzé béhəgténé chɔ ne mbál mémpée. Boɔ nzé ekwogé, ekále' tómaa mɛl mɛsad mɛsyāəl. Mənɔn méhyag-kε mùm alón á ngun-té.”

Ngan e esultɛn
(Luk 13.20-21)

³³ Yesuε ambé ákálé bó ngan empée aá, “Nkamlɛn mí mín rídé nɛngáne esultɛn éche mmwáád ámuúnédé asii á pán é mbumé rí ngun éláán káón ésuLe.”

Nzəm eché ekɔá boɔ Yesuε
abɛnláád ngan
(Mak 4.33-34)

³⁴ Yesuε abɛnládtáá ngan áyáged bad. Eeyágte'aá dyamdyam ésebán abɛnlédé ngan. ³⁵ Ámbɛl nén álóned e'yale ábe nkal e'dáɔdəɔn ánhɔbpé nén aá, “Mɛbɛnléd ngan nzé nhóbe wéε bad. Mɛyáǵəd bó mam ríme bɛnkəmbífí'ε bootya á mbooted mé nkɔnsé.”

Yesue atógké ngan e mesison

³⁶ Yesue antedé ene ndun e mod, áke asól á ndáb-te. Ahed dóo ábē bembapeε bétáné mó, boŋ belāngē mó bán, “Tógnéd sé ngan e mesison.”

³⁷ Yesue antimtén bó aá, “Mod awé anwén nímé mbál ní bwám adii Mwān-a-Moonyon. ³⁸ Nzag edii nkòŋsé. Mbál ní bwám rídii bad ábe bédé áse e nklamlen ní Dyòb. Mesison médií bad ábe Satane. ³⁹ Mod a ekoyí awé ane nwóó-nzag-ke, awé anwén mesison awē nzag-tē mó adé Satane. Póndé eche bépádéé ngun chó edé asóg dé nkòŋsé. Bepád bé ngun-ne bédii ángel.

⁴⁰ Ngáne beladéé mesison áte boŋ béhyáád mó, melemlen nē dóo ébēē ne bad ábe Satane, nzé nkòŋsé rípédé á asóg. ⁴¹ Mwān-a-Moonyon álom eche ángel áhúd bad ábe bēbēlte bad bēmpēe mbéb, ne bad bésyāāl ábe bébele mbéb.

⁴² Bēbwēm bó á dù-á-muú, áhed-taá béchyeé'é, bédyāg-ke meson á nsál. ⁴³ Ene póndé bad ábe bēmbēl-le ngáne Dyòb áhedéé, bēpené' nēe enyen á nklamlen wēe echab Sāj. Mod ké ahéé awé awóó metúu, áwóge'.”

Ngan tñgene Nklamlen ní mín

Ngan e nhon nime mēnkonjéd

⁴⁴ Yesue ambád ngan empée aá, “Nklamlen ní mín rídé nēngáne nhon nime mēnkonjéd á nzag-tē, boŋ nēe mod nhóg ádíbté mó, akútén mó. Menyinge nime ámbēē mēnkāŋ anke bwēm é'syāāl ábe ánwōngē asóm, ábel nén áke áchan ene nzag.

Ngan e aláá dé etógnén

⁴⁵ “Nklamlen ní mín rídé níhəgtén ámpē nēngáne mod a nyongé awé ahedé'áá meláá mé etógnén nime rídé nkun bwāmbwam nime áchanéé. ⁴⁶ Anyín áde ányíné aláá áde átómténé abon bwāmbwam, áde bésómeé, ankē ábē bwēm é'syāāl asóm, áchān-ne dó.”

Ngan e mbínzé

⁴⁷ Yesue ankál ngan empée aá, “Nklamlen ní mín rídé nēngáne mbínzé eche bekób-bé-súu bēbwémé á edib-te boŋ bekób nyaa é súu ésyāāl. ⁴⁸ Ade mbínzé émáá alón, bēndōl chó á nkin, bédyēē áse ábon súu áte. Eche émboŋ adyé bēnhē chó á melongé-te. Eche chó-é énkēmboŋ adyé, bēmpim. ⁴⁹ Né-óó enén ngan elúmte ngáne asóg dé nkòŋsé débēē. Dyòb délōm éche ángel áhúd bad bé mbéb áfinté e bad ábe bésáá. ⁵⁰ Bēbwēm ábē bad á dù-á-muú. Ahed-taá béchyeé'é bédyāg-ke meson á nsál.”

Ayáge dékōāle ne dé nchun

⁵¹ Yesue ansedéd ábē bembapeε ké bésóŋténé nímén mam. Bēnkwentén mó bán bésóŋténé. ⁵² Né-óó Yesue anláá bó aá, “Meléede a mbéndé ké ahéé awé ayágké tñgene nklamlen ní mín adii nēngáne nwóó-ndáb awé abídte bwēm bé ekóólé ne bé nchun wēe ákonjéé bwēm.”

Bad bé Nazarét béekobéé Yesue

(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)

⁵³ Ade Yesue amáá ayáged ne ngan, anhidé áde abwóg á hóm, ⁵⁴ asú ámbíd áwe dyad wēe ámbídté. Awed ayágté'áá bad á ndáb e mekáne. Bad ábe bēnwōg ngáne ayágtéé, yāl enkóm bó áte bwāmbwam. Bésēdté bánken, “Héé múmó ákúde enén ndin e debyéé? Chán múmó ámwagké-é nímén menyáké mésyāāl abel? ⁵⁵ Kíné saá mwān a kápēntaa ádíi-ye? Saá Maria achyáá mó-ye? Kíné saá Jemse, Josebe, Simōne ne Judase bóo bédé baányan-ε? ⁵⁶ Baányan bé bebaád bésyāāl-le ámpē béedyéé'é á dyad-tē hén ne syān-ye? Héé ákúde enén ndin e debyéé? Héé ákúde enén nyaa e ngine éché ábenléé nímé menyáké?”

57 Né-óó, bēnkóó Yesue. Anláá bó aá, “Nkal e’ dǎóðəŋ awóó’ edúbé hǒm ásyāā́l étóméé áwē dyad ne áwe túmbé.” 58 Ngáne bēnkéndúbéé Yesue, enkēmbēnlé menyáké hiin áhed.

14

Kwééd eché Jone Ndusene (Mak 6.14-29; Luk 9.7-9)

1 Ene pónde Herode awé akamlánnáá alon á Galilia anwóg mam míme Yesue ábélé’áá. 2 Dóó álǎngéé ábē bembáede aá, “Anén mod, Yesue, adii Jone, Ndusene awé ammad awé bon apuúde. Néé ákás bon awón ngine ábel mímén menyáké mésyāā́l.” 3 Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békób Jone, béhanj mó, béhé-’é mó á mbwóg. Ambel nén áyāle mwaád, Herodyase, awé mwānyonj Filibe ánsēbēē awónj. 4 Herode anhé Jone, Ndusene á mbwóg áyāle Jone anláá mó nén aá, “Weewóó’ é kunze áwónj Herodyase, mmwaád awé mwānyonj.” 5 Kénéé Herode áhédé’áá Jone, Ndusene awúu, abédé mbwóg ne bad bé Israel. Bad bé Israel béndúbē bán Jone adii nkal e’ dǎóðəŋ. 6 Bon Herode antim Jone awúu. Nén dēmbēnléd epun-’é Herode ábélé’áá ngandé áwēmtēn epun-’é áchyāā́dtē. Eché epun mwān-a-mmwaád awé Herodyase anság esáke á’só é’ bad bésyāā́l. Nén dēnwōgēd Herode menyinge bwāmbwam. 7 Nén dēmbēl ambē mó akag. Anhób nén aá, “Mmwág melé nén, mēbē wē kéchéé éche éhedéé.” 8 Nyaá anláá mó chǒm éche átəŋgéné sáá aheden. Né-óó anláá Herode aá, “Bǎg me nló míme Jone, Ndusene á taplēt-te hén bóob.” 9 Nén dēnwōgēd kǎŋ Herode ndutul bon ngáne ámmadté melé amwé á’só wēé ábē beken, ambéé kunze aá béhyene nló míme Jone ábe ane mwān-a-mmwaád. 10 Né-óó anlóm bad á ndáb e mbwóg ásél Jone nló. 11 Bēmpēén nló mímed á taplēt-te, bēbē ane mwān-a-mmwaád, mó-’é ábe nyaa. 12 Ambíd e nē bembapēé ábe Jone bēnké á ndáb e mbwóg bétéd mó ndim béke bélíme, bon béke bēlǎngē Yesue dyam áde ábēnlédé.

Yesue adídté ndun e mod (Mak 6.30-44; Luk 9.10-17; Jón 6.1-14)

13 Ade Yesue áwógé dyam áde ábēnlédé ne Jone, ansól á bóle-té áke á abwóg á hǒm wēé ábédé mwēmpēn. Bon áde bad bēwógé bán Yesue amaá ake á bóle-té, bēnchené mímb myad békēēn mekuu áhíd mó ámbíd. 14 Ade Yesue ábídé á bóle-té, bon anyín ndun e mod, antómtén bó ngól abé, ámad-te bó nkole. 15 Ade bin é’ bóótédé ahín, ábē bembapēé bēmpē áwé, bēhōbē nén bán, “Hén áde á etún-té, pónde emaa-’é atóm bwāmbwam. Láá ábén bad bétíme’ á myad-té míme méde bēnben, ábel béchan ndyééd eche bédyēē.” 16 Dóó Yesue átimtanné bó aá, “Béetəŋgenéé ake. Nyébo nyébe bó chǒm éche bédyēē.” 17 Dóó bēhóbéé bán, “Séwóó e’ wēle é’ táan ne súu ébe chēmpēn.” 18 Yesue aá, “Nyéhyene’.” 19 Ade ábē bembapēé bépēénédé mó chǒ, anláá ene ndun e mod aá bédyēé áse á nkǎókǎo mín. Hé dóó Yesue awánlé ábē e’ wēle é’ táan ne éché súu ébe á mekáá bon ánoné ámín ásāgnān Dyób. Ankabtéd bó áte, bon ábagé ábē bembapēé aá békabe ene ndun e mod. 20 Bad bésyāā́l bēndyē ene ndyééd békód, élyāg-ke áse. Néé bēládé eché élyāgé áse, enlón e’ lón dyóm ne é’be. 21 Mesongé mé bad míme méndyē ene ndyééd mémbē ké e’ kálé é’ táan. Mmē mesongé mé bad mébédé-’e baachóm. Bēnkētóngé bebaád ne bēndem.

Yesue akil á mendib-mín (Mak 6.45-52; Jón 6.15-21)

22 Ambíd e nē, Yesue anláá ábē bembapēé aá, bésól á bóle-té, békag á’só á múde mé edib-’e-nzab míminí, bon álǎngē-’é ene ndun e mod aá bésūē’ áwab

mendáb. ²³ Ade moosyáál amáá ake, Yesue anchágé á ekone mîn ákáne. Ade ehíntén emáá akwe, ambé abé áhed mwëmpen. ²⁴ Enén pónde Yesue ábë bembapere bënchab bǎle abéen átínté e edib-é-nzab. Bǎle étágé'áá, béhele'áá ake á'só ayále epub é ngíne émbíd bó á'só-te.

²⁵ Epag é mbwembwe Yesue anké á mendib mîn atán bó. ²⁶ Ade bembapere bényíne mod akag á mendib mîn, bënəηned, bélébé-'e esaad ne mbwóg í ngíne, béhōbē-'e nén bán, “Nwú móo ídē.” ²⁷ Abwōg-ábwōg Yesue anláá bó aá, “Nlém méēhūnē nyé, me-éé ndé. Nyéebáá.” ²⁸ Dóo Petro alángeé mó aá, “A-Sán, nzé édé bán mmōn-éé edé, láá me nke á mendib mîn nípe wée edíí nē.” ²⁹ Yesue anláá mó aá, “Hyāg.” Dóo Petro ábidé á bǎle-té ábootéd-te ake á mendib-mîn ápe wée Yesue. ³⁰ Bon áde ányíne ngáne epub é ngíne étóméé, mbwóg ménkōb mó, ábootéd-te asú ásé á mendib-te. Dóo álébpé esaad aá, “A-Sán sōn, wōngén me!” ³¹ Melemlem mé pónde Yesue ansád ekáá, acháá-'e mó, áhōbē aá, “Chán adúbe ádíí we mwámpln nén, cheé ékáá bon nlém ríhūnē we?” ³² Néé Yesue bó Petro bésólé á bǎle-té, epub énsog atóm. ³³ Ade nén ábénlédé, ábiníí bembapere ábe bémbē á bǎle-té bémbéé Yesue edúbé, béhōbē-'e nén bán, “Ne mbále, edíí Mwán a Dyōb.” ³⁴ Néé béchábpé edib-é-nzab, bémpé á múde níminíí, á mbwóg e Genesaret. ³⁵ Ade bad ábe bémbē áde abwóg á hōm béchéme Yesue, bēnlōm bad bán bēpēen bad bé nkole bésyāál ábe bébédé ene pəd e alon. ³⁶ Bad ábe bémpēen bad bé nkole wée Yesue béchāη mó bán ámwē bad bé nkole bésiten ké mesó mé mbóté nímmē. Né-óó bad bé nkole bésyāál ábe bénsiten níme mesó mé mbóté bēndyéé bwám.

15

Ayáged á bad bé' bōód (Mak 7.1-13)

¹ Ámbíd e nê Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bémbíd á Jerusalem, bétán Yesue, bésédit mó bánken, ² “Cheé ékáá bon ábōη bembapere bééhídé' ayáge áde ábēd betaa bétédndé sé? Béewobpéé mekáá nyaa eché éhédnéé bon bédyē ndyééd.” ³ Yesue ankwentén bó aá, “Cheé ékáá bon nyémpē nyééhídé' ngáne mbéndé e Dyōb éhóbéé aá débél, á etútú éche nyéhídéé ayáge áden dēn? ⁴ Dyōb áhóbé aá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Áhōb-pe ámpé aá, ‘Kénzéé awé áhóbé sáá ké'ε nyaá dyam dé mbéb ayál bétāηgénéé bēwúú mó.’ ⁵ Bon nyé, nyéyágte nén bán, nzé mod awóó chōm éche ántāηgēnē sáá ké'ε nyaá awōηgen bon alángeé bó aá móóbe Dyōb chó, ⁶ né éesaá nén bán atāηgéné sáá bó nyan* chó edúbé abeen. Abel áde mod ábélé nē, né nyéetédéé eyale é Dyōb néé dyam á etútú éche nyéhídéé ayáge áden. ⁷ Nyé bedog-badé! Nkal é'áádāη Yesayaa antāηgēn áde ánhōbpé ne e'yale ábe Dyōb dénlōmēnnē mó tāηgene nyé aá, ⁸ ‘Ábēn bad bébage me edúbé é nsəl ngēn, bon nímmab nlém méesaá áwēm. ⁹ Edúbé éche bébageé me éesaá dyamdyam, ayále bēyágte bad áhíd mbéndé é baányon byánán edíí mbéndé é Dyōb.’ ”

Mam níme mébele bon *mod eesáá' á'só é' Dyōb* (Mak 7.14-23)

¹⁰ Héé Yesue áchēnléé ene ndun e mod bon alángeé bó aá, “Nyéwóglēn, nyésōηten-ne me! ¹¹ Saké chōm éche ékag mod á nsəl ébele bon mod eesáá' á'só é' Dyōb, bon chōm éche ébide mó á nsəl chóó ébele' bon eesáá.” ¹² Ade

* 15:6 Sáá bó nyan; donje á kálag dé e'só déewóó'é bó nyan.

áhóbé nê, dóo ábē bembapεε bépédé mó benben boŋ bésedté mó bánken, “Ebíí nén wεε dyam áde móhóbé ábébté Befarisia nlém á abum-ε?” ¹³ Yesue ankwentén bó aá, “Bwél téé ábe awēm Titεε awē adé amín éewénéε, béhúb bó ásē.” ¹⁴ Nyéchene bó. Bédii bad bé ndím ábe bélúmte bad bé ndím bémpee nzii. Nzé mod awē akwedé ndím atómne mod á ndím ampée, búmō béhún á echóg-te. ¹⁵ Petro anláá mó aá, “Tógnéd sé enén ngan.” ¹⁶ Héε Yesue álāngεé bó aá, “Kóāŋ ne’ bōōb, ké nyémpé nyéésóŋténéé-ye? ¹⁷ Nyéenyínéé nén bán, chóm ké ehéé éche mod ádyédé, ésóléé mó á nsal, étim á abum-té, boŋ ébidte mó á yāl-ε? ¹⁸ Boŋ mam níme mod áhóbéé mbíde mó se á nlém-té. Mmén mam mó-aá mébele mod boŋ eesáá’ á’só é’ Dyōb. ¹⁹ Ayāle á nlém-té dōo mewēmten mé mbéb méhúε’ é níme mékəə boŋ ábelé mam mé mbéb nēngāne, ewūten, akáb dé mesón á ndáb e e’wōngé, echīb, abíd á mbóŋ é metóm, ne mehóben á mbíd. ²⁰ Mmén mam móo mébele boŋ mod eesáá’ á’só Dyōb. Boŋ saké adyé á ndyééd áde éewobpéé mekáá ngāne béhedéé, débēl boŋ eesáá.”

Adúbe áde mmwaád a Kanahan (Mak 7.24-30)

²¹ Ambíd e pón dé, Yesue anhidé áde abwóg á hóm átm á ped e mbwóg eché enchiitén myad mé Tirε ne Sidōn. ²² Hē dōo mmwaád a Kana nhóg awē adyéé’áá áde abwóg á hóm ápééne awē áwē boŋ áhóbē nén aá “A-Sāŋ, Mwān a mbyaa níme Dabide, sōn wóg me ngol! Awem mwān a mmwaád atage bwāmbwam, áyāle edáádəŋ é mbéb édé mó áte.” ²³ Boŋ Yesue ekéntimténné mó dyamdyam. Hē dōo ábē bembapεε bétanéé mó, boŋ bécháā mó nén bán “Láá anén mmwaád wεé ákag áyāle ahídne syāné ntəgag ámbíd.” ²⁴ Dōo Yesue ákwentanné bó aá, “Bad bé Israel ábe bédé néε ndyōŋ ní mbód níme mbósó bóo Dyōb álómé me awōŋgen.” ²⁵ Néε ane mmwaád áwógé nê, ankwé Yesue á mekuu, boŋ ácháā mó aá, “A-Sāŋ, wōŋgēn me.” ²⁶ Dōo Yesue ákwentanné aá, “Eesaá bwām átéd ndyééd e bānbān boŋ ebwémé mbwé.” ²⁷ Dōo ane mmwaád átimtanné mó aá, “Nê dēn A-Sāŋ, boŋ kóāŋne mbwé édyág púted é medyé éche ábab bésáá béhúnté.” ²⁸ Hē dōo Yesue ákwentanné mó aá, “A-mwān-a-mmwaád, ewóó adúbe ámbáá. Ebenled ngāne éhedéé.” Melemlem mé pón dé, ane mmwaád awe mwān-a-mmwaád andyéé bwām.

Yesue achōŋté ndun e mod

²⁹ Yesue anhidé áde abwóg á hóm, ápōŋ á nkəg mé edib-é-nzab é Galilia. Anké adyéε ásē á ekone mín. ³⁰ Ndun e mod empē áwē. Bépééne’áá bad ábe bésyógté’áá, ábe bēnkwε ndím, ábe mekuu ménwεε, e’bóbé ne ekud é bad bé nkole bémpee. Bébánné’áá ábē bad bésyāāl á’só wéε Yesue, áchōōd-te bó. ³¹ Menyáké ménkōb ene ndun e mod áde bényíné néε bad ábe bééhōbe’áá akan néε béhóbéé akan. Abe mekuu ménwεε bentyēem bwām, ábe bésyógté’áá békag bwām. Abe bēnkwε ndím bényínne’. Békēn Dyōb á bad bé Israel.

Yesue adíté ndun e mod (Mak 8.1-10)

³² Yesue anchélé ábē bembapεε, álāngē bó nén aá, “Ndé enén ndun e mod ngol áyāle békébé ne me e’pun é’láán, béewóo-’áa chóm éche bédyáké bōōb. Meéhédεε meé béhide hén ne nzaa, áyāle béhele se béhún ásē á nzii.” ³³ Dōo ábē bembapεε bē bésedtéé mó nén bán, “Héé syāné dékudté ndyééd á ehyāngé-té hén eché ékwōg enén ndun e mod?” ³⁴ Yesue ansedéd bó aaken, “E’wεle é’tāŋ nyéwóó?” Bēnkwentén bán, “E’wεle saámbe ne nguse é síu ésad.” ³⁵ Dōo Yesue álāngé ene ndun e mod aá bédyéε ásē á ndōōb-té. ³⁶ Héε átédé ábē e’wεle saámbe ne éché síu, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bó áte, ábagé ábē

bembapεε, bós-ε békabpé ene ndun e mod. ³⁷ Bad bésyāāl béndyε ene ndyééd, békód-te, káǎǎ élyāg-ke ásē. Echē enlyāg ásē enlón e'lón saámbé. ³⁸ Mesongé mé bad míme méndyε ene ndyééd mébéde e'kálé é'niin. Mmé mesongé mé bad mébédeε baachóm, bénkéntóngé bebaád ne bëndem. ³⁹ Héε Yesue álāngεé ene ndun e mod aá bésūε' áwab mendáb. Ade áamáá bós aláa nē, ansól á bǎle-té, áke á mbwóg e Magadan.

16

Béhédné Yesue e'chemléd é' menyáké

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Ambíd e nē, Befarisia ne Besadusia bēnké wée Yesue ákag mó. Bēnlāá mó bán álúmed bós e'chemléd ábe é'húú ádyób. ² Dóó Yesue álāngεé bós aá, “Nzé ngukél epedé, nyéhóbe bán, ‘Abobe áyage amín, nē álúmte bán bín bēboǎ chǎn.’ ³ Nzé bín é'sángé-ε, nyéhóbe bán, ‘Abobe áyage amín, bín-ne é'wábpé, nē álúmte bán mbúú échā.’ Nyébiε' bín aláǎ amín, ngáne bēbεε, boǎ nyééhεlεε mam míme mébenlad chii achem.* ⁴ Echén ebébtéd é nyongεl, nyééhεdεε Dyób awógen, nyéhede-ε e'chemléd bé menyáké! Boǎ nyéekudté nzése e'chemléd bé menyáké ábe nkal é'dáǎdǎǎ Jonaa bēnpεn.” Dóó átédte bós, boǎ ákag.

Esulten éche Befarisia ne Besadusia (Mak 8.14-21)

⁵ Yesue ne ábē bembapεε bēnchabé edib é nzab amín, boǎ bembapεε bēnchatén e'wele awále áyāl. ⁶ Yesue anláá bós aá, “Nyétéd pónde ne esulten éche Befarisia ne Besadusia.” ⁷ Héε ábē bembapεε bēn ne bēn bēbóótédé ahób bán, “Ahóbé nē áyāle syáá deewánléé e'wele áyāl.” ⁸ Yesue ambíi chǎm-εε békálé. Dóó ásedteé bós aáken, “Cheé nyé bēn ne bēn nyéhóbeé áyāle e'wele ábe nyééwóó'é? Chǎn adúbe ádíi nyé mwámpǎn nén? ⁹ Káǎǎ ne' bǎǎb, nyéesǎnténε-ε? Nyémaá achaten ngáne méndidεε e'kálé e' bad é'táan ne e'wele é'táan. Ambíd eché bémáá ene ndyééd adyé, e'lón é'tǎǎ eché enlyāg ásē enlónné? ¹⁰ Nyéháténé káǎǎ ne adíde áde méndidεε e'kálé e' bad é'niin ne e'wele saámbé. Ambíd eché bǎmpé bémáá adyé, eché enlyāg ásē chós-ε enlón e'lón é'tǎǎ? ¹¹ Ade rílangé nyé mée nyétédεn esulten pónde, saké ewele chēn chós ríhóbé'áá. Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne Besadusia.” ¹² Dóó bembapεε bétímé asǎǎnten bán saké esulten éche bēbenléé ewele chós Yesue ahóbé'áá aá bétédεn pónde boǎ ayáged áde Befarisia ne Besadusia béyágté'áá dóó ákǎǎnté'áá ahób.

Petro ad Yesue mó adé Ane-awě-Béwógté

(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Yesue anké á mbwóg e Kaisaria Filipi. Ade ápédé áwed, dóó ásedteé ábē bembapεε aáken, “Nzé-módé bad bós bēhóbeé bán Mwǎn-a-Moonyonǎ adé?” ¹⁴ Béntimtén mó bán, “Donge á bad bēhóbe bán edii Jǎne Ndusene, bēmpēe bán Elaijaa, ábiníi-ε bán Jeremayaa kéε nkal é'dáǎdǎǎ nhóg ampée.” ¹⁵ Héε Yesue ásedteé bós aáken, “Boǎ nyébēn-ne, nzé-módé nyéhóbeé bán ndé?” ¹⁶ Simǎn Petro ankwentén aá, “Wε-εé edé Ane-awě-Béwógté, Mwǎn a Dyób áde adé á alǎngé.” ¹⁷ Yesue antimtén aá, “Nnam ndé ne wε, a-Simǎn, mwǎn awě Jonaa. Saké moonyonǎ álāngé wε nē, boǎ echem Sǎǎǎ awě adé amín

* 16:3 Donge á kálag déwóó'é e'yale ábē Yesue ngáne é'ténlédé á nchoo 2 ne 3.

móo ahóbté we. ¹⁸ Né-óo a-Petro nlânge we,† weé edé ndim-e-aláá. Amín e ene ndim e aláá dóo mēlōngē nímēm mwembé. Ké ngine e kwééd éehenlé nímē mwembé ahóbed ásé. ¹⁹ Awōŋ dóo mébéé mekii mé nkamlēn ní mín. Kéchéé éche ébéne á nkōŋsé, né ébénnédé amín. Kéchéé-é éche ébágé kunze a nkōŋsé, né ébágnédé kunze amín.”

Yesue ahóbé t̄ngene

nímē metake ne eché kwééd

(Mak 8.31-9.1; Luk 9.22-27)

²⁰ Héé Yesue ásiméé ábē bembapēe etúu áte nēn bééhōbē bán móo módē Ane-awē-Béwógté. ²¹ Bootya ene pónde, Yesue ambootéd ábē bembapēe alúmed áte áá móót̄ngēnē áke á Jerusalem. Awed-taá mókudté metake hín á mekáá mé bad bémbáá, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé. Áá béwūú mó, boŋ e'pun ábe é'lónténé é'láán móōpuú. ²² Dóo Petro átímné Yesue á nkag boŋ ákagé átimed mó áte, áhōbē nēn áá, “A-Sán, Dyōb déekwenténné mbéd áá nēn ábenled ne we.” ²³ Héé Yesue ákúnnédé boŋ áhōbē wéé Petro áá “Hidé me á'sote, a-Satan! Cheé ékǎǎ' é me ábel mewémten mé Dyōb? Ehóbe nē ne mewémten mé moonyon saké mé Dyōb.” ²⁴ Dóo Yesue álanḡéé ábē bembapēe áá, “Kéznéé awé awémténé me ahíd, atánḡéné ásob yǎl mendib, ápēm áde awōg, boŋ áhíde me. ²⁵ Ayāle kéznéé awé ahede áde alonḡé aŋon, ábōd dó. Kéznéé-é awé ábōd áde alonḡé áyǎl echēm, ákud dó. ²⁶ Nsyán ríhée mod ákudté nzé akudé nkōŋsé rísyāal boŋ abódé áde alonḡé? Ké-é, cheé mod áhelese ábe ákōde áde alonḡé? ²⁷ Nlânge nyé nímén mekan áyāle Mwān-a-Moonyon áp̄ ne ehúmé éche éche Sán nchoo ne éche ángel. Ene pónde dóo ákōgsenné k̄é é anamédté kéznéé t̄ngene chōm éche ámbenlé. ²⁸ Ne mbále nlânge nyé nēn meé donḡe á bad áfinté echēn béenyínénné kwééd díd ésebán bényíne néé Mwān-a-Moonyon áp̄énné nímē nkamlēn á nkōŋsé.”

17

Yǎl ehǎŋléné Yesue

(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

¹ Ámbid e epun ntóób Yesue ankeén Petro ne Jemse bó mwānyan Jōne á mbōod eché echabé amín. Bēnpēn-éé bémbē áhed. ² Dóo ábē bembapēe bényíne néé áhǎŋléné, e'só é'pené mó á nló nēngáne enyen. Mbóté chō-é épūbe mó féréd émwaá-é áte. ³ Abwōg-ábwōg, ábē bembapēe bényín néé Mosee ne Elaijaa bébidé taléd, bóbe Yesue békale'. ⁴ Dóo Petro álanḡéé Yesue áá, “A-Sán, ébóo ngáne syáá dédíi hén. Nzé edáá, mēlōŋ e'bem é'láán, échōŋ, éche Mosee ne éche Elaijaa.” ⁵ Éepedeé ké amad á nsal boŋ mbag eché ekine áte ékūtān bó. Héé béwógéé ehób ébide á mbag-té nēn, “Awem Mwān a nlém nēn, awógte me menyinḡe. Nyéwógne mó.” ⁶ Ade ábē bembapēe béwógé éché ehób, bémbwōg meböbōŋ, bésōŋ-é e'só ásē ne mbwōg ní ngine. ⁷ Dóo Yesue ápedé wéé bémbēē boŋ ábanē bó ekáá á yǎl, áhōbē áá, “Nyéhíde ásé, nyéebáá'.” ⁸ Ade bényéne nló amín, bényín Yesue mwēnpēn. ⁹ Ade bóbbō bésudeé á mbōod mín nē, dóo Yesue ásiméé bó etúu áte áhōbe' áá, “Nyéelánḡé modmod dyamdyam áde nyényíné kǎŋŋ ne á pónde eché Dyōb dépuúdté Mwān-a-Moonyon á kwééd.” ¹⁰ Héé ábē bembapēe bésedtéé mó bánken, “Cheé ekás boŋ bemeléede bé mbéndé béhóbé nēn bán Elaijaa atánḡéné asébe dé ape boŋ Ane-awē-Béwógté áp̄é?” ¹¹ Yesue antintēn bó áá, “Ne mbále, Elaijaa atánḡéné asébe dé ape, atí-é mam mésyāal. ¹² Boŋ nlânge nyé nēn meé Elaijaa ammād ape,

† 16:18 Petro: á ehób é Grikia adii ndim e aláá.

boŋ bad békénchemmé mós, bémbeĭ-le mós ngáne béndanġe. Melemlem né-'aá Mwǎn-a-Moonyoŋ átagké áwab mekáá." ¹³ Enén pónde dós ábē bembapεε bésōŋtēnnē nēn bán Jōne, Nduzene mós áhōbēf.

*Yesue achōŋtē mwǎn a mwēnchóm
awē edǎǎdāŋ é mbéb émbēē áte*

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ade Yesue ne ábē bembapεε bétimé ámbid ámpē boŋ bétán ndun e mod, mod nhóg ampě awē, akóg mebóbóŋ, boŋ áhōbē nēn aá, ¹⁵ "A-Sǎŋ sǎn, wóg awem mwǎn ngǎl. Awem mwǎn a mwēnchóm akonle nkole né ekikíd, atage bwámbwam. Ayǒgké ahún kǎŋ ne á muú-te ne á mendíb-te. ¹⁶ Mēmpēén mós wēē ábōŋ bembapεε, boŋ béehēléé mós achool." ¹⁷ Dós Yesue átimtanné aá, "Wáá! Nyé bad 'bé' chíi, mbeltéd nímēn méétyéeméé, nyéewóo-'áa adúbe. Chán mépéé nyé adyēn hén-ēē? Chán mépéé nyé awesen-ē? Hyēnǎád me mwǎn awed hén." ¹⁸ Dós Yesue ákamlanné edǎǎdāŋ é mbéb éche étagtéd'áa ane mwǎn aá ébíd, boŋ ébíd-te. Abwōg-ábwōg ane mwǎn áchōŋ-'e. ¹⁹ Ámbid e pónde bembapεε ábe Yesue béntán mós, boŋ bésēdté mós á kun-tē nēn bánken, "Cheé énkǎŋ boŋ sénkénhēĭ éché edǎǎdāŋ é mbéb abided?" ²⁰ Dós Yesue átimtanné bós aá, "Ayǎle adúbe ádé nyé mwǎmpīn. Ne mbále nlánġe nyé nēn méé, nzé nyéwóo adúbe áde áde mwǎmpīn nēŋgáne mbál-e-bū, né nyēkamlén échēn ekone bán éhide hén, étim hínií, étim-me nē dēn. Dyam ké ahóg déetómmé nyé áte. ²¹ Nyéhēle-se nyébídéd enén ndín e edǎǎdāŋ é mbéb nzé nyékánne, nyédidé-'e yǎl nzaa á mekáne-tē."*

*Yesue ahóbé ámpē
ngáne bad bēwūū' é mós*

(Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²² Yesue ne ábē bembapεε bēnladén áte hǎm ahóg á mbwóg e Galilia. Héē álánġéé bós aá, "Bébéé Mwǎn-a-Moonyoŋ á mekáá mé baányoŋ. Bó-'aá bēwūū mós. ²³ Boŋ Dyób dépuúd mós ámbid e e'pun é'láán." Ade bembapεε bēwógé nē, bēnwóg ndutul bwámbwam.

Yesue asǎŋgé tááse e Ndáb-e-Dyób

²⁴ Yesue ne ábē bembapεε bēmpě á dyad á Kapenahum. Ahed dós bad ábe bésǎnté'áa tááse e Ndáb-e-Dyób bétané Petro boŋ bésēdté mós bánken, "Kíné awēn meléede eesǎŋgéé tááse e Ndáb-e-Dyób-e?" ²⁵ Petro antimtén bós aá, "Asanġe'." Ade Petro ásólé á ndáb sólén, eépédeé dyam ahób boŋ Yesue ásedté mós aá, "A-Simōn, chán ényíné ádén akan? Benzébadé kǎŋ é nkǎŋsé ésanġtéé e'sanġé ké'e tááse? Bán bé alon-e, ngé beken?"† ²⁶ Petro ákwentén aá, "Beken." Yesue aá, "Né álumte nēn bán, bán bé alon béetǎŋġenēé asaa. ²⁷ Boŋ ké nē, ábēl nēn deélinġé ábē bad ábe bésanġe tááse, ké ébwēm e'chōb á edib-é-nzab-tē. Súu eche wēsēbēē akób, éne de chó nsǎle áte, wētán mǎné níme mékwog sóo tááse asanġed áwēd-te. Téd mós, ésanġed sóo."

18

*Nzéé atómténé mod ambáá
abé d'só é' Dyób?*

(Mak 9.33-37; Luk 9.46-48)

¹ Eebeméé áte ámbid e nē, bembapεε ábe Yesue bēmpě áwē, bésēdéd mós bánken, "Nzé-móde-'e atómténé mod ambáá abé á nkamlēn ní mín?" ² Hé dós Yesue áchénlé mwēndem nhóg, áttíde mós áwab tǎnté, ³ boŋ áhōb aá, "Ne

* **17:21** Donġe á kǎlag dé e'só déewóo' é nímēn nchoo. † **17:25** Ene pónde beken bós bésǎŋgé'áa tááse é kǎŋ.

mbále nlanje nyé nén meé ésebán mod ahǎjǎné áde alongé boŋ abé nǎngáne anén mwǎn, eéhǎǎǎ-sɛ asól á nkamlɛn mí mín. ⁴ Né-óó, kénzée awé asúdté yǎl nǎngáne anén mwǎn né móó atómténé mod ambáá abé ántínté e bad ábe bédé ásé e nkamlɛn mí mín. ⁵ Kénzée awé akobé enén ndín e mwǎn á ðín ádém, né akobé me. ⁶ Boŋ kénzée awé abélté enén ndín e mwéndem awé adúbpé me mbéb, émbē mboŋ né bēntáó ene ndín e mod sǎŋkalaa a aláá á nkǎŋ, boŋ béhúnéd-te mó wée edíb é nkwe étómténé achab ásé. ⁷ E'beb é' yǎl áte ne nkónsé áyǎle mekágsɛn níme mébelte bad mbéb. Mekágsɛn métǎŋgéné aɛ, boŋ e'beb é' yǎl áte ne mod awé abélté mod ampée mbéb. ⁸ Nzé échoŋ ekáá ké'ɛ ekuu ébelte we mbéb, esél chó, épim. Edé mboŋ we ákud alongé ne eɛɛd é yǎl tómaa we áwóŋ mekáá mébe ké'ɛ mekuu mébe boŋ bébwém we á muú níme méédímé. ⁹ Melemlen nzé ádoŋ ðíd ábelte we mbéb, ehúd dó, épim. Edé mboŋ we ákud alongé ne ðíd ahóg tómaa we áwóŋ míd mébe boŋ bébwém we á dú-á-muú.

Ngan e ndyoyi ni mbod nime membō

(Luk 15.3-7)

¹⁰ “Nyényín nén bán nyéetédéé nímén mpín mí bán ké nhóg nkóŋtéd, bán méesaá etógnén. Nlanje nyé nén meé ángel éche énoŋe' bó ébág á'só ábe echem Sǎŋ awé adé ámín áhóbe bó. ¹² Chán nyényíné áden dyam? Nzé mod awóó mbwǎkel é ndyoyi ni mbod, boŋ nhóg mbóó, ngómē áte: dé níminí móom mé ndyoyi ni mbod abog ne abog wée bédyáké medyé á ekone mín áke dé ahéd níme nhóg níme mbóó? ¹³ Ne mbále nlanje nyé nén meé, nzé adíbté-é mó abelé awóŋén mó menyínje tómaa níminí móom abog ne abog níme ménkémbóó. ¹⁴ Melemlen nē dǎó echen† Sǎŋ awé adé ámín éehédéé aá ké mpín ní mwéndem néé nímén mbóó.

Mwányoyi awé abɛnlé we awusé

¹⁵ “Nzé mwányoyi abɛnlé we awusé, tán mó wée nyúmō bad bébe bɛnɛn nyéðíí, échu mó dó aláa. Nzé achemé áde awusé, né nyé mwányoyi nyétímé ásé.† ¹⁶ Boŋ nzé eékwɛntene aá mópǎnné we, etéd mod ampée nhóg ké'ɛ bébe ékɛɛn áwé, ábel nén, 'Mbék ké níhéé níme éhóbe wée abelé we níbyɛn ne mbóŋ ébe ké'ɛ éláán.'§ ¹⁷ Nzé eéko be kǎŋne chóm-éé éché mboŋ éhóbe, éɛɛn mó á mwembé. Nzé eékwɛntene ké bó awóŋɛn, etéd mó néé mod awé eedúbpé áyǎl e níme nsóŋɛn káa nǎngáne nsaad-a-tááse.*

Yesue ad bembapɛ béwóó ngine akǎŋ ne ábe dyam kunze

¹⁸ “Ne mbále, nlanje nyé nén meé, kéchéé éche nyébéné á nkónsé ébénnéde ámín. Kéchéé-ɛ éche nyébágé kunze á nkónsé, ébágnédé kunze ámín. ¹⁹ Nlanje nyé ámpē nén meé, nzé nyé bad bébe nyéchémtené áyǎle kéchéé boŋ nyéhédé chó á mekáne-té, echem Sǎŋ awé adé ámín ábɛ nyé chó. ²⁰ Áyǎle wée bad bébe ké'ɛ beláán beládné áwém ðín, mémpé ndé áwab tínté.”

Ngan e mod-a-nsón a kǎŋ awé enkɛnlagɛsɛn wadb

²¹ Hē dǎó Petro ápedé wée Yesue, boŋ ásedté mó aá “A-Sǎŋ, nzé mwǎnned abɛnle me awusé pónde téé, ngen étǎŋ nítǎŋgéné mó alagsɛn? Kóŋse ngen

* **18:10** Donge á kálag dé'só ábáde ncho 11: Nyébíí nén bán Mwǎn-a-Moonyoyi apedé ásoŋ bad ábe bebóó. † **18:14** Echen: donge á kálag dé'só áwóó echem. ‡ **18:15** Abɛnlé we awusé: donge á kálag dé e'só áwóó abelé awusé. § **18:16** Nén áténlédé á kálag e Dyób, Dioteronomi: 19.15. * **18:17** Bad bé Israel béndúbé nén bán besaad bé tááse bóó bétómténé bad bé mbéb abé, bán béesí-láá á nkamlɛn mí mín.

saámbe-yε?” ²² Dóo Yesue átímtanné mó aá, “Nlånge nyé nén meé, sake ngen saámbe, boŋ móom mé ngen saámbe ne saámbe.† ²³ Nê dóo édíí á nkamlen ní mín. Dyöb ákamlanné nêŋgáne kâŋ póg eché echénlé bad ábe bébele nsón ásé eché, ânôn moné níme bó ké ahéé bewartlé mó. ²⁴ Abooted áde ábóótédé ânôn moné níme ábê bad bewartlé mó, dóo bad bépéénédé mó mod nhóg awé anwálé mó nkúú ní moné. ²⁵ Ane mod enkênhenlé áde alúm atwe, né-óó kâŋ enhób aá bésóm mó nchoo ne mwaád ne bán nêŋgáne betân, bésóm-me bwém é'syāal ábe áwóó. Mmê moné mebê ásábe áde alúm. ²⁶ Ane mod ankwé kâŋ á mekuu, ácháā mó aá, ‘Béé me pónDé, mētwe ádonj alúm ásyāal.’ ²⁷ Kâŋ enwóg mó ngol, anchené mó aá ákag, álagsén-ne áde alúm. ²⁸ Nêe ane mod ahíté hê, ambomén waáb awé mómpé abelé'áá nsón ásé e kâŋ. Waáb ne anwálé mó mwá moné awé énkembuú áte. Dóo átólé waáb á mengogíd, aá ásábe mó nímé moné. ²⁹ Waáb ankwé mó á mekuu, ácháā mó aá, ábe mó pónDé aá, móōsábê mó áde alúm. ³⁰ Ane mod enkênlagsénné waáb, anhé mó á mbwóg aá kóŋŋ né asábpé áde alúm boŋ bēbídéd mó. ³¹ Ade bad ábe bēbédé áhed ábe bómpé bēbélé'áá nsón ásé e kâŋ bényíne dyam áde ábénlédé, bēnlŋj bwámbwam. Bēnké kâŋ dyam ásyāal áde ábénlédé aláa. ³² Né-óó, kâŋ enchélé ane mod, álāŋgē mó aá, ‘Ekúúú é læ nén! Menlagsén we alúm áde wénwālēē me áyāle wencháj me. ³³ Cheé ékás boŋ weewóge wēn ngol melelem nêŋgáne me-’ε ménwōgkē we ngol?’ ³⁴ Kâŋ enlŋj bwámbwam, né-óó anlóm ane mod á mbwóg aá bēwógéd mó ndutul. Aá ábē-’ε á mbwóg kóŋŋ né asábpé áde alúm ásyāal.” ³⁵ Né-óó, Yesue ansógtén nén aá, “Nê dóo Titéé Dyöbe awé áde ámln ábenlé. Nzé weélagsene mwányonj ne nímōŋ nlém rísyāal, né Dyöb dékōgsēn we ngáne ene kâŋ énkōgsēnnē ane mod.”

19

Ayáged t̄ŋgene anan de mmwaád á e'wóngé (Mak 10.1-12)

¹ Ade Yesue amáá nímén mekan ahób, anhidé á Galilia áke á mbwóg e Judeya, áchábē á pēd e edíb é Jodan eníníí. ² Ndun e mod enhíd mó áwed, áchōōd-te bad bé nkole. ³ Donje á Befarisia bēmpě áwé ákag mó. Bēnsedéd mó bánken, “Mbéndé echéd ebagé kunze nén bán, mod ánan awé mwaád áyāle nyaa e nzom ké ehéé-yε?” ⁴ Yesue ankwentén bó aáken, “Nyéelááé á kálag e Dyöb nén bán á mbooted, Dyöb dēnhób bó mmwaád ne mwenchóm-ε?” ⁵ Dyöb á hóbpe aá, “Áyāle né-óó, mwenchóm átedé sáá ne nyan abé ne mwaád, boŋ búmō bad bébe bétim mod nhóg. ⁶ Né-óó, búmō béesaá ámpē bad bébe, boŋ bédíí mod nhóg. Né-óó, échē Dyöb áládé, modmod eepáá.” ⁷ Hē dóo ábē Befarisia bésēdtéé mó bánken, “Nzé édé nē, cheé-ō énkâŋ boŋ Mosēe ábagé bad kunze aá, mod ábe mwaád kálag eché elúmte nén bán, e'wóngé é'máá boŋ ánan mó.” ⁸ Dóo Yesue álāŋgēé bó aá, “Mosēe ambāg nyé enén kunze áyāle nyélelé nlém á abum. Enkembáá nē á mbooted mé nkōŋsé. ⁹ Né-óó, nlāŋge nyé nén meé, mod ké ahéé awé anané mwaád ésebán ane mmwaád akábé asón, nzé ene ndín e mod áwóó mmwaád ampée, né akábé asón.” ¹⁰ Hē dóo ábē bembapēé bēlāŋgēé mó bán, “Nzé nén dóo mekan mé mmwaád ne nchóm médíí, né éesaá nsyāŋ áwōŋj mmwaád.” ¹¹ Yesue antímtén bó aá, “Saké mod ásyāal ahele ákob ádén ayáged. Boŋ dékōbné ne bad ábe Dyöb ábágé dō. ¹² Nyébíí nén bán, nzom édé híin échē ékás boŋ bad béewōō bebaád. Behóg

† 18:22 Móom mé ngen saámbe ne saámbe: donje á kálag dé e'só áwóó móom mé ngen saámbe ngen saámbe.

bédé ábe béchyaáténé nê. Bémpeé-'e bédé nê áyāle bad bēbélé bó nê. Abíní-'e, bēbélé yāl nê ábel bon bēbel nsón mé nkamlen ní Dyōb. Kénzée awē ahelé adén ayáge akob, akob dó.”

Yesue anámté bēndem

(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)

¹³ Bad bēmpēén bēndem wē Yesue nēn bán ábán bó ekáá á nló, ákánned-te bó. Abē bembapeé bēnkānē ábe bad áte. ¹⁴ Bon Yesue anláá bó aá, “Nyétede bēndem béhyag áwēm, nyéekáá bó, áyāle nēn, nyaa é bad nēe bó chōó éwóó nkamlen ní mín.” ¹⁵ Né-ōó, Yesue ambán ábē bán ekáá á nló. Ambíd e nê, anhidé áhed.

Nhōn ní bad

ne nkamlen ní Dyōb

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Póndé póg mod nhóg ampé wēe Yesue, ásedté mó aáken, “A-meléed, dyam á bwām áhéé rítāngéné ábel, ábel nēn níkud alonjé áde déemaá?” ¹⁷ Héé Yesue ákwentanné mó aá, “Chán éheleé ésedté me dyam áde áde dyam á bwām? Mod nhóg mwēnpēn mó adé awé adé mod a bwām. Konjé mbéndé é Dyōb nzé ehede we mókud alonjé áde déemaá.” ¹⁸ Dōó ane mod ásedté mó aáken, “Mbéndé éhéé?” Yesue ankwentén mó aá, “Weewúé’ mod, weekábé asón á ndáb e’wóngé, weechíbé’, weebídé mbón e metóm, ¹⁹ beé sóó ne nyon edúbé, édān-'e mwányon nēngāne ehoŋ yāl.” ²⁰ Héé ene kódemod élanjéé Yesue aá, “Nhídé échén mbéndé ésyāāl; cheé émpēe éhedne me ábel.” ²¹ Yesue antimtén mó aá, “Nzé ehede wēe mówóó awusé á yāl ké ahóg, kág ésóm bwēm é’syāāl ábe éwóó, étéd nímmé mané ébe betóótókē bé bad. Nzé ebelé nê, wēkūd nhōn ádyōb. Ene póndé éhye éhíde me. ²² Ade ene kódemod áwógé nê, anwóg mbéb áte bwāmbwam áhíde-'e áyāle ambē nhōn bwāmbwam.”

²³ Héé Yesue álanjéé ábē bembapeé aá, “Ne mbále nlānge nyé nēn meé élél áte nhōn ní mod ásól á nkamlen ní Dyōb. ²⁴ Nlāa nyé ámpē nēn meé éde mwān á akan sājkalaa á nyam nēe Kamēl áponj á epōn é ndōnde tómaa nhōn ní mod ásól á nkamlen ní Dyōb.” ²⁵ Ade bembapeé béwógé nēn, yāl enkóm bó áte bwāmbwam. Bēnsedéd bánken, “Nzée-ōó ahele ákud e’soosōŋ?” ²⁶ Héé Yesue ánóné bó chōóŋ bon áhābē aá, “Ne baányon nēn déehelée se ábenléd bon ne Dyōb dyamdyam déeleléé áte.” ²⁷ Héé Petro áhóbéé aá, “Nōné’, sētēdté chōm ésyāāl áhíd we, cheé-ōó ébē nímed nsyāŋ.” ²⁸ Héé Yesue álanjéé bó aá, “Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, póndé echē Mwān-a-Moonyon ádyéé’ é á atii dé nkamlen ne éche ehúmé ésyāāl á nkōŋsé níme níhúe’, nyé bad dyóm ne bébe ábe béhíde me nyémpē nyéédyéé á metii mé nkamlen, nyékaádté metúmbé mé Israel dyóm ne mébe. ²⁹ Kénzée-'e awé atēdté éche ndáb, baányan, sáa, nyaa, bán, ne eche mbwóg áyāl echēm, ákud chō mbwókel é ngen, ákūd-te alonjé áde déemaá’. ³⁰ Bon bad híin ábe bédé á’só bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bēnyag mbíd bēbē á’só.”

20

Ngan e bad bé nsón

¹ Hē dōó Yesue ákaléé ngan aá, “Nhóbe nê áyāle nkamlen ní mín níde nhagtén nēngāne nwóó-znag nhóg awē ambíd á ndáb epōg é mbwembwē áke dé áhed bad ábe ásābēé, ábel nsón áwē znag-té. ² Bōōbōó bémpe á nchemten áyāle nsábe mé epun é híin bon álómé bó áwē znag-té. ³ Ane nwóó-znag antím ámbíd ámpé á dyad-té á ngāŋ abog. Antán bad bé nsón bémpeé áhed. Bényēem ngén, bébele’-aá chōmchōm. ⁴ Héé álanjéé bó aá, ‘Nyémpē nyéke

nyébel nsón áwêm nzag-tê, mësábē nyé nsábe míme níkwógnédé.’⁵ Né-òó, bènċċ. Ambċl melemlém mé dyam á kəd, ne á ngáŋ éláán. ⁶ Dyam ngáŋ étáan néé ane mod átímé á dyad-tê ámpċ, antán bad bé nsón ábe bómċpċ bċntyċċm, béebċle’áá dyamdiam. Héé ásedċéé bó áá, ‘Cheé nyébebċtéé epun é bċn ésyāā hċn ngċn áde nyébebeléé dyamdiam.’ ⁷ Bċnkwentċn mó nċn bán, ‘Modmod eetċéé sé á nsón.’ Héé ane mod álanċgéé bó áá, ‘Nyċmpċ nyéċag-kóó nyébel nsón áwċm nzag-tċ.’

⁸ “Ade ngukċl épċdé, ane nwóó-nzag anláá awċ mod awċ anċne ábe bad bé nsón áá, álad bad bé nsón áte, ásaċe bó. Áá, ábooted ne bad ábe bċdímtċné apċ, ásoċ-ċe ne ábe bċsébpċ apċ. ⁹ Ambċé bad ábe bċmbootċd nsón á ngáŋ étáan nsábe mé epun é bċn ¹⁰ Ade bad ábe bċnsċbċ nsón abootċd bċpċdé áċob nsábe, bċnwċmtċn bán, bċċud nsábe míme rítómé ní bad ábe bċmbootċd nsón á ngáŋ étáan. Boŋ bómċpċ bċnkċd melemlém mé nsábe. ¹¹ Ade bċkóbċ mċné míme bċmbċéé bó, bċmbootċd anyoo áte. ¹² Bċhċbċ bán, ‘Ábċn bad bċébċlé nsón háwa póg ċċmpċn, ké nċ, esábpċ bó melemlém néé sé ábe sébelé nsón epun é bċn ésyāā ne enyċn é ngċne.’ ¹³ Nwóó-nzag antimtċn ábċ bad nhóg áá, ‘Amúċ, meedogċéé nyé. Eesaá mbále bán dentċí bán mċbe nyé nsábe mé nsón mé epun é bċn-ċ? ¹⁴ Nyéċob-póó mċmċn mċné, nyéċag. Mmċn-ċé ntċíde méé mċsábċ anċn mod awċ adċmtċné apċ melemlém ngáne rċsábpċ’áá wċmpċ. ¹⁵ Meewóó’ċe kunze ábenċd nímmċm mċné ngáne rċdóó-yċ? Cheé ékáá boŋ nyébebċtċ nċm á abum áyāle ábċm e’boŋ bé nċm?” ¹⁶ Yesuċ ansógtċn ene ngan áá, “Né-òó, bé’só bċtċm bé mbċd, bé mbċd-tċ bċtċm bé e’só.”

*Yesuċ ahóbe ngen echċ elóntċné
éladán ngáne béwūū’ċ mó
(Mak 10.32-34; Luk 18.31-34)*

¹⁷ Yesuċ ne ábċ bċmbapċéé bċkáċé’áá á akuu á Jerusalem. Ade bċkáċé nċ dóó áċháċé bó á nkāċ, boŋ álanċċé bó á kun-tċ áá, ¹⁸ “Pón nyébċí bán deċag á Jerusalem, áwed-táá bċbéé Mwān-a-Moonyoŋ á mekáá mé beprċse bċmbáá ne bemelċede bé mbċndé. Bó-’ċ bċbéé mbakú bán atāŋċéné awċ. ¹⁹ Bébe mó á mekáá mé bad ábe bċésċ bad bé Israċl. Bó-’ċ béwóodé mó, bċswátdáá mó e’tanċú, bċbómċ-’ċ mó á awog. Boŋ ámbċd e’p’un é’láán Dyób dépuúđ mó.”

*Nyċmwān ahċdte bán metċi
(Mak 10.35-45)*

²⁰ Ámbċd e pónđé dóó Zebċdċ mwaáđ ápċdéé wċé Yesuċ ne ábċ bán bé baachóm bébe, abwóg mebóbón, áċhāā-’ċ Yesuċ áá ábele mó dyam. ²¹ Yesuċ ansċdċd mó ááċen, “Cheé éhċdċé?” Dóó ákwentanné mó áá, “Bāċ me akag nċn wċé, pónđé eċhe wċbċċé á nkamlċn, ábċm bán bċn bébe bċdyċéé wċ á nkāċ, nhóg ekáá émbáá, anínċí-’ċ á ekáá é emwċd.” ²² Héé Yesuċ ákwentanné bó áá, “Nyċebċí’ċ ċċm eċhe nyċsedċéé. Nyċċċl metuné míme mépċmmċ apċm-ċ?” Bċnkwentċn bán bċċl. ²³ Dóó Yesuċ álanċgéé bó áá, “Ne mbále, nyċċpċm boŋ meewóó’ċe kunze ápwċd mod awċ ádyċéé me á ekáá é mbáá ké’ċ á ekáá é emwċd. Ábċ e’tál é’dċi e’tál ábe é’bāċnéde ne bad ábe eċhem Sáŋ ánābnéde bó.” ²⁴ Ade ábċnċ bċmbapċéé dyóm béwógé nċ, bċnċlċn ábċ baányanċ bébe. ²⁵ Né-òó Yesuċ anlād bó áte, boŋ álanċċé bó áá, “Nyċbċí nċn bán, benkamlċne ne bad bċmbáá bé nkōŋsé bċbenċlād ngċne ákamlċn bad ábe bċdé áse echáb. ²⁶ Boŋ éċtāŋċenéé abċ nċ áftċntċ echċn. Kċnzéé awċ ahċde áá móbċ mod ambáá áftċntċ echċn, atāŋċénéé abċ mbāledċ awċn. ²⁷ Kċnzéé-’ċ awċ ábċ mod á’só áftċntċ echċn, atāŋċénéé abċ awċn ntāŋ. ²⁸ Melemlém néé Mwān-a-Moonyoŋ eċpedċéé áá bad bċbenċle mó, boŋ apċdċ ábele bad, ábe-’ċ áđċ alongċé áċode bad ċċn.”

*Yesue achōhté bad bébe
abe bēnkwě ndīm*

(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹ Ade Yesue ne abē bembapēē behidteé á Dyad á Jeriko, ndun e mod ehidé'áá mó. ³⁰ Ene pónde-óó bad bébe ábe bēnkwě ndīm bēndyēé á nkag ní nzii. Ade bēwógé bán, Yesue atóme', bēmbootéd abón bán, "A-Mwān a mbyaa míme Dabide, wóg sé ngól!" ³¹ Ndun e mod eché embé áhed enkáne bó áte bán bédib nsal. Boḡ bō-ε bēmbādnēn abón ne ngíne bán, "A-Mwān a mbyaa míme Dabide, a-Sán, wóg sé ngól!" ³² Yesue antyéem, achélé bó boḡ ásedtē bó aaken, "Cheé nyéhedeé bán, míbele nyé?" ³³ Bēnkwentēn bán, "A-Sán, séhede bán, ébel sényínen." ³⁴ Yesue anwóg bó ngól, né-óó ambán bó mekáá á míd. Abwōg-ábwōg bēmbootéd anyínen, behídē-ε mó.

21

Yesue asólé á Jerusalem née kōḡ

(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jōn 12.12-19)

¹ Ade Yesue ne abē bembapēē bēkwógé ape á Jerusalem, née bépédé á dyad á Betpeg á ekone é menzab Yesue anlóm bembapēē bébe á'sō. ² Anláá bó nēn áá, "Nyékag á dyad áde áde nyé á'sō nē. Nzé nyésólé sólén, nyéētán née betáḡgé ésel ne mwān ánkag. Nyéhune bó nyéhiinad me. ³ Nzé mod asēdté nyé aaken, cheé ékáá boḡ nyéhunne', nyeláá mó bán Sāḡgwéé* atóḡnéné bó. Nzé nyéhóbé nē, ábwōg-ábwōg ane mod áchennéd nyé." ⁴ Nēn dēmbēnléd álóned e'yale ábe Dyōb dénlómēnnē nkal é'dáədāḡ áá,

⁵ "Aláa dyad á Zayōn áá, Nyénōne', echen kōḡ ehyaḡ áwēn, asūtde yál, adiídé ésel, etum é nchóm a ésel."

⁶ Né-óó abē bembapēē bēnkě bēbēl-le ngáne Yesue ányāḡtēnnē bó. ⁷ Bēmpēēn eché ésel ne mwān, bétéd echab mbóté, bétal chō ámín, boḡ Yesue ádiide'. ⁸ Ekud é bad bēntál echab mbóté á nzii-tē, ábíní-ε bésēl'e e'kikag é' mii, bétalé' á nzii-tē. ⁹ Ndun e mod eché ekágé'áá mó á'sō ne eché ehidé'áá mó ámbid bēmbootéd abón bán, "Hosána, mekenag mébē ne mwān a mbya míme Dabide. Nnam mbē ne ane awé apedé á dīn áde Sāḡgwéé. Hosána, mekenag ne Dyōb áde áde se ámín!"

¹⁰ Née Yesue ásólé á Jerusalem nēn sólén, bad bésyāāl bēpuutéđ, bésēdté-ε bánken, "Nzéé ne?" ¹¹ Dōo ene ndun e mod ékwēntanné bán, "Yesue mó áde, nkal é'dáədāḡ a dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia."

Yesue anané bekab bé nyōḡgé

á Ndáb-e-Dyōb

(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jōn 2.13-22)

¹² Ámbid e nē, Yesue anke asól á Ndáb-e-Dyōb. Annān bad bésyāāl ábe békábé'áá dyōn áwēd-te. Ankuné betébele ábe bad bēpēnlé'áá mōné ámín mekuu ámín, ákunē-ε metii míme bad ábe bésómmé'áá mbōḡgé mekuu ámín. ¹³ Anláá-ε bó áá, "Etēnlédé nēn bán, Dyōb áhóbé áá, 'Echem ndáb etāḡgéne achagned bán ndáb e mekáne.' Boḡ nyētímté chō, 'mbwōḡ mé bechfí!' "

¹⁴ Bad ábe bēnkwě ndīm ne bad ábe mekuu ménwēē ábe bēmbē áhed bēmpē áwē, ádíđ-te bó bwám. ¹⁵ Boḡ áde beprisē bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bényíne menyáké míme Yesue ábélé, boḡ bēwóg-ke e'saad ábe

* 21:3 Sāḡgwéé: káa nwōḡ.

bëndem bébónéé á Ndáb-e-Dyöb bán, “Mekεnag mébê ne mwän a mbyaa níme Dabide,” bënliη bwámbwam. ¹⁶ Bënsedéd Yesue bánken, “Ewóge chöm-ée ábê bán béhóbéé-ye?” Yesue ankwentén bó aá, “Eε, nwóge’. Nyélaá’ é mbéd á kálag e Dyöb nén bán, Dyöb ábónséné e’ched é’ bëndem ne é’ bán bé nkóól ábe mó meknag mé bwám-ε?” ¹⁷ Ambíd e nê Yesue antedé bó á Jerusalem áke ánáá á dyad á Betani.

*Yesue ne alín á ngál
(Mak 11.12-14, 20-24)*

¹⁸ Epog é mbwεmbwε áde átimeéé ámbíd á Jerusalem nzaa enkób mó. ¹⁹ Ade ákagké nê annyín alín á ngál. Anké áhed, boη enkényinné epum ké ehóg áwedé-mín étóméé byaa. Héε Yesue álanγεé ábê bwel aá, “Wéechyáá’ é epum ámpē mbéd.” Abwāg-ábwāg bwel bēnhýéle. ²⁰ Ade ábē bembapεε bényíné nê, ýl enkóm bó áte bwámbwam. Héε bésedtéé bánken, “Chán áden alín á ngál ámwédé ayéle á mehélé-te nén-ε?” ²¹ Yesue ankwentén aá, “Ne mbále nlanγε nyé nén meé, nzé nyédúbpé ne nlém rísyāāl, né saké dyam áde mbéleé ábén bwel áyāl dēmpen nyébenlé. Boη né nyéhele-se nyélaá káaηne enén mbōad nén bán, ‘Hidé hén, éke ébwēm ýl á edíb é nkwe-te,’ ébenléd-te nê dēn. ²² Nzé nyéwóo adube bán, kéchéé éche nyéhédné Dyöb á mekáne-tē nyéékúd, né nzé nyéhédé nyéékúd.”

*Nsedtéé tãηgene kunze eche Yesue
(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)*

²³ Yesue ansól á Ndáb-e-Dyöb, áyāgté bad. Ade áyāgtéé nê, dóo beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bépédé áwē, bésedtéé mó bánken, “Kunze ehéé éwóo ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-’ε we ene kunze?” ²⁴ Yesue antimtén bó aá, “Me ámpē mēsédéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwénténé dó né me-’ε mēláá nyé kunze eché ríwóo ábel nímén mekan. ²⁵ Edusen éche Jone ádúsánáá bad héé émbídté? Embíd ne Dyöb-ε ngé ne baányoη?” Bēn ne bēn bémbootéd apentēn bán, “Nzé dehóbé nén bán, ‘Jone eché kunze enhúú ne Dyöb,’ né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkāη boη nyénkëndúbé mó?’ ²⁶ Boη nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányoη,’ né échén ekud é mod ébel syánē mbéwé áyale bad bésýāāl béndúbé bán Jone abédéε nkal é’ dāōdāη.” ²⁷ Né-ōó bēnkwentén Yesue bán, “Séebii’ é.” Mó-’ε antimtén bó aá, “Né ké me-ε ámpē méeláá’ é nyé kunze eché ríwóo ábel nímén mekan.”

Ngan e bán bé baachóm bébe

²⁸ Yesue ambé ásedéd beprise bémbáá ne bad bémbáá bé dyad aáken, “Chán nyényiné áden akan tãηgene enén ngan? Mod nhóg abédé awé anchyáá bán bé baachóm bébe. Héε ákíí mwän ambáá aláa aá, ‘A-mwän, ké ébel nsón á nzag-tē chii.’ ²⁹ Mwän antimtén mó aá móokaá. Boη ámbíd e póndé anhāηlén mewēmtēn, áke. ³⁰ Dóo ane mod ákíí wεε mwän asad, aláa-’ε mómpē melemlem mé dyam. Anén mwän antimtén sáá aá, ‘A-Sāη, mēkē’ boη eékíí.” ³¹ Héε Yesue ásedtéé beprise bémbáá aáken, “Átinté ábén bán bébe, ahéé ambēl ngáne sáá áhédé’áá?” Bēnkwentén mó bán, “Ambáá.” Né-ōó, Yesue anláá bó aá, “Ne mbále, nlanγε nyé nén meé, besaad-bé-tááε ne bekwalεε bédé asól á nkamlen rí Dyöb tómaa nyé.† ³² Nhóbe nén, áyāle Jone, Ndusne ampē, alúmedé nyé nzii eché etyéémé, nyénkëndúbééé mó, boη besaad-bé-tááε ne bekwalεε béndúbé. Ké néε nyénnyín-naá nê, nyénkēnhāηlenné, nyénkëndúbé-’aá mó.”

† 21:31 Baá mbáá bé Israel béndúbé nén bán bekwalεε ne besaad-bé-tááε béésónlé á nkamlen m mín.

Ngan e bebel bé nsón ntéd
(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)

³³ Yesue anláá bó aá, “Nyéwóglɛn ngan empée. Nwóó-nzag nhóg abédé awé ankwɛl nzag e e’pum é’ mel ábe bébenléé mím. Ankág chó, ábel bwál wée béminéé ábē e’pum é’ mel ábel mím, alón-’ε ebem áwéd-te wée bédyεε’ é ánon nzag áte. Ambeé ene nzag wée bad ábe bóbɔɔ békáb mbote áte, aké á alon démpée. ³⁴ Adé pónde épédé eche bépádεé e’pum, ane nwóó-nzag anlóm ábē bembáledε wée ábē bebel-bé-nsón ákobe mós ádē asii dé e’pum. ³⁵ Hée ábē bebel-bé-nsón békóbé ábē bembáledε, bēwanné’ nhóg, bēwū’ ampée, aníní-’ε bēwūenē meláá. ³⁶ Ambid é pónde áne nwóó-nzag anlóm bembáledε bémpee ábe bēmbuú áte tómaa ábíní. Ábē bebel-bé-nsón bēmbɛl ábē bembáledε melemlem ngáne bēmbɛnlé bés’o. ³⁷ Ambid e pónde anlóm awe mwán áwáb, ne mewémten nén bēbéé mós edúbé. ³⁸ Bon áde bebel-bé-nsón bényíné ane mwán née áhúε’ é, dós bós bēn ne bēn bēhóbéé nén bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nén, nyéhyag! Déwúu mós, ábel nén, eche mbwóg ésuuned syané.’ ³⁹ Hē dós békóbé mós, bēbidēn mós á nzag-té, bon bēwúú-’ε mós.” ⁴⁰ Hée Yesue ásedtée ábē bad bēmbáá bē dyad ne beprise bēmbáá aá, “Bɔɔb-pɔɔ, nzé nwóó-nzag ne apedé, cheé ábenlé ábē bebel-bé-nsón?” ⁴¹ Hē dós békwentanné bán, “Awūú ábē e’bétéd é’ bad e’bétéd é kwééd, ábē-’ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bémpee ábē bēbe mós ádē asii á mbote nzé pónde epedé eche bépádεé e’pum.” ⁴² Yesue anláá bós ámpē aá, “Nyéélā-’é mbéd wée eyale é Dyób éhóbé nén bán,

‘Aláá ádē belón-bé-ndáb bēnchenéé dós átímé aláá dé etógnén abé. Sāngwée mós ambel nén, édé-’ε syánē menyáké.’

⁴³ Né-ɔɔ nlānge nyé nén mée, békobén nyé etál éche nyéwóó née bad bé nkamlɛn ní Dyób, bēbē wée bad ábe bēbele’ ngáne Dyób áhedεé.”[†] ⁴⁵ Ade beprise bēmbáá ne Befarisia bēwógé échén ngan éche Yesue ákálé, bēnchem bán, bós ákanléé chós. ⁴⁶ Né-ɔɔ bēhédé’áá mós akób, bon bēmbān abel nē, áyāle bényín bán, ene ndun e mod enyíné’áá Yesue née nkal é’ dāɔdān.

22

Ngan e ngande e e’wóngé
(Luk 14.15-24)

¹ Yesue ambé ábenléd ngan ámpē ákalɛn ábē bad. Anhób aá, ² “Nkamlɛn ní mín ndé nēngáne kān póg eché enláá ábē bembáledε aá bébonsɛn ngande e e’wóngé ábe awé mwán a mwɛnchóm. ³ Ene kān-’ε anlóm ábē bembáledε aá bēké bēchóg bad ábe álébpé áyāle ene ngande, bon ábē bad bēnkɛnkwenténné apε. ⁴ Hée álóméé bembáledε bémpee aá beláa bad ábe mólébpé nén bán, ‘Nyébíí nén bán, mmaa nyag ne e’lem ábe é’bóó yál awúu. Chóm ésyāal-le édé mbonsɛn, nyéhyag-kɔɔ á ngande.’ ⁵ Bon ké nē ábē bad ábe bēnlēbēé bēnkéntédte mím nlébtéd née dyam. Mod téε ahídé’áá mím ntií ámbid. Béhóg bēnké áwáb nzag-té, ábíní bēhídé nímbab nsón mémpēe ámbid. ⁶ Ábíní-’ε bēnkób ábē bembáledε, bēbɔm bós, bēwúú-’ε bós. ⁷ Ene kān enlīn bwāmbwam. Né-ɔɔ, anlóm éche sánze. Née épédé, éwūú bad ábe bēnwūú ábē bembáledε, éhyāad-te ábē bad dyad. ⁸ Dós álāngéé ábē bembáledε bémpee aá, ‘Ngande e e’wóngé emaa mbonsɛn abé, bon bad ábe nílébpé bēekwognedεé chós abé áse. ⁹ Bɔɔb-pɔɔ, nyékag á mbom ní nzii á dyad-té, nyéchéle bad bésyāal ábe bényíné bán, bēhyag á ngande.’ ¹⁰ Né-ɔɔ ábē

[†] 21:43 Donje á kálag dé’so ábáde nchoo 44: Mod ké ahéé awé alúmé ádē aláá ámín ábɔgtéd áte. Bon ane awé déhúntédte ámín, ányɔgtéd áte.

bembaledε bēnkĕ á dyad-tĕ, bĕlād bad bĕsyāāl ábe bĕnyĭnnĕ, ken mod a bwām kĕ'ε mod a mbĕb, kóŋ ndáb e ngande enlóg áte.

11 “Kŋ empĕ á ndáb-te ānan bad ábe bĕpédĕ á ngande. Ade ápédĕ anyĭn mod awĕ enkĕnhĕ asan áde ántāngĕennĕ ahĕ á ngande e e'wóngĕ. 12 Hĕε ásedtĕε mó aá, ‘Amúĕ, chán ĕmwĕdé ape hĕn áde wĕhĕdĕεε asan á ngande e e'wóngĕ.’ Bonj ane mod enkĕnhóbpĕ dyamdyam. 13 Dóo kŋ elāngĕε ábe bembaledε ábe bĕchāgtĕ'áá beken aá, ‘Nyĕhanj mó mekáá ne mekuiu, nyĕbwĕm mó á ebwóg, á ehĭntĕn-tĕ. Áhed-taá bĕchyĕ'ĕ, bĕdyāg-ke mesonj á nsal.’” 14 Hĕε Yesue ásógtĕε enĕn ngan ne e'yale nĕn aá, “Dyóĕ áchĕnle' bad hĭin ábĕ ášĕ e nkamlĕn nĭmĕ, bonj nguse chóo épwĕdnéd.”

Yesue ne asaa á tááse

(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)

15 Ebédĕ póndĕ póg echĕ Befarisia bĕnkĕε mbom, áhage Yesue, ábel bĕkóben mó awusé tĕngene e'yale ábe bĕbíĕd mó á nsal. 16 Bĕnlóm ábāb bĕmpapĕε nchoo ne bad bé epepé éche Hĕrōde wĕε Yesue. Néε bĕpédĕ áwĕ, bĕlāngĕ mó nĕn bán, “A-meléed, sĕbíĭ nĕn bán, ekale mbále. Sĕbíĭ-ε ámpĕ nĕn bán, ayáge áđōj tĕngene mbéndĕ e Dyóĕ ádé mbále. Mewĕmtĕn mé bad ne e'só é' mbōm é' bad bĕehanĭlānnĕ áđōj ayáged. 17 Lāá-ε sé ngāne ényĭné áđĕn akan. Mbéndĕ eche syānĕ ehóbe nĕn bán désanĭe' tááse wĕε Kaisĕε, kŋj e Roma-yĕ?” 18 Bonj Yesue ambĭĭ nĭmab mewĕmtĕn mé mbĕb. Né-óó ansĕdĕé bó aáken, “Nyĕ bedog-badĕ, cheĕ nyĕhāgkĕε mé? 19 Nyĕlúmed mé mōné nĭme bĕsanĭnadtĕ tááse eched.” Bĕmpiinéd mó mōné mé ekii. 20 Dóo ásĕdtĕ bó aáken, “Edĭĭdĭngĕ éche nzĕé chĕn? Dĭn áde nzĕé-ε dĕn?” 21 Bĕnkwentĕn mó bán, “Ábe Kaisĕε.” Dóo álāngĕε bó aá, “Nyĕbag-kóó Kaisĕε éche édé éche Kaisĕε, nyĕbag-ke Dyóĕ éche édé é Dyóĕ.” 22 Ade bĕwógĕ nĕ, yāl enkóm bó áte. Né-óó bĕnhĭdĕ áhed, bĕkĕ-ε.

Ayáged áde Yesue

tāngene mpuu ámbĭd e kwééd

(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)

23 Echĕ epun chĕn donĭe á Besadusia bĕmpĕ wĕε Yesue. Besadusia bĕndūbĕ bán mpuu méesaá ámbĭd e kwééd. 24 Dóo bĕhóbeε bán, “A-meléed, mbéndĕ e Mosĕε ehóbe nĕn bán, ‘Nzé mod awóó mmwāád bonj awédĕ áde bó ane mmwāád bĕepedĕε mwān awále, mwānyān a abum ahóg atōngĕné ane nkúd awón, ábel bonj dĭn áde mwānyān débĕō.’” 25 Bōōb-pōó, bad bĕbédĕ hĕn mod saámbĕ ábe bĕmbĭd abum ahóg. Mod a'só anwōj mmwāád, bonj awĕ áde bó mmwāád ne bĕepedĕε bán awále, né-óó mwānyān awĕ anhĭd mó anlyagnéd ane nkúd a mmwāád. 26 Ane mómpĕ anwĕ áde bó ane mmwāád bĕepedĕε bán awále. Melemlem mé dyam mĕmbenléd ne awĕ alóntĕné beláán, kóŋj bĕbóm bó mod saámbĕ. 27 Kóŋne á asóg ane mmwāád mómpĕ anwĕ. 28 Bōōb-pōó á póndĕ e mpuu, mmwāád awĕ nzĕé ane mmwāád áchāgnĕdtĕ áyāle bó moosyaál saámbĕ bĕnwōj mó?” 29 Yesue antĭmtĕn bó aá, “Nyĕpane' áyāle nyĕésōjtenĕé chōm éche eyale é Dyóĕ ehóbeé, nyĕésōjtenĕé-ε ngāne ngĭne e Dyóĕ ésoĭgé abĕ. 30 Ayāle póndĕ echĕ bad bĕpuú'ĕ ámbĭd e kwééd mewóngĕ méebāá ámpĕ. Bad bĕbĕ nĕngāne āngĕl éche édé āmĭn, bĕewōjnéé. 31 Nyĕéláá'ĕ mbĕd dyam áde Dyóĕ ahóbe áwĕn tĕngene mpuu-yĕ? Dyóĕ ahóbe tĕngene ábĕd betaa aá, 32 ‘Mε-ĕé ndĕ Dyóĕ áde Abrahamĕ, Aisĭge ne Jakóbe.’ Dyóĕ áđĭi Dyóĕ á bad ábe bĕdé á alonĭé, sakĕ Dyóĕ á bad ábe bĕwédĕ.” 33 Ade ene ndun e mod echĕ embĕ áhed éwógĕ nĕ, bĕmbĕ menyákĕ bwāmbwam tĕngene ayáged áde Yesue.

*Mbéndé ébe éche étómténé
etógnén abé*

(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)

³⁴ Ade Befarisia béwógé bán nkwenten míme Yesue ámbéé Besadusia mēmbēl béhele dyamdyam ahób, bēnladén áte. ³⁵ Hē dōo bó mod nhóg awé abédé meléede a mbéndé, áhyédé Yesue akæg, ásedté mós aá, ³⁶ “A-meléed, áfinté mbéndé ésyāā, ehéé etómténé etógnén abé?” ³⁷ Yesue ankwentén bó aá, “Etāngéné édāḡ Sāngwéé ádon Dyōb ne nímon nlem rísyāā, ne échon edāōdāḡ ésyāā, édāḡ-’é mós ne nímodḡ mewēmten mésyāā. ³⁸ Enén mbéndé chō etómténé etógnén abé, ebé-’é mbéndé e’só. ³⁹ Mbéndé eché elónténé ébe eché chōmpē edé etógnén melemlem nēngāne e’só edii nēn ‘Edāḡ mwānyon ngāne édāā echon yāl.’ ⁴⁰ Echén mbéndé ébe chōó éwānlé mbéndé éche Mosēe ésyāā ne mekan míme bekal-bé-e’ dāōdāḡ bēyógté.”

Nsedté tāngene

Ane-awé-Béwógté

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-44)

⁴¹ Hē dōo Yesue ásedtéé ábē Befarisia ábe bēnladén áte aá, ⁴² “Chán nyéwēmtanné tāngene Ane-awé-Béwógté? A mbyaa míme nzéé áhúú?” Hēe békwténéné mós bán, “Abidé á mbyaa míme kāḡ Dabidē.” ⁴³ Yesue ansédéd bó aá, “Cheé-ō enkāḡ bon Dabidē áde Edāōdāḡ é Dyōb élyógté mós ánchāgkē mós aá, ‘A-Sāḡ,’ áde ahóbé aá,

⁴⁴ ‘Sāḡ Dyōbe anláá awēm Sāngwéé aá,

Dyēé áwēm ekáá émbáá,

kāōḡ ne á pōndé eché mébenlé bon ékōgtéd ábōḡ bad bé ekoyí ámín ne mekuu.’

⁴⁵ Née Dabidē mwēn ásébpé mós achāg aá, Sāngwéé, chán-nō Ane-awé-Béwógté áhēléé abé awe mwān?” ⁴⁶ Bó modmod bēnkēnhenlé mós dyamdyam akwenten. Bootya éché epun bēnkēnchu’ é mós dyamdyam aseded ámpē.

23

Elébé tāngene bemeléede

bé mbéndé ne Befarisia

(Mak 12.38-39; Luk 11.43, 46, 20.45-46)

¹ Ambid e nē, dōo Yesue álāngēé ene ndun e mod ne ábē bembapēe aá, ² “Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bóó bétédé etál éche Mosēe bóó áyāged bad. ³ Né-ōó, nyétāngéné bó awóglēn nyébelé-’é mekan mésyāā míme bēlāngēé nyé, bon nyéēbēlē’ mekan míme bēbēléé, áyāle bēbēléé mekan míme bēhóbēé. ⁴ Békaa’ e’ deltéd bé nted, bēpēmtad bad, bon bēesaá mbonḡsén ábán ké ekáá áwōngēn bó ápēm mós. ⁵ Kéchéé éche bēbēléé, bēbēle chō ábel bon bad bēnyín bó. Bēkalte’ bán bé ntyāg ábe bēhāgkē nchoo mé e’yale e’ Dyōb áte, bon bētāā á mbōm ne á mekáá, bēchabte e’tūd* ábe bēwāá’ é á mengombe mín bwāmbwam. ⁶ Bédāē e’tál bé edúbé adyēe á hōm á ngande, bédāḡ-’é metii mé edúbé adyēe á ndáb é mekáne. ⁷ Bédāē bán, bad bēlente bó ne edúbé ésyāā á dyōn-tē, bédāḡ-’é bán, bad bēchāge bó bán, ‘A-meléed.’ ⁸ Bon nyé, nyéēmwāg-sē bēchāgé nyé bán, ‘Meléede.’ Áyāle meléede nhóg mósó nyéwóó, baányāḡ bō-’á nyédíí. ⁹ Nyéechāgē-’é mod ké nhóg á nkōḡsē wén bán Titēé áyāle nyéwóó-’é Titēé nhóg, awēn Titēé awé adé ámín. ¹⁰ Nyéēmwāg-kē sē bēchāgé nyé bán, ‘Sāngwéé’ áyāle nyéwóó Sāngwéé nhóg, Ane-awé-Béwógté. ¹¹ Mod awé adé

* 23:5 Etūd: Bēwāá’ áá e’tūd álúmed bán bēbenle Dyōb.

ambáá átínté e echên atáŋgéné abé mbáede awên. ¹² Kénzéé awé achágté yál, Dyöb désudéd mó, kénzéé-é awé asüdté yál, Dyöb déchāgéd mó.”

Yesue aslé bad bé medogké
(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52, 20.47)

¹³ Dóo Yesue áhóbeé aá, “Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyédibe’ ekob é nkamlen mí mín ábel boŋ bad béésōlē’. Nyé bēn nyéesōléé, nyéēmwāg-kaá bán bad bēmpēe ábe bēhede asól bésōl.† ¹⁵ Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké. Nyékag meloŋ ne meloŋ ábel boŋ mod nhóg átímen nyé. Boŋ nzé amaá nyé átímen, nyébelé nyébébéd mó nyaa eché ákwógnédé ákud nkógsen á dū-á-muú níme nítomé nímen ngen ébe.

¹⁶ “Ebēēn nyé ebébtéd nyé bad ábe békwdé ndím, boŋ belyāgté bad bēmpēe. Nyéyāgte bán, ‘Nzé mod amwédé melé á dín á Ndáb-e-Dyöb, né nē déesaá dyam, boŋ nzé mod amwédé melé á dín á bwēm é’ gól ábe é dé áwēd-te, átáŋgéné ábel dyam áde ámwééne melé.’ ¹⁷ E’yóké é’ bad bēn, nyékwedé ndím! Cheé étómténé etógnén abé, gól-le, ngé Ndáb-e-Dyöb eché ebélé boŋ gól ebé chóm éche ésáá á’só é’ Dyöb? ¹⁸ Nyéyāgte’ ámpē bán, ‘Nzé mod amwédé melé á dín dé menyán mé mende, né nē déesaá dyam. Boŋ nzé mod amwédé melé á dín dé mende níme méde á menyán mí, atáŋgéné ábel dyam áde ámwééne melé.’ ¹⁹ Bad bé ndím bēn! Cheé étómténé etógnén abé, mende ngé menyán níme mébéle boŋ níme mende mébé chóm éche ésáá á’só é’ Dyöb? ²⁰ Né-ó kénzéé awé amwédé melé á dín dé menyán mé mende, né amwédé níme melé á dín dé menyán ne mende ké méhéé níme méde áwédé-mín. ²¹ Kénzéé-é awé amwédé melé á dín á Ndáb-e-Dyöb, né amwédé níme melé á dín á Ndáb-e-Dyöb ne á dín á Dyöb áde ádyee’ áwēd-te. ²² Kénzéé-é ámpē awé amwédé melé á dín dé nkoŋ mí mín né amwédé melé á dín dé atii dé nkamlen ní Dyöb ne á dín á Dyöb áde ádíídé áde atii.

²³ “Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyébage Dyöb akab ahóg átínté e mekab dyóm, ké dé mekúle níme béchámneé ndyéed néé mínt, díl ne kúmin.† Boŋ nyéehédeé nló áte ábel ndín é mekan éche mbéndé éhóbeé aá nyébele’. Nyéesaá mbále ne Dyöb, nyéewóó’é nlém ní ngól, nyéedúbpe-’áa Dyöb. Nyéntáŋgén nímén mésyāāl ábel, ésebán nyéchobte’ níminí. ²⁴ Nyé bad ábe békwdé ndím boŋ belyāgté bad bēmpēe. Nyébude’ mekan níme méesé etógnén ahíd ámbíd. Nyéhúde’ púted á mendíb níme nyémwāgkē-te, boŋ nyéte dte mbinde émbáá éche éde áwēd-te.

²⁵ “Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké! Nyéwobpe mbwendé ne díse ámbíd e ebwóg, boŋ medyé níme méde áwēd-te médíi medyé níme nyékúdné ndumbán ne ngoód. ²⁶ Nyé Befarisia, bad bé ndím bēn! Nýésébe nyéwobe mbwendé ne díse áte, káŋne mbíd e ebwóg chómpē esāŋ.

²⁷ “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyédii néé soŋ éche bépúbté. Ekine’ áte ámbíd e ebwóg boŋ e’hid ne e’bōó bé ndím ní bad bōó é’lóné áwēd-te. ²⁸ Melemlem nē dóo nyényínnadté á’só é’ bad néé bad ábe bésáá boŋ áte nyélóné ne edogké ne mbéh.

† **23:13** Donge á kálag dé’só ábádé nchoo 14: Ebēēn nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia ebébtéd, nyé bad bé medogké. Nyélúmtan yál ne ntóŋ-ntóŋ mé mekáne, nyédumé-é mbwóg é bekúd. Né-óó, nyéekud nkógsen níme níchábé ámin. † **23:23** Mínt, díl ne kúmin: bédii byaa ábe bēbénládtáa áchám ndyéed.

*Dyöb dëkôgsën bemeléede
bé mbéndé ne Befarisia
(Luk 11.47-51)*

²⁹ “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé ne Befarisia, nyé bad bé medogké! Nyélóó’ soŋ é bekal-bé-e’daádəŋ bwám, nyélonjté-ε mebón níme bad ábe bésáá. ³⁰ Nyékag, nyéhóbe-’ε bán, ‘Nzé sémbe á pónde eché ábəd betaa, né sênkênlaténné bó áde bénwúú’ε bekal-bé-e’daádəŋ áte.’ ³¹ Nê dën álúmte nén bán nyênkwentén nén bán nyébídé á mbyaa níme bad ábe bówúé’ bekal-bé-e’daádəŋ. ³² Nyékag-kóó á sō nyémad nsón níme ábən betaa bémbootédé. ³³ Nyə chén! Etəd é píi ngén. Chán nyémwéé nkógsen í dū-á-muú abame? ³⁴ Né-óó, mēlómē nyé bekal-bé-e’daádəŋ ne bad bé debyéé ne bemeléede. Nyéwúú donje, nyébómē-’ε bó á awog. Nyéswádtéd donje e’tangú á ndáb é mekáne. Abíní-’ε nyénané myad ne myad. ³⁵ Awúú áde nyéwúé’ε bó débəl Dyöb ákógsén nyé áyāle mekiú mé bad ábe bésáá bésyāāl ábe nyéwúú eben á nkòŋsé, bootya kwééd eche Abele awé bówúú ngén, ápe kwééd eché Zakariyaa, mwán awé BereKayaa. Zakariyaa awé nyéwúú áfínté e Ndáb-e-Dyöb ne hóm áde bəbageé mendε. ³⁶ Ne mbále nlánje nyé nén meé, enén nyonjel chóó èküđ nkógsen áyāle échén kwééd ésyāāl.

*Yesue adé ngə
ne bad bé Jerusalem
(Luk 13.34-35)*

³⁷ “Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyéwúé bekal-bé-e’daádəŋ, nyéwúéñé-’ε bad meláá ábe Dyöb álómé! Nkénwán áte ngen ne ngen álad nyé áte nēŋgáne nyaá-kúb ákútanné bán, boŋ nyéehédéé etál! ³⁸ Nyénone’, Dyöb détedé echen ndáb, modmod éebáá-’aá áwəd-te. ³⁹ A mbále, nlánje nyé nén meé, nyéenyínénné me díđ ámpé kóóŋ ne á pónde eche nyééhəbpe bán, ‘Nnam ne ane awé apedé á dín á Səŋgú.’ ”

24

*Mbooted mé metake
(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)*

¹ Ámbíd e nê, Yesue anhidé á Ndáb-e-Dyöb. Ade ákagké nê, dóó ábē bembapeé betáné mó, boŋ bəlāŋgē mó bán ánəne nyaa eche bəlóó Ndáb-e-Dyöb. ² Héε Yesue ákwəntanné bó aá, “Ngáne nyényinéé ábē bwēm é’syāāl nē, ne mbále, nlánje nyé nén meé pónde épé eché aláá ké ahóg déelyəgké ámín e waab. Bépántéd mésyāāl áte.”

³ Anké á Ekone é Menzab ádyēē ásē. Héε ábē bembapeé betáné mó wéε bebédé bənpen boŋ bésədté mó bán, “Láá sé pónde eché nímén mekan mésyāāl mébenlédté. E’chemléd é’héé bəlüméd epe échəŋ ne asóg dé nkòŋsé?” ⁴ Yesue antimtén bó nén aá, “Nyétéd pónde nén modmod eédögé nyé. ⁵ Bad híin bəpé bán bóó bédé Ane-awé-Béwógté. Bédög-ke bad híin. ⁶ Nyéwögé ngáne nzum éwantéé, nyéwögé-’ε nzunze é nzum. Boŋ nyé modmod nyéénā’. Mmén mekan mésyāāl métəŋgéné abenled, boŋ saké móó mēlüméd bán asóg amáá ape. ⁷ Aloŋ ahóg détyēemən ádíní nzum. Nkamlen nhóg-ke ntyēemən nímíní. Nzaa ébē, ndəob-pe eéəŋnéd ásē mebwóg ne mebwóg. ⁸ Echén ndutul ésyāāl ébē nēŋgáne mewε mé’sō níme mmwáád áwógéé nze ahəde achyáa. ⁹ Ene pónde békəb nyé, bəbε nyé á mekáá mé bad ábe békógsen nyé, bówúú-’ε nyé. Melon mésyāāl mékóó nyé áyāle dín ádēm.

¹⁰ “Bad híin béewóŋgé adúbe ámpé. Bébéé nhóg ne aníní á mekáá mé bad ábe békóó bó. Bó bən-ne békóón. ¹¹ Bekal bé’daádəŋ bé metóm híin bēbíd,

bédōg-ke ekud é bad áhíd bó. ¹² E'béb bé nlém á abum béchāgē, né-óó edānge é bad hiin ésūd. ¹³ Bonj kénzée awē ákaán nímē metake nlém kááj ne á asóg, ákūd e'soosoj. ¹⁴ Mmén nkalanj ní bwām tāngene nkamlen ní Dyōb mékanléd nkōjsé áte rísyāal ábel bonj melonj mésyāal méwōg. Ene póndé dōó asóg dépéé.

E'bébtéd é' mekan abe bépē

(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵ “Nyéenyín nēe ekúkú é akan éche épēene e'són á'só é Dyōb ébénlédé á Ndáb-e-Dyōb á hōm áde ásáá * ngáne nkal é'daádān Daniēle ánhōbpē aá ébénléd. (Nyé ábe nyélaa' nímén mekan nyésōntēn mó bwām.) ¹⁶ Nzé nyényíné nē, bad ábe bédé á Judeya bétóm mehélé, béke bésōom á e'kone mín. ¹⁷ Mod awē adé á nnoj ní ndáb mín eétoigné asud áke déttéd chōm éche édé mó á ndáb-te. ¹⁸ Mod awē mó-'é ámpē adé á nzag-tē, eéttimē ámbíd á ndáb áke déttéd sōte. ¹⁹ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bēmwanētē nímē mesú. ²⁰ Nyékānne nēn bán áde abāngé détanē nyé á póndé e nkóg áde ahéb ádíí ngine bwāmbwam, ké' é á mbwē-mé-nkōme-áte. ²¹ Ayāle ndānge echē ébē ene póndé ébē ndín echē eébénlédé mbéd bootya nkōjsé mbóotede kááj ne epun é'chii. Dyamdyam nēe áde déebenléd-taá ámpē mbéd. ²² Dyōb ámaá ábē e'pun é' metake asíl áte. Nzé énkémbé nē, né modmod éechongé. Bonj á etútú é bad ábe ápwédé, ásel ábē e'pun áte. ²³ Ene póndé nzé mod alángé nyé aá, 'Nyénōne', Ane-awē-Béwōgté mó nēn' káa aá, 'Mōníní,' nyéedúbpé'. ²⁴ Ayāle bad hiin bēbídē' ábe békálé metóm nēn bán, bóó bédé Ane awē Dyōb Áwōgté. Bekal bédáádān bé metóm ámpē bēbíd. Bēbélé menyáké mé ngine, bēlūmtē-'é e'chemléd hiin. Bēbél nēn ábel bonj bédog káájne bad ábe Dyōb ápwédé, nzé nzii edé ádog bó. ²⁵ Nyénōne', nlānge nyé nímén mekan á'só é' póndé. ²⁶ Né-óó nzé bad belāngé nyé nēn bán, 'Nyénōne' adé á ehyanje,' nyéékāg áwed. Káa nzé belāngé nyé bán, 'Nyénōne', adé á toj-tē hén,' nyéedúbpé'. ²⁷ Epē éche Mwān-a-Moonyoj ébē melemlēm nēngáne emwēdmwēd étóméé á akuu ne á mbān. ²⁸ Ké héé wēe ndim mbāgkē dōó behnōgnōné bēladnéé.

Epē é Mwān-a-Moonyoj

ne asóg dé nkōjsé

(Mak 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹ “Áde póndé e ndānge ne étōmmē tómén, etondēe ákwē ehintén, ngōn-ne esóg apen. Betintine bēbíd ámín, bēhūn ásē, ngine-'é éche édé ámín énágnéd á e'dii. ³⁰ Ene póndé dōó nyényínnē nēe e'chemléd é' Mwān-a-Moonyoj é'bidé ámín. Hē dōó metúmbé mé nkōjsé mésyāal mébootédté achii ne mbwōg. Bad bényín nēe Mwān-a-Moonyoj áhúé' é á mbag mín, ne ngum, ne ehúmé ésyāal. ³¹ Esáá é elonj émbáá éwōgnēd. Ene póndé álóm éche ángel á metóngé mé nkōjsé mésyāal méniin, álad ábē bad áte ábe Dyōb ápwédé, bootya atóngé dé nkōjsé ahóg ápe ádínní.

³² “Nyétéd elānsén wēe alín á ngəl. Nzé ngen ébóótédé byaá békōōlē abided, nyébele nyébií bán nchoj rídé benben. ³³ Melemlēm nzé nyényíné nímén mekan mésyāal mébenlad, nyébií nēn bán, Mwān-a-Moonyoj akwogé ape,† adé-'é benben. ³⁴ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, enén nyongel e bad éemaá' é kááj né nímén mekan mésyāal mébénlédé. ³⁵ Nkoj ní mín ne nkōjsé bēmaá, bonj ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

* **24:15** Hōm áde ásáá: ádíí hōm áde bébageé Dyōb edúbé ne wēe bad béndúbē bán, Edáádān éche Esáá édé. † **24:33** Mwān-a-Moonyoj akwogé ape káa póndé ekwogé ape.

*Modmod eebii'ê epun
êche Mwän-a-Moonyonj ápeé*
(Mak 13.32-37; Lúk 17.26-30, 34-36)

³⁶ “Modmod eebii'ê epun pen ké'ε pónde echê nímén mam mébenlédté. Ké ángel êche édé amín eebii'ê, ké mwän ámpê eebii'ê.† Titée mwempen mó abii' pónde eche nímén mekan mébenlédté. ³⁷ Melemlem ngáne émbēē á pónde eche Noa, nê dóo ébēē pónde echê Mwän-a-Moonyonj ápeé. ³⁸ Ayāle á pónde eched, byánán mendíb mé mbúú mēlōn á nkōjsé-te bad bēdyágé'áá bwēm, bémwāg-ke, bebaád ne baachóm bēwōnne, kóān ne mbwε níme Noa ásólé á bōle é'mbáá-te. ³⁹ Bénkēmbii'ê dyam áde ábenlad, kóān ne pónde eche mendíb mé mbúú mēlōnné, méhóód-te bō. Melemlem nê dóo ébenlédté á pónde echê Mwän-a-Moonyonj ápeé. ⁴⁰ Bad bébe bébelé nsón á nzag-té, Dyōb átéd nhóg, átēde aníníí. ⁴¹ Bebaád bébe békōgé medyé, Dyōb átéd nhóg, áchēne aníníí. ⁴² Né-óó nyétéd pónde áyāle nyéebii'ê epun êche awen Sāngwēé ápeé ámpē. ⁴³ Bōj nyébii nén bán, nzé nwóó-ndáb abyéé'áá pónde eche nchíb ápeé nkuu, né ádyéé epin ānon ndáb. Né enkēmmwāá áá nchíb ábóo mó ndáb. ⁴⁴ Né-óó nyēmpē nyētānjené mbojsén abé, áyāle Mwän-a-Moonyonj ápē á pónde echê nyéekamtenéé.

Mbāledε a bwām ne mbāledε a mbéb
(Lúk 12.41-48)

⁴⁵ “Né-óó, nyé mod té ábē nēε mbāledε awē awóó debyéé, awē abele-'ε mam níme eche sāj álánge mó áá ábel. Mó adé mbāledε awē eche sāj ábānné áá ákamlen bembāledε ábíníí, anyín-ne nén áá békúdé echab ndyééd pónde echê etānjené. ⁴⁶ Nnam mébē ne ane mbāledε awē eche sāj áhūū'ê, bōj atán nēngáne ábeléé mam níme ányāgtēnné mó. ⁴⁷ Ne mbāle nlānge nyé nén meé, ane mbāledε eche sāj ábané bwēm é'syāā ábe áwóó áwe mekáá áá ákamlan. ⁴⁸ Bōj nzé ane mbāledε adé mbāledε a mbéb, bōj ahóbé áwe nlēm-té áá, 'Ebēm áte bōj echem sāj áhūū.' ⁴⁹ Né-óó aboótédé ábíníí bembāledε ábe bédé ásé echē awanen, ádyāg bwēm, ámwāg-ke mím ne be-mmwé-míme. ⁵⁰ Bōj ane mbāledε eche sāj áhūū epun êche éewēmteneé ne á pónde echê énkēmbii'ê áá áhūū. ⁵¹ Ane mbāledε eche sāj ákōgsēn mó heén. Akōgsēn mó melemlem ngáne ánkōgsēnné bedog-badé, áhed dō-'áá áchyéé'ê bōj ádyāg-ke mesoj á nsāl.”

25

Ngan e ngōndéré dyōm

¹ Yesue ambenléd ngan empée, áhōbē nén áá, “Pónde eche Mwän-a-Moonyonj ápeé, nkamlen ní mín mébēē nēngáne ngōndéré dyōm êche éntéd ábab e'trúkánj áke dé asin mod awē akude sómbé áke délyáged mó. ² Atínté eché ngōndéré dyōm, étáan émbē eyóké, étáan-ne énwōn debyéé. ³ Abe bēmbē eyóké bēnwālé e'trúkánj bōj bēnkēnwāléé dyōg dé e'trúkánj áde ákwógnédé. ⁴ Bōj ábe bēnwōn debyéé bēnwālé ábab e'trúkánj ne dyōg démpēé á e'pid te. ⁵ Mod awē akudé'áá sómbé enkēnkobéé ape, né-óó e'chā é'tágté'áá bō, békūn-ne. ⁶ Melúde mé nkuu dóo esaád ébídé bán, 'Mod awē akude sómbé mó ahúé' nén! Nyéhyag-kōó nyétán mó.' ⁷ Dóo echē ngōndéré dyōm ésyāngé áse, échágéd ábab e'trúkánj. ⁸ Héε eché ébédé eyóké élangeé eché énwōn debyéé bán, 'Nyéwōngen se ádēn dyōg dé e'trúkánj áyāle e'trúkánj ábēd é'dimme.' ⁹ Ngōndéré eché énwōn debyéé entimtén bō nén bán, 'Aáy!

† 24:36 Ké mwän-ne ámpê eebii'ê: donge á kálag déewóó'ê ábén e'yale.

Dyɔg áde séwóó déekwoḡké syánē moosyáál. Nyéke nyéchan ádēn wéé bésóméé.’ ¹⁰ Né-ɔ́, ngòndéere ché énkě dyɔg dé etrukān achan. Ade békíí nē, dɔ́o mod awé akude sɔ́mbé ápédé. Echē ngòndéere é debyéé étáan eche émbē mboḡsén bɔ́sɔ́bɔ́ bēnkě bésól á ndáb e ngande e e’wóngé bédīb-pe ekob. ¹¹ Ambíd e pónde dɔ́o échiníí ngòndéere épédé boḡ belébpé bān, ‘A-Sán dibné sé ekob!’ ¹² Dɔ́o mod awé akude sɔ́mbé átimtanné bó aá, ‘Ne mbále, nláḡge nyé nēn meé meebíí’ é nyé.’ ” ¹³ Hée Yesue ásoḡtéé ene ngan nēn aá, “Nyétéd pónde áyále nyéebíí’ é pónde eche Mwān-a-Moonyoḡ ápéé.”

Ngan e bembalede bēládn
ábe bēnyáḡnēdte ngáb
(Luk 19.11-27)

¹⁴ Yesue ambád ámpé aá, “Ene pónde nkamlen nímn mébē nēḡgáne mod nhóg awé anlédé eke ake, boḡ achélé ábē bembalede alyóg eche ngáb áwāb mekáá. ¹⁵ Ambē bó mod té tāḡgene echē ngude. Ambē nhóg e’kálé é’ kábpe é’táan, ábe aníníí e’kálé é’be, ábe-’e aníníí ekálé ehóg. Amaá-aá bó abe boḡ ákag. ¹⁶ Mbalede awé ankúd e’kálé é’táan antéd nímnē melemlen mé pónde áke akábén nyongé, ákudé’ e’kálé é’táan bēmpēe nēe nsyáḡ. ¹⁷ Awé mómpē ankúd e’kálé é’be ambēl melemlen ákud-te e’kálé bēmpēe é’be nēe nsyáḡ. ¹⁸ Boḡ mbalede awé ankúd ekálé ehóg ankě echóg alím, atéd nímnē mōné níme awé sáḡgwéé ámbéé mó, ákóó mó áwēd-te.

¹⁹ “Etún é pónde ámbíd enē, sáḡgwéé awé ábē bembalede anhúu, bɔ́sɔ́bɔ́ bēlúmtén áte ngáne bó mod téé ábēnlédé nímnē mōné. ²⁰ Mbalede awé ámbéé e’kálé é’ kábpe é’táan ampē wéé eche sán, áhōbē nēn aá, ‘A-Sán, wembē me e’kálé é’táan ábe ménkábēnnē nyongé boḡ ríkud e’kálé é’táan bēmpēe nēe nsyáḡ, móómén.’ ²¹ Dɔ́o eche sán éláḡgéé mó aá, ‘Nē ábóó, edíí mbalede a bwām, edé mod a mbále, ebelé bwām. Ngáne éhélé nsonḡé rísad alyáged, mébē we nsonḡé níbáá ályáged. Hyáḡ-kó, déwóg menyinge.’

²² “Mbalede awé bēmbéé e’kálé é’ kábpe é’be mó-’e ampē, áhōbē nēn aá, ‘A-Sán, wembē me e’kálé é’be ábē ménkábēnnē nyongé boḡ ríkud e’kálé é’be bēmpēe nēe nsyáḡ, móómén.’ ²³ Dɔ́o echab sán áláḡgéé mómpē aá, ‘Ebelé dyam áde ábóó, edíí mbalede a bwām. Ngáne éhélé nsonḡé rísad alyáged, mébē we nsonḡé níbáá ályáged. Hyáḡ-kó, déwóg menyinge.’ ²⁴ Dɔ́o ane-’e awé bēmbéé ekálé é kábpe ehóg ápédé boḡ áhōbē nēn aá, ‘A-Sán, mbíí meé edíí mod awé alélé áte. Ehúde’ wéé wéewéneé, épádē-’e wéé wéesobeé. ²⁵ Menwóg mbwóg, né-ɔ́, menké nímoḡ mōné alíme á ndɔ́ɔb-té. Mmoḡ mōné móó rídé, mó-’e we mén.’

²⁶ “Hée echab sán áláḡgéé mó aá ‘A-ebébtéd ne ewómwóm é mbalede! Wembíí weé ndíí mod awé ahúde’ wéé éwéneé, wéé mpáde-’e wéé méesobeé. ²⁷ Cheé-ɔ́ énkāḡ boḡ weehéde nímnē mōné á ndáb eche békongéé mōné ábel nēn á ehúu échēm rítán nēe ríchyáá mōné mémpēe ámín?’ ²⁸ Dɔ́o ane mod áláḡgéé bembalede bēmpēe aá, ‘Nyékoben mó nímnē mōné nyébe wéé mod awé awóó e’kálé é’ kábpe dyóm. ²⁹ Kénzée awé awóó, Dyóḡ débād mó abe, ábūd-te awóḡ bwámbwám. Boḡ ane awé mó-’e eewóó, Dyóḡ dékobén mó káḡḡne mwámpín awé awóó. ³⁰ Né-ɔ́ anén mbalede awé eésé dyam dé abenled, bēbwēm mó á ebwóg-te, á ehíntén-té. Ahed-taá áchyéé’ é, ádyáḡ-ke mesoḡ á nsál.’ ”

Mbaku e asóḡ

³¹ Yesue ambád ahób ámpé aá, “A pónde echē Mwān-a-Moonyoḡ ápéé nēe kāḡ ne áḡḡel é Dyóḡ ésyáál ádyéé á atíí dé nkamlen ákáad bad. ³² Bad bésyáál á nkōḡsé bēladén áte áwé e’só. Ene pónde ákab bó áte moḡge mébe

melemlem nêngáne nnan-a-mbód ákabéé éche mbód áte, ábānē rídyōŋ ní mbód pēd póg, ábānē-’ε tón é mbód échíníí epēd. ³³ Nê dóo ene kâŋ ébanéé bad ábe bésáá á ekáá émbáá, ábānē-’ε bad ábe béesaá á ekáá é emwed. ³⁴ Ade nén débenlédté, álāā bad ábe bédé mós á ekáá émbáá áá, ‘Nyéhyag, nyé bad ábe echem Sánj ánámte! Nyéhye nyékob nnam mé nkamlēn ní Dyōb míme ábōŋséné nyé bootya pónde eche áhágé nkōŋsé. ³⁵ Nyéékūd mímén nnam áyāle áde nzaa ékóbé me, nyēmbéé me chōm éche méndyēē. Ade píd ékóbé me nyēnhé me mendíb mémwē. Ade mpédé-’ε nken, nyēnkōb me bwām. ³⁶ Ade ménkēnwōŋ’é chōm éche ríwáá’é, nyēmbē me mbóté. Ade ménkēndyē’é bwām, nyēntōgēn me. Ade mbédé-’ε á mbwōg, nyēnhyé me anōn.’ ³⁷ Héé bad ábe bésáá békwenténné mós bán, ‘A-Sánj pónde ehéé sénnýinnē wε ne nzaa boŋ sébē wε ndyééd, káa áde píd ékóbé wε boŋ sébē wε mendíb? ³⁸ Pónde ehéé-’áá sénnýinnē wε boŋ sékōb wε nken áwēd mendáb, ké’ε sébē wε mbóté áde wéewóo’é chōm éche éhāgkē? ³⁹ Pónde ehéé wénkēndyē’é’ε bwām, boŋ sétōgēn wε, ké-’ε séhyé sēnōn wε áde édíí á mbwōg?’ ⁴⁰ Héé ene kâŋ étimtanné bó áá, ‘Ne mbále, nlāŋge nyé meé, pónde ké ehéé eché nyēmbēnlé nē ne mwānned ké ahéé, ké awé eesē etógnén, né meé nyēmbeléé.’

⁴¹ ‘Hé-’áá álāā’é bad ábe bédé mós á ekáá é emwed áá, ‘Nyésyā me á díd-te, nyé ábe nyékudé nkōgšen ní Dyōb. Nyékag á dū-á-muú míme méédímē, míme Dyōb ábōŋséné áyāl e Devalē ne éche ángel. ⁴² Nzaa ewagé’áá me boŋ nyēnkēmbáá me chōm éche rídyāgkē. Ade píd énkōbpē me, nyēnkēháá me mendíb. ⁴³ Mbédé nken, boŋ nyēnkēnkōbpē me áwen mendáb. Ade ménkēnwōŋgē chōm éche ríwáá’é, nyēnkēmbáá me mbóté. Ade ménkēndyē’é’ε bwām, mbé-’ε á mbwōg nyéētōgne’áá me.’ ⁴⁴ Hē dóo békwenténné mós bán, ‘A-Sánj, pónde ehéé sénnýinnē nēe nzaa, ké’ε píd ékóbé wε, ké’ε nēe édíí nken, ké’ε áde wéewóo’é chōm éche éwáá’é, ké’ε áde ékonléé, ké’ε édíí á mbwōg boŋ séewōŋgēne wε?’ ⁴⁵ Héé ene kâŋ étimtanné bó áá, ‘Ne mbále, nlāŋge nyé meé, pónde ké ehéé eché nyēnkēnwōŋgēnné ábén bad ké ahéé awé eebéde etógnén, me-εé nyēnkēnwōŋgēnné.’ ⁴⁶ Ábén bó-áá béké ákud nkōgšen míme méemaá’. Bad ábe bésáá-’ε béké á alōŋge áde déemaá’.”

26

Bad bémbáá bé Israel

béhāgke Yesue áwulu mós

(Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jōn 11.45-53)

¹ Ade Yesue ámáá mímé mam mésyāāl áyāged, dóo álāŋgeé ábē bembapēe áá, ² “Nyēbíí nén bán, ámbíd e e’pun é’be Ngande e Nnyíme-ámín ēbē. Echē epun dóo bébēé Mwān-a-Moonyōŋ á mekáá mé bad ábe bébomé mós á awōg.” ³ Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé dyad bēmbōm á ndáb wēe Kaifase, prise ambáambáa. ⁴ Ahed dóo bébélé’áá ntúí ákób Yesue á mesōm-té, áwulu mós. ⁵ Boŋ bēnhōb bán, “Deébēlē nē á mbwε ní ngande, áyāle nén bad bēpēén epuuté.”

Mmwaád nhóg awógté

Yesue á dyad á Betani

(Mak 14.3-9; Jōn 12.1-8)

⁶ Yesue ambé á Betani á ndáb wēe Simōne awé akékolé nkole mé melōŋ. ⁷ Ade ádyāgkē ndyéed nē, dóo mmwaád nhóg ápédé áwē ne apom á dyōg dé elod é bwām áde dēnlēl nkun, ásyōg mós dós á nló. ⁸ Nēe ábē bembapēe bényíné nē, bēnlīŋ, bésēdté-’ε bánken, “Cheé ekáá boŋ anén mmwaád ábēbtē, enén nyaa e dyōg? ⁹ Béhélé’áá se bésóm ádén dyōg nkun mbáá, bēwōŋgēn

betóótókē bé bad.” ¹⁰ Yesue ambíí mam níme ábē bembapere béhóbé’áá. Né-óó anláá bó aá, “Cheé nyétagteé anén mmwaád? Dyam ádē ábenlé me átómténé abonj. ¹¹ Betóótókē bé bad bébē ne nyé pónédé ésyāāl, bonj me pen méebáá ne nyé pónédé ésyāāl. ¹² Asyogé me ádén dyōg á nló ábonj sen me áyāle níme nímmēm. ¹³ Ne mbáale, nlānge nyé nén meé kéhéé ádē nímmén nkalanj ní bwám mékanlétdé nkōnsé áte nísyāāl, béhōb dyam ádē anén mmwaád ábélé, ákamten mó.”

Judas akwēténé Yesue asóm
(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴ Ambíd e nē, mbapere nhóg áfinté e dyóm ne bébe ábe Yesue, awē béchágé’áá bán, Judas Iskariode ankē beprise bémháá atán. ¹⁵ Héé ásedteé bó aá, “Cheé nyébéé me nze mbagé Yesue áwen mekáá ábel nyékób mó?” Dóo betóó móom mé kábpé meláán bonj bébagé mó. ¹⁶ Bootya ene pónédé dóo ábóótédé nzii ahed ásom mó áwáb.

Yesue ne ábē bembapere bétómté
Ngande e Nnyime ámín
(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jón 13.21-30)

¹⁷ Bóob-póó, pónédé e Ngande e Ewele-é-Ngēn empē. A epun é’só é ngande, bembapere ábē Yesue béntán mó, bésedté mó bánken, “Héé wédangé wéé sébonj sen we ndyééd e Nnyime-ámín?” ¹⁸ Dóo Yesue álóméé bó á dyad-té wéé mod nhóg aá, béléá mó bán meléede ahóbé nén aá, “Echem pónédé emaa ape. Awōñ ndáb dóo syáábe ábēm bembapere sédyēē ndyééd e ngande e Nnyime-ámín.” ¹⁹ Né-óó bembapere bémběl ngáne Yesue ánlā’é bó, bémbonj sēn-ne ndyééd e Ngande e Nnyime-ámín. ²⁰ Ene ngukéí Yesue ne ábē bembapere bēndyéé áse, bēdyāg ene ndyééd. ²¹ A ndyééd mín wē, dóo Yesue álāngéé bó aá, “Ne mbáale, nlānge nyé nén meé nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí.” ²² Nén dénwōgēd bembapere ndutul bwámbwam. Bémbootédé mó aseded nhóg ámbíd aníníí, bán, “A-Sánj, ndúbpé meé saké me.” ²³ Dóo Yesue átimtanné bó aá, “Mod awē súmō séētóde ewele á díse-té atode ahóg móōsom me. ²⁴ Mwān-a-Moonyonj áwē ngáne éténlédé, bonj medim ne ane mod awē ásom mó. Ebágé’áá bwám ne ane mod nze bénkēntōgen mó achyáa.” ²⁵ Héé Judas awē ankwentén Yesue asóm ásedteé mó aá, “A-meléed, me-ye?” Héé Yesue átimtanné mó aá, “Ngáne éhóbé.”

Ndyéed e Sāngú
(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1 Kōr 11.23-25)

²⁶ Ade bēdyáké ndyééd nē, dóo Yesue átédé ewele, ásāgnān Dyōb, bonj ákabtáád áte, ábagé ábē bembapere áhōbē nén aá, “Nyékob, nyédyé, echem yál nén.” ²⁷ Ambíd e nē, antéd mbwendé ní mím, ásāgnān Dyōb, ábagé bó, bonj áhōbē nén aá, “Nyé moosyāál nyémwē. ²⁸ Mmēm mekií móómén. Mmén mekií médií melē mékōólē. Mmén mekií mésyógké á nló ní bad híin, ábel nén Dyōb álagsen bó mbé. ²⁹ Nlānge nyé nén meé, méemwáá nímmén mím ámpē kááj ne epun éche mémwēé mó ekóólé ne nyé á nkamlen nímmé echem Sánj.” ³⁰ Bénkōn nkāngé mé nsāgnen. Néé bémáá akón, bēnké á Ekone é menzab.

Yesue ahóbé ngáne
Petro ábāngē mó áyāl
(Mak 14.27-31; Luk 22.31-34; Jón 13.36-38)

³¹ Ade bēpédé á ekone mín, dóo Yesue álāngéé ábē bembapere aá, “Nkuu nén dēn, nyé baasyāāl nyéēnyogéd, nyétédē me. Nyéēnyogéd, áyāle dyam áde débēnléd ne me. Eténlédé nén bán, ‘Mēwūū nnōn-a-mbód, éche mbód

ésyā́l épáŋtéd áte. ³² Boŋ ádë echem Sájŋ ápuúdté me, mēkē á'sō á Galilia, áwed-taá nyétánnē me.' ” ³³ Ade Yesue áamáá ahób nê, dōo Petro áhóbēé áá, “Ké moosyā́l ambáŋ we áyāl, me pen méetédéé we mbéd.” ³⁴ Dōo Yesue átímtánnē mó áá, “A-Petro, nílaa we meé, nchóm-a-kúb adéhób áá mó'tdō' nkuu nín, wēbāŋ me áyāl ngen élaán.” ³⁵ Dōo Petro ábádtéé mó áte áá, “Ké nkāŋ móó bésēlēé me, méebāŋgé we áyāl mbéd.” Abíníí bembapēé bésyā́l bómpe bénhōb melemlēm.

Yesue akánnē á Getsemani

(Mak 14.32-42; Luk 22.39-44)

³⁶ Ámbíd e nê, Yesue ne ábē bembapēé bēnkē á ábwōg á hōm áde béchégéé áá bán Getsemani. Ade bépédé, Yesue anláá bó áá bédyēé áhed, áá mó-'e mó'sídtē' á'sō, ákáne. ³⁷ Ade ákagké, ankeén Petro ne bán ábe Zebēdie bébe. Ndāŋge ne metake híin bēbédé mó á nlém-té. ³⁸ Dōo áláŋgéé bó áá, “Ndāŋge eché edé me á nlém ehele-se ewúú me. Nyélyāg hén, nyédyēen me epin.” ³⁹ Dōo Yesue ásídté á'sō ámpē boŋ ábwēmē yāl áse. Ankúdén áse, ákánnē áá, “A-Tē, nzé ébōŋnéde we, ékóbēn me nímén metuné. Boŋ ké nê, bēl ngáne ébōŋnéde we, saké ngáne ébōŋnéde me.” ⁴⁰ Ade áamáá akáne, antīm ámbíd wēé ábē bembapēé bēláán. Antán nēé békúnéé, boŋ áláŋgē Petro áá, “Cheé ékáá boŋ nyéēhele awēsēn ádyēen me epin ké háwa póg? ⁴¹ Nyédyēen epin, nyékānne ábel nēn Dyōb déemwāg-se mekəgsēn mépiúnéd nyé. Nlēm rdáá, boŋ ekob é yāl edé mbwōg.” ⁴² Yesue anke akáne ámpē, áhōbē nēn, áá, “A-Tē, nzé edé nēn bán, weéhēlē-se ékóbēn me nímén nted mé metuné, ésebán mpémé mó, ébel ngáne ébōŋnéde we.” ⁴³ Nēé átímé ámbíd ámpē, antán nēé ábē bembapēé bēdíi békúnéé áyāle e'chá bēmbē bó á díd bwāmbwam. ⁴⁴ Yesue antīm ámbíd á mekáne ámpē ngen éche élónténe élaán, áhōbē melemlēm mé e'yale. ⁴⁵ Hē dōo Yesue átímé ámbíd ámpē wēé ábē bembapēé, boŋ áláŋgē bó áá, “Nyélyāgē nyékúne', nyékómme-'e nyé áte-ye? Nyénōne', pónde-'áá epedé nēn eche bēbēé Mwān-a-Moonyōŋ á mekáá mé bad bé mbēl. ⁴⁶ Nyépáde áse dékag. Nyénōne', mod awē akíí me ntúré mó ahúe' nēn.”

Békóbe Yesue

(Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jōn 18.3-12)

⁴⁷ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsal boŋ Judase ápag. Judase, mbapēé nhóg átínté e bembapēé dyōm-ne-bébe ábe Yesue, ámpē ne amute ádē dénwāle nkwaté ne mbid. Bepriše bēmbáá ne bad bēmbáá bé Israel bóo bēnlōm ábē bad. ⁴⁸ Ntúré awē Yesue amad bó e'chemléd ábe áá, “Kéznéé awē méhēē tál, né mod awē nyéhēdeé móne, nyékób mó.” ⁴⁹ Nēé Judase ápédé pēén, atóm-me wēé Yesue, álélēd mó áá, “A-meléed, nsarj mibē ne we.” Ahé-'e mó tál. ⁵⁰ Yesue antímtén mó áá, “Amūē, wēebeléé chōm éche éhyédé ábel'e?*" Hē dōo ábē bad bésídté á'sō, boŋ békōbē' Yesue, bēwéd-te mó acháá. ⁵¹ Hē dōo mod nhóg átínté e bad ábe bēmbē ne Yesue ádólé nkwaté á abám, nēé átómte mó boŋ asél-le ntāŋ awē priše ambáámbáa etúu. ⁵² Dōo Yesue áláŋgéé ane mod áá, “Tíméd nímoŋ nkwaté á abám. Kéznéé awē awanne nkwaté, nkwaté móo bēwūēnnē mó. ⁵³ Weebíí'e nēn wēé nzé nhēdnē echem Sájŋ nwōŋgen, wēé né ábwāg-ábwāg, álōmē me e'choŋ ne e'choŋ é ángel áwōŋgen me-ye? ⁵⁴ Boŋ nzé mbelē nê, né chán-nō kálag e Dyōb eché ehóbē nēn áá, nēn átāŋgéné abenled élónnē?” ⁵⁵ Hēé Yesue áláŋgéé ádē amute áá, “Nchíb móo nídíí awē nyéhyédé akób ne mbid ne nkwaté-ye? Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyōb, ní'yāgē bad, boŋ nyéekóbe me. ⁵⁶ Boŋ nímán mésyā́l mébēnlédé álonéd mam níte bekal

* **26:50** Amúē, wēebeléé chōm éche éhyédé ábel'e? Káa, Amúē, cheé éhyédé ábel hén?

bé'daádəŋ bétélé á kálag e Dyöb." Hê dso bembapere bésyāäl bétédte mó, bon bétómé mehélé.

Bépééné Yesue á kóte

(Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jön 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Hê dso bad ábe bénkōb Yesue békééné mó á ndáb wée Kaifase awē ambé Prise Ambáambáa. Ahed dso bemeléede bé mbéndé ne bad bémáá bé Israél bempée bēnladēnné áte. ⁵⁸ Ade békēeneé Yesue nē, Petro ahidé'áá mó ámbíd mwā etūn káŋŋ bēpe nchiiten ne eyáde éche Kaifase. Néé ápédé áhed ansól á eyáde-tē, ádyē áse ne benon bé Ndáb-e-Dyöb, ábel nēn anyīn ngáne nkáásé míme Yesue mēsōgkē. ⁵⁹ Bōob-pōb, beprise bémáá ne bad bé kaánsel bésyāäl bēhéde'áá bad ábe bēbíd mbōŋ é metóm á nló wée Yesue ábel nēn bēwúu mó. ⁶⁰ Ké nēŋgáne ekud é bad éhnyē mbōŋ é metóm abíd awe nló, bēnkēnkōbēnné mó awusé ké ahōg. Káŋŋ ne á asōg, dso mbōŋ ébe ébídé, éhōbē nēn bán, ⁶¹ "Anén mod anhób aá, móhele móbōōtēd Ndáb-e-Dyöb aá mólōŋ-é chó ámbíd ámpē áfintē e e'pun é'láán." ⁶² Ade Prise Ambáambáa éwógé nē, dso átyéémé ámin bon ásedte Yesue aáken, "Weewóó'é dyamdyam áhōb tēŋgene dyam áde áben bad bēhōbé wē á yāl-é?" ⁶³ Bon Yesue enkēnkādēnné mó. Hê dso Prise Ambáambáa álāŋgēé mó ámpē aá, "Ne melē á dīn á Dyöb áde áde á alongé, láá sé mbáale, wē-éé edé Ane-awē-Béwōgté, Mwān a Dyöb-é?" ⁶⁴ Hê dso Yesue ákwentanné mó aá, "Ngáne éhōbé." Yesue ambád-te ámpē aá, "A mbáale, nlāŋge nyé nēn meé bootya enén pōndé, nyēnyīn nēé Mwān-a-Moonyonj ádyéé á ekáá émbáá é Dyöb a Ngum. Nyēnyīn-ne nēé ádyéé á mbag mīn, ásuédé á nkōŋsé." ⁶⁵ Dso Prise Ambáambáa anyábé mbóté álumede nēn áá mólii, bon álāŋgē bad bé kóte aá, "Asyóó Dyöb! Mbōŋ ehéé empée déhedeé? Nyé baasyāäl nyéwógé bōob ngáne ásyóó Dyöb!" ⁶⁶ Dso ásedteé bó aáken, "Chán nyéwémténé?" Hēé békwēnténé bán, "Ákwedé nkáá, atāŋgēné-é awé." ⁶⁷ Dso donge á bad bēbōótédé mó meléed asobted á'sō, bēbōmé-é mó. Abinīi-é bēbōmé mó mebén, ⁶⁸ bēhōbé-é bán, "A-mod awē ahōbé aá móó móde Krīstāe, láá-é sé mod awē abōmé wē."

Petro abáá Yesue áyāl

(Mak 14.66-72; Luk 22.56-62; Jön 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ene pōndé Petro andyēé áse á eyáde é kóte-tē. Hê dso ngōndéere e mbálede pōg épédé áwē, bon éhōbē aá, "Wē nēn, edé nhōg awē awōŋné'áá Yesue, ane mod awē abídé á mbwōg e Galilia." ⁷⁰ Bon Petro antāŋ á'sō wée ábē bad bésyāäl, ákwentén aá, "Meebīi'é dyam áde éhōbéé." ⁷¹ Ade amáá ahōb nē, antīm á mmwē mé eyáde é kóte. Ahed dso mbálede a ngōndéere ampéé anyíne mó, bon álāŋgē bad ábe bēbédé áhed aá, "Anén mod abédé ne Yesue, mod a dyad á Nazaret." ⁷² Bon Petro antāŋ ámpē, áhōbē nēn aá, "Mmwāg melē nēn meé meebīi'é me ane mod." ⁷³ Eebeméé áte, bad ábe bēntyēēm áhed bēmpē wée Petro, bon bēhōbē nēn bán, "Etáa ngēn, edé nhōg awē ahidé'áá ane mod. Mbwéd e ehōb echōŋj epanle wē áte, nēn ebídé á mbwōg e Galilia." ⁷⁴ Dso Petro ámwākē melē aá, "Dyöb ákōgsen me nze nkale metóm! Meebīi'é ane mod!" Ade amáá ahōb nē hōbén, nchóm-a-kúb antōŋ. ⁷⁵ Dso Petro ákámtnéne ehōb éche Yesue ánlāá'é mó aá, "Nchóm-a-kúb adēhōb aá mótoó, wēbāŋ me áyāl ngen éláán." Dso Petro ábídé á ebwōg-te, bon ábānlē awé. Anchīi bwāmbwam.

¹ Née b̄in é'sánǵé sánǵén, beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bésyāā́l bémbootéd Yesue ahage ngáne béwū́'é m̄ó. ² Bēnhanj m̄ó, bébāg-ke m̄ó á mekáá wée Payledé awé k̄ān e alonj á Roma émbanéé aá ákamlan bad bé mbwóg e Judeya á pónǵé eched.

Kwééd eche Judase

(Mb̄el 1.18-19)

³ Ade Judase, ntúrè awé Yesue ányiné n̄én aá kóte ebage mbakú n̄én bán béwū́ Yesue, ambé ngol ne awusé áde ábélé. N̄é d̄enk̄ān, antéd móom mé kábpe méláán n̄íme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bémbeé m̄ó, áke átímtéd b̄ó ámbíd. ⁴ Anh̄ób aá, “Mb̄elé mbéb áke mod ntúrè awé eébele dyamdyam, awé béwū́-'aá b̄oob nḡén.” D̄óó b̄étímtanné m̄ó bán, “Cheé syawó abel ne n̄é? N̄é á̄n̄one w̄e.” ⁵ N̄ée Judase áwógé n̄é, ambwémé b̄ó n̄íme móom mé kábpe méláán á̄s̄é w̄ée bémbeé á Ndáb-e-Dyób. N̄ée ámáá abwém, ambíd áke ápan ȳál. ⁶ Beprise bémbáá b̄enlād n̄íme m̄oné áte, b̄éh̄ób̄é n̄én bán, “M̄m̄én m̄oné n̄ídi m̄oné mé eben. Né-óó, mbéndé eébagéé kunze n̄én bán délad̄ten n̄ím̄én m̄oné ne m̄oné n̄í Ndáb-e-Dyób.” ⁷ Ade bémáá ahaḡten t̄ānḡene n̄íme m̄oné, b̄éntéd m̄ó, b̄échan̄en etúú éche ebédé etúú é mod nh̄óg awé atumé'áá mbeé. Bēnchan ch̄ó, álime beken. ⁸ N̄é d̄óó ákás̄á bonj k̄ás̄ān ne' chii, b̄échagé éché etúú bán, Etúú é Mekii. ⁹ N̄én, d̄emb̄enléd álóned e'yale ábe nkal é'd̄á̄d̄ān Jeremayaa ánh̄ób̄p̄é aá, “B̄étéd móom mé kábpe méláán n̄íme n̄íde nsonǵé n̄í m̄oné n̄íme donǵe á bad bé Israel b̄enk̄w̄ent̄énné asábe áwe nló, ¹⁰ b̄éb̄enléd áchan̄en etúú éche ntumé-mbeé. N̄én d̄óó Dyób dénlāá' é me aá, mb̄el.”

Payledé akáádté Yesue

(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; J̄on 18.33-38)

¹¹ Enén pónǵé-óó Yesue antyéém á nkáásé á's̄ó w̄ée Payledé awé akámlánáá mbwóg e juda. Payledé ansedéd m̄ó aá, “W̄ée edé k̄ān e bad bé Israel-é?” Yesue antímtéd m̄ó aá, “Ngáne éh̄óbé.” ¹² Bonj áde beprise bémáá ne bad bémáá bé Israel b̄énh̄ób̄p̄é m̄ó mam áyāl, enk̄énh̄ób̄p̄é dyamdyam. ¹³ Né-óó Payledé ansedéd m̄ó aáken, “Weewógéé n̄ím̄én mam mésyāā́l n̄íme ábén bad b̄éh̄ób̄é w̄e áyāl-é?” ¹⁴ Bonj ké n̄é, Yesue enk̄énh̄ób̄p̄é ké eyale, n̄é-é d̄enk̄ōm̄éd Payledé ȳál áte bwám̄bwam.

Mbakú e kwééd eche Yesue

(Mak 15.6-15; Luk 23.13-25; J̄on 18.39-19.16)

¹⁵ B̄oob-p̄óó, mwé téé nzé Ngande e Nnyíme-áml̄n emp̄ǵ, Payledé ammentén mod a mbwóg nh̄óg abíded á mbwóg. Ane mod abágé'áá mod ké ahéé awé bad bé dyad b̄émp̄w̄édté. ¹⁶ Ene pónǵé mod a mbwóg nh̄óg ambé awé b̄échagé'áá bán Barabase. Ane mod ambyéén bwám̄bwam áyale e'b̄ébtéd é' mekan ábe ábélé'áá. ¹⁷ Né-óó áde ndun e mod élad̄né áte á ndáb w̄ée Payledé, ansedéd b̄ó aá, “Nzé-módé nyéh̄edé bán mb̄ided, Barabase ké' é Yesue awé b̄échagéé bán Kr̄íst̄ā?” ¹⁸ Ambel n̄én áyale ambii bwám aá prisé ambáá ne baám̄báá b̄ébágé Yesue áwe mekáá áyale k̄onji embé b̄ó áte. ¹⁹ Ade Payledé ádyéé á atii w̄ée akáádté'áá bad, mwáád anlómé m̄ó nsal aá, “Weewóó dyamdyam ábel ne mbakú eche ane mod awé eébele dyamdyam, áyale nnāǵé m̄ó nló nkuu n̄íme n̄ítómé n̄én n̄íme n̄ítágté me bwám̄bwam.” ²⁰ Beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel b̄éns̄ól áb̄é bad áte n̄én bán beláa Payledé abíded d̄ás̄s̄ Barabase bonj ábe mbakú n̄én béwū́ Yesue. ²¹ Né-óó, áde Payledé ásd̄té áb̄é bad aá, “Áyale ábén bad b̄ébe, ahéé nyéh̄edé bán, mb̄ided?” B̄ó moosyā́l b̄enk̄w̄ent̄én bán, “Barabase!” ²² D̄óó Payledé ásd̄téé b̄ó ámp̄é aá, “Chán-n̄ó nyéh̄edéé b̄oob bán mb̄el ne Yesue awé b̄échagéé bán

Kristəə?” Dóo békwentanné bán, “Béhome mós á awəg!” ²³ Héé Payledé ásedtéé bós ámpē aá, “Ayāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?” Bonj bēnnabé abón bán, “Bomé mós á awəg.” ²⁴ Ade Payledé ányiné aá móšhēlē se móhəŋlén ábē bad mewémten təŋgene mbakú eche Yesue, ábāŋ nén aá, ábē bad bépeene’ mpuutéd, dóo átédé mendib bonj awəbpé mekáá áwab e’só, áhōbē-é aá, “Mekáá mésáá mé ayāle kwééd eche anén mod. Nē ánoŋe nyé bēn.” ²⁵ Héé ene ndun e mod ékwentanné bán, “Sékwenténé. Mmē mekií mébē áwəd nló, nchoo ne níməd nchyaátén!” ²⁶ Né-ó, Payledé ambítéd bós Barabase. Ambé kunze aá, sánze ébom Yesue, bonj béke béhome-é mós á awəg.

Sánze éwélé Yesue

(Mak 15.16-20; Jón 19.2-3)

²⁷ Sánze éche Payledé éntéd Yesue, ékēēn mós á eyáde é nkamlene, bēlad-tē baáb ábiníú bésyāal áte áhed. ²⁸ Bēnhūd mós mbóté áyāl, bēhé mós mengombe míme n’yáge’ míme níwágné mengombe mé kəŋ. ²⁹ Béntéd ngen é mechā, bēlós mós ekóté eche émbē néé ekóté é kəŋ, bēhé mós chós á nló. Bēnhē mós ntónj á ekáá é mbáá té, bēbwəgkē-é mós mebóbónj áwəl mós. Béhóbé’áá nén bán, “Edúbé ébē ne wē, a-kəŋ e bad bé Israel!” ³⁰ Dóo bēbóótédé mós meléed asob á yāl, bonj bétédé míme ntónj, bēbómé mós á nló. ³¹ Ade bémáá mós awəl, bēnhūd mós míme mengombe á yāl, bétíməd éche mbóté. Néé bémádé nē, bēnkeēn mós áke dé ábome mós á awəg.

Bébómme Yesue á awəg

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jón 19.17-27)

³² Ade bēkagké nē, néé éché sánze ébidēnné Yesue á dyad-tē, dóo bēbómne mod awē ambíd á dyad á Sirine awē béchágé’áá bán Simone. Héé békóbé mós, bonj bēpēmte mós awəg áde Yesue bán áhídne mós dós ámbíd. ³³ Dóo bēpédé hóm áde béchágé’áá bán, Golgota, awē adé nén bán, “Hóm dé Ebónjél é Nló.” ³⁴ Áhed, bēmbē Yesue mím míme bēhédé achəchəə áte. Bonj áde áwəgléné mós á nsəl, enkēnkwenténné amwé. ³⁵ Ade bémáá mós abome á awəg bēnsíd mbambu ákab éche mbóté. ³⁶ Néé bémáá mós mbóté akab, bēndyēé áhed ánoŋ mós. ³⁷ Béntél eché nzoŋ e kwééd á abámbé nén bán, “Yesue mós nén, kəŋ e bad bé Israel.” Béntéd áde abámbé, bēbómé áwe nló-mín. ³⁸ Bēmbomé bechīb bēbe á awəg nchoo ne Yesue, nhóg á ped e ekáá émbáá, aníní-é á ped e ekáá é emwəd. ³⁹ Bad ábe bétómé’áá nzii benben ne áhed bēbómé’áá nló bēbwəmmē-é mós nzyáŋ ⁴⁰ bán, “Wenhób wēé móšbóótéd Ndáb-e-Dyób, wēé málōŋ-é chós ámpē áfínté e e’pun é’láán. Nzé wē-éé edé Mwán a Dyób, sōŋ echoŋ yāl, ésud ásé á awəg hē.” ⁴¹ Bepriše bēmbáá, bemeléede bē mbéndé ne bad bēmbáá bé Israel bómpē bēwélé’áá mós, bēhōbē bán, ⁴² “Achōŋté’áá bad, bəəb eéheleé yāl awōŋgen. Nzé ne mbále móde kəŋ e alonj á Israel, ásud-tós á awəg hē bəəb. Hē dóo sédūbēē bán móde Ane-awē-Béwógté. ⁴³ Adúbpe aá Dyób áde ne mós, aá móde-é Mwán a Dyób. Ahá! Dyób áwōŋgen-nós mós bəəb dényín.” ⁴⁴ Kásŋ ne bechīb ábe bēmboméé á awəg nchoo ne Yesue bómpē bésyás’áá Yesue.

Yesue awédé

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jón 19.28-30)

⁴⁵ Ade bín é’pédé kəd, ehíntēn énkwe hóm ásyāal kásŋ ne ngəŋ éláán. ⁴⁶ Dóo Yesue álébpe esaád aá, “Elí, Elí, lámá sábatáni,” awē adé nén bán, “A-Dyób ádém, a-Dyób ádém, cheé ekásó bonj étédé me?” ⁴⁷ Néé donge á bad ábe bēmbē benben bēwógé nē, bēnhōb bán, “Achēnle Elaijaa aá áhye áwōŋgen mós.” ⁴⁸ Abwəg-ábwəg bós mod nhóg annyəgéd, antéd kuchá, ásōm á ntónj, átédé á ebéntéd é mím tē, bonj áhəg mós á nsəl aá ámwē. ⁴⁹ Ábiní-é bēhōbē nén

bán, “Nyémwe, dényín nzé Elaijaa áhye mó awõngɛn.” ⁵⁰ Hê dóo Yesue álébpé esaád ámpé bon amyé-’ɛ nlém. ⁵¹ Ene pónde chɛn abad ádè dɛnkáb Ndáb-e-Dyõb áte, dɛnsalé áte e’ped é’bɛ bootya ámín kásɛ ne ásɛ. Ndɔɔb ennɔ̀néd, meláá mésanlé áte, ⁵² sonj énednad. Ekud é bad bé Dyõb ábe bɛmmad awé bɛmpuú, ⁵³ bɛbíid á sonj-tê. Ámbíid e pónde áde Yesue ámáá apuu, bɛnkɛ á dyad tê á Jerusalem. Á dyad tê wɛ, ekud é bad ényín bó. ⁵⁴ Nɛɛ mod ambáá a sánze ne sánze éche énoné’áá Yesue bényíné nɛɛ ndɔɔb énáɛnédé, bényín-ne mekan mésyáál níme mébɛnlédé, mbwóg ménkõb bó bwámbwam, béhábɛ-’ɛ nɛn bán, “Ne mbále, anén mod abédɛɛ Mwán a Dyõb.” ⁵⁵ Ekud é bebaád éche émbóotéd Yesue ahíd ámbíid se á Galilia, bɛwõngán-ne mó, bényiɛm etún, bɛnɔ̀né mekan mésyáál níme mébɛnlad. ⁵⁶ Átínté e ábɛ bebaád, Maria Magdalɛnɛ, Maria awé abédé nyaá awé Jemse bó Joseb, ne nyaá awé bán ábe Zɛbɛdiɛ bɛmbɛ áhed.

Níme níme Yesue

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jɔn 19.38-42)

⁵⁷ Nɛɛ ngukél épédé, nhɔ̀n ní mod nhóg níme béchágé’áá bán Josebɛ mɛmpɛ. Ane mod abédɛɛ mod a dyad á Arimatia. Mópɛ abédé nhóg awé ahídé-’áá Yesue. ⁵⁸ Ankɛ wɛɛ Payledɛ aá ábɛ mó kunze átéd ndim níme Yesue. Payledɛ ambɛ kunze nɛn aá bɛbɛ mó ndim níme Yesue. ⁵⁹ Josebɛ antéd ndim níme Yesue, ákáán mó mbóm e ekósílé, ⁶⁰ alímé mó á sonj eche bɛpwógé á eláá-tê. Ene sonj ebédé-’ɛ sonj e ekósílé échɛ Josebɛ mwɛn ánwõngɛ. Ámbíid e nê, antínéd aláá ámbáá akólén nsál ní sonj, ákɛ-’ɛ mó. ⁶¹ Maria Magdalɛnɛ ne Maria awé anchyáá Jemse bó Joseb, bɛnyíóg bédyɛɛ á nkæg ní sonj.

Payledɛ alómé sánze

ánɔ̀n sonj eche Yesue

⁶² Nɛɛ bín é’sángé, nê démbɛ á Mbwe-mé-nkóme-áte, beprisɛ bɛmbáá ne Befarisia bɛnladén, béke bényín Payledɛ, ⁶³ bɛlɔ̀ngɛ mó nɛn bán, “A-sán, sɛkamtan nɛn bán ádè nkál a metómɛ ne ábédé ámín, anhób aá mósɔ̀puú ámbíid e e’pun é’láán. ⁶⁴ Né-ɔ̀ tóméd akale nɛn, wɛɛ bɛnɔ̀ne’ echɛ sonj bwám, kásɛ ne e’pun é’láán ábɛl nɛn bonj ábɛ bɛmbapɛɛ bɛhɛlé níme ndim achíb se bɛlɔ̀ngɛ bad bán apuúde. Né nɛn débɛ metóm níme ríchábé ámín tómaa níme ásɛbpé akal.” ⁶⁵ Dóo Payledɛ álɔ̀ngɛɛ bó aá, “Nyétéd sánze ánɔ̀n sonj bwám, ábɛl nɛn dyamdyam débɛnlad.” ⁶⁶ Hɛɛ békíí, bonj bɛhág e’chem á aláá ádè démbɛ á nsál ní sonj, ábɛl nɛn bɛbíi nzé mod anɛ́dté, bétɛdɛ-’ɛ sánze áhed ábɛl bonj bééchíbe’ Yesue ndim.

28

Yesue apuúde

(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jɔn 20.1-10)

¹ Ámbíid e mbwe-mé-nkóme-áte, á epun é’sò é sɔ̀ndé, * epɔ̀g é mbwɛmbwɛ, Maria Magdalɛnɛ ne Maria awé anchyáá Jemse bó Joseb, bɛnkɛ sonj eche Yesue ánɔ̀n. ² Esám-éékɔ̀mtɛnɛ, ndɔɔb ennɔ̀néd, ángɛl e Dyõb ebid ámín épɛ. Entínéd ádè aláá ádè démbɛ á nsál ní sonj, édí-’ɛ dó ámín. ³ E’sò é’pɛné’áá ene ángɛl áte nɛɛ emwɛdmwɛd, mbóté-’ɛ épúbɛ mó féréd. ⁴ Mbwóg ménkõb sánze éche énoné’áá ene sonj. Nê dɛnkɔ̀n bɛnnɔ̀néd, békwe ásɛ, bɛbé nɛɛ ndim ní bad. ⁵ Hɛɛ ángɛl élɔ̀ngɛɛ ábɛ bebaád aá, “Nyéebáá’. Mbíí mɛɛ Yesue awé bɛmbóméé á awóg móo nyéhyédé ánɔ̀n. ⁶ Eésá hɛn. Apuúde ngáne ánláá’ɛ nyé aá ébɛnléd. Nyéhyɛ nyɛnɔ̀n wɛɛ bɛnnaádté mó. ⁷ Nyékag-kɔ̀s mehélɛ

* 28:1 Nédé á Sɔ̀ndé.

bɔɔb, nyéláa ábē bembapɛɛ bán, apuúdé, amaá-'ε akε á'sō á Galilia, áwed-taá bényínē mó. Nyéechatán dyam áde rílánǵé nyé." ⁸ Né-ɔ́, bēnhidnéd mehélé áhed, ké nées bēbédé mbwóg, menyinǵe mémbe bó áte. Bēnnyagéd áke déláa bembapɛɛ ábe Yesuε dyam áde ábénlédé. ⁹ Ade ábē bebaád békagké nê, dɔ́ Yesuε átáné bó taléd, bon áhōbē aá, "Nlěnté nyé." Bēmpɛ́ awē, békóbēn mó á mekuu ábe mó edúbé. ¹⁰ Héε Yesuε álánǵéé bó aá, "Nyéebáá'. Nyéε nyéláa ábēm bembapɛɛ ábe bédé nées ábēm baányan nén bán, békag á Galilia. Áwed dɔ́ bényínē mε."

Sánze éhóbé dyam áde ábénlédé

¹¹ Ngáne ábē bebaád békagké aláa bembapɛɛ ábe Yesuε dyam áde ábénlédé, donǵe á sánze áde ánoné'áá son eche Yesuε dēnké á dyad-té áke dé aláa beprise bémháá chōm esyā́l eche ébénlédé áde ángel épédé. ¹² Beprise bémháá ne bad bémháá hé Israel bēmbōm átii ngáne bēbenlé. Nées bémháá atii, bēmbě éché sánze nsonǵe ní mōné míme ríchábé ámín. ¹³ Béléá-'ε bó bán bēhōb bán, "Yesuε ábē bembapɛɛ bēnhyε mó ndim achíb nkuu áde nyékúnéé. ¹⁴ Nzé Payledε awógé, né séébéł adúbé nén aá awusé déesaá ádēn. Nê débéł nyéesónlé á ndutul-té." ¹⁵ Né-ɔ́ éche sánze énkōb mímé mōné, bēbéł-lε ngáne bēnlā́'ε bó. Kááj ne' chii, bad bé Israel bédii békale mímé nkalan.

Yesuε apiidé ábē bembapɛɛ

(Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Mbél 1.6-8)

¹⁶ Bɔɔb-pɔ́, bembapɛɛ dyōm-ne-nhóg ábe Yesuε bēnké á ekone-mín á Galilia wée ánlēbēē aá béke. ¹⁷ Anyín áde bényíné mó, bēmbε mó edúbé, kénéε bó donǵe á bad bēnkēnkōǵé adúbe nén bán Yesuε mwēn-εé akōǵté abé. ¹⁸ Héε Yesuε ásidté bó benben, bon álánǵē bó aá, "Kunze esyā́l ebāǵnéde mε, ádyōb ne á nkōǵ rísé. ¹⁹ Nyékag melon mé nkōǵsé mésyā́l, nyébele bad ábēm bembapɛɛ. Nyédusan-ne bó á dín áde Titéε, á dín á Mwān ne á dín dé Edóádǵn eche Esáá. ²⁰ Nyéyǵgte-'ε bó áhíd mekan mésyā́l míme rísóǵténé nyé. Nyébii nén bán mēbē-'ε ne nyé kááj ne á asóg dé nkōǵsé."

Nkalanj mí bwám míme Yesuε ngáne

Makose átélé Ndbned ní kálag

Nkalanj mí bwám ngáne Makose átélé níhóbe tângene Yesu Krístəə, Mwän a Dyöb. Nlúmté Yesuε ngáne mod awé abele mekan, awón-’ε kunze ábel mímé mekan. Ene kunze enyínnédé áyāl e mekan míme áyágté’áá ne míme ábélé’áá. Yesuε ahóbé áá mós módē Mwän-a-Moonyon awé ampě, ábe adé alongé, ábel bonj bad békud alagsen dé mbéb.

A kálag tē wén, Makose ábidté mekan áwed míme Yesuε ábélé’áá tómaa míme áhóbé’áá ne míme áyágté’áá. Ahóbe ngáne Jone áhángé epe éche Yesuε, ahób tângene edusen éche Yesuε, ahób-pe mekəgsen míme Yesuε ánkudté. Asóged, alúmté áte ngáne bèmboméé Yesuε á awəg ne ngáne ámpuú’ε. Nyaa édé ébe éche enén kálag ésógé, élúmté-’ε nén bán saké Makose atelé chō.

Nkabted ní kálag

Mbooted mé nkalanj mí bwám 1.1-13

Nsón míme Yesuε á Galilia 1.14-9.50

Nsón míme Yesuε áde áhídté a Galilia ápe á Jerusalem 10.1-52

E’pun bé asóg ábe Yesuε á Jerusalem né benben ne Jerusalem 11-13

Akáad áde békáádté Yesuε ne kwééd eche áwédé 14-15

Mpuu míme Yesuε 16.1-8

Alúmed áde Sánjwéé alúmté yál ámbíd e mpuu ne mpume mímé 16.9-20

Ehángé éche Jone, Nduzene

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.19-28)

¹ Nkalanj mí bwám míme Yesu Krístəə Mwän a Dyöb mômén. ² Mbóótédé ngáne nkál é’daádəj Yesayaa ántenlé áá,

“Dyöb áhóbé áá,

‘Nóné’, nlóme mímém mésénze míme mésébē we á’só,
ábonʒsen we nzii.’

³ Móbélé’ ehángé á ehyánge nén,

‘Nyébonʒsen epe éche Sánjwéé. Nyétii eché nzii.’”

⁴ Né-óó Jone ampě á ehyánge, ádusén bad, ákalé-’ε eyale é Dyöb áá, “Nyétede abel dé mbéb, nyékud edusen ábel bonj Dyöb álagsen nyé mbéb.” ⁵ Bad bébidé’áá á mbwóg e Judeya esyáál ne á dyad á Jerusalem, békag áwé áwóglen mós. Néε bèmpaléé mímāb mbéb áte Jone ádusén bó á edib é Jodan. ⁶ Jone ahágé’áá mbóté éche bébénlé nyonj éche ébidé á yál e kamél. * Awáá’áá ngóó a ngob e nyam. E’chuu ne bengóméé bóó ádyágé’áá. ⁷ Ahánté’áá áá, “Mod ápe ámbíd echém awé atómé me. Meékwognedéé ké ábwaam ásé áhune mímé nkəəd mé metámbe. ⁸ Ndusan nyé ne mendíb, bonj ádusén nyé ne Edáádəj éche Esáá.”

Yesuε akudé edusen ne mekəgsen

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22, 4.1-13)

⁹ Mmē mesú Yesuε ámbíd á dyad á Nazaret á mbwóg e Galilia ápe wée Jone. Jone andusén mós a edib é Jodan. ¹⁰ Ade Yesuε ábidéé á edib-te dáo ányíné néε ngob e dyöb énednadté. Edáádəj é Dyöb émbíd ádyöb, ésud mós á nló mín

* **1:6** Bébénládtáá nyonj é nyam eche béchagéé bán Kamél ábel mbóté. Mbóté échéd éébáge’áá kunze é mbóté.

née éláā. ¹¹ Héé ehób ébídeé ádyōb nén, “Edii awem mwān a nlém awē rídáá bwāmbwam. Ndé menyīnge ne wε.” ¹² Abwōg-ábwōg éché Edáádān ênkid Yesue á ehyanḡe. ¹³ Andyéé áwed móom mé e’pun méniiin, Satane ákágé mó. Nyam éché ékaa’ ébédeé áwed, ángel-le éwōngān mó.

Yesue apwedeé bembapee bé’sō
(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15, 5.1-11)

¹⁴ Ambíd e póndeé bénhē Jone á mbwōg. Ade bémáá mó ahé á mbwōg, Yesue ampé á mbwōg e Galilia ákalé nkalān ní bwām ní Dyōb, áhōbē nén, ¹⁵ “Póndeé epedeé, nkamlen ní Dyōb rídé benben. Nyé mod téé áhəŋlen áde abé dé mbéb, nyédúbe-’ε nkalān ní bwām.” ¹⁶ Ade Yesue ábamméé nkin mé edib-é-nzab é Galilia annyín Simōne bó mwānyan Andreyā, née bébwéméé mbínzé. Bébédeé bekób-bé-súu. ¹⁷ Héé Yesue álanḡeé bó aá, “Nyéhíde me. Ngáne nyékóbeé súu bōob, meéyāgēd nyé ngáne nyétédte bad nlém á abum áhíd me.” ¹⁸ Abwōg-ábwōg bēntedé échab mbínzé, béhíde-’ε mó. ¹⁹ Née ákíí mwā etūn, annyín bán ábe Zebēdie, Jemse bó mwānyan Jone á bóle-té née bébwéméé mbínzé. ²⁰ Anyín áde ányíné bó, anchélé bó. Bēntedé échab sán Zebēdie ne bad bé nsón á bóle-té béhíde Yesue.

Yesue abidte mod edáádān é mbéb áte
(Luk 4.31-37)

²¹ Yesue ne ábē bembapee béniin bēnké á dyad á Kapenahum. Adé mbwe-mé-nkóme-áte nípéde, Yesue anké asól á ndáb e mekáne, ábootéd bad ayáged. ²² Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yāl áte bwāmbwam áyāle ayágté’áá née mod awé nzé ahōbē né émáá. Eeyágté’áá nēngáne bemeléede bé mbéndé. ²³ Héé mod nhóg awé edáádān é mbéb émbēé áte ápédeé táléd, ábōnē aá, ²⁴ “A-Yesu, mod á Nazaret, cheé syānē déwōŋné? Ehyedé sé awúu-ye? Mbíi wε bwām. Edíi mod awé Dyōb álóme, awé asáá.” ²⁵ Héé Yesue ákánneé éché edáádān é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” ²⁶ Dóo éché edáádān é mbéb éságte ane mod áte ngíne-ngíne, éhé-’ε esaád é ngíne, boŋ ébid-te mó áte. ²⁷ Menyáké ménkōb ábē bad bwāmbwam. Bésédte nhóg ne aníní bánken, “Nzé-dyámé dén! Ayáged dékōlē dén-e? Anén mod awóó ngíne ákamlen e’daádān bé mbéb, é’wōgnē-’ε mó!” ²⁸ Nén dēmbēl nkalān níme Yesue ménkanléd mbwōg e Galilia esyāól.

Yesue achōŋte ekud é bad
(Mat 8.14-17; Luk 4.38-41)

²⁹ Née béhídté á ndáb e mekáne hidtén, Yesue nchoo ne Jemse bó Jon bēnké á ndáb eche Simōne bó Andreyā. ³⁰ Simōne mwaád nyaá ambé á anōŋ dé nkole, ahéb dēnsom mó. Ade Yesue ápédeé peén, bēnlāá mó tənḡene nkole níme ane mmwaád. ³¹ Dóo ákíí wée ane mmwaád ábédé, boŋ áchəŋḡé mó á ekáá, awōŋgén mó ásyā áse. Ahéb dēmmaá mó, ákōb-pe bó nken. ³² Ene ngukél áde enyēn émáá asud, bad bēmpēén bad bé nkole bésyāāl ne bad bésyāāl ábe e’daádān bé mbéb bēmbēé áte wée Yesue. ³³ Bad bé dyad bésyāāl bēnkanŋén mmwe ndáb níme Simōne. ³⁴ Yesue anchoód bad híin ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa, abídéd-te bad e’daádān bé mbéb híin áte. Eémwage’áá peŋ aá ábē e’daádān bé mbéb é’hōb dyamdyam áyāle bēmbíi mod awé ádíi.

Yesue akalé nkalān ní bwām á Galilia
(Luk 4.42-44)

³⁵ Epog é mbwēmbwε áde bīn béékēnlēē, Yesue anhidé áse, áhíde á dyad-te, áke á ahəŋgé á hōm, ákánne’. ³⁶ Simōne ne bad ábe bóbbō bēmbē, bēmbootéd Yesue ahéd. ³⁷ Bédíbté-’áá mó, dóo bélanḡeé mó bán, “Moosyāál ahede we!”

³⁸ Yesue anláá bó aá, “Dékag hõm démpēe. Dékag á myad níme rídé benben ábel bon ríkal nkalan ní bwám áwed ámpē, áyále níme nkalan móo ríkás bon nípē á nkõnsé.” ³⁹ Né-òò, ankē mbwóg e Galilia esyáál, ákalé nkalan ní bwám á ndáb é mekáne, ábídtē-’é bad e’daádan bé mbéb áte.

Yesue achõhté mod awè melaj mékóbé
(Mat 8.1-4; Luk 5.12-16)

⁴⁰ Mod nhóg awè melaj mékóbé ampē wée Yesue, abwóg mebóbõn, ácháá mó aá áwõngen mó. Anhób aá, “Nzé edáó ehēle ébēl me nsán.” ⁴¹ Ngól enkonnéd Yesue. Dóo ábídté ekáá, ábānē mó á yál, bon alángē mó aá, “Ndáó, sán!” ⁴² Abwóg-ábwóg níme melaj mēmmaá ane mod á yál, áchõh-’é. ⁴³ Yesue anláá mó aá ákag, asím-me mó etúu áte aá, ⁴⁴ “Nõné’, weelángé modmod dyam áde ábénlédé, bon ké élúmed yál wée prise, asímen we. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosee éhedeé, álúmed bad wée mósáá.” ⁴⁵ Bon ké nē, áde ane mod abídé, ankē, áke ákalé mó níme nkalan hõm ásyáál. Ankal mó bwámbwam nyaa eche Yesue éhele’áá dyad ké ahóg asól ámpē á ntálé. Antím ádyéé’ á mehánjé wée bad béesaá. Ké nē, bad bébíde’ mebwóg mésyáál béhyag áwé.

2

Yesue achõhté mod awè awédé eped
(Mat 9.1-8; Luk 5.17-26)

¹ Née nguse é e’pun étómé, Yesue ansú ámbíd á Kapenahum. Bad bēnwõg bán ahúú. ² Ekud é bad énkúmēn áwe ndáb nyaa eché etál éebēdéé á ndáb-te, ké á mmwe. Yesue akánl’éáá bó eyale é Dyõb. ³ Héé dóo bad bēniin bépééne mod awè awédé eped. ⁴ Bon ngáne ndun e mod émbēé áhed, bēnkēhenlé mó apēen wée Yesue ábédé. Né-òò, bēchhāg é ndáb mín, bēnéde nnõn ní ndáb á nló mín wée Yesue ántyēēmmē. Ade bémáá nnõn anede, bēnsudtēn ane mod ebúm eche ánaa’ é ámín wée Yesue ámbēē. ⁵ Ade Yesue ányíné adúbe áde ábe bad bēwóó áte anláá ane mod awè awédé eped aá, “A-mwán, nlágsénē we mbéb.” ⁶ Donge dé bemeléede bé mbéndé ábe bēndyēé áse áhed bēmbootéed anyoo áte á nlém-té bán, ⁷ “Chán anén mod áheleé se áhõbē’ enén ndín e akan? Asyáá Dyõb. Nzéé ahelese álagsén mbéb ésebán Dyõb démpen?” ⁸ Abwóg-ábwóg Yesue anchēm bó mewēmtēn. Héé ásedtēé bó aáken, “Cheé ékás bon nyéwõõ’ enén ndín e mewēmtēn?” ⁹ Ahéé áde dyam ásad, naa áhób wée ‘Nlāgsénē we mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syáá áse, étéd échõn ebúm ébootéd áke?” ¹⁰ Bon, mēlüméd nyé nén meé Mwán-a-Moonyõn awóó kunze á nkõnsé álagsen mbéb.” Dóo alángéé ane mod awè awédé eped aá, ¹¹ “Nlānge we nén, syáá áse, étéd échõn ebúm, ésúe’ á ndáb.” ¹² Hē dēn wée moosyáál ánonéé mó nē, ane mod anhidé áse, atéd eche ebúm ábootéd-te áke. Yál enkóm bó áte bwámbwam, békēnē Dyõb, bēhõbē bán, “Séēnyínēé sé enén ndín e dyam mbéd!”

Yesue achénlé Levi
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ Ámbíd e nē, Yesue antím ámbíd ámpē á nkin mé edib-é-nzab é Galilia. Ndun e mod empē áwē, ábootéd-te bó ayáged. ¹⁴ Ade átóméé á nzii, annyín nlad-é-tááse nhóg awè bēchágé’áá bán Levi, mwán awè Alpasēe. Levi andyēé áse á ndáb eché ákóbé’áá tááse áte. Héé Yesue alángéé mó aá, “Hídé me.” Dóo Levi átyéémé ámín bon áhídē-’é mó.

¹⁵ Ámbíd e pónde Yesue ádyagé’áá ndyééd á ndáb wée Levi. Ekud é besaad bé tááse ne bad bé mbéb bēmpēe bēhídé’áá mó. Bóbõo bēndyēé á

tébele ne ábē bembapεε. ¹⁶ Ade donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bébédé Befarisia bényíné Yesue ádyāg ndyééd ne ábē bad bé mbéb, ne besaad bé tááse, dōo bésεdteé ábē bembapεε bánken, “Cheé ékásá bonj ádyāg ndyééd ne échē ndin é bad?” ¹⁷ Ade Yesue áwógé nē, anláá bō aá, “Bad ábe bédyéé bwām béétógnεε mod-a-bwel. Bad ábe békονle’ bōo bétógné mod-a-bwel. Meépεdεé á nkōjsé áchéle bad ábe békóbnédé á’sō é’ Dyōb, bonj mpedé áyāle bad bé mbéb.”

Nsεdtéd t̄ngene adid á yāl

nzaa á mekáne-tē

(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ Póndé póg ebédé, bembapεε ábe jōne, Nδusenε ne Befarisia béndid yāl nzaa á mekáne-tē. Dōo bad behóg bépédé wée Yesue bonj bésεdte mó bánken, “Cheé ékásá bonj bembapεε ábe jōne, Nδusenε ne ábe Befarisia bédidé yāl nzaa á mekáne-tē bonj ábōn pen bédidé?” ¹⁹ Yesue ankwentén bō ne ngan aá, “Chán bad ábe bélébpé á ngande e e’wóngé, béhele bédidé yāl nzaa á mekáne-tē áde mod awé akude sómbé ádíi adé ne bō? Bédidéé, béétāngεε yāl nzaa adid á mekáne-tē póndé échē mod awé akude sómbé ádíi ne bō. ²⁰ Bonj epun épē éche békobénné bō mod awé akude sómbé. Echē epun dōo bédidte yāl nzaa á mekáne-tē. ²¹ Nyébíi nén bán nzé mod anabpe’ mbóté, eetédéé epεd é abad ékōlε se ánanbéd nchun m mbóté. Ayāle nzé échē epεd é abad ébóótédé abób áte ébelé éhabnéd abad dé nchun. Nē ábele’, échē epōn ékale’ áte tómaa ngáne énsēbεε abé. ²² Melemlem nēngáne mod éétēdεε mīm mékōlε se ahé mó á nchun mé ntyág,* se ápen. Ayāle nzé abelé nē, né mīm méhōd kásη ntyág rýéd, mīm mémād asyoge ntyág-ke ámpē mbéb. Bonj bétédéé mīm mékōlε, béhé á ntyág mékōlε-te.”

Nsεdtéd t̄ngene

Mbwε-mé-nkóme-té

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Mbwε-mé-nkóme-áte nhóg Yesue atómé’áá á nzag e ngun-tē. Ambé ne ábē bembapεε. Ade békagké nē, dōo ábē bembapεε bébóótédé e’sóg é’ ngun apád. ²⁴ Héε Befarisia bélāngéé Yesue bán, “Nōné’, cheé ékásá bonj ábōn bembapεε bébele dyam áde mbéndé éebageé kunze ábel á mbwε-mé-nkóme-áte?” ²⁵ Yesue antimtén bō aá, “Nédé nyéelāá’é mbéd á kálag e Dyōb dyam ádé k̄n Dabide ámbenlé ádé bétógé chōm éche bédyāgkē ne áde nzaa ékóbé mó ne ábē bad-ε? ²⁶ Ansól á Ndáb-e-Dyōb á póndé échē Abyataa ábédé prisε ambáámháa. Andyé e’wεle ábe é’bédé ndε e Dyōb. Bonj eched mbéndé éebageé mod ké nhóg kunze ádyé ábē e’wεle étōmeé Prisε. Mwēn andyé ábē-ε kásηne bad ábe bēnwōón mó donje.” ²⁷ Dōo Yesue ásógtéé aá, “Dyōb dénsēbe moonyon ahag, bonj áttídε epun éche békōmmεε áte. Enkénsébéé epun atii bonj áhagé moonyon aá ákómme áte échē epun. ²⁸ Né-ōó, Mwān-a-Moonyon awōo nkamlen kásηne ámin e mbwε-mé-nkóme-áte.”

3

Yesue achōnté mod

awé ekád éwédé

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

* 2:22 Ntyág mímé bēbénlé ngob e nyam mó bēbénlādttáá póndé eched.

¹ Hée Yesue átimé ámbíd á ndáb e mekáne. Mod abédé áhed awé ekáá éwédé. ² Bad behóg ábe bébédé áhed béhédé'áá Yesue awusé akóben. Né-óó bénóné'áá Yesue chodchod, ányín nzé ádíđ ane mod bwám á mbwε-mé-nkóme-áte. ³ Hée Yesue álangéé ane mod aá, “Hyě étyéem á'só hén!” ⁴ Dóó Yesue áseđtée ábē bad aáken, “Nyéláa me ké éde mbéndé ábel mbon á mbwε-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Edé mbéndé áson alonǵé á mod, káa áwúu mǵ?” Bon békénhóbpe dyamdyam. ⁵ Anwóg ndutul á nlém-té bwámbwam áyále ábáb e'lél bé nlém á abum. Hée ánóné bó ne melingá, bon álangé ane mod aá, “Sálé ekáá áte.” Asále áde ane mod ásanlé ekáá áte, ekáá éndyéé mó bwám ámpē. ⁶ Hée Befarisia bébídé á ndáb e mekáne, bon békē bétāné bad bé epepé éche Heróde, ábwǵ-ábwǵ bóbǵó béhǵké Yesue áwúu mǵ.

Ndun e mod ehidé Yesue á edib é Galilia

⁷ Yesue ne ábē bempapεe bēnhidé békē á edib é Galilia. Ndun e mod enhíd mó áwed. Abē bad bēmbíd á mbwǵ e Galilia, á Judeya, ⁸ á Jerusalem, á mbwǵ e Idumeya, á mbwǵ eché edé échíní eped é Jodan, ne á myad níme méde benben ne myad mémbáá mé Tíre ne Sidón. Abén bad bépágé'áá wée Yesue áyále bēnwǵ mam níme ábélé'áá. ⁹ Bad bēmbuú áte nyaa eché echabé ámín. Né-óó, Yesue anláá ábē bempapεe aá bébonšen bóle ábel bon bad béekanján mǵ. ¹⁰ Ammád ekud é bad ahood, né-óó bad bésyáal bēmpēe ábe békónlé'áá bēbuné ape wée ádíí, ásitén mó ábel bon bēdyεε bwám. ¹¹ Póndé téé eché e'dáádǵn bé mbéb áte é' bédé bad áte bényínné mó, é'bélé'áá bad ábe é'díí áte bēhūné áse, é'bōné-é bán, “Wε-éé edé Mwǵn á Dyǵb!” ¹² Yesue ansím bó etúu áte aá bēlangé bad nyaa e mod eche módíí.

Yesue apwédé bempapεe dyǵm ne bébe

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Hée Yesue áchǵké á ekone mǵn, áchēnlé bad ábe áhédé'áá, bon bépǵg áwē. ¹⁴ Dóó apwédé bad dyǵm ne bébe ábē ne mó, áchǵgé bó aá bempapεe bé nlómag ábe álómmē-é ákal eyale é Dyǵb. ¹⁵ Ambǵg-ke bó ngine ábided bad e'dáádǵn bé mbéb áte. ¹⁶ Abē bad dyǵm ne bébe bébédéε: Simǵne awe Yesue ánchuú'é mǵn aá Petro; ¹⁷ Jemse bó mwǵnyǵn Jǵne, bán ábe Zebedie, (ábe Yesue ánchuú'é mǵn aá Bwanegese, awé adé bán, Bán bé ngin.) ¹⁸ Andrea bó Filibe, Batolomyo, Matyo, Tǵmase, Jemse mwǵn awé Alfǵse, Tadiose, Simǵne awé ambé á epepé é kǵn e alon, ¹⁹ ne Judas Iskariode awé antǵm Yesue asóm.

Béchégé Yesue bán Belzebule

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23, 12.10)

²⁰ Hée Yesue átimé á dyad. Ekud é bad énkáan ámpē nyaa eché Yesue ne ábē bempapεe békénwǵngé pǵndé ádyé ndyééd. ²¹ Ade Yesue baányǵn béwǵgé nē, bēnké mó áhed, áted mó áswēn mó á ndáb áyále bad béhóbé'áá nēn bán, “Nló méésáa'é mó áte.” ²² Donǵe dé meléede bé mbéndé ábe bēmbíd á Jerusalem béhóbé'áá bán, “Belzebule adé mó áte. Ene kǵn e e'dáádǵn bé mbéb chǵ ebagé mó ngine ábided bad e'dáádǵn bé mbéb áte.” ²³ Hée Yesue áchēnlé bó bon ákanlé bó ngan aáken, “Chán Satane áhele se abided Satane? ²⁴ Nzé bad bé alon ahǵg békǵbné áte, bon nchemtén méesē, áde alon déeheléé atyéem. ²⁵ Nzé abum á ndáb-pe ákábné áte, bon nchemtén méesē, áde abum á ndáb déeheléé atyéem. ²⁶ Né-óó, nzé nkamlēn ní Satan ríkǵbné áte, bon bēn ne bēn bēwane, níme nkamlēn méebemmé, mékwē, nípe-é ásoǵ. ²⁷ Né dóó mod éhēlēē se asǵl á ndáb e ngine-e-mod se ádūm ábē bwēm ésebán

asébpé mó ahan. Amaa-'áa mó ahan, bon atéd ábē bwēm é'syāā. ²⁸ Ne mbále nlanje nyé nén mēé Dyōb délagšen bán bé baányon mbéb nisyāā níme bébélé kááñne nzyāñ ké ehéé echē bébidté á nsal. ²⁹ Bon kénzéé awē ahóbé e'bébtéd é' mekan tñgene Edáádan éche Esáá, éekudté alagsen mbéd. Abelé mbéb níme méewóo alagsen." ³⁰ Yesue anhób nén áyāle bad béhóbé'áá bán, "Edáádan é mbéb édé mó áte."

*Yesue nyaá ne baányan
(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)*

³¹ Héé Yesue nyaá ne Yesue baányan bépédé, bétyéém é ebwóg-te, bon belómē mó achag. ³² Ndun e mod enlanéd Yesue. Bēndyēé ásē. Dóo belánjéé mó bán, "Echōñ nyon ne baányon bédé á ebwóg-te béhede we." ³³ Héé Yesue ásedtéé bō aáken, "Nzéé adé echēm nyan, benzéé-'é bédé bānndé?" ³⁴ Dóo Yesue ánōnéé bad ábe belánjéé mó nē, bon áhōbē' áá, "Echēm nyan ne bānndé bōo bēn! ³⁵ Kénzéé awē abele mam níme Dyōb áhédeé adii mwānndé, abé-'é echēm nyan."

4

*Ngan e mbál-e-bū
(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)*

¹ Yesue ambootéd bad ayáged ámpē á nkag mé edib é Galilia. Bad ábe bēnlanéd mó bēntōmtēn abuu áte, nē dēmbēl asól á bōle-tē ádyēē áwēd-te. Abē bōle bēmbē á edib-tē. Ene ndun e mod chō-'é enlyōg á nkñ mé edib. ² Abēnládtáá ngan áyáged bō mekan híin. Ankalé bō ngan áá, ³ "Nyéwōglen! Nkwel-é-nzag nhóg ankē mbál asob á nzag-tē. ⁴ Ade ásobéé mó nē, donje dénhūn á nzii-tē, menōn mēmpē mémad mó asōmted. ⁵ Donje dénhūn á meláá-tē wēé ndōob énkēmbuú' é áte. Enwāmsēn abid ásē ngāne ndōob énkēnchappé ásē. ⁶ Bon nēé enyēn é ngīne épédé énhyaād ábē bwēm é'wé-'é, áyāle nkan ménkēnsónlé bō á ndōob-tē bwām. ⁷ Mbál mēmpēe ménhūn wēé mekōd médíí. Nēé mekōd mé mékwógé, mékán akwog áde ábē bwēm, nē ábel bēnkēnchyaá'áé. ⁸ Bon donje dé mbál dénhūn á ndōob e bwām. Mmén mbál mémbid ásē bwām, ríkwōg, ríchyaá-'é. Donje dé e'sóg dénwālē móom mé mbum meláán, donje móom ntóob, ábíní-'é, mbwókel." ⁹ Yesue ansógéd enén ngan áá, "Kénzéé awē awóo metúu, áwógé."

*Nzom echē ekáá bon Yesue ákalé ngan
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)*

¹⁰ Ade Yesue ályágé mwēmpēn, ábē bembapēe dyōm ne bébe ne bad ábe bēmbē ne mó, bēnlāā mó bán átógned bō échē ngan. ¹¹ Héé Yesue álánjéé bō áá, "Dyōb ábágé nyé kunze ábii kun e nkamlēn nímē, bon ne bad bēmpēe abele áá bēwógé' nímēn mekan mésyāā dásō á ngan-tē. ¹² Abelé nē, ábel bon, ké bényīnē ké nyīnēn, béechemé, ké bēwógé ké wógēn béēsōñtan áyāle nzé bēsōñtēné né bētimén Dyōb, békūd-te alagsen dé mbéb."

*Yesue atógké ngan e nsob a mbál-e-bū
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)*

¹³ Dóo Yesue ásedtéé bō aáken, "Nédē nyéesōñtēnéé enén ngan-é? Nzé nyéesōñtēne chō chán-nō nyémwēé échíníí ngan asōñten? ¹⁴ Nsob-a-mbál awéne eyale é Dyōb. ¹⁵ Donje á bad bédé nēngāne mbál níme ríhúné á nziitē. Nzé bēwógé eyale é Dyōb ábwōg-ábwōg Satanē abelé áhye ahúd bō chō á nlém-tē. ¹⁶ Abíníí bédé nēngāne mbál níme ríhúné á meláá-tē. Bēwógé' eyale é Dyōb, ábwōg-ábwōg békōb-pe chō ne menyinge. ¹⁷ Bon échē eyale

éewënnāādtē bós á nlém-té, bédúbpe-’ε chós dāsá á esónj é pónidé. Né-ós, nzé ndutul ne metake bépédé áyāle échē eyale bédol yāl ámbíd ábwōg-ábwōg. ¹⁸ Abiníí-’ε bédíí néε mbál níme ríhúné á mekōd-te. Bédíí bad ábe bēwōge eyale é Dyōb, ¹⁹ boñ mpulé mé nkōñsé ne adəñ dé abud á bwēm awónj, ne ahəd á bwēm bēmpēe akánj bós nlém áte nyaa echē béehelée e’pum achyáa. ²⁰ Boñ bad ábe bédé nēñgáne mbál níme ríhúné á ndəəb echē eboó yāl, bédíí bad ábe bēwōge’ eyale é Dyōb, békōb-pe chós, béchyāā-’ε e’sóg ábe é’wánlé mesonjé mé mbum móom meláán, móom ntóób ne mbwókél.”

Nzé béchódé etrukánj béekonjéé chós

(Luk 8.16-18)

²¹ Héε Yesue áseǵtéé ene ndun e mod aaken, “Mod asónléé etrukánj échē amáá achod á ndáb-te, ábānē chós á ebwōg-sé ké’ε á anonj sé-ye? Saá á atíi dé etrukánj mín dós ábelé ábānē chós? ²² Chōm ké éhéé éche ékónjéné ébid á enyen. Ké éhéé-’ε éche békúténé bédibé chós. ²³ Kénzée awé awóó metúu, áwóge’.

²⁴ “Nyétōñ chōm-ée nyéwōgeé anonj áte bwām! Melemlem mé nhəgtéd níme ébenlédé wée wēn móo Dyōb dōmpē débenlédte, ábenléd-te mó tómaa ngáne wēmbenlédte wée wēn. ²⁵ Kénzée awé awóó nsōñten rí kun é nkamlen ní mín, Dyōb débād mó nímé nsōñten abe. Ane awé mó-’ε eewóo, Dyōb dékobén mó kóñne mwāmpín awé awóó.”

Ngan e mbál-e-bū

²⁶ Yesue ambé áhóbe aá, “Nkamlen rí Dyōb rídíi nēñgáne mod awé akíi mbál-e-bū asob á nzag-té, ²⁷ átím ámbíd á ndáb, nkuu ákūne’, mūte ábelé níme nsón. Ene pónidé esyāál, mbál ébídé ásē, ékwōge’ ésebán abíe’ ngáne nē ábenladté. ²⁸ Ndəəb chēn-ée ebele boñ bwēm é’kwogé’, é’chyāā-’ε e’pum. Nlóm ní byaá móo ríseǵpe abíd, ámbíd e pónidé mbwéem kóñne ásōg, e’sóg bōmpē é’bíd. ²⁹ Boñ nzé e’sóg é máá awúu, ábwōg-ábwōg ane mod ábelé atéd páá áke dé apád áyāle pónidé echē bēpadéé epedé.”

Ngan e mbál níme ríchíne

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰ Héε Yesue áhóbeé ámpē aaken, “Cheé déheleé-se déhəgtén nkamlen rí Dyōb-ē? Ngan ehéé débenlédte échē élūméd ngáne nímé nkamlen rídíi-ye? ³¹ Ndíi nēñgáne mbwé e mbál-e-bū echē mod átédé boñ asob á nzag-té. Mbál-e-bū edé mwāmpín bwāmbwam nzé bēhəgténé chós ne mbál mémpēe níme rídé á nkōñsé. ³² Boñ nzé ékwógé, ékale’ tómaa e’sum* é’syāál, éwóo-’ε ngen éche menon méhyagké mūm alónj áte.” ³³ Yesue akánlé’áá bad eyale é Dyōb, ábenlād ekud é ngan émpēe nēñgáne échēn. Akánlé’áá bós nyaa echē bésōñtēnnē. ³⁴ Éékanle’áá bós áde éebenlédéé ngan, boñ nzé anlyāg mwēmpen ne ábe bembapee aláá bós mam mésyāál níme échē ngan éhóbeé.

Yesue ahóódté ekukud

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵ Echē epun dēn ngukél, dós Yesue álāñgeé ábē bembapee aá, “Syāā déchabe ped e edib eníníí.” ³⁶ Héε ábē bembapee béchénné ene ndun e mod boñ bésǵlé á bǵle-té wée Yesue ámbēē boñ békēné mó. Myǵle mémpēe mémbē áhed. ³⁷ Abwōg-ábwōg dós ekukud é ngine ébóótédé atóm, boñ mendíb mésǵlé á bǵle-té nyaa echē bǵle bēmpōnné asú á mendíb sé. ³⁸ Yesue ambé á bǵle-té á ped e mbíd. Annaá ásē ábānē nló á mbōñgé mín, ákūne’. Héε bényeméé mó ásē, boñ bélāñgē mó bánken, “A meléed, weewóo’ε wε pónidé

* 4:32 Bān bé mel néε ndónj.

έε syānē dēdíí á kwééd-te-ye?" ³⁹ Hée Yesue átyéémé ámln bonj ákännē éché ekukud áte aá éhóó, aláá-'ε mendib aá mésud. Ekukud énsōg awan, ekíde-ε éhóóté áte. ⁴⁰ Hée Yesue ásedtεé bó aáken, "Cheé ékás bonj nyéwōgē mbwōg? Nyéewóó'ε adube kásē ne bōob-ε?" ⁴¹ Bonj mbwōg ménkōb bó bwāmbwam, bésédte nhóg ne aníní bánken, "Ebál e mod éhéé chén éche kásēne ekukud ne mendib bēwōgnεé?"

5

*Yesue achōhté mod awe
awóó e'dáádāh bé mbéb*

(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

¹ Yesue ne ábē bembapεε bēmpē á pεd e edib eníní, á mbwōg e Gerasin. ² Ade Yesue ábíde á bōle-té bídén, ambomén mod awē abíde á soóbade. Edáádāh é mbéb émbē ane mod áte. ³ A soóbade dōó ádyéé'áá. Modmod enkēnhēnlé mós abane á mehanj ámpē, ké ne bengōbēngōbē. ⁴ Ayāle ngen ne ngen, bēháá'áá mós ne e'pwōg ne bengōbēngōbē bonj ké nē aselé'áá bengōbēngōbē áhēntéd-te e'pwōg bē áte. Antómtén ngíne awōnj nyaa éché modmod éehēle'áá mós abwage. ⁵ Atamnádtáá á soóbade ne á e'kone-tē nkūu ne mūte, ábōnē e'saad ákwēl'taad-te yāl ne meláá.

⁶ Ane mod abédé mwā etūn áde anyíné Yesue. Hée anyógté mehélé, bonj ábwōgē mebóbōnj awē e'só-te, ⁷ ábōnē esaad é ngíne, áhōbē aá, "A-Yesu, Mwān á Dyōb á Ngum, cheé sóo déwōjné? Ncháa wε á dīn á Dyōb mēε weekógsán mε." ⁸ Ane mod anhób nē ayāle Yesue anláá edáádāh é mbéb aá, "A-edáádāh é mbéb, bíd ane mod áte!" ⁹ Dōó Yesue ásedtεé mós aáken, "Chán dīn ádíí wε?" Ankwentén aá, "Dīn ádíí mε bán Amudtεε, ayāle sébuú áte."

¹⁰ Ambé ácháā Yesue aá eénānē' ábē e'dáádāh bé mbéb ene mbwōg.

¹¹ Bōob-pōó, sánkalaa a esōg é ngūu chó-'ε ébéde benben ne áhed, édyāg medyé á mbám mé ekone. ¹² Hée ábē e'dáádāh bé mbéb é'cháa'ε Yesue bán, "Lóm sé á ngūu-té wē, émwε sésól chó áte." ¹³ Hée Yesue ábágé bós kunze bonj é'bíde ane mod áte. Abíd áde e'bíde ane mod áte é'sōlē éché ngūu áte. Éché esōg ébéde dyam e'kálé é' ngūu é'be. Abwōg-ábwwōg éché esōg émpādē asé, ényógté' á eláá é nkin mé edib-é-nzab, éhún á edib-té, éhó-'ε.

¹⁴ Benān bé ngūu bēntōm mehélé á dyad-té ne á mebwōg nūme médé benben, ákale bad dyam áde ábēnléde. Abē bad bēmbíd áke dēnyín. ¹⁵ Ade bēpédé wēε Yesue bonj bēnyín ane mod awē ndun e e'dáádāh bé mbéb émbēε áte, nēε ádyéé asē, ahédé-'ε bwēm á yāl bwām, adyε-'ε sen, mbwōg ménkōb bós. ¹⁶ Bad ábe bēnyín áde dyam bēnlāā ábē bad ngáne émbēnlédte ne ane mod awē e'dáádāh bé mbéb bēmbēε áte. Bēnlāā-'ε bós dyam áde ábēnléde ne éché esōg é ngūu. ¹⁷ Hée ábē bad bēbóótédé Yesue achánj bán ásyāā áwab mbwōg. ¹⁸ Ade Yesue ásóléé á bōle-té, ane mod awē e'dáádāh bé mbéb bēmbēε áte nē anchánj mós aá búmō bεkag. ¹⁹ Bonj Yesue enkēnkwenténné. Anláá mós aá, "Súé' áwōnj dyad, éke éláá ábonj bad ndale e dyam eche Sánjwéé ábēnlé wε ne ngáne ápédé wε ngól awóg." ²⁰ Hē dōó ane mod áhídté bonj ákag á mbwōg e Dekapolis.* Akanlé mod té dyam áde Yesue ábēnlé mós. Bad bésyāāl ábe bēnwōg, yāl enkóm bé áte bwāmbwam.

*Yesue achōhté mmwáad nhóg,
ápūūd-te Jauruse mwān*
(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

* 5:20 Dekapolis: adii mbwōg e myad dyóm.

²¹ Yesue antím ámbíd á pæd e edib eníní ne bǎle. Ade ápédé á nkin nímíní, ndun e mod enkaññén áhed. ²² Dóo mod nhóg awé akamlan ndáb e mekáne awé béchágé'áá bán Jairuse ápédé áhed. Anyín áde anyiné Yesue, ankwé ásé áwé mekuu. ²³ Ne mechánge mé ngíne áhǎbē áá, “Awem mwän a mmwaád awág. Són, hyé ébân mó ekáá á yǎl, ábel nén ádyee bwám, ábé-'é á alongé.” ²⁴ Héé Yesue áhidé mó. Ekud é bad éhidé'áá Yesue nyaa eché bēnkaññénné mó.

²⁵ Mmwaád nhóg-ke ambé áhed awé anwón nkole níme mekií mébidé'áá mó á yǎl pónde ésyǎl. Mmē nkole mbédé mó á yǎl á etún é dyóm-a-mwé ne mbē. ²⁶ Atagé híin á mekáá mé bad bé e'bo, abébed-te ngáb esyǎl eché ánwōngē, bonj ké nē enkēndyé'é bwám, nkole mbádē bádén. ²⁷ Anén mmwaád anwóg mam níme Yesue ábélé'áá, dóo ábidé mó ámbíd áfinté ene ndun e mod bonj ásitán mó nkobe. ²⁸ Ayǎle anhób áwe nlém-té áá nze mósiténé ké nímē nkobe, né móodyéé bwám. ²⁹ Asiten áde ane mmwaád ásiténé Yesue nkobe, mekií níme mébidé'áá mó á yǎl ménsēlē, awóg-ke á yǎl áá móchoó. ³⁰ Abwōg-ábwōg Yesue ambii áá ngíne ebídé mó á yǎl. Héé dóo ákúnnédé áfinté ene ndun e mod, bonj ásedtē ááken, “Nzéé asiténé me nkobe?” ³¹ Dóo ábē bembapee békwentanné mó bánken, “Nzéé ényínéé bad békáñné wē á yǎl nén ésedtē' wéé ken nzéé asiténé wē-yé?” ³² Ké nē, Yesue ambé ánoné' ekidē ányín mod awé asiténé mó. ³³ Héé ane mmwaád ábóótédé anəñ ne mbwóg áde ányiné chóm-éé ébénlédé mó. Dóo ápédé wéé Yesue bonj ákwag mó á mekuu, álangē mó mbále esyǎl. ³⁴ Héé Yesue álangéé mó áá, “A mwän-a-mmwaád, adúbe ádōñ ádíde wē bwám. Kǎg ne nsanj. Ndutul echōñ chǎ-'é émaa.”

³⁵ Ade Yesue áhǎbēé nē, dóo bad behóg ábe bébidé á ndáb wéé Jairuse bélángeé Jairuse bán, “Awonj mwán amaa mó awé. Cheé étognéé Meléede ataged?” ³⁶ Bonj Yesue enkéntédte dyam áde behóbé néé dyam. Héé álangéé ane mod a nkamlan áá, “Weewógé mbwóg! Dúbé dúbpén.” ³⁷ Yesue enkēmmwéé áá mod ampée áhidé mó étóméé Petro ne Jemse bó mwānyan Jone. ³⁸ Ade bépédé á ndáb wéé Jairuse dóo ányiné mpuutéé, awóg-ke mewé mé ngíne níme bad béchyé'é. ³⁹ Héé áslé á ndáb-te bonj ásedtē bó ááken, “Cheé ékás bonj nyébelé' nímén mpuutéé, nyéchyé-'é mewé? Ane mwän eewédeé, akúne kúnén.” ⁴⁰ Bonj bēmbóotédé mó awǎo. Ambidédé bó mod asyǎl á ebwōg-te. Antéd ane mwän sáá bó nyanj ne ábē bembapee béláán, bésǎl á tonj eché ane mwän ámbēé áte. ⁴¹ Héé Yesue áchóngé ane mwän á ekáá, bonj álangē mó áá, “Talíta kúm,” (awé adé bán, “A-mwän a ngǎndéré, nlangē wē meé, hidé áse.”) ⁴² Ane mwän anhidé áse ábwōg-ábwōg, ábootéd-te áke. (Abédé dyóm á mwē ne mbē.) Yǎl enkóm bó áte híin áde nén ábénlédé. ⁴³ Héé Yesue ásiméé bó etúu áte áá béélangē modmod dyam áde ábénlédé, aláá-'é bó áá bébe ane mwän ndyéed.

6

Bad bé Nazaret béekobéé Yesue (Mat 13.53-58; Luk 4.16-30)

¹ Yesue anhidé áde hóm, asú áwé dyad nchoo ne ábē bembapee. ² Néé mbwe-mé-nkóme-áte nípédé, ambootédé ayáged á ndáb e mekáne. Bad híin bēmbē áhed. Ade bēwógé áde ayáge yǎl enkóm bó áte. Bésédte bánken, “Héé mó ábidné nímén mésyǎl-e? Ndin e debyéé éhéé bebágé mó nén? Chán ámwagké nímén menyáké ábel-e? ³ Kíné saá kápéntaa ádí-yé? Saá mwän

awē Maria nēn-ε? Kínē saá Jemse, Josebe, Judase ne Simone bóo bédé baányan-ε? Baányan bé bebaád bésyāāl-le ámpé béedyé'é ádyad-tē hén ne syāné-yε?" Né-óó, bēnkóó Yesue. ⁴ Dóo álāngéé bó aá, "Nkal e'daádān awóo' edúbé hóm ásyāāl étóméé áwē dyad, áwē túmbé-te ne áwē abum á ndáb." ⁵ Eéheléé menyáké ké mehóg abel áhed, étóméé nguse é bad bé nkole ábe ábáné mekáá á yāl, bédyē-ε'ε bwām. ⁶ Yāl enkóm mó áte bwāmbwam ne adúbe áde bad bēnkēnwōngé.

Yesue alómé bembapεε dyóm ne bébe
(Mat 10.5-15; Luk 9.1-6)

Dóo Yesue ákíí á myad mėsad níme médé benben, áyāgtē bad. ⁷ Anchélé ábe bembapεε dyóm ne bébe. Anlád bó áte, alóm bó bébe ne bébe. Ambē-ε bó kunze ábíded bad e'daádān bé mbéb áte. ⁸ Anlyágtēn bó aá, "Nyéewánlé chómchóm á eke étóméé ntōn. Nyéewánlé ndyédéé kéε ekwe, mod eesóó-ε mōné á mesó mé abad. ⁹ Nyéhē metámbé bon nyéewánlé mbóté ébe." ¹⁰ Ambád aá, "Ndáb ké ehéé eché ekobé nyé nyédyēē áhed káān ne pōndé eché nyéhídtéé áde dyad. ¹¹ Nzé nyépedé dyad áde béekobéé nyé, káa béekwēntēnéé nyé awóglēn, nyétedē dō, nyékūd-te ebumbú á mekuu, álúmed nēn bán échab ebébtéd énohe bēn." ¹² Né-óó, bēnké bēkalé' eyale é Dyób bán bad bétéde ádab abé dé mbéb. ¹³ Bēmbíded bad e'daádān bé mbéb híin áte, bēwōgtē bad bé nkole híin ne dyōg dé menzab, béchōd bóo.

Kwééd eché Jone, Ndusene
(Mat 14.1-12; Luk 9.7-9)

¹⁴ Bóob-óó, Herode anwóg mam mésyāāl níme Yesue ábélé'áá. Ayāle mam mé bwām níme Yesue ábélé'áá mēmbēl ambyēen hóm ásyāāl. Donje á bad bēhóbé'áá bán, "Jone, Ndusene apuúde. Néε ákóó bon awón ngine ábel nímén menyáké mésyāāl." ¹⁵ Bēmpēe bēhóbē bán, "Elaijaa móode." Abíní-ε bán, "Adíi nkal e'daádān nēngāne nhóg áfíntē e bekal bē'daádān ábe bēmbē se' bóod." ¹⁶ Ade Herode áwógé nē anhób aá, "Jone, Ndusene awē mēmbenlé bon bésēl nló móode. Atímé ámbíd á alōngé." ¹⁷ Herode anhób nē áyāle anlóm bad aá békób Jone, béhanj mó, bēhé-ε mó á mbwag. Ambel nēn áyāle Herodyase, mwaád awē mwānyan, Filibe ánsēbēē awónj, anwónj mó. ¹⁸ Jone álāngé'áá Herode pōndé téé aá, "Weewóó'ε kunze áwónj Herodyase, mwaád awē mwānyan." ¹⁹ Né-óó, Herodyase anhíí Jone pél á nlém-tē, áhedé-ε aá mówúu mó. Bon Herode ambēl enkēnhenlé. ²⁰ Herode ambé mbwóg áte tāngene Jone áyāle ambíi aá adíi mod a bwām awē asáá. Né-óó akōngé mó bwām, ábel bon dyam dé mbéb déebenlád mó. Adóó'áá mó awóglēn kēnéé édíí bán pōndé téé nzé anwóglēn mó, atagé'áá áte á mewēmtēn-tē bwāmbwam. ²¹ Káānne á asóg, Herodyase ankūd nzii eché áhedé'áá. Nēn ábédé epun-ε Herode ábélé'áá ngande áwēmtēn epun-εé ányhāádtē. A ngande wē, Herode anlébé ábe bad bēmbáá bé ngōmena, bad bēmbáá bé sánze, ne kase é bad é mbwag á Galilia. ²² Eché epun mwān á mwaád awē Herodyase anhyé aság esáke. Nē dēnwōgēd Herode ne ábe beken menyinge. Né-óó, Kān Herode ansēdéd ane mwān á mwaád aáken, "Cheé édóó wēé nibe wε? Mēbē wε kéchéé éché éhedéé." ²³ Nēn dēmbēl ammwé melé, álāngē mó aá, "Mmwág melé mēé, mēbēé wε kéchéé éche éhedéé. Ké eped é mbwóg échēm éché ríkamlanné." ²⁴ Né-óó ane mwān ankē nyaá asēdéd aáken, "Cheé méhedénné mó?" Dóo nyaá áfímténé mó aá, "Hédén mó nló níme Jone, Ndusene." ²⁵ Héε ane mwān áfímé ámbíd ábwōg-ábwōg wēé kān, bon álāngē mó aá, "Bág me nló níme Jone, Ndusene á taplēt-te hén bóob." ²⁶ Nēn dēnwōgēd kān Herode ndutul bwāmbwam, bon ngāne ámmadté melé amwé á'só wēé ábe beken,

enkênhenlé mós nlo nime Jone abáan. ²⁷Hée álómé sánze póg aá épeen nlo nime Jone. Ene sánze enké á ndáb e mbwóg, esél Jone nlo, ²⁸épēen nímé nlo á taplēt-te, ábē ane mwān a mmwaád. Ane mwān a mmwaád mós-é ábe nyaá. ²⁹Ade Jone ábe bembapēe béwógé nê, bēmpě, bétéd mós ndim, béke bélime.

Yesu: aditde e'kálé é' bad é'taan
(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

³⁰Bembapēe bé nlo mag ábe Yesu: ánlómmē bēnhūu bétán mós beláá-é mós mekan mésyāal nime bēbélé ne nime béyágté. ³¹Ekud é bad épágé'áá wée Yesu: ne ábē bembapēe bétimé-é ámbid nyaa eché Yesu: ne ábē bembapēe benkēnwóngé etál ádyé ké ndyééd. Dóo Yesu: álángéé ábē bembapēe aá, "Syáá détim á ahāngé á hóm. Bon nyékóme áte mwāmpín." ³²Hé dóo bésólé á bōle-té, bon bétimé' á ahāngé á hóm. ³³Ekud é bad ényin áde békagké, bēnchēm-me bós ábwóg-ábwóg. Ábē bad bēmbid myad ne myad, békēen mekuu, bényāged á'sō ne mekuu, bésébé ape wée Yesu: ne ábē bembapēe békágé'áá. ³⁴Ade Yesu: ábidé á bōle-té bon anyin ene ndun e mod, antómtén bós ngal abé áyāle bēbédé néé ndyōn mī mbód nime méēwōo nnōn. Né-óó ambootéd bós ekud é mekan ayāged. ³⁵Ade bīn é'bóótédé ahín, ábē bembapēe bēmpě áwē, bēhōbē nēn bān, "Hén adé á etūn-tē, pōndé emaa-é atóm bwāmbwam. ³⁶Láá ábēn bad bétimé' á myad-té nime méde benben, ábel bēn béchan medyé nime bēdyēē." ³⁷Bon Yesu: antimtén bós aá, "Nyé bós nyébe bós chōm éche bēdyēē." Hée bésēdteé mós bānken, "Ehede wée séke séchan e'wēle é' mbwókel é káppe ébe,* sébe bós, bēdyē-ye?" ³⁸Hée ásedteé bós aaken, "E'wēle é'tān nyéwóó? Nyéke nyēnōn." Ade bémáá anōn dóo bēlāngéé mós bān, "E'wēle é'dé é'taan ne sūu ébe." ³⁹Hée Yesu: álāngéé ábē bembapēe aá bēbel bad, békaben áte monje ne monje bēdyēe á nkóákā mīn. ⁴⁰Né-óó ábe bad bēndyēé ásé, donje á monje, mbwókel é bad, donje-é móom mé bad métāan. ⁴¹Hé dóo Yesu: átédé ábē e'wēle é'taan ne eché sūu ébe, ánoné ámīn, ásāgnān Dyōb, ákabtáád bós áte, bon ábagé ábē bembapēe aá békabpe ene ndun e mod. Ankabé-é ábē bad káshne eché sūu ébe. ⁴²Moosyāal andyé, akód-te. ⁴³Bembapēe bēnlád e'wēle ne sūu éche ényāg ásé, enlōn e'lōn dyóm ne é'be. ⁴⁴Mesonjé mé baachóm ábe bēndyē ene ndyééd mémbe e'kálé é'taan.

Yesu: akil á mendib mīn
(Mat 14.22-33; Jon 6.15-21)

⁴⁵Melemlem mé pōndé Yesu: anláá ábē bembapēe aá bésól á bōle-té, békag á'sō á Betsaida, á múde mé edib-é-nzab nímíní. Ade békagké nē, anláá ene ndun e mod aá bésūē' áwab mendáb. ⁴⁶Ade Yesu: amáá bós alyágtēn, anchágé á ekone mīn, ákáne. ⁴⁷Néé ngukél épédé, Yesu: ábē bembapēe bēmbēen bōle áftinté e edib, Yesu:-é abé á nkin mwēnpēn. ⁴⁸Annyin aá ábē bembapēe bétage ákēen bōle áyāle epub é ngine émbid bós á'sō-te. Né-óó, dyam-éé áde epōg-ne-ngwa anké bós atán, ákag á mendib mīn. Ahedé'áá aá mótóm bós ámīn. ⁴⁹Bon anyin áde bényin akag á mendib mīn, bēnwēmtēn bān nwú mós ndé. Hée bēbóótédé abón. ⁵⁰Bébóné'áá áyāle áde bényiné mós, mbwóg ménkōb bós moosyāal bwāmbwam. Abwóg-ábwóg Yesu: anláá bós aá, "Nlém méēhūnē nyé, méé ndé. Nyéebáá." ⁵¹Hée ásolé á bōle-té wée bēmbēē, epub-pe énsōg atóm. Yāl enkóm ábe bembapēe áte bwāmbwam. ⁵²Yāl enkóm bós áte áyāle bēnkēnsōntēnné chōm-éé menyáké nime ámbēnlé ádíde e'kálé é' bad é'taan nllūmteé. Bēnkēnhenlé-é achem.

* 6:37 Mbwókel é káppe ébe: ébédé nsábe mī mod nhóg áyāle ngōn waam.

*Yesue achõhté bad
bé nkole á Genesarét
(Mat 14.34-36)*

⁵³ Née béchábpé edib-é-nzab, bẽmpě á múde mímíní, á mbwóg e Genesarét. Ahed-taá bẽntáá-é bõle. ⁵⁴ Bébídé-áá á bõle-tẽ bídèn bad béchẽm-mẽ Yesue. ⁵⁵ Hée bényágté mbwóg áte esyáál bépẽmẽ bad bé nkole á mekále mín, békẽené' hõm tée áde bẽnwógkẽ bán Yesue adé. ⁵⁶ Hõm tée-é áde Yesue ánkéé, á nyad mémbaá ne mėsad, ne wée bad bẽlóó á nzag-tẽ, bad bépééné'áá bad bé nkole wée bad bẽbúdé aladẽn á dyad-tẽ ákáb nyongé. Née bẽmpéenné bó, béchãá mó bán ámwẽ bad bé nkole bėsítẽn ké mesó mé mbóté nĩme. Né-óó bad bé nkole bėsýáál ábe bẽnsítẽn nĩme mesó mé mbóté bẽndýéé bwám.

7

*Ayáged dé betaa
(Mat 15.1-9)*

¹ Befarisia ne donje dé bemeléede bé mbéndé ábe bẽmbíd á Jerusalem bẽnlanéd Yesue áwóglẽn mó. ² Bẽnnyín bán donje dé bẽmpapẽe ábe Yesue bedyág medýé ne mekáá mé mbinde, nédẽ bẽewobpe'áá mekáá nyaa echẽ Befarisia bẽhóbéé bán bétãngéné awobe. ³ Befarisia ne bad bé Israel ábe belyágé ásẽ bėsýáál bẽhídẽ ayáge áde bẽnkudtẽ wée ábãb betaa. Bedyágkẽ ndýedé ẽsebãn bẽwóbpé mekáá nyaa echẽ etãngéné. ⁴ Póndé echẽ mod ábídéé á dýon-tẽ, eedyágkẽ chõmchõm ẽsebãn asẽbpé yál awobe. Mbéndé edé-é ámpẽ híin echẽ bẽhídéé, nẽngáne awobe á bwẽm bwám. Bwẽm nẽngáne kõb, mbeé, kúmbe é e'kii, ne bwẽm nẽe mebendé. ⁵ Hée Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bẽsedtẽé Yesue bánken, “Cheé ekáás bonj ábõn bẽmpapẽe bẽhídé' ayáge áde ábẽd betaa bétãdnédé sé? Bedyág ndýedé áde bẽwopéé mekáá nyaa echẽ éhẽdnadté.” ⁶ Yesue antimtẽn bó áá, “Nkal é d'adãnj Yesayaa antãngén áde ánhõbpé ne e'yale ábe Dyõb dénlõmẽnné mó tãngene nyé bedog-badé, ngáne étẽnléde nẽn, 'Abẽn bad bẽbage mẽ edúbé é nsal ngẽn, bonj nĩmab nłem méesaá áwẽm. ⁷ Edúbé ẽche bẽbageé mẽ ẽesaá dyamdýam, ayále bẽyágte bad áhíd mbéndé é baányonj byánãn edii mbéndé é Dyõb.’

⁸ Nyetẽdté mbéndé é Dyõb bonj pẽn nyéhíde ayáge á baányonj.” ⁹ Hée Yesue ábádeé áá, “Nyẽbenlad mwane áte de mbéndé é Dyõb ábel nẽn nyéhíde ayáge ádẽn dẽn. ¹⁰ Mosẽe ahóbé áá, ‘Béé sóó ne nyon edúbé.’ Ahób-pe ámpẽ áá, ‘Kéznéé awé ahóbé sáá ké'ẽ nyaa dýam dé mbéé ayál bétãngéné bẽwúú mó.’ ¹¹ Bonj nyéyágte nẽn bán nze mod awóó chõm ẽche antãngẽnné sáá ké'ẽ nyaa awõngẽn bonj ahóbé áá, ‘Echẽn chõm edé Kõban,’ (Nẽ adé bán edii chõm é Dyõb), ¹² né eewóó'ẽ nzõm áwõngẽn sáá ké'ẽ nyaa. ¹³ Né-óó, áde ayáge áde nyébageé bad ábélé nyetẽtéé eyale é Dyõb nẽe dýam. Mam méde-é ámpẽ híin nẽe nĩmẽn nĩme nyébeléé.”

*Mam nĩme mébele bonj
mod ẽesdá' á'só é Dyõb
(Mat 15.10-20)*

¹⁴ Hée Yesue áchẽnleé ene ndun e mod bonj álãngẽ bó áá, “Nyéwóglẽn, nyésõhtẽn-ne mẽ. ¹⁵ Chõmchõm ẽesaá ẽche ẽbide á ebwóg bonj nẽe ẽsólé mod áte ẽbel mó abé mbinde á'só é Dyõb. Bonj chõm echẽ ẽbide mod áte chõó ẽbele bonj abé mbinde á'só é Dyõb.”* ¹⁷ Yesue anchené ene ndun e mod, asól á ndáb-te. Dóó abẽ bẽmpapẽe bépédeé bonj bẽlãngẽ mó bán átãnled bó ene ngan.

* **7:15** Donje á kálag dé'só abádé nchoo 16: “Kéznéé awé awóó metúú áwóg.”

¹⁸ Hée Yesue ákwentanné bó aáken, “Nyémpē nyéesóhntánné-yε? Nyéenyínéé nén bán kéchéé éche ésólé mod áte, éche ébídé á mbíd e ebwóg, éebeléé-se mod abé mbinde á’só é Dyób-ε? ¹⁹ Ngáne ésóléé mod áte, éepagké mó á nlém-té. Ebelé ésud mó dásá á abum-té ébíd-te.” (Yesue anhób nê álúmed nén áá ndyééd ké ehéé ebóó adyé.) ²⁰ Ambád aá, “Chóm éché ébídé mod áte chóó ébele bon eesáá’ á’só é Dyób. ²¹ Ayāle, á nlém mí mod-té dóo mewémten mé mbéb nēngáne akáb dé mesón, echíb, ne ewúen bebídéé. Mmē mewémten mó mébelte mod mbéb. ²² Akáb dé mesón á ndáb e’wónggé, abé dé metog, ne abel á mam mé mbéb mémpēe nēngáne edogké, ábel mbinde é mekan, akón á bad, akal á bad metóm ayāl, abé á kúmbe ne abel dé e’yókél é’ mekan. ²³ Mmén mam mé mbéb mésyāal mébide mod á nlém-té mébelé-’ε mod eesáá’ á’só é Dyób.”

*Adúbe dé nken-a-mmwaád
(Mat 15.21-28)*

²⁴ Dóo Yesue ásyánggé bon ákág á eped é mbwóg eché enchiitén myad mé Tire ne Sidón. Hée ésólé ndáb póg, eéhe’de’aa-’ε aá modmod ábíi aá móde áwēd-te. Ké nê bémbē bebíi. ²⁵ Née mmwaád nhóg awé edáádəŋ é mbéb ebédé awe mwān á mmwaád áte áwógé bán Yesue adé áhed, ampē ákwē-’ε mó á mekuu. ²⁶ Ane mmwaád abédéé mmwaád a alon á Grikiá awé béchyáá á ped e mbwóg e Siria eché béchágéé bán Fonisia. Hée ácháa’ é Yesue aá ábíded mwān éché edáádəŋ é mbéb áte. ²⁷ Bon Yesue ankwentén mó aá, “Sé sébe sédide bēndem. Eesaá bwām átéd ndyéed e bānbān ábwēme mbwé.” ²⁸ Ane mmwaád ankwentén aá, “Nê dēn a-Sāŋ, bon kóəŋne mbwé eché edyé é tébele-sé ebelé edyé píuted é medyé éche bēndem béhúnté.” ²⁹ Dóo Yesue álāngéé mó aá, “Ayāle échén ehób éche éhóbé nén, ehéle esúē wε á ndáb. Edáádəŋ é mbéb éche ebédé awon mwān áte étédte mó.” ³⁰ Né-əó, ane mmwaád ansú á ndáb, atán nēngáne mwān ánānggé á anon mín. Eché edáádəŋ é mbéb émmád mó atede.

*Yesue achóŋté mod awé
eewógne’áá, eehóbé’ad-’ε dyam bwām*

³¹ Hée Yesue áhídté á mbwóg e Tire, átimé á Sidón á ped e edib é Galilia, átimnád á ped e mbwóg e Myad Dyóm. ³² Bad behóg bēmpēén mod áwē awé eewógne’áá, eehóbé’aa-’ε dyam bwām. Abé bad bēnchāŋ Yesue bán ábán ane mod ekáá á yāl. ³³ Hée Yesue áhídnédé mó wée ene ndun e mod edíi bon átlmēn mó á ahāngé á hóm. Ansóléd memii á metúu níme ane mod, ásob meléed bon ásitén mó echém. ³⁴ Hée Yesue ánóné ámin, áheeméd áte, bon áhóbē aá, “Efáta,” nê adé nén bán, “Dibnéd.” ³⁵ Abwóg-ábwóg, ane mod ábootéd-te awógen, echém étyéém mó á nsəl, ábootéd-te dyam ahób bwām. ³⁶ Hée Yesue ásiméé bó etúu áte aá béétúbpé modmod adén akan dín. Bon pónéd tée eché áhóbé aá béehóbé’, bó-’ε bēnabpé bó ahób hóbén. ³⁷ Bad bésyāal ábe bēnwóg, yāl enkóm bó áte nyaa eché echabé ámin bwāmbwam. Béhóbé’áá bán, “Abéle’ mam mésyāal bwām. Abéle kóəŋne bad bé ndóg béwógne’, ábele-’ε e’bóbé é’hóbé dyam.”

8

*Yesue adídté e’kálé é’ bad é’niin
(Mat 15.32-39)*

¹ Mmē mesú mēn ndun e mod empée empē wée Yesue. Ngáne bēnkēnwónggé chóm-éé bédyágké, Yesue anchélé abé bembapēε, álāngē bó aá, ² “Ndé enén ndun e mod ngəl ayāle békébé ne me e’pun é’láán, béewóo-’áa

chõm éche bédyákē bõõb. ³ Nzé nsúúténé bõ nzaa bõõb, né bēhūn asē á nzii áyāle bõ donje á bad bēchábé abíd.” ⁴ Hée ábē bembapεε bétimtanné mó bānken. “Hée mod áhele ákud ndyééd á ehyanje-tē hén echē ékwõg ábēn bad adyē-yε?” ⁵ Yesuε ansedéd bõ aāken, “E’wele é’tāj nyéwóó?” Bēnkwentén bān, “E’wele saámbé.” ⁶ Dõõ álānjeé ene ndun e mod aá bédyεε asē á ndõõb-tē. Hée átédé ábē e’wele saámbé, ásāgnān Dyõb, ákabtād bõ áte, ábagé ábē bembapεε, bõ-’ε békabpé ene ndun e mod. ⁷ Bēnwõj-’ε baá nguse bé sūu ésad. Yesuε annaméd chõmpē. Amaá-’aá chõ anamed, ábagé bembapεε aá békabe bad. ⁸ Bad bēndyē ene ndyééd, békód-tε, káõñ élyāg-kε asē. Echē enlyāg asē enlón e’lõj saámbé. ⁹ Mesongé mé bad míme mēndyē ene ndyééd mēbédé dyam e’kálé é’niin. Yesuε ansúúd ábē bad áwab mendáb. ¹⁰ Asúúté-’aá bõ súútén, asól-le mó á bõle-tē ne ábē bembapεε, békē-’ε á mbwõg e Dalmanuta.

Befarisia bēhede’ e’chemléd (Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Befarisia bēmpē wēε Yesuε bébootéd mó apenten, bēhedné mó e’chemléd ábe é’húu ádyõb. Bébélé’ áá nē ákæg mó. ¹² Hée Yesuε áhéémédé áte, bonj áhõbē aāken, “Cheé ékás bonj nyõngel e’chii éhedé e’chemléd? Ne mbále, nlānje nyé nén mēé, nyõngel e’chii éekudté e’chemléd ké’ ehõg.” ¹³ Hée áchénné bõ, bonj ásslē á bõle-tē, átimé á pēd e edib eníní.

Esulten é Befarisia (Mat 16.5-12)

¹⁴ Bõõb-põõ, áde bembapεε ábe Yesuε bésólé á bõle-tē, bēnchatén e’wele awále áyāl. Ewele ehõg chēmpen chõõ bēnlyāgnédte á bõle-tē. ¹⁵ Hée Yesuε álānjeé bõ aá, “Nyétéd pónde ne esulten é Befarisia ne éche Herõde.” ¹⁶ Dõõ békaleé bēn ne bēn bān, “Ahóbé nē áyāle deewānlé e’wele áyāl.” ¹⁷ Yesuε ambii chõm éche bēhõbēé, hée ásedtεé bõ aāken, “Cheé nyéhõbēé áyāle e’wele ábe nyéewõó’? Káõñ ne’ bõõb nyéebii’ é ké’ε nyéesõhtenεé-yε? Chān nyélélé nlém á abum nén? ¹⁸ Nyéwóó mīd, nyéenyinnéé-yε? Nyéwóó-’ε metúu nyéewõgnéé-yε? Káõñ ne bõõb nyéekamtánné-yε? ¹⁹ Ade mēnkabpé e’wele é’tāan ádíde e’kálé é’ bad é’tāan, e’lõj é’tāj e’wele ábe bēnlyāg asē ábe nyēnladté bēnlõnnē?” Bēnkwentén mó bān, “Dyõm ne é’be.” ²⁰ Ambád bõ áseded ámpē aá, “Ade mēnkabpé-’ε ewele saámbé ádíde e’kálé é’ bad é’niin, e’lõj é’tāj e’wele ábe bēnlyāg asē ábe nyēnladté bēnlõnnē?” Bēnkwentén mó bān, “E’lõj saámbé.” ²¹ Ambád bõ áseded aāken, “Bonj ké nē nyéesõhtenεé-yε?”

Yesuε achõjté mod awē akwedé ndim

²² Yesuε ne ábē bembapεε bēmpē á Betsaida. Ahed dõõ bad behõg bépééné mod awē akwedé ndim áwē, bonj bēcháā mó bān ábān mó ekáá á yāl. ²³ Yesuε anchás ane mod á ekáá, áhidnéd mó á dyad-tē wē. Ansob mó meléed á mīd, abān mó mekáá á yāl, bonj ásedté mó aāken, “Enyíne chõmchõm-ε?” ²⁴ Hée ane mod ánóné ámīn bonj áhõbē aá, “Nnyíne bad bonj bényinnad nēngáne mel míme mékag.” ²⁵ Hée Yesuε ábáné mó mekáá á mīd ámpē. Dõõ ane mod ákídté anõn, mīd mēndibnéd mó, ábootéd-tε anyinēn bwām. ²⁶ Yesuε ansúúd mó á ndáb, áhõbē aá, “Wētõgné-’ε asól ádyad-té ámpē.”

Yesuε mó adé Ane-awē-Béwõgté (Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

²⁷ Yesuε ne ábē bembapεε békágé’ áá á myad míme mēdé á mbwõg e Kaisaria Filipi. Bépédé-’aá á nzii wē, dõõ ásedtεé bõ aāken, “Nzé-módé bad bõ bēhõbēé bān ndé?” ²⁸ Hée békwentanné bān, “Donje á bad bēhõbe bān edii Jonε

Ndusenε, bemp̄ee bán Elaijaa, ábíńí-'ε bán nkal é'dáád̄əŋ nhóg." ²⁹ Dóo ásedt̄é bó ámp̄e aaken, "Bon̄ nyéb̄en-ne nzé-módé nyéhób̄eé bán ndé?" Héε Petro ákw̄entanné mó aá, "Wéé edé Ane-awé-Béwóḡt̄é." ³⁰ Ade Petro amaá-'aá ahób̄ n̄, Yesuε ansím bó etúu áte aá béél̄əŋḡé modmod nyaa e mod eché módíí.

Yesuε ahóbé t̄əŋgene metake ním̄é

akudt̄é ne kwééd eché áw̄é

(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

³¹ Yesuε ambootéd ábē bembap̄εε ayáged, áhób̄e aá, "Mwán-a-Moonyon at̄əŋgéné ákud̄ metake híin. Bad bémbáá bé dyad, beprise bémbáá ne bemeléede bé mbéndé béb̄əŋ-'ε mó á yál. Béwūū mó, bon̄ e'pun ábe é'lónténé é'láán, ápuú." ³² Yesuε anhób̄ ádén dyam nyaa eché énk̄nk̄on̄éd̄t̄é bó mbále ké póg. Héε Petro átímné Yesuε á nkag, bon̄ ákaḡé átímed mó áte. ³³ Bon̄ Yesuε ankuné, án̄n̄ ábē bembap̄εε. Dóo ákán̄né Petro áte aá, "Hidé me á's-óte, a-Satan! Mmon̄ mew̄m̄t̄en méesaá mew̄m̄t̄en mé Dyób̄, médíi mew̄m̄t̄en mé moonyon." ³⁴ Dóo Yesuε áchénl̄é ene ndun e mod ne ábē bembap̄εε, bon̄ álāŋḡé bó aá, "Kénz̄éé awé adáō me ahíd, ásob̄ yál mendib, áp̄em-me ádē awoḡ áhíde me. ³⁵ Ayāle kénz̄éé awé ahede ádē alongé ason̄ áb̄ōd dó. Kénz̄éé-'ε awé abódé ádē alongé ayāle echēm ne ayāle ním̄én nkaləŋ mí bwām né ákud̄ alongé áde déemaá'. ³⁶ Nsyáōŋ r̄h̄éé mod ákudt̄é nzé akudé nk̄ōŋs̄é n̄syāōl bon̄ abódé ádē alongé. ³⁷ Cheé mod áh̄ēēs̄e ábe ák̄ōde ádē alongé? ³⁸ Kénz̄éé awé ákwāḡēn me ne ábēm e'yale á nyon̄ḡel e'chii eché ehídne Dyób̄ nlém n̄be, abé-'ε ebébt̄éd, Mwán-a-Moonyon mó ámp̄é ákwāḡēn mó á p̄ondé eché áp̄éé ne ánḡel eché ésaá ne ehúmé éche Sáá."

9

¹ Héε álāŋḡéé bó aá, "Ne mbále, nlāŋge nyé n̄n̄ m̄éé, don̄ge á bad átínt̄é ech̄en bényín̄énné kwééd d̄id áde bényín̄éé n̄éε nkaml̄en r̄i Dyób̄ n̄p̄édé ne nḡine."

Yál eh̄əŋl̄éné Yesuε

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

² Ambíd e epun ntóób̄ Yesuε ankeén Petro, Jemse ne J̄on̄e á mb̄ōod eché echabé ám̄in. Bemp̄en-éé bémb̄é áhed. Awāb e's-óte h̄é dóo ábē bembap̄εε bényín̄é n̄éε Yesuε áh̄əŋl̄éné. ³ Mbóté éche ánh̄ēé épené áte, ép̄ub̄e-'ε féréd. Ép̄ub̄é'áá nyaa eché modmod á nk̄ōŋs̄é éeh̄el̄éé-se ap̄ubed. ⁴ Héε bényín̄é Moseε ne Elaijaa bébídé taléd, bóobe Yesuε békale'. ⁵ Dóo Petro álāŋḡéé Yesuε aá, "A meléed, ébóó ngáne syáá dédíi h̄én. Dél̄ōŋ e'bem é'láán, éch̄ōŋ, éche Moseε ne éche Elaijaa." ⁶ Petro enk̄emb̄íí'é ch̄ōm éche áhób̄eé ayāle mbwóḡ r̄i nḡine n̄ime mém̄b̄e bóobe baáb á yál. ⁷ H̄é dóo mbaḡ ékúténé bó bon̄ ehób̄-p̄e ébídé' á mbag-t̄é w̄é n̄n̄, "Awem Mwán a nlém n̄n̄, nyéwóḡne mó." ⁸ Abwōḡ-ábwōḡ dóo b̄énóné ekide bon̄ béenyine modmod amp̄éε nzése Yesuε. ⁹ Ade b̄esudéé á mb̄ōod m̄in n̄é, Yesuε ansím bó etúu áte, álāŋḡé bó aá, "Nyéelāŋḡé modmod dyam áde nyényín̄é k̄áōŋ ne á p̄ondé eché Mwán-a-Moonyon ápuú'ε." ¹⁰ Né-ōó, ábē bembap̄εε b̄enk̄oó áde dyam ne b̄en, b̄eséd̄t̄é yál ch̄ōm-éε mpuu r̄idíi. ¹¹ Héε b̄eséd̄t̄éé Yesuε bánken, "Cheé ékás̄ bon̄ bemeléede bé mbéndé béhób̄é n̄n̄ bán Elaijaa at̄əŋgéné asébe dé ap̄e bon̄ Ane-awé-Béwóḡt̄é áp̄é?" ¹² Dóo átímtanné bó aá, "Ne mbále Elaijaa at̄əŋgéné asébe dé ap̄e atíi-'ε mam m̄esyāōl. Cheé-ō ékás̄ bon̄ étenléd á kálag e Dyób̄ n̄n̄ bán Mwán-a-Moonyon ákud̄ metake híin, bad bébāŋ-'ε mó á yál? ¹³ Bon̄ nlāŋge nyé n̄n̄ m̄éé Elaijaa ammāđ ap̄e, bémb̄ēl̄-le mó ngáne b̄énd̄əŋḡé. Né dénl̄ōn̄ēđ mam n̄ime m̄ēnt̄enléd ayāl e eché."

*Yesue achōhté mwān
awē edāādān é mbéb étagtéé
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43a)*

¹⁴ Ade bépédé wée abinií bembapee bébédé, béntān nées ndun e mod élanhéné bó. Bemeléede bé mbéndé bépéntánáá ne bó. ¹⁵ Anyín ade abé bad bényiné Yesue, menyáké ménkōb bó bwāmbwam. Bēnnyāgéd awē áleled mó. ¹⁶ Hée Yesue ásedtée abē bembapee aáken, “Cheé nyāābō nyépentanné?” ¹⁷ Dōo mod nhóg áfinté e ene ndun e mod ákwentanné aá, “A-meléed, mpééné awēm mwān a mwenchóm áwōn áyāle edāādān é mbéb édé mó áte, ébéle eehóbéé-’e dyam. ¹⁸ Nzé ékóbé mó, ébéle éhūnéd mó áse, mehod-te mébíde mó á nsāl. Ene pōndé ádyāg meson á nsāl, anámén-ne. Nlāngé-’e ábōn bembapee mee bébíded mó chó áte bon béehelée.” ¹⁹ Dōo Yesue ákwentanné aá, “Wāā, nyé bad bé’ chíi, nyéewóó’ é adúbé. Chán mépéé nyé adyen hén-ēē? Chán mépéé nyé awesén-é? Hyenáád me mwān awed.” ²⁰ Dōo bēpiínédé mó ane mwān. Anyín adé échē edāādān é mbéb ényiné Yesue, énsóg ane mwān, éhūnéd mó áse, áhānlād á ndāb, mehod-te mébíde mó á nsāl. ²¹ Hée Yesue ásedtée sáá aáken, “A etūn é pōndé éhéé ákétāgké nén?” Dōo sáá ákwentanné aá, “Bootya se á mwēndemé. ²² Eyógké mó ahūned á muú-te ne á mendíbe-te áwúu mó. Bon nzé dyam adé áde éheleé-se ébēl, ewóg sé ngāl, ewōngén sé.” ²³ Hée Yesue átímténé mó aá, “Wée nzé dyam adé adé nheleé se mbél-é? Chóm ésyāāl éhele ébenled ne mod awē awóó adúbe.” ²⁴ Abwōg-ábwōg dōo ane mwān sáá ákánté ehób ámín aá, “Ndúbpé, wōngén adúbe ádem áde déekwognede.” ²⁵ Ndun e mod enyāgté’áá áladen áte áhed. Ade Yesue ányiné nē, ankáné échē edāādān é mbéb áte aá, “A-edāādān é ndóg ne é ebóbé, nkamlan we mee ébíd mó áte, weesólé-’e mó áte ámpē.” ²⁶ Echē edāādān élébpé-aá esaád, éságéd ane mwān ne ngine, ébíd-te. Ane mwān antím nē ndim ní mod káñ donge á bad béhābē bán, “Awédé.” ²⁷ Bon nées Yesue áchāngé mó á ekáá, áttíde mó ámín, ane mwān atyéem-me. ²⁸ Yesue ansól á ndāb-te. Hée abē bembapee bésedtée mó á kun-tē, bánken, “Cheé énkān bon sēnkēnhēl échē edāādān é mbéb abided?” ²⁹ Ankwentén bó aá, “Mekáne mwēmpen móo méhele mébíded enén ndín e edāādān.”

*Yesue ahóbé ámpē tāngene eche kwéed
(Mat 17.22-23; Luk 9.43b-45)*

³⁰ Yesue ne abē bembapee béhídté-aá hē, bēpōn á mbwóg é Galilia. Enkēnmwāá aá modmod ábii wée módíi, ³¹ áyāle ayāgté’áá abē bembapee aá, “Bébé Mwān-a-Moonyon á mekáá mé baányon. Bō-aá béwūu mó. Nzé bémáá-’e mó awúu ápuu ámbíd e epun é’láán.” ³² Bon abē bembapee bēenkēnsónténné chóm éche ánhōbpē, bébáá-áá-’e mó aseded.

*Nzée atómténé mod ambáá abé?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)*

³³ Yesue ne abē bembapee bēmpē á Kapenahum. Ade bépédé, bénsāl á ndāb-te. Dōo Yesue ásedtée bó aáken, “Cheé nyéswāntánáá á nzii bwéed?” ³⁴ Bon bēnkēnhōbpē dyamdyam áyāle bēn ne bēn bépéntánáá tāngene mod awē atómténé mod ambáá abé áfinté echāb. ³⁵ Hée Yesue ádyéé áse, áchagé abē bembapee dyóm ne bēbe bon álāngē bó aá, “Kéznée awē ahede mod á mbáá abé, atāngéné abé ndimtene, abé-’e mbālede á moosyāál.” ³⁶ Hē dōo átédé mwēndem bon áttíde mó áwab tnté. Dōo abwáádé ane mwān, bon áhōbē aá, ³⁷ “Kéznée awē akobé enén ndín e mwān á dīn ádem, né akobé me. Kéznée-’e awē akobé me, eékobéé mmēn-pēn. Akobé káñne ane awē alómé me.”

*Kéznéé awè eetàngán syánē,
né adé ne syánē*

(Luk 9.49-50)

³⁸ Joné anláá Yesue aá, “A meléed sennyín mod abídte bad e'dáádān bé mbéé áte á dín ádōn, sēnláá-é mó bán ásóǵ abel nē, áyāle eésaá mod á echon éche syánē.” ³⁹ Bon Yesue anláá bó aá, “Nyéelángé mó bán ásóǵ abel nē. Mod ké nhóg eésaá awè ámad menyáké abel á dín ádēm, bon ámbíd e pónde áhōbē me mam mé mbéé á yál. ⁴⁰ Ayāle, kéznéé awè eetàngán syánē né adé ne syánē. ⁴¹ Ne mbále, nlánge nyé nēn meé, kéznéé awè abagé nyé ké kōb e mendīb ámwé á dín ádēm, áyāle nyédíí bad bé Krísto, atàngéné míme nsábe akud.

Mekagsen níme mébelte bad mbéé

(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)

⁴² “Kéznéé awè abélté enén ndín e mwēndem eché edúbpé me mbéé, ébē mbon áttā mó sánkalaa aláá á nkán, béhúnéd-te mó á edíb é nkwē. ⁴³ Nzé échon ekáá ébelte we mbéé, esél chó, épim. Edé mbon we ákud alonǵé áde déemaá' ne eped é yál tómaa we áwón mekáá mébe bon bébwém we á dū-á-muú.* ⁴⁵ Nzé échon ekuu ébelte we mbéé, esél chó, épim. Edé we mbon ákud alonǵé áde déemaá' ne eped é yál tómaa we áwón mekuu mébe, bon bébwém we á dū-á-muú.† ⁴⁷ Nzé ádon díđ ábelte we mbéé, ehúd dó, épim. Edé mbon we ásl á nkamlēn ní Dyōb ne díđ ahóg tómaa we áwón míđ mébe bon bébwém we á dū-á-muú. ⁴⁸ Ahed, 'e'kuu ábē é'dyāǵ bad bééwāǵkē, muú nímed-te méédímēē.’

⁴⁹ “Muú ményāā mod ké ahéé á yál ngáne nkwe rínyāngéé á ndyééd-te. ⁵⁰ Nkwē níbóó, bon nzé níbódé alan, chán béhele-se bényínēd mó ámpē? Nyéyine' néē nkwe, nyédyē-ε ne nsaj ne nhóg ne aníní.”

10

*Ayáged tǵngene anan
dé mmwáád á e'wónǵé*

(Mat 19.1-12; Luk 16.18)

¹ Yesue anhidé áde abwóg á hōm, ampōn á mbwóg e Judeya, áchābē á ped e edíb é Jodan eníní. Ndun e mod epagé[†] áá áwē, áyāgtē-ε bó ngáne ámenténné bó ayáged. ² Befarisia bémpé áwē ákǵ mó. Bēnsédéd mó bánken, “Eched mbéndé chóchó ebagé kunze nēn mod ánan mwaád á e'wónǵé-yē?” ³ Héé Yesue átimtanné bó aáken, “Chán mbéndé eche Moseé ékaleé?” ⁴ Bēnkwentén bán, “Mbéndé eché Moseé ebagé kunze nēn, mod ábe mwaád kálag eché elúmte nēn bán, e'wónǵé é'máá bon ánan mó.” ⁵ Héé Yesue álánǵéé bó aá, “E'lel bé nlém á abum ábēn bóó bémbēl bon Moseé ábe nyé échén mbéndé. ⁶ Bon se á mbooted, áde Dyōb áhágé bad, anhǵ mwaád bó mwēnchóm. ⁷ Né-óó, mwēnchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád. ⁸ Búmā bad bébe bétim mod nhóg.' Né-óó, béesaá ámpē bad bébe, bon bédíí mod nhóg. ⁹ Né-óó, échē Dyōb áládé, modmod eepáá.” ¹⁰ Ade bétimé ámbíd á ndáb-te, Yesue ábē bembapēé bēnsédéd mó tǵngene dyam áde áhóbé. ¹¹ Héé Yesue álánǵéé bó aá, “Kéznéé awè anané mwaád bon awón mmwáád ampée né akábé asón. ¹² Nzé mmwáád-te atēdté nchóm bon awóó mod ampée, né akábé asón.”

* **9:43** Donǵe á kálag dé'só ábádé nchoo 44: Ahed, e'kuu ábē é'dyāǵ bad bééwāǵkē, muú nímed-te méédímēē. † **9:45** Donǵe á kálag dé'só ábádé nchoo 46: Ahed, e'kuu ábē é'dyāǵ bad bééwāǵkē, muú nímed-te méédímēē.

*Yesue anámté bëndem**(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)*

¹³ Bad bépééné' áá bëndem wée Yesue bán ábân bó ekáá á yál ánamed bó. Bonj ábē bempapee bēnkānē ábē bad áte. ¹⁴ Ade Yesue ányíné nē, anlīj, aláá- 'é ábē bempapee áá, "Nyéte de bëndem béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle nēn nyaa e bad nēe bó chōó éwóó nkamlen ní Dyōb. ¹⁵ Ne mbále nlanje nyé nēn meé, kénzée áwé eékobe nkamlen ní Dyōb nēngáne mwéndem, éesónlé áwēd-te." ¹⁶ Héé Yesue áládé ábē bán áte, ábānē bó mekáá á nló nhógē-nhógē, ánamté-'é bó.

*Nhōn ní bad ne nkamlen ní Dyōb**(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)*

¹⁷ Ade Yesue ábwógké eke ámpē, dōo mod nhóg ányógté áwē, ábwóg mebóbōj áwē e'só-te, bonj ásedte mó áá, "A-meléed a bwām, dyam áhéé ntāngéné ábel, ábel nēn níkud alongé áde déemaá?" ¹⁸ Héé Yesue ásedteé mó ááken, "Cheé ékásá bonj échagé me meléede a bwām? Mod ké nhóg eesáá mod a bwām étóméé Dyōb dēmpen. ¹⁹ Ebíí mbéndé éche éhóbe bán, 'Weewúé' mod, weekábé asón á ndáb e'wóngé, weechibé', weebidé mbōj e metóm, weedógé bad, béé sóo ne nyon edúbé.' " ²⁰ Héé ane mod áhóbéé áá, "A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāāl bootya se á mwéndemé." ²¹ Héé Yesue ánonéé mó chóōj ne nlém mé edānge, bonj álanjē mó áá, "Dyam ahóg áhedne we. Kág, ésóm bwēm é'syāāl ábe éwóó, étéd níme mōné, ébe betóótókē bé bad. Nzé ebelé nē, wēkúd nhōn ádyōb. Ene pónké éhye éhíde me." ²² Ade ane mod áwógé nē ánsudén, asú-'e ne ndutul á nlém-té áyāle ámpē nēn bwāmbwam.

²³ Héé Yesue ákúnne mīd wée ábē bempapee bonj álanjē bó áá, "Elél áte bwāmbwam behōn bé bad ásól á nkamlen ní Dyōb." ²⁴ E'yale ábe Yesue bēnkōmēd ábē bempapee yál áte. Ambád áhób ámpē áá, "A-baányanj élélé áte bwāmbwam ásól á nkamlen ní Dyōb! ²⁵ Edé mwān e akan sánkalaa a nyam nēe Kamēl áponj á epon é ndōnde tómaa nhōn ní mod ásól á nkamlen ní Dyōb." ²⁶ Ade bempapee béwógé nē yál enkóm bó áte bwāmbwam. Héé bēn ne bēn béhóbéé bánken, "Nzée-ᵐ ahele ákud e'soóson?" ²⁷ Héé Yesue ánonéé bó chóōj, bonj áhóbē áá, "Ne baányonj nēn déeheléé se ábenled, bonj ne Dyōb dyamdyam déeleléé áte." ²⁸ Héé Petro áhóbéé áá, "Nōné', sétédte chōm ésyāāl áhíd we." ²⁹ Dōo Yesue áhóbéé áá, "Ne mbále, nlanje nyé nēn meé, kénzée áwé atédte eche ndáb, baányan, nyaa, sáá, bán ne eche mbwóg áyāl echém, ne áyāl e nkalanj ní bwām, ³⁰ ákúd tómaa ne nē á alongé dé' chíi. Ákúd ndáb, baányan, bán, ne mbwóg mbwókel é ngen. Ákúd-te káōnje metake á dīn ádēm. Ákúd-te alongé áde déemaá' á pónké éché ehúe' ³¹ Bonj bad híin ábe bédé á'só bōob bélyag mbíd, híin-ne ábe bēnlyag mbíd bēbē á'só."

*Yesue áhóbé ngen éche elónténe**éldán ngáne béwūú-'é mó**(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)*

³² Yesue ne ábē bempapee békágé'áá á akuu á Jerusalem, mó-'aa antómén bó. Yál enkóm ábē bempapee áte bwāmbwam, mbwóg-ke níkōb bad ábe béhídé'áá bó. Ade békágé nē, dōo Yesue átímné ábē bempapee á nkag ámpē bonj álanjē bó mam níme mébenléd ne mó. ³³ Héé áhóbéé áá, "Pōn nyébii bán degak á Jerusalem, áwed-taa bébéé Mwān-a-Moonyonj á mekáá mé beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé. Bó-'e bēbē mbakul bán atāngéné áwé, bēbē-'e mó á mekáá mé bad ábe béesé bad bé alonj á Israel. ³⁴ Béwélé mó, bésóbtád mó meléed á yál, béswádtāād mó e'tangú, béwúú-'e mó. Bonj ámbíd e e'pun é'láán ápuú."

Jemse bó Jon béhede' e'tál
(Mat 20.20-28)

³⁵ Ambíd e nê Jemse bó Jon, bãn ábe Zebedie bêmpě wée Yesue. Ade bépédé, bénlāá mós bãn, “A meléed, dyam adé ade séhedéé bãn ébele sé.” ³⁶ Héé Yesue ásédteé bó aáken, “Cheé nyéhedeé bãn mbele nyé.” ³⁷ Dóo béhóbeé bãn, “Séhede bãn ade wédyéé' é adõn atii dé nkamlen, émwé sédyéé wé á nkag, nhóg á ekáá émbáá aníní-'é á ekáá é emwed.” ³⁸ Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Nyéebíí' é chõm éche nyésédteé. Nyééhél metuné níme mépèmmé apém-é? Nyééhél edusen é metuné éche mékudté akud-é?” ³⁹ Dóo békwentanné mós bãn béhél. Héé Yesue álànggéé bó aá, “Nyéépem metuné níme mépèmmé, nyéékud edusen é metuné éché mékudté, ⁴⁰ bonj meewóó' é kunze ápwed mod awé ádyéé me á ekáá é mbáá ké' é á ekáá é emwed. Dyób dóo débé nímmé metii wée bad ábe ánábnédé mós.”

⁴¹ Ade abíníi bembapée dyóm béwógé dyam áde Jemse bó Jon bésédte, béniin bó bwámbwam. ⁴² Héé Yesue áchagéé bó moosyáál benben bonj álànggéé bó aá, “Nyébíi nén bãn bad ábe bébyéénné nées benkamlene bé nkõjsé ne bad bémbáá bé dyad, bébenlad ngíne ákamlen bad ábe bédé ásé echáb. ⁴³ Bonj éetànggené abé nê áfinté echên. Kénzéeé awé ahede aá móbê mod ambáá áfinté echên, atànggéné abé mbáledé awên. ⁴⁴ Kénzéeé-'é awé ábē mod a'só áfinté echên, atànggéné abé ntãj a moosyáál. ⁴⁵ Ayāle ké Mwān-a-Moonyõj eépedéé áá bad bébenle mós, bonj apedé ábele bad, ábe-'é adé alõjgé ákode bad híin.”

Yesue achõjté mod

awé ankwe ndim

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶ Yesue ne ábē bembapée bêmpě á dyad á Jeriko. Ndun e mod ehídé'áá bó. Ade bémadté dyad áte nê, dóo betáné mod nhóg awé béchágé'áá bãn Batimuse. Batimuse abédé-'éé mwān awé Timause. Ankwe ndim. Andyéé á nkag ní nzii, áchāmē bwēm. ⁴⁷ Ade áwógé bãn Yesue a dyad á Nazaret mós atóme' nê, ambootéd abón, áhōbē aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa níme Dabide, wóg me ngól!” ⁴⁸ Bad híin békánné'áá mós áte, bélāngē-'é mós bãn ádíib nsal. Bonj mós-'é ambé ábōnē aá, “A-Mwān a Dabid, wóg me ngól!” ⁴⁹ Héé Yesue átyéémé bonj áhōbē aá, “Nyéchéle mós.” Dóo béchénlé, bélāngē mós bãn, “Weétāgē áte. Tyéém amín achênle wé.” ⁵⁰ Héé ane mod ábwémé kóte winíi, apádé ásé, ápāg-ke wée Yesue. ⁵¹ Héé Yesue ásédteé mós aáken, “Cheé éhedéé wée mbele wé?” Ane mod anhōb aá, “A-meléed, nhede meé nínyínen ámpē.” ⁵² Héé Yesue álànggéé mós aá, “Kág, adúbe ádõj ádíidé wé bwām.” Abwōg-ábwōg ambootéd anyínen, áhíldē-'é Yesue.

11

Yesue asólé á Jerusalem née kãj

(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jõn 12.12-19)

¹ Ade Yesue ne ábē bembapée békwógé ape á Jerusalem, benben ne myad mé Betpeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm ábē bembapée bébe á'sõ, ² álànggéé bó aá, “Nyékag á dyad áde adé nyé á'sõ nê. Nzé nyésólé sólén nyéetán nées betànggé etum é nchóm a ésel awé mod éédíidēé mbéd. Nyéhune mós, nyéhyeene”. ³ Nzé mod asédteé nyé aáken, “Cheé ekáá bonj nyébelé nén?” Nyéláa mós bãn, “Sángwéé atógnéné chõ, álõm-me chõ ámbíd ábwōg-ábwōg.” ⁴ Héé békíi bonj betānē' etum é nchóm a ésel éche betànggé á mmmwe-ní-nzii bonj béhunne'. ⁵ Héé bad ábe béntyéem benben ne áhed bésédteé bó bánken, “Cheé nyébeleé nê, nyéhunne éché ésel-é?” ⁶ Bembapée béntimtén bó ngáne Yesue

ánhõbpē aá béhõb. Dõõ ábê bad-te bétedte bó bán békag. ⁷ Bẽmpẽéñ éché ésel wéé Yesue, bétal chó échab mbóté ámín boñ mós-’é ádiidé’. ⁸ Bad hiin bẽntál échab mbóté á nzii-tê ábẽ mós edúbé, ábinií-’é bésẽlẽ’ e’kikag é’ mií, bétalé’ á nzii-tê. ⁹ Bad ábẽ békágé’áá mós á’sõ ne ábẽ béhídé’áá mós ámbid béhágé’áá e’saad bán,

“Hosána, Mekenag!

Nnam nĩbê ne ane awě apedé á ðin áde Sánjwéé.

¹⁰ Nnam nĩbê ne nkamlẽn nĩme echẽd sánj Dabide, nĩme rĩhúé’.

Hosána, Mekenag ne Dyõb áde ádẽ se ámín!”

¹¹ Yesue apedé-’áá á Jerusalem, asól á Ndáb-e-Dyõb. Ansimén ekide ésyãl. Ngáne pónde émmadte atóm, antĩm ámbid á Betani ne ábẽ bembapẽe dyõm ne bébẽ.

Yesue abagé alin á ngal ebómán

(Mat 21.18-19)

¹² Chãñ é’biníí áde béhúé’ é á Betani, nzaa enkób Yesue. ¹³ Annyín alin á ngal nchabnde ne byaa ámín. Dõõ ákíí áhed ányín nzé móhele se mókud e’pum áwedé-mín. Ade apedé áhed enkẽntánné epum ké ehóg étóméé byaa áyãle enén pónde eebédeé pónde echẽ ngal échyáa’ é e’pum. ¹⁴ Hẽe álãnggẽé ábẽ bwel aá, “Wéechyáa’ é epum ámpẽ mbéd.” Ábẽ bembapẽe bẽnwõg áde Yesue áhóbẽ nê.

Yesue anané bekab bé nyongé

á Ndáb-e-Dyõb

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jõn 2.13-22)

¹⁵ Yesue ne ábẽ bembapẽe bẽmpẽ á Jerusalem. Ade bépédé, ansól á Ndáb-e-Dyõb, ábooté-d-te bad ábẽ békábé’áá dyõn áwẽd-te ananted. Ankuné betébele ábẽ bad bépẽnlé’áá mone ámín mekuu ámín, ákũnẽ-’é metii nĩme bad ábẽ bésómme’áá mbõngé mekuu ámín. ¹⁶ Enkẽmmwaá-’é aá modmod átómẽn chõm é nyongé ké ehóg á eyáde é Ndáb-e-Dyõb-te. ¹⁷ Hẽe áyãgtéé bó, áhõbẽ aá, “Eesaá mbále bán étẽnlédé nèn bán,

‘Echem ndáb échãgnéd bán ndáb e mekáne e melõñ mèsyãl-é?’

Boñ nyetĩmté chó mbwõg mé bechĩb!” ¹⁸ Bẽprĩsẽ bẽmbáá ne bemeléede bé mbéndé bẽnwõg áde Yesue áhóbẽ nê, bébooté-d-te nzii áhed áwúu mós. Boñ bẽmbẽ mbwõg áyãle ndun e mod esyãl echẽ embé áhed émbẽ menyáké ne mekan nĩme áyãgté’áá. ¹⁹ Ade ngukél épédé Yesue ne ábẽ bembapẽe bẽnhidé á dyad-tẽ wê.

Ayãged tãngene alin á ngal ádẽ dẽnwẽ

(Mat 21.20-22)

²⁰ Mbwẽmbwẽ, áde bẽtiméé ámbid, bẽnyín ádẽ alin á ngal ngáne áwédé kóãñne á nkanj. ²¹ Hẽe Petro ákãmténé dyam áde Yesue ámbẽnle, boñ álãngẽ mós aá, “A-Sánj, nõnẽ’, alin á ngal áde wẽmbẽé ebómán áwédé.” ²² Hẽe Yesue ákwentanné aá, “Nyédúbe Dyõb ne nlẽm nĩsyãl. ²³ Ne mbále, nlãnge nyé nèn meé, kenzéé awě áläã enén mbõõd aá, ‘Hidé áse, éhũn á edib é nkwẽ-te’ boñ adúbé ne nlẽm nĩsyãl aá dyam áde móhõbẽé dẽbẽnledé ésebán apide’, né dẽbẽnledé. ²⁴ Né-õõ, nlãnge nyé meé kéchéé éche mod ásédté Dyõb á mekáne-tẽ, boñ adúbẽ nèn aá móõkud chó, ákũd-te chó. ²⁵ Pónde ké ehéé éché étyéémé wéé mókãnné’, nzé ewãnléné mod melĩngá, élagẽn mós, ábel nèn awõñ Titéé awě ádẽ ámín mós-’é ámpẽ alagsen wẽ nĩmoñ mbéb.”*

* **11:25** Donje á kálag dé’só ábádẽ nchoo 26: “Nzẽ nyéelagsán bad bẽmpẽe mbéb, ké awen Titéé awě ádẽ ámín éelagsénné nyé nĩmẽn mbéb.”

*Héé kunze eche Yesue ébidé?**(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)*

²⁷ Yesue ne ábè bembapεε bēmpε á Jerusalem ámpε. Ahyómme'áá á Ndáb-e-Dyób-te. Hē dō beprise bembáá, bemeléde bé mbéndé ne bad bémháá bé dyad bépédé áwε. ²⁸ Dōó bésedteé mó bánken, “Kunze ehéé éwóó ábel nímén mekan? Nzé-módé abagé-'ε wε ene kunze?” ²⁹ Yesue ankwεntén bó aá, “Mésedéd nyé dyam ahóg. Nzé nyékwεnténé dō, né mε-'ε mēlāā nyé kunze eché n'wóó ábel nímén mekan. ³⁰ Nzéé ambε Jōne kunze áduεn bad? Dyób-ε ngé baányon?” ³¹ Bēn ne bēn bēmbootéd apentεn bánken, “Nzé dehóbé nēn bán 'Jōne eché kunze enhúú ne Dyób,' né ásedéd syánē aáken, ‘Cheé-ō enkōj bonj nyénkéndúbé mó?’ ³² Bonj nzé dehóbé bán, ‘Eché kunze ehúú ne baányon?’ ” (Béwógé'áá bad mbwóg áyāle bad bésyāal bēndúbé bán Jōne abédéε nkal é' daádān.) ³³ Né-ōó, bēnkwεntén Yesue bán, “Séebii'ε.” Yesue mó-'ε antimtén bó aá, “Né ké mε-'ε ámpε méeláá'ε nyé kunze eché n'wóó ábel nímén mekan.”

12*Ngan e bebel-bé-nsón**abe bebébé nlem á abum**(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)*

¹ Héé Yesue ábóótédé ngan abenled ákalεn bó. Anhób aá, “Mod nhóg ankwεl nzag e e'pum é' mēl ábε bēbenléé mīm. Ankág chō, ábel bwāl wée bémínéé ábε e'pum é' mēl ábel mīm, alónj-'ε ebem wée bédyεε'ε áwēd-te ánan menon. Ambε ene nzag wée bad ábε bóbóó békáb mbote áte, áké á alonj démpée. ² Néε pónde épédé eché bépádeé e'pum, ane nwóó-nzag anlóm awé mbáledε wée ábε bebel-bé-nsón ákobe mó áde asii dé e'pum. ³ Héé ábε bebel-bé-nsón békóbé ane mbáledε, bēwānēn mó, bésúúd-te mó ámbíd ne mekáá mé ngēn. ⁴ Dōó ane nwóó-nzag álómé mbáledε ampée. Bēnlōgēn mó á nló, béwógéd-te mó e'són. ⁵ Nwóó-nzag ambé alóm mbáledε ampée, ábε bad bēnwūú ane ámpε. Bēmbēl melemlem ne ekud émpεe, bebómé donje, bēwūε-'ε ábíníí. ⁶ Mod awé anlyag mó alóm abédéε awe mwān-a-mwεnchóm awé ándāngé bwāmbwam. Káōjne á asóg, dōó álóméé ane mwān ne mewēmtεn nēn aá, ‘Ngáne ádíí awem mwān, bebé mó edúbé.’ ⁷ Bonj áde ábε bebel-bé-nsón bényíné nēε ane mwān áhúé'ε, dōó bēn ne bēn bēhóbéé bán, ‘Ndyé-a-mbwóg nēn, nyéhyag déwúú mó ábel nēn eche mbwóg ésuuned syánē.’ ⁸ Héé békóbé mó, bēwūε' mó, bēbwém-mε mó ndim ámbíd e e'ké.” ⁹ Héé Yesue ásedteé aáken, “Bōōp-ōó, cheé nwóó-nzag ábenlé ábε bebel-bé-nsón? Apε awúú bó, ábε-'ε ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpée. ¹⁰ Eyale é Dyób éhóbe nēn aá, ‘Aláá áde belónj-bé-ndáb bēnchenéé, dōó átimé aláá dé etógnén abé.

¹¹ Sāngwée mó abelé nēn, édé-'ε syánē menyáké á díd-te. Nyéeláá'ε nē-ye?’ ”

¹² Né-ōó, bad bémháá bé Israel bēhédé'áá Yesue akób áyāle bēmbii bán áyāle echáb dōó ákálé enēn ngan. Bonj bēmbē mbwóg áyāl e ene ndun e mod embé áhed. Né-ōó bēntédé mó béké.

*Nsedtéé tōngene asaa á tááε**(Mat 22.15-22; Luk 20.20-26)*

¹³ Bēnlóm Befarisia ne bad bé epepé éche Herōde áké dé áseded Yesue dyam ábel nēn békóben mó awusé. ¹⁴ Héé bépédé áwε bonj bēlāngē mó nēn bán, “A meléde, sébíí nēn bán ekale mbále. Weékwognádté modmod. Weebáá-'ε bad mesó mé mbom. Bonj ekojnte bad mam mé Dyób áyaged. Mbéndé eche syánē ehóbe nēn bán désange' tááε wée Kaisεε, kōj e Roma-ye?” ¹⁵ Bonj Yesue anchēm nímāb medogké, hée ásedteé aá, “Cheé nyékagεé mε. Nyéhyiined

me moné mé ekii n̄n̄on m̄ó.” ¹⁶ Hée bépééné moné nímed bon̄ ásédte aáken, “Ediidinge éche nzéé chén, ðin áde nzéé-’é dén?” Bēnkwentén m̄ó bán, “Abe Kaisē.” ¹⁷ D̄óo álāngēé b̄ó aá, “Nyébag-k̄oó Kaisēé éche édé éche Kaisēé, nyébag-ke Dyōb éche édé é Dyōb.” Áde bēwógé n̄e, ȳl enkóm b̄ó áte.

Nsédteð t̄āngene mpuu

(Mat 22.23-33; Luk 20.27-40)

¹⁸ Besadusia bēmp̄e w̄eε Yesue. Bēndūbē bán mpuu méesaá ámbid e kwééd. D̄óo béh̄óbēé bán, ¹⁹ “A-meléed, mbéndé e Mosēe eh̄obe n̄n̄ bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád bon̄ awédé áde b̄ó ane mmwaád béepedéé mwān awále, mwānyan̄ a abum ahóg at̄āngéné ane nkúd awón̄ ábel bon̄ ðin áde mwānyan̄ dééb̄ōō.’” ²⁰ B̄oob-p̄oó, bad bébéde mod saámbé ábe bēmbid abum ahóg. Mod aísó anwón̄ mmwaád bon̄ awé áde b̄ó mmwaád ne béepedéé bán awále. ²¹ Mwānyan̄ awé anhid̄ m̄ó anwón̄ ane nkúd a mmwaád. M̄ómp̄e awé áde b̄ó ane mmwaád béepedéé bán awále. Melemlem mé dyam mēmbenléd ne awé alónténé bēláán. ²² K̄áñ̄ b̄ó mod saámbé asȳál bēnwōn̄ ane mmwaád bēwé-’e, áde béepedéé mwān awále. K̄áñ̄ne á asóg ane mmwaád m̄ómp̄e anwé. ²³ B̄oob-p̄oó á p̄ondé e mpuu, mmwaád awé nzéé ane mmwaád áchagnédte áyale b̄ó moosȳál saámbé bēnwōn̄ m̄ó?” ²⁴ Hée Yesue átímtané b̄ó aá, “Nyépane’ áyale nyéesōnteneé ch̄óm éche eyale é Dyōb eh̄óbēé, nyéesōnteneé-’e ngáne ngine e Dyōb ésógé abé. ²⁵ P̄ondé ech̄e bad bēpuu’é ámbid e kwééd, mewóngé méebáá ámp̄e. Bad bébē n̄ngáne ángel éche édé ámín, bēewōngéé. ²⁶ B̄oob-p̄oó, t̄āngene mpuu, kíné nyēláá’é á kálag e Mosēe á epeð ech̄e eh̄obe áyale mwā bwel awé ahyáá’áa-ye? Áhed, étenlédé bán áde Dyōb álāngēé Mosēe t̄āngene Abrahame, Aisige ne Jak̄obe ábe bēmmad awé, Dyōb dénh̄ób aá, ‘Méé ndé Dyōb áde Abrahame, Aisige ne Jak̄obe.’” ²⁷ N̄e álúmtē n̄n̄ bán bédé á alongé. Dyōb ádií Dyōb á bad ábe bédé á alongé, saké Dyōb á bad ábe bēwédé. Nyépane’ bwāmbwam.”

Mbéndé ébe éche etómténé etógnén abé

(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸ Meléede a mbéndé nhóg awé ambé áhed anwóg ch̄óm éche béh̄óbēé. Adé ányíné aá Yesue abagé Besadusia nkwenten̄ ní bwām, ansédéd Yesue aá, “A meléed, áfinté e mbéndé esȳál, mbéndé eh̄éé etómténé etógnén abé?” ²⁹ Yesue ankwentén m̄ó aá, “Mbéndé ech̄e etómténé etógnén abé edii mbéndé ech̄e eh̄obe n̄n̄ aá, ‘A-bad bé Israel nyéwóglen: Sāngwéé ádeð Dyōb, mwēmp̄en-éé adé Sāngwéé. ³⁰ Eðan̄ Sāngwéé ádon̄ Dyōb ne nímon̄ n̄lém n̄sȳál, ne echon̄ edáððan̄ esȳál, ne nímon̄ mewēmt̄en m̄esȳál, éðan̄-’e m̄ó ne echon̄ ngine esȳál.’” ³¹ Ech̄e elonténé ébe ech̄e ch̄ómp̄e edé etógnén, edii ech̄e eh̄obe n̄n̄ aá, ‘Eðan̄ mwānyan̄ n̄ngáne éðáð echon̄ ȳl.’ Mbéndé empée eesaá ech̄e etómténé etógnén abé n̄ngáne échén ébe.” ³² Hée ane meléede a mbéndé álāngēé Yesue aá, “A-meléed etāngéné. Ekalé mbále w̄eε Dyōb ádií ahóg, Dyōb démp̄ee déesaá-’e etómeé mwēmp̄en. ³³ Mod áðan̄-’e m̄ó ne níme n̄lém n̄sȳál, ne níme mewēmt̄en m̄esȳál, ne eche ngine esȳál, áðan̄-’e mwānyan̄ ngáne áðáð eche ȳl, atómténé etógnén abe tómaa ábe Dyōb mende níme béhyāntē ne mende mémp̄e.” ³⁴ Ade Yesue ányíné aá ane meléede a mbéndé ahóbne debyéé, anláá m̄ó aá, “Nkaml̄en ní Dyōb méechabnedéé w̄eε ȳl.” Ámbid en̄e modmod enkēnchū’é Yesue dyamdyam asédéd ámp̄e.

Nsédteð t̄āngene Ane-awë-Béwógté

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵ Yesue ayógté’áá á Ndáb-e-Dyōb. Áhed d̄óo ah̄óbēé aáken, “Chán bēmeléede bé mbéndé béhele béh̄óbē bán Ane-awë-Béwógté abidé á mbyaa

míme kâh Dabidε? ³⁶ Dabidε mwën anhób áde Edáádəŋ éche Esáá émbɛɛ mó áte aá,

‘Sánj Dyöbε anláá awêm Sánjgwéé aá,

Dyεé áwêm ekáá émbáá

káəŋ ne á pónde eché mébenlé bonj

ékəgtéd ábōŋ bad bé ekoyí ámín ne mekuu.’

³⁷ Néε Dabidε mwën ásébpé mó achəg aá Sánjgwéé, chán-nō Ane-awé-Béwógté áheléé abé awe mwän?”

Elébé tãŋgεne bemeléede bé mbéndé

(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

Ndun e mod ewóglánáá Yesue áhed ne menyinje bwámbwam. ³⁸ Ade áyágtéé bō anhób aá, “Nyétéd pónde ne bemeléede bé mbéndé, bédəə’ men-gombe míme ríchábé ahyómən áte. Bédəə-ε bán bad bélenle bō ne edúbé ésyāäl á mebwóg néε á dyon-té nē. ³⁹ Bédəə-ε metii mé edúbé adyεε á ndáb é mekáne, bédəŋ-ε e’tál bé edúbé á hōm á ngande. ⁴⁰ Bédume’ mbwóg é bekúd, bédogné-ε bad ntōŋ-ntōŋ mé mekáne. Békúd nkógseŋ míme ríchábé ámín.”

Mende mé nkúd a mmwaád

(Luk 21.1-4)

⁴¹ Yesue andyεé benben ne ntyóg míme béhágé’áá mənέ mé mende áte á Ndáb-e-Dyöb, ánoné’ ngáne bad béhəgkē mənέ áwəd-te. Ekud é behən bé bad béhágé’áá ekud é mənέ. ⁴² Dóo ntógétōke a nkúd a mmwaád ápédé, bonj áhəg mənέ mé ekii míme ndé ké bedáλεε bébe. ⁴³ Héε Yesue áchágé ábē bembapεε benben bonj álanğē bō aá, “Ne mbále, nlanğε nyé meé, mímén ntógétōke mé mmwaád ríhédé mənέ tómaa ábén behən bé bad bésyāäl. ⁴⁴ Mənέ míme ábē bad béhédé, ndii mənέ míme ríchóbé bō áse, bonj anén mmwaád ne atóg áde ádíí, ahédé mənέ rísyāäl míme áwóó, rísyāäl míme ámbɛɛ atəgnan yäl.”

13

Yesue ahóbé ad

bépəŋtəd Ndáb-e-Dyöb

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Yesue ambid á Ndáb-e-Dyöb. Ade ábídeé nē dóo awé mbapεε nhóg álanğéé mó aá, “A-meléed nənέ’, meláá ne nlōŋtéd ní Ndáb-e-Dyöb mén níbóó bwámbwam.” ² Yesue ankwentén mó aá, “Enyíne’ échén ngíne é nlōŋtéd-ε? Aláá ké ahóg déelyəgkē ámín e waáb, bépəŋtəd mó áte mésyāäl.”

E’bétéd ε’ mekan dbe bébenléd

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Yesue anké adyεε á ekone é Menzab mín. Eché Ekone ébedé á müde ní Ndáb-e-Dyöb. Ahed dóo Petro, Jemse, Jəne ne Andreyá bépédé bonj béləŋğē mó wéε bóbəō bēnpen bébedé bán, ⁴ “Láá sé pónde eché mímén mam mébenlédté, éláa-ε sé e’chemléd ábe bélüméd bán pónde eché mébenlédté epedé.” ⁵ Yesue anláá bō aá, “Nyétéd pónde nyémwāg-ke se modmod ádog nyé. ⁶ Bad híin bépé á dín ádém béhóbé bán, ‘Mε-εé ndé Ane-awé-Béwógté.’ Bédōg-ke bad híin. ⁷ Nzé nyéwógé bán nzum éwante’ ké’ε nyéwógé nzunze é nzum, nyéétəgē áte. Nén átəŋgéné abenled, bonj nē déélümteē nén bán asóg ámáá ape. ⁸ Alonj ahóg détyeēmən ádiníí nzum. Nkamlen nhóg-ke rítyeēmən míminíí. Ndəəb eéŋəŋned mebwóg ne mebwóg, nzaa-ε ébē. Nén débē nēŋgáne mewε mé’sō míme mmwaád áwógéé nzé ahede achyáa. ⁹ Nzé mímén mam mébóótédé-ε abenled, nyétédən yäl pónde áyale békōb nyé, bébe nyé á mekáá mé bad bé kóte. Béwanén nyé á ndáb é mekáne, nyétyéém-mε á nkáásé

á'sō é' benkamlene ne kâñ é bad á yäl echêm. Nén débenléd ábel nyékale bô nkalanj ní bwám. ¹⁰ Bétânjéné néé bésébpé nkalanj ní bwám akal melonj mé nkõnsé áte mésyāäl, bonj asóg dépé. ¹¹ Nzé békóbé-'e nyé bonj bépééné nyé á kóte, nyéētāgē áte, áyāle dyam áde nyéhōbpē. Nzé ene póndé epedé, nyéhōb kéchéé eché ébagnéd nyé, áyāle dyam áde nyéhōbpē débíd ne Édāādāñ éche Esáá saké ne nyé. ¹² Bad bēbagé baányanj á mekáá mé bad bémpeé áwúu bô. Besáá-bé-bāñ bēbēl melemlen ne ábab bāñ. Bāñ-ne ámpē békunnén besáá bōabe benyaá yäl ábel bēwúu bô. ¹³ Moosyāäl ákās nyé áyāl e dīn ádēm. Bonj kénzée awé ákaán nímé metake nlém káñj ne á asóg, ákūd e'soosoj."

Dyam dé ebébtéd

(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴ "Nyéenyīn néé ekúkú é akan éche épeene e'sōn á'sō é' Dyōb édīí wée enkētānjénné abé." (Nyé ábe nyéláa' nímén mekan nyésōñten mós bwám.) "Nzé nyényíné nē, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehlé, béke bésōm á e'kone mín. ¹⁵ Mod awé adé á nnoj ní ndáb mín eētōgné ake á ndáb-te átéd chōmchōm. ¹⁶ Mod awé mós-'e adé á nzag-tē, eétimé ámbíd átéd eche sôte. ¹⁷ Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bémwāñtē nímé mesú. ¹⁸ Nyékāñne nēn bāñ, nēn déebēnlád ne nyé á póndé e nkóg áde ahéb ádíí ngīne bwāmbwam, ¹⁹ áyāle ndāñge eché ēbē ábē e'pun, ēbē ndīn eché eébéle mbéd bootya Dyōb áhāge nkõnsé ape epun é'chii. Dyamdyam néé adé déebēnléd-tāá ámpē mbéd. ²⁰ Bonj Sāngwée amaá ábē e'pun é' metake asél áte. Nzé énkémbé nē, né modmod échonjé. Bonj á etútú é bad ábe ápwédé, asélé ábē e'pun áte. ²¹ Ene póndé nzé mod alānjé nyé aá, 'Nyénōne', Ane-awé-Béwōgté mōnén' káa, 'Nōné' mōníníí, nyéedúbpe'. ²² Bad híin bēbíd, bô mod té ákalé metóm aá móo móde Ane-awé-Béwōgté. Bekal bédāādāñ bē metóm ámpē bēbíd. Bēbelé menyáké, bēlūmtē-'e e'chemléd híin. Bēbel nēn ábel bonj bédog bad ábe Dyōb ápwédé, nzé nzii edé ádog bô. ²³ Nyétéd póndé. Nlānjé nyé nímén mam mésyāäl á'sō é' póndé.

Epe é Mwān-a-Moonyoj

ne asóg dé nkõnsé

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴ "Abé e'pun-ne, áde póndé e ndāñge ne étómmé tómmé

'etondēe ákwē ehintén,

ngōn-ne esóg apēn,

²⁵ betintine bēbíd ámīn bēhūn ásé,

ngīne-'e éche édé ámīn énāñné á e'dii.'

²⁶ Ene póndé dōo bényīnnē néé Mwān-a-Moonyoj áhúé' é á mbag-tē ne ngum ne ehúmé é ngīne. ²⁷ Alōm éche ángel á metōnjé mé nkõnsé mésyāäl méniin, álad bad ábe Dyōb ápwédé áte, bootya atōnjé dé nkõnsé ahóg ápe ádííní.

Yesu e ad bad bétéd

elāñsén ne alín á ngāl

²⁸ "Nyétéd elāñsén ne alín á ngāl. Nzé ngen ébóótédé byaá békōālē abided, nyébele nyébíí bāñ nchōñ rídé benben. ²⁹ Melemlen nzé nyényíné nímén mekan mésyāäl mébenlad, nyébíí nēn bāñ, Mwān-a-Moonyoj akwogé ape, adé-'e benben. ³⁰ Ne mbále, nlāñge nyé nēn bāñ, enén nyonjgel e bad édíí ebé ámīn bonj nímén mekan mésyāäl mébenlad. ³¹ Nkōñ ní mín ne nkõnsé bēmaá bonj ábēm e'yale bēbē abé ne abé.

*Modmod eebii'ê epun
éche Mwân-a-Moonyonj ápeé
(Mat 24.36-44)*

³² “Modmod eebii'ê epun pen ké'ê póndé echê nímén mam mébenlédté. Ké ángel éche édé ámín eebii'ê, ké Mwân ámpé eebii'ê. Titée mwempen mó abii' póndé eche nímén mekan mébenlédté. ³³ Nyétéd póndé, nyébojzen, áyāle nyéebii'ê áde ene póndé épéé. ³⁴ Ebē nēngāne mod awē anlédé eke akē, boj alyágnéd ábē bembālede ndáb, ábē nhóg-téé nime nsón, aláá-'e mod awē anōne' mmwe mé e'ké áá ábele nsón bwám. ³⁵ Né-óó, nyétéd póndé áyāle nyéebii'ê pónde echê Sāngwéé a ndáb ápeé. Ahēle ápē ngukél, ké'ē melúde, ké'ē epog é mbwembwe, ké'ē mbwembwe. ³⁶ Nzé apedé taléd eetāngeneé nēe átáné nēe nyékúnéé. ³⁷ Né-óó, saké nyé bēnpen nlanjgeé ádén dyam boj nlanje moosyāal méé, ‘Nyétéd pónde.’ ”

14

*Béhagke Yesue
(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jon 11.45-53)*

¹ Enlyāg e'pun é'be, Ngande e Nnyime-ámín ne e Ewele-é-Ngēn ápe áte. Beprise bembáá ne bemeléede bé mbéndé behágé'áá mwane ákób Yesue á mesōom-tē, áwúu mó. ² Boj bénhōb bán, “Deébēlē nē á mbwe ní ngande áyāle né bad bépeēn epuutéd.”

*Béwōgté Yesue á Betani
(Mat 26.6-13; Jon 12.1-8)*

³ Yesue ambé á Betani á ndáb wēe Simōne awē ankwē nkole mé melā. Ade ádyāgkē ndyééd nē, dōo mmwaád nhóg ápedé ne apom á dyōg dé elod é bwám áde dénlēl nkun bwámbwam. Adé dyōg bébēnlé dō nād. Hē dōo ákōgté nló mé epom boj ásyōgē Yesue áde dyōg á nló. ⁴ Boj donje á bad ábe bébédé áhed bēnlīj bwámbwam, bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Cheé ékás boj anén mmwaád ábēbtē' enén ndín e dyōg? ⁵ Béhélé'áá-se bésóm ádén dyōg nkun nime richábé ámín, bétéd nímé mōné bébē betóótōkē bé bad.” Né-óó, bénhōbēn ane mmwaád bwámbwam. ⁶ Boj Yesue anláá bó áá, “Nyéchene mó. Cheé nyétagtéé mó? Abēnlé me kase e dyam echē eboó bwámbwam. ⁷ Betóótōkē bé bad bébē ne nyé póndé ésyāā, pónde ké ehéé echē nyédás-é bó awōnjen nyēhele nyēwōnjēn bó, me pen méebáá ne nyé pónde ésyāā. ⁸ Abelé wēe mekáá mépedé mó. Ásyōgē me dyōg á nló ábojzen nlime nímēm á'sō é' pónde. ⁹ Ne mbāle, nlanje nyé nén méé, kéhéé áde nkalan ní bwám mékanlédté nkōnsē áte nisyāā, béhōb dyam áde anén mmwaád ábélé ákamten mó.”

*Judase akwēténé Yesue ásóm
(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)*

¹⁰ Ambid e nē, mbapēe nhóg áfintē e bempapēe dyōm ne bébe awē béhágé'áá bán Judas Iskariōde ankē beprise bembáá atán ábel boj ásóm Yesue áwāb. ¹¹ Beprise bembáá bēmbē menyīnge ne dyam áde Judase ánlāā'é bó, béhōb-pe bán bébē mó mōné. Né-óó, Judase ambootéd nzii áhed ásóm Yesue.

Yesue ne ábe bempapēe bédyéde

Ndyéed e Nnyime-ámín

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jon 13.21-30)

¹² Bōob-pōó pónde e ngande e Ewele-é-Ngēn empē. Mbwe mé'sō áde béwūé'áá bán bé ndyōj ní mbód ábojzen ndyéed e Nnyime-ámín, bempapēe

ábe Yesue béntān Yesue, bésēdté mó bánken, “Héé wédangé wéé sébonşen we ndyééd e Nnyíme-ámín?” ¹³ Dóo Yesue álóméé bembapεε bébe ne nlyágtén nēn aá, “Nyékag á dyad-té, mod ábomén nyé awé apémé apom dé mendib, nyéhíde mó. ¹⁴ Nzé nyēpedé, nyélaa nwóó-ndáb bán, ‘Meléede ahóbé aaken, Héé toņ e beken édí echē mádyēē ndyééd e Nnyíme-ámín áte ne ábē bembapεε?’ ¹⁵ Alúmed nyé toņ echē ekalé áte echē bémáá abonşen, bénábpé-ε áte. Ene toņ edé ámín á ndáb-te. Nyébonşen syáá ndyééd áhed.” ¹⁶ Héé ábē bembapεε béhídté bonj békág á dyad-té. Béntān mekan méşyāā ngáne Yesue ánlaā’ é bó, bēmbonşén-ne ndyééd e ngande e Nnyíme-ámín. ¹⁷ Néε ngukél épédé Yesue ne ábē bembapεε dyóm ne bébe bēmpē áhed. ¹⁸ Bedyágé’áá ndyééd á tébele. Póndé echē bedyákē ndyééd nē, dóo Yesue áhóbéé aá, “Nlānge nyé nēn meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí, nyé nhóg awé adyág ndyééd ne me.” ¹⁹ Nēn dēmbēl bembapεε bēnsudén bwámbwam. Bēmbootéd mó aseded nhóg ámbíd e aníní bán, “Ndúbpe meé saké me.” ²⁰ Dóo átímtanné bó aá, “Mod nhóg átínté nyé bad dyóm-ne-bébe, mod awé sūmō sētōdé ewele á díse-té atōde ahóg. ²¹ Mwān-a-Moonyon áwē ngáne éténlédé bonj medim ne ane mod awé ášóm mó. Ebágáá bwām ne ane mod nzé bēnkētōgen mó achyáa.”

Ndyééd echē Sāngwéé

(Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1 Kor 11.23-25)

²² Ade Yesue ne ábē bembapεε bedyákē ndyééd nē, dóo átédé ewele, ásāgnān Dyób, bonj ákabtaád áte, ábagé ábē bembapεε áhóbē aá, “Nyékob nēn, yāl echēm nēn.” ²³ Ámbíd e nē, antéd mbwendé ní mím, ásāgnān Dyób, ábagé bó. Bó moosyāā-lē bémwág. ²⁴ Dóo Yesue álāngéé bó aá, “Mmēm mekií mōmén míme ísyógké á nló ní bad híin. Mmém mekií médií mekií mé melē mékōšlē. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé nēn meé, méemwáá nímén mím ámpē káşņ ne epun éche mémwēē mó ekóšlé á nkamlēn ní Dyób.” ²⁶ Bēnkōn nkāngéé mé nsāgnēn. Néε bémáá akón, bēnké á Ekone é Menzab.

Yesue ahóbé ngáne

Petro ábāngē mó á yāl

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38)

²⁷ Yesue anláá ábē bembapεε aá, “Nyé baasyāā nyéēnyāgéd, nyétédé me. Áyāle éténlédé á kálag e Dyób nēn bán,

‘Mēwūū nnōn-a-mbód, mbód éşyāāl épāņtéd áte.’ ”

²⁸ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Bonj áde ápuúdté me, mēkē á’sō á Galilia áwed-taá nyétānnē me.” ²⁹ Dóo Petro áhóbéé aá, “Ké moosyāāl annyāgéd átédé we, me pēn méetedéé we.” ³⁰ Dóo Yesue álāngéé Petro aá, “Ne mbále, nlānge we meé, nkou nēn dēn, nchóm-a-kúb adéhób aá mótōo’ ngen ébe wēbāņ me á yāl ngen éláán.” ³¹ Héé Petro ábádtéé mó áte aá, “Ké nkāņ móó bésēlēē me, méebāņgē we áyāl mbéd.” Bembapεε ábíníí bésyāāl bōmpē bēnhōb melemlēn.

Yesue akánné á Getsemani

(Mat 26.36-46; Luk 22.39-46)

³² Ámbíd e nē Yesue ne ábē bembapεε bēnkē á abwóg á hōm áde béchágé’áá bán Getsemani. Ade bépédé Yesue anláá bó aá, “Nyédyεε hēn, me-ε níke níkáne.” ³³ Ankeşēn Petro, Jemse ne Jonε ákáne. Ndāņge ne metake híin bēmpíí mó á nlém-té. ³⁴ Dóo álāngéé bó aá, “Ndāņge echē edé me á nlém, ehēle-se ewúú me. Nyélyāg hēn, nyédyεεn me epin.” ³⁵ Ansídé á’sō, abwém yāl áşē, bonj ákáņne’ aá nzé nzii edé echē ene póndé e metake éhēléé se ébāmē

mó, ébame. ³⁶ Anhób aá, “A-Tê, Titée, ehale ébel kéchéé. Kobén me nímén metuné. Bon ké nê, bêl ngáne ébónnéde wε, saké ngáne ébónnéde me.” ³⁷ Ade áamá akáne, antím ámbíd wée ábè bembapεε beláán. Antán née békúnée. Dóo álángéé Petro aá, “A-Simən, ekúne-ε?” Cheé ékáá bon weéhele awesen ádyεεn me epin ké háwa póg? ³⁸ Nyédyεε epin, nyékánne-ε ábel nén Dyób déemwág-sε mekágsen mépiinéd nyé. Nlém nídáá abel bon ekob é yál édé mbwóg.” ³⁹ Antím ámbíd ámpε, áke akáne melemlem ngáne ánsébēē akáne. ⁴⁰ Ade átimé ámbíd ámpε, antán née békúnée áyale e'chó bémbε bó á díd bwámbwam. Né-óó békémbíí'ε chóm éche beláγγεé mó. ⁴¹ Ade átimé ámbíd ngen éche élónténé éláán dóo álángéé bó aá, “Nyélyagé nyékúne' nyékómme-ε nyé áte-ye? Né ákwógé! Póndé epedé eché bébεé Mwán-a-Moonyonj á mekáá mé bad bé mbéb. ⁴² Nyépáde ásē dékag. Nyénone', mod awé akíí me ntúré mó ahúe' nén.”

Békóbe Yesue

(Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12)

⁴³ Ehób éepedéé Yesue amaa á nsál bon Judase ápag. Judase abédéε mbapεε nhóg áfinté e bembapεε dyóm-ne-bébe ábe Yesue. Ampε ne ndun e mod. Abé bad bébwálé nkwaté ne mbid. Beprise bémbáá, bemeléede bé mbéndé ne bad bémbáá bé Israel bóo bēnlóm bó. ⁴⁴ Bóob-póó, ntúré awe Yesue ammad bó e'chemléd abe aá, “Kénzée awé méhēē tál, né mod awé nyéhedeé móne. Nyékób mó, nyécháa-ε mó bwám bon nyékeεne mó.” ⁴⁵ Judase apedé-áá pεén, átómē-ε wée Yesue. Anhób aá, “A-meléed.” Ahé-ε mó tál. ⁴⁶ Héε ábè bad békóbe Yesue, béwéd-te mó acháa. ⁴⁷ Dóo mod nhóg áfinté e bad ábe bémbε ne Yesue ádolé nkwaté á abám, née átómté mó, asél-ε ntán awé prise ambaámbáa etúu. ⁴⁸ Héε Yesue ásedtée bó aá, “Nchíb móo nídii awé nyépééné nkwaté ne mbid ahye dé akób-ε? ⁴⁹ Epun téé mbédé á Ndáb-e-Dyób ne nyé, ní'yágté bad, nyéekóbe me. Bon e'yale é kálag e Dyób é'tàngéné alón.” ⁵⁰ Hé dóo bembapεε bésyāāl bétédte mó, bon bétómé mehélé. ⁵¹ Kódemod póg ebédé áhed, éhídē Yesue ámbíd. Anwáá dásō esónj é abad chēmpεn. Abé bad bēnkāg bán békób mó, ⁵² bon antóm mehélé ne nsób, áchennéd-te bó échē esónj é abad.

Békáádté Yesue

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)

⁵³ Bad ábe bēnkōb Yesue bēnkεén mó wée Prise Ambáámbáa. Beprise bémbáá, bad bémbáá bé Israel ne bemeléede bé mbéndé bēmpε belādēn áhed. ⁵⁴ Ade békeεnéé Yesue nē, Petro ahidé'áá mó ámbíd mwá etún káonj asl á eyáde eche prise ambaámbáa. Andyéé áhed ne benon bé Ndáb-e-Dyób, áwálé muú. ⁵⁵ Bóob-póó, beprise bémbáá ne bad bé káánsel bésyāāl béhédé'áá bad ábe bébíd mbónj é metóm á nló wée Yesue ábel nén béwúu mó, bon bēnkēnkudté ké nhóg. ⁵⁶ Ekuđ é bad émbíd mó mbónj é metóm á yál, bon bébédéé nsál nhóg. ⁵⁷ Héε donje á bad bétyéémé ámin, bon bébídé mó mbónj é metóm bán, ⁵⁸ “Sēnwóg née áhóbé aá, ‘Mēbootéd enén Ndáb-e-Dyób eché baányonj bēlóó, nlónj empée, áfinté e e'pun é'láán eché béélonjé mekáá.’ ” ⁵⁹ Bon ké nē, échab mbónj é metóm énkēmbáá nsál nhóg. ⁶⁰ Dóo prise ambaámbáa átyéémé ámin áfinté e bad bé káánsel, bon ásedtée Yesue aáken, “Weewóó'ε dyamdyam ahób tångene dyam áde ábēn bad béhóbé wε á yál-ε?” ⁶¹ Bon Yesue andyéé mó ngēn, enkēnkóbéé dyamdyam. Dóo ene prise ambaámbáa ésedtée mó ámpε aá, “Wε-εé edé Ane-awé-Béwógté, Mwán awé Dyób áde bad bébageé edúbé-ye?” ⁶² Héε Yesue ákwentanné aá, “Mεé ndé, nyéenyin-ne ngáne Mwán-a-Moonyonj ádyéé á ekáá émbáá é Dyób a Ngum.

Nyēnyin-ne née áhúé' é á mbag-tê ámin." ⁶³ Hée prise ambáambáa anyábé mbóté álúmed nēn aá mólíí, bonj áhóbē aá, "Mbónj éhéé émpēe déhédeé? ⁶⁴ Nyéwógé née ásyáá' é Dyób. Cheé nyéhóbé á yál eché?" Hée bó moosyáál béhóbéé bán atáŋgéné awé. ⁶⁵ Donje á bad bēmbootéd mó meléed asob á yál, békūtan mó mid, bēbómé mó, bēlāŋgē-' é mó bán, "Láá-' é sé mod awé abómé wē." Dóo mbáaledé bétédé mó, bonj bébootéd-te mó abómted.

Petro abáá Yesue á yál

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Wée Petro ádyéé ásē nē á eyáde-tē, dóo mbáledé nhóg a mmwáád awé prise ambáambáa ápédé. ⁶⁷ Annýin Petro awále muí. Dóo ásimné mó bonj álāngē mó aá, "Wémpē wembé ne Yesue awé abidé á Nazaret." ⁶⁸ Bonj Petro ambánj échē ehób á yál, aá, "Meebíí' é, meesóŋtán-naá chóm éche éhóbéé." Amaá-aá ahób nē abíd-te á mmwē. Ene pónidé chēn nchóm-a-kúb antón. * ⁶⁹ Dóo ane mbáledé anyíne mó ámpē bonj ábootéd bad ábe bébéde benben aláa aá, "Anén mod adé nhóg awé mómpē ahidé'áá Yesue." ⁷⁰ Bonj Petro ambánj á yál ámpē. Eebemeé áte ámpē dóo bad ábe bentyēem áhed bēlāŋgēé Petro bán, "Mbále chó edé. Edé nhóg awé ahidé'áá Yesue, áyāle ebíde á Galilia." ⁷¹ Bonj Petro ambootéd yál ebómán abe ámwāg-ke melé aá, "Meebíí' é anén mod awé nyétúbéé dīn nē." ⁷² Melemem mé pónidé nchóm-a-kúb antón ngen échē élónténé ébe. Hée Petro ákámnténé chóm éche Yesue ánlāá' é mó aá, "Nchóm-a-kúb adéhób aá mótoó' ngen ébe wēbān me á yál ngen éláán." Hée Petro ábánlé awé, ábootéd-te achii.

15

Payledé akáádté Yesue

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jon 18.28-38)

¹ Bīn é sánge-' aá sánge'n, beprise bēmbáá, bad bēmbáá bé Israel, bemeléede bé mbéndé ne bad bé káánsel embáá e bad bé Israel békób mbom. Bēnhānj Yesue, bēbāg-ke mó á mekáá wée Payledé. ² Hée Payledé ásedtéé mó aáken, "Wē-éé edé kān e bad bé Israel-é?" Yesue ankwentén mó aá, "Ngáne éhóbé." ³ Beprise bēmbáá bēmbān mó ekud é mekan á yál. ⁴ Hée Payledé ásedtéé mó ámpē aá, "Weewóó' é dyamdyam áhób-é? Mmōn wógé' ekud é mekan échē béhóbéé wē á yál." ⁵ Bonj Yesue enkēnhóbpe dyamdyam. Nē dénkōmed Payledé yál áte.

Bán Yesue atáŋgéné awé

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jon 18.39-19.16)

⁶ Bóob-póó, émbē nēn bán á Ngande e Nnyíme-ámin, Payledé ammentén mod a mbwóg nhóg abided á mbwóg. Ane mod abagé'áá mod ké ahéé awé bad bēnhédénné mó. ⁷ Ene pónidé mod nhóg ambé á mbwóg awé béchágé'áá bán Barabase. Abéde ne bad ábe bentyēemēn nkamlēn í Roma. ⁸ Dóo ndun e mod épédé wée Payledé, bonj bēlāŋgē mó bán ábel ngáne ámenténé bó abele. ⁹ Hée ásedtéé bó aáken, "Nyéhede' bán, mbídted nyé kān e bad bé Israel-é?" ¹⁰ Abíí áde ámbíí' é aá kónjí edé beprise bēmbáá áte á yál wée Yesue, dóo dénkānj bonj ásedéd bó nē. ¹¹ Bonj beprise bēmbáá békóné'áá ábē bad bán beláa Payledé bán ábídted bó dásō Barabase. ¹² Payledé ásedéd bó ámpē aá, "Chán-nō nyéhedeé bán mbēl ne mod awé nyéchāgeé bán kān e bad bé Israel?" ¹³ Dóo bēlébpeé e'saád bán, "Bomé mó á awóg." ¹⁴ Hée Payledé ásedtéé bó aáken, "Áyāle chán? Ebébtéd éhéé ábélé?" Bonj bēnnabé abón bán, "Bomé mó á

* **14:68** Donje á kálag dé'só déewóó' é Ene pónidé chēn nchóm-a-kúb antón.

awɔg.”¹⁵ Né-ɔɔ, ngáne Paylede áhédé'áá aá mókóded ábê bad mewêmtɛn, ambídtéd bó Barabase. Ambɛ kunze aá, sánze ébɔm Yesue, bonj béke bébome-
'é mós á awɔg.

*Sánze éwélé Yesue
(Mat 27.27-31; Jɔn 19.2-3)*

¹⁶ Sánze éntéd Yesue, békɛɛn mós á eyáde é nkamlene, bélád-te baáb ábiníi áte áhed. ¹⁷ Bénwáád mós mengombe níme méyáge' níme méwágné mengombe mé kâñ, bélón-¹⁸é ekóté é mechɔ, béhé mós á nló. ¹⁸ Dóɔ bébóótédé mós awɛl, bélénté mós bán, “A-kâñ e bad bé Israel, edúbé ébɛ ne we!” ¹⁹ Bébómé'áá mós ntóñ á nló, básobtád mós meléed á yál, bébwɔgkɛ-²⁰é mós mebóbónj áwɛl mós. ²⁰ Ade bémáá mós awɛl, bénhūd mós níme mengombe á yál, bétiméd mós éche mbóté chɛn á yál. Néé bémádé nê, bɛnkɛɛn mós áke dɛbome mós á awɔg.

*Bébómmé Yesue á awɔg
(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jɔn 19.17-27)*

²¹ Ade békagké nê, dóɔ bébómmé mod awɛ ambíd á dyad á Sirine. Dín démbɛ mós bán Simɔne. Simɔne abédéé sáá awɛ Alɛsandaá bó Refuse. Simɔne atómé'áá ásl á dyad-té. Dóɔ békóbé mós bonj bényágtɛ mós bán ápɛm awɔg áde Yesue. ²² Dóɔ bépédé hóm áde béchágé'áá bán, Golgota, awɛ adé nén bán, “Hóm dé Ebóngél é Nló.” ²³ Áhed bɛmbɛ Yesue níme níme béládténé ne bwɛl ábe béchágéé bán mía* bán ámwɛ, bonj enkɛnkwenténné amwɛ. ²⁴ Bébómé Yesue á awɔg. Bɛnsíd mbambú ákab éche mbóté. ²⁵ Mbwɛmbwɛ á ngánj abog dóɔ bébómmé mós á awɔg. ²⁶ Chóm éche bɛntenlé á awɔg áwe nló mín álúmed nzɔm échɛ bébómmé mós á awɔg émbɛ nén bán, “Kâñ e bad bé Israel.” ²⁷ Bébómé-²⁸é bechíb bébɛ bómpe á awɔg, nhóg á ped e ekáá émbáá éche Yesue, aníní-²⁹é á ped e ekáá é emwɛd.†

²⁹ Bad ábe bétómé'áá nzii bɛnbɛn ne áhed bébómé'áá nló, bébwɛmmɛ-³⁰é mós nzyónj bán, “Ahá! Wenhób weé mós bótéd Ndáb-e-Dyób, weé mólón-³¹é chós ámpɛ ántintɛ e'pun é'láán. ³⁰ Sɔñ-³²ɛ ehoñj yál bɔɔb, ésus áse á awɔg.” ³¹ Melemlem nê dóɔ beprise bémáá ne bemeléede bé mbéndé bɛwélé'áá mós. Bɛn ne bɛn béhóbé'áá bán, “Achɔñtɛ'áá bad, bɔɔb eéheleé éche yál awónɔɔn. ³² Mós awɛ áhóbé aá mós módɛ Ane-awɛ-Béwógtɛ, aá mós módɛ-³³é kâñ e bad bé Israel ásus-tós áse á awɔg hɛ bɔɔb, dényín ábɛl dédúbe.” Ábɛ bechíb ábe bémóméé á awɔg nchoo ne Yesue bómpe bésyóó'áá mós.

*Kwééd éche Yesue
(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jɔn 19.28-30)*

³³ Ade kád épédé, ehíntén ênkwe hóm ásyáál, káónj ne á ngánj é'láán. ³⁴ Ade ngánj é'láán épédé, Yesue anlábé esaád aá, “Elí, Elí, lámá sábatáni.” Nén adé nén bán, “A-Dyób ádɛm, a-Dyób ádɛm, cheé ekáá bonj étɛdtɛ mɛ?” ³⁵ Néé donɔɔe á bad ábe bɛmbɛ bɛnbɛn béwógé nê, bénhób bán, “Nyéwóge', achɛnle Elaijaa aá áhye áwónɔɔn mós.” ³⁶ Héé mod nhóg ányágtɛ bonj átédé kuchá, átdéé á ebéntéd é mím-tɛ, ásomé' á ntóñ bonj áhág mós á nsál aá ámwɛ. Anhób aá, “Nyémwɛ dényín nzé Elaijaa áhye mós asuded á awɔg.” ³⁷ Héé Yesue álɛbpɛ esaád bonj ámí-³⁸é nlem.

³⁸ Ene pónde chɛn abad áde dɛnkáb Ndáb é Dyób áte, dɛnsalé áte e'ped é'be bootya ámín káónj ápe-³⁹é áse. ³⁹ Adé mod ambáá a sánze awɛ antyéém Yesue

* **15:23** Mía: mébédéé bwɛl ábɛ bad bébɛnládtáá ásusud mɛwɛ. † **15:27** Donɔɔe á kálag dé'só ábádé nchoo 28: Adé nén ábɛnlédé, e'yale ábɛ é'tɛnlédé á kálag é Dyób bɛnlón. Etɛnlédé nén bán, 'Bɛntón mómpe á nchoo mé bebel bé mbɛb.'

á'so-te ânôn mós ányíne ngáne Yesue áwédé,[†] anhób aá, “Ne mbále, anén mod abédée Mwän a Dyöb.”

⁴⁰ Bebaád behóg bómpe bémbē nchabnede bēnōne' mekan mēsyāāl nīme mēbenlad. Atínté e ábē bebaád, Maria Magdalene, Salome ne Maria awē achyáá Jemse asad bō Joseb, bémbē áhed. ⁴¹ Abén bebaád behíde'áá Yesue áde ámbēē á Galilia, béwōngān-ne mós. Ekud é bebaád émpēe éche bōbō bēmpē á Jerusalem chómpe émpē áhed.

Nlīme nīme Yesue

(Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jōn 19.38-42)

⁴²⁻⁴³ Mod nhóg abédé awē béchógé'áá bán Josebe. Ambíd á dyad á Arimatia. Anén mod abédée mod e edúbé á káánsel embáá e bad bé Israel. Mómpe asinýáá pónde echē nkamlē ní Dyöb mépēé. Ngáne émbēē mbwe mén mbonšén (néde áde mbwe-mé-nkōme-áte nilyógé néē chān), hēē ákáá nlém, bon ápag wēē Paylede benben ne ngukél, álāngē mós áá ábe mós ndim nīme Yesue. ⁴⁴ Ade Paylede áwógé bán Yesue amaa awé, yāl enkóm mós áte. Hēē álómé ane mod á mbáá á sánze achag bon ásedté mós ké Yesue amaa awé. ⁴⁵ Ade ene sánze élangē mós áá Yesue awédé, dōo ákwénténé áá Josebe átéd nīme ndim. ⁴⁶ Josebe anchān mbóm. Antéd Yesue ndim, ákáān mós ene mbóm, alímé-ē mós á son-tē echē bēpwógé aláá áte. Ambíd ene, antínéd aláá á mbáá ákólēn nsəl ní son. ⁴⁷ Maria Magdalene ne Maria awē anchyáá Josee bēnóné'áá wēē bélimmēé Yesue.

16

Yesue apuúde

(Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jōn 20.1-10)

¹ Ambíd e mbwe-mé-nkōme-áte Maria Magdalene, Maria awē achyáá Jemse ne Salome, bēnchān dyóg dé elod é bwām áke dé awóged ndim nīme Yesue. ² Mbwe mbwe mé epun é'sō é Sōndé áde enyen étúbēé dōo békíí á son. ³ Ade békagké, dōo bésedfēé nhóg ne aníní bánken, “Nzēé áhūdē syānē aláá á nsəl ní son?” ⁴ Dōo bésádé díd, bon bényínē bán bēmaá áde aláá ahúd. Aláá áded dēnkəl bwāmbwam. ⁵ Hēē bésólé á son-tē, bon bényínē kódemod edyēé á nkag á ped e ekáá embáá. Anhé megombe nīme mépu'be'. Nén dēnkōbēd bō mbwóg bwāmbwam. ⁶ Hēē ene kódemod élangēé bō áá, “Nyēebáá', mbíí meé nyēhede' Yesue, mod a Nazaret awē bēmbomēé á awōg. Apuúde, eésáá hén. Nyēnōne wēē bēnnaádté mós. ⁷ Nyékag-kōo bōob nyeláa ábē bembapēē, tanje Petro, bán Yesue apuúde, 'Akag-ke á'sō á Galilia. Awed-táá nyēnyinnē mós ngáne ánlāá' é nyé.' ” ⁸ Hēē bēbóótédé anəḡ ne menyáké nīme bényíné. Bēmbíd á son-tē bébóotéd-te anyōged. Béélangē-áa modmod dyamdyam áyāle mbwóg ménkōb bō.

Nyaa póg echē Kálag e Makose ésógé*

16.9-20

Yesue alúmté Maria Magdalene yāl

(Mat 28.9-10; Jōn 20.11-18)

⁹ Ade Yesue amáá apuu, epog é mbwēmbwē é epun é'sō é Sōndé, Maria Magdalene móo ánsēbēē yāl alúmed. Anén mmwaád móo Yesue ámbídēdté e'dáədəḡ bé mbéb saámbé áte. ¹⁰ Hēē ane mmwaád ákíí bon álāngē bad

[†] **15:39** Awédé: Donje á kálag dé'só áwóo álēbpé esaád, awé-ē. déewóo'ē nchoo 9-20.

* **16:8** Donje á kálag dé'só

ábe bɔɔbe Yesue bebágé'áá. Antán née béchyé'é kwééd eche Yesue. ¹¹ Boŋ áde béwógé bán Yesue adé á alongé, bán ane mmwaád anyíné-'é mɔ́, békéndúbéé.

Yesue alúmté abē bad bébe yāl

(Luk 24.13-35)

¹² Ambíd e pónDé Yesue anlúméd yāl wéé abē bad bémpee bébe áde bebídéé á dyad-té. Boŋ enén ngen anlúméd yāl nyaa émpēe. ¹³ Héé abē bad bétimé ambíd, béke beláá baáb abíníí. Boŋ ké nē, baáb bē békéndúbéé.

Yesue alúmté abē bembapee

dyóm ne nhóg yāl

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jɔn 20.19-23; Mbel 1.6-8)

¹⁴ Ambíd e pónDé Yesue anlúméd yāl wéé abē bembapee dyóm-ne-nhóg áde bédýáǵkē ndyééd. Békéndúbéé bad ábe bēnhɔb bán bényíné mɔ́ áde ámáá apuu. Né-ɔɔ, ankané bɔ́ áte áá béewóó'é adúbe, áá belélé-'é nlém á abum. ¹⁵ Anláá bɔ́ áá, “Nyékag nkɔŋsé áte rísyāāl, nyékanle bad bésyāāl nkalan ní bwám. ¹⁶ Kénzéé awē adúbpé boŋ bédusén-ne mɔ́ ákūd e'choóchoŋ, boŋ kénzéé awē eedúbpe ákūd nkógsen. ¹⁷ Bad ábe bédúbpé béwōŋ ngine ábel mam mé menyáké: bēbídte bad e'də́də́ŋ bé mbéb áte á ðín ádēm; bēhɔbē-'é mehɔb mékɔ́lē. ¹⁸ Békɔbēn nyə́ mekáá, éebēnlé bɔ́ dyamdyam. Ké bémwē-'é ké e'wē, ábē e'wē béebēnlé bɔ́ dyamdyam. Bébān bad bé nkole mekáá á yāl, bad bé nkole bē bédýēē-'é bwám.”

Yesue apūmmé

(Luk 24.50-53; Mbel 1.9-11)

¹⁹ Ade Sāŋgú Yesue ámáá bɔ́ nímén mekan aláa, dɔ́ Dyɔb ábélé boŋ ápūmē ámín. Andyéé Dyɔb á ekáá émbáá. ²⁰ Héé bembapee bebídé, boŋ béke békale Eyale é Dyɔb hóm téé. Sāŋgwéé ambé ne bɔ́, ábē-'é bɔ́ ngine ábel mekan mé menyáké, álúmed nén áá chóm éche bēhɔbēé édé mbále.

Nyaa empée eché kálag e Makɔ́sé esógé†

16.9-10

[(9) Héé abē bebaád békíí, boŋ belāŋgē Petro ne bad ábe bémbe ne mɔ́ mekan mésyāāl nime bényāǵtēnnē bɔ́, bésélē mɔ́ esóŋ-esóŋ. (10) Néé nē átómé, Yesue mwēn anlóm bad nkɔŋsé áte rísyāāl ákal nkalan ní bwám. Mmē nkalan ní bwám nime rísáá, méehəŋlānné. Mmē nkalan nídíí nkalan təŋgēne alongé áde débē á ngíndé ne á ngíndé.]

Nkalanj ní bwám níme Yesue ngáne

Lukasε

átélé

Ndibned ní kálag

Nkalanj ní bwám níme Yesue ngáne Lukasε átélé nílúmte Yesue ngáne Nsoode awé Dyöb dénhöbpé aá mósólómé bad bé Israel. Lukasε ahóbé aá Edaðáđan é Dyöb chósó épwédé Yesue ápeen nkalanj ní bwám wée betóótöké bé bad. Mmén nkalanj mbude ahób tãngene e'boŋ bé nlem ábe Yesue álúmteé bad. A mbooted menyiŋge ményinnédé áde ehãngé ébidé tãngene epe éche Yesue, ményinnéd-te á asóg áde Yesue ápúmmé ádyöb. Mekan níme Lukasε ákóó awéd áte médíi: mekáne, Edaðáđan éche Esáá, mekan níme bebaád bébélé áftinté e nsón níme Yesue ne alagsen áde Dyöb álagsanné bad mbéb.

Lukasε abádé mekan áte wén níme médé áyäl e nímén nkalanj ní bwám dëmpen (Nõn e'ped é'be ne ntóób á nkabted).

Nkabted ní kálag

Ndibned 1.1-4

Echyaá éche Jõne, Nduşene ne éche Yesue 1.5-2.52

Nsón níme Jõne, Nduşene 3.1-20

Edusen ne mekágsen níme Yesue 3.21-4.13

Nsón níme Yesue á Galilia 4.14-9.50

Nsón níme Yesue áde áhídté á Galilia ápe á Jerusalem 9.51-19.27

E'pun bé asóg ábe Yesue á Jerusalem ne benben ne á Jerusalem 19.28-21.38

Ákáad áde békáádté Yesue ne eche kwééd 22-23

Mpuu níme Sãngwéeé, alúmed áde ánlúmedté bad yäl ne níme mpume 24.1-53

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, ekud é bad ékétéd pónde átel mekan ásé, níme mébénlédé áftinté e' syäné. ² Bétélé melemlen ngáne dénwögkē wée bad ábe bényinēn mó did se á mbooted, békalé-'e Eyale é Dyöb. ³ Né-óó, ntóó nímén mekan ahed áte se á mbooted, nnyiné-'e nēn meé ébóó mémpē nited pónde, rítele we mekan ásé ahóg-ahógē. ⁴ Nēn débēl wēēchem mbále tãngene mekan níme emáá abii.

Angel epitde Sakaria

⁵ A pónde eche Herode abédé kãh e Judeya, mod nhóg ambé bán Sakaria. Sakaria abédéé prise á nchoo níme Abiyaa. Mwaád ambé đin bán Elisabete. Mó ámpē abédéé ngon e túmbé eche Arone. ⁶ Alongé áde bó mwaád dëmbē bwám á'só é' Dyöb. Béhidé'áá mbéndé éche Sãngwéeé ésyääl. ⁷ Boŋ bēnkēnwáléé mwän ké nhóg áyäle Elisabete abédé ekom. Bó bad bébe bēmmäd-te achun.

⁸ Bõõb-põõ, áde pónde e nsón e nchoo níme beprise níme Sakaria bó épédé áte, anké nsón níme prise Abel á Ndáb-e-Dyöb epun ehóg. ⁹ Mõ-'aá bēmpwēdté äsäl á Ndáb-e-Dyöb ábele Sãngwéeé, áhyáad e'twé, ngáne nsón níme prise rihédnãdtáá. ¹⁰ Ade áhyãntéé e'twé, ndun e mod embé ámbid e ebwóg, békãne'.

¹¹ Hē dõõ ángel e Sãngú épíidé mó, etyéém mó á ped e ekáá émbáá benben ne menyán mé e'twé. ¹² Anyin áde Sakaria anyiné ángel, yäl enkóm mó áte, mbwóg ménkõb-pe mó bwãmbwam. ¹³ Dõõ ángel élangéé mó aá, "A-Sakaria, weebáá'. Dyöb áwógé we mekáne. Né-óó, awõh mwaád Elisabete, áchyãã mwän. Echuu ane mwän đin wéé Jõne. ¹⁴ Anēn mwän áwögēd we menyiŋge.

Ndun e mod ámpē ēwōg menyinje é echyáa échē. ¹⁵ Ebē nē áyāle ane mwān ābē ndale a mod á'sō é' Sánjú. Eetāngeneé nēe ámwáǵkē mīm nīme méwag, káa chōm ké échē ēwúu áte. Edáádān éche Esáá élon mó áte se á ncháátén. ¹⁶ Atiméd bad bé Israel nlem ámbid wēe Sánǵwéé awē adé ádab Dyōb. ¹⁷ Abē á'sō bon Sánǵwéé ápag. Awōñ-ε edáádān ne ngine melemlem ngáne nkal é'dáádān Elaijaa a'boód ánwōngē. Achéd bad nlem á abum, ábel bad báobe bán bétim ásē. Abēl bad ábe béwúéné Dyōb nló áte, béhāñlén, béwōñ debyéé nēe bad ábe bétyéeme á'sō é' Dyōb. Né-'aá ábonsénné epe éche Sánǵwéé." ¹⁸ Sakaria ansédéd ángel aá, "Cheé éluṁte me nén bán ádén akan áde éhóbé débenléd? Mmēn mmaá achun. Awēm mwaád-te ámpē amaa kōd atóm." ¹⁹ Dóo ángel étimanné mó aá, "Ndíí Gabriele, mésénze nīme mébenle Dyōb nsón. Dyōb álomé me áwōñ, álaa we nímén nlébtéd ní bwām. ²⁰ Bóob-póó, ngáne wéédūbpeé dyam áde ríhóbé, wékwé ebóbé kóñ ne pónde échē mam mésyāal nīme nlangé we melōnnē. Mekan mésyāal mébenléd-te á pónde échē métañgéné abenled."

²¹ Ene pónde esyāal bad bésiné'áá Sakaria ámbid ebwóg, bényāgē' chōm éche ékásō bon ápē abem á Ndáb-e-Dyōb-te nē. ²² Ade ábidé áwed, eéhele'aá dyamdyam ahób áwāb. Dóo béchéme nén bán, anyiné ndóg á Ndáb-e-Dyōb. Mékáá móo álumtánnáá bó, ésebán ahele dyam ahób.

²³ Pónde e nsón echē Sakaria emaa-'aá áte, asú á ndáb. ²⁴ Ámbid e pónde mwaád ambé nkg. Ankoó yál á ndáb-te á etún é ngon étáan. ²⁵ Anhób aá "Kóñ ne á asóg Sánǵwéé abēnlé me ádén. Awógé me ngol, ahúde-ε me e'són ayál áfinté e ábēm bad."

Ángel epítde Maria

²⁶⁻²⁷ Adé dyēm áde Elisabete ádíí ngon ntóob, Dyōb dénlōm ángel Gabriele á dyad á Nazaret, á alon á Galilia, wēe ngōndere póg bán Maria. Maria enkēmbíí'ε mwēnchóm. Mod ankiú mó awe béchágé'áá bán Josebe. Josebe ámbid á túmbé echē Kāñ Dabide. ²⁸ Ade ángel étáné Maria enhób aá, "A-Maria, nsan núbē ne we! Edíí mwaád awé akudé mēnde ne Dyōb. Titée Dyōbe adé ne we." ²⁹ Nén déntagéd Maria á mewēmten-té bwāmbwam. Akógláádtáá á nlem-té ábíí chōm éche ene nyaa e melēnten éhele éluṁte'. ³⁰ Dóo ene ángel élanǵeé mó aá, "A-Maria! Weebáá, nsimé ní Dyōb rídé ne we. ³¹ Ebíi weé, mósbē nkg. Wéchyāā mwān a mwēnchóm. Echuu mó dín wéé Yesu. ³² Ane mwān ābē ndale a mod. Béchǵg mó bán, Mwān a Dyōb á Ngum. Titée Dyōbe mwēn ābē mó atii dé nkamlēn áde sáá ambáá Dabide. ³³ Mó ákamlēn abum á ndáb áde Jakobe á ngindé ne á ngindé. Nkamlēn nīme méewōngé asóg." ³⁴ Héé Maria áseṁtéé ángel ne aáken, "Chán nīhele nchyaá mwān áde méébíí'ε mwēnchóm?" ³⁵ Ene ángel enkwentén mó aá, "Edáádān éche Esáá épíi we. Ngum e Dyōb ékūdtēn we. Né-óó, mwān awé asáá, awé wéchyāā'ε, áchagnéd bán Mwān a Dyōb. ³⁶ Bíi weé, Elisabete, mwānyon a túmbé póg, mómpē adé nkg á e'chun-té. Mó awé bēnhōbpē bán adé ekom, adé dyēm bóob ngon ntóob. ³⁷ Edé nē áyāle dyamdyam déesaá áde átómé Dyōb áte." ³⁸ Héé Maria áhóbéé aá, "Ndíí mbalede awe Sánǵwéé. Ebē ne me ngáne éhóbé." Dóo ene ángel étédté mó bon ékag.

Maria akii wéé Elisabete

³⁹ Mmē mesú mēn, Maria anlād yál ne mehél mésyāal, ákē á dyad á Juda ahóg áde áde á e'kone-té. ⁴⁰ Ade ápédé áwed, ansól á ndáb echē Sakaria, áléled Elisabete. ⁴¹ Awóg áde Elisabete áwógé Maria nīme melēnten, mwān anhóbnéd Elisabete á abum-té. Edáádān éche Esáá émpíi mó. ⁴² Dó-'aá álanǵeé

Maria ne esaád é ngíne nén aá, “Nnam níbê ne we átínté bebaád bésyāāl. Nnam níbê ne mwān awe wéchyāā’é. ⁴³ Chán ébénlédé éche mēme níkúdé échén edúbé? Chán nyaá awe Sánḡwéé áhale áhye áwēm-é? ⁴⁴ Awóg áde níwógé nímmōn melentēn, mwān ahóbté me yāl á abum-té ne menyinge. ⁴⁵ Dyōb ánamté we áyāle edúbpé nén weé, dyam áde Sánḡwéé álánḡé we dēbenléd.”

Ngāse echē Maria

- ⁴⁶ Hée Maria áhóbeé aá,
 “Nkémte Sánḡwéé ne nlém nímmēm nísyāāl,
⁴⁷ edáádān échēm ámpē éwógne Dyōb menyinge. Mó adé awēm mod a e’sóosōn.
⁴⁸ Ayāle achemé me awē ndé awe mwā mbāledē ngēn. Bootya bōob, áke á’sō, nyongel e bad téé éhōb bán, ndé mmwaád awē Dyōb ánamté.
⁴⁹ Dyōb á Ngum abēnlé me ndāle a akan. Mó adé ane awē asaá.
⁵⁰ Ngol eché ébē nyongel ne nyongel e bad téé, ámīn e kénzée awē abage mó edúbé.
⁵¹ Abelé ndāle a akan ne éche ekáá chēn. Apuúdtédé bad ábe bédé kúmbe mewēmten áte.
⁵² Ahúdé benkamlēne áwāb metii mé nkamlēn, boḡ achágté bad ábe bésúdté yāl.
⁵³ Akódté bad ábe bétagne nzaa ne kase é bwēm, boḡ anané bad ábe bébúde awōn aá bésūe’ ne mekáá mé ngēn.
⁵⁴⁻⁵⁵ Akámtené álonéd akag áde ámbéé ábēd betaa, bootya Abrahamē ne níme mbyaa nísyāāl kóān ne á ngíndé. Né-ōō, awōngéné ábē bembāledē, bad bé Israel.”
⁵⁶ Ámbíd e nē, Maria andyēén Elisabete ngōn éláán, boḡ ásūe’ ámbíd.

Echyáa éche Jōne Ndusene

- ⁵⁷ Ámbíd e pónde, e’we é’ mwān bēnkōb Elisabete. Anchyáá mwān a mwenchóm. ⁵⁸ Túmbé eché ne bad ábe bóbōo bédyēé’áá abwóg ahóg, bēnsōntēn nén bán Sánḡwéé ábagé mó sánkalaa a nsimé, bōmpē bēwóg menyinge. ⁵⁹ Mbwe mé asón-á-yāl (ámbíd e e’pun waam) áde béhyédé mwān ayag, bēhéde’áá mó dīn áde saá achuu bán Sakaria. ⁶⁰ Dōo nyaá áhóbeé aá, “Aáy! Dīn dēbēē mó bán Jōne.” ⁶¹ Hée bétimanné mó bán, “Modmod eesaá áwōn túmbé-te awē awóó áde dīn.” ⁶² Né-ōō bēnhəgtén Sakaria á mekáá mīn áhed áte ngáne ádás mwān dīn achuu. ⁶³ Hée áhəgténé ne mekáá aá bēpiined mó abámbé. Antél áhed aá, “Dīn ádíí mó bán Jōne.” Anyín áde bad bényíné nē, menyáké mékōb bó. ⁶⁴ Abwōg-ábwōg, ehób énsālē mó á nsāl, ábootéd-te dyam ahób ámpē, ákēmtē-ē Dyōb. ⁶⁵ Nén dēnkōbēd bad bésyāāl ábe bēbédé áhed mbwóg, bēkeēné nkalanḡ hōm ásyāāl á myad mé e’kone á alonḡ á Judeya. ⁶⁶ Mod téé awē anwóg ádén akan, ankoó dō á nlēm-tē. Bésédté bánken, “Ebál é mod éhéé anén mwān ábē-yēé?” Bésédté’áá nē áyāle bēmbīí nén bán Dyōb áde ne ane mwān.

Ngāse echē Sakaria

- ⁶⁷ Bōob-pōō, Edáádān éche Esáá émpīí sēe mwān, Sakaria. Hée ábóótédé mam ahóbtéd, ahóbe aá,
⁶⁸ “Mekēnag mébê ne Sánḡwéé, Dyōb á bad bé Israel.
 Bēken Dyōb áyāle ahýedé ábē bad anyen ásē, akódté-ē bó.
⁶⁹ Akwōgté ngum a mod á abum á ndáb áde awē mbāledē Dabidē, móōchoóó syánē.
⁷⁰ Se’ bōód ansōn bekal bé’dáádān, álóm bó aá bēhób bán,

71 Mósoson syánē á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē, ne bad ábe békós syánē.

72 Nē dós Dyöb álúmtéé ngol eche ánhíí'é ábēd betaa akag. Né-'áá ákámtné nímē melē,

73 nédē melē níme ámmwēē ne awed sáá ambáá Abrahamē.

74 Anhób áá mósámdté syánē asonj á mekáá mé bad bé ekoyí ábe syánē, boñ déhel mós abele ésebán debáá.

75 Deébenlé mós pónde eched ne nlém níme rísáá ne mbeltéd níme rídé ngáne Dyöb áhédeé,
á alongé ádēd ásyāā.

76 Wē-ós, a-mwān, béchāg wē bán nkal é'dáádān awē Dyöb á Ngum. Wē-'áá wēsēbē Sāngwéé á sō, áboñsen mós nzii echē ábwēé áte.

77 Wēbēl ábē bad bébíí nén bán, Dyöb áchónté bós áyāle álágséné bós nímab mbēb.

78 Nén débenléd áyāle ngol e Dyöb ne ábē e'boñ bé nlém.

Ene ngol chós-'áá ékāñ e'nyínen bé ekide ábē é'bídé ámín é'piinéd syánē e'soosonj.

79 Né-ós bad ábe bédé á ehintén-tē, ne á nsal rí sonj, békūd e'nyínen bé e'kide. Syánē-é déékūd debyéé áde álúmté syánē nzii echē epeene alongé dé nsanj."

80 Jōne ankwōg, edáádān é Dyöb ébē-'é mós ngíne. Andyé é ehyānge kósñ ne á pónde eche ábóódtédé eyale é Dyöb akal á ntálé wéé bad bé Israel.

2

Yesuē achyáádté á Betelhem (Mat 1.18-25)

1 Mmē mesú-ós Agóstuse, Kaisē a Roma antóméd mbéndé áá, moosyāā awē adé áse e nímē nkamlēn, áke átelēn dīn. 2 Nén démbē tōngé e bad e'só. Á pónde eched Kirinuse mós ambé nló mé alonj á Siria. 3 Mod téé anké awē dyad ábel boñ bétel mós dīn áse.

4 Né-ós Josebe mósmpē anhidé á dyad á Nazaret á Galilia, achágé á Betelhem, dyad áde Kāñ Dabide á Judeya, áyāle ambíd á mbyaa níme Dabide. 5 Anké nē ábel bétōñ bós Maria, ngōndéere eche ánkíí'é. Maria mós-'é ambé nkoḡ. 6 Á Betelhem wē dós-'áá achád ákóbé Maria. 7 Anchyáá mwān a mwēnchóm awē átuñné abum. Ankaán mós e'ped bé mebad, ánāād-te mós á ebwōg eche bédídtéé e'lém áte, ngáne etál éebédéé á ndáb e beken.

Angel épidé benon bé mbód

8 Aped eched, benon bé mbód bēnóné'áá échāb echonj é' mbód á hōm dé medyé nkuu. 9 Angel e Sāngú empíí bós taléd, ehúmé é Sāngú élahnéd bós. Mbwōg ménkōb bós. 10 Héé ángel élanḡeé bós áá, "Nyéebáá', mpiinédé nyé kase e nkalanj echē éwōgēd bad bésyāāl menyínḡe bwāmbwam. 11 Nyébíí bán, epun é'chii, Nsoode awēn achyáádté á dyad áde Kāñ Dabide. Mós adé Ane awē Dyöb Awógté. Mós adé Sāngwéé. 12 E'chemléd ábe níbageé nyé é'dii bán, nyéētān mwān awe békāñné e'ped bé mebad ngáne ánāngé á ebwōg eche bédídtéé e'lém áte."

13 Melemlem mé pónde echonj é ángel émbíd eníníí ángel á nkāg taléd, ékéné Dyöb bán,

14 "Ehúmé ébē ne Dyöb áde adé se ámín, nsanj-'é rímbē ne baanyonj ábe ábágé nsímé á nkōñsé!"

15 Ambíd e nē, echē ángel énsū ámín. Héé benon bé mbód bēlanḡeé nhōḡ ne aníníí bán, "Syáá dékag á Betelhem, déke dényín áde akan áde Dyöb á Ngum álúmté syánē áte áá ábenléde."

16 Dó-'aá békíí á mehélé-te, bonj bédibté Maria bó Joseb ne nkáál ní mwän néε rínángé á ebwəg éche bédídté e'lém áte. 17 Bémáá-'aá anyín nê, dō bebóótédé nkalanj akal ngáne ángel énlāá'é bó tǎngene ane mwän. 18 Bad bésyāāl ábe bénwəg nê, menyáké ménkōb bó. 19 Maria ankoó nímén mam mésyāāl á nlém-tê, ádolé mó áte. 20 Héε benən bé mbód bétímé ámbíd, békémté Dyōb, békéné-'ε mó áyāle mam mésyāāl níme bəwógé, bonj bényínén-ne díd nēngáne bēnlāā'é bó.

21 Ámbíd e e'pun waam, mbwε níme bəyagεé mwän, bēnchuu mó dīn bán Yesuε. Adé dīn dōo ángel émmadté mó achəg bonj nyaá ábε dyēm.

Bépééné Yesuε á Ndáb-e-Dyōb

22 Bōob-pōó, mbéndé e Moseε ehedáá bán, ámbíd e echyáa bébe mende áwobe nyé mwän bó sεε mwän. Ade bémádé nê, Maria bó Joseb bēnkéén mwän á Jerusalem álúmed mó á'sō é' Sǎngú. 23 Bēnké nê nchoo ne ngáne éténlédé á mbéndé e Sǎngú bán, Mwän a mwēnchóm téé awé bétúbne abum, bébe mó á mekáá mé Dyōb. 24 Bēnké nê káǎne ábe mende ne álónd mbéndé e Sǎngú eché ehóbé bán mod ábe bé éllāá bébe káa mbəngé ésad ébe.

25 Á Jerusalem wē, mod ámbé bán Simione. Ane mod anwōnj ábε áde atǎngéné á'sō é' Dyōb, ákonggé-'ε mbéndé é Dyōb. Edáádənj éche Esáá émbē ne mó. Asiné'áá pōndé eché Dyōb désəngé aləngé á bad bé Israel. 26 Edáádənj éche Esáá émmád-te mó álúmed nén áá, éewáá ésebán ányiné Ane awé Sǎngwéé Awógté. 27 Edáádənj éche Esáá émbēl Simione anké á Ndáb-e-Dyōb. Dōo Maria ne Joseb bépééné awab mwän Yesuε áhed, ngáne mbéndé éhéde'áá.

28 Simione ankobén bó mwän, abwáá mó, bonj ákémte Dyōb nén áá,

29 "A-Sǎngú, ngáne élónté ádōnj akag, téd-tō me, níkag ne nsanj.

30-31 Áyāle míd nímēm rínyiné awōnj mod a e'soosoj awe ébōnséné wεé moosyāāl ányín.

32 Ábε e'nyínen bé ekíde ábe bēbēl bad ábe béesé bad bé Israel ábíi wε, ápéén-ne edúbé wεε ábōnj bad bé Israel."

33 Josebε ne Maria bémbe menyáké áwóg mam níme béhóbé tǎngene awab mwän. 34 Héε Simione ánámte bó, bonj álǎngē Maria áá, "Nōné', anén mwän awé nyényinéé nén, Dyōb dōo álómé mó. Abēl bad behəg békud ebébtéd, ábíní-'ε békud e'soosoj á alonj á Israel. Abē nēngáne e'chemléd é' Dyōb, bonj ekud é bad étti mó ámín, bétǎngán mó. 35 Á pōndé eched mod téé níme mbeltéd mēn mébíded níme mewēmten áwed. Héε ndutul ésongé wε á nlém néε nkwáté."

36-37 Nkal é'dáádənj a mmwáád nhóg abédé, dīn démbē mó bán Anaa, mwän awe Panuεle awé ábíde á túmbé e Aseε. Anaa anchūn bwám bwam. Bó nchóm bēndyεé mwé saámbé á e'wóngé, bonj ályāgē mó akúd káǎnj ne á móom mé mwé waam ne mwé ríniin. Eésyəngε'áá á Ndáb-e-Dyōb. Akánné'áá nkuu ne mūte, ádíde-'ε yǎl nzaa á mekáne-té. 38 Ade Maria bó Joseb bépééné Yesuε á Ndáb-e-Dyōb pεenén, Anaa ámbé áhed. Héε ábóótédé Dyōb aken, ákanlé-'ε bad nkalanj tǎngene ane mwän. Abé bad bēbédéε bad ábe bésiné'áá pōndé eche Dyōb déwəbée dyad á Jerusalem. Anláá bó nyaa e mod eché ane mwän ábεε.

Josebε bó Maria bétimné mwän ámbíd á Nazaret

39 Ade Maria bó Joseb bémádné mam mésyāāl ngáne mbéndé e Sǎngú éhéde'áá, bēntīm áwāb dyad á Nazaret á alonj á Galilia. 40 Ene pōndé mwän mó-'ε ákwogé', áwūε' áte, debyéé ákwogé mó, nsimé ní Dyōb mó-'ε níhídé mó.

Yesue akil á Ndáb-e-Dyöb

⁴¹ Bɔɔb-pɔɔ, émbē bán, mwē téé Yesue sáá bɔ nyanj békágé'áá á Jerusalem áyāle Ngande e Nnyíme-ámín. ⁴² Ade Yesue ápédé dyóm á mwé ne mbé, bɔbɔ bēnkĕ á ngande ngáne émmēténné abé. ⁴³ Ngande emaa-'áá boj nyaá bɔ sánj bésūē' á dyad. Yesue anlyāg ámbíd á Jerusalem ésebán bébíí. ⁴⁴ Mewēmtēn mémbē bɔ nēn bán, adé á ehoj éche esúé'áá. Boj áde békékeé bootya mbwēmbwē kááj ne ngukél, dɔɔ bēbóótédé mó ahed, bésēdtē mó wēe bad bé túmbé ne bad ábe bɔbɔ bébyééné. ⁴⁵ Anyín áde béenyíneé mó, bēntīm ámbíd á Jerusalem áhed mó áwed.

⁴⁶ Alóntēn e'pun é'láán dɔɔ bétímé mó adibed á Ndáb-e-Dyöb. Andyéé áttinté e beléede, áwōglān bɔ, ásedtē-'é bɔ mam. ⁴⁷ Mod téé awē anwóg mam míme Yesue áhóbé'áá, ambé menyáké áyāle nsóntēn míme ánwōngē ne nyaá eché ákwéntánnáá bɔ. ⁴⁸ Ade nyaá bɔ sánj bényíné mó, yāl enkóm bɔ áte. Dɔɔ nyaá ásedtē mó áá, "A-mwān, chán-nō ébélé sé nēn? Sé sōj sékómé wē ahed, sétágé-'é áte." ⁴⁹ Boj Yesue ankwenntēn bɔ áá, "Cheé ékás boj nyéhédé me? Nyénkémbíí' é bán, ntānjéne abé á ndáb eché echem Sánj-é?" ⁵⁰ Bēnkēnhenlé dyam áde áhóbé asóntēn.

⁵¹ Ámbíd e nē, dɔɔ Yesue áhídé nyaá bɔ sánj, boj bɔbɔ bésūē' á Nazaret. Enkēnwúénné bɔ nló áte. Nyaá-'é ankoó mímēn mekan mésyāāl á nlém-tē. ⁵² Ngáne Yesue ákwógé'áá, debyéé dōmpé ákwógé'áá mó. Nsimé ní Dyöb ne ní baányonj ríhídé mó.

3

Jōne, Ndusene abojsan nzii (Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jōn 1.19-28)

¹⁻² Á pónde eché nkamlēne Tiberiose, ákēbē Kaisēe á Roma áyāle dyóm á mwē ne rítāan, Dyöb dénlóm Jōne mwān awe Sakaria ne nlébtéd á ehýānge wēe ábédé. Ene pónde-'é dɔɔ Pontus Payledé mó-'é ábédé Nkamlēne á Judeya, Heróde ákamlān alonj á Galilia, mwānyanj Filibe-'é ákamlān alonj á Ituria ne alonj á Trakoniti. Boj Lisania mó-'é ákamlānnáá alonj á Abilēne. Mmē mesú mēn-naá Anasé bɔ Kaifasé bēbédé beprise bēmbáámbáá. ³ Jōne abwágé'áá mebwóg mésyāāl míme mélānjédé edib é Jodan. Akag ákalé eyale é Dyöb nēn áá, "Nyéte de abel dé mbé, nyékud edusen ábel boj Dyöb álagsen nyé mbé."

⁴ Nēn dénlōnēd chōm-ēe étēnlédé á kálag eché nkal é'dáɔdānj Yesayaa bán, "Ehānjé ébidé á ehýānge bán, nyébojsen epe éche Sānjwēé. Nyétii eché nzii.

⁵ Nyélóned nhog té.

Nyésuded mbɔɔd ne ekone té.

Nyétii mebwóg míme méhyómé.

Nyétaled mebwóg míme médé pwāgléd pwāgléd.

⁶ Ábel boj moonyonj asyāāl anyín ngáne Dyöb ásoo' é alonjé á bad."

⁷ Ndun e mod empé wēe Jōne bēhédé bán, ádusen bɔ. Mó-'é ásedtē bɔ aaken, "Píí é nyá chén! Nzéé múmó alānjé nyé áá nkáásé ní Dyöb ríhúe' boj aléb-pe nyé áá nyékúme abānjé?" ⁸ Nyéchyáa e'pum ábe é'lúmtē bán nyéte dté abel dé mbé, tómaa áhób áwen nlém-tē bán, 'nyédé bán ábe Abrahame, nyéekudté nkógšen ní Dyöb.' Boj rílāa nyé nēn mēe, Dyöb áhele ábenléd mímēn meláá áttimēd mó bán ábe Abrahame. ⁹ Bɔɔb-pɔɔ, ehón emáá anaa á nkanj ní mel. Né-ɔɔ, bwel ké é'héé ábe bééchyáa' e'pum é' bwām, békwlé bɔ, bēbwēm-me bɔ á muú-te." ¹⁰ Hē dɔɔ, bad bésēdtē mó bánken, "Chán-nō sébenlé bɔɔb?"

¹¹ Jōne antimntēn bɔ áá, "Mod awē awóó mbóté ébe, ábe póg wēe ane awē eewóo

chõmchõm. Ane awë mós-ε awóó ndyééd, ákabe bad ábe béewóo.”¹² Belad bé tááse ábe bõmpë bènhyë edusen akud bẽnsedéd mó bán, “A-meléed, cheé sébenlé?”¹³ Antimtén bó aá, “Nyéésanté tááse tómaa ngáne bétífidé.”¹⁴ Nguse é sǝnze chós-ε ẽnsedéd mó bánken, “Chán-náa sé, sébel chán?” Jõne ankwentén aá, “Nyéékobné bad mǝné. Nyéebáné-ε bad mekan áyál ngèn, bon nyébé menyinge ne chõm-εε nyékudéé néé nsábe.”

¹⁵ Bõõb-pǝó, bad ábe bébéde áhed, mírab mewẽmten mẽmbootéd acháge ne e'lyág bé nlém, békoglád á nlém-té nzé édé bán Jõne mó adé Ane-awë-Béwógté. ¹⁶ Héε Jõne átimtanné bó moosyǝál aá, “Ndusan nyé bõõb ne mendib, bon mod ahúe' awë atómé me. Meékwognedéé áhune ké mímé nkǝod mé metámbé. Adusén nyé ne Edǝádǝj éche Esáá, ádusén-ne nyé ne muú. ¹⁷ Awánlé éché epeben á ekáá, ábel nén, ápeb míme menyán ámín. Nzé amadé, álád mbum é bwám áte, ákõõ chós. Bon álád e'pǝó, ahyáád bó á ebonde é muú éche éédtímé'.”

¹⁸ Né-ǝó Jõne alébé'áá bad ne ekud é pǝle émpǝe, ákanlé-ε bó nkalanj mí bwám. ¹⁹ Jõne anhób kǝájne wéε nkamlene Herǝde aá, abelé mbéb ngáne áwóó Herodyase, mwaád awë mwányanj, nchoo ne e'bébtéd bé mekan bémpǝe ábe ámbenlé. ²⁰ Abád-te áyale míme mbéb rısyǝál Herǝde anhé Jõne á mbwǝg.

Bédúséné Yesue

(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)

²¹ Bõõb-pǝó, áde Jõne ámáá ekud é bad adusen, Yesue mó ámpǝ ampǝ aá ádusen mó. Ade ámáá mó adusen, ábwǝg-ábwǝg ankáné. Ade ákánnéé nẽ dǝó ngob e dyõb énédnédé. ²² Hé-'áá Edǝádǝj éche Esáá ébidé ngáne élǝá, bon ésudé mó á nló mín. Ehób chõmpǝ émbíd ádyõb nén, “Edii awem mwán a nlém awë ndǝó hwámbwam. Ndé menyinge ne we.”

Abum á ndáb áde Yesue

(Mat 1.1-17)

²³ Yesue ambé dyam móom mé mwë méláán bon ábootád míme nsón. Bad bényiné'áá mó néé mwán awë Josebe. Josebe ambé mwán awe Elié. Elié ambé ²⁴ mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Levie. Levie abédé mwán awe Melekye. Melekye ambé mwán awe Janne. Janne ambé mwán awe Josebe. ²⁵ Josebe abédé mwán awe Matatya. Matatya ambé mwán awe Amǝse. Amǝse abédé mwán awe Nahume. Nahume ambé mwán awe Esilye. Esilye ambé mwán awe Nagaya. ²⁶ Nagaya abédé mwán awe Maate. Maate ambé mwán awe Matatya. Matatya ambé mwán awe Simene. Simene ambé mwán awe Joseke. Joseke ambé mwán awe Jodaa. ²⁷ Jodaa abédé mwán awe Joanane. Joanane ambé mwán awe Resa. Resa ambé mwán awe Serubabele. Serubabele ambé mwán awe Salatyé. Salatyé ambé mwán awe Nerie. ²⁸ Nerie ambé mwán awe Melki. Melki ambé mwán awe Adie. Adie ambé mwán awe Kosame. Kosame ambé mwán awe Elamadame. Elamadame ambé mwán awe Ere. ²⁹ Ere ambé mwán awe Josua. Josua ambé mwán awe Elesaa. Elesaa ambé mwán awe Jorime. Jorime ambé mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Levie. ³⁰ Levie ambé mwán awe Simione. Simione ambé mwán awe Judaa. Judaa ambé mwán awe Josebe. Josebe ambé mwán awe Joname. Joname ambé mwán awe Elyakime. ³¹ Elyakime ambé mwán awe Meleya. Meleya ambé mwán awe Mena. Mena ambé mwán awe Matate. Matate ambé mwán awe Natane. Natane ambé mwán awe Dabidé. Dabidé ³² mwán awe Jese. Jese mwán awe Obéde. Obéde ambé mwán awe Boase. Boase ambé mwán awe Salmoné. Salmoné ambé mwán awe Nasoné. Nasoné ³³ ambé mwán awe Aminadabe. Aminadabe ambé mwán awe Ademine. Ademine ambé mwán awe Arenie. Arenie ambé mwán awe Heseǝne. Heseǝne ambé

mwän awe Pɛresɛ. Pɛresɛ ambé mwän awe Judaa. ³⁴ Judaa ambé mwän awe Jakɔbɛ. Jakɔbɛ ambé mwän awe Aisigɛ. Aisigɛ ambé mwän awe Abrahamɛ. Abrahamɛ ambé mwän awe Tɛra. Tɛra ambé mwän awe Nahɔ. Nahɔ ³⁵ ambé mwän awe Sɛrugɛ. Sɛrugɛ ambé mwän awe Rewɛɛ. Rewɛɛ ambé mwän awe Pelɛgɛ. Pelɛgɛ ambé mwän awe Ebɛɛ. Ebɛɛ ambé mwän awe Sela. Sela ³⁶ ambé mwän awe Kanane. Kanane ambé mwän awe Apasade. Apasade ambé mwän awe Semɛ. Semɛ ambé mwän awe Noa. Noa ambé mwän awe Lamekɛ. ³⁷ Lamekɛ ambé mwän awe Metusela. Metusela ambé mwän awe Hɛnɔkɛ. Hɛnɔkɛ ambé mwän awe Jarɛɛ. Jarɛɛ ambé mwän awe Mehaleɛ. Mehaleɛ ambé mwän awe Kenane. Kenane ³⁸ ambé mwän awe Enose. Enose ambé mwän awe Seta. Seta abédé mwän awe Adame. Adame-’ɛ abédé mwän a Dyɔb.

4

Satanɛ akágé Yesue (Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ Bɔɔb-pɔɔ, áde Yesue abidé á edib é Jodan, anlón ne Edáádəŋ éche Esáá. Entimén mó á ehyánge. ² Andyéé áwed móom mé e’pun méniin, Devəle ákágé mó. Mmé mesú mésyā́l enkəndyáá chómchóm. Ambíd e né-ɔ́ nzaa ewagáá mó. ³ Dɔ́ Devəle álángeé mó áá, “Nzé wɛ-ɛé edé Mwän a Dyɔb, kamlén ádén aláá wéé, átim ewele.” ⁴ Yesue antimtén mó áá, “Eténlédé á kálag e Dyɔb nén bán, ‘Saké ndyééd chəmpɛn edide moonyon á alongé.’”

⁵ Héɛ Devəle ákééné mó á ekone mín, álúmté mó melonj mé nkɔ́nsé mésyā́l áyale mwă esónj é pónidé. ⁶ Dɔ́ álángeé mó áá, “Nɔné’, bébágé mɛ nkamlɛn ámín e ábén bwɛm é’syā́l. Nwóó-’ɛ kunze ábe mod ké ahéé awe ídáá abɛ. Məbɛ wɛ mó. ⁷ Né-ɔ́ nzé ebagé mɛ edúbé, né wéé ewóó ábén bwɛm é’syā́l.” ⁸ Yesue antimtén mó áá “Eténlédé nén bán, ‘Ebwógkɛ’ Sánjwéé ádonj Dyɔb mebólónj, ébage-’ɛ mó edúbé. Mwənpɛn-naa étánjéne abele.’”

⁹ Héɛ Satanɛ ákééné Yesue á Jerusalem. Atyéemān mó á nzonjɛ e Ndáb-e-Dyɔb mín, bonj álánjé mó áá, “Nzé wɛ-ɛé edé mwän a Dyɔb, éheb á bwɛle-mín hén, éhún á ndɔɔb. ¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyɔb nén bán, ‘Dyɔb dékamlén éche ángel ásáb wɛ,’

¹¹ ‘épəm-mɛ wɛ ámín, ábel nén weébómɛ ekuu á aláá.’”

¹² Yesue-’ɛ antimtén mó áá, “Kálag e Dyɔb ehóbe nén áá, ‘Weékəgɛ Sánjwéé, ádonj Dyɔb áte.’”

¹³ Devəle amaá-’áá mó akəg áte menzii mésyā́l, bonj áhidte’, áhəg mó mwă etál.

Yesue aboótédé nsón á Galilia (Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ Yesue antim ámbíd á Galilia. Edáádəŋ éche Esáá émbɛ ne mó, dɪn dɔ́-’ɛ ákanlád mó mbwóg áte ésyā́l. ¹⁵ Ayágté’áá bad áwab ndáb é mekáne, moosyā́l ákəmté mó.

Bad bé Nazaret béekobéé Yesue (Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)

¹⁶ Ade ápédé á Nazaret wéé ákwógé, ansól á ndáb e mekáne á Mbwɛ-mé-nkóme-áte, ngáne ámmɛnténné abel. Dɔ́ átyéémé ámín, álán epɛd. ¹⁷ Bémbé mó nhíbe ní kálag é metelag níme nkal é’dáádəŋ Yesayaa. Anhuné chɔ́ áte, ákūné epɛd éche ehóbe nén bán,

¹⁸ “Edáádəŋ éche Sánjwéé edé ne mɛ,

áyāle Dyōb ápwédé me aá, mbel ehāngé é nkalaj ḿ bwām wée betoótōkē bé bad.

Alómné me ehāngé aá, bad ábe bédé á mehanjé, béhide á mehanjé, aá, bad ábe békwédé ndím, bényīnēn

aá, bad ábē békudé metuné á mekáá mé baáb, nhúd b́ á metuné-te
 19 aá mbel-le ehāngé nēn meé pónké epedé echē Dyōb álúmtéé bad ngol.”

20 Amaá-aá alāj, ádíb kálag áte, ábag ch́ ómbíd wée mod awé anone ndáb e mekáne. Anké ádyēé áse, míd mésyāal ménone mó. 21 D́oó álānjéé b́ aá, “Echén eped éche nyéwógé, élóné epun é’chií.”

22 Moosyāal ankéméd mó, menyáké mékób b́ áyāle kase e póle echē ebídáá mó á nsāl, bésēdté’ bánken, “Kíné saá mwān awé Josepe mó nēn-é?” 23 Yesue ambád b́ aláa aá, “Mbíí meé, nyéēkalé me ngan bán, ‘A mod a bwel, choód yāl.’ Nyéēlāā-é me bán, mekan míme nyéwógé bán mbelé á dyad á Kapenahum bán, mbel-láa mó áwēm dyad-té hén.” 24 “Nlāa nyé nēn meé, nkal é’daádaj eewoó’é edubé áwē dyad. 25 Nyébíi-óó nēn bán, á pónké eche Elaijaa, mbúú eechódeé áyāle mwē nílāan ne eped. Nē dēmbēl sánkalaa a nzaa ambé alonj áte ásyāal. Bekúd híin bémbē á mbwóg e Israel hén ene pónké. 26 Boj Dyōb dénkēnlómmé Elaijaa áwāb. Anlóm mó dásō á alonj á Sidon á dyad á Sarefa wée nkúd a mmwāad ampée. 27 A pónké echē nkal é’daádaj Elisha ámpē ndun e mod e melaj embé á Israel. Boj Elisha enkēnsáádté mod a melaj ké nhóg awé ambíd á alonj á Israel. Namanē, mod awé ambíd á alonj á Siria móo ánsáádté.”

28 Ade bad ábe bémbē á ndáb e mekáne béwógé-é nē, ekanj énkōb b́ áte. 29 Héé bépádté áse, béhé mó abum ámín, békēen mó á asóg á dyad. Ngáne bēnlōngē á ekone ḿn, bēntimén mó á mbám mé ekone ábel bétined mó á ekone sé. 30 Boj ansam b́ áftinté, ákē-é mó.

*Mod awé edáádaj é mbéb émbēé áte
 (Mak 1.21-28)*

31 Yesue ansyógé á dyad á Kapenahum á mbwóg e Galilia, ábootéd ayáged á mbwe-mé-nkóme-áte. 32 Nyaa eche áyágté’áá enkóméd bad yāl áte bwāmbwam áyāle ábē e’yale bémbē ngíne. 33 A ndáb e mekáne wée áyágté’áá, mod ambé awé edáádaj é mbéb ékámllánáá. Héé áboótédé abón aá, 34 “Bób! A-Yesu, mod a Nazaret, cheé syānē déwōjné? Ehyedé sé awúu-ye? Mbíí we bwām. Edíí mod awé Dyōb álómé, awé asáá.” 35 D́oó Yesue ákánné échē edáádaj é mbéb áte aá, “Lám, bíd ane mod áte!” Héé ébómé ane mod áse áftinté bad, boj ébídé mó á yāl, ésebán élógné mó.

36 Menyáké ménkōb moosyāal, bésēdté nhóg ne aníníí bánken, “Nyaa e nhóbtéd ehéé nēn-é? Chán mod ákámlláné e’daádaj bé mbéb ne kúmbe esyāal, é’wōgnē-é mó?” 37 D́ín dēnké mó mbwóg áte esyāal áyāle mekan míme ábélé’áá.

*Yesue achōjté ekud é bad
 (Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)*

38 Ade Yesue áhídté á ndáb e mekáne, anké á ndáb wée Simōne. Antán néé Simōne mwaád nyaa ákonléé, ahéb ámbáá dēnsog mó. Bēnchānj Yesue bán, ádid mó bwām. 39 D́oó Yesue ásidté mó á nkag, awúlén áse, aláá ahéb áded aá, átede mó. Abwōg-ábwōg ahéb dēmmaá mó á yāl, ásyāā áse, ákōb-pe b́ nken.

40 B́oob-póó, áde enyēn éboótédé asud, bad bésyāal ábe bēnwōj bad bé nkole ábe békónlé’áá nkole nyaa ne nyaa bēmpēén b́ áwē. Ambán nhóg téé ekáá ámín, ádidé b́ bwām. 41 E’daádaj bé mbéb b́mpē é’bídé ekud é bad á yāl, é’bōnē’ bán, “Edíí mwān a Dyōb!” Ankáné b́ áte, eémwage’áá-é aá béháb akan, áyāle bēmbíi bán, adíí Ane awé Dyōb Awógté.

*Yesue akalé nkalanj ní bwám
á ndáb é mekáne é bad bé Israel
(Mak 1.35-39)*

¹ Mbwe mbwe pírib, Yesue ansyáá á dyad-tê, ákê á ahángé á hóm. Bad bêmbootéd mó ahéd. Ade bédíbté mó, bénkênháá mó etál ákê hóm. ⁴³ Dóó álángeé bó aá, “Ntángeéne ákê á myad mémpée, ábel nèn ríláa bómpē nkalanj ní bwám tánjene nkamlèn ní Dyób. Mmén nkalanj móó ríkás bonj Dyób álómē me.” ⁴⁴ Né-óó akalé’áá nkalanj ní bwám á ndáb é mekáne é mbwóg é Judeya.

5

*Yesue apwédé bembapee
(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)*

¹ Mbwe nhóg Yesue antyéém á nkin mé edib é Genesaret. Bad bēnlənjéd mó áwóg eyale é Dyób. ² Héé ányíné bétángeé myóle mébe á nkin. Bekób-bé-súu bēnkēmbáá áwēd-te. Bēwópé’áá échab mbínzé. ³ Dóó ásólé á bōle ábe Simone, aláá mó aá, ásyənjed mó á nkin. Adyē-’aá á bōle-tē, bonj ábootéd bad ayáged.

⁴ Ade ámadé nē, anláá Simone aá, “Kéén bōle wée ndib edíí, bonj nyébwēm mbínzé.” ⁵ Simone antimtén mó aá, “A-Sánj, sékébwēm mbínzé nkuu rísyáál, séékōbēē chómchóm! Bonj mēbēl ngáne éhóbé.”

⁶ Dóó bēbwémé mbínzé. Bēnkōb ndun e súu kááj mbínzé éhape’. ⁷ Bēnlēbē baáb ábe bēbédé á bōle ábíní bán béhye bēwōnjgen bó. Ade baáb bēpédé, myóle mésyáál mébe ménlōn ne súu kááj mébootéd asú ásē. ⁸ Ade Simone Petro ányíné nē, ankwē Yesue á mekuu, áhóbē aá, “A Sánjú, sòn! Syáá wée rídíí áyāle ndíí mbelē-mbēh.”

⁹ Simone anhób nē áyāle émbē bóobe baáb menyáké bwāmbwam ányín ndun e súu eche békóbé. ¹⁰ Menyáké ménkōb káájne Jemse bó Jōn, bán ábe Zebedie, ábe bēmbē á echoj é akób á súu. Héé Yesue álángeé Simone aá, “Weebáá’. Bootya chíi nyéētédē bad nlem á abum áhíd me.” ¹¹ Ade bēpééné nímb myóle á nkin, bēntédé chóm ésyáál áhed, bēbootéd-te Yesue áhíd.

*Yesue achōjté mod awē meləj mékóbé
(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)*

¹² Mbwe nhóg Yesue abédé dyad ahóg. Mod awē meləj mékóbé yāl esyáál ampē awē. Anyín áde ányíné Yesue, ankwē mó á mekuu, ácháá mó aá, “A-Sánj, nzé edáá ehēle ébēl me nsánj.” ¹³ Dóó Yesue ábídte ekáá, ábānē mó á yāl bonj álángeé mó aá, “Ndáá, sánj!” Ábwóg-ábwóg nímb meləj mémmaaáne mod á yāl. ¹⁴ Yesue anláá mó aá, eelángeé modmod, aláá-’e mó aá, “Kág élúmed yāl wée prise, ásimen we. Ebag-ke mende ngáne mbéndé e Mosēe éhédeé álúmed bad wée mósaá.”

¹⁵ Ké nēngáne Yesue ánkāngē mó aá eelángeé mod, dīn démbē ákag mó mbwóg áte esyáál áyāle nímbē mbeltéd. Nē démbēl ndun e mod éladné mó á nkab, áwóg chóm éche áhóbé, ne ábel ádid bó bwám. ¹⁶ Bonj nzé pónde empē mó, ayógké áá atim á ahángé, ákáne.

*Yesue achōjté mod awē awédé eped
(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)*

¹⁷ Mbwe nhóg ampē Yesue ayógté’áá bad. Befarisia ne bemeléede bē mbéndé bēmbē áhed. Bēmbld dyad ne dyad tēé á mbwóg é Galilia ne Judeya, káájne á Jerusalem. Ngum e Dyób empíi mó, ádid bad bé nkolé bwám. ¹⁸ Dóó-’aá bad behóg bēpēneé mod á mekále mīn awē awédé eped. Béhédé’áá nzií eché bēsōnléé mó á ndáb-te, ánaad mó á’sō-te wée Yesue. ¹⁹ Bēnkēnkudté etál áyāle ndun e mod enlōn áhed. Dóó bēchágké á ndáb mīn. Dóó bēnédté nnəj,

bésudéd ane mod bɔ̀ɔ̀be mekále á etále-tê á s'ò-te wée Yesue. ²⁰ Ade Yesue anyín adúbe ádè ábe bad béwóó áte anláá ane mod awè awédé eped aá, “Amúē, nlagséné wε mbéb.”

²¹ Dɔ̀ɔ̀ bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bebóótédé anyoo áte bánken, “Ebál é mod éhéle ésyáá Dyòb nén? Nzéé ahele se álagsén mbéb ésebán Dyòb dèmpen?” ²² Yesue anchem bó mewèmten áte. Héé ásedtée bó aáken, “Cheé ékásá bonj nyéwòò' enén ndín e mewèmten? ²³ Ahéé adé dyam ásad, áhób wée, ‘Nlagséné wε mbéb,’ káa áhób wée, ‘Syáá ásē, ébooted ake?’ ²⁴ Bonj mēlūmēd nyé mēé, Mwān-a-Moonyon awóó kunze álagsen mbéb á nkòḡsé.” Héé álānggēé ane mod awè awédé eped aá, “Nlāngε wε nén mēé, syáá ásē, étéd nímōn mekále, ésúe' á ndáb.”

²⁵ Abwōg-ábwōg ane mod anhidé ásē áfinté e bad, atéd nímē mekále, ásūē-ε mó á ndáb, ákag ákēmté Dyòb. ²⁶ Menyáké ménkòb moosyáál awé ambé áhed. Héé bebóótédé Dyòb akēn ne mbwōg áte bán, “Sényíné akan dé menyáké chii nén.”

*Yesue achénlé Levié
(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)*

²⁷ Ambid e nē Yesue ansyáá áhed. Ade ákagké nē, annyín nsaad-a-tááε nhóg bán Levié. Levié andyéé ásē á ndáb eché ákóbáá tááε áte. Héé Yesue álānggēé mó nén aá, “Hídé mε.” ²⁸ Dɔ̀ɔ̀ Levié átyéémé ámín, áchēnē chòm ésyáál áhídé-ε mó.

²⁹ Bɔ̀ɔ̀b-pɔ̀ɔ̀, Levié anchāg sánkalaa a ngande áwe ndáb á dín áde Yesue. Besaad bé tááε híin ne bad bēmpēe bēmbē áhed. ³⁰ Héé Befarisia ne ábāb bemeléede bé mbéndé bényonγγéé áte wée Yesue ábē bembapεε, bésēdté bó bánken, “Cheé ékásá bonj nyáábe besaad bé tááε ne bebel bé mbéb bēmpēe nyédyāg ndyééd, nyé mwāg-ke mīm hōm ahóg?” ³¹ Yesue antimtén bó ne ngan aá, “Bad ábe bēdyéé bwām bēetógnεnεé mod-a-bwēl. Bad ábe bēkonle' bɔ̀ɔ̀ bētógnéné mod a bwēl. ³² Nyébii nén bán, meépedéé áchéle bad ábe bēkòbnédé á s'ò é' Dyòb, bonj mpedé áchéle bebel bé mbéb mēé bésóg mbéb abel.”

*Nsēdtéd tāngene
adid á yāl nzaa á mekáne-tē
(Mat 9.14-17; Mak 2.18-22)*

³³ Befarisia bēmbād ahób bán, “Bembapεε ábe Jɔ̀ne béménténé yāl nzaa adid á mekáne-tē. Melemlem né-'aá Befarisia ábāb bembapεε bómpē bébeleé. Cheé ékásá bonj ábōj bēdyāg ndyééd, bēmwāg-ke mīm?” ³⁴ Yesue ankweintén bó ne ngan aá, “Chán bad ábe bēlébpé á ngande e e'wóngé béhele bēdidé yāl nzaa á mekáne-tē áde mod awè akude sómbe ádíi adé ne bó? ³⁵ Bonj epun épē éche bēkòbénne bó mod awè akude sómbe. Eché epun dɔ̀ɔ̀ bēdidé yāl nzaa á mekáne-tē.”

³⁶ Yesue anláá bó ngan aá, nzé mod ahóbe aá, mónabpe' mbóté, eeséléé eped é abad áyāle mbóté ekóólé bonj ánabnáád mbóté e nchun. Nzé abelé nē, né asalé mbóté ekóólé. Ké eped ékóólé-ε éetāngánné ne mbóté e nchun. ³⁷ Melemlem nēngáne mod éētēdēε mīm mékóólé se ahé mó á nchun mé ntyág, se ápen. Ayāle nzé abelé nē, né mīm mēhòd kóḡj ntyág nýéd, mīm mémád asyōge, ntyág-ke ámpē nībēb. ³⁸ Bētāngéné béhé mīm mékóólé á apom dékóólé. ³⁹ Bad ábe bó-ε bēmwāg mīm, béemaá'ε mīm mé nchun amwé se bēhedé mékóólé. Bébele bēhób bán, “Saa mé nchun móó mébóó-yε?”

6

*Nsɛdtéd t̃ngene abel dé nsón
á mbwɛ-mé-nkóme-áte*
(Mat 12.1-8; Mak 2.23-28)

¹ Mbwɛ nhóg Yesue ne ábɛ bembapɛɛ bétómé'áá á nzag e ngun-té. Nén démbɛ á mbwɛ-mé-nkóme-áte. Ábɛ bembapɛɛ bɛmbootéd e' sóg é ngun apád, bɛpáǵkɛ', bédyág. ² Nguse é Befarisia bényíné-'áá nɛ, boŋ bɛsɛdté bó bánken, "Cheé ékóá boŋ nyébelé akan áde mbéndé éebagɛɛ kunze ábel á mbwɛ-mé-nkóme-áte?" ³ Hɛɛ Yesue mós-ɛ ásedtɛɛ bó aáken, "Nédé nyéeláá' é á kálag e Dyób dyam áde k̃n̄ Dabide ámbɛnlé áde nzaa ékóbé mós ne ábɛ bad-ɛ?" ⁴ Ansól á Ndáb-e-Dyób mós ne bad ábe bɛnwoón mós, atéd e'wɛle ábe é'bédé ndɛ e Dyób, adyé. Boŋ echɛd mbéndé éebagɛɛ mod ké nhóg kunze ádyɛ ábɛ e'wɛle étómɛɛ prisɛ. Mwɛn andyé, ábɛ-'ɛ kááŋne bad ábe bɛnwoón mós donɛge." ⁵ Yesue ámbádé bó áte aá, "Mwán-a-Moonyoŋ awóó nkamlɛn kááŋne ám̄n e mbwɛ-mé-nkóme-áte."

Yesue achõnté mod awé ekáá éwédé
(Mat 12.9-14; Mak 3.1-6)

⁶ Epun émpɛɛ Yesue ankɛ á ndáb e mekáne. Ambootéd bad ayáged. Nén ámpɛ démbɛ á mbwɛ-mé-nkóme-áte. Mod nhóg-ke ámbɛ áhed awé ekáá émbáá éwédé. ⁷ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bɛnóné'áá mós chodchod, ányín nzé ádid ane mod bwám á mbwɛ-mé-nkóme-áte, ábel nɛn békóben mós awusé. ⁸ Yesue mós-ɛ anchém bó mewɛmten áte. Hɛɛ Yesue álanɛɛɛ ane mod aá, "Hyɛ étyéem áf̄nt̄t̄ hén." Ane mod anwógɛn mós. ⁹ Dóó Yesue ásedtɛɛ bad aá, "Nyéeláá mɛ ké édé mbéndé ábel mboŋ á mbwɛ-mé-nkóme-áte, káa ábel mbéb. Édé mbéndé ásoŋ alongé á mod, káa áwúu mós?" ¹⁰ Ahóbe nɛ, anɔne-'ɛ bad á mesó. Dóó álanɛɛɛ ane mod aá, "Sálé ekáá áte." Asálé áde ane mod ásánlé ekáá áte, ekáá éndyɛɛ mós bwám ámpɛ. ¹¹ Nɛn dénkóbed Befarisia ne bemeléede bé mbéndé ekan áte, béháǵké mós ápid mós mekáá.

*Yesue apwɛdɛ bembapɛɛ bé
nlomag dyóm ne bébɛ*
(Mat 10.1-4; Mak 3.13-19)

¹² Ámbíd e pónyé Yesue ankɛ á ekone m̄n ákáne. Ankáné nkuu n̄syā́l kááŋ ne mbwɛmbwɛ. ¹³ Boŋ áde b̄n̄ é'kénlé, anchélé ábɛ bembapɛɛ, ápwɛdɛ dyóm ne bébɛ áwab t̄nt̄t̄, áchágé bó aá, bembapɛɛ bé n̄lomag. Ábɛ bembapɛɛ bé n̄lomag bébédɛ, ¹⁴ Simɔne awe ámbagkɛ d̄n̄ aá, Petro, bó mwányan Andreyá, Simɔne, Jakóbe, Jone, Filibe, Batolomyo, ¹⁵ Matyo, Tɔmase, Jemse mwán awé Alfase, Simɔne mod a kán, ¹⁶ Judase, mwán awé Jemse ne Judas Iskaríode awé ant̄m̄ Yesue asóm.

Yesue ayáǵtɛ, achõnté-'ɛ ndun e mod
(Mat 4.23-25)

¹⁷ Dóó bóobe bembapɛɛ bɛsyógkɛ á ekone sé, bɛpag á hóm áde átánlé. Bɛnt̄n̄ bembapɛɛ bɛmpɛɛ hiin ne ndun e mod áhed. Ene ndun e mod émbíd á mbwóg e Judeya-té ésyáól, á Jerusalem, káŋne á myad mé T̄ire ne Sidon á nkin mé edíb é nkwé. ¹⁸ Bɛmpɛ nɛ áwóg Yesue echɛ póle, ne ábel nɛn ádid bad ábe békonle bwám. Adidé'áá bad ábe edáádɛn bé mbéb é'táǵtɛ'áá bómpɛ bwám. ¹⁹ Mod tɛé áhedáá aá mós nsidét̄n̄ mós ngáne émbɛɛ bán, ngine ebídé'áá mós á yál echɛ edidé'áá bad bwám.

Mekan mé nnam ne mé medim
(Mat 5.1-12)

²⁰ Hɛɛ ábóótédé ábɛ bembapɛɛ akalɛn aá,

“Nnam mbê ne nyé betóótōkē bé bad áyāle nyédé ásé e nkamlen ní Dyōb.

²¹ Nnam mbê ne nyé ábe nyédé nzaa bɔɔb, áyāle Dyōb dékōdēd nyé.

Nnam mbê ne nyé ábe nyélebe bɔɔb áyāle nyéewó.

²² Nnam mbê ne nyé nzé édé bán ngáne nyéhídeé Mwǎn-a-Moonyon, bad békósó nyé, bábáa nyé á yǎl, bésyáá nyé, béchage-’é nyé mǐn mé mbéb.

²³ Nyéwóge bwám, nyébwεεn ámǐn nímé mbwε, áyāle nsábe níme nyékudté ádyōb ríchábé ámǐn. Melemlem nē dǔo besáá bé’ bɔɔb bǔmpé bésyáá’áá bekal bé dǎádǎn.

²⁴ Bɔn édé ngǎl ne nyé ábe nyédé nhɔn, áyāle nyémaá echɛn nde akud.

²⁵ Edé ngǎl ne nyé ábe nyékódé bɔɔb, áyāle pǔndé ɛpɛ eché nyétaké nzaa.

Edé ngǎl ne nyé ábe nyéwɔɔ bɔɔb, áyāle nyéélɛb, nyéchfi-’ε.

²⁶ Edé ngǎl ne nyé nzé moosyáál ákémte nyé. Nē dǔo ábáb besáá békémtaa bekal bé dǎádǎn bé metóm.

Nyédǎn bad ábe békósó nyé

(Mat 5.38-48, 7.12a)

²⁷ “Bɔn nlǎnge nyé ábe nyéwóglan me hén bɔɔb meé, nyédǎn bad ábe béhede nyé kǎkɔɔ, nyébenle-’ε bad ábe békósó nyé mboŋ. ²⁸ Nyénamed bad ábe bésyāŋtad nyé, nyékánnad-te bad ábe bébele nyé nhel mé mekan. ²⁹ Nzé mod abómé we abén á akág, ékunnéd mó adíníí ámpé. Nzé mod akóbné we rímōŋ nkobe, weebǎŋné mó ké echoŋ sǎte. ³⁰ Kénzée awé achómé we chǔm, béé mó. Mod ké ahée-’ε awé adumné we bwēm, weéhɛdné mó bǔ ámbíd. ³¹ Kéchée eche édás weé bad bébel áwōŋ, ébel chǔ áwáb.

³² “Nzé nyédás bad ábe bédás nyé bɛnɛn, né mekenag méhéé nyékudté ne nē? Kásǎne bebel bé mbéb bǔmpé bédás bad ábe bédás bǔ. ³³ Nzé nyébele mboŋ dásǔ wée bad ábe bébenle nyé mboŋ bɛnɛn, né nsyāŋ ríhée nyékudté ne nē? Kásǎne bebel bé mbéb bǔmpé bébele nē. ³⁴ Nzé édé nén bán bad ábe nyélyágé nlém bán bǔmpé bǔbál nyé bwēm bɛnɛn bǔo nyébáleeé bwēm, né nsyāŋ ríhée nyékudté ne nē. Ké bebel bé mbéb bǔbále baáb ngáne bebíí bán bǔmpé bǔbál bǔ melemlem. ³⁵ Bɔn nyédǎn bad ábe béhede nyé kǎkɔɔ, nyébenle-’ε bǔ mboŋ. Nyébálee-’ε bad bwēm ésebán nyésine dyamdyam ámbíd e nē. Nē débɛl Dyōb ábe nyé nsábe níme ríchábé á mǐn, nyéchǎgné-te bán, bán bé Dyōb á Ngum. Nyébii-’ε bán, Dyōb áde ngǎl ne bad ábe béésǎgnán Dyōb, ne ábe bébébé nlém. ³⁶ Nyéwōŋ nlém ní ngǎl melemlem ngáne awēn Títée áwóó nlém ní ngǎl.

Nyaa eché bad bébidtee mbaku

(Mat 7.1-5)

³⁷ “Nyéekáadté bad, bɔn Dyōb dǔmpé déekáadté nyé. Nyéehóbé bad, bɔn Dyōb dǔmpé dééhóbé nyé. Nyélagsan bad bɔn Dyōb dǔmpé álagsan nyé.

³⁸ Nyébage bad, bɔn Dyōb dǔmpé ábage nyé. Akab áde nyékudté, békín dǔ, bǔpumed-te dǔ ámǐn, kásǎn ásyagke, bɔn bǔpémtdé nyé. Melemlem mé nhǎgtéd níme ébenlédeé móo Dyōb dǔmpé débénlédté.” ³⁹ Yesue ankale bǔ ngan aaken. “Mod awé akwede ndim ahele alyágéd waáb mod a ndim-ε? Bǔ bad bébe béehúnné ebii-ye? ⁴⁰ Mwǎn-a-ayáge eetóméeé mod awé ayágte mó, bɔn kénzée awé amadá ayáge áte, abelé abé ndágke eche awe meléede.

⁴¹ “Cheé ékás bɔn éwámsán mwǎ púted anyín á díd á wǎn, ésebán ehele nkɔg níme rídé emōŋ á díd anyín? ⁴² Chán éhele-se eláá mwǎnyon weé, ‘Amúé, mwé, ríhúd we mwǎ púted á díd’, áde wéenyínéé nkag níme rídé mmōn á díd? A-bedog-bad! Sébé éhúd nkɔg níme rídé mmōn á díd, dǔo wétōŋ’é púted eché edé mwǎnyon á díd anyín, bɔn ehúd-te chǔ.

*A epum dɔɔ bécheméé bwɛl**(Mat 7.16-20, 12.33-35)*

⁴³ “Alín á bwɛl á bwám déebeléé-se áchyáá e’pum bé mbéb. Alín á bwɛl dé mbéb-pe déechyáá’ é e’pum é’ bwám. ⁴⁴ A epum é bwɛl dɔɔ bécheméé alín á bwɛl. Ebyééné bwám bán, béepádɛɛ ngun á yál e mbísaŋ káa besabé á yál e mewán. ⁴⁵ Mod a bwám abele bwám áyále é’bíde mós á nlém-té wée bwám ékónnéde. Mod a mbéb-pe abele mbéb áyále mbíde mós á nlém-té wée mbéb nkónnéde. Edé nê áyále, mam míme nílóné mod á nlém-té, mós-’aá mébide mós á nsɛl.

*Belónj bé ndáb bébe**(Mat 7.24-27)*

⁴⁶ “Chán nyéchégéeé me pónde téé bán, ‘A-Sán, A-Sán,’ boŋ nyéebɛlɛ dyam áde nlanŋeé nyé? ⁴⁷ Mod téé awé apedé áwem, awé awóge ábɛm e’yale, boŋ ábelé-’e ngáne nhóbéé, mēhəgtɛn nyé nyaa e mod eché ákóó abé. ⁴⁸ Adé nées nlonj-a-ndáb, awé anlíme mekon mé ndáb se ásé, ásúm é ene ndáb eláá mín. Edib énlóné, éból mós á ndáb-te ne ngíne, boŋ énkénhɛnlé chós apán, áyále ambíi chós alónj. ⁴⁹ Boŋ kénzéeé awé awóge ábɛm e’yale boŋ eébele ngáne é’hóbéé adíi nēngáne mod awé anlonj ndáb ésebán asumme chós. Ade edib ébólé mós á ndáb-te, ene ndáb enkwé melemlém mé pónde, epáá-’e nyaa eche ekamé ahəgtɛn.”

7*Yesue achōjté mbəledɛ**awé mod ambáá a sánze**(Mat 8.5-13)*

¹ Bad bésyáál bɛnwōg mímén mekan míme Yesue áhóbé’áá. Ade ámáá mós ahób, ankɛ á dyad á Kapenahum. ² A dyad-té wé, mod ambáá a sánze é Roma ambé awé akamlan mbwókel e sánze. Awé mbəledɛ nhóg awé ándəŋgɛ ákónlé’áá káŋj áhéde awé. ³ Nées ane mod ambáá a sánze áwóge Yesue dúu, anlóm belyáged bé dyad áá béchɛnled mós Yesue, áhye áchood awé mbəledɛ. ⁴ Bépédé-’aá wée Yesue, boŋ bécháá mós ne nlém nhóg bán, “Hyé éhébe ane mod. Adíi mod awé atəŋgéné mimonj nhébe akud. ⁵ Adəó ádɛd alonj á bad, alónjé-’e syáné ndáb e mékáne.”

⁶ Yesue anwoón bó. Boŋ áde ákwóge ape á ndáb wée ane mod ambáá a sánze, dɔɔ mod ambáá a sánze ne álóméé baáb wée Yesue ámpɛ áá, bɛláa mós bán, “A-Sán, weətagtɛ wé yál, mmén meékwoɛnedeé ákob wɛ nken áwém ndáb. ⁷ Nén ábélé menkénhɛnlé ké ape áwonj e’só. Boŋ ké eyale chós wénhəbpɛ, awém mbəledɛ ádyéé bwám. ⁸ Mmén ndíi mod awé adé ásé e nkamlɛn, mmén-ne nwóó sánze éche níkamlanné. Nlanŋe póg meé, ‘Kág’, ékág-ke nê dɛn. Nlanŋe empée meé ‘Hyág’, éhyág-ke nê dɛn. Nzé nlanŋe awém mbəledɛ meé, ‘Bɛl échén’, ábelé-’e nê dɛn.”

⁹ Ade Yesue áwóge nê, yál enkám mós áte. Héé ákúnné e’só wée echoŋ é bad éche éhídé’áá mós, álánŋé bó áá, “Ne mbále, nlanŋe nyé meé, meényínɛɛ mod á alonj á Israel ké nhóg awé awóó nyaa e adúbe eché anén nken-e-mod áwóó.”

¹⁰ Atim áde bad ábe bɛnlómme bétímé ámbíd á ndáb, bɛntán nēngáne ane mbəledɛ ámáá bwám adyɛɛ.

Yesue apuúdté nkúd a mmwáád mwán

¹¹ Eebeméé áte* Yesue ankɛ á dyad áde béchəgɛé bán Nain. Abé bembapɛɛ bɛmbɛ ne mós ne echoŋ é bad. ¹² Ade ápédé bɛnbɛn ne mmwɛ ní dyad, bad

* 7:11 Eebeméé áte: Donŋe á kálag dé’só éwóó: Nées bín é’sánŋé.

bém̄bīdēn ndim ní mod níme mém̄bē mp̄om ní mwán níme nyaá. Nyaá abédé nkúid a mmwaád. Ndun e mod echē embīd á dyad-tē, embé ne mó. ¹³ Ade Sàngú Yesue ányíné ane mmwaád, ankóbtén mó etyag. Dóo álāngēé mó aá, “Lénéd awé!” ¹⁴ Ansíde á’sō, ásitén mekále níme bēmpēm̄mē ndim ní mod ámin. Bepém bentyéem. Hée áhōbēé aá, “A-kódemod, nlānge we nēn meé, syáó ásē.” ¹⁵ Dóo ane kódemod echē anwé ésyāngé ásē, bon ēbootáád dyam ahób. Hée Yesue ábágé mó wée nyaá.

¹⁶ Mbwóg ménkōb moosyáál, békēmtē Dyōb bán, “Nkal é’daádaj ambáá abíde áwéd títé,” bēhōbe-ε bán “Dyōb ápíidé ábe bad!”

¹⁷ Mmēn nkalan tāngene Yesue ménwōgnēd mbwóg e Judeya áte esyáál ne meloḡ níme méde benben.

*Jōne, Ndušene alómé abē bembapeε wée Yesue
(Mat 11.2-19)*

¹⁸ Bembapeε ábe Jōne bómpē bēnwōg nímén mam. Hée békíí mó aláa. ¹⁹ Dóo átédé bēbe, alómé bó wée Yesue, aá bēseded mó nēn bán, “Wε-εé edé ane awé Dyōb áhōbē aá móólom-ε, ngé sébē sésine’ mod ampée?”

²⁰ Abē bad bēpédé’-aá wée Yesue, bēlāngē mó bán, “Jōne, Ndušene alómé sé áwōḡ aaken, ‘Wε-εé edé ane awé Dyōb áhōbē aá móólom-ε, ngé sébē sésine’ mod ampée?”

²¹ Póndé eche bēpédé áhed nē, adidé’-aá ekud é bad bwám ábe betágnáá nkole nyaá ne nyaá, ábe bēnkúid medim ne bad ábe e’daádaj bē mbéb é’bédé áte. Ambēl bad híin ábe bēnkwē ndím bényínne’. ²² Hée átimtanné Jōne ábē bembapeε aá, “Nyétime’ ámbīd, nyéke nyéláa Jōne mekan níme nyenyínne’ díd ne níme nyéwógé. Nyéláa mó bán, bad ábe bēnkwē ndím bényínne’, ábe bésyágté’-aá békag bwám, ábe meloḡ ménkōbpē bésáá.† Abe bēnkwē ndóg bēwógne’, ábe bēnwē, bēpuude’, nkalan ní bwám-me ámpē níkalte’ wée betóótōkē bē bad. ²³ Nnam níbē-ε ne kénzēé awé eéhəḡlene nlem á abum tāngene me.”

Yesue alāngé bad nyaá e mod echē Jōne ádii

²⁴ Ade mēsénze níme Jōne nímaá atim ámbīd, Yesue ambootéd ndun e mod echē embé áhed akale tāngene Jōne. Ansedéd bó aaken “Póndé echē nyémbídtē áke dé atán Jōne á ehyānge, cheé nyéwēm̄tēnnē bán nyéēnyín? Apab á chyaá áde epub éságté-ye? ²⁵ Cheé nyénkéé anon? Mod awé ahédé kase é mesan-ε? Nyébii nēn bán, bad ábe bēwáa’ kase é mesan, bon bétōgné-ε yál, bédyεe dásō á ndáb é kán. ²⁶ Cheé-ō nyénkéé anyín? Nkal é’daádaj móo nyénkéé anyín-ε? Nē dēn! Ne mbále, nlānge nyé meé, nyényíné mod awé atómé nkal é’daádaj. ²⁷ Jōne mó adé ane awé bēhōbē’-aá áde betélé e’yale ábe Dyōb áhōbē aá, ‘Nōné’, nlóme nímmē mēsénze níme mēsēbē we á’sō, ábonḡsen we nzii.’

²⁸ A mbále mod ké nhóg awé abíde á abum dé mmwaád eetóméé Jōne. Bon ké nē, mod awé adé ndimten áfíté e bad ábe bédé á nkamlen ní Dyōb, adé etógnén tómaa Jōne.”

²⁹ (Bad bésyáál ábe bēnwōg chōm éche Yesue áhōbē, kəḡne besaad bē tááse bēnkwen̄tén bán ntii ní Dyōb ní tāngéné, áyale bēnkúid edusen éche Jōne. ³⁰ Bon Befarisia ne bemeléede bē mbéndé bēnchīm yál kəḡne ntii ní Dyōb áyale bēmbāḡ edusen éche Jōne akob.)

† **7:22** Asáad á yál: Nzé meloḡ ménkōb mod bétédé’-aá mó nēe mod awé eesáa. Bébéné’-aá mó bán eesíté wée bad bédíí.

³¹ Yesue ambád ahób aaken, “Chee méhagténné nyongel é bad e'chii? Chán bèn békóó abé? ³² Bédii nêngáne bëndem ábe bédyéé á dyad-té, boŋ belébpé nhóg ne aníní bán,

‘Sétóngé nyé e'lon, boŋ nyéeságéé.

Sékónné nyé nkánjé ní kwééd, boŋ ké nê nyéechyē' é awé.’

³³ Ade Joné, Ndusene ápedé, eéyake'áá ndyééd adyé, eemwáge'áá-é mím. Nyébootéd ahób bán, ‘Edáádəŋ é mbéb édé mós áte!’ ³⁴ Mwän-a-Moonyon apedé, ádyāg ndyééd, á mwāg-ke mím, nyéhōbē bán, ‘Nyénóné mós, adəə ndyééd bwāmbwam. Mmwé mímé ngēn, awonjəne belad bé táásé ne bebél bé mbéb.’ ³⁵ Boŋ káəŋ ne á asóg, mod téé awé abíí dyam abelé ahób áá, nzii e Dyōb etāŋjéné.”

Mmwáad awé belágséné mbéb

³⁶ Farisia nhóg anlébé Yesue áá ahye ádyē ndyééd áwe ndáb. Ade ápedé áwed, andyéé ásé, ádyé ndyééd. ³⁷ Mmwáad nhóg mós-é abédé á dyad-té wé, awé abédé mbélé-mbéb. Awóg áde áwógé bán Yesue ádyāg ndyééd á ndáb e Farisia, ampéén apom á dyōg dé elod é bwām áhed. ³⁸ Anyogén ásé bənben ne mekuu nime Yesue, ábootéd achii, ásobtē' mós mekuu ne mėsəd. Ampíné mós mekuu ne éché esid é nló, ámwāá mós mekuu álúmed edúbé, anyōnlé-é mós mekuu ne ádé dyōg dé elod é bwām.

³⁹ Anyín áde ane Farisia ányíné nê, anhób áwe nlém-té áá, “Nzé nkal é'dəəđəŋ mós anén mod ánkongé abé, né abágé'áá abíé' nyaa e mmwáad eche anén mmwáad awé akidtan mós ádíí ne abé áde áwóó, né abíí-é nēn áá anén mmwáad adíi mbélé-mbéb.” ⁴⁰ Héé Yesue álāŋgéé mós nēn áá, “A-Simōn ndəə wé mwā póle aláa.” Farisia ne ankwentén áá, “A-meléed, chee édé? Kāg á'sō, éláa me.” ⁴¹ Dóó Yesue áhóbéé áá, “Mod nhóg abédé awé abalé'áá bad ngáb. Ane mod akalé'áá bad bébe melúm. Akalé'áá nhóg móom mé e'kálé métaan, aníní-é e'kálé étáan. ⁴² Bó modmod bénkēnhenlé atue. Né-óó anlāgsén bós mod téé áde alúm. Bəəb-pəə, áyāle bós bad bébe, nzé-módé edúbé wéé átōmtēn mós adəŋ?” ⁴³ Simōne antimtén mós áá, “Ndúbé meé, ane awé alúm déntōmtēnné achab ámín.” Dóó Yesue áhóbéé áá, “Etāŋjéné.”

⁴⁴ Dóó ákunneé wéé ane mmwáad, boŋ álāŋgē Simōne áá, “Enyíne anén mmwáad-é? Ade rísólé áwōŋ ndáb, wenkēmbáá me mendíb wéé ríwobned mekuu. Boŋ anén mmwáad asāŋtē me mekuu ne nímé mėsəd, apíné-é mós ne éché esid.† ⁴⁵ Wenkēnháá me tál, boŋ taa mensól hén, eesógéé me mekuu anyole. ⁴⁶ Wenkēnwógédté me dyōg á nló ákob me nken, boŋ awógté me dyōg dé elod é bwām á mekuu. ⁴⁷ Edəŋge é ngíne éche anén mmwáad álúmté, édé nhagtén ne alagsen áde ákudé áyāle ekud é mekan mé mbéb éche ábélé. Mod-te awé béebudéé mbéb alagsen, eébudēē edəŋge alúmed.” ⁴⁸ Héé Yesue álāŋgéé mmwáad ne áá, “Ekudé alagsen dé mbéb áyāle mbéb rímōŋ rísyāāl.” ⁴⁹ Bad ábe bəbōó bédyágé'áá ndyééd bēnsédéd yāl bánken, “Ebál é mod éhéé chén éche éwóó kəŋne kunze álagsen mbéb?” ⁵⁰ Yesue anláá mmwáad ne áá, “Adúbe áde éwóó áchōŋtē wé, kāg ne nsaj.”

8

Nguse é bebaad ehíde Yesue

¹ Ambíid e nê Yesue ambootéd ake myad ne myad, mémháá ne mėsad. Akagé'áá, ákalé' nkalaj ní bwām mé nkamlēn ní Dyōb. Akééné'áá ábē

† **7:44** A mbwóg e bad bé Israel, nzé mod akobé'áá mod nken, antāŋjén mós mendíb abe áwobe mekuu, ahé mós tál, awógéd-te mós dyōg á nló.

bembapεε dyóm-ne-bébe. ² Bebaád ábe e'dáádəŋ bé mbéb bémbεε áte ne ábe békónlé'áá nkole mémpée, boŋ áchōōd bō, bōmpē bémbē á echoŋ. Ábē bebaád bébédéε, Maria mmwaád a dyad á Matala awē ánhūdtē e'dáádəŋ bé mbéb saámbe á yāl, ³ Joanaa, mmwaád awe Kusa, mod awē abédé nló áyāle bembeléde ábe Hεrəde, Susanaa ne ekud é bebaád bēmpée. Ábē bebaád bébēnládtáá ábab bwēm bēn, bétəgnán Yesuε ne ábē bembapεε.

Ngan e mbál-e-bū
(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ekud é bad émbíd dyad ne dyad téé áhye dé anyín Yesuε. Ade beládné áte nē bōob, ankalé bō ngan nēn áá, ⁵ “Nkwel-é-nzag nehóm ankē mbál asob á nzag-tē. Ade ásobeé mó nē, donge dénhūn á nzii-tē, bōtóm bé nzii bémad mó akogted ámín, menən mómpē mémad mó asōmte. ⁶ Donge dé mbál dénhūn á eláá mín. Mmē ménkōb, boŋ ménhyēlē áde méepedeé akwog, ngáne édífí bán ndəob e eláá mín eékoŋgéé mendíb. ⁷ Donge ámpē dénhūn wéε mekōd médífí. Néε bōōbō békwoǵē, mekōd ménkáŋ ábē bwēm. ⁸ Mbál mémpée méntān ndəob e bwām. Ménkwōǵ, níchyáá-'ε bwámbwam. Donge dé e'sóg dénwalé mbwōkel é mbum.” Ade Yesuε ámádé nē, ambád áte áá, “Kéznéé awē awóó metúu áwóǵe'.”

Chōm éche ékós boŋ Yesuε ákalé' ngan
(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Ámbíd e pónde, Yesuε ábē bembapεε bēnlāā mó bán, átógned bō ene ngan. ¹⁰ Héε aláŋǵéé bō nēn áá, “Dyōb ábágé nyé kunze ábíi kun é nkamlen ní Dyōb. Boŋ bad ábe bélyágé áse, béwōǵ chó néε ngan ábel nēn, bényíne', boŋ béecheméé, béwóǵe', boŋ béēsōŋtānnē.

Yesuε atóǵké ngan e nwén-é-mbál
(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ “Bōob-pōō, nítógned nyé ene ngan. Mbál nídi Eyale é Dyōb. ¹² Mbál níme ménhūn á nzii-tē nílúmte bad ábe béwóǵe eyale é Dyōb, boŋ ámbíd e pónde Devəle áhye ahúd bō chó á nlém-tē, ábel nēn béédúbpē Dyōb se békūd e'soosōŋ. ¹³ Mbál níme níhúné á meláá-tē nílúmte bad ábe, nzé béwóǵe Eyale é Dyōb, békobe chó ne menyinge, boŋ éché eyale éēwēnnádtē bō á nlém-tē. Bédúbpē Dyōb á esón é pónde boŋ á pónde e mekəǵsen bédol yāl ámbíd. ¹⁴ Mbál níme níhúné á mekōd-te, nílúmte bad ábe béwóǵe Eyale é Dyōb, boŋ káōŋ ne á asóg, mpúlé mé nkōŋsé, abud á bwēm awōŋ, ne menyinge mé nkōŋsé níkáŋ bō nlém áte. Nē ákəə', béeheléé kəse é e'pum achyáa. ¹⁵ Mbál níme mó-'ε méntān kəse e ndəob, nílúmte bad ábe béwóǵe Eyale é Dyōb ne nlém nísyāal, békōō-'ε chó á nlém-tē. Nē ábele' béwəsan kəōŋ béchyáá e'pum.

Nzé béchodé etrukán, béekoŋgéé chó
(Mat 4.21-25)

¹⁶ “Modmod eémāā'ε etrukán achod se ákōō chó á ebwəǵ-sé, káa atíbed chó á anōŋ sé. Abelé ákēlē chó dāsō ámín, ábel boŋ kéznéé awē asóle á ndáb, anyíne ekíde. ¹⁷ Dyam téé áde áde á e'koŋnéd-te débíd á nhéné. Kéchéé-'ε éche énsōóm á e'koŋnéd ébyēen, ébíd-te á enyēn. ¹⁸ Né-óó, nyétéd pónde ngáne nyéwóǵlanné. Kéznéé awē awóó nsōŋten ní kun é nkamlen ní mín, Dyōb débād mó níme nsōŋten abε. Ane awē mó-'ε eewóó, ábōd ké éche áwém'téné áá mówōō.”

Túmbé eche Yesuε
(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

19 Βαῶβ-ποῶ, áde Yesue nyaá ne baányan béhyédé mó anyín, bénkênhenlé mó ape benben, áyāle etál éēbēdeé ngáne ndun e mod énləhnedté mó. 20 Dóo bad belángeé mó bán, “Pón nyóó bóobe baányon bétyéémé á ebwóg, béhede-’e we anyín.” 21 Héé Yesue átimtanné bó nén aá, “Bad ábe béwóge eyale é Dyób, bébelé-’e ngáne échē eyale éhóbeé, bóó bédé awem nyaá ne ábēm baányan.”

Yesue ahóódté ekukud
(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

22 Mbwe nhóg Yesue ansól á bóle-té ne ábē bempapee, aláá bó aá, “Syáá déchabe ped e edib eníní.” Dóo bébwógké eke. 23 A eke-té wē, e’chó bénkōb Yesue. Hē dóo ekukud étáné bó áfinté e edib. Mendib ménsāl bó á bóle-té kósh, mam mébēén bó ebébtéd. 24 Héé bekíí Yesue anyem ásē bon belángeé mó bán, “A-Sán, a-Sán, pón syáne dewág-ōō!” Dóo ányémme ásē, ákännē ekukud échēd áte, éhóó-’e. Edib éche éhóde’áá áte chómpē énsōg ahod. 25 Dóo ásedtēé bó aaken, “Néde nyéedúbpéé me-ye?” Nén dénkōbēd bó mbwóg, yāl-le enkóm bó áte bwámbwam bésēdté nhóg ne aníní bánken, “Ebāl é mod éhéé chén, éche ékamlan kóshne ekukud ne mendib, kósh béwōgne-’e mó?”

Yesue achóhté mod a Gerasin
awē e’daádəh bé mbéb bēmbēē áte
(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

26 Yesue ne ábē bempapee bēnchabé edib, bootya á Galilia, bēpē á múde nímíní, á mbwóg e Gerasin.* 27 Ade ábíde á nkin ambomén mod a dyad nhóg awē e’daádəh bé mbéb bēmbēē áte. Ebéde etún é pónde áde ane mod ééháge’áá mbóté. Eédye’áá ké á ndáb-te, nzése á soóbadē. 28 Anyín áde ányiné Yesue, ankwē mó á mekuu ne esaád á nsāl, ábōnē aá, “A-Yesu, Mwān a Dyób a Ngum, cheé sóo déwóhne? Són, weekógsán me.” 29 Nē démbē áde Yesue ámáá e’daádəh bé mbéb akamlen aá, e’bíd mó áte. Ngen ne ngen, nzé e’daádəh bé mbéb bēnsāl mó áte, ké á mehange dóo ámbēē, apádtádtáá bengəbengōbē ábe béhéde mó á mekuu ne mekáá, bon edáádəh é mbéb ékeené mó á ehyánge. 30 Yesue ansēded mó aaken, “Chán dīn adíí we?” Ankwentén aá, “Amutee.” Anhób nēngáne e’daádəh bé mbéb híin bēnsōnlé mó áte. 31 E’daádəh bé mbéb ábed e’cháá’áá Yesue bán, eehúnté bó á echóg échē éewóo asóg,† 32 Esog é nguu ebéde áhed édyāg medyé á mbám mé ekone. Dóo ábē e’daádəh e’cháá’é Yesue bán átede bésāl ké á esog é nguu-té. Dóo Yesue ábágé bó kunze. 33 Abíd áde e’daádəh bé mbéb bē e’bíd ane mod áte, bēnsāl échē nguu áte. Dóo nguu éwúbpé áse, ényágté’ á e’láá bé nkin mé edib, éhún á edib-té, éhó-’e. 34 Ade benon bé nguu bényiné nē, béntōm mehélé, békag bēkanlé bad nkaləh á dyad-té ne á mebwóg nime médé benben. 35 Awóg áde bad béwóge-’áá nē, bébwóge-’e áse áke dényín dyam áde ábēnléde. Bépéde-’áá wēe Yesue ámbēē, bényín ane mod awē ánhúdté e’daádəh bé mbéb áte ngáne ádyéé mó á akéb, ahéde mbóté á yāl, ádyēē-’e bwám. Dóo mbwóg ríkóbe bó. 36 Bad ábe bényínēn dīd bēnkálé bó ngáne Yesue áchóhté ane mod. 37 Héé bad bé mbwóg e Gerasin belángeé Yesue bán ásyəə áwāb ndəob, áyāle mbwóg ní ngine ménkōb bó. Dóo ánsólé mó á bóle-té, bon ásuē’. 38 Mod awē bēnhúdté e’daádəh bé mbéb áte anchán mó aá búmō békag, bon Yesue antiméd mó ámbíd aá, 39 “Timé’ áwōh dyad, éke ékanle bad ndəle a dyam échē Dyób ábēnlé we.” Ane mod ansú á dyad, ákag, ákanle mod téé dyam áde Yesue ábēnlé mó.

* 8:26 Gerasin: Donje á kálag dé’só áwóó Gadara, émpēe-’e éwóó Gegesa. † 8:31 Ebíí: Mewēmtēn mémbē bad bán e’daádəh bé mbéb bēbē á mbwóg á ndib e ebíí kósh né echab pónde e nkógsen epedé.

*Yesue apuúdté ng'ondére p'óg
áchòòd-te mmwaád ampée
(Mat 1.18-25)*

⁴⁰ Ade Yesue áhúú, ndun e mod enhyè mó aságnen ne menyinje ngáne émbèé bán bésiné'áá mó. ⁴¹ Héé mod nhóg awè béchágé'áá bán Jairuse ápédé áwē. Jairuse abédé nhóg átúnté benkamlene á ndáb e mekáne. Ankwé Yesue á mekuu, ácháá mó aá, áhye áwe ndáb. Aá ⁴² nímē mpòm ní mwän a mmwaád nhede awé.

Ade Yesue ákagké áwed, bad bēnləñnéd mó. ⁴³ Mmwaád nhóg ambé áhed awé akònlé'áá nkole nímē mekií mébídé'áá mó á yál pónéd ésyāā. Mmē nkole mbédé mó á yál á etún é dyóm-a-mwé ne níbe ésebán modmod ahele mó bwám add. ⁴⁴ Héé ábíde Yesue ámbíd, bon ásitén Yesue mesó mé nkobe nímē ánwāá'ē. Abwōg-ábwōg mekií ménsōg mó abíd á yál. ⁴⁵ Dóó Yesue ásedtée áaken, "Nzé-módé asitén me?" Modmod enkēnkwenénténne. Dóó Petro áhóbéé áá, "A-Sán, ngómē ndun e mod eləñnéde wē, kóáñ békáñnéne' ē wē." ⁴⁶ Bon ké nē Yesue anhób áá, "Mod akidténe me, áyāle nwógé ngáne ngine ebídé me á yál." ⁴⁷ Ade ane mmwaád ányíné nē bəəb áá móshelée yál akoo, ámbíd Yesue á'sō. Anás'áá ne mbwōg. Ankwé mó á mekuu. Héé áhóbéé á'sō wée bad bésyāā chóm éche ékáá bon ásitén mó, ne ngáne módyéé bwám melemlem mé pónéd. ⁴⁸ Dóó Yesue áhóbéé áá, "A-mwän-a-mmwaád, adúbe ádōñ ádíde wē bwám. Kág ne nsan."

⁴⁹ A pónéd éche Yesue áhóbéé nē, dóó mod awé bélómé wée Jairuse ápédé bon áhóbē nēn áá, "Weétagné wē Meléede ataged. Awonj mwän amaa mó awé." ⁵⁰ Yesue awógé-'áá nē, bon álāñgē Jairuse áá, "Weewógé mbwōg! Dúbe dúlpén, né mwän ádyéé wē bwám." ⁵¹ Ade Yesue ápédé wée Jairuse áwe ndáb, enkēnháá etál áá, mod ampée áhíd mó á ndáb-te éetóméé Petro, Jonē ne Jemse, nchoo ne ane mwän sáá bó nyan. ⁵² Bad béchyé'áá, bélebé-'ē. Yesue anláá bó nēn áá, "Nyéechyēē'. Ane mwän eewédeé, akúne kúnén." ⁵³ Bad bēmbootéd mó awəə, ngáne bēmbī'ē bán amaa awé. ⁵⁴ Héé Yesue áchəñgé mó ekáá, bon áchəgé mó áá, "A-mwän, páde áse." ⁵⁵ Dóó edəəðəñ étímé mó á yál, apádé-'ē áse ábwōg-ábwōg. Yesue anláá bó áá, bébe mó ndyééd, ádyē. ⁵⁶ Yál enkóm nyaá bó sán áte bwámwam, bon Yesue anláá bó áá, béekanlé modmod dyam áde ábénléde.

9

*Yesue alómé bembapēē dyóm-ne-bébe
(Mat 10.5-15; Mak 6.7-13)*

¹ Yesue anchélé ábē bembapēē dyóm ne bébe abwōg ahóg. Ambag bó ngine ne kunze áhúd bad e'dəəðəñ bé mbéb áte, ne ámad nkole nyaá ne nyaá. ² Anlóm bó áá, béke békale nkalanj mé nkamlen ní Dyób, béchonjte-'ē bad. ³ Dóó álāñgēé bó nēn áá, "Nyéewánlé chómchóm á eke, ké ntón, ké ekwe, ké ndyééd káa ngáb, modmod eewánlé-'ē mbóté ébe. ⁴ Ndáb ké ehéé eché nyésólé áte, nyédyéé áwéd-te kóáñ ne mbwē nímē nyésyənngé. ⁵ Dyad ké áhéé-'ē áde béekobéé nyé nken, nyétedē dó, nyékūd-te ebumbú á mekuu álúmed nēn bán échab ebébtéd éne nēn." ⁶ Héé bembapēē bébwōgké áse, békág dyad ne dyad téé, békálé nkalanj ní bwám, bédídé-'ē bad bwám hóm ne hóm téé.

*Herdé atage dte
(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)*

† 8:43 Donge á kálag dé'só ébádé bán: Ammád chóm ésyāā éche ánwōngē abébed wée bad bé mēl.

7 Bɔɔb-pɔɔ Herɔde awɛ akamlánnáá alonɔ á Galilia anwóg mam mésyáál níme mɛmbɛnléd. Mewɛmtɛn métágé'áá mó áte áyále bad behóg behóbé'áá bán, Jɔne apuúdé, 8 ábíníí bán, Elaijaa atimé ámbíd á nkòŋsé, bémpɛe-ɛ bán, nkal é'dáádəŋ nhóg a'ɔɔd mó atimé ámbíd á alonɔgé. 9 Herɔde anhób áá, "Mɛmbɛl bésɛl Jɔne nló. Nzéé ampée níwogéé bán abele nímén mekan?" Nɛ démbɛl ádɔŋ áá mɔnyín ane Yesue.

Yesue adíté ndun e mod

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jɔn 6.1-14)

10 Ade bembapɛɛ bé nlomag béhúú ámbíd, bɛnláá Yesue mam níme bébélé. Héɛ átédé bó bon átimné bó á ahónɔgé á hɔm á dyad á Betsaida. 11 Ade amute á bad áwogé nɛ, dénhíd mó áwed, kóŋŋ bétán mó. Ankob bó bwám, ákanlé bó pále e nkamlɛn ní Dyɔb, áchoŋtɛ-ɛ bad ábe behédé'áá bwám adyɛɛ. 12 Ade ngukɛl épédé dɔɔ bembapɛɛ beláŋge Yesue bán, "Chené ábén bad, bétimé' á myad-té níme méde benɛn, ábel behɛd ndyéed ne hɔm áde bɛnaá'ɛ. Ndyéed eesáá hɛn, e'noŋ-ɛ béesaá wɛɛ dédíí nɛn." 13 Héɛ Yesue áláŋgɛé bembapɛɛ áá, "Nyé bó nyébe bó chɔm éche bédyɛɛ." Dɔɔ behóbɛɛ bán, "Séwóó e'wɛle é'táan ne súu ébe. Ene ndyéed eéhelɛɛ bad bésyáál akwog." 14 Mesonɔgé mé bad ábe bébédé áhed mɛmbɛ e'kálé é'táan. Bon Yesue anláá ábɛ bembapɛɛ áá, "Nyélad bad áte, nyékab bó bon akab téé ábɛ móom mé bad métáan." 15 Bɛnkáb bad áte ngáne ánhɔbpɛ. 16 Héɛ Yesue átédé ábɛ e'wɛle é'táan ne éché súu ébe, ákabé áte, áságnán Dyɔb bon ábagé bembapɛɛ áá békabpe bad. 17 Bad bésyáál béndyɛ, békód-tɛ kóŋŋ ene ndyéed élyáŋ ásɛ, eche beládé áte e'lónɔ dyom ne é'be.

Nzé-módé Yesue mwɛn ákóó abé?

(Mat 16.13-28; Mak 8.27-9.1)

18 Mbwe nhóg Yesue anchíb yál áke dé akáne. Bembapɛɛ bɛnɛn bóɔ bémbɛ áhed. Ansedéd bó aaken, "Nzé-módé bad bó behóbɛɛ bán ndé?" 19 Bɛntimtɛn mó bán, "Donɔge á bad behóbɛ bán, edii Jɔne Ndusɛne. Donɔge áhɔbɛ bán, Elaijaa, bémpɛe bán, nkal é'dáádəŋ a'ɔɔd atimé ámbíd á alonɔgé." 20 Dɔɔ Yesue áhóbɛɛ áá, "Bon nyébɛn-ne, nzé-módé nyéhóbɛɛ bán ndé?" Dɔɔ Petro áhóbɛɛ áá, "Edii Ane Awɛ Dyɔb Awógtɛ."

21 Héɛ ásimɛɛ bó etúu áte, áláŋgɛ-ɛ bó áá béepanlé áte. 22 Ambád áá, "Mwán-a-Moonyon atónɔgɛnɛ ákūd metake híin, bad bémbáá bóɔbe beprise bémbáá ne bemelɛde bé mbéndé béban-ɛ mó á yál. Bɛwúú mó, bon e'pun ábe é'lóntɛné é'láán, ápuú." 23 Anláá moosyáál áhed áá, "Kénzɛé awɛ adáá mɛ ahíd ásob yál mendíb, ápɛm ádɛ awɔg mbwe téé, bon áhíde mɛ. 24 Ayále kénzɛé awɛ ahɛde ádɛ alonɔgé ason, áhɔd dɔ. Kénzɛé-ɛ awɛ abódé ádɛ alonɔgé áyál echɛm, ákūd alonɔgé áde déemaá'. 25 Nsyááŋ ríhɛ mod ákudtɛ nzé akudé nkòŋsé nisyáál bon ábɔɔ, ké'ɛ abódé éché edáádəŋ. 26 Kénzɛé awɛ ákwágɛn mɛ ne ábɛm e'yale, Mwán-a-Moonyon mómpe ákwágɛn mó á pónde echɛ ápɛɛ ne ehúmɛ éché, nédɛ ehúmɛ é Sán ne ángɛl éche esáá. 27 Bon á mbále, baahóg bédé nló ámín bóɔb, béenyínɛnnɛ kwéed díd, áde béesɛbpɛɛ nkamlɛn ní Dyɔb anyín."

Yál eháŋlɛné Yesue

(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

28 Nɛɛ émadé ké e'pun waam, áde Yesue ámáá ahób nɛ, ankeɛn Petro bó Jɔn ne Jemse á ekone mɛn ákáne. 29 Ade ákannɛɛ nɛ, e'só bɛnháŋlɛn mó á nló, nkobe níme mó-ɛ nípúbé féréd, nímwáá-ɛ áte. 30-31 Abwɔg-ábwɔg bad bébe, Mosɛɛ ne Elaijaa, bémbídɛn ehúmɛ é ngum, bébootéd mó akalɛn. Békálé'áá

ngáne alōnēdtē ntií rí Dyōb t̄ngene kwééd eche áwēē á Jerusalem. ³² E'chó bénlōn Petro ne baáb á díđ. Ade békábnédé bényín ehúmé éché ne bad bébe áhed. ³³ Ade ábē bad bébe bétēdtēé Yesue, dōo Petro álāngēé mó aá, “A-Sán, ébóó ngáne syáá dédíí hén. Délōn e'bem é'láán, échōn, éche Mosē ne éche Elaijaa.” Anhób nē ešebán abíí chōm éche áhóbēé. ³⁴ Eépedēé ké amad á nsəl, boŋ mbag ébíd, ékúdtén bó. Nén dēnkōbéd bó mbwóg. ³⁵ Héé bēwógé ehób ébídé á mbag-tē nēn, “Mwān awēm mó nēn. Mōo n̄p̄wédē. Nyéwógne mó.” ³⁶ Emáá-'aá ahób nē dōo bényíné Yesue mwēnp̄en. Bēnkōó ádén akan ešebán bēkanle modmod dō.

*Yesue achōjté kōdemod
eché edāōdāŋ é mbéb embēē áte
(Mat 17.14-18; Mak 9.14-27)*

³⁷ Ade b̄n é'sánge, Yesue bōōbe bembap̄ee bēnsūd á ekone-sé. Ndun e mod eh̄e mó abomen. ³⁸ Héé mod nhóg á echon é bad-tē wē álēbp̄eé mó aá, “Amelēed, sōn, ncháá' wē meé, énon awem mwān á díđ. Adíí me mp̄om mí mwān. ³⁹ Edāōdāŋ é mbéb étagte mó. Nzé échóngé-'e mó, abelé abón esaád, ahún áse, ánuádé káŋ mehod mébíđē mó á nsəl. Elédte mó achene, né emáá mó ȳl ached áte. ⁴⁰ Mēp̄eēn mó wēe ábōŋ bembap̄ee, ncháŋ bó meé, bēbíđe mó edāōdāŋ é mbéb chē áte, boŋ béehelēé.” ⁴¹ Dōo Yesue átimtanné aá, “Wáá, nyé bad bé' chii, mbeléd n̄m̄n méētyéemēé, nyéewōo-'áa adúbe. Chán máp̄eé nyé ad̄yēen boŋ nyédúbé me? Hyēné awon mwān hén.” ⁴² Ade ane mwān áhúé' é nē, edāōdāŋ é mbéb éched émp̄ií ane mwān, ébom mó áse, ánuádé. Dōo Yesue akánné éché edāōdāŋ é mbéb áte, ádíđ ane mwān bwām, ábāg-ke mó wēe sáá. ⁴³ Menyáké ménkōb moosyāál, ányín ndāle á akan awē Dyōb ábélé.

*Yesue akánlé eche kwééd ngan amp̄ē
(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)*

Ade bad belyógé bényágēé nē, áyāle chōm éche ébēnlédé, Yesue anláá bembap̄ee nēn aá, ⁴⁴ “Nyésōnḡten dyam áde r̄hedeé nyé aláa bwām. Bébē Mwān-a-Moonyon á mekáá mé baányon.” ⁴⁵ Boŋ ábē bembap̄ee bēenkēnsōjtēnné chōm éche ánhōbp̄ē. Embē nēe ngan eché elélé bó atóge, bēbáá'áá-'e mó asēded.

*Nzé atómténé mod
ambáá abé á'sō é' Dyōb?
(Mat 18.1-5; Mak 9.33-37)*

⁴⁶ Bembap̄ee bēmbootéd aswan̄ten t̄ngene mod awē atómténé mod ambáá abé áwab t̄ntē. ⁴⁷ Yesue anchēm bó mewēmten áte. Antéd mwāmp̄in mí mwēndem, áp̄eēn mó áwe akéb. ⁴⁸ Dōo álāngēé bó nēn aá, “Kéznéé awē akobé anēn mwān á d̄n adēm, né akobé me. Kéznéé-'e awē akobé me, né akobé ane awē alómé me. Né-ōó, ane awē adé mwāmp̄in áwen t̄ntē, né mó atómé mod ambáá abé.”

*Mod awē adé awōŋ
(Mak 9.38-40)*

⁴⁹ Jōne anhób aá, “A-Sán, sēnnyín mod abíđte bad e'dāōdāŋ bé mbéb áte á d̄n adōŋ, sēnláá-'e mó bán ásóg abel nē, áyāle eesáá ne syánē.” ⁵⁰ Dōo Yesue álāngēé bó aá, “Nyéelāngé mó bán ásóg abel nē. Kéznéé awē eetāŋgán syánē né adé ne syánē.”

Bébáá Yesue nken akob

⁵¹ Bōōb-pōó, pōndé eche Yesue ántāŋgēnnē akē ádyōb embootéd ap̄e. Né-ōó, ammād atíí aá, mótāŋgēnē akē á Jerusalem. ⁵² Hé-'aá alómé mēsénze á'sō.

Mênkě á mwá dyad a Samaria nhóg, ábele mós mbonjsén. ⁵³ Bonj áde ápedé áwed bad bé dyad bénkénkobpé mós nken áyāle á Jerusalem dós ákágé'áá.*
⁵⁴ Ade bembapεε, Jemse bó Jon bényíné nê, dós bésédte Yesue bánken, “A-Sánj, edaó wεé séchéle muú ádyöb, ríhye ríhyáad bó-yε?”† ⁵⁵ Bonj Yesue ankuné áwáb, ákänné bó áte.‡ ⁵⁶ Héε bóbbō bekíí á dyad démpēe.

*Bad ábe bémpon Yesue ahíd
(Mat 8.19-22)*

⁵⁷ Ade békagké nê, mod nhóg anláá Yesue áá, “Méhíd we kéhéé áde ékagké.”
⁵⁸ Dós Yesue átímtanné mós áá, “E'bubwóg é'wóó ábab e'lóm wée bésólé, menən-nε ámpé méwóó nímab mùm, bonj Mwán-a-Moonyonj eewóó' é hóm áde ábannéé nló.” ⁵⁹ Yesue anláá mod ampée áá, “Hyág, éhíde me.” Bonj ane mod antímtén mós áá, “A-Sánj, mwě, rísébe ríke rílime echem sánj.” ⁶⁰ Yesue anláá mós áá, “Mwě ndim rílmme nímab ndim rí bad. Bonj wε, éhé dne bán, éke ékanle bad nkalanj mé nkamlen rí Dyöb.” ⁶¹ Mod ampée anláá Yesue áá, “A Sánjú, méhíd we, bonj mwě, rísébe ríke rílyágten echem ndáb.”
⁶² Bonj Yesue anláá mós áá, “Kéznéé awé aboótédé hóm alíj, bonj ánoné' ámbíd, eékwogndéé ábel nsón áse e nkamlen rí Dyöb.”

10

Yesue alómé bembapεε móom saámbé ne bébe

¹ Ámbíd e nê, Sánjwéeé ampwěd bembapεε bémpēe móom saámbé ne bébe.*
 Anlóm bó á'sō bébe bébe dyad téé ne hóm téé áde ámbíí' é áá móöpě. ² Anláá bó áá, “Nzag echyáá bwámbwam, bwém é'hednad apád, bonj bepád béebuú' é áte. Né-óó, nyékánnε nén bán, nwóó-nzag álóm bepád. ³ Nyékag-kóó, bonj nyébíi bán nlóme nyé néε rídyonj rí mbód áfínté e ngā. ⁴ Nyéewánlé ekwε é ngáb á yál, ké ekwε empée, káa metámbé. Nyéébwāg-ke mod aleled á nzii. ⁵ Ndáb ké ehéé eche nyésānlē, nyéleled bó nén bán, 'Nsanj rímbē ne nyé.' ⁶ Nzé mod á nsanj adé áhed, né mímēn nsanj mébē ne mós. Nzé eesé, né métimén nyé bēn. ⁷ Ndáb ké ehéé eche nyésólé, nyédyεε áhed. Nyéepēnlád ndáb áte. Nyékob-pε kéchéé éche bébagéé nyé ádyé káa ámwé, áyāle mod á nsón atāngéné néε ákudeé níme nsábe. ⁸ Dyad ké ahéé áde nyépédé áte, bonj békob nyé nken, nyédyé kéchéé éche bébagéé nyé. ⁹ Nyédide bad bé nkole bwám, nyélaa-'ε bó nén bán, 'Nkamlen rí Dyöb rípedé nyé benben.' ¹⁰ Bonj dyad ké ahéé áde béekobéé nyé nken, nyéke á ntém nzii, nyéhōb nén bán, ¹¹ 'Ké échén ebumbú éche émbē sé á mekuu, sékudté nyé chō, bonj ké nê nyébíi bán nkamlen rí Dyöb rídé benben.' ¹² Nlānge nyé meé, á epun é nkáásé, nkógsen níme dyad á Sodom dényínnē mébē mwāmpín tómaa níme bad ábe bédé áde dyad áte békudté.

*Edé ngəl ne bad ábe béekunne mbíd
(Mat 11.20-24)*

¹³ “A-bad bé Korazin, ébēēn nyé ebébtéd! Ebēēn nyémpē ebébtéd á-bad bé Betsaida! Ayāle nzé émbē bán, ndāle é mekan éche Dyöb ábélé áwēn

* **9:53** Alonj á Samaria démbē áfínté melonj mé Galilia ne Judeya. Bonj bad bé Israel bénkénkobpé bad bé Samaria néε baányaj. Né-óó bad bé Samaria béekwentannaá bad bé Israel ábe bébídé'áá á Gallíia nken akob nzé békágé'áá ngande achog á Jerusalem. † **9:54** Donje á kálag é'só ébáde bán: nēngāne Elaijaa ámbenlé. ‡ **9:55** Donje á kálag dé'só ébáde bán: anhōb-pε áá, “Nyéebíí' é edaóđanj éche ékamlan nyé. Mwán-a-Moonyonj eépedéé áwúu bad, ápedé dáśó ásonj bó.” * **10:1** Móom saámbé ne bébe: Donje á kálag dé'só áwóó: móom saámbé.

myad, êmbenléd nê á dyad á Tirε ne dyad á Sidon, né bēnwāā melebe se etūn, bēmwagtéd-te mbúbú áyāl álúmed nēn bán, bēhājłéné ádad abé dé mbéb.

¹⁴ Bonj mbwe mé nkáásé, nkáá nıme bad bé Tirε ne bé Sidon mébē mwámpın tómaa nımēn. ¹⁵ Nyé bad bé Kapenahum ámpē, nyéwēmtan bán, nyémaá apē ádyōb, bonj bēsudéd nyé kāj se ásē á dü-á-muú.”

¹⁶ Héε álānggē bembapεε nēn aá, “Kéńzée awē awógné nyé, né awógné mε, bonj kéńzée awē abáá nyé á yāl, né abáá kājne mε. Kéńzée-ε awē abáá mε á yāl, né abáá kājne ane awē alómé mε á yāl.”

Bembapεε Móom saámbé ne bébe béhúú ámbíd

¹⁷ Ade bembapεε móom saámbé ne bébe ábe Yesuε ánlōmmē béhúú ámbíd, bēnlāá mō ne menyıngε mésyāāl bán, “A-Sāj, kājne e-dáádaj bé mbéb bēnsudéd yāl áwed e'só, atúb áde sétúbé we đın.” ¹⁸ Dóo Yesuε áhóbéé aá, “Nnyıne Satanε ahúne ádyōb nēngáne emwεdmwεd. ¹⁹ Mbagé nyé kunze ádyaa nyō bóobe bengaabobe bé mpwen ámın, ne átóm ngıne esyāál eche Satanε áte, Satanε ne ane awē akóó syánē. Dyamdyam débenléd nyé. ²⁰ Bonj ké nē ámpē, menyıngε nıme nyéwógēé méebāg nēn bán, áyāle e-dáádaj éwógné nyé, bonj pεn nyéwóg menyıngε dásō nēn bán, mın méténlédé nyé ádyōb.”

Yesuε awógé menyıngε (Mat 11.25-27, 13.16-17)

²¹ Abwōg-ábwōg Edáádaj eche Esáá† énwōgéd mó menyıngε bwámbwam, ahób aá, “A-Tē, Sāngwée a nkoj ní sé ne ní mın, nságnen mbê ne we áyāle elúmté mpın ní bēndem mam nıme ébājné bad bé debyée ne bad bé nsōjten. Eε, a-Tē, nē दें dáo édáó wεé, ébenled. ²² Nlāa nyé mεé, Echem Sāj ebagé mekan mésyāāl áwēm mekáá. Mod ké nhóg eékojtee mwān abıı ésebé Dyōb Titée. Mod ké nhóg-ke ámpē eebııé ngáne Titée akójté abé ésebé mwān, ne kéńzée awē mwān édáó aá mólúmed mó.”

²³ Héε ákúnné wée bembapεε, bonj álāngē bó á kun-tē nēn aá, “Nsimé ne bad ábe bényıne’ mekan nıme nyényıneé nēn! ²⁴ A mbále nlāngε nyé nēn mεé, bekal-bé-e-dáádaj híın ne kāj é bad híın bēnwānēn ányın mekan nıme nyényıneé ne áwóg mekan nıme nyéwógé bonj bēnkényınné, bēnkénwóg-káá.”

Ngan e mod a Samaria awē aboó nlém

²⁵ Bóob-póó meléede a mbéndé anhyε Yesuε akag áte aá, “A-meléed, cheé mébenléd bonj rıkúd alongé áde déemaá?” ²⁶ Yesuε antımtén mó aá, “Chán éténlédé á kálag e mbéndé. Cheé éláá áwed-te?” ²⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, “Étāngéné bán éđaj Sāngwée áđoj Dyōb ne nlém nısyāāl, ne edáádaj ésyāāl, ne ngıne esyāál, ne mewēmtan mésyāāl. ‘Éđaj-ε mwānyoj nēngáne echoj yāl.’ ” ²⁸ Yesuε anláá mó aá, “Ebıı akwenten. Nzé ebelé áned, né wékúd alongé áde déemaá” ²⁹ Ngáne ane mod áhédé’áá aá mósuud yāl nzom, ansédéd aáken, “Nzé béchāgēé wēn nē?” ³⁰ Atımten mó, Yesuε ankál ngan aá, “Mod a Israel nhóg akagé’áá eke, ámbíd á Jerusalem, átimé á Jeriko. Ade ápédé á etūn-té, bechıb bēnkōb mó, békōben mó chōm ésyāāl eche ánwālēē. Bēmbōmtéd mó kóáj áhédé awé. Dóo béchénné mó á nkag ní nzıı. ³¹ Prıse póg chōmpē esyōgk’é’áá melelem mé nzıı. Dóo átáné ane mod. Ámbamé nkag ní nzıı nımınıı. ³² Mod a túmbé e Levi awé abel’é’áá nsón á

† 10:21 Donje á kálag dé’só áwóó Edáádaj éche Esáá; émpēe bán, éche edáádaj.

Ndáb-e-Dyöb† awë mömpë ampë áhed, boŋ anyín mó, ambamá melemlen. ³³ Boŋ mod a Samaria nhóg awe atómé'áá ene nzii, ampë áhed. (Bad bé Samaria bóbbe bad bé Israel béechemtannaá.) Ade ányíné mó, anwóg mó ngól, ³⁴ ákë áhed, ahé mó mel á sii-të, ákarŋ chó, boŋ ápëmë mó á ésel mín. Apééné-'aá mó á dyad-të, boŋ ásönlë mó á ndáb e beken, áböŋgë mó. ³⁵ Néë bín é sánge ahúd e'kólé é'táan, ábag nwóó ndáb aá, 'Téd nën, étögnan anén mod, kéchéé émpëe éche wëbëbëdte, mëtimtéð wë ámbíd á ehúu.' " ³⁶ Héë Yesue ásedtëe anë meléede a mbéndé aáken, "Atínté e ábë bad bélaán ábe béntān ane mod awë bechíb bënłgënnë, ahéé anlúméd aá móðe waáb?" ³⁷ Meléede a mbéndé ankwentén aá, "Ane awë anwóg mó ngól." Héë Yesue álanğéé mó aá, "Käg-kō, wëmpë ébële' melemlen."

Mataa bō Maria békōbē Yesue nken

³⁸ Yesue ne ábë bembapëe bëmpë mwā dyad nhóg. Mmwaád nhóg awe béchágé'áá bán Mataa ankōb bō nken. ³⁹ Ane mmwaád mwānyan abédé ðin bán Maria. Maria anhyë Yesue adyëe á nkəg, áwóg mekan nime áyógté'áá. ⁴⁰ Boŋ Mataa anháğén áte ne nsōn rí ndáb-te. Dóo áhyédé Yesue aláa aá, "A-Sánğú, weenyínéé nën wëé, awem mwānyan atëðnéð mmëmpen nsōn rísyāā-l-ε? Láá mó wëé, áhye áwōŋgen me." ⁴¹ Boŋ Yesue antimtéñ mó aá "A-Mata, nlém rítage wë áte áyale ekud é mekan. ⁴² Boŋ dyan áde ahóg áde ákóó etógnén abé. Maria apwédé dó, áde'-ε bwām. Meéhēlē-áá se mbel se békōbēñ mó ðá."

11

Ayáged dé mekáne (Mat 6.9-13, 7.7-11)

¹ Mbwe nhóg Yesue ambé hōm, ákáñne'. Ade amáá akáne awë mbapëe nhóg anláá mó aá, "A-Sán, yáged sé ngáne békāñneé ngáne ðone án'yāğëdte ábë bembapëe." ² Yesue anláá bō aá, "Nzé nyéhede akáne, nyéhōb bán, 'A-Të, edúbé ébë ne ádon ðin. Mmoŋ nkamlen ríhye rítéd etál.

³ Bäğ sé eched ndyééd e epun é bín* mbwe téé.

⁴ Lagsén sé níméd mbéb, áyale sémpë sëlagsan mod téé awë apāñné sé, weémwāg se séhún á mekəgsen-të.' "

⁵ Dóo áhóbéé aá, "Nzé ewóó wën, boŋ ekúí áwë melúde wëé, 'Amúē, bál me e'wele é'láán hë, ⁶ sōn, nkúde nken awë achabé abíd, awem nsōn-a-echoŋ apedé áwëm. Meewóo-'áá chōm-ée ríchágtanné mó.' ⁷ Boŋ ane wën mó'-ε atímténé wë á ndáb-te aá, 'Weétagté me. Mmaá me ekob adib, syáábe ábëm bán sémaá anaa ášë. Méehenlé apáde ášë ábe wë chōmchōm.' ⁸ Nláa nyé á mbále meé, saké ké echoŋ éche nyédíí, chóó épād mó ášë. Boŋ abáðnen áde wëbāðnennë wën, dóo dékəŋ boŋ apáde ášë, ábë wë kéchéé éche éhedéé. ⁹ Nlanğe nyé nën meé, hedén Dyöb, ábë wë. Héð, Dyöb débël enyín, kũm ekob, Dyöb déðibnéð wë. ¹⁰ Ayāle kénzëé awë ahëðné Dyöb, áküd, awë ahedé'-ε, ányín. Kénzëé'-ε awë akumé ekob, Dyöb déðibnéð mó. ¹¹ Nyé besáá bé bán, nyé ahéé mwān áhedénnë súu, boŋ mó'-ε átimé ébagé mó nyö? ¹² Káa nzé ahëðné wë akii á kúb, boŋ wë'-ε étimé ébagé mó ngabobe a mpwēñ? ¹³ Nzé

† **10:32** Mod a túmbé e Levi: Dyöb dëmpwëð enén túmbé ábel nsōn á Ndáb-e-Dyöb. Bëwōŋğānnáá priše ánabe Ndáb-e-Dyöb áte ne áboŋsen ntii ní mende. * **11:3** Ndyééd e epun é bín; káa ndyééd e epun éche éhúe'.

*E'nyinen bé ekide é' yál e mod
(Mat 5.15, 6.22-23)*

³³ “Modmod eémāá' é etrukán achod se ákōō chó káa akúdtén chó † á ebwōg-sé. Boñ abelé ákélē chó dāsō ámīn, ábel boñ kénzée awé asóle á ndáb, ányinne ekide. ³⁴ Díđ dōo áde ngáne etrukán é yál e mod. Nzé díđ ákénlé wε áte, echon yál esyáál chōmpē ebélé ekélé. Boñ nzé déékénle, yál chōmpē ebélé elón wε ne ehintén. ³⁵ Né-óó, nyétóo, ábel chōm éche ényínte nyé ekide, étimé abé chōm éche étimte' nyé á ehintén-té. ³⁶ Nzé édé bán echon yál esyáál elóné ne e'nyinen bé ekide, ésebán ehintén édé abwōg ké ahóg, né yál émwaá áte, melelem ngáne etrukán épenté ekide.”

*Yesue aselé Befarisia ne bemeléede bé mbéndé
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

³⁷ A pónde eche Yesue áhóbéé nê, Farisia nhóg, anchélé mó aá, áhye búmō bédyē ndyééd áwe ndáb. ³⁸ Né-óó ankē, asól á ndáb-te, búmō bédyēé á tébelé. Ane Farisia ambé menyáké ányín bán Yesue eéwopéé mekáá ngáne éhédnádtáá, boñ ábootéd ndyééd adyé. ³⁹ Dōo Sánjwéé álánjéé mó aá, “Nóné', nyé Befarisia, nyéwoppe mbwendé ne díse ámbíd e ebwōg, boñ adum á bwēm ne ebébtéd bōo bélóné áwen nlém-té. ⁴⁰ E'dimdim é' bad ngēn! Mod awé ahagé ámbíd e ebwōg, saá mó ahagé kááñne áte-yε? ⁴¹ Boñ nyétéd bwēm ábe é' dé awéd-te, nyébage' betóótōkē bé bad. Né chōm ésyáál áyál echén ésanj.

⁴² “Medim ne nyé, Befarisia! Nyétéde ké meseb ne nduu ne byaá ábíníí é'syáál bémpēe, nyébage Dyōb donje nhóg átínté e monje dyóm. Boñ nyééhédēé e'boñ bé nlém ne edánje é Dyōb alúmed. Nyéntánjééné nímén mésyáál ábel, ésebán nyéchōbte' nímíníí.

⁴³ “Medim ne nyé Befarisia! Nyédəə metii mémbáá adyεε á ndáb é mekáne, nyédəə-ε melenten mé edúbé akud á dyon-té. ⁴⁴ Medim ne nyé! Nyédíí néε soñ éche éśóómé, éche bad betóméé ámīn, ésebán bebíí.”

⁴⁵ Dōo meléede a mbéndé nhóg álánjéé mó aá, “A-meléed, nzé ehóbe nê nédé né esyáá' sémpē.” ⁴⁶ Yesue ankwentén mó aá, “Medim ne nyémpē bemeléede bé mbéndé! Nyépemtad bad nted níme rílélé apém, boñ nyébén nyéebanéé ké ekáá ápéméd bó mó. ⁴⁷ Medim ne nyé! Ayāle nén, bekal bé' dāádəñ ábe besóó bénwū' é, nyélóngé bó soñ. ⁴⁸ Né-óó nyébide' mbón, nyélúmte-ε bán, besóó bémbeł bwám ngáne bénwū' é bekal bé' dāádəñ. Nyé-áá nyélóngé bó soñ. ⁴⁹ Ayāle nê, Dyōb ne áde debyéé anhób nén aá, 'Mélómē bó ábēm bekal bé' dāádəñ ne bempəεε bé nlomag, bēwū behóg, behəgké-ε ábíníí.' ⁵⁰ Né-óó, énéñ nyonjél e bad chóó ékúd nkógšen áyāle bekal bé' dāádəñ bésyáál ábe nímāb mekií mésyógké se á mbootéd mé nkōjsé, ⁵¹ mbootéd ne mekií níme Abelé átimé' wεε Sakaria, awé bénwū' é átínté e menyán mé mendε ne hōm áde áśáá. A mbále, énéñ nyonjél e bad ékúd nkógšen áyāle nímé mekan mésyáál.

⁵² “Medim ne nyé bemeléede bé mbéndé! Nyékáá e'kii bé ekob é debyéé. Nyébén nyéesaá asól, nyékáá-ε bad bémpēe ábe béhede asól.”

⁵³ Ade Yesue ásyənjéé áhed áke, bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bémbootéd mó ahób bwāmbwam, bésədté-ε ekud e mekan. ⁵⁴ Bébélé'áá nímén mésyáál áhíined mó melám ábel békóben mó awusé.

† 11:33 Donje á kálag dé'só éewóó' é káa akúdtén chó.

12

Elébé t̄ngene bad bé elangé
(Mat 10.26-27)

¹ Ámbíd e póndé ndun e mod enladén áte, kááj etál éebédéé. Dóo Yesue ábótédéé bó akalén, mbooted ne bembapere álangé bó nén aá, “Nyétéd póndé ne elangé éche Befarisia, édé n̄ngáne esulten. ² Dyamdyam déesaa á e'konjéd-te áde déebíd áwed. Ké ahóg-ke déesaa, áde ásóómé bon bán déebyéénné. ³ Dyam ké ahéé-'e áde nyéhóbé á ehíntén-té, déwōgnéd á e'nyínen bé ekíde. Dyam áde nyékálé-'aá á kun-té ámbíd e ekob, dékanléd á nhéné.

Ane awé bét̄ngéné abán
(Mat 10.28-31)

⁴ “Amúē, á mbále, nyéewógé mbwóg ne moonoyon awé ahele awúu ekob é yál ésebán ahele dyam démpée abel. Awáb eetóméé nē. ⁵ Nláa nyé meé, mod awe nyét̄ngéné abán, adí ane awé nēe ámáá we pemē e alongé akoben, awón-'e ngíne eché ábwéméé we á dū-á-muú. Ne mbále ane mós nyét̄ngéné abán. ⁶ Eesaa mbále nén bán, káppe ébe ngén, chós béchannéé ndun étáan-ne? Bon ké nē Dyób déechatánné ké póg. ⁷ Dyób ábíí káájne mesongé mé e'sid ábe é'dé nyé á nló. Né-ós, nyéewógé mbwóg, nyédé etógnén tómaa ndun, ké émbuú ké áte.

Akob Yesue káa abán mós á yál
(Mat 10.32-33, 12.32, 10.19-20)

⁸ “Á mbále, kénzéé awé ábíd me mbón á'sō é' baányon, Mwán-a-Moonyon mómpē ábíd mós mbón á'sō é' ángel é Dyób. ⁹ Bon mod awé abáá me áyál á'sō é' baányon, me-'e mēbān mós áyál á'sō é' ángel é Dyób. ¹⁰ Kénzéé-'e awé ahóbé eyale é mbé t̄ngene Mwán-a-Moonyon, ákūd alagsen, bon kénzéé awé ahóbé e'bébtéd é' mekan t̄ngene Edáádān éche Esáá éekudté alagsen. ¹¹ Nzé édé bán bésómné nyé wée belyáged bé dyad ne benkamlene, nyéētāgē áte, ngáne nyékāā'é káa dyam áde nyéhōbpē, ¹² áyāle nzé póndé epedé, Edáádān éche Esáá éyāgēd nyé chōm éche nyét̄ngéné ahób.”

Ngan e eyókél é nhon mí mod

¹³ Átínté e ene ndun e mod, nhóg anláá Yesue aá, “A-meléed, láá mwānned wée ákabe sūmō mbwóg áte.” ¹⁴ Bon Yesue antimtén mós nén aá, “Nzé-módé abánné me nēe mod awé akáadte' bad, ákabe nyé mbwóg áte?” ¹⁵ Dóo álangéé bó moosyáál aá, “Nyétóo, nyéebanné nlém áyāle awón á bwēm, áyāle saké nhon mós rídide moonoyon á alongé.”

¹⁶ Ankalé-'e bó ngan aá, “Nhon mí mod nhóg mémbē. Anwón nzag. Ade ene nzag échyáá, embídéd medyé nkute ne nkute. ¹⁷ Nhon mí mod mé ménhōb áwe nlon té aá, ‘Chán mébenlé bōob áde etál éelyāgēé wée níkongéé medyé?’ ¹⁸ Dóo ádólé áte chón bon áhōbē aá, ‘Nén dóo mébenlé. Mēpān échem ndáb é e'konjéd, nlón émpēe éche ékálé áte, bon nkúm medyé áwéd-te, ne nhon mímēm rísyāál. ¹⁹ Á póndé eched-taá mēlāā'é échēm edáádān meé, nládté yál nhon míme mēdyéé mwé ne mwé. Bōob-pós mēched yál, rídyág, mímwāg, ríchogé-'e alongé.’ ²⁰ Bon Dyób dénlāā mós nén, áá ‘Edimdim é chōm chén. Nkuu nén dēn mēkobén we pemē e alongé. Abē hwēm é'syāál ábe émáá-'aá alad áte, nzé-módé wélyāgnēdtē bó?’ ²¹ Nē dóo édífí ne ké nzé-módé awé akúmmé yál nhon, bon eesé nhon á'sō é' Dyób.”

Weētāgē áte á alongé
(Mat 6.25-34)

22 Dóo Yesue álangéé ábē bembapee nén aá, “Né-óó nyéētāgē áte á alongé se nyéhōbē nén bán cheé nyédyēē, ké’ε cheé nyéwāā’ē á yāl. 23 Alongé átómé ndyééd, échen yāl-le ámpē edé etógnén tómaa mbóté. 24 Nyénane’, nkónékón. Méewēnēē bwēm, méépādēē, mééwóo-’áa hōm áde békongéé medyé. Kénē, Dyōb adíté mó! Nyéebíi’ē bán nyédé etógnén bwāmbwam tómaa menón-ε? 25 Nzé-módé áwēn tínté áhēle átāg áte kōñj, abád ké epun ehóg áwē alongé áyāle átāgēé áte?*” 26 Nēε nyé modmod nyéehelēé mpín mé akan nēε nímē ábel, cheé ékǎǎ bonj nyétagé áte áyāle mam níme mélyágé ásē?

27 “Nyénane’ mbonja ngáne ékwogéé. Eebelēé ntū, éebangéé mesanj. Nlānge nyé nén meé, ké kǎj Solomonε ne nímē nhon nisyāal eewáa’áá mbóté éche épédé échén mbonja ké póg e’bonj. 28 Nzé Dyōb áhēleεε áwāādté e’sum ábē é’bág chíi bonj chán béhé bō á dù, né éetómme nyé awāad né-yε? Chán adúbe ádíi nyé mwāmpín nén?

29 “Nyéebanné nlém bán, cheé nyédyēē káa cheé nyémwēē. Nē déetagté nyé. 30 Echē nyaa é bwēm chíó bad bé nkōñsε béchyεε’ε akud. Awēn Titée mwēn abíi aá nyétógnéné ábén bwēm. 31 Né-óó, nyésébe nyéhεd mam mé nkamlen rí Dyōb, dóo Dyōb débéé nyé ábíníi bwēm.

*Nhon níme rídé ádyōb
(Mat 6.19-21)*

32 “A-bānbān, nyéewógé mbwōg. Echen Sāj awóó mewēmtēn níme mésáá ábe nyé ngine e nkamlen. 33 Nyésóm áben bwēm, nyébag betóótókε bé bad mané. Nyéhεd ekwε é ngáb éche éehelé amaa ásē. Nyéhē nhon nímēn á e’kōñéd ábe é’de ádyōb, wéε dyamdyam déebenlé mó, wéε bechílb béehenlé mó áchílb, sii-’ε éehenlé mó adyé. 34 Nyébíi bán wéε nhon mbákgē mod, áhed dóo nlém-me mbákgē mó.

Mod-téé ábē mbonjsén

35 “Nyépūd abad, nyéchod-te etrukāj, 36 nēngáne bad ábe bésine’ echab sāj awē akíi á ngande e e’wóngéé ábel bonj nzé ahúú húén, bonj akumé ekob, bénedndé mó ábwōg-ábwōg. 37 E’bonj é’ yāl áte ne bembáledε ábe echab sāj épéé, bonj atán ngáne bédyēé epin, bésinéé mó. A mbále ábonsén, ádíi bō ásē, átómtéd-te bō ndyééd. 38 Ké melúde dóo ámpéé, káa epōg é mbwēmbwε, bonj atán bō melemlen, e’bonj é’ yāl áte bélyāg é’tán bō. 39 Nyébíi-’ε bán, nzé nwóó-ndáb abyéé’áá pónde eche nchílb ápéé, né ádyéé epin, ésebán atēdte aá, bésal mó ndáb. 40 Nyémpē nyétāngéné mbonjsén ábē, áyāle Mwān-a-Moonyonj ápē á pónde eche nyéewēmtēnēé bán ápē.”

*Mbáledε awē ábele nímē nsón
ne nlém nhóg ne awē eébēlé’
(Mat 24.45-51)*

41 Petro ansedéd aáken, “A-Sāj, sé bēn pen-εé ékanléé enén ngan-ε, káa bad bésyāal?” 42 Sāngwéé ankwen-tén aá, “Né-óó, nyé mod té ábē nēε mbáledε awē awóó debyéé, awē ábele-’ε mam níme eche sāj álangé mó aá ábel. Mó adé mbáledε awē eche sāj ábánné aá ákamlen bembáledε ábíníi, ányín-ne nén áá békúdé ádáb akab á ndyééd pónde échē étāngéné. 43 Nnam mébē ne ane mbáledε awē eche sāj áhūú’ε, bonj atán nēngáne ábeleé mam níme ánylōgtēnnē mó. 44 Ne mbále, nlānge nyé nén meé, ane mbáledε eche sāj ábané bwēm é’syāal ábe áwóó áwe mekáá aá ákamlan.

45 “Bonj nzé ane mbáledε adé mbáledε a mbéb, bonj ahóbé áwe nlém-té aá, ‘Ebēm áte bonj echem sāj áhūú á eke-té.’ Né-óó aboótédé ábíníi bembáledε bé

* 12:25 Abád ké epun ehóg áwē alongé káa áchab tómaa ngáne ádíi.

bebaád ne bé baachóm ábe bédé ásē echē awanen, ádyág bwēm, ámwāg-ke mīm mékóbe mós, ⁴⁶ ane mbaledε eche sánj áhūu epun éche éewēmtenεé ne á pónde echē enkembíí' é aá áhūu. Né bébwēm mós á ebwóg, † békógsén-ne mós ne nhel melemlen ne bad ábe béwúú nló áte. ⁴⁷ Ane mbaledε awē abíi ntii mé nsón míme sáá-a-ndáb, boŋ eéboŋsene, káa eehíde mímé ntii ámbíd, ákud mbéte e ngíne. ⁴⁸ Boŋ ane awē enkembíi ntii, boŋ ábelé epandé, békúdē mós kúdtén. Mod ké ahéé awē bébudé abe, né-'aá bébudté mós aheden. Ane-'ε awe bétómténé abud dé abe, né-'aá bétómēnnē mós abud dé aheden.

Yesue aá mópééné nkabén
(Mat 10.34-36)

⁴⁹ “Muú mós níhyédé akwéd á nkóŋsé. Mendāŋ-'ε meé, né mémmad akóben. ⁵⁰ Boŋ ntángéné nsébé níkud edusen é metuné, mémád-te chó akud boŋ nlém mépwiitéd me. ⁵¹ Nyewēmtan bán, nsanj mós níhyédé apen á nkóŋsé-ye? Aáy, saké nsanj, nkabén mós nípééné. ⁵² Bootya bōob áke á'sō, ndáb echē ewóó bad bétáan ékabén áte, beláán bétángén bébe, bébe-'ε bétángén beláán.

⁵³ Kōkōō ēbē.

Sáá átāŋgēn mwān a mwēnchóm,
mwān a mwēnchóm átāŋgēn sáá.
Nyaá átāŋgēn mwān a mmwaád,
mwān a mmwaád átāŋgēn nyaá.
Nyāŋkálé átāŋgēn mwān a mmwaád,
mod mwān a mmwaád átāŋgēn nyāŋkálé.”

E'chemléd é' bīn
(Mat 16.2-3, 5.25-26)

⁵⁴ Yesue anláá amute aá, “Nzé nyényíné mbag ébide á mbəŋ, nyébelé nyéhób bán, ‘Mbuú échō bōob’, ébenléd-te áned. ⁵⁵ Nyényíne-'áa epub éhúe' á ped e mbəŋ, nyéhōb' bán, ‘Enyen ébēnēd mod bōob’, ébē-'ε áned. ⁵⁶ A-bad bé elangé. Néé nyépédé abii ngáne beláa' é bīn nēn, cheé ékás boŋ nyéehēlē mam míme mébenlad nyé á'sō-te chii nēn achem?

⁵⁷ “Cheé ékás boŋ nyében nyéehēlē adol áte nēn bán, kase e akan nēn echē ehēdnad abel? ⁵⁸ Nzé mod ahóbé aá, mókēne we á kóte, hēd nzii kásŋ nyúmō bétim ásé á nzii. Esehé nē, nzé ahédé we á kóte, kóte chó-'ε ébēé we á mekáá mé plúse, plúse chó-'ε éhē we á mbwóg. ⁵⁹ A mbále, nlānge we meé, weéhēlē-sē ebíd á ndáb e mbwóg-té wē kásŋ né etwedé ádoŋ alúm ásyāāl.”

13

Nyétede abel dé mbéb, nyétimēn Dyób

¹ Ade Yesue ádii áhóbéé nē, dōo nguse é bad éche émbē áhed élangeé mós ngáne Payledε ánwūú' é bad bé Galilia áde bēbágé' áá Dyób mende mé e'lém. ² Yesue antimtén bó aá, “Nédē mewēmten médé nyé bán, ábē bad bé Galilia ábe bēnkúd échē eben, bétómé ábíníi bésyāāl ebébtéd abé áyāle bēnwēē ene ndín e kwééd-ε? ³ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte nímen mbéb se nyétimēn Dyób, né nyé moosyāāl nyéēwé, nyébós-'ε. ⁴ Chán-náa ábíníi dyóm á mod ne waam ábe ntóŋ-ntóŋ ní ndáb ménkúmtédte ámín á dyad é Silom, boŋ bēwé? Nédē mewēmten médé nyé bán, bēntómtēn ebébtéd abé tómaa bad bésyāāl ábe bēnlōŋ á Jerusalem-ε? ⁵ Aáy! A mbále, nzé nyéētēdte nímen mbéb se nyétimēn Dyób, né nyé moosyāāl nyéēwē, nyébós-'ε.”

Ngan e bwel ábe béechyāā

† 12:46 Bébwēm mós á ebwóg káa bésél mós áte e'són é'be.

⁶ Hée Yesue ákálé ngan aá, “Mod anwón alín á bwel á nzag-tê. Ankë epum é bwel ahed áwedé-mín ngen ne ngen, bonj enkennyinné ké ehóg. ⁷ Hée álanḡeé nn̄n-a-nzag aá, ‘Edé baob mwë ríláán áde mpagké á bwel-sé hén mwë téé, bonj meenyinéé epum ké ehóg. Kwel bó. Chán é’hele é’madé ahónj á ndoob-té ngên?’ ⁸ Hée nn̄n-a-nzag átímtanné mó aá ‘A-sánj, tedé bó ké mwë nhóg ámpë. Mēnabé bó áse, nhíi-’é bó nkúmbág. ⁹ Nzé é’chyaá é’pum mwë nime ríhúe’, né edé bwám. Nzé-’é béechyáa, né bēkwēl bó.’”

*Yesue adidé mmwaád nhóg
bwám á Mbwe-mé-nkóme-áte*

¹⁰ Mbwe-mé-nkóme-áte nhóg, Yesue ayágté’áa bad á ndáb e mekáne póg. ¹¹ Mmwaád ambé áhed awē edáádaj é mbéb émbēé áte á etún é dyóm á mwē ne waam. Embēl mbíd enwúmén mó nyaa eché éehelaá yāl asále áte bwám. ¹² Ade Yesue ányíné mó, ankhélé mó, aláa mó aá, “A-nyan, nkole nime ékonlé rímáa.” ¹³ Ade ábáné mó mekáá á nló, ane mmwaád ansalé yāl áte ábwōg-ábwōg, ábootéd-te Dyōb akēn.

¹⁴ Hée mod awē abédé nló á ndáb e mekáne, álíi áyāle adid áde Yesue adidé ane mmwaád bwám á mbwe-mé-nkóme-áte. Alánḡe bad aá, “E’pun é’dé ntóób ábe mod átánḡéné nsón abel. Nzé nyédáá bwám adyēe nyépē ábē e’pun, saké á mbwe-mé-nkóme-áte.” ¹⁵ Hée Sánḡwéé ákwentanné aá, “Nyédoge bad. Nyé ahéé eehunné nyag káa ésel á ebem-tê se ákēēn chó á edib á mbwe-mé-nkóme-áte? ¹⁶ Anén mmwaád adíi mwán awe Abrahame. Satane anhanj mó ne nkole á etún é dyóm á mwē ne waam. Nyéláa me ké mbéb móó rídé, áhúd mó á mehanḡé á mbwe-mé-nkóme-áte?” ¹⁷ Chōm éche ánhōbpē énwōḡēd bad ábe bétánḡannáa mó e’són. Moosyáál anwóg menyinḡe áyāle mam mé ményáké nime Yesue ámbenlé.

*Ngan ébe é nkamlen ní Dyōb:
Ngan e mbál nime ríchiné
(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)*

¹⁸ Yesue anhób aá, “Chán nkamlen ní Dyōb ríkóó abé? Cheé ríhele ríhagtén mó-yēe? ¹⁹ Ndií nēḡgáne mbwé e mbál-e-bú eché mod átédé bonj ásob á nzag-té. Ade ékwógé, étím bwel bēn, menōn méhyē mélōj á ngen-té.”

*Ngan e esulten
(Mat 13.33)*

²⁰ Yesue ansedéd aáken, “Cheé ríhele ríhagtén nkamlen ní Dyōb-é? ²¹ Ndií nēḡgáne esulten éche mmwaád ámuúinéde asíi á pân é mbumé ní ngun éláán kóáj esule.”

*Asól á ekob éche échiné áte
(Mat 7.13-14, 21-23)*

²² Yesue andíi ambé á eke-té éche ákágé’áa á Jerusalem. Dyad téé áde átómé’áa, ámbáa ne ásad, ayágté’áa bad. ²³ Mod nhóg ansedéd mó aáken, “A-Sánḡú, mesongé mé bad nime Dyōb désongé alongé, mébuú áte káa méebuú’é?” Yesue anláa bad áhed aá, ²⁴ “Nyéwanen kóáj nyésól á ekob éche échiné áte, áyāle, á mbále, ekud á bad éwanén asól, bonj béehēnlé. ²⁵ Póndé epē eché nwóó-ndáb áhidéé áse, bonj ápēn ekob. Ene póndé dso nyébootédte atyéem á ebwóg, bonj nyékumé’ ekob nyéhōbē bán, ‘A-Sánj, dibnéd sé ekob.’ Mó-’é átímtén nyé aá, ‘Meebii-’é wēe nyébidé.’ ²⁶ Nyé-’é nyéhōbē bán, ‘Syáné dendyé ndyééd, demmwé-’é mím hóm ahóg, eyágté’áa-’é áwēd myad.’ ²⁷ Atímtén nyé aá, ‘Syáné deewōḡnéé dyamdyam. Nyésyā me á díd-te. E’bébtéd é’ bad ngên!’ ²⁸ Ade nyényinné Abrahame, Aisige ne

Jakɔbe bɔɔbe bekal bé' daádəŋ bédé á nkamlɛn ní Dyɔb-te, boŋ nyé pɛn nyêchág á ebwɔg, achii dé awé ne adyé dé mesoŋ á nsál, dɔɔ détéð etál pónédé eched. ²⁹ Bad bébid á akuu ne á mbəŋ, á mekonekone ne á mehúlélhulé, bétéd medii á ngande e nkamlɛn ní Dyɔb. ³⁰ A pónédé eched, bad ábe bənyəg mbid bɔɔ bétim á'sɔ, bé'sɔ'-e bélyəg mbid."

*Yesue alebe áyale bad bé Jerusalem
(Mat 23.37-39)*

³¹ Melemlem mé pónédé nguse é Befarisia émpɛ wée Yesue, béləŋgə mó bán, "Syəó hén, ékag hóm démpɛe, áyale kəŋ Hɛrɔde ahede we awúu." ³² Yesue ankwentén bó aá, "Nyéke nyéláa éché esɔb bán, 'Chii ne chän məhüd bad e'daádəŋ bé mbəb áte, níchɔð-te bad, boŋ sùú ébe məməd míməm nsón.' ³³ Boŋ ké chän ebəē, ntəŋgéné abé á nzii chii, chän, ne sù ébe, áyale éeboo'é bán, nkal é'daádəŋ áwə hóm démpɛe ésebán á Jerusalem. ³⁴ Wóowó! A-bad bé Jerusalem, nyəwúe bekal-bé-e'daádəŋ nyəwúnnə'-e bad meláá ábe Dyɔb álómé! Nkénwän áte ngen ne ngen álad nyé áte nənŋáne nyaá-kúb ákúttanné bán, boŋ nyéehédé etál! ³⁵ Nyénəne', Dyɔb détéð echen ndáb. A mbále, nlanŋe nyé nən məé, nyéenyínénne mə did ámpɛ káŋ ne á pónédé eche nyéəhəpə bán, 'Nnam ne ane awé apedé á dín á Sánŋú.' "

14

Yesue achəŋtə mod awə meləg məkóbə

¹ Mbwe nhəg Yesue ankə ndyééd adyé wée ndəle a Farisia pəg. Nén démbə á mbwe-mé-nkóme-áte. Ade apédé áwed, bəóné'áá mó chodchod. ² Mod mó'-e ambə áhed awə meləg məmbidte á yəl. ³ Héé Yesue áseɔtɛé bemeléde bé mbéndé ne Befarisia aáken, "Edé kunze ádid mod bwám á mbwe-mé-nkóme-áte, ngé éesaá?" ⁴ Boŋ bənkənhəpə dyamdyam. Dɔɔ ákóbé ane mod awe meləg məbidé á yəl á ekáá, ádidé mó bwám, asúud-te mó á ndáb. ⁵ Ambid e nē dɔɔ áseɔtɛé bó aáken, "Nyé ahéé adé awə mwán káa nyag éhünnə echóg, boŋ ékag chɔ abided ábwəg-ábwəg, ké émbə bán á mbwe-mé-nkóme-áte?" ⁶ Boŋ bənkənwəŋgə dyamdyam áhəb.

Ake dé e'ken ne akob dé nken

⁷ Ade Yesue ányiné bad ábe bənləbəē ádyé ndyééd bəsyəəl ábe bəpédé bəboótédé medii məmbáá apwɛd, ankalé bó enén ngan aá, ⁸ "Nzé mod aləbpə we ngande, weəpəg-se éhédé e'dii é'mbáá, áyale éhele ébé né beləbpə mod ampéé awə adolé áte tómaa we. ⁹ Nzé ene nyaa e mod epedé'-e, mod awə aləbpə nyé moosyəl áláá we aá, 'Béé anén mod atii.' A pónédé eched dɔɔ étimeé atii asad atéd ne akwáké. ¹⁰ Boŋ nzé epedé ene ndín e hóm, etédéé e'dii ábe é'dé á ahəŋgé, ábel nən nzé nwóo-ngande anyiné we, mɔɔ áláá we aá, 'Amúē, ké édye á atii ámbáá híní.' A pónédé eched dɔɔ ékudéé edubé áttinté e bad ábe nyáábɔ nyétédé tébele. ¹¹ Né-ɔɔ, nyébii bán, kənzéé awə achəgté yəl, Dyɔb dəsúdid mó. Kənzéé'-e awə asúdté yəl Dyɔb déchəgəd mó."

¹² Hé'-aá álanŋéé mod awə anləbé mó nən aá, "Nzé ehóbé wée, məchagə' ngande, weehóbé wée móləbpə áboŋ bən, káa áboŋ baányan, káa echoŋ túmbé, káa bewóŋ bé ngáb ábe nyáábɔ nyébyééné. Nzé ehidé nē, né bómpə beləbə we. Nē ábele átim ehéen ne metuuten. ¹³ Boŋ nzé echagə ngande, elébé dásɔ betóótókə bé bad, ne bad ábe bəhúné epɛd, bɔɔbe bad ábe bəkwdé ndím. ¹⁴ Nzé ebélé nē, né wəktúd nisimé áyale bəhənlé we asábe ámbid. Dyɔb dəsábé we áde bad bé bwám bəpuú'é."

*Ngan e sánkalaa a ngande
(Mat 22.1-10)*

¹⁵ Ade mod nhóg awě bɔɔbe Yesue béntɛd tébele áwógé nê, dɔɔ álángeé Yesue aá, “Nsimé ne bad ábe bédyɛ ndyééd á ngande e nkamlɛn ní Dyɔb!” ¹⁶ Dɔɔ Yesue álángeé bó aá, “Mod nhóg anchág sánkalaa a ngande, ábūd-te bad alébe. ¹⁷ Ade pónde e ngande épéde, anlóm awe mbaledé wée beken ábe ánlébɛɛ aá, ‘Nyéhyag, mboŋsɛn nɪsyɔ́al nímáá abé.’ ¹⁸ Boŋ bó moosyáál, bémbootéd mechánge ábe nhógɛ-nhógɛ. Nhóg anhób aá, ‘Nchané etúú, ntánjéné chɔ́ ake dé anyín. Ncháa wɛ, méehɛnlé ahyɛ.’ ¹⁹ Ampée anhób aá, ‘Bɔɔb nɛn dɛn, dɔɔ ncháné nlád ní nyag nítáan éche élie’ nzag. Chɔɔ níkgáke ahagten nɛn. Són, méehɛnlé ape!’ ²⁰ Ampée-ɛ anhób aá, ‘Nkudé sómbé ekóólé-ekóólé. Né-ɔɔ, méehɛnlé ape!’ ²¹ Ane mbaledé antim ámbíd, áke aláá eche sán mam mésyáál. Dɔɔ ekan ékóbé eche sán áte, boŋ álómɛ ane mbaledé. Anhób aá, ‘Kág mehélé, ékag á ntém ní nzii, kóáŋne á mɛte mé nzii mé dyad-té, éhúɛn betóótókɛ bé bad, ne ábe béhúné epɛd, ne ábe békwdé ndim, ne ábe béehélé áke.’ ²² Eebeméé áte ane mbaledé anhúú ámbíd, aláá sáá-a-ndáb aá, ‘A-sán, mbelé ngáne wénhɔbpɛ, boŋ ké nê, etál élyágé édé.’ ²³ Dɔɔ Sáá-a-ndáb áhóbɛé aá, ‘Kág á nzii émbáá ne nzii é mehín, échéle kénzée wée áhyag ábel boŋ ndáb élon. ²⁴ A mbále, mod ké nhóg awě ménsɛbɛɛ alébe, éewógké chòm ké ehóg á nɛl á ngande-té hén!’ ”

*Abé mbapɛɛ
(Mat 10.37-38)*

²⁵ Mbwe nhóg ndun e mod éhídé’áá Yesue ámbíd. Héɛ ábóótédé bó aláa nɛn aá, ²⁶ “Nzé mod ahóbé aá, móhíde me, ésebán achádténé nyaá, sáá, mwaád, bán, baányan, kóáŋne áde alongé dɛn, ene ndín e mod eékwognedéé ábɛ awém mbapɛɛ. ²⁷ Kénzée awě eepéme áde awɔg, boŋ áhídnɛ me, eékwognedéé ábɛ awém mbapɛɛ.

²⁸ “Nzé-módé ábɛ awě áwɔŋ mewɛmtɛn álón sánkalaa a ndáb, boŋ eesébpɛ adyɛɛ áse, áhagten nkun nime ene ndáb étédte mó, ábii ké móɔhɛl chɔ́ amad, káa móɔhɛnlé? ²⁹ Nzé amaá-ɛ ndáb asume, boŋ eéhele chɔ́ amad, moosyáál awě anyíné abel ábootéd mó awɛl, béhɔbɛ ³⁰ bán, ‘Mod nhóg ansáá ndáb, boŋ eéheleé chɔ́ amad.’

³¹ “Nzé kân póg ewémtné waáb kân bel akum, abélé asébé yál ahag á ekáá ké mesonjé mé sánze nime áwóó dyam dyóm dé ekálé, béhɛl ábe waáb awě awóó sánze dyam móom mé ekálé mébe. ³² Nzé anyíné aá móɔkwognedéé, abel álóm belyágéd bé dyad á’so wée waáb, waáb adépe mó benben, ábel nɛn békóm nsan. ³³ Melemlem nê dɔɔ édíí né ké nzée awě eehúde chòm ásyáál nlém. Ene ndín e mod eékwognedéé awém mbapɛɛ ábɛ.

*Nkwɛ nime mbódé e’nyin
(Mat 5.13; Mak 9.50)*

³⁴ “Nyébii bán nkwɛ níde chòm é bwám. Boŋ nzé mbódé alan, chán béhele-ɛ bényínéd mó ámpɛ? ³⁵ Méesaá dyam dé abelen ámpɛ. Apim dɔɔ bépiméé mó. Bad ábe béwóó metúu, bésɔŋten bwám.”

15

*Ngan e ndyɔŋ ní mbód nime mémbɔɔ
(Mat 18.12-14)*

¹ Mbwe nhóg belad bé tááse ne bebel bé mbé bémpee, bémpe wée Yesue. ² Dɔɔ Befarisia ne bemeléede bé mbéndé bényonjéé áte bán, “Néde anén mod awonje bebel bé mbéb, bóɔɔ bédyag-ke ndyééd hóm ahóg.” ³ Héɛ Yesue ákánlé bó ngan nɛn aá,

4 “Nzé-módé adé awé ǎwōŋ mbwókel é ńdyōŋ ní mbód, boŋ nhóg nǐbóó, boŋ eétedé nǐmíní móom mé ńdyōŋ ní mbód abog ne abog á etún-té, áke dé ahed nǐmē nhóg nǐme nǐbóó kááŋ né adǐbté mós? 5 Adibed áde adǐbte-’áa mós, áhāg mós á abol ne menyinge mésyāāl. 6 Boŋ nées ápedé á dyad-té alad besón bé echon ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Syáné dewóg menyinge áyāle ndǐbté nǐmēm ńdyōŋ ní mbód nǐme mémbóó?’ ” 7 Yesue ambád ámpē aá, “melelem-’aá ńlāŋgēé nyé meé, menyinge métóm abé nē ádyōb ámǐn e mbelé-mbéb nhóg awé atédé abel dé mbéb boŋ atǐmné Dyōb tómaa ámǐn e móom mé bad abog ne abog ábe bésáá, ábe béehednad ahēŋlen.

Ngan e kábpe eché embóó

8 “Káa, mmwaád ahéé adé awé ǎwōŋ kábpe dyóm, boŋ nées póg ébóó, eéchōde’ ekag, boŋ áhedé ndáb áte, atōŋ ahed kááŋ né adǐbté chós? 9 Adibed áde adǐbte-’áa chós, alade baáb ne baányan áte, aláá bó aá, ‘Nyéwógen me menyinge áyāle ndǐbté ene kábpe eché embóó me.’ 10 Melelem-’aá ńlāŋgēé nyé nēn meé, menyinge métóm abé nē ádyōb ámǐn e mbelé-mbéb nhóg awé atédé abel dé mbéb boŋ atǐmēn Dyōb.”

Ngan e mwān awé ambóó

11 Yesue ambád ahób aá, “Mod nhóg ambé, anchyáá bán bé baachóm bébe. 12 Dóo epun ehóg, mwān asad álanŋgē sáa nēn aá, ‘A-sán, beé me ádēm akab á mbwóg áde ńtāŋgéné akud.’ Héé sáa átédé chóm esyāāl éche ánwōŋgē, boŋ ákabpé bó áte. 13 Nguse é e’pun étómé-’aá, boŋ mwān asad aladé nǐmē nted ńsyāāl, ákág á alon démpēe áde áchábndé. Áwed-taá ápedé boŋ ábootéd alonŋé á mbaambaa achog, ábēbté ngáb esyāāl eché ánwōŋgē. 14 Ade chóm esyāāl émaá mós áyāl né bōob, sánkalaa á nzaa anhún á alon-té wē. Atóg dó-é ábóótédé mós asól áyāl ngine-ngine. 15 Héé ákíí kunze e mod póg atán á dyad-té wē, áchóm mwā nsón. Ane mod mós-’e alóm mós aá, áke ádítdad mós esog é nguu. 16 Anwón á mewēmten aá, mósłonté abum ké ne medyé mé nguu, boŋ modmod enkēmbaá mós chómchóm éche áhelese adyé. 17 Dóo ádyéé chóón, boŋ ákwanlád, áhōbē aá, ‘Nōné’ ngáne bembalede bélóné echem sán á ndábte, boŋ ké nē bédyāg medyé méchabe áse, boŋ me-’e ńwāg nzaa hén! 18 Mēsýāó, ńke ntán echem sán, ńláá mós meé, A-sán, mbelé mbéb á’só é’ Dyōb ne á’só é’bōŋ. 19 Mmēn meékwognedéé áchagned nées awonŋ mwān ámpē. Téd me ké nēŋgáne awōŋ mbaledé nhóg.’

20 “Hē dóo ápádté áse, boŋ ásuē’ á dyad wée sáa. Boŋ áde ákwógé ape á ndáb nē, sáa annyín mós mwá etún. Ankóbtén sáa ngol. Sáa annyogéd, alúm mwān ámǐn, ahé mós tál. 21 Dóo mwān álanŋgē mós nēn aá, ‘A-sán, mbelé mbéb á’só é’ Dyōb ne á’só é’bōŋ. Meékwognedéé áchagned nées mwān awōŋ ámpē.’ 22 Héé sáa mós-’e áchénlé ábē bembaledé, álanŋgē bó nēn aá, ‘Nyéhiinad me nsob nǐme ńtómtné adan nē, á mehélé-te. Nyéwáad mós mós á yál. Nyéhê-’e mós ebón á ekáá, nyéhê-’e mós metámbe á ékuu. 23 Nyétéd nchóm-é-nyag awé dékálté nē, nyékweł mós, ábel nēn, syáné moosýāól dédyé débél-le apaté. 24 Nyébíí bán, awem mwān nēn ammád awé, boŋ atímé ámbíd á alonŋé. Ambóó, boŋ abídé áwed.’ Hé-’aá bebóótédé ngande achog.

25 “Mmēn mésyāāl mēmbenléd áde mwānyan ambáá adíí á nzag-té. Ade áhuú, dóo áwógéé bad békóne, béságe-’e bwēm á ndáb-te. 26 Dóo áchénlé mbaledé nhóg, boŋ ásedte mós dyam áde ábenlaad. 27 Dóo mbaledé ne álúmtéé mós áte nēn aá, ‘Pón mwānyon áhuú ámbíd-óó. Sóo akwénlé mós nchóm-é-nyag ne, áyāle anyínen áde ányinné mós díđ ámpē, ésebán dyamdyam ábélé mós.’

28-29 “Awóg áde áwógé nê, anlîj, eékwentene asól á ndáb-te. Héé sáá ábíde á ebwóg, boj áhye achánj mó. Dóo mó-é átímtanné sáá nén aá, ‘Nóné’, meé nkéndyēēn wē hén mwē ne mwē áde mbēnléé wē ntú mé nsón, ésebán nwúene wē nló áte. Boj ké eché é mbód weébāgēē me wēé, mbel apatá ne ábēm bđ. 30 Boj ngáne awoj mwán a nlem ápédé ámbíd, mó awé amaá echonj ngáb esyāál abébed ne bekwalēē, ewúúdé mó nyag echē etómténé akāl.’ 31 Héé sáá álāngéé mó nén, ‘A-mwán, wē-éé edé ne me hén pónde ésyāāl. Kéchéé éche níwóó-é édíi échōj. 32 Embē bwám syānē áchog ngande, áwóg menyinge. Nén, mwānyonj ammād awé, boj atimé ámbíd á alongé. Ambóo, boj abíde áwed.’ ”

16

Ngan e mbaledé awé abedé mwane

1 Yesue anláá ábē bembapēē ámpē aá, “Nhōn ní mod nhóg mémbē. Bad bēnhye mó aláa bán awé mbaledé ambáá abébte mó ngáb. 2 Héé rímé nhōn ní mod rílómé mbaledé awed achāg, boj ásedtē mó aá, ‘Ebál é póle éhéé níwógéé áyāl echōj nén? Lúmed me áte ngáne mesongé mé bwēm níme mēmbanēé áse echōj médíi, áyāle échē etál é nsón émaáné wē áte.’ 3 Dóo mbaledé ádólé áte chōōj boj áhōbē aá, ‘Chán-nō mbēnlé bōob áde echem sánj áhedeé me ahúd á nsón? Ngíne eésáá me echē níkwēnléé nzag. Nzé ntimé-é á nchómbé, né nê dépiinéd me akwágkē á ngíne. 4 Ahá, nkudé debyéé áde méhāgkē, ábel boj ké á nsón dóo bēnhúdtē me, bad bēlyāg békōb me nken áwab mendáb.’

5 “Héé áchēnlé mod téé awé anwálé sáá alúm, áchāgé bó nhógē-nhógē. Ade mod e’só ápédé, ansedéd mó aaken, ‘Mesongé métānj echem sánj ékáléé wē?’ 6 Ane mod aá, ‘Mbwókel é e’kwém é’ mōl waam.’ Ane mbaledé anláá mó aá, ‘Nóné’, echonj kálag e melúm chó nén. Dyéé áse, étel á mehélé-te wēé, mbwókel é e’kwém é’niin.’ 7 Ansédéd mod awé alónténé bēbe aá, ‘Alúm áde wē mesongé métānj?’ Ane anhób aá, ‘Mbwókel é nkute ní ngun éláán.’ Ane mbaledé anláá mó aá, ‘Kōb echonj kálag, étel wēé, mbwókel é nkute ébe.’ 8 Ade rímé nhōn ní mod níwógé nê, ménkēméd échē ekúkú é mbaledé aá, ‘Abēnléde debyéé á bwám.’ ” Yesue ambád áte nén aá, “Nê dóo bad ábe bēhíde mekan mé nkōjsé bédíi. Bédé mehél áhāgen échāb nyaa é bad debyéé, tómaa bad ábe bēhíde e’nyínēn bé ekíde é’ Dyōb.” 9 Yesue ambád aá, “Nláa-é nyé meé, nyébenled nhōn mé nkōjsé, ákōb e’chonj, áyāle á pónde eche mémaa’é áte, békōb nyé nken wēé bad bēdyēé’é á ngíndé ne á ngíndé. 10 Ké nzé-módé awé awánlé mpín mé akan bwám, né áwalē ámbáá bwám. Kénzēé-é awé eéhele mpín mé akan awále, né éhēnlé ké ámbáá awále. 11 Nzé édē-é bán, weewánléé ngáb e nkōjsé ngáne étāngéné awále, nzé-módé ábē wē nhōn ní mbáde. 12 Néé weewánléé nhōn níme méesē nímōnj bwám, nzé-módé ábāg wē nhōn nímōnj mwēn?”

13 “Modmod eéhēlēē-se abé mbaledé a bewōnj bēbe. Alúméd nhóg edānje tómaa aníní, ké-é átímmēn nhóg, abānje aníní áyāl. Weéhēlēē-se ebé mbaledé a bad bēbe abé ahóg. Weéhēlēē-se ebé mbaledé a Dyōb se ebé-é mbaledé a moné.”

Nguse é ngan éche Yesue

(Mat 11.12-13, 5.31-32; Mak 10.11-12)

14 Befarisa bēnwōg nímmén mésyāāl, boj ngáne bēmbēē bedānj bé ngáb, bēnswēdē mó swédtnē. 15 Yesue anláá bó aá, “Nyédíi bad ábe bēlúme bán bésáá á’sō é’ bad, boj Dyōb ábíi nyé nlem áte. Kéchéé éche baányonj békēmtéé, édíi abúú ngēn á’sō é’ Dyōb.” 16 Yesue ambád bó aláa aá, “Mam níme mēntenléd á kálag é mbéndé é Dyōb, bekal bē’dāsdānj bómpē bēnhāb

mó kááŋne á pónde eche Ʒɔne. Taase nê, nkalaní mí bwám mé nkamlen ní Dyòb níkanlad, mod téé-é abune nímê nkamlen abé áte.

¹⁷ “Ké n̄ngáne nkonɔ rísé ne ní mín béhele bémaa, atote ké ahóg á mbéndé e Dyòb déekwaá.

¹⁸ “Kénzéé awé anané mwaád, bon awón mmwaád ampée, né akábé asón. Ké nzé-móde-é awé awóó mmwaád awé benáné á ndáb e’wóngé, né akábé asón.

Ngan e nhon mí mod ne Lazarose

¹⁹ “Nhon mí mod nhóg mémbe, kase é mebad chóg awáá’áá á yál. Mwenze ne mwenze móó ádyágáá mbwe téé. ²⁰ Ntógétóke ní mod nhóg mó-é rínáŋgé’áá awé mmwe mé e’ké bán Lazarose. E’kwese bénlōn mó á yál. ²¹ Mewémten mémbe mó áá, bébe mó puuted é medyé eche éhúné’áá á tébele a nhon mí mod. Mbwe chóg épágé’áá áhed, bon ényāŋgē mó e’kwese áte.

²² “Ade ntógétóke ní mod mé níwédé, ángel éntēd mó, ékēen mó á akéb áde Abrahamē. Mmē nhon mí mod mómpē ménwē, bélime-é mó. ²³ A mbwóg e kwéed wē, nhon mí mod níbéde á metuné-te. Héé anyéné nló ámin bon anyin Abrahamē se wíní, ne Lazarose áwe akéb. ²⁴ Dóó álēpéé nén áá, ‘A-Tē Abraham, sōn, wóg me ngol, élóm Lazarose átođe dúú dé e’mií á mendīb-te, áhye áhóded me echém, áyāle meewógéé bu á dū-á-muú hén.’ ²⁵ Abrahamē anláá mó áá, ‘A-mwán, ewémtan á pónde eche wémbēé á nkōŋsé ngáne wēnkudté bwēm é’ bwám, bon Lazarose mó-é ákūd bwēm bé mbéb-é? Bóob-óó awógé nímē menyinge hén, wémpē edé á metuné-te. ²⁶ Néé éhúde nē áte, wēé sédíí ne wēé edíí, sánkalaa a mbán akabé syánē áte, ábel nēn mod eéhēle asyāə wén se ápe wē. Modmod eéhēle-’áá ásyāə wē, se ápē áwēd.’ ²⁷ Nhon mí mod ménhōb áá, ‘Ncháa-óó, a-Tē méé, élóm Lazarose á ndáb echē echem sán. ²⁸ Nlyágé bánned bétáan. Ake álēb bó ábel nén, bómpē béepág á hóm dé metuné hén.’ ²⁹ Abrahamē anhób áá, ‘Béwóó metelag níme Mosēe ne níme bekal bé’daádān. Béwógen chōm-éé bétélé áse.’ ³⁰ Nhon mí mod ménhōb áá, ‘Aáy, a-Tē Abraham. Nzé mod akií bó atán awé abíde á mbwóg é kwéed, né bétéde ábel dé mbéb bétíman Dyòb.’ ³¹ Héé Abrahamē áhóbeé áá, ‘Nzé béekwēntene Mosēe ne bekal bé’daádān awógen, né béewógénné ké mod awé apuúde á mbwóg e kwéed bon aláá bó.’ ”

17

Abelēd mod mbéb

(Mat 18.6-7, 21-22; Mak 9.42)

¹ Yesue anláá ábē bembapee áá, “Nyébii bán mekáŋsen níme mébelte bad mbéb métāŋgéné nyé apii. Bon edé ngol ne kénzéé awé ápēén mó! ² Embē mbon né bēntáə ene ndín e mod sánkalaa a aláá á nkōŋ, bébwém mó á edib-te, tómaa mó ábeled ábén bēndem mbéb. ³ Nyétédan yál pónde.

“Nzé mwānyon abelē wē dyam dé mbéb, échu mó aláa wēé nē déeboó’ē. Nzé achemé-é áde awusé bon ahāŋléné, élagsén mó. ⁴ Nzé apānné wē ngen saámbe áyāle epun é bīn, bon apedé-é áwōŋ ngen saámbe áchóm alagsen áá, ‘Nhāŋléné’, etāŋgéné mó alagsen.”

Adúbe déechinéé

⁵ Bembapee bé nlomag bēnlāá Sāŋgwéé bán, “Wéd sé adúbe áte.” ⁶ Sāŋgwéé anhób áá, “Nzé nyēnwōŋ adúbe áde áde mó mwāmpīn nēŋgáne mbál-e-bū, né nyéekamlén ádén alín dé e’sáá bán, ‘A-bwel, wubé áse, éke ésumen á edib é nkwē-te’, é’wógén-ne nyé.

Abel dé nsón

⁷ “Détéd bán, nyé mod nhóg nyêwóó mbàledε awě akií nzag alii, káa akií ánon rídyon mí mbód. Nzé ahúú á nsón, chán wéllāá’ é mós? Wéllāá mós wéé, ‘Hyě édyεε ásé hén, édyé ndyééd,’⁸ káa wéé, ‘Béle mé ndyééd étómted mé, étyéem-mé á nkag, kááη mím adyé, bon ámbíd é pónde, wε-’ε édyág?’⁹ Nyélláa mé ké wéságnēn ane mbàledε áyāle ábélé míme nsón? ¹⁰ Né-óó nyémpé, nzé nyémaa chóm ésyāal éche bétíínédé nyé abel, nyéháb bán, ‘Sédú bembàledε ngēn, mímed nsón-naa sébélé sé ngáne.’”

Yesue asáñté bad bé meləη dyóm

¹¹ Ade Yesue ákagké á Jerusalem, atómé’áá á nchii ní nzii mé alon á Samaria ne alon á Galilia. ¹² Asól áde ásólé mwā dyad nhóg, antán bad dyóm ábe meləη mékóbé. Béntyéem nchabnede, ¹³ bélébpe mós ne esaád bán, “A-Yesu, a-Sán, sòn, wóg sé ngól!” ¹⁴ Ade ányíné bó, anláá bó áá, “Nyékag wéε beprise, nyélúmed bó yál.” Ade békagké nē, yál é nsán bó.* ¹⁵ Bó mod nhóg, annyín nēn áá módyéé bwām. Héε átimé ámbíd, ákené Dyób ne ehób éche échákgé. ¹⁶ Ankwe Yesue á mekuu, áságñān mós. Anén mod abédéε mod á Samaria. ¹⁷ Yesue ansedéd mós aaken, “Eesaá mbále bán nsáñté nyé bad dyóm-ε? Héé ábíníí abog bédíí? ¹⁸ Nédé mod ké nhóg ampée eétimeε ámbíd áhyε dé abe Dyób mekenag, éetóméε anén mod á nken-ε?”[†] ¹⁹ Héε álāngéε mós áá, “Tyéém ámín, ékag. Adóη adúbe ádíde wε bwām.”

Epe é nkamlen ní Dyób (Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ Befarisia bēnsédé Yesue bánken, “Pónde ehéé nkamlen ní Dyób mépeé?” Yesue anláá bó áá, “Nkamlen ní Dyób méesaá dyam áde mod ányínneé díd, ²¹ káa dyam áde mod áhōbpe áá, ‘Nōné,’ mōmēn,’ káa ‘mōmíníí.’ Ááy, nkamlen ní Dyób mímaa abé áfinté echēn.” ²² Héε álāngéε bembapeε nēn áá, “E’pun é’ bín é’húε á’sō ábe nyédəngé bán né nyényín ké mbwe nhóg míme Mwān-a-Moonyon álúmedtē nyé yál, bon nyéenyínné. ²³ Béllāa nyé á pónde eched bán, ‘Mānēn,’ káa ‘Mōníníí,’ bon nyéehántān bó. ²⁴ Áyāle, ngáne emwēdwēd étóméε, bon épenté ngob e Dyób pəd póg ne eníníí, nē dōo epun éche Mwān-a-Moonyon ápeε ébēε. ²⁵ Bon édébé nē, atəngéné metuné híin akud. Kāηne enén nyonɛl e bad eéban mós áyāl. ²⁶ Ngáne émbēε á pónde eche Noa, nē dōo ébēε á pónde echē Mwān-a-Moonyon. ²⁷ Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mím, baachóm bēwóó’áá bebaád, bebaád-tε békāg á mewóngé kááη ne mbwe míme Noa ásólé á bōle é’mbáá-te bon mbúú echó, mesén melóné, méhōōd ábē bad bésyāal. ²⁸ Melemlem nē dōo émbēε á pónde eche Lotε. Bad bédyágé’áá medyé, bémwāg mím, békábē dyon, bēwēnē bwēm, bēlōō-’ε mendáb. ²⁹ Bon mbwe míme Lotε ásyóngé á dyad á Sodom, míme mbwe dēn muú ne meláá míme méhyántan, mémbíid ádyób nēε mbúú, níwuú ábē bad bésyāal. ³⁰ Melemlem nē dōo ébēε míme mbwe míme Mwān-a-Moonyon ányínnédte.”

³¹ “Eché epun, mod awě adé á nnon ní ndáb mín áde nhon rídíí mós á ndábe, eétoğné asud ásé áhyε dé atéd mós. Melemlem-’áá mod awě adé á nzag-té, eétoğné atim ámbíd á ndáb. ³² Nyéwēmtēn dyam áde dēmbēnléd ne Lotε

* **17:14** Asáad á yál: Nzé meləη ménkōb mod bétédé’áá mós nēε mod awě eesáa. Bébéné’áá mós bán, eesité wéε bad bédíí. Prise chóo éwōwōn kunze ásimen mod meləη bon ébíded mbakú nēn bán asáá, bon ábootéd ape wéε bad bédíí. † **17:18** Bad bé Israel bénted bad bé Samaria néε benzíníé. Bóbóo béekagé’áá ké mwāpín áyāle nyaa e mekan mé mbwóg ne mekan mé alon. Ké nyaa e abele á Dyób ne hóm dé mekáne bēmbé bó nhəñlén.

mwaád. ³³ Kénzée awé awóó mewémten áson áde alongé, ábōd dō. Kénzée-
'ε awé abódé áde alongé, né asoó dō. ³⁴ A mbále, bad bébe bénaá anōη ahóg
nkuu, bétéd nhóg, bétéde aníní. ³⁵ Bebaád bébe békogé medyé, bétéd nhóg,
bétéde aníní.”† ³⁷ Dōo bembapεε bése dteé mó bán “A-Sán, héé nê debenlédte?”
Yesue antimtén bó aá, “Wεε ndim mbāgkē, áhed dōo benhōgnōné béladné.”

18

Ngan e ngwεε e mod bó nkúd é mmwaád

¹ Yesue ankalé ábē bembapεε ngan álumed bó áte nén aá, bétāηgéné
békānné pónde téé ešebán behūnte nlém á abum. ² Anhób aá, “Mod abédé
dyad ahóg, awé akáadte' bad. Ane mod eebáa' aá Dyōb, eébage' aá-ε modmod
edúbé. ³ Nkúd é mmwaád-te abédé melelem mé dyad, eémaa' aá' wεε ane
mod. Pónde téé álāngē mó aá, ‘Sé mod sēwōηné mehób. Káád sé ésuud me
nzom.’ ⁴ A mbooted ane mod enkēnháá mó dúu. Bōη ámbid é pónde anláá
yál aá, ‘Ké nēηgáne méebagéé Dyōb edúbé, méebāā-' aá modmod, ⁵ ngáne édíí
bán anén nkúd a mmwaád ahédé me nló, mēkāā níme nkáá ábel rísud mó
nzom. Ešebé nē, né kóāη ne á asóg éemwaa' aá ríkún ne epe éche ápagké
nén pónde ésyāāl.’ ” ⁶ Héε Sāηgwéé áhóbéé aá, “Nyéwógé chōm-éε ekúkú é
mod awé akáadte' bad awé eebíí Dyōb éhóbé-yε? ⁷ Nédé Dyōb déekunné ábē
bad ábe ápwédé-yε? Béchyεene' mó nwōηgen nkuu ne múte, nēdē ákālēn bó
metúu pónde té-yε? ⁸ Nlāa nyé meé ákun bó mehelé mehelé. Bōη nyédúbpé
bán Mwān-a-Moonyonj átan adúbe á nkōηsε-te á pónde eché ápεε-yε?”

Ngan e bad bébe ábe bēnkē akáne

⁹ Yesue ankal ngan empée tāηgene bad ábe bényíné' aá yál néε bad ábe
bésáá, bényínē-ε bad bémpée nkóηté. ¹⁰ Anláá bó aá, “Bad bébe bēnkē á
Ndáb-e-Dyōb ákáne. Nhóg abédé Farisia, aníní-ε abé nlad-é-tááε.

¹¹ “Ane Farisia antyéém á ámín, ákānne', áhōbē á nlém-té* aá 'A-Dyōb,
nságnéné wε. Ayāle nēn, meésáá nēηgáne bad bémpée, ábe bédume bwēm é'
bad, ábe bēbēbé nlém ábum, ábe békábe mesón á ndáb e e'wōηgé. Nságnéné
wε áyāle meésáá nēηgáne anén nlad-é-tááε hén. ¹² Nde nén, ndide' yál nzaa á
mekáne-tē ngen ébe sōndé téé. Chōm téé éche ríkudεε-ε nkabe chó áte moηge
dyóm, mbagé wε akab nhóg.’

¹³ “Nlad-é-tááε pen antyéém nchabnede, eéhele ké mūd anyen ádyōb.
Ambán ekáá á nlém, ákānne aá, 'A Dyōb, wóg me ngol. Ndií mbélé-mbéb.’
” ¹⁴ Héε Yesue ábádé aá, “Nlāa nyé nén meé, anén mod awé rídímtené nyé
aláa, ansú áwe ndáb néε mod awé asáá á'sō é' Dyōb. Ayāle mod ké ahéé awé
achágté yál, bésudé mó. Bōη ane awé asúdté eche yál, béchāgéd mó.”

Yesue ne bānbān

(Mat 19.13-15; Mak 10.13-16)

¹⁵ Bōob-pōó bad bépééné' aá bēndem wεε Yesue nén bán ábān bó ekáá á yál
ánamed bó. Ade bembapεε bényíné nē, bēnkānē ábē bad áte. ¹⁶ Bōη Yesue
anchélé ábē bán, áhōbē aá “Nyétedē bānbān béhyag áwēm. Nyéekáá bó áyāle
nén, nyaa e bad néε bó chóó éwóó nkamlēn rí Dyōb. ¹⁷ Ne mbále, nlāηge nyé
nén meé, kénzée awé eékobe nkamlēn rí Dyōb nēηgáne mwēndem, éesónlé
áwēd-te.”

† 17:35 Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 36: Bad bébe bēbé á nzag-té. Bétéd nhóg, bétéde aníní.

* 18:11 Antyéém ámín, ákānné, áhōbē á nlém-té: donje á kálag áwóó atyéém á nkog, ákānnád yál.

Mod a nkamlɛn**(Mat 19.16-30; Mak 10.17-31)**

¹⁸ Nkamlɛnɛ nhóg ansédéd Yesuɛ aá, “A-meléed a bwám, cheé mɛbenlé ábel nɛn níkud alongé áde déemaá?” ¹⁹ Dóo Yesuɛ ásedtɛé mó aáken, “Cheé ékásó boŋ échagé mɛ meléede a bwám? Mod ké nhóg eesáa mod a bwám étóméé Dyób dɛmpɛn. ²⁰ Ebíi mbéndé éche éhóbe bán, weekábé asón á ndáb e e’wóngé, weewúé mod, weechíbé, weebídé mbóŋ e metóm, beé sóó ne nyon edúbé.” ²¹ Ane mod a nkamlɛn antimtén aá, “A meléed, nhídé échén mbéndé ésyāā bootya se á mwɛndemé.” ²² Yesuɛ awógé-’aá nê, boŋ álāngɛ mó aá, “Dyam ahóg éhedne wɛ. Sóm bwɛm é’syāāl ábe éwóó, étéd mímé mone, ékabe betóótókɛ bé bad. Nzé ebélé nê, wɛkúd nhon ádyób. Ene pónde éhye éhíde mɛ.” ²³ Awóg áde ane mod a nkamlɛn áwógé nê, anwóg ndutul bwámbwam, áyāle ambé nhon bwámbwam. ²⁴ Yesuɛ anyiné-’aá ngáne ásúdné boŋ áhóbé aá, “Elɛl áte bwámbwam behan bé bad ásól á nkamlɛn ní Dyób. ²⁵ Edé mwān e akan sánkalaa a nyam nɛɛ kamɛl ápon á epɔn é ndonde, tómaa nhon ní mod ásól á nkamlɛn ní Dyób. ²⁶ Bad ábe bɛnwóg chóm eché Yesuɛ ánhóbɛ, bɛnhób bán nzé nɛɛ édíi, né nzéé-’ā ahele ákud e’sooson?” ²⁷ Dóo Yesuɛ áhóbéé aá, “Dyam áde baányon bényínéé bán álélé áte, déelenledéé Dyób áte.” ²⁸ Héɛ Petro áhóbé aá, “Nóné, sɛtɛdté ábed bwɛm é’syāāl áhíd wɛ.” ²⁹ Dóo Yesuɛ álāngɛé bó aá, “A mbále, nlāngɛ nyé mɛé, kénzɛé awé atɛdté eche ndáb kaa mwaád, kaa baányan, kaa sáá ne nyan kaa bán, áyāle nkamlɛn ní Dyób, ³⁰ ákúd nsyāŋ ámbíd mbád ne mbád enén pónde. Ákud-tɛ alongé áde déemaá’ á pónde éché ehúe’.”

Yesuɛ akānlé eche**kwéed ne mpuu****ngan ámpɛ****(Mat 20.17-19; Mak 10.32-34)**

³¹ Héɛ Yesuɛ átímné ábɛ bembapɛɛ dyóm ne bébe kun boŋ, álāngɛ bó aá, “Pón nyébii bán dekaŋ á Jerusalem. Mam mɛsyāāl-lɛ nime bekal bé dáádaŋ betélé áse tāngene Mwān-a-Moonyon mɛbenléd áned. ³² Eténlédé nɛn bán bébé mó á mekáá mé bad ábe béese bad bé Israel. Bó-’ɛ béwelé mó, bɛsyāā mó, bɛsobé-’ɛ mó meléed á yāl. Bébɔmtéd mó, bɛwúú-’ɛ mó. ³³ Boŋ ámbíd e e’pun é’lāán ápuú.”

³⁴ Boŋ bembapɛɛ bó-’ɛ bɛnkénsóŋtɛnné dyamdyam áyāle nímén mam mɛsyāāl. Enén ngan entóm bó debyéé áte. Bɛnkɛnchemmé chóm éche Yesuɛ áhóbé’áá.

Yesuɛ achóŋte mod a ndím**(Mat 20.20-34; Mak 10.46-52)**

³⁵ Bóob-póó áde Yesuɛ ákwógé apɛ á dyad á Jeriko, mod a ndím nhóg andyɛé á nkag ní nzii, áchómɛ bwɛm. ³⁶ Awógé-’aá ndun e mod etóme, boŋ ásedtɛ bad dyam áde áde. ³⁷ Dóo bélāngɛ mó bán, “Yesuɛ, mod a Nazaret mó atóme nê.”

³⁸ Héɛ ábóné aá, “A-Yesu, Mwān a mbyaa nime Dabidɛ, wóg mɛ ngól!” ³⁹ Bad ábe bɛmbɛ á’só bɛnkānɛ mó áte, bélāā mó bán ádíib nsal. Boŋ mó-’ɛ ambé ábōnɛ aá, “A-Mwān a Dabid, wóg mɛ ngól!” ⁴⁰ Dóo Yesuɛ átyéémé, boŋ áhóbé áa béhyɛne ane mod. Ane mod apedé-’aá mó bɛnben, Yesuɛ ásedtɛ mó aá, ⁴¹ “Cheé éhedéé wɛé, níbele wɛ?” Mó-’ɛ anhób aá, “A-Sán, bɛl rínyinen ámpɛ.”

⁴² Dóo Yesuɛ-’ɛ álāngɛ mó aá, “Nyínɛn-nó! Adúbe ádón ádíde wɛ bwám.”

⁴³ Ábwōg-ábwōg ambootéd anyínɛn, áhídɛ-’ɛ mó, ábagé Dyób mekenag. Ade ene ndun e mod ényíné nê, bómpɛ bɛmbootéd Dyób akéméd.

19

*Yesue atáné nlad a
tdáse bán Sakio*

¹ Yesue ampõn á dyad á Jeriko, bonj atómé'áá tómén. ² Mod nhóg-ke abédé áwed bán Sakio, abédé-éé nlad-é-tááse ambáá, abé-'e nhõn m̄ mod. ³ Ahedé'áá aá mónyín ane mod awe béchagéé Yesue, bonj nzii enkembagnédte mó, ngáne amute démbēē áhed, mó-'e ambé esón. ⁴ Héé ányágté á'sõ bonj áchágkē bwel é' sikamõ ábel bonj ányín Yesue. Yesue ahúé'áá ene p̄ed. ⁵ Apedé-'áá áhed, bonj aá mósad díd amín, ányínē Sakiose. Dóo álāngéé mó aá, "A-Sakios, súd ásē á mehélé-te. Ntāngénē nken abé áwõn ndáb chii." ⁶ Hē dóo Sakiose ásúde ásē ésebán abéhte pónde, bonj ákobé Yesue nken ne menyínge mésyāā. ⁷ Bad bésyāā abe bényín nē, bényónge'áá áte bán, "Akii nken abe á ndáb wée mod awe adé mbélé-mbéb."

⁸ Sakiose antyéem amín, álāngē Sāngwéé aá, "Nóné', a-Sán, mētēd nhõn nímēm, níkab mó áte e'p̄ed é'be, níbé ep̄ed ehóg wée betóótokē bé bad. Nzé édé-'e bán nkóbné mod kéchéé á edoké-te, mētímtéd mó chõ ámbíd ngen éniin."

⁹ Bonj Yesue mó-'e anláá mó nén aá "A epun é b̄in é' chii, e'soosõn é' bāgnédé ne enén ndáb. Anén mod mómpe adí mwán a Abraham. ¹⁰ Mwán-a-Moonyõn apedé ábel bonj áhed bad ábe bébós, áchood-te bó."

*Ngan eche bénylāgnédte bembāde ngáb
(Mat 25.14-30)*

¹¹ Bad béwóglānnáá chõm-éé Yesue áhóbé'áá. Yesue ammad ape benben ne dyad á Jerusalem. Né-õó béwēmtān bán nkamlēn ní Dyõb mépē ábwōg-ábwōg. ¹² Hé-'áá áhóbéé aá, "Kunze e mod póg eladé'áá yāl áke eke á alõn áde áchābnédé ábel nén béwóged mó kân, bonj ásuē." ¹³ Ade ákagkē, anchélé ábē bembāde dyõm, ábagé nhóg téé ekálé é káppe dyõm aá, 'Nyétēd nén, nyékābe nyõngé káñ ne á pónde echē méhūū'.' ¹⁴ Bonj adé alõn á bad dénkēdānggé mó. Bénlõm mészēze áhíd mó álāa ngõmena a bán, 'Séekobéé bán anén mod ábē echēd kân.'

¹⁵ "Ké nē bēmbel mó kân, átm-me ámbíd áwē dyad. Ade áhúú, ábwōg-ábwōg anlóm ábē bembāde ábe ámbagkē ngáb achag ábel bonj ábii nsyāñ níme békúde á nyõngé-te. ¹⁶ A'só ampē ahób aá, 'A-Sán, échõn ekálé dyõm échyáá nsyāñ níme níde ngen dyõm.' ¹⁷ Ane mod anláá mó aá, 'Nē ábóó, edí mbāde a bwám! Ngáne éhéle mekan mészad alyóged ngáne éhednadté, mbage we ngine ákamlēn myad dyõm.' ¹⁸ Mbāde awē alónténé bébe mómpe ampē ahób aá, 'A-Sán, échõn ekálé dyõm échyáá nsyāñ níme níde ngen é'tāan.'

¹⁹ Ane mod anláá ane ámpē aá, 'Wēkamlēn myad métaan.'

²⁰ "Dóo mbāde ampéé ápedé bonj áhóbē aá, 'A-Sán, ábonj e'kálé dyõm we bēn. Menkanj bó á wāngese-tē, níkoo. ²¹ Mbáá'áá me ngé, ngáne mbíí bwám meé, échõn chõm éhūnēē á ndõb. Weébēlēē bonj edyág, ehúde-'e wée wéewēné.' ²² Héé ane mod átimtanné ane mbāde aá, 'Mmõn nsāl mēm mó méwūū we. Ebébtéd é mbāde néé we. Néé emõn emáá ábii wéé, échēm chõm ééhūnēē á ndõb, ebíí-'e wéé, meébēlēē bonj nídyág. Néé ebíí wéé nhúde-'e wée méewēnēē, ²³ cheé-õ énkāñ bonj weehéde echem ngáb á ndáb echē bad békõngéé ngáb, ábel bonj nzé níhúú níkob chõ ne nsyāñ amín?'

²⁴ "Héé álāngéé bad ábe bentyēem á nkag áhed aá, 'Nyékoben mó ábē e'kálé dyõm, nyébag bó wée mod awé awóó mbwókel e ekálé.' ²⁵ Abé bad bó-'e bēnlāá mó bán, 'A-Sán, ane mod amaa mbwókel e ekálé awón!' ²⁶ Héé ane mod átimtanné bó aá 'Nlāa nyé meé, kenzéé awé awóó, Dyõb débād mó abe. Bonj ane awé mó-'e eewóó, Dyõb dékobén mó káñne mwámpin awé awóó.

27 Boŋ bad ábe békóó me, ábe béehede'áa bán mbê echab kâŋ, nyéhyene bó hén. Bèwúu bó áwem e'só hén.' ”

Yesue asólé á Jerusalem nêe kâŋ
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jôn 12.12-19)

28 Yesue amaá-'áa enén pôle akal, abwógé asé ámpē, áke á Jerusalem. 29 Ade ákwógé ape á myad mé Bētepeg ne Betani á Ekone é Menzab, anlóm bembapere bébe aá, 30 “Nyéke á dyad áde áde á müde níminí. Nzé nyépedé á nló ní dyad nyéenyín ngáne bétáŋgé mwān a ésel awé mod éédíidēē mbéd. Nyéhune mó, nyéhyene hén. 31 Nzé mod asēdté nyé aáken, cheé ékáá boŋ nyéhunné chó, nyéláa mó nén bán, ‘Sánjwéé* atógnéné chó.’ ”

32 Bad ábe ánlómme békí-'áa, bétān-ne chó melemlen ngáne ánlāá' é bó.

33 Ade béhunné ésel, bewón bénsedéd bó bánken, “Cheé ékáá boŋ nyéhunné éché ésel?” 34 Bó-'e bēnhōb bán, “Sánjwéé atógnéné chó.” 35 Héé bépééné chó wéé Yesue. Bēntāl échab mbóté áwédé-mín, boŋ béchāgtē Yesue áwédé-mín.

36 Ade ábóótédé ake, bad bétánlé'áa mó échab mbóté á nzii-té.

37 Ade ábóótédé Ekone é Menzab asyoge ásol á Jerusalem, ndun e bembapere embootéd abwēen ámín ne menyinge, békéné Dyōb ne esaád áyāle ndāle é mekan esyāāl éche bényíné, 38 Béhōbē bán, “Nnam ne kâŋ eché epag á dīn áde Sánjwéé!

Nsaŋ mbê ádyōb,

Ehúmé ébē-'e ne Dyōb áde áde se ámín!”

39 Nguse é Befarisia éche énsāblen amute á bad áte bēnlāá Yesue bán, “Ameléed, láá ábōŋ bembapere bēlám!” 40 Mós-'e antimtén bó aá, “Ne mbále, nzé áben bad bédíbe nsał, né meláá múmó mébootéd ábón.”

Yesue alebe dyad á Jerusalem

41 Ade Yesue ápedé á nkag ní dyad á Jerusalem, annyín dyad á'só. Dóo mēsod mébóótédé mó abíd á mīd, áchyéé' Jerusalem 42 aá, “Embōŋ bán nyébii mekan níme mépene nsaŋ. Boŋ bōob, nyéēhēlēē mó anyín. 43 E'pun é' bīn é'húe nyé á'só á pōndé eché bad ábe békóó nyé bēlanédté nyé nkumbág nēe e'ké, bēbentēn-ne nyé pēd esyāāl, 44 boŋ bēmad nyé, nyáábe áben bán moosyāāl. Aláá ké ahóg déelyákgé asé áyāle nyénkēchemmé pōndé eché Dyōb ápedé áson ádén alonjé.”

Yesue apedé á Ndáb-e-Dyōb
(Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jôn 2.13-22)

45 Yesue ansól á Ndáb-e-Dyōb, ábootéd bad ábe bésómé'áa bwēm áwēd-te ananted, 46 álāŋgē bó aá, “Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbe aá ‘Echem ndáb ébē ndáb e mekáne.’ Boŋ nyétimté chó mbwāg mé bechīb.”

47 Bootya nē, Yesue ayágté'áa bad á Ndáb-e-Dyōb. Beprié bēmbáa ne bemeléede bé mbéndé bōobē belyáged bé dyad, bó-'e béhéde nzii eche bēwúé' é mó. 48 Nzii-'e eebédeé bó ábel dyam ádíi dyam, áyāle moosyāāl andāŋ e'yale ábe Yesue awóg ne kán esyāāl.

20

Nsedtéd tãŋene kunze eche Yesue
(Mat 21.23-27; Mak 11.27-33)

1 Mbwe nhóg Yesue ambé á Ndáb-e-Dyōb áyāgtē bad, ákanlé-'e bó nkaŋ ní bwām. Héé beprié bēmbáa, bemeléede bé mbéndé ne bad bēmbáa bé dyad, bépédé áwē, 2 boŋ bésēdté mó bánken, “Láá sé, kunze ehéé éwóó ábel

* 19:31 Sánjwéé káa nwónj.

nímén mekan? Nzé-módé abagé-'e we enén kunze?" ³ Dóo Yesue átimtanné bó aá, "Mémpé meésedéd nyé dyam ahóg; nyélaa me ⁴ wée kunze eché Jone ádúsánáá bad émbídté, wée Dyöb, káa wée moonyon?" ⁵ Bën ne bën bémbootéd atán̄ten bán, "Nzé dehóbé bán, 'Jone eché kunze enhúú ne Dyöb,' né ásedéd syané aáken, 'Chee-õ enkñ̄j boj nyénkëndúbé mós?' ⁶ Boj nzé dehóbé bán, 'Eché kunze ehúú ne baányon,' né ábén bad bésyáál bélum syané meláá, áyále béndúbé bán, Jone abedéé nkal é'dááðan.'" ⁷ Hê dóo bétímténé mós bán, "Séebii' é wée ene kunze émbídté." ⁸ Dóo Yesue álán̄geé bó aá, "Né ké me-'e ámpé méeláá' é nyé kunze eché níwóó ábel nímén mekan."

Ngan e bebel bé nzag ntéd
(Mat 21.33-46; Mak 12.1-12)

⁹ Hée Yesue ákanléé bad ngan nén aá, "Mod nhóg ambé, ankwél nzag e e'pum é mel ábe bébenléé mím. Ambé ene nzag wée bad ábe bóboó békáb mbote áte, áké eke á alon démpé, ábēm-me áwed. ¹⁰ Póndé epedé-'aá eche bepádeé e'pum, boj álómé mbáledé wée bebel-bé-nsón, ákobe mós áde asii dé e'pum. Hée ábé bebel-bé-nsón bēwānnē ane mbáledé, bésúúd-te mós ámbíd ne mekáá mé ngên. ¹¹ Anlóm mbáledé ampée, boj bēmbōm ane mómpé, bēwōgéd mós e'són bwāmbwam, bésúúd-te mómpé ámbíd ne mekáá mé ngên. ¹² Ambé alóm awé alónténé beláán. Awed bēnlōgēn, bēbwēm-me mós ámbíd e'ké. ¹³ Hée nwóó-nzag ádolé áte chóón, boj áhōbē aá, 'Chán-nō mébenléé boab? Mēlōm awem mwān awé nídós bwāmbwam. Kapóg bébe mós edúbé.' ¹⁴ Boj áde bebel-bé-nsón bényiné mós, bēnnōnén á mesó, bēhób bán, 'Ndyé-a-mbwóg mwēn-tén. Déwúu mós, ábel eche mbwóg ésuuned syané?' ¹⁵ Dóo bēbídne mós á nzag-té, boj bēwūē-'e mós." Hée Yesue ásedtéé aáken, "Boab-póó, chee nwóó-nzag ábenléé bó? ¹⁶ Apé awtúú bó, ábē-'e ene nzag wée bebel-bé-nsón bēmpé." Awóg áde bad bēwógé nē, bēnhōb bán, "Ene ndin e dyam eébenlád mbéb!"

¹⁷ Yesue annon bó á mesó, ásedté bó aáken, "Chán nyésón̄téné eyale é Dyöb éche éténlédé bán, 'Aláá áde belón-bé-ndáb bēnchenéé dóo átime aláá dé etógnén abé.'

¹⁸ Mod ké ahéé awé álum áde aláá ámín ábōgtéd áte. Boj mod awé déhüntédé ámín, ányogtéd áte átim mbúmbú." ¹⁹ Bemeléde bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēnhéd nzii eche békóbéé Yesue ábwōg-ábwōg, ngáne bēnchemmé bán áyále echáb dóo ákálé enén ngan. Boj bēmbāj bad ábe bēbédé áhed.

Nsedtéé tñ̄ngene asaa á tááse
(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)

²⁰ Né-õõ, bemeléde bé mbéndé ne beprise bēmbáá bēhédé'áá kase e etál, ákób mós. Bēmpwéd bad, bésábé bó, bēlóm bó áhíd mós. Abé bad bēntāngēn ábāntēn nén bán, bēhíde mós ne nlém nhóg, ábel boj békób mós awusé á nsāl, boj ene póndé bēbé mós á mekáá mé ngómenaa a Roma awé adé á nkamlēn. ²¹ Hée bad ábe bēnlōmmē nē bēlán̄geé Yesue bán, "A-meléed, sébii bán ehóbe', eyágte-'e mam níme métāngéné. Weékwognádté modmod. Eyágte-'e bad mekan mé Dyöb á nyaa eché etāngéné bwām. ²² Mbéndé eche syané ehóbe nén bán désan̄ge' tááse wée Kaisēe, kñ̄j e Roma-yē?" ²³ Boj Yesue anchem bó akwáb. Hée álán̄geé bó aá, ²⁴ "Nyélúmed me mōné mé ekii. Edíid̄ngē eche nzéé chēn, d̄in áde nzéé-'e dēn?" Bēntímtén mós bán, "D̄in ne e'só ábe Kaisēe." ²⁵ Dóo Yesue áhóbéé aá, "Nyébag-kóó Kaisēe éche édé éche Kaisēe, nyébag-ke Dyöb éche édé é Dyöb." ²⁶ Boab-póó, nzii ké póg enkēmbáá eche békōbēnnē

mó póle e awusé á nsal. Né-óó, béndíb nímāb nsal ngáne dyam dénkēmbongé bó ahób. Nyaa eche Yesue ántimténne bó enkóméd bó yāl áte.

Nsédted t̄ngene mpuu

(Mat 22.23-33; Mak 12.18-27)

²⁷ Donje á Besadusia bémpē wée Yesue. Besadusia béndūbē bán mpuu méesaá ámbíd e kwééd. ²⁸ Dóó béhóbēé bán, “A-meléed, mbéndé e Mosēe ehóbe nén bán, ‘Nzé mod awóó mmwaád, bon awédé áde bó ane mmwaád béepedéé mwān awále, mwānyan a abum ahóg at̄ngéné ane nkúd awón, ábel bon d̄in áde mwānyan déebō.’” ²⁹ Bóob-póó, bad bébédé mod saámbé ábe bémbíd abum ahóg. Mod a’ só anwón mmwaád bon awé áde bó mmwaád ne béepedéé bán awále. ³⁰ Mod awé anlóntén bébe anwón ane mmwaád. Mómpē awé ésebán achyaá mwān. ³¹ Ámbíd é pónde awé anlóntén beláán mómpē anwón mó, káón bó mod saámbé bébom mó awón, nhóg ámbíd a aníní. Bon bó mod ké nhóg békēnchyaá mwān ne ane mmwaád, káón bó moosyaál béwé-’e. ³² Káónne á asóg ane mmwaád mómpē anwé. ³³ Bóob-póó á pónde e mpuu, mmwaád awé nzéé ane mmwaád áchagnédté áyāle bó moosyaál saámbé bēnwōn mó?” ³⁴ Dóó Yesue ántimtanné bó aá “Á pónde eche dédíí áte nén chii, bebaád ne baachóm béwōhne’.” ³⁵ Bon bad ábe békwoǵnéde ábe á mpuu á kwééd bon bésón-le á alongé dékōlē béewōhneē. ³⁶ Bēbēē néē ángel, béewág-kaá ámpē. Apuu áde bépuuí, bán bé Dyób bóó bébēē. ³⁷ Mosēe mwēn ámpē alúmté áte aá, bad bépuude’. Wée Mosēe átelé á Kálag e Dyób aá, mwā bwel akóbe muú, achagé Sāngwéé áhed aá, Dyób áde Abrahāme, Dyób áde Aisige ne Dyób áde Jakóbe. ³⁸ Dyób ádíi Dyób á bad ábe bédé á alonge, saké Dyób á bad ábe béwédé. Nē dēn alúmté bán ne Dyób, bó moosyaál bédé á alongé.” ³⁹ Donje dé bemeléede bé mbéndé bēnhōb bán, “A-meléed, chōm éche éhóbé ét̄ngéné.” ⁴⁰ Né-óó modmod enkēnchu’é mó dyamdyam asēded ámpē.

Nsédted t̄ngene Ane-awē-Béwógté

(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)

⁴¹ Héé Yesue ásedtēé bó aáken, “Cheé ékáá bon bad bēhōbē bán Ane-awē-Béwógté abidé á mbyaa nime k̄an Dabidē?” ⁴² Ngómé Dabidē mwēn ahóbé á Kálag e Ngāse aá,

“Sān Dyóbē anláá awēm Sāngwéé aá,

‘Dyēé áwēm ekáá émbáá, ⁴³ káón ne á pónde echē mébenlé bon ékógtéd ábōn bad bé ekoyí ámín ne mekuu.’

⁴⁴ Néé Dabidē mwēn ásébpé mó achag aá Sāngwéé, chán-nō Ane-awē-Béwógté áheleé abé awe mwān?”

Yesue abage elébé aá,

bétédēn bemeléede bé mbéndé pónde

(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

⁴⁵ Bad bésyaál béwógté’áá chōm éche Yesue áhóbē. Héé álāngéé bembapee, aá, ⁴⁶ “Nyétédēn bemeléede bé mbéndé pónde. Bédəə mengombe ahyōmēn áte, bédəə-’e bán bad bélénte bó á dyon-tē ne edúbé. Bédəə metii mé edúbé adyé á ndáb e mekáne ne á hōm á ngande. ⁴⁷ Bon bóó bédume’ mbwóg é bekúd, bédogé-’e bad ne ntōn-ntōn mé mekáne. Echē nyaa é bad ékúd nkógsen nime níchábé ámín.”

21

Mende nime nkúd a mmwaád
(Mak 12.41-44)

1 Ade Yesue ásádé díd, anyín nées behon bé bad béhāgkē mōné á ntyág mé mende. 2 Annyín-ne ntógétōke a nkúd a mmwaád nhóg ahág bedálee bébe. 3 Héé áhóbéé aá, “A mbále, nlānge nyé meé, nímén ntógétōke mé mmwaád rihédé mende á ntyág-te tómaa bó moosyāál. 4 Mōné níme ábê bad béhédé, ndii mōné níme ríhóbé bó ásé, bon anén mmwaád ne atóg áde ádíí ahédé mōné rísyāál níme áwóó, rísyāál níme ámbēē atognan yál.”

*E'chemléd bé asóg dé nkōjsé
(Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)*

5 Bembapēē behóg békálé'áá ngáne Ndáb-e-Dyōb ébóó, ngáne belónjné chō kase é meláá, bon bēnābē-é chō áte ne mende níme bad besāngé. Héé Yesue áhóbéé aá, 6 “Abén bwēm ábe nyenyínéé nén, pónde épē eché aláá ké ahóg déelyāgkē ámín e waáb. Bēpāntēd mō áte mēsyāál.”

7 Bēnsedéd mō bán, “A-melēed, súútān nén débenlédte? E'chemléd é'héé bēlūméd bán nén áhede abenled?” 8 Yesue antimtén bó aá, “Nyétéd pónde nén mod eepuutád nyé. Ekud é bad épē, á dín ádēm, bédogé nyé, mod téé aá mō mōdē Ane-awē-Béwōgté, béhōbē bán e'pun bé asóg é'pédé áte. Bon nyéehídé bó. 9 Nzé nyēwógé-é bán bel é'wanté', káa bán ekíde épāngé áte, modmod eebáá'. Mmén mekan mēsyāál métāngéné abenled, bon saké mō mēlūméd bán, asóg ámáá ape.” 10 Héé álāngéé bó aá, “Alon ahóg détyēēmēn ádííní nzum. Nkamlēn nhóg-ke rítyēēmēn nímíní. 11 Ndōob eēnāngéd ásē ngine-ngine. Nzaa ne nkole bébé hōm ásyāál. Mekan níme mēbānte bad mēbē. E'chemléd é'mbáámāa bōmpē bēbíd ádyōb. 12 Mmén mēsyāál mēdfēbenléd, bēhē nyé abum ámín, bétāgté nyé. Békēén nyé á ndáb é mekáne, békáád nyé áwed, bēhé-é nyé á mbwōg. Nyébii-é bán, bēpēén nyé á'sō é' kān é bad ne benkamlēne áyāl e dín ádēm. 13 Nē débē nyé etál pónde eched, aláa bó mekan mēsyāál níme nyésōnténé á yāl echēm. 14 Né-óó, nyémad á nlém té ngen póg bán nyéetāngēné atag áte ngáne nyékāā'é. 15 Mmén mēbe nyé dyam áde nyéhōbpē ne debyéé áde nyéhōbēnné dō, nyaa eché ábēn bad bé ekōyí béehenlé nyé atyēemēn. Bēhēl-laá ahób bán dyam áde nyéhōbē déetāngēnéé. 16 Kānje besóó ne benyóó, bóobe áben baayan ne bēn, bēn bēpalé nyé áte, bēwūi-é nyé nguse é bad. 17 Bad bēsyāál békōó nyé áyāle dín ádēm. 18 Ké nē, dyamdyam déebenlé nyé, ké mbum e esid póg eebóó'é nyé á nló. 19 Nyékanj nlém ábel nyékud e'soósonj.”

*Yesue ahóbé ngáne
dyad á Jerusalem dépā'é
(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)*

20 Yesue anláá bembapēē aá, “Á pónde eche nyenyínē sánze élājnédé dyad á Jerusalem, dōo nyébīí'é bán ekíde éhede apānted áte. 21 Nzé nyenyíné nē, bad ábē bédé á Judeya bétóm mehélé béke bésōom á e'kone mīn. Ane awē adé á dyad-té wē, ából. Awē mós-é adé ámbíd e ebwōg eētōgné mō asól á dyad á Jerusalem. 22 Ayāle nén, nímē mesú níme ríhóbéé nē, médíi e'pun bé nkōgsēn. Pónde eched dōo mekan níme métēnlédé ásē mēlōnnē. 23 Ebē ebébtéd ne bebaád ábe bēbē nkog ne ábe bēmwāntē nímē mesú. Ayāle nén, metake híin mēbē á nkōjsé-te, enén nyonjēl e bad ekūd-te metuné bwāmbwam. 24 Adén alon á bad déwē á bel-tē. Békōb nguse é bad nēe betān, békēén bó á melonj mémpēe. Bad ábe bēesē bad bé Israel békōgtéd dyad á Jerusalem áte, kōān nē pónde eché Dyōb átíinédé bó émaa áte.

*Epe é Mwān-a-Moonyonj
(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)*

²⁵ “Etondeεe b́oobe ngon ne betintine b́elúméd e'chemléd. Edib é nkwé édúm áte, étog néε ahóppe dé edib. Nén dékóbéd bad bé melonj mé nkònsé mbwóg kósh b́ébyē' néε b́ébeléé. ²⁶ Bad b́epimén ne mbwóg ní ngine áyale ebébtéd éche éhúε á nkònsé, ngine-'ε éche édé ámín énañné á e'dii. ²⁷ Ene pónde d́o b́enyínné néε Mwán-a-Moonyon áhúε'ε á mbag-té ne ngum ne ehúmé é ngine. ²⁸ A pónde eche nyényínné néε nímén mekan mébóótédé abenled, nyétyéem ámín, nyesád did, áyale nén pónde e e'soosonj emaá nyé ape áte.”

Mel méyágte syané debyéé
(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

²⁹ Héε Yesue álángeé b́o ene ngan, aá, “Nyénon alín á ngal bwám, káa bwel ké é'héé b́empéε. ³⁰ Abíd áde byaá é'bootadté b́o abíd, nyébén nyébele nyébíi bán nchoj nímáá abé benben. ³¹ Melemlem nze nyényiné nímén mekan mésyāál mébenlad, nyébíi nén bán, nkamlen ní Dyób ríkwogé ape. ³² Ne mbále, nlánge nyé nén meé, enén nyongel e bad éemaá'ε kóshne nímén mekan mésyāál mémáá abenled. ³³ Nkoj ní mín ne nkòj rísé bémaá bonj ábém e'yale b́ébé abé ne abé.

Nyétéd pónde

³⁴ “Nyétóo nén nyéetómté echen pónde esyāál ádyé ndyééd ne ámwé mím bwámbwam. Nyéébúde-'ε atag áte áyale mekan mé alonjé. Nze nyébele nē, né éché epun étán nyé taléd néε melám. ³⁵ Epun éched épíi moonyon asyāál awé adé á nkònsé. ³⁶ Nyétéd pónde, pónde ésyāál. Nyékáanne bán nyéwónj ngine átóm nímén mekan níme mébenléd áte, ábel nén nyéhel atyéem á'só wéε Mwán-a-Moonyon.”

³⁷ Mmé mesú mésyāál Yesue ayágté'áá bad á Ndáb-e-Dyób. Nze ngukél empé, áke ánaá á ekone é Menzab. ³⁸ Nze b́in bénsāá sánjén, ekud é bad éhyágáá mó atán á Ndáb-e-Dyób áwóglen mó.

22

Békii kun áwúu Yesue
(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jón 11.45-53)

¹ B́oob-póó, Ngande e Ewele-é-Ngên emmad abé benben. Enén ngande ebédéε d́in bán Nnyime-ámín. ² Bepriεe b́embáá ne bemeléede bé mbéndé b́éhédé'áá nzii eché b́éwúε'ε Yesue á mesoam-té. B́ebáá'áá pen bán bad b́ésòñtén.

Judase akwenténé ásóm Yesue
(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ Satane ansól mbapεε awe Yesue nhóg áte, awé béchagεé bán Judase. Dín démpéε démbē mó bán Iskariode. Ambé nhóg áfinté bembapεε dyóm ne bébe. ⁴ Héε ásyánjé bonj, áke atan bepriεe b́embáá b́oobe bekamlen bé Ndáb-e-Dyób, ábel ntii ásóm Yesue áwáb. ⁵ Nén dénwógéd b́o menyínge bwámbwam. B́óbōó b́empé á nchemtén. Bénlāá mó bán b́ésábē mó mone. ⁶ Mó-'ε ankwentén. D́o abóótédé nzii ahed ásóm Yesue áwáb ésebán bad b́ebíi.

Yesue aboñsan Ngande e Nnyime-ámín
(Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jón 13.21-30)

⁷ B́oob-póó, epun é ngande e Ewele-é-Ngên áde b́éwúε'ε rídyonj ní mbód mé Nnyime-ámín empé áte. ⁸ D́o Yesue álóméε Petro b́o Jón aá, “Nyéke nyéboñsen syané ndyééd e Ngande e Nnyime-ámín.” ⁹ Bénsédéd mó bánken, “Héé wédanjé wéε séke séboñsen ádyé chó?” ¹⁰ D́o ákwentanné aá, “Nyénone'. Nze nyépédé á dyad-té, mod ábomén nyé awé apémé apom dé mendib. Nyéhíd

mó á ndáb ké ehéé eche ásōnlē. ¹¹ Nyéláa nwóó-ndáb bán, ‘Awed meléede aáken, héé toŋ e beken édíí eché módyēē ndyééd e Nnyíme-ámín áte ne ábē bembapēē?’ ¹² Bélumēd nyé toŋ eché ekalé áte eche bēnápē áte. Ene toŋ edé ámín á ndáb-te. Nyébele syánē mboŋsén ní ndyééd áhed.” ¹³ Dóó békíí, bétán-ne mekan melemlem ngáne anlēbēē bó, bēmbōŋsén-ne ndyééd e Ngande e Nnyíme-ámín.

Ndyééd e Sāngú

(Mat 26.26-30; Mak 14.22-26; 1 Kōr 11.23-25)

¹⁴ Ade pónde e ndyééd épédé áte, Yesue andycé á tébele ne bembapēé bé nlomag. ¹⁵ Héé álāŋgēé bó aá, “Mendāŋ bwāmbwam mēé rídyē enén ndyééd e Nnyíme-ámín ne nyé boŋ ríkude metuné. ¹⁶ A mbále nlāŋge nyé mēé méedyáá chō ámpē káŋŋ ne á pónde eché Dyōb délōnēdtē chō mbon á pónde eché mīmē nkamlēn mēpēé áte.”

¹⁷ Dóó átédé mbwendé, boŋ ábagé Dyōb mekenag, álāŋgē-’e bó aá, “Nyékob nēn, nyémwē, nyétōmtēd nhóg ne aníníí. ¹⁸ A mbále, nlāŋge nyé mēé bootya bōob áke á’sō, méemwáá mīmēn mīm ámpē káŋŋ né nkamlēn ní Dyōb nípédé áte.”

¹⁹ Antéd káŋne ewele, ábe Dyōb mekenag, ákabtéđ chō áte, ábē-’e bó chō aá, “Echem yāl nēn, ebāgnédé áyāl echēn. Nyébele nēn ákamtēn mē.” ²⁰ Ade bēmáá ndyééd adyē ambēl melemlem ne mbwendé ní mīm. Anhób aá, “Mmēn mbwendé ndíí melē mékōōlē níme nsógténé ne mekií mīmēm, níme mésyōgé áyāl echēn.* ²¹ Boŋ nyénōne’, mod awē akíí mē ntúrē, adyāg ndyééd ne mē hén.” ²² Mwān-a-Moonyoŋ áwē ngáne étenlédé, boŋ medim ne ane mod awē ášōm mó. ²³ Héé bembapēē bēn ne bēn bēbóótédé nhóg ne aníníí aséded, ábíí bó mod awē ábēl enén ndín e dyam.

Bembapēé bēswanŋtan tāŋgene

mod awe adé ambáá

²⁴ Bembapēē bēn ne bēn bēmbootéd aselen, bēhedé ábíí bó mod awē adé mod ambáá áwab tīntē. ²⁵ Dóó Yesue álāŋgēé bó aá, “Kāŋ é meloŋ élūmte nganŋen ámín e bad ábe békamlanné. Benkamlēn bēchāge yāl bán, ‘Eboŋ-nlēmē.’ ²⁶ Boŋ éetāŋgeneé abē nē áftīntē echēn. Emboŋ bán ane awē adé mod ambáá áftīntē echēn, átim nēe ane awē atómténé mpín abé. Ane awē mó-’e alyágtē’, átim nēe mbāledē. ²⁷ Nzé bad bédé bébe, nhóg adyēé á tébele, aníníí-’e abenle mó, ahéé atóme waáb e’del áte? Saá ane awē adyēé á tébele-yē? Boŋ mē, ndé áwen tīntē nēe ane awē abenle nyé. ²⁸ Nyēē nyédé bad ábe bēwéséné mē á pónde eche ríkude metuné. ²⁹ Ngáne Titēé ábágé mē kunze ákamlēn, né-’aá mēmpē mébēé nyé. ³⁰ Nēn débēl nyédyé ndyééd, nyémwē-’e mīm hōm ahóg ne mē áwem nkamlēn-tē. Nyé mod té ádyēé-’e á atíí dé nkamlēn, nyékáadtē metumbé mé Israel dyōm ne mébe.

Yesue ahóbé á’sō e’ pónde ad,

Petro ábāŋ mó áyāl

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jōn 13.36-38)

³¹ “A-Simōn, Nōné! Satanē akudé kunze ákag nyé moosyāál, ákab-pē nyé áte. Abane bé bwām ne bé mbéb nēŋgáne mod apebe kón éche bēsáltē. ³² Boŋ nkánndé wē mēé adūbe áde éwóó déesudé’. A pónde eché wétimēnné mē ámpē, éwēd baányoŋ áte.” ³³ Petro anhób aá, “Á-Sāŋ, ké á mbwag dóó bétimnēé wē káa á kwééd, mbōŋséné wē ahíd.” ³⁴ Dóó Yesue álāŋgēé mó aá,

* **22:20** Donŋe á kálag dé’sō éewóó-’e y’ale ábe Yesue ámbíd e Echem yāl nēn; á nchoo 19 ne nchoo 20 rísyāal.

“Nláa we, a-Petro, nchóm-a-kúb adêhób aá mótōo' nkuu nén, wěbāŋ me áyāl ngen éláán.”

Póndé e metake ekwogé ape

³⁵ Dóo Yesue ásdteé ábē bembapεε aá, “A póndé eche ménlōmmē nyé ešebán nyéewánlé ekwe é ngáb, káa ekwe, káa metámbé, nzé-chómé nyéntōgké?” Bembapεε bēnkwentén bán, “Chómchóm.” ³⁶ Dóo Yesue álángeé bó aá, “Bóob-póó, mod awé awóó ekwe é ngáb ké'ε ekwe, áwále áyāl. Ane awé mó-'ε eewóo nkwáté, ášóm nímē nkobe, áchan nkwáté. ³⁷ Nlānge nyé meé kálag e Dyób ehóbé aá, ‘Bébánné mó nchoo nhóg ne bechíb.’ Né-'aá ébenlédte áyāl echēm. Etāngéné ébenléd áned.” ³⁸ Bembapεε bēnlāā mó bán, “A-Sán, nōné, séwánlé nkwáté níbe hén.” Mó-'ε antimtén bó aá, “Désob nē bóob.”†

Yesue akil akáne á ekone é Menzab

(Mat 26.36-46; Mak 14.32-42)

³⁹ Hē dóo ábíde á ebwóg, áhídé á dyad-tē, áké á ekone é Menzab ngáne ámmētēnné abel. Bembapεε bó-'ε bēnhíd mó ámbíd. ⁴⁰ Ade bépédé áwed anlāá bó aá, “Nyékánne' bán mekágsen méepiidé nyé.”

⁴¹ Ansyōó bó á nkəg, asidé mwā nchabnede, akóg mebóbóŋ, ákännē nén aá, ⁴² “A-Tē, nzé ébóŋhédé we, ékōben me nímén metuné. Boŋ ké nē, saké ngáne ébóŋhédé me, boŋ bēl ngáne ébóŋhédé we.” ⁴³ Ade Yesue ákännēé nē, ángel embíd ádyób, éhye ewéd mó áte. ⁴⁴ Anwéd mekáne áte ngáne ámbēē á ndutul-tē. Ebábé eche ébíde mó á yāl émbē ngáne metóté mé mekií, étēnē' á ndóob taáb, taáb.† ⁴⁵ Ade ámáá akáne, antyéém ámín, áké wéε bembapεε bēbédé. Antán néε békúneé áyāle ndutul e ngíne. ⁴⁶ Dóo ásdteé bó aaken, “Cheé nyékúneé? Nyépáde ásé, nyékánne nén mekágsen méepiidé nyé.”

Békóbé Yesue

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jōn 18.3-11)

⁴⁷ Yesue épédeé ké amad á nsāl dóo amute á bad ápédé. Mod awé antómén bó abédéé Judase, mbapεε nhóg áfínté e bembapεε dyóm ne bébe ábe Yesue. Apedé-'aá Yesue á nkəg ahé mó tál. ⁴⁸ Boŋ Yesue ansedéd mó aá, “A-Judas, nédé ahé áde éhédé Mwān-a-Moonyoŋ tál ádíí ášóm mó-yε?” ⁴⁹ Ade bembapεε ábe bóobe Yesue bēbédé áhed bényíné dyam áde áhede abenled, bēnsédéd mó bánken, “A-Sánŋú, sēhele séwān ne nímēd nkwáté-yε?” ⁵⁰ Héε mbapεε nhóg átómté nkwáté, áselē ntāŋ awé prise ambáá etúú é ekáá émbáá. ⁵¹ Boŋ Yesue anlāá bó aá, “Nyésob nē bóob!” Ansidén mó ene ped e etúú, ádíid mó bwām. ⁵² Héε álángeé beprise bémháá bóobe benkamlené bé mésénze mé Ndáb-e-Dyób ne belyáged bé dyad, bad ábe bēnhye mó akób aá, “Nchíb móo nyéhyédé akób, boŋ nyéwále nkwáté ne mbid-e? ⁵³ Mbwe téé syānē debágáá á Ndáb-e-Dyób, nyénkémbánné me ké ekáá á yāl. Boŋ echen póndé epedé bóob. Híntén chōó édé á nkamlen bóob.”

Petro abáá Yesue á yāl

(Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 66-72; Jōn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Héε békóbé Yesue, boŋ békeené mó, bétimēn mó á ndáb wéε Prise Ambáámbáa. Petro mó-'ε ahídé'áá bó ámbíd mwā etūn. ⁵⁵ Bēnkonéd muí áfínté e dyad, bad beládēn áhed. Petro mómpé anhyé adyεε áhed. ⁵⁶ Mbālede a mmwáád nhóg annyín néε Petro ádyéé á nkəg ní dū. Dóo ánóné mó chóŋ, boŋ áhōbē' aá, “Anén mod mómpé ambé ne Yesue.” ⁵⁷ Boŋ Petro antāŋ aá, “A-mwān-a-mmwáád, meebii' é me mó.”

† 22:38 Désob nē bóob; káa Nē ákwógé. † 22:44 Doŋge á kálag dé'só déewóó'ε nchoo 43 ne nchoo 44.

⁵⁸ Eebemeé áte, mod ampée anchem mó. Anhób aá, “Wémpē edé nhóg áwāb ehoṅ.” Boṅ Petro anhób aá, “Amúē, weéhyāg me ngáne áyāl.”

⁵⁹ Ambíd e háwa póg mod ampée ambádnén aá, “Ntānten ké nhóg méesaá. Anén mod abédé ne Yesue, áyāle adíi mod a Galilia.” ⁶⁰ Boṅ Petro anhób aá, “A-mod-e-ngé, meebii’ é chóm éche mmōṅ ékoo’ é ahób.”

Abwōg-ábwōg áde áhóbé nē, nchóm a kúb antōṅ. ⁶¹ Hée Sāngwéé ákúnné boṅ mīd mébomé bō Petro. Dóo Petro áwémténé e’yale ábe Sāngwéé ánlāá’ é mó aá, “Nchóm-a-kúb adēhób aá mótōo’ chíi nén, wēbāṅ me á yāl ngen éláán.”

⁶² Hée ábidé á ebwóg, abálé-’e awé. Anchií bwāmbwam.

Bébómtédé Yesue, béwélé-’e mó
(Mat 26.67-68; Mak 14.65)

⁶³ Bóob-póó, bad ábe bēnóné’áá Yesue bēmbootéd mó awel, bēbómtád mó, ⁶⁴ bēkaṅ mó mīd, bēsēdté mó bán, “Láá sé, nzé-módé abómé we?” ⁶⁵ Bésyáá’áá mó nzyāṅ nyaa ne nyaa.

Bépééné Yesue wée belyáged bé dyad
(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jōn 18.19-24)

⁶⁶ Néé bīn é’sāngé, bad bēmbáá bé Israel, beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé bēnkōb mbom, bēpēen Yesue áwab káánsel. ⁶⁷ Hée bēsēdteé mó bán, “Láá sé nzé we-éé edé Ane-awē-Béwógte?” Dóo Yesue áhóbéé aá, “Ké menláá nyé, nyéedúbéé me. ⁶⁸ Ké menséded-te nyé akan, nyéekwēnténné me. ⁶⁹ Boṅ bootya bōb, Mwān-a-Moonyon ádyéé á ekáá émbáá é Dyōb á Ngum.” ⁷⁰ Bó moosyáál bēnsédéd bánken, “Nédé we-éé edé Mwān a Dyōb-e?” Ankwēntén aá, “Nyé bēn-éé nyéhóbé bán néé édíi.” ⁷¹ Dóo bēhóbéé bán, “Nzom ehéé empée déhedéé? Syánē bēn dewógé áwē nsəl.”

23

Payledé akáádté Yesue
(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jōn 18.28-38)

¹ Hée belyáged bé dyad bésyáál bétyéémé ámín, boṅ békēné mó wée Payledé. ² Awed-taá bēbóótédé mó mekan abán áyāl bán, “Sékóbé anén mod ngáne ápuutadté sé alon áte. Ahóbé nén aá, séesaṅnád Kaisēe tááse, áhōbē-’e nén aá, mó mwēn móó módé Ane-awē-Béwógte, nédé ahóbe’ aá módé kāṅ.”

³ Dóo Payledé ásedteé Yesue aáken, “We-éé edé kāṅ e bad bé Israel-le?” Yesue ankwēntén mó aá, “Ngáne éhóbé.” ⁴ Boṅ Payledé álangé beprise bēmbáá ne amute á bad nén aá, “Meenyínéé atote ké ahóg áde anén mod ákwééné.” ⁵ Boṅ bēmbē bēkag á’sō, bēhōbē bán, “Anén mod akóne bad ne mam níme áyágtéé á mbwóg e Judeya esyáál. Ambootéd á Galilia, apedé-’e hén bōb.”

Herode akáádté Yesue

⁶ Néé Payledé áwógé nē, ansédéd ké Yesue adíi mod a Galilia. ⁷ Bēnlūméd mó áte bán, nē dēn dóo édíi. Ngáne alon á Galilia abédé ásē e nkamlen níme Herode, Payledé anlóm Yesue áwē. Herode mwēn ámpé ambé á Jerusalem ene pónédé. ⁸ Ayōgkē mewēmtēn awón ányín Yesue áyāle awógé’áá mó dúu. Ahédé’áá aá mōnyín menyáké níme ábeléé. Né-óó anwóg menyīnge áde bēpééné Yesue áwē. ⁹ Ansédéd Yesue ekud é mekan, boṅ Yesue enkēntimténné mó dyamdyam. ¹⁰ Beprise bēmbáá ne bemeléede bé mbéndé béntyēem ámín, bēbāntād Yesue mekan áyāl. ¹¹ Hée Herode, bōóbe éche sánze bēbóótédé mó awōó, béwélé-’e mó. Dóo bēwáádté mó kase é bwēm, boṅ álómé mó ámbíd wée Payledé. ¹² Nén dēnkāṅ Herode bō Payledé bēntīm ásē éché epun; edé ape nē, búmō bēnsēbē ekóyí awonṅ.

*Bébidté mbakú bán béwúu Yesue
(Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jon 18.39-19.16)*

¹³ Hê dɔɔ Payledɛ aláde beprise bémbáá áte nchoo ne belyáged, ne bad bémpɛe, ¹⁴ boŋ álāngɛ bó aá, “Nyénsébé anén mod apɛɛn áwɛm. Nyé bán apuutad bad nló áte. Bɔɔb-pɔɔ nhedé áte áyál éché wée nyébɛn nyédíí, boŋ meekóbneé mó dyam dé mbéb ké ahóg áde nyéhóbé bán abelɛ. ¹⁵ Ké Hɛɔde ámpɛ eekóbneé mó awusé ké ahóg, né-’aá ákáá boŋ álómɛ mó ámbíd. Bɔɔb-pɔɔ dyam dé mbéb ké ahóg déesaá áde ábélé áde álúmte bán átáŋgɛné kwééd. ¹⁶ Né-ɔɔ mɛħhɔb békúde mó, rítɛdɛ mó, ákag.”* ¹⁸ Dɔɔ amute ásyáál ábónɛé bán, “Téd anén mod, éwúu mó! Bídtéd sé Barabase.” ¹⁹ (Barabase abédɛɛ mod awé bénhɛɛ á mbwɔg áyále bel ábe ámbootédte á dyad-tɛ ne awúu áde áwúé’áá bad.) ²⁰ Ngáne Payledɛ ánwɔŋgɛ mewɛmtɛn átedɛ Yesue, ámbɛ aláá bó nɛ ámpɛ. ²¹ Boŋ bémbɛ bébɔnɛ’ bán, “Bomé mó á awɔg! Bomé mó á awɔg!” ²² Anláá bómpɛ ngen éche élonɛné éláán aá, “Áyále chán? Ebébtéd éhéé ábélé? Meekóbneé mó awusé ké ahóg áde átáŋgɛné kwééd. Né-ɔɔ, mɛħkúde mó, rítɛdɛ-’ɛ mó, ákag.” ²³ Ké nɛ bémbɛ bébɔnɛ’ bán ábome mó á awɔg. Kóŋ ne á asóg, échab ehɔb énkobnéd. ²⁴ Payledɛ ámbídéd mbakú aá, móɔbɛl nɛŋgáne béhóbɛ. ²⁵ Antédé mod awé bénhɔbpɛ, awé ámbɛ á mbwɔg áyále bel ne awúu áde áwúé’áá bad, boŋ ábagé bó Yesue aá, bétiméd mó ngáne bédáá.

*Bébómme Yesue á awɔg
(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jon 19.17-27)*

²⁶ Ade sánze ékeɛnɛé Yesue á hóm dé mpanag, émbomén Simɔne, mod a dyad á Sirine. Anén mod ámbíd á mwá dyad awé adé á ahóŋgé. Héɛ békóbé mó, bépémtdɛ mó awɔg áde Yesue bán áhídne mó dɔ ámbíd.

²⁷ Atíntɛ e ndun e mod eché enanáá Yesue ámbíd, bebaád bémbɛ áwed, béchyé’áá, bélebe-’ɛ mó. ²⁸ Dɔɔ Yesue ánóné ámbíd, álāngɛ bó nɛn aá, “A-bán bé bebaád bé Jerusalem, nyéechyɛɛ’ mɛ, nyéchyɛ’ échen yál ne áben bán. ²⁹ Nhóbe nɛ áyále nɛn e’pun é’ bín é’húɛ, áde bad béhɔbpɛ bán, ‘Nnam ne ábɛ ábe bédé ekɔm, ne ábɛ ábe bééchyáá’, ne ábɛ ábe béémwáŋtɛ mbéd!’

³⁰ A pónde echéd dɔɔ bad bélāngɛɛ mbɔɔd bán,
‘kúmtéd sé ámín,’
káa e’kone bán,
‘kútén sé.’

³¹ Nzé bébele’ mímén mésyáál bɔɔb, áde bwɛl é’lyágé é’díí mendíb áte, chán-áa bébenlé áde bwɛl békínnɛ-yɛ?”

³² Bɔɔb-pɔɔ bɛnkɛɛn e’bébtéd é’ bad é’be, ápan bó nchoo ne Yesue. ³³ Ade bépédé hóm áde béchɔgɛé bán Ebóŋgél é Nlɔ, bémbomé Yesue á awɔg, ne ábɛ e’bébtéd é’ bad é’be. Bémbomé nhóg á ekáá é emwɛd, aníní-’ɛ á ekáá émbáá. ³⁴ Héɛ Yesue ákánnɛé nɛn aá, “A-Sán, lagsɛn bó áyále béébíí’ é chóm éche bébeleɛ.”† Sánze énsíd mbambú, ákab mbóté éche Yesue. ³⁵ Ndun e mod entyéém á nkag, bɛnɔnɛ’ chóm éche ébenlad. Boŋ benkamɛnɛ bé Israel béwéláá mó, béhɔbɛ bán, “Achóŋtɛ’áá bad bémpɛe, áchood-tɔɔ eche yál, nzé ne mbále mó adé Ane awé Dyɔb Apwédé, boŋ Áwógéd-te.”

³⁶ Sánze chómpɛ éwéláá mó. Empiinéd mó ebéntéd é mím, ³⁷ élanɛgɛ mó bán, “Nzé wée edé kán e bad bé Israel, ésoŋ echoŋ yál!”

³⁸ Béntél áwe nló ámín nɛn bán, “Kán e bad bé Israel chíó nɛn.”

* **23:16** Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 17: Bɔɔb-pɔɔ, mwé téé, nzé Ngande e Nnyíme-ámín embé, Payledɛ antáŋgɛn bad bé dyad mod a mbwɔg nhóg achenned. † **23:34** Donje á kálag dé’só déewóó’ɛ: Héɛ Yesue ákánnɛé nɛn aá, “A-sán, lagsɛn bó áyále béébíí’ é chóm éche bébeleɛ.”

³⁹ Atínté e ábê e'bebédé é' bad é'be ábe bemboméé bóbbe Yesue á awog, nhóg ansyón mós aá, "Saá we edé Ane awé Dyób Awógté-ye? Són-ē echon yál, eson-ē sémpe!"

⁴⁰ Boj aníní mod ankané waab áte aáken, "Weebáá'ē Dyób-e? Sóo bad bébe dekadé melemem mé nkógsen níme mómpē ákúdé. ⁴¹ Boj pen, nkógsen níme dékúdé, rítngéné ne níme sóo mbéb. Boj anén mod eébéleé dyam dé mbéb ké ahóg." ⁴² Héé ane mod ábádeé ahób aá, "A-Yesu, són, weéchatán me á pónde eche wésñlē á nkamlen." ⁴³ Dóo Yesue álāngéé mós aá, "A mbále, nlānge we meé, chii nén dēn wēbē ne me á Paradis."

Yesue awédé

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jón 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Bóob-póó bín bémbē dyam kəd. Etondēe andím, ehíntén ekwē-ē ekíde áte ésyāāl kōñj ne á ngón éláán. Abad áde kánkáb Ndáb-e-Dyób áte dēnsalé áte e'ped é'be. ⁴⁶ Hē dóo Yesue álébpé esaad aá, "A-Tē, áwón mekáá dóo rilyágé échē edáádñ!" Amaa'-aá ahób nē, amñl-ē nlém, awé-ē. ⁴⁷ Ade mod ambáá á sánze ányíné nē, ankéméd Dyób nén aá, "A mbále, anén mod abédé-ē mod á bwám." ⁴⁸ Néé ndun e mod echē enhyē anón, ényíné mekan mé ményáké níme mébénlédé, mod téé ambán ekáá á nlém, ásuē' á ndáb. ⁴⁹ Yesue ábe besón bésyāāl ne bebaád ábe bēmbóotéd mós anan ámbíd se á Galilia, bentyēem etún, bēnóné nímén mekan mésyāāl.

Bélimmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jón 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Bóob-póó mod ambé awé abédé dín bán Josebe. Anén mod ambíd á dyad á bad bé Israel áde béchagéé bán Arimatia. Abédé mod á edúbé. Abédéé mod á bwám, asán-ē. Kénéé abédé mod á kánsel enkénkwenténné mbakú eché ábíní belyágéd bé dyad bēmbídédte áwúu Yesue. Abédé mod nhóg awé anlyág nlém nén aá epun épé eche Dyób dékóbpé nkamlen. ⁵² Ankē Payledé achán aá, ábe mós ndim níme Yesue. ⁵³ Néé ákúdé kunze, anhúd mós á awog, ákáán mós káse e mbób, áke alimé mós á son eché bēpwógé á eláá-tē, eche béēsēbpéé mod alíme áte. ⁵⁴ Nén démbē á Mbwe mé mbōnsén, áde mbwe-mé-nkóme-áte rihédé'áá abóotéd. ⁵⁵ Bebaád ábe bēmbóotéd Yesue anan ámbíd se á Galilia, bēnhíd Josebe, bényín son, bényín-ne ngáne bēnánté mós ndim á son-tē. ⁵⁶ Dóo bétímé ámbíd á dyad-tē, bēbōnsán mōg ne mekún níme bēnabnadté ndim. A mbwe-mé-nkóme-áte bēnkōmē áte ngáne mbéndé e bad bé Israel étíidé.

24

Yesue apuúdé

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jón 20.1-10)

¹ A epun é'so, nédé á Sndé mbwēmbwe pírib, ábē bebaád bēnkē á son. Bēnwālē mekún mé ndim níme bēmbōnsénné. ² Bēntān néé aláá áde bēnkōlēnné nsəl rí son ásyángé á e'dii. ³ Bēnsāl á son-tē, boj bēnkētānné ndim níme Yesue áwēd-te. ⁴ Nén démbóotéd bó ataged á mewémten. Dóo bad bébe bēbídé taléd, bētyéem bó á nkāg ne mesan níme mékine' áte. ⁵ Ne mbwóg bwāmbwam bēnsōñ míd ásē. Héé ábē bad bébe bēlāngéé bó bán, "Cheé ékáá boj nyéhédé mod awé adé á alongé átínté e bad ábe bēwédé? ⁶ Eésáá hén, apuúdé. Nyékamten ngáne ánlāá'ē nyé, áde abédé á Galilia, ⁷ áá bétāngéné Mwān-a-Moonyon abe á mekáá mé bebel bé mbéb, bēbōmē mós á awog. Boj āpuú á e'pun ábe é'lónténé é'láán." ⁸ Hē dóo ábē bebaád bēkámtné ábē é'yale.

9 Ade béhúú á son, bēnkalé bembapεε dyōm ne nhóg ne ábiníí bémpēe mam mēsýāāl níme bényíné. 10 Bebaád ábe bēnkalé bembapεε bé nlómag nímén nkalaj, bēbédεε Maria Magdalene, Joanaa, ne Maria, nyaá awe Jemse, nchoo ne bebaád bémpēe. 11 Bon bembapεε bé nlómag bēnwēmten bán ene póle edíí ngwεl. Bēnkēndúbéé chό. 12 Hē dόó Petro apádté ásē, bon ányogté á son. Ade ápédé áwed anwúlén ásē, ánōn sonj áte. Anyín dásō mbóm chēmpen. Dόó ásúú á ndáb. Mewēmten mékógládtáá mó áte tǎngene dýam áde ábēnlédé.*

*Yesue apíldé bad bébe á nzii e Emōs
(Mak 16.12-13)*

13 Bōōb-pōō, échē epun dēn, bembapεε ábe Yesue bébe békágé'áá á dyad áde béchagεé bán Emōs. Abíd á Jerusalem ápe á Emōs ábédé etūn dýam máyl saámbé. 14 Abē bembapεε békágé'áá bēkalé nímén mekan mēsýāāl níme mékébēnléd. 15 Ade békékanlé káōj, dόó Yesue mwēn áhyédé bó atán, bon áwoñné bó. 16 Bon pen mīd mēnkēnnédndé bó, áchem mó. 17 Hēε Yesue ásedtεé bó aáken, “Póle ehéé nyépagké akal á eke-té nén?”

Hē dόó bétyéémé ne ngól esýāál. 18 Dόó bó mod nhóg awe béchagεé bán Klopase, átímtanné mó aáken, “Emōj pen-εé edé nken a mod á Jerusalem, áde wéēbii mekan níme ríkēbēnléd nímén mesú-yε?” 19 Dόó Yesue ásedtεé bó aáken, “Mekan méhéé mé?” Bon bēlāngē mó bán, “Mekan níme mébēnlédé tǎngene Yesue, mod a Nazaret. Ambé nkal é'dáōdaj awē ahóbé'áá, ábelé-'ε ndale é mekan á'sō é' Dyōb ne á'sō é' baányon. 20 Abed beprise bémbáá ne belyóged bé dyad bémbε mó á mekáá mé nkamlene, ábided mbakú bán béwúú mó. Dόó bēbómmé mó á awōg. 21 Bon sēnyóg nlém bán, mó adé ane awē áwōbé bad bé Israel. Néε éhúdé nē áte, chii dόó álōntan e'pun é'láán taa nē ábēnlede. 22 Amín e nē ámpē, nguse é bebaád áfnté echēd bépēénédé sé menyáké mé póle. Bēnkē á son epōg é mbwεmbwε, 23 bon béētānéé ndim níme Yesue. Bēnhūū ámbíd, bēhōbé bán, ángel epíldé bó á ndóg-te, élāngē bó nén bán, Yesue adé á alongé. 24 Nguse é bad áfnté echēd énké á son, bétán chό melemlen nēngáne bebaád bēnhōbpē, bon béēnyínéé mwēn.”

25 Dόó Yesue álāngεé bó aá, “E'yókél é' bad bōō nyédíí. Nyéewámsánné mam mēsýāāl níme bekal bé'dáōdaj bēhóbé adúbe! 26 Ngómé éhédnádtáá bán, Ane-awē-Béwógté ákud nímén metake mēsýāāl, bon ákud éche ehúmé.” 27 Yesue antógnéd bó mam mēsýāāl tǎngene eche yǎl, ngáne méténlédé á Kálag e Dyōb-te, mbooted ne kálag éche Mosεε ne kálag éche bekal bé'dáōdaj bēsýāāl.

28 Ade bépédé bēnben ne dyad áde békágé'áá, Yesue anlúméd byánán eke élyágé edé mó á'sō. 29 Bon bēnkāj mó bán, “Hyé édyεε áwēd ngáne bīn é'máá ahín, pōndé-'ε emaa atóm.” Dόó áhídé bó ádyεε áwāb. 30 Ade bóbōó bédýéé ásē á tébelε ádyé ndýééd, antéd ewe, ánaméd chό, ásál chό áte, bon ábagé bó. 31 Hē dόó mīd métánlédé bó, bon béchemé mó. Dόó ányóó bó á díd-te. 32 Bēnlāā nhóg ne aníníí bán, “Ngómé nlém ríhógkáá syánē á abum áde ákánlé'áá syánē á nzii, bon átnlād syánē Kálag e Dyōb?”

33 Abwōg-ábwōg dόó bēsýāngé ásē, bon bētm-me ámbíd á Jerusalem. Dόó bétané bembapεε dyōm ne nhóg ngáne beládné áte hōm ahóg bōōbe bembapεε bémpēe. 34 Hēε bembapεε ábe bétané á ndáb-te bēlāngé bó bán, “Sángwéé apuúdé ne mbáá, apíldé-'ε Simōne!”

35 Dόó bó bad bébe bōmpē bēhóbé dýam áde ábēnlédé bó á nzii, bēhōbē-'ε ngáne béchémé mó áde ásaleé ewe áte.

*

24:12 Donge á kálag dé'só déewóó'ε nchoo 12.

Yesue apiidé abe bembapεε

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jon 20.19-23; Mbel 1.6-8)

³⁶ A pónde eche békaléé nê, dɔɔ Yesue mwën ábidé bó átíntè, bon álenté bó aá, “Nsan nîbê ne nyé!”†

³⁷ Mbwóg ménkōb bó bwāmbwam, bēwēmṭān bán, bényíné nwú. ³⁸ Dɔɔ álāngéé bó aá, “Cheé nyétageé áte? Cheé nyényágéé á nlém-tè. ³⁹ Nyénən me mekáá nyénən-ne me mekuu, bon nyébii bán mmën-εé ndé. Nyékítən me yál, nyényín nzé nwú n̄wóó nson ne e' híd ngáne nyényínéé nwóó n̄n̄n̄.”

⁴⁰ Ade áamáá ahób nê, anlúméd bó n̄me mekáá ne mekuu. † ⁴¹ Ade bélyógé bényágéé nê ne menyínge mēsýāāl, békɔglad-táa á nlém-tè, dɔɔ ásedtéé bó aáken, “Nyéwóó ch̄m éche bédýákgē h̄n̄-ε?” ⁴² Dɔɔ bebágé mós esón é súu eché bétúmé. ⁴³ Bon ákobé', ádyāg-ke ch̄ó áwab e'só-te.

⁴⁴ Héε álāngéé bó aá, “Mm̄n̄ mam m̄óo n̄lāngé'áá nyé áde n̄lyógé ndé ne nyé meé, dyam téé átāngé'né alón ngáne éténlédé áyāl echém á kálag é mbéndé éche Mosεε ne á kálag é bekal b̄' d̄áád̄əŋ, ne á Kálag e Ngāse-tè.”

⁴⁵ Dɔɔ ánédteé bó debyéé áte, ábel n̄n̄ b̄ésōŋtən Kálag e Dyōb, ⁴⁶ bon álāngé-ε bó aá, “Bétélé á Kálag e Dyōb n̄n̄ bán, Ane-awè-Béwógté átāngé'né metake akud, awé, bon e'pun ábe é'lónténe é'láán, ápuu. ⁴⁷ Bétélé bán, bad békalé melon mé bad mēsýāāl n̄n̄ bán, bad b̄éte de ábel dé mbéb á d̄in á Yesu, ábel bon Dyōb álagsen bó mbéb. B̄ébootéd bad n̄m̄é nkalan̄ akale á Jerusalem. ⁴⁸ Nyé-'áá, nyédé bad ábe bényín̄né n̄m̄én mekan d̄id. ⁴⁹ Mm̄n̄ m̄élōm̄é nyé ch̄m éche Titéé ánhōbp̄é aá m̄óōlōm̄é nyé. Bon nyélyāg nyédýεε á dyad-tè k̄óāŋ né nyékudé ene nḡine eché ebíde ám̄in̄.”

Yesue apūmmé

(Mak 16.19-20; Mbel 1.9-11)

⁵⁰ Dɔɔ Yesue ásyāŋnédé bó á dyad-tè, ápeené bó benben ne dyad á Betani. Héε ányéné mekáá ám̄in̄, bon ánámteé bó. ⁵¹ Ade ánamtéé bó nê, dɔɔ áchēnné bó, bon ápuummé ádyōb. § ⁵² Ab̄e bembapεε b̄émbwōgē mós mebóbōŋ. B̄ent̄im̄ ámbid á Jerusalem ne menyínge mēsýāāl. ⁵³ Békāg-ke á Ndáb-e-Dyōb pónde ésyāāl, ákémed Dyōb.

† 24:36 Donge á kálag dé'só déewóó'é: álenté bó aá, “Nsan nîbê ne nyé!” ‡ 24:40 Donge á kálag dé'só déewóó'é nchoo 40. § 24:51 Donge á kálag dé'só déewóó'é bon ápuummé ádyōb.

Nkalan ní bwám míme Yesue ngáne

Jone átélé Ndíbned ní kálag

Nkalan ní bwám ngáne Jone átélé nílúmte aá Yesue adii Eyale é Dyöb éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Eché Eyale éntím moonyon édyēē-é átínté e bad. Mmén nkalan, Jone atélé mó ábel bad ábe béléa mó bédúbe nén bán Yesue, Mwán a Dyöb mó adé Nsoode awé Dyöb dénhöbpé aá móslöm. Anlúméd-te aá nzé bad bédúbpé mó béküd e'soóson.

A kálag té wén á mbooted, Jone alúmte ngáne baahóg béndübēē Yesue békwenten-ne áhíd mó, alúmtē-é ngáne bémpee-é bétáנגánnáá mó, béekwentene'-é mó adúbe. E'ped 13-17 é'hábe tángene abé áde Yesue ne ábē bembapeē bémbeē pónde esyáál káán ne epun éche békóbé mó ne mam míme ánlāá é bó ene pónde esyáál. Jone ahóbé ámpé aá nzé mod adúbpé Krístäá áküd alonjé áde déemaá'.

Nkabted ní kálag

Ndíbned 1.1-18

Jone, Ndusene ne bembapeē bé'sō ábe Yesue 1.19-51

Nsón míme Yesue 2.1-12.50

E'pun bé asóg ábe Yesue á Jerusalem ne benben ne Jerusalem 13.1-19.42

Mpuu míme Sängwēē ne alúmed áde alúmtáá bad yál 20.1-31

Nsógten: Yesue alúmté yál ámpé á Galilia 21.1-25

Eyale éntím moonyon

¹ A mbooted, byánán Dyöb déhäg nkörsé Eyale émmad abé. Eyale émbē ne Dyöb. Eché Eyale ébédeé Dyöb. ² Kááñse á mbooted Eyale émbē höm ahóg ne Dyöb. ³ Dyöb dēmbenléd eché Eyale áhag bwēm é'syáál. Chöm ké ehóg éesaá éche Dyöb dénhäggé ésebé ne Eyale. ⁴ Alonjé ásyáál dénhüü ne Eyale, áde alonjé dō'-aá ápínédé baányon e'nyínen bé ekíde. ⁵ Abē e'nyínen bé ekíde é'pene' á ehíntén-tē, ehíntén ééhēlēē bó abóded.*

⁶ Mod nhóg ampé awé Dyöb dénlömmē. Dín démbē mó bán Jone. ⁷ Jone ampé áláa bad tángene abé e'nyínen bé ekíde, ábel nén bad bésyáál bēwóg, bédúbe'-é. ⁸ Saké mwēn abédé abé e'nyínen bé ekíde. Ampé ábíd mbón tángene abé e'nyínen bé ekíde. ⁹ Eyale chōó ébéde e'nyínen bé ekíde é' mbále ábe é'nyínte' moonyon asyáál ekíde. Mó-'aá apagé'áá á nkörsé-te. ¹⁰ Abédé á nkörsé-te, bon kénēē Dyöb dénhäggé nkörsé ne mó, nkörsé ménkénchemmé mó. ¹¹ Ampé áwē dyad bon ábē bad bénkénkobpé mó. ¹² Ké nē, ambē donje á bad kunze ábē bán bé Dyöb. Abé bad bēbédeē bad ábe bēnkob mó ne adúbe áde béndübēē mó. ¹³ Béesaá bán bé Dyöb nyaa eché moonyon áchyaá' é mwán. Bénkēmbáá bán bé Dyöb byánán moonyon mó achyaá bó. Dyöb dēn dōó áde awáb Titéé.

¹⁴ Eyale éntím moonyon, édyēē átínté echéd. Anlón ne nsimé, anlúméd-te syánē ngáne mbále e Dyöb ékóó abé. Dennyin échē ehúmé, ehúmé éche sáá ábágé mó nēé mímé mpom ní mwán. ¹⁵ Jone anhób mam áyál eché, anhóád má, 'Aném mod móó nlángé' áá nyé meé, 'Mod ahúé' ámbid echēm awé atómé mé, áyale bédēchyaá mé, né adé ámín.' ” ¹⁶ Alón áde álóné ne nsimé ábélé syáá

* 1:5 Ehíntén-ne ééhēlēē bó abóded káa ehíntén énkénchemmé bó.

moosyáal dekadé nnam ámbíd e nnam. ¹⁷ Wée Mosεε dóo Dyób dēmpoódté mbéndé. Bon nsimé ne mbále béhuú ne Yesu Krístaa. ¹⁸ Modmod eényínēē Dyób mbéd, éetóméé nímé mpom ní mwán awé adé Dyób abé-ε mó á akéb. Mwēmpen mó akidényín mó. Mó abelé bon Titē Dyóbe abyéen.

Jone, Nduzene ahóbe ad

mósaá Ane-awé-Béwógté

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹ Baámháá bé Israel bé dyad á Jerusalem bénlóm beprisε ne bad bémpē bé túmbé e Levi wée Jone, bán béke béseded mó bánken nzé-módé ádíí.

²⁰ Enkēmbangé ahób, bon ampanléd bó áte áá, “Saké me ndé Ane-awé-Béwógté.” ²¹ Héε bésedteé mó bánken, “Nzé-5 édíí? Wε-εé edé Elaijaa?” Ankwentén áá, “Aáy, meesáá mó.” Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Wε-εé edé nkal é’dáádaj awe bésiné-ye?” Antimtén bó áá, “Aáy.” ²² Kóájne á asog dóo bésedteé mó bánken, “Nzé-5 édíí? Láá sé ábel sétim ámbíd aláa bad ábe belómé sé. Nzé-módé wεwe ehóbé wée módé?” ²³ Héε Jone átimtanné bó ne e’yale ábe nkal é’dáádaj Yesayaa ánhóbpē áá,

“Mée ndé ehób éche mod awé ahánte’ á ehýáŋge áá, ‘Nyétii nzii eche Sánjwée.’ ”

²⁴ Bóob-póo Befarisia bóo bénlóm ábē bad ábe bémpē wée Jone. ²⁵ Bēnsedéd mó ámpē bánken, “Nzé weesé Ane-awé-Béwógté, weesé-ε Elaijaa káa Nkal é’dáádaj awe bésinéé, cheé-5 édušanné bad?” ²⁶ Héε Jone átimtanné bó áá, “Ndusan ne mendíb, bon mod adé áfinté echên awé nyéebíí’ é. ²⁷ Mó adé ane awé ápē ámbíd echém. Meékwoignedéé áhune ké nímé nkóod mé metámbé.”

²⁸ Mmēn méšyáal mēmbēnléd á dyad á Betani á múde mé edíb é Jodan nímíníí wée Jone ádúšánnáá bad.

Yesue, Mwán-a-Ndyaj ní mbód a Dyób

²⁹ Néε bín é’sánjé, Jone anyín néε Yesue áhúé’ é níníí. Héε áhóbeé áá, “Nyénone’, Mwán-a-Ndyaj ní mbód a Dyób mōne. Mó ahúde’ mbé ní bad bé nkóŋsé. ³⁰ Anén mod móo nlanjé’ áá nyé áde ménhóbpē meé ‘Mod ápē ámbíd echém awé atómé me, áyále bédêchýáá me, né adé ámín.’ ³¹ Ké mmēn menkēmbíí’ é mó, bon mempē nídusán bad ne mendíb ábel bad bé Israel bébíí mó.” ³² Héε Jone ábídeé mbóŋ nén áá, “Menyín nēŋgáne Edáádaj é Dyób ébíde ádyób néε élāā, éšud mó á nló mín, ébé-’ε ne mó. ³³ Ké nē, menkēnsóŋtēnné meé mó ne. Bon Dyób áde dénlóm me áá nídusan bad ne mendíb dēmmād me aláa áá, ‘Mod awé wényinné néε edáádaj é Dyób éšúde á nló mín, bon étyéém áhed, móšdusén bad ne Edáádaj éche Esáá.’ ³⁴ Nnyíné nímén mekan méšyáāl, mbíde-ε mbóŋ nén meé mó adé Mwán a Dyób.”

Bembapεε bé’só ábe Yesue

³⁵ Néε bín é’sánjé ámpē, Jone ambé áhed ne ábē bembapεε bébe. ³⁶ Annyín néε Yesue átóméé. Adé anyíné mó, anhób áá, “Nyénone’, Mwán-a-Ndyaj ní mbód a Dyób mó ne.” ³⁷ Adé ábē bembapεε bébe béwógé nē, bēmbóotéd Yesue ahíd. ³⁸ Ade Yesue áónné ámbíd bon anyín nēŋgáne béhídé mó ansedéd bó aáken, “Cheé nyéhedeé?” Bēntimtén mó bán, “Rabai” (awé adé bán meléede) “Héé édyé’ é?” ³⁹ Anláá bó áá, “Nyéhyag, nyényín wée nídyéé’ é.” Né-óó, bēnké anyín wée ádyéé’ é. Ade bépédé áhed ébédé dyam ngáj éniin é ngukél. Bēndyéé-’ε áhed kóáj bín é’híntén bó. ⁴⁰ Áfinté e ábē bembapεε bébe ábe bēnwóg dyam áde Jone ánhóbpē bon béhíd-te Yesue, nhóg abedé díŋ bán Andreyaa. Andreyaa abedéε Simōn Petro mwányaj. ⁴¹ Né-óó dyam dé’só, anké mwányaj Simōne áhed. Anyíné-’áá mó bon álanjé mó áá, “Sényíné Ane-awé-Béwógté” (néde Krístaa). ⁴² Dóo Andreyaa ápééné Simōne wée Yesue.

Yesue anóné-'áá Simōne chósōn, bonj áhōbē aá, “Edii Simōne, mwān awē Jonc. Béchagé we boob bán Sepase.” (Adén dīn ádii melemlen née Petro, nē áde ndim e aláá.)

Yesue achénlé Filibé bō Nataniél

⁴³ Née bīn é'sánǵé, Yesue ammad aá mókag á mbwóg e Galilia. Dóo ákí Filibé atán bonj álánǵé mó aá, “Hidé me.” ⁴⁴ Filibé abédée mod a dyad á Betsaida, melemlen mé dyad ádē Andreyá bō Petro bémbídtē. ⁴⁵ Filibé anyín Nataniél. Héé álánǵé mó nén aá, “Sēnyiné ane mod awē Mosee ántenlé mam áyāl eché áwe mbéndé-te. Móo kááǵne bekal-bé-e' dāóǵan bēntenlé mam á yāl. Adii Yesue mod a dyad á Nazaret, mwān awē Josebe.” ⁴⁶ Héé Nataniél ásedtē mó aáken, “Dyam á bwām áhéé áhale ábíd á Nazaret?” Dóo Filibé álánǵé mó aá, “Hyé ényín.” ⁴⁷ Ade Yesue ányiné Nataniél ahúé', dóo áhóbeé áyāl eché aá, “Nyéǵne, mwān a Israel nén sóm-sóm, awē mbeltéd ntyéémé!” ⁴⁸ Héé Nataniél ásedtē mó aáken, “Chán émwédé me abii?” Héé Yesue ákwentanné aá, “Filibé adéhób aá móchǵe we, nnyiné we á alín á ngal sé.” ⁴⁹ Héé Nataniél áhóbeé aá, “A meléed, edii Mwān a Dyób. We-éé edé kǵn e bad bé Israel.” ⁵⁰ Yesue antimtén mó aá, “Edúbpé áyāle nǵánǵé we méé nnyiné we á alín á ngal sé. Weényín mam nímé métómé nén.” ⁵¹ Héé ábádeé aá, “Ne mbále, nǵánǵé nyé nén méé, nyéenyín née dyób ánédnéde nyényín-ne née ángel é Dyób échǵǵéé éśudé-'e Mwān-a-Moonyonj ámín.”

2

E'wóngé á dyad á Kana

¹ Ambíd e e'pun é'be, e'wóngé bémbē á dyad á Kana á mbwóg e Galilia. Yesue nyaá ambé áhed. ² Bénlēbē Yesue ne ábē bembapēe bómpé á e'wóngé wē. ³ Mīm mēmáá áte. Hē dóo Yesue nyaá ápédé áwē bonj álánǵé mó aá, “Mīm mémáá bō.” ⁴ Héé Yesue álánǵé mó aá, “A-nyān, weetǵǵenēé me dyam áde nǵánǵéné abel aláa. Echem pónde eépédéé.” ⁵ Héé nyaá ákí bembalede bé ngande bē aláa aá, “Nyébel kéchéé éche álánǵé nyé aá nyébel.” ⁶ Boob-póó, mbeé é meláá ébéde benben ne áhed. Echē ndín é mbeé chōo bad bé Israel bébēnládtáá áhé mendib áte á nwobe ní yāl á pónde e mekáne echáb. Ké ehéé etedé'áá dyam mbwókel e líta e mendib. ⁷ Héé Yesue álánǵéé bembalede bé ngande bē aá, “Nyélóned mbeé chē ne mendib.” Né-óó, bēnlóned échē mbeé hōod ne mendib. ⁸ Dóo álánǵéé bō aá, “Nyékabe-óó mendib boob, nyékeēn wēe mod awē alyǵte' mekan mé ncháged.” Né-óó, bémbēl áned. ⁹ Ade ane mod áwóǵléné nímé mendib níme mémáá mīm atim, enkēmbíí'é wēé mébíde, (bonj bembalede ábe bēnkē nímé mendib akobe bémbii). Dóo áchágé mod awē akude sómbé, ¹⁰ bonj álánǵé mó aá, “Mod téé abelé asébe acháǵtén bad nīm nímé mébóó. Bad bémaa-'áa mó amwé bwāmbwam, bonj ábagé bō nímé mééboo. Bonj we, etimé ekǵǵé níme mébóó kááǵ ne boob.” ¹¹ Mmén menyáké nímé Yesue ábélé á Kana á mbwóg e Galilia móo mébéde ábē e'chemléd é'só. Hē dō-'áá álúmté échē ehúmé, ábē bembapēe bénsúm-me nímab nǵm áwē.

¹² Née nén ámáá atóm, Yesue ansyǵé á dyad á Kapenahum nchoo ne nyaá, baányān ne ábē bembapēe. Bēndyēé-'e áwed nguse é e'pun.

Yesue anané bekáb bé nyonǵé á Ndáb-e-Dyób (Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46)

¹³ Adē pónde e Ngande e Nnyíme-ámlín ékwógé bad bé Israel ape, Yesue anké á dyad á Jerusalem. ¹⁴ Adē ápédé áwed, anké á Ndáb-e-Dyób. Antán

née bad békábée dyon. Bésómé'-áá nyag, mbód ne mbəŋgé, bepele-bé-móné-é bépénlé móné. ¹⁵ Hée átédé nkood, ámané etanjú ánanné bó nchoo ne échab mbód ne nyag á Ndáb-e-Dyöb wê. Ampántéd mané nímě bad bépénlé'áá áte, ákūnē-é betébele ábe bépénlé'áá nímě móné ámín mekuu ámín. ¹⁶ Anláá bad ábe bésomé'áá mbəŋgé áá, "Nyébiden beləə bən á ebwóg. Nyéetimté ndáb echě echem Sán ndáb e dyon." ¹⁷ Adě ábē bembapəe bényiné nē, dōo békámténé eped é kálag e Dyöb éche éhóbe nén bán "A-Sán, kán echě níwóó áyale ehoŋ ndáb éwū me."

¹⁸ Hée benkamlene bé bad bé Israel bétimé ámbid, bésədté mó bánken, "E'chemléd é'hée éhele elúmed sé ábel sébíi bán ewóó kunze ábel enén ndín e dyam?" ¹⁹ Yesue antimtén bó áá, "Nyépan enén Ndáb-e-Dyöb, mēlōŋ chō ampē áyale e'pun é'láán." ²⁰ Dōo ábē bad bēhóbēé bánken, "Enén ndáb echě bétédé móom mé mwě méniin ne mwě ntóob chōo éhóbēé wēé mósólōŋ áyale e'pun é'láán-é?" ²¹ Boŋ ndáb echě Yesue áhóbé'áá ebédée dāsō eche yál. ²² Né-óó ámbid eche Yesue áwédé boŋ Dyöb ápūūd mó, dōo ábē bembapəe békámténé dyam adě anláá'é bó. Béndübē mam nímě méténlédé á kálag e Dyöb, bédübé-é e'yale ábe Yesue ánhöbpē.

Yesue abii mod asyáál nlém áte

²³ A pónde e Ngande e Nnyime-ámín, áde Yesue ámbēē á dyad á Jerusalem, bad hiin béndübē mó ngáne bényinnē menyáké nímě ábeleé. ²⁴ Boŋ ké nē, Yesue enkénsummé nlém áwāb, áyale ambíi moosyáál áte. ²⁵ Modmod enkéntəŋgēnné mó dyam aláa təŋgene mod ampée áyale mwēn ammad moonyoŋ asyáál nlém abii áte.

3

Yesue bó Nikodemuse

¹ Mod nhóg abédé bán Nikodemuse. Abédée nhóg awě alyəgté'áá bad bé Israel abé-é epepé é bad bé Farisia. ² Mbwe nhóg ampē wée Yesue nkuu, áləŋgē mó áá, "A-meléed, séchemé nén bán, edii meléede awě Dyöb álómé. Áyale nzé Dyöb déesě ne mod, eéhēlēē-se ábelé mekan mé menyáké nímě ébeleé." ³ Yesue ankwentén mó áá, "Ne mbále, modmod eéhēlēē-se asól á nkamlen ní Dyöb ésebán achyáádté ampē." ⁴ Nikodemuse-é ansedéd mó aáken, "Chán mod awě amaá akwog áhele se achyáád ekóólé-ekóólé? Eesaá mbále nén bán eéhēlēē-se asól á abum adě nyaá ngen echě élónténé ébe ábel béchyáa mó ampē-ye?" ⁵ Dōo Yesue átimtanné mó áá, "Ne mbále, nləŋge we meé, nzé béechyáa mod ne mendíb ne Edəádəŋ eéhēlēē-se asól á nkamlen ní Dyöb. ⁶ Ane awě achyáádté ne moonyoŋ a ekob, adii moonyoŋ. Awě mó-é achyáádté ne Edəádəŋ é Dyöb adii Edəádəŋ. ⁷ Weebág menyáké ngáne ríhóbé meé 'Mod atəŋgéné achyáád ekóólé.' ⁸ Nzé epub éhóbé bán chō étóme, ped echě édáá ake chōo ékagké. Ewóge ntəgag nime ébeleé boŋ weebí'é wée ébídeé ké' é wée ékagké. Melemem nē dōo edii ne mod ké ahée awě achyáádté ne Edəádəŋ é Dyöb." ⁹ Hée Nikodemuse ásedtée mó aáken, "Chán nén áhelese ábenled?" ¹⁰ Yesue ankwentén mó áá, "Née edii meléede ambáá a bad bé Israel weéhēlé' nímén mekan asəŋten-ne? ¹¹ Ne mbále, nləŋge we meé, dyam áde sébíi dōo séhóbéé. Sébíde-é mbóŋ ne dyam adě sényiné. Boŋ nyé modmod nyéekwəntenēé chōm éche séhóbéé adúbe. ¹² Née nləŋgēé nyé mekan nime médé mekan mé nkōŋsé, nyéedúbpe, chán-nō nyémwée adúbe nzé nləŋgē nyé mekan nímě médé mekan me nkoŋ ní mín? ¹³ Modmod eékí' é á nkoŋ ní mín étóméé Mwān-a-Moonyoŋ awě abídé áwed boŋ ápe á nkōŋsé." ¹⁴ Ngáne

Mosee ámboméé nyə á akon* bonj atíí dó ámín á ehyánge, melemlem nê dóo bétíí'é Mwán-a-Moonyon, ¹⁵ Nén débēnléd ábel bonj kénzée awē adúbpé mó ákud alongé áde déemaá'.

¹⁶ Dyöb átómténé bad bé nkõjsé adəŋ. Né-óó anlóm nímē mpəm mí Mwán ábel kénzée awē adúbpé mó eewág bonj ákud alongé áde déemaá'. ¹⁷ Dyöb dénkēnlómmé awe Mwán á nkõjsé ákáad bad. Alongé á bad dóo ánlómmé mó ásonj. ¹⁸ Kénzée awē adúbpé mó eekwaá nkáásé, bonj kénzée awē eedúbpé mó, amaá nkáásé akwe áyāle eedúbpéé mpəm mí Mwán ní Dyöb. ¹⁹ Nén dóo mbakú e Dyöb edíí: E'nyínen bé ekíde é'pédé á nkõjsé, bonj baányonj bédás ehíntén tómaa e'nyínen bé ekíde áyāle nímāb mbeltéd níde mbéb. ²⁰ Kénzée awē ábel mbéb, akóó ábē e'nyínen bé ekíde, éepaa-áá á e'nyínen bé ekíde-té ábāŋ nén nímē mbeltéd mé mbéb méébíde áwed. ²¹ Bonj kénzée awē ábel mam mé mbále, abíde' á e'nyínen bé ekíde ábel nén bad bényín bán kéchéé échē ábeléé awóge Dyöb.

Mbõŋ echē Jone tãŋgene Yesue

²² Ámbíd e nê, Yesue ne ábē bembapēe bēnkē á mbwóg e Judeya. Bóbōo bēndyēé áwed nguse é e'pun, ádusan-ne bad. ²³ Jone mómpē adusanáá bad á dyad á Anən benben ne á dyad á Salim áyāle mendíb mémbe áhed bwámbwam. Bad békágé'áá awē, ádusan-ne bō. ²⁴ Nén ábédé byánán béhē Jone á mbwóg. ²⁵ Bōob-pōó, donje dé bembapēe ábe Jone bépéntánnáá ne mod a Israel tãŋgene nwobe ní yāl. ²⁶ Dóo bépédé wēe Jone bonj bēlāŋgē mó bán, "A-meléed, ekamtan mod awē nyúmō nyēbédé á ped e edib é Jodan eníníí? Mod awē éhóbé'áá mam á yāl echē. Nōné! Mōó adusan bad níníí! Bad híin békagke awē." ²⁷ Jone ankwentén aá, "Modmod eéhēlēē-se ákud chõm, ésebán Dyöb ábágé mó chõ. ²⁸ Nyébēn nyédé me mbõŋ nén bán menhób méé saké me ndé Ane-awē-Béwógte. Dyöb dénlóm me á'sō ábonŋen bad áyāle epe éche Ane-awē-Béwógte. ²⁹ Mod awē akude sómbé móó awóó sómbé. Bonj nsón-a-echoŋ a mod awē akude sómbé, awē atyéeme mó á nkag áwóglān mó, abág menyĩŋge nzé awóge mó ehób. Né-óó, nén dóo ákás bonj nlón ne menyĩŋge. ³⁰ Edubé echē étãŋgené nēe échágkéé, échēm-me ésuđe'."

Ane awē abíde ádyöb atómé moosyáál

³¹ Ane awē abíde ádyöb atómé moosyáál. Ane awē mó-'e achyáádté á nkõjsé adíi mod a nkõjsé, áhōbē-'e mam mé nkõjsé, bonj ane awē abíde ádyöb adé ámín e moosyáál. ³² Chõm éche ányíné ne éche áwógé chõo áhóbéé bonj ké nê, modmod eedúbpéé mó. ³³ Bonj kénzée awē akobé chõm échē áhóbé, né akwenténé ne nlém n̄syāāl aá Dyöb áde mbále. ³⁴ Póle e Dyöb chõo mod awē Dyöb álómé áhóbéé áyāle Dyöb déenōnēé ámbíd nzé abage' mod échē Edaóđəŋ. ³⁵ Titéé adáó awe Mwán, abagé-'e mekan mésyāāl áwē mekáá. ³⁶ Kénzée awē asumé nlém wēe ane Mwán, akudé alongé áde déemaá'. Bonj kénzée awē eébēlē' ngáne áhóbé éekudté alongé áde déemaá', ábē akud nkõgsen ní Dyöb.

4

Yesue ne mmwaád a Samaria

¹ Yesue ámbíí aá Befarisia béwógé nén bán mókude ekud é bembapēe tómaa ne Jone, módusan-ne bō. ² (Kénéé Yesue mwēn éedusannaá bad, ábē

* **3:14** Nyə eche Mosee ámboméé ebédéé nyə echē ámbenlé. Nê dóo Dyöb démbenlé áhood bad ábe nyə énlédte á ehyánge. Nzé bad bēnnōn ene nyə, bédyēé bwám. Nòm 21.9.

bembapεε b̄oo bédúsánnáa bad). ³ Awóg áde Befarisia b́enwōgkē nē dēmbēl Yesuε anhidé á mbwóg e Judeya átim ámbid á mbwóg e Galilia. ⁴ Byánán apε á Galilia antánǵén nēε ápóo a mbwóg e Samaria. ⁵ A mbwóg e Samaria wē ampē á dyad áde béchagēé bán Sika. Adén dyad dēmbē benben ne ndoob eché Jakobe ámbéé mwán Josebe se e'bood. ⁶ Ayāle ene ndoob echóg éche bélimé éche bébwéle'áá mendib áte émbē áhed. Échén echóg é mendib ébédéé éche Jakobe. Ngáne eke énkōmēdtē Yesuε andyεé á nkag mé éché echóg é mendib. Nén ábédé dyam-εε ádē kād.

⁷ Héε mmwaád a Samaria nhóg áhyédé mendib abwel. Yesuε anláá mó aá, “Hé me mwā mendib mé amwé.” ⁸ Enén pónde Yesuε ábē bembapεε b́enkē á dyad-tē áchan ndyéed. ⁹ Héε ane mmwaád átimtanné mó aá “Ébē mod a Israel, me-ε mbé mmwaád a Samaria, échōm'é mé mendib-ε?” (áyāle bad bé Israel ne bad bé Samaria béechemtannaá.) ¹⁰ Héε Yesuε ákwentanné mó aá, “Nzé wembíi mendε mé Dyōb, ebíi-ε mod awé áhedne wε mendib, né ehédne me mendib. Né mbagé-ε wε mendib nime mébage alongé.” ¹¹ Ane mmwaád ankwentén mó aá, “A-Sán, ké chōm éche bébwenléé mendib weewóo'ε, echóg é mendib-pe échábé ásé, héε wétēdtē nímé mendib nímé mébage alongé. ¹² Echéd sáá ambáá Jakobe m̄nlyáǵnéd sé échén echóg é mendib. Mwén, ábē bán ne ábē e'lém é'syāal, h́en-εε b́emwágé'áá mendib. Nédé ehóbe boob wéé mótomē Jakobe-yε.” ¹³ Yesuε ankwentén aá, “Kénzée awé amwédé nímén mendib, pid éhē ekób mó. ¹⁴ Boŋ kénzée awé ámwε mendib nime mébéé mó pid éekóbpé mó mbéd. Mendib nime mébéé mó, mébē mó áte néε n'yéle nime méélēnē”. Mmé mendib mébē mó alongé áde déemaá’.” ¹⁵ Héε ane mmwaád álanǵéé mó aá, “A-Sán, b́eé me nímé mendib ábel nén pid eekóbé mémpē, meépāg-ke h́en ábwel mendib ámpē.”

¹⁶ Dóo Yesuε álanǵéé mó aá, “Kág, éke échag awonj nchóm, boŋ étim ámbid h́én.” ¹⁷ Ane mmwaád antimtén Yesuε aá, “Mewóo'ε nchóm.” ¹⁸ Dóo Yesuε áhóbeé aá, “Ekalé mbále wéé móowóo'ε nchóm. Ayāle ekéwōŋ bechóm b́etáan, ké ane mod-te awé nyúmā nyédé boob eésaa awonj nchóm. Dyam áde éhóbe ádē mbále.” ¹⁹ Awóg áde ane mmwaád áwógé nē dóo álanǵéé Yesuε aá, “A-Sán, nnyíne nén meé edii nkal é'dáádǵ. ²⁰ A mbóod-mín h́én dóo ábéd besáá bébágé'áá Dyōb edúbé, boŋ nyé bad bé Israel nyéhóbe bán á Jerusalem dóo b́etánǵéné Dyōb edúbé abe.” ²¹ Héε Yesuε álanǵéé mó aá, “A-mmwaád nén, sóntén chōm éche nlanǵéé wε. Pónde ehúe' eché nyéebaá Titée edúbé á mbóod-mín h́én ké'ε á Jerusalem. ²² Nyé bad bé Samaria nyébage chōm éche nyéebíi'ε edúbé. Boŋ sé bad bé Israel sébage mó edúbé ngáne sébíi mó áyāle nén e'soosoj é'húú dásō ne bad bé Israel. ²³ Boŋ pónde ehúe', emaa-ε ne apε, eché bad ábe bébage Titée edúbé ne nlém nhóg bébéé mó éché edúbé á Edáádǵ ne á mbále-té. Eché ndín é bad chóo Titée áhedéé aá bébage mó edúbé. ²⁴ Dyōb ádii Edáádǵ, bad-te ábe bébage mó edúbé b́etánǵéné mó ch́o abe á Edáádǵ ne á mbále-té.” ²⁵ Héε ane mmwaád álanǵéé Yesuε aá, “Mbíi meé Ane-awé-Béwógté apē. Pónde eché apεé, átanléd sé mekan mésyāal áte.” ²⁶ Héε Yesuε álanǵéé mó aá, “Me awé sóo dekale' me-εé ndé mó.”

²⁷ Ene pónde ch́en dóo ábē bembapεε b́epédé. Yāl enkóm bó áte ányín néε ákanléé mmwaád. Boŋ bó modmod eésdteé mó aáken, “Cheé éhédéé?” Ké-ε “Cheé nyé ane mmwaád nyékaléé?” ²⁸ Ane mmwaád antedé apom dé mendib, átim ámbid á dyad-té, áke aláá bad aá, ²⁹ “Nyéhyag, nyényín mod awé álanǵé me mam mésyāal nime ríkēmbenlé. Nime bán, saké Ane-awé-Béwógté awé b́esinéé nén-ε?” ³⁰ Dóo ábē bad béhídté á dyad-té áke dé atán Yesuε.

³¹ Ene pónéd, bembapεε ábe Yesue bécháá'áá mó bán, "A-meléed dyé ndyééd." ³² Bon Yesue ankwentén bó aá, "Nwóó ndyééd e adyé éché nyéebí'í." ³³ Héε ábē bembapεε béseǵtεé nhóg ne aníní bánken, "mod múmó apiínédé mó ndyééd-ε?" ³⁴ Dóo Yesue álanǵεé bó aá, "Echem ndyééd edii ábel nsón míme mod awé alomé me, áhóbé aá mbel, ámad-te mó. ³⁵ Ngómē nyéyógkε ahób bán ámbíd e ngan éniin, né pónéd e mbote epedé? Nyéñone', nlanǵe nyé nén mée nyékéled díd áte, nyényín ngáne mbote é máá mbonǵén abé, ápád á nǵag-té. ³⁶ Ké bǵǵ mod awé apáde adé míme nsábe akud, alade mbote é alongé áde déemaá', ábel nén mod awé awéne bó mod awé apáde bó moosyaál bébē menyinǵe. ³⁷ Né-ǵó ngan éché békaléé nén bán, 'mod nhóg awéneé, aníní-'ε ahúd edé mbále.' ³⁸ Me-εé nlómé nyé mbote áke dé apád éché nyéewénéε. Bad bémpée bébélé nsón, nyé-'ε nyétombwan bó nsón."

Bad bé Samaria hiin bédúbé

³⁹ Bad bé Samaria hiin ábe bémbíd adé dyad béndübē Yesue áyāle mam míme ane mmwaád ánlāá'é bó. Ane mmwaád anláá bó aá, "Álanǵé me mekan mésyāāl míme níkémbenlé." ⁴⁰ Né-ǵó, áde bad bé Samaria bépédé áwē, bénchǵn mó bán ádyεε áwāb dyad. Né-ǵó, andyεé áwed e'pun é'be. ⁴¹ Bad hiin bémpée béndübē mó áyāle áde áyǵe. ⁴² Bénlāá ane mmwaád bán, "Saké dyam áde élanǵé sé dǵmpen dóo ákǵáá bon sédúbé Yesue, bon sébēn séwógné etúu, sébíí-'ε bán mwēn-εé akǵnté Nsoode a nkǵǵé abé."

Yesue achǵnté mwǵn

a mod ambáá a ngǵomenaa

⁴³ Ámbíd e e'pun é'be Yesue anhidé á mbwǵg e Samaria, áke á mbwǵg e Galilia. ⁴⁴ Yesue mwēn anhób aá, nkal é'dǵáǵǵ eewóó'é edúbé áwē dyad. ⁴⁵ Ade ápédé á mbwǵg e Galilia, bad bǵnkob mó. Bǵnkob mó áyāle bémbē á Ngande e Nnyime ámín á Jerusalem, bényín-ne mam mésyāāl míme ámbenlé. ⁴⁶ Héε Yesue átimé ámbíd á Kana, wée ántimédté mendíb mím. Ahed-te dóo mod ambáá a ngǵomenaa ábédé awé mwǵn ákǵnlé'áá á dyad á Kapenana. ⁴⁷ Ade ane mod áwǵgé bán Yesue ábíde á mbwǵg e Judeya apedé á mbwǵg e Galilia, ampǵ áwē, achǵn mó aá áchood mwǵn, awé ámbé benben ne kwééd. ⁴⁸ Yesue anláá mó aá, "Nyé modmod nyéedúbpéé kǵǵn né nyényíné e'chemléd ne menyáké." ⁴⁹ Ane mod ambáá a ngǵomenaa anláá mó aá, "A-Sǵn, hyǵg, dékag kwééd edé ehób bán chǵ ekóbe awem mwǵn." ⁵⁰ Yesue antimtéén mó aá, "Kǵg, awonj mwǵn ábē á alongé." Ane mod andúbé e'yale ábe Yesue, ákē-'ε. ⁵¹ Ade ane mod ádíí adé á nzii e esú dóo ábē bembaledε bébómné mó, bon bélǵnǵé mó bán, "awonj mwǵn ábē á alongé." ⁵² Dóo ásédté bó pónéd éché ane mwǵn ámbóódté bwám abé. Bénlāá mó bán, "Ahéb dǵntédé mó chǵn á ngǵǵ pǵg." ⁵³ Dóo ane mod ákámtnéé aá níme melemlem mé pónéd móo Yesue ánlāá'é mó aá, "Awonj mwǵn ábē á alongé." Né-ǵó, bóǵbe eche ndáb béndübē Yesue.

⁵⁴ Ábén e'chemléd bóo bémbē e'chemléd ábe é'lónténé é'be ábe Yesue ámbenlé áde ábíde á mbwǵg e Judeya bon ápē á mbwǵg e Galilia.

5

Yesue achǵnté eped é mod

¹ Ámbíd e nímén mésyāāl, Yesue ankǵ á Jerusalem á ngande e bad bé Israel. ² A Jerusalem wē, benben ne Nsál mé E'ké mé Ndyǵn ní mbód, etonj ébédé áhed. Echén etonj béchǵg'áá chǵ á ehób é bad bé Israel bán Betzata. Enwǵn mebépé métaán. ³ A mebépé-te wē, bad bé nkole bǵnkúmēn áhed, ábe békwédé ndím,

ábe bédé e'ped é' bad ne ábe béwédé eped.* ⁵ Mod nhóg abédé áhed awé akékolé á etùn é móom mé mwě méláán ne mwě waam. ⁶ Ade Yesue ápedé áhed annyín ngáne ane mod ánánǵé ásé, abíí-ε aá nkole núbémé mó á yál. Dóo ásédte mó aáken, “Edáá bwám adyεε-yε?” ⁷ Ane mod antimtén mó áa, “A-sán, meewóóé mod awe áššléd mε á eton-té nzé mendíb mépuútedé áte. Nlédte ahób meé rísól, né mod ampée amaa' asól.” ⁸ Dóo Yesue álanǵéé mó aá, “Syáó ásé, étéd échon ebúm, ékag.” ⁹ Abwōg-ábwōg ane mod andyě bwám, ányōg échē ebúm áte, ábootéd-te áke.

Epun éche nén dēmbenlédte ébédéε á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁰ Né-óó, anyín áde bad bémháá bé Israel bényiné ane mod awé Yesue ándidte bwám, bēnsédéd mó bánken, “Chii áde mbwε-mé-nkóme-áte, nzé dehídé-ε mbéndé échēd, weetāngεnéé ebúm apém se ébwāgne’.” ¹¹ Boj ankwentén aá, “Mod awé adidé mε bwám anláá mε aá, “Téd échon ebúm, ékag?” ” ¹² Héε bésédteé mó bán, “Nzé adé ane mod awé álanǵé wε aá, étéd échon ebúm ékag?” ¹³ Boj ane mod mwēn enkēnkongé Yesue abii, ngáne Yesue ámmadté asól á amute-té áde dēmbē áhed. ¹⁴ Ambíd enē Yesue annyín ane mod á Ndáb-e-Dyōb. Ade ányiné mó, anláá mó aá, “Nóné’, emaa' bwám adyεε. Weébēlē mbéb ámpē ésebē nē, né wētōm atag ngáne étágé'áá nē.” ¹⁵ Hé dóo ane mod áhídté, boj áke álanǵē bad bémháá bé Israel aá Yesue móo adidé mó bwám. ¹⁶ Né-óó, bad bémháá bé Israel bēmbootéd Yesue mekuu ahíd áyāle achōjté mod á mbwε-mé-nkóme-áte. ¹⁷ Yesue antimtén bó aá, “Echem Sán ayōgkε nsón abel, mε-ε ámpē ntāngéné nsón abel.” ¹⁸ Enén póle échē Yesue ánhābpē, abel yál ennabé bad bé Israel atod áte áwúu mó, áyāle saké mbéndé e mbwε-mé-nkóme-áte, chēmpen ábóó boj achágé Dyōb aá Sáá, nédē alúmté' aá bó Dyōb bétáá.

Ngine e Mwán a Dyōb ehúú ne Dyōb

¹⁹ Né-óó, Yesue antimtén ábē bad bémháá bé Israel aá, “A mbále, nlānge nyé nén meé, Mwán a Dyōb eébēlēē dyam ké ahóg ne mó mwēn. Mekan nime ányinéé Sáá abele' móo mómpē ábeléé. Kéchēé éche Sáá ábeléé chōo mómpē ábeléé. ²⁰ Ngáne edíí nén bán Sáá adáá Mwán, alúmté mó chōm téé éche ábeléé. Alúméd-te mó ndāle é mekan éche étómé nímén, ábel ékómed nyé yál áte. ²¹ Ngáne Sáá ápuudteé bad boj ábagé-ε bó alongé, melemlem nē dóo Mwán mómpē ábageé alongé wε kénzéé awé ádás alongé abe. ²² Melemlem-aá Sáá éekāādtēē modmod. Abagé Mwán ngine esyáál ákáad bad. ²³ Abelé nē ábel boj bēbage Mwán edúbé melemlem ngáne bēbageé Sáá. Kénzéé awé eēbage Mwán edúbé, né eēbageé ké Sáá awé alómé Mwán edúbé. ²⁴ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kénzéé awé awógé ábēm e'yale boj adúbé mod awé alómé mε, akudé alongé áde déemaa', bēekāád-taá mó. Amaá atóm á kwééd, asólé á alongé. ²⁵ Ne mbále, nlānge nyé meé, pónde ehúe', emaa'-ε ape, échē bad ábe béwédé béwōgkē ehób e Mwán a Dyōb, bad ábe béwōg-kε chō bēbē á alongé. ²⁶ Ngáne alongé áhúú ne Sáá, melemlem nē dóo ábelé aá alongé áhúú ne Mwán ámpē. ²⁷ Abagé-ε Mwán ngine ákáad bad áyāle Mwán adii ane awé bēchagéé bán Mwán-a-Moonyon. ²⁸ Nén déekōmté nyé yál áte; pónde ehúe' échē bad bésyāál ábe béwédé béwōgkē échē ehób, ²⁹ bēbíd-te á son-té: Bad ábe bēbélé mbon, bēpuú ábē á alongé, ábe bó-ε bēbélé mbéb bēpuú békud nkógsen.

* **5:3** Donge á kálag ábádé nchoo 3b-4: Abē bad bé nkole bēmbē áhed ásin bán mendíb mépuuted áte. 4 Ebédé nén bán, pónde-té ángel eche Sāngwéé ehyaáá asud á eton-té wē épuuted chō áte. Nzé émbenléd-te nē, mod a nkole ké ahéé awé ansébé asól áwéd-te nkole nímáá'áá mó.

Mbónj áyāl wée Yesue

³⁰ “Dyamdyam déesaa áde ríhale mbēl ne mmēn. Ngáne echem Sáj alángé me aá ríkáad nē dso ríkáadtéé, né-óó mbakú echēm etyéémé. Etyéémé áyāle meekáádtéé ngáne mmēn ndsá, bonj nkáadte’ ngáne mod awē alómé me áhēdēé.

³¹ “Nzé mbídé echem yāl mbónj né ene mbónj echē mbídéé eékobnedéé. ³² Bonj mod ampée adé awē abíde me mbónj, mbíí-’ε nén meé, mbónj echē abídéé me ekōbnédé. ³³ Nyēnlóm bad wée Jone, mó-aá abídé mbónj tǎngene mbále. ³⁴ Eesaa nén bán, moonyonj atǎngéné me mbónj abíd. Bonj nlángé nyé tǎngene mbónj eche Jone, ábel nyédúbe me, nyékud e’soosonj. ³⁵ Jone abédéé nées etrukánj éche échodne’, épenté-’ε ekíde. Nyēmbé menyinge áhíd ábē e’nyínen bé ekíde áyāle esónj é pónde. ³⁶ Bonj nwóo mbónj echē etómé ké mbónj echē Jone ámbídtē. Nsón níme echem Sáj abágé me aá mbēl nímá, mmēn mbídé mbónj nén bán echem Sáj móo alómé me. ³⁷ Echem Sáj awē alómé me mwēn ampé abíde me mbónj. Nyéewógéé mó ehób, nyéenyíné-’aá mó mbéd. ³⁸ Nyéedúbpeé ane awē alómé, né-óó nyéemwagké bán echē eyale édyéé nyé á nlm-tē. ³⁹ Nyékídtē’ Eyale é Dyób aheđ áte áyāle nyéwémtan bán nyéékúd alongé áde déemaá’ áwēd-te. Echēn Eyale chēn-éé éhóbe áyāl echēm. ⁴⁰ Ké nē, nyééhēdēé ape áwēm ábel bonj nyékud alongé áde déemaá’.

⁴¹ “Saké edúbé é baányonj ríhēdēé. ⁴² Bonj mbíí nyaa é bad éche nyédíí, mbíí-’ε meé nyéewóhneé Dyób edange á nlm-tē. ⁴³ Mpedé á dín áde echem Sáj, nyéékobéé me, bonj nzé mod ampée apedé á dín áde dēn, nyéékob mó. ⁴⁴ Nzé nyékene’ nhóg ne aníní, nyéwógē bwám, bonj nyéébēléé ngáne Dyób dēn dékenné nyé. Chán-nō nyédúbēé me? ⁴⁵ Ké nées nyéekobéé me, nyéewémtán bán, me-éé mēlāá echem Sáj meé nyéékobéé me. Mosee awē nyélyágé nlm áwē mwēn-neé akōjté ane abé awē áhōb aá, nyébelé mbéb. ⁴⁶ Nzé nyēnkōnj Mosee adúbe né nyédúbpe me, áyāle nén, áyāl echēm dso ántenlé mam níme átélé. ⁴⁷ Bonj nées nyéedúbpeé mekan níme átélé, chán nyédúbēé ábēm e’yale?”

6*Yesue adídté ndun e mod
(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)*

¹ Ambíd e nímén mēsýāā, Yesue ne ábē bembapee bēnchabé edib é Galilia éche béchagēé bán edib é Tiberia. ² Ndun e mod ehídé-’aá mó áyāle bényíné-’aá menyáké níme abélé-’aá ngáne áchóójté-’aá bad bé nkole. ³ Héé Yesue ne ábē bembapee békíí á ekone-mín bonj bedyēé ásē. ⁴ Pónde é Ngande e Nnyíme-ámín e bad bé Israel embé benben. ⁵ Asad áde Yesue ásádé díđ annyín ngáne ndun e mod éhúé-’é mó benben. Dso ásedtéé Filibe aáken, “Héé déchanné ndyééd echē débéé ábēn bad ádyé?” ⁶ Ansedéd mó nē ákag mó áyāle mwēn ammad abíí chóm éche ábenlé. ⁷ Filibe ankwēntén aá, “Eted tómaa ne mbwókel é káppe ébe áchan ndyééd éche ékwogné ábēn bad bésýāā adyé ábel bonj mod téé ádyé mwátiíd.” ⁸ Dso Yesue awē mbapee ampée, Andreyá, Simón Petro mwányonj áhóbéé aá, ⁹ “Mwá kódemod adé hén awē awánlé e’wēle é’táan ábe bēbēnlé ngun é báli, awánlé-’ε súu ébe, bonj chán enén ndyééd éhēléé-’ε ékwōg enén ndun e mod?” ¹⁰ Dso Yesue alángéé ábe bembapee aá, “Nyéláá ábē bad, bedyéé ásē.” Nkóákkā ambul abé á ped e áde abwóg á hóm. Né-óó, ábē bad bésýāā bēndyéé ásē. Á amute-té wē, baachóm bēbédé dyam e’kálé é’táan. ¹¹ Héé Yesue átédé ábē e’wēle, áságnān Dyób, bonj ábē bembapee békabpé bad. Ambēl melemlen ne échē súu. Mod-téé andyé ngáne áhédé-’aá. ¹² Ade bó moosýāā bémáá akód, Yesue anláá ábē bembapee

aá, “Nyélad ndyééd echë elyägé ašë. Ndyééd ké póg eebébé’.” ¹³ Né-óó, áde bémáá adyé bēnlād ndyééd echë enlyög ašë, enlón e’lón dyòm ne é’bē. ¹⁴ Anyin áde ábē bad bényiné nímén menyáké níme Yesue ábélé bēnhāb bán “Ne mbále, nkal e’daádān awē bēnhābpē bán āpē á nkōñsē mó nēn.” ¹⁵ Yesue ambíi aá bēhede mó akób ānyāged mó ábē kāñ. Né-óó, antīm ambíd á ekonmín.

*Yesue akít á mendib mín
(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)*

¹⁶ Ngukél, bembapēe ábe Yesue bēnkē á edib. ¹⁷ Bēnsól á bōle-tē, bēchabpē edib, bētinnád á Kapenahum. Ehíntén émmád ape áde Yesue éépédéé wēe bēdíi. ¹⁸ Enén pónde epub é ngine étómé’áá, épuuát-te mendib áte. ¹⁹ Bōob-pōō bembapēe bēmmád ake ké máyl meláán ké’ē ménniin, dōo bényiné Yesue akag á mendib mín, átinnád bēnben ne ábab bōle. Mbwóg ní ngine ménkōb bō. ²⁰ Bōñ anláá bó aá, “Mē-éé ndé, nyéebáá’.” ²¹ Héé bétédé mó á bōle-tē ne menyinje, ábwōg-ábwōg bēpēēn-ne bōle á nkin wēe békágé’áá.

Yesue mó adé ewele éche ébage’ alongé

²² Néé bīn é’sánjé, ndun e mod echë enlyög á múde mé edib nímíní wēe Yesue ne ábē bembapēe bēmbídtē, bēnchem bán, ngukél echë entóm, bōle e’hóg bēnpen bōo bēmbé áhed. Bēmbīi-’ē bán Yesue enkēnsónlé áwēd-te ne ábē bembapēe. Bēmbīi bán ábē bembapēe bēnpen bōo bēnkē. ²³ Myōle mémpēe níme mémbíd á dyad á Tiberia mémpē á nkin mé edib bēnben ne hōm áde ene ndun e mod éndyēē e’wele ámbíd echë Sánjwéé ámáá Dyōb asāgnēn. ²⁴ Ade ene ndun e mod ényiné nēn bán, Yesue ne ábē bembapēe béesaá áhed, bēnsól á myōle-tē wē, békē á Kapenahum, áke dé áhed Yesue.

²⁵ Ade ábē bad bépédé á pēd e edib eníní, bényin Yesue. Bēnsédé mó bán, “A-meléed, pónde ehéé épédé hén?” ²⁶ Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlānje nyé nēn mēé, saké menyáké nímé mbéle ríkāá bōñ nyéhédé mē. Nyéhede mē áyāle e’wele ábe nyédyédé bōñ nyékód-te. ²⁷ Nyéewág ntú áyāle ndyééd echë ebōode’, bōñ nyéwág ntú áyāle ndyééd echë ebág abé ne abé á alongé áde déemaá’, chō-’áá ébage alongé áde déemaá’. Ene ndyééd chōo Mwán-a-Moonyonj ábéé. Mōo Dyōb Titéé áhédé e’chem aá ábel nē.” ²⁸ Dōo ábē bad bēnsédéd Yesue bánken, “Cheé sétānjéné abel, ábel bōñ sébel mekan níme Dyōb áhedeé aá, sébel?” ²⁹ Yesue ankwentén aá, “Dyam áde Dyōb áhedeé aá nyébel ádíi ádube mé awē álómé.” ³⁰ Bēntimtén Yesue bán, “Menyáké méhéé wēbenlé níme sēnyinnē bōñ sédúbé wē. Cheé mmōn wékonjé abel?” ³¹ Abēd betaa bēndyē mána á ehyanje ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, ‘Ambag bó e’wele ábe é’bídé ádyōb aá bédyē.’ ” ³² Yesue anhób aá, “Ne mbále, nlānje nyé nēn mēé, saké Mosēe mōombē nyé ewele éche ehúú ádyōb, bōñ echem Sánj mōombē nyé ewele éche ehúú ádyōb. ³³ Ayāle mē-éé ndé échē ewele éche Dyōb ábágé, échē ehúú ádyōb, echē ábageé baányonj bé nkōñsē alongé áde déemaá’.”

³⁴ Dōo belānjéé Yesue bán, “A-Sánj, bagé sé échén ewele pónde ésyāal.” ³⁵ Yesue anláá bó aá, “Mē-éé ndé ewele éche ébage alongé áde déemaá’. Kénzéé awē apedé áwēm, nzaa éekóbpé mó ámpē. Kénzéé awē adúbpé mē, píd éekóbpé mó ámpē. ³⁶ Nlānjé nyé nēn mēé nyenyiné mē bōñ nyéedúbpéé mē. ³⁷ Bad bésyāal ábe echem Sánj ábágé mē, bēpē áwēm. Kénzéé awē apedé áwēm, méebānjé mó akob. ³⁸ Ayāle meebídeé ádyōb ábel ngáne ébōñnéde mē. Mpedé ábel ngáne ébōñnéde echem Sánj awē álómé mē. ³⁹ Bōñ nēn ádíi mewēmtēn níme ane awē álómé mē, aá átíntē bad bésyāal ábe ábágé mē, meebódé ké nhóg, bōñ aá nīpuud bó moosyāal á epun é asóg. ⁴⁰ Echem Sánj

ahede aá moosyáál awé anyíné mwān, adúbé-'e mós, ákud alongé áde déemaá'. Měpuúd-te bós á epun é asóg."

⁴¹ Abé bad bé Israel bémbootéd anyoo áte tãngene Yesue, ahób áde áhóbé aá, "Meé ndé ewele éche ébidé ádyōb." ⁴² Hē dōo behóbéé bánken, "Saá Yesue, mwān awé Josebe nén-ε? Ngómé debíí saá ne nyan? Chán-nō áhelese áhóbé aá móbidé ádyōb?" ⁴³ Yesue anláá bós aá, "Nyésóg anyoo áte. ⁴⁴ Modmod éehēlē-ε se ápe awēm, ésebán Titée awé alomé me apēné mós awēm. Měpuúd-te mós á epun é asóg. ⁴⁵ Eténlédé ngáne bekal bé'dáádān behóbé nén bán 'Dyōb déyāgéd bós moosyáál.' Kénzée awé awóge', áyāgkē-'e wée Titée, apag awēm. ⁴⁶ Eesaá nén bán, mod ké nhóg akényin Titée. Ane awé abidé wée Dyōb mwēmpe n mós akényin Titée. ⁴⁷ Ne mbále, nlānge nyé nén meé, kénzée awé adúbpé me ákūd alongé áde déemaá'. ⁴⁸ Me-εé ndé ewele éche ébage alongé. ⁴⁹ Abēn betaa bēndyē mána á ehyānge, boŋ ké nē, bēnwē. ⁵⁰ Boŋ ewele éche ébidé ádyōb édé nyaa echē kénzée awé adyédé chós éewáá. ⁵¹ Me-εé ndé ewele éche ébage alongé éche ébidé ádyōb. Kénzée awé adyédé échē ewele, ábē á alongé á ngindé ne á ngindé. Echén ewele éche mébēé nyé édií echem yāl echē mébē ábel boŋ nkóde alongé dé nkōhsé."

⁵² Ade ábē bad béwógé nē, bēnlīn, bēn ne bēn bébootéd-te mpentēn rí ngine, bésēdté bánken, "Chán anén mod áhele atéd eche yāl, ábe syānē aá dédyāg?" ⁵³ Yesue anláá bós aá, "Ne mbále, nlānge nyé nén meé, nzé nyéedyéde yāl e Mwān-a-Moonyōn nyēmwe-'e mímē mekií, nyéekudté alongé áde déemaá'. ⁵⁴ Kénzée awé adyédé echem yāl, amwé-'e nímēm mekií, ákūd alongé áde déemaá', mēpuúd-te mós á epun é asóg. ⁵⁵ Ayāle echem yāl chō ekōhté ndyédé abé, nímēm mekií-'e mékoŋ mmíítéd abé. ⁵⁶ Kénzée awé adyédé echem yāl, amwé-'e nímēm mekií, alyāgé adé ne me, me-'e nlyāgé ndé ne mós. ⁵⁷ Titée awé akāā boŋ bad bēbé á alongé, mós alómé me, mós akāā-'e boŋ mbé á alongé. Melemlē nēe kénzée awé adyédé echem yāl, mébēnlé abé á alongé. ⁵⁸ Né-ōó, me-εé ndé ewele eche ébidé ádyōb. Meesaá nēngáne ewele éche ábēn betaa bēndyē, boŋ ké nē béwé. Boŋ kénzée awé ádyē echem yāl ábē á alongé á ngindé ne ngindé."

⁵⁹ Yesue anhób nímēm mēsýāāl áde áyāgté'áá á ndáb e mekáne e bad bé Israel á Kapenahum.

E'yale ábe Yesue é'peene' alongé áde déemaá'

⁶⁰ Ade bad hiin ábe behídé'áá Yesue béwógé nímēm mekan bēnhōb bán, "Adén ayāge álélé ahíd. Nzée áhele ákob ene ndin e dyam?" ⁶¹ Yesue ambíí aá, bényōnge áte áyāl echē, né-ōó anláá bós aá, "Nē áwag nyé á yāl-ε? ⁶² Chán-nō nyéhōbpē áde nyényinnē Mwān-a-Moonyōn apumme' ámbíd ámín wée ámbídtē! ⁶³ Edáádān é Dyōb chós ébage' alongé. Ekob é yāl éesaá dyamdyam. E'yale ábe rílangé nyé é'dií edáádān ne alongé. ⁶⁴ Boŋ ké nē, nyé donje á bad nyéedúbpéé." (Bootya á pónde éche Yesue ábóótédé ayāged, ambíí bad ábe bēdúbé, abíí-'e mod awé ášóm mós.) ⁶⁵ Ambád ahób aá, "Nén dōo ákāā boŋ nláá nyé meé modmod éehēlē-ε se ápe awēm káān né echem Sān ábelé boŋ ápe awēm."

⁶⁶ Bootya ene pónde nē dēnkān bad ábe behídé'áá Yesue bésóg mós ahíd, bétīm-me ámbíd. ⁶⁷ Héé Yesue áseédté ábē bēmpareε dyōm ne bébe aá, "Nyémpe nyéhede atim ámbíd-ε?" ⁶⁸ Simōn Petro ankwentén mós aá, "A-Sān, wée nzée sékéé? We-εé ewóó e'yale ábe é'kāā' boŋ mod ákūd alongé áde déemaá'. ⁶⁹ Sédúbpé sébíí-'e bán, we-εé edé Ane-awé-Asáá awé abidé wée Dyōb." ⁷⁰ Héé Yesue ákwentanné bós aá, "Eesaá mbále bán mpwedé nyé bad

dyôm ne bébe-ye? Boŋ ké nê, nyé mod nhóg adii mod a Satan.”⁷¹ Judase, mwän a Simôn Iskariode móo Yesue áhóbé'áá. Kénéé ámbéé mbapée nhóg áttinté e bembapée dyôm ne bébe, mó anké Yesue ntúré.

7

Yesue ne baányarj

¹ Ámbíd e nímén mésyāāl, Yesue akagé'áá mebwóg ne mebwóg á mbwóg e Galilia. Enkëndəŋgé ake á mbwóg e Judeya áyāle bad bé Israel behédé'áá mó awúu. ² Βοοβ-ρῶδ, Ngande e E'bem * e bad bé Israel embé benben. ³ Hée Yesue baányarj belāŋgeé mó bán, “Etāŋgené adén abwóg á hóm ahide, éke á mbwóg e Judeya ábel bad ábe behíde we bényín menyáké níme ébeléé. ⁴ Mod eébeléé nsón á e'konéd-te, nzé ahede áá móbyén. Ngáne ébeléé nímén mekan mésyāāl ébel nkōŋsé n̄syāāl n̄bíi we.” ⁵ (Ké Yesue baányarj bénkéndúbéé mó.) ⁶ Hée Yesue álāŋgeé bó áá, “Echem pónde eépédéé. Boŋ ne nyé, echen pónde edé pónde ésyāāl. ⁷ Nkōŋsé méeheléé-se n̄kōō nyé. Boŋ n̄kōō me áyāle mpanlad bó n̄māb mewusé áte. ⁸ Nyébo nyékag á ngande. Méekaá áwed áyāle echem pónde eépédéé.” ⁹ Yesue amaá-'áá ahób nê, abé abé á Galilia.

Yesue akii Ngande e E'bem d Jerusalem

¹⁰ Ámbíd e pónde áde Yesue baányarj bémáá ake á Ngande e E'bem, mómpē anké áwed. Boŋ enkēnlúmedté yāl. Anké nyaa eché bad bēnkēmbíí'é ndín e mod eché ádíí. ¹¹ Benkamlene bé Israel behédé'áá mó á ngande-tē, bésēdté bánken, “Hée mómó ádíí?” ¹² Áttinté e ndun e mod eché embé á ngande-tē wē, donje á bad behóbé'áá bán, “Adii mod a bwām,” ábíní-'é bán, “Aáy, adoge bad dogén.” ¹³ Boŋ bó modmod bēnkēmbídédte yāl áwed áyāle bebáá'áá bad bémáá bé Israel.

¹⁴ Ade ngande ékwógé ape áttinté, Yesue anké asól á Náb-e-Dyöb, ábootéd ayáged. ¹⁵ Yāl enkóm benkamlene áte bwāmbwam t̄ŋŋene áde ayáge. Né-óó, bēnsēdéd bánken, “Chán anén mod ámwédé nímén mam mésyāāl abii áde éekii'é á esukéle é mbéndé?” ¹⁶ Hée Yesue ákwentanné bó áá, “Ayáged áde n̄'yágtéé déesáá ádém. Adii áde mod awé alómé me. ¹⁷ Kénzéé awé awémténe abel ngáne Dyöb áhedeé, ábii ké ádém ayáge ahúu ne Dyöb ké'ε áhúu ne mmén. ¹⁸ Kénzéé awé ahóbne eché kunze, abele nê áhede eche yāl edúbé. Boŋ mod awé ahēdte' mod awé alómé mó edúbé, asáá nlém á abum, eésáá mod a metóm. ¹⁹ Eesáá mbále nén bán, Mosee abagé nyé mbéndé-ye? Ké nê, nyé modmod eehídeé mbéndé éched. Cheé ékáá boŋ nyéhede me awúu?” ²⁰ Dóó ene ndun e mod ékwentanné mó bán, “Edáádəŋ é mbéb éde we áte. Benzébadé behede we awúu?” ²¹ Yesue ankwentén bó áá, “Nsón nhóg níme mbélé, n̄kómté nyé moosyāāl yāl áte. ²² Mosee ambě nyé mbéndé áá, nyéyage áben bán (kénéé édíí bán, saké Mosee móombootéd. Áben betaa bó bēmbbootéd). Né-óó, nyéyage bad á Mbwe-mé-nkóme-áte. ²³ Nzé béyagé mod á mbwe-mé-nkóme-áte, ábel bééboō' mbéndé e Mosee, cheé ékáá boŋ nyélinné me áyāle n̄díde mod bwām á mbwe-mé-nkóme-áte. ²⁴ Nyéekáádté dyam áde mbélé ngáne nyenyíníe, nyékaád ngáne éhēdnadté.”

Bán Yesue módé Ane awé bésine-ye?

²⁵ Hée dóó donje á bad bé Jerusalem behóbéé bánken, “Saá mod awé behédeé awúu mō n̄n-ε? ²⁶ Nyénōné', akanle bad á t̄al e ékwéε, bad bémáá béesáá-'áá mó dyamdyam aláa. Kapóg bebíí bán ne mbále, módé Ane-awé-Béwógté-yóó!

* **7:2** Ngande e E'bem: ebédéé ngande eché bad bé Israel bebélé'áá ákamten pónde eché ábab betaa bēdyé'áá á e'bem-tē áde bebédé á ehyánge, áde behídté á Egipto.

27 Bonj éehelée-se ébé nê, áyāle debíi bán pónké echë Ane-awë-Béwógté ápeé, modmod éebíi' é wée ábidé. Debíi wée anén mod ábidé." 28 Yesue ambé áyāgté' á Ndáb-e-Dyöb. Ade áyāgtéé dóo áchógté ehób ámin aá, "Ée, nyébíi me bwám, nyébíi' é wée mbíidé. Meepedeé hén ne mmén. Ane awé alómé me adé mbále. Nyéebíi' é mó, 29 bonj me pen mbíi mó áyāle awë dóo mbíidé, mó-'aá alómé me." 30 Ade áhóbé nê, behédé' áá mó akób, bonj modmod enkémbánné mó ké ekáá á yāl, áyāle eche pónké enkémpaá. 31 Ké nê bad hiin áfinté ene ndun e mod béndübé mó. Behóbé' áá bánken, "Ade Ane-awë-Béwógté ápeé, ábél' e'chemléd bé menyáké, níme rítómé níme anén mod ábélé-ye?"

Befarisia bélómé bad akób Yesue

32 Befarisia bénywög née bad bényongéé áte, behóbéé nímén mekan tângene Yesue. Né-óó bóóbe beprise bémbáá bénlóm bembáledé akób mó. 33 Héé Yesue áhóbéé áá, "Ndii ndé ne nyé, bonj mwámpín mí pónké mësü ámbíid wée ane awé alómé me. 34 Ámbíid ené, nyééhéd me, bonj nyéenyínné, wée mébëé-'é nyéehenlé ape áhed." 35 Nê démbël benkamlene bésedté nhóg ne aníni bánken, "Héé anén mod múmó áhedéé ake, wée syāné déehenlé mó anyín? Ahede ake á alonj á Grikiá wée ábéd bad bédíi á ebwóg áyāged bad bé Grikiá-ye? 36 Ahóbe' áá dééhéd mó bonj déenyínné mó. Aá déehenlé-'é ape wée móbëé. Cheé nê álúmtéé?"

E'dib bé mendib mé alongé áde déemaá'

37 Epun é asóg é ngande éche éntómtén etógnén abé áyāle ene ngande émpë. Yesue antyéém ámin, dóo áchógté ehób ámin, áhóbé áá, "kénzéé awé píid ékóbé áhyag áwëm áhye ámwë mendib. 38 Kénzéé awé adúbpé me, Kálag e Dyöb ehóbe áá, 'e'dib bé mendib mé alongé bébidé mó áte é'sobpe.' " 39 Edáádāη éche Esáá chóo Yesue áhóbé' áá. Chóo bad ábe béndübé mó béntāngēnné akud. Ene pónké ne Edáádāη éche Esáá éepedēē wée ábë bad áyāle ene pónké ne Dyöb déélúmtēē ehúmé éche Yesue.

Bad békabné áte á atón áde Yesue

40 Donje á bad áfinté ene ndun e mod ábe bénywög née Yesue áhóbéé nímén mekan bénhób bán, "Ne mbále, anén mod adii nkal é' dāádāη awé ápë." 41 Bad bémpëe behóbé' áá bán, "Módé Ane-awë-Béwógté awé ápë." Ké nê, bémpëe behóbé' áá bán, "Ane-awë-Béwógté éehēlēē-se ábid á Galilia. 42 Eténlédé á Kálag e Dyöb nén bán, Ane-awë-Béwógté ábid á túmbé e Dabid á dyad á Betelhem wée Dabide ámbíidté." 43 Né-óó, bad bénkabén áte á atón áde Yesue. 44 Donje á bad behédé' áá mó akób bonj modmod enkémbánné mó ké ekáá á yāl.

Baámbáá bé Israel béekwentēné Yesue adúbe

45 Kóōηne ásoğ bembáledé bé Ndáb-e-Dyöb béntīm wée beprise bémbáá ne Befarisia. Héé beprise bémbáá ne Befarisia bésedtéé bó bánken, "Cheé ékás bonj nyéepēene mó hén?" 46 Héé ábë bembáledé behóbéé bán, "Modmod éehóbéé ndín é mam éche anén mod áhóbéé." 47 Dóo Befarisia bésedtéé bó bánken, "Néde ane mod adogé kóōηne nyémpē-ye? 48 Nyékényín née mod ambáá ké' é Farisia nhóg adúbpé mó? Ké nhóg eédúbpéé mó. 49 Enén ndun e mod eebíi' é mbéndé e Mose. Né-óó ebómán édé ne bó." 50 Farisia nhóg awé béchagé' áá bán Nikodemuse awé ansébé Yesue ake dé anyín, anláá bó aá, 51 "Eche syāné mbéndé eebagéé kunze nén dékógsen mod áde déekáadéé mó, áwóglēn dyam áde ábélé." 52 Ade áhóbé nê, béntímtén mó bánken, "We ámpë ebíidé á Galilia-ye? Héé áte á Kálag e Dyöb, wēnyín nén wē nkal é' dāádāη eebíidéé á Galilia."

Mmwaad awë akábé asón

⁵³ Ambid enë moosyoál ansú awe ndáb.

8

¹ Yesue pen ankë á Ekone é Menzab. ² Née bin é'sángé mbwembwe, antim ámbid á Ndáb-e-Dyöb. Ndun e mod empë áwë. Andyéé ásë ábootéd bó ayáged. ³ Bemeléede bé mbéndé ne Befarisia bëmpeén mmwaad nhóg áwë, awë békóhé née akábéé asón á ndáb e e'wóngé. Bénti ane mmwaad átinté echáb, ⁴ bonj bélāngē Yesue bán, "A-melédé, békóhé anén mmwaad née akábéé asón á ndáb e e'wóngé. ⁵ A mbéndé eche syánē, Mosee anhób aá, enén ndin e mmwaad bélúm chó meláá kóón áwë, chán-nō we-ε éhóbé?" ⁶ Bēnsedéd mó nē áhii mó melám, ábel nēn békóben mó awusé. Bonj Yesue anwúlén ásē, ábootéd bwēm atel á ndoob-tē ne ábē e'mii. ⁷ Ade bēbádnéné mó asded, antí yál ámín, aláá bó aá, "Nyé ké ahéé awë eébéle mbéb ábē mod á'só álúm mó meláá." ⁸ Anwúlén mó ásē ámpē átelé' ábē bwēm á ndoob-tē. ⁹ Ade ábē bad bēwógé nē bēmbootéd ahide nhógē-nhógē. Bad bēmbáá bóó bēnsēbē ake, bonj bésad bēhídē'. Kóón ne á asóg Yesue mwēmpen anlyōg, ane mmwaad-tē abé atyéém áhed. ¹⁰ Ade Yesue átiídé yál ámín, dōó ásedtēé ane mmwaad aá, "A-mmwaad nēn, héé bad ábe bépééné wē hén bédii? Modmod eélyagēé hén awë ahóbé aá bēwúu wē-ye?" ¹¹ Ane mmwaad ankwentén aá, "A Sánj modmod." Héé Yesue álanjgēé mó aá, "Né mēmpē méehóppe méé bēwúu wē. Kág wē, bonj weébēlē mbéb ámpē."*

Yesue módé e'nyinen bé ekide bé nkōnsé

¹² Yesue anláá ábē bad ámpē aá, "Mēé ndé e'nyinen bé ekide é' bad bé nkōnsé. Kénzēé awë ahíde me, éekaá á ehintén-tē, bonj ákūd e'nyinen bé ekide ábe é'bage' alongé." ¹³ Dóó Befarisia bélāngēé mó bán, "Ebíde echoj yál mbón, né-óó mbón echón eékobnedéé." ¹⁴ Yesue ankwentén aá, "Kénéé mmēn mbídéé echem yál mbón, echem mbónj edé mbále, áyāle mbíi wēé mbíde, mbíi-ε wēé ríkagké, bonj nyé, nyéebíi'ε wēé mbíde, nyéebíi-áa wēé ríkagké. ¹⁵ Nyékaadte bad á nyaa e moonyonj. Meekáadtēé modmod. ¹⁶ Ké menkáadt-ε ké káádtén, echēm mbakú edé mbále, áyāle meekáadtēé ne mmēn, bonj nkáadte, ne ane awë alómé me. ¹⁷ Née bēhúde ké nē áte, á mbéndé echēn, éténlédé nēn bán nzé bad bēbē bēbíde dyam mbónj, bonj bēhóbé melemlem mé dyam, né ene mbónj edé mbónj e mbále. ¹⁸ Nyébii-óó nēn bán nwóó mbónj ébe, mmēn ne mod awë alómé me, awë adé echem Sánj." ¹⁹ Héé dóó Befarisia bésedteé mó bán, "Héé sóó ádíi?" Ankwentén bó aá, "Nyéebíi'ε me, nyéebíi-áa ké echem Sánj. Nzé nyémbíi me, né nyébíi kóónne echem Sánj."

²⁰ Yesue anhób ábén e'yale áde áyágtēé á Ndáb-e-Dyöb-te, benben ne wēé békongéé mōné. Bonj modmod enkēnkóbpé mó, áyāle eche pōndé eché békóbéé mó enkēmpaá.

²¹ Yesue anláá ábē bad ámpē aá, "Mēkē, nzé mmaá-ε ake, nyééhēd me, bonj nyéenyinné, né-óó nyéewē áwēn mbéb-te. Wēé mébēē, nyéehēnlé ape áhed."

²² Héé bad bēmbáá bé Israel bésedteé bán, "Ahóbé' aá, wēé mókéé aá syáne déehēnlé ape áhed, múmó ahéde yál awúu-ye?" ²³ Anláá bó aá, "Nyédii bad ábe bēbíde ásē wén, bonj me pen, mbíde ámín. Nyébíde á nkōnsé wén, me pen, meebídeé á nkōnsé wén." ²⁴ Nē dóó ákás bonj rílanjgē nyé méé, "Nyéewē áwēn mbéb-te. Nzé nyéedúbpe bán, 'Ndií Mod Awë Ndií,' né nyéewē-ε áwēn mbéb-te." ²⁵ Héé bésedteé mó bánken, "Nzé-módé édíi?" Dóó ákwentanné bó aá, "Nyaa e mod eché rílanjgē nyé se á mbooted méé ndé chíó rídií. ²⁶ Nwóó

* **8:11** Ekud e kálag é'só éewóó' échén eped (7.53-8.11).

mam hiin ahób tãngene nyé, ne ákáad nyé. Boŋ mod awé alómé me adii mod a mbále, mekan nímě rílanje-’áa nyé hén á nkõŋsé médi mekan nímě ríwógé áwē.” 27 Ade Yesue áhóbé nê, bénkẽnsõŋtẽnné bán Sáa awé adé ámín mós áhóbé. 28 Héé Yesue álanjéé bó aá, “Póndé eché nyémadté Mwã-a-Moonyõŋ abane ámín, dós nyébíí’-é bán, ‘Ndé mod awé ríhóbé meé ndé.’ Nyébíí’-é bán, meébẽlẽ dyamdyam ne kunze echẽm, boŋ dyam áde ríhóbé adii dyam áde echem Sãŋ áyágté me. 29 Ane awé alómé me, adé’-é ne me, eétedtée mmẽmpen, áyãle mbãle’ mekan nímě meébõŋnéde mós.” 30 Bad hiin ábe bẽnwõg nêé Yesue áhóbé nímén mekan, bẽndübē mós.

Nzé adé sáa awé bad bé Israel?

31 Héé Yesue álanjéé bad bé Israel ábe bẽndübē mós aá, “Nzé nyédii nyéhíde’ ádẽm ayáge, né nyékõŋté ábẽm bembapẽe abé. 32 Né nyéẽbíí mbále, né ene mbále ehũd-te nyé á mehaŋ-tê.” 33 Bẽnkwentén bán, “Sédii nchyaátén níme Abrahamẽ. Séebédéé-’áa ntãŋ a mod mbéd. Chãn-nõ ehẽle ehóbé wéé séebáá á mehaŋ-tê?” 34 Yesue ankwentén bó aá, “Ne mbále, nlanje nyé meé, kenzéé awé abele mbéb adii ntãŋ a mbéb. 35 Ntãŋ eebágkẽ á túmbé-te abé ne abé, boŋ mwã a túmbé, adii mwã a túmbé póndé ésyãl. 36 Né-õõ, nzé Mwã ahúdé nyé á mehaŋ-tê, né dyamdyam déetédte nyé ntãŋ ampẽ. 37 Mbíí meé nyédii nchyaátén níme Abrahamẽ, boŋ ké nê, nyéhede me awúu, áyãle nyéehẽdẽé ádẽm ayáge ahíd. 38 Nlanje nyé mekan níme echem Sãŋ alúmté me. Nyé’-é nyébele mekan níme echen sãŋ álanjé me.”

39 Bẽnkwentén mós bán, “Abrahamẽ adii echẽd sãŋ.” Yesue anláá bó aá, “Nzé nyẽnkõŋ bán ábe Abrahamẽ abé, né nyébele’ mekan níme Abrahamẽ ábélé’áa. 40 Mekan mészãl níme ríkẽmbenlẽ ndii álãa nyé mbále eché ríwógé wéé Dyõb. Kénê, nyéhede me awúu. Abrahamẽ eébele’áa, enén ndin e dyam. 41 Nyébele mekan níme echen sãŋ ábeleé.” Bẽnkwentén mós bán, “Dyõb dẽmpen-éé séwóó nêe echẽd Sãŋ, béechyáa-’áa sé á asón.” 42 Dós Yesue álanjéé bó aá, “Nzé Dyõb dẽnkõŋ echen Sãŋ abé, né nyédás me, áyãle mbídé wéé Dyõb ndé’-é hén bõõb. Meépedéé ne mmẽn, boŋ mós alómé me. 43 Nzõm eché ekáá boŋ nyéehẽdẽ’ me ehób awóg, edii nyéehẽdẽé ábẽm e’yale awóg. 44 Nyédii bán ábe echen sãŋ, Satane, níme mewẽmten mós-’áa nyédás ahíd. Se á mbooted, adii ane awé awúe’ bad, eékwógnédéé mbále mbéd, áyãle mbále eésaá mós áte. Nzé akale metóm, né abele níme nsón áyãle adii nkal a metóm, abé’-é sáa a metóm. 45 Nyéedúbpéé me, áyãle nkanle nyé mbále. 46 Nyé ahéé ahele alúmed aá, mbélé mbéb? Nzé nkanle nyé mbále, chee-õ ékás boŋ nyéedúbpé me? 47 Kenzéé awé ahúu ne Dyõb, awóge eyale é Dyõb. Nzõm eché ekáá boŋ nyéewóglán edii, nyéesaá bán bé Dyõb.”

Bad bé Israel bẽekobéé ayáge áde Yesue

48 Héé ábẽ bad bé Israel bẽtimtanné Yesue bánken, “Eesaá mbále bán, sãnkal mbále áde séhóbé bán, edii mod a Samaria, edáádãŋ é mbéb éde’-é we áte-ye?” 49 Ankwentén bó aá, “Edáádãŋ é mbéb eésaá me áte. Mbage echem Sãŋ edúbé, boŋ nyépen nyéebãgẽẽ me edúbé. 50 Mmẽn meéhẽdtẽ yãl edúbé, boŋ mod adé awé ahede’ aá ríkud edúbé, mós-’áa, abage mbakú eché etãŋgéné. 51 Ne mbále, nlanje nyé meé, kenzéé awé abele’ chõm-éé ríyágté, éewáá mbéd.” 52 Dós ábẽ bad bẽlanjéé mós bán, “Bõõb dós sébii bán, edáádãŋ é mbéb éde wé áte. Abrahamẽ anwé, bekal bédáádãŋ bõmpé bẽnwẽ. Boŋ bõõb ehãbẽ wéé mod awé adúbpé wé, éewáá mbéd. 53 Echẽd sãŋ Abrahamẽ anwé. Ewẽmténé wéé mótómẽ mós-ye? Bekal-bé-e-dáádãŋ bõmpé bẽnwẽ. Nzé-módé wewe ewẽmtanné wéé módé?” 54 Héé Yesue ákwentanné bó aá, “Nzé

nhedte echem yäl edúbé, né éché edúbé éesaa dyamdyam. Echem Sáj awë nyéhóbéé bán mó adé nyé sáá, mó abage me edúbé. ⁵⁵ Nyéebíí'é mó mbéd, bonj mbíí mó. Nzé nhóbé meé meebíí'é mó, né ndé nkal a metóm née nyé. Bonj mbíí mó, mbele-'e mam níme áhóbéé. ⁵⁶ Echen sáj Abrahamé ambé menyinge aá, mónyín epun éche mépéé, annyín-ne chò, abé-'e menyinge bwámbwam." ⁵⁷ Dóo bésedtéé mó bán, "Ade wéepédéé móóm mé mwé métáan, wéé mónyíné Abrahamé-ye?" ⁵⁸ Yesue ankwentén bó aá, "Ne mbále, nlánge nyé nén meé, byánán béchyaā Abrahamé, 'Ndé.'" ⁵⁹ Ade ábè bad béwógé nê, dóo bébóótédé meláá ahéd, álúm mó. Bonj Yesue ansóóm, abíd-te á Ndáb-e-Dyób.

9

Yesue achōjté mod awë béchydáné ndím

¹ Ade Yesue átóméé, dóo ányíné mod awë béchyaáné ndím. ² Dóo ábè bembapée bésedtéé mó bán, "A-meléed, mbéb níme nzéé ríkás bonj béchyaá anén mod ne ndím? Mbéb níme mwën-'e, káa níme sáá bó nyan?" ³ Yesue ankwentén bó aá, "Saké níme mbéb ríkás, saá-kaá níme sáá bó nyan. Bonj nén ábénlédé ábel ngine e Dyób ébíd áwed awë yäl. ⁴ Ngáne bín é'díi ényínneé ámín, detánjéné débél nsón níme ane awë álómé me. Ehíntén ékwógé ape áde mod éehenlé nsón ábel. ⁵ Bóob áde nídíí á nkòjse, me-éé ndé e'nyínen bé ekide bé nkòjse." ⁶ Ade Yesue ámáá ahób nê, ansob aléed á ndóob, atób dó bonj áwōgté ane mod a ndím á míd, ⁷ álāngé mó aá, "Kág, éwobe e'só á etonj é Silom" (ádé díin áde nén bán, "Bélómé"). Né-óó, ane mod anké, áwōbē-'e míd. Antím ámbíd, ányínne'.

⁸ Héé bad ábe bémbíí mó ne bad ábe bényínáá ngáne áchóméé bwēm, bésedtéé bán, "Saá anén mod ayōgké adyee ásē, áchōmē bwēm-'e?" ⁹ Donje dénhōb bán, "Módé," ábíníí-'e bán, "Aáy! Awágne mó wágnén." Bonj ane mod mwën anhób aá, "Mmēn-'e ndé." ¹⁰ Dóo bésedtéé mó bán, "Chán-nō émwéde abootéd dé anyínen?" ¹¹ Ankwentén bó aá, "Mod awë béchagéé bán, Yesue, antób elóob, awógéd me chò á míd, aláá-'e me aá ríke á etonj é Silom, ríke ríwobe míd. Né-óó, menké. Awobe áde ríwóbpé míd, míbootéd-te anyínen." ¹² Bēnsedéd mó bán, "Héé ane mod adíí?" Ankwentén bó aá, "Meebíí'é."

Befarisia béhéde áte ngáne

Yesue áchōjté mod a ndím

¹³ Bēnkēén ane mod awë ankwë ndím wéé Befarisia. ¹⁴ Epun éche Yesue ántōbpē elóob ánēdē-'e ane mod míd áte, ébédéé Mbwe-mé-nkóme-áte. ¹⁵ Befarisia bēnsedéd ane mod awë ankwë ndím ámpē bánken, "Chán émwéde abootéd dé anyínen." Héé álāngéé bó aá, "Antób elóob awógéd me á míd. Ade ríwóbpé e'só, míbootéd-te anyínen." ¹⁶ Hē dóo donje á Befarisia béhóbéé nén bán, "Anén mod awë ábelé ádén dyam, eéhelēē-se abé mod awë Dyób álómé, áyāle eékonjéé mbéndé e Mbwe-mé-nkóme-áte." Bonj ábíníí-'e béhóbé'áá bánken, "Chán mod a mbéb áhelese ábelé' échén ndím e menyáké?" Nén dēmpēén nkabén átínté echáb. ¹⁷ Né-óó, Befarisia bēnsedéd ane mod ámpē bánken, "Ngáne éhóbé wéé móbelé bonj ényínne', cheé éwóó ahób á yäl eché?" Héé ane mod ákwentanné bó aá, "Adíí nkal é'dáodān."

¹⁸ Ké nê, bad bé Israel bēnkéndúbéé bán, ane mod ansébe ndím akwe. Nē dēmbél bénehēlé sáá bó nyan. ¹⁹ Bēnsedéd bó bánken, "Nyéé nyéchyáá anén mod awë nyéhóbé bán, béchyaá ne ndím-'e? Chán-nō ébénlédé bonj anyínné bóob?" ²⁰ Dóo sáá bó nyan bēkwentanné bán, "Sébíí bán awéd mwān módé, sébíí-'e bán bēchyaā mó ne ndím. ²¹ Bonj séékoó'é abii ngáne

ámwédé anyínne, séebii'-áa mod awě abelé boŋ anyínne'. Nyésedte mós, eesaa mwéndem, mwèn áhòb." ²² Bénhòb nê áyàlè bébáá'áa bad bé Israel. Bad bé Israel bénhòb bán, kénzée awě adúbpé aá Yesue môdé Ane-awě-Béwògté, bánan mós á ndáb e mekáne. ²³ Nê dós dènkòŋ boŋ sáá bós nyan béhòb bán, "Nyésedte mós, eesaa mwéndem, mwèn áhòb."

²⁴ Héé abé bad bé Israel béchénléé ane mod awě Yesue ándidte bwám ngen éché élónténé ébe, boŋ beláŋgē mós bán, "Kál echoŋ mbále á dín á Dyòb. Sébii bán anén mod awě achòŋté wé adii mod a mbéb." ²⁵ Dós ane mod átímtanné bós aá, "Meebii' é me ké adé mod a mbéb ké' é eesaa. Dyam ahóg áde mbii, áde nén, menkwé ndím boŋ bòòb nnyínne'." ²⁶ Héé bésedteé mós bánken, "Cheé ámbenlé boŋ ébootéd anyínne?" ²⁷ Ankwentén bós aá, "Mmaa nyé aláa boŋ kéné, nyéedúbpéé me. Cheé nyéhedeé bán nílaa nyé ámpé? Nyémpé nyéhede' ábē bembapée abé-ye?" ²⁸ Héé bésyáá' é mós, béhòbē bán, "Wé-éé edé mbapée awě ane mod. Sédii bembapée ábe Mosee. ²⁹ Sébii bán, Dyòb dénhòb wée Mosee, boŋ séebii' é wée anén mod pen ábidé." ³⁰ Ane mod ankwentén aá, "Nén áde nkòmtén ní yál áte. Nyéebii' é wée ábidé, boŋ kéné abelé nnyínne'." ³¹ Debii bán, Dyòb déekwentánné mekáne mé bad bé mbéb, boŋ akwentan mekáne níme bad ábe bébage mós edúbé, bébelé-'é mam níme áhedeé. ³² Taase nkòŋsé míbootad mod eéwògēē mbéd, bán mod abelé mod awě béchyááné ndím anyínne'. ³³ Nzé anén mod awě achòŋté me enkémbé mod a Dyòb, né eéhele'áa-se ábel enén ndín e dyam." ³⁴ Dós abé bad békwentanné mós bán, "Béchyáá wé á mbéb-te, ékwòg-ke á mbéb-te, boŋ bòòb éhéde sé ayáged-é?" Héé dós bébidté mós á ndáb e mekáne.

Ndim e edóááŋ

³⁵ Ade Yesue áwógé bán bébidté ane mod awě ánchoódté á ndáb e mekáne, anhed mós. Ade anyiné mós, ansédéd mós aáken, "Edúbpé Mwán-a-Moonyon-é?" ³⁶ Ane mod antímtén mós aá, "A-Sán nzée adé Mwán-a-Moonyon, láa mé ábel nén nídúbe mós?" ³⁷ Yesue anláa mós aá, "Emaa mós anyín, nyúmō-áa nyékale' nén." ³⁸ Héé ane mod áhóbeé aá, "A-sán, ndúbpé!" Abwóg-ke mebóbóŋ ábe mós edúbé. ³⁹ Yesue anhób aá, "Mpedé á nkòŋsé wén, ákáad bad ábel nén bad ábe békwédé ndím bényínne, ábe bós-'é bényínne', békwe ndím."

⁴⁰ Ade donje á Befarisia ábe bòòbe Yesue bémbē áhed béwógé nê, bénsédéd mós bánken, "Sédúbpé bán, weehóbéé wéé sémpé sékwédé ndím?" ⁴¹ Yesue anláa bós aá, "Nzé nyénkwe ndím, né mbéb méesaa nyé á yál. Boŋ bòòb áde nyéhóhé bán nyényínne', mbéb nídí níde nyé á yál."

10

Ngan e Nnən a ndyən ní mbód ne éche mbód

¹ Yesue anhób aá, "Ne mbále, nláŋge nyé meé, kénzée awě eépoó á mmwe mé abem á mbód, boŋ átím achágé ped empée, adii nchib, abé-'é mod e ewúen. ² Mod awě apoo' á mmwe mé abem môdé Nnən a ndyən ní mbód. ³ Mod awě anone abem adibnad mós ekob. Acháge mbód téé ne dín, ábidné-'é chó. ⁴ Abidné-'áa chó, atómén chó, chó-'é éhíde mós, áyàlè ébii' éche ehób. ⁵ Boŋ éché mbód éehídeé nken mbéd. Ebélé' ébāā' mós á yál báán, áyàlè éecheméé éche ehób." ⁶ Yesue ankalé bós enén ngan boŋ bénkénsóŋténne'.

Yesue ad mós móde Nnən a ndyən ní mbód a bwám

⁷ Né-óó, Yesue ambád ámpé aá, "Ne mbále, nláŋge nyé nén me-éé, méé ndé mmwe mé ekob wée mbód époo' é. ⁸ Byánán mēpē, bad bésyāal ábe bésébpé

apɛ bébédɛɛ bechílb ne bad bé ewúɛn, boŋ mbód éékɛnwógɛnné bɔ́. ⁹ Mɛ-ɛɛ ndé ekob. Kénzɛɛ awè apoo áwɛm, àkùd e'soosoj. Asɔl, abíd-te ésebán mod atagte mó. Akud-te kéchéé éche áhɛdɛɛ. ¹⁰ Nchílb apag dásɔ áchílb, áwúu ne ábédɛd. Mpedé ábel boŋ békud alongé áde álóné mbon. ¹¹ Mɛ-ɛɛ ndé nnɔn-a-mbód a bwám. Nnɔn-a-mbód a bwám adé mboŋsɛn áwé á nló nɛme éche mbód. ¹² Mod awè bétédé á nsón tédén, ánan mbód, áde mwɛn éesaá nnɔn-a-mbód, áde éesaá-'aá nwóó-mbód, ányíneé nyínɛn nɛɛ ngə ehúɛ'ɛ, áchɛnɛ mbód, atóm mehélé. Ene pónédé dɔɔ ngə ésogegɛ mbód, échiníí-'ɛ épántéd áte. ¹³ Ane mod atóme mehélé áyale adii mod awè bétédé á nsón tédén, eewòŋnɛɛ éché mbód pónédé. ¹⁴ Mɛɛ ndé nnɔn-a-mbód a bwám. Mbíí échem mbód, échem mbód-te ébíí mɛ. ¹⁵ Melemlem nɛ dɔɔ Titɛɛ ábíí mɛ, mɛ-'ɛ mbíí mó. Mbòŋsɛnɛ-'ɛ áwé á nló nɛme échem mbód. ¹⁶ Nwóó-'ɛ mbód émpɛɛ éche éesɛ á abem-tɛ wɛn, ntáŋgɛné chòmpɛ apɛɛn, chòmpɛ éwog échem ehób, né-ɔɔ, abem débɛ ahóg, nnɔn-a-mbód-te nhóg. ¹⁷ Titɛɛ adáɔ mɛ, áyale mbòŋsɛnɛ áwé ábel níkud ádɛm alongé ámbíd ámpɛ. ¹⁸ Modmod eékobnɛɛ mɛ ádɛm alongé, boŋ mbage dɔ ne mmɛn. Nwóó ngíne ábe ádɛm alongé, nwóó-'ɛ ngíne átéd dɔ ámpɛ. Nɛn dɔɔ Titɛɛ aláŋgɛ mɛ aá mbɛl.”

¹⁹ Ábɛn e'yale ábe Yesue bémpɛɛn nkabén áfíntɛ e bad bé Israel ámpɛ. ²⁰ Bɔ́ bad híin béhóbé'áá nɛn bán, “Édádəŋ é mbéb édé mó áte, apedé mɛn. Chán nyéhɛle nyéwòglán mó?” ²¹ Boŋ bémpɛɛ béhóbé'áá bán, “Mod awè edádəŋ é mbéb édíí áte eehóbɛɛ échɛn ndin e mekan. Edádəŋ é mbéb éhɛle ébɛl mod awè akwedé ndim anyíɛn-ɛ?”

Bad bé Israel bébáá Yesue áyɔl

²² Ngande e Nnamed ní Ndáb-e-Dyòb ékóbtɛ'áá á Jerusalem. Nɛn ábédé á pónédé éche ahéb ábagkɛ bwámbwam. ²³ Yesue ahyómmé'áá á abepé á Ndáb-e-Dyòb áde béchágé'áá bán Abepé áde Solomone. ²⁴ Bad bé Israel bɛnləŋnéd mó, bɛsɛdtɛ mó bán, “Pónédé ehéé wɛwɛ wésògkɛ sé abane á edibelonéɛ-te? Nzé wɛ-ɛɛ edé Ane-awè-Béwógte, épanléd sé áte.” ²⁵ Yesue ankwentɛn aá, “Mmaá nyé aláa, boŋ nyéedúbɛɛ. Nsón nɛme níbɛɛɛ á dɛn áde awɛm Titɛɛ, mɛn níbide mɛ mbóŋ. ²⁶ Boŋ nyéedúbɛɛ áyale nyéesaa échɛm mbód. ²⁷ Échem mbód éwógɛ échɛm ehób. Mbíí chɔ́, chɔ́-'aá éhíde mɛ. ²⁸ Mbage bɔ́ alongé áde déemaá', béewaá-'aá mbéd. Modmod eéhɛɛɛ-se ásoɔ bɔ́ áwɛm mekáá. ²⁹ Chòm echɛ awɛm Titɛɛ ábágɛ mɛ étómé chòm ésyáɔl, * modmod eéhɛɛɛ-se ásoɔ bɔ́ á mekáá nɛme Titɛɛ. ³⁰ Sé Titɛ sɛdíi mod nhóg.”

³¹ Bad bé Israel bɛntɛd meláá ámpɛ álum Yesue. ³² Boŋ anláá bɔ́ aá, “Nlúmtɛ nyé ekud é nsón ní bwám éche ébídɛ ne echem Sán. Nyéhɛde me meláá álum, áwúu mɛ. Mmɛ nsón níhéé nyéhɛdɛ mɛ meláá álumɛn.” ³³ Dɔɔ békwentanné bán, “Sééhɛdɛɛ wɛ meláá álum áyale nsón ní bwám nɛme ébɛlé. Boŋ sélúme wɛ meláá áyale esyáá Dyòb.” ³⁴ Yesue anláá bɔ́ aá, “Ngómɛ éténlédé áwɛn Kálag e Mbéndé nɛn bán, Dyòb áhóbé aá, ‘Nyédíi myòb.’ ³⁵ Debíí nɛn bán, eyale é Dyòb éekwagké. Dyòb dɛnchəɔ bad ábe ánlómɛnnɛ éché eyale aá bédíi myòb. ³⁶ Mɛ-ɛɛ Dyòb ánamtɛ boŋ álóm-mɛ á nkòŋsɛ, chán-nɔ nyéhɛle nyéhóbɛ bán, nsyáá Dyòb áyale níútúme ahób mɛɛ ndíi Mwán a Dyòb? ³⁷ Nzé meébɛlɛ nsón nɛme Titɛɛ, nyéedúbɛ mɛ. ³⁸ Boŋ nzé édé nɛn bán mɛɛle mó, nyédúbé nímtɛ nsón ké nyéedúbɛ mmɛn, ábel nɛn nyébíi nyésòŋtɛn-nɛ ngen póg ne ésyáɔl nɛn bán, Titɛɛ adé mɛ áte, mɛ-'ɛ mbé mó áte ngen póg ne ngen ésyáɔl.”

* **10:29** Chòm echɛ awɛm Titɛɛ ábágɛ mɛ étómé chòm ésyáɔl: donje á kálag dé'só áwóó Titɛɛ awè abagɛ mɛ bɔ́, atómé chòm ésyáɔl.

³⁹ Mmén mam níme ánhōbpē mēmbēl bēnwānén mó akób ámpē, boŋ ambíd bō á mekáá.

⁴⁰ Ambíd enē, Yesue antím ambíd á pēd e edíb é Jodan eníní, á abwōg á hōm wée Jonc, Nduŋe adúsánnáá bad, ádyēē áhed. ⁴¹ Ndun e mod epagé'áá áwē. Abē bad bēhōb'áá bán, "Jonc, Nduŋe eébe'e'áá menyáké boŋ kéchéé éche áhóbé t̄ŋgene anén mod édé mbále." ⁴² Né-ōó, ndun e mod echē embé áhed, endúbé Yesue.

11

Kwééd eche Lazarose

¹ Mod nhóg ambé awé béchágé'áá bán Lazarose, akónl'éáá. Lazarose ne baányan bé bebaád, Maria ne Mataa bēdyéé'áá á dyad á Betani. ² Anén Maria awé mwányan Lazarose akónl'éáá, mó anwógéd Yesue dyōg dé elod é bwám á mekuu, boŋ apinnéd échē esid. ³ Né-ōó, Maria bō Mataa bō bēnlōm nsəl wée Yesue bán, "A-Sán, awoŋ nsón a nlém akonle'." ⁴ Ade Yesue áwógé nímén nlébtéd anhób áá, "Mmén nkole méesógké ne kwééd. Nén ábēnlédé ábe Dyōb ehúmé, ábel boŋ Mwán a Dyōb ákud edúbé." ⁵ Yesue andŋ Mataa, Maria ne Lazarose. ⁶ Ké nē, áde áwógé bán, Lazarose akonle andii ambé wée ámbēē e'pun é'be. ⁷ Héē álāŋgēé ábē bembapēē áá, "Détim ambíd á Judeya." ⁸ Dōo ábe bembapēē bēlāŋgēé mó bán "A-meléed, kíné saá áwed dōo bad bēhédé'áá we meláá awúen súútāŋ'ē?" ⁹ Yesue ankwentén bō áá, "Eesaá mbále bán mūte níwóo dyóm á háwa ne ébe-yē? Bad ábe békag mūte bēekwagké áyāle bédé ne ane awé adé e'nyinen bé ekíde bé nkōŋsé." ¹⁰ Boŋ nzé békag nkuu, dōo békwagké áyāle e'nyinen bé ekíde béesaá." ¹¹ Ade Yesue ámáá ahób nén ambád ámpē áá, "Áwed nsón Lazarose akúne, boŋ nkag mó anyem ásé." ¹² Abē bembapēē bēnlāá mó bán, "A-Sán, nzé akúne né ádyéé bwám." ¹³ Yesue ahóbé'áá nén áyāle ambíí áá, Lazarose awédé, boŋ abē bembapēē bēnwēm̄tēn bán, ahóbe áá, akúne kúnén. ¹⁴ Né-ōó, Yesue ampanléd bō áte áá, "Lazarose awédé, ¹⁵ boŋ á yāl echēn, ndé menyinge nén meé meebédéé áhed ábel boŋ nyédúbe. Syánē dékag-kōó áwed bōob." ¹⁶ Hē dōo Tōmasē (awé bēnchuu'é bán, Nhéd) álāŋgēé baáb bembapēē áá, "Syánē ámpē dékag áwed ábel boŋ nzé kwééd chó edé déwē ne Meléede."

Yesue mó adé mpuu ne alongé

¹⁷ Bōob-pōó, áde Yesue ápédé á Betani, antán néē bémáá Lazarose alíme. Ene pónde né nímé ndim níkébē á soŋ-tē e'pun é'niin. ¹⁸ Bootya á Betani ápe á Jerusalem ábédé dyam máyl mébe. ¹⁹ Ekud é bad bé Israel ényhē wée Mataa bō Maria áwenned bō áyāle kwééd eche awab mwányan. ²⁰ Ade Mataa áwógé bán, Yesue ahúe', anké mó abomen á nzii, boŋ Maria anlyōg á ndáb. ²¹ Dōo Mataa álāŋgēé Yesue áá, "A-Sán, nzé wembé hén né mwānned eewédeé. ²² Boŋ ké nē, mbíí meé ké bōob kéchéé éche ésédté Dyōb, Dyōb débē we." ²³ Yesue anláá mó áá, "Mwányan ábē á alongé ámpē." ²⁴ Mataa antimtén mó áá, "Mbíí meé ápuú á pónde e mpuu mbwe mé asóg." ²⁵ Dōo Yesue álāŋgēé mó áá, "Me-éé ndé mpuu né alongé. Nzé mod adúbpé me, ké anwé, ábē abé á alongé. ²⁶ Kénzézé awé adé á alongé boŋ adúbé-ē me, éewáá mbéd. Edúbpé né-yē?" ²⁷ Héē Mataa ákwentanné áá, "Ée, A-Sán, ndúbpé meé we-éé edé Ane-awé-Béwógté, Mwán a Dyōb awé Dyōb áhóbé áá, ápē á nkōŋsé."

Yesue achii

²⁸ Ade Mataa áhóbé nē, antím ambíd, áké áchag mwányan Maria kun, aláá mó áá, "Meléede adé hén, asēdte-ē we." ²⁹ Ade Maria áwógé nē, anhidé áse

mehélé, áke atán Yesue. ³⁰ Bɔɔb-pɔɔ, Yesue enkɛmpaa asól á dyad-tê, andii ambé wée Mataa ántänné mó. ³¹ Ade bad bé Israel ábe bɛbédé á ndáb-te ne Maria áwenned mó, bényíné nées ábídé á ndáb-te ne mehélé, anyogte á son, bɛnwɛmtɛn bán, akag achii. Né-ɔɔ, bɛnhíd mó.

³² Ade Maria apédé wée Yesue ámbɛɛ bon anyín mó, ankwɛ mó á mekuu, ahób aá, “A-Sán, nzé wembé hén, né mwánned eewédeé.” ³³ Anyín áde Yesue ányíné nées Maria áchyeé’é, anyín-ne nées bad ábe bɛnhíd mó béchyeé’é, ngól enkonned mó, átág-ke áte á nlém-tê bwámbwam. ³⁴ Ansédéd aáken, “Héé nyélimmé mó?” Bɛnkwentɛn bán, “A-Sán, hyé ényín.” ³⁵ Yesue anchii. ³⁶ Héé bad bé Israel béhóbéé bán, “Nédé ankɔɔ mó adəɔ-óó!” ³⁷ Bon bó donge á bad bɛnhób bán, “Ngómé ámbɛl mod awé ankwɛ ndím ányinne. Eéhele’áá-se ábel Lazarose eewág-ɛ?”

Yesue apuúdté Lazarose

³⁸ Ngól enkonned Yesue á nlém ámpɛ. Né-ɔɔ, ankɛ á son. Ene son ebédéé son eché bɛpwógé aláá áte, bon békútɛn chɔ nsəl ne aláá. ³⁹ Héé Yesue álángeé ábe bad aá, “Nyéhúd ádɛ aláá.” Dɔɔ Mataa, mod awé awédé mwányan ahóbéé aá, “A-Sán, ndim mémád abooted dé achum bɔɔb áyále ríkídembé á son-tê bɔɔb e’pun é’niin.” ⁴⁰ Dɔɔ Yesue álángeé mó aá “Meelángeé wɛ meé nzé edúbpé né wɛnyín Ngum e Dyób-ɛ?” ⁴¹ Né-ɔɔ, ábe bad bɛnhúd ádɛ aláá á nsəl rí son. Dɔɔ Yesue ánoné ámín bon ahóbéé aá, “A-Tê, nságéné wɛ áyále éwógé me mekáne. ⁴² Mbíí meé eyɔgké me mekáne awóg, bon nhóbe nén ábel bon ábén bad ábe bédé hén bédúbe bán, wɛ-ɛé elómé me.” ⁴³ Ade ámáá ahób nê dɔɔ áchógté ehób ámín bon áchɛnlé Lazarose aá, “A-Lazaros, bíd áwed!” ⁴⁴ Ane mod awé ámmád awé ábít-ɛ áwed. Mbóm éche bɛnkaánné mó mekuu ne mekáá ne tumbe eché bɛnkaánné mó é’só, émbɛ ébɛ mó á yəl. Yesue anláá bó aá, “Nyéhune mó ábɛ bwém á yəl, ákag.”

Béhagke Yesue

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Bad bé Israel ábe bɛnkɛ Maria á mewenned bényín mekan níme Yesue ámbɛnlé, bɛndúbɛ’-ɛ Yesue. ⁴⁶ Bon bó donge á bad bɛnkɛ Befarisia atán, beláá bó mam níme Yesue ábélé. ⁴⁷ Héé beprise bɛmbáá ne Befarisia béchɛnlé mbom rí káansɛl. Bɛnhób bán, “Cheé débɛnlé bɔɔb? Detəngéné dyam ábel áyále anén mod ábele menyáké bwámbwam! ⁴⁸ Nzé detədté bán, ákɛene nímén mekan á’só né moosyáál ádúbɛ mó. Nzé moosyáál adúbɛpé’-ɛ mó, né bad bé Roma bɛpɛ, békóbɛn-ne syáne echɛd Ndáb-e-Dyób, békóbɛn-ne syáne ádɛd alon.” ⁴⁹ Dɔɔ mod nhóg áfnté echáb awé béhógé’áá bán Kaifase, awé ábédé prise ámbáámbáá nímé mwɛ, ahóbéé aá, “Nyéebíí’-ɛ dyamdyam. ⁵⁰ Nyéenyínéé nén bán ébóó bán, mod nhóg áwé á nló rí moosyáál tómaa alon ásyáál ábóó?” ⁵¹ Kénéé ahóbé’áá nê, saké nímé mewɛmtɛn mɛn móo ahóbné’áá nê. Ngáne ábédé prise ámbáámbáá nímé mwɛ, ahóbé’áá dyam áde débɛnléd, á’só é’ pónde, aá Yesue áwé á nló rí bad bé Israel. ⁵² Saá-kaá á nló rí bad bé Israel bɛnpɛn, bon kəɔne álad bad bé Dyób bésyáál ábe bémáá ahɛnted áte hóm ahóg, ábel bɛbɛ mod nhóg.

⁵³ Bootya éché epun bad bɛmbáá bé Israel bɛmbootéd Yesue ahəge, áwúu mó. ⁵⁴ Nén dɛmbɛl Yesue eebíde’áá á nhéné ámpɛ áfnté e bad bé Israel. Bɔɔbe ábɛ bɛmbapɛɛ bɛnhídé békɛ á dyad áde béchəgeé bán Efrem, bédyɛɛ’-ɛ áwed. Adé dyad ábédé bɛnɛn ne ehyanje. ⁵⁵ Pónde é ngande e Nnyíme-ámín émbɛ bɛnɛn. Né-ɔɔ, bad híin bɛmbíd myad ne myad, békɛ á akuu á Jerusalem áwobe échab yəl ngáne mbéndé e Mosɛɛ éhédé’áá, ábonɛn ngande e Nnyíme-ámín. ⁵⁶ Ábɛ bad bé Israel bɛmbɛ bɛhɛdɛ Yesue. Ade beládné

á Ndáb-e-Dyöb bésédtté'áá, nhóg ne aníní bánken, “Chán nyéwémténé, nyédúbpé bán, áhye ngande-yé?” ⁵⁷ Beprixe bémbáá ne Befarisia béntóméd ehánjé bán, kénzéé awé anyíné Yesue áhye áláa bó, ábel boj béköb mó.

12

Béwógté Yesue á Betani (Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Ade ngande e Nnyíme-ámín élyágé e'pun ntóób, Yesue anké á Betani wée Lazaröse awé ámpuúdté ádyéé'áá. ² Bèmbelé Yesue ndyééd áhed. Mataa mó antóméd ene ndyééd. Lazaröse ambé nhóg áfnté e bad ábe bóböe Yesue bébéde á tébele ádyé ndyééd. ³ Héé Maria átédé epom é dyöğ dé elod á bwám áde álélé nkun bwámbwam. Adé dyöğ bébénlé dó nád.* Anwógéd Yesue á mekuu, apiné-'é mó mekuu ne éché esid é nló. Elod é bwám énlög ndáb áte esyáál. ⁴ Dóo Judas Iskariode, mbapere nhóg awé émbéé bán mó ásom Yesue áhóbéé áá, ⁵ “Cheé bénkénsómmé áden dyöğ, bétéd nímén mone béké bébé betóótóké bé bad? Béhélé'áá-se bésóm adé dyöğ dyam-éé áde nsábe ní mwé nhóg.” ⁶ Judase anhób nê, saké áyále abédé betóótóké bé bad ngól, boj áyále abédeé nchíb. Ngáne abédé mod awé awánládtáá bóböo ekwe é mone, ayókgé'áá mone átéd ámbíd. ⁷ Boj Yesue anhób áá, “Téde mó, ákoo áde ályágé áse ábel boj ábenled dó mbwé níme béfíméé me. ⁸ Betóótóké bé bad bédé ne nyé pónde téé boj me pen méebáá ne nyé pónde ésyáál.”

Béhágke Lazaröse

⁹ Ene pónde-óó, bad bé Israel híin bénwög bán, Yesue adé á Betani. Né-óó, béké áwed. Saké Yesue mwémpen mó ankñ boj béké áwed, boj béké Lazaröse anyín awé Yesue ámpuúdté. ¹⁰ Né-óó, Beprixe bémbáá béhágké'áá káñne Lazaröse áwúu mó, ¹¹ áyále bad bé Israel bétédtté'áá bó, bédúbpé Yesue. Bédúbe Yesue áyále dyam áde dèmbenléd ne Lazaröse.

Yesue asólé á Jerusalem nêe kñ (Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Nêe bñn é'sánjé, ndun e mod eché enhyé á Ngande e Nnyíme-ámín bénwög bán Yesue apag á Jerusalem. ¹³ Hê dóo bésélé e'kikag é' mii boj békäg mó abomen á nzii. Béhágé'áá e'saad bán, “Hosána! Nnam mbê ne ane awé apedé á dñn áde Sánjwéé. Nnam mbê ne kñj e bad bé Israel!”

¹⁴ Yesue anküd etum é ésel, ádíi-é chó. Nén dèmbenléd ngáne éténlédé á kálag e Dyöb nèn bán,

¹⁵ “A-bad bé Zayon, nyéebáá',
nyénone' echen kñj ehúé',
ediídé-'é etum é ésel.”

¹⁶ A pónde eché nímén mekan mébénlédé, bembapere ábe Yesue bénkénsónténné. Boj áde Yesue ámpuú' é ne ehúmé é Dyöb, dóo bènchemmé bán mam níme mébénlédé tñgene Yesue móo mēntenléd, á yál eché.

¹⁷ Ndun e mod eché embé ne Yesue áde áchénlé Lazaröse á son-tê boj ápuúdté mó, embé ékalé' nímé nkalanj. ¹⁸ Né-óó ndun e mod enké Yesue abomen áyále áben é'chemléd bé menyáké ábe ámbenlé. ¹⁹ Héé Befarisia bélánjéé nhóg ne aníní bán, “Nyénone'! Káñne bóbö deéhéléé dyamdyam ábel. Nkñjsé nisyáál níhide mó.”

Bad bé Grikia béhede Yesue

* **12:3** Nád: Nád edii mbonja eché ewóó elod é bwám eche bébenléé móg mé elod é bwám.

²⁰ Donje á bad bé Grikia bémbē áttinté e bad ábe bēnkē ngande e Nnyime-ámín á Jerusalem, áke dé abe Dyōb edúbé. ²¹ Bēmpē wēe Filibē. Filibē awē ambid á dyad á Betsaida á mbwóg e Galilia. Bēnlāā mó bán, “A-Sán, sēdāo Yesue anyín.” ²² Filibē ankē Andreyā aláa. Dōo bō bad bēbē békíí Yesue aláa. ²³ Yesue ankwētén bō aá, “Póndé epedé echē ehúmé e Mwān-a-Moonyon énnynédte. ²⁴ Ne mbále, nlānje nyé nén mēé, mbum e ngun póg edii mbum e ngun póg, kóōne né bēwéné chō á ndōob-tē boŋ ewé. Ewāg-kāa, boŋ echyāá mbum é ngun émpēe éche ébúú áte. ²⁵ Mod awē adāo ádē alongé, ábōd dō. Mod awē mó-’é akōo ádē alongé, á nkōŋsē-te wén, ákōo dō á alongé áde déemaá’.” ²⁶ Kénzēé awē abenle me, atāŋgéné awēm mbaledē abé. Ké héé-’é wēe rídíí, awēm mbaledē atāŋgéné abé áhed. Echem Sán ábē-’é kénzēé awē abenle me edúbé.

Yesue ahóbé tāŋgene eche kwééd

²⁷ “Bōob-pōo, nlem nítagē me áte. Cheé-ō méhōbpē? Nhōb mēé, ‘A-Tē, weémwāg-se metake nímé méhúe’ métán me-ye?” Aáy, méehōbpé nē, áyāle enén póndé e metake chō ekōo boŋ nípag wén. ²⁸ A-Tē, lúmed echōŋ ngum.” Héé ehōb ébídēé á Dyōb nén bán, “Nlúmté echēm ngum, mēlūméd-te chō ámpē.” ²⁹ Ene ndun e mod echē embé áhed enwóg échē ehōb. Bēnhōb bán dyōb dōo ákúmé áte. Bad bēmpēe bēnhōb bán, ángel chō ehóbé áwē. ³⁰ Yesue anlāá bō aá, “Ayāle echēn dōo echēn ehōb ébídé, saké áyāle echēm. ³¹ Póndé epedé echē Dyōb dékōadte nímén nkōŋsé. Nkamlen nímé nkamlen á nkōŋsé mékwē bōob. ³² Boŋ áde bémadté me anyen ámín, mēdōl bad bēsýāal áwēm.” ³³ (Yesue anhōb nē álúmed ndín e kwééd echē áwē.) ³⁴ Ndun e mod echē embé áhed enkwētén mó bán, “Sēwógé á mbéndé-te bán Ane-awē-Béwógté ábē á ngindé ne á ngindé. Chán-nō éhōbēé wēé ‘Bétāŋgéné bényén Mwān-a-Moonyon ámín.’ Nzéé adé anén ‘Mwān-a-Moonyon?’” ³⁵ Dōo Yesue álāŋgēé bō aá, “E’nyínen bé ekíde bēbē ne nyé á esōŋ e póndé ngēn. Nyékag bōob áde e’nyínen bé ekíde é’díí é’díí, ábel boŋ ehíntén éékōbē nyé. Mod awē akag á ehíntén-tē eebýéé’é wēe ákagké. ³⁶ Nyédúbe e’nyínen bé ekíde bōob áde é’díí ne nyé, ábel nén nyébē bán bé e’nyínen bé ekíde.”

Bad bé Israel bēedii bēedúbpé Yesue

Ade Yesue amáá nímén mekan mésyāal ahób, antedé bō, áke ášōm wēe bēnyínné mó. ³⁷ Kénéé ene ndun e mod énnýínnē ábén e’chemléd bé menyáké é’sýāal ábe Yesue ámbenlé, bēnkéndúbéé mó. ³⁸ Nén dēmbenléd álóned e’yale ábe nkal é dāōdŋ Yesayāa ánhōbpē aá, “A-Sán, nzéé adúbpé eyale éche sékálé, nzé-módé akidényín ngum echōŋ áchēm-me chō?” ³⁹ Né-ōo, bēehēle’áa-se bédúbe. Yesayāa ahóbé hōm dēmpēe aá, ⁴⁰ “Dyōb ákwíde bō ndím, ábē-’é bō nlem mé aláá, ábel nén nímab míd méēnyínnē’, bēēsōŋtánne. Nzé bēbélé-’é nē, né bétimén me, né mēchoód-te bō.”

⁴¹ Yesayāa anhōb nén áyāle annyín ehúmé éche Yesue, anhōb-pe áyāle echē. ⁴² Ké nē, bad híin béndúbē Yesue, kóōŋne donje á bad bēmbáá. Boŋ ngáne bēbáá’áa Befarisia, bēnkēnlúmedté yāl, ábán nén bán bēébídté bō á ndáb é mekáne. ⁴³ Bēbélé’áa nē áyāle bēndōŋ mekenag mé baányon tómaa mé Dyōb.

E’yale ábe Yesue bēkaad bad

⁴⁴ Héé Yesue áchāgté ehōb ámín áhōbē aá, “Kénzēé awē adúbpé me, eedúbpéé mmēmpēn, adúbpé kóōŋne ane awē alómé me. ⁴⁵ Kénzēé-’é awē

anyíné me, anyíné ane awě alómé me. ⁴⁶ Mpedé á nkòh̄sé n̄éé e'nyínen bé ekíde, ábel boŋ kénz̄éé awě adúbpé me, eélyāgē á ehíntén-tē. ⁴⁷ Kénz̄éé awě awógé ábēm e'yale, boŋ eékoŋge b̄ó, saké me nkáadte m̄ó. Meekáádtéé m̄ó áyāle meépedéé ákaad nkòh̄sé boŋ mpedé áson bad bé nkòh̄sé. ⁴⁸ Kénz̄éé awě abáá me á yál boŋ eéko-be-é ábēm e'yale, awóó mod awě ákaād m̄ó. Abēm e'yale b̄en b̄ó b̄ékaād m̄ó á mbwe mé asóg. ⁴⁹ Eb̄é n̄é, áyāle meeh̄óbéé n̄ímén mésyāal ne echēm kunze. Boŋ Tit̄éé awě alómé me, álán̄gé me ch̄óm éche nt̄án̄géné ah̄ób. ⁵⁰ Mbíí meé kéchéé éché álán̄gé me áá r̄h̄ób épeene alon̄gé áde déemaá'. Né-óó, kéchéé éche r̄h̄óbéé, nh̄óbe' ch̄ó ngáne Tit̄éé álán̄gé me."

13

Yesue awòbpe ábē bempape mekuu

¹ Epun é ngande e Nnyíme-ám̄n̄ enlyāg n̄éé ch̄an. Yesue ambíí áá eche pón̄de emaa ape ech̄é m̄ót̄án̄géné nkòh̄sé atede, áke w̄éé eche Sán̄. And̄n̄ bad bé nkòh̄sé ábe b̄éndúbé m̄ó, alúméd-te éch̄é edāŋge k̄áŋne á asóg.

² Yesue ne ábē bempape b̄edyágé'áá ndyéed ngukél, Satane-é amm̄ad Judas Iskariode mwān awě Simōne mewémten mé mb̄éb̄ ásóled áte ásóme Yesue. ³ Yesue ambíí áá eche Sán̄ abagé mekan mésyāal áwe mekáá. Ambíí-é áá m̄óh̄ū w̄éé Dyōb m̄ót̄ime-é ámb̄id w̄éé Dyōb. ⁴ Ade b̄edyágkē ndyéed n̄é, Yesue anhidé áse, ahúd nkob á yál, atád tábele á nkog. ⁵ H̄éé áh̄édé mendíb á kúmbe-tē, boŋ ábooted ábē bempape mekuu awobe, áp̄inn̄ad tábele awě án̄wāá' é á nkog. ⁶ Ade áp̄édé w̄éé Simōn Petro d̄óo Simōne ásed̄teé m̄ó áá, "A-Sán̄, eh̄ede me mekuu awobe-ye?" ⁷ Yesue ankwen̄tén m̄ó áá, "Weéh̄el̄ē-se es̄on̄t̄én dyam áde r̄íbeleé b̄óob, boŋ ámb̄id e n̄ímén mésyāal d̄óo w̄és̄on̄t̄enn̄é." ⁸ H̄éé Petro áh̄óbéé áá, "Aáy, weéwòbpeé me mekuu mb̄éd." Yesue antim̄tén m̄ó áá, "Nz̄é meéwobpe we mekuu né w̄éewón̄gé dyamdyam abelen ne me." ⁹ Simōn Petro anl̄áá m̄ó áá, "A-Sán̄, né saké mekuu m̄emp̄en-éé w̄éwobéé me. W̄éwobé me k̄áŋne mekáá ne nl̄ó!" ¹⁰ Yesue ankwen̄tén áá, "Mod awě amaa mendíb awog, yál esyāal emaa m̄ó asán̄, eet̄án̄gen̄éé mendíb awóg ámp̄ē, étóm̄éé áwobe mekuu.* Nyémaá asán̄, boŋ saké nyé moosyāal nyésáá." ¹¹ Yesue amm̄ad abíí mod awě ásóme m̄ó. Néé d̄enk̄n̄ boŋ ah̄ób áá saké moosyāal asáá.

¹² Ade amaa b̄ó mekuu awobe, anhé n̄ím̄ē nkob á yál, át̄im̄ ámb̄id áwē e'dii. H̄éé ásed̄teé b̄ó aaken, "Nyés̄on̄t̄éné dyam áde r̄íb̄enl̄é nyé-ye?" ¹³ Nyéch̄age me Meléede, nyéch̄age-é me Sán̄gw̄éé. Nyét̄án̄géné, áyāle n̄é d̄én d̄óo r̄id̄í. ¹⁴ Né-óó, nz̄é me awě ndé nyé Sán̄gw̄éé mb̄é-é nyé Meléede nwòbpe nyé mekuu, né nyémp̄ē nyét̄án̄géné nh̄óg ne aníní mekuu awobe. ¹⁵ Nl̄úmté nyé el̄án̄s̄en éche nyét̄án̄géné ah̄id ábel n̄én nyémp̄ē nyébel ngáne r̄íb̄enl̄é nyé. ¹⁶ Ne mb̄ále nl̄án̄ge nyé n̄én meé, mb̄aled̄e eetóm̄éé eche sán̄, mod awě b̄elóm̄é-é eetóm̄éé mod awě alómé m̄ó. ¹⁷ B̄óob áde nyébíí n̄ímén mam, n̄nam méb̄ē ne nyé nz̄é nyébele m̄ó.

¹⁸ "Meeh̄óbéé nyé moosyāal. Mbíí bad ábe n̄p̄w̄édé. Boŋ e'yale ábe é'tenl̄édé á Kálag e Dyōb é'tán̄géné alón. Et̄enl̄édé n̄én bán, 'Mod awě s̄úm̄ó s̄edyág ndyéed akunn̄éné me yál.' ¹⁹ Nl̄án̄ge nyé n̄én b̄óob, áde éeb̄enl̄éd̄ē ábel n̄én nz̄é éb̄enl̄édé, nyédúbe n̄én bán, 'Ndíí m̄ó Awě Ndíí.' ²⁰ Ne mb̄ále, nl̄án̄ge nyé n̄én meé, kénz̄éé awě akobé mod awě n̄lómé, akobé me. Kénz̄éé-é awě akobé me né akobé ane awě alómé me."

* **13:10** Donge á kálag dé'só déewó'é éetóm̄éé áwobe mekuu.

Yesue ahóbé á'sò é' póndé ad bésòm mós

(Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23)

²¹ Ade Yesue áamá nímén mekan ahób ndutul enlóg mós á nlém-té, ápanléd-te ábē bembapεε áte aá, “Ne mbále, nlánge nyé nén meé, nyé mod nhóg ábē me á mekáá mé bad bé ekoyí.” ²² Héε ábē bembapεε bēnónné á mesó, áyāle bēnkembíí' é mod awě áhóbéé. ²³ Mbapεε nhóg, awě Yesue ándəŋgé, andyě mós á akéb. ²⁴ Dóo Simón Petro ápebtanné ane mbapεε mīd, áhóbē aá, “Sedéd mós mod awě áhóbéé.” ²⁵ Dóo ane mbapεε ásidté Yesue á yāl-té, ásedté mós aáken, “A-Sán, nzéé éhóbéé?” ²⁶ Yesue ankwentén mós aá, “Mod awě métódéé ewele á díse-té bonj nibe mós, mós adé ane mod.” Héε átédé ewele, átódté á díse-té, ábagé Judase, mwān awě Simón Iskarióté. ²⁷ Akob áde Judase ákóbé éché ewele, Satanε ansól mós áte. Dóo Yesue álanŋgé mós aá, “Dyam áde éhedéé abel bēl dós á mehelé-te.” ²⁸ Bonj mod ké nhóg awě bóbōo bedyágé'áá ndyééd enkēnsóŋtēnné chōm-éé ékás bonj Yesue aláá Judase nē. ²⁹ Ngáne édífí bán Judase mós akōŋgé'áá ekwe é mōné, donŋe á bembapεε bēnwēmtēn bán Yesue alánŋe mós aá áke áchan bwēm ábē bēbenlédte á ngande, ké'ε chōm éche bēbēé betóótōkē bé bad. ³⁰ Ade Judase ákóbé ewele éche Yesue ábagé mós kobén, ambíd ebwóg. Ehintén énkwě.

Yesue abagé mbéndé e ekósóle

³¹ Ade Judase áamá abíd dós Yesue áhóbéé aá, “Bōob-pōó ehúmé e Mwān-a-Moonyonj ényínnédé. Ehúmé é Dyōb-pe ámpé ényínnéd mbwiined ne mwān. ³² Nzé Dyōb ákúdé ehúmé ámbíd e Mwān, né Dyōb dēn ámpé débēl ehúmé é Mwān ényínned. Abēl-le nē ábwōg-ábwōg. ³³ A-baányan, echem póndé ábē ne nyé, edé esónj. Nyééhéd me, bonj ngáne ménlāá' é bad bé Israel, melemlem nē dós nlánŋéé nyé bōob, wéé níkgakgé, nyééhenlé ape áhed.” ³⁴ Mbage nyé mbéndé ekósóle bōob, nén nyédəŋ nhóg ne aníníí. Ngáne rídás nyé, nyempé nyédəŋ nhóg ne aníníí. ³⁵ Nzé nyédəá nhóg ne aníníí, né mod téé ábífí aá nyédíí ábém bembapεε.”

Yesue ahóbé ngáne Petro ábāŋgē mós á yāl

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34)

³⁶ Simón Petro ansedéd Yesue aáken, “A-Sán, héé éhedéé aké?” Yesue antimtén mós aá, “Weéhēlē-se ehíd me bōob wéé níkgakgé, bonj ámbíd e póndé wēhíd me.” ³⁷ Petro ansedéd mós aá, “A-Sán, cheé ékás bonj meéhēlē se nhíd we bōob? Mbōŋséné áwé á nló nímōŋj.” ³⁸ Héε Yesue ákwentanné mós aá, “Ekoó abonŋen dé awé á nló nímēm-ε? Ne mbále, nlánge we meé, nchóm-a-kub adéhób aá mótoó', wēbanj me á yāl ngen élán.”

14

Yesue mós adé Nzii e mbále eché epεene alonŋé

¹ Dóo Yesue ábádeé ábē bembapεε aláa aá, “Nyéétagté nlém á abum. Nyésúm nlém wéé Dyōb, nyésúm-me kásŋne áwēm. ² Tonj ebuú áte á ndáb éché echem Sán. Nkag-ke áwed ábonŋen nyé hōm. Nzé énkémbé nē, né menkēnlāá' é nyé meé nkag nyé hōm abonŋen. ³ Nzé nkii-ε nyé hōm abonŋen, mēŋm ámbíd, níhye ntéd nyé ábē ne me, ábel nyémpé nyébē hōm áde rídíí. ⁴ Nyébífí nzii eché etime' wéé níkgakgé.” ⁵ Héε Tōmase alánŋgé mós aá, “A-Sán, séebíí' wéé ékagké. Chán-nō sébwéé nzii abíí eché etime áwed?” ⁶ Yesue ankwentén mós aá, “Mée ndé nzii eché ekag wéé echem Sán, mbále ehúé' ne me, me-'aá mbage alonŋé. Modmod éhēlē-se ápe wéé echem Sán, ésebán

abwedé áwém.” ⁷ Héé Yesue álángeé ábē bembapεε aá, “Bəəb áde nyébíí me, nyéébbíí káəŋne echem Sánj. * Bootya bəəb nyényíné mó, nyébíí-’ε mó.”

⁸ Filibe anláá mó aá, “A-Sánj, lúméd-te sé Titée. Chəm ésyāal éche séhεdεé éetóméé nē.” ⁹ Yesue ankwentén aá, “A-Filib, nkémbē ne nyé á etún é pónde, chán-nō éheleé-se ehób wée móbbíí’ε me? Kénzée awé anyiné me né anyiné Titée. Chán-nō éheleé-se ehób wée ‘Lúméd sé Titée?” ¹⁰ Weedúbpeé wée echem Sánj adíí me áte, me-’ε mbé mó áte-yε?” Héé Yesue álángeé ábē bembapεε aá, “Mam nıme rılángeé nyé méebıdεé áwém dén. Bon echem Sánj awé adé me áte mō abele rımē nsón. ¹¹ Nyédúbe me ngáne rıhóbé meé echem Sánj adıı me áte, me-’ε mbé mó áte. Nzé nyéedúbpe nē, nyédúbé ké áyāle mam mé menyáké nıme rıbεléé. ¹² Ne mbále, nılánge nyé nén meé, kénzée awé adúbpe me, ábēl mam rımē rıbεléé. Abēl-le káəŋne mekan nıme métómé rımén áyāle nkag wée Titée. ¹³ Mēbēl-le kéchéé éche nyésédte á đın ádēm ábel nén ngum eché Titée ényınned ámbıd e Mwān. ¹⁴ Nzé nyésédte me kéchéé á đın ádēm, mēbel chō.”

Yesue aá mósłōm Edəəđəŋ éche Esáá

¹⁵ Yesue ambád ahób aá, “Nzé nyədəə me, né nyéēhıd échem mbéndé. ¹⁶ Mēláá Titée, ábē-’ε nyé Nwōŋene ampée, awé ábē ne nyé á ngındé ne á ngındé. ¹⁷ Ane Nwōŋene mō adé Edəəđəŋ eché ébıdte’ mbále áwed tāŋgene Dyəb. Bad bé nkōŋsé béehelée-se békob mó, áyāle béenyıñēē mó, béēbıı-’aá mó. Bon nyébıı mó áyāle adé ne nyé, ábē-’ε nyé áte.† ¹⁸ Nzé nkıı, méetεdée nyé menyuu. Mēřım ámbıd áwēn. ¹⁹ Mwāmpın mı pónde, nkōŋsé méenyıñné me ámpē. Bon nyēpen nyéenyın me. Ngáne mébēē á alonge, nyémpē nyéēbē. ²⁰ Nzé échē epun épédé, nyéēbbıı bán ndé echem Sánj áte, nyé-’ε nyéhé me áte, melemlem ngáne me-’ε rıdıı nyé áte. ²¹ Kénzée awé akobé échem mbéndé, áhıde-’ε chō, mó adé mod awé adəə me. Kénzée awé adəə-’ε me, echem Sánj mó-’ε áđəŋ mó. Mémpē mēđəŋ mó nıúméd-te mó yāl.” ²² Dəə Judase (saké Judas Iskarıdε) áhóbéé aá, “Bon A-Sánj, chán wélúmédte sé yāl bon weelúmté nkōŋsé pen?” ²³ Yesue ankwentén aá, “Nzé mod adəə me, áhıd ábēm e’yale. Echem Sánj áđəŋ mó, sé echem Sánj-’ε séēpē awé, sédyēē-’ε ne mó. ²⁴ Nzé mod eédəə me, eehıdée ádēm ayáge. Adén ayáge áde nyéwógé déesaá ádēm. Adıı áde Titée awé alómé me.

²⁵ “Nłánge nyé rımén mésyāal áde rıdıı ndé ne nyé. ²⁶ Nwōŋene, Edəəđəŋ éche Esáá awé Titée álómmé á đın ádēm, áyāged nyé mekan mésyāal ábēl-le nyékamtán mekan mésyāal nıme rılángeé nyé. ²⁷ Nsəŋ móo rılyágnédé nyé. Mmém nsəŋ móo rıbageé nyé. Meébāgēē nyé mó ngáne nkōŋsé rıbageé. Nyéetagté nłém á abum, nyéewógé mbwóg. ²⁸ Nyénwóg néε rıhóbé meé ‘Mēřıdε nyé bon mēřım ámbıd áwēn.’ Nzé nyéndəŋ me né nyéewóg menyıŋge bán nkag wée Titée áyāle Titée atómé me. ²⁹ Nłánge nyé nén bəəb áde éēbenłēdēē, ábel nén nzé ébēnłédé, nyédúbe. ³⁰ Syānē déebudte pónde awōŋ ákal ámpē, áyāle nkamlene á nkōŋsé ahúε’. Éewóó’ε ngıne ké póg ámın echēm. ³¹ Bon kéné mēchennéd mó yāl rıbēl ngáne echem Sánj áhóbé aá rıbēl, ábel bon nkōŋsé rıbıı nén bán, ndəə echem Sánj. Né-’aá ákás bon rıbēl kéchéé éche áhóbé aá rıbēl.

“Nyéhyag syānē déhide hén.

* **14:7** Bəəb áde nyébıı me, nyéēbbıı káəŋne echem Sánj; đonje á kálag dé’só áwóó nzé nyénkōŋ me abıı, né nyéēbbıı káəŋne echem Sánj. † **14:17** Abē-’ε nyé áte; đonje á kálag dé’só áwóó adē-’ε nyé áte.

15

Yesue mô akoo alin dé epum á bwel abé

¹ “Me-éé ndé alin dé epum é bwel, alin dé epum é bwel dën dën. Echem Sán-’é abé mbélé-nzag. ² Ahúde’ ngen ké ehéé eché edé me á yál, eché eechyáá’ e’pum, ápagké-é ké ehéé eché eechyáá’ e’pum, ábel bonj ébonj yál ébude-é achyáa. ³ Ayáge áde ní’yágté nyé ábélé nyémaá asán. ⁴ Nyélyag nyébê ne me, mémpê mélyág mbé ne nyé. Ngen chën eéhéléé-se eechyáá e’pum áde éesaá á alin á bwel. Melemlem néé nyémpê nyéehéléé-se nyéchyáá e’pum ésebán nyédé ne me.

⁵ “Me-éé ndé alin dé epum é bwel, nyé-’é nyébé ngen. Nzé mod adíí adé ne me bonj me-’é ndé ne mó áchyáá e’pum bwámbwam. Nyééhéléé-se nyébel dyamdyam ésebé ne me. ⁶ Nzé mod eésé ne me, béhūd mó néé ngen. Ene ngen ebélé ekintéd. Béladéé échê ndín é ngen áte, bébwém chó á muú-te, éhyán-’é. ⁷ Nzé nyédii nyédé ne me, bonj ádèm ayáge-’é adíí adé nyé áte, kéchéé éche nyésédté, nyééküd. ⁸ Edúbé éche echem Sán ényínnad nzé nyébudé e’pum achyáa, nê-’aa débél nyébé ábèm bembapée. ⁹ Ngáne echem Sán ádáá me, melemlem néé mémpê rídáá nyé. Né-óó nyédíí nyébê ne me ábel bonj mbê rídán nyé. ¹⁰ Nzé nyéhídé échém mbéndé, né mébê rídán nyé. Melemlem nê dáo ríhídéé mbéndé éché echem Sán, adíí adáá-’é me. ¹¹ Nlángé nyé nímén mésyáál ábel nén nyémpê nyéwóg nyaa e menyíngé eché ríwogéé, nímén menyíngé mélón-ne mbon. ¹² Echem mbéndé edíí nén, nyédán nhóg ne aníní melemlem nêngáne rídáá nyé. ¹³ Nzé mod awédé á nló ní baáb, né alúmté edánge éche étotómté achab amín. ¹⁴ Nzé nyébele’ mekan níme rílangé nyé meé nyébel né nyédíí ábèm besón. ¹⁵ Meéchágéé nyé bembáledé ámpê, áyále bembáledé béébyéé’ mam níme echab sán ábeleé. Bonj ríchagéé nyé meé ábèm besón áyále nlangé nyé mam mésyáál níme echem Sán álángé me. ¹⁶ Nyéépwedé me, bonj me-éé mpwedé nyé, nlóm-me nyé ábel mekan níme méchyáa e’pum é’ bwám. Nyaa é mekan éché ébé abé ne abé. Nzé nyébelé-’é nê, echem Sán ábê nyé kéchéé éche nyésédté á dín adèm. ¹⁷ Mmén mam mésyáál níme rílangéé nyé-óó, médíí nén meé, nyédán nhóg ne aníní.”

Bad bé nkõjsé békóó nyé

¹⁸ Yesue ambád ábê bembapée aláa aá, “Nzé nkõjsé ríkóó nyé, nyébii nén bán meé bésébpé akoo. ¹⁹ Nzé nyémbé nêngáne bad bé nkõjsé, né nkõjsé métdé nyé nêngáne ábê bad. Bonj mpwedé nyé áfínté e bad bé nkõjsé. Nyéesaá bad bé nkõjsé. Né-’aa ákásá bonj nkõjsé ríkóó nyé. ²⁰ Nyéwémten ehób éche ménláá’é nyé meé ‘Mbáledé eetóméé eche sán.’ Nzé bémбанé me á metake-té né bébané nyémpê á metake-té. Nzé bénhíd adèm ayáge né béhíd-te ádèn ámpê. ²¹ Bébel nyé nímén mekan mésyáál á yál á dín adèm, áyále béébíí’é ane awé alómé me. ²² Nzé menkémpe bonj nlaáá bó nímén mam, né nímab mbéb méenyínnedéé. Bonj bõab, béewóó’é nzom ké póg áyále nímab mbéb. ²³ Kénzéé awé akóó me, akóó kásáne echem Sán. ²⁴ Nzé menkémbel ndín é mam áfínté echáb éche mod ampée ébéléé mbéd, né nímab mbéb méenyínnedéé. Bonj bõab bényíné mekan mésyáál níme mbéle, ké nê bédíí békóó me, békóó-’é echem Sán. ²⁵ Nén adé álóned éyale ábe é’ténledé á mbéndé echáb bán, ‘Nzom ké póg enkémháá eche békóóné me.’ ²⁶ Nwõngene ábíd wéé Titée. Adíí Edáádánj éche ébele’ bonj bad bésóntén mbále. Adé mébéé ne Titée mélómé nyé mó, mó-’aa áláá nyé mam tãngene me. ²⁷ Nyémpê nyééhób mam tãngene me áyále nyédé ne me se á mbooted.

16

1 “Nlånge nyé nímén mesyāal ābel boŋ nyéetinné mbíd. 2 Bébidéd nyé á ndáb é mekáne. A mbále pónéd ehúe’ eche kenzéé awé āwūū nyé āwēmtēnné aá móbēnle Dyōb. 3 Bébēl nímén mam áyāle béebii’ é echem Sāŋ béebii’-aá me. 4 Nlånge nyé nímén mam mesyāal ābel boŋ nzé pónéd epedé eché nímén mekan mébenladté, nyéekamten bán menláá’ nyé.

Nsōn nīme Edāádāŋ ēbenlé

“Menkēnláá’ é nyé nímén mekan á mbooted, áyāle membé ne nyé. 5 Boŋ bōōb, nkag wée mod awé alómé me. Ké nē, nyé modmod nyéesedtéé me bánken ‘Héé ékagké?’ 6 Aláa ádé nílånge nyé nímén mekan ábélé ndutul elógé nyé á nlém-tē. 7 Ne mbále, nlånge nyé nén meé, édé mboŋ nén bán níke. Áyāle nzé meékii, né Nwōŋgene éepaá āwēn. Boŋ nzé nkii, mēlōmē nyé mō. 8 Ade ápéé, áluméd bad bé nkōŋsé nén aá nímab nsōŋten nīme bēwánlé tŋgene abel dé mbéb ne ābel mekan nīme mesáá méetŋgenéé. Béēsōŋtenéé-’ é nyaa eché Dyōb ákáadtéé. 9 Mmab nsōŋten méetŋgenéé tŋgene mbéb, áyāle béedúbpéé me. 10 Méetŋgenéé tŋgene abel dé mekan nīme mesáá, áyāle nkag wée Titée, nyéenyín-naá me ámpē. 11 Méetŋgenéé tŋgene nyaa eché Dyōb ákáadtéé, áyāle amaa nkamlēne a nkōŋsé akáad.

12 “Ndií nwōó ekud é mekan áláa nyé boŋ nīmē mekan métom nyé áte. 13 Boŋ áde Edāádāŋ é mbále épéé, ābēl nyébii mbále esyāal. Eehóbénné eché kunze chēn. Dyam áde bēlāā’ é mō dōo áhōbpē, ālāā-’ é nyé mam nīme mébenléd pónéd eché ehúe’ á’sō. 14 Achāgēd échēm edúbé amín áyāle kéchéé éche áwógé áwēm chōo mō-’ é álāā’ é nyé. 15 Kéchéé éche echem Sāŋ áwōó edii échēm. Nē dōo ákás boŋ nīhōbē meé Edāádāŋ étéd kéchéé éche nīhóbé, éláá nyé.”

Ndutul ēttm menyīnge

16 Héé Yesue ábádéé aá, “Mwāmpín ní pónédé nyéenyinné me ámpē, mwāmpín ní pónédé-’ é ámbíd enē nyéenyín me.” 17 Dōo donje dé bembapēe bésedtéé nhóg ne anínii bánken, “Cheé áwémténé ahób, áláa syānē aá, ‘Mwāmpín ní pónédé nyéenyinné me ámpē, mwāmpín ní pónédé-’ é ámbíd e nē nyéenyín me?’ Ahób-pē ámpē aá, ‘Áyāle nkag wée Titée.’ ” 18 Bēmbē bésedtéé bánken, “Cheé áwémténé ahób, ahób aá, ‘Mwāmpín ní pónédé?’ Séēsōŋtenéé dyam áde áhóbéé.”

19 Yesue ammād abii aá, bēhede mō dyam aseded. Né-ōó, anláá bó aá, “Dyam áde nīhóbé meé, ‘Mwāmpín ní pónédé nyéenyinné me ámpē, mwāmpín ní pónédé-’ é ámbíd e nē, nyéenyín me,’ dōo nyésedtéé nhóg ne anínii-ye?’ 20 Ne mbále, nlånge nyé meé, nyéēchií, nyélēb-pē, boŋ nkōŋsé méwōg menyīnge. Nyéēsudén, boŋ nīmē nsuden méttm menyīnge. 21 Mmwaád awé ahede achyáá abelé ásudēn áyāle eche pónédé e metake epedé. Boŋ nzé amaa achyáá abelé áwóg menyīnge, áyāle moonyōŋ achyáádté á nkōŋsé. 22 Nē dōo edii ne nyé. Nyēsúdné bōōb, boŋ mēnyín nyémpē. Ene pónédé nīmēn nlém mēlōn ne menyīnge, modmod éehēnlé’-aá nyé nīmē menyīnge akoben. 23 Ade échē epun épéé, nyéesedédté me dyamdyam. Ne mbále, nlånge nyé nén meé Titée ābē nyé kéchéé eché nyésédté á dīn ádēm.* 24 Kóōŋne bōōb nyéēhēdnē mō chōmchōm á dīn ádēm. Nyéhēden mō, nyéēkūd ābel nén nīmēn menyīnge mēlōg mbon.”

Yesue atómé nkōŋsé áte

* 16:23 Titée ābē nyé kéchéé échē nyésédté á dīn ádēm: donje á kálag áwōó Nzé nyésédté Titée kéchéé, ābē nyé chō á dīn ádēm.

²⁵ Yesue ambád ábē bembapεε aláa aá, “Mbēnlédé ngan aláa nyé ekud é mekan. Póndé ehúé’ échē méebenlédté ngan. Méléā-ε nyé mekan tǎngene Titée, nyaa échē nyésǒntēnne. ²⁶ Eché epun, nyéēhedén mó kéchéé á dǐn adēm. Méetǒgén-naá mó aláa meé áwǒnggen nyé, ²⁷ áyāle Titée mwēn adáá nyé. Adáá nyé áyāle nyédáá me, nyédúbpé-ε bán mbíde áwē. ²⁸ Membíd wée Titée, nǐpē á nkǒjsé-te, bǒǒb-pe ntēdte nkǒjsé, ntime ámbíd wée Titée.”

²⁹ Héε ábē bembapεε béhóbéé bán, “Ehóbē bǒǒb ngáne sésǒntēnne, weebenlǎdté ngan. ³⁰ Sébíí bǒǒb bán ebíí mekan mésyāāl, éehednád-taá bán modmod áseded wε dyamdyam. Nén ábélé sédúbpé bán ebíde wée Dyǒb.”

³¹ Dǒǒ Yesue ákwentanné bó aá, “Nyédúbpé bǒǒb-ε? ³² Nyénǒne! Póndé ehúé’, emaa-ε ape, áde nyépǎntédte áte. Mod téé atóm mehéle wée ábíde, nyétedé mmēmpen. Bon ké nē, meesaá mmēmpen, Titée adé ne me. ³³ Nlǎnge nyé nímén mekan ábel nén nyébē nsan abé áde nyédíí ne me. Nyéékūd metake á nkǒjsé-te bon nyéwéd nlém á abum. Ntómé nkǒjsé áte.”

17

Yesue akánnédé eche yǎ

¹ Ade Yesue ámáá nímén mekan mésyāāl ahób, dǒǒ ánóné amín bon áhǒbē aá, “A-Tē, póndé emaa ape. Lúmed bad ehúmé échē awon Mwǎn, ábel nén awon Mwǎn mómpē álumed ehúmé échǒn. ² Ebágé mó kunze ákamlen moosyáál, ábel nén ábe bad bésyāāl ábe ebágé mó alongé áde déemaá’. ³ Alongé áde déemaá’ adíí nén bebíí wε, mmǒn awé edé Dyǒb á mbále, ne ábíí Yesu Křístǎ, awé élómé. ⁴ Mbídté échon ehúmé áwed á nkǒjsé amad áde nímádé nsón níme ebágé me. ⁵ Bǒǒb-pǒǒ a-Sáj, bídéd échēm ehúmé áwed, wée mmǒn edíí. Melemlem mé edúbé níme ménwǒngē ne wε, nkǒjsé rídé ahób bán níbootad.

Yesue akánnédé ábē bembapεε

⁶ “Mbélé bad bé nkǒjsé ábe ebágé me bebíí wε. Bébédeé ábǒn, wembē me bó, bebéle-ε ngáne ehóbé wée bebél. ⁷ Bébíí bǒǒb bán kéchéé éche ebágé me, ebíde áwǒn. ⁸ Nlǎngé bó mam mésyāāl níme élangé me wée ríláa bó, bédúbpé-ε nímé mam. Bébíí ne mbále bán áwǒn dǒǒ mbíde, bédúbpé-ε bán wε-ε élómé me. ⁹ Nkǎnnad bó. Meekánnádté bad bé nkǒjsé. Bon nkǎnnad bad ábe ebágé me, áyāle bédíí ábǒn. ¹⁰ Bad bésyāāl ábe bédé ábēm bédíí ábǒn, ábǒn-ε bésyāāl bédíí ábēm, bebídté-ε échēm ehúmé áwed. ¹¹ Bǒǒb-pǒǒ, mwámpín nǐ póndé méebáá á nkǒjsé-te ámpē. Bon bédíí bédé á nkǒjsé-te. Nhyag áwǒn. Titée awé Asáá, kǎǎ bó á ngíne e dǐn ádǒn, dǐn áde ebágé mé. Ngíne échē ebágé me ábel nén bebē mod nhóg, melemlem ngáne sǒǒ-ε ámpē dédíí mod nhóg. ¹² Ade mbédé ne bó, menkǎǎ bó á ngíne e dǐn ádǒn, dǐn áde wēmbéé me.* Nkǎngé bó, bó mod ké nhóg-ke eebǒǒ’ é étǒmēé mod awé émmádté abé bán ábǒǒ ábel bon ébenled ngáne éténlédé á kálag e Dyǒb. ¹³ Bǒǒb-pǒǒ, nhyag áwǒn. Nhóbē-ε nímén mekan ngáne ndíí rídé á nkǒjsé ábel bon nímáb menyǎngé melǒn mbon, melemlem ngáne nímēm-me melóné mbon. ¹⁴ Nlǎngé bó mam mésyāāl níme élangé me wée ríláa bó. Bǒǒb-pǒǒ bad bé nkǒjsé békǒǒ bó áyāle béesaá bad bé nkǒjsé ámpē, melemlem ngáne me ámpē méesaá mod a nkǒjsé. ¹⁵ Meehóbéé meé éhúd bó á nkǒjsé-te, bon nhóbē’ meé ékǎǎ’ bó ábel bon Mod e Ebébtéd eébél’ bó mbéb. ¹⁶ Béesaá bad bé nkǒjsé melemlem nǎngáne méesaá mod a nkǒjsé. ¹⁷ Bǎnléd échon mbále ábel bon

* **17:12** Menkǎǎ bó á ngíne e dǐn áde wēmbéé me: donje a kálag awóó á ngíne e dǐn ádon ménkǎǎ bad ábē ebágé me.

béhel wε abele. Echôn eyale édé mbále. ¹⁸ Nlómé bó á nkõjsé-te melemlem nêngáne wêmpε wénlõmmε me á nkõjsé-te. ¹⁹ A etútú échab membε echem yál ábele wε ábel bonj bõmpε bébe échab yál ábel bonj békonj wε abele.

Yesuε akánnédé bad ábē béedúbé mó bésyāāl

²⁰ “Meekánnádté ábēm bembapεε bēnpεn bonj nkánnad káájne bad ábe bédúbpε me áyāle mam níme bēwógé áwāb. ²¹ Nkánne’ meε bó moosyāāl bēbē mod nhóg. A-Tē, bó moosyāāl bēbē mod nhóg ne sóo, melemlem nêngáne édii ne me, me-’ε mbé ne wε. Bēbē mod nhóg ábel nén nkõjsé rídúbe bán wε-εé elómé me. ²² Ehúmé eche ébágé me, me-’ε mbagé bó. Mbagé bó ábel bonj bēbē mod nhóg melemlem nêngáne sóo dédíi mod nhóg. ²³ Ndé mod nhóg ne bó, wε-’ε edé mod nhóg ne me. Nén débēl békõnj mod nhóg abé. Békõnj mod nhóg abé ábel bonj nkõjsé núbii bán wε-εé elómé me, bēbii-’ε bán edáá bó melemlem nêngáne édáá me. ²⁴ A-Tē, ebagé me bó, bēbē wée rídii, ábel bonj bényín echēm ehúmé. Wembε me ehúmé áyāle wendānj me se á mbooted mé nkõjsé. ²⁵ A-Tē, wε-εé ebele mam nímē mésáá. Nkõjsé méebii’ε wε, bonj mbii wε, ábēn-ne ámpε bēbii bán wε-εé elómé me. ²⁶ Mbelé bēbii wε, mēbēl-le ámpε ábel nén edānje éché édáá me ébē bó áte, me-’ε ámpε núbē ne bó.”

18

Békóbé Yesuε

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ade Yesuε amáá akáne, bóobε ábē bembapεε bēnhidé, béchabē mwā edib a Kidrōn amín. Nzag embé áhed, bēnsāl áwéd-te. ² Judasε, ntúré awé Yesuε ambii ádé abwóg á hõm, áyāle Yesuε ne abé bembapεε bēmmentén aladen áhed. ³ Né-óó, Judasε antómén echon é sánze ne bembáledε bé Ndáb-e-Dyõb ábe beprise bémháá ne Befarisia bēnlõmmē, békε wée Yesuε ábédé. Abé bad bēnchód e’kag, bēwálé e’trúkāj ne bwēm é’ nzum. ⁴ Yesuε ammad mam mésyāāl níme mébenléd ne mó abii, ké nē, ambidéd yál áwed, ásedēd bó aaken, “Nzé nyéhedeé?” ⁵ Bēnkwentén mó bán, “séhede Yesuε, mod a dyad á Nazaret.” Yesuε ankwentén bó áá, “Me-εé ndé mó.” Judasε ntúré awé Yesuε ambé áhed ne ábē bad. ⁶ Ade Yesuε áhóbé áá, “Me-εé ndé mó,” bēntimén mbíd, békwe áse. ⁷ Hē dõo Yesuε ásedtεé bó ámpε aaken, “Nzé nyéhedeé?” Bēnkwentén bán, “Yesuε a dyad á Nazaret.” ⁸ Héε Yesuε ákwentanné bó áá, “Nlángé nyé meé, me-εé ndé mó. Né-óó, nzé nyéhede me, nyétédé ábén bad ábe bédé ne me, békag.” ⁹ Nén dēmbenléd álõned e’yale ábe ánhõbpε áá, “A-Sánj, átínté e bad ábe wēmbéε me, meebódeé ké nhóg.” ¹⁰ Simōn Petro anwálé nkwaté. Héε ádolé mímé nkwaté bonj átõmté’, áselē etúu é ekáá é mbáá é mbáledε awé prise ambáámbáa. Ane mbáledε abédé dīn bán, Malkusε. ¹¹ Yesuε anláá Petro áá, “Timéd nkwaté á abám. Nédē, meetēngeneé metuné níme echem Sánj átínnédé me akud-ε?”

Békééné Yesuε wée Anasε

¹² Héε éché echon é sánze ne awáb mod ambáá nchoo ne bembáledε bé bad bé Israel békóbé Yesuε béhanj mó. ¹³ Bēnsēbē mó akεen wée Anasε. Anasε abédéε sánj-kálé awé Kaifasε awé abédé prise ambáámbáa nímē mwē. ¹⁴ Kaifasε ne, mó ambε bad bémháá bé Israel elébé áá ébóó bán mod nhóg áwé á nló ní bad bésyāāl.

Petro abáá Yesuε á yāl

(Mat 26.69-70; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Simōn Petro ne mbapɛɛ ampɛɛ bɛhídɛ́'áá Yesuɛ. Prise ambáámbáa ambíí ane mbapɛɛ, né-ɔ́ ane mbapɛɛ ansól eyáde éche prise ambáámbáa wée bɛnsǎlɛnnɛ Yesuɛ. ¹⁶ Petro pen anlyǎǎ á mmwɛ mé e'ké. Dóo ane mbapɛɛ awé prise ambáámbáa ambíí'é átímé ambíá á mmwɛ, akálɛn ngɔndɛɛ eché enɔné'áá mmwɛ bon ásǎltɛ Petro á eyáde-tɛ. ¹⁷ Ene ngɔndɛɛ ansɛdɛd Petro aaken “Kíné wémpɛ weésáá mbapɛɛ nhóg awé ane mod-ɛ?” Petro ankwɛntɛn mó aá, “Aáy, meésáá.” ¹⁸ Bɔɔb-pɔɔ, ahéb démbɛ. Né-ɔ́, bembɔledɛ ábe prise ambáámbáa ne bembɔledɛ bé Ndáb-e-Dyɔb bɛnkonéd muú bɛtyéém áhed bɛwále'. Petro mómɛ ambé áhed, atyéém áwále muú.

Prise ambáámbáa akáadte Yesuɛ

(Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71)

¹⁹ Prise ambáámbáa esédte'áá Yesuɛ tǎngene ábɛ bembapɛɛ ne ádɛ ayáge. ²⁰ Yesuɛ ankwɛntɛn mó aá, “Mam mɛsyǎǎl níme rǎlǎngɛ́'áá bad nhóbɛ́'áá mó á nhéné. Ayáged ádɛm ásýǎǎl'-ɛ, ábédɛ á Ndáb é mekáne ne á Ndáb-e-Dyɔb wée bad bé Israel bɛsyǎǎl bɛladnɛɛ. Meéhóbɛ́'-ɛ dyamdyam á kun-tɛ. ²¹ Cheé-ɔ́ esédteé me ámpɛ. Sɛdéd bad ábe bɛnwɔg mam níme rǎlǎngɛ́ bɔ́. Bébíí mam níme nhóbɛ́.” ²² Ade Yesuɛ áhóbɛ́ nɛ, mbɔledɛ nhóg ambóm mó abɛn ahób áá, “Chán éhele éhɔbɛ' nɛ wée prise ambáámbáa?” ²³ Yesuɛ antimtɛn mó aá, “Nzé nhóbɛ́ dyam áde déetǎngene, ehób dɔ́ moosýǎǎl áwɔg. Bon nzé édɛ bán nhóbɛ́ dyam áde átǎngɛ́nɛ, cheé ékás bon ébómɛ me?” ²⁴ Dóo Anasɛ áhóbɛ́ aá, békɛɛn Yesuɛ wée Kaifasɛ, prise ambáámbáa. Yesuɛ ambé abé á mehan.

Petro abáá Yesuɛ á yǎl ámpɛ

(Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62)

²⁵ Bɔɔb-pɔɔ, Simōn Petro ambé atyéém áhed áwále muú. Héɛ bad ábe bɛmbɛ́ áhed bɛsɛdteé mó bán, “Kíné wémpɛ weésáá mbapɛɛ nhóg awé ane mod-ɛ?” Petro antán aá, “Aáy, meésáá.” ²⁶ Mbɔledɛ awé prise ambáámbáa nhóg, mwǎnyan mó Petro ánsɛnlɛ etúu, anchágéd ehób ámín, aláá Petro aá, “Kíné meenyínɛé nyúmɔ́ á nzag-tɛ-yɛ?” ²⁷ Petro antán ámpɛ. Abwɔg-ábwɔg, nchóm á kúb antón.

Payledɛ akáádtɛ Yesuɛ

(Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Bad bé Israel bɛnhidnéd Yesuɛ á ndáb wée Kaifasɛ békɛɛn mó á eyáde e nkamlɛɛ ambáá. Nɛn ábédɛ epɔg é mbwɛmbwɛ. Bɛn bɛnkɛnsónlɛ á ndáb-te ábán nɛn béenyínnád mbinde á'só é' Dyɔb * ábɛl bɛdyé Nɛgande e Nnyíme-ámln. ²⁹ Né-ɔ́, Payledɛ nkamlɛɛ ambáá á bad bé Roma, ambíɛ e ebwɔg áke atán bɔ́, ásɛdtɛ bɔ́ aaken, “Áwusé áhéé nyéhóbɛ́ bán anɛn mod abɛlé?” ³⁰ Bɛnkwɛntɛn mó bán, “Nzé anɛn mod enkɛmbé ebébtéd é mod, né séɛbageé mó áwɔn mekáá.” ³¹ Payledɛ anláá bɔ́ aá, “Nyé bɛn nyétéd mó, nyébenled mbéndɛ echɛn nyékáád mó.” Héɛ bad bé Israel bɛlǎngɛ́ mó bán, “Séewɔ́'ɛ kunze áwúu mod.” ³² Nɛn démbɛnléd álóned e'yale ábe Yesuɛ ánhɔbpɛ áluméd nyaa e kwééd echɛ áwɛɛ. ³³ Payledɛ ansól á ndáb-te ámpɛ, áchǎg Yesuɛ, ásɛdéd mó aá, “Wɛ-ɛɛ édɛ kǎn e bad bé Israel-lɛ?” ³⁴ Yesuɛ ankwɛntɛn aá, “Mmɔn-ɛɛ ehóbɛ́ nɛ ngé bad bɛmpɛɛ bɔ́ bɛlǎngɛ́ wɛ mam á yǎl echém?” ³⁵ Payledɛ ankwɛntɛn aá, “Ndé mod á Israel-lɛ? Abón bad ne beprise bɛmbáá bɔ́ bɛbágé wɛ áwɛm mekáá. Cheé ébɛlé?” ³⁶ Yesuɛ ankwɛntɛn aá, “Mmɛm nkamlɛn meésáá á nkɔnɛ́s wɛn. Nzé nímɛm nkamlɛn mémbɛ́ á nkɔnɛ́s wɛn, né ábɛm bembɔledɛ bɛwǎn, ábɛl nɛn bad bɛɛbagé mɛ á mekáá mé bad bé

* **18:28** Bad bé Israel bɛndúbɛ nɛn bán nzé mod aslé á ndáb e mod awé eɛé mod á Israel, né awógtɛ yǎl mbinde. Ne bɔ́, enɛn ndɛn e mod ebágáá mbinde á'só é' Dyɔb epun saámɛ. Enɛn pónɛ esýǎǎl éhele'áá-sɛ adyé Nɛgande e Nnyíme-ámln.

Israel. Bonj nímēm nkamlen méesaá mé nkõhsé.” ³⁷ Dóo Paylede ásedtée mó aá, “Nédē edé kãh-ε?” Yesue ankwentén aá, “Wε-εé ehóbé wεé ndé kãh. Nzom eché ekáás bonj béchyáá me, nípē á nkõhsé wén, edii ábid mbõj e mbále. Mod ké ahée awé adé mod a mbále awóglan me.” ³⁸ Paylede ansedéd mó aá, “Cheé edé mbále?”

Bán Yesue atãjgéné awé

(Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25)

Ade Paylede amáá mó aseded nén, ambíd á ebwóg ámpē ake atán bad bé Israel, anláá bó aá, “Meekóbnéé anén mod awusé ké ahóg áde méhõbpē meé béwúu mó. ³⁹ Bonj nyéwóó elem nén bán, ntãjgéné nyé mod a mbwóg nhóg abidéd á pónde e Ngande e Nnyíme-ámín. Nyédáá bán mbídted nyé kãh e bad bé Israel-le?” ⁴⁰ Bènkwentén mó ne e’saad bán, “Aáy! Sééhēdēē mó. Bídtéd sé Barabase.” (Barabase abédé-’ε nchib ambáá.)

19

¹ Dóo Paylede ahóbé aá béke bébõm Yesue. ² Sãnze éntēd ngen é mechã bélõj ekóté éche émbē néé ekóté é kãh, béhē mó chõ á nló, béhé-’ε mó mengombe míme méyãge’ á yãl, nímē méwágné mengombe mé kãh. ³ Bésídté’áá mó benben, béhãbē bán, “A kãh e bad bé Israel, edúbé ébē ne wε.” Bébómé’áá mó kóõjne mebén. ⁴ Paylede ambíd á ebwóg ámpē, aláá ábē bad aá, “Nyénõne’, mbídtaad nyé mó á ebwóg, ábel nén nyébii bán, meekóbnéé mó awusé ké ahóg.” ⁵ Né-õó, Yesue ambíd á ebwóg ne ekóté e mechã á nló, megombe míme méyãge’ mó-’ε mébé mó á yãl. Héé Paylede álanjgēé bó aá, “Nyénõne’ awedé mod-e nén!” ⁶ Ade beprise bémbáá ne bembãlede bé Ndáb-e-Dyõb bényíné mó, bémbootéd abõn bán, “Bomé mó á awóg! Bomé mó á awóg!” Paylede anláá bó aá, “Nyé bèn nyétéd mó, nyébome mó á awóg, áyãle meekóbnéé mó awusé ké ahóg.” ⁷ Abē bad bẽntimtén Paylede bán, “Séwóó mbéndé eché ehóbe nén bán atãjgéné awé áyãle ahóbé aá módii Mwãn a Dyõb.”

⁸ Ade Paylede áwógé nén, mbwóg mēnnabé mó akób. ⁹ Antim ambíd á eyáde-té ámpē, ásedéd Yesue aá, “Héé ébidé?” Bonj Yesue enkẽnkadénné mó. ¹⁰ Né-õó, Paylede anláá mó aá, “Weéhēdēē me akwenten-ε? Weebii’ é nén wεé nwóó kunze áhób meé béchene wε, nwõj-’ε kunze áhób meé bébome wε á awóg-ε?” ¹¹ Yesue ankwentén mó aá, “Weewóó’ é kunze ké póg ámín echēm ésebán Dyõb ábágé wε ene kunze. Né-õó, mod awé abagé me áwõj mekáá abelé mbéb míme rítómténé achab ámín.” ¹² Ade Paylede áwógé nē anhéd nzii átde Yesue, bonj ábē bad bénhē e’saad bán, “Nzé etédte anén mod ne wεesaá nsón awé Kaisεε. Kéznéé awé ahóbé aá, módé kãh né atãjgan Kaisεε.”

¹³ Ade Paylede áwógé nén, ambídén Yesue á ebwóg, ádyēē atii dé nkamlen. Adé hõm wεé ándyεé’ é béchógé’áá dõ bán, Eyáde éche bénábnédé Meláá. A ehób é Hibru béchãge bán, Gabata. ¹⁴ Bõõb-põõ, nén ábédé á epun é mbojsén é Ngande e Nnyíme-ámín, dyam kãd. Paylede anláá ábē bad bé Israel aá, “Echen kãh chõ nén!” ¹⁵ Abē bad bénhē e’saad bán, “Wúú mó! Wúú mó! Bomé mó á awóg!” Héé Paylede ásedtée bó aá, “Mbome echen kãh á awóg-ε?” Beprise bémbáá bẽnkwentén mó bán, “Séewóó’ é kãh empée étõmεé Kaisεε.” ¹⁶ Dóo Paylede ábágé Yesue áwab mekáá ábome mó á awóg.

Bébõmmé Yesue á awóg

(Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

Né-õó, bẽnhídné Yesue. ¹⁷ Yesue mwén ámpém áde awóg bootya á dyad-té ákēen dõ hõm áde béchãgeé bán, “Hõm dé Ebõjgél é Nlõ,” áde béchãgeé á ehób é Hibru bán Gõlgota. ¹⁸ Áhed-taá bẽmboméé mó á awóg. Bẽmbomé bad bébe bémpēe á awóg áhed, nhóg pēd póg, aníní-’ε pēd eníní, Yesue abé áfnté.

19 Paylede antël á abámbé aá, “Yesue, mod a dyad á Nazaret, kâñ e bad bé Israel,” abádé á awog á nló-mín wée Yesue. 20 Wée bemboméé Yesue á awog démbē benben ne Jerusalem. Né-óó, bad hiin bénlāñ chóm éche bēntenlé. Chóm éche antenlé, antel chó á ehób é Hibru, átél é ehób é Latin, ne é ehób é Grikia. 21 Bepriše bémháá bénlāá Paylede bán, “Wéétlé wée ‘Kāñ e bad bé Israel,’ tēl wée, ‘Anén mod ahóbé aá, me-éé ndé kâñ e bad bé Israel.’” 22 Paylede anláá bó aá, “Chóm éche rítélé mmaá atel.”

23 Ade sánze émáá Yesue abome á awog, bēntēd éche mbóté, békabtéđ chó áte monje méniin, bó mod té atéd akab ahóg. Bēntēd káñne mbóté eche béhágke áte. Ene mbóté bēnkémbaa’ é chó hómhóm. Embé bootya ámín ápe ásē enkēnwóngé mbom. 24 Héé belāñgēé nhóg ne anínií bán, “Syánē deesālē chó. Désid mbambú ányín mod awé átēđ chó.” Nén démbenléd álóned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyöb nén bán,

“Bēn ne bēn bēnkāb échēm mbóté.
Bēnsid-te mbambú ákab nímēm nsob.”

Né-óó, nē dóó éché sánze émbenléd. 25 Yesue nyaá, nyaá mwānyan, Maria awé abédé Klopase mwaád ne Maria Magdalene béntyēem benben ne á awog áde Yesue. 26 Ade Yesue ányiné nyaá ne mbapee awé ádás bétyéémé áhed, anláá nyaá aá, “A-nyan, mwán we ne.” 27 Héé álāñgēé ane mbapee mómpē aá, “Nyóó ne.” Bootya ene pondé ane mbapee antéd Yesue nyaá, áfimen mó áwē ndáb.

Yesue awédé

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49)

28 Ambid e nē, Yesue annyín aá mekan mésyāal mémáá. Alóned-te ngáne éténlédé á Kálag e Dyöb anhób aá“Píd ekóbé me.” 29 Kúmbe embé áhed, ebéntéd é mím énlōg áwēđ-te. Né-óó bēntōdé kuchá á ebéntéd é mím-té wē, bēsōm á ntōñ rí ngen e hísob, béhē mó á nsəl. 30 Ade Yesue ámwédé ebéntéd é mím chē, anhób aá, “Emáá.” Héé ámógé nló, awé-’ε.

Bésóó Yesue akonj á aheb

31 Bōōb-pōó, éché epun ebédé Mbwe mé mbonjén mé mbwe-mé-nkóme-áte. Bad bé Israel-le béehede’aá bán ndim núbé núbē á awog á mbwe-mé-nkóme-áte, tanje ngáne éché epun é nkóme áte étómtēnnē edúbe abé. Né-óó bēntāñ Paylede bán, ábe bó kunze ábóg bad ábe bēbómme á awog mekuu ne áhuid bó á awog. 32 Né-óó, éché sánze énkē ébóg mekuu nime bad ábe bēmboméé bóōbe Yesue á awog. Bēnsēbē nime nhóg abóg, bēbóg-ke nime anínií. 33 Bonj áde bēpédé wē Yesue bēntāñ nēé amáá awé. Né-óó, bēnkētōgēnnē mó mekuu abóg. 34 Ké nē, sánze póg ensonj mó akonj á aheb. Abwōg-ábwōg mekiú ne mendib bēmbid. 35 Mod awé annyín nēé nímēn mekan mébénlédé, abidé mbón, eche mbón edé-ε mbále. Abíí nén aá, mókale’ mbále, ahóbē-ε nímēn mam ábel nén nyémpē nyédúbe. 36 Mmén mam mébénlédé álóned e’yale ábe é’ténlédé á Kálag e Dyöb nén bán, “Béebógké ehid éché ké ehóg.” 37 Eténlédé á kálag e Dyöb ámpē nén bán, “Bēnñ ane awé bēsóó akonj.”

Bélimmé Yesue

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56)

38 Ambid enē, Josebe awé ambid á dyad á Arimatia, anláá Paylede aá, ábe mó kunze átēđ ndim nime Yesue. Josebe abédēe mbapee awé Yesue, bonj énkēmbidédte yāl áwēđ áyāle abáá’áá bad bé Israel. Paylede ambē mó kunze átēđ ndim nime Yesue. Né-óó, ankē Yesue ndim atéd. 39 Nikodemuse awé ansébé Yesue akē dé anyín nkuu, bó Joseb bēnkē. Bédēkē anwálé mekulé nime bēnabnadte ndim nímé bēbénlédé Mía ne Alós.* Adé dyōg abédé dyam móom

* 19:39 Alós: Abédēe mekulé nime bēbénlédte á ababned ndim.

mé kilo meláán ne kilo étáan. ⁴⁰ Béntéd ndim míme Yesue, békāān mó mbóm ne míme mekulé. Nén dōo elem é bad bé Israel ábonşen ndim émbēē. ⁴¹ Bōōb-ṗōō, nzag embé wēe bēnwūū'é Yesue. Soṅ e ekóólé ebédé á nzag-tē wē, eché bēnkēmpaá ndim ké nhóg abane áte. ⁴² Né-ōō, ngáne eché epun ebédé mbwe mé mboşşén mé mbwe-mé-nkóme áte, ene soṅ-ε ebé benben, bēmbaná Yesue ndim áwēd-te.

20

Yesue apuudé

(Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ A Sōndé, epōg é mbwembwē, áde ehíntén émbēē éhé, Maria Magdalene anké á soṅ wēe bēnlimēē Yesue. Ade apédé áhed, antán née behúde aláá áde bēnkōlēnnē nsāl rí soṅ. ² Héé átómé mehélé, boṅ áke atán Simōn Petro ne mbapee ampée awē búmō bebédé. Ane mbapee abédée mbapee awē Yesue ándāngé. Dōo Maria álanḡeé bó aá, “Behúde Sāngwée ndim á soṅ-tē, séebii-’áa wēe bebánné mó.” ³ Dōo Petro bó ane mbapee behídté boṅ békāg á soṅ. ⁴ Bó moosyāól bényágté’áa, boṅ mbapee aníníí anyágté’áa tómaa Petro. Né-ōō, ansébé ape á soṅ. ⁵ Anwúlén ásē ásad díd á soṅ-tē, anyín mbóm éche bēnkaánné Yesue, boṅ enkēnsónlé á soṅ-tē. ⁶ Simōne ahúé’áa mó ámbíd, apedé-’áa pēén asól-le á soṅ-tē. Antán mbóm éche bēnkaánné Yesue áhed. ⁷ Antán-ne abad áde bēnkaánné Yesue nló. Adé abad déebédéé hōm ahóg ne mbóm, déndān áte ped póg. ⁸ Héé aníníí mbapee awē ansébé ape á soṅ mómpē ásólé áwēd-te. Anyín abé bwēm, adubé-’e. ⁹ Ké nē, bēnkēnsōṅtēnné chōm éche éténlédé á Kálag e Dyōb nén bán Yesue atāḡḡéné apuu. ¹⁰ Ámbíd é nē, abé bembapee bēntím ámbíd á ndáb.

Yesue alúmté Maria Magdalene yāl

(Mat 28.9-10; Mak 16.9-11)

¹¹ Bōōb-ṗōō Maria anlyāg á nsāl rí soṅ, áchyeé’. Ade áchyeé’ é nē dōo áwúnlé ásē, boṅ ásadé díd á soṅ-tē. ¹² Ásad áde ásadé díd, annyín ángel ébe. Eché ángel énhē e’púpe é’ mbóté, édyēē wēe bēnnaádté ndim míme Yesue. Nhóg andyēé á ped e nló, aníníí-’e á ped e mekuu. ¹³ Eché ángel énsedédé Maria bán, “A-mmwaád, cheé échyeé’?” Anláá bó aá, “Nchye’ áyāle bétédé ndim míme awem Sāngwée, meebii-’áa wēe bebánné mó.” ¹⁴ Ade ámáá ahób nē, ankunnéd, anyín née mod átyéémé áhed. Ane mod abédée Yesue boṅ enkēmbii’ é aá Yesue mó adé. ¹⁵ Yesue asedédé mó aá, “A-mmwaád, cheé échyeé’? Nzéé éhédeé?” Maria anwémtén aá mod awē abele nsón á nzag-tē wē mó adé. Né-ōō, anláá mó aá, “A-sāṅ, nzé we-εé etédé mó ndim, eláá me wēe ébánné, ábel boṅ ríke rítéd mó.” ¹⁶ Héé Yesue áchāḡéé mó aá, “A-Maria!” Dōo Maria ákúnné yāl áwē boṅ áhóbé á ehób é Hibru aá, “Rabóni!” (awé adé nén bán, “Meléede”). ¹⁷ Yesue anláá mó aá, “Weesítan me, áyāle meétíméé ámbíd wēe Titée. Boṅ kāg wēe ábēm bembapee, ábēm baányāṅ, éláa bó wēe, ntime’ ámbíd wēe echem Sāṅ, awé adé káḡḡne echen Sāṅ. Mó adé Dyōb ádēm, abé-’e ádēn.” ¹⁸ Né-ōō, Maria Magdalene anké, aláá bembapee aá, mónyínē Sāngwée. Anláá-’e bó mam mésyāól míme álanḡé mó.

Yesue alúmté ábe bembapee yāl

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49)

¹⁹ Eché epun é Sōndé chēn, ngukél, bembapee ábe Yesue bēnladén áte á ndáb-te bepēn-ne ekob áyāle bebáá’áa bad bé Israel. Yesue ampē, atyéém átínté echáb, aláá bó aá, “Nsaṅ mbê ne nyé.” ²⁰ Ade ámáá ahób nē, anlúmedé bó nímē mekáá, alúmed-te bó aheb. Bembapee bebédé menyinḡe bwāmbwam

ányín Sǎngwéé. ²¹ Dóo Yesue álanǵeé bó ámpē áá, “Nsanj mbê ne nyé. Ngáne Titée álómé me, melemlem nê dóo mémpē nílóméé nyé.” ²² Ade áamááhób nê, anhébé bó peme, aláá-ε bó áá, “Nyékob Edǎǎdǎn éche Esáá. ²³ Kénzée awé nyélágséné mbéb, né níme mbéb nkúde alagsen. Kénzée-ε awé nyéelágséné míme mbéb, né méekudeé alagsen.”

Yesue alúmté Tǎmase yǎl

²⁴ Tǎmase mbapεε nhóg áfnté e bembapεε dyóm ne bébe ábe Yesue, awé béchágé'áá bán Nhéd, enkémháá ne baáb áde Yesue ápéde. ²⁵ Né-óó, áde ahúú baáb bēnlāá mós bán, “Sényíné Sǎngwéé.” Boj anláá bó áá, “Esebán rínyiné meban níme bēmboméé mós tǎne á mekáá boj nǎsǎm-me e'mii á meban-tê áwed, mbíd-te ekáá awé aheb, méedúbéé mbéd.”

²⁶ Ambíd e e'pun waam, bembapεε bēnláden áte á ndáb-te ámpē. Tǎmase mómpē ambé áhed. Bēmpēn e'kob, boj Yesue ampē, atyéem áfnté echáb. Anláá bó áá, “Nsanj mbê ne nyé.” ²⁷ Héε álanǵeé Tǎmase áá, “Sǎm e'mii á meban hén. Nǎné me mekáá, éhyene-ε ekáá, ébid me chós á aheb. Sóg mod abé awé eedúbpe', dúbé!” ²⁸ Tǎmase ankwentén mós áá, “A-Sáá awém, a-Dyób ádém.” ²⁹ Yesue anláá mós áá, “Sáá áyále ényíné me dóo édúbpé-ye? Nnam ne bad ábe bényine boj kéné, bédúbe.”

Nzǎm eché ekáá boj bétéle' enén kǎlag

³⁰ Yesue ambél ekud é menyáké émpée éche ábe bembapεε bēmbéé ásé éche bételeeé á kǎlag-tê wén. ³¹ Boj mímén mésyǎal méténlédé ábel nén nyédúbe* bán, Yesue mós adé Ane-awé-Béwógté, Mwán a Dyób. Nzé nyédúbpé-ε mós, né nyékúde alongé áde déemaá' á dín áde.

21

Yesue alúmté ábē bembapεε yǎl ámpē

¹ Ambíd e mímén mésyǎal, anlúmed ábē bembapεε yǎl ámpē á nkin mé edib é Tiberia. Nyaa eché anlúmedtē bó yǎl ebédéé nén, ² epun ehóg Simǎn Petro, Tǎmase (awé béchágé'áá Nhéd), Nataniεε (awé ambíd á dyad á Kana á mbwóg e Galilia), bán ábe Zebēdiε, ne bembapεε ábe Yesue bēmpée bébe, bēnláden hǎm ahóg. ³ Héε Simǎn Petro álanǵeé bó áá, “Nkag súu akób.” Bēntimtén mós bán, “Sémpé sééhíd we.” Né-óó, bēnhidé béke bésól á bǎle-tē. Boj mímé nkuu nǎsyǎal bēnkēnkóbpé chǎmchǎm.

⁴ Ade bín é'boótédé akéle, Yesue antyéem á nkin mé edib. Boj ábē bembapεε bēnkēmbí'ε bán mós adé. ⁵ Dóo Yesue ásedtεé bó áá, “A-béd, nyéekóbéé chǎmchǎm-ε?” Bēnkwentén mós bán, “Aáy, séekóbéé.” ⁶ Anláá bó áá, “Nyébwēm mbínzé á ped e ekáá é mbáá é bǎle, nyéekób.” Né-óó, bēmbwēm mbínzé ene ped. Bēnkēnhēléd ene mbínzé adol áyale súu émbē áwed-te bwámbwam. ⁷ Dóo mbapεε awé Yesue ándǎngé áhóbéé áá, “Sǎngwéé mós adé!” Awóg áde Simǎn Petro áwógé bán, Sǎngwéé mós adé, anhé megombe á yǎl (áyale anhūd bwēm á yǎl). Dóo áhébé á edib-te. ⁸ Boj ábiníí bembapεε bēmpé á nkin á bǎle-tē, bédolé mbínzé. Ene mbínzé enlón ne súu. Wéε bēmbídēnnē bǎle ápe á nkin dēnkēnchápé, ábédé dyam mbwókel e méta póg. ⁹ Ade bépédé á nkin bēntǎn muú mé mekáǵled. Súu ebédé áwed ámín ne eweε. ¹⁰ Yesue anláá bó áá, “Nyéhyεne' donǵe á súu áde nyékóbé bǎb.” ¹¹ Né-óó, Simǎn Petro ansól á bǎle-tē, ádol ene mbínzé á nkin. Súu émbáá enlón ene mbínzé áte. Ebédé mbwókel móom métǎn ne éláán. Kénéε eché súu émbuú'ε áte, ene mbínzé enkēnsaléé. ¹² Yesue anláá bó áá, “Nyéhyε nyédyé

* 20:31 Nyédúbe; donǵe á Kǎlag dé e'só awóó nyébé nyédúbe.

ndyééd.” Abê bembapεε bó modmod enkénchu’ é mó aseded aáken, “Nzé-módé édíí?” Bémblí bán, Sǎngwéé mó adé. ¹³ Dóó Yesue átédé ewele bonj ábagé bó. Ambǎl melemem ne súu. ¹⁴ Nén ábédé ngen eché élónténé éláán, eché Yesue álúmté ábê bembapεε yǎl á pón dé eché ámáá apuu.

Yesue asédte Petro ké adóó mó

¹⁵ Ade bémáá ndyééd adyé, Yesue asedéd Simón Petro aá, “A-Simón, mwǎn a Jon, edáá me tómaa ábén bembapεε-yε?” Simónε ankwentén aá, “Éε, a-Sǎnj, ebíí wεé ndáá wε.” Yesue anláá mó aá, “Tógén ábém bán bé ndyǎnj ní mbód.” ¹⁶ Yesue ansedéd mó ngen éche élónténé ébε aá, “A-Simón, mwǎn a Jon, edáá me-yε?” Petro antimtén mó aá, “Éε, a-Sǎnj, ebíí wǎ ndáá wε.” Yesue anláá mó aá, “Tógén nímém ndyǎnj ní mbód.” ¹⁷ Yesue asedéd mó ngen eché élónténé éláán aá, “A-Simón, Mwǎn é Jon edáá me-yε?” Yǎl enhóó Petro áte áde Yesue ásédte mó ngen eché élónténé éláán aáken, “Edáá me-yε?” Né-óó, anláá Yesue aá, “A-Sǎnj, ebíí mam mésyǎl. Ebíí wεé ndáá wε.” Yesue anláá mó aá “Tógén nímém ndyǎnj ní mbód. ¹⁸ Ne mbále, nlǎnge wε nén meé, áde ébédé etum, mmǎn epúdé’áá abad, ékǎg-ke kéhéé wεε édáó. Bonj áde wéchunné wésád mekáá, mod ampée awáád wε abad, ákǎn-nε wε wéε wéedá’ é akε.” ¹⁹ (Yesue anhób nê álúmed nyaa e kwééd eché Petro áwǎǎ, álúmed ehúmé é Dyǎb.) Ambíd e nê dóó Yesue álǎnge mó aá, “Hidé me.”

Yesue ne mbapεε awé adóó

²⁰ Dóó Petro ánóné ámbíd bonj ányiné’ nées mbapεε ampée áhídeé bó. Ane mbapεε abédée mbapεε awé Yesue ándǎngé. Móó andyεé Yesue á akéb á pón dé éche bédyágé’áá ndyééd ngukéí, bonj ásédéd Yesue aá ken, nzé-módé ásom mó. ²¹ Anyín áde Petro ányiné-’aá mó, anhób aá, “A-Sǎnj, chán-náa anén mod?” ²² Yesue ankwentén mó aá, “Nzé nhede meé ábê á alongé kǎǎne pón dé eché mépéé, chán nê ánóné wε? Hidé me.” ²³ Né-óó, énkánléd ántinté e bad ábe béhíde’áá Yesue hǎm ásyǎl nén bán ane mbapεε éewáá, kénεε Yesue énkénhóbpe aá, éewáá. Anhób dásǎ aá, “Nzé nhede meé ábê á alongé kǎǎne pón dé eché mépéé, chán nê ánóné wε?” ²⁴ Ane mbapεε mó abíde mbónj áyǎl e nímén mekan, mó-’aá atelé mó ásé. Debíí-’ε bán, kéchéé eché áhóbé édé mbále.

Asóg á kǎlag eché Joné

²⁵ Ekud é mam émpée édé éche Yesue ábélé. Nzé bénhǎb bán bétele’ mésyǎl ásé, ahóg ámbíd e ádínií, nwǎmtan meé né nkǎnsé méekwoǎk éché kǎlag ahé áte.

Kálag e Mbɛltéd níme bembapɛɛ bé nlómag Ndibned ní kálag

Mod awe atelé kálag e Lukasɛ mó atelé-ɛ kálag e Mbɛltéd. Mekan níme enén kálag mékoo'í alúmed áte médií aláa bad ngáne Edáádəŋ éche Esáá énwɔŋgɛnnɛ bad ábe béhídé'áá Yesue ákal nkalanj ní bwám tɔŋgene Yesue á Jerusalem, á mbwóg é Judeya ne Samaria ne á mesóg mé nkòŋsé. Elúmtɛ ngáne adúbe á bad bé Krísto ábédé álóned chòm éche bad bé Israel béndübɛɛ. Enén kálag elúmtɛ ngáne adúbe á bad bé Krísto ábóótédé á Jerusalem ámbíd e mpume níme Krístəə ne ngáne ákíí mebwóg mémpɛe. Atón áde ádɛ etógnén áde enén kálag elúmtɛé ámpɛ ádií nsón níme Edáádəŋ éche Esáá ébeleé. Empɛ ne ngíne ámín e bad ábe bédúbpɛ á mbwɛ ní Pentekos.

Nkabtéd ní kálag

Abonŋen bad ábe békale nkalanj ní bwám 1.1-26

a. Póle e asóg eche Yesue ne ábe Bembapɛɛ 1.1-14

b. Mod awé atédé Judasɛ éché etál nɛŋgáne mbapɛɛ 1.15-26

Nkalanj níme Yesue níkálté á Jerusalem 2.1-8.3

Nkalanj níme Yesue níkálté á Judeya ne á Samaria 8.4-12.25

Nsón níme Paale 13.1-28.31

a. Eke é'só áke dé abel nsón 13.1-14.28

b. Mbom níme bembapɛɛ bé nlómag ne belyáged bé mwembé á Jerusalem 15.1-35

c. Meke níme mélónténé mébe áke dé abel nsón 15.36-18.22

d. Meke níme mélónténé méláán áke dé abel nsón 18.23-21.6

e. Paale adé á mbwóg á Jerusalem, á Kaisaria ne á Roma 21.17-28.31

Tités Dyóbɛ ad mósólom

Edáádəŋ éche Esáá

¹ A-Tiofilos, mod a edúbé, á kálag eché nísébpɛ atel, mentél mekan ásé níme Yesue ámbenlé ne níme áyágté'áá bad. Ambɛl nímén mekan bootya á pónde eché ámbootédte níme nsón, ² káŋne, á pónde eche Dyób dɛmbenlé bonj ápúmɛ. Byánán ápumɛ, ámbenléd ngíne e Edáádəŋ éche Esáá, aláa bad ábe ámpwɛdté nɛŋgáne ábe bembapɛɛ bé nlómag mekan níme bétáŋgéné abel. ³ Bootya áde Yesue áwédé, ápe móom mé e'pun méniin, anlúmed ábe bembapɛɛ bé nlómag yál ngen ne ngen, álúmed nén aá ne mbále módé á alongé. Bényinnáá mó díd ákanlé-ɛ bó tɔŋgene nkamlɛn ní Dyób. ⁴ Pónde póg áde bóɔbɔ bédyáŋkɛ ndyééd, ansím bó etúu áte aláá bó aá, "Nyééhídtɛ á dyad á Jerusalem. Nyésine' nde eché Tités awém aláŋgé nyé aá móhɔbɛ aá móɔbɛ nyé. Ene nde chɔó ménláá'é nyé. ⁵ Jɔne adúsánnáá bad ne mendíb, bonj ámbíd e nguse e e'pun bóɔb, bédusén nyé ne Edáádəŋ éche Esáá."

Yesue apúmmé

(Mak 16.19-20; Luk 24.50-53)

⁶ Pónde póg bembapɛɛ bé nlómag bóɔbe Yesue bɛnladén hóm ahóg. Hée bésɛdté mó bánken, "A-Sán, láa sé. Mmén mesú dɔó wɛbenlé bonj bad bé Israel bəwónj ngíne ámpɛ ákamlɛn echab yál-ɛ?" ⁷ Hée Yesue átimtanné bó aá, "Tités mó abenlad eche ngíne átií pónde ne mekag níme kéchéé ébenlédte. Nyéewóó'é kunze ábíí pónde eche nímén mekan mébenlédte. ⁸ Bonj áde Edáádəŋ éche Esáá épií'é nyé nyéékúd ngíne, hé-'aá nyékanléé bad mekan

míme nyényíné tângene me á dyad á Jerusalem, á mbwóg é Judeya, ne e Samaria esyāāl káǎh nyépē á metóǎg mé nkǒǎsé mésyāāl.” ⁹ Yesue amaá-’áá bǒ aláa nē, dǒo Dyǒb ábélé boǎ ápǔmē ámín. Ade bédii bēnǎné mǒ nē, mbag énkǔtēn mǒ, bēnkényín-naá mǒ ámpē. ¹⁰ Bembapēε bēmbē bētānē mǐd áte bēnǎné’ ngáne Yesue ákagké ámín, dǒo bad bébe ábe bēhéde mbóté éche épúbe’ bēbídé taléd, bétyéém bǒ á nkǎg. ¹¹ Héε ábē bad bébe bésēdtéé bǒ bánken “A-bad bé Galilia, cheé nyétyéémé hén, nyénǎnéé ámín? Anén Yesue awē Dyǒb ábélé boǎ áhídé áfínté echén, ápǔmē ámín, áfím ámbíd melemlem ngáne nyényíné akag ámín.”

Matiasε atédé etǎl éche Judasε

¹² Héε bembapēε bé nlǒmag bēhídté á Ekone é Menzab, bétím ámbíd á Jerusalem. Eché eke ébédé dyam eped é Máyl ehǒg. ¹³ Ade bésǒlé á dyad-té, bēnkē bésǒl á toǎ eche bédyéé’áá áte. Ene toǎ ebédé á esǒǎ é ndáb éche édé ámín. Abē bembapēε bé nlǒmag bēbédéε Petro, Jǎne, Jemse ne Andreyá, Filibe ne Tǒmasε, Batolomyo ne Matyo, Jemse, mwǎn awe Alfǒse ne Simǎne awē anwǒǎ kǎn e alǒn, ne Judasε mwǎn awē Jemse. ¹⁴ Abén bembapēε báyǒgké’áá aladen áte hǒm ahǒg ákáne nchoo ne bebaád, María, Yesue nyaa, ne Yesue baányan.

¹⁵ Mmē mesú mēn, bad ábe bēndūbē Yesue bēnladén áte. Bēbédé dyam mbwǒkel ne móom mé bad mébe. Héε Petro átyéémé ámín áfínté echǎb boǎ áhǒbē áá, ¹⁶ “A-baányan, mekan míme méténlédé á kǎlag e Dyǒb métǎǎgéné alón. Edǎǎdǎǎ éche Esáá énhǒb á’sǒ é pǒndé á nsǎl míme Dabide tângene Judasε awē antómén bad ábe bēnkē Yesue akób. ¹⁷ Judasε abédé nhǒg áfínté e syǎné. Yesue ampwéd mǒ ábel nímén nsǒn melemlem nēngáne ámpwēdté syǎné. ¹⁸ (Mǎné míme ánkudté áyǎle ebébtéd éche ámbenlé, anchanén mǒ etúú. A etúú-te wē dēn-naá ánsǒǎg é dúu, awé-’ε, abum ákán mǒ, mmii mbídté mǒ áwed. ¹⁹ Bad bésyāāl á Jerusalem bēnwǒg ádán akan, né-ǒǒ bēnchǒǎg áde hǒm áwab ehǒb-te bán Akeldama, nédē, ‘Ndǒǒb e mekií.’) ” ²⁰ Petro ambád ahǒb áá, “Nén ábénlédé ngáne éténlédé a kǎlag e ngǎse é Dyǒb nén bán, ‘Ade hǒm áfím e’bwǒgen modmod eelǒǒ’ áhed.’

Éténlédé-’ε nén bán,

‘Mod ampée átéd eche etǎl é nsǒn.’

²¹ “Né-ǒǒ, éhedne’ nén bán dépwēd mod nhǒg. Ane mod atǎǎgéné abé mod awē abágáá ne syǎné pǒndé esyāāl eche echéd Sǎǎ Yesue ne syǎné dékágé’áá mebwǒg ne mebwǒg, ²² bootyaa á pǒndé eché Jǎne ádúsánnáá bad ápe á pǒndé eché Dyǒb dēmbenlé boǎ Yesue ápǔmē. Mǒmpē atǎǎgéné abé mod awē ambé mbǒǎ áde Yesue ámpuú’ε.”

²³ Hé dǒo bēpwédé bad bébe, Josebe awē bēpwǎǎtǎnnáá bán Basabase (béchǎgé’áá mǒmpē bán Justuse) bǒ Matiasε. ²⁴ Dǒo békǎnnéé bán, “A-Sǎǎ ebíí mod asyāāl nlem áte. Lúméd sé mod awē épwédé áfínté e ábén bad bébe, ²⁵ átéd etǎl néε mod a nlǒmag, éche Judasε átédte boǎ mwēn áfímé’ éche eped éche éboǎnéde mǒ.” ²⁶ Né-ǒǒ, bēnsǐd mbambú álúmed bǒ mod awē bēpwēdté. Dǒo mbambú élúmté bǒ ápwēd Matiasε. Né-ǒǒ, bēmbād Matiasε á mesǒǎg mé bembapēε bé nlǒmag ábíníí dyǒm ne nhǒg.

2

1 Ade ngande e Pentekos épédé, bad ábe bédúbpé Krístæ bésyāāl bēnladén áte hōm ahóg. * 2 Abwāg-ābwāg esaád émbíd amín. Ebédé néε ekukud é ngine éche étóme'. Echē esaád énlōn ene ndáb esyāāl áte echē ábē bad ábe bédúbpé bēmbēε áte. 3 Hē dōo bényíné bwēm nēngāne muú nímé nwāgné néε e'chēm ntyéémé mod-téé á nló-mín. 4 Edāádaj éche Esaá émpií bō moosyāāl, mod-téé ábootéd mehób mé bad bēmpēe ahób nímé bēesebpéé ayáge. Edāádaj chōo élyágté'áá bō áhób kéchéé éche bēhóbé'áá.

5 Enén pónidé bad bé Israel ábe békánáá Dyōb bēbédé á Jerusalem. Abén bad bēmbíd mebwóg ne mebwóg á nkōnsé. 6 Awóg áde bēwógé échén esaád, ndun e mod enladén áte wée ábē bad ábe bédúbpé bēbédé. Yāl enkóm bō áte bwāmbwam áyāle ngāne bad ábe bédúbpé bēhóbé'áá ábíníí bad bō mod-téé ácheme' échē ehób. 7 Ne nkōmtēn ní yāl áte, bēnsedéd bán, “Kíné saá á mbwóg e Galilia ábén bad bésyāāl bēbídé-ye? 8 Chán-nō ébēnlédé boj syāā mod-téé awógé' ngāne bēhóbéé éche ehób. 9 Atínté e syāné, baahóg bēbídé á melonj mé Patia, Média ne Elam; melonj mé Mesopotemia, Judeya ne Kapadosia; melonj mé Ponto ne mé Esia, 10 melonj mé Frigia ne Pamfilia, alonj á Egipto ne mebwóg mé alonj á Libia, bēnben ne Sirine syāné bad behóg debídé á dyad á Roma. 11 Atínté e ábén bad bésyāāl donje achyáádté ne bad bé Israel, ábíníí-ε bad ábe bēesē bad bé Israel ábe bēhíde' adúbe á bad bé Israel. Syāné bad behóg debídé á alonj á Krēt ne á alonj dé Arebia boj kénē, syāné mod téé awóge ngāne bēhóbéé áwe ehób-te ndāle é mekan éche Dyōb ábélé.” 12 Yāl enkóm bō áte bényāg-ke bwāmbwam, bésēdté nhóg ne aníníí bánken, “Chán nén ádíí-ye?” 13 Kénē, donje á bad bēwélé'áá bad ábe bédúbpé, bēhóbē bán bémáá mím amwé.

Póle eche Petro

14 Héε Petro átyéémé amín átínté e ábíníí bembapeε bé nlomag dyóm ne nhóg, áchāgté ehób, álāngē ndun e mod echē embé áhed áá, “A-baányaj bé Israel ne nyé baasyāāl ábe nyédyεε á Jerusalem, nyélām metúu rílāa nyé ngāne nén ádíí. 15 Abén bad bēemwédéé mím ngāne nyéwēmtanné. Bín é'díi bōob ngāj abog é mbwεmbwε ngēn. 16 Boj nén ábēnlédé ntíined e'e'yale ábe nkal é edāádaj Joel ánhōbpé áá,

17 Dyōb áhóbé nén áá,

‘A e'pun bé asóg,

mēlōm échēm Edāádaj éche Esaá épíi moosyāāl.

Abén bán bé bebaád ne bé baachóm bēhóbē mam níme mébēnléd á'sō é pónidé.

Echén kódebad ényīnē ndóg éche éhúú ne mε,

ábēn bechun bé bad-te bēnanjé nló.

18 Nē dēn-εé mébēnlé.

Mēlōm échēm Edāádaj nímé mesú, épíi ké ábēm bembāledε, bebaád ne baachóm,

boj bēhóbē mam níme ríhúú ne mε, níme mébēnléd á'sō é' pónidé.

19 Mēlūmēd menyáké ádyōb

nlúmed-te e'chemléd á nkōnsé.

Mekíí mésyógé, muú ríchodēn, mwēntud-te mbíde'.

20 Etondεε ákwε ehíntēn,

ngōn-ne éyāg néε mekíí.

Mmén mekan mébēnléd epun embáá é ehúmé é Sānjú édēhób bán épag.

* 2:1 Nzé móom mé e'pun métáan méntōm ámbíd e ngande e Nnyíme-ámín dōo enén ngande ébágáá. Echē epun chōo bad bé Israel bēdyágé'áá ngande e mpád ní bwēm.

21 Ene póndé kénzée awé akwenténé aá Yesue adé mó Sánjgwée ákúd e'soosoj.'

22 Petro ambád ámpē aá, "A-bad bé Israel, nyélám metúu nyéwóglēn chōm eche rihééé ahób. Dyōb dēmbēl Yesue mod a Nazaret ábēl ndale é mekan mé menyáké ne e'chemléd álúmed nyé nén aá mó mwēn-neé mólómē mó. Nyébēn nyébíí nē bwám áyāle nén átínté echēn dōō nē dēmbēnlédte. 23 Dyōb dēmmad abíí, ámād-te atíí nén aá nyéwúu Yesue abe áde nyēmbē mó á mekáá mé bad bé ekoyí, bonj bēbōmē-'e mó á awōg. 24 Bonj kénē, Dyōb dēmpuúú mó, ahúd mó á metuné mó kwééd, áyāle kwééd eéhele'aá-se éhanj mó. 25 Dabide anhób tǎngene mó aá,

'Nnyíné'áá Sánjgwée áwēm á'sō-te póndé ésyāal.

Adé mé á ekáá émbáá, né-óó, meētāgēē áte.

26 Nē ábélé nlóné ne menyinje

nkale-'e póle ne menyinje mésyāal.

Echem yāl-le ámpē éwāle e'lyóg bé nlém abé áde ndíí á alongé.

27 Ayāle wéemwaa-se edáádān echēm émāānēd á mbwóg e kwééd, wéemwaa-'e wē ndim nīme awōñ mbāledē nībōó á soñ-tē.

28 Elúmté me menzii nīme nīpēene' alongé, abé áde wēbēē-'e me á akéb mēbē menyinje.' "

29 Petro ambád ámpē aá, "A-baányan, nlanje nyé ne aláa dēn nén meé Dabide awesyānē sáá ambáá, anwé. Bénlīmē mó, echē soñ edé-'e hén káāñne chii. 30 Dabide abedēe nkal é'dáádān, ambíí-'e chōm eche Dyōb dénhōbpē áá móōbe mó. Dyōb dēmmwē melé nén aá móōtéd mwān á mbyaa nīme Dabide móbēl mó kāñ melemlē nēngāne Dabide ámbēē kāñ. 31 Dabide ammād anyín á'sō é' póndé, dyam áde Dyōb débenlé, né-óó, anhób mam tǎngene mpuu nīme Ane-awē-Béwógté. Anhób aá,

'Dyōb dénkēmwaá aá ámaaned á mbwóg e kwééd,

ndim ménkēmbōó-aá mó á soñ-tē.'

32 Ane Yesue mó-'aá Dyōb ápuúdté, sé moosyāal sédē-'e mbōñ bán apuúdé.

33 Dyōb ábágé mó atíí dé edúbé áwe ekáá émbáá. Abagé-'e mó Edáádān eche Esáá eche ánhōbpē áá móōbē mó. Yesue mó-'e ábágé sé echē Edáádān, chō-'aá ékás bonj nyényínē', nyéwōgē-'e kéchéé echē ébenlad chii. 34 Debíí nén bán Dabide enkēmpuméé, bonj kénē anhób aá,

'Sāñ Dyōbe anláá awem Sánjgwée aá,

Dyēé áwēm ekáá émbáá,

35 káāñne á póndé echē mébenlé bonj ékōgtéd ábōñ bad bé ekoyí ámīn ne mekuu.' "

36 Petro ambád ahób aá, "Né-óó, nyé bad bé Israel bésyāal nyékoñ abíí nén bán anén Yesue awé nyébómme á awōg mwēn-naá Dyōb dēmbēnlé ábē Sánjgwée mó-'aá adé Ane-awē-Béwógté."

37 Awóg áde ábē bad béwógé póle eche Petro, entagéd bó á mewēmtēn-tē bwāmbwam. Héé bésēdteé Petro ne abíníí bembapēé bé nlomag bánken, "A-baányan, cheé-ō sētánjéne abel?"

38 Petro antimén bó aá, "Nyémod-téé nyétimēn Dyōb, nyéte de alongé dé mbēb bonj nyékud edusen á dín áde Yesu Krístā, ábel nén Dyōb álagšen nyé mbēb Dyōb débē-'e nyé echē nde, Edáádān eche Esáá. 39 Nyébíí nén bán chōm eche Dyōb áhóbé aá móōbe nyé édíí áyāl echēn ne áben bán ébē-'e ké áyāl e bad ábe bédē nchabnede. Edé ne moosyāal awé Sánjgwée ádeed Dyōb, áchénlé ábē ne mó."

40 Petro anléb bó, aláá-'e bó mekan mémpēe hiin. Ansím bó etúu áte ahób aá, "Mod-téé ásoñ áde alongé, ésebē nē, né Dyōb dékōgsēn nyé melemlē

ngáne ákǝgsɛnnē enén nyonǝɛl e ebébtɛd.” 41 Bad híin béndübē dyam áde Petro ánhǝbpē bédusén-ne bó. Mmē mbwε mesonǝgé mé bad níme mémɛbád ámín e bad ábe béndübē, mébéde dyam e'kálé é'láán. 42 Bɛmbanē nlém áyáge mekan níme bembapεε bé nlómag béyágté'áá bó, bébé-'ε nlatén ne bad ábe bédübpé Krístaa. Bóɔbóó békánnē', bédyáǝ-ke ndyééd hóm ahóg.

Nlatén mí bad ábe bédübpé

43 Bembapεε bé nlómag bébélé'áá menyáké, bélümtē-'ε e'chemléd híin. Kénzée awé annyín antágé nsal áte. 44 Bad bésyáál ábe béndübē Yesue bémbē békεεne' nlatén á'só. Chǝm-té-'ε éche mod ánwǝngē ébéde é moosyáál. 45 Bésómáá-'áá bwēm, békáb ne mod-té ngáne ántǝgnēnnē. 46 Béyǝgk'é'áá aladén hóm ahóg epun-té á Ndáb-e-Dyǝb ákáne. Bédyáǝg'é'áá ndyééd hóm ahóg áwáb mendáb ne nlém nhóg ne nyinyǝge mésyáál. 47 Békéné'áá Dyǝb, bad bésyáál béwóón-ne bó nlém mí bwám. Epun-té-'ε Dyǝb ábádáá bad ábe békúdé e'soósǝn ámín e mesonǝgé mé bad ábe bédübpé.

3

Petro áchǝnté mod awé awédé epεd

1 Mbwε nhóg Petro bó Jǝn békágé'áá á Ndáb-e-Dyǝb. Nén ábéde á ngǝn éláán é müte, pónde éché bad béyǝgk'é'áá áke á mekáne. 2 Mod nhóg mó-'ε ambé á mmwε mé eyáde é Ndáb-e-Dyǝb. Béchágé'áá níme mmwε bán, Mmwε níme Mbóó. Ane mod anwé epεd se áde béchyáá mó. Epun-té bépémé'áá mó, bébānē mó á mmwε hē, áchǝmē mǝné wεε bad ábe békágé'áá á Ndáb-e-Dyǝb. 3 Anyín áde ányíne Petro bó Jǝn bésóle' á Ndáb-e-Dyǝb-te, anchóm bó nde. 4 Dóó bénǝnεé mó chóón, boǝ Petro áhǝbē áá, “Nǝné' sé!” 5 Héε ane mod ánéne bó ne mewémten nén áá móóküǝ chǝm áwáb. 6 Dóó Petro áhǝbēé áá, “Meewóó'é mǝné ké nhóg boǝ chǝm éche níwóó chǝm mébéé wε. A dín áde Yesu Krístaa á Nazaret, hidé ásē, ékag!” 7 Dóó Petro áchǝngé ane mod ekáá émbáá, boǝ áwǝngān mó átyéem ámín. Abwǝg-ábwǝg mekuu ne mekǝge níme ane mod ménwédned. 8 Anhǝb, atyéém ámín, ábootéd-te áke. Ansól á Ndáb-e-Dyǝb ne Petro bó Jǝn, ákag, áhebé' ámín, ábagé-'ε Dyǝb mekenag. 9 Bad bésyáál ábe bébéde awéd bényín néε ákagké ákémte-'ε Dyǝb. 10 Bénchem mó bán mó abéde mod awé adyéé'áá á Mmwε níme Mbóó ní Ndáb-e-Dyǝb áchǝmē bwēm. Yál enkóm bó áte, bébé-'ε menyáké ne dyam áde ábénlédé ne mó.

Pále eche Petro áhǝbē á Ndáb-e-Dyǝb

11 Yál enkóm bad bésyáál áte ábe bémbē á Ndáb-e-Dyǝb. Né-óó bényǝgéd béke bétán Petro bó Jǝn á abebpé á Ndáb-e-Dyǝb áde béchágé'áá bán Abebpé áde Solomonε. Ene pónde ane mod awé Petro bó Jǝn bénchóódté, ambé áhídé bó. 12 Ade Petro ányíne ábē bad, anláá bó áá, “A-bǝnné bé Israel, cheé ékás boǝ nén ákǝmté' nyé yál áte? Chán-nǝ nyénǝnεé sé né? Nyéwémtan nén bán échéd ngine chén, ké'ε asǝn áde sésáá á'só é' Dyǝb dóó ákás boǝ sébel anén mod ábootéd áke-ye? 13 Dyǝb áde Abrahame, Aisige ne Jakǝbe bébenléé, néde Dyǝb áde ábǝd betaa, álúmté ehúmé éche awe mbǝledé Yesue. Nyémbē mó á mekáá mé benkamlenε, nyébǝn-'ε mó áyál á'só wεε Payledε. Ké áde Payledε ánwémtenné mó atede, nyémbé nyébǝn mó áyál. 14 Abéde mod awé asáá, abé-'ε ane awé ábele mekan níme métǝngénε, boǝ nyémbǝn mó áyál. Nyéntím nyécháá' Payledε bán áchenned nyé mod awé awúé' bad. 15 Né-óó nyénkǝn béwúú mod awé apiinad bad alongé á mbále, boǝ Dyǝb dǝmpuúdté mó. Sébén sényínné níme mekan díǝ. 16 Anén mod awé nyényíneé nén, awé nyébíí-'ε bwám, ngine éché dín áde Yesue áwóó ne adúbe áde áwóó ne adúbe áde

áwánlè áyàlè ádè òfin, dọ́o ábágé anén mod awé anwé eped ngíne, ádí-d-ṭe mó bwám. Nyé bèn nyényíné-’ε.

¹⁷ “Bọ́b-paó, a-baányan mbíí nén mée, kéchéé éche nyáábe áben belyáged nyembenlé Yesue, nyembéì chọ́ áyàlè nyènkembíí’ é chọ́m éche nyébeléé. ¹⁸ Kénée ébénlédé-’aá nê, Dyóòb dèn dọ́o álonté ábè e’yale se’ bọ́od áde anlāá’ é bekal bé’daádàṅ bésyāal aá béhòb bán Ane-awé-Béwógté àkùd metake. ¹⁹ Né-óó, nyétede áden abé dé mbéb, nyétimen Dyóòb ábèl bon ábóded nyé mbéb. ²⁰ Nzé nyébelé nê, né pónde épè echè Sàngwéé áhóódté nyé nlem. Ene pónde-’aá àlómē nyé Ane-awé-Béwógté, nédè Yesue, awé ápwédté nyé. ²¹ Yesue atáṅgené asébe dé adyee ádyóòb kááṅ pónde épe echè Dyóòb déhàṅlénne mekan mésyāal bon métim ekáólé. Nén dọ́o Dyóòb dèmbenlé se’ bọ́od aá bekal bé’daádàṅ ábè bésaá beláa bad. ²² Mosée mwèn anhób aá, ‘Sàngwéé awé adé áden Dyóòb ápwéde nyé nkal é’daádàṅ áfinté e ábèn bad melemlem née me. Nyébel chọ́m ésyāal éche álángé nyé aá nyébel. ²³ Kénzée awé eewógne ane nkal é’daádàṅ, Dyóòb déhùd mó áfinté e bad bé Dyóòb abóded-ṭe mó.’ ²⁴ Bekal bé’daádàṅ ábíníí àmpè bootya Samwéle ne ábè bémpe ámbid echè, bó moosyāal bènwalé nlébtéd, béhób-pe mekan nime mēbenléd nímén mesú. ²⁵ Dyam áde Dyóòb dénhòbpe mbwiined ne bekal bé’daádàṅ ábédée áyāl echèn, nyémpè nyéwóó-’ε akab áyàlè melè nime Dyóòb démmwēe ne ábèn betaa. Dyóòb dénlāá Abrahamé aá, ‘Mēnaméd moonyon asyāal á nkòṅsè mbwiined ne nímòṅ nchyaátén.’ ²⁶ Né-óó, Dyóòb démpwéd awé mbaledé. Ade ápwéde mó, áwèn dọ́o ànsèbēé mó àlóm ànamed nyé ábèl áde ábenlé bon nyétede nímèn mbeltéd mé mbéb.”

4

Kóte ekáádté Petro bó Jṅn

¹ Petro bó Jṅn bédii békánlè’áá bad mekan, dọ́o nguse é beprise ne mod ambáá a plúse a Ndáb-e-Dyóòb, ne nguse e Besadusia bépédé wée bémbeē. ² Bènlín áyàlè ábè bembapere bé nlomag bébe béyágté’áá bad bán Yesue apuúde, éche élúnte nén bán bad ábè bewardé bēbē á alongé àmpè. ³ Bènkòò Petro bó Jṅne béhé bó á mbwage. Ngáne bín bémmdatè ahín, bémbeé áhed kááṅ ne mbwembwé. ⁴ Kénée bènkbòpè Petro bó Jṅne, ndun e mod eche enwóg mam nime békánlè’áá bó, endúbe. Mesongé mé bad ábè bédúbpé mēchāgè mēpè dyam e’kálé é’ bad é’taan.

⁵ Née bín é’sángé, benkamlene bé Israel, bad bémbaá bé dyad ne bemelēde bé mbéndé bēnladén áte á Jerusalem. ⁶ Anase awé abedé prise ambáámbáa ambé áhed, ne Kaifase, Jṅne, Alésandaa ne bad bémpee ábè bédé á túmbé echè Prise Ambáámbáa. ⁷ Béntíí Petro bó Jṅne áwab e’só-te, bon bésēdté bó bánken “Chán nyémwéde anén mod awé anwé eped bwám adid? Ngíne ne òfin áde nzéé nyébénlédé?” ⁸ Héé Edáádàṅ éche Esáá épíídé Petro, élon-ne mó áte. Dọ́o áhòbée aá, “A-benkamlene ne bad bémbaá bé dyad, ⁹ nyéchégè sé hén chíí ákáád sé áyàlè mbon nime sébénlé anén mod awé anwé eped ne ngáne ámwéde bwám adyee. ¹⁰ Nyé bad bé Israel nyébíí-óó nén bán anén mod awé atyéémé nyé á’sò-te adyee bwám á ngíne e òfin áde Yesu Krístə, mod a Nazarét. Nyémbomé mó á awog bon Dyóòb dēmpuúid mó. ¹¹ Mó adé ane awé éténlédé á kálag e Dyóòb áyāl echè nén bán, ‘Aláá áde belón bé ndáb bēnchenéé dọ́o áfímé aláá dé etógnén.’

¹² “E’soóson béesaá ne mod ampée éetóméé Yesue, áyàlè òfin démpēe déesaa á nkòṅsè-te wén áde Dyóòb ábágé moonyon áde atáṅgené syāné ason.”

¹³ Bɔɔb-pɔɔ, yǎl enkóm bad bé kóte áte ányín nén bán Petro bó Jɔne béhóbé ésebán mbwóg ké nhóg rídé bó áte. Bénsɔntɛn-ne nén bán bédii bad bé ngên ábe béeyágké kálag embáá. Dɔɔ béchéme nén bán bóɔ bébáge'áá pónde ésyāal ne Yesue. ¹⁴ Bon ngáne bényinné néε mod awé Petro bó Jɔne béchoódté átyéémé áhed ne bó, dyam dénkɛmbonjé bó ahób. ¹⁵ Né-ɔɔ, bɛnlāá bó bán bébid á ndáb e kóte. Bébidé-'áá bó, bèn ne bèn bébootéd akal, ¹⁶ bésɛdté bánken, “Chán débenlé ábén bad? Moosyāal á Jerusalem abii áá bóɔ bébéle enén ndale e menyáké. Deéhɛɛ-se dehób bán béebelé. ¹⁷ Bon detánjéné ábén bad etúu asím áte nén bán bésɔg bad akale tǎngene Yesue, ábel bon nímén nkalɔn méekanlád se nkaǎ á'sɔ.” ¹⁸ Dɔɔ béchénlé bó ámbid ámpɛ bon bésímé bó etúu áte bán béehédé awóg ámpɛ mbéd néε béhóbé ké'ε béyágté á dín áde Yesue. ¹⁹ Bon Petro bó Jɔn bɛntimtén bó bán, “Nyé bèn nyéhób chóm-éé étánjéné á'sɔ é' Dyób. Awógen nyé káa áwógen Dyób? ²⁰ Ayāle sé pen sééhɛɛ-se sédtb nsál bán séekanlé mam níme sé bèn sényinné díd séwógɛne etúu.” ²¹ Bad bé kóte bényáǎg bésím bó etúu áte ngíne ngíne. Ámbid ené bɛnchené bó, áyāle bɛnkényinné nzii eché béhele békógsén bó áyāle bad bésyāal békémté'áá Dyób tǎngene dyam áde ábɛnlédé. ²² Mod awé menyáké mɛmbɛnlédte áyál bon ádyɛɛ bwám antóm móom mé mwɛ méniiin.

*Bad ábe bédúbpé békánné bán
Dyób ábe bó e'wéd bé nlém*

²³ Ade bad bé kóte bétédte Petro bó Jɔne, bɛnkɛ echon é bad bé Krísto atán, béláá bó mam níme beprise bémbáá ne bad bémbáá bé kóte bélanjé bó. ²⁴ Ade ábɛ bad bé Krísto béwóge nɛ, bɛnlád nsál ákáne. Bɛnlāá Dyób bán, “Titée, wɛ awé eháge nkɔn ní mín ne rí sé, edib é nkwe ne bwém é'syāal ábe é'dé bó áte, ²⁵ wenlóm Edáádǎj éche Esáá wéε echéd sǎj ambáá Dabidɛ, awón mbáledɛ wéé ébel áhób ábén e'yale nén áá, ‘Cheé ékáá bon bad ábe béesé bad bé Israel béliε' bwámbwam? Cheé ékáá-'ε bon bad bébéle e'háké ngên?

²⁶ Kǎj é nkɔnsé élade yǎl, bɛnkamlɛ-ε ámpɛ békóbe mbom átánjɛn Sǎj Dyóbɛ ne Ane-awé-Awógté.’

²⁷ Ebɛnlédé nɛ dɛn. Hɛradɛ bó Pontus Payledɛ bɛnkɔb mbom á dyad-té hén ne bad ábe béesé bad bé Israel ne belyáged bé bad bé Israel. Bɛmbɛl nɛ áhage Yesue awón mbáledɛ awé Asáá awé Ewógté. ²⁸ Bɛnkɔb mbom ábel mam níme mmón wɛmmádté atii ne echon ngíne á'sɔ é' pónde mɛbɛnléd. ²⁹ A-Sǎj, bɔɔb-pɔɔ, mmón énon akím áde békíméé, ébe sé ábón bɛmbáledɛ nlém ákal échón eyale ésebán séwóge mbwóg. ³⁰ Lúméd echon ngíne édidɛ bad bwám. Ebel-lɛ séhel e'chemléd ne menyáké ábel á dín áde Yesue, awón mbáledɛ awé asáá.” ³¹ Bémáá-'áá akáne, hóm áde bɛnládné áte ánǎjned. Bó moosyāal bɛnlón ne Edáádǎj éche Esáá bébootéd-tɛ eyale é Dyób akal ésebán mbwóg rídé bó áte.

Bad ábe bédúbpé bébɛle mekan néε mod nhóg

³² Bad bésyāal ábe bédúbpé bɛnwón nlém nhóg ne mewɛmtɛn mehóg. Modmod eehóbé'áá áá móo mówɔɔ échén ké'ε échínii bon bwém é'syāal bémbɛ bó ntéd. ³³ Bɛmbapɛ bé nlomag bémbɛ békálé' ne ngíne esyāal nén bán bédé mbón nén bán Dyób ápuúdté Sǎngú Yesue. Dyób-pe démbád bó nsímé ábe ámín e nsímé. ³⁴ Modmod eetóge'áá chóm áftinté echáb. Pónde ne pónde té bad ábɛ bɛnwón e'túu ké'ε ndáb bésómé'áá chó, bɛpɛn níme mɔné, ³⁵ bébɛ bɛmbapɛ bé nlomag, bó-'ε bétédé'áá békáb ne mod-téé ngáne ántógnɛnné. ³⁶ Nɛ dɔɔ Josebɛ, mod a túmbé e Levi awé béchyáá á alonj á

Sayprus ámbenlé. Bembapεε bé nlómag béchágé'áá mó bán Banabase, (nédē mod awē awéde bad nlém á abum.) ³⁷ Ansóm etúú, atéd nímē mōné, ábe wée bembapεε bé nlómag.

5

Ananias ne Safiraa

¹ Mod nhóg abédē bán Ananiasε, mwaád-te bán Safiraa. Bómpē bénsóm donge á bwēm ádāb. ² Boη ankoó donge á mōné ámbíd, mwaád-te ámpē ámbíi. Ananiasε ampεén mōné níme ménlyǵ ásē wée bembapεε bé nlómag. ³ Hée Petro álanǵεé mó nén aá, “A-Ananias, cheé ékáá boη ehé Satane etál wée ásol wε á nlém-tē. Bǵǵ-bǵǵ, abelé wε ekánlé Edaádǵ ehé Esáá metóm akoo áde ékǵǵε eped é mōné níme ésómné bwēm. ⁴ Edéhób wē mósóme' etúú ébédεε echon, áde émáá'-ε chós asóm ámpē, mōné nímed níbédεε nímdǵ. Cheé ékáá boη etíi áwǵǵ nlém-tē wée móbel enén ndín e akan? Saké moonyon ékánlé metóm boη Dyǵb dǵǵ ékánlé metóm!” ⁵ Awóg áde Ananiasε áwógé nén, anhún ásē, awé'-ε. Mbwóg ní ngine ménkǵb bad bésyǵál ábe bénwǵǵ ádén dyam. ⁶ Kódébad émpǵ áhed, bétéd mó ndim, békanǵ mó béke bélime.

⁷ Dyam háwa éláán ámbíd enē, Ananiasε mwaád ampǵ, enkémbíí'ε pen dyam áde ábénlédé. ⁸ Petro ansedéd mó aá, “Láá me, mōné nísyǵál mén níme nyékúde áyál é etúú ehé nyé awon nchóm nyénsómmē-ye?” Safiraa ankwentén mó aá, “Eε, nísyǵál mē.” ⁹ Dǵǵ Petro álanǵεé mó aá, “Cheé ékáá boη nyékágé' Edaádǵ ehé Sǵǵgwée? Nōné', bad ábe bélimmé awon nchóm bǵǵ bédé á mmwε níníi, bétéd-te wémpē ndim hē bǵǵb.” ¹⁰ Abwǵǵ-ábwǵǵ ane mmwaád anhún ásē á'sǵ-te wée Petro, awé'-ε. Eché kódébad énsál á ndáb-te bényín bán amaá awé. Dǵǵ bébídne mó ndim á ebwǵǵ béke bélime á nkǵǵ ní soη wée nchóm. ¹¹ Mbwóg ní ngine ménkǵb mwembé nísyǵál ne bad bésyǵál ábe bénwǵǵ ádén dyam.

Bad bé nlómag bébélé menyáké híin

¹² Bembapεε bé nlómag bébélé'áá e'chemléd ne menyáké híin áfínté e bad. Bad ábe bédúbpé'-ε béyǵǵké'áá abom née mod nhóg á Abepé á Solomone á Ndáb-e-Dyǵb. ¹³ Kénεε bad béchágé'áá bó dín á bwám, bédíi bébaá'áá bó alaten. ¹⁴ Boη kénē, ekud é bebaád ne baachóm ábe bédúbpé Sǵǵǵú Yesue, básilé'áá áwǵǵ nlatén, mesongé mé bad ábe bédúbpé níchágke'. ¹⁵ Mekan níme bembapεε bé nlómag bébélé'áá ménkǵǵ bad bépémē bad bé nkole bébanné' bó á nkǵǵ ní nzii á menǵǵ ne á e'búm mín. Bébéle'áá nē ne mewémten nén bán, nzé Petro atóme' ké tómén échē edaádǵǵ éhún bó á yál bédyǵε bwám. ¹⁶ Ekud é bad émbíd kǵǵǵne á myad níme méde benben ne dyad á Jerusalem. Bénwǵǵé ábǵǵ bad bé nkole áyál ne bad ábe e'daádǵǵ bé mbéb é'tágté'áá. Bembapεε bé nlómag béndid moosyǵál bwám.

Béhédé bembapεε bé nlómag á mbwǵǵ

¹⁷ Ene pǵndé'-áá prisε ambáámbáa ne échē echon é bad nédē, bad bé epepé é Besadusia bémbē kǵǵǵí bwámbwam ne bembapεε bé nlómag. ¹⁸ Bénkǵb bembapεε bé nlómag, béhé bó á ndáb e mbwǵǵ níme níde á dyad té. ¹⁹ Boη nímdē nkuu, ángel e Sǵǵǵú enhyé ekob é mbwǵǵ adibe ebídéd-te bó. Enláá bó aá, ²⁰ “Nyékag á ndáb e Dyǵb, nyélanǵe' bad mam mésyǵál tǵǵǵene ádén alongé dékǵǵlé.” ²¹ Bembapεε bé nlómag bénwǵǵǵen ene ángel. Bín é'sǵǵǵé-áá, béke básál á Ndáb-e-Dyǵb, bébootéd bad ayáged.

Ene pǵndé'-áá prisε ambáámbáa ne échē echon é bad, bénchéle mbom ní mbwǵǵ níme ménlǵd belyǵged bé Israel bésyǵál. A mbom hē dǵǵ bélóme

nlébtéd á mbwɔg nén bán bépeɛn bembapeɛ bé nlómag áwāb. ²² Boŋ áde sánze épédé á ndáb e mbwɔg, bénkəntánné bembapeɛ bé nlómag áwəd-te. Né-ɔ́ bəntúm ámbíd, békə bəláá ábē bad á mbom bán, ²³ “Səpédé á ndáb e mbwɔg, sətáné ngáne bépéné chí hóm ásyā́l. Bad ábē bənəne’ mbwɔg-kə bó moosyā́l bédé wɛɛ mod-té ánənɛ́ mmwɛ mé e’ké. Boŋ ádē sédíbpé ekob, séetánéé mod ké nhóg áwəd-te.” ²⁴ Ade mod ambáá a plūse é ndáb e Dyöb ne beprise bəmbáá bəwógé nē, bényāg, bánken “Chán nén ádíí?” ²⁵ Hē dɔ́ mod nhóg ápédé áhed boŋ álanǵé bó aá, “Nyébíi nén bán bad ábē nyénhɛ́ é mbwɔg, bédé á Ndáb-e-Dyöb bəyāgté’ bad.” ²⁶ Dɔ́ mod ambáá a plūse é Ndáb-e-Dyöb ábíde ne ábē bad, boŋ békə békóbē’ bembapeɛ bé nlómag, bépɛnɛ́’ bó. Boŋ pən bénkənkóbənné bó ewanǵe áyāle bəbáá’ áá bán bad ábē bəmbə́ áhed bəlūm bó meláá.

²⁷ Bənsālən bó á ndáb-te, bətíi bó á’só é’ mbwɔg. Hē dɔ́ prise ambáámbáa ábóótédé bó akáad, álanǵé bó nén aá, ²⁸ “Sənsím nyé etúu áte nén bán nyéekɛnɛ́’ ayāge áde anén mod á’só ámpɛ. Bɔɔb-pɔ́ɔ, Nyénəne’ chíom-éé nyébélé. Nyébélé moosyā́l á Jerusalem awógé ádén ayāge. Nyéhede-é kwééd eché abán áwəd nló.” ²⁹ Hɛ́ Petro ne ábínií bembapeɛ bé nlómag bétimtanné bó bán “Dyöb dɔ́ sətāngéné awógen, saké baányon. ³⁰ Ade nyémáá Yesue abome á awɔg, nyéwúú-’é mɔ́, Dyöb áde ábəd betaa, dɛmpuúid mɔ́. ³¹ Dyöb dənchāgəd mɔ́, ábānɛ-’é mɔ́ á ekáá é mbáá nɛ́ Nlyāged ne Nsoode. Ambəl nē ábəl boŋ álumed bad bé Israel nzii eche bəchenéé ádab abé dé mbéb boŋ Dyöb álagsén bó. ³² Sébən sényínne nímén mekan díd. Edəádəŋ éche Esáá chímpɛ ébíde’ mbón. Chí-’aá édé ndɛ eché Dyöb ábageé bad ábē bəwógne mɔ́.”

Elébé eche Gamaliel

³³ Ade mbwɔg eche endyɛ́é ásé éwógé nē, bənliŋ bwāmbwam kóəŋ bəhedé-’é bán bəwúu bembapeɛ bé nlómag. ³⁴ Boŋ mod a mbwɔg nhóg ántínté echáb, awé bəchágé’ áá bán Gamalielɛ antyéém ámin. Anén mod abédɛɛ Farisia, abé-’é meléede a mbéndé awé bad bəsyā́l bəbágé’ áá edúbé bwāmbwam. Anhób aá bésébe bəbíden ábē bembapeɛ bé nlómag á ebwɔg. ³⁵ Dɔ́ álanǵé bad bé mbwɔg aá, “A-baányan bə Israel, nyétéd pónde ne chíom-éé nyéhedeé ábén bad abəl. ³⁶ Eéchābɛ́ áte áde mod awé bəchágé’ áá bán Tiodase ábídáá dúu, ákumé’ ekáá á tál aá módé mod. Bad ábē bənhíd mɔ́ ámbíd bəbédé dyam mbwókel éniin. Boŋ kóəŋ ne á asóg bənwúu mɔ́, ábē bad-te bəpántéd áte, eché epepé chí-’é ébɔ́. ³⁷ Ámbíd e pónde, mod awe bəchágé’ áá bán Judase mod a Galilia mómpɛ ámbíd á pónde e tóngé. Ambəl ndun e mod enhíd mómpɛ boŋ kóəŋne á asóg bənwúu mɔ́, ábē bad-te bəpántéd áte. ³⁸ Bɔɔb-pɔ́ɔ, áyāle ádén dyam, nlanǵe nyé nén mɛ́ nyétede ábén bad békag, nyéebélé bó dyam. Ayāle nzé édé nén bán nímén ntii ké’ é ádén dyam áhúú ne moonyon, né dən dékwě. ³⁹ Boŋ nzé édé bán áhúú ne Dyöb, né nyéehɛnlé bó dyam abəl, né kóəŋne á asóg nyéenyín bán Dyöb dɔ́ nyétānganné.”

Bad bé mbwɔg bənkób elébé éche Gamalielɛ ⁴⁰ Hɛ́ bəchénlé bembapeɛ bé nlómag bán bésəl á ndáb. Bənküdē bó, bésím-mɛ bó etúu áte bán bəhedeé awóg ámpɛ nɛ́ bétúbéé díŋ áde Yesue. Dɔ́ bétédte bó bán békag. ⁴¹ Bembapeɛ bé nlómag bənsáá á’só é’ mbwɔg. Bəmbə́ menyenge ányín nén Dyöb ányíné aá békwógnédé ákud akwáké á díŋ áde Yesue. ⁴² Epun ne epun-té békágé’ áá á ndáb e Dyöb ne á ndáb é bad, bəyāgté bad, békale-’é nkalan níme Yesue, Ane-awé-Bəwógté.

6

¹ Bɔɔb-pɔɔ, ngáne mesonǵé mé bad ábe bédúbpé méchágké'áá acháge ne acháge, nswan̄ten mém̄bíd áf̄inté e bad bé Israel ábe béhóbé'áá ehób é Grikia ne ábe béhóbé'áá ehób é dyad. Bad ábe béhóbé'áá ehób é Grikia béhóbé'áá bán ábāb bekúd béekudéé akab á mɔnē áde békábpáá bekúd epun-téé. ² Héé bembapεε bé nlómag dyóm ne bébe béladeé bad ábe bédúbpé bésyāāl áte bonj bélāngē bó bán, “Ebooi' é nén bán sétede akal dé eyale é Dyöb ábel bonj sehíde nkabtéd ní mɔnē ámbíd. ³ Né-ɔɔ, a-baányan nyépwed bad saámbé áf̄inté echēn, ábe béwóó edúbé, ábe Edáádəŋ éche Esáá élyāgtéé, bebíi-ε akan, ábel nén sébane nímén ntúí áwab mekáá. ⁴ Ene pónde séēbē eched yāl esyāāl ákáne ne ákal nkalanj ní bwám.” ⁵ Moosyāāl anwóg menyinge ne dyam áde bembapεε bé nlómag bénhōbpē. Né-ɔɔ, bēmpwēd Stefanuse. Abédéé mod awé andúbé bwámbwam. Edáədəŋ éche Esáá-ε élyāgtéé mó. Bēmpwēd káŋne Filibε, Prokorose, Nikanɔɔ, Timone, Pamenase ne Níkolause. Níkolause abédéé mod awé ámbíd á dyad á Antyog, eebédeé mod á Israel bonj antimén adúbe á bad bé Israel. ⁶ Bēmpεēn ábén bad á'só wée bembapεε bé nlómag. Bembapεε bé nlómag bēnkānned bó bebán-ne bó mekáá á nló. ⁷ Né-ɔɔ, eyale e Dyöb émbē ékanlād mbwóg áte esyāāl ékág á'só. Mesonǵé mé bad ábe béndúbé á Jerusalem méchágké'áá acháge ne acháge. Ekud é beprise chópmpē émbootéd nkalanj ní bwám ahíd.

Békóbé Stefanuse

⁸ Bɔɔb-pɔɔ Stefanuse abédé-εé mod awé áde alongé álúmté'áá nsimé ní Dyöb bwámbwam. Awónj ngine ábel ndale é mekan é menyáké áf̄inté e bad. ⁹ Bonj baahóg bēmbootéd mɔ apentēn. Abé bad bēbédéé bad ábe bém̄bíd á echonj é bad éche émm̄entén áke á ndáb e mekáne eche béchágé'áá bán ndáb e mekáne e betāŋ ábe bēnkēmbé betāŋ ámpē. Abé bad bēbédéé bad bé Israel ábe bém̄bíd á myad mé Sirine ne Alexandria. Bóɔbe bad bé Israel bēmpée ábe bém̄bíd á mbwóg e Silisia ne e Asia, bēmbootéd aswan̄ten ne Stefanuse. ¹⁰ Bonj Edáədəŋ éche Esáá émbē mó nyaa e debyéé eche nzé anhób dyam, béhele'áá dó apele. ¹¹ Né-ɔɔ bēns̄l baahóg áte bán béhōb nén bán “Séwógé née Stefanuse ásyāá'ε Mosee, ásyāā-ε Dyöb.” ¹² Né-'áá bēmbenlé bonj békón bad bé dyad, békón bad bēmbáá bé dyad ne bemeléede bé mbéndé. Héé békóbé Stefanuse bonj békēné mó á'só é' bad bé mbwóg. ¹³ Hé-'áá bépééne bad ábíd mó mbónj é metóm. Abé bad bénhōb nén bán, “Anén mod áhōbe' mekan mé mbéb pónde ésyāāl tǵngene Ndáb-e-Dyöb eché esáá ne tǵngene mbéndé eche Dyöb ábágé syáne. ¹⁴ Séwógé née áhōbéé áá ane Yesue, mod a Nazaret, āpāŋ Ndáb-e-Dyöb áhəŋlén-ne e'lem ábe Mosee ályāgnédé syáne.” ¹⁵ Bad bésyāāl ábē bēbédéé á ndáb e mbom bēns̄m m̄id wée Stefanuse. Bényñn̄ née e'só é'peneé mó née e'só é' ángel.

7

Stefanuse abēnlédé myanjó ní bad bé Israel ákáá

¹ Priε ambáábáá anse déd Stefanuse áaken, “Mm̄én mekan bésyāāl nímé ábén bad béhóbé we áyāl, médeé mbále-ye?” ² Dóɔ Stefanuse áboótédé bad bé káansel póle akale. Anhób áá, “A-baányan ne besáá ábēm, nyélám metúu. Dyöb dé ehúmé dēmpíi eched sǵŋ Abrahamε áde ábédé á mbwóg e Mesopotemia, adéhób áá mókag adyεε á dyad á Haran. ³ Dyöb dénlāá mó áá 'Tédé echonj túmbé, éte-de-'ε ádōŋ alonj ékag á ndɔɔb eche mélúmédte we.' ⁴ Né-ɔɔ, Abrahamε antedé ndɔɔb e Kaldeya áhyε ádyē á dyad á Haran. Ámbíd e kwééd eche Abrahamε sáá, Dyöb dēmbēl Abrahamε áke ádyē á ndɔɔb eche

nyédíí áhed nén bɔɔb. ⁵ Ene pónde Dyɔb dénkɛmbaá Abrahamε ké abên á ndɔɔb eche ándáásenné mó. Bon pen Dyɔb dɛnhób nén aá ene ndɔɔb ɛsuuned bɔ níme mbyaa. Pónde eche Dyɔb dénláá-é Abrahamε nê, eenkɛnwáléé mwán ké nhóg. ⁶ Dyɔb dénláá mó nén aá, ‘Mmòñ mbyaa mébɛ beken á alon á bad bémpɛ. Awed-taa bébɛɛ betán, békúd-tɛ metuné etún é pónde eche édé dyam mbwókél é mwɛ éniin. ⁷ Bon mɛkǫgsɛn ádɛ alon á bad áde bébenléé nɛɛ betán. Ambid enê, nímòñ mbyaa mébid á alon-tê wé, bétim áyál e ádén abwóg á hóm, békánné á ðin ádém áhed.’ ⁸ Héε Dyɔb ábélé bon Abrahamε ápɛ á nchemten ne mó tângene ngáne béyagɛɛ bad, nɛngáne e’chemléd bé melé níme Dyɔb ámwédé ne ábɛ bad. Né-ɔɔ, Abrahamε an’yág awe mwán Aisigε ámbid e e’pun saámbé áde béchyáá mó. Aisigε mó-’ε an’yág awe mwán Jakɔbε, Jakɔbε mó-’ε áyág ábe bán dyóm ne bébe ábe bédé ábéd betaa.

⁹ “Ábɛ betaa bɛnwòon mwányan nhóg, Josebε kónji á nlém-tê. Né-ɔɔ, bénsóm mó nɛngáne ntán. Bad ábe bénsómmé mó áwáb, bɛnkɛén mó á alon á Egipto. Bon Dyɔb démbɛ mó ámbid, ¹⁰ ábɛl-le átóm metake mésyáál áte. Dyɔb démbɛl Farao kân e Egipto anwógén Josebε menyinge ábɛ-’ε Josebε debyéé, áde ápédé áwe á’só. Nén démbɛl Farao ambɛ Josebε atii á ngómenaa ámín e alon ne ámín e ábɛ bwém é’syáál. ¹¹ Ambid enê, nzaa e ngine empɛ á alon á Egipto ne á alon á Kanahan. Ene nzaa empɛén metake mé ngine, ábɛd betaa bɛnkɛnwón-’áa ndyééd eche bédyágkɛ. ¹² Né-ɔɔ, áde Jakɔbε áwógé bán ndyééd édé á Egipto, anlóm ábe bán áwed. Nédé ábɛd betaa. Nê dɔɔ ábédé bó ngen e’só áke áwed. ¹³ Ade bán ábe Jakɔbε békíí á Egipto ngen éche élónténé ébɛ, Josebε ampalé yál áte wée baányan. Hê dɔɔ Farao ásónténé tângene túmbé echɛ Josebε. ¹⁴ Né-ɔɔ, Josebε anlyágtén baányan aá beláa saá Jakɔbε, áhyag ne eche túmbé esyáál á Egipto. Bó moosyáál bébédé móóm mé mod saámbé ne bétáan. ¹⁵ Dɔɔ Jakɔbε bó moosyáál békíí á Egipto. Awed-taa mó ne ábe bán, betaa ábe syáné bɛndyéé’é kóón béwɛ-’ε. ¹⁶ Ambid e nê, bɛntéd bó ndim bésúɛn ámbid á dyad á Shekem, belímé mó áwed á ndɔɔb echɛ Abrahamε áchanénné mɔné wée bán bé túmbé e Hamá.

¹⁷ “Ade pónde ékwógé apɛ echɛ Dyɔb délónedtɛ dyam áde ánláá-é Abrahamε aá móbɛl, mesongé níme ábéd bad ábe bébédé á Egipto mémmáð acháge bwámbwam. ¹⁸ Káónne á asóg, kân empɛe echɛ enkémbíí myangó níme Josebε, empɛ á nkamlɛn. ¹⁹ Anwón akwáb tângene ábɛd betaa átagtɛ-’ε bó. Ankân bétédé ábab bán á ebwóg, ábɛl bon béwɛ. ²⁰ Mmê mesú dɔɔ béchyáá Mosεε. Ábédéé mwán awé ambòñ bwámbwam. Bɛntógén mó á ndáb wée saá á etún é ngon éláan. ²¹ Ambid enê dɔɔ bétédte mó á ebwóg-te. Héε mwán a mmwaád awé Farao ádíbté mó, átédé mó ngáne awé mwán, átagné-’ε mó kóón ákwógé’. ²² Bén’yágéd Mosεε debyéé á bad bé Egipto ásyáál kóón ábɛ ndale e mod á nhóbtéd ne á mbeltéd.

²³ “Ade Mosεε ápédé móóm mé mwɛ méniin, mewémten mémpíí mó áke dényin baányan bé Israel. ²⁴ Antán ngáne mod á Egipto átagtɛé mwányan nhóg. Dɔɔ ákíí áhed átimten. Anwóngén mó áwúɛ-’ε ane mod á Egipto. ²⁵ Mosεε anwémten aá ábɛ bad béchem nén bán Dyɔb áhedé mó ábenled áhúd bó á mekáá mé bad bé Egipto, bon bɛnkɛnnyinné nê. ²⁶ Epun éche ébádténé, antán ábɛ bad bé Israel bébe bɛn ne bɛn béwane’. Anhêd nzii eche áyáléé bó ákóm nsan. Dɔɔ álangéé bó aá, ‘Eesaá mbále bán baányan bó nyédíí-yɛ? Chán-nō nyé mod-té áhedéé waáb alógen?’ ²⁷ Bon ane mod awé áhedé’áa waáb alógen nê, antínéd Mosεε á nkòl ásedte mó áaken, ‘Nzé-módé abagé kunze aá ékamlan ne ákáad sé? ²⁸ Ehede mémpɛ awúu ngáne éwúú mod á Egipto chán-e?’ ²⁹ Awóg áde Mosεε áwógé nê, ansòb ákɛ á mbwóg e bad bé Midian. Awed-taa ádyéé kóón bon áchyáá ábe bán bé baachóm bébe.

30 “Ambíd e móom mé mwě méniin dǒo ángel épífidé Moséé á ehýáŋge. Empií mó a muú-te, nímé ménkǒbēn mwā bwel. Nén ábédé benben ne mbǒod e Sinai. 31 Ade Moséé ányíné ádén akan, menyáké ménkǒb mó. Ansíde benben aá móton anon bwām, dǒo áwógé ehób éche Sánǵwéé nén aá, 32 ‘Mée ndé Dyób áde ábǒn betaa, Dyób áde Abrahamé, Aisige ne Jakǒbe bébénlé’áá.’ Ne mbwǒg ní ngine Moséé enkēnchu’ é anon áhed. 33 Héé Sánǵwéé álǵŋgéé mó aá ‘Húd metámbe á mekuu áyāle abwǒg á hǒm áde étyéémé nén ádii hǒm áde ásaá. 34 Nnyíné ngáne ábém bad ábe bédé á alon á Egipto békudeé metake bwāmbwam. Nwógé ngáne bēwennadté dǒo nhyédé bǒ awǒŋgen. Bǒob-pǒo hyāg, mēlǒm wē á Egipto.’ 35 Anén Moséé móo bad bé Israel bémbāŋgē á yāl bon bésedté mó bánken, ‘Nzé-módé abagé wē kunze ákamlen ne ákáad sé?’ Mǒ-’aá Dyób dénlǒmmé ákamlen ne áson ábe bad. Nén dēmbenléd áde ángel émpii’ é mó áde bwel bēnkǒbpē muú. 36 Moséé awed móo ambídén bad bé Israel á Egipto. Ambēl ne e’chemléd áwed ne á Eyake é edib é nkwě. Ambēle menyáké ne e’chemléd áde bébédé á ehýáŋge á etún é móom mé mwě méniin. 37 Anén Moséé móo anláá bad bé Israel aá, ‘Dyób délǒmē nyé nkal é’daǒdǒŋ awě ábíd áfinté echēn melemlem nēŋgáne álóméle.’ 38 Melemlem mé Moséé móobédé nlatén ne ábēd bad á ehýáŋge. Ábédé áwed ne ábēd betaa áde ángel eche Dyób dénlǒmēnnē nlébtéd á Mbǒod e Sinai énhǒbpē áwāb. Mmén nlébtéd nime Moséé ánkudté wēé ángel móo syáné dédii déhídeé.

39 “Ábēd betaa bēnkēnwógénné Moséé, bon bémbāŋ mó á yāl, bétimé bēwēmtān átim ambíd á Egipto. 40 Ade Moséé ályágé adé á mbǒod e Sinai dǒo bad bé Israel bēlǵŋgéé mwānyan Arǒne bán, ‘Bélé sé bwēm ábe bébe nēŋgáne myǒb ábe bēlyāgēd sé áyāle séebii’ é dyam áde ábénlédé ne Moséé awě ambídéd sé á Egipto.’ 41 Héé bébélé chǒm éche éwágné mwān a nyag bon bébootéd e’lém awúu ábe chǒ mende. Bēmbel kǒŋŋe ngande, áwóg menyīŋge ne chǒm éche bébénlé nímab mekáá. 42 Dǒo Dyób ákúnnédé bǒ mbíd bon áchenné’ bǒ ákǎnned ngume éche édé ámín. Ebénlédé ngáne éténlédé á kálag e bekal bé’daǒdǒŋ nén bán, ‘A-bad bé Israel, áde nyémbēé á ehýáŋge á etún é móom mé mwě méniin saké meé nyékwēnlé’áá káa nyétúmmé’áá e’lém ábe mende. 43 Tēnde eché dyǒb áde béchǵgēé bán Molek móo nyémpēmme.

Eidiŋge-’é éche tintine a dyǒb áde béchǵgēé bán Refan chǒs nyéhyǒmnáá. Mmén myǒb móo nyébénlé mekáá bon nyébwǒgkē mebǒbǒŋ. Né-ǒǒ, mēbēn nyé, nlóm nyé hǒm áde áchǎbnédé tómaa alon á Babilǒn.’ ”

44 Stefanuse ambé abád ámpē aá, “Ade ábēd betaa bébédé á ehýáŋge bēnwǒŋ Ehem é Dyób eché élúmté nén bán Dyób áde ne bǒ. Bénlǒŋ chǒ nyaa eché Dyób dénlāā’ é Moséé aá álǒŋ chǒ. Nsáaned nime Dyób délúmēdté Moséé móo ánhídté. 45 Ambíd e pǒndé ábēd betaa bēnkǒb ene tēnde á mekáá nime ábab besáá. Bēnwālē chǒ áyāl áde bǒǒbe Josua békǒbné melon ndǒob eché Dyób dēnnanéé bǒ bad áte. Ene tēnde embé ebé áhed kǒŋŋe á pǒndé eché Dabide. 46 Nsimé ní Dyób níhídé’áá Dabide. Né-ǒǒ, anchǎŋ Dyób aá ábe móo kunze mólǒo Dyób áde Jakǒbe ábénlé’áá ndáb. 47 Bon Solomone, Dabide mwān, móo antím Dyób ene ndáb alóo. 48 Bon kéné Dyób á Ngum éedyēé’ é á ndáb eché baányon bēlǒŋné mekáá. Edé nén ngáne nkal é’daǒdǒŋ nhǒg ahǒbé aá Dyób áhǒbé aá,

49 ‘Nkon nímín móo níde ádēm atii dé nkamlen, nkǒŋsé-’é nǒb wēé nǒbannéé mekuu. Nyaa e ndáb ehéé nyéhele-se nyélóo me? Ké’ é héé mékǒmmēé áte?’

50 Mmén meémaa’ é ábēn bwēm abel-’é? ”

⁵¹ Stefanuse ambád ahób aá, “Nyédii bad ábe béwúú nló áte. Nyèlélé nlem á abum. Nyèkólé metúú áyál e eyale é Dyòb. Nyédii melelem nɛngáne ábɛn betaa, nyètɛngan Edáádɛɛn éche Esáá. ⁵² Nkal é’ d’áádɛɛn ké nhóg alyágé áse awè enkénkúd metake á mekáá nime ábɛn betaa-yɛ? Bénwúú mésɛnzɛ mé Dyòb méseyáál nime se’ boód mɛmbɛl eháɛngé áyál e epɛ éche Ane awè abele mekan nime métɛngéné. Nyé-’ɛ boób nyésómé mós, nyéwúú-’ɛ mós. ⁵³ Nyé bɛnnaa nyèkudé mbéndé éche Dyòb álómé mbwiined ne éche ángɛl boɛ kéné nyèehídeé chós.”

Bélumé Stefanuse meláá

⁵⁴ Ade bad bé mbwóg béwógé mekan nime Stefanuse áhóbé, bɛnlɛɛn bwámbwam káɛɛn yál ésoógé bó áte. ⁵⁵ Stefanuse-’ɛ Edáádɛɛn éche Esáá énlɔn mós áte. Néɛ ánsóné ámln ányínɛ’ ehúmé é Dyòb, ányínɛ’ Yesuɛ ngáne átyéémé Dyòb á ekáá émbáá. ⁵⁶ Dóo áhóbéé aá, “Nyénɔne’, nnyíne’ néɛ dyòb ánédnéde, Mwán-a-Moonyon átyéémé Dyòb é ekáá émbáá.” ⁵⁷ Héɛ bad bé mbwóg béhédé esaád é ngíne békútɛn-ne metúú ne mekáá boɛ bó moosyáál bébɔnlád mós. ⁵⁸ Béndol mós bésyɛɛngéd mós á dyad-té, bébootéd mós meláá álúm. Bad ábe béntyéém mbóɛn ákógsɛn Stefanuse bénhúd mímáb nkob áyál béke bébané á’sɔ-te wéɛ kódemod póg bán Soolɛ ánsone bó. * ⁵⁹ Ade béluméé Stefanuse meláá nɛ, ankané aá, “A-Sánjú Yesu, mmɔɛn kób échɛm edáádɛɛn.” ⁶⁰ Dóo ábwógé mebóbɔn boɛ ákánté ehób ámln aá, “A-Sán, lagsɛn bó mímén mbéb nime bébɛléɛ.” Amaá-aá ahób nɛ, awé-’ɛ.

8

¹ Soolɛ abédé áse ákwɛntɛn-ne aá béwúú Stefanuse.

Metuné mébɛlé Ebese épántédé áte

Eché epun chɛn mwembé mé Jerusalɛm mɛmbootéd metake mé ngíne akud á mekáá mé bad bé Israel. Bad ábe bédúbpé bésyáál bémpántéd áte á mbwóg e Judeya né e Samaria ésyáál. Boɛ bembapɛɛ bé nlómag bɛnpɛn-éɛ bɛnlyág. ² Nguse é bad ábe bɛmbané mímab nlem ísyáál ábele Dyòb bɛnlímé Stefanuse. Béchyɛɛ’, bélebɛ-’ɛ mós. ³ Boɛ Soolɛ mós-’ɛ ahedáá mwembé abóded. Ahúé’áá énénd náb átimé eníníí, ábídté bó á ebwóg, bebaád ne baachóm, ahág-ke bó á mbwóg.

Filibɛ akalé nkalan ní bwám á Samaria

⁴ Bad ábe bédúbpé bémpántéd áte, békag békalé nkalan ní bwám. ⁵ Filibɛ mós anké á dyad ambáá á mbwóg e Samaria ákanlé bad tɛngene Ane-awè-Béwógté. ⁶ Ade ndun e mod éwógé mam nime Filibɛ áhóbéé bényín-ne e’chɛmléd bé menyáké ábe ábélé, bɛntɔn metúú atále áte áwóg dyam áde áhóbéé. ⁷ Filibɛ ambɛl é’ d’áádɛɛn bé mbéb é’ syáɛngé’áá ekud é bad áte ne e’saad é’ ngíne, ekud é bad-te ábe yál énwɛɛ epɛd ne ábe bésyágté’áá bɛndyɛɛ bwám. ⁸ Nén dɛmbɛl bad bésyáál á dyad-té wé béwóg menyínge bwámbwam.

⁹ Bóob-póó, mod nhóg abédé áde dyad áte bán Simɔne, akumé’áá ngan eche ekómté’áá bad bé Samaria yál áte bwámbwam. Akumé’áá ekáá á tál aá modmod eépedéé mós. ¹⁰ Bad bésyáál á dyad, ndale é bad ne bekwɛkwɛ bé bad bɛmbané nlem áwɛ, béhɔbɛ-’ɛ bán, “Anén mod adii ngumɛ e Dyòb échɛ béchágéé bán, Ngum embáá.” ¹¹ Bɛmbané nlem áwɛ áyále á etún é pónde ankɔn bad yál akómed áte ne échɛ ngan échɛ ákumé’áá. ¹² Boɛ áde bédúbpé nkalan nime Filibɛ ánkaléé bó tɛngene nkalan ní bwám mé nkamlɛn ní Dyòb

* ^{7:58} Átínté e bad bé Israel émbɛ nɛn bán ábe bébíde mbóɛn bán mod abelé awusé bóó bébágé’áá bad bé’só álúm mós meláá.

ne tãŋgene Yesu Krĩstã, bẽnkũd edusen, bebaád ne baachóm. ¹³ Simõne mwẽn ampẽ andúbé, ákũd-te edusen. Ambootéd Filibe ahĩd kehéé áde ákágé'áá. Yãl enkóm mó áte áde ányíné mbɛltéd mmé menyáké nĩme Filibe ábélé'áá.

¹⁴ Bembapɛɛ bé nlomag bẽnwõg á Jerusalem bán bad bé Samaria békóbé eyale é Dyõb, hée belómé Petro bõ Jõne áwed. ¹⁵ Ade bepédé áwed bẽnkãnnẽd bad ábe bédũbpé nẽn bán bẽkud Edãádãŋ éche Esáá. ¹⁶ Bẽnkãnnẽd bõ áyãle bẽnkẽmpaá Edãádãŋ éche Esáá akud. Bẽndusen bõ dásõ á dĩn áde Sãŋgũ Yesue. ¹⁷ Dõõ Petro bõ Jõne bebáné bõ mekáá á nló bõ-'e bẽkudé' Edãádãŋ éche Esáá. ¹⁸ Ade Simõne ányíné áá nzé bembapɛɛ bé nlomag bebáné mod ekáá á nló akude' Edãádãŋ éche Esáá, ambídéd mone ábe Petro bõ Jõn, ¹⁹ áhõbẽ áá, "Nyébag mémpe enẽn ngine ábel bon kenzéé awẽ nĩbáné ekáá á nló akud Edãádãŋ éche Esáá." ²⁰ Petro antimtén mó áá, "Nzé ewémténé wéé móhelese móchãnẽn nde e Dyõb mone, nyáábe nĩmõŋ mone nyékag á dũ-á-muú. ²¹ Weewóó'é akab ké ahõg áyãl e nĩmẽd nsõn áyãle nĩmõŋ nĩmẽ booboo'é áte á'sõ é' Dyõb. ²² Kunnéd-te mbíd étimẽn Dyõb, áyãle nĩmẽn mewẽmten mé mbéb nĩme éwóó áte, ékáne' wéé Sãŋgwéé álagsen wé áyãle awẽmten áde ewémténé enẽn ndĩn e akan. ²³ Mmaá anyĩn nẽn mezé, kãn emaa wé akób áte, mbéb-pe rĩhédé wé á mehanjé-te." ²⁴ Hée Simõne álãŋgẽé Petro bõ Jõn áá, "Sõn, nyékãnned me wéé Sãŋgwéé, ábel bon nĩmẽn mèsyããl nĩme nyéhóbé ké ahõg déebenlãd ne me."

²⁵ Ade Petro bõ Jõn bémáá mam mèsyããl ahõb tãŋgene Yesue, bẽmãd-te nkalan nĩme Sãŋgwéé akal, bẽntĩm ambíd á Jerusalem. A nzii á esú békálé'áá nkalan nĩ bwãm nĩme Yesue á myad mó mbwõg e Samaria hiĩn.

Filibe bõ mod e alon dé Etoopia

²⁶ Mmĩnĩ mbwe ángel e Sãŋgũ enláá Filibe áá, "Ladé yãl, ékag á ped e mbõŋ wéé nzii echẽ ebide á Jerusalem áke á Gaza étóméé" Bẽbenlãdté enẽn nzii ampẽ. ²⁷ Filibe abõŋsẽné-'áá ákãg-ke. Hée ábomnẽ son e mod á nzii ngáne ástúé'é áwẽ alon. Anẽn mod abédéé ndale e mod awẽ akamlãnnáá, ánoné-'é ngáb eche Kandese, mmwaád awe akamlãnnáá alon dé Etoopia. Ane mod anké á Jerusalem. ²⁸ A ehũu ambíd échẽ, andyéé á ebambam. Ngáne ákágé'áá, aláá'áá kãlag echẽ nkal é'dãádãŋ Yesayaa. ²⁹ Hée Edãádãŋ éche Esáá álãŋgẽé Filibe áá, "Kãg á ebambam hẽ, ébẽ chõ benben." ³⁰ Filibe annyãgéd áhed, dõõ áwógé ngáne ane mod aláá'é kãlag e nkal é'dãádãŋ Yesayaa. Dõõ ásdẽtéé mó aaken "Esõŋtan chõm éche éláá'é-ye?" ³¹ Ane mod antimén mó áá "Chãn mémwéé asõŋten áde mod éetãnledéé me áte?" Né-õõ, anchélé Filibe áá áchãge á ebambam, bõmõ bedyẽẽ áhed. ³² Eped éche ane mod ákóó'áá aláŋ ébédéé nẽn,

"Abédéé nẽŋgáne rĩdyõŋ nĩ mbód nĩme békãgkẽ awũu, ambé-'e ngáne mwãn á rĩdyõŋ nĩ mbód awẽ béselée nyõŋ bon eéchyẽẽ', enkẽnhõbpé dyamdyam.

³³ "Bẽnsudéd mó edúbé, békõbẽn-ne mó kunze. Nzé-módé átũb nĩme nchýáátẽn dĩn áde edĩ bán bẽnhũd mó ámĩn á nkõŋsé."

³⁴ Ane mod ansedéd Filibe aaken, "Nzé-módé ane nkal é'dãádãŋ áhõbẽé, eche yãl chẽne ké'e mod ampé?" ³⁵ Hée Filibe álãŋgẽé mó nkalan nĩ bwãm nĩme Yesue, átãnlãd mó mekan áte, mbooted ne échẽn eped. ³⁶ Ade békãgkẽ nẽ, bẽmpẽ hõm áde mendĩb médĩ. Hée ane mod áhõbẽé áá, "Mendĩb móõ

mén. Weédūsānnē me ngen póg-ε?"* 38 Ane mod anhób aá bétii ebambam. Dóo bó Filibe bésúdé ásé bésól á mendíb-te bonj Filibe ádusán mós. 39 Bébídé-’aá á mendíb-te bídén, Edáádəŋ é Sánjú ékēēn-ne Filibe. Ane mod eenyíne’ aá mós ámpē bonj ambé ákǎg, alón-ne ne menyínge. 40 Filibe annyín yǎl á dyad á Azotus ábooted-te ake dyad ne dyad té, ákalé’ nkalanj ní bwám, kǎəŋ ápe á dyad á Kaisaria.

9

Sɔɔle atimé Yesue adúbe (Mbɛl 22.6-16; 26.12-18)

1 Bɔɔb-pɔɔ Sɔɔle ambé ákímé’ áwúu bembapεε ábe Sánjwéé. Anké wée prise ambáambáa, 2 aláa mós aá átel kálag échē ábeé belyáged bé ndáb é mekáne é Damaskɔs, ábel nén áwŋn kunze eché nzé anyíné bad ké bēhéé ábe bēhíde’ nzii e Yesue áwed, áhanj bó, ken bebaád-’ε ké’ε baachóm, akób bó, ákēēn bó á Jerusalem. 3 Dóo Sɔɔle áhídté bonj ákag. A nzii e Damaskɔs wē, áde ádíí benben ne dyad, emwɛdmwɛd émbíd ádyŋb, épen mós yǎl esyáál. 4 Anhún á ndɔɔb. Dóo áwógé ehób élanǵē mós aá, “A-Sɔɔl, á-Sɔɔl, cheé ékáá bonj étagté me?” 5 Sɔɔle ansédéd aáken, “A-Sánj, nzé-módé ne?” Dóo échē ehób étimanné mós aá, “Me-éé ndé Yesue awé étagtéé. 6 Bɔɔb-pɔɔ, hidé ásé, ékag á dyad-té, áhed dóo bɛláā-’é wε chŋm éche étánǵéné abel.” 7 Bad ábe bɔɔbe Sɔɔle bɛnwŋn bɛntyéem, dyam déeboó bó ahób. Bɛnwŋg ehób bonj bɛnkényinné mod awé ahóbe’. 8 Sɔɔle anhidé ásé, ánédé mǐd áte, bonj eenyíne’ aá ekíde. Né-ɔɔ, bɛnchǎá mós é ekáá, békēēn mós á dyad-té á Damaskɔs. 9 Andyéé e’pun é láán adé eenyíneé ekíde. Ene póndé esyáál-le eemwééé, eedyéde-’áa chŋmchŋm.

10 A Damaskɔs mod abédé awé andúbé Yesue, béchágé’ aá mós bán, Ananiase. Annyín ndóg. A ndóg-te wē, Sánjú Yesue anchǎg mós aá, “A-Ananias.” Ananiase ankwentén aá “Me nén, a-Sánj.” 11 Dóo Sánjwéé álanǵéé mós aá, “Bonjén, éke á nkonj ní nzii nme béchágéé bán Ntyéémé. Wǎpé á ndáb wée Judase. Nzé epedé áhed, ésedéd mod awé abídé á dyad á Tasus, bécháge mós bán Sɔɔle. Adé áhed bɔɔb akánne’, 12 anyíné-’ε ndóg. A ndóg-te wē, anyíné mod awé béchágéé bán Ananiase, abáné mós mekáá á nló ábel bonj anyínen ámpē.” 13 Ananiase antimtén mós aá “A-Sánj, nkénwŋg ane mod dúu bwámbwam ne nhel ní mekan nme ákébenlé ábŋn bad áyál á Jerusalem. 14 Apedé-’ε á Damaskɔs hén ne nǵine eché beprise bémáá bábáge mós ákób bad bésyáál ábe békánne’ á dín ádŋn.” 15 Bonj Sánjwéé anláá Ananiase aá, “Kǎg, áyále nén mpwɛdé anén mod ábele me. Mós ábǎl bad ábe béesǎ bad bé Israel, échab kǎŋ é bad, ne bad bé Israel búbíí me. 16 Mmĕn mɛlŋmɛd-te mós metake nime ákudté áyál échĕm.” 17 Né-ɔɔ, Ananiase anké, asól á ndáb eché Sɔɔle ámbɛé áte, abán mós mekáá á nló, álanǵē mós aá, “A-mwánned Sɔɔl, Sánjwéé mós alómé me, nádé, Yesue mwĕn awé ampíi we é póndé eche éhyagké wĕn. Alómé me áwŋn ábel nén ényínen ámpé élon-ne ne Edáádəŋ éche Esáá.” 18 Abwŋg-ábwŋg bwĕm bémbíid Sɔɔle á mǐd ábe bédé nǵngáne e’kíd é’ sŋu, ábooted-te anyínen. Héε ápádté ásé bonj bédusán-ne mós. 19 Andyé ndyééd, amaá-’aá ndyééd adyé bonj yǎl étimé mós áte.

Sɔɔle akalé eyale é Dyŋb á Damaskɔs

Sɔɔle andyéé á Damaskɔs nǵuse é e’pun ne bad ábe béndúbé Yesue. 20 Anké á ndáb é mekáne ésebán abébe póndé ákanle bad tǎŋgene Yesue, aá mós

* 8:36 Donje á kálag dé’só ábádé nchoo 37: Filibe anláá mós aá, “Nhele ndŋsĕn wε, nzése edúbpé Yesue ne nlém nhŋg.” Ane mod ankwentén aá, “Ndúbé nén meé Yesu Krístǎa adii Mwán á Dyŋb.”

adé Mwān a Dyōb. ²¹ Yāl enkóm mod téé áte awē anwóg mó póle á nsał. Bésdte bánken, “Saá anén mod mó awúe’áá bad ábe bétúbé’áá dín áde Yesue á Jerusalem-e? Eesaá mbále nén nzom eché ápééné hén edii ákób bó átimēne né bó ámbíd wée beprise bémbáá-ye?” ²² Boŋ Səəle ambé ákalé’ nímé nkalaŋ ákág á’ sō ngine ngine. Metate nímé ámbéé álúmed nén bán Yesue mó adé Anewé-Béwógté, méntāŋgēn nyaa eché bad bé Israel ábe bébédé á Damaskos bénkēnwōŋgé dyamdyam aháb.

²³ Ámbíd e e’pun híin bad bé Israel bēnladén áte áhage Səəle ngáne béwūú-’é mó. ²⁴ Boŋ Səəle anwóg ntii nímé bébélé. Bénóné’áá mmwe mé e’ké ní dyad nkuu ne müte ábelé béwūú mó. ²⁵ Boŋ nkuu nhóg Səəle ábe bembapēē béntéd mó, béhé mó á elōŋ-tē, bébídéd mó á epōn é eséd bé e’ké ábe bēnlāŋned dyad, boŋ bésūdéd mó ámbíd e ebwóg.

Səəle atimé ámbíd á Jerusalem

²⁶ Səəle anké á Jerusalem. Ade ápédé áwed, anwanén aá móbē ne bad ábe bédúbpé Yesue boŋ ábē bad bébáá’áá mó áyāle bēnkēndúbéé bán mómpē adúbpé Yesue. ²⁷ Héé Banabase áchāŋgē mó á ekáá boŋ ákēné mó wée bembapēē bé nlómag. Anchemtéd bó áte ngáne Səəle ányiné Sāŋgwéé á ndógte á nzii ne chōm eche Sāŋgwéé álāŋgé mó. Anláá-’é bó ngáne Səəle álāŋgé’áá bad mam tāŋgēne Yesue á Damaskos ésebán abáa’ dyamdyam. ²⁸ Né-’ó, Səəle ambé ne bó, ákag mebwóg mésyāál á Jerusalem ákalé’ nkalaŋ ní bwām á dín áde Sāŋgwéé ésebán abáa’ dyamdyam. ²⁹ Akánlé’áá kóŋŋe bad bé Israel ábe béhóbé’áá ehób é Grikia áswarŋtan-ne ne bó. Dóó bébóótédé nzii ahed áwúú mó. ³⁰ Ade bad ábe bédúbpé Yesue bésōŋténé bán béhede Səəle awúú, béntéd mó bésyōgnéd mó á dyad á Kaisaria boŋ bēlómé mó á dyad á Tasus.

³¹ Né-’ó, ene pónde esyāál bad ábe bēndúbē Yesue á mbwóg e Judeya esyāál, á Galilia ne á Samaria bémbē ne nsaŋ, béwōŋ-’e mbwóg ní Dyōb áte né ábēl béwúú áte, Edáádan eche Esáá éwōŋgān-ne bó.

Petro akil a myad mé Lida ne Jopa

³² Petro akagé’áá mbwóg áte esyāál. Ebédé pónde póg eche ákíi bad bé Dyōb ábe bébédé á dyad á Lida alēled. ³³ Ade ápédé áwed, antán mod awē béchāgēé bán Aniese. Esōŋ é mekuu énwē mó, átimēn ndáb mwē waam. ³⁴ Petro anláá mó aá, “A-Anies, Yesu Krístəá ádid wē bwām hén bəob. Pádé áse enabe ádoŋ anən.” Abwōg-ábwōg Aniese ampádé áse. ³⁵ Ade bad bésyāál ábe bédyēé’áá á Lida ne Sharōn bényiné néé ane mod ádyéé bwām, bēmbootéd Sāŋgú Yesue adúbe.

³⁶ Mwaád nhóg abédé á dyad á Jopa awē béchágé’áá bán Tabitaa, andúbé Yesue. (Dín á Tabitaa á ehób é Grikia ádii bán Dókase néde e’sél.) A alongé áde ásyāál mboŋ mó ne móó ábéláá áwōŋgān-ne betóótōkē bé bad. ³⁷ Mmē mesú-’ó, ankwē nkole awé-’e. Bēnwobé mó ndim bétéd mó bébané á toŋ e ndáb eché ebédé ámín. ³⁸ Bəob-pəó dyad á Jopa dénkēnchabndéte dyad á Lida áyāl. Né-’ó, áde bad ábe bédúbpé Yesue béwógé bán Petro adé á Lida, bēnlóm bad bébe áwē, ne mechāŋgé nén bán, “Sōn hyég á mehélé-te.” ³⁹ Né-’ó Petro amboŋsēn, bōšbōó béké-’e. Ade ápédé áwed, bēchāgnéd mó á toŋ e ndáb eche ebédé ámín. Bekúd bé bebaád bēnlāŋned mó, béchyeé’, bēlūmtē-’e mó mbóté ne nkobe nímé Dókase ámbaŋndéte bó áde ábédé á alongé. ⁴⁰ Petro ámbídéd bó moosyāál á ebwóg, ákóg mebóbōŋ ábootéd-te akáne. Dóó ákúnné yāl á ndim boŋ áhóbé aá, “A-Tabita, páde áse!” Tabitaa andibé mīd áte. Anyín áde ányiné Petro, ampádé áse. ⁴¹ Petro ansáđ ekáá, awōŋgēn ányen mó áse. Dóó áchēnlé bad ábe bēndúbē Yesue, ne bekúd bé bebaád ábe bémbē áhed, boŋ álūmtē bó Tabitaa áde ádii á alongé. ⁴² Mmēn nkalaŋ mēnkanléd á dyad

á Jopa áte ásyā́al a etún é pónǵé, ekud é bad edúbé-'e Sǵngú Yesue. ⁴³ Petro andyέé á Jopa nguse é e'pun. Andyέé á ndáb e mod awě abelé'áá nsón mé e'kob é' nyam, awě béchǵgé'áá bán Simǵne.

10

Petro akii wée mod awě eésē mod a Israel

¹ Mod a Roma nhǵg abedé á dyam a Kaisaria bán Kǵneliǵse. Akǵmlǵnnǵá echǵn é mbwǵkel e sǵnze échě béchǵgé'áá bán, "Echǵn é mbwǵkel e sǵnze é Italia." ² Kǵneliǵse abedé mod awě ahidé'áá mekan mé Dyǵb ámbid. Mwěn ne eche ndáb esyā́al bébénlé'áá Dyǵb. Ansálé ekáá áte, áwǵngǵn betóótókě bé bad bé Israel, ákǵnnē-'e pónǵé esyā́al. ³ Ebédé dyam ngǵn eláán mǵte nhǵg, anyín ndǵg. A ndǵg-te wě ankǵn ángel e Dyǵb anyín. Enchǵg mǵ áá, "A-Kǵneliǵs." ⁴ Annǵn ángel ne chǵǵn, ne mbwǵg, boǵ ásedtē nén áá, "A-Sǵn, cheé edé?" Ángel enkwentén mǵ áá "Dyǵb áwǵgé nǵmǵn mekáne, anyíné-'e ábǵn e'boǵ bé nlem. Adé-'e mboǵsén ákwentén wε mekáne. ⁵ Bǵǵb-pǵǵ, lǵm bad á Jopa, békě béchéle mod nhǵg awě đín áđii mǵ bán Simǵn awě béchǵgé bán Petro. ⁶ Adé nken á ndáb e mod nhǵg awě akǵnte' e'kob é' nyam awe béchǵgé bán, Simǵne. Simǵne ne adyεε' á nkǵg mé edib é nkwě." ⁷ Dǵǵ ángel eched éhidtē, boǵ Kǵneliǵse áchēnlē ábē bembǵledé bé ndáb bébē, ne sǵnze pǵg eché chǵmpē ehidé'áá mekan mé Dyǵb ámbid, ebé-'e sǵnze echě enǵné'áá Kǵneliǵse. ⁸ Alǵngé-'áá bǵ dyam áđé ábénléđé, alǵm-me bǵ á Jopa.

⁹ Ade békǵgkě, néε bǵn é'sǵngé, áde békwǵgé ape á Jopa, Petro anchǵgé á ndáb mǵn ákáne. Nē ábedé dyam kǵd. ¹⁰ Nzaa enkǵb mǵ, áđǵn-'e ndyééd adyé. Ade béboǵsǵnné ndyééd, anyín ndǵg. ¹¹ Anyín ngǵne ngob e dyǵb énéđnéđé. Chǵm émbid nēngǵne sǵnkalaa a abad, ébē néε béchǵngé dǵ mekěb méniin, básudtē dǵ ášē. ¹² A abad-tē wē, ndín é nyam esyā́al émbē áwēđ-te; éche ékεene' mekuu méniin, éche éđole abum ášē ne menǵn mé ahin. ¹³ Hée áwǵgé ehǵb elǵngé mǵ nén "A-Petro, syǵǵ ášē, éwǵu échén nyam, édyǵg." ¹⁴ Boǵ Petro anhǵb áá, "A-Sǵn, meéhēlē se nǵbēl ene ndin e dyam. Meédyédéé chǵmchǵm mbéd éche mbéndé ehǵbē áá béedyǵg, ké'e éche éesáa á'sǵ é' Dyǵb." * ¹⁵ Echě ehǵb émbǵd mǵ aláa nén áá, "Weetédé chǵm ké ehǵg éche Dyǵb áhǵbē áá esáá, wéé éesáa'ε." ¹⁶ Nén dēmbēnléd ngen eláán. Dǵǵ bétimné áđé abad ámbid ádyǵb. ¹⁷ Petro adolé'áá áte ábii chǵm éche ene ndǵg élǵmté. Ene pónǵé dǵǵ bad ábe Kǵneliǵse ánlǵmmē bédibtē wéε ndáb eche Simǵne éđii. Béntyēem á mmwε mé e'ké. ¹⁸ Hée bélébpeé ehǵb bánken, "Nken adé áte wē awě béchǵgé Simǵn Petro-ye?" ¹⁹ Ade Petro áđii áđólé áte ášǵntén chǵm éche ndǵg élǵmté dǵǵ Edǵđǵn éche Esáá elǵngéé mǵ áá, "Wǵglén! Bad beláán bepédé, béhede wε. ²⁰ Né-ǵǵ lǵd yǵl, ésud á ndáb mǵn, weebáá bǵ ahid áyǵle meε nlǵmé bǵ." ²¹ Né-ǵǵ, Petro ansǵđ ášē, áke atán ábē bad, alǵngē bǵ áá, "Meé ndé ane mod awě nyéhedeé. Cheé epídé nyé hén?" ²² Béntimté mǵ bán, "Mod ambáá a sǵnze, Kǵneliǵse mǵǵ alǵmé sé. Adii mod a bwǵm awě abēnle Dyǵb. Bad bé Israel bésyā́al-le bébage mǵ edúbé éche échábé ámín. Ángel e Dyǵb elǵngé mǵ nén áá álébe wε áwē ndáb, ábēl nén áwǵg dyam áđé étǵngéné mǵ aláa." ²³ Petro awǵgé-'áá nē, asléd bǵ á ndáb, ábē-'e bǵ e'noǵ. † Boǵ Petro ansǵléd ábē bad á ndáb kénéε béébédéé bad bé Israel. Néε bǵn é'sǵngé, Petro anlǵd yǵl, ahid ábē bad. Nguse é bad ábē bédǵbpé Yesue á Jopa bǵmpē bēnwoón bǵ. ²⁴ Epun ehǵg ámbid e nē, Petro bēmpé á Kaisaria. Kǵneliǵse mwěn, áđé abum á ndáb, ne ábē besón bé echǵn

* **10:14** Bad bé Israel bēnwǵn mbéndé éche enkēmbē bǵ kunze ádyé donge á bwēm. † **10:23** Bad bé Israel béesǵte'áá mod awě eésē mod a Israel áwab ndáb.

ábe ánlɛbɛɛ, bésínɛ'áá Petro bó. ²⁵ Ade Petro áhɛɛɛ ásół á ndáb, Kɔneliɔse ankɛ mó atán, ákwɛ mó á mekuu, ábwāām-mɛ áse ábe mó edúbé. ²⁶ Boŋ Petro annyɛn mó áse ahób aá, “Tyéém ámín. Mémpe ndii moonyoŋ ngɛn.” ²⁷ Petro ambé ákanlé Kɔneliɔse áde bésóléé á ndáb-te. Antán nɛɛ ndun é mod éládné á ndáb-te. ²⁸ Héɛ álánɣɛé bó nɛn aá, “Nyé hɛn nyébii bwām nɛn bán edé mod a Israel mbéndé áwoon mod awé eesé mod a Israel ké'ɛ ásół áwe ndáb. Boŋ Dyób álúmté mɛ nɛn aá meéchāgɛ modmod mɛé adé mod awé eesáá ké'ɛ nɛɛ mod awé adé mbinde á'só é' Dyób. ²⁹ Né-ɔɔ, áde élómé mɛ achāg mempádé áse ábwɔg-ábwɔg, menkɛnhóbpe mɛé méehyaá. Bɔɔb-pɔɔ, nsɛdte wɛ, cheé ékás boŋ élómé mɛ achāg?” ³⁰ Héɛ Kɔneliɔse ákwɛntanné mó aá, “Sú éláán chii, nɛɛ bɔɔb, nkánné'áá áwɛm ndáb-te á ngón éláán é' mɛte. Dɔɔ mod awé awáá mesan nímé mémwaa' áte átyéémé mɛ á'só-te taléd. ³¹ Boŋ áhɔbɛ aá, 'A-Kɔneliɔs, Dyób áwógɛ wɛ mekáne, ányíné-'ɛ áboŋ e'boŋ bé nlem. ³² Lóm mod á Jopa, áke áchéle Simɔne awé béchāgɛé bán Petro. Adé nken á ndáb wɛɛ mod nhóg awé akínte' e'kob é' nyam awé béchāgɛé bán Simɔne. Simɔne nɛ adyɛɛ' á nkāg mé edib é nkɔwɛ.' ³³ Né-ɔɔ menlóm wɛ atéd ábwɔg-ábwɔg. Ebélé-'ɛ bwām ngáne épédé. Bɔɔb-pɔɔ sé moosyáál sɛdé hɛn, Dyób áde-'ɛ ne syánɛ. Sɛsine' áwógɛ dyam ké ahéé áde Sán Dyóbe álánɣɛ wɛ aá éláa sé.”

Petro ákanlé Kɔneliɔse nkaɔan mɛ bwām

³⁴ Dɔɔ Petro áhédé pále á nsal aá, “Bɔɔb dɔɔ mbíi mɛé Dyób átédé moosyáál nyaa póg. ³⁵ Akobe kɛnzéé awé abage mó edúbé awé abele-'ɛ mekan níme métāngɛné, ké alon áhéé ane mod ábídté. ³⁶ Nyébii nkaɔan níme Dyób dénlómɛɛ bad bé Israel. Mmɛ nkaɔan mbédɛɛ tāngɛne ákal nkaɔan mɛ bwām mé nsan níme mɛpédé mbwiined ne Yesu Krístaa. Mó adé Sāngwéé á moosyáál. ³⁷ Nyébii-'ɛ dyam áde dɛmbɛnléd mbwóg e Judeya áte esyáál mbooted ne á Galilia. Nɛn dɛmbɛ áde Jone ámáá bad aláa tāngɛne edusen. ³⁸ Nyébii nɛn bán Dyób dénwógɛd Yesue, mod a Nazaret, ábe mó Edáádāŋ éche Esáá ábɛ-'ɛ mó ngine. Yesue akagé'áá hóm tée ábelé mboŋ. Ngáne Dyób dɛmbɛɛ-'áá ne mó, adidé'áá bad bésyáál ábe bɛmbɛ áse e ngine e Satan bwām. ³⁹ Sé bɛn sɛnyínné mekan mɛsyáál níme ámbɛnlé á alon á bad bé Israel ne á Jerusalem díd. Bɛnwū mó, abome áde bɛmbomeé mó á awóg. ⁴⁰ Boŋ Dyób dɛmpuúđ mó ámbíd e e'pun é'láán, ábel-'ɛ bad bényín mó. ⁴¹ Saké bad bésyáál bɛnnyín-ne mó. Bad ábe Dyób dɛmmadté apwɛd, bó bényín mó. Nédé sé ábe sɛndyɛ ndyééd sɛmwé-'ɛ mmítéd ne mó. ⁴² Anlyágtɛn sé áá sɛkanɛ bad nkaɔan mɛ bwām, sɛblide-'ɛ mbóŋ nɛn bán mó mósdé Ane awé Dyób ápwédé, ákaad bad ábe bédé á alonɣɛ ne ábe bɛwédé. ⁴³ Bekal bé'dáádāŋ bésyáál bɛnhɔb tāngɛne mó bán, mod ké ahéé awé adúbpé mó, Dyób délagsɛn mó mbéb. Nɛn dɛbɛnléd á ngine e áde díŋ.”

⁴⁴ Ade Petro ádii áhóbɛé nɛ, Edáádāŋ éche Esáá énsúd áse, épti moosyáál awé áwóglánnáá nímé nkaɔan. ⁴⁵ Bad bé Israel ábe bɛndúbɛ Yesue, ábe bóɔbe Petro bɛmbíd á Jopa bɛmbɛ menyáké bwāmbwam ányín nɛn bán Dyób ábágé echɛ ndɛ e Edáádāŋ éche Esáá kóāŋne wɛɛ bad ábe béesɛ bad bé Israel. ⁴⁶ Bɛnwóg ngáne béhóbɛé mehób mémpeɛ, bɛbagé-'ɛ Dyób ehúmé. Dɔɔ Petro áhóbɛé aá, ⁴⁷ “Ábɛn bad békúdé Edáádāŋ éche Esáá melemlɛm ngáne sɛmpɛ sɛnkudté. Né-ɔɔ, nzé-módé ahele-sɛ ahób aá bɛedusan bó ne mendib?” ⁴⁸ Hé-'áá áhóbɛ aá bɛdusen bó á díŋ á Yesu Krístaa. Dɔɔ ábe bad bɛlánɣɛ mó bán adyɛɛ ne bó nguse é e'pun.

11

Petro áhóbɛ tāngɛne chóm éche ábelé

1 Bembapεε bé nlomag ne bad bémpēe ábe bédúbpē Yesue á mbwóg e Judeya-té esyáál, bēnwóg bán bad ábe béesē bad bé Ísraēl bómpē békóbé eyale é Dyób. 2 Ade Petro átímé ámbíd á Jerusalem, bad ábe bēhóbé'áá bán bétánjéné bad ábe béesē bad bé Ísraēl ayag, bēmbootéd mó ahób bán, 3 "Cheé ekásá bon ekág wée bad ábe béesē bad bé Ísraēl, bad ábe béeyagéé bon nyáábō nyédyāg-ke káōhne ndyééd hōm ahóg?" 4 Hé-'áá Petro áhéde nkalan á nsəl, aláá bó mekan mésyāāl ngáne mēmbenlédte se á mbooted. 5 "Mbédé á mekáne á dyad á Jopa bon rinyīnē ndóg. Chōm émbíd á ádyób nēngáne sánkalaa a abad, ébé nēe béchāngé dō mekéb méniin, bésudté dō ásē. Bēnsudéd dō áwēm e'só-te. 6 Ade rínóné áwéd-te menyīn nyam éche édé á abad-té, nyam é mehīn, nyam éche édole abum, ne menōn mé ahīn. 7 Héε ríwógé ehób élanje me nēn áá, 'A-Petro, syáá ásē, éwúe' échéen nyam, édyāg.' 8 Bon me-'ε menhób meé, 'A-Sán meéhēlē-se níbel ene ndīn e dyam. Chōmchōm éche mbéndé ehóbé áá béedyāg ké'ε éche éesáa á'só é' Dyób éēsōlē me á nsəl mbéd.' 9 Ehób émbíd ádyób ámpē nēn 'Weetédé' chōm ké chóg éche Dyób áhóbé áá esáá, wée éesáa'ε.' 10 Nēn chēmbenléd ngen éláan. Dōo bétimné chōm ésyāāl ádyób. 11 Ene pónde dēm dōo bad beláan ábe bebídé á dyad á Kaisaria ábe belómé áwēm, bépédé á ndáb echē rídyéé'áá áte. 12 Edáádān éche Esáá énlāā me áá syáábō sékag, áá meebáá bó ahíd. Abē bad ntóob ábe bédúbpē Krístāá ábe bebídé á Jopa bómpē bēnhíd me á Kaisaria. Syáábō moosyāál sēnké sēsól á ndáb wée Kōneliōse. 13 Kōneliōse anláá sé ngáne anyiné ángel etyéémé áwe ndáb bon ene ángel eláá mó áá, 'Lóm mod á Jopa áke áchag mod awē mīn mésyāāl médíí bán Simōn Petro. 14 Nzé apedé álāā nyé pále eche ébēl bon Dyób ásoh ádōh alongé, ásoh-'ε ádōh abum á ndáb.' 15 Ámbíd enē, mbootédé-'áá dyam ahób, Edáádān éche Esáá épiidé bó melemlem nēngáne émpíí'ε sé á mbooted. 16 Dōo ríkámnténé dyam áde Sāngwéé ánhōbpē. Anhób áá, 'Jōne adúsannáá bad ne mendīb bon bédusén nyé ne Edáádān éche Esáá.' 17 Enyīnnad nēn bán Dyób ábágé ábēn bad ábe béesē bad bé Ísraēl melemlem me nde níme ámbéé syánē áde dédúbpē Sāngú Yesu Krístāá. Nzéé-ō ndíí ákōh ntií n Dyób?" 18 Ade bēwógé nē, bēnsōg Petro mekan ahób áyāl, bēbootéd Dyób aken. Bēhóbé'áá bán, "Dyób ábágé káōhne bad ábe béesē bad bé Ísraēl etál átede nímbab mbéb átimen Dyób, ákud-te alongé áde déemaá'."

Mwembé mbóótédé á dyad á Antyōg

19 Bōōb-pōó, áde bēwúú Stefanuse, bad ábe bēmpāntēd áte áyāle metake níme békúdáá, bó donje á bad bēnkē káōhne á Fonisia, donje ákē á Saiprus, ábiní-'ε békē á Antyōg. Békágé'áá, bēkanlé dásō bad bé Ísraēl bēnpēn nkalan ní bwām. 20 Bon bad bēmpēe ábe bēndübē Yesue ábe bēmbíd á myad mé Saiprus ne Sirine, bēnkē á Antyōg, bēkanlé káōhne bad bé Grikia, bēlāngē-'ε bó nkalan ní bwām tāngene Sāngú Yesue. 21 Ngíne e Sāngú embé ne bó. Ndun e mod endúbē, éftimēn-ne Sāngwéé. 22 Mmē myangó mémpēé á metúu mé bad bé mwembé ní Jerusalem. Né-ōó, bēnlōm Banabase á dyad á Antyōg áke dényīn bó áwed. 23 Ade ápedé áwed bon anyīn ngáne Dyób ánámte bad, anwóg menyīnje, ambē-'ε bó elébé áá bēhíde' Sāngwéé ne nlém nhóg. 24 Banabase abédéε mod á bwām, Edáádān éche Esáá émbē ne mó, adúbe dénwūu-'ε mó áte bwāmbwam, ekud é bad-te endúbē. 25 Dōo Banabase ákíí á dyad á Tasus áhed Sōole. 26 Ade ányíné mó, ámpēén mó á Antyōg. Né-ōó á etún é mwē nhóg, bó bad bēbe bēbómé'áá ne bad bé mwembé. Bēn'yāgēd-te ndun e mod. Á Antyōg wē dōo bésébpē bad ábe bédúbpē Yesue dīn achuu bán Bad bé Krísto.

²⁷ Mmē mesú dēn, donje á bekal bé'dáodəŋ bēnhidé á Jerusalem béke á Antyog. ²⁸ Bó mod nhóg awē béchágé'áá bán Agabuse antyéem ámín. A ngine e Edáodəŋ échē Esáá, anhób áá, "Nzaa e ngine ekwógé ape, ébē-é nkòŋsé-te nsyāā." Nēn dēmbenléd-te á pónde eche Kladios ábédé á nkamlēn. ²⁹ Bembape bēntfi nēn bán bō mod téé bēlómē nwōŋgen wée bad ábe bédúbpé Yesue á mbwóg e Judeya ngáne bō mod téé áhenlé akud. ³⁰ Nē dēn-naá bēmbenlé. Bēnlād mōné, bēlómēn Banabase bō Sool ábe wée belyáged bé mwembé.

12

Herode adli apuinad bad ábe bédúbpé metake

¹ Benben ne ene pónde chēn, kōŋ Herode ambootéd donje á bad bé mwembé ahé á meséb. ² Ambēl bēnkōb Jemse, Jonē mwānyāŋ, bēwúén mō nkwaté. ³ Ade ányiné nēn áá nē áwógté bad bé Israel menyinge, anké á'sō, ábel békōb Petro. Nēn dēmbenléd á pónde e Ngande e Ewēle é Ngēn. ⁴ Ade bémáá Petro akób, anlóm mō á mbwóg. Bēmbané e'choŋ é' sánze é niin ánon mō. Echoŋ téé énwōŋ sánze éniin. Herode anwōŋ mewēmtēn ákáad mō á'sō é' mbwóg nzé Ngande e Nnyime ámín etómé. ⁵ Né-óó bēmbane Petro á mbwóg. Boŋ bad békánne'áá Dyōb ngine ngine áyāl échē.

Angel ebídté Petro á mbwóg

⁶ Herode ahadé'áá Petro apēen á'sō é' bad mbwēmbwē. Mmē nkūu mēn nime Herode ánwōŋgē mewēmtēn apēen Petro á'sō é' bad chān ábíníí, Petro akúné'áá áfinté e sánze ébe. Bēnhē mō bengobéngōbē pēd ébe, sánze émpēe ébe énoné mmwe ní ndáb e mbwóg. ⁷ Dóó ángel e Sánjú ebíde taléd, ndáb e mbwóg épené áte. Angel ne enságéd Petro á ekagél, ényem mō áse, élanjē mō áá, "Pádé áse á mehélé-te." Ábwōg-ábwōg bengobéngōbē bēnhunnéd mō á mekáá. ⁸ Dóó ángel élanjéé mō áá, "Wéd ngáá atád, étád-te nkóod mé metámbé." Petro ambēl áned. Dóó ángel élanjéé mō áá, "Hé mbóté á yāl, éhíde mē." ⁹ Petro anhíd chō, bēbíd á ndáb e mbwóg. Boŋ kēnē enkēmbíí' é ké dyam áde ángel ébeleé dēn ákoo abenled. Anwēmtēn áá mōnyine' ndóg. ¹⁰ Bēntōm echoŋ e sánze é'só ámín, bētōm-me éche élónténé é'be kóŋŋ ne á asóg bēmpé á mmwe mé e'ké bé e'kii nímé mbíde'áá á dyad-té. Nsāl mé e'ké mēndibnéd ne mō mwēn. Héé bēbídé boŋ bēhídē nzii. Ade békagké nē dēn dóó ángel ne étádté Petro ábwōg-ábwōg. ¹¹ Héé debyéé ápédé Petro boŋ áhōbē áá, "Bóob dóó mbíí meé dyam dēn dóó ákoo' abenled. Sánjwéé álómé eche ángel, asóó-é me á mekáá nime Herode, abelé-é mbíde mekan mésyāal áte nime bad bé Israel bēnwēmtēnnē me abel." ¹² Achemé'áá dyam áde ábenlad ne mō, dóó ákíí á ndáb wée Maria, awē achyáá Jon Makose. Ndun e mod enladén áhed békánne'. ¹³ Ade Petro ápédé ankūm ekob éche édé á ebwōg-te boŋ mbolede a mmwaád nhóg bán Rodaa, áhye ánoné mod awē akume ekob. ¹⁴ Anchem Petro ehōb. Dó-áá ne menyinge mésyāal áchádtēné ekob adibe, atóm mehélé ámbíd á ndáb-te boŋ áke aláá bad áá, "Petro atyéémé á ebwōg-te." ¹⁵ Bēnlāā mō bán, "Epag mīn!" Boŋ ambé álanjē bō áá chōm éche mōhōbēé édé mbále. Dóó bēhōbēé bán, "Né eche ángel chō édé." ¹⁶ Ade nímēn mésyāal mébenladté Petro ambé ákumé' ekob. Kóŋŋe á asóg bēndibé ekob. Bēnyíne-áá mō, yāl ekóm bō áte bwāmbwam. ¹⁷ Ampebtēn bō ekáá áá bēlám ehōb, boŋ álumté bō áte ngáne Sánjwéé ábídte mō á mbwóg. Anláá bō áá, "Nyeláa Jemse ne bad ábíníí ábe bōmpé bédúbpé Yesue nímēn mekan." Dóó átédté bō boŋ ákag hōm démpēe.

18 Ade bìn é'sánǵé, sánze éche énoné'áá Petro êmpuutéd á mewêmtɛn bwámbwam áyále bénkêmbíí'é chòm éche ébénlédé Petro. 19 Heróde anlóm bad áá béhéd mó boŋ bénkênhenlé mó anyín. Héé ákáádté échê sánze boŋ ábagé mbakú áá béwúu bó. Ade nímén mýsýā́l métómé Heróde ansyā́ á Judeya áke ádyé'á á Kaisaria á esón ǵ pónde.

Heróde awéde

20 Ene pónde Heróde anwóón bad bé myad mé Tiré ne Sidón meliŋǵá níme méchábé ámín. Né-ǵó, bad bémbíð nímê myad mébe áke dényín mó. Mod awé bénsébēē áke détan ábel bóobé kân bétim ásé abédéé Blastuse. Blastuse abédéé mbáledé á ndáb e kân. Bêmbel né áyále á alon wéé Heróde dǵó nímab medyé mébíde'áá. 21 Epun éche Heróde ántfí'é épédé-'áá áte, awáá megombe mé kân, ádyē atii dé nkamlen boŋ ábootéd bó mam aláa. 22 Ade ámáá ahób, ábê bad bémbootéd abón bán, “Dyób dên dǵó áhóbe' saké moonyon.” 23 Abwǵg-ábwǵg ángel é Sánǵú embél Heróde ankwé nkole áyále enkêmbaá Dyób edubé. E'ken bé abum béndyē mó áte, awé-é.

24 Eyale é Dyób chǵ-é émbē ékanláád ékag á'sǵ.

25 Banabase bó Sǵal bémmað nímab nsón béhidē-é á Jerusalem. Ade béhidté, bénwálé Jon Makóse áyál.

13

Edáádǵé éche Esáá épwéde, bélómé-'é Banabase bó Paale

1 A mwembé mé Antyag, donǵe dé bekal bé'dáádǵé ne bemeléede bébéde áwed. Abé bad bébédeé Banabase, Simione (awe béchágé'áá bán Ehíndeé), Lusiose (awe ámbid á Sirine), Manahene (awe bó Ngóménāa Heróde békwoǵe hǵm ahǵg) ne Sǵole. 2 A pónde échê bébenléé Sánǵwéé bédidé-'é yál nzaa á mekáne-tê, dǵó Edáádǵé éche Esáá élanǵéé bó nén áá, “Nyébanned me Banabase bó Sǵal ábel boŋ bébele me nsón níme nǵpwéde bó meé bébel.” 3 Abé bekal bé'dáádǵé ne bemeléede bénkâné, bédid-te yál nzaa á mekáne-tê, bébán Banabase bó Sǵal mekáá á nló boŋ bélómé bó bán békag.

Banabase bó Paal bétáne nkum-é-ngan, Elimase

4 Né-ǵó, Edáádǵé éche Esáá énlóm Banabase bó Paale. Dǵó békí á dyad á Selusia. Ahed-taá bésyánǵé boŋ békǵg á mbwǵg e Saiprus eche mendíb melánǵédé. 5 Ade bépédé á dyad á Salamis, békálé'áá eyale é Dyób á ndáb é mekáne. Bénwálé Jon Makóse áyál áwǵngɛn bó. 6 Bénkê adé alon áte áde mendíb melánǵédé kǵón bépē á dyad á Pafos. Ade bépédé áhed, béntán mod a nǵan nhǵg awé béchágé'áá bán Báá Yesu. Abédéé mod a Israel awé anchǵg yál áá móðii nkal é'dáádǵé a Dyób. 7 Báá Yesue abédéé nsón a echoŋ awé Segyus Paoluse. Segyus Paoluse mó abédé nkamlene a ene mbwǵg échê mendíb ménlanǵédte. Abédéé mod awé anwǵn debyéé bwámbwam. Ane ngóménāa anchélé Banabase bó Sǵal áyále ahedé'áá eyale é Dyób awǵg. 8 Boŋ anén mod awé ðín démbēé á ehób é Grikia bán Elimase enkênháá bó etál. Ahedé'áá áá nkamlene a mbwǵg eedúbpé nkalan ní bwám. 9 Dǵó Sǵole awé béchágé'áá ámpē bán Paale, ngáne ánlǵnné ne Edáádǵé éche Esáá, ánoné ane mod a nǵan á mid-te, 10 boŋ áhóbē áá, “A-mwán a Satan! Ekǵó dyam áte ahéé áde áde bwám. Mwane mé mbébm wén ne mwén-éé ríloné we áte. Pónde ésyā́l ebelé éhedé wéé móhǵnlen mbále eche Sánǵwéé mótiméd chǵ metóm. 11 Sánǵú Dyóbe ákǵgsɛn we bóob nén dên. Wékǵé ndím, wéenyínénné-'é á esón ǵ pónde.” Abwǵg-ábwǵg Elimase anwǵg nǵngáne mbag ékwéde mó á

mɛd-te, ábootéd-te ahyóm áhɛd mod awe áchā́ mós á ekáá. ¹² Ade ngómenaa ányíné dyam áde ábɛnlédé, andúbé Yesue. Yál enkóm mós áte bwámbwam áyāl e ayáge áde Paale bós Banabase býyágté'áá tãngene Sãngú Yesue.

*Paale bós Banabase býpédé
á dyad á Antyog*

¹³ Paale bóobɛ baáb bénsāl a Stíma a Pafos béke kóŋ býpɛ á dyad á Pega á mbwóg e Pamfilia. Bon Jɔn Makose anlyóg bós áwed asú mós ámbíd á Jerusalem. ¹⁴ Bɛnsyáó á Pega býpɛ á dyad á Antyog á alonj á Pisidia. A mbwe-mé-nkóme-áte, bɛnkɛ á ndáb e mekáne bédyɛɛ áse. ¹⁵ Bénwóg néé beláá epɛd á kálag e mbéndé eche Mosɛɛ ne á kálag e metelag mé bekal bé'dáádɔn. Ade bémáá alãnj dós belyáged bé ndáb e mekáne belébpɛɛ Paale bós Banabase nɛn bán, "A-baányan, nzé nyéwóó póle eché eéwéd bad nlém á abum, nyéhób chós." ¹⁶ Dós Paale átyéémé ámɛn, apebtán bós ekáá áá belám ehób, bonj abootéd dyam ahób.

Anhób áá, "A-baányanj bé Israel ne bad bémpɛe ábe nyédé hén bóob ábe nyébenle Dyób, nyéwóglɛn me. ¹⁷ Dyób á bad bé Israel dɛmpwéd ábɛd betaa ábɛl-le ábɛ bad bébūú áte á pónde eche bébédé néé beken á alonj á Egipto. Ámbíd ené, ambenléd eche ngíne eché echabé ámɛn ábíded bós a Egipto. ¹⁸ A etún é móom mé mwé méniin, anwɛsɛn bós á ehýánge. ¹⁹ Dyób dɛmbɛd melonj saámbé á ndoob e Kanahan, ábɛ-'e echáb ndoob wéé ábɛ bad. ²⁰ Mmɛn mésyáál mɛmbɛnléd á etún é dyam mbwókel e mwɛ éniin ne móom mé mwé metáan. Ámbíd enén, Dyób dɛmbɛ bós bad ábe békáádté kóŋne á pónde eché nkal é'dáádɔn Samwele. ²¹ Ade béhédé kãnj, Dyób dɛmbɛ bós Soolɛ, mwãnj awe Kishe. Ámbíd á túmbé e Benjamin, ábédé kãnj á etún e móom mé mwé méniin. ²² Dós Dyób áhúdé Soolɛ á atii. Áhúdé-'áá mós, áttíméd Dabidɛ. Anhób tãngene Dabidɛ áá, 'Nkudé nyaa e mod eche rídáá, Dabidɛ, mwãnj awe Jese. Adii mod awé ábɛl mam mésyáál míme níhedéé mɛé ábel.' ²³ Yesue mós-é awé ábíde á nchyaátén míme Dabidɛ mós Dyób dɛmbɛnlé Nsoode á bad bé Israel, ngáne ánhóbpɛ áá mósɛl. ²⁴ Byánán Yesue ábootéd míme nsón, Jone álangé'áá bad bé Israel áá békunned mbíd, bétɛde nímbab mbéɛb, békud-te edusen. ²⁵ Ade Jone ákwógé míme nsón amad, ansɛdéd bad áaken, 'Nzé-módé nyéwémténé bán ndé. Saké mɛ ndé ane awé nyésinɛé. Nyénɔne', Áhúé' ámbíd echém, mmɛn meekwognedéé áhune mós metámbé á mekuu.' "

²⁶ Paale ámbád ahób áá, "A-baányanj bé mbyaa míme Abrahamɛ ne bad ábe bébenle Dyób hén bóob, syáne-éé belómme nímbɛn nkalanj mé e'soosonj. ²⁷ Bad ábe bédyɛɛ'áá á Jerusalem ne ábab belyáged bɛnkɛmbíí'é bán Yesue mós adé Nsoode. Bɛnkɛnsónjɛn-naa metelag mé bekal bé'dáádɔn míme beláá'áá á mbwe-mé-nkóme-áte tée. Kénɛ bémbɛl mekan míme bekal bé edáádɔn bénhóbpɛ mɛnlɔn, ahób áde bénhóbpɛ bán béwúu Yesue. ²⁸ Kénɛé bɛnkɛnkudtɛ nzom eché bétómédte mbakú nɛn bán atãngéné awé, bɛnláá Payledɛ bán ábɛl béwúu Yesue. ²⁹ Ade bémáá mekan mésyáál ábɛl ngáne meténlédé á kálag e Dyób tãngene mós, bénsudéd mós á awog, bébané mós á sonj-té. ³⁰ Bonj Dyób dɛmpuúd mós. Ámbíd e nɛ, ³¹ anlúméd yál ngen ne ngen wéé bad ábe bóobɔ bɛnwóŋ bootya á Galilia ápɛ á Jerusalem. Bóob ábɛ bad bóó békanle' bad bé Israel dyam áde býnyínnɛ. ³² Bóob-pós nímbɛn nkalanj mí bwám mós sɛpínédé nyé. Mmɛ nkalanj rídii nɛn bán dyam áde Dyób dénhóbpɛ áá mósɛl ábɛd betaa alónté dós ne syánɛ. ³³ Alónté dyam áde ánhóbpɛ ne syáne awé dedé nchyaátén nímbab, apuud áde ápúúdté Yesue. Né-'áá eténlédé á kálag e Ngase e Dyób eché elónténé ébe bán, 'Edii awem mwãnj, chii ndii Sós.'

34 Dyõb dẽmpuúð mós ẽsebán atime ámbíð á ndoob se áboo. Dyõb dénhõb tãngene nẽ aá, 'Mẽbẽ wẽ nnam ní ngõngú, níme méehídtẽ ásẽ, níme ménhõbpẽ mẽé mẽbẽ kãñ Dabidẽ.'

35 Né-'aá áhõbẽ pẽd empée wẽé ẽtẽnlédẽ bán, 'Wéekwẽntẽnnẽ wẽé awõñ mbãledẽ awẽ abenle wẽ ne nlém nhóg áboo á soñ-tẽ.'

36 Debíí nẽn bán áde kãñ Dabidẽ ábédẽ á alongé, abẽnlé-'aá Dyõb ngáne Dyõb áhédé-'aá. Ámbíð e nẽ, anwẽ, béliím mós wẽé bẽnlímẽẽ ábẽ betaa, ábõõ-'ẽ. 37 Boñ ane awẽ Dyõb dẽmpuúdtẽ, enkẽmbõõ-'ẽ. 38 Bõob-põõ, a-baányañ, nyẽtãngéne abíí bwám nẽn bán, Yesue mós akáó boñ bẽkanlé nyẽ bán Dyõb álagsan bad mbéb. 39 Nyébíí-'ẽ nẽn bán kénzẽé awẽ adúbpẽ mós akõbnédẽ á'sõ é' Dyõb nẽé mod awẽ atãngéne. Mbẽndẽ e Mosẽ eẽhẽlé-'aá-sẽ ẽbẽl ákõbnédẽ. 40 Né-õõ, nyètédẽ pónédẽ ábẽl boñ dyam dé ẽbẽbtéd áde bekal bẽ'dásdãñ bẽnhõbpẽ dẽebenláád ne nyẽ. Bẽnhõb bán,

41 'Nõnẽ', nyẽ bad ábe nyẽwẽle Dyõb! Yãl ẽkõm nyẽ áte, nyẽewẽ-'ẽ, áyãle nẽn, dyam áde mẽbenlé nímén mesú, ádíí dyam áde nyẽedúbẽé kẽ mod anlúméd nyẽ áte.' "

42 Pónédẽ echẽ Paalẽ bós Banabase bẽbídeé á ndáb e mekáne, bad bẽnlãã bós bán bẽpẽ ámpẽ á mbwẽ-mé-nkõme-áte níme níhúé' áhye déláa bós níímẽ mekan ámpẽ. 43 Ade bad bẽmáá ahíde á mekáne, bad bẽ Israel híin ne bad híin bẽmpẽe ábe bẽnwõñ adúbe á bad bẽ Israel bẽnhíd Paalẽ bós Banabase. Paalẽ bós Banabase bẽnkãlẽn ábẽ bad, bẽwéd-te bós nlém á abum bán bẽbẽ bẽkude nímén nsímẽ níme Dyõb ábágé bós.

44 A mbwẽ-mé-nkõme-áte níme mémbãdtẽn, bẽnben ne baásyãl ábe bẽbédẽ á dyad-tẽ wẽ, bẽmmaá ámbíð, áhye déwóg eyale ẽche Sãngwéé. 45 Ade bad bẽ Israel bẽnyínẽ ene ndun e mod, kónjí embé bós áte bwãmbwam. Dyam tẽé áde Paalẽ áhõbẽ-'aá, bẽhõbẽ-'aá bán ádíí metóm, bẽhõbẽ-'ẽ mós mekan mé mbéb á yãl. 46 Paalẽ bós Banabase bẽmbẽ bẽhõbẽ bõob ẽsebán bẽbáa' dyamdyam. Bẽhõbẽ-'aá nẽn bán, "Nyẽ bad bẽ Israel nyẽé sãntãngẽnnẽ eyale é Dyõb asẽbe dé akale. Boñ ngáne nyẽbáá chós áyãl, nyẽetédẽ-'aá yãl nẽé bad ábe bẽkwógnédẽ ákud alongé áde déemaá', né-õõ, sẽẽtédẽ nyẽ, sékẽ wẽé bad ábe bẽesẽ bad bẽ Israel. 47 Dyam áde Dyõb áhõbẽ aá débẽl ádíí, nẽn, 'Mbãnnẽ wẽ nẽé e'nyínẽn bẽ ekíde é' bad ábe bẽesẽ bad bẽ Israel ábẽl boñ bad bẽ nkõñsẽ bẽsyãl bẽkud e'soõson áwoñ mbíð.' "

48 Ade bad ábe bẽbẽde bad bẽ Israel bẽwógé nẽ, bẽmbẽ menyĩngẽ, bẽkené-'ẽ nkalañ níme Sãngwéé. Bad ábe bẽpwédnédẽ nẽn bán bẽkúd alongé áde déemaá' bẽndúbẽ Sãngú Yesue. 49 Moosyãl awẽ ambé ene pẽd e mbwóg anwóg nkalañ níme Sãngwéé. 50 Boñ bad bẽ Israel bẽnkõn baámbáá bẽ dyad ne bebaád bẽmbáá ábe bẽbẽnlé-'aá Dyõb. Bẽchódẽ-'aá Paalẽ bós Banabase yãl áte, bẽnãn-ne bós áwab mbwóg. 51 Ade bẽhẽdeé akẽ, bẽnkúd ebumbú á mekuu áluméd ábẽ bad nẽn bán nkõgsen ne bós. Ade bẽmáá ábẽl nẽ bẽnké á dyad á Ekõniõm. 52 Bad ábe bẽndúbẽ Yesue á dyad á Antyõg bẽnlõn ne menyĩngẽ bẽlõn-ne ne Edáádãñ ẽche Esáá.

14

Nkalañ ní bwám nĩpédẽ á dyad dé Ekõniõm

1 Ade Paalẽ bós Banabase bẽpédẽ á Ekõniõm, bẽnké á ndáb e mekáne. Bẽnkál nkalañ níme Yesue áwed, nyaa echẽ bad híin bẽ Israel ne ábe bẽbẽde bad bẽ Israel bẽndúbẽ Yesue. 2 Boñ bad bẽ Israel ábe bẽnkẽnkobé adúbe, bẽnkõn bad ábe bẽesẽ bad bẽ Israel, bẽhé bós mewẽmtẽn mé mbéb áte tãngene bad ábe

béndübē Yesue. ³ Paale bó Banabase bēmbēm áhed, békálé nkalanj tângene dyam á bwám áde Dyöb ábénlé bad ésebán bebáa' dyamdyam. Sǎngú Yesue ambēl bēnlūméd e'chemléd, bēbāl-le menyáké híin, álúmed nén bán mam nímē ábē bembapēē békálé'áá tângene nímē nsimé médé mbále. ⁴ Nkabén membē áfinté e bad bé dyad. Donge á bad bēntimén bad bé Israel ábiníí'-e bétimēn bembapēē bé nlómag. ⁵ Dóo bad ábe béesé bad bé Israel ne bad bé Israel nchoo ne ábāb benkamlēne bétífidé bán bétagéd Paale bó Banabase bán bēlūm-me bó meláá. ⁶ Ade Paale bésóŋténé nē, bēnsöb béké á mbwóg e Likonia bésól á myad mé Listra ne Debe ne abwóg áde ábédé benben. ⁷ Békálé'áá nkalanj ní bwám nímē mebwóg mésyāā.

Mam níme mebēnlédé ne Paale bó Banabase

⁸ Mod abédé á dyad á Listra, mekuu ménwē mós. Nē dóo bēnchyaā'é mós, eékíi'áa mbéd. ⁹ Ade Paale ákaleé nkalanj ní bwám, ambé áhed áwöglān. Paale annyín aá awóó adúbe aá móhele módyēē bwám, dóo Paale ánóné mó chóón, ¹⁰ bonj áchāgtē ehób ámín aá "Syáó ásē, étyéem ámín." Ane mod ahebé'-aá ámín, ábootéd-te akē. ¹¹ Ade ndun e mod eché ebédé áhed ényíné dyam áde Paale ábélé, bēnhē e'saád á ehób é Likonia bán, "Myöb mēsúdé ásē métímé baányonj, áhye dé awóŋgen sé." ¹² Bēnchāg Banabase bán mós adé dyöb áde bēchāgēé bán Zeuse bēchāg-ke Paale bán mós adé dyöb áde bēchāgēé bán Hemeŋe áyāle mós ahóbpé'áá búmā. ¹³ Abón áde bēbēnlé'áá dyöb áde bēchāgēé bán Zeuse áte ábédé ámbíd e dyad. Né-óó, priŋe awé Zeuse ampēén nyag ne mbonja á mmwē mé e'ké é' dyad. Ambel nē, áyāle bósöbe ene ndun e mod bēhédé'áá Paale bó Banabase mendē abe. ¹⁴ Ade Banabase bó Paale bēwógé dyam áde ábē bad bēhédé abel, bēnsalted mbóté á yāl, bēnyāgéd bésól áfinté e ene ndun e mod bēbōnē bēhābē bán, ¹⁵ "Cheé ékáá bonj nyébelé nén? Sēmpē sēdíi baányonj melemlem ngáne nyéē nyédíí. Sēpedé hén, ákale nyé nkalanj ní bwám níme Yesue, ábel bonj nyéchene ábén bwēm ábe béesé dyam dé abelen, nyéhíde Dyöb dé alongé áde áhágé nkonj ní mín, ní sé ne edíb e nkwé ne bwēm é'syāā ábe é'dé áwéd-te. ¹⁶ Bósód Dyöb déntédé bad bēsyāā ábel kéchéé eche bédós. ¹⁷ Bonj kéné, álúnte e'chemléd nén aá módē, ábel áde ábēléé mekan mé bwám. Alómme nyé mbúú eché ebídé ádyöb, ábagé'-e nyé mbote á pónde eche etāŋgéné. Abage nyé medyé, áwögtē'-e nyé menyīŋge." ¹⁸ Ké nēngáne Paale bó Banabase bēnhābpē nímén mekan mésyāā, éhebédéé bó mwān e akan ákánj bad ábe mendē níme bēhédé'áá abe.

¹⁹ Donge á bad bé Israel bēmbíd á dyad á Antyóg á mbwóg e Pisidia, bēbíd-te á dyad á Ekōnióm bēpē á Listra. Béntéd ene ndun e mod nlém á abum, bósöbō bēlūm Paale meláá, bédol mós ásē, bēbided mós á dyad-tē ne mewēmtēn nén bán awédé. ²⁰ Bonj adé bad ábe bédúbpe bēpédé bonj bēlāŋnéd mós, anhidé ásē áfím ámbíd á dyad-tē. Néé bīn é'sāŋgé, dóo bó Banabase békíi á dyad á Debe.

Paale bó Banabase bétíme ámbíd á Antyóg

²¹ Paale bó Banabase bēnkāl nkalanj ní bwám á dyad á Debe, bēmbēl bad híin bétim bēbé bembapēē ábe Yesue. Ámbíd enē, bēntim ámbíd á myad mé Listra, Ekōnióm ne Antyóg á mbwóg e Pisidia. ²² Hóm ké áhéé áde bēmpēé, bēyāgté'áá bad ábe bédúbpe Yesue bēwéde'-e bó nlém á abum, ábel bētyéem á adúbe-tē. Bēyāgté'áá bó bán "Detāŋgéné metake akud bonj deésól á nkamlēn ní Dyöb." ²³ Mwembé ké níhéé níme bēmpēé, bēpwédáá bad ábe bēlyāgte' níme mwembé. Nzé bēnkānē, bédíd-te yāl nzaa á mekáne-tē, bēbē bēlyāged á mekáá níme Sāŋgwéé awé bēsúmé nlém á yāl.

24 Ade bémádé mbwóg e Pisidia áte, bēmpě á mbwóg e Pamfilia. 25 Bēnkāl eyale é Dyōb á dyad á Pēga, boŋ bésyōgké á dyad á Atalia. 26 Ahed-taá bésyāngé boŋ bēchabpé edib, betimé ámbíd á Antyōg, wēē bēnkānēdtē bō bán nsimé n̄ Dyōb n̄lyáged bō áyāle nsón n̄ime bémádé bōob. 27 Ade bēpédé á Antyōg, bēnlád bad bé mwembé áte, bēláá bō mekan mésyāāl n̄ime Dyōb ábélé mbwiined ne bō. Bēnlāā-’ε bō ngáne Dyōb ánédte nzii echē bad ábe béēsē bad bé Israel bédúbpéé Yesuε. 28 Bēnkoód-te mwá adyεε áwed ne bad ábe bédúbpé Yesuε.

15

Mbom níkóbté á Jerusalem ámad ehób á mwembé-te

1 Bad behóg bēmbíd á mbwóg e Judeya bēpē á Antyōg. Bēmbootéd bad ayáged n̄n bán, “Nzé bēeyage mod ngáne mbéndé e Mose éhēdeé, né éekudtē e’soóson.” 2 Nēn dēmbēl Paale bō Banabase béswāntánnáá ngine ngine káōŋ bōbōó bētíi bán Paale bō Banabase ne nguse é bad émpēe bēké á Jerusalem, bēké bényín bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé tāngene adé atón. 3 Bad bé mwembé bēnlyāgēd bō á nzii. Bēmbwě á mbwóg é Foniaia ne Samaria bēlāngé bad ngáne bad ábe béēsē bad bé Israel bédúbpé Dyōb. Mmēn nkalaŋ mēnwōgēd bad ábe bédúbpé Yesuε menyīnge. 4 Ade Paale bō Banabase bēpédé á Jerusalem, mwembé n̄ime médé áwed, bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé bēnkob bō nken. Paale bō Banabase bēnlāā bō mekan n̄ime Dyōb ábélé mbwiined ne bō. 5 Boŋ doŋge á bad ábe bédúbpé Yesuε ábe bēmbē epepé éche Befarisia bentyēēm ám̄n, bēhób bán, “Bētāngéné bad ábe béēsē bad bé Israel ábe bédúbpé Yesuε ayag, bēláá-’ε bō bán bētāngéné mbéndé éche Moseε ahíd.”

6 Dōo bembapεε bé nlomag ne belyáged bé mwembé békóbé mbom ánon adé akan áte. 7 Ade bēlébé aswāntēn dōo Petro átyéémé ám̄n boŋ áhōbē aá, “A-baányan, édé etūn é pōndé bōob áde Dyōb ápwédé me áttinté echēn, ákale bad ábe béēsē bad bé Israel nkalaŋ n̄i bwām ábēl nēn bēwōg mó bédúbe-’ε. 8 Dyōb áde ábíi-’ε moosyāāl n̄lém áte, álúmté aá móbagé bad ábe béēsē bad bé Israel kunze ádúbe, abe áde ábágé bō Edaádāŋ éche Esáá melemlen ngáne ábágé syāné ámpē. 9 Dyōb dénkéntédté bō aá bédé nhāŋlén ne syāné ké mwāmp̄n. Anlāgsēn bō mbéb áyāle adúbe áde bēnwālē. 10 Bōob-pōó, cheé ékáá boŋ nyéhédé’ Dyōb akāg, ápēmed bad ábe bédúbpé Yesuε nted n̄ime ábēd betaa bēnkēnhēnlé apēm n̄ime ké syāné déehēléé apēm? 11 Eeboo’é nē! Dedúbpé dekudé-’ε e’soóson mbwiined ne nsimé n̄ime Sāngú Yesuε, melemlen ngáne bōmpé békúde.”

12 Moosyāāl anlám ehób bēwōglān Banabase bō Paal. Banabase bō Paal bēkánlé’ aá bō e’chemléd ne menyáké n̄ime Dyōb ábélé mbwiined ne bō áttinté e bad ábe béēsē bad bé Israel. 13 Ade bémádné, dōo Jemse áhōbēé aá, “A-baányan, nyéwōglen me! 14 Simōne alúmté syāné áte hēn bōob ngáne Dyōb ábootédé ábē e’boŋ bé nlóm adúmed wēē bad ábe béēsē bad bé Israel, átéd áde átédé bad áttinté echāb ábē ábē bad. 15 Nēn dēn ábélé e’yale ábē nkal é’daádāŋ é’lóné. Etēnlédé nēn bán,

16 ‘Me Sāngwéé nhóbé meé, nzé nēn amáá atóm, mēpě ámpē, mēlōŋ ndáb echē Dabide ámpē echē empáa.

Mēlōŋ chōm ésyāāl éche empāntēd áte n̄fímdēl-te chō ngáne énsēbēē abé.

17 Nē débēl bad bé nkōŋsé bésyāāl bēpě áwēm, n̄pwédé bad ábe béēsē bad bé Israel ábē ábēm bad. Me Sāngwéé meé nhóbé.

18 Mēē mbelē boŋ n̄mēn mekan mébyéēn se’ bōod.’ ”

19 Dóo Jemse ákagké á'sō aá, “Ne me, nímêm mewêmtɛn médé nén meé deétagté bad ábe béese bad bé Israel ábe bétímné Dyöb. 20 Chöm éche déttáŋgéné abel édíi átele bō kálag nén bán béedyág medyé nímé bébágé nyöb mémpēe née mende, áyāle nímé medyé méésáa'ē, béékābē mesón, béedyág nyam eché béēsēlēē nkāŋ, béedyāg-ke mekií. 21 Debíi nén bán se' bōöd beláá'á mbéndé éche Mosee á ndáb é mekáne á mbwē-mé-nkóme-áte. Békale-'e ábē e'yale dyad ne dyad tée.”

Béténlé bad ábe béese bad bé Israel kálag

22 Dóo bembapēē bé nlómag ne belyáged bé mwembé, ne bad bé mwembé bésyāal bényíne nén bán ébóó bán bēpwed bad áttínté echáb, bélóm bō á Antyog nchoo ne Paale bō Banabase. Bēmpwēd Judase awē béchágé'áá bán Basabase bō Sailas, bō bad bébe ábe belyágté'áá áttínté echáb. 23 Kálag eche bēnlómēnnē bō á Antyog, ebédé nén, “Sé bembapēē bé nlómag, ne belyáged bé mwembé, áben baányan, sélómme nyé melɛntɛn. Nyé ábe nyéde bánned ábe nyéese bad bé Israel. Nyé ábe nyédyē á dyad á Antyog ne á mbwóg é Siria ne Silisia. 24 Sēsónténé nén bán bad behóg ábe bébíde áwēd, bēmpē áwēn, bēpuutád nyé nló áte ne mam níme behóbé'áá. Bōŋ nyébíi nén bán sēnkémbagké bō kunze ábel nē. 25 Né-ōó, sédyéé ásē moosyāal sētíídé nén bán ébóó sēpwed donge á bad álóm bō áwēn. Bēwoón Paale bō Banabase ábe sédásó bwámbwam. 26 Bō bad bébe bébágé yāl ábele eched Sāŋ Yesu Krístā ēseban bébáa' kwéed. 27 Né-ōó, sélómme nyé Judase bō Sailas, belāá nyé melemlem mé mekan níme séténlé nyé. 28 Edásódan éche Esáá élyágté sé áttíi nén séetagté nyé ne mekan mémpēe étóméé nímén mekan níme médé etognén. 29 Nyéedyág medyé níme bébágé nyöb mémpēe née mende, nyéedyág mekií, nyéedyág nyam ké póg eché béēsēlēē nkāŋ, nyéékābē-'e mesón. Nzé nyéebélé nímén mekan né ébōŋ. Dényínne' ámpē.”

30 Ade bémáá ene kálag atel, bēnlyāgēd ábē bad á nzii, békē-'e á Antyog. Ade bēpédé áwed, bēnlād bad ábe bédúbpé Yesue bésyāal áte bōŋ bébe bō kálag. 31 Ade ábē bad beláá ene kálag, bēmbē menyíŋge bwámbwam áyāle nkalan mé e'wéd bé nlém níme mbédé áwēd-te. 32 Judase bō Sailas bébédéé bekal bé'dásódan, bēnkálén-ne bō áyāle e etún é pónde, bēnhōdéd bō mewêmtɛn bēwéd-te bō nlém á abum. 33 Ade bélébé mwá adyēē áwed, bad ábe bédúbpé Yesue bēnlyāgēd bō ne nsan bōŋ bétím ámbíd wéé bad ábe bēnlóm bō.* 35 Paale bō Banabase bēndyēé á Antyog mwá etún é pónde. Bēyāgté, békálé-'e eyale éche Sāŋgwéé nlatén ne ekud é bad émpēe.

Paale bō Banabase békábné áte

36 Eebeméé áte ámbíd enē, dóo Paale álanŋgēé Banabase aá, “Détim ámbíd, déke dénon ábēd baányan bé Krísto dyad-té áde dékálé nkalan níme Sāŋgwéé, bōŋ déhed-te áte ngáne mekan mékéenēé bō.” 37 Banabase anwón mewêmtɛn áwále Jōn Makose áyāl, 38 bōŋ Paale annyín aá étāŋgēnéé, áyāle Jōn Makose ansébé bō achene á nzii áde bēépídeē nsón á asóg. Antédé bō á dyad á Pamfilia áttím ámbíd. 39 Mpentɛn ní ngíne mémpē áttínté echáb kóŋ békābēn áte. Banabase antéd Makose béchābē edib békē á alon a Saiprus. 40 Paale ámpē ampwēd Sailase. Baányan bé Krísto bēnkānnéd bō bán nsímé níme Sāŋgwéé nlyágté bō. 41 Paale ambwēn Sailase á mbwóg e Siria ne Silisia békag bēwédé mwembé áte.

* 15:33 Donge á kálag dé'sō ábádé nchoo 34: 'Bōŋ Sailase pen antíi aá móolyg áhed.'

16

Timotie awōḡñé Paale bō Sailas

¹ Paale bēnkē á myad mé Debe ne Lистра. Mod nhóg abédé áwed awē béchágé'áá bán Timotie. Nyaá abédéé mmwaád a Israel, mómpē andúbé Yesue, bon sáá abédéé mod a Griikia. ² Bad ábe bédúbpé Krístəá á myad mé Lистра ne Ekoniom bésyāāl bēnhōb mam mé bwām tōngene Timotie. ³ Ngáne Paale áhédé'áá Timotie awále áyāl, an'yag mó. Ambel nē áyale bad bé Israel ábe bēbédé nime mebwóg bēmbīl bán Timotie sáá adii mod a Griikia. ⁴ Paale bō Timoti békágé'áá myad ne myad bēlāngē bad ábe bédúbpé Krístəá mekan nime bembapēé bé nlomag ne belyáged bé mwembé bé Jerusalem bētífidé, bēlāngē'ē bō bán bēhíde nímé mekan. ⁵ Né-óó, mwembé nisyāāl mēmbootéd awúu áte á adúbe-tē mesongé mé bad-te méchōgkē epun-téé.

Paale anytne ndóg

⁶ Paale hōobe baab bēmbwē á mbwóg e Frigia ne Galesia áyale Edəádəḡ éche Esáá énkēnkwenténné aá bēkal nkalaj ní bwām á mbwóg e Esia. ⁷ Ade bēpédé á nchii ní mbwóg e Misia bēnwanén asól á mbwóg e Bitinia, bon Edəádəḡ éche Yesue énkēmmwaá aá bēsól. ⁸ Né-óó, bēntōm á Misia, bésyōgē kóəḡ bēpē á dyad á Troas. ⁹ Mmē nkuu Paale annyín ndóg. A ndóg-te wē, mod a mbwóg e Masēdonia antyéem áchāá mó aá, "Hyág, á Masēdonia, éhye éwōḡgen sé." ¹⁰ Paale amaá-'áá ndóg anyín, dōó séládé yāl áke á Masēdonia áyale séndól áte nén bán Dyōb áchénlé sé ákal nkalaj ní bwām áwab.

*Mmwaád nhóg awē béchágéé**bán Lidia adúbpé*

¹¹ Sēnsól á Stúma á Troas, sékē á Samotras ésebán sétyéeme á nzii. Néé bīn é'sāngé sétimé' á Niopoli. ¹² Sēbídé-'áá áhed, séke a Filipi. Filipi adii dyad ámbáá á mbwóg e Masēdonia. Abédé kóəḡne dyad áde mbéndé é Roma chēmpēn chōó bēbēnládtáá. Sēdyéé áhed nguse é e'pun. ¹³ A Mbwe-mēnkóme-áte, sēnsyāá á dyad-tē sékē á nkin mé edib. Sēnwémtén bán séētān abwóg á hōm áhed wēé bad bé Israel békānnéé. Sēndyéé áhed ne bebaád ábe séntānnē néé bēlādné áhed, syāābōó sékale'. ¹⁴ Átínté e ábē bebaád mmwaád nhóg abédé áhed awē béchágé'áá bán Lidia awē ambíd á dyad á Tiatira. Akábé'áá nyongé, ásōmē' mebad nime méyōge' nime mélélé nkun. Ane mmwaád abēnlé'áá Dyōb. Sāngwéé ankéléd-te mó nlém á abum áwóglēn chōm éche Paale áhóbeé. ¹⁵ Bēndusén mwēn ne eche ndáb esyāál. Ambíd enē, anlébé sé áwe ndáb. Anhōb aá, "Nzé édé bán nyétédé me nēḡgáne mod awē akoó Yesue adúbe, nyéhye nyédyēé áwēm ndáb." Ambádnén sé kóəḡ sékē'ē.

Béhédé Paale bō Sailas á mbwóg

¹⁶ Epun ehóg-kōó, sēnkē á abwóg dé mekáne, dōó ngōndéré e ntāḡ póg étáné sé. Edəádəḡ é mbéb émbē mó áte, ébélé'áá álāngē bad mam nime mébēnléd á'só é pōndé. Ene ngaj échē ákúme'áá embēl bad ábe bēnchan mó ntāḡ békudé ndun e mōné. ¹⁷ Héé ábóótédé syāābe Paale ahíd, ábōné aá, "Ábén bad bēdii bembōledé ábe Dyōb á Ngum. Bēhyédé nyé aláa ngáne nyémwéé e'soóson akud." ¹⁸ Ene ngōndéré elébé abel nē, epun ne epun-té. Kóəḡne á asóg Paale anlīḡ, dōó ákúnnédé bon álāngē' échē edəádəḡ éche émbē ene ngōndéré aá, "Á dīn á Yesu Krístəá, nkamlan me nén méé, bíd enén ngōndéré áte!" Abwóg-abwóg échē edəádəḡ émbíd mó áte. ¹⁹ Ade bad ábe bēnchan ene ngōndéré ntāḡ, bēnyíné bán nzii e ngáb ekónlédé bō, bēntól Paale bō Sailas bēdolé bō, békēēn bō wēé benkamlené ábe bēbédé átínté e dyad. ²⁰ Bēmpēén bō wēé benkamlené bé Roma, bēlāngē bō bán, "Ábén bad bēdii bad bé Israel,

boŋ bépédé áwēd hén, bépééné mponǵé. ²¹ Bényǵte bad e'lem bé mbéb ábe mbéndé éche syánē eehēdeé. Syánē bēn dedii bad bé Roma, né-óó, deéhēlē-se dékob nē, deéhēlē-é-se dehid nē.” ²² Amute dǵmpé dénsāl áte ábónléd Paale bós Sailas. Dóó benkamlene bé Roma básáltédé bós mbóté bēhúd-te bós chó á yǎl. Dóó belómé bad bán béswátted bós e'tanǵu. ²³ Bémáá-'aá bós awanen bwám boŋ bēhǵ bós á mbwǵg, beláá-'e nnóné mbwǵg bán eehúde bós díd á yǎl. ²⁴ Belánǵé-'aá nnóné mbwǵg nē, ahé bós á toŋ e ndáb e meláá eché edé áte. Anhé bós e'pwǵg á mekuu.

²⁵ Dyam melúde mé nkuu, Paale bós Sailas békánné-'aá békānné-'e Dyób ngāse. Bad bé mbwǵg ábínii bésyāal bēwǵglánnáá bós. ²⁶ Abwǵg-ábwwǵg dóó ndǵb énáǵnéde áse ngīne-ngīne. Ndáb e mbwǵg énáǵnéde se á mekon. Melemlem mé pǵndé e'kob é'syāal bēndibnéd, bengǵbengǵbē ábe bēmbē bad bésyāal áyāl bēnhunnéd. ²⁷ Ade nnóné mbwǵg ápádté áse boŋ anyín ngāne e'kob é'syāal é'nédnéde, anwémten áá bad bé mbwǵg bésyāal bémáá asob. Héé átédé páá áá mósoo' yǎl. ²⁸ Dóó Paale áchǵgté ehób ámīn boŋ álēbpē áá, “Weewúé yǎl! Sé moosyāal séde hén!” ²⁹ Héé nnóné mbwǵg áhóbé áá bēpiined mó etrukǵn, asól á ndáb-te, ákwē Paale bós Sailas á mekuu ánáá ne mbwǵg ní ngīne. ³⁰ Dóó ábídne bós á ebwǵg boŋ ásedté bós aáken, “A besán, cheé rítǵǵéné abel ákud e'soóson?” ³¹ Bēnlāá mó bán “Dúbé Sǵǵú Yesue, boŋ ékud e'soóson, ádǵn abum á ndáb dǵmpé dékúde.” ³² Bēnkálé mó ne moosyāal awē ambé mó á ndáb nkalaŋ ní bwám míme Sǵǵgwéé. ³³ Ene pǵndé chēn, míme nkuu, ane nnóné mbwǵg anté bós, áwǵbē bós síi áte. Hē dén bēndusen mó ne eche ndáb esyāal. ³⁴ Dóó ásǵnlé Paale bós Banabase á ndáb-te boŋ ábagé bós ndyéed. Mwēn ne áde abum á ndáb bēmbē menyǵǵe áyāle adúbe.

³⁵ Néé bīn é'sǵǵé, benkamlene bēnlǵm plúse ne nlébtéd nēn bán, “Nyéchene ábē bad békag.” ³⁶ Héé nnóné mbwǵg álǵǵé Paale áá, “Benkamlene belómé nlébtéd nēn bán bēchene nyé Sailas. Né-óó, nyébid nyétag ne nsan.” ³⁷ Dóó Paale álǵǵé échē plúse nēn áá, “Béswádtédé sé e'tanǵu á nhéné áde séebeleé dyamdyam, áde sédii-'aá bad bé alon á Roma, bēhé-'e sé á mbwǵg. Boŋ bǵb bēhéde sé abided á mesǵm-tē-yé? Eehélé-se ébé nē. Ábē benkamlene bé Roma bēn bétǵǵéné ape bēhye bēbided sé.” ³⁸ Plúse énkē benkamlene bé Roma aláá ngāne Paale áhóbé. Ade ábē benkamlene bēwǵg bán Paale bós Sailas bēdii bad bé Roma, mbwǵg menkób bós. ³⁹ Né-óó, bēnkē Paale bós Sailas achán, bēbided bós á mbwǵg beláá-'e bós bán éboŋ bán bésyāal áwāb dyad. ⁴⁰ Paale bós Sailas bēmbíd á ndáb e mbwǵg, bēké á ndáb wēe Lidia. Ade bépédé áhed, bēntān bad ábe bēdúbpē Křístā. Paale bós Sailas bēnlāá ábē bad e'yale ábe é'wéde bós nlém á abum. Bémáá-'aá bós aláá boŋ bésyǵǵé.

17

Paale bós Sailas bēkti á Tesalonika

¹ Paale bós Sailas bēmpǵŋ á myad mé Amfipolis ne Apolonia, bēpē á dyad á Tesalonika. Ndáb e mekáne e bad bé Israel embé áhed. ² Paale ammentén ake á ndáb e mekáne, né-óó ankē áwed. Andyéé áwed sǵndé éláán. A Mbwe mé Nkóme áte téé, akánlé-'aá bad nkalaŋ ngāne mbíde á kálag e Dyób. ³ Atǵnǵádtáá bós mam míme akánlé-'aá bós, álǵmte-'e bós áte nēn áá Ane-awē-Béwǵgté atǵǵéné néé ákúde metake ápū-'e ámbid e kwéed. Álǵǵé-'aá bós áá “Anén Yesue awē ríǵǵé nyé nēn, mó adé Ane-awē-Béwǵgté.” ⁴ Donǵe á bad bēndúbē bán chǵm éche Paale áhóbé éde mbále, né-óó, bēntimén Paale bós Sailas. Bad bé Grikia híin ábe bēndúbē Dyób ne ndále é bebaád bé dyad

hiin bõmpē bēntimén Paale bõ Sailas. ⁵ Bõj donje á bad bé Israel bésífidé'áá Paale bõ Sailas. Né-óó, bēnlād donje á bad bé mponǵé áte, ábe bēbéde á dyad-té. Bēmbuú áte bēpēēn-ne etǵké é ngine. Bēmpēēn epuutéd dyad áte ásyāāl, bēból á ndáb wée Jasene ábel bõj kēkõb Paale bõ Sailas bēbídén bõ á tál e ékwée. ⁶ Bõj áde bēnóné Paale bõ Sailas bõj bēnyíne bõ, bēndõl Jasene ne bad bēmpēe ábe bēdúbpé Yesue, bēpēēn bõ á'sõ é benkamlene bé dyad. Bēbóné'áá bán, “Abén bad bēpēēné epuutéd hõm ásyāāl. Bõb-põó, bēpédé kááñne áwe syāné dyad. ⁷ Jasene ákõõ-ε bõ áwe ndáb. Bébõo' mbéndé eche Kaisεε. Béhõbe nén bán kån empée edé eché béchǵεé bán Yesue.” ⁸ Mmén mekan nime bēnhõbpē mēmbǵl ene ndun e mod ne benkamlene bé dyad bēpuuted. ⁹ Benkamlene bé dyad bēmbǵl Jasene ne bad ábe bēdúbpé ábe bēnkõbpē, bõóõ bõ bésábé mone ábel bēte de bõ, bõj bētedé bõ.

Paale bõõbe baab bēkúdē metake á Beria

¹⁰ Bín é'hiné-'áá hínén, bad ábe bēdúbpé Yesue belóm Paale bõ Sailas á Beria. Ade bēpédé áwed bēnkǵ á ndáb e mekáne. ¹¹ Bad bé Beria bēnwõñ nlem áwõglen eyale é Dyõb tõmaa bad bé Tesalonika. Epun-té, beláá'áá kálag e Dyõb ásonǵten ányín ké mekan nime Paale bõ Sailas bēhõb'áá medé mbále. ¹² Ekud é bad éndúbē. Ndále é bebaád bé Grikia hiin ne baachóm bé Grikia hiin bõmpē bēndúbē. ¹³ Bõj áde bad bé Israel bé Tesalonika bēwógé bán Paale akalé eyale é Dyõb kááñne á Beria, bēmpǵ áwed, bēbõõtéd ekud é bad asól áte ápēen epuutéd. ¹⁴ Abwõǵ-ábwõǵ dõo bad ábe bēdúbpé Yesue belómé Paale á nkin mé edib é nkwǵ, bõj Sailas bõ Timoti pen bēnyǵg á Beria. ¹⁵ Bad ábe bēnkǵ Paale alyóged, bēnkēēn mó kááñ bēpēēn mó á dyad á Atens bõj bētimé ámbid á Beria. Ade bētiméé ámbid, Paale anlyǵgtén bõ áá beláa Sailase bõ Timoti nén bán béhyε betán mó á Atens ésebán bēbébte pónde.

Paale akanlé bad bé Atens

¹⁶ Paale andyé á Atens ásiné' Sailase bõ Timoti. Ngáne ásiné'áá bõ, nlem mēmbēb mó á abum bwámbwam áyále annyín nén áá myõb mēmpēe nime bēbageé edúbé melóné dyad áte ásyāāl. ¹⁷ Né-óó ankǵ á ndáb é mekáne ákanlé bad bé Israel ne bad ábe bēesǵ bad bé Israel ábe bēbage Dyõb edúbé. Akagé'áá kááñne áttinté e dyad epun téé ákanlé kénzée awé ampǵ áhed. ¹⁸ Bõõbe bad ábe bēbéde á e'pepé ábe béchǵgé'áá bán Epikurian ne Stoik bõmpē bēpéntannáá. Donje ásedté'áá bán, “Chee anén mod awé abide dúu múmó áhõbéé áde éebii'é dyamdyam?” Bēmpēe bēhõb'áá bán “Edé kabyánán ahõbe tǵngene myõb mēmpēe.” Béhõb'áá nē, áyále álangé'áá bõ tǵngene Yesue ne mpuu. ¹⁹ Dõo bētédé Paale bēkēēn mó á káánsel e mbwõǵ eche béchǵgé'áá bán Ariopagus.* Bēnhõb bán “Sédáá ádén ayáge dékõõlé áde élanǵé bad ásonǵten. ²⁰ Donje á mam áde éhõbéé áde sé nken á etúu, séédǵñ-ε mól ásonǵten.” ²¹ Bad bé Atens bésyāāl ne beken ábe bēbéde áwed, bēhēbté'áá echab pónde esyāál ákal ne áwõglen nkalan tǵngene dyam dékõõlé-té.

²² Dõo Paale átyéémé ámín á'sõ é káánsel é Ariopagus bõj áhõbé nén áá, “A-bad bé Atens nnyíne' nén meé, nyébage myõb edúbé bwámbwam. ²³ Nhõbe nén áyále áde nítóméé nyé á dyad-té, nnõné mebón nime nyébageé myõb edúbé. Nnyíne abwõǵ áhõg áde nyétélé áhed nén bán, ‘Hõm áde dyõb áde déebyéene.’ Adé dyõb áde nyébageé edúbé kénεε nyéebii'é dõ, dõo rílangéé nyé bõõb. ²⁴ Dyõb áde áhágé nkõñsé ne chõm ésyāāl éche edé áwēd-te, mó adé Sǵngwée á nkoñ mí mín ne rísé. Eédyēē'é á ndáb é myõb éche baányon belõñné mekáá, ²⁵ ééhēdē-'áá chõmchõm éche déhele débe mó abele áde débēnléé mó. Ngáne édii nén bán mwēn-εé abage alongé, ábagé pemε ne

* **17:19** Ariopagus: Abédée káánsel e mbwõǵ á dyad á Atens.

kéchéé éche déhɛdɛé. ²⁶ Mod nhóg mós ánsɛbɛɛ ahəg boŋ metúmbé mé nkòŋsé mɛsyāāl mɛbíɗ mbwiined ne ane mod nhóg. Abɛlé bédyɛɛ-ɛ nkòŋsé áte rísyāāl. Adɛhób aá móbəge bó ammad pónɗɛ atii ne mebwoóg wɛɛ bédyɛɛ-ɛ. ²⁷ Ambɛl nɛn, ábɛl boŋ bɛhɛd mós, nzɛ bɛhédɛ-ɛ mós bɛhele-se bényín mós awóg áde bɛwógé mós áyāl. Kénɛ, Dyób déechabnedɛé syánɛ modmod áyāl. ²⁸ Edɛ nɛŋgáne mod nhóg áhóbɛ aá,

‘Abɛ áde dédíí ne mós, dedé á alongé, dekaɗ,
dedé-ɛ chòm éche dédíí.’

Edɛ-ɛ ámpɛ ngáne bekaɓ bé nɗan bɛhóbɛ bán,
‘Syánɛ ámpɛ dedíí ábe bán.’

²⁹ Ngáne dédíí-aá bán bé Dyób, deetāŋɛɛɛ néɛ dékamtanné nɛn bán Dyób ádíí nɛŋgáne chòm éche bɛbɛnlé gól, silva ké-ɛ aláá áde baányoŋ bɛbɛnléɛ áɗab debyéɛ boŋ bɛlóón mekáá. ³⁰ A pónɗɛ eche bad bɛnkɛmbíí-ɛ Dyób, Dyób dénkɛntɛɗtɛ mbɛb mɛmab nɛŋgáne dyaɗ. Boŋ boɓb alāŋge’ moosyāāl hóm-tɛ aá bɛtɛde mɛmāb mbɛltéd mé mbɛb. ³¹ Amaá-ɛ epun é bɛn atii, éche ákáāɗtɛ mod-tɛɛ nkòŋsé áte rísyāāl nyaa echɛ etāŋɛnɛ. Apwɛɗɛ mod awɛ ákáāɗ mɛm nkáá. Alúmtɛ-ɛ moosyāāl aá ane mod akwògnɛɗɛ, apuud áde apúúɗtɛ mós ákwéɗ.”

³² Ade ábɛ bad bɛwógé Paale ahóbɛ tāŋɛne mpuu, doŋge á bad bɛwéláá mós boŋ bó doŋge á bad bɛnhób bán, “Séhɛde bán ékale sé mɛmɛ nkalaŋ ámpɛ.”

³³ Ambíɗ e nɛ, Paale anhidé áfɛntɛ echáb. ³⁴ Kóŋn ne á asóg, nguse é bad éntimɛn Paale bédúbe-ɛ Yesue. Afɛntɛ e ábɛ bad, mod abɛɗɛ áhɛd awɛ bɛchágé-aá bán Diónesiose. Abédɛɛ mod a káánsɛl e Ariopagus. Mmwaád ámpɛ abɛɗɛ áhɛd awɛ bɛchágé-aá bán Damarise ne bad bɛmpɛe.

18

Paale akil á dyad á Kòrinto

¹ Ambíɗ enɛ, Paale anhidé á dyad á Atens ákɛ á dyad á Kòrinto. ² Ade ápɛɗɛ áwɛd antán mod a Israel nhóg awɛ bɛchágé-aá bán Akwilaa. Bɛnchyaá mós á Pontus. Mɛmɛ mesú mɛn dáo bó mwaád, Prísilía bɛmbíɗtɛ á Italia. Bɛmbíɗ á Italia áyāle Kaisɛɛ a Roma, Kladiosɛ antómɛɗ ehāŋgé aá bad bé Israel bɛsyāāl bɛsyāá á dyad á Roma. Paale ankɛ Akwilaa bó mwaád anyín. ³ Andyɛɛn bó bósɓɓó bɛbele nson. Bómpɛ, bɛlós’áá tɛnde ákud mənɛ mɛmɛ bɛtəgnanné yāl melemlem nɛŋgáne mómpɛ ábɛlé’áá. ⁴ Mbwe mé Nkómɛ áte tɛɛ, Paale akagé’áá á ndáb e mekáne, ákanlé bad bé Israel ne bad bé Grikiá ábɛl bédúbe mam mɛmɛ áhóbɛɛ.

⁵ Ade Sailase bó Timoti bɛbíɗɛ á Masɛdonía boŋ bɛtán Paale, ambɛ eche yāl esyāāl ákal nkalaŋ mɛwám. Alúmtɛ’áá bad bé Israel áte aá Yesue mós adɛ Ane-awɛ-Bɛwógtɛ. ⁶ Boŋ bɛpɛntánnáá mós, bɛhóbɛ-ɛ mós mekaɗ mé mbɛb áyāl. Nɛ démbɛl Paale ankúɗ ebumbú á yāl álúmed bó nɛn aá nkógsɛn rí Dyób rísine’ bó, aláá-ɛ bó aá, “Nzɛ nyébós, né nyébɛn-ɛɛ nyébelɛ. Meesaa me áte. Bootya boɓb, nkaɗ nkalaŋ mɛ bwám akal wɛɛ bad ábe bɛesɛ bad bé Israel.” ⁷ Né-óó Paale antɛɗɛ bó áke ádyɛɛ’ wɛɛ mod nhóg awɛ bɛchágé-aá bán Titus Justuse. Tituse abágé’áá Dyób edúbɛ, ndáb embɛ-ɛ mós bɛnɛn ne ndáb e mekáne e bad bé Israel. ⁸ Krispusɛ awɛ alyágtɛ’áá ndáb e mekáne mómpɛ andúbɛ Sāŋgwéɛ nchoo ne áɗɛ abum á ndáb ásyāāl. Bad híin-ne ábe bɛmbɛ á dyad á Kòrinto, bɛnwóg mɛmɛ nkalaŋ, bédúbe, bɛkúɗ-tɛ edusen.

⁹ Ebédɛ nkuu nhóg Paale annyín ndóg. A ndóg-te wɛ, Sāŋgwéɛ anláá mós aá “Weebáá”, kanlé bó ékaɗ á’só, weɛtinné mbíɗ. ¹⁰ Bíí nɛn wɛɛ ndɛ ne wɛ, modmod ééhɛlɛɛ wɛ dyaɗdyaɗ ábɛl, áyāle ábɛm bad híin bédɛ á dyad-tɛ hɛn.” ¹¹ Né-óó, Paale andyɛɛ áwɛd mwɛ nhóg ne epɛɗ, áyāgtɛ bad eyale é Dyób.

¹² Ade Kaisere ábélé Galio nkamlene ambáá á mbwóg e Akaya, bad bé Israel ábe bémbē áwed bēnladén, békób Paale, békēēn mós á kóte. ¹³ Bēnhōb nēn bán “Anén mod atéde bad nlem á abum aá bēbenle Dyōb, nyaa echē eetāngene ngáne mbéndé éhōbēé.” ¹⁴ Ade Paale áhóbé aá mōhōb dyam, dōo nkamlene Galio álāngēé bad bé Israel aá, “Nzé ádén akan dēmbē néē awusé ké’ē dyam dé ebébtéd áde mod ábélé, né nwóó nzom áwóglēn nyé bad bé Israel. ¹⁵ Boŋ ngáne édii bán ádii dyam dé mpentēn tāngene e’yale, mīn ne échen mbéndé, nyébēn nyémad dō. Meekáádtéé échē ndīn é mehób.” ¹⁶ Nēn dēmbēl Galio anan bó á ndáb e kóte. ¹⁷ Héē bó moosyáál bétólé mod awē alyágté’áá ndáb e mekáne awē béchógé’áá bán Sostene, boŋ bēbōmé mós á’só e’ kóte. Boŋ nēn dēnkēmbēnlé Galio dyamdyam.

Paale atimé ámbíd á Dyōb

¹⁸ Paale ankoód mwá adyee á Korinto ne bad ábe bédúbpé Kristæ. Dōo atédté bó, boŋ asól á stīma, áchabpé edīb é nkwe’ákāg á mbwóg e Siria. Adēkē, ankē ne Prisilia bó Akwilaa. Adēhidé á dyad á Senkria, ankāon nló áyāle melē nīme ámmwēē. * ¹⁹ Bēmpé á Efesus. Ade bēpédé áwed, Paale antedé Prisilia bó Akwilaa, ákē á ndáb e mekáne bóōbe bad bé Israel békale’. ²⁰ Abé bad bēnlāá mós bán bóōbōo békood mwá adyee ámpē, boŋ enkēnkwentēnné. ²¹ Boŋ adé áhídté, anlāá bó aá “Nzé ntii ní Dyōb mōō ndé, né mētīm ámbíd áwēn.” Né-ōó, ansól á stīma áhídē-’é á Efesus. ²² Ade ápédé á dyad á Kaisaria, ankē á Jerusalem, ákē álēléd bad bé mwembé, boŋ ákāg á Antyog. ²³ Ade ákēlēbpē mwá adyee áwed, anhidé, ákē á mbwóg e Galesia ne Frigia ábagé bad ábe bédúbpé Yesue bésyāal elébé áwéd bó nlem á abum.

Apolose akalé eyale é Dyōb á myad mé Efesus ne Korinto

²⁴ Ámbíd enē, mod a Israel nhóg awé béchógé’áá bán Apolose awé bēnchyāā’é á dyad dé Alesandria ampé á Efesus. Anén mod abyéé’áá dyam áhōb bwāmbwam, ansōntēn-ne kálag e Dyōb bwām. ²⁵ An’yógé mekan mé nzii e Sāngú. Akalé’áá, áyágtē-’e bad mekan nīme Yesue nyaa eche etāngéné ne kán esyāal. Boŋ pen edusen éche Jone chēmpen chōo ámbīl’ē. ²⁶ Ambootéd pōle akal á ndáb e mekáne ésebān abāa’ dyamdyam. Ade Prisilia bó Akwilaa bēwógé mekan nīme áhōbēé, bēntéd mós, békēēn mós wēē bēdyéé’áá. Hé-’áá bēlúmté mós mekan mé nzii e Dyōb áte nyaa echē etāngéné. ²⁷ Apolose antíi aá mókag á alon á Akaya. Né-ōó, bad ábe bēndūbē á Efesus bēnwōngēn mós. Bēntélé bad ábe bédúbpé Yesue á Akaya nēn bán nzé apedé, békob mós nken. Ade ápédé áwed, anwōngēn bad bwāmbwam ábe bēndūbē Yesue áyāle nsimé ní Dyōb nīme békúdé. ²⁸ Ne mpentēn ngīne, antóm bad bé Israel áte áfinté e bad. Abēnlád metón nīme mébidé á kálag e Dyōb álūmed nēn bán Yesue mós adé Ane-awē-Béwógté.

19

Paale akii á Efesus

¹ Apolose ambé abé á Korinto, dōo Paale ápóó ene ped e mbwóg áte boŋ ápag á Efesus. Antán nguse é bad áwed ábe bédúbpé Yesue. ² Dōo ásedteé bó aá “Ade nyéndūbēē nyēnkūd Edāóđāŋ eche Esáá-ye?” Bēntimtēn mós bán, “Aáy, sééwōgēē ké wógēn bán chōm édé eche béchágéé bán Edāóđāŋ eche Esáá.” ³ Paale ansedéd bó aaken, “Nyaa e edusen ehéé-’ō nyēnkúdté?” Bēnkwentēn bán, “Nyaa e edusen echē Jone áhóbé’áá.” ⁴ Paale anlāá bó aá, “Nyaa edusen

* **18:18** Bad bé Israel bēnwōŋ elem nēn bán, nzé mod amwédé melē boŋ alógté nīmē melē atāngéné néē ákáné nló.

eché Jɔnɛ áhóbé'áá ebédɛɛ áyāle bad ábe bétédte abel dé mbéb, Jɔnɛ álāngɛ-'ɛ bad bé Israel aá bédúbe ane awě ápě ámbíd eché, nédě Yesue." ⁵ Ade ábɛ bad bėwógé chóm éche Paale áhóbé, bėndusén bó á đín áde Sāngú Yesue. ⁶ Paale ambán bó mekáá á nló, Edáádəŋ éche Esáá ɛpɪɪ-'ɛ bó. Dóó bėbóótédé mehób mēmpēe ahób nime bad bėesəŋtanne, bėkalé-'ɛ nkalan rí Dyób. ⁷ Abé bad bėbédé dyaŋ dyóm ne bėesɛ.

⁸ Paale andyɛ áwəd dyaŋ ngən éláán. Póndé-té akagé'áá á ndáb e mekáne, ákanlé bó ɛsebán abáa' dyaŋdyaŋ. Bóóbbóó bėpéntánnaá, áwané-'ɛ áte ábel bédúbe nén bán chóm éche áhóbéé t̄ŋgɛne nkamlɛn rí Dyób édé mbále. ⁹ Bonj bó donje á bad bėnwū nló áte, bėekobpe adúbe, bėhóbbɛ-'ɛ mekan mé mbéb t̄ŋgɛne Nzii e Sāngú á'só é bad bėsyāāl. Né-óó, Paale antedé bó, ákɛɛn bad ábe bėdúbbé. Epun-té* bóóbbóó bėpéntánnaá á ndáb e ayáge eché meléede Tiranuse. ¹⁰ Paale ambel nén á etún é mwɛ nibe. Nɛ dɛmbɛl bad bé Israel ne bad ábe bėesɛ bad bé Israel ábe bėdyéé'áá á mbwóg e Esia bėnwóg eyale é Dyób.

Bán ábe Skeva bėwánné abided bad e'dáádəŋ bé mbéb áte

¹¹ Dyób dɛmbɛl Paale ábelé mam mé menyáké nime bad bėnkémmenténné anyín. ¹² Bad bétédé'áá ké betumbɛ ké'ɛ bėwángɛsɛ ábe Paale ábɛnlédé, bėkɛɛn wɛɛ bad bé nkole, bėbɛnlád bó ámad bó nkole, bėbídtɛ-'ɛ bó e'dáádəŋ bé mbéb áte. ¹³ Donje á bad bé Israel ábe bómpɛ bėkágé'áá mebwóg ne mebwóg bėbídté bad e'dáádəŋ bé mbéb áte, bómpɛ bėnwánɛn ábɛnled đín áde Sāngú Yesue ábel nímɛn nsón. Bėlāngé'áá e'dáádəŋ bé mbéb bán, "Nkamlan nyé á đín áde Yesue awě Paale ákanlé bad, nén mɛɛ nyébíd ane mod áte." ¹⁴ Prise ambáábbaa á bad bé Israel nhóg abédé awě bėchágé'áá bán Skeva. Anchyáá bán bé baachóm saámbé. Abé bán bóó bėbélé'áá nɛ. ¹⁵ Bonj póndé póg, edáádəŋ é mbéb énlāá bó nén aá "Mbíí Yesue, mbíí-'ɛ Paale, bėnzéé nyé-'ɛ nyédíí?" ¹⁶ Héɛ ane mod awě edáádəŋ é mbéb ébédé áte, ábónlédé bó ne ngine esyāāl, atóm-mɛ bó áte. Bédéhób bán bétóme mehélé ne amaá bó alógen, ámād-tɛ bó mbóté anyabted. ¹⁷ Bad bé Israel ne bad ábe bėesɛ bad bé Israel ábe bėdyéé'áá á Efesus bėnwóg ádɛn dyaŋ. Ade bėwógé dó, mbwóg mɛnkób bó bwámbwam. Đín áde Sāngú Yesue dó-'ɛ dɛnkúd edúbé éche échábé ámín. ¹⁸ Bad híin ábe bėndúbɛ, bėmpɛ á nhéné, bėpanlé yāl áte, bėhóbbɛ' mekan mé mbéb nime bėkɛɛbɛnlé. ¹⁹ Bad híin ábe bėkúmé'áá ngan bɛntéd échab kálag éche bėbɛnládtáá ákum ngan, bėpɛɛn chó, bėhyáád chó á nhéné. Kálag ɛsyāāl éche bėhnyáádté éhéláá-sɛ ébe nkun dyaŋ móom mé mlílon métáan. ²⁰ Mmɛn mekan mɛsyāāl nime mɛbɛnládtáá mɛnkəŋ bad híin bėndúbɛ eyale éche Sāngwéé, nímɛ nkalan ríkanlád-tɛ ngine ngine.

Mpongé nɛpédé á dyaŋ dé Efesus

²¹ Ade nímɛn mekan mémáá ábɛnled, Paale ammád áwɛ nlém-té aá mɛópɔŋ á mbwóg é Masedonia ne á Akaya bonj ákag á Jerusalem. Dóó áhóbbé aá, "Nzé mbídé á Jerusalem ntāngéné ake á Roma." ²² Né-óó, anlóm bad bėbe ábe bėwóngánnáá mó, Timotie bó Erastus á Masedonia, mwɛn-nɛ ályāg á mbwóg e Esia, ádyɛɛ ámpɛ mwá esón é póndé.

²³ Enén póndé chɛn dóó mpuuted rí ngine mbédé á Efesus t̄ŋgɛne Nzii e Sāngú eché bad bėhídé'áá. ²⁴ Mod nhóg abédé bán Demɛtruse. Alúé'áá bwɛm bė e'kii. Abelé'áá bwɛm ábe bėnwāgɛn bwɛm é' ndáb e dyób áde bėchágé'áá

* **19:9** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo bootya dyóm á ngán ne póg e' mbwɛmbwɛ ápe ngán éniin é' ngukél.

bán Atemise. Mmén nsón nípínádtáá ábe bad bé nsón nsyáŋ níme ríhábé ámín. ²⁵ Anläd ábē bad bé nsón áte ne bad ábe bǒmpē bēbélé'áá ene ndín e nsón, álāngē bó aá, “Amúē, nyébíí nén bán níme syánē nhǒn rísyāál ríhúú ne nímén nsón níme débēléé nén. ²⁶ Βοῶβ-ρῶς, nyébēn nyēnyíne', nyēwóge- 'e chǒm éche anén Paale ábēléé. Ahóbe nén aá myǒb níme bēbēnlé mekáá méesaá myǒb ne abé dēn. Abelé-'e bad híin ábe bédé á Efesus ne á mbwǒg esyāál e Esia, bédúbpé bán mam níme áhóbēé médé mbáale. ²⁷ Né-ῶs mbáá' nén méé, nyonǵé eche syánē ēbēb dín. Saá-kaá nē dēmpēn, mbáá' méé káǵne ndáb e ndále e dyǒb, Atemise chǒmpē éebáá dyam dé abelen ámpē. Bad béenyínné mó ámpē nēe dyam, áde édíí-'aá bán adii dyǒb áde bad bé Esia bésyāál ne bad bé nkǒŋsé bésyāál bēbēnléé.”

²⁸ Ade ene ndun e mod éwógé nē bēnlin bwāmbwam, bébootéd-te abón bán, “Atemise, dyǒb dé Efesus adé ngum tómaa myǒb mésyāál.” ²⁹ Mmē mpuuted mēnkonnéd dyad áte ásyāál. Ene ndun e mod entól Gayōse bó Aristakuse ábe bémbíá a Masēdonia ábe bóobe Paale bēnwǒŋ. Béntǒmēn bó mehélé, békēen bó á ndáb e mbom e bad bé dyad. ³⁰ Paale mwēn amboŋsén ábíđ ene ndun e mod á'sǒ, boŋ bad ábe bédúbpé Yesue bēnkēnkwenténné. ³¹ Nguse é bad ábe bēhóbpaá mbwǒg ábe bóobe Paale bēwóó'áá, bǒmpē bēnlǒmē mó nlébtéd, ne mechǎngé nén bán eékǎgē' aá mókag bad atyéem á'sǒ wée beládné.

³² Ene pǒndé, epuuted émpē á mbom-té. Donǵe á bad bēbǒnē' áyale dyam ahǒg, ábíníí-'e bēbǒnē áyale ádíníí, áyale bó bad híin bēnkēmbíí'é ké atón áde áládé bó áhed. ³³ Ngáne édíí nén bán Alesandaa móo bad bé Israel bēntǒmédte á'sǒ, bad behǒg belāngé'áá mó bán mó atǎŋgéné bad mekan alúmed áte. Héē Alesandaa alúmté ekáá aá bad belám ehób. Ahédé'áá bad alúmed áte nén aá saké bóobe ábē bad békáás boŋ mpuuted níbē. ³⁴ Boŋ áde bad bēchémmé nén bán Alesandaa adii mod a Israel, bó moosyāál bēmbootéd abón bán, “Atemise, dyǒb dé Efesus adé ngum tómaa myǒb mésyāál.” Bémboŋ nén áyale háwa ébe. ³⁵ Káǵne ne á asóg, mod a mbwǒg nhǒg mó ambēd bad áte. Anhób aá, “Abaányan bé Efesus, moosyāál abii aá dyad dé Efesus dǒo ánoŋe ndáb e mekáne eche Atemise, eche syánē ndale e dyǒb. Moosyāál abii-'e aá ádén dyad dǒ anóne káǵne aláá á ngǎŋgú áde ábíde ámín. ³⁶ Ngáne nyé moosyāál nyébíí-'aá nén bán modmod eéhēlēē-se ahé nímén mekan nswaŋ, éeboó'é bán nyépēen mponǵé ké nhǒg. ³⁷ Ké nēŋgáne nyépééné abén bad hén, bēéchibéé chǒmchǒm á ndáb é myǒb, bēéhóbē-'e ádéd dyǒb mekan mé mbé b áyál. ³⁸ Né-ῶs, nzé Demetruse ne ábē bad bé nsón bēwǒŋné mod mehób, bēbíi nén bán e'pun é' kóte é'dé, bad bé mbwǒg-ke bédé ábe békáadte. Bēhele-se bésómén ane mod áhed. ³⁹ Nzé-'e chǒm émpēe édé éche nyékoó'é ahed né mbom m bad bé dyad, móo mēyālē, ngáne mbéndé ékaléé. ⁴⁰ Nhóbe nén áyale dyam áde ábēnlédé chíi, ngǒmena a Roma áhǒb aá syánē depééné mponǵé. Nzǒm ké pǒg eesaá eché débēléé nímén mpuuted rísyāál. Nzǒm e bwám ké pǒg-ke eesaá eché dehele débē bó áyale nímén mpuuted.” ⁴¹ Ade ámáá ahób nē anláá bad aá mod téé asúe' áwe ndáb.

20

Paale akít a Masēdonia ne a Grikiá

¹ Ade mpuuted nímaá boŋ ekide émad ahób áte, Paale anläd bad ábe bédúbpé Yesue áte, ályágtān bó ne e'yale ábe é'wéde bó nlém á abum. Ade ámáá bó alyágtēn dǒo áhídté, boŋ ákǎg á Masēdonia. ² Akagé'áá échē mbwǒg, álāngē bad nkalaŋ híin níme ríwéde bó nlém á abum. Dǒo ápédé á Akaya. ³ Andyéé-'e áhed á etún e ngǒn éláán. Abǒŋsánnáá áke á alonǵ á Siria, dǒo

ásónjténé aá bad bé Israel béhægke mós áwúu mós. Héé átíídé aá mósŕím ámbíd móbwē á Masedonia. ⁴ Bad híin bēnwoón mós. Bébédé Sopataa, mwān awe Piiruse awé ámbíd á Bēria, Aristakuse bós Sekundus ábe bēmbíd á dyad á Tesalonika. Gayōse awé ámbíd á dyad á Debe, Timotie, ne Tikikuse bós Trofimus ábe bēmbíd á mbwóg e Esia. ⁵ Abén bad bēnkē á'sō, bésiné' sé á dyad á Troas. ⁶ Ade Ngande e Ewele é Ngēn étómé, sēnsól bōle á dyad á Filipi, boŋ ámbíd e e'pun étāan sēntán bós a Troas.

Paale adímténé ake á Troas

⁷ A Satedé ngukél,* sēnladén áte hōm ahóg ádyé ndyééd álúmed edāŋge é Sāŋgú. Paale akānlé'áá bós póle. Akaláá akal ne akal, káōŋne melúde mé nkúu, ngáne édíí nēn bán antōŋgēn ake nēe bīn é'sāngé. ⁸ Bēnchōd e'trúkáŋ híin á toŋ ámīn wēe sēnladēnné. ⁹ Kódemod póg ébédé echē béchágé'áá bán Yutikuse andyéé á wīnde, e'chós é'kééné'áá mós mwātiíd tííd ngáne e'chós bēmbēē mós á díid. Achabed áde Paale ánachabédte póle áte, dēnkāŋ ansól á e'chó-te bwāmbwam. Dós apódté á toŋ ámīn á ndágke eláán, ahún á ndōb. Békíi-'áá mós atéd, bētānē amaá awé. ¹⁰ Paale ansūd á ndáb mīn wē, akúdén mós ámīn boŋ áseb mós. Dós álāŋgēé bad áá "Nyéētāgē áte, eewédeé, adíí adé á alongé." ¹¹ Dós Paale átímé ámbíd á ndáb mīn, ásāl ewele áte boŋ bósbe bad ábe bédúbpé Krístāá bēdyāg. Bósōbō bēnkoód adyéē, bēkalé' póle káōŋ bīn é'sáa, boŋ ákag. ¹² Bényāgēd ene kódemod á ndáb áde mwēn adíí alongé. Abē bad bēmbē menyīŋge bwāmbwam.

Paale bésyāngé á Troas, békii á Miletus

¹³ Sēmbé á'sō sēsól á stīma-tē, sēpōŋ á edīb é nkwē, sēkē á dyad á Asōs. Awed dós sēntāŋgēnné Paale apēm. Anhōb aá sēbē á'sō áyāle nzii e dyad-tē chós ánkēénné. ¹⁴ Ade átáné sé á dyad á Asōs, sēmpēm mós á stīma-tē boŋ syāābō sēkág á dyad á Mitilene. ¹⁵ Sēhídté-'áá hē boŋ nēe bīn é'sāngé sékag káōŋ sēpág á nkin ní dyad á Kīos. Bīn bán bēsāá ámpē é'sāŋnéd sé á nkin ní dyad á Samos, epun éche émbātēn sēpág á nkin ní dyad á Miletus. ¹⁶ Paale antíi nēn aá sētōm dyad dé Efesus ámīn ábel boŋ sēebébté pōndé á mbwóg e Esia. Ahédé'áá aá mós wāmsen apē á Jerusalem epun é Pentekōs édēhōb bán chós épag áte.

Paale alyāgténé belyāged bé mwembé bé Efesus

¹⁷ Ade sēpédé á dyad á Miletus, Paale anlóm nsāl wēe belyāged bé mwembé bé Efesus, aá bētān mós á Miletus. ¹⁸ Bépédé-'áá boŋ álāŋgē bós nēn aá "Nyébēn nyébīi ngáne mbédé ne nyé bootya epun é'sō áde rísúmé mekuu á mbwóg e Esia. ¹⁹ Mbēnlé'áá Sāŋgwéé ne asuded á yāl ásyāāl, ríkudé ndutul ne mekōgsen áyāle ahōge áde bad bé Israel béhāgkē'áá me. ²⁰ Nyébēn nyébīi bán áde ríkánlé'áá nyé nkalaní ní bwām, ní'yāgtē-'e nyé á nhéné, ne áwēn mendáb, menkēnkoŋnédté nyé dyamdyam áde déntāŋgēn nyé awōŋgen. ²¹ Melemlem nēŋgáne ménsímmé bad bé Israel etúu áte nē dós-'áá ménsímmé bad ábe béesé bad bé Israel méé bétēde ádáb ábel dé mbéb, bētīmen Dyōb, bédúbé-'e awed Sāŋgwéé, Yesue. ²² Bōōb-pōō, Edāōdāŋ éche Esáá élúmete me áte aá ntāŋgéné ake á Jerusalem, meebii-'áá chōm éche ébēnléd ne me áwed. ²³ Mbíi pen nēn méé dyad-té áde ríkagkē Edāōdāŋ éche Esáá émáá me etúu asīm áte nēn aá mbwog ne ndutul bōō bésine me. ²⁴ Boŋ meetédeé ádēm alongé nēe dyam, nhede méé nípid nímmēm nsōn á asóg, nímad-te nsōn níme Sāŋgú Yesue ábágé me áte. Mmēm nsōn rídii ákal nkalaní ní bwām tāŋgene nsímé níme Dyōb álúmtéá baányon.

* **20:7** Dōŋge á kálag áhédé nēn bán: á epun é'só é sōndé.

25 “Mbédé átínté echên, ríkanlé nyé nkalanj tângene nkamlen ní Dyöb. Bəob-pəó mbíí nén meé nyé modmod nyéenyinné me ámpē. 26 Né-óó, nkoo’ nyé aláa chíi nén meé, nzé nyé mod ké ahéé abódé áde alonggé, nyébíi nén bán meésaa me áte, 27 áyale nén dyamdiam déesaa áde ríbaá nyé aláa tângene mekan mésyāal nime Dyöb átííde aá mósəbəl. 28 Nyétédən yāl pónde, nyénəne-’e abem á bad áde Edəádəj eche Esáá ébánné əsə echên, bwám. Nyébē néé benən bé mbód anən bad bé Dyöb. Abelé rímē mwembé rídé rímē, mbwiined ne kwééd echē Mwän awédé á awəg. 29 Mbíí nén meé, nzé mmaá aké, bad bépē átínté echên melemlem nēngáne esəb ésóléé á abem á mbód. Béehidé-’aa áde béebébtéé nyé mwembé. 30 Pónde épē áde bad bébidtē átínté echên dən, bənabpé metóm, ábel bad ábe bédúbpé Yesue béhíde bō. 31 Né-óó, nyétéd pónde nyékamtan-ne nén bán ní’yágté’áá nyé moosyāal nkuu ne müte á etún é mwē rílaán á metake-tē. 32 Bəob-pəó, nlyáge nyé á mekáá mé Dyöb meé mwēn anəne nyé. Nkalanj nime rílanggé nyé tângene nsimé ní Dyöb méwōngən nyé. Nwóó ngíne áwéd nyé áte, məbē-’e nyé nsimé nime Dyöb akónnéde ábē bad. 33 Menkénwóngé nlém áte áted mod sílva, ké’ē gól ké’ē mbóté. 34 Nyébən nyébíí bán rímēm mekáá mən mós ríbénlé nsón bonj ríkud ngáb eche syáabe ábēm bad ábe sēbelé’áá nsón séchánne’áá kéchéé eche séntōgnēnnē. 35 Nlúmté nyé á menzii mésyāal nén meé nyéwéd yāl áte ábel nsón ngáne ríbelé’áá, ábel bonj nyéwōngan bad bé nkole, nyékamtan-ne e’yale ábe Sánjú Yesu ánhəbpē aá, ‘Edé nnam mod ábe tómaa ákob.’ ”

36 Paale amaá-’aa ahób nē, bóbəe ábē bad bébwóg meböbōj békáne. 37 Bó baasyāal béchyé’áá áde bósəbəo béhéeneé təl bésōmnē-’e ályágtən mō. 38 Chōm eche émbud bō ndutul awóged ébédéé ahób áde Paale ánhəbpē aá béenyinné mō ámpē mbéd. Dóo békíí mō alyáged á stíma.

21

Paale akii á Jerusalem

1 Sēnlyágtén bō sékē-’e. Sēnsál á stíma. Sēnchabé edib ésebán sētyéeme hōmhōm káəj sēpē á dyad á Kos. Néé bīn é’sánjé, sēmpē á dyad á Rodəs. Sēsyāngé-’aa hē, sékag á dyad á Patara. 2 Áwed dōo sétáné stíma echē ekag á Fonia. Sésólé-’aa bonj sébwəgkē’ eké. 3 Sēmpē á abwóg á hōm áde sényínáá alonj á Saiprus áde ádé á mendíb-te. Sēmbamé dōo sēsyəgkē á mbəj sētímé á mbwóg e Siria. Sēnsūd á dyad á Tíre áyale áhed dōo stíma éntāngēnnē nted asuded. 4 Sēntán donje á bad áwed ábe bédúbpé Yesue, sēmbé-’e ne bō áyale e’pun saambé. Edəádəj eche Esáá ényāgəd bō beláá Paale bán eékág á Jerusalem. 5 Bonj áde echəd pónde émáá áte séntédé bō séké. Abē bad bésyāal, ne ábab bebaád bóbəe bán bēnhye sé alyáged káəj syáabəo sēbíd á dyad-tē, sēpē á nkin mé edíb. Syáabəo moosyāal sēmbwóg meböbōj, sékánne’. 6 Sēmaá-’aa akáne dōo syáabəo sélyágténé, sésələ á stíma bonj bō-’e bétímé ámbíd á ndáb.

7 Sēnhidé á dyad á Tíre, sékéené échəd eke á’sō, sēpē á dyad á Toléma. Ade sēpédé áwed, sēnlələd bad ábe bédúbpé Yesue, sédyēē-’e ne bō epun ehóg. 8 Néé bīn é’sánjé sēnhidé á Toléma sékē á dyad á Kaisaria. Ade sēpédé áwed sēnkē á ndáb echē nkal-é nkalanj ní bwám nhóg awé béchágé’áá bán Filibé, sédyēē áhed. Filibé abédé nhóg átínté e bad saambé ábe bēmpwédte néé benwōngene á mwembé ní Jerusalem. 9 Anchyáá bán bé bebaád béniin ábe bēnkəmbíí mwənchóm. Béhóbé’áá mam nime ríhuú ne Dyöb. 10 Ade sédíí áwed, dōo nkal é edəádəj nhóg awé béchágé’áá bán Akabuse ábídé á mbwóg e Judeya bonj ápe. 11 Apedé-’aa wéé sēmbēē bonj átedé ngóó awé Paale,

átādñē nímē mekuu ne mekáá boŋ áhōbē aá, “Edáodəŋ éche Esáá éhōbē aá, nén dōo bad bé Israel bétādtē mod awe awóó anén ngóá á Jerusalem, bēbē-’e mō á mekáá mé bad ábe béesē bad bé Israel.” ¹² Ade séwógé nén, syáabe bad bēmpēe sēnchāŋ Paale bán eekāg á Jerusalem. ¹³ Dōo Paale áhōbēe aá, “Cheé nyébeleē nē, nyéebii’ē bán nzé nyéchyē’ nyéhūnte me nlém á abum-ē? Saké átād me á Jerusalem dēmpen-ēē nūbōŋséné, mbōŋséné ké awé, abele áde nūbenléē Sāŋgú Yesue.” ¹⁴ Sēnkēnhenlé mō nlém ahəŋlən á abum, né-óó sēnchené sēhōb bán, “Ebenled ngáne Dyōb átíidē.”

¹⁵ Sēndyēé á Kaisaria nguse é e’pun, dōo séládé yāl boŋ sékäg á Jerusalem.

¹⁶ Doŋge á bad ábe bédúbpé Yesue ábe bēbídé á Kaisaria bómpē bēnwoón sé. Bēnkeén sé á ndáb e mod nhóg wēē séntəŋgēnnē adyēē. Béchágé’áá ane mod bán Naasine. Ambíd á dyad á Saiprus, abédé-’e nhóg awé anlyāg Krístəə adúbe.

Paale akii Jemse anyin

¹⁷ Ade sépédé á Jerusalem, bad bé Krísto ábe bédé áwed bēnkob sé nken ne menyŋge. ¹⁸ Nēē bīn é’sāŋgé syáabe Paale sēnke Jemse anyin. Belyáged bé mwembé bēbédé áhed. ¹⁹ Paale anléed bó. Ade ámáá bó aleled, anhídé bó chōm ésyāal éche Dyōb ábélé átínté e bad ábe béesē bad bé Israel mbwiined ne nsón níme mō Paale ábélé. ²⁰ Ade bémáá chōm éche Paale áhōbē awóg, bēnken Dyōb. Dōo bēlāŋgé Paale bán, “Mmōŋ enyíne’ nēē mekan medíi á Jerusalem hén. E’kálé ne e’kálé é’ bad bé Israel bédúbpé Dyōb bōob. Béhíde-’e mbéndé e Mosee ne kán esyāal. ²¹ Bēlāŋgé-’e bó nén bán eyágte bad bé Israel bēsyāal ábe bédé meloŋ mémpēe nén wē bēéhíde mbéndé e Mosee. Bán elāŋge bó wēé bēeyagé ábab bán, wēé bēéhíde-’e elem éche syāné. ²² Bétāŋgéné-’e awóg hán epedé. Chán-nō débenlé bōob? ²³ Né-óó, éhíd ngáne sēláā’ē wē. Bad bédé hén bēniin ábe bēmwédé melē mé Dyōb. ²⁴ Wēhíd bó nyáābōo nyéke á nwobe, ésábned-te bó kéchéé éche bēhédné bó. Ene pónde dōo bēhēle békāān nló. Nén débēl moosyāal ábīl aá dyam ké áhéé áde bēhōbē wē á yāl déesaa mbále. Bēbīl-’e bán mmōŋ ámpē ebele mekan ngáne mbéndé eche Mosee éhedé. ²⁵ Boŋ pen sélómmé bad ábe béesē bad bé Israel ábe bédúbpé Krístəə kálag nén bán bēdyāg ndyéed echē bēbágé myōb mémpēe nēē mende, bēmwāg mekií, bēedyāg nyam eche bēesinnē nkāŋ, bēekābē-’e mesón.” ²⁶ Né-óó, nēē bīn é’sāŋgé Paale antéd ábē bad, bōobōo békē á nwobe. Dōo ásólé á Ndáb-e-Dyōb, ahōb e’pun é’tāŋ nwobe méttēdtē bó. Ambíd enē-’e dōo bēbēé mende á nló níme bó mod-tē.

Békóbé Paale

²⁷ Ade e’pun saámbé bé nwobe é’kwógé ape á asóg, dōo nguse é bad bé Israel ábe bēmbíd á mbwóg e Esia bēnyíne Paale á Ndáb-e-Dyōb. Héē bēpééne mpuutéed boŋ bēsílē bad áte, békōbē Paale. ²⁸ Bēmbootéd abón bán, “A-bad bé Israel nyéhyag sé hén-ee! Anén mod mō akag hōm-té áyāgtē bad aá bad bé Israel, mbéndé éche Mosee, bōobe Ndáb-e-Dyōb, bēesaa chōmchōm. Ké bōob dēn apēnéne doŋge á bad ábe béesē bad bé Israel á Ndáb-e-Dyōb-te, nē ábélé-’e enén ndáb e Dyōb eesaa’ē ámpē.” ²⁹ (Chōm éche énkāŋ boŋ bēhōbē nē édíi áyāle bēnyín Trofímuse, mod a dyad dé Efesus bó Paal bēwóó á dyad-tē. Né-óó, bēnwēmtēn nén bán Paale asónlé mō á Ndáb-e-Dyōb.)

³⁰ Dyad ásyāal dēmpuutéed áte, bad bēsyāal bēbíd áwed bēhé Paale abum ámīn, bédolé mō kōāŋ bēbídén mō á Ndáb-e-Dyōb. Abwōg-ábwōg bēdíb-pe ekob é Ndáb-e-Dyōb. ³¹ Ade ábē bad bēhēdeé Paale awúu nē, dōo bad behóg békíi mod ambáá a sánze a Roma aláa bán mpuutéed níde dyad á Jerusalem áte ásyāal. ³² Abwōg-ábwōg mod ambáá a sánze eebébtēé pónde. Ampwēd sánze

émháá ne esad ásyǝgnéd bó á dyad tē wée bad bēnkaánné. Bad bényíné-’áá ahúene sánze dǝó bésógé Paale abǝmted. ³³ Dǝó mod ambáá a sánze asídté wée Paale ábédé akób mó, ahób áá béhaan mó bengǝbengǝbē bébé. Héé ásedtéé áaken, “Nzé-módé nén? Chee ábélé?” ³⁴ Bad bēmbootéd abón. Baahóg bēhǝbē échén, ábíní bēhǝbē échíní. Mpuutéé mbédé nyaa eche mod ambáá a sánze énkēnhēnlé chǝm éche ékóó abēnléd ahed áte. Né-ǝó, anláá ábē bad áá békēen Paale á ndáb e meláá. ³⁵ Bēnkēen mó kǝǝn bépēen mó wée mbwóg ébédé á mmwe ní ndáb e meláá. Bon áde bépédé áǝl, bēmpēm mó ámín pémén áyāle amute dēmmád ayǝg. ³⁶ Ábē bad bésyǝl bēhídé’áá bó ámbíd, bēbǝnē bán, “Béwúu mó!”

Paale alúmté áte ad mǝǝkwedéé nkáá

³⁷ Ade bēhǝbē bán békēene Paale á ndáb e meláá, dǝó álanǝgé mod ambáá á sánze nén áá mǝwóó mwǝ dyam áláa mó. Dǝó ane mod a mbáá a sánze áhǝbēé áá, “Nédē ehǝbe ehób é Griikia? ³⁸ Nédē saké we edé ane mod a Egipto awé ampé hén pǝndé pǝg bon ábootéd mpuutéé. Anléd e’kálé é sánze é’niin, bad bé ewúen, ákēen bó á ehyǝnǝ.” ³⁹ Héé Paale álanǝgé mó áá, “Ndií mod a Israel awé abídé á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia. Mod awé abídé á dyad áde áde etǝgnén. Sǝn émwē níláa ábēn bad akan.” ⁴⁰ Mod ambáá a sánze ambē mó kunze áá áhǝb akan. Né-ǝó, Paale antyéém á’sǝ é’ ndáb, alúmed ekáá, ekíde énhǝ baámm! Dǝó ábǝótédé bó akalēn á ehób é Hibru.

22

¹ “A-besán ne baányan ábēm, nyéwǝglēn me. Nhede nyé alúmed áte nén meé meékwedéé nkáá.” ² Awóg áde bēwógé néé Paale áhǝbné bó ehób é Hibru, bēntǝn metúu atále áte. Héé Paale ákagké á’sǝ áhǝbē áá, ³ “Ndií mod a Israel. Béchyáá me á dyad á Tasus á mbwóg e Silisia, bon á dyad á Jerusalem hén dǝó níkwógé. Mbédé mwǝn a esukéle awé Gamalia. Áwe mekáá dǝó nítóó mekan mé mbéndé níme ábēd betaa bēhídé’áá ayǝge. Mēmpē mbēnláá Dyǝb ne kǝn esyǝl melemlem ngáne nyēmpē nyébenléé mó. ⁴ Bad ábe bēhídé’áá Nzii é Krísto menhé bó á meséb, kǝǝn donǝge áwǝg. Nkóbé’áá bebaád ne baachóm níhǝg-ke bó á mbwǝg. ⁵ Prise ambáámbáa ne káánsel e bad bēmbáá esyǝl béhele bēbíd me mbǝn bán mbále chǝó níkaléé. Menkob kálag áwǝb échē bétēnlé bánned bé Israel ábe bédé á dyad á Damaskǝs. Né-ǝó, menké áwed akób ábē bad, áhan bó, ápēen-ne bó ámbíd á Jerusalem ábēl békǝgsen bó.

Paale ahǝbé ngáne ámwédé Yesu adúbe

(Mbel 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Ade níkagké, néé nípédé bēnben ne dyad á Damaskǝs, emwēdmwēd é ngíne émbíd ámín tǝléd, épēn me yǝl esyǝl. Nén dēmbēnléd dyam kad é’ mǝte. ⁷ Dǝó níhúné á ndǝǝb bon níwǝgē ehób élanǝge me áá ‘A-Sǝl, á-Sǝl, chee ékáá bon étágté me?’ ⁸ Dǝó nísedtéé mó meé ken ‘Nzéé edíí A-Sán?’ Bon áhǝbē áá, ‘Me-éé ndé Yesu e Nazaret awé étágtéé, awé éhédé á meséb.’ ⁹ Bad ábe syǝábǝó sēbédé bēnyín éché emwēdmwēd bon bēnkēnwǝgké ehób éche mod awé ahǝbē’áá áwēm. ¹⁰ Dǝó nísedtéé meé, ‘A-Sán chee nítanǝgéné abel?’ Dǝó Sǝngwéé álanǝgé me áá, ‘Hidé áse ékag á dyad tē á Damaskǝs. Nzé epedé áwed bēláá we chǝm esyǝl éche Dyǝb áttíde áá ébel.’ ¹¹ Echē emwēdmwēd é ngíne émbēl meéhele’áá anyínēn. Né-ǝó, bad ábe syǝábǝó sēbédé bēnchǝǝ me á ekáá békēen me á dyad tē á Damaskǝs.

¹² “Mod abédé á Damaskǝs awé bēchǝgé’áá bán Ananiase. Abédéé mod awé abēnlé’áá Dyǝb, áhíde-é mbéndé éche syǝnē bad bé Israel. Anwǝn edúbe bwǝmbwam áttínté e bad bé Israel ábe bédé á Damaskǝs. ¹³ Ananiase ampé áwēm, atyéém me á nkǝg, bon áhǝbē áá, ‘A-mwǝnned Sǝl, bootéd anyínēn

ámpē.' Abwōg-ábwōg membootéd anyínen ámpē, rínóné-'e mós. ¹⁴ Anhób aá, 'Dyōb áde ábēd betaa ápwédé wē ábii níme ntíi, ányín awē mbaledé awē abele mekan níme mētánǵéné, áwóg-ke ane mbaledé ehób á nsəl. ¹⁵ Wē-éé wēbíd mós mbón álaa bad bésyāal chōm éche ényíné ne éche éwógé. ¹⁶ Bōob-pōó, cheé-ō ésiné? Pádé ášē, ékwenten wēé Yesue mós adé wē Sǵngwéé bédusen wē. Nén débēl Dyōb déwobé nímoŋ mbéb.'

*Paale ad Dyōb dlómé mós wēé
bad ábe béesē bad bé Israel*

¹⁷ "Mentím ámbíd á Jerusalem. Ade ríkánneé á Ndáb-e-Dyōb mennyín ndóg. ¹⁸ A ndóg-te wē mennyín Sǵngwéé. Anláa me aá, 'Belé mehélé éwamsen ahidé á Jerusalem áyale bad ábe bédé á Jerusalem hén béekobpé chōm éche wēhōbpē tǵngene me.' ¹⁹ Dóo me-'e ríkwentanné Sǵngwéé nén meé, 'A-Sǵj ábén bad bébii bwám nén bán nkagé'áá á ndáb é mekáne ríkōbē, ríwanné-'e bad ábe bédúbpé wē. ²⁰ A pónde éche béwúe'ē Stefanuse awē ahóbé'áá mam tǵngene wē, mmēn membé áhed, ríkwentén meé béwúu mós, me-'áá menwálé nkobe níme bad ábe bēnwū mós.' ²¹ Dóo Sǵngwéé álǵngéé me aá, 'Kǵg, áyale mēlōm wē nchabnede, wēé bad ábe béesē bad bé Israel.' "

²² Abé bad bémbē béwōglán Paale káǵhne á pónde éche átúbé dín aá mókag wēé bad ábe béesē bad bé Israel. Hē dóo ábē bad bébōótédé abón bán "Nyémaden mós! Nyéwúu mós! Eékwognedéé ábē á alongé." ²³ Béboné'áá bépebté mbóté ámín, bépumté-'e ebumbú ámín. ²⁴ Héé mod ambáá a sánze álǵngéé éche sánze aá bétéd Paale békeēn mós á ndáb e meláá. Anláa-'e bó aá béswádted mós e'tangú ábel bonj áhōb nzoem eché ekáō bonj bad bé Israel bétǵké mós. ²⁵ Bonj áde beháá mós ábel béswádted mós e'tangú, dóo Paale ásedté sánze eché embé mós benben aáken, "Mbéndé ebagé kunze nén bán béswádted mod awē mbéndé e Roma ébélé mós mod a Roma e'tangú áde béekáadté mós-ye?" ²⁶ Ade ene sánze éwógé nē, ankē wēé mod ambáá a sánze ásedté mós aáken, "Cheé wewe ébeleé? Ane mod adii mod a Roma." ²⁷ Dóo ane mod ambáá a sánze akíi wēé Paale bonj ásedté mós aáken, "Láa me, mod a Roma móo édii-ye?" Dóo Paale ákwentanné aá, "Ée." ²⁸ Héé mod ambáá a sánze áhóbéé aá, "Nsábpé nkúú ní mōné bonj ngōmenaa a Roma ákwentén aá níbē mod a Roma." Dóo Paale áhóbéé aá, "Me pen ndé mod a Roma se á nchyáátén." ²⁹ Ade bad ábe behédé'áá Paale awanēn béwógé nē, ábwōg-ábwōg bēntédé mós, bésidé ámbíd. Mbwóg ménkōb ane mod ambáá a sánze áde ádíbté nén aá Paale adii mod a Roma aá móhēdē-'e mós á mehanj áde mōnkéntǵngénné.

Paale atyéémé á nkáásé á'sō é' káánsel

³⁰ Mod ambáá a sánze ahédé'áá akonj dé ahéd áte ásonjten chōm éche bad bé Israel behóbé bán Paale abelé. Né-ōó, née bin é'sǵngé, anhób aá behúd Paale bengobéngōbē á mekáá, anlébé-'e beprise bémháá ne káánsel esyāal aá bōōbōó békōb mbom. Dóo átédé Paale bonj áfíde mós á'sō ábáb.

23

¹ Paale annōn ábē bad bé káánsel á míd mé mbōm, bonj áhōbē aá "A-baányan, káǵhne e'chii, nlém rísáá me á abum bwámbwam nyaa eché ádēm alongé adii á'sō é' Dyōb." ² Héé prise ambáámbáa, Ananiase, álǵngéé bad ábe bébédé benben ne Paale aá bébōm mós abén á nsəl. ³ Dóo Paale áhóbéé aá, "Dyōb ámpē débōm wē. Ehóhó é chōm chén! Edyeé hē ebenlad mbéndé ákáad me, bonj ké nē, mmōn ebóo' mbéndé ahób áde éhóbé wēé bébōm me." ⁴ Héé bad ábe bémbē benben ne Paale belǵngéé mós nén bán, "Esyā' prise ambáámbáa a Dyōb." ⁵ Paale ankwentén bó nén aá, "A-baányan, menkēmbí'ē meé mós

adé prisé ambáambáa. Eyale e Dyöb éhóbé áá, ‘Mod eetāngeneé mod awé akamlan bad mekan mé mbéah ahób áyāl.’ ”

⁶ Ade Paale anyiné áá átínté e ehoḡ é bad éche ébéde áhed, baahóg bédé bad bé epepé é Sadusia ábíníí-’-é bédé bad bé epepé é Farisia, anchágéd ehób aláá bad bé káánsel áá, “A-baányan, ndii mod a epepé é Farisia mbé-’-é mwán a mod a epepé é Farisia. Ndé á nkáásé hén áyāle nén nsumé nlém nén meé bad ábe béwédé bépuú ámpē.” ⁷ Ahób áde ahóbé nē, bad bé epepé é Farisia ne bé epepé é Sadusia bēmbootéd aselen. Echoḡ é bad éche ébéde áhed énkabén áte. ⁸ (Nén démbenléd áyāle bad bé epepé e Sadusia béndübē nén bán nzé mod awéde éépuudéé ámpē, bédübé bán ángel éesaa, bédübé-’-é nén bán e’daádəḡ béesaa. Boḡ Befarisia pen béndübē bán nímén metón mésyāal meláán medé.) ⁹ Ehób émbē échágké ábē bad ngíne ngíne dóo doḡe dé bemeléde bé mbéndé ábe bémbē á epepé é Befarisia bétyéémé ámln, bébootéd abón ngíne ngíne bán, “Séenyínnéé anén mod awusé ké ahóg. Kapóg né edaádəḡ ké’-é ángel ekoó mó dyam aláá!” ¹⁰ Mmē mpentēn ménchāgē nyāa eché nlem rihúné’áá ane mod ambáá a sánze áá béhele bényāb Paale áte. Né-óó, anláá éche sánze áá béke á amute-té wē, béhūd Paale á mekáá nime ábē bad boḡ békeēn mó á ndáb e meláá.

¹¹ Mmē nkūu dēn, Sāḡwéé antyéém Paale á nkāg, aláá mó áá, “Weebáá’, ngāne ébíde me mbón á Jerusalem, wēbíd me mbón ámpē á Roma.”

Béhágké Paale

¹² Néé bín é’sánge mbwēmbwē, nguse é bad bé Israel bēmbōm bébel ntii, bēmwē melē nén bán béedyáá chōmchōm, béemwáá-’-áá chōmchōm káḡḡ ne béwúú Paale. ¹³ Bó bad ábe bēmbel nímén ntii béntóm móom méniin. ¹⁴ Dóo békíí wēe beprise bēmbáá ne belyáged bé dyad boḡ bélāḡgē bó nén bán, “Sēm wédé melē ne amwé dēn nén bán séeháá chōmchōm á nsəl káḡḡ né séwúú Paale. ¹⁵ Né-óó, nyáabe bad bé káánsel nyélóme mod ambáá a sánze a bad bé Roma nsəl nén bán ápiined nyé Paale. Nyébāmtan nén bán nyékoó’ mam mémpēe ahe áte áyāl eché. Boḡ sé pen séébé mboḡsén áwúú mó adéhób áá mópag hén.” ¹⁶ Boḡ Paale mwānyan a mmwáád mwān anwóg ntii nime bébéle áwúú Paale. Né-óó, anké á ndáb e meláá áke aláá mó. ¹⁷ Dóo Paale áchāgēé sánze póg boḡ álāḡgē chó áá, “Kēēné’ enén kódemod wēe mod ambáá a sánze awóó dyam aláá mó.” ¹⁸ Héé ene sánze étédé ene kódemod boḡ ákeēné mó wēe mod ambáá a sánze. Héé ene sánze élanḡgē mod a mbáá a sánze áá, “Paale awē adé á mbwōg mó achāgē me áá nīpēēn enén kódemod áwōḡ áyāle enén kódemod ewóó dyam aláá wē.” ¹⁹ Dóo ane mod ambáá a sánze áchāḡgē mó á ekáá boḡ ásídnād mó á nkāg ásedté mó áá “Cheé éhedéé me aláá?” ²⁰ Dóo ene kódemod élanḡgēé mó áá, “Bad bēmbáá bé Israel bétíídé nén bán belāā wē bán épeen Paale á’só é’ káánsel, ne mbāmtan nén bán káánsel ehede mam mémpēe atōḡ dé ahed áte tāḡgene Paale. ²¹ Boḡ weewóglán bó áyāle bad badé tómaa móom méniin ábe bésóóm ásin mó. Bémwédé melē nén bán béedyáá chōmchōm béemwáá-’-áá chōmchōm káḡḡ né béwúú mó. Bémáá aboḡsēn, bésine-’-é chōm éche wéhōbpē.” ²² Dóo ane mod ambáá a sánze álāḡgēé mó áá, “Weelāḡgē modmod wēe mólāḡgē me ádén dyam.” Amaá-’-áá ahób nē dóo álāḡgē ene kódemod áá ákag.

Békééné Paale wēe nkamlene, Feligse

²³ Dóo ane mod ambáá a sánze áchénlé éche sánze émbáá émpēe ébe boḡ álāḡgē bó nén áá, “Nyétéd mbwókel é sánze ébe, nyéboḡsēn chó áke á Kaisaria nchoo ne sánze móom saámbé éche ékeēne hóse ne mbwókel é sánze ébe éche éwanne mekoḡ. Nyáábōo nyéboḡsēn nyéhíde dyam ngāḡ abog nkūu.

24 Nyéhede-’ε Paale hóse eche έκεέν mó. Nyélyáged mó nyéπειεεε mó wée nkamlene Feligse ešebán dyam dé mbéb ábenlédé mó.” 25 Bédéké antel kálag eche bənwaléé eché ehóbe nən aá,

26 “Me, Kladios Lisiasε me-εé ntenle we, nkamlene a edúbé ambáá, Feligse. Nlěnté we. 27 Bad bé Israel bėnkóh anén mod bėhdé-’ε mó awúu. Nsóηtėné-’aá meé adii mod a Roma, dóo syáabe échēm sánze sékíí mó ahúd áwab mekáá. 28 Nhdé’áá meé mbii chóm éche bėhóbé bán abelé. Né-óó, menkeén mó á káansel. 29 Nhdé áte nnyíné nən meé eébeleé dyam áde álúmte nən bán atəηgėné awé ké’ε atəηgėné ake á mbwóg. Mam mėsýāāl nıme bėhóbé bán abelé médii mam nıme ménone échab mbéndé. 30 Bėlāηgė-’aá me bán bad bé Israel bėhəgke mó áwúu mó, dóo nılóme mó áwōη ábwōg-ábwōg. Nlāηgė-’ε bad ábe bėhıde mó mekuu meé, bėhyε bėláa we chóm éche bėhóbé bán abelé.”

31 Eché sánze ěmbĕl ngáne bėnlāā’é bó bán bėbel. Bėntėd Paale bėkėēn mó nkuu ne nkuu káōη bėpėēn mó á dyad á Antipatris. 32 Née bın é’sāηgė, sánze éche ékéénáá mekuu ěntım ámbıd á ndáb e meláá, bėtėdė sánze éche ékééné’áá hóse ákeεn Paale. 33 Bėnkeén mó á dyad á Kaisaria. Ade bėpėdė bėmbĕ nkamlene ene kálag bėbē-’ε Paale áwe mekáá. 34 Ade ane nkamlene áláá ene kálag ansedėd Paale aáken mbwóg ehéé ábidé. Ade ásóηtėné aá Paale ábidé á mbwóg e Silisia, 35 anhób aá, “Mėwōg kéchéé éche éwóó ahób nzé bad ábe bėhıde we mekuu bėpėdė.” Hée álāηgė sánze aá bėkėēn Paale á ndáb e kāη eche kāη Hεrōde ánlōηgė, bėnōne-’ε mó áhed.

24

Paale atyéémé á nkáásé á’só wée Feligse

1 Ámbıd e e’pun é’taan, prisε ambáámbáa Ananiase, anké á Kaisaria nchoo ne donje á bad bėmbáá bé dyad ne mod a mbéndé nhóg awé bėchágė’áá bán Tetuluse. Bėmpĕ á’só wée nkamlene Feligse, bėhób mekan nıme bėhóbé bán Paale abelé. 2 Dóo bėchágė Tetuluse bon ábootėd Paale mekan ahób á yál, aá, “A-nkamlen Feligs, we awé edúbé échábé ámın. Debyéé áde ébenladtė ákamlen ápėénedé syánė nsaη á etún é pındé. Ebelé-’ε nhəηlėn hıın nıme nıpėéné mbon áwəd alon-tė. 3 Sékobé-’ε nē hóm ásyāāl ne pındé ésyāāl. Sésāgnan-ne we bwāmbwam. 4 Meéhėdėē nən meé mbud we pındé abėbed bon pən ndóá achāη nən meé ébenled ábon e’bonj bé nłem, éhē sé mwā etál, éwōglen mwā dyam awé séwóó ahób. 5 Sėnyíné nən bán anén mod adé ekun é mbéb áttınté e bad. Apėéné epuutėd áttınté e bad bé Israel nkōjsé áte nısyāāl, adé-’ε nlyáged nhóg a epepé e Naazarin. 6 Aponé edúbé é ndáb e Dyób asuded, dóo sékobé mó. * 8 Nzé esėdtė mó, mekan nıme álāā’ε we mmōη wényın nən wée chóm éche séhóbéé édé mbále.” 9 Bad bé Israel ábe bėmbė áhed, bómpe bėnsł áte bėhób bán mekan nıme Tetuluse áhóbéé médé mbále.

Paale akáádé nkáá á’só wée Feligse

10 Hée dóo nkamlene, Feligse ábágé Paale etál aá áhób akan, bon Paale ábootėd ahób aá, “A-sāη, mbii nən meé ekėkáād nkáásé á alon tē hén á etún é pındé, né-óó ndé menyıηge ákáa nımēm nkáá áwōη e’só. 11 Nzé ehedé áte, mmōη wényın nən wée éētōmēē dyóm dé e’pun ne é’be áde nıkíí á Jerusalem ábe Dyób edúbé. 12 Ké epun bad bé Israel bėetáneé née sé mod sépentanné á Ndáb-e-Dyób, bėetáne-’áa née nıpuutadtė bad, ken á ndáb e mekáne ké’ε kéhéé á dyad tē. 13 Bėewóó’é chómchóm éche élımte nən bán mam nıme

* 24:6 Donje á kálag dé’só ébádé nchoo 6b-8a: Sėntıí bán sékádte mó ngáne eched mbéndé éhóbéé. 7 Bon mod ambáá a sánze, Lisiasε, ampĕ ákōbēn sé mó ne epame. 8 Dóo Lisiasε áhóbéé aá bad ábe bėwōgné mó dyam bėpε áwōη e’só.

béhóbé bán mbélé médé mbále. ¹⁴ Boŋ nkwentan pen nén meé, mbenle Dyöb áde ábéd betaa bébénlé'áá, ahíd áde ríhídeé Nzii eché etángéné. Ndúbpé kááŋne mam mésyāāl nime méténléde á mbéndé e Mosee ne á kálag é bekal bé'dáádāŋ. ¹⁵ Mémpe nsumé nlem ne Dyöb melelem née ábén bad bēn ámpē, nén meé bad bésyāāl bépuú, bé bwám ne bé mbéb. ¹⁶ Nē dō-'áá akás boŋ ríwané áte pónde ésyāāl ábel boŋ nlem rísāŋ me á abum á'sō é' Dyöb ne á'sō é baányoŋ. ¹⁷ Mensyāg ake á Jerusalem nguse é mwě, né-ōō menké áwed áwánled ábēm bad mwā mané ne ábe Dyöb mendē. ¹⁸ Ade ríhídeé nímén mekan ámbíd, dōo ábén bad betáné me á Ndáb-e-Dyöb, áde nímáá mekún mé nwobe amad. Ndu ne mod eebédeé áhed, mpuuté-d-ē ménkēmbáá. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bébédé áhed ábe bémbíd á mbwóg e Esia. Ké bad bébágé'áá bépag áwōŋ áláa we dyam áde ríbelé né bōo bēntāŋgēn ape, nzé émbē nén bán membēl dyam. ²⁰ Ké'ē ábén bad ábe bédé hén, bēn beláa we dyam dé mbéb áde mémbenlé áde bēnkaádtē nímém nkáá á'sō é' káánsel, ²¹ éetóméé dyam ahóg áde mémbenlé. Mēchágéd ehób nén meé 'Békaádtē me chíi nén áyāle ndúbpé nén meé bad ábe béwédé bépuú.'

²² Feligse abédeé mod awē ammād Nzii e mbále asōŋten. Dō-'áá áhúde nkáásé áse. Anláá bō áá, "Nzé nkamlenē Lisiasē apedé, dōo mébídēdtē nímén nkáá mbakú." ²³ Hé-'áá álāŋgé sánze e mbáá eché enóné'áá Paale áá átéd Paale, ábē ánōne mó. Áá, boŋ pen ábe mó mwā kunze áhé-'ē etál nén besón ábe Paale béhyenad mó kéchéé éche átógnéné.

Paale atyéme d'sō wée Feligse bō Drusilia

²⁴ Nguse é e'pun ámbíd enē, Feligse ampeén mwaád Drusilia. Drusilia abédeé mwān á Israel. Feligse anlóm Paale achag, áwóŋlen nkalanŋ nime Paale álāŋgéé mó tāŋgene adúbe á Yesu Kristā. ²⁵ Paale aboótédé-'áá mó akale, álāŋgē mó ngáne mod átāŋgéné abé á bwám awále, ngáne mod átāŋgéné yā acháá bwám, ne Epun é nkáá eche éhúé'. Dōo mbwóg ríkóbé Feligse. Héé áhóbéé áá "Sébé ekag bōob. Nzé nkudé etál ámpē mēchēle we." ²⁶ Mewēmten mébédé mó ámpē áá Paale ábe mó mwā mōné ámbíd-ámbíd, nén dēmbēl alómé'áá mó achāg pónde té ákanlé mó.

²⁷ Nén dēmbenléd áyāle mwě ríbe, dōo Pokus Festuse átédé etál éche Feligse née nkamlenē. Ngáne Feligse áhédé'áá áá bad bé Israel béwóŋen mó bwám, antédé Paale á mbwóg.

25

Paale ad Kaisere múmó ákadad mó

¹ Festuse ampé á mbwóg e Kaisaria átéd atii dé nkamlen. E'pun é'láán ámbíd enē, ámbíd á mbwóg e Kaisaria áké á Jerusalem. ² Á Jerusalem wē, beprise bémbáá ne bad bémbáá bé Israel bēnlāā Festuse mekan nime béhóbé bán Paale abelé. Bēnchāŋ Festuse ³ bán áwōŋgen bō ábel bépeen Paale á Jerusalem. Bēnlāā mó nē áyāle bēnhag áwúu mó á nzii. ⁴ Festuse antimtén bō áá, "Paale adé á mbwóg á Kaisaria, mmēn-ne mētīm ámbíd áwed mwāmpīn m pónde. ⁵ Né-ōō, nzé éde nén bán Paale abelé dyam dé mbéb, ábēn bad bémbáá béhíd me á Kaisaria, bésómen mó."

⁶ Festuse andyéé á Jerusalem ámpē dyam e'pun waam ké'ē dyóm boŋ átimé' á Kaisaria. Née bīn é'sāŋgé, andyéé áse ákáad nkáá. Anhób áá bépeen Paale á kóte. ⁷ Ade bépééne Paale, bad bé Israel ábe bémbíd á Jerusalem bēntyēm mó bēnben bébootéd e'bébtéd é' mekan ahób, ábe béhóbé bán abelé, boŋ bēnkēnhenlé alúmed nén bán akoó nímé mekan abel. ⁸ Paale anhób áá mekan nime béhóbéé mó áyāle méesaá mbále. Anhób áá, "Meébeléé

dyamdyam áde álúmte bán ntàŋgan mbéndé e bad bé Israel, ké'ε Ndáb-e-Dyöb ké'ε Kaisεε a Roma.” ⁹ Fεstuse ahédé'áá áá mókud dín á bwám á'sō é' bad bé Israel. Né-ö, ansedéd Paale áá, “Ebòŋséné ake á Jerusalem ábel nén níkáad wε áwed tãŋgene míme mam níme béhóbéé wε á yãl-ε?” ¹⁰ Paale anhób áá, “A kóte eche Kaisεε a Roma dōó nítyéémé nén, áhed dō-áá bétãŋgéné me akáad. Meébéléé bad bé Israel dyam dé mbéb ké ahóg, mmón ámpé ebíi nē bwám. ¹¹ Nzé édé nén bán mbóó mbéndé echē ekwōgnédé mbakú e kwééd, né nkwënténé awé. Boŋ nzé édé nén bán mam níme béhóbéé me áyãl méesaá mbále, né modmod eewóó'ε kunze ábe me áwab mekáá. Né-ö, nhóbe nén meé Kaisεε múmó ákáad me.” ¹² Dōó Fεstuse álãŋténé nló ne ábē bad ábe belébé mó, boŋ ákwentán áá, “Ngáne émáá ahób wε Kaisεε móðkáad wε, etãŋgéné ake wεε Kaisεε.”

Fεstuse alúmté kãŋ Agripa nkáá míme Paale áte

¹³ Nguse é e'pun ámbíd enē, kãŋ Agripa bó Benise, bémpé á Kaisaria ákob Fεstuse nken. ¹⁴ Ade bémádé áwed nguse é e'pun, Fεstuse anlúméd kãŋ Agripa ehób éche Paale áte. Anláá mó áá, “Mod adé hén awé Feligse ánchenéé á mbwōg. ¹⁵ Ade nípedé'-ε á Jerusalem, beprise bémháá bé Israel ne bad bémháá bé dyad bénhób mam níme béhóbé bán abelé, béchãŋ-ε me bán nkwid mó nkáá. ¹⁶ Boŋ me-ε menláá bó meé bad bé Roma béwóó elem nén, béeheléé-se bébídéé mbakú nén bán mod akwedé nkáá, ésebán asébpé akáádé míme nkáá á'sō wεε bad ábe bésómné mó. Bétãŋgéné mó etál abe akáá míme nkáá. ¹⁷ Né-ö, áde bépédé hén, menkēmbébédté pónde. Néε bín é'sãŋgé sãŋgén, mendyē áse á kóte nhób-pe meé bépεen mó. ¹⁸ Bad ábe bésómné mó béntyēem ámín áhób mam níme ábélé, boŋ bénkēnhóbpe bán abelé dyam dé mbéb ké ahóg áde ménwēm̄tēnnē meé béhób bán abelé. ¹⁹ Ehób ésyãl ébédéε nswaŋ níme bēnwōngē ne Paale tãŋgene adúbe ádáb ne dín á mod nhóg awé béchãgéé bán Yesue awé amaá awé boŋ Paale ahóbe áá adé á alongé. ²⁰ Menkēkongé abii ngáne níhéláá-se níhéd nímén mekan áte, né-ö, mensedéd Paale nzé ádãŋ ake á Jerusalem ábel boŋ békáad mó áwed tãŋgene mekan míme béhóbé bán abelé. ²¹ Boŋ Paale anhób áá bebē bébane mó á mbwōg káŋŋ ne á pónde eche Kaisεε ábídédtē míme nkáá mbakú. Né-ö, menhób meé sãnze ébē énoŋe mó káŋŋ ne á pónde eche mélóm̄mé mó wε Kaisεε.” ²² Héε kãŋ Agripa álãŋgéé Fεstuse áá, “Mmēn mēdãŋ anén mod awóglēn.” Fεstuse antímtén mó áá, “Wēwōglēn mó chãn.”

²³ Néε bín é'sãŋgé, Agripa bó mwãnyan Benise bémpé ne edúbé ésyãl ne esímo. Bénsãl á ndáb eche mbwóg éladné'áá nchoo ne sãnze é mbáábáa ne bad bémháá bé dyad. Fεstuse anhób áá béke bétéd Paale bépεen mó. ²⁴ Dōó Fεstuse áhóbéé áá, “A-kãŋ Agripa ne bad bésyãl ábe syáábō sēdé hén. Anén mod awé nyényínéé hén nén, adii mod awé bad bé Israel, ábe bédé wén ne ábe bédé á Jerusalem bépééné ehób áwēm bán abele mekan mé mbéb. Béhãg e'saad nén bán eetãŋgenéé abé á alongé. ²⁵ Boŋ mmēn meenyínéé dyamdyam áde anén mod ábélé áde átãŋgéné kwééd. Ngáne édíf'-áá bán mwēn-εé anhób áá Kaisεε mwēn-εé ákáad míme nkáá, né-ö, nhóbé meé mélóm mó áwed. ²⁶ Ké nē, meékoo'ε dyam awóŋ áde mételéé Kaisεε áyãl eché. Né-ö, mpééné mó hén á'sō é' bad, bwámbwam á'sō ábõŋ, a-kãŋ Agripa, ábel boŋ nzé mmaá éche ehób ahed áte, níwõŋ chõm éche métenlé. ²⁷ Ayãle nén eebáá bwám me álóm mod á mbwōg ésebán nlúmte áte bwám dyam áde ákóó abel.”

¹ Dóo kâŋ Agripa álângeé Paale aá, “Ewóo kunze bɔɔb áhób dyam.” Paale ansálé ekáá áte, boŋ ábootéd akáa. Anhób aá, ² “A-kâŋ Agripa, ntédé nén mɛé yál eboó mɛ áte ányín nén ntyéémé áwoŋ e’ só chii ákáa áhúd mekan mésyáál áyál níme ábén bad bé Israel béhóbéé bán mbɛlé. ³ Nhóbe nê áyále nén, mbíí nén mɛé edii mod awé asóŋténé e’lem é’ bad bé Israel, ne wée nswanŋen níbidéé bó. Né-óó ncháa wɛ nén mɛé éched yál, éwóglɛn mɛ. ⁴ Ábɛm bad bé Israel bébíí alongé ádɛm se á mwéndemé áde mbédé á Jerusalem. ⁵ Bélyógé mɛ abíi. Nzé bédáá-’ɛ, né bɛn béhelé bébid mbóŋ nén bán se á mbooted, mbédé mod a epepé éche éhíde’ nímɛd mekan mé Dyóɔb ámbíd nyaa éché ewúú áte. Nhíde’ ngáne mod a epepé é Befarisia átánŋéné abel. ⁶ Bɔɔb-pɔó, nzé ntyéémé á nkáásé hén chii, né edíi áyále e’lyág bé nlém ábe nímwó nén mɛé Dyóɔb débélé ábɛd betaa chóm éche ánhóbpɛ aá mósbélé bó. ⁷ Adén dyam dɔ-’aá nímɛd metúmbé dyóm ne mébe mɛsúmé nlém áyál bán békúd, abɛ áde bébageé Dyóɔb edúbé nkuu ne múte. Boŋ ábɛn e’lyág bé nlém bɛn-naá é’kás boŋ bad bé Israel béhóbé’ mɛ mam mé mbéb á yál, a-kâŋ. ⁸ Cheé ékás boŋ nyé bad bé Israel nyééhélé adúbe nén bán Dyóɔb ápuudte bad ámbíd é kwééd? ⁹ Mmɛn ámpɛ menwémɛtɛn mɛé ntánŋéné néé ríhédé nzii ésyáál ábébed dín áde Yesue, mod a Nazaret. ¹⁰ Né-’aá mɛmbɛnlé á Jerusalem. Menkúd kunze wée beprise bémbáá, nhé-’ɛ bad bé Dyóɔb híin á mbwóg. Nzé bémbídéd-tɛ mbakú nén bán bétánŋéné awé, mɛmpɛ nkweñtánnáa. ¹¹ Memmentén bó akógsɛn á ndáb é mekáne ésyáál, ríhédé nén mɛé béhób Yesue mam mé mbéb áyál. Ekaŋ énkób mɛ áte áyál echáb nyaa éché ríkágé’áá á myad mé meloŋ mɛmpɛe átaged bó.

Paale ahóbé ngáne ámwéde Yesue atimɛn
(Mbɛl 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Enén nzóm chóó ekáá boŋ ríkág á Damaskos ne kunze ne ekag éche beprise bémbáá bémbéé mɛ. ¹³ A-kâŋ, á nzii wé, dyam kad, dɔ-’aá rúnýiné e’nyínɛn bé ekíde ábe é’pene’ tómaa enyɛn, é’bídé ámln é’lájnéd mɛ ne bad ábe syáábɔ sɛnwóŋ. ¹⁴ Sé moosyáál sɛnhún áse. Héé ríwógé ehób élanŋe mɛ á ehób é Hibru aá, ‘A-Sɔál, á-Sɔál, cheé ékás boŋ ehé mɛ á meséb. Nzum éché éwannéé mɛ edii nɛngáne mwán ákwagléé abii ányan. Eché yál chɛn-éé ábeléé mbéb.’ ¹⁵ Dóo nísédté mó mɛé ‘A-Sán, Nzé-módé edíi?’ Dóo Sánŋwéé átímtanné mɛ aá, ‘Mɛ-éé ndé Yesue awé éhágkɛ á meséb. ¹⁶ Bɔɔb-pɔó, hidé áse étyéem ámln. Mpiidé wɛ ápwɛd wɛ nɛngáne áwɛm mbáledɛ. Wɛ-éé wéláá bad ábe bélyágé áse chóm éche ényíné chii ne éche mélúmédte wɛ á pónde éché ehúé’ á’so. ¹⁷ Mésóŋ ádóŋ alongé á mekáá mé bad bé Israel ne á mekáá mé bad ábe béesɛ bad bé Israel ábe mélómme wɛ áwab. ¹⁸ Wɛ-éé wɛnedé bó míd ábel béhide á ehíntɛn-tɛ, békud e’nyínɛn bé ekíde, béhídɛ-’ɛ áse e nkamlɛn rí Satan bétim á nkamlɛn rí Dyóɔb. Nê débél békúd alagsɛn dé mbéb, bébɛ-’ɛ hóm ahóg ne bad ábe Dyóɔb ásanjté ne adúbe áde bédúbpɛ mɛ.’

Paale ahóbé chóm éche ékás
boŋ bad bé Israel bésómɛn mó

¹⁹ “Né-óó, a-kâŋ Agripa, ndóg eché ményínné eché ehúú ádyóɔb, menkɛmbánŋé chó ahíd. ²⁰ Bootya hê, membootéd nkalaŋ ní bwám akal, membootéd á dyad á Damaskos, ríke á Jerusalem boŋ rítimé’ á mbwóg e Israel ésyáál, ne á mbwóg e bad ábe béesɛ bad bé Israel. Nkánlé’áá bó mɛé bétɛde nímáb mbéb bétimɛn Dyóɔb, bébele-’ɛ mekan níme mélúmte’ nén bán bétédte nímab mbéb. ²¹ Akal áde ríkálé’áá nímɛn nkalaŋ dɔo dɛnkáŋ boŋ bad bé Israel békób mɛ áde mbédé á Ndáb-e-Dyóɔb bépɔn-ne mɛ awúú. ²² Boŋ kóáŋne bɔɔb, Dyóɔb dɛn dɔo ákɛwóŋŋɛn mɛ. Né-óó, ntyéémé hén ákale nyé

moosyáál mbále. Ken bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béees'ε etógnén. Mekan níme ríhóbeé médii melemlen mé mekan níme bekal bé'dáádəŋ ne Mosεε bėnhōbpē bán mėbenléd. ²³ Bėnhōb bán Ane-awě-Bėwōgté atəŋgéné ákud metake, abé-'ε mod a'só ápuu. Akalé bad aá e'nyínen bé ekide e'pente' ábəd bad bé Israēl ekide bəob e'pente-'ε bad ábe béees'ε bad bé Israēl."

²⁴ Nyaa eche Paale ánkāá'ε embēl Fεstuse ankané mó áte aá, "A-Paal weesáá'ε-ye? Adōŋ ayóge ámbáá áhede we mīn apid-ε?" ²⁵ Paale ankwentén aá, "A-kāŋ e edúbé, meépagké mīn. Chōm éche ríhōbeé édé mbále nhōbne-'ε debyéé. ²⁶ Mēpanléd kāŋ nímén mekan mėsýāāl áte áyāle mbíi mēé asōŋténé nímén mekan. Ndúbé nén mēé mwēn asōŋténé akan téé áde ábenlédé, áyāle dyam áde ábenlédé déebenledéé á e'koŋnéd-te. ²⁷ A-kāŋ Agripa, edúbé mekan níme bekal bé'dáádəŋ bétélé áse-ye? Mbíi mēé edúbé mó." ²⁸ Agripa antimtén Paale aá, "Ayāl e anén mwā esōŋ á pōndé dōó éwémtné wēé móhele móbēl rítmēn adúbé á Krístə?" ²⁹ Paale ankwentén aá, "Ebē ké á esōŋ é pōndé ké'ε pōndé eche echabé áte, nkānne' Dyōb nén mēé, wε ne moosyáál awě awóglan mε, ábē ngáne rídí. Boŋ pen meekānnéé mēé bēhē nyé bengobəngōbē ngáne bēhédé mε nén."

³⁰ Dōó kāŋ, nkamlεε Fεstuse, mwānyan a kāŋ, Benise ne bad bésýāāl ábe bėbédé áhed bėhídté áse áke. ³¹ Bémáá-'aá abíd, áde bėkagké nē dōó bėbōótédé akal nén bán, "Anén mod eébeleé dyamdyam áde ákwōgnédé áhōb bán bėwúu mó ké'ε bēhē mó á mbwōg." ³² Héε Agripa álāŋgeé Fεstuse aá, "Nheláá-se rítédé anén mod nzé enkėnhōb aá Kaisεε móđmād níme nkáá."

27

Paale ahídté áke á Roma

¹ Ade bémáá atii bán sēsól á stíma áke á alon á Italia, bėmbě Paale ne bad bé mbwōg bėmpēe á mekáá wēε mod a mbáá a sánze awě bėchágé'áá bán Julíose. Julíose akamlánnáá echon é sánze éche bėchágé'áá bán "Echon é sánze é Kaisεε." ² Sēsól stíma á dyad á Adramitium. Ene stíma emmād abonŋsen áke á nkin mé edíb é nkwě á mbwōg e Esia. Dōó sėbwōgkė eke. Sédé ake sėnwálé Aristakuse. Aristakuse abédεε mod a mbwōg a Masėdonia, awě ambíd á dyad á Tesalonika. ³ Néε bīn é'sáŋgé, sėmpě á dyad á Sidon. Julíose amboón Paale nlém. Antédé aá áke ányín baáb, bėbe mó kéchéé éche átógnéné. ⁴ Sėnhidė hē, sėbwōgé eke. Boŋ ngáne edíi bán epub é ngíne échómme'áá sé á'sō-te, sėmbamé epub, sėbwē benben ne mbwōg e Saiprus ped eche epub énkėmbáá ngíne. Saiprus abédεε mbwōg echē mendíb mėnləŋnédte. ⁵ Héε sétédté nkin á ped e mbwōg e Silisia ne mbwōg e Pamfilia boŋ sēsél á edíb é nkwě-te sėpág á dyad á Mira á mbwōg e Lisia. ⁶ Awed mod ambáá a sánze annyín stíma eche ebídé á Alessandria etime' á Italia dōó áhédé sé áwəd-te. ⁷ Bootya hē, stíma ekeéne sé mwāləŋləŋ e'pun híin bó-'ε é'tóme' sėdėhōb bán sėpag á dyad á Sinidus. Ngáne edíi bán epub échómme'áá sé á'sō-te, sėnkėnhėnlé ake á'sō ene ped. Né-óó sėmbamé sėpōŋ á ped e mbəŋ wēε epub éebude'áá atóm. Sėntóm á Kep Salmon sėpē á mbwōg e Krεt echē mendíb mėlāŋnédé. ⁸ Sėmbamé nkəg mé edíb mėn ne mėn, sėdėhōb bán sėpag á hōm áde bėchəgeé bán Sef Habos. Adē hōm déechabnedéé dyad á Lasi áyāl.

⁹ Sėndyεé áwed bwāmbwam kóŋŋ ényínnéd nén bán nzé sékii á'sō né dyam dé mbėb áhele ábenléd sé, áyāle ene pōndé mwē mēmmdə apε á asóg. Epun é ngande e abε dé mende mēé Alagsen dé mbėb chō-'ε emmad atóm. Né-óó, Paale ambe bó elébé aá, ¹⁰ "Amúε, nnyíne nén mēé bootya hén bəob éhele ébēen syáné ebėbtéd ákeεn échén eke á'sō. Nted mėbėb bwāmbwam, stíma ebėb, nló ní bad-te ríhele rítóm." ¹¹ Boŋ ane mod a mbáá a sánze andúbé

dásɔ chõm éche mod ambáá a stíma ne mod awě awóó stíma bénhõbpě, enkéndúběé chõm eche Paale ánhõbpě. ¹² Adě abwóg á hõm áde stíma émběě áhéd, dénkembáá hõm áde mod áhele ádyěě á pónde echě ekukud étómě. Né-óó, bad ábe bëndān nēn bán békag á'sò bēwanen bēpě á dyad á Fonis bõo bēmbuú áte. Fonis abéděe hõm áde bēbanněe stíma á mbwóg e Krēt áde áñone' á akuu ne á mbān. Ahed-taá bēhélé' áá-se bédyě á pónde e ahéb á ngíne.

Ekukud étané Paale bõ á edib é nkwě-te

¹³ Mwá epub awě abidé á mbān ambootéd atóm. Dõo ábē bad békámténé bán bēhele békēēn nímab ntii á'sò. Né-óó, bēnhūd ekii éche bēbwõgněe stíma, bonj bēbammé' nkin mé edib ní mbwóg e Krēt. ¹⁴ Bonj bēpededě ké akē bonj epub é ngíne éche bēchāgěe bán "Epub é ped e akuu" ébidēn ekukud á Krēt ébootéd atóm ne ngíne. ¹⁵ Echě epub éntinéd stíma. Nzii enkembáá áke á'sò wěe epub ébiděe. Né-óó, sēsńóg yāl awaned áte akēen stíma á'sò, sétēdē nēn bán epub cháchá ékēene' chõ ped eche édáá chõ akēen. ¹⁶ Ade sēpóó á ped e mbān e mwá dyad awě adé á mendib-te awě bēchāgěe bán Kauda, sēnkūd mwá etál wěe epub éebudě'áá atóm. Ahed dõo sēwánněe kóān bonj sēnābpě bõle ábe sēdólé'áá ámbid e'dii, ábel bonj bēesanlé áte. Sédé amād ábel nē chõm émāā sé á yāl. ¹⁷ Bēndõl bõle, bēsóléd bõ á stíma-tē, bēbid-te nkõod á stíma sēwéd bõ atád. Bēbáá'áá nēn bán bēhele bētómēn nló, bēhún á nsí-te á nkin mé edib á alonj á Libia, né-óó, bēnsudéd abad* ásē áde ábele bonj stíma ékag mehélé, bētēdē bán epub chõ ne chõ ékēen stíma. ¹⁸ Ekukud émbě étómñ' ngíne. Bīn é'sāngé-'áá bonj bēbootéd donje dé nted ahud bēbwēmé' á mendib-te. ¹⁹ Néee bīn é'sāngé ámpě, bēbootéd donje á bwēm atéd ábe bēbēnlé'áá ádol stíma, bēbwémé á edib-te. Bēn bēnkõn ábel nē. ²⁰ E'pun hīn bēntóm ésebān sēnyīne' enyen ké'ε betintine, epub-pe émbě étómē' ne ngíne esyāł. Kóān ne á asóg, sēnhūd yāl nlém bán sēmādně.

²¹ Sēmadé e'pun hīn ésebān mod áhele ké ndyēéd adyě. Hē dõo Paale átyéémé ámin áfinté e bad bēsýāł bonj áhõbē áá, "A-baányān, nyēmbě nyēwóglan mē áde nīhóbé mēé deéhídté á Krēt. Nzé nyēnwógēn mē, né deékuděe nímēn metake ne enēn mbólón echě dékúdé nēn bõob. ²² Bõob-põó, ncháa nyé nēn mēé nyéwéd nlém á abum, nló ní mod méetómme, stíma chēmpēn chõó ébēb. ²³ Nhõbē nē áyāle nēn nkuu nīme nítómē nēn ángel e Dyõb áde áwóó mē áde mbēnle-'áá empii mē, eláá mē áá, ²⁴ 'A-Paal, weewógé' mbwóg, etāngéné atyéem á'sò wěe Kaisēe. Nlém ní bwām nīme Dyõb áwónjné-'áá wē, nībélé asoó alongé á bad bēsýāł ábe nyāábõo nyédé.' ²⁵ Né-óó, a-baányān, nyéwéd nlém á abum, áyāle nēn ndúbpě mēé mekan mēsýāł mbēnléd ngāne belāngé mē. ²⁶ Epub etāngéné nēe étinté syāné á nkin."

²⁷ Adria, dõo dýam melúde mē nkuu, áde sēdii sēdii á edib é nkwě é Adria, dõo dýam melúde mē nkuu, bad ábe bédole stíma békámténé bán kapóg syāábõo sēkwogé abid á nkin. ²⁸ Hēe bētédé nkõod nīme bētádé chõm eche édélé áyāl bonj bēbwēmé á edib-te ányín ngāne edib épédé achab ásē. Dõo bēdíbté bán e'che bē edib ásē é'dé móom mé méta méniin. Mwāmpīn ní pónde ámbid e nē, bēmbwēm ámpē, bēnyín bán e'che bē edib ásē édé móom mé méta meláán. ²⁹ Bēwógé'áá mbwóg nēn bán stíma ékē ebúl á meláa-tē, né-óó, bēntéd e'kii ábe bēbwõgnadté stíma é'niin, bēhūnéd bõ ámbid bonj bēbootéd akāne nēn bán bīn é'sáa mehélé. ³⁰ Hēe bad ábe bédole' stíma, bēbóótédé nzii ahéd ásob. Bēnsudéd bõle á mendib-te, bēbāmtān bán békag ekii eche bēbwõgnadté stíma asudéd á'sò é' stíma. ³¹ Dõo Paale álāngēe mod ambáá á sánze ne sánze éche élyógé ásē áá, "Nzé ábēn bad ábe bédole stíma

* 27:17 Donje á kálag dé'só áwóó, ekii éche ébwogke stíma á mendib-te.

béesē á stíma-tē hén, nyéelyógé nlém nén bán nyéēbē á alongé.”³² Né-óó, échē sánze énsēl nímē nkóod níme ménchāā bāle bétēdē bō é’hóó’.

³³ Ade bīn é’kwógé asāa, Paale anchān bō moosyāál aá bēdyē mwā ndyēéd. Anlāá bō aá, “Nyékēdyē bōob, dyóm dé e’pun ne é’niin, ene pónde esyāál-le nyéedyēdēē chómchóm. ³⁴ Nchāa-óó nyé nén me é nyédyē ndyēéd. Moonyon atāngénē ndyēéd adyē ábē ámīn. Ké mbum e esid póg éebó’ē.”³⁵ Ade Paale ámāá ahób nén, antéd ewele á’sō wēe bō moosyāál, asāgnén Dyōb, ásāl áte boŋ ábootéd adyē. ³⁶ Nén dénwēd bō nlém á abum, bō mod-tēé adyē-’ε mwā ndyēéd. ³⁷ Mesonjé mé bad bésyāāl ábe sēbédé á stíma-tē, mbédé mbwókel ébe móom saámbé ne ntóob.† ³⁸ Ade moosyāál ámāá akód, bēnsyōg ngun échē ébédé á stíma-tē á edīb-te ábel boŋ stíma éhéle áte.

Stíma epāngé áte

³⁹ Ade bīn é’kēnlé, bad ábe bédole’ stíma bēnkēnchemmé nkāg mé edīb wēe bēbédé. Boŋ bēnnyīn nkin wēe stíma éhéle etyéem. Dōo bētíidē nén bán nzé stíma ehele apē áhed, né bēbēl áke ásonj yāl áhed. ⁴⁰ Bēnsēl nkóod níme ménchāā e’kīi ábe bēbwāgnēé stíma, bēhúnéd bō á mendīb-te, bēhūnē-’ε besānkalaa bé e’ped bé mebāmbé ábe é’hyōmte stíma. Héē bēpódté abad áte á ped e’só e stíma ábel boŋ epub éfīnte stíma á’sō. Héē sēbóótédé akē á nkin. ⁴¹ Boŋ áde sékagké nē, dōo stíma ébómé yāl á akúd dé nsíí á mendīb sé. Atyāg áde ped e’só e stíma étyāgé-’aá nē, stíma enkēnhenlé akē ámpē, boŋ ped e mbíd embootéd apānted áte áyāle mendīb méhuéné’áá ngīne mébómé yāl áhed. ⁴² Sánze émbel ntīi bán bēwūū bad bé mbwāg bésyāāl, ábel nén bō modmod bēenyālé’ á nkin se bésob. ⁴³ Boŋ mod a mbāá a sánze ahedé’áá aá mósonj Paale alongé, né-óó, anlāá sánze aá éebelé nē. Antīm aláá moosyāál aá bad ábe béhele anyal bóbó bésébe behéb á edīb-te bényal békag á nkin. ⁴⁴ Aá ábe bō-’ε bēlyāgé ášē, bēchānēd e’ped é’ stíma bēhíde bō ámbíd. Né-’aá, sēbélé boŋ sé moosyāál sēpē á nkin ésebān dyamdyam ábele sé modmod.

28

Paale bēdyēé á Malta

¹ Ade sémāá ape á nkin ésebān dyam dé mbéb ábélé sé modmod, dōo sēsōnténē nén bán ene mbwóg échē edé á edīb-te wēe sēbédé, bēchagēé chó bán Malta. ² Bad bé dyad ábe sētáné áhed bēnwōngēn sé. Mbūū embootéd achó, ahēb-pe ábē, né-óó, bēnkonéd muū bán sēwāle’, békōb-pe sé nken. ³ Paale anlād ngen é lōn áte á mbág. Ade áhāgkē chó á dū, dōo píí e nyā ébídé á mbág ní lōn-tē áde muū níáné chó, boŋ ekób mó á ekáá etyāg-ke áhed. ⁴ Ade ábē bad bé dyad bényíné ene nyā ekēnléné Paale á ekáá dōo bēlāngēé nhóg ne aníníí bán, “Anén mod adīi mod awē awūē’ bad. Aponé kwēéd á edīb-te boŋ kēnē nkāásé ní Dyōb nídīi níkóbé mó.”⁵ Boŋ Paale answāg ekáá ahúnéd ene nyā á dū-te ésebān ene nyā ebele mó dyamdyam. ⁶ Bésíné’áá bán ábooted achíd, ké’ε áhūn ášē mpátēpēm áwē. Boŋ nēé békésinné kōāŋ ésebān dyamdyam ábenlad mó, dōo bēhāŋléné mewēmten boŋ bétímé ahób bán, “Anén mod adīi dyōb.”

⁷ Nzag ébédé benben ne wēe sēmbēē nē. Mod awē anwōŋ échē nzag bēchagé’áá mó bán Publíose. Mó abédé nkamlēne ambāá a ene mbwóg échē ebédé á edīb-te. Ankob sé nken achāgéd-te sé bwām. ⁸ Publíose sáá abédé á

† 27:37 Donje á kálag dé’só áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne ntóob, donje-’ε móom saámbé ne ntóob donje-’ε áwóó mbwókel ébe móom saámbé ne rítāan.

anɔŋ dé nkole, ahéb dɛnsog mɔ́, ekwagɛnɛ-’ɛ akób mɔ́. Paale ankɛ́ áwɛ ton-tê, akáne’, abán mɔ́ mekáá á nló, ádíɗ-ɛ mɔ́ bwám. ⁹ Ade bad béwógé nê bad bé nkole bɛmpɛe ábe bébéde á dyad-tê wê, bɛmpɛ́ wɛɛ Paale ádíɗ-ɛ bɔ́ bwám. ¹⁰ Bɛmɛ sé nde híin. Ade sébwógkɛ eke, bénhíɗí sé bwɛm á stíma-tê ábe sébɛnlédíté á nzii.

Paale bébidé á Malta bɛpédé á Roma

¹¹ Sɛmadé á mbwóg e Malta ngɔn éɗáán boŋ sésɔ́lɛ stíma echê embíɗ á Alexandria. Béchágé’áá ene stíma bán, “Myòb nɛme mɛdé Nhéd.” Sédé asyáá né ene stíma ekédyɛé áde hóm ene pónde e ahéb á ngine esyáál. ¹² Sɛnkɛ́, sɛpɛ́ á dyad á Sirakus. Sɛmmáɗ áwed e’pun é’láán. ¹³ Bootya hê dɔ́ sɛkíi boŋ sɛpág á dyad ámbáá á Regium. Nɛɛ bín é’sánge epub émbootéd abíd á pɛɗ e mbəŋ. Ambíɗ e e’pun é’bɛ sɛmpɛ́ á dyad á Putioli. ¹⁴ Sɛndibéd bad áwed ábe bédúbpɛ Křístəə. Bɛnláá sé bán sébê ne bɔ́ sɔ́ndɛ póg. Nɛɛ sɛkíi boŋ sɛpág á Roma. ¹⁵ Bǎnned ábe bédúbpɛ Křístəə bɛnwóg bán séhúɛ’, né-ɔ́, bɛmpɛ́ kááŋse á hóm áde béchágé’áá bán Dyɔn á Apɔs, donge-’ɛ bésinɛ sé hóm áde béchágé’áá bán Ndáb é Beken Éláán. Ade Paale ányínɛ bɔ́, anságnɛn Dyòb, nɛm n̄wédnɛd-ɛ mɔ́ á abum.

Paale apédé á Roma

¹⁶ Ade sɛpédé á dyad á Roma bɛntédé Paale bán ábê ne mɔ́ mwɛn boŋ bɛmbané sánze bán ɛnɛne mɔ́.

¹⁷ Ambíɗ e e’pun é’láán Paale anchélɛ bad bɛmbáá bé Israel ábe bédé á dyad-tê wê á mbom. Ade bɛpédé anláá bɔ́ áá, “A-baányan bé Israel, menkɛmbɛnlɛ ábéd bad dyam dé mbéɗ ké ahóg, menkɛmbɛl-laá dyam dé mbéɗ ké ahóg tǎŋgene e’lem ábe ábesyánɛ betaa bɛlyágkɛ syánɛ. Boŋ kɛnɛ́, ábéd bad bɛnkób mɛ á Jerusalem bɛbɛ-’ɛ mɛ á mekáá mɛ benkamɛnɛ bé Roma. Né-ɔ́ ndé hén nɛɛ mod a mbwóg. ¹⁸ Ade benkamɛnɛ bé Roma bɛmáá mɛ akáad, bɛhédé’áá mɛ achene, áyǎle bɛnkɛnkudtɛ nzɔm ké póg echê elúmtɛ nɛn bán ntǎŋgɛné kwééd. ¹⁹ Boŋ bad bé Israel bɛnkɛnkɛntɛnné bán bétede me, né-ɔ́, menhób mɛé Kaisɛɛ mɔ́sɔ́máɗ nímɛm nkáá. Kɛnɛ-’ɛ ménkɛnwóngé dyamdyam dé mbéɗ áhób tǎŋgene ábɛm bad. ²⁰ Nɛn dɔ́-’áá ákáá boŋ ríchɛnlɛ nyé ábɛl boŋ syánɛ dékal. A mbále ndáá mɛé nyébii nɛn bán nzé bengɔ́bengɔ́bɛ bédé mé á mekáá, né édíi áyǎle mod awé bad bé Israel bésúme áyǎl bán ápɛ.” ²¹ Héɛ ábê bɛlyáged bɛlǎŋgeé Paale bán, “Séékúɛɛ kálag ké póg echê ebíde á Judeya áyǎl echòŋ. Mod awe syánɛ ké nhóg-ke eébidɛ́ áwed se ápɛn nɛlbtéd ké nhóg ké’ɛ ehób é mbéɗ áyǎl echòŋ. ²² Boŋ sɛéɗǎŋ nímòŋ mewɛmtɛn awóg, áyǎle sébíi nɛn bán hóm-téé bad bɛhóbe mam mé mbéɗ tǎŋgene echén epepé éche édíi áte.”

²³ Né-ɔ́, bɔ́ɔbe Paale bɛntíi akag áde béhyé mɔ́ awóglɛn. Echê epun epédé-’áá ndun e mod épɛ-’ɛ wɛɛ Paale ádyéé’áá. Paale ambootéd bɔ́ mekan né nkamɛn ní Dyòb akale bootya mbwɛmbwɛ kááŋ ne ngukél. Anwanɛn ábɛl bédúbe Yesue. Abɛnládtáá e’pɛɗ ábe é’bíde á kálag e mbéndé e Mose ne á metelag mé bekal bé’dáádǎŋ ábɛl bédúbe nɛn bán Yesue mɔ́ adé Křístəə. ²⁴ Bɔ́ donge á bad bɛndúbe mɔ́, boŋ donge dɛnkɛndúbɛé bán chóm éche áhóbɛ éde mbále. ²⁵ Né-ɔ́, bɛmbootéd apɛntɛn áde békagkɛ. Bédékɛ́, Paale anláá bɔ́ áá, “Édáádǎŋ éche Esáá éntǎŋgɛn áde élǎŋgé nkal é’dáádǎŋ Yesaya mekan áá áláa ábɛn betaa áá,

²⁶ ‘Kág, éɗáa ábê bad wɛɛ,

nyéɛwóg nyéwóg-ke ámpɛ boŋ nyéésɔ́ntɛnné mbéd,
nyéɛnɔ́n nyéɛnɔ́n-nɛ ámpɛ boŋ nyéenyínné mbéd.

²⁷ Nhóbe nê áyǎle ábɛn bad bɛlélé nɛm á abum,
békólɛ nímab metúu,

bédíbé-'ε nímab mǐd.
 Nzé enkēmbé nê, né nímab mǐd ményǐnne'
 nímab metúu méwógne'
 nímab nlém-me nísòŋten.
 Né bétimén me
 né mǝchoód-te bó.' "

²⁸ Hée Paale ásógtεé nén aá, “Nyébii-óó nén bán nkalanj mé e'choóchoŋ nǐme Dyöb álómé, alómé mó bɔɔb wée bad ábe béesǝ bad bé Israel. Bévóglēn-ne mó.” * ³⁰ Paale andyεé áwed mwǝ nǐbe á ndáb echǝ mwēn ásápé'áá. Bad bésyāal ábe béhyágé'áá áwē akobé'áá-'ε bó nken.

³¹ Akalé'áá nkalanj mé nkamlēn nǐ Dyöb áyāgtē-'ε bad tǎŋgene Sǎŋgú Yesu Krǐstǎ ēsebán abáa' dyamdyam, modmod enkēnkǝŋ-'áá mó áhób dyam.

* **28:28** Donje á kálag dé'só ábádé nchoo 29: Ade Paale áhóbé nén bad bé Israel ábe bébéde áhed, bēnhidé bēn ne bēn, bébootéd-te apentēn bwāmbwam.

Kálag echě Paalε áténlé Baá Roma Ndibned n kálag

Kálag echě Paalε áténlé bad bé Roma ebédεε ábonσεν bó áyāl e epe éche ántfī'έ ápe á mwembé nίme rídé áwed. Enén kálag elúmte chóm éche adúbe á Krísto ne ngáne alongé á bad bé Krísto átánγéné abé. Paalε akoó ahób áwēdte aá, “Nkalanj ní bwám rílúmte nyaa eche Dyób ábeleé bonj bad békobnéd áwe e'so. Adúbe dós ákəə bonj bad békobnéd á'sō é' Dyób” (1.17).

Paalε alúmté áte aá éhədnad bán bad bésyāāl békobnad á'sō é' Dyób áyāle bó moosyāāl bédé ášé e ngíne e mbéb. Aá mbwiined ne adúbe áde bédúbpé Yesu Krístəə dós nē ábenladtə.

Paalε alúmté áte ámpē aá mod akude alongé dékōšlē abé áde ádíí mod nhóg ne Krístəə. Ene ndín e mod abelé abé nsanj ne Dyób, Edəádənj é Dyób-pe ébelé éhúd mós ášé e ngíne e mbéb ne e kwééd. Asógté ne elébé éche ábágé bad ne mekenag nίme ábágé Dyób.

Nkabtéd n kálag

Ndibned ne atón áde kálag ékoó'έ ahób 1.1-17

E'soosonj é hədnad ne moosyāāl 1.18-3.20

Nzii e Dyób ákud e'soosonj 3.21-4.25

Alongé dékōšlē ábē ne Krístəə 5.1-8.39

Bad bé Israel ne ntíí ní Dyób 9.1-11.36

Abé á mod a Krísto 12.1-15.13

Nsógten ne melənten 15.14-16.27

Paalε alómé melənten

¹ Mε, Paalε, mbəlede awé Yesu Krístəə, me-εé ntelé enén kálag. Dyób ápwédé mε ábē awé mbapεε a nlomag, ábē-ε mε nsón ákal nίmē nkalanj ní bwám.

² Mmē nkalanj mós Dyób dénhōbpē á'sō é' póndé aá móšbē ábē bad. Anláá bekal bé dəádənj mam tənγene nίmē nkalanj ngáne bétélé mós ášé á Kálag e echě Esáá. ³ Mmén nkalanj rídíí tənγene awe Mwān. A nyaa e moonyonj, ane Mwān anchyáád á mbyaa nίme Dabidε. ⁴ A nyaa e Edəádənj, Dyób dénlūméd á ngíne e Edəádənj éche Esáá aá mós adé Mwān a Dyób, apuud áde ámpuúdté mós. Ane Mwān adíí awed Sánγwéé, Yesu Krístəə. ⁵ A dín ádē dós Dyób ábágé mε nsímé ábēl-le mε mbapεε a nlomag ábel bonj bad ábe béesé bad bé Israel bédúbe, bəwógne-ε Krístəə. Nén débēl áde dín dəwōnj edúbé. ⁶ Nyémpē ábe nyédé á alonj á Roma, nyédé áttínté e bad ábe Dyób ápwédé aá bebē bad ábe Yesu Krístəə.

⁷ Né-ós, ntenle nyé moosyāāl awé adé á Roma. Nyédíí bad ábe Dyób ádás, apwédε-ε nyé, ábē ábē bad.

Nsímé ne nsanj nίme ríhúú ne Dyób, Titée awéd ne Sánγú Yesu Krístəə míbē ne nyé.

Paalε aságnan Dyób

⁸ Dyam dé'sō, nságnan ádēm Dyób áyāle nyé moosyāāl á dín áde Yesu Krístəə. Nságnan mós áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesuε ákanlaad nkōnsé áte rísyāāl. ⁹ Dyób áde nίbenléé ne nlem nhóg akal áde níkaléé nkalanj ní bwám tənγene awe Mwān, ádē mε mbónj nén áá nkamtan nyé akamtan ne akamtan, ¹⁰ póndé tée nzé nkánne'. Nkánne' nén meé Dyób ábel ríhēl nyé ahyε dényín, nzé nē ábónjnédé mós. ¹¹ Ndaá bwāmbwam meé rínyín nyé ábel bonj nzé mpedé, ríwéd nyé áte ne nnam nίme Edəádənj é Dyób ébágé mε. ¹² Dyam áde ríhóbéé

ádii nén meé, syánē mod-té áwēd nhóg ne aníní nlem á abum. Adúbe ádēn áwēd me nlem á abum, ádēm-me ámpē áwēd nyé.

¹³A-baányan, ndáá meé nyébií bán nkénwōn mewēmten ngen ne ngen áhye dényín nyé, bonj kóán ne bōob nzii eénédnédéé. Ndáá meé nṛpe wē ábel nsón áfínté echēn nime méchyaá e'pun melemlem ngáne mbéle áfínté e bad ábe béesē bad bé Israel bémpēe. ¹⁴Nsón nime nṛwóó ndii ákale bad bésyāal nkalanj ní bwám, ken bad bé dyad-ε, ké'ε bad bé ahín. Ntángéné mó akal wéε bad ábe béwóó debyéé ne ábe béewóó. ¹⁵Nē dō-áá ákás bonj nwōn nlem bwámbwam ákale nyémpē ábe nyéde á Roma nkalanj ní bwám.

Nkalanj ní bwám nṛwóó ngine

¹⁶Meekwágéé ákal nkalanj ní bwám áyale móó ndé ngine e Dyōb eché epiínédé moosyāal awé adúbpé mó e'soosoj mbooted ne bad bé Israel átimé' wéε bad ábe béesé bad bé Israel. ¹⁷Mmén nkalanj ní bwám nṛlúmté' syánē nyaa eche Dyōb ábeleé bonj bad békobnéd áwe e'só. Bad békobnad á'só é' Dyōb adúbe áde bédúbpé. Adúbe dōó ákás' bonj bad békobnéd á'só é' Dyōb. Nén áde ne ngáne éténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "Mod awé akóbnédé á'só é' Dyōb adúbe áde adúbpé, ábē á alongé."

Moonyonj asyāal abelé mbéb á'só é' Dyōb

¹⁸Dyōb álúmté' nímē melingá. Mébidé ádyōb tângene mbeltéd mé mbéb nime bad bébeleé ne e'bébtéd é' mekan ábe bad bébeleé. Mmē mbeltéd mé mbéb níkás' bad áhíd mbále. ¹⁹Dyōb álúmté' bō nímē melingá áyale nén bébií mam mésyāal nime bad bétángéné abii tângene Dyōb bwám áyale Dyōb dēn álúmté bō. ²⁰Se á mbooted áde Dyōb dēnhagké nkōnsé, bwēm ábe áhágé é'lúmté bad bwám nén bán mam mé Dyōb nime mod éenyinnēé díd méde ne mbále. Enyinnad-tē nén bán eché ngum edé á ngíndé ne á ngíndé, adé-ε ámín e bwēm ésyāal. Né-óó béewóó'ε mbámten ké nhóg ákud alagsen. ²¹Kénéε bébií bán Dyōb ádé, béebagéé mó edúbé néε Dyōb, béeságnān-naá mó. Bonj pēn nítab mewēmten mēmbootéd mam nime méesē dyamdyam akamten, ehíntén ékáá-ε bō mewēmten. ²²Béhábe bán béwóó debyéé, bonj bétimé e'yókél é' bad. ²³Bésóbe Dyōb áde ádé á ngíndé ne á ngíndé edúbé abε, bétimé bébage bwēm ábe bad béhágne mekáá á nwágén ní bwēm ábe é'wág, bwēm néε moonyonj, menān, nyam ké'ε nyá.

²⁴Né-óó, Dyōb átédte áá esíí é mekan mé ekob é yál ékamlan bō ábel mbinde é mekan éche ésudte bō edúbé. ²⁵Bétédte mbále éche edé tângene Dyōb béhíde' metóm. Bétédte ábe Dyōb áde áhágé bwēm ésyāal edúbé, bétimé bébage bwēm ábe áhágé. Dyōb dō-áá bétángéné mekenag abe á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē. ²⁶Né-óó, Dyōb áhúdé bō míd áyāl, atédte bō áá béhíde échab esíí ábel mekan mé mbinde. Bebaád bélyáge' bechóm anañned, béanañnad baachóm bémpēe, áde béétángeneé abel nē. ²⁷Baachóm bōmpē bélyáge' bebaád anañned ngáne étángéné abé, béwóó' esíí é ngine ánañned baáb baachóm. Baachóm bébele mekan mé e'són ne baachóm bémpēe. Nē ábele' békudtad yál nkógsen nime bétángéné akud áyale nímmén mekan nime bébeleé.

²⁸Ngáne édii-'áá nén bán ábén bad béewōnneé Dyōb pónde á alongé ádá, Dyōb áhúdé bō míd áyāl áá béεεne nítab mewēmten mé mbéb á'só, bébele mam nime béétángeneé abel. ²⁹Mbeltéd mé mbéb nṛsyāal níkás bō nlem áte. Bébébé nlem, bédé ngoód, bélúmté e'béb bé nlem, bédé kónjí, béwúε bad, bédás kókóó, bédás edogké, bédé akwáb, bédás bad ahób ámbíd. ³⁰Bédás bad mam ahób á yál ábébed bō díñ, békós Dyōb, bésyāá bad, bédé epame, bédé kúmbe, bédáá' ebébtéd ahág, béewōgnēé ábab besáá ne benyaá. ³¹Bédé eyókél, béelontēé akag, béewóó'ε edānge á nlem-té, béewóó-'áá nlem ní ngól.

32 Bébíí nén bán Dyöb áhóbé nén aá bad ábe bébele' éché ndín é mekan bétáŋgéné awé, boŋ kénê bédii bébele nímé mekan. Saá-kaá nê dèmpen, békémte bad ábe bébele éché ndín é mekan káŋne kémten.

2

Bad bé Israel bééhídèè mbéndé

1 Né-óó, nyé mod ké ahéé awé akáadte bad bémpée, ábè kénzéé, eewóó'è mbámten ké nhóg ákud alagsen. Ayále nén nzé ekáadte bad áde mmón ámpé ébéléé melemlem mé akan níme ekáadteé bós, né ekwide' káŋne echon yál nkáá. 2 Debíí nén bán mbakú eché Dyöb ábídteé táŋgene bad ábe bébele' éché ndín é mekan etáŋgéné. 3 Bóob-póó, nzé nyé mod ké ahéé abídte mbakú ayál é mod ampée, boŋ mwén abele melemlem mé akan, awémténé aá móhele móbid mbakú e Dyöb áte-ye? 4 Ké'è aboŋ áde Dyöb ábóó nlém bwámbwam, áchábtédé nyé e'kad áte, áwesén-ne nyé, nyéetédéé dó nées dyam. Nyébii nén bán e'boŋ bé nlém ábe Dyöb áwánlé ayál echên, é'díí ábe nyé etál áte adén abé dé mbéb. 5 Nyélelé nlém á abum, nyééhédèè-'aá Dyöb atimen, né-óó, nyéladte yál nkógsen ní Dyöb áte. Akógsen-ne nyé á Epun é nkaásé. Eché Epun Dyöb délüméd nímé meliŋgá, alúméd-te aá mókáadte' nyaa eché etáŋgéné. 6 Asábè mod téé nchoo ne nsón níme ábélé. 7 Bad ábe bépéné mekuu ábel mam níme métáŋgéné ne áhed ehúmé ne edúbé, bébè á alongé á ngíndé ne á ngíndé. Eché ndín é bad Dyöb débe bós alongé áde déemaá'. 8 Bad bémpée-é bédé ábe bétóŋtan dásó échab yál, bébeléé mam níme métáŋgéné, bétímé bébele dásó e'bébtéd é' mekan. Eché ndín é bad, Dyöb délüméd bós nímé meliŋgá akógsen-ne bós. 9 Baásyāal ábe bébele mbéb, Dyöb débél bétág bwámbwam, bówóg-ke ndutul, mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe beesé bad bé Israel. 10 Boŋ ne bad ábe bébele bwám, Dyöb débe bós ehúmé, edúbé ne nsan, mbooted ne bad bé Israel átimé' wée bad ábe beesé bad bé Israel. 11 Nyébii nén bán Dyöb déekwognádté modmod.

12 Bad ábe béewóó mbéndé é Mosee, bébele mbéb. Dyöb dékaad-te bós ésebán abenlad mbéndé, bébóó'è. Bad bé Israel-le, bós ábe béwóó mbéndé é Mose, bébele mbéb, Dyöb débénléd mbéndé akáad bós. 13 Saké awóg áde mod áwógé mbéndé dásó akáa' boŋ ákobnéd á'só é' Dyöb, ahíd áde mod áhídéé éché mbéndé dásó akáa boŋ ákobnéd á'só é' Dyöb. 14 Bad ábe beesé bad bé Israel, béewóó'è mbéndé, boŋ pónde ké ehéé eché bébénlédé nímab mewémten boŋ bétel chóm éche mbéndé éhóbé, né hélúmte nén bán kénéé béewóó'è mbéndé, áwab nlém-té búbíí nhəŋlén átínté e mboŋ ne mbéb. 15 Mmāb mbéltéd nlúmte nén bán chóm éche mbéndé éhedé étenlédé bós á nlém-té, búbíí-é nén bán nímab nlém ríŋŋe bós bán édé nê. Mmab nlém ríúmte bós ké dyam áde búbélé adé mbéb ké'è ábóó. 16 Né-óó, á Epun é nkaásé, Dyöb dékaād bad bésyāal nchoo ne chóm éche békámténé ké'è éche búbélé ké á kun-té. Abe Yesue ene kunze akáad bad. Adén akan dós ríŋŋeé bad nzé nkale' nkalan ní bwám.

Bad bé Israel ne échab mbéndé

17 Bóob-póó, nyé ábe nyéchəge yál bán bad bé Israel, nyésumé nlém ayál e mbéndé éche Mosee, nyékumé-é ekáá á tál bán Dyöb ádii adén Dyöb. 18 Nyébii chóm éche Dyöb áhedéé aá nyébel, nyébii-é nén bán nyétáŋgéné nées nyéhídé chóm éche etáŋgéné, ngáne nyéyáŋké mbéndé. 19 Nyétédé yál nén bán nyéé nyélyagte bad ábe békwédé ndím abii áde búbíí'è Dyöb, nyédúbpé bán nyéé nyédé nées etrukán éche bad ábe bédé á ehíntén-té. 20 Nyétédé yál nées bad ábe bélébe' e'yókél é' bad. Bán nyé-'aá nyéyagte' bad ábe búbii dyamdyam. Nyétédé yál nê ayále nyewémtan bán ngáne nyébii mbéndé é

Dyõb bwâm, nyébíí mekan mésyāā, nyébíí-'e mbále. ²¹ Bōōb-pōō, ngáne édíí bán nyéé nyéyágte bad bémpēe, cheé ekás bon nyéeyágté échen yāl? Nyékanle bad bán béechibē', nyé bēn nyéechibéé-ye? ²² Nyé ábe nyélange bad bán béekábē mesón á ndáb e e'wóngé, nyébēn nyéekábéé mesón-ε? Nyékōō abele á myõb mémpēe, bon nyéekāgkē á mebon mé myõb nyéchibē bwēm-ε? *

²³ Nyékume ekáá á tál bán nyéwóō mbéndé é Mose, bon nyésudte Dyõb edúbe abóo áde nyébóó' éche mbéndé. ²⁴ Eténlédé á kálag e Dyõb nēn bán, "Bad ábe béesē bad bé Israel béhóbe' Dyõb mam mé mbéb á yāl áyāle mekan míme nyébeleé."

²⁵ Nzé nyéhíde' mbéndé, né ayag áde nyéyagéé bad akóó etógnén abé á'sō é' Dyõb. Bon nzé nyéehíde' mbéndé, né ayag áde béyagéé nyé, déesaá dyamdyam. ²⁶ Bōōb-pōō, nzé édé bán mod awē béeyagéé abele ngáne mbéndé éhédeé, né Dyõb dékob mō nēe mod awē béyágé. ²⁷ Né-ōō, bad ábe béhíde' mbéndé kénéé béeyagéé bō, bélúmte nyé bad bé Israel bán mekan míme nyébeleé méetāngēné. Béyágé nyé, nyéwóō-ε mbéndé éche eténlédé á kálag, bon nyéehídeé chō. ²⁸ Nyébíí-ōō nēn bán, saké bad ábe bétómte' mekún áluméd nēn bán bédé bad bé Dyõb bōó békóó bad bé Israel abé. Saá-kaá ayag áde béyágé mod á ekob é yāl éche ényínnad dōō ákōō' bon mod ákōñ mod á Israel abé. ²⁹ Bon mod awē akōñté mod á Israel abé adíi mod awē adé mod á Israel á nlem-té, néde, mod awē béyágé á nlem-té. Edáádāñ é Dyõb chō-'aa ébele nímén nsón, saké ahíd áde mod ahídé mbéndé éche bétélé ásé. Dyõb dōō ákēne' ene ndín e mod, saké baányon.

3

Dyõb abele ngáne ahóbé

¹ Nsyāñ rihéé-ō rídé ábē mod á Israel? Ké-'ε nyaa e nsyāñ ehéé edé áyag mod áluméd bán adé mod á Dyõb? ² Nsyāñ rídé bwāmbwam. Dyam dé'só, áwab mekáá dōō Dyõb dēmbéé éché eyale. ³ Ngáne édíí bán bō bad behóg bébele'áá ngáne Dyõb dénhōbpē áá bébel, néde Dyõb dōmpē déebēnlé chōm éche ánhōbpē áá mōōbel-ε? ⁴ Eesaá nē. Kénéé moonyon asyāól adíi nkal á metóm, Dyõb adé mbále pōndé ésyāā. Eténlédé á kálag e Dyõb nēn bán, "Nzé ehóbé dyam, bad bétāngéné anyín nēn bán dyam áde éhóbé adé mbále. Nzé békáadte wε, ekáá nyaa eché etāngéné."

⁵ Bon nzé édé nēn bán mam mé mbéb míme débēleé mēlúmte bwām bán Dyõb déekwognádté modmod, chán-nō déhōbpē? Néde dehele dehób nēn bán Dyõb ábélé awusé ákōgsen syāñé áyāle mbéb míme débélé-ye? (Debyéé á moonyon dōō rihóbneé nēn.) ⁶ Eesaá nē. Nzé émbē nēn bán nyaa eche Dyõb ákáadteé edé awusé, né chán-nō áhele akáád nkōñsé? ⁷ Bon nzé édé nēn bán dyam dé metóm áde ríkalé álúmte ngáne Dyõb ápédé mbále abé nyaa eché bad bébage-'aa mō ehúmé, né cheé-ō ekás bon Dyõb ábē ákáadte mε nēe mod áwē abelé mbéb? ⁸ Cheé-ō syāñé dééhōbēē nēn bán, "Syāñé débēl mbéb ábel bon mbon nnyínned?" Donje á bad béhóbe syāñé mam mé mbéb áyāl bán dehóbé adé akan. Dyõb dékōgsēn ábē bad ábe béhóbe nē nyaa éche étāngéné.

Modmod eébēlē ngáne Dyõb áhédeé áá débēl

⁹ Chán-nō syāñé déhōbpē? Nyéwémtné bán syāñé bad bé Israel detómé bad ábe béesē bad bé Israel-ε? Eesaá nē. Mmaa áluméd nēn mēé ngíne e mbé ekamlan bad bé Israel ne bad ábe béesē bad bé Israel nyaa póg. ¹⁰ Eténlédé á kálag e Dyõb nēn bán,

* 2:22 Mebón míme bad bé' bōōd mébédeé ndáb éche énwōñ bwēm áte ábe é'lélé nkun.

“Modmod eesaa áwe abele ngáne Dyöb áhedeé. Mod ké nhóg eesaa.

¹¹ Mod eesaa awé asóhéné mbále tãhgene Dyöb, modmod eesaa-aa awé awane áte ábii Dyöb.

¹² Moosyaál abaa Dyöb á yál.

Bó moosyaál bétimé béwóó abé dé mbéb.

Bó modmod eébélé dyam áde átãhéné. Bó mod ké nhóg mwën eesaa.

¹³ E'yale ábe é'bide bó á nsal é'dii néé soñ eché béékútenéé.

Bébenlad échab échém é nsal ádog bad. E'yale ábe é'bide bó á nsal é'dii néé kem e píí e nyã.

¹⁴ Mbon é mehób ne e'bébtéd bé mehób bën ne bën bóó é'bide bó á nsal.

¹⁵ Mekuú mehënle bó áse ásyög mekií.

¹⁶ Kéhéé áde bétómé ebébtéd ne metake bóó bélyágéé.

¹⁷ Béebii' é nsan.

¹⁸ Béewóo-'aa mbwóg ní Dyöb ké nhóg áte.”

¹⁹ Bóob-póó, debíí nén bán mekan nime bétélé á kálag e mbéndé, ménone bad bésyáál ábe bémbeé éché mbéndé. Né-óó modmod ééhéleé-se ádíbe nsal áte áhób aa mósuú nzóm. Ken mod a Israel, ké'ε mod awé eésé mod a Israel. Moosyaál átyeém á'só é' Dyöb. ²⁰ Nyébii nén bán modmod ééhéleé-se ákobnéé á'só é' Dyöb áyale áhídeé mam nime mbéndé éhóbéé. Mbéndé edii dásó álúmed bad bán bébéle mbéb.

Adúbe dáo ákəə boŋ bad bəkobnád á'só é' Dyöb

²¹ Boñ bóob dáo Dyöb álúmté syáné nzii eché bad bəkobnadté áwe e'só. Ene nzii eewóó'ε dyamyam ábel ne mbéndé é Mosε. Eché mbéndé ne bekal bé'dáodəŋ béhóbé mam tãhgene ene nzii se' bóod. ²² Ene nzii edii nén, mod ké ahéé awé adúbpé Yesu Krístəə, mó akobnad á'só é' Dyöb. Nhəŋlén ké nhóg méesaa ken mod adé mod a Israel-le, ken mod eesaa. ²³ Moosyaál abelé mbéb, modmod eékwognedéé ákud ehúmé é Dyöb. ²⁴ Nsimé ní Dyöb mbéle Dyöb átéde bad néé bad ábe bəkóbnédé áwe e'só. Abagé nímé nsimé ngən. Abelé né akode áde Yesu Krístəə ákódté bad ábe bédúbpé mó. ²⁵ Dyöb dēmbě mó néé mende aa áwé áwən nló. Bad békúd-te alagsen dé mbéb áyale bédúbpé mó. Dyöb áblé nē, ákonj bad bésyáál álúmed nén aa móbele mekan nyaa eché etãhéné. Ngen e'só Dyöb awésánná bad, eekógsan-naa bad ábe bébéle'aa mbéb. ²⁶ Bóob-póó enén pónde, álúmté bad aa móókob kénzéé awé adúbpé Yesuε.

²⁷ Ngáne edii-'aa nē, cheé-ó dékumnéé ekáá á tál? Nē déehednéé. Mbéndé ehéé ehóbé né? Dekume' ekáá á tál áyale déhídeé mbéndé-ye? Aáy, Deékumεé ekáá á tál áyale nén, adúbe áde dédúbpé Yesuε dáo ákəə boŋ dékūd e'sósoŋ.

²⁸ Syáné denyíne nén bán mod akobnad á'só é' Dyöb adúbe áde adúbpé Yesu Krístəə saké áyale ahíd áde áhídeé mbéndé. ²⁹ Ké-'ε nyəwəmtan nén bán Dyöb ádii Dyöb á bad bé Israel dēmpen-ε? Saá mó adé káŋne Dyöb á bad ábe béesé bad bé Israel-le? Εε, mó adé káŋne Dyöb á bad ábe béesé bad bé Israel. ³⁰ Dyöb ádii ahóg. Né-óó, átéd bad ábe béyágé néé bad ábe bəkóbnédé áwe e'só nzé bédúbpé Yesu Krístəə. Melemlem néé átédte bad ábe béeyagéé nzé bómpé bédúbpé Yesu Krístəə. ³¹ Chán-nó déhəbpé bóob? Néde dehóbe nén bán atéd áde Dyöb átédé bad néé bad ábe bəkóbnédé áwe e'só, adúbe áde bédúbpé Yesu Krístəə álúmté nén bán bad bééhíde mbéndé ámpε-ye? Aáy, éesaa nē. Boñ pen chóm éche mbéndé éhóbéé chós syáné débáneé mekáá.

4

Adúbe dáo dēnkəŋ boŋ Dyöb akob Abrahame

¹ Chán-nō déhōbpē tângene taa awēd, Abrahamē? Cheé êmbenléd á pónde eché? ² Nzé ankobnéd á'sō é' Dyōb áyāle mekan nīme ámbenlé, né anwōŋ dyam áde ákumnéé ekáá á tál. Boŋ eéhele'aa-se awōŋ dyam ké ahōg áde ákumnéé ekáá á tál á'sō é' Dyōb. ³ Eéhele'aa abel nē. Kálag e Dyōb ehóbé nén aa "Abrahamē andúbé Dyōb, né-ō, Dyōb déntéd mó nēe mod awē akōbnédé áwe e'sō." ⁴ Nzé mod abelé nsón, bébelé bésábé mó áyāle nsón nīme ábélé. Mmē nsábe méebāgkē nde. Ndii chōm éche átāŋgéné akud áyāle ebábé éche ásálté. ⁵ Boŋ nzé mod eébelé nsón boŋ asumé nlém nén aa adúbe áde módúbpé Dyōb dōo débēl boŋ mókobnéd á'sō é' Dyōb, né Dyōb áde ábele boŋ bad ábe bébélé mbéb békobnéd áwe e'sō, déntéd mó nēe mod awē akōbnédé áwē e'sō adúbe áde adúbpé mó. ⁶ Melemlem nē dōo Dabidē ánhōbpē tângene nnam nīme ríde ne bad ábe Dyōb átédé aa békōbnédé áwe e'sō, kénéé édíí bán béebeléé nsón ké nhōg. ⁷ Dabidē anhób aa, "Nnam ne bad ábe Dyōb álāgséné nīmab mewusé boŋ abódéd nīmab mbéb. ⁸ Nnam ne mod awē Sāŋ Dyōbe éetúbpé nīmē mbéb dīn ámpē."

⁹ Nédē bad ábe béyágé bēnpen bōō békūd nīmē nnam nīme Dabidē áhóbé, ngé bad ábe béeyagéé bōmpē békud mó? Demaa ahób nén bán kálag e Dyōb ehóbe aa, "Abrahamē andúbé Dyōb, né-ō, Dyōb déntéd mó nēe mod awē akōbnédé áwe e'sō." ¹⁰ Pónde ehéé Dyōb dēnchāgkē mó aa adé mod awē akōbnédé áwe e'sō? Ade béeyāgēē mó, ngé áde bémáá mó ayag? Nē dēmbenléd áde béeyāgēē mó. ¹¹ Bēn'yag mó áde Dyōb ámáá mó akob. Ayag áde bēn'yagké mó dēmbē e'chemléd ábe é'sógtan nén bán akōbnédé á'sō é' Dyōb adúbe áde adúbpé, kénéé édíí bán áde ánkobnédté á'sō é' Dyōb bēnkēn'yagké mó. Nē ábédé ábel boŋ Abrahamē ábē sáá a bad béesyāl ábe béeyagéé, ábe békōbnédé á'sō e' Dyōb adúbe áde bédúbpé Dyōb. ¹² Nē ábédé ámpē ábel ábē-é sáá a bad ábe béyágé ábe bōmpé bédúbpé Dyōb melemlem ngāne Abrahamē echēd sāŋ andúbēē á pónde eche béeyāgēē mó.

Adúbe dōo aká' boŋ mod akud chōm éche Dyōb áhóbé

¹³ Dyam dēmpēe áde débíí ádíi nén bán, se' boōd Dyōb dénlāā Abrahamē ne nīme nchyaátén aa móōbē nkōŋsé áwab mekáá. Dyōb dénkēnhōbpē nén áyāle Abrahamē áhídé'aa éche mbéndé. Dyōb dénhōb nē áyāle Abrahamē andúbé mó, Dyōb átéd-te mó nēe mod awē akōbnédé áwe e'sō. ¹⁴ Nzé émbē nén bán bad ábe behíde mbéndé bōō békūd chōm éche Dyōb áhóbé aa móōbē, né adúbe áde bad bédúbpé Dyōb áde ngēn. Né chōm éche Dyōb áhóbé-é aa móōbē éesaá dyamdyam. ¹⁵ Chōm éche mbéndé ébeleé édíí dāsō ápiined bad melingá mé Dyōb. Boŋ nzé mbéndé eése, abóo á mbéndé déebāgkē. ¹⁶ Nē dō-'aa ákás boŋ Dyōb álāŋgē dāsō bad ábe bédúbpé mó aa móōbēl dyam áde móhóbé. Abelé nē ábel boŋ ényínen nén bán nīmē nsimé móō níkáá boŋ álāŋgē nchyaátén nīme Abrahamē ngen pōg ne ngen ésyāl aa móōbelé bō dyam áde móhóbé. Saké bad ábe behíde mbéndé bēnpen bōō ámbéé akag. Ámbe kāsŋne bad béesyāl ábe bédúbpé Dyōb ngāne Abrahamē andúbēē. Abrahamē adíi sáá awē syáné moosyāl. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb dénlāā Abrahamē aa, "Mbélé we sáá a meloŋ híin." Né-ō, Abrahamē mó adé syáné sáá á'sō é' Dyōb. Dyōb áde Abrahamē adúbpé dōo adé Dyōb áde ábage bad ábe bēwédé alōŋgé, dō-'aa áhóbé' boŋ mekan nīme méesē mbé. ¹⁸ Abrahamē andúbé Dyōb ásum-me nīme nlém áwe, kénéé édíí bán á mid mé moonyoŋ, nzōm ké pōg enkēmbáá eché elúmete bán mam nīme Dyōb dénhōbpē aa mébenléd mébenléd-te. Andúbé aa móōbē "Sáá a meloŋ híin" ngāne Dyōb dénlāā'é mó aa, "Mmōŋ nchyaátén mébuú áte nēe betintine." ¹⁹ Ade Dyōb álāŋgé Abrahamē nē, ambé dyam mbwókel e mwē. Ámbíí aa

móšlyagéé moonyonj ámpē, abíí-'e aá mwaád Seraa adé ekóm. Bonj ké nē, adúbe dénkénsudté mó. ²⁰ Nlém méehúne'aá mó tãngene dyam áde Dyöb dénhãbpē aá móšbelé mó, bonj adúbe dénwēd mó áte, ábagé Dyöb ehúmé. ²¹ Ammäd áwe nlém-tē nén aá Dyöb débēl chõm éche áhóbé aá móšbēl. ²² Né-óó, adúbe áde Abrahamē dénkãnj Dyöb déntēd mó nēe mod awé abele mekan ngáne Dyöb áhedéé. ²³ Bãob-póó, e'yale ábe é'ténlédé nén bán, "Dyöb déntēd mó nēe mod awé abele mekan ngáne áhedéé" béesaá áyale Abrahamē mwẽmpen. ²⁴ Abē e'yale é'dé áyāl e syánē ámpē. Dyöb déntēd syánē ámpē ábe dedúbpé nēe ábe bad, mó apuúdté Yesu Krístæ, Sãngwéé awêd. ²⁵ Krístæ móó Dyöb dẽmbéé aá áwé áyale mbéb nímēd. Dyöb ápuúdté mó ábel bonj dékud nzii ákobned á'sõ é' Dyöb.

5

Depedé á nchemten ne Dyöb

¹ Né-óó, ngáne édíí bán adúbe áde dedúbpé ábélé Dyöb átédé syánē nēe bad ábe békóbnédé áwe e'sõ, syánē dedé nsanj ne Dyöb. Echẽd Sãnj, Yesu Krístæ mó akáá bonj debé nsanj ne Dyöb. ² Mõ-'aá adĩbnédé syánē nzii echẽ adúbe áde dedúbpé ábélé bonj syánē debíí nsimé rí Dyöb. Né-óó, dedé menyĩnge bwãmbwam áyale desumé nlém nén bán deékũd ehúmé é' Dyöb. ³ Dedé menyĩnge ámpē áyāl e metake nĩme dékudéé, debíí nén bán metake mépẽene' e'wéd bé nlém. ⁴ E'wéd bé nlém-me é'bele dewõnj abé áde ákobnad ne Dyöb. Adé akobned áde dékobnadte-'e á'sõ é' Dyöb dõ-'aá ábele bonj dewõnj e'lyág bé nlém nén bán Dyöb débēl chõm éche áhóbé aá móšbelé syánē. ⁵ Nzé delyáge-'e nlém, déebídté mekáá mé ngẽn áyale nén, Dyöb álúmté syánē ngáne ápedé syánē adãnj abel áde ábélé bonj échẽ edãnge éšól syánē á nlém-tē. Abelé nén abe áde ábágé syánē échẽ Edããdãnj éche Esáá.

⁶ Ade dénkẽnwõnjgé ngĩne ké póg áwõnjgen éche syánē yãl, Krístæ anwé á nló nímēd, bebel bé mbéb á pónde eche Dyöb dentĩí'é. ⁷ Elélé áte mod áwé á nló ní mod awé abele' mekan nĩme métãnjgené á'sõ é' Dyöb. Kapóg-ke mod áhele ákwentén áwé á nló ní mod á bwãm. ⁸ Bonj Dyöb álúmté syánē aá módaá syánē áyale nén ambēl aá Krístæ áwé á nló nímēd áde dédíí débédé bebel bé mbéb. ⁹ Dekóbnédé á'sõ é' Dyöb áyale mekii nĩme Yesu e nĩme mészógké á nló nímēd. Nzé mekii nĩme Yesu e nĩme mészógké á nló nímēd mébélé deköbnédé á'sõ e' Dyöb, nén déélúmtēē syánē bán Krístæ átom syánē asonj nē áse e melĩngá mé Dyöb-e? ¹⁰ Ade débédé bad bé ekoyí bé Dyöb, kwééd echẽ awe Mwãn áwédé embēl dépē á nchemten ne mó. Ngáne édíí-'aá bán depedé á nchemten ne Dyöb, abé áde awe Mwãn ádíí á alõnjé, á asóg, ásonj syánē. ¹¹ Saá-kaá nē dẽmpen, bonj dewõge menyĩnge áyale Dyöb ábélé syánē dedé abē bad, mbwiined ne echẽd Sãnj Yesu Krístæ, mó awé akáá bonj debé á nchemten ne Dyöb.

Nhãnjn nĩme ndé átĩnté e Adame bõ Krístæ

¹² Mod nhóg mó ambēl bonj mbéb nĩpe á nkõnsé-te, mbéb mó-'aá nĩpẽené kwééd. Né-óó, moosyál awág áyale moonyonj asyáál abelé mbéb. ¹³ Dyöb ádéhób aá móbage bad mbéndé, né bad bébele mbéb á nkõnsé-te. Bonj kéhéé wéé mbéndé éesaá, modmod éehēlēē-se ahób aá mod abóó mbéndé. ¹⁴ Bonj kēnē, bootyá á pónde eche Adame ápe á pónde eche Mosēe, pónde eche Dyöb ábágé mbéndé, kwééd enwõnj ngĩne ámĩn e moonyonj asyáál. Bad bewágáá kēnē bẽnkẽmbóó'é mbéndé e Dyöb melemlen ngáne Adame ámbóó'é.

Adame abédé á nwágén nĩme ane awé antãnjgen ape, nédé Krístæ. ¹⁵ Abé bad bébe béesaá nyaa póg, áyale nén nde echẽ Dyöb ábágé bad ngẽn, eche

Yesu Krístæá áþééne, eésaá melemlem nêngáne dyam áde mbéb níme Adame mêmpeénné. Edé mbále bán bad híin béwédé áyále mbéb níme mod nhóg ábélé. Bon nsimé ní Dyób ríchábé ámín bwámbwam tómaa níme mbéb. Bad híin békúdé nde e Dyób ngên nyaa eché echabé ámín, ámbíd e mod nhóg, Yesu Krístæá. ¹⁶ Nde e Dyób-pe ámpé eésaá melemlem néé dyam áde mbéb níme Adame ámbenlé dêmpeénné. Mmê mbéb nhóg níme Adame níkáá moosyáál akwedé nkáá á'só é' Dyób. Bon ene nde ekáá Dyób átédé bad néé bad ábe békóbnédé awé e'só, kénéé édíí bán bad bébele mbéb ábel ne ábel. ¹⁷ Edé mbále bán mbéb níme mod nhóg Adame ámbenlé, níbéle bad bésyáál bédé ásé e ngíne e kwééd. Bon akan áde aníníí mod nhóg, Yesu Krístæá ábélé, átómténé ngíne abé. Nén débél bad bésyáál ábe békúdé nsimé ní Dyób níme ríchábé ámín békóbnéd-te áwe e'só békúd alongé áde déemaá', béwón ngíne ámín e chóm esyáál. ¹⁸ Né-óó, níme mbéb nhóg níme Adame ámbenlé, mêmbl Dyób dênkwíd baasyáál nkáá. Melemlem né dáo dyam á bwám ahóg áde Krístæá ábélé dêmbenlé bad bésyáál békóbnéd á'só é' Dyób, békúd-te alongé. ¹⁹ Awógen áde mod nhóg, Adame, énkênwógénné Dyób dêmbl moonyon asyáál ambé mod a mbéb. Melemlem nê dáo awógen áde mod nhóg, Krístæá awógné Dyób, ábélé bad híin békóbnédé á'só é' Dyób. ²⁰ Dyób dêmpeénné mbéndé ábel ábel dé mbéb ákag á'só. Bon kéhéé wéé ábel dé mbéb ákagké á'só, nsimé ní Dyób mbélé níkag á'só tómaa nê. ²¹ Né-óó, ngáne mbéb níwóó ngíne áþeénné kwééd, nê dáo nsimé ní Dyób mómpé níwóó ngíne ábel bon bad békóbnéd á'só é' Dyób, békúd alongé áde déemaá' mbwiined ne Yesu Krístæá, Sáŋgwéé awêd.

6

Mbéb níwúú syáné bon Yesu apuúdté syáné

¹ Chán-nó déháþpé bóob? Edé bán débê débele mbéb ábel bon nsimé ní Dyób ríchágke-e? ² Aáy eésaá nê. Syáá dewédé, deewóó' é dyamdyam ábel ne mbéb ámpé. Chán-nó déhéle debé débélé' mbéb? ³ Nyéebíí' é nén bán áde dékúidé edusen bon débé mod nhóg ne Krístæá denwé ne mó-ye? ⁴ Edusen éche syáné dênkudté, élúmté' bán syáné dewédé, bélímé-'é syáné ne mó. Nén dêmbenléd ábel bon déwón abé dékóólé. Nén áde melemlem ne ngáne Titéé ápuúdté Krístæá ne éche ehúmé á alongé dékóólé. ⁵ Nzé syáné dedé nhóg ne mó áyál e eche kwééd né syáné débé nhóg ámpé ne mó áde ápuú' é. ⁶ Debíí bán áde bemboméé Krístæá á awóg, bembomnéd mó abé áde dênwónghé bóód. Ábel bon ngíne eché áde abé dé' bóód áde ábéltaá syáné mbéb ébó ne abóó ásyáál. Nén débél mbéb méetédté syáné ntán ámpé. ⁷ Nzé mod awédé, mbéb méekamlánné mó ámpé. ⁸ Bóob-póó, ngáne dewédé ne Krístæá, dedúþpé bán débé á alongé ne mó. ⁹ Syáné dedúþpé nê áyále debíí bán Krístæá apuúde, éewáá-'áá ámpé. Kwééd eewóó-'áá ngíne ké póg ámín eché ámpé. ¹⁰ Awé áde awédé, mbéb méewóó' é dyam ké ahóg ábel ne mó ámpé. Alongé áde ádíí-'é áte bóob ádíí alongé áde ádíí ne Dyób. ¹¹ Melemlem nê dáo nyémpé nyétánghéné yál anyín néé bad ábe béwédé, ábel bon mbéb méekamlán nyé ámpé. Nyényín-ne yál néé bad ábe bédé á alongé ne Dyób mbwiined ne Yesu Krístæá.

¹² Né-óó, nyéemwág se mbéb níkamlán echen yál e moonyon eché éwág. Nê débél nyéehídéé mekan mé esíí mé ekob é yál ámpé. ¹³ Nyéetánghené-'é néé nyéétdé echén ped e yál ké póg á mbéb-te se nyébenléd chó ábel mekan mé mbéb. Bon pen, nyébe yál wéé Dyób néé bad ábe bebídté á kwééd-te, bon bébe bó alongé dékóólé. Nyébe echen yál esyáál á mekáá mé Dyób ábel bon

ábenlad nyé ábel mekan níme métáŋgené á'sō é' Dyōb. ¹⁴ Mbéb méetáŋgené né nékámléné nyé. Nyéesaá ásē e mbéndé boŋ nyédé ásē e nsimé ní Dyōb.

Débê betāŋ ábel mekan ngáne Dyōb áhedéé

¹⁵ Chán-nō déhōbpē bōōb? Ngáne dédíí ásē e nsimé ní Dyōb, nédē débē débēle mbéb áyāle deesaá ásē e mbéndé ámpē-ye? Aáy, éesaá nē. ¹⁶ Nyéebíí' é bán nze mod abagé yāl néē ntāŋ ásē e mod ampée, ábel kéchéé éche ane mod áhōbēé, né adíi ntāŋ awé ane mod-ε? Bad ábe bébágé yāl ábel mekan mé mbéb, chōm éche békudéé édíi kwééd. Boŋ mod awé abagé yāl ábel ngáne Dyōb áhedéé, abág mod awé ábele mekan níme métáŋgené á'sō é' Dyōb. ¹⁷ Nságnen mbê ne Dyōb. Nyé ábe nyémbé betāŋ ásē e mbéb, nyétimé nyéhíde mbále e mekan mésyāal níme báyágté nyé ne ním nǎg. ¹⁸ Bōōb-pe áde Dyōb áhúdé nyé ásē e ngine e mbéb nyétimé betāŋ, ábel mekan ngáne Dyōb áhedéé. ¹⁹ Nhóbe nímén mésyāal á nyaa e moonoyŋ áyāle nén nyé nēŋgáne baányŋ, nsōŋten méechabéé nyé ámín. Ngen e'sō, nyémbé echen yāl esyāal néē betāŋ, nyébelé mbinde é mekan ne e'bébtéd é mekan, nyébelé-ε ebébtéd chēn ne chēn, nyékag á'sō. Bōōb-pōó nyétáŋgené echen yāl esyāal abe néē betāŋ, ábel mekan ngáne Dyōb áhedéé, nén débēl alongé ádēn désāŋ. ²⁰ Ngen e'sō áde nyébédé betāŋ ásē e mbéb, nyénkēnwōŋgé dyam abelen mekan níme Dyōb áhedéé aá nyébel. ²¹ Nsyāŋ níhéé nyénkudté áde nyébéláá mekan níme mékwágté nyé bōōb. Chōm éche nímé mekan mépēeneé édíi kwééd. ²² Boŋ bōōb, Dyōb áhúdé nyé ásē e ngine e mbéb, betāŋ bé Dyōb-paá nyédíí. Nsyāŋ níme nyékudéé ndíi nén bán Dyōb ábélé nyésáá ngáne ábe bad betāŋgené asāŋ. Nē débēl nyéékūd alongé áde déemaá'. ²³ Nyébíi nén bán nsábe níme mbéb nípēeneé ndíi kwééd. Boŋ nde eché Dyōb ábagéé bad ngēn edíi alongé áde déemaá'. Dekude dō, abé áde dédíí ne Yesu Krístā, Sāŋgwéé awéd.

7

Bad bé Krísto béesaá ásē e mbéndé ámpē

¹ A-baányŋ, nyédíi bad ábe bēbíí mbéndé. Nyéebíí' é bán mbéndé ekamlan mod dāsō á pōndé eche adíí á alongé-ye? ² Détéd eláŋsēn áyāl e ehób é e'wōŋgé. Nzé mmwaád awóó nchóm, mbéndé ehóbe nén bán atáŋgené abé ne nchóm pōndé esyāal eche nchóm adíí á alongé. Boŋ nze nchóm awédé, mbéndé e e'wōŋgé eekóbéé mó ámpē. ³ Né-ōó, nze adyēné mod ampée áde nchóm adíi adíí á alongé né bēchag mó bán adíi nkáb-a-meson. Boŋ nze nchóm awédé né awóó kunze á'sō é' mbéndé, nze awóó-ε nchóm ampée, ene pōndé, né eekábéé asón. ⁴ A-baányŋ, nē dōó édíí ne nyémpē. Mbéndé eékamlánné nyé ámpē áyāle awé áde Yesuε áwédé, nyémpē nyéwédé. Bōōb-pōó, nyédíi bad ábe mod ampée, Yesuε awé Dyōb ápuúdté, ábel boŋ nyébele Dyōb bwám. ⁵ Ayāle á pōndé eche áded abé á moonoyŋ ákamlánnáá syānē, mbéndé epuúdté'áá syānē esíí é mekan mé ekob é yāl áte. Nén ábéláá débēlé' mekan mé mbéb níme mépēene' kwééd. ⁶ Boŋ bōōb dehídté ásē e mbéndé, awé áde déwédé. Né-ōó, mbéndé eché ekámlánnáá syānē néē betāŋ eékamlánné ne syānē ámpē. Nén ábélé dehíde dāsō nzii ekóólé bōōb ábele Dyōb. Debenle mó nyaa eché Edáádāŋ é Dyōb éláŋgéé syānē, saké nhídtēn ne mbéndé éche bótélé áse.

Mbéndé e Dyōb chō elúmtē' syānē níméd mbéb

⁷ Chán-nō déhōbpē bōōb? Nédē déhōb bán mbéndé edé mbéb-ε? Aáy, deéhēlē-sē dehób nē. Boŋ mbéndé chō ekáó boŋ mbíí chōm éche mbéb rdíí. Nzé mbéndé enkēnhób aá mod eesíúde chōm é mod, né meebíí' é nén meé ásií

chõm é mod áde mbéb. ⁸ Boŋ ene mbéndé ennyëm me mewëmten mé mbéb áse, ébel níbootéd bwëm é' bad asii nyaa ne nyaa. Nzé mbéndé eésé, né mbéb méesaá dyamdyam. ⁹ Póndé ebédé echë ménkëmbíí' é mbéndé. Boŋ á póndé echë níbíí mbéndé, esíí é abel dé mbéb èmpuú me áte, nwé-'é. ¹⁰ Mbéndé eche Dyõb ábágé aá chõo epeene alongé chõchõ étím me awúu. ¹¹ Mbéb ménkud étál ámbid e mbéndé, rídóg me, níbel mbéb. Né-óó mbéb móo níwúú me.

¹² Né-óó, denyíne nén bán mbéndé chën esáá, chõm-ée mbéndé éhóbéé esáá, étàngéné, édé-'é bwám. ¹³ Nédé nê álúmte nén bán chõm éche édé bwám étímé me nê kwééd apiined-é? Aáy, éesaá nê. Saké mbéndé chõ epiínédé me kwééd, mbéb móo nípóó ámbid e mbéndé, chõm echë édé bwám, ápiined me kwééd. Nén dëmbenléd ábel nén bad bényín ngáne mbéb rídíí. Né-óó, mbéndé é Dyõb ebele' mbéb nílúmte eche ngíne bwámbwam.

Nzum echë ewante' moonyon áte

¹⁴ Debíí nén bán mbéndé eche déhóbéé edii chõm é edáádán. Boŋ ndii moonyon a ekob. Ndii néé mod awé bésómé áse e mbéb néé ntán. ¹⁵ Meesõntánné mbeltéd nímm. Mam níme níhedéé abel, meébeléé mó. Mam níme níkóó móó nítimeé abel. ¹⁶ Bõõb-põó, abel áde níbeléé chõm éche méehédéé abel, nén álúmte bán nkweñténé meé mbéndé édé bwám. ¹⁷ Boŋ á mbále saké mmèn nkoo' abel, mbéb níme rídé me áte móó níbelte me nê. ¹⁸ Mbíí meé dyam á bwám ké ahóg déesaá me áte, néde, ne nlém ní moonyon níme níwóó, kénéé edíí bán nlém rídé me áte ábel dyam á bwám, meéheléé dó abel. ¹⁹ Meébeléé dyam á bwám áde rídás abel, boŋ dyam dé mbéb áde méehédéé abel, dóó nítimeé abel. ²⁰ Bõõb-põó abel áde níbeléé dyam áde méehédéé abel, nén álúmte nén bán saké mmèn nkoo' nímmé mam abel ámpë. Boŋ mbéb níme rídé me áte móó níbelte me mós.

²¹ Né-óó, nnyíne nén meé mbéndé édé echë ekamlan me. Póndé téé áde níhedéé dyam á bwám abel, mbéb móó níwámsan me ekáá ape. ²² Awëm nlémté, mbéndé e Dyõb chõo rídás ahíd ne nlém nísyáál. ²³ Boŋ nnyíne nén meé mbéndé empée édé echë ekamlan échëm ekob é yál, echë ewane nzum ne mbéndé echë nímmé nlém rídás. Ene mbéndé ehaá me, ebelé-'é ndé ntán a mbéb. Mmê mbéb mó-'aá nkamlan échëm ekob é yál. ²⁴ Ebál é etyæg éche étáné me! Nzé-módé ásoŋ me á mekáá mé échén ekob é yál, éche épiínad me kwééd? ²⁵ Nságnen níbê ne Dyõb. Asoó ádëm alongé mbwiined ne Mwán, aweé Sàngwéé, Yesu Krístæ. Né-óó, mmëmpen ndé mbíd ébe, nímmé nlém nílânge me áhíd mbéndé é Dyõb boŋ échëm ekob é yál éhíde mbéb níme rídé me áte.

8

Alongé áde Edáádán é Dyõb ébagéé

¹ Bõõb-põó, Dyõb déekwidéé modmod nkáá awé adé nhóg ne Yesu Krístæ. ² Mbéndé e Edáádán echë epiínad syáne alongé, abé áde dedíí ne Yesu Krístæ, ehúde me á mehan mé mbéndé e mbéb ne á mekáá mé kwééd. ³ Mbéndé enkênhenlé mbéb amad áyale nén baányon bénkênwóngé ngíne áhíd chõ. Né-óó, Dyõb ábélé dyam áde mbéndé enkênhenlé abel. Anlóm awe Mwán ne ekob é yál e moonyon éche ébele mbéb, ábóded ngíne e mbéb. Abel áde Dyõb dëmbenlé nén dëmbõdéd ngíne e mbéb ámín e moonyon a ekob. ⁴ Dyõb dëmbel nê ábel boŋ bad ábe bééhíde mam ne ngíne e moonyon boŋ bétímé' béhíde mekan ne ngíne e Edáádán é Dyõb, bébel mekan nyaa echë étàngéné melemlem ngáne mbéndé ehóbéé aá bébel. ⁵ Bad ábe bébele mekan ngáne écháb ekob é yál élàngéé bó, bébeléé bésúm nímmé nlém áyál e mekan mé ekob

é yál. Boŋ bad ábe bébele mekan ngáne Edaádəŋ é Dyöb élanŋeé bó, bébelé bésum níma b nlem áyál e Edaádəŋ é Dyöb. ⁶ Nzé mod asumé nlem áyál e mekan mé ekob é yál, né áwē. Boŋ nzé mod asumé nlem áyál e mekan mé Edaádəŋ né Dyöb dēbe mó alongé áde déemaá' ne nsaŋ. ⁷ Nzé mekan mé ekob é yál mékamlan mod, ane mod abelé ákōō Dyöb áyale eehidēé mbéndé é Dyöb, eēhēlē-áá chō ahíd ne ahíd dēn. ⁸ Nén álumte bán bad ábe béhíde échab esí é mekan mé ekob é yál, béheleé Dyöb menyinge awóged.

⁹ Boŋ ne nyé, nyéēbēlēē mekan ngáne ekob é yál éhedeé áá nyébel. Nyébele' dās ngáne Edaádəŋ éhedeé áá nyébel, nzé éde bán ne mbále Edaádəŋ é Dyöb éde nyé áte. Kénzēé awē Edaádəŋ éche Krístā éesaá áte, né eesaá ne Krístā. ¹⁰ Boŋ nzé Krístā adé nyé áte, nyéde á alongé áyale Krístā abelé nyékōnbédé á'sō é' Dyöb kénēé édíí bán échen ekob é yál éwē áyale mbéb níme nyébelé. ¹¹ Nzé Edaádəŋ éche Dyöb áde dēmpuúd Yesue éde nyé áte, né ké échen ekob é yál éche éwág émmad awé, né Dyöb áde ápuúdté Krístā dēpuúd chō. Abel nēn á ngine e Edaádəŋ éche éde nyé áte.

¹² Né-ōó, A-baányan, dya m adé áde détánŋéné ahíd déesaá dya m dé ekob é yál, saké ábe ngáne ekob é yál éhedeé. ¹³ Áyale nzé nyébele ngáne ekob é yál éhedeé né nyéwē. Boŋ nzé á ngine e Edaádəŋ é Dyöb nyéwúú mbeltéd mé mbéb níme nyébeleé, né nyéēkūd alongé. ¹⁴ Dya m áde áde ádíí nēn, bad bésyāál ábe Edaádəŋ é Dyöb élyágtēé, bédíí bán bé Dyöb. ¹⁵ Edaádəŋ éche Dyöb ábágé nyé ébeleé-sē nyébé nēé betāŋ, nyébé á mbwóg-te. Boŋ pēn Edaádəŋ é Dyöb ébélé nyékōó bán bé Dyöb abé. Ngine eché éché Edaádəŋ chō-áá ekáó boŋ délebpē Dyöb bán, "A-Tē! Echem Sāŋ!" ¹⁶ Edaádəŋ é Dyöb ébélé syánē debíí á nlem-té nēn bán dedíí bán bé Dyöb. ¹⁷ Bōōb-pōó, ngáne dédíí ábe bán, dēékūd nna m níme Dyöb ákōŋnéde ábē bán, syánē dēékūd-te bwēm ábe Dyöb ákōŋnéde mó, nzé ne mbále syánē dekwēténé átag ne Krístā ábel syánē ámpē dékud ehúmé éche Dyöb dēbéé mó.

Ehúmé éche bad bé Dyöb békudté

¹⁸ Nnyíne' nēn mēé, metake níme dékudé bōōb méesaá dya m dya m nzé behágténé mó ne ehúmé éche bēlūmédté syáné á pónde eché ehúé á'sō. ¹⁹ Bwēm ábe Dyöb áhágé á nkōŋsé é'sine' ne e'lyág bé nlem, pónde eché Dyöb dēlūmtēnnē ábe bán. Abēl nē ne ehúmé ésyāál. ²⁰ Embē nēn bán bwēm ábe behágé é'díí ehóhó ngēn. Saké ábe bwēm bēn bōó bēntíí bán ébē nē boŋ Dyöb dōó déntíí. Ambēl nē ne e'lyág bé nlem áá epun epē éche ²¹ móhúdté ábe bwēm bēn á mehan' mé ngine eché ebōōdte bwēm, bōmpē békūd-te kunze ákud melemlē mé ehúmé éche Dyöb ábágé ébē bán. ²² Debíí nēn bán kōāŋ ne' bōōb, bwēm é'syāál é'kōne' ne e'wē ábe bēwógēé ábe é'dé nēngáne e'wē bé achád. ²³ Boŋ saké nhágtéd mwēmpēn níkōne'. Syánē bēn awē dewóó Edaádəŋ éche Dyöb ábágé syánē nēngáne nde e'sō, syánē ámpē dekane' á nlem-té. Debānné nlem nísyāál ásin pónde eché Dyöb dēbenlé boŋ dékōŋ ábe bán abé, ahúd syánē yál esyāál á mehan-té, ábe syánē yál ékōōlē. ²⁴ Taase deku de e'soosōŋ delyágé nlem bán dēékūd chōm éche Dyöb áhóbe áá mōsbēl. Boŋ pēn nzé denyíne chōm éche delyágé nlem bán dēékūd, né saké e'lyág bé nlem bōó é'kōó abé nē. Nzé-módé ahele alyág nlem áyál e chōm éche ámáá akud? ²⁵ Boŋ, dechedé yál ásin chōm éche déenyínēē, dekoō-é chō ásin.

²⁶ Melemlē nē dōó Edaádəŋ é Dyöb éwōŋganné syánē áyale deewóó'é ngine. Deebíí'é ngáne détánŋéné akáne boŋ Edaádəŋ chēn chōó ékánnad syánē ne nheemed níme nítomé e'yale bé nsal. ²⁷ Dyöb ánoŋe syánē nlem áte, abíí-é mewēmtēn mé Edaádəŋ áyale Edaádəŋ ékánnad bad bé Dyöb nyaa eche áhedeé. ²⁸ Debíí nēn bán dya m-té áde ábenlad Dyöb ábele dōó á mboŋ

mí bad ábe bédáá mó,* ábe áchenlé ábel ngáne áhedéé. ²⁹ Dyöb dëmmad atíi nén aá bad ábe mômmdaté apwéd ádáb abé ábē nēngáne abé áde awe Mwän ábel boŋ ane Mwän ábē Mwän á'só áfínté e baányan. ³⁰ Né-óó, bad ábe Dyöb dëmmaté apwéd, anchélé bó ábē abé bad. Abe áchenlé-é ahóbé áá békóbnédé áwe e'só, ábe bó-é békóbnédé áwe e'só, abagé bó éche ehúmé.

Dyöb ádáá syánē mbwiined ne Yesu Krístäa

³¹ Nzé denoné nímén mekan mésyāäl áte, cheé déhele dehób? Nzé Dyöb áde ne syánē, né nzé ahele atáŋgén syánē? ³² Néé Dyöb déebāŋnéé ké awe Mwän. Antéd mó, ábe mó aá áwē á nló níme syánē moosyāäl, né éebaá syánē kéchéé émpēe éche déhédné mó-yé? ³³ Nzé-módé áhōb aá bad ábe Dyöb ápwédé békwdé nkáá? Dyöb dēn dōó áhōbē nén aá dedii bad ábe békóbnédé áwē e'só. ³⁴ Nzé-módé-5 áhōb aá dekwédé nkáá? Yesu Krístäa awédé, ápuu, adyéŋ-é á ekáá émbáá é Dyöb, áhed-táá ákánndaté syánē. ³⁵ Nzé-5 ahele ábēl boŋ Krístäa asóg syánē adəŋ? Mekan níme mélénlédé syánē áte, ké'ε ndutul, káa ahé áde bad béhāgké syánē á meséb? Nzaa, káa awóŋ áde déwōo-é mbóté? Nzé-é akíme áde bad békímméé syánē? Ké'ε awúu áde bad béhédeé syánē awúu? ³⁶ Kálag e Dyöb ehóbé áá, “Póndé téé bad béwúe sé áyāl echōŋ. Bényine sé nēngáne ndyōŋ ní mbód níme békagké awúu.”

³⁷ Mmén mekan mésyāäl mébenlad boŋ detómé mó áte, mbwiined ne Krístäa, mó awē adáá syánē boŋ áwōŋgān-ne syánē. ³⁸ Mbíi bwám nén méé chōmchōm éesaá éche éhele-se epāŋ edāŋge éche Krístäa ádáá syánē. Ken kwééd-ε, ké'ε alongé. Ken ángel-ε, ké'ε benkamleε, ké'ε ngine éche édé ádyöb. Ken póndé eche dedii áte nén, ké'ε póndé eché ehúe. ³⁹ Ké ngine e nkoŋ nímín, ké'ε e nkoŋ nisé, chōmchōm éesaá áfínté e nhəgtéd nisyāäl éche éhele epāŋ edāŋge éche Dyöb áwóŋné syánē mbwiined ne Yesu Krístäa, awéd Sāŋgwéé.

9

Dyöb ne abē bad bé Israel

¹ Nkale' mbále nēngáne mod awē adúbpe Krístäa, meékālēē metóm. Mmēm nlem níme Edəóəŋ éche Esáá élyágtéé, nlanŋe me nén aá chōm éche ríhóbéé édé mbále. ² Ndul e ngine ne metake mé ngine bédé me á nlem-té ³ áyāl e ábēm bad, ábēm baányan ábe syāábō sēdé mekií mehóg. Áyāl echāb nhēde' nén meé né Dyöb dēmbē me ebómán, ábēl-le meebág ne Krístäa. ⁴ Ábēm bad bēdii bad bé Israel. Dyöb áhóbé áá mótdē bó néé ábē bán, alúmté-ε bó éche ehúmé. Dyöb dēmpē á nchemtēn ne bó, ábe-ε bó mbéndé. Anlúmed bó ngáne bétāŋgéné mó edúbé ábe, bó-aá ánlāá'ε áá móšbēlé chōm éche ánhōbpē áá móšbēl. ⁵ Bēdii bad bé mbyaa níme ábēd betaa ábe bēmbē se á mbooted. Ade Krístäa áchyáádté-aá, mómpē néé moonyoŋ, áwāb mbyaa dōó ámbídtē. Mekenag mébē ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé, mó awē ákamlan chōm ásyāäl. Ebē né.

⁶ Meehóbéé nén meé Dyöb déebenlé chōm éche ánhōbpē áá móšbēl. Edé bán saké bad bésyāäl ábe bēbídé á mbyaa ní Israel bédé bad bé Dyöb. ⁷ Saá-kaá bán bésyāäl ábe Abrahamé bédé bán bé Dyöb. Dyöb dénlāá Abrahamé áá, “A mbyaa níme awoŋ mwän Aisige dōó bán ábe ríhóbé meé mēbē we bēbídte.” ⁸ Nén álúmtē nén bán bán ábe béchyáá á nyaa e moonyoŋ béesaá bán bé Dyöb. Boŋ bán ábe bēnchyāá'ε nhídtēn ne ngáne Dyöb dénlāá'ε Abrahamé áá móšbēl, bóó békoo'ε atōŋ nēngáne bán bé mbyaa níme Abrahamé. ⁹ Ade

* **8:28** Dyam-té áde ábenlad Dyöb ábele dó á mboŋ ní bad ábe bédáá mó; donŋe á kálag áwóó mam mésyāäl mébenlad á mboŋ níme bad ábe bédáá Dyöb.

Dyöb dénlāā'ē Abrahame aá mósobelé mó dyam áde móshóbé, Dyöb dénhōb aá, "Mēřīm ámbíd á pónidé eche ríúíde. Ene pónidé Seraa áwālē mwān a mwēnchóm." ¹⁰ Saá-kaá nē dēmpēn. Sáa nhóg móo Rebekaa ábe bán bé baachóm bébe bēnwōngē. Ane sáá abédēē awesyānē taa, Aisige. ¹¹⁻¹² A pónidé eche béechyāā'ē ábē bán, áde béebīl'ē abel dé mbéb ké'ē mboŋ, Dyöb dénlāā Rebekaa aá, "Mwān ambáá ábē mbáledē awe mwān asad." Dyöb démbel nēn ábel ényīnned nēn bán nīmē mewēmten móo ámbenlédte abel mwān nhóg ábe áse e aníní. Emboŋnéd mó ápwēd mod awē ádáá apwēd, saké áyale dyam áde ane mod ábélé. ¹³ Eténlédé á kálag e Dyöb ngáne Dyöb áhóbé aá, "Mendāŋ Jakōbe boŋ ríkōō Esao."

¹⁴ Chán-nō déhōbpē bōob? Nédé deéhōb bán Dyöb ákwognad baahóg-e? Aáy, éesaá nē. ¹⁵ Se' bōód, Dyöb dénlāā Mosēē aá, "Mēwōg kēnzéé ngol awē rídáá ngol awóg, mēlūmēd-te e'boŋ bé nlém wēē kēnzéé awē rídáá alúmed." ¹⁶ Né-ōó, mpwēdtéd rí Dyöb méewóo'ē dyamdyam ábel ne chóm éche bad béhēdēē bán ébenled ké'ē éche bébelé. Dyöb dōo ábenlad ábē e'boŋ bé nlém ábel kéchéé éche áwémtené abel. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán Dyöb dénlāā Farao aá, "Mpwēde wē kāŋ ábel boŋ nībenled wē álúmed echem ngíne ne ábel boŋ ádēm dīn ákanled nkōŋsé áte rísyāā." ¹⁸ Né-ōó, Dyöb álúmtē' ábe e'boŋ bé nlém wēē kēnzéé awē ápwédé, áwēde-'ē kēnzéé nló áte awē ápwédé aá áwúu nló áte.

Melīngá mé Dyöb ne e'boŋ bé nlém e' Dyöb

¹⁹ Kapóg nyé mod nhóg nyéēsedéd me bánken, "Nzé nē dōo édíi, cheé ékáá boŋ Dyöb ábē áhōbē' aá bad bébélé mewusé? Debíi bán modmod éhēlēē-se áhōb aá mósobelé dyam áde Dyöb áhóbé aá ábel." ²⁰ Boŋ wē moonoyi, nzé-módé édíi ábeded Dyöb dyam? Mbeé e mōg éhēlēē-se ésdte' mod awē abelé chō aá, "Cheé ékáá boŋ éhágé me nyaa echē éhágé me?" ²¹ Nyébīi nēn bán ntumē-mbeé, awóó kunze ábeleŋ hyag ábe ábenléē mbeé nyaa echē ádáá. Nzé adáá, áhēlēse átéd hyag ábēlēn mbeé ébe; póg ebé mbeé e edúbé, eníní-'ē ebé mbeé echē bébenladte pónidé ésyāā.

²² Kapóg Dyöb áhédé'áá nīmē melīngá alúmed, áhédé-'ē aá bad bényīn eche ngíne. Boŋ anched yāl bwāmbwam áwesēn bad ábe bēmbēl boŋ áliŋ. Abe bad bēntāngēn-ne nkōgsen akud. ²³ Kapóg-ke Dyöb dénwēmten-ne álúmed éche ehúmé é ngíne ámīn e bad ábe álúmté e'boŋ bé nlém. Amaá ábē bad aboŋsen ákud éche ehúmé. ²⁴ Syānē dedé-'ē áttinté e ábē bad ábe áchénlé. Saá-kaá áttinté e bad bé Israel dēmpēn dōo áchénlé syānē. Achénlé syānē doŋge á bad kōōŋne áttinté e bad ábe béese' bad bé Israel. ²⁵ A kálag e Hoseya, Dyöb áhóbé nēn aá,

"Bad ábe bēnkēmbé ábēm bad,
mēchag bó mēé bédé 'Ábēm bad.'

Alon áde ménkēndānggé mēchag dō mēé ádíi 'Alon áde rídáá.'

²⁶ Melemlem mé hōm wēē ménlāā-'aá bó mēé 'Nyéesaá ábēm bad', áhed-taá mēchagké bó mēé bédīi ábēm bán, bán bé Dyöb áde ábage' alongé."

²⁷ Nkal e' d'adāŋ Yesayaa anháód tāngene bad bé Israel aá, "Ké mesongé mé bad bé Israel mēmbuú áte nēē nsíi nīmē rídé á nkag mé edib é nkwē, nguse chēmpēn chōó ékūd e'soosōŋ. ²⁸ Sāngwéé éebébédté pónidé ábel mekan mésyāā nīmē átómté mbakú aá mósobelé á nkōŋsé." ²⁹ Nēn áde nēngáne Yesayaa ánhōbpē aá, "Nzé Sāŋ Dyöb á Ngume enkēnlyōgnéd syānē doŋge dé nchyaátén, né debágáá nēē myad mé Sodom ne Gomora."

Paale akánnédé bad bé Israel

³⁰ Chán-nō déhōbpē bōob? Bad ábe béesē bad bé Israel bétimé békóbnédé á'sō é' Dyōb mbwiined ne adúbe áde bédúbpē Krístəə, kénéé edii bán béewane'áá áte ákobned á'sō é' Dyōb. ³¹ Boŋ bad bé Israel bėwáné'áá áte béhéde bán behíd mbéndé ábel boŋ bėkobned á'sō é' Dyōb, boŋ bėnkėnhėnlé. ³² Cheé ékás boŋ bėnkėnhėl? Bėnkėnhėnlé áyāle nėn bėwáné'áá áte ákobned á'sō é' Dyōb áyāle nsón nıme bėn bėbėlé saké áyāle adúbe áde bédúbpē Dyōb. Bėnkōd ekuu á aláá áde bad bėkōdē ekuu, bėkwē-ε. ³³ Etėnlédé á kálag e Dyōb tǎŋgene nē, nėn bán, “Nyėnəne', mbanne aláá á Zayon áde débėl boŋ bad bėkōdé ekuu, aláá áde débėl boŋ bad bėkwag. Boŋ kėnzéé awē adúbpē mó éehúú' é ne mekáá mé ngėn.”

10

¹ A-baányan, ndəə ne nımēm nlém nısyāāl nėn mēé ábēm bad bé Israel bėkud e'sooson, nkánnad-tε bō mēé nē abenled. ² Mbıde bō mbōŋ nėn mēé bédás Dyōb ábele ne nlém nısyāāl. Boŋ bėeko' é asoŋten ngáne bétǎŋgéné mó ábele. ³ Bėesōŋtėnē ngáne Dyōb ábelé boŋ bad bėkobned áwe e'sō. Bétimé béhéde nzii echáb chėn echē ěbėl boŋ bėkobned á'sō é' Dyōb. Né-óó, bėesudtēé yāl áhíd nzii echē Dyōb átııdē ábel bad bėkobned áwe e'sō. ⁴ Krístəə ábelé nsón nıme mbéndé éntǎŋgėnné ábel, né-óó, kėnzéé awē adúbpē mó, akobnad á'sō é' Dyōb.

E'sooson é' bǎgnédé ne metúmbé mėsýāāl

⁵ Se' bōód, Mosε antėl tǎŋgene akobned áde mod ákobnadté á'sō e' Dyōb áyāle áhıdeé mbéndé. Anhób áá, “Kėnzéé awē ábele chōm ęsyāāl eche mbéndé éhóbéé, ákud alonģé áde déemaá'.” ⁶ Boŋ etėnlédé á kálag e Dyōb bán nyaa eche adúbe ábelé boŋ mod ákobned á'sō é' Dyōb edii, “Weehóbé áwoŋ nlėm-tė nėn wēé, nzé-módé ákē ámın, ádyōb.” (Nédē, áhúd Krístəə ámın, ásuded mó ásē.) ⁷ Ké-ε “Nzé-módé ákē ásē á echóg eche éewóo asóg?” (Nédē áhúd Krístəə á echóg eche éewóo asóg ápeen mó ámbıd á alonģé.) ⁸ Chōm-εε kálag e Dyōb éhóbé edii nėn áá “Eyale é Dyōb edé wε benben. Edé ekale chō, edé-ε wε á nlém-tė.” Mmē nkalan rıdii nkalan nıme sékaleé nėn bán nyétǎŋgéné adúbe awōŋ. ⁹ Nzé ehóbné nsəl nėn wēé, Yesue adii Sǎŋgwéé, edúbpé-ε awōŋ nlėm-tė nėn wē Dyōb dėmpuıd mó, né wėkud e'sooson. ¹⁰ Ayāle nėn nzé edúbpé á nlém-tė, Dyōb ábele' ékobned áwe e'sō. Nzé ehóbné nsəl ne wēé módúbpē, ebelé ékud e'sooson. ¹¹ Kálag e Dyōb ehóbé nėn áá “Kėnzéé awē adúbpē mó, éehúú' é ne mekáá mé ngėn.” ¹² Nėn áde ne moosýāál, ken mod áde mod a Israel, ken mod eesaa mod a Israel. Dyōb adii Sǎŋgwéé a moosýāál nyaa póg, abude-ε kėnzéé anamed awē ahėdné mó nwōŋgen. ¹³ Kálag e Dyōb ehóbe áá, “Kėnzéé awē achagé đın áde Sǎŋgwéé áá áson mó, ákud e'sooson.”

¹⁴ Boŋ chán béhele béchəg mó bán áson ádáb alonģé áde bėedúbpēé mó? Chán-ne béhele bédúbé mó, nzé bėewóge nıme nkalan? Chán-nō béhele bėwóg nıme nkalan nzé bad bėekanle bō mó? ¹⁵ Chán-ne bad béhele bėke bėkanle bad nıme nkalan áde mod éelóméé bō? Etėnlédé á kálag e Dyōb nėn bán, “Nzé mod ápeéné nkalan ní bwám, ébelé epėēn enyınge.” ¹⁶ Boŋ saké moosýāál akobé nkalan ní bwám. Nkal é' dáədǎŋ Yesayaa mwėn anhōb tǎŋgene nē áá, “A-Sǎŋ, bō ahéé adúbpē nkalan nıme sékálé?” ¹⁷ Né-óó, adúbe ápag ne awóg áde mod áwógé nkalan, bad bétǎŋgéné-ε nkalan nıme Krístəə akal boŋ bad bédúbé mó. ¹⁸ Boŋ ndəə aseded nėn mēé ken, edé mbále nėn bán

bénkénwógké nímé nkalan-ε? Bénwōg mós bwám. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán,

“Ehób éche bad ábe békálé’áá nímé nkalan énwōgnéd nkōjsé áte rísyāā. Abāb e’yale bēmpē mesóg mé nkōjsé áte mēsýāā.”

¹⁹ Ndaás aseded nén meé ken, bad bé Israel bēnkēsōjténné nímé nkalan-ε? Moseε mós asēbpé ahób nén aá Dyōb áhóbé aá,

“Mēnaméd bad ábe béekoo alon abé, ábel bon nyéwōon bó kónjí.

Mēnaméd bad ábe bédé eyókél ábel bon nyélin.”

²⁰ Nkal é’dáádəŋ Yesayaa mómpē ankwentén ahób ngáne Dyōb dénhōbpē. Anhób á tál e ékwéε aá,

“Bad ábe béehede’áá me bényíné me.

Menlúmed ýl wéε bad ábe béesedte’áá me.”

²¹ Bon Yesayaa anhób təŋgene bad bé Israel aá Dyōb áhóbé aá, “Bootya mbwembwε kóəŋ ne ngukél, nlyágé mekáá meé ábēm bad bétim ámbíd áwēm, bon bēwúú nló áte, béewōgné-’áá me.”

11

Dyōb déebá’ε ábē bad bé Israel á ýl ne abán ásyāā

¹ Bəəb-pəə, ndaás aseded nén meéken, Dyōb ábáá ábē bad áyāl-ε? Eesaá nē. Mmēn ndii mod a Israel awé abídé á mbyaa nime Abrahamε, á túmbé e Benjamin. ² Dyōb déebáá’ε ábē bad áyāl. Bédii bad ábe ápwédé se á mbooted. Nyébii chóm éche éténlédé á kálag e Dyōb ngáne Elaijaa ácháá’áá Dyōb, áləŋgē mós mekan nime bad bé Israel bēbélé’áá. ³ Anláá Dyōb aá, “A-Sán, ábén bad bēwúú ábon bekal bé’dáádəŋ bésýāā, bépəntéd-te nímoŋ menyán mé mende. Mmēmpen-εé nlyágé, béhede-ε mémpē awúú.” ⁴ Chán Dyōb dēnkwenténné mós? Ankwentén mós aá, “Mbánné bad ekálé saámbe ábē ábēm bad. Bédii bad ábe béebagé Baale, dyōb dé metóm, edúbé.” ⁵ Nē dós edii kóəŋ ne bəəb. Nguse é bad bé Israel edii edé ábe Dyōb ápwédé ne nime nsimé. ⁶ Apwεd áde ápwédé bó ádii áyāle nímé nsimé saké áyāle mekan nime bēbélé. Nzé émbē nén bán dyam áde bad bēbélé dós ákəə bon Dyōb ápwεd bó, nédē né saké nsimé mós ápwédné bó. ⁷ Cheé-ə nén álúmtéé? Bad bé Israel bēnkēnkudté chóm éche békóó ahəd. Bad ábe Dyōb ápwédé bēnkūd chóm éche bēhédé’áá, bon ábíní, nlém mēnləl bó á abum. ⁸ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán

“Dyōb dēmbəl bó edimdim.

Kóəŋne e’chii, béēnylnnēē, béewōgné-’áá.”

⁹ Dabide mómpē anhób aá,

“Nkánne’ nén meé ébel bwēm ábe é’wógte bó menyŋge, bó bós é’bē bó néε melám.

Nkánne nén meé, békwe, Dyōb ákógsen-ne bó, áyāle mekan nime bēbélé.

¹⁰ Nkánne nén meé Dyōb ákwid bó ndim ábel bon bēhelé anyínen.

Nkánne nén meé ápəmted-te bó nted nime rídélé nime ményəg bó mbíd pōndé ésyāā.”

¹¹ Né-ə, nsedte nén meé ken áde bad bé Israel bēnkədté ekuu bon békwe, bēnkwe ne akwe ásyāā-ε? Aáy éesaá nē. Ábel áde bēmbenlé mbéb dēmbəl Dyōb dēmbē bad ábe béesē bad bé Israel etól ákud e’sóoson, ábel bon bad bé Israel bēbē kónjí. ¹² Akwe áde bad bé Israel bēnkweé, ápiínédé bad bé nkōjsé ábíní bésýāā nsimé híi. Abé-ε áde bad bé Israel bēmbēé atóg áyāl e mekan mé edáádəŋ dēmpiínéd bad ábe béesē bad bé Israel nsimé ní Dyōb. Nzé Dyōb áhele ápē bad ábe béesē bad bé Israel anamed nē, áde bad bé Israel

bébélé mbéb, né chán-nō nnam mépéé abé míme ábéeé áde bad bé Israel bésyāāl békudté e'sooson.

*Bad ábe béesē bad bé Israel
béebag kúmbe áyāle békudé e'sooson*

¹³ Chōm éche níhedeé ahób nén bōob, nyé bad ábe nyéēsē bad bé Israel, nyéé nílanḡeé. Ndií mbapēe a nlomag a bad ábe béesē bad bé Israel, né-ōó mbage' nínmēm nsón edúbé ésyāāl. ¹⁴ Kapóg nhele mbél bānned bé Israel bébē kónjí bō donḡe á bad bōmpē békud e'sooson. ¹⁵ Abán áde Dyōb démbāḡe bad bé Israel á yāl démbēl Dyōb déntīm ásē ne bad bé nkōḡsé bésyāāl. Bōob-pōó, chán-nō ébēē áde Dyōb dékōbpé bad bé Israel ámbíd ámpē néē abē bad? Ebē byánán bad ábe bēwédé bēpútúdé ámbíd. ¹⁶ Nzé bēbágé Dyōb eped é ewele é'sō néē mende, nē alúmté bān éché ewele ésyāāl edíi éché. Nzé bēbágé-é Dyōb nkaḡ ní bwel, né nḡen chōmpē edíi éché.

¹⁷ Bēpagké donḡe á nḡen á bwel é menzab ábe bēwéné, bēbādté á nḡen é bwel é menzab ábe é'kwoge' á ahín-tē. Nyé bad ábe nyéēsē bad bé Israel nyédíi nēḡgáne éché nḡen é bwel bé ahín éche chōmpē ekude mendíb míme mébídé á nkaḡ ní bwel é' bwām. ¹⁸ Ngáne edíi-'aá nē, nyéetāḡnēné néē nyédíi kúmbe se nyénōné échíníi nḡen éche bésélé, nkōḡté. Nzé nyédé kúmbe nyéechatán nén bān saké nyé nyéchāḡgé nkaḡ boḡ nkaḡ mōó níchōḡgé nyé. ¹⁹ Nyēhele nyékume' ekáá á tāl bān bēhúdé éché nḡen ábel boḡ bēbāde nyé áhed. ²⁰ Nē áde mbále. Bēhúdé bō áhed áyāle bēnkēndúbéé, nyé-é bētímté nyé áhed áyāle nyédúbé. Boḡ nyéebag kúmbe. Boḡ pen nyébē mbwóg. ²¹ Néē Dyōb dénkēmbāḡgé bad bé Israel akōḡsen, bō ábe bédé nēḡgáne nḡen éche énsēbē abé, nyéwēmṭan bān ābāḡ nyé akōḡsen-ne? ²² Nyényine nén bān, pēd pōḡ Dyōb ábóó nlem, pēd eníní-é alelé áte. Alelé áte wéē bad ábe bēpáné nzii boḡ abōḡné nyé níém nzé nyédé nyēhíde' eche nzii. Boḡ nzé nyéehídé chō, né áhūd nyēmpē. ²³ Nzé bad bé Israel ámpē bētédte ábab e'wúu bē nló áte boḡ bētímné Dyōb, Dyōb détéḡ bō ámbíd ámpē. Awóó nḡine ábel nē. ²⁴ Nyé bad ábe béesē bad bé Israel, nyé ábe nyédé nēḡgáne nḡen e bwel bé ahín-tē, néē Dyōb áhélé nyé ahúd á bwel bé ahín-tē, abádé nyé á bwel ábe bēwéné, nyéwēmṭan bān éhélē-sē atéd bad bé Israel átméd bō ámbíd áhed ámpē-yé? Bad bé Israel bōó bédé nēḡgáne nḡen e bwel échē énsēbē abé áyāl e ábē bwel.

Dyōb áwóge' moosyāal ngol

²⁵ A-baányan, nheḡe méé nyésōḡṭen dyaḡ áde káōḡne bōob modmod éésōḡṭēnē, ábel boḡ nyéewēmṭán bān nyétómténé debyéé awóḡ. Nheḡe méé nyésōḡṭen bān e'lel né nlem á abum ábe donḡe á bad bé Israel bébē káōḡ né bad ábe béesē bad bé Israel ábe bédúbé bésyāāl, bédúbé. ²⁶ Nén débēnléd ábel boḡ bad bé Israel bésyāāl békud e'sooson. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bān,

“Nsoode ábíd a Zayōn.

Ábōdéd abé dé mbéb áde mbyaa míme Jakōbe níwóó.

²⁷ A pónde échē mébōdēdté níṡab mbéb dōó mépéé á nchemṭen ne bō.”

²⁸ Bad bé Israel bédé bad bé ekōyí bé Dyōb bōob áyāle bēedúbpēé nkaḡ ní bwām, nén ábēnlédé ábel boḡ nyé bad ábe nyéēsē bad bé Israel nyékud e'sooson. Kénéé edíi nē Dyōb ápwédé bad bé Israel, adíi adáá-é bō áyāle melé míme ámmwēē ne ábāb betaa. ²⁹ Nén áde áyāle nzé Dyōb ápwédé mod boḡ anámté mō, né apwédé, anámté-é mō. ³⁰ Bōód, nyéé nyénwúén Dyōb níló áte, boḡ bōob awúen áde bad bé Israel bēwúéné Dyōb níló áte, ábélé Dyōb áwóge nyé ngol, awóḡḡén-ne nyé áwóḡen mō. ³¹ Né-ōó bōob, bad bé Israel híin

béwúéné Dyöb nló áte. Dyöb déwōg bó ngol, awóngén-ne bó áwōgen mámpē. Abel nê ábel bonj áwōg bómpē ngol melemlem ngáne ánwōgkē nyé bad ábe béesē bad bé Israel. ³² Dyöb ábélé e'wúu bé nló áte é' bad é'dé nēe é'hédé bó á mbwōg ábel bonj áwōg bó baásyāal ngol.

Bad bébe Dyöb mekenag

³³ Nyénone' ngáne Dyöb ápedé nhon abé! Nyénone' ngáne ábíí mam mésyāal, awón-'é debyéé áde áchábé ámín. Modmod ééhēlē-se asóntén ngáne Dyöb ábeleé mam. Modmod ééhēlē-se asóntén-ne nyaa eche Dyöb ábeleé mam. ³⁴ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán "Nzé-módé ahele se ábíí mewēmten mé Dyöb. Nzé-módé ahele aléb Dyöb.

³⁵ Nzé-módé akéē Dyöb chöm ábel bonj Dyöb ásábe mó ámbíd."

³⁶ Dyöb dōo áhágé bwēm ésyāal. Mó akáá bonj ábē bwēm é'syāal é'bē. Mó-'aa awóó ábē bwēm é'syāal. Ehúmé ébē ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

12

Nyaa echē éhēdnadté bán

alongé á bad bé Krísto abē

¹ Né-óó, a-baányan, ngáne Dyöb áwógé syānē ngol bwāmbwam, ncháa' nyé meé nyébē nēe mende níme médé á alongé. Mmē mende mēsān, mékobned-te ne Dyöb. Nén dōo áde nyaa echē éhēdnadté bán nyébage Dyöb edúbé.

² Nyéehídé' mbeltéd ní bad bé nkōnsé. Bonj nyémwē Dyöb áhānjen nyé nlém á abum, ábel nén nyéwōn abé dékōōlē. Nē débēl nyéēsōntēn nyéhídé-'é mam ngáne Dyöb áhēdeé. Nyéēbíí mbonj, nyébíí mam níme mewógte Dyöb menyinje, nyébíí-'é mam níme métānjené.

³ Ne nsimé níme Dyöb ábágé me, nlānje nyé nén meé, nyé modmod eenyíné yāl áá mótomtēnē abé tómaa ngáne módíí. Bonj mod-té ányín yāl ngáne ákóó abé. Mod-té ányín yāl nchoo ne nde echē Dyöb ábágé mó nēe mod awē adúbpé. ⁴ Yāl e moonyonj edíí pág, ewóó pág ne pág, pág téé-'é ewóó níme nsón.

⁵ Melemlem nē dōo edíí ne syāā bad bé Krísto. Debuú áte bonj dedíí yāl pág ne Krístāā, syāā modmod eesāā ne mó mwēn. ⁶ Dyöb ábénlé nímē nsimé ábe syānē mod té echē nde, ékábné-'é áte. Nzé Dyöb ábágé mod nde áhób mekan á đín á Dyöb, ane mod áhābē' nímē mekan nchoo ne adúbe áde áwóó. ⁷ Nzé mod awóó nde ábele bad, ábenle bó. Mod awe mó-'é awóó nde áyáged, áyágte bad. ⁸ Mod awē awóó nde áwéd bad nlém á abum, áwéde bó nlém á abum. Mod awē awóó nde ábíded chöm á ekáá áwōnggen bad, áwōnggan bad, eēnōnē ámbíd. Awē awóó nde ályáged bad, ályágte bad nyaa echē etānjené. Mod awē mó-'é awóó nde áwóg bad ngol, áwóge bad ngol ne menyinje.

⁹ Mod téé ákonj bad adān. Mod téé ákōō ebébtéd. Mod téé ásum mekuu ábel dyam á bwām. ¹⁰ Mod téé ádān mwānyan ne nlém nisyāal. Mod téé ábage waáb edúbé tómaa ngáne ábageé eche yāl. ¹¹ Mod echédeé yāl ábel nsón. Mod téé áwéd mekáá áte, ábenle-'é Sāngwéé ne nlém nisyāal. ¹² E'lyág bé nlém ábe mod téé awóó ábēen bó menyinje. Mod téé áched yāl á metake-té. Mod téé áwēsen-ne á mekáne-té. ¹³ Afínté e nyé bad bé Krísto, nzé nyé mod nhóg atógé chöm, waáb awē awóó chō awōngén mó. Kénzēé awē apedé áwēn, nyékōb mó nken bwām.

¹⁴ Nyékānne nén bán Dyöb ánamed bad ábe béhédé nyé á meséb. Nyéekānné nén bán békud ebómán, nyékānne dās bán Dyöb ánamed bó.

¹⁵ Nyéwóg menyinje ne bad ábe béwógé menyinje, nyéleb-pe ne bad ábe

bélebe'. ¹⁶ Nyébé n̄səl nhóg ne nhóg ne aníníí. Nyéēnyēnē dúu áml̄n. Nyébé ehoŋ ne bad ábe béesē d̄yamd̄yam. Mod eewém̄tán aá mótóm̄tēnē debyéé awóŋ.

¹⁷ Nzé mod abelé wε mbéb weétimtán mós mbéb. Boŋ pen etáŋgéné ewém̄tán ábel mboŋ á'sō é' bad bésyāāl. ¹⁸ Mod téé áh̄ed nzii ábē nsan̄ ne moosyāāl. ¹⁹ A-baányan̄, nzé mod abelé nyé d̄yam dé mbéb, nyé bēn nyéētimtán mós. Nyéétéde Dyōb dēn ákógsen mós. Nhóbe nēn áyāle, éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, Dyōb áhōbē aá, "Mε-εé nt̄imtan mbéb ké r̄h̄éé n̄imé mod abélé. Mε Sán̄gwéé mε-εé nhóbe'." ²⁰ Eténlédé á kálag e Dyōb h̄om dēmp̄ee pen bán, "Nzé nzaa ewag ábōŋ bad bé ek̄oyí, ehé bós ndyédé, nzé píđ ekóbé bós, ébe bós ch̄om éche bémwákē. Nzé ebelé nē, ekwágte bós, béh̄edé-ε nzii eche béh̄əŋlanné." ²¹ Mod eémwāg-se mbéb r̄ikamlán mós. Boŋ n̄imēn mboŋ r̄ítom̄ mbéb áte.

13

Nyébage benkamlenε edúbé

¹ Mod téé áwógne benkamlenε ábe békamlan mós. Áyāle nkaml̄n ké nhóg méesaá n̄ime Dyōb déet̄iideé. Dyōb dós-aá abánné benkamlenε bésyāāl á atii. ² Né-ós, kénzée awé eewógné' mod awé akamlan mós, né eewógnéé nt̄ii r̄i Dyōb. Bad ábe bébele nē, béh̄edte yāl nkógsen. ³ Bad ábe bébele bwám, béewógēē benkamlenε mbwóg. Boŋ bad ábe bébele ebébtéd bós béwóge benkamlenε mbwóg. Nzé weéh̄edē wéé móbāŋ nkaml̄nε, ébelé mekan mé bwám. Nzé ebelé nē, né ákēm̄tē wε. ⁴ Nkamlenε adii mbaledε a Dyōb awé Dyōb abánné áwóŋgen wε. Boŋ nzé ebele mekan mé mbéb étáŋgéné mós abāŋ, áyāle ngine eché áwós ákógsen bad éesaá ngēn. Adii mbaledε a Dyōb awé Dyōb abánné ákógsen bad ábe bébele mekan mé mbéb. ⁵ Né-ós, mod atáŋgéné benkamlenε awógen, saké áyāle abáa'ε nkógsen dēmp̄en, boŋ kááŋne áyāle ábíí nēn aá n̄ime nlēm r̄lángé mós aá mótáŋgēnē abel nē.

⁶ Né-'aá, nyétáŋgéné tááse ámp̄e asaa, áyāle Dyōb dós bad ábe básan̄te tááse bébenléé. ⁷ Nyésábpe mod téé ch̄om éche nyétáŋgéné mós asábe. Ken tááse-yε, kéε m̄ané ké r̄h̄éé n̄ime bélángé nyé bán nyésábe áyāle bwēm ábe nyéwóó. Nyébaa bad ábe nyétáŋgéné abāŋ, nyébage-ε bad edúbé ábe nyétáŋgéné edúbé abε.

Nyédeŋ nhóg ne aníníí

⁸ Mod eewánl̄é modmod alúm. Alúm áde nyé mod téé átáŋgéné awále adii ádeŋ nhóg ne aníníí. Kénzée awé adáá waáb, né alónté mbéndé esyāāl. ⁹ Mbéndé édé nēn bán, "Mod eekábé asón á ndáb e e'wóngé. Mod eewúé mod, mod eechíbé. Mod eesíúde ch̄om é mod." Echén mbéndé ne échíníí esyāāl chós éládné boŋ ébé mbéndé póg. Ene mbéndé edii nēn bán, "Dēŋ mwānyoŋ ngane édáá ehoŋ yāl." ¹⁰ Nzé mod adáá mwānyoŋ eeb̄lēé mós mbéb. Né-ós, edāŋge élon̄te mbéndé esyāāl.

¹¹ Ngáne nyébíí-ε nēn bán pón̄dé emaa ape eché nyétáŋgéné akábnd, nyétáŋgéné akábnd, áyāle pón̄dé e e'soosoy eche syánē edé benben tómaa ngáne énséb̄ē abé áde dédúbpe Kr̄istāa dúbpen. ¹² Eh̄intén emaa ape, b̄in é'kwógé asáa. Né-ós, détedε mbeltéd mé mbéb n̄ime débélé'áa. Déwaa bwēm é' n̄zum áwan n̄zum e e'nyinen bé ekide. ¹³ Déwále abé á bwám n̄éε bad ábe bédé á e'nyinen bé ekide. Nyéekág á ngande éche bad bémwákē m̄im boŋ mékóbē bós, nyéekábé mesón. Nyéeb̄lē-ε e'toŋgé é' mekan. Nyéésenlé', nyéebág-ke kón̄jí. ¹⁴ Boŋ nyéwōŋ abé áde Sán̄gú Yesu Kr̄istāa. Nyéebāge

mekan mé esíí mé ekob é yäl etál, nyéëbēlē ngáne échēn ekob é yäl éche ébēlte nyé mbéb éhedeé aá nyébel.

14

Mod eekáadté waab

¹ Nyékobe bad ábe ádab adúbe déewúú' é áte. Nyéépētān-ne tāngene mam míme béwémténé nēn bán bétāngéné abēl, ké'ε béetāngeneé abēl. ² Adúbe áde donge á bad ábágé bó etál ádyé kéchéé bonj bad ábe adúbe déewúú' é áte, béedyākē donge á bwēm. ³ Bad ábe bedyāg kéchéé béēnyīnē bad ábe béedyāg donge á bwēm nkóntéd. Bad ábe bō-ε béedyāg donge á bwēm béekáadté bad ábe bedyāg kéchéé áyāle bó moosyāál békóbnédé ne Dyōb. ⁴ Nzé-módé edíí ákáad mbālede a mod ampée? Eche Sāḡ chēn chōó etāngéné ahób aá dyam áde ábélé adé bwām ké'ε déesaá bwām. Bonj Sāḡwéé eche ngíne éwōngēn ane mbālede ábel dyam á bwām. ⁵ Bad behóg bétédé donge dé e'pun bán áde etógnén tómaa ábíníí e'pun. Bad behóg-ke bétédé nēn bán e'pun é'syāál é'díí nyaa póg. Mod-té átéd nēn aá kéchéé éche mōwémténé, etāngéné ne mó. ⁶ Bad ábe bétédé bán epun ehóg édé etógnén tómaa ábíníí e'pun, bēbele nē ábe Sāḡwéé edúbé. Bad ábe bō-ε ampē bedyāg kéchéé, bōmpē bēbele nē ábe Sāḡwéé edúbé áyāle bésāgnan Dyōb áyāl e ene ndyéed. Bad ábe bō-ε béedyāg donge á bwēm, bōmpē bēbele nē ábe Sāḡwéé edúbé, bésāgnan-ne Dyōb. ⁷ Syāné modmod eesáá á alongé ne mó mwēn, modmod eewág-kaa ne mó mwēn. ⁸ Nzé dedé á alongé, né dedé á alongé ábel ngáne Sāḡwéé áhedeé. Nzé dewédé-ε né dewédé áwóged Sāḡwéé menyinge. Né-ṵṵ, ken dedé á alongé, ké'ε dewédé, á mekáá míme Sāḡwéé dṵṵ dédíí. ⁹ Nzom eché ekáá bonj Krístā awé, apūū-ε, abé á alongé, edíí ábel bonj abē Sāḡwéé awé bad ábe bēwédé ne ábe bédé á alongé. ¹⁰ Chee-ṵ ékáá bonj ékáadté mwānyon? Ké'ε, chee ékáá bonj ényīnē' mwānyon nkóntéd? Ebíi nēn wēé syāné moosyāál deétyēem á nkáásé á'sō é' Dyōb. ¹¹ Eténlédé á kálag e Dyōb bán, "Dyōb áhóbé aá, ngáne rídíí á alongé, moosyāál atāngéné me mebóbōn abwóge, moosyāál ákēnē-ε me aá me-εé ndé Dyōb."

¹² Né-ṵṵ, syāné mod téé deétyēem á'sō é' Dyōb, áláa mó chōm té eche débélé.

Mod eebēlte mwānyan mbéb

¹³ Né-ṵṵ, syāné modmod eekáadté waab, bonj pen mod téé ámad áwē nlém-té aá mōtāngeneé dyam abel mbéd áde débēl bonj mwānyan ákōd ekuu káa ahún á mbéb-te. ¹⁴ Abé áde rídíí mod nhóg ne Sāḡú Yesue, ábélé nkoó abíi nēn meé ndyéed ké póg eesáá eché eesáa á'sō é' Dyōb. Bonj nzé mod adúbpe aá ndyéed edé eché eesáa á'sō é' Dyōb, eedyāg chō. ¹⁵ Nzé edyāg chōm ké éhéé bonj nē ábele' mwānyon aníníí ebébtéd, né weewānlenéé mwānyon edānge. Weémwāg-se chōm éche édyāgkē ebébtéd alongé áde mod awé Krístā áwédé áwē nló. ¹⁶ Weémwāg-se kunze eche éwóó nēe mod awe adúbe áwúú áte, ébēl mod ábel mbéb, ábel bonj bad bēhōbē' wε mekan mé mbéb áyāl. ¹⁷ Saké ádyé á ndyéed ne amwé á mím dṵṵ áde etógnén á nkamlen í Dyōb. Mekan míme médé etógnén médíí áwónj abé áde atāngéné á'sō é' Dyōb, ábé nsanj ne abé menyinge míme ríhúú ne Edáádān éche Esáá. ¹⁸ Kénzéé awé abenle Krístā nē, akobnad á'sō é' Dyōb, bad ampē bēbélé bēhób bán ábele dyam á bwām.

¹⁹ Né-ṵṵ syāné déwéd yäl áte débēle mekan míme mēpεene nsanj, ne míme méwōngan syāné áwéd nhóg ne aníníí áte. ²⁰ Ehób é ndyéed éebélé-se nyéébébd nsón míme Dyōb ábélé. Ndyéed ésyāál esáá á'sō é' Dyōb. Bonj édé

awusé ádyé kéchéé eche ébɛl boŋ mod ampée ákwe. ²¹ Ebóó mod eébéle' chóm eche éhele-se ébɛl boŋ mwányaŋ ákòd ekuu. Ken ádyé nyam-ε, ké'ε ámwé mím, ké'ε ádyé kéchéé émpée. ²² Kéchéé éche édúbpé tãŋgene mímén mekan, édii áfinté e nyé Dyòb. Nnam ne mod awé abii áá móòbeléé dyam áde áde mbéð tãŋgene dyam áde áamáá álumá aá ábóó. ²³ Boŋ kénzée awé nlém nkògladté á abum nén áá móòtãŋgenéé nyaa e ndyééd póg adyé boŋ átim chò adyé, né Dyòb déhòb áá abelé mbéð áyãle eébenledéé áde adúbe ábel chóm eche átãŋgené abel. Nzé mod abelé dyam áde nlém nkògladté mó á abum áá átãŋgené káa déetãŋgené, né abelé mbéð.

15

Awoged bad menyinje, sake échéd yál

¹ Syáné awe adúbe áwúú áte, detãŋgené néé déwõŋgené bad ábe adúbe déewúú'é áte. Deébéle mekan dásõ nyaa eché ebõŋnéde syáné bèn. ² Syáné mod téé átãŋgené néé ábeléé mam nyaa eché ewógte mwányaŋ menyinje, áwéd mó adúbe áte. ³ Ké Krístæ mwèn eébéle'áá mam dásõ nyaa eché ewógte' mwèn menyinje. Boŋ abelé'áá ngáne éténledé á kálag e Dyòb nén bán "Nzyáŋ ésyãl eche bad bésyáá'áá wε, étímnédé me." ⁴ Mam mésyãl míme bëntenlé á kálag e Dyòb se' bõòd, bëntel mó áyáged syáné. Nê démbé ábel déwõŋ e'lyág bé nlém ábe é'húú ne eyale é Dyòb eche ébele boŋ déwesán, éwéde-ε syáné nlém á abum. ⁵ Nkãñne nén meé Dyòb áde ábele boŋ déwesán, áde áwéde-ε syáné nlém á abum, ábel nyébé á nchemten ne nhóg ne aníní ngáne nyéhídeé Yesu Krístæ, ⁶ ábel boŋ nlatén míme nyédíí mbel nyébé nsál nhóg áken Dyòb, Sáá awé awed Sãŋgú Yesu Krístæ.

Nyékob nhóg ne aníní

⁷ Né-óó nyékob nhóg ne aníní melelem ngáne Krístæ ákóbé nyé ábel boŋ bad békene Dyòb. ⁸ Nlãŋge nyé nén meé Krístæ atímé mbáledé a bad bé Israel, ábel boŋ álóned akag áde Dyòb démbéé betaa. Nê dénlüméd-te nén bán Dyòb ákale mbále. ⁹ Ampé-ε ábel boŋ bad ábe béesé bad bé Israel, bébe Dyòb mekenag áyãle ngól eche awógé bó. Né-'áá éténledé á kálag e Dyòb nén bán, "Né-óó mǝkǝn wε áfinté e bad ábe béesé bad bé Israel, mǝkǝn-ne nkãŋgé áken ádonŋ ðín."

¹⁰ Eténledé ámpé nén bán,

"Nyé bad ábe nyéésé bad bé Israel, nyéwógen bad bé Dyòb menyinje."

¹¹ Eténledé-ε ámpé bán,

"Nyé bad ábe nyéésé bad bé Israel, nyékene' Dyòb, bad bé nkõŋsé bésyãl-le békene mó."

¹² Nkal é'dáédãŋ Yesyaa mómpé ahóbé ngáne éténledé bán,

"Mod ábid á nchyaátén míme Jesé awé ápé ákamlen bad ábe béesé bad bé Israel.

Áwé-'áá bad ábe béesé bad bé Israel bésummé nlém."

¹³ Nkãñne nén meé, Dyòb áde ábage' e'lyág bé nlém ábel nyélón ne menyinje mésyãl nyébé-ε nsãŋ áyãle adúbe áde nyédúbpé. Nê débéŋ ngine e Edáédãŋ eche Esáá ébɛl áden adúbe dékwogé' akwog ne akwog.

Nzom eché ekáò boŋ Paale atelé' enén kálag

¹⁴ A-baányãŋ, mmén mbii bwám nén meé nyé bèn nyéwóó nlém ní bwám ábel mam míme Dyòb áhedéé áá nyébel, nyésõŋténé-ε mam bwám, nyékwogéd-te áyáged nhóg ne aníní. ¹⁵ Boŋ kéné, dongé á mekan áde áde ríténlé nyé á kálag-té wén. Ntelé mó, ákamten nyé mímén mekan mésyãl ésebán mbáá' dyamdyam. Nsimé míme Dyòb ábágé me móò mbéle boŋ rítelé

nímén mekan. ¹⁶ Dyöb ábágé me nímé nsimé ábê mbæde awe Yesu Krístæ, ákale bad ábe béesë bad bé Israel nkalanj ní bwám. Mbele nímén nsón née prise ákal nkalanj ní bwám níme ríhúú ne Dyöb, ábel nén bad ábe béesë bad bé Israel bébê mende níme mbágé bonj mékobnéd á'sò é' Dyöb. Dyöb dékob bó áyåle Edæsdanj éche Esáá ébélé besáá á'sò é' Dyöb. ¹⁷ Né-òó, ngáne rídíí ne Yesu Krístæ, nwóó nzom ákum ekáá á tål áyåle nsón níme nibenléé Dyöb. ¹⁸ Méeñhēē-se nhób dyamdyam démpée éetóméé áhób tånjene nsón níme Krístæ ábéle bonj ríhēl abel, ábel bad ábe béesë bad bé Israel bébele ngáne Dyöb áhedeé aá bébel. Mekan níme ríhóbé ne níme níméle mós médé mekan níme betånjéné ahób níme betånjéné-'e abel. ¹⁹ Membēl nímé mam á ngine e e'chemléd ne menyáké, ne á ngine e Edæsdanj é Dyöb. Nén dēmbēl menkāl Nkalanj ní Bwám níme Krístæ bwám ngáne ríkágé'áá bootya á Jerusalem ápe á mbwóg e Ilirikum. ²⁰ Nkénwōj nlem ákal Nkalanj ní Bwám mebwóg níme modmod éepēdēē mbéd átúb dín áde Krístæ. Membel nē ábel bonj meekāg wēe mod ampēe ámaa nsón abooted. ²¹ Nén áde ngáne éténléde á kálag e Dyöb nén bán, "Bad ábe béewógé née béhóbé áyāl echē, bényñ, ábe bó-'e béewógē áyāl echē mbéd, bésōñtēn."

Paale abelé nti áke á dyad á Roma

²² Mmēn meke níme ríkágé'áá mós mékás bonj meéñhēl ápe áwēn. ²³ Bonj bōob, ngáne nímádé nsón échēn ped é mbwóg, nwóó nlem áte bwámbwam ápe áwēn, ngáne ríkénwōjgē mwē ne mwē. ²⁴ Mēbwē áwēn nzé nkag á alonj á Spen. Nwóó mewēmtēn mēé mēnyñ nyé nzé nkag, mēé nyéewōjngēn-ne me áke áwed. Bonj pen, mēdyé ne nyé mwāmpín, dehódéd nhóg ne aníní nlem, bonj ríkag. ²⁵ Bonj bōob, ndé á nzii áke á Jerusalem áke déwōngēn bad bé Dyöb ábe bédé áwed. ²⁶ Bad bé Krísto ábe bédé á mbwóg e Masēdonia ne á mbwóg e Akaya bényíné nén bán ébōñ bán bēlad mōné bēlōme betóótōkē bé bad ábe bédé áfintē e bad bé Dyöb ábe bédé á Jerusalem. ²⁷ Bényíné nén bán ébóó bébel nē, bán betånjéné bó áwōngēn. Ngáne édíí bán nnam níme Dyöb ábágé bad bé Israel, bébenlad mós ne bad ábe béesë bad bé Israel, ébóó bán bad ábe béesë bad bé Israel bōmpē bēwōngēn bad bé Israel bwēm nēngáne medyé, mōné ne mbóté. ²⁸ Nzé nímádé nímén nsón á Jerusalem, áde nímáá bó mōné abe níme bēládté bó, mēhidé áke á alonj á Spen. Ene pōndé dō-'áá métyēmmē ányñ nyé. ²⁹ Mbíí-'e mēé nzé mpedé, échēm epe ébēl nyéekūd nnam níme Krístæ níme ríloné mbon.

³⁰ A-bānned, á dín áde Sāngú Yesu Krístæ, ne áyåle edånje éche éhúú ne échē Edæsdanj, ncháa nyé nén mēé syánē délad mekáá déwēd me akānned nén bán Dyöb áwōngēn me. ³¹ Nyékānne nén bán Dyöb ánōn me ábel nén bad ábe bēédúbpe Krístæ béebelé me dyam dé mbéb ké ahóg nzé ndé á Judeya. Nyékānne-'e nén bán mōné níme mékiinédte betóótōkē bé bad áfintē e bad bé Dyöb á Jerusalem, bēkob mós. ³² Ambíd enē dōó mépéé áwēn ne menyñje, nzé Dyöb áhede aá ébē áned, ábel bonj ríkōme áte nzé ndé ne nyé. ³³ Dyöb dé nsanj ábē ne nyé moosyáál. Ebē nē.

16

Paale alómmé badb melentēn

¹ Ndé mēé nyéñí bán awe syánē mwānyanj á mmwáád Fibii, awē áwōngan ábel nsón á mwembé níme ndé á dyad á Senkria, ábele nsón ní bwám. ² Nzé apedé áwēn nyékob mós nken á dín á Sāngú ngáne bad bé Dyöb betånjéné

abel. Nyébe-’e mó nwòhgen ké ríhée míme áhédné nyé. Nyébii bán mómpé akéwòhgen ekud é bad, awòhgen-ne me ámpé.

³ Nyéented me Priskaa bó nchóm Akwilaa ábe syáábòó sébelé’ nsón míme Yesu Krístaa. ⁴ Bènkwentén awé á nló nímém. Nságnan bó. Saá-kaa mwèmpen nságnan bó, boŋ kááŋne mwembé nímé bad ábe béesé bad bé Israel rísyáál, bómpe béágnan bó. ⁵ Nyéented me kááŋne bad bé mwembé míme níbome’ áwab ndáb.

Nyéented me awem nsón-a-nlém, Epanetuse, adii mod awé abédé mod a’só ádúbe Krístaa á mbwóg e Esia. ⁶ Nyéented me Maria, akébel nsón bwám bwám átínté echèn. ⁷ Nyéented me kááŋne Andronikuse bó Junia, ábe syáábòó sèdè bad bé Israel, bémbe-’e á mbwog ne me. Bébyééné bwám átínté e bembapere bé nlómag, béndübè-’e Krístaa boŋ mэдүбэ.

⁸ Nyéented me Amplatuse, adii mod awé adé awem nsón-a-nlém awé rídáá á dín á Sàngú. ⁹ Nyéented me kááŋne Ubanuse awé syáábòó sébenle’ Krístaa nsón. Nyéented me kááŋne Stakise, awem nsón-a-nlém. ¹⁰ Nyéented me Apelése, awé nímé mbéltéd ní bwám rínyínnédé nén bán ríkóbnédé ne Krístaa. Nyéented me kááŋne bad bé abum á ndáb áde Aristobuluse. ¹¹ Nyéented me Herodyone, awé adé awem mwányaŋ a Israel. Bad ábe bédé abum á ndáb áde Nasisuse ábe bédübpé Krístaa, nyéented me bó á dín á Sàngú. ¹² Nyéented me Trifane bó Trifosa, bebaád ábe bébenle’ Sàngwéé nsón. Nyéented me Pésise awem nsón-a-nlém, awé akébel nsón bwám bwám á dín áde Sàngwéé. ¹³ Nyéented me Rufuse, awé Sàngwéé ápwédé ábele mó. Nyéented me kááŋne nyaá, átédé me néé awe mwán. ¹⁴ Nyéented me Asinkrituse, Flegone, Hemese, Patrobase, Hemase, bánned bé Krísto ábe bóóbòó bébome’. ¹⁵ Nyéented me Filologuse bó Julia. Nyéented-te me bánned bé Krísto bé baachóm, Olimpase bó Neriusse ne mwányaŋ a mmwaád ne bad bé Dyòb bésyáál ábe bédé ne bó.

¹⁶ Nyéhê nhóg ne aníní tál ne edəŋge é Krístaa. Mwembé rísyáál nílómme nyé melentén.

Nlyágtén mé asóg

¹⁷ A-baányan, ncháa nyé me-éé nyétèd pòndé ne bad ábe béréene’ nkabén átínté echèn, ábe bépante bad nzii. Býágte nyé ayóge áde ápentan ayóge áde nyénsèbèé ayáge. Nyéehídé ábè bad. ¹⁸ Nyéehídé bó áyale saké awed Sàngú Krístaa bébenléé boŋ pen mam míme mébóhénéde bèn móó bébeléé. Bényinte’ nsál áte, béhóbé-’e mekan átéd bad ábe béesòŋtán bwám nlém á abum. ¹⁹ Bad bésyáál bówóge nyaa eche nyésúmé mekuu áhid nkalaŋ ní bwám. Né-òó, mbééné nyé menyinje. Boŋ nhede nén meé nyébii ábel mekan mé bwám, ríhédé-’e nén meé nyéehíé’ dyamdyam təŋgene abel dé mbéb. ²⁰ Dyòb dé nsar ákwógé Satane ahintén áwən ekuu-sé. Nsimé míme awed Sàngwéé, Yesu Krístaa níbè ne nyé.

²¹ Timotie awé sùmò sébele nsón, alómmé nyé melentén. Lusiose, Jasene, ne Sosipataa, bánned bé Israel bómpé bélómmé nyé melentén. ²² Me, Tetiusse awé ntenle’ Paale enén kálag, mémpé nílómme’ nyé melentén néé awen mwányaŋ a Krísto. ²³ Gayose alómmé nyé melentén. Awe ndáb dóó sédíí, áhéd-táá mwembé níbomeé. Erastuse, nkoó-móné a dyad, ne Kwatuse, awed mwányaŋ bómpé bélénté nyé. *

Mekáne mé asóg

* **16:23** Donje a kálag dé’só ábádé nchoo 24: Nè, nsimé míme awed Sàngú Yesu Krístaa níbè ne nyé baásyáál. Ebè nè. Kálag émpéé ébádé nímén nchoo ámbíd e nchoo 27.

²⁵ Syánē débε Dyöb ehúmé áyāle nén áwóó ngíne áwéd nyé adúbe áte. Nê dós-áá ménlāā'é nyé áde ríkánlé nyé Nkalaŋ m' Bwám t̄ngene Yesu Kr̄stəə. Mmē nkalaŋ rídii mbále echē Dyöb dēnkoó'é se etūn, ekēnlúmédte bad.

²⁶ Boŋ bəəb alúmté syánē. Abídté mós áwed bəəb ne mekan níme bekal bé'dəədəŋ bēntenlé á kálag e Dyöb. Abelé nê ábel boŋ bad bé meloŋ mésyāəl béwógne mós. Nén ábénlédé ngáne Dyöb dénhōbpē áá ébenléd. Mós adé á ngíndé ne á ngíndé. ²⁷ Dyöb dēmpen dós áwóó debyéé ásyāəl. Débε mós mekenag áyāle chōm éche Yesu Kr̄stəə ábélé, á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.†

† **16:27** Donje á kálag áwóó nchoo 25-27 hén ne ámbíd e nchoo 14.23; émpēé éwóó mós ámbíd e rímén nchoo mwēmpen 14.23; donje áwóó mós ámbíd e nchoo 15.33.

Kálag e'só echê Paalε áténlé Baá Kōrinto Ndibned n kálag

Kálag e'só eche Paale átélé, bad bé Krīsto ábe bédé á mwembé n Kōrinto bōo ántelée chō. Paale átélé enén kálag tãngene ndutul éche bad bé mwembé békúdáá á alonjé ádab, békudé-'ε ndutul tãngene ádab adúbe. Póndé echê Paale átélé enén kálag, dyad á Kōrinto dōo ábédé nló n dyad á mbwóg e Akaya á póndé e nkamlen e bad bé Roma. Adê dyad démbyēēn bwãmbwam áyāl e mekan nēngāne nyonjé echê etómndátáá áwed, mekan mé mbwóg mímāb bémbēēn mō kúmbe, abel dé mekan mé mbinde déntōm áte áwed, bēbēnlé'áá-'ε myōb hīin.

Mekan nīme Paale ákóo áwéd áte médii nkabén ne mbinde e mekan éche édé á mwembé-te. Ahóbe káōne tãngene nyaa echê bad bēnōné e'wóngé, nlém nīme bad bétãngéné awōñ áti ké dyam ábóo káa déeboó'ε, nyaa echê Edáōdāñ éche Esáá ébageé bad nde ne tãngene mpuu. Akóo alúmed áte chōm éche nkalan n bwām rñhóbé tãngene nímén mekan.

A eped dyōm ne é'láan Paale ahóbe tãngene edānge. Echê eped chō-'áá bad bétómténé abii áfinté e enén kálag esyáál.

Nkabted n kálag

Ndibned 1.1-9

Nkabén nīme rídé á mwembé-te 1.10-4.21

Mekan mé mbinde ne alonjé á túmbé 5.1-7.40

Mbēltéd nī Bad bé Krīsto ne bad ábe bēedúbpe Krīstāā 8.1-11.1

Alonjé á mwembé ne abele á Dyōb 11.2-14.40

Mpuu nīme Krīstāā ne nī bad bé Krīsto 15.1-58

Nde eche bēládté bad bé Krīsto bé Jerusalem 16.1-4

Mekan nīme ménōne bad bēn ne nsógtēn 16.5-24

¹ Me Paale, awē Dyōb ápwédé ábē mbapēe a nlomag awē Yesu Krīstāā ngāne Yesu Krīstāā apwédé me ábē awē mbapēe ngāne Dyōb déntfī'ε, me ne Sōstene, awe syānē mwānyāñ, séē sētēnlé nyé enén kálag. ² Mwembé nī bad bé Dyōb ábe bédé á dyad á Kōrinto, nyéē rñtenlé enén kálag. Dyōb áchénlé nyé ábē ábē bad ábe bésáá. Asāñté-'ε nyé abé áde nyédií ne Yesu Krīstāā. Melemlem nē dōo ápwédé bad bēmpēe ábe bédé hōm-téé, ábe bēbēnlad dīn áde awe syānē Sāñgwéé, Yesu Krīstāā. Adii awab Sāñgwéé, abé-'ε awe syānē. ³ Nsimé ne nsañ nīme rñhúu ne Dyōb, Titée awéd ne nīme Sāñgú Yesu Krīstāā, mibē ne nyé.

Paale aságnan Dyōb áyāl e mwembé n Kōrinto

⁴ Nságnan Dyōb póndé téé áyāl echēn, áyāle nsimé nīme ábágé nyé mbwi-ined ne Yesu Krīstāā. ⁵ Abé áde nyédií mod nhóg ne Yesu Krīstāā ábélé Dyōb ábágé nyé chōm ésyāāl nyaa echê elóné mbon. Abelé nyékale nímē nkalan nyaa eche ehēdnad, nyésóñténé-'ε mam mésyāāl bwām tãngene nímē mekan.

⁶ Nén álúmte bán nkalan tãngene Yesu Krīstāā nīme sékánlé nyé ríkóo nyé asól á nlém-tē. ⁷ Né-ōó, nyéetógéé nde ké póg ábele Dyōb, ngāne nyésinéé póndé eche Sāñgú Yesu Krīstāā álúmēdtē yāl. ⁸ Sāñgú Yesu Krīstāā mwēn-éé ábēl adúbe áwúu nyé áte káōne á asóg dé nkōñsé ábel nén á epun éche ápéé ákád bad, bad bēhēbē bán dyam dé mbé ké ahóg áde áde nyébélé. ⁹ Dyōb ábele' ngāne áhóbé áá mōsbēl, mō apwédé-'ε nyé ábē mod nhóg ne awe Mwān, Yesu Krīstāā.

*Paale ad nkabén méebāg
átínté e bad bé Dyōb*

¹⁰ A-baányan, ncháa' nyé á dīn áde Sāngú Yesu Krīstəə nén meé, nyé moosyáal nyépe á nchemten ayāl e kéchéé éche nyéhóbeé ábel bon nkabén méebāg átínté echēn. Bon pen nyébé mod nhóg á mewēmten ne ayāl e kéchéé éche nyéhóbe bán nyébele'. ¹¹ A-baányan, nhóbe nén ayále bad ábe Kloobélāngé me bán nyé bēn ne bēn nyēsēnle'. ¹² Chōm éche rihóbeé édii nén, átínté echēn, baahóg béhóbe' bán "Ndií mod awé ahíde ayáge áde Paale", donge bán, "Ndií mod awé ahíde ayáge áde Apolose", ábinií bán, "Nhíde ayáge áde Petro", bémpēe-'e bán "Ndií mod awé ahíde ayáge áde Krīstəə." ¹³ Néde nyéhede ahób bán Krīstəə akábné áte-ye? Me Paale-éé bémboméé á awóg á nló nūmēn'ε? Ké'ε á dīn ádēm, me Paale, dóo bēndusénné nyé? ¹⁴ Nsāgnan Dyōb nén meé menkēndusénné nyé modmod éetóméé Krīspuse bó Gayos. ¹⁵ Né-óó, nyé modmod nyééhēlēē se nyéhób bán nyékudé edusen á dīn ádēm. ¹⁶ (Mendusēn kóōne abum á ndáb áde Stefanuse. Méékāmtānnē pen me ndūséne mod ampée.) ¹⁷ Krīstəə enkēnlómme me ádusen bad. Bon pen anlóm me ákal nkalanj m'bwām, menkāl-le mó ésebān mbenlad e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyonj. Nzé membēnléd e'yale ábe é'lúmte debyéé á moonyonj né nkalanj tǽngene kwééd eche Yesue áwédé á awóg, méebáá dyamdyam.

Paale ad Krīstəə adii ngine ne debyéé á Dyōb

¹⁸ Dyam áde rihóbeé ádií nén, nkalanj tǽngene kwééd eche Krīstəə áwédé á awóg rídii chōm éche édé eyókéł wée bad ábe béké á dū á muú. Bon ne syáné bad ábe békūd e'sooson, mímé nkalanj rídii ngine e Dyōb. ¹⁹ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán Dyōb áhóbé aá, "Mēbel debyéé áde bad ábe béwēmtan bán béwóó debyéé ányínnēd nén déesaá dyamdyam, mélúmēd-te nén meé bad ábe béwēmtan bán bébii dyam, béebii'ε dyamdyam."

²⁰ Né-óó, élúmté nén bán mod a debyéé eesaá dyamdyam, meléede a mbéndé a bad bé Israel eesaá dyamdyam. Bad ábe bēlāngé bad mekan ne debyéé enén pónde béesaá dyamdyam. Dyōb álúmté aá debyéé dé nkōjsé ádií eyókéł ngēn.

²¹ Ngáne édii bán Dyōb ábēnlédé áde debyéé ábel bon bad bé nkōjsé béebēnlád ádab debyéé ábii mó, mó Dyōb amaá atii aá móōsōj alongé á bad ngáne bédúbpé nkalanj níme sékaleé tǽngene Krīstəə. Kénéε bad ábe béebii Dyōb bétédé nén bán pāle e e'yókéł é' bad chōo sékaleé. ²² Bad bé Israel bédəə bán bényin e'chemléd é' menyáké bon bédúbē, bad bé Grikia-'ε béhede debyéé áde áchábé ámūn. ²³ Bon sé pen, sékale nén bán Krīstəə, Ane-awé-Béwógté, anwé á awóg. Ne bad bé Israel, mímé nkalanj rídii dyam áde bēnkēndǽngé awóg ne awóg dēn, ne bad ábe bó-'ε béesē bad bé Israel, mímé nkalanj rídii eyókéł ngēn. ²⁴ Bon Dyōb áchénlé donge á bad ábē ábē bad. Bó donge á bad bédii bad bé Israel, ábinií-'ε bad bé Grikia. Ne ábén bad mímé nkalanj níme sékaleé rídii Krīstəə, mó adé ngine e Dyōb, mó-'aá adé debyéé á Dyōb. ²⁵ Chōm éche ényinnad néε eyókéł é Dyōb étómé debyéé á moonyonj. Eche chō-'ε ényinnad néε ewōmwōm é Dyōb, étómé ngine e moonyonj.

²⁶ A-baányan, nyékamten nyaa é bad éche nyébéde á pónde eche Dyōb áchénlé nyé ábē ábē bad. Bad bé nkōjsé bényin nyé nguse é bad néε bad ábe béwóó debyéé. Nyé nguse é bad nyébéde benkamlene. Nyé nguse é bad nyémbíd á túmbé é benkamlene. ²⁷ Bon Dyōb ápwédé bad ábe bad bé nkōjsé bēntēdtē néε e'yókéł é' bad. Abelé nē ákwáged bad ábe béchágé yál á nkōjsé-te nén bán béwóó debyéé. Dyōb dēmpwēd-te bad ábe nkōjsé ményinnē néε

bad ábe béesē etógnén. Ambel nê ákwáged benkamlenε. ²⁸ Dyöb démpwëd bad ábe bad bé nkõnsé bényinnē bán bédé nkõntéd, ápwëd ábe bényinnē bán béesaá dyamdyam, bad ábe bényinnē bán béesaá dyam dé abelen. Dyöb dëmbel nê álúmed nén aá mam nime bad bé nkõnsé bényinεé bán médé etógnén, méesaá chõmchõm. ²⁹ Ambël nê ábel boŋ modmod eékũmē' ekáá á tâl á'sõ é' Dyöb. ³⁰ Chõm éche ábénlé nyé chõõ ekáá boŋ nyébé mod nhóg ne Yesu Krístæ. Mekan nime Yesu Krístæ ámbenlé, ne syánē, debíi bán ádíi debyéé á Dyöb. Nédē, Yesu Krístæ mó abelé boŋ syánē débelé mekan nime métãngéné, debé bad ábe besáá, mós'-aá akõdté syánē á mbëb-te. ³¹ Né-õõ, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán "Kénzéé awé akume ekáá á tâl, akume' ekáá á tâl dásõ áyãle dyam áde Sãngwéé ábénlé mós."

2

Paale abënlédé ngine e Dyöb ákal nkalan tãngene kwéed eche Yesu

¹ A-baanyaŋ, áde nípedé áwën ákale nyé nkalan nime nhóbe mam tãngene Dyöb,* meëbenlád-taá e'yale é'mbáá ké'ε debyéé ámbáá. ² Membel nén áyãle áde mbédé áfinté echën memmá á nlém-té nén meé meëbenlé dyam démpéé éetóméé ákal nkalan tãngene Yesu Krístæ ne kwéed eché áwédé á awõg. ³ Áde mbédé ne nyé menkënkwoğnédté mmën ábel nsón, mbwóg mbédé me áte, nlém nhünē-ε me á abum. ⁴ Ade ní'yógté'áá nyé, nikanlé-ε nyé, póle eché nlanğé'áá nyé eebédeé póle eché etéde bad nlém á abum eché edé debyéé ámbáá áte. Meékanle'aá-ε nyé ne debyéé ámbáá ábel nén nyédúbe chõm éche nlanğéé nyé. Boŋ pen áde nikanlé'áá nyé nkalan ní Dyöb, mekan nime nhóbé'áá mélúmté'áá bán ngine e Edæðdãŋ é Dyöb edé áwëd-te. ⁵ Meéhe de'aá meé nyédúbe nkalan ní Dyöb áyãle mod ábënlédé debyéé ámbáá ákale nyé mós. Boŋ nhædáá meé nyédúbe mímé nkalan ngáne Dyöb dën ábënlédé eche ngine ábel nyédúbe.

Debyéé áde áhút ne Dyöb

⁶ Kénē-ε ámpē, nzé sèdè ne bad ábe bémáá awúu áte á adúbe-tē, sèbelé sèbenlád debyéé nzé sèkanle bó póle. Adé debyéé pen déebãgkē debyéé áde mod a nkõnsé ábenladté. Déesaá'-aá debyéé áde ké benkamlenε bé nkõnsé bé' chii bēbenladté. Abē benkamlenε bédii bad ábe nímad nkamlen mébēē á esõj é pondé. ⁷ Debyéé áde sēbenladté ádíi debyéé áde Dyöb ábágé sé. Sékale ntii ní kun nime Dyöb ábënlédé áde debyéé ábel. Ngen e'sõ Dyöb dënkënlúmedté modmod nímén ntii áte. Mmën ntii nime Dyöb áttíde ahóbé aá syánē ámpē dëbē asē e éche ehúmé á pondé eché ehúé'. Dyöb déntii aá mósbelé syánē nê se áde éēhãgēē nkõnsé. ⁸ Nkamlenε a nkõnsé ké nhóg enkensõjténné ádén debyéé á Dyöb. Áyãle nzé bēnsõjtēn chõm eche Dyöb ábéláá, né bēnkënwúú'é Sãngwéé a edúbé abome áde bēmboméé mós á awõg. ⁹ Boŋ kénē-ε ámpē, éténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Mam nime Dyöb ábõnséné ábele ábē bad ábe bédáá mós, médíi mam nime modmod éényínēē mbéd, níme modmod ééwõgēē mbéd, nime modmod éékãmtēnēē'-aá áwe nlém-té mbéd."

¹⁰ Mmën mekan mós Dyöb álúmté syánē. Echē edæðdãŋ chõõ ánlõmmē álúmed syánē nímén mekan. Edæðdãŋ éñõne mekan méesyãl áte, ébíi-ε mekan méesyãl, káãŋne mekan mé Dyöb nime mod éeheléé-se awãmsén asõjtēn. ¹¹ Modmod ebyéé'é mewëmtēn mé mod ampéé. Edæðdãŋ éche edé

* 2:1 Mam tãngene Dyöb; donje á kálag dé'sõ áwõó: mam tãngene mekan mé e'koğnéd mé Dyöb.

nêṅgáne gól, sílva ne meláá mé etógnén ákēen nímé nsón á'sō. Bembālede bēmpēe-ε bebēnlad bwēm bé nsón bēmpēe ábe é'bidé áyāl e mel, ne ábe é'dé byaá, ákēen nsón á'sō níme bésáádé. ¹³ Póndé épē echē moosyāál ányínné nyaa e nsón echē mod tée ápédé abel. Ayāle á epun éche Yesue ápéé ábidéd mam mésyāál áwed. Ede nêṅgáne mod awē ahédé bwēm á dū, boṅ muu nībēl anyín éche éhele-se éhyán ne eche éehelé-se éhyán. ¹⁴ Nzé nsón níme mbālede ábélé ámín e nsón níme bémáá asáa méehyáa, né ákud nsábe. ¹⁵ Boṅ nzé nsón níme mbālede ábélé ámín e nsón níme bémáá asáa rhyáa, ane mbālede éekudtē chómchóm, boṅ kénē, mwēn ádíi abé mod nhóg ne Krístā. Boṅ pen ábē nêṅgáne mod awē abídné mehélé á ndáb-te echē ehýaá. Ádíi abé á alongé boṅ chóm ésyāál éche áwóó émad ahyán.

¹⁶ Ndúbpé meé nyēbíi bán nyēdíi abón áde Dyōb ádyēé'é áte. Edāádāṅ é Dyōb édé áfinté echēn. ¹⁷ Kénzēé awē abēbte abón á Dyōb, Dyōb débēbēd ane mod, áyāle nēn wēé Dyōb ádyēé'é ádíi hóm áde áde ngāṅgú. Nyēbēn-naá nyéde áde hóm áde áde ngāṅgú.

¹⁸ Modmod eédógē yāl. Kénzēé awē awémtné áfinté echēn aá mōwōō debýéé á nkōṅsé-te wēn, átimed yāl eyókél é mod ábel boṅ ákoṅ debýéé awōṅ. ¹⁹ Nlāṅge nyé nēn áyāle, dyam áde bad bé nkōṅsé bényíneé bán áde debýéé dōo Dyōb ányíneé nēe eyókél é akan. Debíi bán nēn áde mbāle áyāle éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán, “Bad bēwēmtan bán bēwóó debýéé boṅ Dyōb ábenlad ádab debýéé dēn ákób ádab akwáb.” ²⁰ Eténlédé ámpē nēn bán, “Sāṅgwéé abíi aá bad ábe bēwēmtan bán bēwóó debýéé ádab debýéé déesaa dyamdyam.” ²¹ Né-óó, modmod eékūmnē baányoṅ ekáá á tál, áyāle nyēé Dyōb ábágé bwēm é'syāál. ²² Dyōb álómé me, Apolose ne Petro áwōṅgen nyé. Bwēm é'syāál ábe Dyōb áhágé á nkōṅsé, abagé nyé bō ábenled. Ké nyēbē á alongé ké'ε nyéwé, Dyōb ábélé nē á mboṅ nímēn. Mekan-ne níme mébenlad ne nyé bōob ne níme mébenléd ne nyé á pónde eche ehúe' á'sō, médii á mboṅ nímēn. Abēn bad bésyāal ne abēn bwēm é'syāal Dyōb ábágé nyé bō. ²³ Nyēdíi bad ábe Krístā, Krístā mó-ε abé ane awē Dyōb áwóó.

4

Paale aá Dyōb ápwéde bō ábele Krístā

¹ Nyétéd sé nêṅgáne bad ábe bebēnle Krístā, ábe Dyōb ábélé aá belāṅge bad mekan mé e'koṅnéd. ² Chóm éche éhēdnad bán éché ndín é bembālede bēbel édíi ábel nsón bwām níme echab sán ábágé bō aá bēbel. ³ Boṅ me mewóó'é póndé ábel ne kéchéé éche nyé ké'ε mod ampée áwóó áhób tāṅgene nsón níme Dyōb ábágé me áa nībēl. Ké mmēn meehóbéé tāṅgene nsón níme nībēlé, ké nībóó ké'ε méehoo'é. ⁴ Meenyíneé awusé ké ahóg áyāl e nsón níme nībēlé boṅ nē déélūmtēē nēn bán chóm ésyāál éche nībēléé étāṅgené. Sāṅgwéé mwēmpen mó abíi nsón níme nībēléé, ké nítāṅgené ké'ε méétāṅgené. ⁵ Né-óó, nyéehóbé bán mod abelé nsón nī bwām ké'ε abelé nsón mé mbēb áde pónde éepēdēé ábel nē. Ene pónde épē áde Sāṅgú Yesu Krístā ápéé. Ade ápéé, ábidéd bwēm ábe é'bédé á ehíntēn-tē á e'nyínen bé ekíde abidéd-te bad mewēmtēn áwed níme modmod énkēmbíi'é. Ene pónde dō'-aá Dyōb dékēnné mod tée ngáne ápédé nsón abel.

⁶ A-baányanṅ bé Krísto, nhóbe' nímēn mésyāál áyāl echēm ne Apolose áwōṅgen nyé ásoṅten. Ntède sé bad bēbe nêṅgáne elāṅsēn ábel nyéyáge e'yale ábe bēhóbéé nēn bán “Mod ábele dāsō mekan níme méténlédé.” Modmod ekumné mod nhóg ekáá á tál se ányiné aníníi nkōṅtéd. ⁷ Dyōb áhágé mod nhóg etógnén tómaa aníníi-ye? Cheé mod ádíi éche Dyōb débēléé boṅ abé?

Cheé-ɔ mod ákuménné ekáá á tâl, áde édíí bán kéchéé éche mod ádíí Dyöb dóó ábélé mó?

⁸ Bɔɔb nén nyélúmte byánán nyéwóó chõm ésyāā́l éche nyétógnéné. Nyélúmte byánán nyésudé nhõn. Nyétédte sé bembáledé, nyé bèn nyéwémntan bán nyédíí kãj. Mendãñ nén meé nyékon kãñ abé ábel bonj sémpé sékamlan ne nyé. ⁹ Nwémntan nén meé Dyöb ábélé aá sé bembapεε bé nlomag sébê nêñgãne bad ábe béesé etógnén áfinté e bad. Sédíí nêñgãne bad ábe bétómté mbakú bán béwê. Nhóbe nén áyāle bad bésyāā́l bënëne sé ányín chõm éche ébenlad ne sé. Saá-kaá bad bēnpɛn bonj káñ ne ángel éñone sé. ¹⁰ Bad bényíne sé néε e'yókél é' bad áyāle sébēnlé Křístā. Bonj nyépen nyéwémntan bán nyéwóó debyéé áyāle nyédíí nhóg ne Křístā. Bad bēwémntan bán séewóó' é ngine ábel dyamdyam bonj nyéwémntan bán nyéwóó ngine eché ehúú ne Dyöb. Bad béebagéé sé edúbé bonj bébage nyé edúbé. ¹¹ Káñne ne bɔɔb, séewóó' é chõm éche sédyágkē ne éche sémwágkē. Séewóó' é mbóté éche ékwógé sé ahé. Séyógkē mbéte akud á mekáá mé bad. Séewóó' é wéε sédyεε' é. ¹² Sébele ntú ní ngine ábel bonj sékud chõm éche séwõñganné éched yāl. Nzé bad bésyāā́' sé sélānge bó bán mekan mbéβen bó bwām. Nzé bad bébele sékude metake, séwesān. ¹³ Nzé bad béhóbe sé mekan mé mbéβ áyāl, séhóbe bó mekan mé bwām áyāl. Ké bɔɔb bad bédíí bényíne sé mbinde áwab díd-te. Séesaá dyam dé abelen áwāb.

¹⁴ Ntele nén saké áwóged nyé e'sõn bonj ntenle nyé áléb nyé tãñgene mekan níme nyétãñgéné abíi. Ayāle nyédíí nêñgãne ábēm bãñ ábe nídáá. ¹⁵ Kénéε édíí bán nyéwóó bemeléede bé Křísto híin, mod nhóg mwēmpɛn mó adé nêñgãne saá awēn. Apɛen áde nípiínédé nyé nkalanj ní bwām ábélé ndíi nêñgãne saá awen a Křístā. ¹⁶ Né-óó, ncháa nyé nén meé nyébele mekan níme mémpé níbeleé. ¹⁷ Nén dóó akáá bonj nílõmé Timotie áwēn. Adíi nêñgãne awem mwāñ á ðín á Sãñgú. Ndáá mó, ayógkē-ε mekan abel ngāne éhēdnadté. Nzé nyéde ákamtén nyé nyaa e alongé eche níwóó nêñgãne mod a Křísto. Ene nyaa e alongé edé nchoo ne chõm éche ní'yágtéε mwembé ké níhéé níme níkagké áte áyáged. ¹⁸ Nyé donge á bad nyédé kúmbe, nyéwémntan bán méepāá áwēn. ¹⁹ Bonj nzé Sãñgwéé akwēnténé, nkwogé apε áwēn. Ene pónde'-aá méhēdté áte ábíi chõm éche ábē bad ábe bédé kúmbe békoo' é abel. Mébíí ké békõjté ngine awõñ eché ehúú ne Dyöb ké'ε nsāl ngēn móó bébeleé áte. ²⁰ Nkamlan ní Dyöb méesaá chõm éche édé á nhóbtéd, bonj nídíi ngine eché elúmte' á mbeltéd. ²¹ Ahéé abõñnéde nyé, nyédéá bán nzé mpedé áwēn níkõgsan nyé áyāl e kúmbe eche nyédíí ké'ε nyédéá bán nzé mpedé nílumed nyé nílem mé edānge, níchedne nyé yāl?

5

Paale ahóbe tãñgene akab dé mesón á mwembé ní Kōrinto

¹ Nwógé nén bán mod nhóg áfinté echēn akábe asón, nyaa e asón eché ké bad ábe béebíi Dyöb béeheléé se békāb. Chõm éche níhóbeε édíí nén meé, mod nhóg áfinté echēn akábe asón ne saá mwaád. ² Chán-nõ nyéhele nyébé kúmbe áde édíí bán ane mod níme mbéβ nítãñgéné nyé dāsõ ndutul awóged. Mó awé abele enén ndín e dyam, nyétãñgéné néε nyénáné mó áfinté echēn. ³ Nhóbe meé nyébel nē áyāle kénéε méesaá ne nyé, nkamtan nyé pónde téé. Nhóbe byánán ndé ne nyé nén meé mmaa mbakú atómed, ⁴ ne kunze eche Sãñgú Yesu Křístā ábágé me, nhóbe nén meé nyékõgsen ane mod awé ábélé níme mbéβ. Nzé nyéládné, ébē byánán ndé ne nyé, awed Sãñgú Yesu Křístā ábe

nyé ngíne ábel kéchéé éche nyéwémténé abel. ⁵ Nhéde mée nyébe ane mod á mekáá níme Satané ábel bonj Satané ábébed éché ekob é yál. Kénéé édífí bán Satané ábébed éché ekob é yál, Yesue ásoŋ éché edáádəŋ á epun éche ápeé ákáad.

⁶ Nyéetəŋgenéé kúmbe abé. Nyébíi nén bán mbumé ní ngun rísonle' nzé behédé mwá esulten áwəd-te, melemlen nê dóo ane mod awé abelé níme mbéb áhəle ábel bad bémpəe bébel mbéb. ⁷ Nyéhúd esulten é nchun ésyāā, ábel bonj nyébē nēŋgáne mbumé mékōōlē níme méewóo esulten, né-'áá nyékóó abé. Nyédé nén áyāle Krístəə anwé á nló nímed. Mó ambé nēé Mwān-a-Ndyəŋ ní mbód awé bémbéé nēé mende mé ngande e Nnyíme-ámin, áyā e mbéb ní bad. ⁸ Né-óó, nyéwóg menyíŋge ne ene ngande, esulten é nchun éebāg ámpə. Abé ádəd ábē pónđé ésyāā nēŋgáne abé á bad bé Dyöb, deébéle e'bébtéd é' mekan, deebébé-'e nlem á abum. Bonj pen déwōŋ abé dékōōlē, déhíde Krístəə ne nlem nhóg, dékale-'e mbále.

⁹ Kálag eché mēntelée nyé menláá nyé mée nyéehōŋné' bad ábe békábe mesón. ¹⁰ Saké bad ábe béedúbpe Dyöb bōó níhóbaá, kénéé édífí bán bó donje á bad békábe mesón, bédé ngoód, bédé bechíb, donje ábenlé-'e myöb mé metóm. Weéhēlē-se ebāŋ échén ndín é bad á yál káŋŋ né ehídté á nkōŋsé. ¹¹ Bonj bad ábe mēntelée nyé mée nyéehōŋné bédíi bad ábe béchágé yál bán bédíi bad bé Krísto bonj békábe mesón, bēbé ngoód, bébagé myöb mé metóm edúbé, béhábé bad mekan mé mbéb á yál, bémwag míim bwámwam mékóbē bó, bēbé-'e bad ábe béchíbe'. Nyéedyág ké ndyéed ne échén ndín é bad. ¹² Meewóó' é kunze ké póg áhób mée békógŋen bad ábe béesé bad bé Dyöb. Bad ábe bédé á mwembé-te bōó nyétəŋgéné akógŋen. ¹³ Dyöb dóo dékáad bad ábe béesé á mwembé-te. Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Nyéhúd mod awé abele mbéb áfínté echén."

6

Mod eesómne mwānyaj

wéé bad ábe béedúbpe Krístəə

¹ Nzé nyé mod ké ahéé awánléné mwānyaj a Krísto dyam, éékāg wéé mod awé eedúbpe Krístəə áá ákáad bó. Bonj pen áke wéé bad bé Dyöb ábel bétimed bó ásé. ² Nyébíi nén bán bad bé Dyöb bōó békāad bad bé nkōŋsé. Né-óó, ngáne édífí bán nyéékāad bad bé nkōŋsé, nyétəŋgéné nēé nyékáadté mpíntéd mé mekan. ³ Nyébíi bán syānē-éé dékáad ángel. Nēé édífí-'áá nē, chán-nō déehelée baá mam ábe bétage mbóó áfínté echen mbwe-téé amad? ⁴ Né-óó, nzé éché ndín é mam épédé áfínté echén, nyéētím chó nēé atéd, nyékēēn wéé bad ábe mwembé méétédēē nēé dyam bán bóbó bémade nyé chó-ye? ⁵ E'són ne nyé. Nédé modmod eesáá áfínté echén awé awóó debyéé ákóm nsaj áfínté e mod bó mwānyaj ábe bēwánléné-ye? ⁶ Bonj mod atime mwānyaj akēen á kóte, bad ábe béedúbpe Dyöb békáadté-'e búmā.

⁷ Asómən áde nyésómnéé nhóg ne aníníí á kóte álúmte bán nyékwédé ne akwe dēn. Edé mbonj mwānyaj ápanen wə tómaa wə ákēen mó á kóte. ⁸ Bonj nyétime nyépanne, nyédoge-'e nhóg ne aníníí, nyébele nē káŋŋne wéé baányonj bé Krísto. ⁹ Nyébíi nén bán bad ábe bébele e'bébtéd é' mekan béebáá á nkamlən ní Dyöb. Modmod eédógé nyé. Bad ábe békábe mesón, bad ábe bébenle myöb mé metóm, bad ábe békábe mesón á ndáb e e'wóngé, baachóm ábe bənaŋnad baáb baachóm bémpəe, ábén bad bésyāā bó modmod béebáá á nkamlən ní Dyöb. ¹⁰ Bad ábe béchíbe', bad ábe bédé ngoód, bad ábe bébagé yál á amwé á míim, bad ábe béhóbe bad mekan mé mbéb á yál ne bad ábe bédumne bad bwēm bó modmod béebáá á nkamlən ní Dyöb.

¹¹ Nyé donje á bad nyébeláá échén ndín é mekan. Boŋ á dīn áde Sǎngú Yesu Krístǎa ne á Edǎádǎŋ éche áded Dyǒb, béhúdé nyé nímén mbéb á yǎl, nyédé bad ábe bésáá, Dyǒb ábánné nyé néé bad ábe bésáá, nyékǒbnédé-é á s'ó é' Dyǒb.

Nyébenlad échen yǎl ábe Dyǒb edúbe

¹² Nyé mod nhóg ahele ahób aá, “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídás abel.” Nê áde mbále. Boŋ pen saké chǒm ésyǎal éche mod ábeleé éwǒŋgan. Mod ahele ahób aá “Nwóó kunze ábel kéchéé éche rídás abel.” Boŋ chǒm ké éhéé éetǎŋgeneé néé étetedé me ntǎŋ. ¹³ Mod ampée ahele ahób aá “Bébélé ndyééd áyǎle abum, bébél-le abum áyǎle ndyééd.” Nê áde mbále. Boŋ Dyǒb débél ábé bwém bépé á asóg. Dyǒb déebeleé alonggé á moonoyŋ aá bébenle mbinde é mekan boŋ abelé dó aá bébenle Sǎngwéé, Sǎngwéé mós-’aá atǒgne yǎl e moonoyŋ. ¹⁴ Dyǒb dempuúd Sǎngwéé, nê dós-’aá ábenlédté eche ngine ápuud syáné. ¹⁵ Nyéebii’ é nén bán échen yǎl chǒo édé pág éche ébélé yǎl eche Yesueye? Né-óó, nhele ntéd pág é yǎl éche Krístǎa boŋ nke rílatén ne yǎl e akwalee-ye? Eetǎŋgeneé abé nê mbéd! ¹⁶ Ké’ é nyéebii’ é bán mod awé atédé eche yǎl boŋ álatén yǎl e akwalee abelé búmǒ bétímé yǎl póg-é? Eténlédé á kálag e Dyǒb nén bán, “Éché yǎl ébe étim yǎl póg.” ¹⁷ Boŋ mod awé mós-’ é adé nhóg ne Sǎngwéé abele átim mod nhóg ne mós á edǎádǎŋ. ¹⁸ Nyéewóó’ é dyam dé abel ne mbinde é mekan. Mbéb ké níhéé mémpée níme mod ábeleé méenanéé eche yǎl. Mod awé akábé asón abelé mbéb tǎŋgene eche yǎl. ¹⁹ Nyéebii’ é bán échen yǎl édií abón áde Edǎádǎŋ éche Esáá édyee’ é áte-ye? Dyǒb dǒo ábágé nyé échen yǎl. Saké nyé nyéwóó chǒ, Dyǒb dǒo áwóó nyé. ²⁰ Dyǒb ácháné nyé ne nkun níme ríchábé ámin. Né-óó, nyébenled échen yǎl ábe Dyǒb edúbe.

7

Paale alébe bad tǎŋgene e’wǒŋgé

¹ Bǒob-pǒo, mǎlǎá nyé tǎŋgene mekan níme nyétélé á kálag eché nyéténlé me. Ebóó bán mod eewóó’ mmwaád.* ² Boŋ ngáne édií bán akáb dé mesón ábuú áte bwám bwam, ébóó bán mwenchóm tée áwǒŋ awé mmwaád, mmwaád tée-’ é awǒŋ awe nchóm. ³ Mwenchóm tée atǎŋgéné ábelé’ mekan níme mwenchóm atǎŋgéné mwaád abele, mmwaád tée-’ é atǎŋgéné ábelé mekan níme mmwaád atǎŋgéné nchóm abele. ⁴ Mmwaád mwén eékamlánné eche yǎl, nchóm mós akamlan mós, melelem nê dǒo mwenchóm eékamlánné eche yǎl, mwaád mós akamlan mós. ⁵ Nyé ábe nyéwǒŋné, mod ké nhóg eebǎŋné waáb e’ noŋ é’sé, éetóméé né nyé bèn nyéchémtné bán nyébel nê á esón é pǒndé, ábel boŋ nyéwǒŋ pǒndé e bwám ákáne. Boŋ pen ámbíd e nê nyétǎŋgéné abé ámpé ngáne nyénsébeé abé, ábel boŋ Satane eépiínád nyé mekágsen ákáb asón. ⁶ Meehóbéé nén meé nnyágte nyé ábel nê, boŋ nhóbe meé nê dǒo ébóó bán nyébel. ⁷ Mendǎŋ pen meé bad bésyǎal bébê áde béewǒŋné néé me. Boŋ mod tée awóó nde eche Dyǒb ábágé mós. Abelé donje á bad aá béwǒŋ mewémten áwǒŋ mmwaád ké’ é nchóm, ábél-le ábinií aá béewóó’.

⁸ Bǒob-pǒo nlǎŋge nyé bad ábe béewóó bebaád ké’ é bechóm ne ábe bédé bekúd meé, ébóó bán nyéewóó bebaád ké’ é bechóm ngáne me-’ é méewóó’ é. ⁹ Boŋ pen, nzé nyéehel yǎl akób, mod-tée awǒŋ mmwaád ké’ é nchóm. Nhóbe nén áyǎle édé mboŋ mod áwǒŋ mmwaád ké’ é mmwaád áwǒŋ nchóm, tómaa áwǒŋ esíí é ngine áte weé né mǒsonwǒŋ áde wéewóó’ é.

* **7:1** Eewóó’ mmwaád, donje á kálag áwóó: eénaŋnáád mmwaád.

¹⁰ Βααβ-παό, ne bad ábe béwóó bebaád ké'ε bechóm, saké με nhóbe' pen, Sánjú Yesue mó ahóbe'. Ahóbe nén aá mmwaád eetânḡeneé nchóm atede. ¹¹ Boḡ nzé edé bán atédte nchóm, atânḡéné adyεε ésebán awóó' nchóm ampéε, ké'ε bó nchóm bétim ásē. Mwεnchóm-me eetânḡeneé née ánáné mmwaád á e'wóngé.

¹² Βααβ-παό, ne nyé bad ábe nyélyagé ásē, με-εé nhóbe' saké Sánjú Yesue. Nhóbe nén μεé, mod awé adúbpé awé awóó mmwaád awé eedúbpe boḡ ákwentén aá búmō bédyεε, ane mod eénānē' ene ndín e mmwaád á e'wóngé. ¹³ Nzé mmwaád, awé mó-ε adúbpé awóó mod awé eedúbpe awé akwenténé mó awóḡ, ane mmwaád eetânḡeneé ane mod atede. ¹⁴ Nhóbe nē áyāle nzé mod awé eedúbpe awóó mmwaád awé adúbpé, ákobnéd á'sō é' Dyób, abé áde adíí mod nhóg ne mmwaád awé adúbpé. Melemlem, nzé mmwaád awé eedúbpe awóó mod awé adúbpé, ane mmwaád ákobnéd á'sō é' Dyób abé áde adíí nhóg ne mod awé adúbpé. Nzé énkémbé nē, né bán ábe ábén bad béchyáá' é béekobnadté á'sō é' Dyób. Boḡ edé nén bán békobnad á'sō é' Dyób. ¹⁵ Boḡ pen nzé mod awé adúbpé awóó mod awé eedúbpe, boḡ awé eedúbpe ahóbe' aá e'wóngé é'maa nyétdē, é'maa. Nzé nē ábénléde, mod awé adúbpé awóó kunze ádyεε nē ésebán bényágte mó ádyεε á ndáb e e'wóngé. Dyób áhede aá syáné débē nsaj ne nhóg ne aníníí. ¹⁶ Wε, mmwaád awé adúbpé Yesue, kapḡ ehele ésoḡ alongé áde awoḡ nchóm awé eedúbpe. Melemlem ne we mwεnchóm awé edúbpé, kapḡ ehele ésoḡ alongé áde awoḡ mmwaád awé eedúbpe.

Paale aá bad bébê ngáne Dyób dēmpwēdté b́

¹⁷ Boḡ pen Sánjú Yesue amaá atíi ngáne alongé áde syáné mod té átânḡéné abé. Né-óó, syáné mod téé ábē nyaa eché ámbēé áde Dyób dēmpwēdté syáné aá débē ábē bad. Adén dyam dōó nlanḡéε mwembé té. ¹⁸ Nzé edé mod awé bēmmadté ayag boḡ ámbíd e pónde Dyób ápwēd wε, weétimē e'chemléd ahúd ábe é'lúmtē nén bán bēn'yág wε. Melemlem, nzé edé mod awé bēnkēn'yagké boḡ Dyób ápwēd wε, weémwāg-εe béyag wε. ¹⁹ Ké béyagé mod ké'ε béeyagéé mó, né déesaá etógnén. Chóm éche edé etógnén edíi áhíd mbéndé é Dyób. ²⁰ Mod téé ábē nyaa eché ámbēé áde Dyób dēmpwēdté mó. ²¹ Nzé wembé ntāḡ á pónde eché Dyób dēmpwēdté wε, nén déetagte wε. Boḡ nzé echoḡ sāj ahóbe' aá wéebáá ntāḡ ámpē, ékōb áned. ²² Mod awé ambé ntāḡ Dyób ádēhób aá mópwede mó adíi née kunze áyāle Sánjú Yesue ahúde mó á mehan. Melemlem ne mod awé énkémbé ntāḡ Dyób adēhób aá mópwede mó. Apwēd áde Dyób ápwédé mó ábélé adíi ntāḡ awé Kristāa. ²³ Dyób ácháne nyé ne nkun níme níchábé ámin. Né-óó, nyéewóglán bad ábe bēlanḡe nyé mekan níme nyétânḡéné abel. ²⁴ A-baányan, nhede μεé mod téé áwóḡ alongé áde ánwóngē áde Dyób ápwédé mó.

Paale ahóbe' tângene bekúd

ne bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm

²⁵ Βααβ-παό, tângene bad ábe béewóó bebaád ké'ε bechóm, Sánjú Yesue eelânḡéε με chóm éche nítânḡéné nyé aláa tângene adén atón. Boḡ ké nē, awóḡnen áde Sánḡwéé áwóḡnéne με ábē mod awé bad bésúme nílem áyāl, mēlāá nyé dyam áde níbíí μεé átânḡéné. ²⁶ Nnyiné nén μεé ngáne ndutul edíi enén pónde, ébóó bán mod adyεε ésebán awóó' mmwaád ké'ε nchóm. ²⁷ Nzé mod amaá mmwaád awóḡ, eétdté mó. Nzé mod eewóo mmwaád, eéhdē mmwaád awé áwóó'ε. ²⁸ Boḡ nzé mod awóó mmwaád, eébeleé mbéb. Nzé mmwaád-te awóó nchóm eébeleé mbéb. Ké nē-ε bad ábe béwóó bebaád ne

bebaád ábe béwóó bechóm békudé metake hiin á alongé ádá. Nzóm eché ekáá bonj ríhóbē nē edii, nhede meé béekudé nímén metake.

²⁹ A-baányan, chóm éche níwémtné nýe aláa edii nén, pónde eché déwóó á nkòjsé edé esón. Né-óó, bootya bōob mod awé awóó mmwaád ábii nén áá mmwaád éesaá chóm éche étómténé etógnén abé áwé alongé. ³⁰ Melemlen ne bad ábe bésudne', béétédé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Abe bō-ε bédé menyinge, béétédé nē nēe dyam áde átómténé etógnén abé. Bad ábe béchane bwēm béétédé bán bwēm ábe béchaneé bōó étómténé etógnén abé á alongé ádá. ³¹ Bad ábe behíde mekan mé nkòjsé ámbíd, béebanné nlem á yál e nímé mekan. Ayāle mekan mésyāal nime débeleé á nkòjsé-te chii, mépē á asóg. ³² Nhede meé dyamdyam déetagte nýe nlem á abum. Mod awé eewóó mmwaád, Sǎngwéé móó ákamtanné pónde ésyāal, ngáne ábenlé-ε bonj awóged Sǎngwéé menyinge. ³³ Bonj mod awé awóó mmwaád mekan mé nkòjsé mwèn ne mwèn móó ákamtanné pónde ésyāal. Pónde téé akamtan ngáne átǎngéné mwaád menyinge awóged. ³⁴ Né-óó, akamtan mekan mébe akamten ahóg. Mmwaád-te awé eewóó nchóm, ké'ε mwán a mwaád awé eebíi mwenchóm, Sǎngwéé móó ákamtanné ne ngáne ábeléé mó. Mekan mésyāal nime ábeleé nime nlem nisyāal nábág áhed ábel ásarj á'só é' Dyób. Bonj mmwaád awé awóó nchóm mekan mé nkòjsé mwèn ne mwèn móó ákamtanné. Pónde téé akamtan ngáne átǎngéné nchóm menyinge awóged. ³⁵ Nhóbe nímén mekan mésyāal ábel bonj méwónge nýe. Meehóbéé meé nyétǎngéné mó ahíd. Bonj nhede meé níwónge nýe áhíd chóm éche étǎngéné ábel bonj nyébenle Sǎngwéé ne nlem nhóg.

³⁶ Nzé mod anyiné áá móóhenlé yál akób ásin kááj mōwōn mmwaád awé áhóbé áá mówōó, ákag á'só áwōn mó ngáne nímé mewēmten melǎngé mó. Nē déesaá mbéb. ³⁷ Bonj nzé mod amaá atii áwe nlem-tē, áde béenyǎgteé mó bonj akóbé yál, amadé-ε á nlem-tē áá mówóngé ane mmwaád awé áhóbé áá mówōn, né abelé dyam áde áde bwám. ³⁸ Né-óó, nzé mod awóó mmwaád né abelé dyam á bwám. Mod awé mó-ε akóbé yál bonj eewóó mmwaád abelé dyam áde ábóó bwámbwam.

³⁹ Mmwaád awé awóó nchóm átǎngéné abé ne nchóm á alongé áde ásyāal. Bonj pen nzé nchóm awédé, awóó kunze áwōn mod awé ádáá. Ane mod pen átǎngéné abé mod awé adúbpé Sǎngwéé. ⁴⁰ Bonj ne me, nnyíne meé mmwaád awé nchóm awédé, ábē menyinge nzé adyεé nē áde éewóó'ε nchóm ampée. Mbíi nén meé Edáádǎnj é Dyób chōó élyǎgte me áhób nímén mekan.

8

Paale ahóbe tǎngene medyé nime bébageé e'diidinge

¹ Bōob-póó, nhóbe tǎngene medyé nime bad bébageé e'diidinge nēe mende. Edé mbále ngáne éhóbnédé nén bán "Syānē moosyāal debíi dyam." Ene ndín e e'bii bé akan ebele mod abág kúmbe. Bonj edange éwéde syānē áte. ² Nzé mod awēmtan áá móbii dyam, ane mod eebíi'ε dyam ngáne átǎngéné ábii. ³ Bonj nzé mod adáá Dyób, Dyób ábelé ábii mó.

⁴ Bōob-póó, ríhób tǎngene adyé dé medyé nime bébageé ediidinge nēe mende. Debíi nén bán e'diidinge, nédē myób nime bébenlé mekáá, méesaá dyamdyam. Dyób ahóg dēmpen dōó áde. ⁵ Bad behóbe bán myób mémpēe nime béchagéé bán myób méde á nkonj ní mín ké'ε á nkonj rísé. Edé-ε mbále bán myób nime bad bēn bébenlé mekáá ne besǎngwéé bé nkòjsé hiin bédé.

⁶ Bonj kénē debíi bán Dyób ahóg dōó áde. Mó adé Titée awé ahagé chóm ésyāal,

mó akáá-'e boŋ debé á alonggé. Sángrwéé nhóg mwěmpen-naa adé. Mó adé Yesu Krístaa. Mbwiined ne mó dǎo béchágé chǎm ésyāal. Mbwiined ne mó dǎo-'aa dédíí á nkǒŋsé. ⁷ Boŋ saké moosyaál abíí mǎmǎn mekan. Donje á bad pen béménténé abé e'diidinge edúbé abe nyaa eche kǎŋŋ ne chii nzé bédyág medyé, bédii bėwėmtan bán bėbage nímé myǒb edúbé. Nlém mēewúú'é bǎ á abum, né-ǎǎ bėwėmtan bán nímé medyé mēbele bėesaá'é á'sǎ é' Dyǒb. ⁸ Ndyééd éēhēlēē-se ēbēl bad bésán á'sǎ é' Dyǒb. Deēhēlēē-se debé bad bé mbéb nzé dedyédé chǎ k'é'ε debé bad bé bwām áde déedyédéé chǎ. ⁹ Nyétéd pǒndé pen ngáne nyébenladté kunze eché ebágnédé nyé bad bé Krísto. Nyébenlad chǎ nyaa eche nyébenlé se áben baányan bé Krísto ábe nímab nlém mēewúú'é á abum bėhún á mbėb-te. ¹⁰ Nzé mod awé nlém mēewúú'é á abum anyíné nyé ábe nyéhóbé bán nyébíí akan nyédyág medyé á abón áde nímé myǒb, nyéebíí'é bán nén déted mó nlém á abum ádyé medyé nímé bėbágé abé e'diidinge néé mende-ye? ¹¹ Né-ǎǎ, wε awé echágé yǎl wεé mod awé abíí akan, ehede wεé mwányon awé Krístaa áwédé áwe nlǎ áwé áyāle ábǒŋ e'bíí bé akan-ε? ¹² Nzé ebelé mbėb wεé mwányon, né Krístaa mó ebelé mbėb áyāle ebelé mwányon á Krísto ebébtéd, ebébté-'é mó nlém á abum. ¹³ Né-ǎǎ, nzé ndyééd eche ndyágkē ebele mwǎnned á Krísto ahúne' á mbėb-te, né méedyáá ene ndyééd ámpē mbėd, ábel boŋ, éēbēlē se mwǎnned ahún á mbėb-te.

9

Kunze e bembapeε bé nlomag ne nsǒn nímé bétǎŋgéné abel

¹ Me, Paale ndíí mod awé awóó kunze nēŋgáne bad bėmpēe ábe bėdúbpé. Ndíí mbapeε á nlomag. Nnyíné Yesue, Sángrwéé awéd. Nyéé nyédé nēŋgáne mbakú áyāl e nsǒn nímé Sángrwéé ábelé mbwiined ne me. ² Ké bad bėmpēe bėenyíné me nēŋgáne mbapeε á nlomag, nyépen nyėkobé me nén bán ndíí mbapeε á nlomag. Abé áde nyédíí ne Sángrwéé nyé bėn nyédé néé e'chem ábe é'lumte bán ndíí mbapeε á nlomag.

³ Mekan nímé nibelé nlanğē bad ábe bėhǒbe me mam áyāl médíí nén: ⁴ Séewóó'é kunze bad ábe se ndyééd ne mmítéd áyāl e nsǒn nímé sébeléé-ye? ⁵ Séewóó'é kunze átéd mmwaád awé adúbpé Krístaa áhoon sé áke meke melemlen ngáne ábíníí bembapeε bé nlomag bėbeléé-ye? Saá nē dǎo Sángrwéé baányan ne Petro bėbeléé-ye? ⁶ Sé Banabase bėnpen-éé sėtǎŋgéné nsǒn ábel átǎgen echéd yǎl-le? ⁷ Sánze ehéé ēbelé nsǒn boŋ mwēn átǎgné eche yǎl? Nzé-módé áwǒŋ nzag e besabé boŋ eedyág ké epum é sabé ehǒg? Nzé-módé adé awé abǒŋge nyag ésebán amine' chǎ mbéii ákud mílǐg?

⁸ Saké á nsǒŋten ní moonyon dēmpen ríhóbéé nímǎn mam, mbéndé e Mose chǒmpē ehóbé melemlen. ⁹ Ehóbé nén aa, "Weetádé nyag nsal eche esálte ngun." Bǎǎb-pǎǎ, nén álumte nén bán Dyǒb átédé nyag etǒgnén-ε? ¹⁰ Saá syánē bėn-éé ákǒŋtéé ahǒb-ε? Syánē bėn-éé dekáǎ boŋ átélé nē. Mod awé akwεle nzag ábele aa mǎǎkúđ mbote, mod awé mó-'ε asálte ngun ábele nsǒn aa mǎǎkúđ ngun. ¹¹ Sé bembapeε bé nlomag séwéné mekan mé e'dáádǎŋ áfínté echēn. Edé mbėb nzé sēhédné nyé mekan mé nkǒŋsé-ye? ¹² Nzé bad bėmpēe bėwóó kunze áhēden nyé bwēm, né séwóó'é kunze áhēden nyé bwēm tǎmaa bǎ-ye?

Boŋ séēbenledéé enén kunze. Sékwěnténé metake mésyāal, ábel boŋ nén déékǎǎ' akal dé nkalan ní bwām nímé sékaléé tǎŋgene Krístaa. ¹³ Nyébíí bwām bán bad ábe bėbele nsǒn á Ndáb-e-Dyǒb, áhed dǎo bǎ-'ε bėkudéé echab

ndyééd. Melemlem nê dóo bad ábe bébele nsón ábe mende á menyán mé mende, áhed dóo bébelé békud akab dé mende. ¹⁴ Melemlem nê dóo Sǎngwéé áhóbé aá bad ábe békale nkalanj ní bwám békud ntogén wéé bad ábe békaleé níme nkalanj.

¹⁵ Kénéé édífí nê, meébenledéé enén kunze ké póg. Saá-kaá nê ákásá bonj rítelé' enén kálag ábel bonj bébenle me nímén mésyāā. Mǎkwentén áwé tómaa mod ábel meewóó' nẏom ákum ekáá á tǎl tǎngene nímém nsón. ¹⁶ Meewóó'é kunze ákum ekáá á tǎl áyāle nkalanj ní bwám níme ríkaleé. Dyōb dĕn dóo áhóbé aá mbél nímén nsón. Medim ne me nzé meékale nkalanj ní bwám.

¹⁷ Nzé mmĕn-éé mempwĕd nímén nsón níme mbelée, né nsine nsábe. Bonj ngáne meépweéé mó, Dyōb dĕn dóo ábágé me mó aá mbél. ¹⁸ Nsábe ríhée-ṽ ríkudéé? Nsábe níme ríkudéé rídii nĕn, nzé nkale nkalanj ní bwám meéhedné bad nsábe, meébĕnládtĕ kunze eché rítǎngĕné abenled akal áde ríkaleé nkalanj ní bwám.

¹⁹ Ndé ne mmĕn, meésáá ásĕ e mod. Bonj mbelé yǎl ntǎj a bad bésyāā ábel bonj bad híin bétim bad ábe Krísto. ²⁰ Ade mbelée nsón ne bad bé Israel, mbele mam néé mod a Israel ábel bonj bétim bad bé Krísto. Kénéé édífí bán mmĕn meésáá ásĕ e mbéndé éche Mosĕe, ndé byánán nhíde chó áde mbelée nsón áfintĕ e bad ábe behíde chó. Mbele nĕn ábel bonj bétimen Krístāā.

²¹ Melemlem nzé mbele nsón áfintĕ e bad ábe béésĕ ásĕ e mbéndé é Mosĕ, mbelé mbelé' mam néé bó. Mbele nĕn ábel bonj bétimen Krístāā. Nĕn déesáá bán meehídeé mbéndé é Dyōb. Mmĕn nkoó abé ásĕ e mbéndé e Krísto. ²² Nzé ndé ne bad ábe ádab adúbe déewúu' é áte, mbelé mbé néé bó ábel bonj bétimen Krístāā. Né-óó, ntímé abé ngáne ébonjédé mod téé. Mbĕnlad nzii ké ehéé ábel bonj ríson alonjé áde bó donje á bad.

²³ Mbele nímén mésyāā áyāle nhede meé nkalanj ní bwám ríkanlad, ábel bonj ríkud nnam níme nímé nkalanj nípeeneé. ²⁴ Nyébíí bán bad híin bényagte mehélé bonj mod nhóg abelé atóm baáb, ákūd-te nsábe. Né-óó, nyényagte ábel bonj nyékuud nsábe. ²⁵ Mod ké ahéé awé abonjan ányaged mehélé abelé ásūdĕ yǎl. Abele nĕn ábel bonj béwáad mó ekóté é edúbé é mbonja. Eché ekóté éebeméé, ébĕb. Bonj nsón níme sébeléé, sébele mó ákud nsábe níme mébĕ á ngíndé ne á ngíndé. ²⁶ Nĕ ákásá meényagtéé kéchán, meeluméé-'e abĕm e'chog kéchán. ²⁷ Né-óó, nwéde yǎl áte, nsudte-'e chó ábel bonj ébel kéchéé éche ríhedeé me ébel. Mbele nĕn ábel bonj meémāā bad bémpĕe nkalanj ní bwám akale bonj mmĕn meékudé nsábe.

10

Paale aá bad bébenlād myōb mé metóm

¹ A-baányan, ndáá méé nyékamten ábĕd betaa ábe Mosĕe ályágté'áá áde bébidé á Egipto. Dyōb dénlómé bó mbag eché elyágté'áá bó. Bó moosyāāl bĕmpōj á edíé é nkwĕ te ésebán behóó'. ² Aponj áde bĕmpōjĕ á edíé é nkwĕ-te ne abé áde bémbĕé ásĕ e mbag démbĕl bĕnkūd edusen, béhíde-'e Mosĕe. ³ Bó moosyāāl bĕndyĕ ndyééd e edáádĕj eche Dyōb dénlómĕé bó mbwiined ne menyáké. ⁴ Melemlem bémmwĕ-'e mmíítéd mé edáádĕj níme Dyōb dénlómĕé bó mbwiined ne menyáké. Bémmwĕ mendíb níme Dyōb démbĕnlé bonj mébid á ndim e aláá-te eché embé ne bó. Ene ndim e aláá ebédéé Krístāā. * ⁵ Bonj kĕnĕ Dyōb dénkĕnwógĕnné bó bad híin menyĕjĕ. Nĕ dĕnkĕj anwúú bó, ndim ríhentéd bó áte á ehýange.

* **10:4** Ene ndim e aláá ebédéé Krístāā: Bad bé Israel bémbíí bán ndim e aláá embé ne bó ngáne békágé'áá á ehýange. Paale aá ene ndim e aláá ebédéé Krístāā, Krístāā-'e abédé ne bó.

⁶ Bɔɔb-pɔɔ, nímén mekan mésyāāl médii nêngáne elánsén ásim syánē etúu áte, nēn deewóó nlém ábel mbéb ngáne bēbélé'áá. ⁷ Nyéebenlé myòb mémpēe ngáne bó donje á bad bēbélé'áá. Eténlédé á kálag e Dyòb nēn bán, “Ábē bad bēndyēé áse, bēdyāg bwēm, bēmwāg mīm, bēbélé'-e mbinde é mekan.” ⁸ Syánē deekábé mesón ngáne bó donje á bad bēbélé'áá. Nēn dēmbēl Dyòb dēnkāgsēn bō, bō bad móom mé e'kálé mébe ne e'kálé é'láán bēwé epun ehóg. ⁹ Syánē deekāgē Sāngwéé ngáne ábēd betaa bēmbenlé boŋ nyā éwúú bō. ¹⁰ Syánē deenyonnád Dyòb áte ngáne bó donje á bad bēbélé'áá. Dyòb dénlóm ángel e kwééd éwúú bō. ¹¹ Mmén mam mésyāāl mēmbenléd ábel mébē nēngáne elánsén wéé bad bēmpēe, bēntēl-le mó áse ásim syánē etúu áte. Syánē dedé bɔɔb á pónde echē nkōhsé ríkwogé ape á asóg. ¹² Né-ɔɔ, bad á Krísto ké ahéé awé awémnténe áá mótýēemé á adúbe-té átéd pónde ábel boŋ eékwāg. ¹³ Mekāgsen ké méhéé níme métáné wē, médii nyaa e mekāgsen echē etáne bad bēmpēe. Boŋ Dyòb áwóó nlém nímé bad bēhēle-se bésun mó nlém á yāl, éemwaa'áa'-e áá ékud mekāgsen níme métómé wē. Pónde echē mekāgsen mépéé, ábēl ebíd mó áte, abe áde ábēé wē ngine átóm mó áte.

*Paale áá bad bēétāngēné
ake á ngande é myòb mémpēe*

¹⁴ Né-ɔɔ, a-baányan, nyéebenlé myòb mé metóm. ¹⁵ Nhóbe áwēn néé bad ábe mbíí mēé bēwóó debyéé. Nyéebēn nyédol áte chòm éche rílanjéé nyé. ¹⁶ Pónde eche syánē ábe dedúbpé démúidéé mbwendé ní mīm nhóg, debage Dyòb nsāgnēn níme Krístāa. Melemlem ne ewele éche débélé déladné ádyé, debelé dedyé yāl echē Krístāa. ¹⁷ Ngáne edíí bán ewele edíí ehóg, kénéé syánē débúú áte, dedíí yāl póg, áyāle melemlem ne ewele móo dédyāgkē. ¹⁸ Nyénone bad bé Israel, bad ábe bēdyāg medyé níme bēbágé nēngáne mende á menyán, bōmpē bēlatan á menyán mé mende ábe Dyòb edubé. ¹⁹ Cheé ríkoo'é ahób hén? Nhóbé mēé e'díídinge ábe bad bēbageé mende, ne nímé mende níme bēbageé, bédé dyam-e? ²⁰ Aáy, chòm éche ríhóbeé edíí nēn mēé, mende níme bēbageé á menyán níme bad ábe bēédúbbe Dyòb, saké Dyòb dōo bēbageé mó, e'dāádāŋ bé mbéb bōo bēbageé. Mēéhēdēē mēé nyéwōŋ dyamyam ábel ne e'dāádāŋ bé mbéb. ²¹ Nyééhēlēē-se nyémíidē mbwendé níme Sāngwéé nyémíidē'-e níme e'dāádāŋ bé mbéb. Nyééhēlēē-se nyéladné' ádyé ndyééd á menyán mé mende níme Sāngwéé, nyéladné'-e ádyé á menyán mé e'dāádāŋ bé mbéb. ²² Dehede Dyòb kónjí ahé áte-ye? Dewēmtan bán dedé ngine tómaa mó-ye?

Kéchéé éche débéléé débél chō ábe Dyòb edubé

²³ Bad bēhóbe nēn bán “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédás ábel.” Nē áde mbále, boŋ saké chòm ésyāāl ébóó ábel. “Dewóó kunze ábel kéchéé éche dédás ábel”, boŋ saké chòm ésyāāl épene nsyāŋ. ²⁴ Nyé modmod eéhēdē chòm éche épinaad mwēmpen bwām boŋ nyéhede chòm éche éwōŋgan bad bēmpēe. ²⁵ Nyéwóó kunze ádyé kéchéé éche nyéchané á dyon-té áde nyéesedteé dyam áde débēl boŋ nlém ríkagléd nyé á abum tāngene éche chòm éche nyéchané. ²⁶ Eténlédé á kálag e Dyòb nēn bán, “Nkōhsé ne chòm ésyāāl éche édé áwēd-te bédíí ábe Sāngwéé.” ²⁷ Nzé mod awé eedúbbe Dyòb aléppé wē áhye dé adyé ndyééd, boŋ etíidé wéé mókag, edyé kéchéé éche ábágé wē ésebán esedte mó dyamyam tāngene ene ndyééd. Nlém méekāglád wē á abum áseded dyam tāngene ene ndyééd. ²⁸ Boŋ nzé mod aláŋgé wē áá “Enén ndyééd bēmbē chō néé mende wéé e'díídinge,” weedyág chō áyāl echē ne ábel boŋ nlém méekāglád modmod á abum. ²⁹ Nédē, saké ngáne nē débēnlé boŋ nlém ríkagléd wē á abum boŋ bwāmbwam ngáne nē débēnlé boŋ aníní

mod átágé áte á nlém-tê. Chee ékǎñ bonj nlém míme ríkǎglad mod ampée á abum míbel bonj meéβenlad kunze eché ebágnédé me? ³⁰ Nzé mbagé Dyöb meságnen áyāle ndyééd eché ábágé me, chán edíi bán mod ampée ahele áhōbē me mam mé mbéβ áyāl, áyāle ríbbágé meságnen. ³¹ Né-óó, kéchéé éche mod ábelé, ké ádyág ké ámwág, ábele chó ésyāal nyaa eché ebage Dyöb edúbé. ³² Nyébele chóm téé nyaa eché épeéénné mpuutéđ, ken wéε bad bé Israel, bad ábe béésē bad bé Israel, ké'ε mwembé rí Dyöb. ³³ Nyébele mam melemlem ngáne míbeléé. Nwane áte áwóged mod asyāal menyínge áyāl e chóm téé éche míbeléé. Meéβelēē chóm éche ébónñédé me bonj mbéle chóm éche ébónñédé moosyāal, ábel bonj Dyöb ásonj alongé á moosyāal.

11

¹ Né-óó, nyéhíde' mímēm mbeltéd ngáne me-ε ríhídeé mbeltéd míme Krístāē.

Paale ahóbe tǎngene akúten dé nló á mwembé-te

² Bǎǎb-pǎǎ, nkene nyé áyāle nyékamtan me pónđé ésyāal, nyéhíde-ε elem éche mén'yágédte nyé. ³ Bonj ndǎǎ meé nyésǎñten nén bán Krístāē mó adé nló ámín e baachóm bésyāal, mwenchóm-me abé nló ámín e mwaád. Dyöb dǎ-áá adé nló ámín e Krístāē. ⁴ Mwenchóm ké ahéé awé akáñne' ké'ε ahóbe mekan á đín á Dyöb bonj akúten nló, awógte Krístāē awé adé nló ámín eché e'són. ⁵ Mmwaád-te awé akáñne' ké'ε ahóbe mekan á đín á Dyöb bonj eekútene nló, awógte nchóm awé adé nló ámín eché e'són. Nhǎñlén ké nhóg méesaá átínté ene ndín e mmwaád ne mmwaád awé akǎñné nló. ⁶ Mmwaád awé eekútan nló, émbē mbonj né anǎñ mó ngen póg. Ngáne edíi-áá dyam dé akwágké mmwaád ákǎñ nló ké'ε áselen nyonj, bebaád békútan mítab nló. ⁷ Mwenchóm eetǎngeneéé nló akúten ngáne edíi bán ahég áde Dyöb áhágé mó á nwágén míme álúmte éche edúbé. Bonj ahágé mmwaád álúmed edúbé é mwenchóm. ⁸ Dyöb dénkēnhágénné mwenchóm mmwaád, bonj anhágén mmwaád mwenchóm. ⁹ Saá-kaá mmwaád anǎñ bonj Dyöb áhágé mwenchóm bonj mwenchóm mó anǎñ bonj Dyöb áhágé mmwaád. ¹⁰ Ayāl e enén nzǎm mmwaád átǎngénéé néε áwóó e'chem á nló ábel bonj ángel ényín. ¹¹ Kénē-ε, ngáne dedíi nhóg ne Sǎngwéé, mmwaád éehēlēē-se abé ésebán mwenchóm, mwenchóm-me éehēlēē-se abé ésebán mmwaád. ¹² Edé nē áyāle Dyöb dénhágén mmwaád mwenchóm, nē dǎ-áá mmwaád-te áchyáá'ε mwenchóm. Bonj bwēm é'syāal é'húu ne Dyöb. ¹³ Nyébén nyénǎn áte, mmwaád atǎngénéé akáne á elad é bad bé Dyöb áde éekuteneéé nló-ye? ¹⁴ Nyaa eché Dyöb áhágé bad chēn eelúmtéé nén bán édé akwágké mwenchóm átede esid ékwog mó á nló bwámbwam-ε? ¹⁵ Bonj nzé esid échábé mmwaád ébele ábonj. Dyöb ábágé mó esid néε ekúten é nló. ¹⁶ Nzé mod ahéde áđen dyam apenten, chóm ésyāal éche ríwóó ahób edíi nén meé, syánē ne mwembé rí Dyöb rísyāal, deewóó'ε nyaa empée eche débeleé mímén mekan, mwembé rí Dyöb-pe méewóó'ε.

Ndyéed e Sǎngú

(Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20)

¹⁷ Bonj tǎngene mímén mekan míme rílanjgeé nyé bǎǎb, méehēlēē-se ríkené nyé áyāle nzé nyébomé ábele Dyöb, mekan mé mbéβ móó nyébeleé saké mé bwám. ¹⁸ Dyam dé'só, nwóge bán nzé nyébomé néε mwembé, nkabén míbelé ríbé átínté echēn, ndúbpé-ε nén meé kapóg nē áde mbále. ¹⁹ Nkabén ríǎngénéé abé átínté echēn pen, ábel bonj bad ábe békoo Dyöb ahíd bényínned. ²⁰ Né-óó nzé nyébomé nēngáne elad é bad bé Dyöb, saké Ndyéed e Sǎngú nyédyágkē. ²¹ Ayāle nzé nyébomé ádyé Ndyéed e Sǎngú, mod téé adyág

eche ndyééd ésebán asine waáb, nê ábele baahóg bébâg nzaa, ábiníí-'e mím mekób bó. ²² Nédé edé nén bán nyéewóo'é nímen mendáb míme nyétàngéné medyé adyé nyémwäg-ke mím áte-ye? Ké'e nyényine' bán mwembé ní Dyöb meesaá dyamdyam, nyékwägtē-'e bad ábe béewóo chöm éche bédyákgē? Cheé nyéhedeé bán rílaa nyé tângene adén akan? Nyéhede bán nkene nyé-ye? Meéhēlē-se míbel nê.

²³ Nhóbe nén áyāle chöm éche Sängwéé an'yāgēdtē me chōo me-'e rílangé nyé nén, mímé nkuu dēn áde békíí Sängú Yesue ntúrē, antéd ewele, ²⁴ aságnēn Dyöb, akáb chō áte, áhābē aá, "Echem yāl nén, ebāgnédé áyāl echēn. Nyébele nén ákamten me." ²⁵ Ade bémáá ndyééd adyé ambēl melemlem ne mbwendé ní mím. Anhób aá, "Mmén mbwendé ní mím ndíi melē mékōālē mé Dyöb míme mímēm mekií mésógténé. Nyébele nén póndé téé ákamten me." ²⁶ Nén álúmte nén bán póndé téé echē nyédyákgē échēn ewele nyémwäg-ke mímén mím, nyékale kwééd eche Sängwéé kōōn ne á póndé eche ápéé.

²⁷ Né-óó, kenzéé awē adyāg échēn ewele, ámwäg-ke mímén mím nyaa eche éébāgē Sängwéé edúbé né abelē mbé b tângene yāl ne mekií míme Sängwéé. ²⁸ Né-óó, mod téé ásebe ásimen yāl bon adyé ewele, ámwē-'e mím míme Sängwéé. ²⁹ Nyébel nê áyāle kenzéé awē adyāg échē ewele ámwäg-ke mímé mím, bon eékoo ahé á nlém-tē aá yāl eche Sängwéé chō edé, ákudtéd yāl nkógsen adyé áde adyákgē échē ewele, ámwäg-ke mímé mím. ³⁰ Nê dōó ákōá bon nyé bad híin nyéchiitéd, nyékonlé-'e, donge-'e béwédé. ³¹ Bon nzé syānē desébpé yāl akáad, né Dyöb déekógsenné syānē. ³² Bon Sängwéé akáadte, akógsan-ne syānē áyāle mewuse míme débélé ábel bon eebáá syānē áyāl áde akáadte nkōñsé. ³³ Né-óó, a-baányan, nzé nyélādné ádyé ndyééd e Sängú, désinē nhóg ne aníníí. ³⁴ Nyé ké ahéé awē nzaa ékóbé, adyé ndyééd á ndáb, ábel bon nzé nyélādné weébēlē akan áde débēl bon Dyöb akáad we. Tângene mekan mémpēe, nzé mpedé, dōó mēlāā'ē nyé ngāne nyétàngéné ábel.

12

Nde eche éhúú ne Edáádān éche Esáá

¹ Bōōp-ōō a-baányan, ndáá meé nyébíi mbále tângene nde eche Edáádān éche Esáá ébageé. ² Nyébíi nén bán áde nyénkēmbíí'ē Dyöb, béntéd nyé nlém á ábum, bēpānéd nyé nzii ábele myöb míme mééhābē akan. ³ Né-óó, ndáá meé nyébíi nén bán modmod awē Edáádān é Dyöb élyágtéé, ééhēlē-se ahób aá, "Ebómán ne Yesue." Nê dō-áá modmod ééhēlē-se ahób aá, "Yesue adíí Sängwéé," étōmeé nê Edáádān éche Esáá élyágté mó.

⁴ Nde edé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Edáádān móó mébage échē nde. ⁵ Nyaa éche déhele débēl nsón ní Dyöb edé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyöb móó bébenléé. ⁶ Ngude eche débēnléé nsón edé nyaa ne nyaa, bon melemlem mé Dyöb móó débēnladté áde debyéé ábel nsón. ⁷ Mod-téé akudé chöm éche Edáádān élyágtéé mó ábel, nê áde-'e á mbon ní moosyāá. ⁸ Edáádān élyágté mod nhóg áhób dyam ne debyéé, melemlem mé Edáádān mélyágté aníníí mod áyāgd bad ne debyéé. ⁹ Melemlem mé Edáádān míme mébele bon mod nhóg awón adube aá Dyöb débēl dyam áde áhóbé aá ábel bōōb ábēl-'e dō, mímé melemlem mé Edáádān móó mébage aníníí mod ngine áhood bad. ¹⁰ Echē Edáádān ébage mod nhóg ngine ábel mekan mé menyáké, ábēl-le aníníí álāngē bad mekan á dīn á Dyöb. Chōó ébágé-'e bad bēmpēe debyéé ásoñten ké chöm éche mod áhóbéé ké'e ábeleé éhúú ne Edáádān é Dyöb ké'e éehúú'ē. Melemlem mé Edáádān mébage mod nhóg debyéé áhób mehób mémpēe, ábē-'e aníníí debyéé átóge mehób míme ábē bad bēhóbéé.

¹¹ Melemlem mé Edáádəŋ mós mébele nímén mekan mésyāāl, abage mod téé echè nde ngáne ádáá.

Elad é bad bé Dyöb édti née

yäl póg eche ewóó pág híin

¹² Yäl edii póg boŋ ewóó pág híin. Kénée édti-'aá bán yäl edé pág ne pág, edii yäl póg. Melemlem né dós édti ne Krístəə. ¹³ Melemlem nē dós syānē moosyāāl, bad bé Israel ne bad ábe béesé bad bé Israel, betāŋ ne kunze, Edáádəŋ ehóg ébéle dekudé edusen boŋ debé pág éche ébéle ene yäl póg. Dyöb áhédé-ε syānē melemlem mé Edáádəŋ á nlém-té.

¹⁴ Saké pág póg chós ebélé yäl e moonyon, boŋ pág híin. ¹⁵ Nzé ekuu éhele-se ehób aá, “Ayāle nēn meésaa ekáá, meésaa á yäl e moonyon,” nēn déélūmtéé bán eésaa á yäl e moonyon. ¹⁶ Nzé etúu-'ε éhele-se ehób aá “Ayāle meésaa díd, meésaa á yäl e moonyon,” nēn déehelée-se álūméd bán eésaa áyāl e ene yäl. ¹⁷ Nzé yäl esyāāl embé díd dēmpen, né chán ámwagké dyam awóg? Nzé yäl esyāāl embé etúu chēmpen, né chán ámwagké chōm elod awóg? ¹⁸ Boŋ édé nēn bán Dyöb ábánné pág téé á yäl e moonyon ngáne ádáá. ¹⁹ Nzé pág póg chós yäl e moonyon émbē, ne béechəgké chós bán yäl. ²⁰ Edé nēn bán pág édé híin boŋ yäl pág chós éwóó chós. ²¹ Né-ós, díd déehelée-se aláá ekáá aá, “Meetógnenē wε.” Nlō-'ε méehelée-se nláá mekuu aá, “Meetógnenē wε.” ²² Etímé anyínned pen nēn bán pág é yäl éche dényíneé bán eésaa dyamdyam chós étómténé etógnén abé. ²³ Pág é yäl-le éche dényíneé bán éewóó'ε edúbé chós débageé edúbé bwāmbwam. Eche dényíneé-ε bán éeboó'ε álūmten, chós dékoo'ε anōn. ²⁴ Pág éché ébóó álūmten chós-'ε éetógnenē échén pág. Dyöb ábélé yäl e moonyon nyaa eché pág éche ényínnad byánán eésaa etógnén, chós débageé edúbé bwāmbwam. ²⁵ Abelé nē ábel boŋ nkabén méebāg á yäl e moonyon, boŋ pen pág téé éwōŋgan waáb. ²⁶ Nzé pág e yäl póg etage, échíníí ésyāāl chōmpé ébéle étage'. Nzé pág póg ekudé mekenag, échíníí ámpé ébéle éwógén mó menyíŋe.

²⁷ Né-ós, nyé moosyāāl nyédii yäl eché Krístəə, nyé mod téé-'ε nyédii pág eché ene yäl. ²⁸ Dyöb ábágé bad nsón á mwembé-te nyaa ne nyaa. Asébpé ábelé baahóg bambapeε bé nlómag, ámbíd ené, ápwédé bekal bé'dáádəŋ boŋ apwédé-ε bemeléede. Ampwéd-te bad ábe ámbéε ngíne ábel menyáké, ápwéd bad ábe ábágé ngine áhood bad, ápwéd bad ábe béwōŋgan bad, ápwéd bad ábe ábágé debyéé ályáged bad, ápwéd-te bad ábe ábágé debyéé áhób mehób mé bad bēmpēe. ²⁹ Saké bad bésyāāl bédé bambapeε bé nlómag, saké bad bésyāāl bédé bekal bé'dáádəŋ, saké bad bésyāāl bédé bemeléede, saké bad bésyāāl bédé bekal bé menyáké. ³⁰ Saké bad bésyāāl Dyöb ábágé ngine áhood bad, saké bad bésyāāl Dyöb ábágé debyéé áhób mehób mémpēe. Saké bad bésyāāl Dyöb ábágé debyéé átóge mehób mémpēe. ³¹ Nyébane nlém áyāl e nde éche étómténé etógnén abé.

Kénê-'ε méédii nlúmed nyé nzii epée eché étómténé aboŋ tómaa échíníí.

13

Edé etógnén ádəŋ bad

¹ Nzé nhóbe mehób mé baányon ne mé ángel boŋ meédəə baányon, ehób échəm édti néε nkāŋ nime míbele ntəgag ké'ε ngāŋ eché békumεé. ² Nzé mbyéé' nkalan ní Dyöb akal, nzé nsōŋŋen mekan mé é koŋnéd mésyāāl, nwóó debyéé ásyāāl, nwóó-'ε adúbé áde níhele-se nhób méé mbəəd éhəŋŋen e'dii, boŋ meédəə bad, né meésaa dyamdyam. ³ Nzé mbage bad chōm ésyāāl éche níwóó, nkwěnténé-'ε ábe echem yäl méé béhyád, áde meédəə'ε baányon, bwām é'héé

nê ábélé me? ⁴ Mod awě adáá bad, abélé áwesán, álúmtē-’e e’boŋ bé nlém. Eesídéé bad, eesaá kúmbe. ⁵ Mod awě adáá bad, eebáǵké ewaŋge, eéħédteē eche yǎl chěmpen bwám, eewámsánné alij, eékoŋǵéé-’e mekan mé mbéb á nlém-tē. ⁶ Mod awě adáá bad, eewóǵnéé mekan mé mbéb menyĩŋge, mekan nĩme metáŋǵéné mó áwóǵnéé menyĩŋge. ⁷ Mod awě adáá bad, akobe mekan mėsýáál, adúbbe mekan mėsýáál, awóó’ e’lyáǵ bé nlém pónǵé ésyáál, ákaá-’e nlém pónǵé ésyáál. ⁸ Edaŋge eéwóó’ é asóǵ. Ahób dé mehób á đĩn á Dyób dépě á asóǵ, ahób dé mehób mémpēe, ámaa, debyéé-’e áde mod áwóó’ é, ápē á asóǵ. ⁹ E’bii bé akan ábesýánē béélónéé mbon, akal áde sékaleé nkalan ĩ Dyób, séelónéé mbon. ¹⁰ Boŋ áde mekan nĩme melóné mbon mépēé, mekan nĩme méelone mbon mépē á asóǵ. ¹¹ Ade nĩbéde mwěndem nhóbé’áá née mwěndem, nĩmēm mewěmtēn mémbēē mewěmtēn mé mwěndem, ndolé-’e akan áte née mwěndem. Boŋ bǵǵb áde nĩđi mod ambáá, ntěđtē abé á mwěndem. ¹² Denýĩne chǵm bǵǵb nēŋǵáne á ebudbud-tē á dýenē-te. Boŋ ámbĩd e pónǵé, syánē đéenyĩn Dyób, syánē ne mó đénǵnné-’e e’só ne e’só. Meébudéé Dyób asǵŋten bǵǵb bwám, boŋ pónǵé eche ehúe’ mėsǵŋten mó melemlen ngáne mómpē áǵŋtēnnē me bwám. ¹³ Né-ǵǵ, metǵe meláán méde; áwǵn adúbe, áwǵn e’lyáǵ bé nlém ne áwǵn edaŋge. Boŋ atǵte áde átómténé etóǵnén abé átĩntē e nĩmén meláán, áđií áwǵn edaŋge.

14

Nde émpēe eche ehúu ne Edááđaŋ

¹ Nyéwan áte áđaŋ bad, nyéwǵn-’e nlém áte ákud mende nĩme Edááđaŋ ébaǵé nyé, bwámbwam áláa bad mekan á đĩn á Dyób. ² Mod awě ahóbe mehób mémpēe eehóbéé wée bad boŋ wée Dyób đǵo ahóbéé. A mbále, modmod eesǵŋtánné dýam áde ahóbéé. Kénéé ngĩne e Edááđaŋ élyáǵtéé mó ahób mekan, bad ábe álanǵéé nĩmē mekan, ne bǵ, nĩmē mekan méđií mekan nĩme mod eesǵŋtánnē. ³ Mod awě ahóbe mekan á đĩn á Dyób, ahóbe mó áwǵŋgen bad áwúu áte, áwéd bad nlém á abum ne áhóded bad nlém á abum. ⁴ Bad ábe béhóbe mehób mémpēe béwǵŋgan échab yǎl boŋ bad ábe béhóbe mekan á đĩn á Dyób béhóbe mó áwǵŋgen mwembé řisyáál. ⁵ Nđáá meé nyé moosýáál nyéhóbe mehób mémpēe, boŋ métǵmtēn adaŋ meé nyéhóbe mekan á đĩn á Dyób. Mod awě ahóbe mekan á đĩn á Dyób, atómé mod awě ahóbe mehób mémpēe, éetóméé né atǵǵke’ chǵm éche ahóbéé ábel boŋ áwǵŋgen mwembé.

⁶ Né-ǵǵ, a-baányan, nzé mpedé áwēn boŋ nhóbe mehób mémpēe, né chán méwǵŋǵēnnē nyé? Meéħēē-se nwǵŋǵén nyé ké mwátĩđ, nzé meépeene dýam áde Dyób álúmtē me, ké’ e dýam áde nĩbíí, ké’ e ahób mekan á đĩn á Dyób, ké’ e dýam áde méyáǵđtē nyé.

⁷ Đetěđ elon ne ndĩǵé, bwēm ábe béesě á alonǵé ábe bébenladtē ákum mesĩke. Chán mod áhele se abii nkǵǵé nĩme békónéé nzé béekumé mó bwám. ⁸ Nzé mod áhele elon atǵn éche élad bad áke á bel, boŋ eetǵo chǵ bwám, né chán áhele ábel boŋ bébǵŋsēn áke á bel? ⁹ Né đǵo éđií ne nyé ámpē. Nzé nyéhede mehób mémpēe ahób boŋ nyéhóbe mekan nĩme mééwǵo nsǵŋten, nzé mod eebii dýam áde nyéhóbéé, né nyéhóbe nēŋǵáne epub éche étóme’. ¹⁰ Mehób méde á nkǵŋsē-te nyaa ne nyaa, ké ehǵ-ke eesaá éche eéwóo nsǵŋten. ¹¹ Boŋ nzé meebii ehób éche mod ahóbéé, mod awě ahóbe chǵ ábē nken áwēm, me-’e mbé nken áwē. ¹² Ngáne nyéhedeé bán nyébele mekan nĩme Edááđaŋ é Dyób élyáǵtéé nyé ábel, nyéwane áte nyébele’ nĩme mébele boŋ mwembé řikwǵgé bwám.

13 Né-óó, mod awé ahóbe mehób mémpēe atánǵéné akáné ábel boŋ Dyóð ábel mós átóge chóm éche áhóbeé. 14 Ayāle nzé nkánne' ne ehób émpēe, échēm edááðan chós ékánne, boŋ mmēn meebyéé' é chóm éche ríhóbéé. 15 Cheé-ō rítánǵéné abel? Ntánǵéné akáne ne échēm edááðan, nkáné-ε ne nímēm nlém. Mēkōnē nkánǵé ne échēm edááðan, ríkōnē-ε ne nímēm nlém. 16 Nzé ebēnlad échōŋ edááðan ábe Dyóð mekenag, chán mod a ngǵn awé adé ásé, áhóbpé aá, “ébé nē” áde éēsōŋtēneé dyam áde éhóbeé. 17 Ehele-se ékené Dyóð bwām boŋ dyam áde éhóbeé dééwōngān mod awé alyáǵé ásé ne awōŋgen dēn. 18 Nságnan Dyóð nén mēé nhóbe mehób mémpēe tómaa nyé bad bésyāā, 19 boŋ kéné, nzé dedé á mwembé-te, mēðāŋ mēé ríhób metote métāan míme méwōŋ nsōŋten, ábel boŋ bad béyáǵe, tómaa áhób metote ekálé dyóm míme mééwōo nsōŋten.

20 A-baányan, nyéewóó' mewēmten mé bēndem. Nyébē pen nēe bēndem ábe béébii chóm éche mbéb rídíí. Boŋ á mewēmten nyébē nēe bad ábe békwoǵé. 21 Eténlédé á kálag e Dyóð nén bán me Sáŋgwéé nhóbe nén mēé, “Mēbelén bad ábe béhóbe mehób mémpēe áhób wéé abēm bad. Mēbelén e'beb é' beken bé bad, boŋ ké abēm bad béewóǵénné me.”

22 Né-óó, ahób dé mehób mémpēe ádíí e'chemléd ne bad ábe béedúbpe, saké ne bad ábe bédúbpé. Ahób-pe mekan á dín á Dyóð ádíí e'chemléd ne bad ábe bédúbpé, saké ne bad ábe béedúbpe. 23 Nzé bad bésyāāl béhóbe mehób mémpēe áde bédíí á mwembé-te, boŋ donǵe á bad ábe béēsōŋtēne mekan mé Dyóð ké'ε bad ábe béedúbpe Krístāā bésólé, béehóbpé bán nyépag mīn-ε? 24 Boŋ nzé bad bésyāāl béhóbe mekan á dín á Dyóð, boŋ donǵe á bad ábe béēsōŋtēne chóm éche béhóbeé ké'ε bad ábe béedúbpe Krístāā bésólé, awóǵe áde béwóǵké nkalaŋ rí Dyóð, débēl bébii bán bébele mbéb, békwédé nkáá á'só é Dyóð. 25 Mmē nkalaŋ mēhūd bó mekan míme bēnkoo' é á nlém-té. Békwé-ε ásé, bébagé Dyóð edúbé béhóbē nén bán, “Ne mbále, Dyóð adé átínté echēn.”

Paale ad mpuutéð mébag á mwembé-te

26 A-baányan, chóm éche ríkoo' é ahób édíí nén, nzé nyéládné á mwembé-te, mod nhóǵ abelé awōŋ nkánǵé, ampée-ε awōŋ chóm éche áyáǵtéé, ampée awōŋ dyam áde Dyóð álúmte mós, ampée awōŋ dyam áde áhóbpé á ehób émpēe, ampée-ε abé awé atóǵke mehób mémpēe. Nyébele nímēm mésyāāl áwōŋgen mwembé. 27 Nzé bad béhóbe mehób mémpēe, bad bééhóbē tómaa beláán, bó mod téé áhóbē ámbíd eche waáb amáá ahób. Mod-te atánǵéné abé awé atóǵke chóm éche béhóbeé. 28 Boŋ nzé mod eésé awé atóǵke', mod awé ahóbe mehób mémpēe, atánǵéné nēe ádíbé nsal, áhóbē áwe nlém-té ne wéé Dyóð. 29 Ade bad bébe ké'ε beláán belánǵéé bad mekan á dín á Dyóð, ábíníí bad bétánǵéné béwōǵlan ábii ké chóm éche béhóbeé étánǵéné. 30 Boŋ nzé mod adé á mwembé-te awé akudé nkalaŋ míme Dyóð álúmte mós, mod awé ahóbe akan ásóǵ ahób. 31 Nyé moosyāāl nyélánǵe bad mekan á dín á Dyóð nhóǵé-nhóǵé ábel boŋ mod téé áyáǵke, nē áwéde-ε mod téé nlém á abum. 32 Ndé eché Edááðan ébagéé bad áláa bad mekan á dín á Dyóð, edíí ndé éche mod awé ahóbé míme mekan áhelese ákamlēn. 33 Dyóð déesaá Dyóð áde ápeene mpuutéð, nsan móo ápeeneé.

A mwembé mí bad bé Dyóð rísyāā, 34 bebaád bédib nsal nzé bédé á mwembé-te, bétánǵéné abé ásé e baachóm ngáne mbéndé e Mose éhóbeé. 35 Nzé dyam adé áde bédós abii, bésédéd ábab bechóm á ndáb. Ayāle édé akwáǵké mmwaád áhób dyam á mwembé-te. 36 Nyé bad bé Kōrinto, áwēn dōo eyale é Dyóð émbídté-ye? Awēn dēmpēn-εé eyale é Dyóð émpēé-ye?

³⁷ Nzé mod anyine yäl aá módē mod awē alānge bad mekan á ðin á Dyöb, ké'ε aá mówōō nde echē ehúú ne Edæððan, atāngéné abii aá dyam áde rítenléé nyé áðii dyam áde Sāngwéé áhóbé aá nyébel. ³⁸ Boñ nzé ahóbe aá móhíðtē nímén mekan nyéhúd mós mīd áyāl. ³⁹ Né-óó, a-baanyan, nyébane nlém áláa bad mekan á ðin á Dyöb, boñ nyéekáá bad áhób mehób mémpēe. ⁴⁰ Nyébele mekan mésyāäl bwām, nyébele-ε mós nyaa echē etāngéné.

15

Mpuu níme Yesu Krístæ

¹ Bōōb-ðóó, a-baanyan, nkamtan nyé nkalanj ní bwām níme mēnkaleé nyé. Nyēnkob mós, nībélé-ε nyēsūmnédé áyāl e adúbe áde nyéwóó. ² Nzé nyéðii nyéchāñnéde áyāl e nímē nkalanj níme éðíí bán mōó nípēene e'soósonj, né nyéékúð e'soósonj, éetómēé né adúbe áde nyédúbpé Krístæ, dō-ε áde ngēn. ³ Menkalé nyé nkalanj níme mēnkudté, mós-áá rítómténē etógnén abé. Mmē nkalanj, rídē nēn bán Krístæ anwē á nló nímēd ngāne éténléde á kálag e Dyöb. ⁴ Eténléde nēn bán bēnlímē mós, ápuū ámbíd e e'pun é'láán. ⁵ Anlúmed Petro yäl, boñ ámbíd e pónde anlúmed-te ábinií bembapēe yäl. ⁶ Ámbíd enē, tómaa mbwókēl é bad étáan ábe bēhíde'áá mós anlúmed bō yäl álúmed ahóg. Ábē bad híin bēðii bēde á alongé chíi, ðonge-ε bémáá awé. ⁷ Ámbíd e pónde anlúmed Jemse yäl, boñ álúmed-te ábinií bembapēe bé nlomag bésyāäl yäl. ⁸ Káāñne á asóg anlúmed mémpē yäl, kénēé éðíí bán ndii mod awē bēnchyāā'ε á pónde echē bad bēnkēmbíí'ε bán bēchyāa. ⁹ Nhóbe nēn áyāle áftíntē e bembapēe bé nlomag bésyāäl, méε ndé mbapēe awē éesé etógnén. Meekwognedé áchagned ké néε mbapēe a nlomag áyāle menhé bad bé mwembé ní Dyöb á meséb. ¹⁰ Boñ nsimé ní Dyöb nībélé ndé çhóm éche ríðíi. Mmē nsimé níme Dyöb ábagé-ε me, méesaá ngēn. Boñ pen mbelē nsón tómaa ábinií bembapēe bé nlomag, kénēé éðíí bán saké mmēn mbelē'áá nímē nsón, nsimé ní Dyöb mōó nībédé ne me. ¹¹ Né-óó, ké émbē bán meε nkanlé nyé nímén nkalanj, ké'ε bembapēe bé nlomag ábinií bōó békálé mós, çhóm ehóg çhōó syāābōó moosyāäl sékaleé, mós-áá nyédúbpé.

Paale aá ngāne Dyöb ðēmpuúdté Krístæ, bad bé Krísto bōmpē bēpuu

¹² Bōōb áde sékale-áa nēn bán Krístæ apuúde, çhán-nō nyé ðonge á bad nyéhele nyéhābē bán bad ábe bēwédé bēpuú'ε? ¹³ Nzé ahób áde nyéhóbéé nēn bán mpuu méesaá ámbíd e kwéed áde mbāle, né élúmtē bán Krístæ enkēmpuú'ε. ¹⁴ Nzé Krístæ enkēmpuú-ε, né nkalanj níme sékanléé nyé méesaá dyamdyam, né áðen adúbe ámpē déesaá dyamdyam. ¹⁵ Né nē álúmtē nēn bán sékale Dyöb metóm áyāl ahób áde séhóbéé bán apuúdté Krístæ. Boñ nzé éde mbāle nēn bán bad bēpuudéé nzé bēwédé, né Dyöb ðēnkēmpuúdté Krístæ. ¹⁶ Nzé bad ábe bēwédé bēpuudé, né káāñne Krístæ eēpuudéé. ¹⁷ Nzé Dyöb ðēnkēmpuúdtē Krístæ, né adúbe áðen déesaá dyamdyam, né nyéðii nyédé-ε á mbéb te. ¹⁸ Né élúmtē-te bán bad ábe bédúbpé Krístæ ábe bēwédé, bēbōó-ε. ¹⁹ Nzé e'lyóg bé nlém ábe séwóó áyāl wēε Krístæ é'sógé áyāl e áðen alongé ðēmpēn, né bad bētāngéné se ngól atómtēn dé awóg tómaa nyaa echē bēhele bēwóg bad bēmpēe.

²⁰ Boñ éde mbāle nēn bán Dyöb ápuúdté Krístæ. Mós abédé mod a'só ápuu áftíntē e bad ábe bēwédé. ²¹ Dyam áde mod nhóg ábélé dōó ákás boñ bad bēwāg. Melemlem né dōó dyam áde mod nhóg ábélé ákás boñ bad bēpuudé'. ²² Bad bésyāäl bēwē abé áde bēðíi mod nhóg ne Adame, melemlem nē dōó Dyöb ðébenlé bad bésyāäl bēpuu abé áde bēðíi mod nhóg ne Krístæ. ²³ Mod téé ápuu

eche pónde echē átāngéné apuu. Krīstəə, mós awē adé mod a'só āpuu, áde ápeé ámpē, bad ábe bédé ábe Krīsto bómpē bēpuú. ²⁴ Ambíd enē, asóg dépē. Ene pónde e'dəádəŋ ábe é'kamlan, benkamlenε ne ngine é nkōŋsé, Krīstəə ámád echab ngine. Dó-'aá ábeé nkamlen wēε Dyōb Titéε. ²⁵ Krīstəə ábē á nkamlen káəŋ Dyōb ábel atóm ábē bad bé ekoyí áte, ábānē-'ε bó ásé echē. ²⁶ Mod a ekoyí awē ádimténne atóm áte adii kwééd. ²⁷ Edé nēŋgáne eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Dyōb ábánné mekan mésyāal ásé echē.” Elúmtē bwām pēn nén bán mekan mésyāal níme Dyōb áhóbé aá móbánné ásé e Krīstəə, Dyōb dēn déesaá áwēd-te. ²⁸ Ade bwēm ésyāal bémaddé abé ásé e nkamlen níme Krīstəə, mwēn-ne Mwān a Dyōb, ábē ásé e Dyōb. Dyōb dó-'aá ábánné bwēm é'syāal ásé echē, ábel boŋ mwēn Dyōb-pe ákamlen bwēm é'syāal ngen póg ne ngen ésyāal.

²⁹ Bəəb-pəós, chán-nō déhəbpē áyāl e bad ábe békúidé edusen á nló ní bad ábe bémáá awé? Nzé bad ábe bēwédé béetəgné apuu, cheé ékás boŋ bédusan bad á nló ní bad ábe bémáá awé? ³⁰ Cheé-ə ékás boŋ sēbág á nsəl ní kwééd pónde tée? ³¹ A-baányan, mbág á nsəl ní kwééd epun tée. Kúmbe eche níbééné nyé abé áde dédíi mod nhóg ne Yesu Krīstəə, Sāŋgwéé awēd, chó ekas boŋ ríhəbē nén. ³² Nzé nnóné chó á nyaa e moonyon, nsyáŋ ké nhóg méesaá né nzum éche syáabe e'loo nyam séwánáá á Efesus. Boŋ nzé édé nén bán bad ábe bēwédé béepuú'é, né déhəb bán, “Dédyāg, démwāg-ke, áyāle chán mod áwē.”

³³ Nyéədōgnād, “E'choŋ bé mbéb é'bēbte abé á bwām.” ³⁴ Nyéewóó mewəmtēn ámpē néε e'yókél é' bad, nyésóg-ke mbéb abel. Nyé donje á bad nyéebii'ε Dyōb. Ngáne níhəbéé nén, nén átāngéné nyé akwágké akóbed.

Ngáne bad ábe bēwédé bēpuú'ε

³⁵ Boŋ mod ásedéd akken, “Chán Dyōb áhele ápuúđ bad ábe bémáá awé? Yál éhéé bēwōŋgē?” ³⁶ Eyókél é' chōm, nzé ewené mbál-e-bú éebēlēε-se ewé boŋ ekág-ε? ³⁷ Chōm éche bēhágké á ndəəb édíi mbál ngēn, saké alín á bwel ásyāal áde ákwoge' bēwéneé, boŋ mbum, kapóg mbum e ngun ké'ε mbum empée. ³⁸ Dyōb dēn dós ábele' ngáne ádás boŋ mbál tée níwōŋ yál eche níwóó. Abage mbál tée yál eche etāngéné. ³⁹ Yál é bwēm é'syāal ábe é'dé á alonjé éesaá nyaa póg. Baányon bēwóó echab ndín e yál, nyam éwóó echáb, menən mēwóó echáb, sūu-'ε éwóó echáb. ⁴⁰ Bwēm é'dé ábe é'dé á nkoŋ nímin, é'bē-'ε ábe é'dé á nkoŋ rísé. Bwēm bé nkoŋ ní mín é'wóó ábāb e'boŋ ábe bwēm bé nkoŋ rísé bēewóó'é. Bwēm bé nkoŋ nsé-'ε é'wóó ábāb e'boŋ ábe bwēm bé nkoŋ ní mín bēewóó'é. ⁴¹ Etondεε awóó ábē e'boŋ, ngon ewóó ábē, betintine-'ε bēwóó echáb nyaa e'boŋ. Káŋne áftinté e betintine, e'boŋ ábe bēwóó é'dé nyaa ne nyaa.

⁴² Nén dós ébēε ne bad ábe bēpuú. Yál echē béliimmeé edii yál eche ebébe', echē Dyōb ápuudté edii yál echē eebébé' ámpē. ⁴³ Yál eche béliimmeé eebágké elóon, ewúε-'aá áte. Nzé Dyōb ápuúdté chó eboo' elóon bwāmbwam, ewúε-'ε áte. ⁴⁴ Ade béliimmeé chó ebágké yál e ekob, boŋ nzé Dyōb ápuúdté chó ebágke yál e edəádəŋ. Yál e ekob edé, yál e edəádəŋ-'ε ámpē edé. ⁴⁵ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán “Mod a e'só, Adame, Dyōb dénhəg mós abé nhəgtéd níme níwóó alonjé.” Boŋ Adame a ndimten adii Edəádəŋ éche ébage alonjé. ⁴⁶ Saké mod a edəádəŋ mós asébpé abé. Mod a ekob mós asébpé abé boŋ mod a edəádəŋ mós-'ε ábág. ⁴⁷ Mod a'só ambíd á nkōŋsé, bēnhəgēn mós ndəəb. Awe mós-'ε ampē ámpē, ádyōb dós ábídé. ⁴⁸ Bad ábe bédé á nkōŋsé te, bédé nēŋgáne Adame awē bēnhəgēnné ndəəb. Abe bó-'ε bédé bé dyōb, bédé nēŋgáne ane awē abídé ádyōb. ⁴⁹ Ngáne déwāgné mod awē bēhāgné ndəəb, melemlen nē dós déwāgnē ane awē abídé ádyōb.

⁵⁰ A-baányan, chõm éche rihóβεέ édii nén, chõm éche édé á nhagtéd ní yál e ekob ne mekií éehelée-se ékūd bwēm bé nkamlen ní Dyõb. Eche chõ-ε éebé abé ne abé éehelée-se ékūd bwēm ábe bébē abé ne abé. ⁵¹ Nyélám metúu nyéwõg dyam áde nlangéé nyé áde bad béebíi'é. Syánē bad bésyāāl déewáá', bonj pen Dyõb déhānlén syánē baásyāāl ⁵² á esón é pónédé. Mmē nhānlén mébē á mehélé-te, nāngāne mod áhēlese ápēbēd dīd. Nén débēnléd áde bētōngē elon é asóg. Ade bētōngē elon, bad ábe bēwédé bēpuú, béewáá ámpē, Dyõb déhānlén-ne syánē baásyāāl. ⁵³ Ene yál eche ebōade' étim yál eche éebōó ámpē, yál eche chõ-ε ewág étim yál eche eewág ámpē. ⁵⁴ Pónédé eche yál echē ebōade' étimmé yál echē eebōōdē', ne áde yál eche ewág étimmé yál echē eewág, élōn ngāne étēnlédé á kálag e Dyõb nén bán, "Kwééd eesáá ámpē ne abé dēn, Dyõb átómé chõ áte."

⁵⁵ "A-kwééd, héé echonj ngīne átóm mod áte édíí? A-kwééd, héé echonj ngīne áwóged mod e'wε édíí?"

⁵⁶ Mbéb mōó nkáá bonj kwééd ewõnj ngīne áwóged mod e'wε, ngīne e mbéb-pe ehúú ne mbéndé. ⁵⁷ Bonj sēsāgnan Dyõb, mó abelé bonj sétóm mbéb áte mbwiined ne eched Sānj, Yesu Krístā.

⁵⁸ Né-óó, a-baányan bé edānge, nyésūmen bwām, dyamdyam déēhōbtē nyé mekuu ásē. Nyébē nyékeene nsón nīme nyébēnléé Sāngwéé á'sō. Nyébíi nén bán nsón nīme nyébēnléé Sāngwéé ké nhóg méesáá ngēn.

16

Bésāngé mōné áwõngēn bad

¹ Bōob-pōó, rílāa nyé tāngene mōné nīme nyēnladté áwõngēn bad bé Dyõb. Ngāne ménlāā é mwembé nīme rídé á Galesia mēé bébel, melemlen né dōo nyémpē nyétāngēné abel. ² Sōndé téé nyé mod téé áhūd mwā mōné ákoo. Nén ábē nchoo ne mod téé nīme nkudāg. Nzé nyébēlé nén, né débēl nzé mpedé, nyéetōgēnné mōné asaa ámpē. ³ Nzé mpedé, bad ábe nyépwédé, mēlōmēn bó kálag ákeene nīmē mōné nīme nyéládé á Jerusalem. ⁴ Nzé ébōó bán mémpē nke, né béwoón me.

Ntīi nīme Paale ábélé

⁵ Mēpē áwēn nzé mmaá átóm á mbwóg e Masēdonia, áyāle nwóó mewēmtēn átóm á mbwóg e Masēdonia. ⁶ Kapóg mēdyéé ne nyé, nhele mbé-ε ne nyé pónédé esyāāl echē ahéb ábāgkē ngīne, ábel bonj nyéwõngēn me ákeene échém eke á'sō hóm ké áhéé áde nkagké. ⁷ Meédāā' mēé dényīnen ámīn-ámīn. Nwóó mewēmtēn ábē ne nyé mwā etún é pónédé nzé Sāngwéé akwēténé. ⁸ Mēdyéé á Efesus hén káānj ne á pónédé e ngande e Pentekōs. ⁹ Nzii enēdnédé me hén ábel kase e nsón, kēnéé édíí bán bad hiin bédé ábe bētāngan me.

¹⁰ Nzé Timotiē apedé áwēn, nyényīn bán nyékokobé mó nken áyāle melemlen mé nsón nīme Sāngwéé nīme ábeléé, mōó mémpē nībeléé. ¹¹ Modmod eenyīné mó nkóntéd. Nyéwõngēn mó ákeene echē eke á'sō ne nsanj ábel bonj bōobe bad bé Krísto bémpēe ábe nīsinéé, bētān me hén.

¹² Bōob-pōó, tāngene awesyánē mwānyan Apolose, menwéd mó nlém á abum bwāmbwam áhye dé anōn nyé nchoo ne bad bé Krísto bémpēe, bonj pen eewóó' é nlém ápe bōob. Nzé etál ébāgnédé mó, ápē.

Melēntēn mé asóg

¹³ Nyétéd pónédé, nyésūmen á adúbe-tē. Nyéwúu nlém á abum, nyéwúu áte. ¹⁴ Kéchéé eche nyébēléé, nyélúmed bán nyédāó nhóg ne aníní.

¹⁵ Βοοb-πoó a-baányan, nyébíí nén bán abum á ndáb áde Stefanuse dóo ábédé dé'só á mbwóg e Akaya ádúbe Krístəə, bébágé-'e echab yál ábele bad bé Dyöb. Ncháa nyé nén meé, ¹⁶ nyébê áse e ndín é bad néε échén, ne áse e mod ké ahéé ampée awě abele nsón néε nímén. ¹⁷ Ndé menyinge ne epe éche Stefanase, Fōtunatusε ne Akaikuse. Bépédé áyāle bébélé nsón níme nyéntāngēnnē abel. ¹⁸ Bévédé me nlém á abum ngáne bēnwēdtē nyēmpē nlém á abum. Kéchée éche échén ndín é bad éhóbéé, nyētāngéné bó edúbé abε. ¹⁹ Mwembé níme rídé á mbwóg e Esia rílómmé nyé melentεn. Akwilaa bó Prisia ne mwembé níme níbome áwab ndáb, bélómme nyé melentεn ne nlém nhóg á dīn áde Sāngwéé. ²⁰ Abed baányan bé Krīsto ábe bédé hén bélómmé nyé melentεn.

Nyéhê nhóg ne aníníí tál. ²¹ Me Paale, mbenlad échēm ekáá átele nyé nímén melentεn. ²² Kénzée awě eédəə Sāngwéé ebómán ne mó. A-Sāngú awēd, hyāg! ²³ Nsimé níme Sāngú Yesue núbē ne nyé. ²⁴ Ndəə nyé bad bésyāāl á dīn áde Yesu Krístəə.

Kálag eché elónténé ébε eché Paalε áténlé

Baá Kōrinto

Ndibned ní kálag

Enén kálag chó edé kálag eché elónténé ébε, eché Paalε áténlé bad bé dyad á Kōrinto áde ábédé á Masedonia. Paalε antél chó á pónidé eché mam méekage'áá bóobε mwembé míme mbédé á Kōrinto. Bad behóg átínté e míme mwembé bénhób Paalε mekan mé mbéb á yál, bon kénε Paalε anwón nlem bwámbwam áá bóobóó bétim ásε. Ade bēntimmé-ε ásε, Paalε anwóg menyinge bwámbwam. Á kálag-té wén, Paalε ahóbé ngáne bóobε bad bé mwembé bé Kōrinto bémbēē. Áwēd-te ahóbé nzom eché ekáá bon átélé' enén kálag ne e'yale ábe é'wúú áte tñgene nzyññ éche ákúde ne atyéemen áde baahóg átínté e mwembé bétyéémánáá mó. Alúmté-ε nímē menyinge ngáne nyaa eché átélé enén kálag, ébélé bad bétédte ábel dé mbéb bon bóobóó bétim-mε ásε. Acháa-ε mwembé áá bésaa mone ne nlem nhóg áwónge betóótókε bé bad bé Krísto ábe bébédé á mbwóg e Judeya. Á kálag-té wé ámpé, Paalε ahóbe mekan álúmed áá mbédé mbapεε á nlómag á mbále awé Yesu Krístáa. Ambel nén áyale nguse é bad ébédé á Kōrinto éché éñchag yál bán bembapεε bé nlómag bé mbále ábe Krístáa, bán Paalε-ε adé mbapεε á nlómag á metóm.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-11

Paalε ne mwembé ní dyad á Kōrinto 1.12-7.16

Asañned bad bé Krísto á mbwóg e Judeya mone 8.1-9.15

Paalε mbapεε á nlómag á mbále awé Krístáa 10.1-13.10

Melenten mé asóg 13.11-13

¹ Mε Paalε, mbapεε á nlómag awé Yesu Krístáa ngáne Dyób átiídé, mε-éé ntelé enén kálag. Mε ne awed mwányan á Krísto, Timotiε, sélómme' nyé elad e bad bé Dyób ábe bédé á dyad á Kōrinto ne bad bé Dyób bésyáál ábe bédé á mbwóg e Akaya, melenten. ² Nsimé ne nsan ní Dyób Titée awéd ne Sánjú Yesu Krístáa, mbê ne nyé.

Dyób áwéde' moosyál nlem á abum

³ Syáné déken Dyób, Sáá awé awed Sánjwée, Yesu Krístáa. Mó adé Titée awé awóge moosyál ngál, abé-ε Dyób áde áwéde' moosyál nlem á abum.

⁴ Áwéde' syáné nlem á abum áyale ndutul ésyáál eche dékudéé, ábel bon syáné ámpé déhel bad nlem awéd á abum ábe bómpé békude nyaa e ndutul ké ehéé. Déwéd bó nlem á abum melemlem ngáne Dyób áwédeε syáné nlem á abum. ⁵ Ngáne Krístáa ákúde'áá metake, néε syáné ámpé dékudéé metake áyál eché. Né-óó, abé áde dédí ne Yesu Krístáa, Dyób déwéd syáné ámpé nlem á abum bwámbwam. ⁶ Nzé sékude metake édíi áwéd nyé nlem á abum ne áwónge nyé ákud e'sooson. Nzé sékudé e'wéd bé nlem á abum né nyémpé nyéékúd e'wéd bé nlem á abum, nyékúd-te ngine áwεsen melemlem mé metake ne e'kan bé nlem ngáne sémpé séwéséné. ⁷ Sésúme nlem áwēn bwámbwam. Sébíí nén bán nzé nyékudé' metake melemlem ngáne sémpé sékudéé, Dyób déwéd nyé nlem á abum melemlem ngáne áwéde-ε sé.

⁸ A-baányan, sédáá bán nyésónen nyaa e metake eché sékúde á mbwóg e Esia. Metake míme sēnkúde mēndenléd sé nyaa eché sēnwēmtēnné bán séebáá á alongé. ⁹ Sēnwēmtēn nén bán bēbídté mbakú bán bēwúú sé. Bon sékudé'áá mímén metake ábel séésúme' nlem áwéd yál, bon pen sésúme wée

Dyōb, mō awē apuudte bad. ¹⁰ Kénée edíi bán sēmbé á nsəl ní kwééd, asōŋ sé. Nzé sédé á ndutul-tē, Dyōb débē áson sé. Sēsúm-ε nlem nén bán ábē áson sé póndé tée eche sēbē á ndutul ámpē. ¹¹ Ason sé akánned áde nyékánnadte sé. Bad híin bēlad mekáá ákánned sé, Dyōb-πε dénaméd sé. Nén débēl bad híin bēságnen Dyōb áson áde ásóó sé.

Paale ahúde eke áse

¹² Dyam áde áde ábélé sédé kúmbe. Nlem ríkénlé sé á abum nén bán, abé áde séwóó á nkōŋs-ε te wén, tange nyaa eche sédíi ne nyé, ne nlem níme rísáá ne nlem nhóg, ádíi nyaa eche Dyōb ábélé áá ebē. Adén abé dénkēmbáá ne debyéé á moonyon bon débē ne nsimé ní Dyōb. ¹³ Chōm éche sétenlé nyé edíi éche nyéhénlé aláŋ, nyésóŋtén-ne. Nsumé nlem meé nyésóŋtēn nímen mekan póndé ésyā́l. ¹⁴ Ngáne nyémáá donge á mekan tǎŋgene sé asóŋten, ndúbpé nén meé nyéekon sé asóŋten bwám. Nén débēl á póndé eche Sǎŋgú Yesue ápéé, nyéehel ahób bán nyéde kúmbe ne sé melemlen ngáne sémpé séhénlé ahób bán sédé kúmbe ne nyé.

¹⁵ Adúbe áde méndübē meé nén áde mbále mentíi meé mēsēbē ape áwēn ábel bon nyétombwen ngen éche élónténé ébe. ¹⁶ Mentíi meé mēhyé áwēn nzé nkag á mbwóg e Masedonia, mentíi-ε ámpē meé á ehúu métyēēm áwēn ábel bon nyéwōŋgen me áke á mbwóg e Judeya. ¹⁷ Ade mēmbenlé nímén ntíi, énkēmbáá éche níheláá-se níhǎŋlén nlem á abum. Meébēlē nímén ntíi á nyaa e moonyon. Meesáá néε mod awé akwentan áá, “Éε, mēbēl.” Bon ámbíd e pónde átim ahób áá, “Aáy, méebenlé.” ¹⁸ A’so é’ Dyōb áde ábele ngáne ahóbé áá mósōbēl, nzé sélǎngé nyé bán sébēl dyam, sébélé sébēl-ε dó. ¹⁹ Nzom eché ekáá bon nén ábe edíi áyāle nkalan ní bwám tǎŋgene Mwán a Dyōb, Yesu Krístáá, níme me, Sailase ne Timotie sékánlé’áá nyé. Yesue eehóbéé áá mósōbēl dyam bon eéŋimé dó ábel. Yesu Krístáá ábele dyam áde ahóbé áá mósōbēl. ²⁰ Chōm ésyā́l éche Dyōb ahóbé áá mósōbēl, ábelé mébenlad ábel áde ábélé bon debé ne Krístáá. Nén dōó ákásá bon áyāle mekan níme Yesue ábeleé syáné déhōbē bán, “Ebē ne” ábel bon Dyōb ákud edúbé. ²¹ Dyōb dōó ábélé bon syáné debé dédúbpe Krístáá. Dyōb dén dōó áwógté syáné ábē ne Krístáá. ²² Ahédé-ε syáné ábē e’chem ábe é’lúmté bán syáné dedé ábē bad, ahé-ε syáné éche Edáádǎŋ éche Esáá á nlem-tē álúmed nén bán deékūd bwēm é’syā́l ábe ahóbé áá mósōbē syáné.

²³ Dyōb áde me mbōŋ nén áá chōm éche níhóbéé édé mbále. Nzom eché enkǎŋ bon menkēntím ámbíd á dyad á Kōrinto, edíi áyāle meéhede’áá meé níwóged nyé ndutul. ²⁴ Séehēdē bán ebē byánán sēnyágté nyé ádúbe kéchéé. Bon pen sébele nsōn ne nyé, ábel bon nyébē menyínge áyāle nyésúmné á adúbe-té.

2

¹ Né-óó, memmád á nlem-tē nén meé méehyaá nyé anyín ámpē. Nzé mempé níwógté’áá nyé ndutul. ² Nzé níwógté nyé ndutul, mod éebáá awé áwóged me menyínge, áyāle níwógté bad ndutul ábe bēmbē bēwógté’ me menyínge. ³ Nén dōó dénkǎŋ bon nítelé nyé enén ndín e kálag. Meéhede’áá meé nzé mpedé áwēn, nyé bad ábe nyéwógté’ me menyínge, nyéwóged me ndutul. Ndúbpe nén meé nzé ndé menyínge, né nyé moosyáál nyéēbē menyínge. ⁴ Nténlé nyé enén kálag nyaa eche nítelé áyāle membé ndutul, metake mébē me á nlem-té, nítelé-ε chó ne mēsod. Menkēntelée nyé chó ábel bon nyéwóg ndutul, bon mentelé nyé chó ábel nyébíi ngáne nídáá nyé bwámbwam.

*Paale aá bad bé Kōrinto
bélagsen mod awé abelé mbéb*

⁵ Nzé mod abelé dyam áde áwógté bad ndutul, saké áwēm dēmpen dōo ábélé dō, né abelé dō wée nyé moosyāal ámpē. Bon ádén dyam ádíí dyam áde mééhābēē bwāmbwam. ⁶ Nkógsen míme bad híin átínté echēn bébágé ene ndín e mod, ríkwógnédé mō. ⁷ Bon nyētāngéné nēe nyélagéséné mō nyēwéd-te mō nlém á abum, ábel ndutul eche ákúidé eetómtán mō adenled. ⁸ Né-ōó, ncháa nyé mēé nyélúmed mō bán nyédíí nyédāó mō. ⁹ Nzom echē enkāñ bon rítele nyé enén kálag edíí ábíí nzé nyéēbēl mam mésyāal míme níhóbé mēe nyébel. ¹⁰ Kénzée awé nyélagéséné, mémpē nlágséné mō. Dyam áde rílagéséné, nzé édé bán nlágséné dō, né nlagšan dō áyāl echēn. Krístāa abelé abíí-é aá nlágséné dō. ¹¹ Debele nē ábel bon Satane eetómé' syāné áte, éesaá bán syāné deebíí-é mwane míme Satane.

Békale nkalanj tãngene melē mékōālē

¹² Ade mípédé á dyad á Troas, ákal nkalanj mí bwām míme Krístāa, Dyób dēnnednéd mē nzii ábel míme nsón. ¹³ Bon nlém ménkēmbáá mē bwām á abum áyāle menkētánné Tituse, mwānned a Krístāa awé sūmō sēbele nsón. Né-ōó, menlyágtén bō, ríkag-ke mē á mbwóg e Masēdonia.

¹⁴ Nságnan Dyób áyāle ayóggké abel syāá dehēle' míme nkalanj akal. Abé áde dédíí ne Krístāa ábélé dedé nēngáne bad ábe Dyób ákóbé bon ályágté áke dé akal nkalanj mí bwām mebwóg mésyāal. Dyób ábélé bad bébyéé Yesu Krístāa áyāle míme nkalanj míme syāá dékaleé. Mmē nkalanj ríkag átínté e bad ngáne elod é bwām. ¹⁵ Elod é bwām, elod é Krísto, chōó dédíí á'sō é' Dyób. Nzé dekalet nkalanj tãngene Krístāa, bad bésyāal ábe bédúbpe míme nkalanj míme dékálé, Dyób ásoo' ádāb alongé. Bon bad bésyāal ábe bédúbpe míme nkalanj, Dyób deesoo' é ádāb alongé. ¹⁶ Ne bad ábe bédé á nzii echē epágnédé Dyób á yāl, nkalanj mí bwām míme syāá dékanléé bō rídé áwāb nēngáne ebébtéd é elod éche éwúé' bō. Abíníí-é ábe bédé á nzii áke wée Dyób nkalanj mí bwām míme syāá dékanléé bō, rídíí nēngáne elod é bwām áyāle syāá delänge bō bán bébē á alongé ne Dyób á ngíndé ne á ngíndé. Nzé-ōó adé awé ahelese ábel enén nyaa e nsón? ¹⁷ Séesaá ngáne bad abíníí híin ábe békale eyale é Dyób ábel bon békud nsyón. Ne sé séébélēē nē, áyāle Dyób álómé sé ákal nkalanj mí bwām, míme nkalanj sékale' mō ne nlém nhóg abé áde sédíí mod nhóg ne Krístāa, debíí-é nēn bán Dyób dōo álómé syāné ábel míme nsón.

3

Bekal bé nkalanj mé melē mékōālē

¹ Nyēwémtné bán séhóbe' mekan mé bwām tãngene échēd yāl ámpē-ye? Nyēwémtné bán séēbe nyé kálag kéé séhād kálag áwēn, álúmed nēn bán sékwognédé ábel nsón átínté echēn, ngáne bad bēmpēe bébéléé-ye? Séebēnlé nē. ² Nyédíí sé á nlém-tē nēngáne kálag echē bétélé bon bad bésyāal belāá abíi chōm éche édé áwéd-te. ³ Nyélúmte' bán nyédíí kálag echē Krístāa átélé bon álómén sé. Enén kálag éesaá kálag echē béténlé ínke bon edíí echē Edāádāñ é Dyób áde ábage alongé étélé. Bēnkēntēnlé enén kálag á melāa mīn, míme métánlé, bon bēntel chō á nlém mí baányonj. ⁴ Séhóbe nēn áyāle sēsúme nlém ne Dyób abé áde sédíí ne Krístāa. ⁵ Sé bēn sééhēlēē-se séhób bán séhele-se sébēl mímén nsón. Sé bēn sééhēlēē-se sébēl mō. Dyób dōo ábélé bon séhēl mō abel. ⁶ Abelé sékwognédé ákal míme nkalanj mé melē mékōālē. Méesaá nkalanj áhíd mbéndé é melē mé nchun. Bad ábe béhíde ene mbéndé bēwāg, béébāg-kaá

ne Dyōb. Nkalanj áhíd melē mékōōlē níme séyágtéé, rídé nén bán Dyōb ábage bad Edáádāj éche Esáá, ébele-'e bēbē ne mó á ngindé ne á ngindé.

⁷ Bōōb-pōō, Mosēē an'yágéd bad áhíd mbéndé é Dyōb é melē mé nchun. Dyōb déntél échén mbéndé amín e meláá níme métánlè bonj ábe Mosēē áá áyágte bad. Ade Dyōb dēmbéé Mosēē échē mbéndé, ambēl e'só é'péné' Mosēē féréd, álúmed bán échē mbéndé édíi échē. E'só é'péné'áá Mosēē nyaa échē bad bé Israel béehelē'áá mó anōn á'sō. Bonj kénēé é'péné'áá bwámbwam, nímē mwayé mēmbootéd asud mwámpin mpín. Bad ábe bēnhíd melē mé nchun bēnwē, bēnkēmbáá-'áá ne Dyōb. ⁸ Né-ōō, nzé séyágte bad nkalanj tǎngene Edáádāj é Dyōb, Dyōb délúméd bad nén áá nímē nkalanj rítómténé etógnén abé á alongé á bad. ⁹ Dyōb dénlúméd áá módē ngum áde ámbéé Mosēē mbéndé. Echē mbéndé émbēl bad bēbíi bán ákōsgēn bó áyale mbéb níme bēbélé. Bonj anabpé échē ngum alúmed ábel áde ábélé bonj sékalé' nímē nkalanj níme rílúmte ngáne bad békobnadté áwe e'só. ¹⁰ Mbéndé éche Mosēē áyágté'áá bad bōōd áhíd mbéndé é Dyōb émbē etógnén. Ayáged áde séyágtéé bad bōōb bán Dyōb délāgsén bó mbéb, bēbélé-'e ngáne áhēdēé, dōō átómténé etógnén abé. ¹¹ Kénēé édíi bán Dyōb dénlúméd ngáne ádíi etógnén áde ábélé melē mé nchun, melē níme mēmbē á esōj é pōndé, alúmté áá mótómténé etógnén abé ábel áde ábélé melē méékōōlē. Mmēn melē méékōōlē mó méhājléné alongé á bad, mébē-'e abé ne abé.

¹² Né-ōō ngáne sésúmé nlém bán nkalanj níme sékaléé rídé etógnén bwámbwam, sékale mó ésebán sēbáá'. ¹³ Séēsaá nēngáne Mosēē. Mosēē ankúdtén e'só ábel bonj bad bé Israel béenyíné ngáne e'só ábe é'péné'áá mó é'díméé. ¹⁴ Bonj bēnkēnsōjténné. A mbále, bootyaa ene pōndé ápe chíi, béehelēé asōjtén nén bán apen áde e'só é'péné'áá Mosēē, nímē mpentéd rísúde. Pōndé ké ehéé nzé bad bēwógé mod aláá kálag e melē mé nchun, béēsōjtānnē chōm éche bēwógé. Edé nēngáne abad ákúténé bó mewēmten. Nzé mod adé ne Krístāē dēmpen dōō ásojtānné. ¹⁵ A mbále, bootyaa ene pōndé ápe chíi, pōndé ké ehéé échē beláá mbéndé é Mosēē, ébelé ébē byānanj abad ákúténé bó nsōjten nyaa eche béehelēé chōm éche beláá'ē abii. ¹⁶ Bonj nzé bó ké ahéé adúbpe Sāngú Yesue, chōm éche ébāg nēngáne abad éche ékutan bó nsōjten ébelé éhide. ¹⁷ Bōōb-pōō, Sāngwéé adii Edáádāj. Kéhéé áde Edáádāj éche Sāngwéé édíi, bad bēébāgkē á mehanj-tē. ¹⁸ Syānē ábe Dyōb áhúdé abad áde dénkūtēn syānē e'só, abé ádēd ábele' bad bēbíi ngáne ehúmé éche Sāngwéé épédé abé. Bényíne' bán ábelé syānē ngáne bad ábe bébele ngáne Dyōb áhēdēé. Edáádāj éche Esáá éhājlan syānē ahājlen ne ahājlen ábē ngáne Yesue ábel bad bényín ngáne ápédé ngíne abé. Sāngwéé, mó awé adé Edáádāj, mó ábele nímén mekan.

4

Yesue alúmté syānē ngáne Dyōb ápédé abé

¹ Ngōl échē Dyōb ádíi chō ekáō bonj sékalé' nímén nkalanj. Né-ōō, séedonlé mekuu ámbíd ákal mó. ² Séébenlé mekan mé e'son níme bad bēbéléé á mesoōm-tē. Séédōgnēē nyé ehōb é nsal, sééhājlan-naá eyale é Dyōb ádog nyé. Bonj pen, séyágte' bad eyale é Dyōb nyaa échē bad bēsōjtēnnē chō. Ngáne séyágtéé eyale é Dyōb ne nlém nhōg, modmod eéhēlēē-se ahōb á nlém-té áá sédōge mó. Sēbíi bán Dyōb ábíi kéchéé éche sébeléé. ³ Nzé donje á bad béehelē nkalanj ní bwám níme séyágtéé asōjten, né édíi wēé ábē bad bēédúbpeé mó. Ngáne bēédúbpeē Dyōb bēébáá ne mó. ⁴ Satane, nkamlene a nkōjse, akamlan mewēmten níme bad ábe bēédúbpe Krístāē. Béehelēé-se bēsōjtén bán nkalanj ní bwám rílúmte ngáne Krístāē ápédé etógnén abé.

Krīstəa adii nēe Dyōb dēn. ⁵ Nē dōo akāa boŋ sēēkālē t̄ngene echəd yāl. Boŋ sēkanle nyé bán Yesue mó adé Sāngwēē. Sédii bembəde abēn ayāl e Yesue. ⁶ Dyōb adé dénhəb aá, “E’nyinēn bé ekide é’bē wēe ehintēn ēnsēbēē abé,” mó abelē mīmē nkalan t̄ngene Yesue abé nēngāne e’nyinēn bé ekide abe é’pene’ syānē á nlēm-tē. Syānē baāsyaāl abe dedúbpé Yesue bōo Dyōb abénlē nē. Dyōb abélē nē abel boŋ bad bēbii nēn bán módé etōgnēn abii adé bad bēbii’ē bán Yesu Krīstəa adii nēe mó.

⁷ Boŋ nkalan mīme Dyōb abágé sé ákal, rdii chōm éche étómténé etōgnēn abé. Sédii nēngāne mbeé e mæg echē chōm edii áte. Nēn abénlédé abel boŋ bad bēbii nēn bán ngine echē echabé amīn ehúú ne Dyōb saké ne sé. ⁸ Sēkude nyaa é ndutul hiin boŋ séelyāgēē áwəd-te. Donge á pōndé sēebyé’ē’ē dyam adé sébeléé, boŋ séehóbéé nēn bán Dyōb déelúmédte se chōm éche sétāngéné abel. ⁹ Bad bétagte se pōndé té boŋ Dyōb déetədté sé. Bélagne sé, boŋ Dyōb déekwentānné aá bēwúu sé. ¹⁰ Kéhéé adé sékagké ákal nkalan ní bwām sēhéde á nlēm-tē nēn bán bad bēhéde’ sé awúu ngāne bēnwūū-’é Yesue, boŋ bad bēbii bán Yesue adé á alongé, mó-aá ahāg sé ngine áte abé adé sédii á alongé. ¹¹ Sēbii nēn bán kénéé sédii á alongé bōob, sédé benben ne kwééd pōndé té ayāle sēbenle Yesue. Nēn adé abel boŋ bēbii bán Yesue adé á alongé, mó-aá ahāg sé ngine áte abé adé sédii á alongé. ¹² Né-ōō, sékwēnténé kwééd abel boŋ nyékud alongé adé déemaá’.

¹³ Sédii melemlem ngāne mod awē ahóbé ngāne éténlédé á kálag e Dyōb nēn bán “Ndúbpé wē, né-ōō, nkale’ t̄ngene wē.” Melemlem ngāne ane mod andúbēē Dyōb, sēmpé sédúbpé Dyōb, sēmpé sédii sēkale-’ē t̄ngene mó. ¹⁴ Sēbii bán Dyōb adé apúúdté Sāngú Yesue dépuúd-te sēmpé abé á alongé ampē ne Yesue. Dyōb dépēén-ne sé ne nyé wēe adii. ¹⁵ Metake mēsyaāl mīme sékudéé médii áwōngēn nyé, abel boŋ nzé bad hiin bēwógé eyale é Dyōb, nsimé ní Dyōb mbēl békūd alagsen dé mbéb, bēbūd-te mó asāgnēn. Nēn débēl bad hiin bēkené’ Dyōb.

¹⁶ Né-ōō, séedonlé mekuu ámbid ákal nkalan ní bwām, kénéé edii bán ngine esude’ sé á yāl, kéné Dyōb áwede’ sé nlēm á abum, ahāg-ke sé ngine áte mbwe té. ¹⁷ Baá metake abe sékudéé bōob béesaá abe sétagtēé nlēm á abum. Sēkude metake bōob boŋ ehúmé éche ébē ne sé échāb amīn nyaa echē sēekamténné metake mīme sékudé á nkōŋsé wén, ébē-’ē ne sé á ngindé ne á ngindé. ¹⁸ Nē dōo akāa boŋ séenyinē’ metake mīme sékudéé bōob nēe dyam. Boŋ sēbānné nlēm ayāl e bwēm abe Dyōb akōŋnéde sé, kénéé edii bán séenyinēé bā. Bwēm abe sényinēé bōob é’dé dāsō ayāl e esōŋ é pōndé, boŋ bwēm abe sēehelēé-se sennyin bōob, bēbē á ngindé ne á ngindé.

5

Dēekūd yāl ékōāle ádyōb

¹ Sēbii nēn bán echəd yāl éche sébééné á nkōŋsé edii nēe e’bem abe sédyēé’é áte. Nzé bēpáá abē e’bem, sēbii nēn bán sēwóó ndáb ádyōb echē moonyon éelóó’ē. Dyōb dōo álóo’ chō, ébē-’ē á ngindé ne á ngindé. ² Sēkōomad áte bōob á ebem-tē wén, sēwane áte bán ene ndáb echē ebide’ ádyōb ékúten sé ngāne mbáté ékútānné mod. ³ Nzé sédé ene ndáb áte, sēebáá nēngāne mod awē adé nsōb. ⁴ Abéén adé sébééné enén yāl á nkōŋsé te wén, sēkōomad áte adenled adé nēn abénlédé sé. Eesaá nēn bán sēhéde enén yāl e nkōŋsé ahúd, boŋ sēhéde yāl ékōāle eche edé ádyōb, abel enén yāl e nkōŋsé echē ewāg émaa, étim yāl echē ébē á alongé. ⁵ Dyōb dōo abōŋséné syānē ákud mīmēn nhəŋlēn alómmé-’ē syānē echē Edəōdāŋ éche Esáá álúmed nēn aá adén akan débēnléd.

⁶ Né-ɔ́, pónde téé desume' nlém nén bán abé áde dédíí ne échén yál á nkòṅsé, deesaa hòṃ ahóg ne Sàngwéé. ⁷ Sédé á alongé á nkòṅsé ne échén yál, áyále sèdúbpé mó saké ngáne sényíneé mó. ⁸ Sèsumé nlém nén bán ábe syáné yál ékɔ́lè, sèhede-'é éched yál é nkòṅsé atade áke débé ne Sàngú Yesue. ⁹ Né-ɔ́, nímæd nlém nísyáál ntàngéné abé áwóged Yesue menyinge áyál e kéchéé éche débéléé, ké ébè bán sèdé ne éched yál á nkòṅsé, ké'ε séesaa ne chò. ¹⁰ Syáné mod téé átyeem á nkáásé á'sò ábe Yesu Krístæ epun éche ákaadte moosyáál, tângene mekan níme ábélé á pónde eché ábédé á nkòṅsé. Mod té ákùd nsábe tângene mekan mé bwám ké'ε mé mbéb níme ábélé.

Abé á nchemten ne Dyòb

¹¹ Ngáne sébíí bán Sàngwéé ákãad bad, sébagé-'ε mó edúbé, séwane' áte nén bán bad bésòṅten nén bán nkalan níme sékaleé ndé mbále. Dyòb ábíí nyaa é bad éche sédíí, mbíí-'ε meé nyémpé nyébíí nyaa é bad éche sédíí, ndúbpé-'ε meé nyébíí-'ε bán sékale mbále. ¹² Séehóbéé mekan mé bwám tângene éched yál ámpé. Boṅ pen sèhede bán nyéwòṅ nzom ábéen sé kúmbe, ábel boṅ nyéwòṅ dyam áláa bad ábe bédé kúmbe áyál e mekan níme bébéléé níme bad bényíneé, saké áyál e mekan níme médé bó á nlém-té. ¹³ Donge á bad béhóbe bán sèhóbe mekan néε bad ábe nló méésaa'á áte. Nzé nê áde mbále, né Dyòb dóó sébagéé edúbé. Nzé sèhóbe mekan néε bad ábe nló nísáá áte, né áwóngen nyé dóó sèhóbéé. ¹⁴ Edange éche Krístæ chòó étédé sé nlém á abum ábel mekan níme sébéléé, áyále sèmadé á nlém-té nén bán Krístæ awédé á nló ní moosyáál. Né-ɔ́, édé nêṅgáne moosyáál áwédé. ¹⁵ Anwé á nló ní moosyáál ábel boṅ bad ábe bédé á alongé, alongé ádáb déélumtè bán bédé á alongé áyál échab dèmpen. Boṅ pen bédé á alongé áyál e Krístæ, mó awé anwé, boṅ Dyòb ápúud-te mó á nló nímáb.

¹⁶ Né-ɔ́, bootyá bɔɔb, déénòné mod nyaa eche moonyon ánònéé. Kénéé édíí bán sèné'áá Krístæ á nyaa e moonyon, séénònéé mó nê ámpé. ¹⁷ Né-ɔ́, kénzéé awé adé mod nhóg ne Krístæ, adíí nhəgtéd mékɔ́lè. Mmè mbéltéd mé nchun nísyáál nímáá atóm awóó-'ε mbéltéd mékɔ́lè nísyáál bɔɔb. ¹⁸ Mmén mbéltéd mékɔ́lè níhúú ne Dyòb. Abélé syáné detimé asé ne Krístæ, abagé-'ε syáné nsón ákale bad nén bán béhele bébè nsan ne Dyòb. ¹⁹ Chòm éche níhóbéé édíí áyál e kwééd eché Krístæ áwédé á awóg. Dyòb ábélé bad bépédé á nchemten ne mó. Dyòb déétóó'áa mbéb níme bad bébéléé, abagé-'ε syáné nsón ákale bad nén bán béhele bébè nsan ne Dyòb. ²⁰ Aláa áde Dyòb álànggéé sé mekan áláa bad sédíí bad ábe béhóbpe Krístæ. Sésime nyé etúu áte á dín á Krístæ nén nyépe á nchemten ne Dyòb. ²¹ Dyòb dèmpwéd Yesue átag áyál e mbéb nísyáál níme syáné débélé. Yesue enkèmbenlé mbéb ké nhóg, boṅ kéné ankwentén atag áwed nló. Dyòb álágséné syáné mbéb ahóbe-'ε áa déébéléé mbéb ámpé melemlem ngáne mómpé éébéléé mbéb.

6

¹ Né-ɔ́, sé ábe sébele' nsón ní Dyòb ne Dyòb, sècháa nyé nén bán nsimé ní Dyòb níme nyékudéé méébāg ngén. ² Dyòb ahóbé ngáne éténlédé nén áa, “Áde pónde épédé eché etàngéné, menwóg chòm éche nyéhóbe. Ade epun é e'sooson-'ε épédé, menwóngén nyé.”

Nyénoné' pónde nén bɔɔb eché etàngéné, eche nyétàngéné nsimé ní Dyòb akud. Nyénoné', epun épédé éche nyéhéle nyékud e'sooson.

³ Séekáá'ε modmod nzii, ábel boṅ awusé déényínnad áyál e nsón níme sébéléé. ⁴ Boṅ pen, nêṅgáne bembáledé bé Dyòb, sélumtè' yál nyaa ésyáál ábe bad ábe bébélé' mekan níme métàngéné. Séwánlé e'kan bé nlém é' ngine

tāngene metake nīme sékudeé, tāngene alongé áde álenlad sé áte, ne ndutul éche étáne sé. ⁵ Sékude mbéte, béhág sé á mbwōg, ndun e mod empεεn epuutéd béchodé sé yál áte, sébele ntú nī ngine, sénangé' e'pin, sédyéé-'ε nzaa. ⁶ Sélúmte' ámpē bán sédii bembøde bé Dyōb abel áde sébeleé mekan mé bwām ne e'sán bé nlém, abe áde Dyōb ábágé sé nsōηten ábii alongé áde sétāngéné awōη, awεsen áde séwesanné, ne awōon áde séwōηné bad bémpēe nlém nī bwām. Edaðāη éche Esáá chōō élyágte sé, sédāō-'ε moosyāāl ne nlém nhóg. ⁷ Nkalaη nīme sékalaé nīdii nkalaη nī mbále, ngine e Dyōb chō-'áá sébenladté ákal mó. Abel áde sébeleé mekan nīme métāngéné ábélé bad béewōó'ε dyam dé mbéb ké ahóg ábán sé á yāl. ⁸ Sēēbē sébenlé Dyōb ké béken sé, ké'ε béekene' sé. Ké bad béhōbē sé mekan mé mbéb áyāl ké'ε mekan mé bwām. Bad béhōbe bán sélúmté bán séde ndin é bad éche séesaá, boη sédii bad ábe séhōbé bán séde. ⁹ Bad bébii sé bwām boη bémpēe bényine' sé bán sédii bad ábe béesē dyam dé abelen. Bad béwēmtan bán séebáá á alongé boη kénē sédii séde á alongé. Sékude metake á mekáá mé bad boη kénē, béewúú'ε sé. ¹⁰ Séde á ndutul tē, boη kénē, séwōge menyinje pōndé ésyāāl. Kénée édii bán séebudéé chōm awōη, boη kénē nsōn nīme sébeleé nībélé bad hīin bédúbpé Dyōb. Né-ōō nē ábélé bébúdé bwēm awōη bōōb. Kénée séewōó'ε chōmchōm, nhōn nī Dyōb nīdii nīmēd.

¹¹ A-bad bé dyad á Kōrinto, sétēnlé nyé chōm ésyāāl ésebán sékōηnad nyé dyamdyam. Sélúmte-'ε ngáne nlém nīdii sé áte áyāl echēn. ¹² Sédāó nyé, séebáá-'áá álúmed bán sédāó nyé. Nyé pen nyélúmte sé nēn nyéedāó'ε sé. ¹³ Nhóbe áwēn bōōb néε ábēm bán. Nyémpē nyédāη sé ngáne sémpē sédāó nyé.

*Nyéébēlé' mekan nīme bad
abe béédúbpe Krístāa bébeleé*

¹⁴ Nyéebág nlatén ne bad ábe béédúbpe Krístāa. Nhóbe nēn áyāle bad ábe betāngéné á'sō é' Dyōb, béewōó'ε dyam abelen mekan nīme e'bébtéd é' bad bébeleé. E'nyinēn bé e'kide béewōó'ε dyam abelen ehintén. ¹⁵ Krístāa eewōó'ε dyam abel ne Satane. Mod awē adúbpé Krístāa eewōó'ε dyam dé abelen mod awē eedúbpe. ¹⁶ Ndáb-e-Dyōb eewōó'ε dyam dé abelen ndáb echē bad bébenléé myōb mémpēe. Nhóbe nēn áyāle dedii ndáb e Dyōb, Dyōb áde adé á alongé. Edé nēn ngáne étēnlédé bán Dyōb áhōbé áá,

“Mébē ne ábēm bad, nīdyē-'ε áwāb.

Bélelé me nēngáne ádad Dyōb, me-'ε météd bó nēngáne ábēm bad.”

¹⁷ Sāngwéé aláηge ábē bad áá,

“Né-ōō, nyétede, nyéebág-ke ne bad ábe béédúbpe me.

Nyéewōó' dyam abel ne e'bébtéd é mekan nīme bébeleé.

Mékōb-pe nyé néε ábēm bán.

¹⁸ Mébē nyé saá,

nyé-'ε nyéēbē ábēm bán.

Me Dyōb á Ngum me-éé nhóbe'.”

7

¹ A-baanyāη bé edāηge, ngáne Dyōb áhōbé áá módii awesyānē Sáá, syānē-'ε debé ábe bán, détede mekan nīme méwōgte syānē mbinde á ekob é yál ne á edāōdāη. Syānē débe Dyōb edúbé, déwōη-'ε alongé áde ásaá, nē débēl débágé Dyōb edúbé ngáne éhednadté.

Paale adé menyinje

² Nhede meé nyédəŋ sé ne nlém n̄syā̄l. Séēpānnēē modmod, séēbēltēē modmod mbéb, séédōgēē-’ε modmod. ³ Meehóbéé n̄n ahób nyé. Mensébé nyé atele n̄n meé, sédā́ nyé bwāmbwam, ké á kwééd ké’ε á alonjé, d̄ēb̄ debé mod nhóg. ⁴ Nkumne nyé ekáá á t̄l. Mbééné nyé kúmbé. Nyéwédé me nlém á abum bwāmbwam nyaa eché r̄tóm̄t̄né menyiŋge abé kénéé sékudéé metake bwāmbwam.

⁵ Ade sépédé á mbwóg e Masedonia, s̄enk̄nkóméé áte. Sékudé’áá metake nyaa ne nyaa. Bad b̄epentán̄náá ne sé mbwóg-ke n̄bé sé áte áyāle sékámtán̄náá nyé. ⁶ Boŋ Dyób áde áwéde bad ábe béēwóo e’lyóg bé nlém, nlém á abum, dén̄wéd syānē nlém á abum alóm áde ánlóm̄m Tituse áwesyanē. ⁷ Saá-kaá échē epe ch̄mp̄en ēmbel séwóg menyiŋge, boŋ awéd áde nyén̄wéd̄tē mó nlém á abum dén̄wóḡed sé menyiŋge. Anláá sé ngáne nyédá́ me anyin bwāmbwam, aláá-’ε sé ngáne nyén̄wóḡkē p̄l áyāle ndutul eche ebédé nyé á nlém-tē ngáne nyén̄k̄n̄wóḡéd̄tē me menyiŋge. Anláá-’ε me ngáne nyéwóḡ nlém áte ábe me ámbid. Ade Tituse álánjé sé n̄m̄n mekan, membé menyiŋge bwāmbwam.

⁸ Kénéé edíí bán ene kálag eché m̄nteleé nyé enwógéd nyé ndutul, meesáá ngol n̄n me nt̄nlé nyé ch̄. Kénéé edíí n̄n bán membé ngol atel áde m̄ntenlé ch̄, n̄nyíné n̄n meé echem kálag eché r̄t̄nlé nyé ewiídé nyé n̄ á esón é p̄ondé. ⁹ Boŋ b̄oob ndé menyiŋge, saké áyāle mén̄wóḡéd̄tē nyé ndutul, boŋ áyāle ndutul eche nyén̄wóḡkē ebélé nyéh̄ŋl̄n̄é áden abé dé mbé nyébele’ ngáne Dyób áhedeé. Nyén̄wóḡ ndutul ngáne Dyób áhede’áá aá nyéwóg. Né-óó, ndutul ké ehéé eché s̄emb̄enlé boŋ nyéwóg, enk̄mbébénné nyé. ¹⁰ Nzé ndutul edé mod á nlém-tē ngáne Dyób áhedeé, ane mod abelé ah̄ŋl̄n̄ áde abé dé mbé abelé’ ngáne Dyób áhedeé. N̄n ábele’ ane mod akūd e’soosón, n̄ déewiídéé modmod ámp̄. Boŋ bad ábe b̄éd̄up̄p̄ Dyób, ndutul eché edé bó á nlém-tē áyāle b̄edíí baányon ebélé’ b̄éwág á edáád̄əŋ. ¹¹ Boŋ ndutul embé nyé á nlém-tē ngáne Dyób áhedeé aá éb̄. Né-óó, nyén̄əne’ ch̄m̄ éche n̄ áp̄ínédé nyé. Nyéh̄edé’áá bán n̄b̄ii n̄n meé nyéwane áte álúmed bad n̄n bán nyéēb̄ēē awusé ké ahóg b̄oob. Melingá membé nyé áte n̄n bán ábe bad b̄éb̄élé awusé á et̄n̄ é p̄ondé nyédé ahób bán nyélánjé bó bán b̄ésóg mbéb abel. Nyén̄wóg mbwóg n̄n bán Dyób dék̄gs̄en nyé nzé nyédé nyébele éch̄n̄ ndin é mekan. Nyéndəŋ me anyin bwāmbwam, nyén̄wón̄ nlém ábe me ámbid, nyék̄gs̄ān-ne bad ábe b̄ébele mbéb. Abel áde nyéb̄élé n̄m̄n m̄esyā̄l, álúmté sé n̄n bán nyéēb̄ēē mekan mé mbéb. ¹² Né-óó, kénéé r̄t̄lé ene kálag, menk̄ntenlé ch̄ áyāle mod awé abelé epandé ké’ε mod awé b̄epānné boŋ n̄telé ch̄ ábel boŋ nyéb̄ii á’s̄ó é’ Dyób n̄n bán nyékoó sé adəŋ. ¹³ N̄é d̄óó akáá boŋ nyéwédé sé nlém á abum.

Saá-kaá e’wéd bé nlém á abum b̄enpen, boŋ s̄embé menyiŋge bwāmbwam anyin áde s̄ennyinné Tituse adé menyiŋge áde apédé. Anláá sé ngáne nyéb̄élé boŋ asóg atag áte. ¹⁴ Membé kúmbé aláá Tituse ngáne nyédíí bad bé bwām, nyén̄k̄n̄wóḡéd̄-taá me e’són áyāle nyén̄lúmed n̄n bán mekan n̄me ménlāá’ é mó médé mbále, ngáne mekan m̄esyā̄l n̄me s̄énlāá’ é nyé médíí mbále. ¹⁵ N̄é ábélé n̄me nlém r̄time’ áw̄en t̄omaá ké ngen e’só, akam̄ten áde akam̄tanné ngáne nyé moosyā̄l nyén̄wōŋḡé nlém ábel mekan n̄me anlāá’ é nyé aá nyéb̄el. Nlém r̄time mó áw̄en ámp̄é nzé akam̄t̄né ngáne nyén̄kobpé mó ne edúbé, nyéwōŋḡén-ne mó ne nlém nhóg. ¹⁶ Ndé menyiŋge áyāle n̄sumé nlém n̄syā̄l áw̄en.

bad ábe bétógnéné awónḡen

¹ Βοῶβ-ρῶῶ a-baányan, sêhede bán nyébii nén bán Dyöb ábágé nímē nsimé wéé bad bé Dyöb ábe bédé á mwembé níme rídé á mbwóg e Masdonia ábel bonj básale ekáá áte. ² Békúdé metake mé ngíne níme mékage bó áte bwámbwam. Kénée edíi bán bédé atóg bwámbwam, básánlé ekáá áte bwámbwam, bédé-ε menyinḡe. ³ Ndé mbónḡ nén meé, bēmbē chōm éche bēnwōḡgē, bēntōmtēn-ne abe tómaa chōm éche bēmbēē bēbage'. Bēbágé-áá-ε ngáne nlém nímáb ménlāā'é bó. ⁴ Bēnchāḡ syánē bwámbwam ábe menyinḡe áwōḡḡen bad bé Dyöb bé Jerusalem ngáne bōmpē bēbeleé. ⁵ Bēmbēl tómaa ngáne sēnwēmtenē. Bēnsēbē adáb alonḡé abe á mekáá níme Sāḡwéé. Ambíd enē bēmbē adáb alonḡé áwēd mekáá ngáne Dyöb áhedéé áá bēbel. ⁶ Né-ῶῶ, sēcháá' Tituse awē ambootéd nímén nsón ne nyé nén bán ádii áwōḡḡan nyé, nímén nsón níme nyésánlé ekáá áte, nyébāgē-ε bad kéchéé éche bétógnéné ne nlém nhóg, nyépid mó á asóg. ⁷ Βοῶβ-ρῶῶ, nyēbele bwám á menzii mésyāal. Adúbe áwúú nyé áte. Nyékale' nkalāḡ ní bwám, nyébii mekan mé Dyöb, nyéwóó nlém áwōḡḡen bad nyédāā-ε sé bwámbwam. Né-ῶῶ, sēhede bán nyēbele bwám, káāḡne ásale ekáá áte, nyébāgē-ε bad kéchéé éche bétógnéné.

⁸ Meékamlánné nyé ábel nén. Bonj ngáne rínyiné bad ábe bédúbpē bēwōḡḡan bad bēmpēe, nhede meé nyémpē nyélúmed ngáne nyédās bad bēmpēe. ⁹ Nyébii ngáne echēd Sāḡ, Yesu Krístāá áwōḡḡanné nyé ásale ekáá áte. Kéchéé éche Dyöb áwóó mó awóó. Bonj kénē á etútú échēn antedé nímē nhōn rísyāal ádyöb ápē á nkōḡsé abé néé ntógétōke ní mod. Ambēl nē ábel bonj nyékud nnam níme Dyöb ábāgē bad.

¹⁰ Mbage nyé elébé nén meé, mwē níme rítómé nyēmbé bad bé e'só áwōḡḡ nlém áwōḡḡen bad, nyēmbé-ε bad bé e'só ábooted bad áwōḡḡen. ¹¹ Βοῶβ-ρῶῶ, nyétāḡḡéné nsón níme nyēbóótédé amad. Nē débēl bad bēbii nén bán nyédé mbonḡén ábe ngáne nyéwóó ápid-te nē á asóg melemlem ngáne nyēmbonḡénné ábooted nē. ¹² Nzé ewóó nímé nlém ábe mod chōm ngáne éwóó chō, ébelé ékōbnéd ne Dyöb. Dyöb déhehéé áá mod ábe tómaa chōm éche áwóó.

¹³ Meehóbéé meé nwōḡḡen níme nyébāgē bad ríwōḡḡen bó bonj nyé bēn nyébē á metake-tē, bonj nhede meé nyé moosyāal melemlem, nyéwōḡḡ chōm éche ékwóḡḡnéde nyé mod-téé. ¹⁴ Βοῶβ-ρῶῶ abud áde nyébúdé bwēm awōḡḡ, nyéwōḡḡan bad ábe bēdii bēhede', ábel bonj á pōndé eche nyémpē nyétōḡḡennē bōmpē bēwōḡḡen nyé. Nē débēl mod téé áwōḡḡ. ¹⁵ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán, "Mod awē ambud awōḡḡ, enkēnwōḡḡé tómaa ngáne ántōḡḡennē, awe mó-ε enkēmbud awōḡḡ, andii anwōḡḡ ngáne ántōḡḡennē."

Bélómé Tituse bó d Kórinto

¹⁶ Nsáḡan Dyöb abe áde ábágé Tituse ámpē nlém áwōḡḡen nyé melemlem ngáne ábágé me. ¹⁷ Tituse eépagkē áwēn áyāle sélāḡḡé mó bán ape, bonj apag káāḡ ne áyāle awóó nímé nlém ape, apag áyāle mwēn adās ape. ¹⁸ Sélōmne mó mwānned a Krísto ampée. Anén mwānned a Krísto, abyééné átínté e mwembé rísyāal akal áde ákaléé nkalāḡ ní bwám. ¹⁹ Saké alóm áde sélóméé mó dēmpēn, mwembé mēmpwēd mó áhoon sé ngáne sébeléé nsón áwōḡḡen bad ábel bonj edúbe éche Sāḡwéé ényínned ne álúmed nén bán séwóó nímé nlém áwōḡḡen bó.

²⁰ Séhēdēē bán modmod áhōb dyaḡ dé mbéb tāḡḡene nímén nsón mé ásale dé ekáá áte níme sébeléé. ²¹ Séwóó nlém ábel dyaḡ áde átāḡḡéné saké á'sō ábe Sāḡwéé dēmpēn bonj káāḡne á'sō é' baányonḡ.

²² Sélome' mwánned a Krīsto áwēn nchoo ne Tituse b́. Alúmté sé á menzii híin aá ḿwóō nlem áte áwóngēn nyé. B́ob-pe áde ályágé nlem áwēn, anábpé nlem awónj áwóngēn nyé. ²³ Tituse mó ne mó ayókké me ahoon ábel nsón áwóngēn nyé. Abíní b́anned bé Krīsto ábe b́ekag ne Tituse b́edii bad ábe mwembé melómé á ðin adáb, kéhéé-'é wéé b́ekii mam míme b́ébeleé mépiinad Krīstáa edúbé. ²⁴ Né-óó, nyéluméd ábēn bad nēn bán nyédaá b́. Ábel áde nyébeñlé nē, mwembé míme rílómé b́ mēsōñtēn nēn bán nēn d́ó ákáá boj sékumné nyé ekáá á tál.

9

Békag bad bé Krīsto bé Jerusalem ḿané asañned

¹ B́ob-póó, éesaá etógnén me átele nyé t́ngene nsón míme séwóñganné bad bé Dyób. ² Mbíi nlem míme nyéwóó áte áwóngēn b́, mbééné-'é nyé kúmbe awónj áde nyéwóó nlem áwóngēn bad ábe b́edé á mbwóg e Masedonia. Menláá b́ nēn meé, “Nyé ábe nyéde á mbwóg e Akaya, nyémbé mboñsén se mpú-mwé ábe b́ ḿané.” Nlem míme nyéwóó áwóngēn bad rítédé b́ bad híin nlem á abum ábel melemem. ³ B́ob-póó, nlóme' ábēn b́anned bé Krīsto áwēn, ábel boj ahób áde séhóbéé bán sékumne nyé ekáá á tál déebag bán sékale metóm. Boj ébē bán ngáne rílángé b́ meé nyéēbē mboñsén ábe b́ ḿané, nyéēbē-'é nē ðēn. ⁴ Né-óó, nzé mpedé áde bad bé Masedonia b́pedé ne me boj ntáné nyé áde nyéēboñsēné, séékwág bwám bwam, nyé-'é ámpē nyékwág. ⁵ Né-óó, nē d́ó ákáá boj rídól áte nēn meé éde etógnén álóm ábed b́anned bé Krīsto á's, ábel nyémad nwóngēn míme ríchábé ámín míme nyéhóbé bán nyéēbe b́, aboñsen. Nzé nyébeleé nē, né nwóngēn rísyāal mébē mboñsén nzé mpedé. Nēn déluméd nēn bán nyébage ne nlem nhóg saké áyāle sényágté nyé.

⁶ Nyébii nēn bán mod awé eébudé awén, éebudté ahúd, awe mó-'é abudé awén ábúd-te ahúd. ⁷ Nyé mod té ábe ḿané ngáne míme nlem rílángé ḿ. Mod éebagé sé nlem ríkoglád ḿ á abum ké' ébé byánán bényágté mod. Dyób ádáá mod awé abage ne e'sán bé nlem. ⁸ Dyób débe nyé kéchéé éche nyétógnéné ábel boj nyéwónj chóm ésyāal éche ékwógnédé nyé ásale ekáá áte ábe bad b́empē. Nēn débēl nyéēbude' bad mekan mé bwám abele. ⁹ Etéñléde á kálag e Dyób nēn bán, “Asánlé ekáá áte ábe betóótókē bé bad nwóngēn, bad b́eéchaténné ábe e'boj bé nlem.”

¹⁰ Dyób d́ó abage bad bwēm ábe b́wéneé, ábagé-'é bad chóm éche b́dyáké. Ábe nyé bwēm ésyāal ábe nyétógnéné áwén, ábēl é'kwóg é'chyáá mbote eche ebuú áte bwám bwam. Ábel nēn áyāl e e'boj bé nlem ábe nyéwóó. ¹¹ Dyób débēl nyébé nhón áyāl e chóm ésyāal, ábel boj nyésále ekáá áte. Nēn débēl bad híin b́ságnēn Dyób áyāle nwóngēn míme nyébageé b́ míme ríhúú ne sé. ¹² Ábel áde nyébeleé nēn, déesaá áwóngēn bad bé Dyób d́empēn, boj áde ḱóñne álúmed bán bad híin b́ságnan Dyób bwám bwam. ¹³ Mekan míme mímēn nsón míme nyébeleé nēn mébídédte áwed, mébēl bad híin b́ebagé Dyób edúbé áyāle nyébeleé ngáne nkalaj ḿ bwám míme Krīstáa ríchábé, nyélúmtē-'é ábēn e'boj bé nlem wéé bad bé Dyób ábe b́edé á Jerusalem, nyélúmtē-'é wéé bad bé Dyób b́empē. ¹⁴ B́ewóó nlem ányin nyé, b́ekanné-te nyé áyāle nsimé rí Dyób rídé ne nyé. Mmē nsimé ríchábé ámín bwám bwam. ¹⁵ Nságnēn míbē ne Dyób áyāle abagé syáné nsimé míme rílélé ahágtēn.

10

*Paale alángé bad bé Kòrinto
aá nímé nsón nítáǵéné*

¹ Me Paale, me awé mpwiítédé nsudte-’e yál nêǵgáne Krístaa, ncháa nyé. Baahóg béhóbe’ nén bán nzé ndé ne nyé mbelé níwógé mbwóg. Bán bon nzé meésǵ ne nyé, mbelé rítenlé nyé kálag éche éwuú áte. ² Ncháa nyé nén meés nyéébéle’ ngáne ábê bad bébélé ábel bon nze mpedé áwên, níhóben nyé ésebán mbáa’ dyamdyam. Bad ábe méhóbenné bédii bad ábe béhóbe bán sébele nsón ngáne bad bé nkòǵsé bébélé. ³ Kénéé edíi bán sédé á nkòǵsé-te, sééwānēē nzum ngáne bad bé nkòǵsé béwaneé. ⁴ Bwēm ábe séwannéé nzum béesaá melemlem ngáne ábe bad bé nkòǵsé béwannéé. Bon bwēm é’ nzum é’ ngine é’ Dyób bós sébenladté ábébed mebwóg mé ngine nime ábéd bad bé ekóyí. Abén bwēm é’ nzum bós sébenladté ásuded mpenten ké níhéé nime bad bépeneé nime méesǵ mbále. ⁵ Sébenlad bó ámpé ámad mehób mé kúmbe nime béhóbeé nime mébele’ bon bad béébyē’ Dyób. Sébele’ bad béhəŋlan nímbab mewēmten ábel nímbab mewēmten mésyāāl mébê nyaa éche Krístaa áhedeé aá mébê. ⁶ A pónde échê nyébenlé ngáne Krístaa áhedeé ne nlém nisyāāl, dós sébonsénné ákòǵsen kénzéé awé alúmté aá móóbenlé ngáne Krístaa áhedeé.

⁷ Nyénoné’ chóm éche edé nyé á’sō-te. Mod ké ahéé awé asumé nlém ne Krístaa ábii aá ngáne módii, nê dós sémpé sédíi ne Krístaa. ⁸ Ké menkúm ké ekáá á tál áyāle ngine eche Sǵngwéé ábágé me tómaa ngáne níkumeé bəəb, méewógké e’són. Abagé me ene ngine áwéd nyé áte saké ásuded nyé adúbe. ⁹ Meéhēdēē meé ényíned nén bán kálag éche rítenléé nyé edíi áwóged nyé mbwóg. ¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad béhóbe bán kálag éche rítenléé nyé éwuú áte, éwóó-’e, e’yale bé mbéb áte. Béhóbe-’e ámpé bán bon nze mmén ndé, meewóó’-e ngine, kéchéé éche níhóbeé-’e éewóó’-e ngine ké póg. ¹¹ Bad ábe béhóbe nê bēbii nén bán kéchéé éche rítélé á kálag, nzé meésǵ ne nyé, mébel chó nzé ndé ne nyé.

¹² Sééhēlēē-se séhób mbéd bán séhəgtan yál, ké’-e sé bán sédé nyaa póg ne bad ábe béhóbe’ mekan mé bwām áyāl echáb. Bon ngáne bèn ne bèn béhəgtanné yál, béhóbe-’e bán bèn ne bèn bétómné, bédé eyókél. ¹³ Bon sé pen séékúmēē ekáá á tál tómaa ngáne sétáǵéné akum. Hóm áde Dyób álómé sé aá sébel nsón dós sébéeneé kúmbe. Nsón nime sébéleé áfínté echên mómpē níde nsón nime sébéeneé kúmbe. ¹⁴ Séékúmēē ekáá á tál ábel nsón hóm áde Dyób dénkenlómme sé nsón ábel. Sé-’aá sébéde bad bé’sō ábíid nchabnedé áhye dé akale nyé nkalan ní bwām nime Krístaa. ¹⁵ Séékúmēē ekáá á tál tómaa ngáne sétáǵéné akum, néde séékúmēē ekáá á tál áyāl e nsón nime bad bémpēe bébéle. Bon pen sésumé nlém nén bán ngáne áden adúbe ákwogéé, nê dós nsón nime sébéleé mékwogéé bwámbwam mebwóg nime sébéleé nsón. ¹⁶ Nén débél séékág mebwóg mémpēe nime méchábndé, sékale’ Nkalan ní bwām, ésebán sékume’ ekáá á tál áyāle nsón nime bad bémpēe bébéle mebwóg mémpēe.

¹⁷ Eténléde á kálag e Dyób nén bán, “Kénzéé awé akume’ ekáá á tál, atáǵénéé akum ekáá á tál, áyāle chóm éche Sǵngwéé ábenlé mó.” ¹⁸ Saké ahób áde mod áhóbeé yál mekan mé bwām á yál dós alúmté’ bán akóbnédé néé mbapee a nlómag, bon mod a mbále awé Dyób áhóbeé mekan mé bwām á yál mó adé mod awé akóbnédé.

11

Paale ne bembapee bé nlómag bé metóm

¹ Ncháa nyé nén meé nyémwe ríláa nyé mwä a akan ké nnyínnéd ké eyókél. Nyébán metúu. ² Nsiide' nyé nyaa eché Dyöb áhële asíí nyé. Nyédii nēngáne ngon e mmwaád eché eébií mwēnchóm. Ane mmwaád mós ríhóbé meé mod nhóg áwōn, ane mod adii-'e Yesu Krístaa. ³ Bon ké nē, ndé mbwóg nén meé ngáne Satane ámpōngé Ife nló áte ne nímé mwane, melemlem nē dōó bépōngé nyémpé nló áte nyaa eché nyéesummé nímēn nlém rísyāal ámpē wéé Yesu Krístaa nyéebelée-'e mós ne nlém rísyāal. ⁴ Nhóbe nén áyāle nzé mod apedé bon akānlé nyé nkalan nímé méesé nkalan nímé Yesu nímé sēnkaleé nyé, nyébelé nyésēben mós tál. Ké-'e nzé akānlé nyé tāngene edáádān éche éesé edáádān éche sēnkaleé nyé, nyébelé nyékob. Ké-'e nzé mod akānlé nyé nkalan ní bwām nímé méesé nkalan ní bwām nímé sékánlé nyé, nyébelé nyékōbēn mós mekáá mébe.

⁵ Meedúbpeé meé abén bad ábe béchágé yál bán bédé bembapee bé nlomag bémbáá bétómé me áyāl e nsón nímé bébeléé, nzé nhāgténé syāābō. ⁶ Nhele se meebyéé' dyam ahób átínté e bad ngáne béhóbéé, bon nwóó nsōnēn tāngene dyam áde ríhóbéé. Sēkéluméd nyé nímén mekan áte hín nímé sébeléé.

⁷ Ade ríkánlé áá nyé nkalan ní bwām nímé ríhúú ne Dyöb, menkēnhōbpé meé nyésábe me. Mensudéd echem yál ábel bon nyéwōn edúbé. Ade mēmbenlé nén, dyam dé mbéb dōó mēmbenlé-ye? ⁸ Mbēnlé' áá nyé, mwembé mémpēe mēsābpé me, né-óó, ébédéé byánán ndoge' nímé mwembé áwōngēn nyé. ⁹ Ade mēmbēē-'e ne nyé donge á pónde meewóo'áá chōmchōm bon méetagte'áá nyé, áyāle kéchéé éche méntōgnēnné ábēm baānyān bé Krísto ábe bēmbid á Masēdonia bēbágé'áá me. Ngáne ménkēntagédte nyé ngen e'só, méetagéd-taá nyé pónde ké póg. ¹⁰ Ngáne ríkaleé mbále néé mod a Krísto, modmod á mbwóg e Akaya eéhēlē-sē ábel se nsóg ekáá akum á tál akob áde méekobéé nsábe áwēn. ¹¹ Nyéwémtné bán ahób áde ríhóbé meé méetagédte nyé ákob chōm áwēn ádii áyāle méedāé' é nyé-ye? Dyöb ábií áá ndáó nyé.

¹² Adén akan áde ríbeléé bōob, mébē ríbelé dó, ábel bon méebāgē bembapee bé nlomag bé metóm etál áwōn nzōm ákum ekáá á tál áhób nén bán bébele nsón melemlem ngáne sémpé sébeléé. ¹³ Eché ndín é bad éche ékume' ekáá á tál, bédii bembapee bé nlomag bé metóm. Bédoge bad áyāl e nsón nímé bébeléé, alúmed áde bēlúmtéé yál byánán bédii bembapee bé nlomag ábe Krístaa. ¹⁴ Nén déékāmtēē me yál áte, áyāle nén ké Satane mómpē alúmtē yál byánán adii ángel e Dyöb eché esáá. ¹⁵ Né-óó, éesáá me menyáké nzé bembāledé ábe Satane bōmpé bēlúmtē yál byánán bédii bembāledé ábe bēyāgte' bad ábel mekan nímé métāngéné ngáne Dyöb áhēdēé. Kósōne á asóg, nkōgsēn nímé békudté métāngēn nímāb mbeltéd.

Metake nímé Paale ákudé néé Mbapee a nlomag

¹⁶ Nhóbe ámpē nén meé, modmod ewémtnán áá ndé eyókél. Bon nzé nyéwémtné bán ndé eyókél, nyéwōg-kōó chōm éche rílángeé nyé ábel bon mémpē ríkum ekáá á tál mwāmpín. ¹⁷ Kéchéé éche ríhóbéé bōob éesáá chōm éche Sāngwéé áhóbé áá ríhób. Nzé nkume' ekáá á tál áhób kéchéé bōob, né nhóbe nēngáne eyókél é mod. ¹⁸ Ngáne édí bán bad hín békume ekáá á tál néé bad bé nkōnsé, mémpē mébēl melemlem. ¹⁹ Nyébēn nyéhóbéé bán debyéé dēn-éé nyékudé, nē ábelé nyékobe ne menyēnge kéchéé éche e'yókél é' bad éhóbéé. ²⁰ Ké mod átimté' nyé nēngáne ntān, ké ádyāg nyé bwēm áyāl, ké-'e ádogé nyé, ké-'e áchāgtē yál ámín, ké-'e ábōm nyé abén á'só, nyékobe mós. ²¹ Akwágké ákobe me nén, sēnkēnwōngé ene ndín e nlém ábel nyé éché ndín é mekan á yál.

Nhóbe ɔɔɔb nɛŋgáne eyókél é mod. Měbē kúmbe, ríkumé-'e ekáá á tál áyāl e mekan níme mbelée melemlen nɛŋgáne bembapɛɛ bé nlomag bé metóm bébelé. ²² Bəlángé nyé bán bédíí bad bé Hibru bən, mémpɛ ndii mod a Hibru. Béhóbe bán bédíí bad bé Israel, mod a Israel móɔ mémpɛ rídii. Béhóbe bán bédíí bad bé mbyaa níme Abrahamɛ, mod a mbyaa níme Abrahamɛ móɔ mémpɛ rídii. ²³ Béhóbe bán bédíí bembələde ábe Yesu Krístəə, mémpɛ nlánge nyé meé mbelé nsón tómaa bó. Nhóbe' ɔɔɔb nɛŋgáne mod awě nló méəsáá' é áte. Mbelé ntũ rí ngíne tómaa bó, nkénkě á mbwɔg ngen ne ngen tómaa bó, nkénkũd mbéte é ngíne tómaa bó, nkémbɛ-'e á nsəl rí soŋ ngen ne ngen tómaa bó. ²⁴ Bad bé Israel békébɔm me e'tanǵú móom meláán ne abog, ngen étáan. ²⁵ Bad bé Roma békébɔmɛn me ntón ngen eláán. Ngen pɔg bad bəmpɛ békébɔmɛn me meláá káŋ bəpɔn me awúu. Stima ekékunnéd sé á edíb é nkwe-te ngen eláán. Póndé pɔg nhóó'áá á edíb é nkwe, nén dɛmbɛnléd áyāl e epun ehóg ɛsyāāl, nkúu ne mĩte. ²⁶ Nkénkě meke bwāmbwam. A meke-té wě, e' dīb é'kəpɔn me ahóod. Mponé alongé abód á mekáá mé bechíb, á mekáá níme ábɛm bad bé Israel ne á mekáá níme bad ábe béesɛ bad bé Israel. Mponé alongé abód á dyad á mbáá, nípɔn alongé abód á ehyanǵe, nípɔn alongé abód á edíb é nkwe te, nípɔn-ne alongé abód á mekáá mé bad ábe béhóbe bán bédé bad bé Krísto áde béesaá. ²⁷ Mbelé ntũ rí ngíne, nnánǵé epin ngen ne ngen. Donǵe á póndé meewóo'áá chòm éche rídyáǵkə k'é'kə chòm éche nímwáǵkə, meeyǵkə'áá-'e póndé awón ǵdyé ndyééd. Donǵe á póndé ahéb ábágáá me á yál bwāmbwam meewóo'áá-'e chòm éche nháǵkə á yál. ²⁸ Amín e nímén mésyāāl, nwóó nímé nlem áte mbwe-té ǵnɔn mwembé nisyāāl níme rídé áse echém bwám. ²⁹ Nzé mod eewúu áte áyāl e mekan mé Dyɔb, mbelé nwóg yál áte melemlen ngáne mómpɛ áwógɛé. Nzé bəbélte mod mbéb, mbelé nwóg ndutul bwāmbwam.

³⁰ Nzé rítánǵéné ekáá akum á tál, né chòm éche rítánǵéné ekáá akumen á tál édíi mekan níme mbelə' boŋ bad bényín me nɛŋgáne mod awě eewóo ngíne. ³¹ Dyɔb, Sáá awě Sánǵú Yesue, abíí áá meékālɛɛ metóm. Mekenag mébɛ ne mó á ngíndé ne á ngíndé. ³² Ade mbédé á dyad á Damaskos, nkamlɛne awě ambé áse e kəŋ Arɛtasɛ ambané sǵnze ǵnɔn nsəl mé e'kə rí dyad nisyāāl ábel boŋ békɔb me. ³³ Bad bənhɛ me á elón-té, bəbídéd me á wínde eché ebédé á esd éche ɛnlǵnéd dyad, bésudéd me á ndɔɔb, dɔɔ rinyáǵte boŋ ríkɛ-'e.

12

Dyɔb álúmté Paale mekan á ndǵ-te

¹ Měbē ríkumé ekáá á tál. Kénɛ édíi bán nɛ déewɔŋǵannɛ. Boŋ mǛkə á'sɔ aláa nyé tǵŋɛne ndǵ éche rínyíné ne mekan níme Sánǵwěé álúmté me. ² Mbíí dyam áde dɛmbɛnléd ne mod awě adúbpɛ Krístəə nhóg. Dyóm á mwě ne níniin áde átómé ámbíd, Dyɔb dɛnsog mó ákɛɛn mó ádyɔb á ndǵke eché etómténé achab amín. Meebíí' é ké ankě áwed á ekob é yál k'é' á edəádəŋ, Dyɔb dɔɔ abíí. ³ Mbíí-'e chòm éche ébɛnlédé ane mod áwed, kénɛ meébíí' é ké á ekob é yál dɔɔ ábédé k'é' á edəádəŋ, Dyɔb dɔɔ abíí. ⁴ Krístəə ansog mó, ákɛɛn mó á Paradis. Ahed Dyɔb dénláá mó mekan níme éemwǵkə áá moonɔŋ a ekob é yál áháb wɛɛ bad bəmpɛ. ⁵ Ayāl e ene ndín e mod dɔɔ mékummé ekáá á tál saké áyāl echém chɛn. Chòm éche mékuménne ekáá á tál édíi mekan níme melúmtə' bán nwóó yál e moonɔŋ. ⁶ Boŋ ké mɛndǵ ké ekáá akum á tál, méenyínédte nɛé eyókél é mod áyale mbále chɔɔ mékanlé. Méekuménne eché ndín é mekan ekáá á tál ábel boŋ nyéébagé me edúbé áyale eché ndín é mekan. Boŋ pɛn ndəə meé nyétéd me ngáne rídii áyāl e

mekan níme mbelée ne níme n'iyágtée nyé. ⁷ Bonj ábel bonj meebág kúmbe áyál e nímé mekan mé menyáké níme Dyóð álúmté me, bonj ábel-le nwóg, Dyóð dèmbèl áá n'wòh nkole á yál níme mbélé'áá me n'wógé e'we bwámbwam. Mmèn nkole mbédée nées mésénze níme Satane álómé átaged me ábel bonj meebág kúmbe. ⁸ Nkánne wée Sàngwée ngen élaán, rícháá mós meé ákobèn me nímén metake. ⁹ Bonj chòm éche ánláá'é me ébédeé áá, "Nsimé níme mbágé we n'kwógé we. Nwédé we áte nyaa echè étóméé metake mésyáál áte níme éwóó. Ayále á pónde echè ngíne éébákgé mod áte d'óó echem ngíne éwòhnganné mós áwéd mós áte." B'óòb-p'óò, mébè menyinge ákum ekáá á tál áyál e mekan níme mélúmté' bán ndii moonyonj a ekob, ábel bonj bad bényín nén bán ngíne echè Krístáá édé me áte, ch'ó-'áá ewéde me áte. ¹⁰ Né-óó, á yál e Krísto, mbelé mbé menyinge ké áde mééwúú'é áte, ké áde bad bésyáá'é me, ké áde mekan mélnlédé me áte, ké áde bad bétagtée me ké'é áde rídíí á ndutul tē. Nhóbe nén áyále pónde ké ehéé áde mééwóó'é ngíne, Krístáá abelé ábè me ngíne.

Paale atòhntan mwembé níme ríde á Kōrinto

¹¹ Nhóbe nées eyókéí é mod bonj nyéé nyékáá bonj n'rhóbè nē. Nyémbé nées nyéhóbéé me mekan mé bwám áyál. Ké émbè bán meésáá d'yan, bonj pen bad ábe nyéchégeé bán bembapée bé nlómag bémbáá, béétóméé me áyál e chómchóm. ¹² Áde mbédé ne nyé, menwésén álúmed nyé e'chemléd ne ábel menyáké mé ngíne álúmed nén bán ndii mbapée a nlómag awé Dyóð álómé. ¹³ Etóméé abele áde mbénlé nyé bonj meekwentene meé nyésábe me, nyeláa me nyaa empée echè rítédé bad bé mwembé nímíníí meé bédé me etógnén tómaa nyé. Nzé édé nén bán nē áde awusé, nyélagсэн me.

¹⁴ B'óòb ndé mboýsén ápe áwēn ngen éche élónténé élaán bonj pen méetagédte nyé. Méépákgé ábel bonj nyébage me bwēm bonj nyébēn-éé nyékáá bonj n'pag. Nyétàngéné abii nén bán besáá ne benyaa bé bán b'óò bétàngéné ábab bán atógen saké bán bétógné benyaa ne besáá. ¹⁵ Mébè menyinge ábenled kéchéé éche n'wóó káóhne yál echém, áwòhngen nyé. Nzé ndáá nyé bwámbwam, nédé nyémpé nyéetàngeneé me adəj bwámbwam-é? ¹⁶ Nyébēn nyébíí nén bán menkēntagédte nyé, bonj mod ampée ahóbé áa membé akwáb, ndógné-'é nyé metóm. ¹⁷ Chán méndogké nyé? Bad ábe ménlómme áwēn menláá b'ó méé bédog nyé-ye? ¹⁸ Menchán Tituse meé ápe áwēn, nlómén-ne mós aníníí mwánned á Krísto. Nédé nyééhób bán áde Tituse ápédé áwēn, andog nyé-ye? Eesaá mbále nén bán sé Titus sēwóó mewēmten mehóg-é?

¹⁹ Kap'óg enén pónde esyáál nyéwēmtan bán sēhede éched yál nzəm asuud ahób áde séhóbéé bán sékánlé nyé mbále. Eesaá nē, kéchéé éche sélangéé nyé sélangé nyé chó nées bad ábe Krístáá ályágtée, Dyóð-pe áwógé' chóm éche séhóbéé. A-baányanj bé edənge, kéchéé éche sébeleé, sébele chó áwéd nyé áte. ²⁰ Mbáa' nén meé áde mépéé áwēn mētān nées nyébeleé mekan níme méedáá'é, me-'é ámpé mébèl mekan níme nyéedəngé. Mbáa' nén meé áde mépéé, mētān ngáne nyébēn ne bēn nyésenléé, nyésiídeé nhóg ne aníníí, nyélihneé nhóg ne aníníí, nées nyéedáá'é bán mod ampée awóh edubé, nées nyésyāhneé, nyéhóbéé nhóg ne aníníí ámbíd, nées nyédíí kúmbe, nées nyébeleé-'é mam mé epuutéd. ²¹ Mbáa' nén meé áde mépéé áwēn ámpé, Dyóð déwógéd me e'són áwēn é'só. Mēsudén-ne áyále bad hún átínté echén bédíí bébele' mekan mé mbéb níme bébéle'áá b'óòb, ésebán béhəñlan ádad abé dé mbéb ábel ngáne Dyóð áhédéé. Bébele' mekan mé mbinde, békábe mesón, bébele-'é mekan níme mbinde níme méwógte b'ó e'són.

13

Paale abagé elébé é asóg

¹ Nén délonten ngen eláán áde nřpagké áwēn. Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, “Nzé békáadte mod bétāngéné awóg wéε mbōŋ ébe ké'ε eláán.” ² Ade mēmpéé áwēn ngen éche enlonten ébe, menláá nyé meé mēkōgsēn bad ábe bébele' mbéb átinté echēn. Ndií nlanġe-'ε bō bōob, nlanġe-'ε bad bēmpēe ábe bōmpē bébele' mbéb, ké bōob áde méesaá ne nyé. Ade mépéé ámpē, méewógké modmod ngōl. ³ Ene pōndé dōo nyébfī' é bán kéchéé éche rihōbéé éhúú ne Krīstā. Eesaá nén bán Krīstā eewúú' é áte áyāle e chōm ésyāal eche ábeleé, boŋ alúmtē' eche ngīne átinté echēn. ⁴ Edé mbále nén bán Krīstā nēngāne moonoyŋ, enkēnwōŋgé ngīne áde bēmboméé mó á awōg. Boŋ kēnē, adé á alongé bōob, áyāle Dyōb dēmbēnléd eche ngīne ábane mó á alongé ámpē. Abé áde sédíí mod nhōg ne Krīstā, sémpē nēngāne baányŋ séewúú' é áte. Boŋ sémpē séēbē á alongé ne Krīstā á ngīne e Dyōb, sébēlē-'ε nyé chōm ésyāal éche sétāngéné nyé ábele.

⁵ Nyé mod téé mwēn átōŋ yāl asimēn, ábii ké alongé ádēn adé nēngāne alongé á bad ábe bédúbpé. Ndúbpé meé nyé mod téé abíí nén aá Yesu Krīstā adé mó áte. Nzé nyé mod téé asimné yāl né nyéēbfī nén bán á mbále nyéde ne Krīstā. ⁶ Ndúbpé meé nyéchemé nén bán nsōn nīme sébēléé rīlūmte nén bán sédíí bembapēé bé nlómag bé mbále. ⁷ Sékānne Dyōb nén bán nyéēbēlē' awusé ké ahóg. Séekānnéé nē ábel boŋ bad bényín bán sédíí bembapēé bé nlómag ábe bébele nīmab nsōn bwām. Boŋ pen, sékānne' nén bán, nyébele mekan nyaa éche etāngéné kēnéé edíí bán donġe á bad bēhōb bán séelūmtéé chōmchōm éche élūmte' bán sédíí bembapēé bé nlómag ábe bébele nsōn bwām. ⁸ Edé nén áyāle séēhēlēē-se sébēl dyamdyam áde átāngan nkalan ní bwām ní mbále. Boŋ pen chōm éche sébēléé edíí áwōŋgen bad ábii ne ábel ngāne nkalan ní bwām rihōbéé. ⁹ Sébēlé sébē menyīnge nzé sényīné nyébele mekan nīme mēlūmte nén bán adúbe áwúú nyé áte, ké sépen sényīnnéd bán séewúú' é áte áyāle séenyīnéé nzōm ké pōg ákōgsen nyé. Sékānne' nén bán Dyōb áwōŋgen nyé nīmēn mbēltéd rībē bwām ne abé dēn. ¹⁰ Nén dōo ákáká boŋ rítelē' nīmén mekan, kēnéé edíí bán méesaá ne nyé. Ntenle nyé ábel boŋ nzé mpedé áwēn meébēnlād ngīne eche Sāngwéé ábágé me ákáne nyé áte. Kunze eche Sāngwéé ábágé me edíí ábel boŋ rīwōŋgen nyé áwéd nyé áte saké ábel boŋ rībēnléd chō ásuđed nyé.

Melenten mé asóg

¹¹ Asóged enén kálag, a-baányan, nyébē menyīnge. Nlanġe nyé meé nyéhāŋlen, áden abé ábē bwām ne abé dēn. Nhēde meé nyéwōg échēm elébé. Nyéwōŋ mewēmtēn mehóg. Nyébē nsan ne nhōg ne aníní. Nzé nyébelé nīmén mekan mésyāal, Dyōb áde ábēlé boŋ nyédāen, nyébé-'ε nsan ne nhōg ne aníní, dénaméd nyé. ¹² Nyéhē nhōg ne aníní tāl á đīn á Yesu. Bad bé Dyōb bésyāal bēlōmmé nyé melentēn.

¹³ Nkānne' nén nēn meé nsimé nīme Sāngú Yesu Krīstā, edānge é Dyōb, ne nlatēn nīme Edáádāŋ éche Esaá épēenēé, bēbē ne nyé.

Kálag echë Paale áténlé Baá Galesia Ndibned ní kálag

Békálé'áá nkalaj ní bwám tãngene Yesue áfínté e bad ábe béese bad bé Israel, bad bènköb-pe mó. Atote démbíd áyāl e nmén nkalaj áde áhóbe ké mod atãngéné mbéndé e Mosée ahíd ábel boj ákonj mod a Krísto abé. Paale alúmté áte nén aá chöm éche ékəə' boj mod ákud alongé áde Krístəə ábagéé édií adúbe áde áwóó. Boj áfínté e mwembé níme mbédé a dyad á Galesia, dyad á mbwóg e Roma e Asia Mainə, bad bébédé ábe bétãngánáá ayáge áde Paale, béhóbē nén bán mod atãngéné ahíd mbéndé e Mosée ábel boj ákobned á'só é' Dyöb.

Kálag echë Paale áténlé mwembé ní Galesia ebédé ábel boj bad ábe behíde'áá adúbe áde déetãngene bétim ámbíd behíde adúbe á mbále.

Paale abootédé enén kálag álumed bad áte kunze echë awóó ábē mbapēē a nlomag awē Yesu Krístəə. Alúmté áte nén aá abé áde módíí mbapēē a nlomag áhúú ne Dyöb saké ne moonyonj. Alúmté-ē áte nén aá níme nsón menkonj abé ábel nsón áfínté e bad bé Israel. Ahóbé-ē ámpē nén aá adúbe dēmpen dóó ákəə' boj bad békobnéd á'só é' Dyöb. Asóged enén kálag, Paale alúmté áte nén aá abé á mod a Krísto ákag ne edãnge éche ehúú mó á nlem té, adúbe áde ádúbpé Krístəə.

Nkabted ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-10

Kunze echë Paale áwóó ábē mbapēē a nlomag 1.11-2.21

Nkalaj ní bwám mé nsimé ní Dyöb 3.1-4.31

Kunze e mod a Krísto ne chöm éche átãngéné ábel 5.1-6.10

Nsógten 6.11-18

Paale alómé melenten

¹ Me Paale, mbapēē a nlomag nhóg, me-éé ntelé enén kálag. Saké baányonj bépwédé me ábē mbapēē a nlomag. Meébenlád-taá kunze e moonyonj. Boj nímem mpwedtdé níhúú ne Yesu Krístəə bó Dyöb Titée, awē apuúdté mó.

² Mmèn ne bad bé Krísto bésyāal ábe bédé ne me hén, sélomme' mwembé rísyāal níme rídé á Galesia melenten. ³ Nsimé ne nsanj ní Dyöb Titée awéd bó Sãngú Yesu Krístəə mbê ne nyé. ⁴ Nyébíí bán Yesu Krístəə abagé eche yāl áwé áyāl e nímed mbé ábel boj áhúd syáné á mbeltéd mé mbé níme rídé á nkõsē-te chii. Abelé nê áyāle nê dóó Dyöb Titée ántfí'é. ⁵ Mekenag mébê ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

Nkalaj ní bwám mémpēē méesad

⁶ Dyöb ápwédé nyé ábē ábē bad ámbíd e nsimé níme Yesu Krístəə ábénlé nyé. Boj édé me e'kõmten é' yāl-áte ányín nén bán nyéwámséné Dyöb atede, nyéhíde ayáge dēmpēé áde nyéwémtné bán áde nkalaj ní bwám. ⁷ Nkalaj ní bwám mémpēē méesaa. Baahóg bédé ábe bépuatad nyé. Béhede nkalaj ní bwám níme Yesu Krístəə ahãnjlen. ⁸ Boj rílaa nyé nén meé, nzé ké sé, ké'ē ángel ehúú ádyöb boj ekánlé nyé nkalaj ní bwám níme rídé nhãnjlen ne níme sênkaléé nyé, e'dim é'bê ne mó. ⁹ Sēmãd nyé aláa, náñge-ē nyémpē meé, kénzée awé akánlé nyé nkalaj ní bwám níme rídé nhãnjlen ne níme sênkaléé nyé, boj nyékõb-pe, e'dim é'bê ne ane mod. ¹⁰ Ngáne níhóbēé nén, nyéewémtnán nén bán nhede' meé baányonj béchoge' me dín á bwám. Meéhédēē nê. Dyöb dóó níhedéé meé áchoge' me dín á bwám. Nzé émbē nén

bán ndii nhede meé baányon béchæge' me đin á bwám, né meesáa mbælede awê Krístæ.

Nkalanj nime Paale rihúu ne Krístæ

¹¹ A-baányan, nhede' meé nyébii nén bán nkalanj ní bwám nime ríkanlé nyé, méehúu' é ne moonyon. ¹² Moonyon ké nhóg eelångeé me nímé nkalanj, modmod eeyágte' áa me. Boñ Yesu Krístæ mwên mósó alúmté me nímé mekan áte. ¹³ Nyêwógé ngáne áđem alongé dêmbeē ngen e'só áđé ríhídé' áa mbeltéd ní bad bé Israel. Nyêwógé nén bán ntagt' áa bad bé Krísto ne nhel rísyāál. Nhédé' áa meé mímad bós moosyāál. ¹⁴ Nhídé' áa ayáge á bad bé Israel tómaa béd bésyāál ábe syāābō sēbédé kōd. Menwōñ- 'é kán áte bwāmbwam áhíd elem éche ábēd betaa. ¹⁵ Boñ kénée ébédé nē, Dyōb démmād me apwēd né béēchyáá' é me. Anchélé me ne nímé nsímé, ábele mós. ¹⁶ Anlúmed me awe Mwān ábel boñ ríkanle bad ábe béesé bad bé Israel nkalanj ní bwám nime ane Mwān. Ade ábélé nē, menkéntánné modmod meé áyáged me dyam áde rítāngéné ábel. ¹⁷ Boñ ábwōg-ábwōg menkē á mbwóg e Arebia. Ámbíd e pónde, mentim ámbíd á dyad á Damaskōs. Menkēnkāá' áa ké á Jerusalem áke dényin bad ábe bēnsēbē bembapēē bé nlomag abé. ¹⁸ Ámbíd e mwē rílán dós nkíí á Jerusalem ányin Petro.* Membé ne mós áwed dyōm dé e'pun ne é'taan. ¹⁹ Menkényinné mbapēē á nlomag ampée ké nhóg ésebé Jemse, Sāngú Yesuē mwānyan. ²⁰ Mam nime rítenlé nyé médé mbále. Dyōb ábíí áa saké metóm mós ríkaleé. ²¹ Ade rihúu á Jerusalem, menkē á mbwóg e Siria ne á mbwóg e Silisia. ²² Ene pónde né bad bé Krísto bé mwembé mé myad mé mbwóg e Judeya béēbíí' é me. ²³ Bêwógé' áa wógén bán, "mod awé ahágé' áa bad bé Krísto á meséb mwên atímé bōōb akanle bad áa bad bédúbe Yesu Krístæ, melemlen mé adúbe nime áhédé' áa abóded." ²⁴ Dyam áde Dyōb ábēnlé me dēmbēl békéné' áa Dyōb.

2

Bembapēē bé nlomag ábiníí béchéme nsón nime Paale

¹ Ámbíd e dyóm á mwē ne ríniin, menkē á Jerusalem ámpē. Ene pónde menkē áwed ne Banabase, menwálé- 'é Tituse áyāl. ² Menkē áwed áyale Dyōb dénhōb áa ríke. Ade ríbéde áwed, syāābe belyáged bé mwembé sēnkē kun. Mentánléd bós nkalanj ní bwám nime mēnkaleé bad ábe béesé bad bé Israel. Membel nē ábán nén nsón nime ríbélé, ne nime rídíí mbele', méēbōs' ngén. ³ Bēnkōb dyam áde ménlāā' é bós. Ké Tituse awé ambé mod á lonj á Grikia awé abédé ne me, bēnkényágedté mós nén bán bétāngéné mós ayag. ⁴ Kénē, donje á bad bé metóm ábe bēnsāl áfínté e bad bé Krísto byánán bōmpē bédé bad bé Krísto bēhédé' áa bán bēyag mós. Abē bad bēnsāl áfínté echéd á mesōom-té ábel bényin ngáne débeleé mekan ne kunze esyāál áyale syāne dedé ne Yesuē. Bēhédé' áa bán débē betān, déhíde' mbéndé e bad bé Israel. ⁵ Boñ sēnkēnháá bós etāl ké mwāmpin, áyale sēhédé' áa nén bán nyébē nyébii ngáne mbále e nkalanj ní bwám ékóó abé.

⁶ Bad-te ámpē ábe bēbédé áhed néē belyáged bé mwembé, bēnkēnwōngé dyamdyam ábád ámin e mam nime rí'yágté. Ké né- 'é, abé áde bēmbēē belyáged dénkēnwōngé dyamdyam ábel ne me áyale moosyāál adii nyaa póg á'só é' Dyōb. ⁷ Boñ bēntim anyin nén bán Dyōb ábágé me ekag ákale bad ábe béesé bad bé Israel nkalanj ní bwám. ⁸ Edé nén bán, Dyōb áde ápwédé Petro

* **1:18** Petro: Kálag é'só éwóó Sepase. Adé đin ádíí melemlen néē Petro.

ábê mbapere a nlomag wée bad bé Israel, dó-'aá ápwédé mémpê ábê mbapere a nlomag wée bad ábe béese bad bé Israel. ⁹ Ade Jemse, Petro ne Jone ábe bad bémbíí' é nées mekon mé mwembé bényiné bán Dyöb ábágé me nímē nsimé ábê mbapere a nlomag, bénhē sé Banabase ekáá-áte, álúmed nēn bán békóbe sé nées bad ábe bóbōo bebele' nsón nhóg. Syáábōo sēntíí nēn bán, séhē sékanle bad ábe béese bad bé Israel nkalanj ní bwám, bó-'e bébê bēkanle bad bé Israel. ¹⁰ Bénlāá sé pen bán, séēchatán betóótókē bé bad awōngēn. Nē dó-'aá ábédé dyam áde mēndəj' é abel bwámbwam.

Paale akánné Petro áte á dyad á Antyoḡ

¹¹ Ade Petro ápédé á Antyoḡ, menkáné mó áte áfínté e bad áyāle abel'áá dyam áde déeboo. ¹² Ade ápédé áwed peēn, ammentén ndyééd adyé ne bad bé Krísto ábe béese bad bé Israel. Boj áde donge á bad bé Israel bébidé wée Jemse á Jerusalem boj bépe á Antyoḡ, Petro ambooted mekuu adol ámbíd. Eedyáge'áá ndyééd ámpé ne ábê bad ábe béese bad bé Israel. Ámbel nē áyāle abáá'áá epepé é bad ábe béhóbe'áá bán betānggéné bad ábe béese bad bé Israel ayag. ¹³ Nē dēmbēl bad bé Israel ábe bémbē bad bé Krísto bómpē bémbóoted mekuu adol ámbíd. Káōhne Banabase mómpē anhíd bó ábel áde awusé. ¹⁴ Ade rínyiné nēn meé bébeleé mam ngáne nkalanj ní bwám ríhóbeé áá bébel, menlāá Petro á'sō wée bó moosyál meé, "Kénéé edíí mod á Israel, etēdté mbeltéd ní bad bé Israel, ebele mam bōob nées bad ábe béese bad bé Israel. Chán-nō éhele ényágte' bad ábe béese bad bé Israel áhíd mbeltéd ní bad bé Israel?"

¹⁵ Sóo bēn awē dedé bán bé Israel se á nchyaátén, deesaá nées bad ábe béese bad bé Israel ábe débíí nēn bán béebíí' é mbéndé é Dyöb. ¹⁶ Boj kéné, debíí nēn bán Dyöb déekobéé mod nées mod awē asáá áyāle áhídeé mbéndé. Adúbe áde mod ádúbpé Yesu Krístāá dóo ábele' boj Dyöb ákōb mod. Né-óó ké syānē ámpé dedúbpé Yesu Krístāá ábel boj Dyöb ákōb syānē áyāle adúbe áde dedúbpé Yesue saké áyāle dehíde mbéndé. Dyöb déekobéé modmod áyāle áhídeé mbéndé. ¹⁷ Áhed áde déhedéé bán désān á'sō é' Dyöb áyāle adúbe áde dedúbpé Krístāá, ábele donge á bad bé Israel bényiné' syānē nées bebel bé mbéb áyāle deehídeé mbéndé é bad bé Israel ámpé. Nédē élúmtē' bán Krístāá móo abelte' syānē mbéb-é? Ááy, nē déehelée-se ábē. ¹⁸ Boj nzé ntímé ámbíd ámpé boj nhíde' mbéndé éche mēmmadté áte, né nkwedé mbéndé. ¹⁹ Nzé béhíde mbéndé chí ne chí, né nwdé. Né mbéndé chēn-naá ewúú me. Boj Yesu Krístāá anhúd me á mbéndé-te, ábel níhel Dyöb ábele. ²⁰ Awē áde Yesue ánwēé á awōg áde nēn bán mémpē menwé. Meesaá á alonjé ámpē. Krístāá mó adé me áte. Né-óó, kéchéé éche níbeleé á nkōnsé-te wén bōob, mbelē' chí ne adúbe áde rídúbpé Mwán á Dyöb awē adáá me, boj awé-'e á nló nímēm. ²¹ Meesaá nhóg awē áhele ahób nēn áá nsimé ní Dyöb méesaá dyamdyam. Áyāle nēn, nzé embē nēn bán Dyöb áhelese ákōb mod áyāle áhíde mbéndé, nédē né Yesue awédé á awōg ngēn.

3

Mbéndé káa adúbe

¹ E'yókél é' bad bé Galesia. Nlem áhéé adyédeé nyé nēn? Nyéekamtánné ngáne ménlúmedtē nyé áte nēn meé, Yesue awédé á awōg á nló nímē nyé moosyál-é? ² Ndáá meé rísedé nyé dyam ahóg. Póndé echē nyékúde Edáádān éche Esáá, áyāle nyéhíde'áá mbéndé e bad bé Israel dóo nyēnkudtē chí-ye? Ngé áyāle nyéndúbēē nkalanj ní bwám nímē nyénwōgkē? ³ Chán nyédíí eyókél nēn? Nées nyemáá abooted dé abel ngáne Edáádān é Dyöb éhedéé, mbeltéd

mímēn níhédé atim á asóg hén bəəb ngáne mewēmten mé baányonj níhédé-ye? ⁴ Nyékudé metake áde nyédúbpé Krístəə. Nédē nímē metake méde ngēn-ε? ⁵ Dyöb dēmbě nyé Edəədəŋ éche Esáá, ábəl-le menyáké áfnté echēn. Áyāle nyéhídé'áá mbéndé dəə dēnkəŋ boŋ ábélé né-ye? Aáy, saké nē dēnkəŋ. Nkalanj m'bwām níme nyéndúbēē móə mēnkəŋ boŋ ábəl nē. ⁶ Nyénəne mod nēe Abrahamē. Eténlédé nēn bán, "Andúbé Dyöb. Nē dēmbəl, Dyöb dēnkob mó nēe mod awē asáá." ⁷ Nyésōŋten-ŋəə nēn bán bad bésyāəl ábe bédúbpé Dyöb ngáne Abrahamē ándúbēē bəə békóó bán ábe Abrahamē abé. ⁸ Eyale é Dyöb énhəb á'só e' pónde nēn bán Dyöb dékəb bad ábe béesě bad bé Israel nēe ábe bad áyāle bédúbpé mó. Nēn dēmyēēn bootyá pónde eche Dyöb dénláá-é Abrahamē áá, "Mēnaméd meloŋ mé nkōŋsé mésyāəl ámbid echōŋ." ⁹ Né-əə Dyöb dénaméd moosyāəl awē adúbpé mó melemlem ngáne ánnamédte Abrahamē. ¹⁰ Nyébii-'ε nēn bán e'dim é'dé ne baásyāəl ábe bébánné nlem nēn bán ahíd á mbéndé dəə dēbəl boŋ Dyöb ákob bə. Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "E'dim ne kenzéé awē eehídé' mbéndé ésyāəl éche eténlédé á kálag e Dyöb." ¹¹ Bəəb-əə əlúmte nēn bán modmod eəkobnádte á'só e' Dyöb áyāle áhídéé chōm-ēe mbéndé éhédé. Nhəbe nē áyāle eténlédé nēn bán, "Bad ábe békóbnédé á'só é' Dyöb áyāle bédúbpé, békúd alongé áde déemaá." ¹² Mbéndé eewóó'é dyamdyam ábəl ne adúbe. Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "Nzé mod ahídé' mbéndé ákud alongé, atángéné mbéndé ésyāəl ahíd." ¹³ Boŋ Krístəə ahídé syáné á e'dim ábe dékúde á mbéndé-te. Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "E'dim ne kenzéé awe bébómmé á awəg." Né-əə, áde bébómmé Krístəə á awəg, ampém e'dim áyāle mbéb níməd. ¹⁴ Yesu Krístəə ampém e'dim ábəl nēn, bad ábe béesě bad bé Israel békud nnam níme Dyöb dénhəpē áá, Abrahamē ákúd. Nē ákás adúbe áde dédúbpé mó, ábélé syáné ámpē dékúde Edəədəŋ éche ánhəbpē áá móəbě syáné.

Mbéndé ne dyam áde Dyöb dénhəbpē áá móəběl

¹⁵ A-baányonj, ndəə məé rítéd nhəgtén ne mekan níme mébenlad epun tée. Nzé bad bébe bétéde nšəl, boŋ bétífúde dyam, bépéde-'ε á nchemten, modmod éehēlē-se ahúd də əsé. ¹⁶ Dyöb dēmbě Abrahamē ne mwān akag. Kálag e Dyöb eehəbēé nēn áá, "bán" byánán bad bēbúú áte. Ehəbē nēn áá "mwān." Krístəə mó-'áá adé ane Mwān. ¹⁷ Chōm éche níkoó'é ahób édi nēn Dyöb démwē melē ne Abrahamē Dyöb áhəb-pe áá móəlōnəd áde akag. Mbwəkél é mwē éniin ne móom mé mwē meláán, ámbid e nē, dəə Dyöb ábagé Mosēe mbéndé. Echē mbéndé éehēlē-se ébóó nímē melē, se éhúd dyam áde Dyöb áhóbé áse. ¹⁸ Nzé émbē nēn bán, Dyöb ábage' nyé kéchéé éche átángéné ábē bán abe áyāle nyéhídéé mbéndé, né nímē nnam níme ábageé nyé méesaá ámpē áyāle dyam áde ánhəbpē áá móəbélé Abrahamē. ¹⁹ Cheé-ə émbē nšəm echē Dyöb ábagné mbéndé? Ambě chō álúmed bad chōm-ēe ábəl dé mbéb ákóó abé. Ene mbéndé entángēn-ne abé kəŋŋ ne pónde eche mwān á mbyaa níme Abrahamē awē Dyöb dēmbēənné akag ántəŋgēn əpe. Dyöb dēmbě mbéndé wēe ángel ábe Mosēe. Mosēe mó abédé mod-a-fnté a baányonj ne Dyöb. ²⁰ Bəəb-əə mod-a-fnté ahednad nze bad bédé mbid ébe. Boŋ Dyöb dēmbě Abrahamē akag ne mó mwēn, áde mod-a-fnté éesaá.

Nsən níme mbéndé éwóó

²¹ Nédē nēn álúmte bán mbéndé epentan akag á Dyöb-ε? Aáy, éesaá nē mbéd. Nzé émbē nēn bán mbéndé embé echē ebage alongé áde déemaá', né desáá á'só é' Dyöb ahíd áde déhídéé chō. ²² Boŋ kálag e Dyöb ehəbe nēn áá, mbéb níháá nkōŋsé nisyāəl. Né-əə nde echē Dyöb dénhəbpē áá móəbě, abagé chō wēe bad ábe bédúbpé Yesu Krístəə. ²³ A pónde eche Krístəə éepédēē,

mbéndé enhan syánē, dembé-ε ásē e mbéndé káón ne á póndé eche Dyöb dénlümēdtē nēn aá bad bésüm nlém wée Krístā. ²⁴ Né-óó mbéndé chó enóné'áá sé káón ne póndé eche Krístā ápedé ábel nēn Dyöb ákob sé áyāle adúbe áde sédúbpé Krístā. ²⁵ Bóob áde póndé épédé eché détāngéné nlém asum wée Krístā, chōm éetāngeneé abé eche énōne' sémpē. ²⁶ Nyé moosyáál nyédii bán bé Dyöb áyāle adúbe áde nyédúbpé Yesu Krístā. ²⁷ Nyékudé edusen, né-óó, nyédé mod nhóg bóob ne Krístā, nyéwóó-ε kunze bóob néε mó. ²⁸ Né-óó nhānlén méesaá ken mod adé mod a Israel, ken mod eésaá mod a Israel, ken mod adé ntān kéε kunze, ken mmwaád-ε kéε mwēenchóm. Nyé moosyáál nyédii mod nhóg áyāle nyédúbpé Yesu Krístā. ²⁹ Ngáne nyédii bad bé Krísto, nyédii bán ábe Abrahamε, nyéékúd-te nnam míme Dyöb dénhābpe aá mósóbε Abrahamε.

4

¹ Chōm-ée rihóbeé édé nēn, mwān awē sáá átífidé aá mósodyé eche mbwóg, nzé adii adé mwēndem, abelé abé néε mbāledε, kénéε edíi nēn bán mó akóó ene mbwóg awón. ² Ene póndé, abelé awón bad ábe belyágnédé mó ne ábe bēnōnne' mó ene mbwóg káón ne póndé eche sáá átífidé epédé. ³ Melemlem nē dso syánē démbēε néε bēndem áde Krístā éepēdēε. Póndé eched, ngine é nkōnsé éntéd syánē ntān. ⁴ Bōn áde póndé eche Dyöb déntíi'ε épédé, Dyöb dénlóm awe Mwān á nkōnsé-te. Ane Mwān ambík á abum dé mmwaád, ákwōg-ke ásē e mbéndé. ⁵ Dyöb dénlóm mó ákōde syánē á mehan mé mbéndé, ábel bōn syánē détim bán bé Dyöb. ⁶ Abé áde nyédii-'áá bán bé Dyöb, ábelé Dyöb álómé Edāsdān é Mwān áwesyané nlém-té. Eché Edāsdān ébéle bóob, dechāge Dyöb bán, "A-Tē." ⁷ Né-óó nyéesaá betān ámpē. Nyédii bán bé Dyöb. Abé áde nyédii-'áá bán bé Dyöb, Dyöb débε nyé kéchéé eche átāngéné ábe bán abε.

⁸ Ngen e'os, áde nyénkēmbíi'ε Dyöb, nyébédé betān ásē e myöb míme méesε dyamdyam. ⁹ Bōn bóob áde nyébii Dyöb, kéε rihōb meε bóob áde Dyöb ábii nyé, cheé ékáó bōn nyéhede mbíd atimen ábe betān ámpē ásē e ngine é nkōnsé? ¹⁰ Nyéhíde donge dé e'pun néε bīn é'mbáá, nyéhíde-ε donge á ngōn, donge á póndé áyāle mwē, ne donge á mwē néε bīn é' mbáá byánán Dyöb dso nyé bēnléε. ¹¹ Nē ábelé' ndé mbwóg nēn meε mbébté póndé áyāle nsōn nsyāál míme mbéle áyāle echēn.

¹² A-baānyan, ncháa' nyé meé, nyébē néε me, áyāle mémpē ndé bóob néε nyé. Méesaá ásē e mbéndé ámpē. Nyéébeléε-ε me dyam dé mbéb ké ahóg. ¹³ Nyébii nēn bán áde nsebpé nyé nkalanj ní bwām akale, ndyēné'áá nyé áyāle menkēndyε'ε bwām. ¹⁴ Kénéε nímēm nkole rihéle'áá mbél nyebān me áyāl, nyéekēmbān'ε me áyāl, nyéekēnnān-naa me. Nyénkōb me byánán ángel e Dyöb chōó ndii, kéε byánán Yesu Krístā ndii. ¹⁵ Ene póndé nyébé menyinge bwāmbwam. Héé nímé menyinge médii bóob? Mmēn mbide nyé mbōn nēn meé, á póndé eched, nyēndān me nyaa eché, nzé émbē nēn bán mod ahelé' áá-se ahúd míd ábe waáb, aá ábenlad, né nyēnhúd nímēm míd nyébē me. ¹⁶ Nédé ntimé mod a ekāyí awe nyé bóob áyāle níkanlé nyé mbále tāngene nkalanj ní bwām-ε? ¹⁷ Abé bad ábe béyōgte nyé ayōge démpēe, béwóó nlém nēn bán nyétimen bó, bōn béewōnneε nyé nlém ní bwām. Béhede bán nyéebág ne me ábel bōn nyéwón nlém ábe ne bó. ¹⁸ Ebóó áwón nlém ábel dyam, nzese nímé nlém ndé ábel dyam á bwām. Ebóó áwón nlém ábel dyam póndé ésyāál, saké nzé nyédé ne me démpēn. ¹⁹ A-bān bé nlém ábēm, nwóge' e'wε bóob áyāl echēn, melemlem ngáne mmwaád áwógeé e'wε bé achád. Mééwōg-ke

ábê e'wê kásh né abé á Krísto ásólé nyé áte bwám. ²⁰ Mendásh meé mbé ne nyé bɔɔb ábel mbíi ngáne ríhóbéé áwēn áyāle nyéhósdóté me yāl áte.

Eldáshén éche Hagaa ne Seraa

²¹ Nyé ábe nyéhede abé ásē e mbéndé, ndáá nyé asēded meéken nyébíi chóm-εε mbéndé ékoo'é ahób-ε? ²² Eténlédé á kálag e Dyób nén bán Abrahame anchyáá bán bé baachóm bébé, nhóg ne mmwaád a ntán, aníníí-ε ne mmwaád a kunze. ²³ Mwán awé mmwaád a ntán anchyáá'é, anchyáá mó nyaa eche moonyon áchyáá'é mwán. Bon akag áde Dyób dēmbéé Abrahame dɔɔ dēnkásh bon mmwaád a kunze achyáá mwán. ²⁴ Abén bebaád bébé, dehele déhagtén bó ne melé mé Dyób mébé. Hagaa adé nhagtén ne melé míme Dyób démwēε ne bad bé Israel á mbɔɔd e Sinai á pónde eche ábágé Mosεε mbéndé. Bad bésyāāl ábe bédé ásē e míme melé bédii betán. ²⁵ Hagaa adii nēngáne melé míme Dyób démwēε ne Mosεε á mbɔɔd e Sinai, á aloh á Arebia. Bad bé Jerusalem bómpé bédii bɔɔb néε Hagaa áyāle bó moosyāál bédii betán. ²⁶ Bon mmwaád a kunze, adé nhagtén ne Jerusalem awé adé ámín. Ane mmwaád mó-'áá adé nyaá awesyánē. ²⁷ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, "A-ekom é mmwaád, wε awé weechyáá', hé esaad é menyinge. Wε awé weéwógé e'wε é' mwán mbéd, wóg menyinge áyāle,

we awé awon nchóm ántedéé, echyáá bán bɔɔb tómaa mmwaád awé nchóm ádíi á ndáb."

²⁸ Bɔɔb-pɔɔ a-baányan, akag áde Dyób dēmbéé Abrahame ábélé bɔɔb nyédii bán bé Dyób melemlem néε Aisige. ²⁹ Ene pónde, ébédé nén bán, mwán awe bēnchyāá'é nyaa eché moonyon áchyáá'é, atágté'áá mwán awé bēnchyāá á ngine e Edáádásh é Dyób. Melemlem nē dɔɔ édíi kásh ne chii. ³⁰ Bon chán kálag e Dyób éhóbé tēngene nē? Kálag e Dyób ehóbe' nén áá, "Nán mmwaád a ntán bó mwán. Mwán awé mmwaád a ntán áchyáá etāngeneé mbwóg eche sáá adyé nchoo ne mwán awé mmwaád a kunze áchyáá." ³¹ Né-ɔɔ a-baányan, deesáá bán bé mmwaád a ntán. Dedii bán bé mmwaád a kunze.

5

Séesad á mehan-té ámpé

¹ A mehan-té dɔɔ Krístəə áhúdé syánē ábel bon syánē deebág néε betán ámpé. Né-ɔɔ nyéwéd mekuu ásē, nyéémwāg-ke se modmod ahé nyé á mehan-té ámpé.

² Nyéwóglen me. Me Paale, nlānge nyé nén meé nzé nyéwémténé nén bán nzé béyágé nyé, né nē débél Dyób ákob nyé néε bad ábe besáá, né nsón míme Krístəə ábélé méehelée-εε níwóngén nyé mbéd. ³ Nsimé nyé etúu áte ámpé nén meé, kénzée awé akwēténé áá béyag mó ábel bon Dyób ákob mó, atāngéné mbéndé ésyāāl ahíd. ⁴ Nyé ké ahéé awé awémténé áá mótāngēnē mbéndé ahíd ábel bon Dyób ákob mó, asénlédé ne Yesue, ahúde-'ε yāl á nsimé ní Dyób-te. ⁵ Sé ne sé, Edáádásh é Dyób ébélé sélyágé nlém nén bán Dyób dékob sé nēngáne bad ábe besáá áyāle sédúbpé Krístəə. ⁶ Ken béyágé mod-ε, ken béeyagé mod-ε, nē dééwóo'é dyamdyam ábel ne abé áde dedíi ne Yesu Krístəə. Chóm éche édé etógnén édii, ádúbe Krístəə. Adé adúbe átāngéné anyinned ne edānge éche déwóhne nhóg ne aníníi.

⁷ Ngen e'só, nyékeéné'áá mekan bwám. Nzé-módé ahāhnléné nyé nlém á abum áá nyéehíde' mbále e nkalan ní bwám ámpé? ⁸ Ahāhnlén áde nyéhāhnléné nlém á abum déehelée-εε áhúu ne Dyób, áyāle Dyób dēn dɔɔ ápwédé nyé ábē ábe bán. ⁹ Mod nhóg awé adé mbéb áfinté echēn, mó abébte'

baáb abíníí bésyāāl, nēngāne mbumē ní ngun risonlēé nzé bēhédé mwā esulten áwēd-te. ¹⁰ Bon pen ndúbpe nén meé, Dyöb débēl nyéēhídté ayáge á bad bēmpēe bon nyéēhíd ádēm. Dyöb dékōgsēn mod ké ahéé awē apuutad nyé, ábē kēnzéé.

¹¹ A-baányan, nzé émbē nén bán ndíi nkale nén meé bétāngéné mod ayag bon Dyöb dékōb mō néē mod awē asáá ngāne baá Israel bédúbpe, né cheé ékáá bon bēhé me á meséb? Nzé nkalé'áá nén meé bétāngéné bad ayag bon meékale'áá kwééd eche Krístāá áwédé á awōg, né nē déelīnséé bad bé Israel.

¹² Ndāá nén meé ábē bad ábe bēpuutad nyé nló áte, bēkag á'sō, bēke bésēlen yāl e mwēnchóm esyāál.

¹³ A-baányan Dyöb dēnchēlē nyé áhide á mehan-tē. Bon abé áde nyéesaá á mehan-tē ámpē déebageé nyé kunze ábel kéchéé éche échēn ekob é yāl éhedeé. Bon pen, nyémod-téé ábenle waáb á edānge-tē. ¹⁴ Nyébele' nē áyāle nzé bēlādé mbéndé ésyāāl, chōm éche éhóbēé édú nén, “Edān mwānyon ngāne édāá echon yāl.” ¹⁵ Bon nzé nyétimé nyékwaglan, nyēwanne'-ε nhóg ne aníníí néē nyam é mehín, nyétéd pōndé. Nzé nyéetédé pōndé, ne nyéēwūū nhóg ne aníníí ne awúú ásyāāl.

Edāádān é Dyöb ne ekob é yāl

¹⁶ Né-ōó, nlébe nyé nén meé nyémwe Edāádān é Dyöb élyágte nyé. Nē débēl nyéebelé mekan me mbéb míme ekob é yāl éhedeé. ¹⁷ Mam míme ekob é yāl édāá, méekagké ne mam míme Edāádān édāá. Mam-me míme Edāádān édāá méekagké ne mam míme ekob é yāl édāá. Echēn ngīne ébe éwane'. Nē ábele' nyéēhēlē dyam ábel áde nyédāá ábel. ¹⁸ Bon pen nzé Edāádān é Dyöb élyágte nyé, né nyéesaá áse e mbéndé ámpē.

¹⁹ Mbeltéd mé ekob é yāl méeyāgtādtēd. Ndíi mbeltéd néē akáb dé mesón, ábel dé mekan mé mbinde, akáb dé akwale. ²⁰ Ábele á myöb mémpēe, alem, ekōyí, nselag, kōnjí, melīngá, abun dé e'tál, ngabén, nkabén, ²¹ asíí á bad, sógké e mīm, epuutéd ne mbeltéd mé mbéb mémpēe néē mímén. Nsimé nyé etúu áte ngāne ménsím-maá bōōd nén meé, bad ábe bēbele' éché ndín é mekan bēekudté nnam mé nkamlen ní Dyöb.

²² Bon nzé Edāádān éche Esáá édé mod áte, chōó ébele bon ábelé mam ne edānge, ne menyīnge, ne nsan, ne nwesen, ne e'bon bé nlém, ne abé á bwām, abé'-ε mod awē bad béhele bésüm nlém áyāl. ²³ Edāádān chō'-áá ébele' bon mod ásuté yāl, achás'-ε yāl bwām. Mbéndé éewóó'ε dyam ábelēn nén. ²⁴ Bad ábe bédé ne Yesu Krístāá béesaá áse e nkamlen ní mam mé ekob é yāl ámpē. Ébelé ébe byánán bēbómme échab esíí é mam mé ekob é yāl á awōg, éwédé'-ε áhed. ²⁵ Ngāne Edāádān é Dyöb ébágé syánē alonje dékōālē, démwē éche Edāádān chēn élyágte syánē áyāle chōm ké ehéé éche débēléé. ²⁶ Deényēnē yāl ámīn, deelīnsé nhóg ne aníníí, deesíídé'-ε nhóg ne aníníí.

6

Kéchéé éche mod áwéné chōó áhūdtē

¹ A-baányan, nzé nyé mod nhóg nyéhúné á mbéb-te, nyé ábe nyédíi nyébele' mekan míme Edāádān é Dyöb éhedeé, nyétāngéné néē nyéwōngéné mō áhúd mō á mbéb-te. Nzé nyéwōngan mō, nyéchēdēn mō yāl. Bon pen, nyétéd pōndé ábel nén nyébēn ámpē nyééhúné' á modāgsen-tē ábel míme mbéb. ² Nyéwōngan nhóg ne aníníí áhide á ndutul-tē. Nzé nyébele nē, ne nyéhíde' ngāne mbéndé e Krístāá éhedeé. ³ Kēnzéé awē awémténé áá mótoōmtēnē abé, adoge yāl. Ene ndín e mod eesaá dyamdyam. ⁴ Mod téé átōj yāl asimēn. Nzé

mod abelé nsón mí bwám, né áwōgēn yāl menyīnge. Né éehəgtán-aá yāl ne bad bémpēe. ⁵ Nhóbe nê áyāle mbeltéd nímé mod téé rínəne' mēn.

⁶ Kénzée awē béyágteé Eyale é Dyōb, atāngéné néé áhágké mod awē ayágte' mós chōm é bwám ké éhéé éche áwóó, áwōngēn mós.

⁷ Mod eédōgē yāl. Mod eewém tán-ne aá móshele módog Dyōb. Kéchée éche mod áwéné, chós áhūdtē. ⁸ Kénzée awē abele mam mé mbé b níme ekob é yāl éhedeé, ábíi aá nímé mam mēn mépiiné mós kwééd. Boŋ kénzée awe mós-ε abele' mekan mé bwám ngáne Edəəđəŋ é Dyōb éhedeé, ábíi aá nímé mam mébēl mós kūd alonģé áde déemaá'. ⁹ Deekómé bwám abel. Nzé deetédnede ábel bwám, né deékūd nnam á pónđe eché etāngéné. ¹⁰ Né-ós pónđe téé eche etál ébágnédé syánē ábel bwám, débēl bwám wēε moosyāál, tanģe wēε bānned bé Křsto.

Elébé ne melentēn mé asóg

¹¹ Nyébēn nyényín mbōŋ mé e'yale ábē mbénlédé átele nyé enén kálag ne échēm ekáá. ¹² Bad ábe béhede nyé anyáged nén bán bétāngéné nyé ayag, bébele nē álūmtēn yāl, ábel boŋ békud đín á bwám á'sō é' bad. Bébaá' bán bad bééhāģ bós á meséb nén bán bétúmé akal nén bán, kwééd eche Yesuε áwédé á awōģ chēnpen chós ekəə boŋ mod ákūd e'choochoŋ. ¹³ Ké bad ábe béyáģé bēn bééhídēε mbéndé, boŋ béhede bán béyag nyé ábel békume ekáá á tál nén bán nyékwēnténé nén bán béyag nyé. ¹⁴ Dyam áde me pen mékuménné ekáá á tál áđii kwééd eché awesyánē Sāŋģwéé, Yesu Křstəə áwédé á awōģ áwəd nló. Eche kwééd ebélé mam mé nkōŋsé méesaá me dyaandyam á đid-te, meewóo-'áa dyaam ábelēn nkōŋsé. ¹⁵ Ken béyáģé mod, ken béeyagēé mod-ε, né déewóo'ε dyaandyam ábel. Dyam áde áde etógnén áđii Dyōb átimed mod ekóólé. ¹⁶ Nsaŋ ne ngəl e Dyōb ébē ne bad bésyāál ábe béhíde áđén ayáģe. Ábē bad bós bédé bad ábe Dyōb ápwédé.

¹⁷ Asóģed enén kálag, nlāŋģe nyé nén meé, modmod eétagtán me nímén mekan áyāle mebaŋ médé me á yāl hén níme melūmte nén bán mbēnle Yesuε.

¹⁸ A-baányan, nsimé níme Sāŋģú Yesu Křstəə mbē ne nyé moosyāál. Ebē nē.

Kálag echë Paale áténlé Baá Efesus Ndibned ní kálag

Kálag echë Paale áténlé bad bé Efesus ehóbe' tǎngene ntii ní Dyöb, áppen míme nhagtéd rísyāāl, míme rídé á nkǒñsé ne míme rídé ámín hǒm ahóg. Krístæá mǒ-áá adé nló ámín e míme nhagtéd rísyāāl (1.10). Ehóbe-'e ámpē ngáne bad bé Dyöb bétǎngéné abé nēngáne mod nhóg abé áde bédíí ne Yesu Krístæá.

A mbooted, enén kálag ehóbe' tǎngene abé áde bad bé Dyöb bétǎngéné abé nēngáne mod nhóg. Ngáne Dyöb ápwédé abē bad, álagsén bó, ahúd-te bó á mbéb-te, mbwiined ne awe Mwán Yesu Krístæá. Ehóbe-'e ámpē ngáne Edáádǎj éche Esáá élúmtéé áá dyam áde Dyöb áhóbé áá mǒsbēl, débenléd. Asóged, Paale alébé bad bé Dyöb bé Efesus ngáne abé ádǎb átǎngéné abé nēngáne bad ábe bédé mod nhóg á dín á Krísto. Paale abēnlédé ngan hiin álúmed ngáne bad bé Dyöb bétǎngéné abe abé áde bédíí mod nhóg ne Krístæá.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Krístæá ne mwembé mí bad bé Krísto 1.3-3.21

Alonjé dékǒlǒ abé ne Krístæá 4.1-6.20

Nsógǎn 6.21-24

Paale alómme' bad melenten

¹ Mē Paale, mbapēe a nlómag awē Yesu Krístæá ngáne Dyöb áhédé'áá, mē-éé ntenle nyé enén kálag. Ntenle nyé bad bé Dyöb ábe nyédé á dyad dé Efesus. Nyédé mod nhóg ne Yesu Krístæá nyéhíde-'e mǒ ne nlém nhóg. ² Nsimé ne nsǎj ní Dyöb Titéé awéd ne míme Sǎngú Yesu Krístæá mbē ne nyé.

Nnam míme bad abe bédé nhóg ne Krístæá békúde

³ Débe Dyöb mekenag. Mǒ adé Dyöb áde awéd Sǎngwéé, Yesu Krístæá, abé-'e mǒ Sáá. Dyöb dǒo ánámté syánē abe áde ábágé syánē bwēm é'syāāl abe é'bidé áwē nkamlen ní mín. Abelé nén abé áde dédíí mod nhóg ne Krístæá. ⁴ Byánán Dyöb déhǎg nkǒñsé, ampwéd syánē ábē abē bad, abel áde ámbenlé boj desǎj, deewóó-'e atǒn dé mbéb ké ahóg áwe e'só. Adǎj áde Dyöb ádás syánē, ⁵ démbēl antí se' bóod áá débē abe bán mbwiined ne nsón míme Yesu Krístæá ámbelélé syánē. Dyöb démbel nén áyāle nén dǒo ántíí' é áá mǒsbēl ngáne ébǒñnéde mǒ. ⁶ Abelé áá débē abe bán ábel boj dékēne mǒ áyāle mekan mé bwám míme ábélé. Abagé syánē echē ndǎle e nsímé ngēn. Dekúde míme nsímé abé áde dédíí mod nhóg ne awe Mwán awē ádás bwámbwam. ⁷ Abé áde dédíí mod nhóg ne Krístæá ne asyǒg áde ásyógé míme mekií áwesyánē nló, dǒo ákás boj ákadé syánē alagsen áde álagsēnē syánē mbéb. Abel áde Dyöb ábélé nén álúmté syánē bán míme nsímé rídé kǎse e nsímé. ⁸ Abagé-'e syánē mǒ nyaa echē elóné mbon, ábūd-te syánē debyéé abe, ábēl-le desǒñtēn mekan mésyāāl. ⁹ Abelé mekan mésyāāl ngáne áhédé'áá áá mǒbēl. Abelé syánē debíí mekan míme kǎñj ne bǒob modmod éesǒñtēnéé. Mmēn mekan médíí mekan míme ámbenlé mbwiined ne Krístæá. ¹⁰ Dyöb átfíde áá mǒsbēl mímē mekan mésyāāl á pǒndé echē etǎngéné. Ene pǒndé álad bwēm é'syāāl abe é'dé á nkǒj ní mín ne rísé, bēbē áse e Yesu Krístæá mǒ awē adé nēngáne nló. ¹¹ Dyöb ápwédé sé ábē abe bad abel áde ábélé boj debé mod nhóg ne Krístæá. Ámbel nén áyāle ammad atíi se' bóod. Abele mam mésyāāl mébenlad ngáne átfíde. ¹² Ámbel nén ábel sé abe sēbédé bad bé e'só ásum nlém wéé Yesu Krístæá

séwále abé áde dékǝŋ boŋ bad bémpǝe békɛn mó áyāl e eché ngumɛ eché echabé ámín. ¹³ Nyémpǝ nyénwóg nkalaŋ ní mbále. Mmɛ nkalaŋ ní mbále nídií nkalaŋ ní bwám níme nípínédé nyé e soóson. Nyéndúbé Krístǝ, nyébé-é mod nhóg ne mó. Nén dembéł Dyóð dembéł nyé Edǝádǝŋ eche Esáá eche ánhǝbpǝ aá mǝóbǝ ábǝ bad. Eché Edǝádǝŋ édií nǝŋgǝne e'chem ábe é'łumte bán nyédii bad bé Dyóð. ¹⁴ Eché Edǝádǝŋ chǝs éłumte syánǝ nén bán deékǝd bwǝm ábe Dyóð áhǝbé aá mǝóbǝ syánǝ. Deékǝd ábǝn bwǝm á pǝndé eche Dyóð déhǝdte syánǝ ábe dedé ábe bad á mehaŋ-tǝ. Nén débǝł bad békɛné Dyóð áyále eche ngumɛ echabé ámín.

Mekǝne níme Paale

¹⁵ Nwógé bán nyédǝbpǝ Sǝŋgú Yesuɛ, nwógé-é bán nyédǝá bad bé Dyóð bésyǝāl. Né-ǝǝ, ¹⁶ nsǝgnan Dyóð pǝndé téé áyāl echǝn, nzé nkǝnnad nyé. ¹⁷ Nkǝnne-é meé, Dyóð áde echǝd Sǝŋ, Yesu Krístǝ, Titéɛ a ehúmé ábe nyé Edǝádǝŋ é debyéé ne é nsǝŋten mé mekan mé e'koŋnéđ ábǝl boŋ nyébii mó bwám. ¹⁸ Nkǝnne-é ámpǝ nén Dyóð ákéled nyé nlém á abum, ábǝl nén nyébii bwǝm é' bwám ábe nyésummǝ nlém áyāl, áyále apwédé nyé. Nkǝnne-é nén meé nyésǝŋten ngǝne nnam níme áhǝbé aá mǝóbǝ ábǝ bad nípédé achab ámín. ¹⁹ Nkǝnnad-te nyémpǝ nén meé nyébii eche ngǝne. Ene ngǝne etómé bwǝm é'syǝāl, chǝ-'aá ewǝŋgan syánǝ ábe dedǝbpǝ mó. Mmǝn melemlɛn mé ngǝne eche echabé ámín, ²⁰ chǝs ámbǝnlédte áde ámpuúdté Yesuɛ, ábǝl-le ádyǝé mó á ekáá émbáá áwǝ nkamlɛn ní mín. ²¹ Ahed-táá Krístǝ ákamlannǝ ngumɛ ne benkamlɛnɛ bésyǝāl. Áde đín-ne áde ngǝne tǝmaa mín mé benkamlɛnɛ bésyǝāl, ábe bédé bǝǝb ne ábe bǝbǝ á pǝndé eché ehúɛ'. ²² Dyóð ábǝgǝ Krístǝ nkamlɛn ámín é chǝm ésyǝāl, ábelé-é mó áwǝ akamlan chǝm ésyǝāl, ábǝ nló, mé elad é bad ábe bédǝbpǝ. ²³ Eché elad é bad ábe bédǝbpǝ bédii néé yǝł eché Krístǝ. Eché elad é bad éłgte Krístǝ mbom, Krístǝ mó-'aá áłgte chǝm ésyǝāl eche édé kéhéé mbom.

2

Dedé á alongé abé áde dédií mod nhóg ne Krístǝ

¹ Ngen e e'só, nyémbǝ nǝŋgǝne bad ábe bǝwédé áyále nyéébele'aá mekan níme Dyóð áhǝbé'aá aá nyébel, nyébeláá-é mbǝb. ² Ene pǝndé nyéhídé'aá mbǝltéd mé mbǝb ní bad bé nkǝŋsé. Nyéwǝgné'aá nkamlɛnɛ áwǝ akamlan e'dǝádǝŋ bé mbǝb ábe é'dé á peme-tǝ. Kǝáŋne chii éché edǝádǝŋ édií élyǝgte' bad ábe bǝébelé' ngǝne Dyóð áhedéé. ³ Syánǝ moosyǝál debédé néé bó, dékǝdte esii é mekan mé ekob é yǝł. Debéle'aá ngǝne mekan mé mbǝb mé ekob é yǝł méhéde'aá aá débǝl, déhídé-é mekan níme mewǝmten melǝŋgǝ'aá syánǝ áa débǝl. Mmǝn mbǝb níme débéle'aá mémǝbǝł Dyóð déntǝŋŋen syánǝ ámpǝ akǝgsɛn melemlɛn ngǝne ántǝŋgǝnnǝ moosyǝál akǝgsɛn. ⁴ Boŋ ngǝne Dyóð átómténǝ ngǝł abé ádǝŋ-é syánǝ bwámbwam, ⁵ ábelé syánǝ dedé á alongé abé áde dédií ne Krístǝ, kǝnéé édií bán dembé néé bad ábe bǝwédé áyále deébele'aá mekan níme Dyóð dénhǝbpǝ aá débǝl. Nsimé ní Dyóð móó níkáá boŋ nyékǝd e'soóson. ⁶ Abé áde dédií-'aá ne Krístǝ, Dyóð ápuúdté syánǝ ne mó, adidé-é syánǝ hǝm ahǝg ne Krístǝ á nkoŋ nímin. ⁷ Ambǝl nén álımed syánǝ ábǝ e'boŋ bé nlém mbwiined ne Yesuɛ Krístǝ ábǝl boŋ á pǝndé eché ehúɛ', bad bényin ngǝne níme nsimé nípédé nhǝn abé nítom-me chǝm ésyǝāl. ⁸ Nsimé ní Dyóð móó níkáá boŋ nyékǝd e'soóson. Adúbe áde nyédǝbpǝ Krístǝ dǝó ákáá boŋ nyékǝd ábǝ e'soóson. Saké mekan níme nyébéł mékáá boŋ nyékǝd e'soóson. E'soóson ábe nyékǝd é'dii nde e Dyóð. ⁹ Saké mekan mé bwám níme nyébéł mékáá boŋ nyékǝd e'soóson. Né-ǝǝ, nzǝm ké pǝg éesáá eche mod átǝŋgǝné ekáá akum átǝł. ¹⁰ Syánǝ dedii ekáá é nsǝn é Dyóð.

Abé áde dédíí mod nhóg ne Yesu Krístæ, ábágé syánē alongé ábel boŋ débele mekan mé bwám. Nén dóó Dyöb déntíí' é se' bódóó áá déwón ene nyaa e abé á alongé.

Abé nhóg ne Krístæ

11 Nyé ábe nyéēsé bad bé Israel nyééchatán ngáne nyémbēē bódóó. Bad bé Israel ábe béchágé yál bán, “bad ábe béyágé,” béchage nyé bán, “bad ábe béeyagéé.” Boŋ nímén meyagag mé ekob é yál médíí chóm éche moonyon ábenléé mekáá. 12 Nyééchatán bán ene pónde nyénkembíí' é Krístæ. Nyénkembáá nlatén ne echon é bad bé Israel, bad ábe Dyöb ápwédé. Nyénkénwóngé dyam ábel ne melé níme Dyöb démmwēē níme nílúmté' chóm éche Dyöb dénhābpē áá móóbēl. Abé áde nyémbēē á nkōŋsēte, nyénkénwóngé e'lyág bé nlem hómhóm, nyénkembíí'-áá Dyöb. 13 Bódóó nyénchabné Dyöb á yál. Boŋ bódóó abé áde nyédíí nhóg ne Yesu Krístæ, apééné nyé benben ne Dyöb asyóg áde ásyógé nímé mekií áwēn nló. 14 Krístæ mwēn mó apiínédé syánē nsan. Abelé bad bé Israel ne bad ábe béēsé bad bé Israel bédé mod nhóg. Kwééd eche áwédé ehúde ekoyí éche ébédé áfínté echéd. Eché ekoyí ébédéé néē ekāned éche énkab syánē áte. 15 Abelé mbéndé é bad bé Israel énkénwóngé ngíne ámpē. Ambel nén ábel boŋ álad bad bé Israel ne bad ábe béēsé bad bé Israel bébē néē mod ekóólé nhóg awē bódóbóó bébē mod nhóg ne mó mwēn Krístæ. Né-óó, ábel áde ábélé nén apééné nsan áfínté e bad bé Israel ne bad ábe béēsé bad bé Israel. 16 Awé áde áwédé á awóg, ábélé syánē dedé mod nhóg ne Dyöb, áfímté'-e syánē ásē ne Dyöb. Né-óó, amadé ekoyí éche ébédé áfínté e' syánē. 17 Krístæ ámpē ákanlé nyé ábe nyéēsé bad bé Israel, nyé ábe nyénchabné Dyöb á yál nkalan mé nsan, ankalé-'e bad bé Israel, bó ábe bémbē Dyöb benben. 18 Mekan níme Krístæ ábélé, mébélé syánē moosyáál dekadé nzii ápe á'só wēē Titée. Melemlem mé Edáádāŋ ehóg chóó éwōŋgan syánē ábel nē. 19 Né-óó, nyé bad ábe béēsé bad bé Israel nyéesaá beken ámpē nyéesaá'-áá bad ábe bébidé etún. Boŋ pen nyáábe bad bé Dyöb nyédíí bad ábe bébidé hóm ahóg. Nyé moosyáál nyédíí néē bad ábe bédé á túmbé e Dyöb. 20 Nyédíí néē bwēm ábe bélōŋnéé ndáb. Bembapēé bé nlomag ne bekal bé é'dáádāŋ bódóó bédé nsáaned ní ndáb. Yesu Krístæ mwēn-naá adé akon dé nchómēē. 21 Mó akáá boŋ ene ndáb etyéem, ékwogé', épē-'e ndáb eche Esáá eche Sāŋgwéé. 22 Abé áde nyédíí mod nhóg ne Krístæ, aladé nyé ne bad bé Krísto bémpēe. Abé áde nyédíí'-áá bódóó nyédíí néē ndáb eché Dyöb ádyéé' é áte. Dyöb áde áde nēŋgáne Edáádāŋ.

3

Paale akánlé bad ábe béēsé bad bé Israel nkalan ní bwám

1 Enén nzóm chó ekáá boŋ níkánáá nyé. Abele áde níbenléé Yesu Krístæ ne akale áde níkanléé nyé dóó akáá boŋ mbé mod á mbwóg. 2 Ndúbpé meé nyéwógé bán Dyöb ápwédé me ákale nyé nkalan ní bwám tēŋgene nímé nsímé. 3 Dyöb ábágé me nsōŋten mé mekan mé e'koŋnéé níme mbébé mbíí mekan níme káŋŋne bódóó modmod éésōŋtenéé. Mmaá nyé nguse é e'yale atele tēŋgene nén. 4 Nzé nyéláá mam níme nítelé, nyéechēm nímēm nsōŋten áyál e mekan níme káŋŋne bódóó modmod éésōŋtēnéé tēŋgene Krístæ. 5 Bódóó, Dyöb dénkēnlúmedté baányon nímén mekan níme káŋŋne bódóó modmod éésōŋtēnéé. Boŋ bódóó abēnlédé échē Edáádāŋ álúmed bekal bé'dáádāŋ ne bembapēé bé nlomag ábe bédé ábele Dyöb, nímén mekan. 6 Mmén mekan níme moonyon enkembíí' é médíí nén: Bad ábe béēsé bad bé Israel, bómpe

békúdé nnam níme Dyöb áhóbé aá mósóbē melemlen nēngáne bad bé Israel békúdé. Bad bé Israel ne bad ábe béesē bad bé Israel bédé mod nhóg. Dyamme áde Dyöb áhóbé aá mósóbelé bad bé Israel, bad ábe béesē bad bé Israel bómpe bétombwēn dó áyāle bédé mod nhóg ne Yesu Krístæ. Nkalanj ní bwám móó níkáá bonj nímén mekan méesyāal mébenléd. ⁷ Mmén nkalanj ní bwám móó níkaléé. Dyöb ábenlédé níímé nsimé, abagé me nímén nsón. Mbele mó á nwōngēn mé eche ngine. ⁸ Kénéé méetagnéé etógnén abé áfínté e bad bé Dyöb, Dyöb démbē me nímén nsimé, ákale bad ábe béesē bad bé Israel tñngene nnam níme Krístæ ábagéé. Moonyonj eéhēlēē-se abii ngáne nímén nnam nídí. ⁹ Dyöb démbēl mentánléd bad bésyāal nyaa echē ápidé níme ntii mé mekan á asóg níme kóóhne bōob modmod éesónténéé. Dyöb áde áhágé chōm ésyāal, dénkénlúmédté modmod nímén ntii bōód. ¹⁰ Dyöb démbēl nē, ábel nén benkamlēne ne ngume echē édé á nkoj nímin, bényin ngáne ápédé debyéé awóg áyāl e chōm ésyāal éche ábeleé bōob, mbwiined ne elad é bad bé Dyöb. ¹¹ Se' bōód, byánán Dyöb déhäg nkōhse, ammad atii aá nímén mekan móó mōbenléd. Bōob-pe, ábelé nímén mekan mébenlédé mbwiined ne mam níme Yesu Krístæ, echēd Sánj ábélé. ¹² Adúbe áde dédúbpe Krístæ debé-'e mod nhóg ne mó, dōó ádíbnédé syánē nzii ápé benben ne Dyöb ne e'sum bé nlém é'syāal ésebán debáa' dyamdyam. ¹³ Né-óó, ncháa' nyé nén méé nyéētinné mbíd áyāle metake níme níkudéé áyāl echēn, médíí níme nípiinad nyé bwám.

Paale akánnédé bad bé Efesus

¹⁴ Enén nzom chōó ekáá bonj níbwōgē' mebóbōnj á'so wée Titée ákánndé nyé. ¹⁵ Mó adé Titée á metumbé méesyāal, áwē dōó mín mé metumbé mé nkoj níse ne mé nkoj ní mín mébíde. ¹⁶ Ngáne níímé nhōn níme ákóhnedé nyé níchábe ámin, nkánne nén méé échē Edáádānj ébe nyé ngine ábel bonj nlém níwúu nyé á abum. ¹⁷ Nkánne-'e ámpē ábel nén adúbe áde nyédúbpe Krístæ ábel ásumen nyé á nlém-té. Nkánne-'e méé nyédānj Dyöb, nyédānj-'e nhóg ne aníní. Nzé nyébele nē, né nyéēbē nēngáne alín á bwel áde níme nkanj níkíí ásē bwám, nyébé-'e néé ndáb éche esumnedé ásē bwám. ¹⁸ Nkánne' nén méé nyé ne bad bé Dyöb bésyāal nyébíi bán Krístæ adáá syánē bwámbwam, échē edānje éewóo-'aá asóg. ¹⁹ Nkánne' ámpē nén méé kénéé edíí bán modmod eéhēlēē-se ákoj abii ngáne Krístæ ápédé nyé adānj, Dyöb ábel nyésóhnten. Nkánne' nē ábel bonj abē ádēn ábē néé áde Dyöb.

²⁰ Dyöb áwóó ngine ábel mekan níme méchábé ámin bwámbwam tómaa mekan níme déhédné mó. Ábele mekan tómaa ké ngáne déhele dewémtén bán ábēl. Eche ngine eche edé-'e syánē áte chōó ábenladté ábel nímén mekan.

²¹ Mekénag mébē ne mó áyāle ndāle é mekan éche ábélé, éche ényínnédé áfínté e elad é bad bé Dyöb, ényínnéd-tē áyāl e mekan níme Krístæ ábélé. Mekénag mébē ne mó pónde ésyāal, á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

4

Bad ábe bédúbpe Krístæ bédé mod nhóg ne mó

¹ Né-óó, me nēngáne mod á mbwōg áyāle nsón níme níbenléé Sánjgwéé, ncháa' nén méé, abé ádēn ábē abé á bwám ngáne Dyöb áhédeé, apwed áde ápwédé nyé. ² Kéchéé éche nyébeleé nyésuded yāl, nyébē bad ábe bépwiídtédé, nyéwesān-ne nhóg ne aníní. Nyélúmed edānje awesen áde nyéwesānné nhóg ne aníní. ³ Edáádānj éche Esáá éhéle nyédé mod nhóg. Né-óó, nyéwan áte ábē nsānj ne nhóg ne aníní, ábel nén nyédíí nyébē mod nhóg. ⁴ Syánē baásyāal dedíí yāl póg, melemlen mé Edáádānj ehóg chōó syánē dékúde. E'yágé bé nlém

e'hóg bó-'áá déwóó áyāl e melemlem mé nnam níme Dyöb dénhöbpē áá móöbe syánē áde ámpwēdté syánē. ⁵ Sánḡwéé nhóg móó syánē baásyāāl déwóó'. Adúbe ahóg dáo syāá baásyāāl déwóó dékūd-tē melemlem mé edusen. ⁶ Dyöb ahóg dáo syánē baásyāāl débenléé, mó-'áá adé Tité awe syánē moosyāál. Mó akamlan syánē baásyāāl. Abele' syánē moosyāál debele kéchéé éche áhedeé áá débēl, adé-'e syánē moosyāál áte ne éché Edáádāḡ.

⁷ Syánē mod té dekudé nsimé á nhəgtéd níme Krístəə ábágé. Boḡ níme nsimé méesaá nyaa póg. ⁸ Nē dáo ákáo boḡ étenléd á kálag e Dyöb nén bán, "Ankē á hóm áde áchábé ámín.

Ade ákagké, ankēén ábē bad bé ekoyí ábe ántömmē áte, ábē-'e ábē bad échē ndē."

⁹ Ngáne étenléde nén bán, "Ankē á hóm áde áchábé ámín." Chán nē ádíí? Nē álúmtē nén bán ansébé aḡe á hóm áde áde se ášē, néde á nkōḡsé wén. ¹⁰ Mó awē ampē á nkōḡsé mó adé melemlem mē mod awē ankē á hóm áde áchábé ámín tómaa mebwóg mésyāāl. Ankē ámín ábēl chóm ésyāāl elón mbom.

¹¹ Mó mwēn mó abagé bad ndē. Abelé donḡe á bad ábē bembapēe bé nlómag, donḡe ábē bekal bé'dáádāḡ, ábēl donḡe ákal nkalaḡ ní bwām, ábēl donḡe ábē belyáged bé bad ábe bédúbpe, ábēl-lē donḡe ábē bemeléede áyáged bad ábe bédúbpe. ¹² Ambē ábē bad échén ndē áboḡsen bad bé Dyöb ábele mó. Ambēl nē ábēl boḡ bad ábe bédúbpe bó ábe bédé nēḡgáne yāl eche Krístəə béwúu áte.

¹³ Nén débē káōḡne á pónde eche syánē débēē mod nhóg, adúbe áde dédúbēē Mwān á Dyöb, debíí-'e mó. Nzé dedé nē, nē débēl déélón mbom, debé nēḡgáne Krístəə awē alóné mbom. ¹⁴ Né déebáá nēḡgáne bēndem ámpē. Nén débēl bad bé akwáb ábe bēyáḡte' ayáge dé metóm, béehenlé syánē adog, béehēl-laá ábel se dedúbé mekan níme méetāḡgene. Déebáá nēḡgáne böle ábe epub é ngíne éhueneé pēd e mendíb póg étímné' eníní. ¹⁵ Déebáá nē, boḡ pēn dékale mbále délúmtē-'e edāḡe ne nhóg ne aníní. Débēle né ábēl boḡ dékwog á menzi mésyāāl débē nēḡgáne Yesu Krístəə awē adé nló. ¹⁶ Krístəə aladé ábē bad hóm ahóg, ngáne mebwó mé yāl méladéé yāl e moonyoḡ. Nzé pēd e yāl téé ebele níme nsōn ngáne étāḡgéné ábēl, ne yāl esyāāl ékwogé', ewúú-'e áte. Nē dáo édíí káōḡne á elad é bad bé Dyöb, nzé mod-té adáo mwānyan.

Alongé dékōšlē á mod a Krísto

¹⁷ Né-óó, nkoo' nyé aláa á dín á Sánḡú nén meé ábē ádēn déébāḡ nēḡgáne ábē áde bad ábe béebíi Dyöb. Mekan níme békamtanné médíi mekan níme méeseḡ dyam dé ábelen, méeheléé-'e se méwóngén bó. ¹⁸ Ayāle nímaḡ mewémtēn méde mewémtēn mé mbéb, béhídēē nyaa e Dyöb. Béewóó'é alongé áde Dyöb ábagéé áyāle béwúú nló áte béebíi-'áa nyaa e Dyöb. ¹⁹ Nzé bébéle dyam dé mbéb, akwágké déekóbéé bó. Bébágé yāl ábēl mekan níme échāb ekob é yāl éhedeé. Béwóó nlém áte pónde ésyāāl ábēl mekan mé mbinde. ²⁰ Boḡ nyé, áde bēn'yāgedtē nyé tāḡgene Krístəə, saké ene ndín e ábē bēnlāā-'e nyé bán nyétāḡgéné awóḡ. ²¹ Ndúbpe nén meé nyēnwóg mam mé mbále tāḡgene Yesue. Ábē áde nyémbēē-'e mod nhóg ne mó bēnlāā nyé mam áyāl échē. ²² Bēn'yāged nyé bán nyétede ábē dé nchun áde nyēnsēbēē awóḡ. Éne pónde ádēn alongé démbēb áyāle nyēnwóḡ nlém dásō ábēl mekan mé mbéb. Mmē nlém níme nyéwóó'áá-'e ábēl mekan mé mbéb nípánté'áá nyé nzii. ²³ Bēn'yāged nyé nén bán nyéwme Dyöb áhāḡlen nyé nlém á abum ábēl boḡ nyéwóḡn mewémtēn mékōšlē. ²⁴ Dyöb ábágé nyé ábē dékōšlē áde áde nēḡgáne áde ábē. Né-óó, ábē ádēn ábē nēḡgáne áde ábē dékōšlē. Adēn ábē dékōšlē ádíí ábē dékōšlē á mbále ngáne Dyöb áhedeé ásanḡ-'e.

25 Né-ɔ́, modmod eekálē metóm ámpē. Syánē mod-té ákanle mwānyan mbále, áyāle syánē moosyáál dedii néε bad ábe bélédné bonj bébél yāl póg. 26 Nzé nyélii, nyéemwāg-se melingá mébéléd nyé mbéb. Nyéemwāg-se nímēn melingá métom epun é bīn. 27 Nyéebāgē Satanε yāl ádog nyé. 28 Bad ábe béchíbe' bésóg achíb. Bonj pen bébenlad nímab mekáá ábel nsón ne nlém nhóg ábel bonj békud chóm, bēwōngεn-ne betóótōkē bé bad. 29 Eyale é ebébtéd ké ehóg éebídé modmod á nsəl. Bonj pen nyébenlad e'yale é' bwām ábe bēwōngεn bad áwúu áte á adúbe tē. Nyébenlad e'yale á pónéd eche ehɛdnad, ábel é'wōngεn bad ábe bēwóglan nyé. 30 Nyéébelē mam níme mēwōgéd Edáádəŋ éche Esáá ndutul. Edáádəŋ éche Esáá chɔ́ edé nēngáne e'chem ábe Dyób áhédé nyé ásin pónéd eche ákɔ́dée nyé ne akɔ́de ásyáál. 31 Nyéhúd mewəmtεn mé mbéb mésyáál á nlém-tē, nyéchene-ε ekanj é ngine ne melingá. Nyéēsɛnlé', nyéesyáá-'ε bad ahób ádé nyéhóbéé bó mekan á yāl. Nyéelúmté' e'béb bé nlém wée modmod. 32 Nyélúmed e'bonj bé nlém wée nhóg ne aníní, nyéwōŋ-ge nlém ní ngəl. Nyélagsan nhóg ne aníní melemlem ngáne Dyób álágséné nyé áyāle Krístəə.

5

Abé áde bad bé Krísto bétəngéné awón

1 Nyéwále abé áde ádé nēngáne abé á Dyób, áyāle nyédii ábe bán ábe ádáá bwāmbwam. 2 Nyédəŋ bad bəmpēe, melemlem ngáne Krístəə ádáá nyé bonj awé-'ε á nló níme syánē. Ambé yāl wée Dyób néε mendε ne ndε eché enwógéd Dyób menyinge bwāmbwam. 3 Ngáne edíí bán nyédii bad bé Dyób, éeboó'ε bán nyékábe' mesón, ké'ε nyébele mekan mé mbinde ké'ε nyébé ngoód. Echén ndín é mekan éeboó'ε ké awógned átínté echén. 4 Eeboó'ε bán nyéhóbe' mbinde ne e'nyagléd bé mehób, ké'ε nyébele' e'kúkú bé ngwəl. Bonj pen nyéságnan Dyób. 5 Nyébii nén bán kénzée awé akábe mesón ké'ε awé ábele mbinde é mekan ké'ε awé ádé ngoód, éesónlé á nkamlen níme Krístəə ne níme Dyób, éekud-taá bwəm é' bwām ábe Dyób áhóbé áá mósɔ́bɛ. Mod awé ádé ngoód adii néε mod awé abenle' myōb mémpēe.

6 Nyéemwāg-se mod ádogen nyé e'yókél é' mehób. Dyób dékōgsen bad ábe béebelé' ngáne áhɛdée bonj bébelé échén ndín é e'bébtéd é' mekan. 7 Né-ɔ́, nyéelatán ne bad ábe bébele' échén ndín é e'bébtéd é' mekan. 8 Ngen e'só nyémbé á ehíntén-tē, bonj bɔ́ɔ́ abé áde nyédii ne Səngwéeé ábélé nyédé á e'nyinen bé ekide tē. Né-ɔ́, abé ádēn ábē ngáne abé á bad ábe bédé á e'nyinen bé ekide. 9 Nhóbe nén áyāle bad ábe bédé á e'nyinen bé ekide té bébele mekan mé bwām, bébelé mekan níme métəngéné ne mekan níme médé mbále. 10 Né-ɔ́, nyéwanen ábii mekan níme mēwógte Səngwéeé bwām. 11 Nyéewóó dyam ábel ne mbéltéd níme méeboó níme bad ábe bédé á ehíntén tē bébeleé. Bonj pen nyélúmed bad nén bán éché ndín é mbéltéd éeboó'ε. 12 Edé e'són átúb éché ndín é mekan dín éche bad bəmpēe bébeleé á mesóm-tē. 13 Nzé mod abídéd éché ndín é mekan áwed bad bényín ngáne mēn mékóó abé. 14 E'nyinen bé ekide bɔ́ɔ́ é' koo mekan mé mbéb abídéd áwed. Nē dɔ́ɔ́ ákáá bonj éhóbnéd nén bán, "Wε awé ekúne' kábnéd, puú, weebág néε mod awé awédé. E'nyinen bé ekide ábe Krístəə-'ε e'pen wε á yāl."

15 Né-ɔ́, nyétéd pónédé ne nyaa e abé eché nyéwoo'ε. Aden abé déebāg nēngáne abé áde e'yókél é' bad bonj ábē nēngáne abé áde bad ábe bēwóó debyée. 16 Pónédé ké ehée eche etál ébágnédé nyé ábel bwām, nyébel. Ayāle

mbéb rítomé áte enén póndé. ¹⁷ Né-óó, nyéebág nêngáne bad ábe bédé eyókéł. Boŋ pen nyésõŋten chõm éche Sãngwéé áhedeé aá nyébel, nyébel-le chõ. ¹⁸ Nyéemwág mĩm se mékõbē nyé áyãle nēn nē áwõgte mod e'sõn. Boŋ pen Edaádãŋ éche Esáá cháchá ébê nyé áte. ¹⁹ Nyékõnne' nhõg ne aníní ngãse é Dyõb áwéd nhõg ne aníní nłém á abum. Nyékõne' ngãse éche ébídé á kálag é Dyõb, nyékõne' ngãse éche ékene Dyõb ne Krístãã, nyékõne'-e nkãŋgé ké ríhée míme ríhúú ne Edaádãŋ Eche Esáá, áken Dyõb. ²⁰ Nyéságnan Dyõb, Titée awéd póndé ésyããl áyãl e kéchéé éche ébenlad. Nyéságnan mó á ðĩn áde echen Sãŋ Yesu Krístãã.

Paale alébe' baachóm ne abab bebaád

²¹ Mod téé abele ngáne waáb áhedeé áyãle edúbé éche nyébageé Krístãã. ²² Mmwaád-téé áwõgne nchõm melemlen ngáne áwõgné Sãngwéé. ²³ Mwenchóm té awóó nkamlen ámĩn e mmwaád, melemlen ngáne Krístãã áwóó nkamlen ámĩn e elad é bad bé Dyõb. Chõ-'aá edé nêngáne eche yãl mó-'aá abage chõ e'soõŋ. ²⁴ Né-óó, mmwaád-téé atãŋgéné áwõgnē nchóm áyãl e mam mésyããl, melemlen ngáne elad é bad bé Dyõb éwõgnéé Krístãã. ²⁵ Nyé baachóm ábe béwóó bebaád, mod téé ádãŋ mwaád, melemlen ngáne Krístãã ádáá elad é bad bé Dyõb boŋ ábē'-e áde alõŋgé áwé áwab nłó. ²⁶ Anwé á nłó mĩmãb ábel boŋ bésãŋ. Ambenłéd mendĩn ne échē eyale ásaád bõ. ²⁷ Ambel nēn ábel boŋ elad é bad éboŋ áwe e'sõ. Ahedé'áá aá mõpēen échē elad é bad áwē, ésebãn atõn á mbinde ké ehõg, ké'e abãŋ, ké'e dyam dé mbéb ábãg bõ áyãl. Boŋ pen bésãŋ, béewõõ'-e dyam dé mbéb ké ahõg áde mod ahele ahõb bõ áyãl. ²⁸ Melemlen nē dõõ baachóm betãŋgéné abab bebaád adãŋ ngáne bédás échab yãl. Mwenchóm kéhéé awé adãá mwaád, adãá eche yãl. ²⁹ Modmod eékãõ' é yãl, boŋ abelé átãgné chõ ánoné'-e chõ bwãm. Melemlen nē dõõ Krístãã ábeléé elad é bad bé Dyõb. ³⁰ Syãñē dedé bad ábe bébélé eche yãl. ³¹ Eténłédé á kálag é Dyõb nēn bãn, “Enén nzõm chõ ekãá boŋ mwenchóm átedé sáá ne nyan, abé ne mwaád, boŋ búmõ bad bébe bétĩm mod nhõg.” ³² Adén dyam ádíi ndãle e dyam eche modmod éēhēēē-se asõŋten. Boŋ ndũbpé méé mĩmēn mekan méhõbe tãŋene Krístãã ne elad é bad bé Dyõb. ³³ Né-óó, mwenchóm téé awé awóó mmwaád, adãŋ mwaád ngáne ádáá eche yãl. Mmwaád a nchóm téé'-e atãŋgéné nchóm edúbé abe.

6

Paale alébe' bãnbãn ne abab besáá ne benyaá

¹ Nyé bãnbãn, nyéwõgne' áben besáá ne benyaá ngáne bad ábe bédé ne Sãngwéé betãŋgéné abel. ² Eténłédé á kálag é Dyõb nēn bãn, “Nyéwõgne' áben besáá ne benyaá.” Atĩnté e mbéndé éche Dyõb ábágé, enén mbéndé chõ ebédé mbéndé e'sõ eche Dyõb dénhõbēnnē dyam. ³ Dyam áde ánhõbpé ádíi nēn bãn, “Nzé nyéwõgne' áben besáá ne benyaá, né mekan mébēēn nyé bwãm, né alõŋgé ádēn-ne dēchãb áte.” ⁴ Besáá bé bãn-ne, nyéelĩŋsé áben bãn. Boŋ pen nyēnõne bõ, nyélébe bõ, nyéyãgte'-e bõ nyaa eche Sãngwéé áhedeé.

Paale alébe betãŋ ne bewõŋ bé betãŋ

⁵ Nyé betãŋ nyéwõgne' áben bewõŋ. Nyébage bõ edúbé nyéwõgne'-e bõ ne nłém nhõg, melemlen ngáne nyéwõgnéé Krístãã. ⁶ Nyéebenłé bõ dásõ á póndé échē bēnyĩnéé nyé ábel békémed nyé. Boŋ nyé, nêngáne betãŋ ábe Krístãã, abele áde nyébenłéé Dyõb ábíd nyé á nłém-té. ⁷ Nsõn ké ríhée míme

nyébeleé, nyébel mó ne kán esyáál. Nyébele mó byánán Dyöb dóo nyébenléé saké baányonj. ⁸ Nyébii nén bán mod téé ákud nsábe áyāle nsón mí bwám ké rihéé míme ábélé. Ábē ké ntān ké'ε kunze.

⁹ Nyé bad-te ábe nyéwóg betān ásē echēn, nyéchāō áben betān bwām. Nyéekímmé bō bán bētāg. Nyébii nén bán nyáābōo moosyáál nyédé ásē e Sāngwéé, nhóg awē adé ámín, eékwōgnād-taá modmod.

Ngáne bad ábe bédúbpé bétāngéné Satanε atāngen

¹⁰ Asóged, nlānge nyé nén mēé; Nyébē nyébē ne Sāngwéé ábel bonj eche ngíne eche ewúú áte éwēd nyé nlém á abum. ¹¹ Nyétéd bwēm é' nzum é'syāāl ábe Dyöb ábágé nyé ábel bonj nyéhél akwāb áde Satanε atóm áte. ¹² Nzum eché déwanéé eésáá nzum eche déwanéé ne baányonj. Bonj ngumε, ngíne, ábāb benkamlenε ábe békamlan nkōjsé mé ehíntén ne ngíne é ebébtéd éche edé ámín, bōo déwannéé nzum. ¹³ Né-óó, nyétéd bwēm é' nzum é'syāāl ábe Dyöb ábágé nyé ábel bonj nzé póndé e ebébtéd epedé, nyéhél bō atyéemen. Nyéēwān nzum nyépid á asóg nyélyāg nyésúmēn ngáne nyémbēē.

¹⁴ Né-óó, nyébonjēn nyékale mbále póndé ésyāāl. Nzé nyébelé nē, ébē nēngáne mod awē awáá ngáó á nkog awē abōjséné ábel dyam. Nyébele mam míme métāngéné, áyāle ábel mekan míme métāngéné ádíi nēngáne mod awē ahédé mbóté eche bébénlé e'kii ákúten yāl á póndé e nzum. ¹⁵ Nyébē nyékale' nkalan' mí bwām. Mós n̄pεene' nsañ. Nzé nyébelé nē, né ébē byánán nyéhédé metāmbé á mekuu, mébēl nyésúmēn bwām. ¹⁶ Ámín e mímén mésyāāl, nyébē nyédúbpεe Yesu Krístā. Adúbe ádēn débē nēngáne ekāngé éche ékáā nyé ábel bonj mekonj mé muú míme Satanε álómméé nyé méebelé nyé dyamdyam. ¹⁷ Nzé nyékag awan nyébii nén bán nyékudé e'soosonj á mekáá mé Dyöb, modmod éehēl-laá nyé dyamdyam ábel. Nyéēbē nēngáne nwané nzum awē ahédé ekóté éche bébénlé ekii. Nzé nyékag-ke nyétāngéné néε nyéwánlé nkwaté míme Edāsdāñ éche Esáá ébágé nyé. Mmē nkwaté ndé nēngáne eyale é Dyöb. ¹⁸ Nyékānne' póndé ésyāāl ngáne Edāsdāñ éche Esáá élyágtéé nyé. Nyéláa Dyöb bán áwōngan nyé áyāl e kéchéé éche nyébeléé. Nyétéd póndé, nyékānne' póndé ésyāāl ésebán nyékóme'. Nyékānnad-te bad bé Dyöb bésyāāl. ¹⁹ Nyékānnad mémpe, nén bán póndé kéhéé nzé nhóbe méé nhóbe dyam, Dyöb débē me e'yale ábe é'tāngéné. Nén débēl mēhēl bad nkalanj mí bwām míme bad bēnkēnsónténné aláa, ésebán mbáa' dyamdyam. ²⁰ Yesu Krístā apwedé me ábē míme mésénze, ákal mímén nkalanj mí bwām, ene nzom chō-áá ekáó bonj mbé bōob néε mod a mbwōg. Né-óó nyékānnad me nén bán Dyöb áwēd me nlém á abum ríkal mímén nkalanj mí bwām ésebán mbáa dyamdyam.

Paale ad Dyöb ánamed bad ábe bédúbpé

²¹ Tikikuse, awesyánē mwányan a Krísto awē dédóó, ábenle Sāngwéé ne nlém nhóg. Mó álaā nyé mekan tāngene me. Nén débēl nyébii ngáne rídii ne chōm éche mbéleé. ²² Nlómé mó áwēn ábel bonj áláa nyé mam míme mébenlad ne sé, áwēd-te nyé nlém á abum.

²³ Nsañ míme Dyöb Titée awēd, ne echad Sāñ Yesu Krístā, mbē ne nyé, bad ábe bédúbpé. Bébel nyébē nyédāñ nhóg ne anínii, nyébē nyédúbe-ε Krístā.

²⁴ Dyöb álúmed míme nsimé ne moosyáál awē adáó awēd Sāngú Yesu Krístā, edānge éche ébē abé ne abé.

Kálag echë Paale áténlé Baá Filipi Ndibned n kálag

Paale mós áténlé mwembé míme rídé á Filipi enén kálag áde ábédé á mbwəg. Ábédé ndutul ne ayáge áde déetəngene áde bad bəmpəe bəyágté'áá. Kénéé nímén mekan mébénládtáá, Paale ambé menyinje, ásūm-me nlém ayāl e adúbe áde adúbpé Yesu Krístəə.

Nzəm eche ekəó boŋ Paale átél enén kálag edii áságnen bad bé Krísto bé Filipi ayále nwōŋgen míme bəmbéé mós á pónndé eche antōgnēnnē nwōŋgen. Awédé bós nlém á abum, aláá-'e bós aá bəbē bésūm mekuu. Acháa bós aá bəwōŋ asudé á yāl áde Yesue, ésebán bəmwag bán mekan mé esii mé ekob é yāl mékamlan bós. Akamtan bós aá abé áde bédii mod nhóg ne Krístəə ádii nsimé n Dyōb, aá Dyōb débēl-le bəbē menyinje bəbē-'e nsaŋ ábe áde bédii mod nhóg ne Krístəə.

Nkabted n kálag

Paale alənté, aságnéné, akánnéd-te mwembé n Filipi 1.1-11

Paale aá ábē á nkōŋsé ádii ábēle Krístəə, áwé-'e débōŋnéd mós 1.12-30

Paale aá abé á bad bé Krísto ábē ngáne áde Krístəə 2.1-11

Paale aá bad bé Krísto bəbē á nkōŋsé néé tintine 2.12-18

Paale akené Timotie bós Epafroditus 2.19-30

Paale aá mod awé adúbpé Krístəə ákobné á'só é' Dyōb 3.1-11

Paale aá mod téé áwan áte ápid mam á asóg bwám 3.12-21

Paale alébe bad bé Krísto 4.1-9

Paale aságnan mwembé n Filipi 4.10-20

Meləntən mé asóg 4.21-23

Paale alómmé bad meləntən

¹ Mə Paale, nchoo ne Timotie, me-éé ntenle nyé enén kálag. Sédii bəmbəledé ábe Yesu Krístəə. Ntenle bad bé Dyōb, bad ábe bédé mod nhóg ne Yesu Krístəə ábe bédé á Filipi, nchoo ne belyáged ne bad ábe bəwōŋgan ákəen nsón n Dyōb á'só. ² Nsimé ne nsaŋ míme ríhúú ne Dyōb awéd Titée, ne Sáŋgú Yesu Krístəə míb ne nyé.

Meságnen ne mekáne míme Paale

³ Nságnan Dyōb áde míbenléé, pónndé téé nzé nkəmténé nyé. ⁴ Mbélé mbé menyinje pónndé téé nzé nkánnad nyé moosyáál. ⁵ Mbélé míbagé nságnen ayále nwōŋgen míme nyékébéé me ákal nkalaŋ n bəwám, bootya á pónndé eché nyéwógé mós, boŋ nyédúbe-'e, ápe bəəb. ⁶ Ndúbpé meé Dyōb áde ábóótédé nímén nsón n bəwám áftnté echēn, dékéén mós á'só kóŋ ápəen mós á asóg á Epun éche Yesu Krístəə ápəé. ⁷ Ntəŋgéné enén ndín e mewəmtən awōŋ ayāl e nyé baasyáál ayále nyédé me á nlém-té. Ké áde rídii á mbwəg, ne áde ríhóbéé mam təŋge ne nkalaŋ n bəwám, nhóbe meé nímén nkalaŋ méesaá metóm, rídé mbále. Dyōb álúmté syánē moosyáál nímē nsimé ngáne débənleé mós. ⁸ Dyōb áde me mbōŋ nén aá nlém míme ríwōŋné nyé áte, rídé melemlem ne nlém míme Yesu Krístəə áwōŋné nyé. ⁹ Nkánne-'e nén meé, edəŋge éche nyéwōŋné Dyōb ne éche nyéwós ne nhóg ne anínii ébē ékag á'só. Nkánne-'e meé nyébii mekan mé Dyōb, nyésōŋtən-ne nhəŋlén áftnté e mekan mé bwám ne mekan míme méesē mekan mé bwám. ¹⁰ Nén débēl nyéehēl mekan míme métómténé aboŋ abii. Nén débēl nyéəsāŋ-'e á'só é' Dyōb, béeekóbén-naá nyé awusé ké ahóg

á Epun éche Krístæ áπεέ ámpē. ¹¹ Nén débēl abé á bwám ádēn áde áhúú ne Yesu Krístæ dényínnēd áyāl e mekan mé bwám mésyāāl níme nyébeléé, ábel boŋ Dyōb ákud ehúmé ne mekenag.

Paale ad abé á nkōjsé adii ábele Krístæ, áwē-'é déboŋnéd mós

¹² A-baányan, ndáa meé nyébíi nén bán mekan níme mébēnlédé ne me hén, níkóo awōŋgen ábel boŋ nkalanj ní bwám níkanlad níkag á'só. ¹³ Nén ábélé sánze ésyāāl éche énoze eyáde éche mod ambáá ne bad bēmpēe bésyāāl hén, bēbíi nén bán ndé á mbwōg áyāle nídíi mbáledé awē Krístæ. ¹⁴ Abé adé nídíi-'é á mbwōg, áwédé ekud é bad ábe bédúbpé nlém á abum, bénábpé nlém awōŋ ákal eyale é Dyōb ésebán bēbáa' dyamdyam.

¹⁵ Edé mbále nén bán bós baahōg bēwōŋné me kōŋji, bēhede-'é alúmed bán bédé etógnén tómaa me. Boŋ pen, bós baahōg-ke békale níme nkalanj ne mewēmtēn mé bwám. ¹⁶ Bad ábe békale mós ne mewēmtēn mé bwám, békale mós áyāle bédáá me, bēbíi-'é nén bán Dyōb ákwénténé áá níbē á mbwōg hén ábel boŋ níhōb meé nkalanj ní bwám méesaá metóm, níde mbále. ¹⁷ Abé ábe bēwōŋné me kōŋji bēekaléé nkalanj ní bwám ne mewēmtēn mé bwám, békale mós áhede échab yāl chēn bwēm. Bēbele nē, ne mewēmtēn nén bán níwōg ndutul abé áde nídíi á mbwōg.

¹⁸ Boŋ nén déewóó-'é dyam dé abel. Áyāl e níme menzii mésyāāl, nkalanj níme Krístæ móo békaleé, ké bēbenlád mewēmtēn mé bwám, ké-'é mewēmtēn mé mbéb, ákal mós. Né-óó, áyāle nē, mēbē menyīŋge. ¹⁹ Mēbē mbé menyīŋge áyāle mbíi nén meé mekáne níme nyékánnadté me ne nwōŋgen níme Edáádāŋj éche Yesu Krístæ ébageé me, bēbēl níkúd e'soosōŋ. ²⁰ Nwóó nlém áte ne menyīŋge mésyāāl, níyāgē-'é nlém meé méewógkē e'són, boŋ méwōŋ e'wéd bē nlém á abum pónde ésyāāl, tanje bōob, ábel boŋ kéchéé éche níbeleé ébel ehúmé éche Krístæ ényínned, ké ndé á alongé ké-'é nwédé. ²¹ Ne me, abé áde nídíi á alongé ádíi ábele Krístæ, nzé nwédé-'é éboŋnéd me. ²² Nzé édé bán ndé á alongé mēbē níbelé nsón níme ndé etógnén. Bōob-póó, meebíi-'é pēd eche nítanjéné atéd. ²³ Mmén mekan mébe métyéémé me á'só-te, étómé me áte éche nítanjéné apwed. Ndáa meé nítedé hén níbē ne Krístæ, áyāle nén ábóó tómaa ábē á nkōjsé wén. ²⁴ Boŋ áyāl echēn, édé etógnén bán nídíi níbē á alongé. ²⁵ Ndúbpé nén, mbíi-'é meé mēbē mbé á alongé, mēbē mbé-'é ne nyé moosyāāl ábel boŋ adúbe áde nyédúbpé Krístæ ákwōge, nyébé-'é menyīŋge áyāle nyédúbpé mós. ²⁶ Nén débēl abé adé mēbēē ne nyé ámpē, nyéēnabé nzōm awōŋ ábe Krístæ mekenag áyāl echēm.

²⁷ Bōob-póó, abé ádēn átāŋjéné abé ngáne Krístæ áhóbeé áwē nkalanj ní bwám. Nén débēl ké mpedé ányín nyé ké-'é meēpede, mēbíi nén meé nyésumé mekuu nēŋgáne mod nhōg, nyéwóó-'é mewēmtēn mehōg áwan áte ákæ chōm éche nyédúbpé. ²⁸ Nyéebáá' bad ábe bētāŋjan nyé. Níme níwú nyé á abum pónde ésyāāl. Nén délūmēd nén bán bēekudté e'soosōŋ boŋ nyéēkúd. Dyōb dós-'áá átiide nímén mésyāāl. ²⁹ Dyōb ábēnlédé ábē e'boŋ bē nlém áwēn, saké ádúbe Krístæ dēmpēn, boŋ kóŋj ne ákud metake áyāl e Krístæ. ³⁰ Syánē dewane nzum á yāl e nkalanj ní bwám bōob. Melemlem mé nzum níme nyényínnē nwane' móo nídíi níwanéé bōob.

2

Paale ad abé adēd abé nēŋgáne áde Krístæ

¹ Abé áde nyédíi nhōg ne Krístæ áwédé nyé nlém á abum, échē edāŋge-'é epwiitad nyé nlém á abum. Nyédé nlatén ne Edáádāŋj éche Esáá. Nyélúmte'

e'boŋ bé nlém, nyéwóó-'e nlém ní ngól ne nhóg ne aníníí. ² Mmém menyinge mélón mbon nzé nyéwóó mewémten mehóg, nyélúmté melemlém mé edaŋge ne nhóg ne aníníí, nyéwóó nlém nhóg, nyéde-'e nēŋgáne mod nhóg áyál e kéchéé éche nyébeleé. ³ Nyéebēlē mekan níme mélúmté bán échen yál chēn chío nyéhēdteé bwám. Nyéebēlē mekan níme mélúmté nēn bán nyéde kúmbe. Boŋ ne asudé á yál, nyényín bad bémpēe etógnén tómaa échen yál. ⁴ Nyéebēlē mekan níme mépiinad nyé bēn pēn nsyáŋ, boŋ pēn nyébele kóŋŋe mekan níme méwóŋŋan kóŋŋe bad bémpēe. ⁵ Mewémten nímen mébē nēŋgáne níme Yesu Křístāa mémbeē.

⁶ Abédé nyaa eche Dyó b adíí, boŋ kénē, enkēnwóŋgé mewémten nēn aá móchagned nēn mós bó Dyó b betásá.

⁷ Enkēntédté yál etógnén, boŋ ambēl eche yál nēŋgáne mbaledē, bēnchyāā-'e mó nēe moonyon.

⁸ Ade ábédé nēe moonyon, ansudéd eche yál, ákwentén-ne awé. Ankwentén áwé kóŋŋe ne kwéed e awog.

⁹ Né-óó, Dyó b dēmbē mó etál éche etómténé achab ámín, ábē-'e mó dín áde átómé mīn mésyāál.

¹⁰ Dyó b dēmbēl nēn ábel boŋ á dín áde Yesue, nhagtéd nīsyāál nībwóg mebóbóŋ, ké nhagtéd níme níde á nkoŋ mīmín, á nkoŋ nīse, ké'e á mbwóg e baasē.

¹¹ Moosyāál áhōb aá Yesu Křístāa mó adé Sāŋgwéé, ábel Dyó b Titée akud edúbe.

Nyēbē átínté e bad ngáne tintine

¹² A-baányan bé edaŋge, ngáne nyéyógké'áa mekan ábel níme Dyó b áhóbé aá nyébel áde mbédé ne nyé, édé etógnén bwámbwam bán nyébel mekan níme áhóbé aá nyébel, bōob áde méesaá ne nyé. Nyéwóŋ mbwóg ní Dyó b áte nyésuded-te yál á'só é' Dyó b. Nyéwan áte bwámbwam ábel mekan níme Dyó b áhēdeé, ábel boŋ e'sooson ábe nyékúdé, é'lón mbon. ¹³ Nyébel nē áyāle Dyó b áde ne nyé pónde ésyāál, ábel nyéwóŋ nlém ábel mekan mé bwám níme áhēdeé aá nyébel, nyébenle-'e mó. ¹⁴ Nyébele' chóm ésyāál ešebán nyényonŋe áte, nyépentan-ne. ¹⁵ Nyébele nēn ábel boŋ modmod eehóbé' aá nyéwóó atón dé mbéb ké á hóg á yál, nyésāŋ-'e. Nēn dēbēl nyéebē bán bé Dyó b ábe béewóó atón dé mbéb ké á hóg á yál, ábe bédé átínté e bad bé mbé ábe bébele mbéb pónde ésyāál. Nyéde átínté echáb á nkoŋsé-te nēŋgáne betintine ábe bēpene'. ¹⁶ Nyébele nēn akal áde nyékaléé nkalanŋ níme nīpene' alongé áde deemaá'. Nzé nyébele nēn mébē kúmbe ne nyé á epun éche Křístāa ápéé áyāle nēn délūméd bán áde níwáné'áa áte ne ntū níme mbélé, béebóó'é. ¹⁷ Mébē nēŋgáne nzom e mīn eché bésyógé ámín e nsón níme nyébeleé, nēŋgáne mende, áyāle adúbe áde nyédúbpē. Nhele-se níkud metake, nwé-'e áyāle nkale' nkalanŋ ní bwám melemlém ngáne nyémpē áyāle nyédúbpē níme nkalanŋ ní bwám. Boŋ kénē ndé menyinge méwóŋŋe-ne nyé moosyāál menyinge. ¹⁸ Melemlém nē dōo nyémpē nyétāŋgéné menyinge awóg, nyéwóŋŋe-ne mémpē menyinge.

Paale atelē tāŋŋene Timotie bó Epafroditus

¹⁹ Nzé édé á ntií níme Sāŋgú Yesue, nwóó nlém álóm Timotie áwēn mwámpín ní pónde, ábel boŋ póle éche méwóŋké áyál echēn, éwēd me nlém á abum. ²⁰ Meewóó'é modmod ampée nēe mó awé akoó níme nlém awóŋ ádaŋ dé ábíi ngáne nyédíí. ²¹ Nhóbe nēn áyāle bad ábe bélyógé ásé échab yál chío

bétòŋtanné, béebeléé ngáne Yesu Krístəə áhédéé aá bébel. ²² Nyé bèn nyébíí ngáne Timotié álúmté aá móbele nsón bwám. Abelé nsón ne me ákal nkalaní m'á bwám ngáne mwán ábeléé nsón ne sáá. ²³ Né-óó, nlyágé nlém meé mēlóm mó áwēn áde ménýinné ngáne mekan mébēēnné me.

²⁴ Ndúbpé-é nén meé Sàngwéé ábel mwámpín m'á pónké mmēn ámpé m'épé áwēn.

²⁵ Nnyíné nén meé édé etógnén me álóm awed mwányan Epafroditus áwēn. Abele nsón míme Krístəə ne me, awòŋgan-ne átòŋgen bad ábe bétàŋgan nkalaní m'á bwám, m'á aá abédé nēŋgáne mészenze míme nyélómé áwòŋgen me.

²⁶ Awóó nlém áte bwámbwam ányín nyé moosyáál, anwóg-ke ndutul áde áwógé bán nyéwógé bán mōnkolé. ²⁷ Edé mbále bán ankolé, ápōn-ne kóŋŋ ne awé. Bon Dyób dénwóg mó ngól, saá-kaá mwēmpen, Dyób dénwóg mémpé ngól. Enkēnkwenténné aá áwé ábel bon meénabpé abé á ndutul-té. ²⁸ Né-óó, nwóó nlém áte bwámbwam álóm mó áwēn ábel bon nyéwóg menyínge ányín mó ámpé, me-é ámpé meébúdé atag áte áyāl echēn. ²⁹ Né-óó, nyébē menyínge ákob mó nken áyāle adúbpé Sàngwéé ngáne nyémpé nyédúbpé, nyébage-é bad nēŋgáne mó edúbé. ³⁰ Nyébage mó edúbé áyāle ampon awé, abé-é á nsál ní son abele áde ábenléé Krístəə. Ambel nén ábel bon áwòŋgen me ábel nsón míme nyébēn nyéehelé 'aá-se nyébel.

3

Bad ábe bédúbpé Yesu b'áó békobnad á'só é' Dyób

¹ Asóged a-baányan, nyébē menyínge abé áde nyédíí mod nhóg ne Sàngwéé. Eetagtéé me átele nyé mekan míme ménsēbēē nyé atele. Nén ádíí ákəə nyé. ² Nyétéd pónké ne ábē e'bébtéd é' bad. Eché mbwé, bad ábe béhóbe bán bétàŋgéné mod ayag. ³ Syánē-éé béyágé nyaa eché etàŋgéné. Edáádāŋ éwòŋgan syánē ábe Dyób edúbé ngáne débenléé mó. Syánē dedé menyínge ngáne dedíí ne Yesu Krístəə. Debíí bán baányon béeheléé-se béwòŋgēn syánē. ⁴ Kéné mmēn nwóó nzəm ályág nlém á yál e mekan mé moonyon. Kénzéé áfinté echēn awé awémáténé aá mówóó nzəm ásum nlém á yál e mekan mé moonyon né nwóó nzəm tómaa nē. ⁵ Ade béchyáá me bēn'yág me ámbíd e epun saámbé. Ndíí mod a Israel awé abídé á túmbé e Benjamin. Echem sán ne nyan bēbédéé bad bé Hibru. Mbédéé mod a Farisia, nhídē mbéndé ngáne éhóbéé. ⁶ Menwón kán áte bwámbwam nyaa eché nē dēmbenlé ítagté elad é bad bé Krísto. Modmod eéhele'aá-se ahób aá nwóó atón dé mbébé ké ahóg áyāl, áyāle nhídé'aá mbéndé é bad bé Israel ésyāál. ⁷ Bon ábē bwēm é'syāál ábe nnyíné'aá nēé nsyán béesaá dyam dé abelen b'áó, áyāle chóm éche Krístəə ábénlé me. ⁸ Saké nē dēmpen, nnyíne chóm ésyāál meé éesaá dyamdyam nze nhágténé chó ne ndále e dyam eché edé ábíí Yesu Krístəə, awem Sàngwéé. Áyāl eché chóm esyāál éesaá dyam dé abelen, nnyíne-é chó nēŋgáne mbinde ábel bon mbíí Krístəə, ⁹ mbē-é mod nhóg ne mó. Saké ahíd á mbéndé d'áó ák'áó bon níkobnéd á'só é' Dyób. Bon nkōbnédé á'só é' Dyób áyāle ndúbpé Krístəə. Dyób-paá ábélé bon níkobnéd áwe e'só áyāle ndúbpé Krístəə. ¹⁰ Ndáás meé mbíí Krístəə níwōŋ-é ngine eché ánwōŋgē áde ámpuú'é. Ndáás meé mbé níkude metake melemem ngáne ánkudté. Ndáás-é meé níkud metake ngáne ánkudté kóŋŋ béwúu me ngáne bēnwūú'é mó. ¹¹ Nlyágé nlém nén meé nímén mésyāál mébenléd ábel bon Dyób ápuud me ámbíd e kwééd echēn.

*Paale aá mówane áte
ápid mam á asóg bwám*

¹² Meehóbéé nén meé mmaá nímén mekan amad ké'ε meé mmaá atyéem á menzii mésyāāl. Boŋ ndii nwane áte ábē nyaa e mod eché Yesu Krístāā áhédé'áá aá núbē áde ápwédé me. ¹³ A-baányan, meehóbéé nén meé mmadé chóm ésyāāl. Boŋ dyaam ahóg áde núbeléé ádíi, áchaten mekan níme métómé ámbíd ne áwan áte áhíd mekan níme méhúé' á'sō. ¹⁴ Ndii nwane áte áke á'sō kááŋ nŋpe wée rítáŋgéné asóg ábel boŋ ríkud nsábe níme Dyōb ábánnédé me ádyōb. Achénle me aá níke ádyōb mbwiined ne Yesu Krístāā.

¹⁵ Syánē moosyāāl awē demaá akwōg á adúbe tē déwále nímén melemlen mé mewēmten tǎŋgene nímén mekan. Boŋ nzé édé bán nyéwóó mewēmten mémpēe tǎŋgene nímén mekan, né Dyōb déwōŋgēn nyé ásoŋten mó bwám.

¹⁶ Kénē'-ε detǎŋgéné déhídé mekan níme syánē demaá abii.

¹⁷ A-baányan, nyeladten nyébē nyéhíde nímém mekuu, nyénōne'-ε bad ábe bébele ngáne nyényinnē ngáne sébéláá. ¹⁸ Nkánl'é'áá nyé ngen ne ngen, bōob-pe ámpē nláŋge nyé ne mésōd tǎŋgene bad híin ábe nímāb mbéltéd rílúmtéé nén bán bédé bad bé ekoyí tǎŋgene nkalan níme ríhōbe kwééd eche Krístāā áwédé á awōg. ¹⁹ Echén ndín é bad ádab asóg ádíi dū á muú. Chóm éche ékamlan bó édii mekan mé esíí mé ekob é yāl. Bédás ábel mekan níme bétǎŋgéné békwagne. Mekan mé nkōŋsé mémpēn-naá békamanné. ²⁰ Boŋ syánē pen dedii bad ábe echab mbwóg édíí ádyōb. Desine'-ε awesyánē Nsoode, Sánjú Yesu Krístāā bán ábíd ádyōb átim ámbíd á nkōŋsé. ²¹ Abenléd eche ngíne eche ábenladtē ákamlen chóm ésyāāl, áhāŋlen échesyánē yāl é nkōŋsé, yāl éche éewóo ngíne, ábel boŋ dékud ndále é yāl ngáne ánkudté áde Dyōb démpuúdté mó.

4

Paale abagé elébé

¹ A-baányan, ndáá nyé anyín ámpē áyāle ndáá nyé bwámbwam. Nyébelé ndé menyiŋge nyédé'-ε nēŋgáne nsábe nímém áyāl e nsón níme núbélé. Né-óó, a-baányan bé edāŋge, nyébē nyésum mekuu tǎŋgene adúbe áde nyédúbpe Sánkwéé.

² Ncháa nén meé Yudia bó Sintike bébē á nchemten áyāle bó bad bébe bédii baányan bé Krísto. ³ Nláŋge wémpē, awem nsón a nsón awē rílyágé nímén áyāl, nhede meé éwōŋgen ábén bebaád ábē nsaŋ. Abén bebaád bébe, Klēmene ne bad bé nsón bémpēe bēbédé me benben. Syáábōó sébelé ntú ábel boŋ ríhel nkalan ní bwám akal. Mmab mīn mésyāāl médé á kálag e alonjé. ⁴ Nyébē menyiŋge pónde ésyāāl áyāle nyédii bad ábe Sánkwéé. Nhóbe ámpē, nyébē menyiŋge. ⁵ Abé ádēn álúmed á'sō é' bad bésyāāl nén bán nyéchedne bad yāl. Sánkwéé akwogé ape. ⁶ Nyéētāgē áte áyāl e dyaamyam. Boŋ pen áyāl e kéchéé éche étáné nyé nyékánne Dyōb nén bán ábe nyé chóm éche nyétógnéné. Nzé nyékánne'-ε nyésāgnān mó. ⁷ Nzé nyébelé'-ε nē, Dyōb débēl nyébē nsaŋ, nsaŋ níme ríchábé ámīn tómaa ngáne baányan bébele bésōŋten. Mmēn nsaŋ méwōŋgēn nyé ábel boŋ nyéētāgē áte abé áde nyédíí bad ábe Yesu Krístāā.

⁸ Asóged a-baányan, nyékamtan ábén bwēm pónde ésyāāl. Nyékamtan kéchéé éche édé mbále, kéchéé éche ékwógnédé chóm éche ebóó, kéchéé éche étáŋgéné, kéchéé éche éewóo atón dé mbéé áyāl, kéchéé éche bad bétáŋgéné adāŋ ne kéchéé éche nyényíné bán ebóŋnéde nyé. Nyékamtan mekan níme mébóó bwámbwam ne níme bad béhóbéé bán mébóó. Echén ndín é mam chōó nyétáŋgéné ahé á mewēmten-té pónde ésyāāl. ⁹ Kéchéé éche r'yágté nyé boŋ nyékōb-pe ne kéchéé éche nyéwógé áwēm ne éche nyényíné

née mbéle, nyébele chó. Nzé nyébele nén, Dyöb, mó awé abage nsan, äbē ne nyé.

Paale aságnéné nwōngen nīme akúdé

¹⁰ Abé áde ndíí mod awe Sāngwéé, ábélé ndé menyinge bwāmbwam, áyāle káshne á asóg nyélúmté bán nyébōnge me. Mbíí nén meé nyéwóó mewēmtēn ábóo me pónđé ésyāā, boŋ etál éebagnedéé nyé ábel áned. ¹¹ Meehóbéé nén áyāle ntóge' chōm. N'yágkē ákob kéchéé éche étáné me á alongé. ¹² Mbíí ngáne mod ábágkē ésebán awóó chōm éche átógnéné, mbíí'-e ngáne ébágkē mod ábud dé awónj chōm éche átógnéné. Mmēnténé ákob kéchéé éche étáné me. Mmēnténé abé áde mbúdé chōm éche rídyágkē awónj, nímēntén-ne ádyee nzaa. Mmēnténé abé áde ríwóó tómaa ngáne rítógnéné, nímēntén-ne abé áde méewóó' é chōm éche rítógnéné. ¹³ Kéchéé éche étáne me, ngíne eche Krístāá ábageé me ébēl métōm chō áte.

¹⁴ Nyébelé bwām áwōngen me áyāl e nímēm metake. ¹⁵ Nyé bad bé Filipi nyébíí bwām nén bán áde mbóótédé nkalaŋ ní bwām akal áde mbídé á Masedonia, nyé bēnpēn-éé nyébédé mwembé nīme ménwōngēn me. ¹⁶ Ké áde mémbeē á dyad á Tesalonika, nyénlómé me nwōngen ngen ne ngen. ¹⁷ Meehóbéé nén áyāle nhe meé nyélómme me nde. Boŋ nhe meé rínyíne' ngáne Dyöb ánamtēé nyé anamed ne anamed. ¹⁸ Nkudé chōm ésyāā éche nyékélómēē me, ríkūd-te ké tómaa nē. Epafrodituse ampiinéd me bwēm ábe nyénlómēē me. Edii byánán nyébagé Dyöb nde eche ewóó elod é bwām. Dyöb ákóbé nīmē mende, mébōjnédé'-e mó. ¹⁹ Adēm Dyöb débē'-e nyé kéchéé éche nyétógnéné áfinté e nīmē nkúú mé nhōn, mbwiined ne Yesu Krístāá. ²⁰ Ehúmé ébē ne áde Dyöb, awēd Titée á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

Melēnten mé asóg

²¹ Nyéleled bad bé Dyöb bésyāā ábe bédúbpé Yesu Krístāá. Abesyánē baányan ábe bédé ne me bélómme nyé melēnten. ²² Bad bé Krísto bésyāā bélómme nyé melēnten, bwāmbwam abum á ndáb áde Kaisēe. ²³ Nsimé nīme Sāngú Yesu Krístāá mbē ne nyé moosyāā.

Kálag echë Paalε áténlé Baá Kolose Ndibned ní kálag

Paale, mbapeε a nlomag nhóg awe Yesu Krístæá mós antél enén kálag áde ádíí á mbwóg á dyad á Roma. Antelé bad bé dyad á Kolose. Saké Paale andibé mwembé míme nímbédé á Kolose. Epafrase mós andibé mwembé míme nímbédé áwed. Epafrase ambé á dyad á Efesus. Anwóg eyale é Dyöb áwed, adúbe-ε Yesu Krístæá. Anhidnéd échë eyale, áke ákal chó á Kolose, ádíbe-ε mwembé áwed. Ambíd e pónde, Paale anwóg nén bán bemeléede bé metóm bépééné ayáge áde déeboó á mwembé-te wê. Abé bemeléede béyágté'áá nén bán, kénzée awé ahede' Dyöb abii, awé ahede-ε e'soosoj akud, atáñgéné néε ábageé ngíne ne benkamlene bé nkõjsé edúbé. Bán mod atáñgéné-ε néε áhídeé mbéndé néε áyag mod ne áhíd mbéndé émpëe táñgene ndyééd échë mod éétáñgeneé adyé, ne ekud é mam émpëe. Mmén mekan mésyáäl-lóó mós ménkãñ boj Paale áténlé bad bé mwembé mé Kolose enén kálag, áleb bó ábel bébii mbále táñgene Yesu Krístæá ákamlen bad bésyáäl ne ákamlen ngíne é nkõñ rísé ne nímin. Mwënpren-naá ahele ahúd syáné á mbéb-te.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-8

Nsón míme Krístæá 1.9-2.19

Alonjë dékãälé ábe ne Krístæá 2.20-4.6

Nsógten 4.7-18

Paale alómmé bad melenten

¹ Mε Paale, mbapeε a nlomag nhóg awé Yesu Krístæá, ngáne Dyöb átíidé me-éé ntenlé nyé enén kálag. Se Timoti, awesyáné mwányanη á Krísto, selómme nyé melenten. ² Ntenle nyé bad bé Dyöb ábe nyéde á dyad á Kolose. Nyéde ne Krístæá, nyéhíde-ε mós ne nlem nhóg. Nsimé ne nsañ η Dyöb Titée awêd mbé ne nyé.

Paale aságnéné Dyöb á mekáne-té

³ Pónde téé sékánnad nyé, séságnān Dyöb, Sáá awé awed Sáñgwéé, Yesu Krístæá. ⁴ Séságnan Dyöb áyale séwógé bán nyédúbpé Yesu Krístæá, nyédaá-ε bad bé Dyöb bésyáäl. ⁵ Sébíí nén bán nyébele' nê áyale nyésumé nlem nén bán nyéekúd nnam míme Dyöb ákõñnéde nyé ámin. Nyémmád mam anwóg táñgene míme nnam áde bésébpé nyé nkalanj ní bwám ní mbále akale. ⁶ Mmén nkalanj ní bwám mé nsimé ní Dyöb ríkanlad mebwóg ne mebwóg rítag á'só. Epun e é'só éche nyéwógé nyénsõntén bán Dyöb ákõnté nlem ní bwám awõñ ne bad bé mbéh. ⁷ Epafrase, mbaledε awe Yesu Krístæá mós ankalé nyé níme nkalanj. Adíí mod awé syáábõó sébele' nsón, sédaá-ε mós bwám bwam. Abenle' Yesu Krístæá ne nlem nhóg. Abé áde ádíí-ε ne nyé, nsón míme séntáñgēnnē ábel mós ábeléé. ⁸ Mós aláñgé-ε sé áá Edáádaj é Dyöb ébéle nyédaá bad bé Dyöb.

⁹ Né-óó, bootya pónde echë séwógé nímén mam, sékánnad nyé pónde téé. Sékánne nén bán Dyöb ábel nyékonj chõm éche áhedeé áá nyébel asõñten. Sékánne nén bán Dyöb ábe nyé debyéé ne nsõñten ábel nyéõñten mam mé Edáádaj bwám. ¹⁰ Nê débél áden alonjë débē ngáne alonjë áde bad bé Dyöb atáñgéné abé. Nyéébele' mam níme méwógte mós menyinje. Mekan mé bwám mós ne mó-éé nyébeléé. Nyaa echë nyéõñten-naá Dyöb, échãgkē acháge ne

acháge. ¹¹ Sékánne-'ε ámpē nén bán, Dyöb ábê áwêd nyé áte ne echê ngum echê echabé ámín, ábel nén nyéhel awesen, nyékanj nlem, nyébé-'ε menyinje áyál e mam mésyāal. ¹² Nyéēságnēn Titée áyale chöm ésyāal. Mós-'aá abelé bon nyékwognéd ábê bad ábe békobe akab á bwēm ábe ákõhñédé ábê bad hõm áde e'nyinēn bē ekidē é'díí. ¹³ Ahúdé syánē ásē e ngine e nkamlenε e ehintēn, apééné syánē ásē e nkamlen nime awe Mwān a nlem. ¹⁴ Dyöb álágséné syánē mmed mbéb akode áde ákódté syánē ne mekií nime awe Mwān ásyógé á awog.

¹⁵ Modmod eenyinnéé Dyöb díí. Bon bad bénsõhtēn ngáne Dyöb ádíí áde bénýiné Krístæ áyale adii nwágén ní Dyöb. ¹⁶ Edé nē áyale, mbwiined ne Krístæ dõ Dyöb áhágé bwēm é'syāal á nkoj ní mín ne rísé. Ahágé bwēm ábê bénýinnéé díí ne ábê béenyinnéé díí. Mós ahágé benkamlenε, ne ngine ésyāal. Dyöb áhágé bwēm é'syāal mbwiined ne mós, mós-'aá Dyöb áhágkē ábê bwēm é'syāal. ¹⁷ Bédêhób bán béhage' kéchéé á nkõhsé-te né Krístæ adé alongé. Mós-'aá akás bon bwēm é'syāal ébē á e'dii. ¹⁸ Mós adé nló nime bad ábe bédúbpé mós, bós-'aá bédé nēngáne eche yál. Mós abage ábê bad alongé áyale mós adé mod a'só awē Dyöb ápuúdté awē ábē-'ε abé ne abé. Nén dēmbenléd ábel nén ábê nkamlenε ámín mekan mésyāal. ¹⁹ Mmēn mekan médé nē áyale nén Dyöb dēn-εé ádē. ²⁰ Dyöb dēmbēl nén aá chöm ésyāal étim ásē ne mós Dyöb mbwiined ne Krístæ. Abén bwēm é'bédé bwēm bé nkoj rísé ne bwēm bé nkoj ní mín áyale asyog ádē awe Mwān ásyógé mekií á awog. Bõb-põõ, chöm ésyāal éhele ébē nsan ne Dyöb.

²¹ Nyé ne nyé nyēmbé nchabned ne Dyöb, nyáabe Dyöb nyéebédeé áyale mewēmtēn mé mbéb nime nyénwõj'ε ne mbeltéd mé mbéb nime nyébéle'áá. ²² Bon bõb, Dyöb ábélé nyétimé ásē ne mós, awé áde awe Mwān Krístæ awé abédé moonoyõj áwédé á awog. Dyöb dēmbēl nē ábel nén nyébé wée módíí, nyébé bad ábe bésáá, nyéewóó atón dé mbéb ké ahóg á yál, bēékõbnē-'ε nyé awusé ké ahóg. ²³ Ebē nén bán áden adúbe adii awúú áte nyéehúde-'ε mekuu ásē ne asum áde nyésum nlem áyál e nkalanj ní bwām nime nyéwógé. Mmē nkalanj ní bwām nime nyémáá awog, nídíí nkalanj nime níkanlédé nkõhsé áte rísyāal mós-'aá mε Paale, rítimé mbæledε a Dyöb ákal.

Nsón nime Paale

²⁴ Ndé menyinje bõb ne metake nime níkudéé áyál echēn. Ngáne níkudéé mímēn metake, mmade metake nime Yesuε nímmé rítángéné abé, áyál eche yál, nédē bad ábe bédúbpé mós. ²⁵ Dyöb ábélé mε mbæledε ábele bad ábe bédúbpé Krístæ. Alómé mε aá ríkoj nyé échē eyale akale bwām. ²⁶ Bõõd, éché eyale émbé dyam ádē bad bēnkénsõhtēnné. Bon bõb abele ábê bad bēbíí chõ. ²⁷ Dyöb áhede' nén aá ábê bad bēbíí nén bán nhõn ne ehúmé éche Krístæ édé káõj ne ne bad ábe béesē bad bé Israel. Kun eché edé áwêd-te edii nén bán, nyésum nlem nén bán nyéékúd ehúmé éche Dyöb áhóbé aá móõbē ábē bad. ²⁸ Né-'aá ákás bon sélāngē bad tãngene Krístæ kéhéé wée sékagké. Sélébe', séyãgtē-'ε bós ne debyéé ásyāal áde Dyöb ábágé sé. Sēbele nē áyale sēhede nén bán békõbnéd a'só é' Dyöb nēngáne bad ábe mekuu mémáá awédned ásē á adúbe-té. ²⁹ Bon nwane áte bwāmbwam. Ngum eché Krístæ eche edé mε áte, chõ-'ε ebage mε ngine áwan áte.

2

¹ Ndáá mεé nyébii ngáne níkémpéé awan áte áyál echēn, ne áyál e bad bé dyad á Laudesia, nyébii-'ε ngáne níkémpéé awan áte áyál e bad bēmpéé ábe béenyinné mε díí. ² Mbēle nē áwéd bós nlem á abum ábel bon edãnge éche édé áfinté echēn ébel nyébé mod nhóg. Nhede mε nyáábõ nyésum nlem ne

asum ásyā́al néé bad ábe bésónténé dyam á Dyóð áde bad bénkénsónténé. Adé dyam-me ádíi Krístā́a mwēn. ³ Krístā́a mṓs ahēle ábēl boŋ nyēwónj debyéé ásónten mekan mé Dyóð. Mmē mekan mēdé etógnén bwámbwam. ⁴ Nlā́nge nyé nēn ábēl boŋ mod eédogné nyé e'nyin bé nsal áte se nyēwéḿtén nēn bán dyam áde álā́ngeé nyé átā́ngéné. ⁵ Ndā́a meé nyébii nēn bán kénéé mmēn méesaá ne nyé, ndé ne nyé é edā́sdā́n. Kénéé méesaá-'áá ne nyé, ndé menyī́nge nēn adúbe áde nyédúbpé Krístā́a ályá́gé áde ngīne.

*Bad bé Krísto béesaá áse
e mbéndé é nkṓnsé ámpē*

⁶ Né-óó, ngā́ne nyékóbe Krístā́a néé Sā́ngwéé awēn, nyébē nyébele' ngā́ne áhēdeé. ⁷ Adúbe áde nyédúbpé chṓm-éé ábēn bemeléede bēyágté nyé édé mbále. Nyéságnan-ne Dyóð pónde té áyāle chṓm ésyā́al. ⁸ Nyéemwā́g-se mod atéd nyé ntā́n áhíd e'hóhó bé áyáge dé metóm áde bēyágtéé. Áyáge áde bēyágtéé nyé ádíi ayáge áde békóbe wéé ábāb betaa ne áde áhíde mbéndé é mekan mé nkṓnsé. Adé ayáge ádíi ayáge áde áhúú ne baányonj ngēn déehúú'é ne Krístā́a. ⁹ Nyéemwā́g-se ábē bemeléede bé metóm bédog nyé áyāle nēn ngīne ne abé á Dyóð áde yāl e moonyonj eché Krístā́a áte. ¹⁰ Né-óó, nyélóné mbon áyāle nēn nyédé ne Krístā́a, Mṓ-'áá akamlan ngīne ne benkamlene bēsyā́al. ¹¹ Abé áde nyédíi ne Krístā́a, Krístā́a ayagé nyé. Eesaá nēngā́ne moonyonj áyagéé mod. Krístā́a mṓ ayagé nyé é edā́sdā́n-tē. Ahúde áden abé dé mbéb. ¹² Ade bēndusénné nyé, édé néé nyēnwé, belímé nyé, Dyóð ápuūd-te nyé ne Krístā́a. Nēn dēmbenléd ne nyé áyāle nyēndúbé nēn bán ngīne e Dyóð eché epuúdté Krístā́a épuúd nyēmpē. ¹³ Ngen e'os nyēmbé byánán nyéwéde áyāle nyébóó'áá mbéndé é Dyóð. Ene pónde-'é né Krístā́a éehúdeé nyé abé dé mbéb áyāl. Boŋ bṓob, Dyóð ábáge nyé alongé dékṓlē apuud áde ápuúdté syā́nē ne Krístā́a. Alā́gséné syā́nē níméd mbéb nīsyā́al. ¹⁴ Edé nēngā́ne apinné mbéb nīme syā́nē wéé ántenlé mṓ. Nédē nímē mbéb méesaá ámpē. Dyóð ábómme nímē mbéb á awṓg abome áde bēbómme Krístā́a á awṓg boŋ awé-'é. ¹⁵ Dyóð déntóm ngīne ne benkamlene bé nkṓnsé áte. Atóm áde ántómmē bó, dényī́nnéd ne moosyā́al ne awé áde Krístā́a ánwéé á awṓg.

¹⁶ Né-óó, nyéemwā́g-se bad belā́ngē nyé bán nyébelé awusé áyāle nyédyákgē donje dé medyé, ké'ε áyāle nyémwā́kgē donje dé mmítéd, ké'ε áyāle nyéebā́kgē donje á ngande áse, ké'ε ngande eché ebā́g nzé ngṓn étúbé túbén, ké'ε ngande e Epun é Nkṓme áte. ¹⁷ Eché mbéndé ésyā́al ébedé-'é néé e'diidinge ábē é'lúmté'áá mam mé bwām nīme Dyóð déntā́ngēnnē alóm. Krístā́a mṓ-'áá alónté nímē mam mésyā́al. ¹⁸ Nyéemwā́g-se mod anyágéd nyé áá nyētā́ngéné yāl asuded. Nyéemwā́g-ke se mod anyágéd nyé nēn áá nyētā́ngéné ángel edúbé abe ngā́ne ábageé. Nzé nyébelé nē né nyéebād ndé eché Dyóð áhóbe áá mṓsbē nyé. Kénzēé awé ayágte' nē, áhóbe' áá mṓnyīnē á ndṓg-te. Ene ndín e mod edé kúmbé ngēn ne mekan mé mbéb nīme mbíde' mṓ á nlém-tē, boŋ eewóó' é nzṓm ké pṓg ábē. ¹⁹ Ene ndín e mod esóge Krístā́a awé adé nló mí bad ábe bédúbpé adúbe. Ngā́ne nló nīkamlanné yāl ésyā́al, melemlem nē dṓo Krístā́a ákamlanné bad ábe bédúbpé mṓ bēsyā́al ábēl bēbē mod nhó́g. Ngā́ne nsid nīladeé meboŋ mé yāl mé mod boŋ abé mod nhó́g, nē dṓo Krístā́a áladeé bad ábe bédúbpé mṓ ábē mod nhó́g áse eché. Mmē nlatén nīkwoge-'é ngā́ne Dyóð áttíde.

Awé ne abé á alongé ne Krístā́a

²⁰ Edé bṓob byánán awé áde Krístā́a áwéde, nyéwéde ne mṓ. Né-óó nyéesaá áse e mbéndé é nkṓnsé ámpē. Cheé-óó ékás boŋ nyébé nyéhíde' échē mbéndé byánán nkṓnsé nídii nīkamlan nyé? ²¹ Abé bemeléede bé metóm belā́nge nyé

nén bán, “Nyéechǎngé échén, nyéewóglán échiníí á nsəl, nyéēsítán éché.”
 22 Eché mbéndé ésyāāl énoné’ bwēm ábē béebǎg dyamdyam ámpē nzé mod amaá bó abenled. Eché mbéndé édíí mbéndé ne ayáge áde bad bēn béhǎgné nłó. 23 Eché mbéndé ébelé énylñnāād byánán édé debyéé áte bwámbwam áyāle nén, éyágte bad nén bán bēn bétǎngéné néé béwóó nłém ábel nıme mékámé abel, álúmed nén bán békoo Dyób ahíd. Eyágte bad bán bésuded yǎl, bébane-ε yǎl á metake-té bwámbwam. Boŋ ké bad bēnhūū éché mbéndé ahíd, éehléé bó awóŋgen ásóǵ mewēmten mé mbéb awóŋ.

3

1 Edé bǎǎb byánán apuud áde Dyób ápuúdté Krístǎǎ, nyémpē nyépuúde ne mó. Né-ǎǎ, nyébē nyóŋgé áyāl e mam mé mın, wéε Krístǎǎ ádíí á nkamlen á ekáá émbáá é Dyób. 2 Nyébē nyésun nłém áyāl e mam mé mın, nyéésümē nłém áyāl e mam mé nkóŋsé. 3 Nyébíí nén bán, awé áde Krístǎǎ áwéde, éde nēŋgáne nyémpē nyéwéde. 4 Krístǎǎ mó áde alongé ádéd, áde ápéε-ε á nkóŋséte wén nyémpē nyéēbē ne mó ne ehúmé ésyāāl.

Alongé dé nchun ne alongé dékǎǎle

5 Né-ǎǎ, nyéhúd mekan mé ekob é yǎl nłém ne ahúd ásyāāl. Nyéhúd nłém áyāl e mam nēŋgáne, akáb dé mesón, mbinde é mekan, esíí é mam mé ekob é yǎl, áwóŋ mewēmten mé mbéb ne ngoód. Nzé nyéde ngoód né éde nēŋgáne nyébage Dyób démpēe edúbé. 6 Dyób dékǎǎsēn bad bésyāāl ábē bébele’ échén ndín e mekan. Echén ndín é mekan éliŋse’ Dyób, né-ǎǎ, ákǎǎsēn bad ábe bébele chó héén. 7 Echén ndín é mekan chó nyébéláá ngen e e’só, áde esíí é mekan mé nkóŋsé ékámłánnáá nyé. 8 Boŋ bǎǎb mekan nēŋgáne meliŋgá, pél, ekoyí, ábébed mod dın, ne ábéb nsəl áte, nyétǎngéné mó asóǵ dé abel. 9 Nyéékanlé’ nhóg ne aniníí metóm. Nyéébéł’ mımén mekan ngáne édíí bán nyémaá áden abé dé mbeltéd mé mbéb atede. 10 Bǎǎb-pǎǎ nyémaá nkob mékǎǎle ahé. Dyób áhéde nyé áden alongé dékǎǎle áte, akwogte-ε dó ábel nyébē néε mó, nyékoŋ-ε mó awé ahégé nyé abii bwám. Awóŋ áde nyéwóó áden alongé dékǎǎle ábéłé 11 nhǎŋlén méesaá átınté e mod awé adé mod a Israel ne awé eésé, kéε mod awé béyágé ne awé béeyageé. Ken mod adé mod a nken-ε, ken mod e ahín-té-yε, ken ntǎŋ-ε, ken kunze-yε. Krístǎǎ mó adé dyaam ásyāāl adé-ε bó mod ásyāāl áte.

12 Né-ǎǎ, nyétǎngéné nłém n ngəl awóŋ, nyétǎngéné nłém aboŋ, nyétǎngéné-ε yǎl asuded. Nyétǎngéné apwiited, nyétǎngéné-ε awesen. 13 Nyétǎngéné nhóg ne aniníí awesen. Nzé mod bó waáb békúú waáb álǎgsén mó. Ngáne Sǎŋgwéé álǎgséné nyé, nyémpē nyétǎngéné nyéłǎgsén nhóg ne aniníí. 14 Amın e mımén mésyāāl, nyédǎŋ nhóg ne aniníí. Edǎŋge chó éłade’ chóŋ ésyāāl. 15 Krístǎǎ abelé nyéde nsǎŋ ne nhóg ne aniníí. Né-ǎǎ nımē nsǎŋ nıtǎngéné chóŋ ésyāāl éché nyébeleé alyáged. Nyétǎngéné nyésǎgnēn-ne Dyób pónde ésyāāl. 16 Eyale éche Krístǎǎ ébē nyé á nłém-té bwám abé ne abé. Nyébenlad éché eyale ne debyéé ásyāāl áyáged ne áléb nhóg ne aniníí. Nyékǎŋne’ Dyób ngǎse éche éde á kǎlag e Dyób. Nyékǎŋne’ Dyób ngǎse éche ékémte’ Dyób ne Krístǎǎ, ne nkǎŋgé ké nıhéé nıme nıpíide nyé ákéméd Dyób. Nyékǎŋne’ mó ásarŋnen mó ne nłém nısyāāl. 17 Kéchéé éché nyéhóbeé, kéε éché nyébeleé, nyébele chó á dın áde Sǎŋgú Yesue. Nyésǎgnan Dyób Titée á dın á Yesu.

Alongé dékǎǎle áde nyétǎngéné awóŋ

18 Nyé bebaád bé bechóm, nyéwógne áben bechóm. Né dǎǎ bad ábē bédúbpé Sǎŋgwéé bétǎngéné abel. 19 Nyé baachóm ábe nyéwóó bebaád, nyédǎŋ áben bebaád, nyéetagte-ε bó ngén.

²⁰ Nyé bānbān, nyéwógne áben bésáá ne benyáá áyāl e kéchéé échē nyébeléé. Nē dōo Sāngwéé ádáá aá nyébel. ²¹ Nyé bésáá bé bān, nyéekanté áben bān. Nzé nyékanṭe' bō, né nyésūnté bō yāl áte. ²² Nyé betān, nyéwógne áben bewōn pónde ésyāā. Nyéēbenlé bō nsón dāsō pónde échē bényínéé nyé ábel békéméd nyé. Bōn nyébenlé bō ne nlém nhóg áyāle nēn Sāngwéé mōo nyébageé edúbé. ²³ Nsón ké ríhée mímé nyébeléé, nyébele' mō ne nlém n̄syāā. Nyébele mō, nyébii'-e nēn bān Dyōb dōo nyébenléé saké baányon. ²⁴ Nyébii' nēn bān nyéekūd nsábe mímé Sāngwéé ákōjnédé ábē bad. Krístā mō adé mod awē nyékoo'é abele. ²⁵ Dyōb dékōsgsēn kenzéé awē abelé mbéb áyāl e mbéb mímé ábelé. Dyōb déekwognádté modmod.

4

¹ Nyé bad ábe nyéwóo betān ásē echēn nyéwále áben betān nyaa echē Dyōb áhedéé, nyécháá'-e bō bwām. Nyébii' nēn bān nyémpē nyéwóo mod ámín awē nyédíí ásē échē.

Paale awéde' bad nlém á abum

² Nyébē nyéwéd yāl áte á mekáne-té. Nzé nyékānne'-e nyébānē nlém ne kéchéé échē nyélanṅgeé Dyōb, nyésāgnēn-ne mō. ³ Nyékānned-te sémpē ábel nēn Dyōb ánedned sé nzii ákal nkalan t̄nṅgene Krístā mímé bad békēnsónṭénné bōod. Mímé nkalan mímé níkaléé mōo níkáá bōn mbé á mbwōg. ⁴ Nyékānne' nēn bān níkalé mō bwām nyaa echē rítānṅéné abel. ⁵ Nyébii' ngáne nyébeléé mekan nzé nyédé ne bad ábe bédúbppe Krístā. Pónde téé eche etál ébágné ne nyé, nyébenlé' bō mekan mē bwām. ⁶ Nzé nyáábōo nyékale', nyéched ehōb á nsāl, nyékale pále échē ébonṭe bad nlém á abum. Nzé nyébele' nē, né nyéebii' ngáne nyékwentanné kenzéé awē asédté nyé dyan.

Melnten mé asóg

⁷ Tikikuse, mwānned a nlém a Krísto áláá nyé mam mímé mébenlad ne mē hén. Mómpe adii mbáledé awē abenle Sāngwéé ne nlém nhóg nchoo ne mē. ⁸ Nlómé' mō áwēn ábel bōn aláa nyé ngáne sédíí, áwéd-te nyé nlém á abum. ⁹ Nlómé' bō Onesimus. Onesimuse mómpe adii mwānned a Krísto awesyáné awē dédáá. Mómpe abenle Krístā ne nlém nhóg. Adii mod awē abidé áwēn dyad. Bō Tikikuse bēláá nyé mam mímé mébenlad hén.

¹⁰ Aristakuse awē sūmō bedé á mbwōg hén alénté nyé. Banabase mwānyan mómpe alénté nyé. Memád nyé aláa t̄nṅgene Makose. Nzé apedé, nyékob mō nken. ¹¹ Yesue awē béchāgeé bān Justuse, mómpe alente' nyé. Abén bad bēláán bēnpen bōo bédé bad bé Israel ábe bédúbppe Krístā, ábe syáábōo debéle' nsón ákal nkalan t̄nṅgene nkamlen ní Dyōb. Békéwéd mē nlém abum bwāmbwam. ¹² Epafrase mómpe alénté nyé. Mómpe adii mod awē abidé áwēn dyad, abé'-e mbáledé awe Yesu Krístā. Akānnad nyé pónde téé. Aá Dyōb dēn ábel nyékon chōm échē áhedéé aá nyébel abii, nyébel-le chō. ¹³ Mmēn mbíde' mō mbōn nēn mēé abelé nsón bwāmbwam áyāle echēn ne áyāl e bad bé Krísto ábe bédé á Laudesia ne á Hirapōlis. ¹⁴ Lukase, dōgtē awē dédáá bō Demase, bómpe belómmé nyé melnten. ¹⁵ Nyélentéd mē bānned bé Krísto ábe bédé á Laudesia. Nyélentéd-te mē Nimfaa, ne bad ábe bédúbppe bésyāā ábe bēbome' áwe ndáb. ¹⁶ Nzé nyémaá enēn kálag alán, nyélóm chō á Laudesia ábel bómpe belán chō. Nyémpē nyényín nēn bān nyéláá kálag échē rílómmé bad bé Laudesia. ¹⁷ Nyéláa Achipuse bān ányín nēn aá mómadé nsón mímé Sāngwéé ábágé mō aá ábel.

¹⁸ Mē Paale mmēn-éé mbēnlédé échēm ekáá átele nyé mímén melnten. Nyéechatán nēn bān ndé á mbwōg. Nsimé ní Dyōb mbē ne nyé.

Kálag e'só eché Paalε áténle Baá Tesalonika Ndibned n kálag

Dyad á Tesalonika dᵔᵔ ábédé nló mé alon á mbwᵔg e Masedonia. Ade Paale ábidé á dyad á Filipi, ankᵔ á Tesalonika ádílbē mwembé áwed. Ámbíd e pónké, Paale anhidé á Tesalonika áke á dyad á Beria. Anhidé áwed ámpᵔ ákᵔ á dyad á Korinto, áwed-taá ákúdé kálag eché mod awᵔ búmᵔ bébele nsón, Timotiε, álómmé mó, áláa mó tᵔngene mekan níme mébenlad á mwembé níme nídé á Tesalonika.

Paale antelé mwembé níme ndé á Tesalonika, enén kálag e'só áwéd bó nlém á abum tᵔngene adúbe áde bédúbpé Sǎngwᵔéé bédᵔn-ε mó. Áwᵔd-te, ankamtén bó nyaa e alongé eché ánwᵔngᵔ áde ábédé ne bó, ákᵔn-ε bó mekan alúmed áte tᵔngene epe éche Krístᵔá ápeé ámpᵔ, éche émpᵔén mpuutéđ áftinté e mwembé níme ndé á Tesalonika. Anlúméd bó áte ngáne áwóó nlém áte átim ámbíd áwáb ábel bon áwᵔd bó nlém á abum tᵔngene mam mémpᵔe níme ménᵔne' ádab adúbe. Anláá bó mekan níme bétᵔngéné ábel áwóged Dyᵔb menyinge ne ngáne alongé ádab átᵔngéné abé asin áde básinéε epe éche Sǎngwᵔéé.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Meságnen ne mekenag 1.2-3.13

Elébé tᵔngene abé á bad bé Krístᵔᵔ 4.1-12

Elébé tᵔngene epe éche Krístᵔá 4.13-5.11

Elébé é asóg 5.12-22

Nsógten n kálag 5.23-28

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase bó Timotiε, mε-εé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé níme nídé á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyᵔb Titéε, nyébé-ε bad ábe Sǎngú Yesu Krístᵔá.

Nsimé ne nsan níme Dyᵔb níbᵔ ne nyé.

Paale aságnan áyᵔle adúbe ade bad bé Tesalonika béwóó

² Séságnan Dyᵔb áyᵔl e nyé moosyáál pónké té, séhᵔg nyé á mekáne pónké-té nzé sékánné'. ³ Nzé sékánné' ádeđ Dyᵔb echéđ Sǎn, sébelé sékamtán nsón níme nyébeléé áyᵔle adúbe áde nyédúbpé. Sékamtán ngáne edᵔnge éche nyéwᵔngné bad bémpᵔe ébéle nyébele ntú áwᵔngᵔen bó, nᵔngáne alyᵔg áde nyélyᵔgé nlém áyᵔl e epe éche awesyánᵔ Sǎngwᵔéé, Yesu Krístᵔá, ábelé mekuu méwúú nyé ásé. ⁴ A-baányan, sébíí nᵔn bán Dyᵔb ádáá nyé apwᵔdé-ε nyé ábᵔ ábᵔ bad. ⁵ Sébíí nᵔn áyᵔle áde sᵔmpᵔéé áwᵔn bon sékanlé nyé nkalan ní bwám, saké e'yale bᵔnpen bó sᵔmpᵔéénné. Bon ngíne e Edᵔáđᵔn éche Esáá chó embᵔl bon sékalé nkalan ne ngíne, sénkᵔn-ε adúbe nᵔn bán kéchéé éche séhᵔbéé édᵔ mbále. Nyébíí ngáne abé ádeđ démbᵔᵔ áde sémbᵔᵔ ne nyé. Chᵔm éche énkᵔn bon abé nᵔ edíí áwᵔngᵔen nyé. ⁶ Ne nyé, nyéhíde'áá nyaa e abé eché sᵔnwᵔngᵔ, nyéhíde-ε abé áde Sǎngwᵔéé. Edᵔáđᵔn éche Esáá émbᵔl nyéwᵔg menyinge akob áde nyénkobᵔpé nkalan níme sᵔmpᵔéénné áwᵔn. ⁷ Né-ᵔᵔ, abé ádeđ démbᵔᵔ nᵔngáne eláᵔsᵔn áftinté e bad ábe bédúbpé, ábe bédé á mbwᵔg é Masedonia ne Akaya. ⁸ Nyᵔᵔ nyékᵔáá bon nkalan níme Sǎngwᵔéé

ríwógnéd mebwóg mémpēe. Saké á mbwóg é Masedonia ne á Akaya dēmpēn-
 éé ríwógnédé. Bonj adúbe áde nyédúbpé Dyöb dómpē áwógnédé hóm ásyāā.
 Né-óó, nzom ké póg eésaá eché séhóbēé ádén akan ámpē tǎngene nyé. ⁹ Abé bad
 bēn bōó bétíme ahób ngáne nyēnkobpé sé nken áde sépédé áwēn. Béhóbé-
 'é ngáne nyétímné Dyöb, nyéḗdē-'é abele á myöb mé metóm bonj nyēbenlé
 Dyöb dēn áde ádé á alongé. ¹⁰ Béhóbē-'é ngáne nyésinēé epe éche Mwān a
 Dyöb awé abíde ádyöb. Ane Mwān a Dyöb, Yesue, awé asoo' syáné ásé e
 nkógsen ní Dyöb níme ríhúé', mós Dyöb dēmpuúdté.

2

Paale abelé nsón á Tesalonika

¹ A-baányan, nyé bēn nyébíí bán epe éche sēmpēé áwēn, énkēmbáá ngēn.
² Nyé bēn nyébíí ngáne sēnkudté metake bēwógéd-te sé e'són á dyad á Filipi.
 Bonj ádesyané Dyöb dénwéd sé nlém á abum, ákale nyé nímé Nkalanj ní
 bwām. Sékalé'áá mós kénéé édíí bán bad híin bétyéémánáá sé bwāmbwam
 áyāle béehede'áá bán sékale mós. ³ Chóm éche sélángé'áá nyé bán nyébel,
 énkēmbáá nēn bán sēnwóŋ mewēmtēn mé mbéb, káa bán ébédé chóm éche
 sēnkētǎngénné abel ké-'é ádog nyé. ⁴ Bonj pen sélángé'áá nyé mós, néé bad ábe
 Dyöb ápwédé ákwognded dé akal nímé nkalanj. Né-óó, sékale nímé nkalanj
 ní bwām saké áwóged moonyonj menyinge bonj áwóged Dyöb áde ábíí sé
 nlém áte menyinge. ⁵ Nyébíí bán áde sēmbēē ne nyé séebonje'áá nsal áte,
 ngoód-te eebédeé sé áte. Dyöb ádé sé mbónj áyāl e nē. ⁶ Séehede'áá nēn bán
 nyé ké'ε bad bēmpēe békene' sé. ⁷ Kénéé édíí bán sé nēngáne bembapee bé
 nlómag ábe Krístā, sēnwóŋ kunze ápémed nyé nted, sēnkēmpémtédte nyé,
 bonj pen sēmpwíitéd áfínté echēn ngáne nyéé-mwān átognéé ábe bán. ⁸ Sédáó
 nyé bwāmbwam, saké ákale nyé nkalanj ní bwām ní Dyöb mémpēn, bonj
 kááŋne ábel nyaa eché séhele sēwóŋgēn nyé, áyāle sédáó nyé bwāmbwam. ⁹ A-
 baányanj bé Krísto, ndúbpé mēé nyékamtan nsón ne ntú ní ngine níme sébéle.
 Áde sékanlé'áá nyé Nkalanj ní bwām ní Dyöb, sébéle'áá nsón nkuu ne múte
 ábel bonj séetagté nyé modmod.

¹⁰ Nyédé sé mbónj, Dyöb-pe ámpē ádé sé mbónj nēn, áde sébéde áfínté
 echēn, nyé ábe nyédúbpé, abé dénsāŋ sé, sébéle'áá mekan níme métǎngéné,
 sēnkēnwóŋ-'áá awusé ké ahóg á yāl. ¹¹ Nyébíí nēn bán sēncháó nyé mod
 téé ngáne sáá-a-mwān áchāngéé ábe bán. ¹² Sēwédé'áá nyé nlém á abum,
 sésmē-'é nyé etúu áte áwóŋ abé áde áwógte Dyöb menyinge. Dyöb dáo
 áchēnlé nyé ábe áfínté e ábe bad ábe ákamlanné ne ábe ásé e éche ehúmé.

¹³ Nzom empēe edé eché ekáó bonj sébagé Dyöb meságnēn pónidé
 ésyāā. Áde sēmpēénné eyale é Dyöb áwēn, nyēnwóg chó, nyékób-pe chó.
 Nyēnkēnkobpé chó nēngáne eyale éche éhúú ne moonyonj bonj nyēnkob chó
 nēngáne eyale éche éhúú ne Dyöb, ngáne chēn-ne ékóŋté abé. Eché eyale
 chó-'áá Dyöb ábenladté áfínté echēn, nyé ábe nyédúbpé, áwóŋgen nyé. ¹⁴ A-
 baányan, melemlem mé mam níme mémbēnléd ne mwembé ní bad bé Dyöb
 ábe bédúbpé Yesu Krístā ábe bédé á Judeya, mós mébēnlédé ne nyēmpé.
 Nyékudé metake á mekáá níme ábēn bad melemlem ngáne bómpē bēnkudté
 metake á mekáá mé bad bé Israel. ¹⁵ Abé bad bé Israel bós donje bēnwū
 Sǎngú Yesue, bēmpēe-'é bēwúú bekal bé'dáódan. Abé bad bé Israel-'é bós
 donje-'áá bēnnā sé áwāb dyad-té. Bééwógtéé Dyöb menyinge, bétyéeman-
 ne moosyāā. ¹⁶ Bébele nē ábel bonj sékanlé bad ábe béesé bad bé Israel eyale
 é Dyöb, ábel bonj béekudé e'sooson. Bébáde mbéb ámín e mbéb pónidé ésyāā,
 kááŋne á asóg-ke, Dyöb átǎngéné bós akógsen.

*Paale awóó nlém dte anyín
bad bé Dyöb bé Tesalonika*

¹⁷ A-baányan, sêhóbe nén bán sêpágnédé nyé á yál á esónj é pónidé. Kénéé séesáa hóm ahóg ne nyé, sêdíi sêkamtan nyé. Ngáne sênwōngē mewēmten bwám bwam anyín nyé, sênwān áte bwám bwam anyín nyé ámpē. ¹⁸ Nén ábédé áyale sêhédé'áá ape áwēn. Mmēn Paale, nwané áte ngen ne ngen ape boŋ Satanē enkēnháá sé etál. ¹⁹ Nyéé nyékáá boŋ sêwōnj e'lyóg bé nlém, nyéé nyékáá boŋ sêbé menyínge, nyéé nyékáá-é boŋ sékumé ekáá á tâl, áyale nsábe míme sênóné á'sō ákud á pónidé echē Sánjú Yesue ápéé. Nyébēn-éé nyékáá. ²⁰ Ne mbáale, nyéé nyékáá boŋ sékumé' ekáá á tâl, boŋ sêbé-é menyínge.

3

¹ Né-óó, áde sênkēnhēnlé adyēē ésebán sêdé ne nyé, sēntíi nén bán sēēdyéé ne sé bēn á dyad á Atēns. ² Sēnlóm Timotiē, awesyānē mwānyan áwēn. Syáábōō sēbele nsón ní Dyöb ákal nkalanj ní bwám tǎngene Kristā. Sēnlóm mó áwēn áwōngēn nyé áwéd nyé áte á adúbe-tē ne áwéd nyé nlém á abum. ³ Sēhede bán áwéd nyé nlém á abum ábel boŋ nímén metake méebélé'-se nyétímēn mbíd. Nyébēn nyébíi bwám nén bán Dyöb ámáá atíi nén aá syáá baásyāāl dēékūd mímén metake míme nyékudéé. ⁴ Nyébíi nén bán áde sēbédé ne nyé, sēnláá nyé á'sō é' pónidé nén bán sēēkūd metake. Nyé bēn nyébíi-é bán nén dēn-éé ébēnlédé. ⁵ Nén dōō dēnkāŋ boŋ nlóm Timotiē. Menkēnhēnlé nlém akanj ámpē, né-óó, menlóm mó áhye dé ahēd áte ngáne adúbe ádíi nyé. Membel nē áyale mbáá'áá méé ane awē abele' boŋ bad bēhún á mekágsen-tē, ahele ahúnéd nyé á mekágsen-tē. Nén dēlūmēd bán sēbélé nsón ngēn.

⁶ Bōōb-pōó, Timotiē abídé áwēn apedé ámbíd áwēd, aláŋgé-é sé kase e nkalanj, aá nyédíi nyédúbpé, nyédíi nyédaá-é nhóg ne aníníi. Aláŋgé-é sé aá nyédíi nyékamtan sé ne nlém ní bwám, aá nyédíi nyédaá sé anyín ngáne sēmpē sēdás nyé anyín. ⁷ Né-óó, a-baányan, áttínté e échēd ndutul ne metake mésyāāl, nlém níwúú sé á abum áyāl echēn. Adēn adúbe dōō áwédé sé nlém á abum. ⁸ Bōōb-pōó, sēébé menyínge abé áde sēdíi ámín, ngáne mekuu méwúú nyé áse áyale adúbe áde nyédúbpé Sánjwéé. ⁹ Bōōb sēhele sēságnén Dyöb áyāl echēn. Sēságnan mó áyale menyínge míme sēdíi áyāl echēn áwe e'sō. ¹⁰ Sēkánne' nkuu ne mūte, bwám bwam nén bán sēhel ape áwēn ámpē, ábel boŋ dényínēn, sēwōngēn-ne nyé ábel adúbe áwúú nyé áte.

¹¹ Nhede méé ádesyānē Dyöb, Titéē ne awesyānē Sánjú Yesue bélúmed syānē nzíi sēhel ape áwēn ámpē. ¹² Nhédé méé Sánjwéé ábel eđāŋge éche nyéwōŋné nhóg ne aníníi ne bad bēmpēe ékwōg akwōg ne akwōg melemlem ngáne eđāŋge éche sēwōŋné nyé ékwōgēé akwōg ne akwōg. ¹³ Sēkánne' nén ábel boŋ Sánjwéé áwéd nyé nlém á abum ábel nén nyéewóó' atón dé mbébé ké ahóg á yál, nyésān-é á'sō ábe ádesyānē Dyöb Titéē, áde awesyānē Sánjú Yesue ápéé ne ábē bad.

4

Nyéwōŋ abé áde áwōgte Dyöb menyínge

¹ A-baányan sêhóbe ámpē nén bán, nyēn'yágé áwēd nyaa e abé echē nyétāŋgéné awōŋ, ábel boŋ nyéwōged Dyöb menyínge. Enén ndín e abé chí-áá nyéwóó. Bōōb-pōó, sēcháá', sēláŋge-é nyé á dín á Sánjú Yesu nén bán, nyébē nyékeene' enén ndín e abé á'sō. ² Nyébēn nyébíi mam míme sēn'yāgēdte nyé, sé nēngáne bad ábe Sánjú Yesue ábágé kunze. ³ Dyöb áhede aá nyébē nēngáne bad ábe bésáá. Nyéekábé mesón. ⁴ Nyé mod-té ábíi ngáne ákóbéé

eche yál.* Nyébele nê nyaa echê etângéné, ne nyaa echê nê débée nyé edúbé átínté e bad. ⁵ Yál échên éebāg yál éche éwóo' esíi bwāmbwam áyāl e mekan mé ekob é yál ngáne bad ábe béebíi Dyöb béwóo' é. ⁶ Ayāle adén dyam, modmod eébnlê mwānyan epandé atéd-te chöm éche édé échê. Sênláá nyé nímén mekan ngen e'só sésím-me nyé etúu áte nén bán Dyöb dékōgšēn bad ábe bébele nê. ⁷ Dyöb dénkēmpwēdté syānē áwōŋ abé á mbinde, boŋ ampwēd syānē áwōŋ abé áde ásáá. ⁸ Kénzée awē eekobe ayāge áde séyāgté mós, saké moonyoŋ móo ábáá á yál, boŋ Dyöb dōo ábáá á yál. Dyöb dō-ε ábage' nyé éche Edásdāŋ éche Esáá. ⁹ Nzom ké póg eesaá echê rítenléé nyé ngáne nyé mod téé átángéné mwānyan adāŋ, áyāle Dyöb dēn amáá nyé ayāged ngáne nyé mod téé átángéné mwānyan adāŋ. ¹⁰ A mbále nê dēn-naá nyédáá áben baányan bé Krísto bésyāāl ábe bédé á mbwóg e Masēdonia esyāāl. Kénê, a-baányan, sēcháa nyé nén bán nyédāŋ bó tómaa nê pónde ésyāāl. ¹¹ Sēcháa nyé ámpē nén bán mod téé áwōŋ alonggé áde ápwítédé, modmod eénōnē chöm éche waáb ábeléé, mod téé ábele-ε níme nsón. Nén dōo sēnlāá' é nyé bán nyébele'. ¹² Abel áde nyébnlê nén, bad ábe béédúbpe, bébéé nyé edúbé, nyé mod téé ábōŋgē-ε eche yál.

Sāngwée āpē táléd

¹³ A-baányan, sēhede bán nyébii mbále tāŋgene bad ábe béwédé, ábel boŋ nyéelēbē nēŋgáne bad ábe béewóo e'lyág bé nlem. ¹⁴ Ngáne sédúbpe nén bán Yesue anwé, ápūū-ε, sébíi nén bán áde Yesue ápéé, Dyöb débēl bad ábe bédúbpe ábe béwédé, bépuú, bébé ne Yesue.

¹⁵ Ayāge áde séyāgtéé nyé bōob ádii ayāge áde Sāngwée. Adé ayāge ádii nén bán, syānē ábe déēbē á alongé epun éche Sāngwée ápéé, déebáá á'só se bad ábe béwédé bébé ámbíd. ¹⁶ Sāngwée mwēn ábíd amín, esaád é ngine éwōgnéd, ehób éche ángel embáá éwōgnéd, esaád é eloŋ é Dyöb-pe éwōgnéd. Ene pónde dyam dé'só, bad ábe béndúbē Krístā, bépuú. ¹⁷ Ámbíd enē syāá ábe dedé á alonggé ábe dedé á nkōŋsé, déelatén ne bō, déké amín á mbag-tē átān Sāngwée á peme-tē. Né-'aa débēē ne Sāngwée á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁸ Né-óó, nyébnléd adén ayāge áwéd nhóg ne anínii nlem á abum.

5

Nyébē mboŋsén áyāl e epē éche Sāngwée

¹ Bōob-póó a-baányan bé Krísto, nzom ké póg eesaá átele nyé álāa nyé pónde ne epun echê nímén mekan mébnlédte. ² Ayāle nyé bēn nyébii bwām nén bán epun éche Sāngwée ápagké, āpē táléd, melemlen nēŋgáne nchīb ápagké nkou áde mod éesinéé mós. ³ Ade bad béhóbēé nén bán, "Nsan rídé, dyamdyam déesaá áde sébáa' é," dōo ebébtēd epíi' é bó táléd. Ebē melemlen ngáne e'wε bé achád é'piidēé mmwáád awē adé nkog. Modmod éebíd-tāá échén ebébtéd áte. ⁴ Boŋ a-baányan, nyé pen nyéesaá bad bé mbéb ngáne bad ábe bédé á ehíntén-tē. Né-óó, epun éche Sāngwée ápagké éetānē nyé táléd melemlen ngáne nchīb ápagké táléd. ⁵ Nyé baásyāāl nyédii bad bé e'nyínen bé ekide, nyébē bad bé bín ábe é'kénlé. Syānē déesaá bad bé nkou ké'ε bad bé ehíntén. ⁶ Né-óó, deebág nēé bad ábe bédé nēŋgáne békúne'. Boŋ syānē déted pónde décháa-ε éche syānē yál. ⁷ Nkou dōo bad békunéé, bad ábe mím mós-ε mékóbéé, nkou dōo bémwákē mím boŋ mékóbē bó. ⁸ Boŋ ngáne syānē dédii bad bé bín ábe é'kénlé, syānē décháá éched yál. Adúbe ne edāŋge éche édé syānē áte bébé nēŋgáne mod ahédé mbóté eché bébnlē e'kii

* 4:4 Nyé mod-té ábii ngáne ákóbéé eche yál; Donje á kálag áwóo Nyé mod té ábii ngáne áchāŋgē mwaád.

ákúten tâl á pónké e nzum. E'lyág bé nlém-'ε ábe nyéwóó áyāl e e'soóson ábe nyékudté é'bê nêngáne mod awê ahédé ekóté éche bébénlé e'kii. ⁹Dyôb déntíí aá móssón syánē mbwiined ne awesyánē Sánḡwéé, Yesu Krístæ. Enkēntíí' é aá nímē meliḡá mépii syánē. ¹⁰Yesu e anwé á nló nímēd ábel boḡ ké nzé édé bán syánē dedé á alonḡé, ké'ε dewédé, dēbē ne mós. ¹¹Né-óó, nyéwéd nhóg ne aníníí nlém á abum, nyéwéd-te nhóg ne aníníí áte ngáne nyébélé'áá bóóð.

Elébé ne melēten mé asóḡ

¹²A-baányan, sécháa nyé ábe edúbé bwámbwam wéε bad ábe béwōngan nyé. Bóó bélyáḡte nyé, béyāḡte-'ε nyé ngáne alonḡé ádān átōngéné abé nêngáne bad bé Krísto. ¹³Nyécháá bó ne edúbé éche échábé ámín, nyédāḡ-'ε bó áyāle nsón nímē bébeléé. Nyébê nsaḡ ne nhóg ne aníníí. ¹⁴A-baányan, sēlanḡe nyé nēn bán, nyélēb bad ábe béebelé chōmchōm. Nyéwéd bad ábe béwóó mbwōḡ áte, nlém á abum. Nyéwōngan bad ábe béewúu áte, nyéwesēn-ne nhóg ne aníníí. ¹⁵Nyényín nēn bán modmod éētímtēε mbéb áyāl e mbéb. Boḡ pēn nyéwane áte pónké ésyāāl áwōḡ nlém núbwám wéε nhóg ne aníníí ne wéε bad bésyāāl.

¹⁶Nyébāḡ meniḡe pónké ésyāāl. ¹⁷Nyékáanne' pónké ésyāāl. ¹⁸Kéchéé éche ébénlédé ne nyé, nyéságnan Dyôb. Mmēn mekan móó Dyôb áhedéé aá nyébele' abé áde nyédíí mod nhóg ne Yesu Krístæ. ¹⁹Nyéētímtē Edáádāḡ éche Esáá áte áyāle nsón nímē ébeléé. ²⁰Nyéebáá' nkalan ḡ yāl nímē Dyôb áhóbé aá nyékal. ²¹Boḡ pēn nyékāḡ mam mésyāāl nímē béhóbéé. Nyécháḡned mam nímē béhóbéé nímē métāḡné. ²²Nyéwóó' dyam ábel ne mam nímē béhóbéé nímē méétāḡne.

²³Dyôb dēn, mó awê abage syánē nsaḡ ábel nyésāḡ áyāl e mam mésyāāl. Nyébane edáádāḡ ne yāl échēn ésyāāl bwám, éewóó' atón éde mbéb ké ahóg á yāl káóḡne á pónké échē awesyánē Sánḡú Yesu Krístæ ápéé. ²⁴Dyôb áde áchénlé nyé ábele' ngáne áhóbé, ábēl-le áned.

²⁵A-baányan, nyékánnad sé.

²⁶Nyééntad sé ábesyánē baányan bésyāāl, nyéhê bó tâl.

²⁷Nlāḡe nyé á dīn áde Sánḡwéé nēn méé nyélāḡ enēn kálag wéε ábesyánē baányan bésyāāl.

²⁸Nsimé nímē awesyánē Sánḡwéé, Yesu Krístæ núbé ne nyé.

Kálag eché elónténé ébe eché Paale áténlé

Baá Tesalonika

Ndibned ní kálag

Kálag eché elónténé ébe eché Paale ántelée bad bé mwembé níme rídé á Tesalonika, ehóbe tǎngene adúbe áde bad b́enwǒngē ńen b́an epe éche Krístáa ápée ámpē, emáá ape áte. Paale antelé bad bé Krísto enén kálag átii b́o nsóŋten níme b́enwǒngē tǎngene nímén mekan. Mḿen mewémten níme baahóg á mwembé-te b́enwǒngē, mēmbēl b́o donje á bad b́enkwan mekáá áte, b́enkéntéd-taa e'boŋ bé nlém ábe donje á bad bé Krísto b́elúmté'áá née dyam. Paale anlúmed b́o áte ńen aá, Krístáa ádéhób aá mópag ámpē, ebébtéd ne mod-e-ebébtéd b́ó b́esébe ape. Ane mod e ebébtéd mó átǎngēn Krístáa, alúmed-te káŋne lúmtén aá mó mwén-éé módé Dyób. Paale ansím b́o etúu áte aá bédii b́ewéd ádab adúbe áte kénée b́ekudée ndutul ne metake. Ansím-me b́o etúu áte ámpē aá b́éekwané mekáá áte boŋ b́o mod tée ábele nsón ábel boŋ áhél eche yál atǎgen, melemem ngáne mó Paale ne bad ábe b́óḃḃó b́ébele nsón.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mekenag ne e'wéd bé nlém á abum 1.3-12

Elébé tǎngene epe éche Krístáa 2.1-17

Elébé tǎngene abé á bad bé Krísto 3.1-15

Nsóŋten ní kálag 3.16-18

¹ Me Paale, nchoo ne Sailase b́o Timotie, me-éé ntenle' nyé enén kálag. Ntenle nyé bad ábe bédé á mwembé níme rídé á dyad á Tesalonika, nyé ábe nyédé bad ábe Dyób Titée awéd, nyébé-'e bad ábe Sǎngú Yesu Krístáa. ² Nsimé ne nsan níme Dyób Titée ne níme Sǎngú Yesu Krístáa níbē ne nyé.

Dyób dékaad bad nyaa eché etǎngéné

³ A-baányan sétǎngéné née séságnanné Dyób áyál echén pónde tée. Etǎngéné b́an sébel nē áyále adúbe ádēn ákwoge, akwog ne akwog, edǎnge-'e éche nyéwǒŋné nhóg ne anínii chó-'e ékwoge'. ⁴ Né-óó, átínté e mwembé ní Dyób, sébēn sékumne nyé ekáá á tál tǎngene awesen áde nyéwéséné ne adúbe áde nyéwóó, ataged áde b́etagtée nyé ne metake mésyāal níme nyékudée.

⁵ Mḿen mekan mésyāal méléumte' ńen b́an nyaa eche Dyób ákaadtée etǎngéné. Mḿen mésyāal mó-'aá mékǎŋ boŋ Dyób átéd nyé née bad ábe b́ekwǒgnédé ábe áwē nkamlen. Mḿe nkamlen móo níkáá boŋ nyékudé metake. ⁶ Dyób ábele mekan nyaa eché etǎngéné. Bad ábe b́ébele' boŋ nyékudé' metake, Dyób dépiinéd b́o metake. ⁷ Dyób débēl nyéekudté metake ámpē, ábēl-le sé-'e ámpē séekudté. Nén débēnléd áde Sǎngú Yesue ábidtē ádyob ne éche ángel é ngine, muú níme níchodne-'e méléŋnéd b́o. ⁸ Akǒgsēn bad ábe b́ebáá Dyób á yál b́ebán-'e áhíd nkalan ní bwám níme níhóbe tǎngene awesyáné Sǎngú Yesue. ⁹ Akǒgsēn b́o ne metake níme mébē á ngíndé ne á ngíndé. B́ebáá wée Sǎngwée ádíí, béenyín-naá ngáne éche ehúmé épédé achab ámín. ¹⁰ Ade ápée éché epun, bad bé Dyób b́ebe mó mekenag, bad ábe b́eedúbpe b́esyāal-le, b́enyag bwám bwam. Nyémpē nyéébé átínté e ábén bad áyále nyéndúbé nkalan níme sénlāá' é nyé.

¹¹ Abé áde nímén mekan mésyāal médíí sé á nlém-té d́óo ákáá boŋ sékannān nyé. Sékánne b́an ádéd Dyób ábel nyékwogned ákud bwēm é' bwám ábe

áhedéé nyé abele apwed áde ápwédé nyé ábē ábē bad. Sêkânne-'e bán ábenled eche ngine ábel bonj mekan mé bwám mésyāāl níme nyéhedeé, adúbe áde nyédúbpé Krístā nyékud mós. ¹² Sêkânne nēn ábel bonj dīn áde awesyānē Sāngú Yesu Krístā áwōŋ edúbé áfintē echēn, nyé-'e ámpē nyéékūd edúbé áyāl echē. Nsimé níme áded Dyōb ne níme Sāngú Yesu Krístā, móo mébēl bonj nēn ábenled.

2

Mod-e-ebébtéd ápē

¹ Bōōb-ōō a-baányan, sētenle nyé tāngene epe éche awesyānē Sāngwéé, Yesu Krístā ápēé ámpē ne aladen áde déladnēé ábē ne mós. Ncháa nyé nēn mēé, ² nyéewámsán apuudted á mewēmtēn, ké'ε nyéetédnád áte ahób áde bad béhōbēé bán Epun éche Sāngwéé émaá ape. Kapóg bad béwēmtan bán sēnhób ádēn akan áde séhōbē'áá mam níme Edāādāŋ élyágté'áá sé aá séhōb, ké'ε áde sékánlé'áá nyé nkalanj ní bwám ké'ε bán sēntelē nyé mós á kálag-tē. Bonj sēnkēmbēnlē nē. ³ Nyéēmwāg-se mod ábenléd nzii ké póg ádog nyé. Ayāle Epun éche Sāngwéé ápēé éepaá káāŋne á pōndé echē mpuudéd ní ngine mēpēé á nkōŋsē, mod awē mó-'ε adé ebébtéd anyinnēd. Dyōb ámaá atíí aá ane mod ákē á ehyāŋ é muú. ⁴ Atyēēmēn kéchéé éche bad béchāgēé bán dyōb ké'ε kéchéé éche bad bébageé edúbé, ábānē-'ε eche yāl amīn echáb. Ásāl, ádyē-'ε áse káāŋne á ndáb e Dyōb, áchāgē-'ε yāl aá móo módé Dyōb. ⁵ Nyéēchatān nēn bán áde míbédé ne nyé menláá nyé nímén mekan. ⁶ Nyébíí dyam áde áchāngé ane mod bonj eépédé bōōb. Adé dyam áchāngé mó ábel ápe á pōndé echē etāngéné. ⁷ Mekan mé' ekoŋnéd mé ebébtéd mémáá abooted dé abenled. Ane awē achāngé nímén mekan ábel bonj méebēnlád bōōb, mó ábē acháá mó káāŋne á pōndé echē Dyōb débēnle bonj áhíde. ⁸ Ene pōndé-'aá mod a ebébtéd anyinnēdtē. Adii mod awē Sāngú Yesuē áwúú'ε ne echē pemε e nsal, abébéd-te mó apēn áde yāl épēnné mó áde ápēé. ⁹ Mod-e-ebébtéd ápē ne ngine eche Satane. Ábelé nsón mé edogké álúmed eche ngine, ábelé' e'chemléd ne menyáké nyaa ne nyaa. ¹⁰ Abenléd-te medogké mé ebébtéd nyaa ne nyaa wéε bad ábe ádāb alongé débōō'é. Adāb alongé débōō áyāle bémbāŋ mbále akob, ábel bonj békud e'soosoj. ¹¹ Né-ōō, Dyōb dēmbēl béwōŋ mewēmtēn mé mewusé mé ngine ábel bonj bédúbe metóm. ¹² Nēn débēl bad ábe béedúbpē mbále bonj bétúmé' bēwógé menyīŋge ábel mbéb, békūd nkōgsen.

Dyōb ápwédé nyé ákud e'soosoj

¹³ A-baányan, nyé ábe Sāngú Yesuē ádāá, sētāngéné sēsāgnān Dyōb pōndé téé áyāl echēn. Sēsāgnan mó áyāle apwedé nyé bad bé Tesalonika ábē bad bé'só ákud e'soosoj á ngine e Edāādāŋ éche Esáá ábel bonj nyébē ábē bad ábe bésáá. Ambēl-le nyékūd e'soosoj adúbe áde nyédúbpē mbále. ¹⁴ Apwedé nyé ákud e'soosoj mbwiined ne nkalanj ní bwám níme sékánlé nyé. Ábelé nēn ábel bonj nyémpē nyébē áse e ehúmé éche awesyānē Sāngú Yesu Krístā. ¹⁵ Né-ōō, a-baányan, mekuu méwúu nyé áse nyéhíde-'ε ayáge áde sékúde, bonj sēmpē séyāged nyé. Séyágté'áá nyé akale áde sékánlé'áá nyé ne atele áde sétēnlé'áá nyé kálag. ¹⁶ Awesyānē Sāngwéé, Yesu Krístā mwēn ne Dyōb Titéε awēd, mó awē adāá syānē abēnlédé nímē nsimé ábe syānē e'wéd bé nlem á abum ábe béemaá', ábē-'ε syānē e'lyág bé nlem ályág nlem áyāl e mam mé bwám. ¹⁷ Awēd nyé nlem á abum awēd-te nyé áte pōndé ésyāāl ábel ne áhób mekan mé bwám.

3

Paale ad bad bé Kristo bekánnad bó

¹ A-baányan, tângene mekan mémpêe, nhóbe nén meé nyébê nyékánnad sé nén bán nkalanj ní bwám míme Sângwéé nîbê níkanlad átíntê e bad bémpêe níkağ á'sô, bad békob-pe mó ne edúbé melemlen ngáne émbêé ne nyé. ² Nyékánné-'é ámpê nén bán Dyôb ásonj sé á mekáá mé bad ábe bebébé nlém ne á mekáá mé e'bébtéd é' bad, áyâle saké bad bésyâál ábe béwóge nkalanj ní bwám bédúbpe mó. ³ Boj Sângwéé abele' ngáne áhóbe áá móôbêl, áwêd nyé áte ákââ-'é nyé ábel boj Satane éébêlê nyé ebébtéd. ⁴ Sésúme nlém nén bán Sângwéé ábêl nyébêl kéchéé éche sêlânggé nyé bán nyébêl, nyéêbê nyébêlê-'é chó. ⁵ Sângú Yesu Krístâá mwên ábel nyésôñten ngáne Dyôb ápédé nyé adañ, nyéwésen-ne melemlen ngáne ánwesénné.

Paale ad mod atóhngéné nsón abel

⁶ A-baányan, sésíme nyé etúu áte á ðín áde Sângú Yesu Krístâá, nén bán nyéedôlê bad bé Krísto á yál ábe békwané mekáá áte bééhîdê-'é ayáge áde séyágté nyé. ⁷ Nyé bèn nyébíí bán sêé nyétâhngéné ahâñten. Sênkênkwánné mekáá áte áde sébédé ne nyé. ⁸ Sênkëndyáá chóm é mod éche séésábpéé, boj pen sébelé'áá nsón ne ntú ní ngíne, nkúu ne múte ábel boj séetágté nyé modmod. ⁹ Sébelé'áá nén saké nén bán sênkênwónggé kunze áláa nyé nén bán nyéwôhngen sé. Boj sébelé'áá ábel boj kéchéé éche sébeléé ébê nêngáne elânsén éche nyémpê nyétâhngéné ahîd. ¹⁰ Ade sébédé ne nyé, séyôgkê'áá nyé etúu asím áte nén bán, "Mod awê abáá nsón abel, béebagé mó chóm éche ádyêé." ¹¹ Sêhóbe nén áyâle séwóge nén bán donje á bad bédé átíntê echên ábe békwané mekáá áte, béebeléé chómchóm, béhâg-ke nsal áyâl e mekan mé bad. ¹² Echén ndín é bad sésíme bó etúu áte, sêlângge-'é bó á ðín áde Sângú Yesu Krístâá nén bán bébwâg yál, bébele nímbab nsón ákud ndyééd e epun é ðín. ¹³ A-baányan, nyéékómé' ábel mboj. ¹⁴ Nzé mod abáá chóm éche sétélê á kálag-tê wén ahîd, nyébane mó mîd á yál. Nyéewóó' dyam ábel ne mó ábel boj ákwâg. ¹⁵ Kénê, nyéetédé mó néé mod a ekoyí. Boj pen nêngáne awen mwányan á Krísto, nyéláa mó bán átêd pónéd.

Melenten mé asóg

¹⁶ Sângú Yesuê mwên, mó awê abage syánê nsan, ábe nyé nsan pónéd ésyâál ne á menzií mésyâál. Sékânné-'é bán mwên ábê ne nyé moosyáál.

¹⁷ Me Paale, mmên-éé ntelê nímbén melenten ne échêm ekáá. Nén dóo áde nêngáne e'chem áyâl e échêm kálag ésyâál. Nê dóo ntelêé kálag. ¹⁸ Nsimé míme awesyánê Sângwéé, Yesu Krístâá, nîbê ne nyé moosyáál.

Kálag e'só echê Paale áténle Timotiε Ndibned n kálag

Timotiε abédé kódemod echê endúbé Krístæ. Ambíd á Esia Maino. Nyaa abédéε mmwaád a Israel, sáá-'ε mod a Griikia. Ahõñné'áá Paale ábelé-'ε nsón n Dyõb ne mó. Kálag e'só echê Paale áténle Timotiε ekoo' metón meláan ahób.

Dyam dé'só, ene kálag esíme bad etúu áte átéd pónde ne ayáge dé metóm áde abédé á mwembé-te. Adén ayáge dênladtén mekan níme bad bé Israel behídé'áá ne níme bad ábe béesε bad bé Israel behídé'áá. Adé ayáge abédé nén bán nkõñsé níme bad bédíí áte rídé ebébtéd, bán nzé mod ákũd-te e'soosõñ atãñgéné abíi mekan mé e'koñné ábelé-'ε mekan nêñgáne ákii donje á ndyééd ne ádyεε esebán mod awóo' mmwaád ké'ε mmwaád awóo' nchóm. Enén kálag ehóbe ámpē ngáne bad betãñgéné mwembé alyáged, ngáne betãñgéné Dyõb edúbé abε, ne nyaa e abé echê bad ábe belyágte mwembé ne ábe béwõñgan á mwembé-te betãñgéné awõñ. Asóged, Paale alébe Timotiε ngáne átãñgéné mbalede awe Yesu Krístæ a bwám abé ne nsón níme átãñgéné ábel áftinté e bad ábe bédúbpé Krístæ.

Nkabtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Elébé tãñgene mwembé ne bad ábe belyágte mó 1.3-3.16

Timotiε akudé elébé tãñgene níme nsón 4.1-6.21

Paale alómmé Timotiε melentsn

¹ Me Paale, me-εé ntelé enén kálag. Ndíi mbapεε a nlómag awě Yesu Krístæ. Ndake echê ríkudé ábel nímé nsón ehúú ne Dyõb, mó awě asoó syáné áyál e mbéb, ehúú-'ε ne Yesu Krístæ, mó awě adé syáné e'lyág bé nlém. ² A-Timoti, we-εé rítenléé enén kálag. Edíi nêñgáne awem mwán mwên, adúbe áde edúbpé Krístæ. Nsimé, ngól ne nsaj níme ríhúú ne Dyõb Titéε awéd ne Yesu Krístæ, Sãñgwéé awéd mbê ne we.

Paale alébe Timotiε tãñgene bemeléede bé metóm

³ Ade ríkágé'áá á mbwõg e Masedonia menláá we meé élyág hê á dyad dé Efesus ábel bon weémwág weé donje á bad belyágte' ayáge áde déetãñgene. ⁴ Weémwág-ke-se ábê bad bebébté pónde ákal póle éche éesε mbále ne póle éche ehóbe tãñgene ábáb betaa ábe mod éeheléé-se atón. Nzé belyágte echê ndín é póle épeene mpenten, éewõñganné bad awõñ alongé áde álúmte bán bédúbpé Dyõb. ⁵ Nzom echê enkõñ bon nláá we meé éyágte bad ayáge áde átãñgéné edíi ábel bon bad bédãñ nhóg ne aníníí. Etãñgéné edange awõñ éche ébide' á nlém níme nsáá, nlém níme mbíí dyam áde átãñgéné ne áde déetãñgene, mbíí-'ε adúbe áde áde mbále. ⁶ Donje á bad behídéε nímén mekan, nê ábelé bépáné nzii ahób áde behóbeé e'kúkú é' mekan. ⁷ Abé bad béwóó nlém áte ábê bemeléede ábe belyágte mbéndé é Dyõb bon béesõñtenéé mekan níme belãñgeé bad, béesõñtenéé-'ε mekan níme behóbeé bán békóó abíi.

⁸ Debíí nén bán mbéndé eboó nzé bad bebénlad chó ngáne éhednad-té. ⁹ Debíí'ε nén bán Dyõb déebeleé mbéndé áyále bad ábe bébele' ngáne áhedéé. Bon Dyõb ábelé mbéndé áyále bad ábe behídé mbéndé ne bad ábe béebelé' ngáne áhedéé. Ábelé mbéndé áyále bad ábe béewóó Edáádãñ é Dyõb áte, ne

bad ábe bébele mbéb. Bébélé mbéndé áyāle bad ábe béewóo mbwóg ní Dyöb áte, ne ábe béhóbe Dyöb mekan mé mbéb áyāl. Dyöb ábélé mbéndé áyāle bad ábe béwúe' ábab besáá ne benyáá, ne bad ábe béwúe' bad bémpée. ¹⁰ Bébélé mbéndé áyāle bad ábe bekábe mesón, baachóm ábe bénañnad baachóm bémpée, bad ábe bekóbe bad boñ bésóm bó nēe betāñ, bad ábe bekále metóm, bad ábe bémwág melē mé metóm á pónde e nkáásé ne bad ábe bébele' kéchéé éche éesé nchoo ne ngáne ayáge á bwām áhóbeé. ¹¹ Adé ayáge adé nchoo ne nkalanj ní bwām míme Dyöb ábágé me ákale bad. Mmē nkalanj ní bwām níhúu ne Dyöb dé ehúmé áde bad békenéé.

Nságnen áyāle ngəl e Dyöb

¹² Nságnan Yesu Krístəə, Sǎngwéé awēd, mós abage me ngine ábel nímmem nsón. Nságnan mós áyāle anyín adé anyíné aá mēbēl mós nyaa eche etǎngéné, ápwēd-te me ábele mós. ¹³ Ambel nē, kénéé edíí bán ngen e'só nhóbé'áá mós mam mé mbéb áyāl, nítagté bad ábe bédúbpé mós, níbenlād-te e'yale bé mbéb áyāl eché. Boñ Yesu Krístəə anwóg me ngəl áyāle menkēmpaá adúbe awón, menkēmbíi'-aá chóm éche níbeleé. ¹⁴ Sǎngwéé ambē me nímmē nsímé míme méesé ahǎgten, ábēl ndúbé Krístəə, ábēl-ε aá nílumed bad bémpée edǎnge áyāle dedé nhóg ne Yesu Krístəə. ¹⁵ Yesu Krístəə ampé a nkǎñsé ásonj bebel bé mbéb. Mmēn-ne mbédé mod awē atómtánnáá mbéb ábel tómaa moosyáál. Enén póle edé mbále detǎngéné-ε chó akonj dé adúbe. ¹⁶ Boñ Dyöb dénwög me ngəl áyāle ahedé'áá aá Yesu Krístəə álumede aá nímmē nwēsən méewóo'é asóg áyāl e me awē ntómtánnáá mbéb ábel tómaa moosyáál. Nén dēmbenléd nēngáne eláñsén wéε bad ábe bédúbe, békūd-te alonjé áde déemaá'. ¹⁷ Ehúmé ne edúbé bébē ne Dyöb á ngíndé ne á ngíndé. Mós adé kǎñ eché edé á ngíndé ne á ngíndé. Mós-aá adé ane awē bad béenyínnēé díd awē eewág-ke. Mwēmpen-εé áde Dyöb. Ebē nē.

¹⁸ A awem mwāñ Timoti, mekan míme nílanjéε wε meé ébel, médíi mekan míme Dyöb dénlāá'ε bad aá béhób bán mébenléd áyāl echón. Abé e'yale é'wéd wε áte. Abenléd áde ébenladte ayáge á mbále é'bel wε ébē nēngáne mod awē awane nzum bwām. ¹⁹ Enyín-ne nén wéé móchǎñnēdē ne adúbe adé edúbpe Krístəə, ébele-ε mekan bwām ngáne nlém nílanjé wε. Donje á bad béebeléé ngáne nímbab nlém nílanjé bó. Nén ákásá béchénné ádab adúbe béébíi'ε wéε békagké. ²⁰ Atínté e bad ábe níhóbeé nē, nhóg adé bán Himenose, aníni'-ε bán Alesandaa. Abén bad ntēdté bó á mekáá míme Satane ábel boñ bebíi nén bán ééboo'ε áhób Dyöb mekan mé mbéb á yāl.

2

Elébé tǎngene ábe Dyöb edúbé

¹ Dyam dé'só, nwéde wε aláa nén meé nyékánnad moosyáál. Nyékánnad bad bémpée. Nyékánné nén bán Dyöb álóme nyé bwēm ábe nyétógnéné, nyéságnan-ne mós áyāle mboñ míme ábenléé nyé ne bad bésyáál. ² Nyékánnad kǎñ é bad ne bad bésyáál ábe bédé á nkamlen. Nén débēl alonjé áde syané débē nsanj ésebán mehób médé, débélé ngáne Dyöb áhedéé, débagé-ε mós edúbé á menzii mésyáál. ³ Akánned bad ábóó. Nén áwógte Dyöb adé ásóó syané menyinge. ⁴ Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'soósón bésóñten-ne mbále eché Eyale é Dyöb ékaleé. ⁵ Ebyééné nén bán Dyöb áhóg dēmpen dós adé. Mod nhóg mwēmpen-naa adé awé apene Dyöb ne baányonj á nchemten. Ane mod adíi Yesu Krístəə. ⁶ Ambē adé alonjé áwé á nló mí moosyáál. Ene kwééd eché awédé a nló mí moosyáál enlúmed á pónde eché etǎngéné nén bán Dyöb áhede aá moosyáál ákud e'soósón. ⁷ Ayāle nén dós ákásá boñ Krístəə álómé me nēe

mbapεε a nlomag áke dé akal nímē nkalan t̄ngene adúbe á Kr̄sto ne mbále, w̄εε bad ábe béesē bad bé Israel. Dyam áde r̄hóbeé ádé mbále. Meékālē metóm.

⁸ Né-óó hóm ké áhéé adé bad bé Kr̄sto bēladneé, nhede nēn meé baachóm ábe bēbagé échab yāl ábele Dyōb bényene mekáá ámín bēbage mekáne. Abé bad bēēt̄ngeneé melingá ahé á nlém káa bēēt̄ngeneé bad abé ábe bésenle'.
⁹ Nhede-ε ámpē nēn meé bebaád bēhág mesan̄ nímé bad bényinnē nēn bán mét̄ngéné. Mmāb mesan̄ mét̄ngéné bó yāl akúten bwām ésebán métēde baachóm nlém á abum. Béenabpē esid é nló nyaa eché etómé áte, bēhág bwēm é' gól, béewaa' nsan̄ nímē bēbēnlé bán bé meláá mé etógnēn, bēehag-ke mbóté éche étómténé nkun abé.
¹⁰ Bon̄ pen nímāb mbeltéd ní bwām r̄lúmed nēn bán bédii bebaád ábe bébenle Dyōb.
¹¹ Mmwaád at̄ngéné ádyēē piib, ásūdēd yāl bon̄ áwóglān ngáne baachóm bēyágtēé.
¹² Meehóbeé nēn meé mmwaád awóó kunze áyáged káa ákamlēn baachóm. Mmwaád at̄ngéné ádyēē piib.
¹³ Nhóbe nēn áyale Dyōb dénsēbē Adame ahag bon̄ áhagé' Ife.
¹⁴ Ebyééné-ε nēn bán mmwaád mó Satanε ándogké bon̄ abóó mbéndé, saké Adame. Né-óó mmwaád mó ambóó mbéndé.
¹⁵ Bon̄ Dyōb désōn̄ alongé dé mmwaád á pónde e achád nzé adii asumé nlém w̄εε Kr̄stəə alúmté-ε ed̄ngje ne bad bēmpēe, eewóo-ε at̄n dé mbéb ké ahóg áyāl.

3

Paale atēnlé Timotiε t̄ngene belyáged bé mwembé

¹ Nzé mod ahede aá móbē nlyáged a mwembé, né apwedé k̄ase e nsón. Enén póle edé mbále.
² Bəəb-póó, mod awe alyágte mwembé, at̄ngéné abé mod awé bad bēéhōbēē mekan mé mbéb á yāl, at̄ngéné-ε dásó mmwaád nhóg awón.* Abé mod awé akóbe yāl, abé mod awé adole dyam áte bwām, abé mod awé adl̄té yāl áte, abé mod awé akobe beken, abé-ε mod awé abíε bad ayáged.
³ Eebág mod awé abagé yāl á amwé á m̄m, káa mod awé apεene epuutéd. Bon̄ abé mod awé apwiitédé, abé-ε mod awé eésēnlé'. Eebág mod awé atómténé mané ad̄n̄.
⁴ At̄ngéné abé mod awé achánjé eche ndáb bwām, ábōngē-ε ábe bán nyaa eché bēwógneé mó bēbagé-ε mó edúbé á menzii mésyāā.
⁵ Nhóbe nē áyale nzé mod eéhele eche ndáb akamlēn, chán-nō áhenlé mwembé ní Dyōb akamlēn?
⁶ Eet̄ngeneé se abé mod awé adúbpē Kr̄stəə ekóólé ekóólé. Esebē nē, né abē kúmbe, ch́ ób̄l̄ ákwe, ákūd-te nkógsen melemlem ngáne Satanε ánkweé bon̄ ákūd-te nkógsen.
⁷ Abád ámpē, ane mod at̄ngéné abé mod awé k̄óñne bad ábe béesē á mwembé bēbagéé edúbé. Nēn débēl̄ éekudté akwágké éehún-naá melám nímē Satanε áhíínédé mó.

⁸ Bad ábe bēwōngan ábēl nsón á mwembé, ébē melemlem nēε bó. Bét̄ngéné abé á bwām awón, bēbē-ε bad ábe bēhóbe dyam ne nlém nhóg. Bēēt̄ngeneé bad ábe abé bēbagé yāl á amwé á m̄m, káa bad ábe bédé met̄g áyale m̄nē.
⁹ Bét̄ngéné bēhíd mbále eché Dyōb ábēléé bon̄ bad bēbíí t̄ngene mewēmtēn nímē áhedeé aá bēwōn ne abé áde áhedeé aá bēwōn. Bét̄ngéné bēbel nē ne nlém nímē n̄bíí ch̄m̄ éche ét̄ngéné.
¹⁰ Belyáged bédēhób bán bēpwede bad ábe bēwōngan á mwembé-te, bét̄ngéné bad ábe bēhedeé apwedé asebe dé asimen. Nzé bényíné nēn bán mod awé bésímné eewóó'ε awusé ké ahóg á yāl nē ane mod akwōgnédé ábel nímē nsón.
¹¹ K̄óñne ábāb bebaád bét̄ngéné abé á bwām awón. Bēébāg bebaád ábe bēhóbe bad ámbíd, bēbē bebaád ábe

* 3:2 At̄ngéné-ε dásó mmwaád nhóg awón káa at̄ngéné dásó mwaád awón ngen póg ne ngen ésyāā káa mod at̄ngéné dásó mwaád mwēmpen anan̄ed.

békóbe yäl, bébé-'ε bebaád ábe bad béhele-se básüm nlém á yäl ne kéchéé éche bébéleé. ¹² Mod awē awōngan ábel nsón á mwembé atāngéné dásō mmwaád nhóg awōn. Atāngéné abé mod awē abōnge ábe bán ne bad bémpēe ábe bédé áwe ndáb bwám. ¹³ Nhóbe nē áyāle nzé bad ábe béwōngan ábel nsón á mwembé bébele nsón bwám, bad bébé bó edúbé. Nén débēl béwōn nlém áhób tāngene adúbe áde béwóó ne Yesu Krístāe.

Dyam dé e'koṅnéd áde dēntīm abyēn

¹⁴ A Timoti, kénéε édíf bán nwóó nlém ápe áwōn mwāmpin pónde, ndii ntenle we enén kálag. ¹⁵ Ntenle we nímén mekan míme étāngéné ábel ábel nén ké meelyoge ape, ehele ebíi nyaa e abé eché bad bé Dyób bétāngéné awále. Bad bé Dyób bōó bédé mwembé n Dyób, Dyób áde-'ε á alongé. Mmē mwembé mōó rídé nēngāne akon ne nsāaned míme ríchāngé mbále Eyale é Dyób bwám. Áhed dō-'aá ene mbále ébwōgnédé. ¹⁶ Dyób ábélé syáá debíi nén bán míme nkalaṅ ndé etógnén bwāmbwam. Ndé nén bán:

Krístāe ampē, abé-'ε moonyon,

Edāōdāṅ éche Esáá énlüméd sé nén bán adii Mwān a Dyób,

ángel-le ényyīn mō.

Bēnkale bad bé nkōṅsé básyāāl, bēndübē-'ε mō.

Dyób dēmpuúđ mō ákē-'ε ádyōb ne ehúmé ésyāāl.

4

Paale alébé Timotie tāngene bemeléede bé metóm

¹ Edāōdāṅ éche Esáá énhōb bwám nén aá, nímén mesú donge á bad bétéde adúbe á mbále adáb, bédübpē bad ábe béyāgte ayāge dé metóm. Adén ayāge dōó e'dāōdāṅ bé mbéb é'hedéé aá bédúbe. ² Abén bad bébele' byánán békale mbále bon metóm mōó békaleé. Nzé béyāgte chōm éche étāngene bēlümte nén bán béebii'é nhāṅlén áfinté chōm éche étāngéné ne éche étāngene. ³ Abén bemeléede bé metóm, béyāgte bad bán béewōṅné, bán bad béēdyāg-ke donge dé medyé. Dyób dēnhāg nímē medyé ábel nén bad bēdyāg mō. Bad ábe bébíi nkalaṅ m bwám, bédübpé mō, básāgnanne Dyób áyāle míme medyé. ⁴ Abé bemeléede béétāngeneé, áyāle kéchéé éche Dyób áhāgé ébóó. Nzom ké póg eésáá ábán donge dé medyé. Né-ōó, désāgnen Dyób akud áde dēkudéé ábén bwēm. ⁵ Mod eékiē ndyééd, áyāle Eyale é Dyób ne mekáne bébele chō ébon adyé.

Paale alāngé Timotie ngāne átāngéné mbālede a bwām awe Krístāe abé

⁶ Nzé eyāgte bad ábe bédübpé Yesue nímén mekan né wēbē mbālede a bwām awe Yesu Krístāe. Wēwēdnéd-te áte á edāōdāṅ-tē áyāl e nkalaṅ míme édübpé ne áyāle ayāge dé eyale é Dyób áde éhídeé ámbíd. ⁷ Weewóó dyam dé abelen ne póle éche élümte bán bad bēdübpéé Dyób, ne e'yókél é' póle. Bon pen eyāgke' pónde té ábel ngāne Dyób áhedéé aá ébel. ⁸ Edé etógnén mod áyāged yäl e nkōṅsé, áwéd chō áte. Bon étómténé etógnén abé nzé mod awédé yäl áte ábel ngāne Dyób áhedéé áyāl e chōm ésyāāl. Débēl ngāne Dyób áhedéé áyāle, Dyób áhóbé aá mōōbē syānē alongé áde déemaá', bōōb ne á pónde eché ehúe'. ⁹ Adén dyam áde nhóbé nén áde mbále. Nyétāngéné dō adúbe. ¹⁰ Né-ōó, nén dōó ákásō bon dényōdé, déwanté-'ε yäl áte áyāle delyāgé nlém ne Dyób áde áde á alongé. Mō abage baasyāāl e'soosōṅ, bwāmbwam bad ábe bédübpé mō.

¹¹ Nyín nén wée mólāngē bad ábe bédúbpé nímén mekan, wée mósýāgtē-’ε bó mó. ¹² Weémwāg-se modmod anyín wε nkóntéd áyāle édíí kódemod. Bon pen lúmed bad ábe bédúbpé abé a bwām ábel bon bómpē bébel melemlem. Nyaa eché éhóbéé dyam, abé áde éwóó, nyaa eché édáá bad, nyaa éche édúbpé Dyöb ne abel áde wéebeléé mekan mé mbinde ábē nēe elānsén wée bad ábe bédúbpé. ¹³ Enyín nén wée mólāa’ Eyale é Dyöb nzé bad beládné á mwembé-te. Elānge bó chöm éche échē Eyale é Dyöb éhóbéé, éyāgte-’ε bó kóān né mpedé. ¹⁴ Weéetdté nsón níme Dyöb ábágé wε nēe nde, aláa bad mekan níme Dyöb dénhōbpē áá éláa bó á pónde eche belyáged bé mwembé bémānné wε mekáá á nló. ¹⁵ Belé nímén mekan ne nlém nhóg ábel bon baásyāal bényín nén bán ebele mó bwām, ekεene-’ε mó á’só. ¹⁶ Etōn yāl acháá bwām ne kéchéé éche éyāgteé bad. Kεené’ nē á’só, ábel bon Dyöb áson wε alongé, áson-’ε alongé á bad ábe éyāgteé.

5

Paale alāngé Timotiε ngāne átāngéné donje á bad acháá á mwembé-te

¹ Weekánné mod a mbáá áte. Cháá mó melemlem ngāne ehεle-se echáá sóó mwēn. Cháá bad ábe béepede wε kōd nēe baányon bé baachóm. ² Cháá bebaád bémáá nēngāne éhεléé-se echáá nyoó mwēn. Écháá-’ε ngōndere nēe baányon bé bebaád. Weewōnné bó mekan mé mesón á mewēmten.

³ Bekúd ábe béewóo bad ábe bēnōne bó éwōngan bó. ⁴ Bon nzé nkúd achyáá bán káa bán ábe ábē bán, bétāngéné mó atōgen. Nén adé dyam dé’só áde bad ábe bébele ngāne Dyöb áhedeé bétāngéné abel. Abān benyaa né besáá bētōgén bó, bómpē bétāngéné bó atōgen. Nén áwōgte Dyöb menyinge. ⁵ Nkúd awé adé mwēmpen bon eewóo mod awé awōngan mó, wée Dyöb dēmpen dóó ályágeé nlém. Abé ákánne’, áhedne-’ε mó nwōngan nkuu ne müte. ⁶ Bon nkúd awé asólté yāl á mekan mé nkōrsé, awédé á edeáðān, kénée adíí á alongé. ⁷ Láá bad bé mwembé nímén mekan ábel bon mod eehóbé bó mekan mé mbéb á yāl. ⁸ Nzé mod a Křıto eetāgné bad bé túmbé ábē, bwāmbwam áde abum a ndáb, né alúmte nēn áá móódúbpēé Křıstāa. Ene ndín e mod níme mbeltéd nílúmte nén bán adíí mod awé abelé mbéb tómaa mod awé eedúbpē Křıstāa.

⁹ Nkúd awé éhεle-se etōn wée átāngéné nwōngan akud, adíí nkúd awé atómé móom mé mwē ntóób. Atāngéné abé-’ε nkúd awé a nwōn nchóm nhóg mwēmpen. ¹⁰ Ane nkúd átāngéné abé mmwáád awé bad bényíné bán níme mbeltéd míbóó. Atāngéné abé mmwáád awé apēnéé bán amín bwām, abé mmwáád awé akobe beken awe ndáb bwām, abé mmwáád awé asudte yāl, ábenlé bad bé Dyöb nyaa eché áwóbpé’áá bó mekuu. Atāngéné mmwáád abé awé awōngéné bad ábe bémbe á ndutul-té, ábē-’ε eche yāl ábel mekan mé bwām. ¹¹ Bon weetóó bekúd ábe bédé etum nēngāne bekúd ábe békud nwōngan. Weetóó bó áyāle nzé bēwóó esíí áwōn bechóm ámpē béebeléé Křıstāa ngāne éhednadté. ¹² Nzé bēwóó-’ε bechóm bēmpē né békwnédé ákud nkōgsen, áyāle béelóntéé akag áde bēnhēē nén bán bébeléé Křıstāa. ¹³ Saá-kaá nē dēmpen, bēwóó abé áde béebeléé chöm, béhyóme ndáb ne ndáb. Amín ené bēhóbe bad ámbíd, bēhāg nsāl áyāl e mekan mé bad, bēhóbe-’ε mekan níme bēnkētāngénné ahób. ¹⁴ Né-’óó, ndáá meé e’tum bé bekúd bēwōn bechóm, béchyáa bán, bēbōnge-’ε échāb ndáb. Nén débēl béebeléé mekan níme bad ábe békós syāné bēhōbē syāné mekan mé mbéb á yāl. ¹⁵ Nhóbe nén áyāle ábén bekúd donje bēbóótédé mekan abel níme Satane áhedeé áá bébel. ¹⁶ Mmwáád ké ahéé awé adúbpē Křıstāa awé awóó bekúd áwē abum

á ndáb, atánǵéné bó atóǵen, saké nén bán ápêmted mwembé nímé nted. Nén débě mwembé etál ábóo bekúd ábe béewóo bad ábe bébǵonǵe bó.

¹⁷ Mwembé nǵe bad bémbáá ábe bélyáǵte bó bwâm edúbé ne nsábe, bwâmbwam ábê belyáǵed ábe bébele nsón mé akal ne áyáǵed Eyale é Dyǵb. ¹⁸ Edé nê áyále éténlédé á kálag e Dyǵb nén bán, “Weetádé nyag nsál eche esálte ngun.” Eténlédé ámpé nén bán, “Bebelé bé nsón bétánǵéné mímab nsábe akúd.” ¹⁹ Weedúbpé mekan níme bad béhǵbēé belyáǵed bé mwembé áyál, éetóméé né mbǵn ébe káa éláán étýéémé nén bán nê adé mbále. ²⁰ Nzé mod ámbáá a mwembé abelé mbéb, káné mó áte á’sǵ é’ mwembé ábel boǵ bad bémbáá bémpēe bébân mbéb abel. ²¹ Nlánǵe wē á’sǵ é’ Dyǵb ne Yesu Krístāe ne á’sǵ é’ ángel eche épwédnédé meé ébel chǵm eche étánǵéné abel, ésebán ekwognad modmod. Weétimē-é modmod ambíd. ²² Weewámsán mod mekáá abán á yál áwǵged mó mod a mbáá a mwembé. Nzé ebelé nê boǵ ane mod atímé mbéb abel, ne wǵmpē ebelé mbéb. Mmǵn weébēlē mekan mé mbinde. ²³ Weemwág mendib mwǵmpen ámpē. Mwág mwā mím ábel nén abum áde ákwaglan wē áte pǵndé ésyáál ámaa.

²⁴ Donǵe á bad bébele mbéb á nhéné níme moosyáál ábíí, békāād-te bó. Abíníí-é bébele mbéb á mesǵm-tē níme bad béébíí’é káǵn né béhéde áte. ²⁵ Melemlem nê dǵǵ donǵe á bad bébeleé mboǵ níme mǵbyééné ne moosyáál. Bémpēe-é bébele mboǵ a mesǵm-tē níme bad béébíí’é káǵn né béhéde áte.

6

¹ Bad ábe bédé betân bésyáál bétánǵéné bébage bad ábe bédíí ásē echáb edúbé ábel boǵ modmod eehǵbé Dyǵb mekan mé mbéb áyál, eehǵbē-é ayáǵe ádēd mam mé mbéb áyál. ² Betân ábe bédé ásē e bad ábe bédúbpé Krístāe béewēmtān bán ngáne ábab besáá bédíí bad ábe bédúbpé, béetánǵeneé bó edúbé abe. Bétánǵéné bó abele tǵmaa ngáne béhéle’áa-se bébēlē bad ábe béedúbpē Krístāe. Bétánǵéné abel nê áyále ábab besáá ábe bébenléé bédíí bad ábe bédúbpé Krístāe bébē-é bad ábe ábāb bembāledē bédǵǵ-é.

Paale ahǵbe tǵngene ayáǵe dé metóm ne nhǵn níme rǵtánǵéné

Eyáǵte bad nímén mekan éwēd-te bó nlém á abum áhíd mó. ³ Donǵe á bad bédé ábe béyáǵte’ ayáǵe áde déetánǵene. Adab ayáǵe déesaá melemlem ne ayáǵe áde awēd Sǵngú Yesu Krístāe áde ayáǵte bad ábel ngáne Dyǵb áhedéé. ⁴ Abē bad bélóné ne kúmbe, béébíí-áa dyamdyam. Nyaa echē abē bad bédǵǵ mpenten mé e’yale ne nselag edíí bó néé nkole. Nén ápēene kǵnjí áttínté echáb, ápēene méhǵb áttínté echáb, bad béhǵbē-é baáb méhǵb mé mbéb áyál, béwǵnē nhǵg ne aníníí mewēmtān mé mbéb. ⁵ Nén ábele-é bépantan pǵndé té nyaa echē béehelēé-se bébíí chǵm eche étánǵéné. Béehelēé-se bésǵntēn chǵm eche édé mbále ne eche éesē mbále. Béwēmtān bán nzé bébenle Dyǵb, né bébē nhǵn. ⁶ Boǵ mod ábē menyǵnǵe bwâmbwam nzé abele’ ngáne Dyǵb áhedéé nzé atēde-é áa kéchéé eche mówóó ékwǵgnédé mó. ⁷ Depedé á nkǵnǵs, déepēenē chǵmchǵm, nzé dewédé-é, déeswéénné chǵmchǵm. ⁸ Né-ǵǵ, nzé dewóó ndyééd eche dédyáǵkē ne chǵm eche déhǵgkē á yál, né nê ákwǵgnédé syánē. ⁹ Boǵ bad ábe béhēde nhǵn asud, bébelé béhún á mekǵgsen-tē, bébē ngáne bad ábe békwdé melám. Bébelé béhéde mekan abel híin níme mééboo ne mekan híin níme mééboǵne bó. Nén ábele bétage bwâmbwam. ¹⁰ Mod ké ahéé awé awóó nlém áte bwâmbwam ábud mǵné awǵn, abelé ábelé’ e’bébtéd é’ mekan ákud nímé mǵné. Nê ábélé donǵe á bad bétédte ádúbe Krístāe, békúde-é ndutul híin á nlém té.

Paale abagé Timotiē elébé

11 Boŋ wε, á-Timoti, mod a Dyöb, bán ábê e'bébtéd é' mekan. Nané mekan ámbíd níme métáŋgéné á'sō é' Dyöb, édəŋ bad, éwεsan póndé ésyāāl, épwiited-ε. 12 Wéd yāl áte ébê ésum nlém wéε Dyöb ébenle-'ε mō. Alonǵé áde déemaá' áde Dyöb ábágé wε, wéd dō achəŋned. Dyöb dēmbě wε áde alonǵé áde wénhəbpē á'sō é' bad híin wéé módübpē Křístəə. 13 Á'sō é' Dyöb, mō awé abage bwēm ésyāāl alonǵé, ne á'sō ábe Yesu Křístəə, mō awé ankal mbále á'sō wéε Pontus Payledε, nlánǵe wε nén meé, 14 ébele chōm ésyāāl ngáne Dyöb áhóbé aá ébel, káəŋne póndé eche awed Səŋgwéé, Yesu Křístəə ápé. 15 Apě á epun éche Dyöb Titéε átífidé aá ápe, Dyöb ane awé ábē bad bébagéé mekenag. Mwəmpen-naá adé Nkamlε a mbáá a nkōŋsé řisyāāl. Mō adé Kāŋ e kāŋ ésyāāl abé-'ε Səŋgwéé a besəŋgwéé bésyāāl. 16 Mwəmpen-εé awóó ngine ábē á alonǵé á ngíndé ne á ngíndé, adé-'ε á e'nyinen bé ekíde ábe é'pene bwám bwam nyaa eché modmod éehéléé-se ápē benben. Mō adé ane awé modmod éenyínεε mbéd, modmod éehéléé-'ε-se anyín mō. Edúbé ébê ne mō, ábē-'ε á nkamlεn á ngíndé ne á ngíndé. Ebê nê.

17 Síim bad ábe bédé nhən etúu áte nén wéé béekumé ekáá á təl, béesumé-'ε nlém áyāl e římāb nhən, bwēm ábe é'maa', boŋ bésuim římāb nlém wéε Dyöb. Mō adé ane awé abage syānē chōm é'syāāl éche détoǵnéne ábel boŋ débê menyinge. 18 Láá bō wéé bébele mboŋ áwōŋgen bad, ngáne bad ábe bébúde mané awōŋ bəbáǵkē nhən, mekan mé bwám níme bébeleé říbē římāb nhən, béwōŋ-'ε nlém áwōŋgen bad ne kéchéé éche Dyöb ábágé bō. 19 Nzé bad bébele nén ébē nēŋgáne békōŋǵé římāb nhən ádyöb. Nén débē nēŋgáne nsáaned níme řísúmnédé bwám ábel boŋ řísōǵten mekan níme méhúé' á'sō ábel békud alonǵé dēn áde ákōŋté alonǵé abé.

20 A-Timoti, nsón níme Dyöb ábágé wε tōŋ mō acháə. Weewóó póndé ne mehób níme bad bēhóbéé níme mééwōŋgān ábe Dyöb edúbé, ne mehób níme doŋge á bad bēhóbéé bán chōm ehóg édé mbále, bad bəmpēε-ε bēhóbē bán chōm émpēε chōó édé mbále. Boŋ bō moosyāāl bébele awusé nzé bēhóbē bán, “Mε-εé ndé mod awe abíi.” 21 Doŋge á bad ábe bēwəmtan bán bēbíi mam níme médé, boŋ bēn béekoó' é adúbé áde Dyöb á mbále ahíd.

Nsimé ří Dyöb říbê ne nyé moosyāāl.

Kálag eche elónténé ébε echê Paalε áténlé Timotiε Ndibned ní kálag

Kálag eche Paale áténlé Timotiε eche elónténé ébε éhóbe bwámbwam tângene elébé éche ábagéé Timotiε née mod awé búmā bébele nsón ní Dyób ne awé awóhgan mó. Dyam áde Paale ákóó ahób áwéd-te ádíi nwesen. Alébe Timotiε awéde-ε mó nlém á abum áá ábê ábenle' Yesu Krístæ ne nlém nhóg. Paale akoo Timotiε etúu asím áte áá átéd pónidé ne mpenten mé eyókel níme mééwóhgan bad boŋ rítímé nípuutád bad. Amín e nímén mésyāal Paale akamtan Timotiε áyāl e áde alongé, mó Paale nyaa eche ádúbpé Krístæ, awesen áde áwesanné, edaŋge éche álúmté wée bad ne metake níme ákudéé akal áde ákaléé Eyale é Dyób.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1.1-2

Mekεnag ne elébé 1.3-2.13

Elébé ne asím dé etúu áte 2.14-4.5

Paale ahóbé tângene eche nyaa 4.6-18

Nsógten 4.19-22

Paale alómmé Timotiε melεnten

¹ Me Paale, mbapεε a nlomag awé Yesu Krístæ me-εé ntelé enén kálag. Dyób áhede áá níkal nkalaj tângene alongé áde ahóbé áá dekudé abé áde dédíi nhóg ne Yesu Krístæ.

² A-Timoti, we-εé rítenléé enén kálag. Edíi awem mwān a nlém. Nsimé, e'boŋ bé nlém ne nsaj níme ríhuú ne Dyób Titée ne Yesu Krístæ awesyáné Sǎhgwéé, mbê ne nyé.

Paale aságnéné Dyób, awéde-ε Timotiε nlém á abum

³ Nságnan Dyób áde mbenléé ne nlém nhóg melemlen ngáne ábém betaa bébenlé áá mó. Nságnan mó pónidé té áyāl echón nze nkánne', nkuu ne míte. ⁴ Nzé nkámténé ngáne wénsudénné boŋ échii, mbelé rídāŋ we anyín bwámbwam, ábel boŋ rílón ne menyinŋe. ⁵ Nkamtan nén meé ekoó Yesu Krístæ adúbe, nímé melemlen mé adúbe móo nyoo ambáá, Laise, ne nyoo, Yunise, bómpé bēnwóhŋe. Bóob-póó, mbíi meé áde adúbe dáo wémpé éwóó. ⁶ Enén nzom chó ekáó boŋ níkamtán we nén meé nde echê Dyób démbéé we áde mémbānné we mekáá á nló, ébê ébenlad chó. ⁷ Dyób débeleé áá syáné déwóŋ mbwóg áte ábele mó. Boŋ pen échê Edáódaŋ ébage syáné ngine ábele mó, ébele delúmté bad edaŋge, ébele-ε dechāŋge échesyáné yāl.

⁸ Né-óó, weewógé e'són aláa bad tângene awesyáné Sǎhgwéé, Yesu Krístæ. Weewógé-ε e'són áyāl echém kénée rídíi mod a mbwóg áyāl echê Krístæ. Boŋ pen ne ngine echê Dyób ábágé we, kwentén ákud metake ne me akal áde dékaleé nkalaj ní bwám. ⁹ Dyób dáo ásóó syáné, achéle-ε syáné ábê ábê bad. Abelé nén saké áyāle dyam áde débélé boŋ áyāle nímé ntíi mēn níme ámbenlé nkóŋsé rídēhób bán níbootad. Abage syáné nímé nsimé alóm áde alómé Yesu Krístæ á nkóŋsé áyāl e syáné. ¹⁰ Bóob-pe, Dyób álúmté syáné nsimé apε adé Yesu Krístæ, Nsoode awéd ápédé. Abódté ngine e kwééd, abēnlédé-ε nkalaj ní bwám álúmed syáné alongé áde déemaá'.

¹¹ Dyób ápwédé me nēŋgáne mbapεε a nlomag ne meléede ákal nímé nkalaj ní bwám. ¹² Enén nzom chó-áá ekáó boŋ níkudé nímén metake. Boŋ

meewógéé akwágkè ké ahóg áyāle mbíí ane awè n̄súmé n̄lém áyāl. Mbíí-'e n̄n meé ákəá ch̄m eche ábágé áwēm mekáá kááj̄ne á epun é n̄káásé. ¹³ Ayáge áde át̄ngéné áde n̄'ýágté we, ékon d̄ó acháá. Ab̄e n̄ngáne el̄ns̄én eche ét̄ngéné ahíd. Edúbe Yesu Kr̄stəá, éd̄əñ-'e bad bémp̄ee ab̄e áde éd̄íí mod nhóg ne Yesu Kr̄stəá. ¹⁴ Edəáđəñ eche Esáá edé syán̄é áte, ch̄óó éwōngan we ábel bon̄ nkalan̄ n̄ bwām n̄me Dyōb ábágé áwōñ mekáá écháá m̄ó bwām.

¹⁵ Ebíí weé bad bé Kr̄stə b̄esyāal b̄embāñ me á yāl áde n̄bédé á mbwóg e Esia. Faygeduse b̄ó Hemogenes b̄ómp̄e b̄emb̄ē áf̄nt̄é e bad ábe b̄embāñ me á yāl. ¹⁶ Nkánne' n̄n meé Dyōb álúmed ndábe ech̄é On̄esiforus̄e ab̄e e'bon̄ bé n̄lém áyāle awédé'áá me n̄lém á abum p̄ondé té. Enk̄enk̄wágénne me aá ndé á mbwóg. ¹⁷ Ade ápédé á Roma p̄eén, ambootéd me ahed kááj̄ anyin-ne me. ¹⁸ Nkánne meé Dyōb álúmed m̄ó ab̄e e'bon̄ bé n̄lém á Epun é n̄káásé. Mmōñ ebíí-'e bwām nwōnḡen n̄me ábágé'áá me á dyad dé Efesus.

2

Paale ad Timotie at̄ngéné ab̄e s̄anze e bwām eche Yesu Kr̄stəá

¹ Bəəb-p̄óó á awem mwān Timoti, nsimé n̄me Yesu Kr̄stəá ábágé we, n̄b̄e n̄wede we áte. ² Mekan n̄me wénwógk̄e n̄é n̄'ýágt̄é ekud é bad t̄ngene Kr̄stəá, w̄emp̄e yágéd bad m̄ó ab̄e bédé bad ábe b̄ómp̄e b̄eh̄ele b̄eyágéd bad b̄emp̄ee. B̄eb̄ē bad ábe b̄eyágéd-te b̄ó. ³ W̄emp̄e ékw̄ent̄en ákud metake, éb̄ē ngáne s̄anze eche Yesu Kr̄stəá. ⁴ S̄anze ech̄é edé á ns̄ón, ebelé éh̄edé aá m̄owóged awè mod ambáá menyin̄ge, né-óó eesóléé mekan áte n̄me bad ábe b̄ees̄é s̄anze b̄eb̄el̄é. ⁵ Nyaa emp̄ee eche éh̄ele éb̄el̄é Kr̄stəá edé n̄ngáne mod awè anyəgte meh̄el̄e ne bad b̄emp̄ee. Ēh̄el̄ē-se ákud ns̄ábe éetóm̄éé né ahídé mbéndé eche b̄ét̄ífidé ányaged meh̄el̄é. ⁶ Mb̄el̄é-nzag awè ab̄el̄é nt̄ú m̄óó at̄ngéné mod á e'só ab̄e ákud mbote. ⁷ D̄ól mekan áte n̄me n̄h̄óbé áyāle S̄angw̄éé áb̄el̄ es̄ōnt̄én m̄ó m̄esyāal.

⁸ Kamt̄n̄ n̄n weé Yesu Kr̄stəá ambíd á mbyaa n̄me Dabid̄e, Dyōb d̄empuúd-te m̄ó áde awédé. Mm̄én nkalan̄ n̄ bwām m̄óó n̄kanl̄éé bad. ⁹ Akal áde n̄kal̄é n̄m̄én nkalan̄ n̄ bwām d̄óó ákásá bon̄ n̄kudé metake kááj̄ b̄eh̄ag-ke me á mehan̄ n̄ngáne mod awe ab̄óó mbéndé. Bon̄ modmod éh̄el̄ē-se ah̄é Eyale é Dyōb benḡəb̄enḡəb̄ē. ¹⁰ Né-óó, nw̄ēs̄én̄e metake n̄me n̄kudé ábel bad ábe Dyōb ápwédé, b̄ómp̄e b̄ekud e'soos̄on ab̄e Yesu Kr̄stəá áb̄eé b̄ó, b̄eb̄ē-'e áse e eh̄umé eche éb̄é á ngindé ne á ngindé. ¹¹ En̄én p̄óle edé mbále, edé n̄n bán, "N̄z̄e syán̄é dewédé ne Kr̄stəá, né syán̄é deéb̄ē-'e á alon̄gé, ne m̄ó.

¹² N̄z̄e dedé dewesan mekan ne m̄ó, deékaml̄én ne m̄ó, n̄z̄e debáá m̄ó á yāl né m̄ó-'e ábāñ syán̄é áyāl.

¹³ N̄z̄e deéb̄el̄é' ngáne Kr̄stəá áh̄edeé aá déb̄el̄, m̄əp̄en ab̄e ábel ch̄m ésyāal eche áh̄óbé aá m̄óób̄el̄, áyāle éh̄el̄ē-se abāñ eche yāl á yāl."

Paale ad Timotie ab̄e mb̄el̄é-ns̄ón a bwām

¹⁴ Eb̄e ébele bad ábe b̄édúbp̄e b̄ekamtan n̄m̄én mekan. Es̄ím b̄ó etúú áte á'só é' Dyōb weé b̄eep̄ent̄án nhóg ne anin̄í t̄ngene e'yale. Ene nd̄ín e nt̄ánt̄én eewōngán̄né bon̄ p̄en eb̄eb̄te adúbe áde bad ábe b̄ewóglan. ¹⁵ W̄éd yāl áte ábel Dyōb ányín n̄n aá edé mod á ns̄ón awè eékwágé ábel ns̄ón n̄me ab̄el̄éé, éb̄ē-'e mod awè ayágte nkalan̄ n̄ mbále nyaa ech̄é ét̄ngéné. ¹⁶ Weewóó d̄yam

ábel ne e'kúkú é' mehó̄b, ne mehó̄b níme méesě etógnén áyale nzé bad béhó̄be échē ndín é mehó̄b, nē débēl bēnabpé mekan ábel níme Dyó̄b déehédéé áá bébēl. ¹⁷ Donje á bad ábe béhó̄be échén ndín é mehó̄b bédii Hímenosē bós Filetus. Mmab mehó̄b médií nēngáne sii eche edyág mod áte ésebán emaa'. ¹⁸ Bétédte adúbe áde átāngéné, bétúme bēyágte bán syánē ábe dedúbpé, Dyó̄b ámáá syánē apuud. Enén ndín e ayáge ebé̄bte donje á bad adúbe. ¹⁹ Bonj kénē, mekan níme Dyó̄b ámáá anabe, méehānlánné. Áwédé mín-naá e'yale éténlédé nén bán, "Sāngwéé abii bad ábe bédé ábē bad," éténlédé-ε nén bán, "Bad bésyāal ábe béhó̄be bán bédé ne Sāngwéé, bétāngéné bésóg mbéb ábel."

²⁰ A ndáb e mod ambáá, donje á míse áde áde bēbēnlé gól, donje sílva, donje-ε áde áde bēpódé ne áde bēbēnlé hyág. Bēbenlad donje nzé dyam dé edubé áde, donje-ε bēbenlad pónde kēhéé. ²¹ Nzé mod ké ahéé asógé mekan mé mbinde ábel, ábē nēngáne míse níme bēbenladtē nzé dyam dé edubé áde. Ane mod ábelé asāñ, eche Sāñ-ε abenlad mós. Ane mod abāg mbonjsén ábel dyam á bwām ké ahéé.

²² A-Timoti, weebēlē mekan mé mbéb níme kódébad ébēléé. Bonj pēn éwane áte ébele mekan níme métāngéné, ébē edúbe Krístā, édāñ bad bēmpēe, ébē-ε nsañ ne bad. Ehíde nímmē mekan nchoo ne bad bēmpēe ábe békānne Dyó̄b ne nlém nhóg. ²³ Weewóó dyam ábel ne e'yókél bé mpentēn mmé méewóó-ε nwōngēn ké nhóg áyāl e mod. Ebii wēé mpentēn nípeene nselag. ²⁴ Syánē ábe dedé-ε hembāledē bé Dyó̄b deésnlé. Bonj pēn, detāngéné débōñ nlém ne mod ké ahéé, detāngéné déyāgtē bad bwām déwesán-ne bad. ²⁵ Déyāgte bad ábe bētyēeman syánē ábel bonj bēbii bán mam níme béhó̄bēé syánē á yāl méesaá mbále. Déchedēn bós yāl nzé debēle nē. Délyág nlém nén bán Dyó̄b débēl béchēm ádāb awusé bēhāñlén, bésōñtēn-ne mbále eche eyale é Dyó̄b ékalé. ²⁶ Nén débēl debýéé depē bós á nló-te, bēbíd-te Devāle á melám tē. Devāle ammad bós akób ádogé-ε bós ábel mekan níme áhédé-áá áá bébēl.

3

Paale ahó̄bē tāngene ebébtéd éche ébē á e'pun bé asóg

¹ A-Timoti, nhede wēé ebii nén wēé á e'pun bé asóg, mekan mébē ebébtéd. ² Ene pónde bad bēbē ábe bédáá chōm, ábe bédáá mōné, ábe bédé kúmbe, ábe bédé epame, ábe bēbēbé nsal áte, ábe bēewógné ábab besáá ne benyaá, ábe bēebāge mesāgnēn áyāl e chōmchōm, ábe bēebelé ngáne Dyó̄b áhēdēé. ³ Bad bēbē-ε ábe bēlúmtē bad bēmpēe edāñe, ábe bēewóó nlém nī ngól, ábe bēkale bad metóm áyāl, ábe bēehelé yāl akób, ábe bédé ekan, ábe bēedāe bwām. ⁴ Bēbē ábe bēkag bad ntúrē, ábe bēwóó ehóhó é abé, ábe bēwēmtan bán bétómténé abé, bēbē ábe bédáá menyīnge mé nkōñsé, bēedāó' Dyó̄b. ⁵ Bad bēbē ábe bēlúmtē byánán bēbele ngáne Dyó̄b áhēdēé bonj bēemwāá bán ngine e Dyó̄b éhāñlén ádāb alongé. Weékāg échén ndín é bad bēnben. ⁶ Abén bad donje áde áde ádoge bad, bésól áwab mendāb bédoge bebaád ábe bēewóó debýéé ábe bēdyēe áwēd-te. Abé bebaád bēbélé mbéb bwāmbwam nyaa eche nímmé mbéb nídénlédé bós nēe nted. Mewēmtēn mé mbéb mós ne mós níkamlan bós. ⁷ Bēwóglan meyáge nyaa ne nyaa bonj bēeheléé ayáge á Dyó̄b á mbále abii. ⁸ Ngáne Janesē bós Jambres bētāngēnnē Mosēe bósóó, melemlēn nē dós ábē bemelēede bé metóm bētāngānné ayáge á mbále. Mewēmtēn mé mbéb mós bēwóó. Dyó̄b ábáá bós á yāl áyale bēetagnéé adúbe awōñ. ⁹ Bonj bédōg bad dāsá á esōñ é pónde áyale bad bēchēm échab edimdim, melemlēn ngáne émbenlédte ne Janesē bós Jambres.

Paale adii alébe' Timotié

¹⁰ Boŋ we a-Timoti, ehidé ayáge áde ní'yágté bad bwám, ehidé abé áde níwóó, ehíde-ε chóm éche níhedéé abel áwêm alongé. Ebíí weé ndúbpé Dyób, ebíí awesén áde níwesanné, edəŋge éche nílúmtéé bad. Ebíí ngáne níkáá nlém áyāl e nsón míme níbeléé. ¹¹ Ebíí ngáne bad bétagteé me, ebíí-ε metake míme níkudeé áyāl ené. Ebíí ndín é mekan éche ébénlédé me á myad mé Antyog, Ekonióm ne á Listra. Ebíí ngáne mēnkanǵé nlém áyāl e metake míme mēnkudté áwed. Boŋ Sánǵú Yesu ansón ǵədēm alongé ásē e níwē metake mésyāāl. ¹² Ne mbále mod ké ahéé awé abele mekan ngáne Dyób áhedéé abé áde ádíí ne Yesu Křístā, átəŋǵéné ákud metake á mekáá mé bad. ¹³ Boŋ e'bébtéd é' bad ne bad ábe bédoge' échab yāl, bēnabpé mekan abel míme métómténé ebébtéd abé, bédogé bad, bad bēmpēe-ε bédogé bó. ¹⁴ We pen a-Timoti, ébē ébele mekan míme éyáǵké míme ebíí-ε nēn weé médé mbále, áyāle ebíí bad ábe bēyágté we mó. ¹⁵ Ebíí-ε weé se ámwēndemé móbīí chóm éche eyale é Dyób édíí. Echén eyale é Dyób chósó ébáǵé we debyéé ásonǵten nēn weé Dyób ásoó we áyāle éduǵpé Yesu Křístā. ¹⁶ Chóm ésyāāl éche bétélé á kálag e Dyób ehúú ne Dyób. Ewōŋgan áyáged bad, éwōŋgān aláa bad níwab mewusé, éwōŋgān bad áttí mewusé míme bēbélé, élanǵē-ε bad ábel mekan míme métəŋǵéné. ¹⁷ Eyale é Dyób éwōŋgan ábel boŋ mod awé abenle Dyób ábē mboŋsén ákwogned-te ábel nsón ní bwám nísyāāl.

4

¹ A-Timoti, á'sō é' Dyób ne Yesu Křístā, mó awé ákáād bad ábe bēwédé ne ábe bédé á alongé, á dín áde mó awé ápē ámbíd abé-ε nkamlēne a moosyāāl, nkoo we níwēn mekan aláa meé: ² Ekale' nkalan ní bwám ké áde bad bédás mó awóg kéε áde bēedāé. Ebel bēbīí bān chóm éche éhóbéé édé mbále, ébel bésóg mewusé abel, éwēde-ε bó nlém á abum, éyágte-ε bad níwēn mekan ne nwesén nísyāāl. ³ Póndé épē echē bad bēhedté bān bēwóg ayáge áde átəŋǵéné, boŋ pen bēbelé' mekan míme níwab nlém nílanǵé bó aá bēbel. Bemelēede-ε ábe bédás bān bēlanǵe bó mekan míme bédás awóǵlen bēn ne bēn-naá bēwóǵlānnē. ⁴ Bad bēbāŋ mbále e Dyób awóǵlen, bēbāǵ metúu awóg póle é metóm. ⁵ Boŋ we a-Timoti, échā echon yāl bwám póndé ésyāāl. Ewesén metake, ébele nsón mí mod awé akanle bad eyale é Dyób ébele-ε nsón nísyāāl míme Dyób ábáǵé we aá ébel.

⁶ Me pen, póndé emaa me ape echē bēbēé me ngáne nde, póndé emaa me abé bēnen áte de adén alongé. ⁷ Néé mod a nsón awé Křístā, nwané nzum e bwám, mmadé nsón míme Křístā ámbēé me aá níbele mó. Nhídé-ε adúbe nyaa echē étəŋǵéné. ⁸ Bōob-pe, nsábe ní sine me, míme nílúmtē nēn bān mbele nsón míme nítanǵéné ngáne Dyób áhedéé. Mmē nsábe móó Sánǵwéé, mó awé akáadte bad nyaa echē étəŋǵéné ábēé me á epun é nkáásé. Saá-kaá mmēmpen ábēé mó boŋ ábē kóǵŋne bad bésyāāl ábe bésine' échē epe.

Paale alébe Timotié

⁹ A-Timoti, éwan áte éwámsen ape áwēm. ¹⁰ Nhóbe nēn áyāle Demase abaa me áyāl akíí á dyad á Tesalonika áyāle adáá mekan mé nkōŋsē. Kresense akíí á mbwóg e Galesia, Tituse mó-ε ákē á dyad á Dalmatia. ¹¹ Lukase mwēmpen mó adé ne me. Nzé epag, épēēn Makōse áyāle áwōŋgēn me áyāl e nsón míme níwóó. ¹² Nlómé Tikikuse á Efesus. ¹³ Nzé epag, épiinéd me echem kóte. Mentédé chósó á dyad a Troas á ndáb wēe Kaapuse. Épiinéd-te me níhíbe ní kálag, bwámbwam ní ngob é nyam. ¹⁴ Alesandaa awe alúe e'kii abelé me ebébtéd

bwâmbwam. Sâŋgú Yesue äkâgsēn mós áyāle mbéb níme ábélé. ¹⁵ Wémpē étédēn mós pónde áyāle antyéémēn sé bwâmbwam áyāle nkalan níme sékaléé.

¹⁶ Ngen e'só eche nítyéémé a nkáásé modmod enkēnkwoǵnédté me. Moosyáál ambán me á yāl. Nkânne nēn meé Dyōb álagsēn bós. ¹⁷ Kénê Sâŋgwéé ambé ne me, ábē-'e me ngíne. Nēn dēmbēl menhēl nkalan ní bwám akal nyaa echē bad ábe béesē bad bé Israel bēnwōgkē mós. Sâŋgwéé anhúd-te me á nsāl ní ngii. ¹⁸ Sâŋgwéé äsōŋ me alonǵé áyāl e ebébtéd ké éhéé éche étán me äkéén-ne me áwē nkamlēn ní mín ne nsan. Edúbé ébê ne mós á ngíndé ne á ngíndé.

Melēnten mé asóg

¹⁹ Lēntéd me Priskaa bós Akwilaa, élēnted-te me abum á ndáb áde Onesiforuse. ²⁰ Erastuse anlyǵg á dyad á Korinto, rītēde-'e Trofimuse á dyad á Miletus, áyāle akōnlé'áá. ²¹ Ewan áte ényín nēn wéé mósipedé áwēm, ahéb á ngíne ádéhób bán ápag. Yubuluse, Pudēnse, Laynuse, Klodia ne bānned bé Krísto ábíníí bésyāál bēlēté we.

²² Sâŋgwéé ábê ne we. Nsimé ní Dyōb níbê ne we.

Kálag eche Paale áténlé Tituse Ndíbned ní kálag

Tituse eebédeé mod a Israel boŋ antim mod a Krísto, áwōngān Paale, búmō bébelé nsón ní Dyōb. Paale antelé Tituse enén kálag alyág áde ányāgkē mós á mbwóg é Kret ānon nsón ní mwembé. Enén kálag ekoo' metote mēláán anōn á díd.

Dyam dé'só, Paale akamtan Tituse nyaa e abé echē belyáged bé mwembé bétāngéné awōŋ, tanje ngáne bad bé Kret bēnwōngē abe dé mbéb. Paale alébe-é Tituse ngáne átāngéné bad nyaa ne nyaa aléb á mwembé-te. Abén bad bēdii bechun bé bad, kódebad ne ngōndé, ne betāŋ. Asóged, Paale alébe Tituse ngáne abé á mod a Krísto átāngéné abé bwāmbwam abé nsan ne nhóg ne aníní, ábel ekōyí éēbāg, mpentēn méēbāg, nkabén-ne méēbāg á mwembé-te.

Nkabtéd ní kálag

Ndíbned ní kálag 1.1-4

Belyáged bé mwembé 1.5-16

Nsón níme bad téé bétāngéné abel á mwembé te 2.1-15

Elébe ne asím dé etúu áte 3.1-11

Nsógēn 3.12-15

Paale alómmé Tituse melēten

¹ Me Paale, mbālede a Dyōb ne mbapee a nlómag awé Yesu Krístā, me-éé ntelé enén kálag.

Yesue ampwēd me, alóm-me me ábel boŋ adúbe áde bad ábe Dyōb ápwéde ákag á'só ne ábel boŋ bēbii mbále tāngene Yesue, bébele' ngáne Dyōb áhēdeé.

² Nén ábele bad bé Krísto bēwōŋ e'lyág bé nlém ákud alongé áde déemaá', dōo Dyōb, mós awé eékālē metóm ánhōbpē aá mósōbē, nkōŋsé rídēhōb bán níbootad. ³ A pōndé eche etāngéné-é Dyōb dēmbel aá bad bēbii níme nkalaŋ. Dyōb dēmbē níme nkalaŋ áwēm mekáá, me-é níkal mós ne kunze eche mós Dyōb, awesyānē Nsoode ámbéé me.

⁴ Ntenle we, Tituse, awem mwān a mbále á adúbe áde syānē moosyáál déwóó. Nsimé ne nsan níme níhuú ne Dyōb Titée ne Yesu Krístā awēd Nsoode, níbē ne we.

Paale ahóbé tāngene nsón níme Tituse

ábenlé á mbwóg e Kret

⁵ Mentéde we á Kret, mbwóg eche mendíb mēlāŋnéde ábel boŋ étii mekan níme méhednad abel, épwēd belyáged bé mwembé dyad té. Ekamtēn ngáne mēnlāá' é we meé ébel. ⁶ Nlyáged átāngéné abé mod awé béheléé sé békóbēn awusé. Atāngéné awōŋ dásō mmwāád nhóg, ábe bán-ne bétāngéné bédúbé Yesue. Bétāngéné abé awōŋ áde modmod éēhēlē-se ahób aá bēwúú nló áte ké' é aá bédé epuutéd. ⁷ Nlyáged a mwembé nēngáne mod awé ahíde nsón ní Dyōb ámbíd, eetāngeneé nēe áwóó awusé á yál. Eetāngeneé epame abé, ké' é abé mod awé awāmsan alín. Eetāngeneé-se abé mod awé abagé yál á amwé á mím káa mod awé apee ne puutéd. Eetāngeneé-é se abé metōg. ⁸ Boŋ pēn átāngéné abé mod awé akobe beken abé-é mod awé adāó akan á bwām. Atāngéné abé mod awé abíe' dyam abel, abé mod awé ábele mekan níme métāngéné, abé mod awé asáá, abé-é mod awé akóbe eche yál. ⁹ Atāngéné abé mod awé akoó

nkalanj m̄ bwām, nkalanj n̄me bad bétāngéné n̄lém asum áyāl adúbe ngáne báyágté m̄ó m̄ó. Nén débēl āhēl bad bēmpēe ahēbe āhíd nkalanj m̄ bwām nyaa eche etāngéné āhēl-le mewusé n̄me bad ābe bétāngan n̄mē nkalanj abided áwed.

¹⁰ Nhóbe nén áyāle bad h̄iin bēekwēntēnēē āhíd nkamlēn n̄me belyáged bé mwembé. Bédii bad ābe bēhóbe e'yale ābe bēewóo nsōntēn bédoge-ē bad. Bad h̄iin ābe báyágte enén nd̄in e ayáge bédii bad ābe bédé á epepé éche éhóbe nén bán bétāngéné bad ayag. ¹¹ Weémwāg se ābē bad báyágte áyāle bēbēbte bad bé Kr̄isto h̄iin ndáb áte ayáged áde báyágtēē mekan n̄me bēewóó'ē kunze áyáged. Báyágte' éché nd̄in e mekan ābel békud m̄nē. ¹² Mod nhóg awé ambíd á Kr̄et se' bōsd awé abédé mod a debýēē, anhób aá, "Bad bé Kr̄et békale metóm p̄ondé ésyāal. Bēbēbē n̄lém á abum, bédii bad ābe bēehēle ns̄n, bédýāg-ke ndýééd bwāmbwam." ¹³ Abē e'yale ābe ane mod ānhōbpē áyāl e ābē bad é'dé mbáale. Né-ōó, bad ābe bédúbpe Yesuē boŋ bēhíde áde ayáge dé metóm, ékon bō n̄māb mewusé aláa ābel bédúbe ayáge áde átāngéné. ¹⁴ Nén débēl bēedúbēē póle é metóm éche bad bé Israel, bēehíd-taá mekan n̄me bad ābe bēbáá ayáge á mbáale áyāl bēhóbeē. ¹⁵ Ne mod awé asáá, chóm ésyāal ésaá boŋ ne mod awé eekēnle áte ne awé eedúbpe, chómchóm áyāle n̄māb mewēmtēn ne n̄lém méekēnlēē áte. ¹⁶ Bad ābe báyágte áde ayáge dé metóm bēhóbe nén bán bēbii Dyób, boŋ n̄māb mbeltéd n̄lūmte nén bán bēebii'ē m̄ó. Bēbele mam n̄me bad békóó, bēebelēē-ē ngáne Dyób āhēdēē, bēehēléē d̄yam á bwām ké ahóg abel.

2

Paale ad Titus: éyágte ayáge áde átāngéné

¹ A-Titus, éyágte bad ayáge áde átāngéné. ² Eyáged baachóm bēmbáá wēē bēchyāā échab yāl bwām, bēbele mam nyaa echē bad bēbagēē bō edúbé bēbē-ē bad ābe bēbyēē' mam abel. Békag á'sō bédúbpe Kr̄istāā, békag á'sō bédāā bad bēmpēe, békag-ke á'sō bēwasan metake n̄me békudēē áyāl e adúbe áde bédúbpe. ³ Eyáged-te bebaád bēmbáá wēē n̄māb mbeltéd n̄lūmed nén bán bēbage Dyób edúbé. Eláa bō wēē bēehōbē nhóg ne anínii mam áyāl ābēbed bō d̄in, bēebagé-ē échab yāl á amwé á m̄im. Boŋ eláa bō wēē báyágte bad mam n̄me métāngéné. ⁴ Bēbele n̄mēn mekan ābel boŋ bēhel e'tum é' bebaád ayáged ngáne bétāngéné ábab bechóm ne ábab bán adāŋ. ⁵ Báyáged bō bán bēbē bebaád bé e'wóngé bé bwām. Bésun n̄lém wēē ábab bechóm bēnpen, báyáged-te bō nyaa eche bétāngéné n̄māb mendáb abóo bwām, nyaa eche bēbēē bebaád ābe bēsúdté yāl asē e ábab bechóm. Nzé bebaád bēbele n̄mēn mekan mēsýāal, bad bēehōbpē nkalanj n̄me Dyób ábágé bad d̄yam dé mbéb áyāl.

⁶ Melemlem ébel kódebad échāā yāl. ⁷ A mbeltéd n̄mōŋ-ē n̄syāal, ébele mekan mé bwām nyaa eche bad bēhídtē n̄mōŋ mekuu. Nzé eyágte, chóm éche éyágtēē étāngéné ébē mbáale, ébē-ē mod awé ahíde mekan ámbíd bwām.

⁸ Enyín nén wēē ayáge ádōŋ átāngéné ngáne bad bēekudté etāl āhób wē mam mé mbéb áyāl. Nén débēl bad ābe bétāngan wē békwāg áyāle nén bēekudté nzii āhób syánē d̄yam dé mbéb á yāl.

⁹ Eyáged betāŋ nén wēē bēwógne ábab besáá á menzii mēsýāal, bēbele-ē mam n̄me mēwōgtē bō menyinje. Bēetāngēnēē nēē bēpentannē bō.

¹⁰ Bēechibnē-ē bō. Boŋ pen bétāngéné alūmed bán ábab besáá bēbele bēsūm bō n̄lém áyāl. Nén débēl bad bēwōŋ mewēmtēn mé bwām tāngene nkalanj n̄me Dyób, awesyánē Nsoode, n̄me déyágtēē.

¹¹ Dyöb álómé nímē nsimé áfíntē e syánē abel áde ábélé nzii eche moosyáál áhele ákúd e'soosoj. ¹² Abé e'boj bé nlém é' Dyöb é'yágte syánē áchene mekan níme Dyöb déehédéé áá débél ne ásóg esíí awónj ábel mekan níme bad bé nkõjsé ábe béebíi Dyöb bébeléé. Eyágte syánē ábel mekan nēngáne bad ábe bébyéé' mam abel, ábel mekan níme métánjénē ne ábel mekan níme Dyöb áhedéé á nkõjsé wén. ¹³ Debele nén ngáne désinéé ne e'lyág bé nlém mam níme mépě échē epun áde ádéd Dyöb, mó awé adé Ngum ne awéd Nsoode, Yesu Krístæá ápéé ne éche ehúmé. ¹⁴ Yesue ambě eche yál ákade syánē ásé e mbéb nisyáál ábēl-le syánē debé bad ábe básáá, debé-'e ábē bad bēnpēn, ábe bēwóo nlém áte ábel mekan mé bwám. ¹⁵ Eyágte bad nímén mekan. Ebelad kunze eche Dyöb ábágé wē, áwéd bad nlém á abum ne áláa bad nímáb mewusé ábel béhəŋlən. Weémwāg-se modmod anyín wē nkõjtéd.

3

Paale ahóbé ngáne

abé á bad bé Krísto átəngéné abé

¹ Nlānge wē meé ékamten bad ábe éyágteé wēé bésuded yál ásé e benkamlene ne ásé e bad bémábáá. Wēé bēwógne bó bébé-'e mbõnsén ábel dyam a bwám ké ahéé. ² Eláa bó wēé béehōbē modmod dyam dé mbéb á yál, bébáa' mpentēn, bēpwiited, béchedēn-ne moosyáál yál. ³ Ngen e'só syánē bēn ámpē debédé eyókél, deewógne'áá Dyöb, dempán nzii, debédéé nēé betāŋ awónj áde déwóó'áá esíí áyāl e mekan mé nkõjsé, déhedé-'e menyinge mé nkõjsé. Dekónáá bad, désíidē-'e bad alonjé ádéd ásyáál. Bad bēnkóó syánē, syánē bēn-ne dékóó nhóg ne aníníí. ⁴ Boj Dyöb, awéd Nsoode, anlúmed syánē ábē e'boj bé nlém ne échē edənge. ⁵ Ansōj ádesyánē alonjé. Saké nsón ní bwám níme syánē dēmbenlé mēmbēl boj ábēl nē, boj ambēl nē áyāle níme nlém ní ngəl. Anlóm Edáádəŋ éche Esáá áwobe syánē mbéb ábel nén déchyáad ekóólé. ⁶ Dyöb ábúde syánē Edáádəŋ éche Esáá abe mbwiined ne Yesu Krístæá, awesyánē Nsoode. ⁷ Dyöb abélē nē, ábel boj nímē nsimé níbel dékobned áwe e'són boj syánē ámpē déwón e'lyág bé nlém bán déékúd alonjé áde déemaá'. ⁸ Enén pōle échē ríhōbēé edé mbále.

Nhede meé níkõj nyé nímén mekan áláa ábel boj bad ábe bédúbpé Dyöb bébii ngáne bébeléé mekan mé bwám. Nén dóo ébóó bán débēlé', nē dós-'áá dépiined moosyáál nsyāŋ. ⁹ Boj nyétedē e'kúkú bē mpentēn, akal á pōle tāngene ngáne mbyaa mémbóotédé. Nyétedē-'e ngabén ne ntāŋtēn tāngene mbéndé é bad bé Israel. Abén bwēm béepēnēé nsyāŋ, béesaá-'áá dyam dé abelen. ¹⁰ Mod té awé apēene ngabén áfíntē e bad bé Krísto, nzé ebagé mó elébé ngen póg ne ngen ébē boj eewóge wē, weewóo dyam ábel ne mó. ¹¹ Ebíi nén wēé ene ndín e mod abébé abele-'e mbéb. Mbéb níme ábélé nílúmtē bán akwíde eche yál nkáásé.

Elébé ne melēten mé asóg

¹² Nzé nlómé Atemasē ké'ē Tikikuse bó mod nhóg áwōŋ, éwān áte áhye dényín me á dyaat á Nikopolis áyāle áwed dóo nífídé meé mēbē á pónde e ahéb á ngíne. ¹³ Ewan áte ábel boj Zēnase, mod a mbéndé bó Apolos béhide áke eke éche béhedéé áke. Nyín nén wēé mówōŋgēnē bó nyaa eche béetógké chōmchōm éche bēbenlédé áke. ¹⁴ Ebel-le ábesóo bad bēyáge ábel mekan mé bwám. Bēwōŋgēn ábel mekan níme méhedne bán mod ábel. Béebelé mekan níme méesē dyam dé abelen.

¹⁵ Bad ábe bédé ne me bésyáál bélénté wē. Lentéd me ábesyánē baányāŋ bé Krísto bésyáál ábe bédáó sé.

Nsimé ní Dyǒb nǐbê ne nyé moosyǎál.

Kálag echë Paale áténlé Filemōne Ndibned ní kálag

Filemōne abédé mod awë andúbé Krístæ abé-ε mod awë awóó edúbé bwámbwam á mwembé-te. Kapóg abédé á mwembé míme rídé á Kolose. Anwón ntân awë béchágé'áá bán Onesimuse. Ane ntân ansöb wéε Filemōne dós-áá ámbíd e pónidé ábómné Paale. Paale abédé á mbwög ene pónidé. Paale mó ankəñ boñ Onesimuse abé mod a Krísto. Kálag echë Paale áténlé Filemōne, antel chö áá Filemōne bó awe ntân bétim ásë, áá mó Paale mólóme' awe ntân ámbíd, nén Filemōne akob mó ámbíd saké áyāle ádíí awe ntân dēmpen boñ ákob mó nēñgáne mwānyañ á Krísto.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1-3

Paale akené Filemōne 4-7

Paale acháá' Filemōne átéd Onesimuse ámbíd 8-22

Nsógten 23-25

Paale alómmé bad melenten

¹ Me Paale, awë adé á mbwög á ðín á Yesu Krístæ, me-εé ntelé enén kálag. Sé Timoti, mwānyañ a Krísto awéd, sélómme nyé melenten. Sélente' we Filemōne, nsón e echon awéd awë mómpé abele' nsón míme sébeleé. ² Sélente' kósñne Afia, awed mwānyañ a mmwaád a Krísto. Sélente' Achipuse awë mómpé akale' nkalanj ní bwám ne ngine esyāál ngáne sémpé sékaleé. Sélente-ε bánned bé mwembé ábe béhome' áwoñ ndáb. ³ Nsimé ne nsanj ní Dyöb Titée awéd ne Sánjú Yesu Krístæ, níbé ne nyé.

Edənge ne adube áde Filemōne

⁴ A-Filemōn pónidé téé nzé nkánne', mbelé rísāgnān Dyöb áyāl echōñ. ⁵ Nsāgnan Dyöb áyāle nwógé nén bán edáá bad bé Dyöb bésyāāl, esumé-ε nlém wéε Sánjú Yesu Krístæ. ⁶ Nkánne' nén meé, nlatén míme syáné déwóó nēñgáne bad ábe bédúbpé Krístæ, níbel nyékonj mekan mé bwám mésyāāl mímé Dyöb ábágé syáné asōñten. Nén débēl ehúmé éche Krístæ ényínned. ⁷ A-mwānyañ, edənge éche éwóñné bad ábe bédúbpé Krístæ, éwógté me menyinje bwámbwam éwéde-ε me nlém á abum. Ewógté bad bé Dyöb menyinje.

Paale ad Filemōne akob Onesimuse

⁸ Né-óó, kénéε edíí bán nwóó kunze ákamlen we á ðín á Krísto ábel dyam áde étāngéné abel, ⁹ edənge éche níwánléne we ébéle ncháa' we cháán. Me Paale, nhóbe nén nēñgáne nchun ní mod míme rídé-ε á mbwög hōób á ðín á Krísto. ¹⁰ Ncháa we á nló míme Onesimuse. Adii hōób nēñgáne awem mwān. Me-εé nkæ boñ adúbé Krístæ áde abédé á mbwög hén ne me. ¹¹ Ngen e'só, enkēmbáá we etógnén. Boñ hōób adé sóo etógnén. ¹² Nlómé' mó ámbíd áwóñ hōób, adii mod awë rídáá bwámbwam. ¹³ Mendāñ meé ábē ábē ne me ábel boñ áwóñgen me á etál échōñ hōób áde rídíí á mbwög hén á ðín dé nkalanj ní bwám. ¹⁴ Kéné, meédæ'ε meé rínyáged we áwógen me. Boñ pen méðāñ meé éwóñgen me áyāle mmōn edáá me áwóñgen. Né-óó, meéhelē-ε níbel dyamdyam ésebán mmōn ekwēténé. ¹⁵ Kapóg Dyöb dós dēmbēl áá Onesimuse ápāgned we á yāl é esōñ é pónidé, ábel boñ nzé atime ámbíd áwóñ

ǎbē ne wε ne abé ásyāál. ¹⁶ Bootya bɔɔb, saké ntān ngēn adii. Adii awεd mwānnded a Krīsto. Ndáá mɔ́ bwāmbwam, wε-'ε ámpē etáŋgéné mɔ́ adəŋ ké tómaa ngáne rídáá mɔ́. Etáŋgéné mɔ́ adəŋ ngáne ntān awōŋ, édəŋ-'ε mɔ́ nēε awoŋ mwānyan a Krīsto.

¹⁷ Né-ɔ́, nzé etédé me nēŋgáne mod awē nyúmɔ́ nyébele nsón, etáŋgéné mɔ́ akob melemlem nēŋgáne wékobpé me. ¹⁸ Nzé édé nén bán abēnlé wε epandé, ké'ε awánlé wε alúm, né mēsābē wε. ¹⁹ Me Paale, mmēn-εé ntelé nén ne échēm ekáá. Mēsābē wε. Boŋ pɛn, weéchatán nén wεé abel áde nǐbélé boŋ ékud alongé dékɔ́lɛ, édé nēŋgáne wémpē ewanlé me alúm. ²⁰ Né-ɔ́, a-mwānyan, ncháa' nén mēé éwōŋgɛn me á dīn á Sǎŋgú. Wógéd me menyīŋge á dīn á Krīsto.

²¹ Atel áde rítélé enén kálag abélé nsumé nlém nén mēé, wēbelé me kéchéé éche rílǎŋgé wε mēé ébele me. Mbíi mēé wēbēl-le ké tómaa ngáne ríhóbé mēé ébɛl. ²² Dyam démpēe áde ríhóbé mēé ríláa wε ádii nén mēé, é nabned me toŋ áwoŋ ndáb áyāle ndúbpé nén mēé Dyōb déwōg nyé mekáne, abidéd me á mbwɔg, ntán nyé ámpē.

²³ Epafrase, awē súmɔ́ sédé á mbwɔg á dīn á Yesu Krīsto, mómpe alómme nyé melentɛn. ²⁴ Kóáŋne Makɔse, Aristakuse, Demase, ne Lukase ábe syáábɔ́ sébele nsón bómpé bélénté nyé.

²⁵ Nsimé níme Yesu Krīstə nǐbē ne nyé moosyáál.

Kálag e Hibru Ndbined n kálag

Mod awē atelé enén kálag antel chō áwéd bad bé Krīsto nlém a abum áyāl e metake níme bō donje á bad békúdé'áá adúbe áde béndübēē Yesue. Alúmté áte nén aá melē níme Yesue ápééné métómé melē níme ménsēbē abé. Alúmté-é áte ámpē nén aá bééhüntē nlem nén bān Dyōb déelónédte akag áde ábágé. A melē mé'sō níme Dyōb démwēē ne ábē bad mbwiined ne Mosēē, beprise bōō bēbágé'áá Dyōb mendē á nló ní bad. Bonj bōōb, Yesue mó adé mod a títé a bad ne Dyōb abé-'é prise ambáambáa awe atómé bekal bé'dáádəŋ bé' bōōd, atóm ángel, atóm-me káəŋne Mosēē, áyāle eche yāl chən chōō ámbēē néē mendē, ngen póg ne ngen ésyāāl. Hōm áde ádíí Atómténé Asán tómaa hōm áde beprise bé' bōōd bēbágé'áá mendē á nló ní bad, mendē níme ábágé-'e mékwógnédé.

Nkabted n kálag

Krīstəə mó alúmté bad ngáne Dyōb ákóó abé 1.1-3

Krīstəə atómé ángel 1.4-2.18

Krīstəə atómé Mosēē bō Josua 3.1-4.13

Krīstəə adé prise awē atómé beprise ésyāāl á mbyaa níme Levi 4.14-7.28

Melē níme Krīstəə rítómé melē mé'sō 8.1-9.28

Mendē níme Krīstəə ábágé rítómé mendē níme beprise bēbágé'áá bōōd 10.1-39

Adúbe atómé chōm ésyāāl 11.1-12.29

Abé áde áwógte Dyōb menyinje 13.1-19

Mekáne mé asóg 13.20-21

Melentən mé asóg 13.22-25

Dyōb áhóbé wée bad mbwiined ne Mwān

¹ Se' bōōd, Dyōb dénhōb wée ábəd betaa, anláá bekal bé'dáádəŋ mam áláa bō. Anhōb áwāb ngen ne ngen, ábenléd-te menzii híin áhōb áwāb. ² Bonj á e'pun bé asóg hén, áhóbé wée syānē, álāŋgē awe Mwān mam áláa syānē. Wée ane Mwān dōō Dyōb ápóó bonj áhágé' nkonj ní mín ne ní sé. Mó-'aá Dyōb átíídé aá mó awóó nhəgtéd rísyāāl. ³ Ane mwān móō adé e'kin-áte bé ehúmé é Dyōb, mó-'aá alúmté syānē ngáne Dyōb ákóó abé. Adíí melemlen néē Dyōb-pe adíí. Ngíne e eyale é nsāl éché ane Mwān ebelé mekan mésyāāl mékag á'sō ngáne métəŋgéné abé. Ahúd áde áhúdé syānē á mbéb-te, abelé syānē moosyāāl desáá. Ambíd e nē, andyēé Dyōb á Ngum é ekáá é mbáá ádyōb.

Mwān a Dyōb atómé ángel

⁴ Né-ōō, Mwān a Dyōb atómé ángel. Melemlen nē dōō dīn áde Dyōb áchágé mó aá, "Mwān" atómé dīn ádāb á "áŋgel." ⁵ Dyōb dééhōbēē wée ángel ké póg mbéd aá,

"Edíí awem Mwān,
chii, ndíí sóó."

Dyōb dééhōbē'áá wée ángel ké póg aá,

"Mēbē Sáá,

mó-'é abé awem Mwān."

⁶ Bonj Dyōb ádehōb aá mólóme' awe Mwān a'só á nkōŋsé-te, anhōb ámpē aá, "Ángel échēm ésyāāl étəŋgéné mó edúbé abe."

⁷ Anhōb təŋgene ángel pen aá,

“Abel éche ángel édé née epub.
Eché Angel éche édé abē bembālede,
abelé édii née muú nīme rīchodne’.”

⁸ Bon Dyōb dénhāb tāngene Mwān aá,

“A-Dyōb,
weékamlén á ngíndé ne á ngíndé.

Weékamlén ábōη bad nyaa echē etāngéné.

⁹ Edáá mam nīme métāngéné, ékōō-ε mam nīme méeboo.

Né-’aá akáá bon Dyōb, ádon Dyōb,

ápweđ we abē etōgnén tómaa baásyāal ábe nyāābōō nyédé,
ápweđ-te we abē menyīnge tómaa baásyāal ábe nyāābōō nyédé.”

¹⁰ Dyōb áhóbé ámpē aá,

“A-Sán we-εé ehágé nkōηsé se á mbooted,
nkōη mī mín-ne ndii abwóg áde ehágné échon ekáá.

¹¹ Abē bwēm é’syāal bépē á asóg, bon we pen weébē abē ne abē.

Abē bwēm é’syāal bémaá ásē nēe mbóté.

¹² Weényag bó áte ngáne bényageé mbóté,
weéhāηlén-ne bó áte ngáne béhāηlanné mbóté.

Wē we pen wēbē ebé melemlem, ádon alongé-ε déewōngé asóg.”

¹³ Dyōb déelāngēē ángel ké póg mbéd aá,

“Dyεé me é ekáá émbáá hén
káāη ne á pōndé eche mébenle
bon ékōgtéd ábōη bad bé ekōyí ámīn ne mekuu.”

¹⁴ Cheé-ō ángel edíí? Edii e’daádon abē é’benle Dyōb. Dyōb álóme-ε bó áwōngēn bad ábe békūd e’soosōη.

2

¹ Né-ōō ngáne débíí nīmén mekan, detāngéné kéchéé éche déwógé nlém asum áyāal ábel bon deépānē’ nzii. ² Mekan nīme Dyōb dénlāā’ é ángel aá éláa ábēd betaa ménwōη ngine. Bad bésyāal ábe bēnkēnhíd nīmē mekan, ábe bēnkēmbēl-le ngáne nīmē mekan méhóbé’áá, bēnkūd nkōgsēn nīme bēntāngēnnē akud. ³ Chán-nō nyéwémtné bán dehele debíd nīmén nkōgsēn áte nzé deewōηne nkalan mī bwām pōndé? Mmē nkalan mós-’aá nīpēene’ enén ndín e e’soosōη. Sāngú Yesue mwēn mós asébpé bad akale tāngene ábén e’soosōη. Bad ábe bēnwōg-ke mam nīmē ánhōbpē, bēmbēl syáné denyín nén bán médé mbále. ⁴ Dyōb dōmpē dénlūméd syánē áte nén aá nīmē nkalan nídé mbále. Ambel nē alúmed áde álúmté e’chemléd, mekan mé menyáké ne menyáké hīin. Alúmed nē ámpē ne mekan nīmē bad bēbélé’áá á ngine e Edáádon éche Esáá éche Dyōb dēmbéé bó. Dyōb dēmbē bad Edáádon éche Esáá ngáne ébonnéde mós.

Ane awē alyágte syánē akud e’soosōη

⁵ Saké ángel chōō Dyōb ábānné aá ékamlén nkōηsé mékōōlē nīmē séhóbéé bán mépē. ⁶ Bon éténlédé hōm ahóg á kálag e Dyōb pen nén bán, “A-Dyōb, cheé moonyon ádíí awē éwōηné pōndé?

Cheé mwān a moonyon ádíí éche ekáá bon énoné mós?

⁷ Ayāle e esōη é pōndé, wembēl enkēmpaá ángel. Wēbané mós á atii dé ehúme ne edúbé.

⁸ Wembē mós ngine ákamlen chōm ésyāal.”

Abē adé ebágé mós ngine ákamlen chōm ésyāal, álúmté’ bán chōmchōm éesaá éche éesé ásé e nkamlen nīmē. Kénéé edíí-’aá nē, deenyínéé bōōb nén bán chōm ésyāal édé ásē eché. ⁹ Bon denyíne’ ngáne Yesue ádíí. Ayāle esōη é pōndé Dyōb dēmbēl enkēmpaá ángel. Bōōb, Dyōb ábágé mós ehúme ne edúbé

née kâh áyãle metake nîme ákúdê ne kwééd eche áwédé. Dyôb álúmté syánê nîmê nsímé awé áde Yesue áwédé á nló ní bad bésyãál.

¹⁰ Bwêm é'syãál é'díi é' Dyôb, mós-'aá anône' bô. Ngáne édíi nén bán Dyôb áhede' aá bad híin békud etál ábê ábe bán, békud-te ehúmê, émbê mbonj nén bán ábel mod awê ásalé bô nzii ákud metake. Nê débêl ákwognéd ábê mod awê ábêl bonj bad békud e'soosonj. ¹¹ Yesue awê abele' bonj bad bésánj, ne bad ábe bésáá, bô moosyãál bédii bán bé Sáá nhóg. Né-'aá ákáá bonj Yesue eekwágé' áchag bô aá baányanj. ¹² Eténlédé nén bán anláá Dyôb aá, "Méeílãá ábêm baányanj ngáne ádonj dín ápédé abé. Mékên wê nzé syáábôô séládné hóm ahóg."

¹³ Anhób ámpê aá,

"Méesúm nîmêm nlém ne Dyôb."

Anhób-pê ámpê aá,

"Me nén, syáábe bán ábe Dyôb ábágé me."

¹⁴ Ngáne édíi nén bán ábê bán bé Dyôb bédii baányonj ábe békúó ekob é yál ne mekií, Yesue ámpê antéd yál e moonyonj née bô. Ámbel nê ábel bonj kwééd eche ánwêé ébóded ngíne eche Satane awê abele' bonj bad békúó. ¹⁵ Awé áde ánwêé áhúdê bad á mehanj ábe bémbe betân á alonjé ádáá ásyãál áyãle mbwóg ní kwééd. ¹⁶ Enyínnédé bwám nén bán sake ángel ánhyeé awónjen. Bonj ámpê áwónjen bad bé mbyaa nîme Abraham. ¹⁷ Né-óó éhédnádtáá nén bán Yesue ábê melemlem née baányonj á menzii mésyãál ábel bonj ábê prise ambáámbáa awê awóó nlém ní ngol, abé-'e mod awê béhele bésúm nlém áyál. Ábele áde ábênléé Dyôb, ábélé Dyôb álagsan bad mbéb. ¹⁸ Ngáne édíi-'aá bán mwên antág, ákud-te mekágsen, awónjan bad nzé bédé á mekágsen-té.

3

Yesue atómé Mosee

¹ Né-óó a-baányanj, nyé ábe Dyôb áchénlé ábê ábê bad, nyénône' Yesue. Mó adé mbapêe awé Dyôb álómé, abé-'e Prise ambáámbáa a mekan nîme séhóbé bán sédúbpé. ² Dyôb dèmpwêd mó, ábênlé-'e Dyôb ne nlém nhóg melemlem ngáne Mosee ábênlé'áá Dyôb ne nlém nhóg á abum á ndáb á Dyôb. ³ Mod awé alóó ndáb, bébelé bébe mó edúbé tómaa ndáb eche álóó. Melemlem nê dso Yesue ákwógnédé ákud edúbé éche étómé edúbé éche Mosee. ⁴ Ndáb téé ewóó mod awé alóó chó. Bonj Dyôb dso álóó chóm ésyãál. ⁵ Mosee abédé mbáledé á abum á ndáb á Dyôb, awé abênlé'áá Dyôb ne nlém nhóg, álúmté' bad mam á'sô é' pónde nîme Dyôb débênlé. ⁶ Yesu Krístæ pen abédeé Mwãn a Dyôb, ákamlán-ne abum á ndáb á Dyôb ne nlém nhóg. Syánê ámpê dedii bad bé abum á ndáb á Dyôb nzé éde nén bán dedé déchánjédé, desumé-'e nlém ne chóm éche débééné kúmbe, éche désúme-'e nlém áyál.

Elébé ne bad ábe bédúbpé

⁷ Né-óó, nyéwóg chóm-éé Edááðanj éche Esáá ehóbé. Ehóbé aá,

"Chii nén nzé nyéwógé ehób é Dyôb,

⁸ nyéewúéné' Dyôb nló áte ngáne ábên betaa bénwüennê Dyôb nló áte á pónde échê bènkuenné Dyôb yál.

Bènkuenné mó yál

á pónde eche békágé mó é ehyánge.

⁹ A ehyánge wê, bènkág me,

bényín-ne mam nîme núbélé é etún é móom mé mwë méniin.

¹⁰ Nê dso dènkâh bonj nílin ene nyonjel e bad bonj nhób méé,

'Awab nlém-té, bétamnad,

bééhíde-'aá nzii echêm.'

11 Né-óó, menlɪŋ, mmwé-'e melɛ meé
 'Béesónlé áwèm abwóg dé nkóme-áte mbéd.' "

12 A-baányanɪ nyétéd pónéd ábel nyé modmod nyéewóó nlém mé mbéd níme méédúbpé' Dyób, ábel boŋ nyéétéd té Dyób áde áde á alongé. 13 Boŋ pen nyéwéde' nhóg ne aníní ním á abum epun téé, ngáne éché epun échágnédé bán "Chii", ábel boŋ mbéd méedogé nyé modmod áwúen Dyób nló-áte. 14 Syáné dedii mod nhóg ne Yesu Krístəə, nzése delyəgé dechəŋnéde káəŋ ne á asóg ne mekan níme désébpé adúbe tɔŋgene Dyób. 15 Demaa anyín nén bán éténlédé á kálag e Dyób nén bán,

"Nzé nyéwógé ehób é Dyób,
 nyéewúéné' Dyób nló áte
 ngáne ábən betaa bənwúənné Dyób nló áte á pónédé eche bənkunnénné
 Dyób yəl."

16 Benzébádé bənwóg ehób é Dyób boŋ bəkunnén Dyób yəl? Abé bad bəsyəəl, saá bad ábe Mosee ámbidənné á Egipto bəbédé-ye? 17 Benzébádé Dyób dənliin-naa é etún e móom mé mwé méniin? Saá bad ábe bəmbəl mbéd bóó bənnaa ndim é ehýəŋge-ye? 18 Benzébádé Dyób dəmwəɛ melɛ áá béesónlé áwe abwóg dé nkóme-áte mbéd? Saá bad ábe bəkəmbəl ngáne áhédé'áa-ye? 19 Né-óó, denyine' nén bán, bənkənhenlé asól áyale bənkəndúbéé Dyób.

4

Nkóme áte níme bad bé Dyób bəkudté

1 Ahób áde Dyób dənħəbpə áá syáné dəsəl áwe abwóg dé nkóme-áte ádii étyéémé. Né-óó dətéd pónéd ábel boŋ nyé modmod eebó' asól áhed. 2 Syáné ámpé dewógé nkalaŋ ní bwám melemlen ngáne bómpé bənwógkə. Bənwóg nímé nkalaŋ ní bwám boŋ ménkənwóŋgənné bó ne awóŋgen dən áyale nén, bənkəndúbéé mó. 3 Bəəb-əóó, syáné ábe dedúbé nímé nkalaŋ, desóle' áde abwóg dé nkóme-áte. Boŋ ne bad ábe bəédúbpe pen, Dyób dənħəb áá, "Menlɪŋ, mmwé-'e melɛ meé,

'Béesónlé áwèm abwóg dé nkóme áte mbéd.' "

Anhób nə, kénéé édíí bán amməd níme nsón amad se áde áhágé nkóŋsé, abwóg dé nkóme áte dəmməd-te abé. 4 Eténlédé á kálag e Dyób tɔŋgene epun éche élónténé epun saámbé nén bán, "Dyób dəmməd níme nsón. Né-óó ankómé áte epun éche élónténé epun saámbé." 5 Eténlédé á kálag-té wə ámpé bán Dyób áhóbé áá,

"Béesónlé áwèm abwóg dé nkóme-áte mbéd."

6 Né-óó, etəl édíí ébágnédé donje á bad ásól á hóm dé nkóme-áte. Boŋ bad ábe bənwóg nkalaŋ ní bwám se' bóóó, bəkənhenlé asól, áyale nén bəkəmbənlé mekan níme Dyób dənlaa' é bó áá bəbəl. 7 Nə dəmbəl, Dyób dəmpwəd epun émpəe, áchəg-kə chó áá "Chii." Anhób nə etún é pónédé ámbid éché ábəd betaa bənkəmbənlé ngáne ánhəbpə áá bəbəl. Anhób nə mbwiined ne e'yale ábe Dabidə ábe nímáá nyé atele nén meé,
 "Chii nzé nyéwógé ehób é Dyób,
 nyéewúéné' Dyób nló-áte."

8 Nzé émbə nén bán hóm áde Josua ánkəɛənné bad dáo dənkoŋ hóm dé nkóme-áte abé, né ámbid e pónéd Dyób dənkhəhəbpə tɔŋgene epun émpəe. 9 Né-óó hóm dé nkóme-áte áde áde nənŋáne nkóme-áte níme Dyób dənkwəɛ áte áde ámáá nkóŋsé ahəg ályágé ásine ábə bad. 10 Kénzéé awé asólé á abwóg dé nkóme-áte á Dyób, akómme áte áyale amadé níme nsón, melemlen ngáne Dyób dənkwəɛ áte áde ámáá nkóŋsé ahəg. 11 Né-óó syáné déwan áte dəsəl áde abwóg dé nkóme-áte, ábel boŋ syáné modmod deebóó asól áhed. Deehidé'

mekuu nîme bad ábe békembël ngáne Dyöb dénhöbpë. ¹² Debíí nén bán Eyale éche éhúú ne Dyöb, édé alongé, édé-’ε ngíne. Ekóbpe’ tómaa páá e nsál nîbe. Esóle’ mod áte kááj se á mbom ní ngob e yäl ne edásdäj. Esóle-’ε mod kááj se á meböñ mé yäl ne á e’hid-të. Echë eyale écheme’ mewémten mé mod ne kéchéé éche mod áhédeé abel. ¹³ A e’só é’ Dyöb, chömchöm éesáá á e’koñnéd. Chöm ésyääl édé á täl e ékwéε. Dyöb dö-’aá détänjéné mekan mésyääl nîmé débéléé aláa.

Yesue adii ndäle e prise ambáambáa

¹⁴ Né-öö, ngáne déwóó Prise Ambáambáa, Yesue Mwän a Dyöb, awë akii ámín á’só é’ Dyöb, déchänned adúbe áde désúme nlém áyäl. ¹⁵ Awesyáne Prise Ambáambáa asónjtené mechínzé nîméd, áyäle nén mómpë ankúd melemlém mé mekágsen nîme dékudeé á menzii mésyääl, boñ kénë, enkénbenlé mbéb. ¹⁶ Né-öö ne e’sum bé nlém désíde benben ne atii dé nkamlen á Dyöb áde ábáge nsimé. Deewógé mbwóg ké nhög. Débel nê ábel boñ Dyöb áwög syáne ngöl, ábäg-ke syáne nsimé nîmé mewöñgän syáne póndé téé eche détögnéné nwöñgen.

5

¹ Prise ambáambáa téé awë Dyöb ápwédé átínté e bad, ápwéde mó ábele mó á dín áde ábë bad. Ane prise móo akobe’ mende wéε bad boñ ábagé mó wéε Dyöb nées nde ne mende ábel boñ Dyöb álagsen bad mbéb. ² Ahele bad yäl acheden ábe bépane’ nzii áyäle béébíí’ε chöm éche bébeleé áyäle nén mwën ámpë adii moonyoñ awë awóó mechínzé mé ngob e yäl. ³ Nê ábélé átänjéné nées ábagéé mende káájne áyäl e nîme mbéb mën, ábagé-’ε áyäle mbéb ní bad. ⁴ Modmod mwën eéhēē-εe ábe yäl edúbé é prise ambáambáa. Dyöb döo ápwéde’ mod ábë prise, melemlém ngáne ámpwedté Aröne.

⁵ Melemlém nê dö-’aá Kristæ mwën enkénchágédté yäl ábë prise ambáambáa. Dyöb döo démpwed mó. Dyöb dénlāá mó áá, “Edii awem Mwän. Chii ndii Sóó.”

⁶ Nê ádé á kálag e Dyöb hóm démpëe bán Dyöb dénlāá mó áá “Wéébé prise ábe ne abé, nées Melkizedege.”

⁷ Ade Yesue ábédé á nköñsé, akánné’áá, ácháā Dyöb, áchyéé’ awé á ngíne, mésöd mébíde’ mó á míd. Akánné’áá wéε mod awë ahele ásöñ alongé áde. Dyöb dénwög mó mekáne áyäle anwöñ mbwóg ní Dyöb áte. ⁸ Kénée ábédé Mwän a Dyöb, an’yógé áwögen Dyöb mbwiined ne metake nîme ánkudté. ⁹ Dyöb débmbël ankwognéd abé-’ε prise ambáambáa awë akwögnéde, ábel bad ábe béwögne mó békud e’soosöñ ábe é’dé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Dyöb débmané mó á atii áá mó adé prise ambáambáa nées Melkizedege.

Elébé ábel mod eétedté adúbe

¹¹ Nwóó mam hiin áhób tängene ádén atón. Elénlé me áte ngáne mébenlé boñ nyésóñtén mó, áyäle nén nyéewámsánné dyam asónjten. ¹² Nhóbe nén áyäle nén nyéntänjén bad abé hób abe béyágte’ bad bémpëe. Boñ nyédui nyéhédnad ámpë bán mod ayáged nyé mam nîme nyémmadté abii tängene nkalañ ní Dyöb. Nyédui nyéde nées bán bé nkáál ábe béhédnad abii saké ndyééd. ¹³ Kénzéé awë adii amwáa’ abii, ádui nées nkáál. Eéhíí’ε mboñ ne mbéb. ¹⁴ Ndyééd pen edii áyäle bad ábe bémáá akwog. Mod ambáá adii mod awë ayággé, awë améñténé-’ε mboñ ne mbéb abii.

6

¹ Né-óó dékεene adúbe á'só nēngáne bad ábe bémáá dyam abii. Deetāngeneé néé détédeé pónde ámpé áyáge mam níme bēn'yāgedtē syānē tāngene Krístāe se á mbooted. Demmād ayáge, debíi-'e nēn bán bad bētāngéné békúné mbíd, bētēde ábel dé mekan mé mbéb níme mépεene' kwéed. Demmād-te abii nēn bán bētāngéné Dyób adúbe, ² bēyāgtē bad tāngene edusen* ne tāngene abán á bad mekáá á nló. Debíi-'e nēn bán bētāngéné bad ayāged tāngene mpuu ne tāngene mbakú e nkáásé echē ēbē abé ne abé. ³ Deéte dté rímén mekan. Dékag á'só nzé Dyób abáge etál.

⁴ Nhóbe nēn áyāle nzé bad bētédte ádab adúbe, mod éehēlēē-se ápēēn bó ámbíd ámpé, bētēde nímab mbéb bétimēn Dyób. Nhóbe bad ábe bēnkūd e'nyínēn bé ekide, bēwóglén nnam ní Dyób, békūd-te Edāádāy éche Esáá néé bad bēmpēe. ⁵ Bēwóglénē e'boj bé eyale é Dyób, bēnyín-ne ngine echē ēbē á pónde eche Dyób dékamlénné. ⁶ Nzé ábē bad bémáá-'e nímé mekan anyín boj bétíme bētédte ádab adúbe, mod éehēlēē-se ápēēn bó ámbíd ámpé áte de mbéb áhíd Dyób. Abāy áde bēbáa'ē Mwān a Dyób áyāl, ébelé ébē'byánán bēbomme' mós á awog ámpé, bēkwāgtē-'e mós á'só é' bad bēmpēe. ⁷ Ndóob eche mbúú éyógké achóoted boj mendíb mēsól áse, ebele bwēm é'kwog bwām. Abé bwēm é'belé é'wōngān bad ábe bēwéné bó. Né álúmte bán Dyób ánamte' ene ndóob. ⁸ Boj nzé ene ndóob ekwogte' mekd ne e'sum bé mbéb bēmpēe, né eesáá dyam de abelen. Né kóōy ne á asóg bēhyāād-te chó.

⁹ A-baányan, kénéē rílángeé nyé nēn, ndúbpé nēn meé nyēbele' mekan nyaa eche nyékudtē mekan mé bwām mé e'soosoj. ¹⁰ Dyób ábele' nímé mekan nyaa eché etāngéné. Eéchatánné nsón ké nhóg níme mod ábélé, ééchatán-naá edānge éche mod álúmté mós ngáne nyédii nyēbenléé bad bé Dyób bēmpēe. ¹¹ Mmēd nlém nídii nēn bán nyé mod téé nyēbē nyéwōj ene kán káōy ne á asóg ábel boj nyékude' chóm ésyāāl éche nyésúmé nlém áyāl bán Dyób débe nyé. ¹² Sééhēdēē bán nyēbē bad ábe bēehédé chómchóm abel. Boj séhēde' bán nyēbē bad ábe bēhíde' mekuu níme bad ábe bēwεsan áyāle bédúbpé Dyób. Echē ndín é bad ékūd chóm ésyāāl éche Dyób áhóbé áá mósōbē bó.

Dyam áde Dyób áhóbé déehídté áse

¹³ Se' bósd áde Dyób dénhōbpé áá mósōbelé Abrahame dyam, ammwé melē áá mótāngēnē áde akag alóned. Ade dīn dēn dōó ámmwēēnnē melē áyāle nēn modmod eebédeé awé atómé mós awé áhélé'áá-se amwé melē áwe dīn.

¹⁴ Anhób áá,

“Nhóbé nēn meé, ntāngéné we anamed,
mēbēl-le nímōj mbyaa nībūū áte bwāmbwam.”

¹⁵ Abrahame anwεsén ásūm-me nlém, né-óó ankūd chóm éche Dyób dēmbēēnné mós akag. ¹⁶ Nzé mod amwág melē abenlad dīn áde mod awé atómé mós. Mpentēn ké ríhēé-'e nímé bad bēwóō'ē, melē mósó méyānle'. ¹⁷ Dyób áhédé'áá ábē bad ábe ámbéé akag alúmed áte nēn áá, móshúdté dyam áde móhóbé áse. Né-óó amwé melē ásoogten akag áde abáge. ¹⁸ Né-óó Dyób abáge syāné mekan mébe nímé méehājlān áyāle Dyób déehelēē-se ákal metóm. Abagé syāné akag, amwé-'e melē. Abelé nē ábel syāné awé dekií áwé ábel ákāā syāné, déwōj e'wéd bé nlém, désūm-me nlém ne mekan níme áhóbé áá mósōbē syāné. ¹⁹ Abé e'lyág bé nlém é'dii néé chóm éche ébelé alongé ádēd ásúmnédé, ákojnéd-te. Ebé e'lyág bé nlém bóó békōj boj detóm abad dé

* **6:2** Edusen: eché edusen énkémbáá edusen eché bédúsánáá bad ábe bédúbpé Krístāe bēnp:n. Bad bé Israel bōmpé bēnwōj elem éche bédúsánáá bad, bédúsán-ne bwēm bēmpēe.

mmwe ámĭn, dépe á abwóg á hōm áde áśáá wée Dyōb ádíí. ²⁰ Yesue mós asébpé asól áhed á nló níme syánē áboṣsen syánē e' dii. Bōob atimé prise ambáámbáa awéd awé adé á ngíndé melemlem née Melkizēdege.

7

Melkizēdege abédé Prise

¹ Melkizēdege abédé kān e dyad á Salem, abé-'e prise a Dyōb á Ngum. Ambomén Abrahamē áde Abrahamē áhūē' é á bel ábe ánwū' é kān é bad, ánāmēd-te Abrahamē. ² Abrahamē-'e ábe mós akab á bwēm ahóg átínté mekab mé bwēm dyóm níme ánhūēnnē á bel. Dyam dé'sō, dīn á Melkizēdege á ehōb é Hibru ádíí bán, "Kān eche ebele mam níme ntāngéné." Atón áde álonténé mébe ádíí bán "Kān e Salem," awé adé "Kān e nsañ." ³ Eetenledé hōmhōm nén bán Melkizēdege anwój sáá, ké' e mbyaa. Béetele-'aa ngáne béchyáá mós, ké' e ngáne áwédé. Adii prise á ngíndé ne á ngíndé melemlem née Mwān a Moonyon ádíí Prise á ngíndé ne á ngíndé.

⁴ Nyēnōne-ō nyaa e ndale e mod echē Melkizēdege abédé. Abrahamē, sáá ambáá awéd, ambē mós akab ahóg átínté e mekab mé bwēm dyóm níme ánhūēnnē á bel. ⁵ Mbéndé e Mosē ebagé kunze nén bán bad bé mbyaa níme Levi ábe bédé beprise békobe' akab á bwēm ahóg átínté e mekab dyóm téé, wée ábāb bad bé Israel, kénéé émbē bán bōmpē bebédé mbyaa níme Abrahamē. ⁶ Melkizēdege enkēmbídté á mbyaa níme Levi, boñ kéné ankōb akab á bwēm ahóg átínté e mekab dyóm wée Abrahamē. Annaméd-te Abrahamē, Abrahamē awé Dyōb dēmmadté akag abe. ⁷ Ebyééné nén bán mod awé anamte' mod atómé mod awé ánámte. ⁸ Bōob-pōó, prise eche ébídé á mbyaa níme Levi ábe békobe' akab ahóg átínté e mekab mé bwēm dyóm, bésyāal bédii baányon ábe bēwág. Boñ Melkizēdege awé ankōb akab ahóg átínté e mekab dyóm, adii mod awé eewéde, ngáne kálag e Dyōb élúmtē. ⁹ Dehele dehōb bán Levi awé akobé'áá mekab wée bad mwēn ámpē abagé akab wée Melkizēdege mbwiined ne sáá ambáá Abrahamē. ¹⁰ Dehele dehōb nē áyāle nén, áde Melkizēdege ákíí Abrahamē abomen, né béechyāá' é Levi.

¹¹ Dyōb démbē bad bé Israel eche mbéndé á pónde echē bad bé túmbé e Levi bēbédé beprise á along á Israel. Nzé nsón níme ábe beprise bēbélé'áá ménkwognéd ábel bad békobned á'sō é' Dyōb, né nzom enkēmbáá echē prise ampée ábideé née Melkizēdege awé eebíde á mbyaa níme Arōne.* ¹² Nzé mpwēdtéd mé beprise rīhāñléné túmbé, né mbéndé chōmpē etāngéné ahāñlen. ¹³ Mod awé rīhōbē mīmēn mekan áyāl, ambíd á túmbé empée. Modmod eebíde-'aa awe túmbé mbéd awé abelé nsón níme prise. ¹⁴ Ebyééné nén bán Sāngwée awéd ambíd á túmbé e Juda. Mosē enkētúbpé dīn nām áa beprise bēbíí á túmbé e Juda.

Yesue adii née Melkizēdege

¹⁵ Dyam áde dehōbē tāngene ahāñlen á mbéndé ábúdé anyīnined ne abíd áde prise ampée ábídé née Melkizēdege. ¹⁶ Saké mbéndé é baányon chō émbēl boñ abé prise. Boñ adé prise áyāle awóó ngíne ábē á alongé abé ne abé. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyōb nén bán, "Edii prise á ngíndé ne á ngíndé, melemlem née Melkizēdege."

¹⁸ Nzé denōné pēd póg, Dyōb ásídté mbéndé é' bōód á nkag, áyāle énkēnwú' é áte, énkēnkwoǵnéd-taá. ¹⁹ Debíí nén bán mbéndé eébelexe-chōmchōm ébē

* 7:11 Arōne: Arōne ambíd á túmbé e Levi. Mós abédé prise ambáámbáa e'sō e bad bé Israel.

ngáne étáŋgéné abé. Nzé denané-'e ped enínií, chóm é bwám épédé éché ékáá boŋ dewón e'lyóg bé nlém. Chó-'aá épeene syánē benben ne Dyöb.

²⁰ Dyam démpēe áde débíí ádíi nén, Dyöb démwē melē aá Krístā ābē prise abé ne abé. Boŋ áde bēmpwēdtē beprise bēmpēe, Dyöb dénkémmwáá melē ké nhóg. ²¹ Boŋ áde Dyöb ápwédé Yesue prise, anhób aá,

“Sáŋgwéé amwédé melē,
éehúd-taá nímē melē ásē,

aá,

“Edíi prise á ngíndé ne á ngíndé.’ ”

²² Mmē melē mélúmte nén bán Yesue mós adé e'chemléd ábē é'lúmte syánē nén bán melē nímē Dyöb ámwédé méehídtéé ásē. ²³ Beprise bé' bōód bēmbuú áte áyāle nén kwééd ebélé'áá béehēle'áá nsón akēen á'sō. ²⁴ Boŋ ngáne Yesue ádíí á alongé abé ne abé, ābē prise á ngíndé ne á ngíndé. ²⁵ Né-óó, Yesue akwōgnédé áson alongé á bad ábe bēpag wēe Dyöb áwe mbíd. Akwōgnédé áson bó ne ason ásyāāl áyāle nén, adé á alongé pónde ésyāāl ákánned bō.

²⁶ Ehédnádtaá nén bán déwōŋ ene ndín e prise ambaámbáa awē asáá, mod eéhēlēē se ahób mós awusé ké hóg áyāl, eewóó' é atón á mbinde ké hóg á yāl, awē apágnédé bad bé mbéb áyāl, bēbānē-'e mós ámín e atíi dé nkamlēn ámbáá.

²⁷ Eesaá née beprise ábíníí ábe bétáŋgéné bēbage mendē epun-té. Abē beprise bésébpē mendē abē áyāle nímab mbéb, boŋ bēbagé mendē áyāle mbéb ní bad bēmpēe. Boŋ Yesue ambē yāl née mendē áyāle mbéb ní bad. Ambēl-lē nē ngen póg ne ngen ésyāāl. ²⁸ Mbéndé epwēde baányon ābē beprise bēmbáambáa. Baányon bēbele' mewusé. Boŋ Dyöb démpwēd awe Mwán ne melē áde ámáá mbéndé abe. Abelé-'e ane Mwán akōbnédé á ngíndé ne á ngíndé.

8

Yesue mós adé syánē prise ambaámbáa a melē mékōōlē

¹ Atón áde sékoo' é ahób ádíi nén; dewóó ene ndín e prise ambaámbáa awē adyé é ékáá émbáá é atíi dé nkamlēn á Dyöb á Ngum ámín. ² Abenle' Dyöb wēe bwēm ábē é'sáá é'díí á hóm áde ákóó ebem é Dyöb abé. Sáŋ Dyöbe mwēn móo alóó éché ebem, saké baányon.

³ Bēpwēde prise ambaámbáa téé ábe Dyöb nde ne mendē mé elém. Né-óó, anén prise ambaámbáa mōmpē atáŋgéné chóm awón éche ábēé Dyöb. ⁴ Bōób-póó, nzé émbē nén bán ambé á nkōŋsé, né éebáá prise ne abé dēn, áyāle nén beprise bédé ábe bēbage Dyöb mendē ngáne mbéndé éhédeé. ⁵ Nsón nímē ábē beprise bēbeleé ndíi née e'chemléd ne edííŋŋe é' mekan nímē méde ádyöb. Debíí nē áyāle nén, áde Mosēe áhóbé aá mólōo' ebem é Dyöb, Dyöb dénsím mós etúu áte aá, “Níyín nén wēe mólōo chóm ésyāāl á yāl e éché ebem nyaa e nlóŋtéd eche rílúmté wē á mbōod mín.” ⁶ Boŋ bōób, nsón nímē prise nímē bēbágé Yesue rítómé nsón nímē ábē beprise bé' bōód. Melemlem nē dōo nchemtēn nímē Yesue ápééné áfíntē e Dyöb ne ábē bad, rítómé nchemtēn mé'sō nímē bēmpēénné, áyāle nén, Dyöb ábágé bad akag aá mósōbē bō bwēm é' bwám.

⁷ Nzé émbē nén bán melē mé'sō ménkwognéd ábel bad bēkobned á'sō é' Dyöb, melē mémpēe méehédnad-taá. ⁸ Boŋ Dyöb dénníyín awusé ne ábē bad, anhób-pe aá,

“Mē Sáŋgwéé nhóbe' nén mēé e'pun é' bín é'húe

áde mémwēē melē mékōōlē
ne bad bé Israel

ne bad bé Juda.

9 Mmē melě méebáá néε melě
 níme mémwēē
 ne ábáb betaa
 áde ríchánǵé b́ó á ekáá
 bon mbídén b́ó á alonǵ á Egipto.
 Bénkēnhídté nímē melě.
 Né-óó, menhúd b́ó díđ áyāl.

10 Dyōb áhóbé ámpē aá,
 Με Σάνγwέέ με-εé nhóbe'.
 Bóob-póó melě níme mémwēē ne bad bé Israel
 á pónđé echē ehúε' á'sō méđii nén:

Mábēl bébii échēm mbéndé,
 béwōn'-ε nlém áhíd chó.
 Mēbē áđab Dyōb,
 b́ó-ε bébe ábēm bad.

11 B́ó modmod éeyágédté waáb,
 modmod éeláá'-aá mwányanǵ nén aá ábii Dyōb,
 áyāle b́ó moosyáál bébii με,
 bootya básad, káśnǵ ne bémbáá.

12 Mēélagsén nímab mbéb,
 méekamtén-naá nímab mewusé."

13 Ahób áde Dyōb áhóbεé tǵngene melě mékōālē, álúmte' nén bán abelē melě
 mé nchun rítómé pónđé. Chōm kēhéé éche étóme pónđé, éche échune'-ε,
 mwámpin ní pónđé éebáá ámpē ne abé đen.

9

Abēle á Dyōb dé ekob é yāl ne abēle á Dyōb dé Edáśđǵ

1 Bóob-póó, káśnǵ ne melě mé'sō ménwōnǵ mbéndé éche béhíde'áá ábele
 Dyōb, b́enwōnǵ-ge abwǵg á hōm á nkōnsé wéε bebénle'áá Dyōb. 2 Bénlōnǵ ebem
 éche énwōnǵ tonj ébe. Tonj echē embé á'sō béchágé'áá chó bán Hōm áde Asáá.
 Atii dé etrukǵnǵ ábédé áwēđ-te, tébele abé, ne ewéle éche bebágé Dyōb mende.
 3 Abad démbē áde ákábé tonj e'sō ne tonj embíd áte. Ene tonj eche ebédé ámbíd
 e abad béchágé'áá chó bán Hōm áde Atómténé Asánǵ. 4 A tonj-tē wē, menyán
 níme bebénle gól níme béhyǵnté'áá e'twé ámīn ábe Dyōb edúbé mébédé
 áhed. Ntyág níme béchágé'áá bán ntyág mé melě mómpē mbédé áhed. Mmē
 ntyág b́enkūtēn mó pēđ ésyāāl ne gól. A ntyág-te wē, apom á gól áde ábédé
 mána áte abédé áwēđ-te. Ntónj níme Arōne níme ménkǵg byaa, mbédé áwēđ-
 te. E'pēđ é' meláá é'be ábe b́entēnlé mbéndé áyāl b́ōmpē é'bedé áwēđ-te. 5 A
 ntyág mīn wē, bwēm é'bedé é'be, ábe bebélé á nwágén ní ángel, ábe é'lúmté'áá
 ehúmé é Dyōb. Mepab níme ábē bwēm ménkūtēn ebéd é ntyág wéε ábédé
 hōm dé alagsen dé mbéb. Bonj ábē bwēm é'syāāl deéhelēε-se dékōnǵ b́ó ahób
 bóob.

6 Bémáá'áá chōm ésyāāl anabe bonj, beprise básóle á tonj é'sō epun-té bebélé'
 nímab nsón. 7 Bonj príse Ambáámbáa mwēm̄pen móó asóle á tonj echē edé
 áte. Asóle áhed mwē-té ngen pǵg. Eesóléé mbéd áde éewanléé mekií mé nyam
 ábe Dyōb mende áyāl e mbéb nímē ne ní bad b́ēmpēe, níme bebélé ésebán
 bebii bán bebélé mbéb. 8 Edáśđǵ éche Esáá ébele nímén mam álúmed syánē
 áte nén aá, abenleđ áde déđii débēnladté ebem é nkōnsé, ábélé nzii éesaa
 syánē ápe á Ebem éche Esáá wéε Dyōb áđii. 9 Echē ebem élúmté mekan
 níme mébēnlad chíi. Elúmté syánē nén bán ndε ne mende mé nyam níme
 bad bebágé'áá Dyōb, méchelēε-se mébel nlém níme mod awé abage mende

se ríkélé á abum. ¹⁰ Mmén mbeltéd nsyāāl rínəne' dásə adyé á ndyééd, amwé á mīm ne nyaa é mekan émpēe hīn échē bad bēbélé'áá ásaad yāl. Mmé mbeltéd rídī mbéndé e ekob é yāl ngēn, éche émaá á pónde eche Dyōb dénabéé mam mésyāāl.

Mekii nīme Yesue mōo médé nde echē esáá

¹¹ Krístəə amaá ape. Mōo adé Prise Ambáambáa a mekan mé bwām nīme mēmaá ape. Abele nīme nsōn á ebem éche étómé ebem é nkōnsé, élón-ne mbom tómaa ebem é nkōnsé. Saké baányonj bēlóó échē ebem. Eesaá ebem éche édé á nkōnsé. ¹² Ade Yesue áslé á ebem-té wē, ansól adé Hōm áde Atómténé Asán ngen pōg ne ngen ésyāāl. Saké mekií mé mbód ne mé nyag ánkéénné áwéd-te ábe mende. Boj nīmē mekií mēn mōo antédte. Ambenléd mō ákade syáné á mbébté ábel débé á alonjé á ngíndé ne á ngíndé. ¹³ Ngen e's, bétédé'áá mekií mé mbód ne mé nyag, bétéd-te mbúbú é etum é nyag éche béhyánté, bémwagtáád bad á yāl ábe béesaá 'á'só é' Dyōb, ábel bésán. ¹⁴ Nzé édé nēn bán mekií mé nyam méhele méwōj ngine ábel bad bésán, né élúmte nēn bán mekií nīme Krístəə méwóo ngine bwámbwam, eche ehele esáád bad. Abagé eche yāl eche eewóo mbéb ké nhóg néé mende, ákade syáné moosyāāl. Ambel nēn á ngine e Edəádəj éche Esáá éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Mmē mekií mōo mēsánje syánē nlém á abum ábel nēn deébélé mekan mé mbéb nīme mépiinéd syánē kwééd. Boj pen detəngéné Dyōb dé alonjé abele.

¹⁵ Né-'áá ákásə boj Krístəə abé mod atínté a melē mékəālē ábel nēn bad ábe Dyōb ápwédé békud nnam nīme mébē abé ne abé. Mmé nnam mōo Dyōb áhšbē áá mōšbē ábe bad. Kwééd echē Krístəə áwédé chš ekásə boj nēn ábenlad. Eche kwééd ekódté bad áse e mbéb nīme bēmbenlé áde melē mé nchun médii mékámínnáá bš. ¹⁶ Bəəb-pəš, melē médií néé nlyáge. Pónde ké ehéé áde mod alyágké, étəngéné alúmed nēn bán mod awé abele nīmē nlyáge amaá awé boj bēhídē chōm éche ályágké. ¹⁷ Nēn adé áyale nēn, á pónde echē mod áwédé dōo nīme nlyáge nábágké ngine. Méebágké ngine á pónde eche mod awe abele nīmē nlyáge adii adé á alonjé. ¹⁸ Nē dōo ákásə boj ké melē mé'sō nīme Dyōb démmwē ne baányonj ménkēnwōj ngine ésebán mekií mésyogke. ¹⁹ Se' bəšd, Mosēe anláá bad mbéndé ésyāāl éche Dyōb dénhšbpē áá bad bēhíd. Ade ámaá bš aláa, antéd mekií mé nyag ne mé mbód, ákumtén ne mendib. Ambenléd ngen e bwel é' hšəb ne nyonj é mbód éche éyáge', ámwagtéd nīmē mekií á kálag eche mbéndé ébédé áte, ámwagtéd-te bad á yāl. ²⁰ Ade ámaá nīmē mekií amwagted, anhšb áá, "Mmén mekií mōo mélúmte' nēn bán melē mé Dyōb méehəjłánné." ²¹ Melemem nē dōo Mosēe ámmwagtédte nīmē mekií ámīn e ebem é mende, ne ámīn e bwēm é'syāāl ábe bēbēnládtáá ábe mende. ²² A mbále, émbē nēn bán á mbéndé, chōm ké ehéé éche bémwagtédé mekií áyāl chšə bad bétédé'áá bán esáá. Mbéb-pe méewóo' élagšen ésebán mekií mésyogké.

Krístəə eche yāl echē abagé nē nde chšə ehúde mbéb

²³ Né-əš, nēn dōo dēnkəj boj ebem é nkōnsé né bwēm é'syāāl ábe é'dé áwéd-te bésəntē bš ne mekií mé e'lém. Abē bwēm é'syāāl é'bédéé nwágen mé mekan nīme médé ámīn nīme mékōnté abé. Boj ábē bwēm ábe é'dé ámīn, bēntəngēn néé bésəntéé bš ne mekií nīme métómé mekií mé e'lém. ²⁴ Krístəə enkənsónlé Hōm áde Asáá áde baányonj bšbó bēbélé, áde adé á nwágén á hōm áde ákónté abé. Adyōb dēn dōo ánkéé asól. Anké-'e áwəd nēngáne mod awé ahšbpē' syánē wēé Dyōb. ²⁵ Enkēnkáa-'áá áwəd ábe yāl néé mende ngen ne ngen. Enkēnkáa nēngáne prise ambáambáa ákagké mwē téé á

Hõm áde Átómténé Asán ábe mende mé mekií mé elém. ²⁶ Nzé née émbēē, né Krístā antāngén née átagéé ngen ne ngen taase nkõjsé nbootad. Bon chõ-’e énkēmbáá nē. Krístā ampē ngen póg ne ngen esyāāl bõõb áde nkõjsé níkgaké ape á asóg. Ambē eche yāl nēngáne mende áhúd mbéb mí baasyāāl. ²⁷ Nē dõo moonyon asyāāl átāngéné awē ngen póg, bon ámbid e pónde ákud nkáásé ní Dyõb. ²⁸ Melemlem nē dõo Krístā ábágé eche yāl ngen póg ne ngen esyāāl áhúd mbéb mí bad híin. Apē-’e ngen éche élónténé ébe, saké áhúd mbéb mí bad, bon apē áson alongé á bad ábe bésine mó.

10

Krístā ábágé eche yāl ngen póg ne ngen esyāāl

¹ Mbéndé eche Dyõb dēmbēé bad bé Israel ébédéé ngēn nēngáne nwágén mé mekan mé bwām níme méhúe’ á’sõ. Echē mbéndé éehelélé-se ékon syānē alúmed ngáne nímē mekan mébēē. Bepriṣe bébage’ Dyõb mende abe ne abe, mwē ne mwē-té. Chán-nõ echē ndín é mbéndé eche bébageé echē ndín e mende éhele ébēl bad ábe bédé benben ne Dyõb bésán? Ehelélé. ² Nzé émbē nēn bán bēhélé’áá, né bēnkēnsógké Dyõb mende abe-ye? Né bēnsóg áyāle nēn né bad ábe bébage Dyõb mende bésáá’áá ngen póg ne ngen esyāāl, né béetage’áá-’e áte bán bēbélé mbéb. ³ Bon nímē mende mēn-éé métimé mékamtan bad mwē ne mwē téé nēn bán bēbélé mbéb, ⁴ áyāle nēn mekií mé nyag ne mé mbó méehelélé se méhúd mbéb mí bad mbéd.

⁵ Nēn dõ-’áá dēnkān bon áde Krístā ápédé á nkõjsé-te aláá Dyõb áá, “Saké mende ne ndé éhedéé. Ebõñséné me yāl e moonyon echē mébeé we née mende.

⁶ E’lém ábe béhyánté á menyán, mende-’e ampē níme bad bébageé we áhúd mbéb mí bad, béewõgtēē we menyinje.

⁷ Dõ-’áá níhóbeé meé,
‘Mé nēn A-Sán,
mbõñséné ábel ngáne éhedéé
melemlem ngáne étēnlédé áyāl echēm á kálag echõn.’ ”

⁸ Ansébé ahõb áá, “Saké mende ne ndé éhedéé saá-kaá e’lém ábe béhyánté á menyán áhúd mbéb mí bad é’wõgte we menyinje” kénéé édíí nēn bán bad bēbélé’áá nímēn mekan ngáne mbéndé e Moseé éhedéé. ⁹ Ambé ambád áá, “Mé nēn A-Sán, mbõñséné ábel ngáne éhedéé.” Né-õõ, Dyõb ásidté mende mé’ bõõd á nkag ábel bon átime mende níme Krístā. ¹⁰ Akwēntēn áde Yesu Krístā ákwēnténé ábel ngáne Dyõb áhedéé bon ábe eche yāl nēngáne mende, ábélé syānē desáá á’sõ é’ Dyõb ngen póg ne ngen esyāāl.

¹¹ Nsón níme bepriṣe bé Israel nídíí átyeem ábe Dyõb mende mehóg ne mehóg epun téé. Mímēn mende mó-’e méehelélé se méhúd mbéb mí bad mbéd. ¹² Bon Krístā pen abagé mende mehóg níme méwóó ngine áhúd mbéb mí bad ngen póg ne ngen esyāāl. Ámbid enē, andyēé Dyõb á ekáá émbáá. ¹³ Áhed-taá ádyéé ásin pónde echē Dyõb dēbenlé bon ákõgtédé ábe bad bé ekõyí ámin ne mekuu. ¹⁴ Áyāle mende mehóg mwēmpen níme ábágé, ábelé bad ábe áhúdé nítab mbéb bésáá nyaa eche elóné mbon.

¹⁵ Edáõdān eche Esáá chõmpē élúmté syānē áte nēn bán nē adé mbále. Enhõb áá,

¹⁶ “Sāngwéé ahóbé áá
‘Mmēn melē móõ syāábõõ sémwēē
á pónde echē ehúe’ á’sõ.

Měbēl bēbīi échēm mbéndé,
m̄bēl-le ngáne bēechaténné ch́ó mbēd.’ ”

¹⁷ Anhób ámpē aá,
“Méekamtén-naá mbéb
ne mewusé nímāb ámpē.”

¹⁸ Dyób ámáá bad mbéb alagsen. Mende ké mehóg méesaá ámpē níme bad bétāngéné abe ákud alagsen dé mbéb.

Syānē dépe benben ne Dyób

¹⁹ Né-óó, a-baányan dewóo kunze ásol áde abwóg á Hōm áde Atómténé Asān. ²⁰ Yesue adībnédé syānē nzii e ekóólé echē epeene’ alongé abe áde ábágé eche yāl. Eche yāl edé nēngáne abad áde dénkān syānē ápe wée Dyób adíi. ²¹ Syānē dewóo ndále e príse awē anone’ bad bé Ndáb e Dyób. ²² Né-óó, syānē déside benben ne Dyób ne nlém nhóg, désum-me nlém n̄syāāl awē. Nén áde áyale mekií níme Yesue ásyógé á awóg, mébélé nlém ríkénlé syānē á abum, awóbpé-’e syānē ne mendíb níme mésáá áte. ²³ Déwéd adúbe áde dédúbpe achāned, désum-me nlém áhed, áyāle dedúbpe nén bán Dyób áde ábele dyam áde áhóbé aá m̄óóbēl, éche ehób éehūnēē á ndoob. ²⁴ Dēnōn ngáne déhele dewéd nhóg ne aníníi nlém á abum, ábel dédān débēle-’e mekan mé bwām. ²⁵ Deebág bán deébōmēē pónde ésyāāl ngáne donje á bad bēbéléé. Bon pen débē déwéde’ nhóg ne aníníi nlém á abum, tanje bōob áde nyényínéé bán Epun éche Sāngwéé ápeé édé benben.

²⁶ Nzé dedíi deko’ mekan mé mbéb ábel áde démáá mbále abíi, né mende ké mehóg méesaá ámpē níme méhūd nímé mbéb. ²⁷ Bon nzé mod adíi akoo’ mbéb ábel, né mbwóg m̄óó mébē mó áte nén aá Dyób dékwid m̄ó nkáá é Epun é Nkáásé. Bēhyaād mó á ebonde é muú é ngine echē éhyaād bad ábe bétāngan Dyób. ²⁸ Kénzēé awē eehídé’ mbéndé eche Mosee, bon bad bēbe ké’ e beláán bēbíd mbōn nén bán eehídéé mbéndé, bēbéléé bēwúú mó, bēewógēē-’e mó ngól. ²⁹ Nzé mod-te eeteđe Mwān á Dyób nēe dyam, eeteđe mekií mé melē mé Dyób níme mébéléé bon asān nēe dyam, ásyāā-’e káōnne Edāādan eche epeene nsímé, né chán nkógsen níme ene ndín e mod níhele n̄bē? ³⁰ Debíí mod awē anhób aá, “Mékōgsēn bad. Mētimtén bó áyāle mbéb níme bēbéléé.” Anhób-pe ámpē aá, “Sāngwéé ákáād ábē bad.” ³¹ Edé ebébtéd ne kénzēé awē ahúné á mekáá mé Dyób dé alongé ákud nkógsen.

³² Bon nyēechatan ngáne nyēmbēē-se á mbooted áde nyékúdé e’nyínen bé ekíe. Ene pónde, kéné nyēnkudté metake mé ngine, nyēnkan nlém. ³³ Pónde ebédé echē bad bēwógté’áá nyé e’són á’sō é’ bad, bētagté-’e nyé. Donje á pónde ámpē nyébágé’áá ne bad ábe békúdé echē ndín é metake. ³⁴ Nyēwēnnádtáá bad ábe bēmbē á mbwóg. Ké áde bēndummé nyé bwēm, nyēmbé nyébé menyinge, áyāle nyēmbíi nén bán nyēwóó bwēm ábe é’tómé nē ábe bēbē abé ne abé. ³⁵ Né-óó, nyébē nyéwéd nlém á abum, áyāle nén Dyób ábage nyé nsábe níme ríchábé ámín. ³⁶ Nyētāngéné awesen ábel nén nyébel ngáne Dyób áhedéé, nyékud-te chōm éche Dyób áhóbé aá m̄óóbē nyé. ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyób nén bán, “Mwāmpín ní pónde, mod awē atāngéné ape, ápě, éebébed-taá pónde.

³⁸ Abēm bad ábe bēbēle mekan níme métāngénéé
bēbē á alongé áyāle bédúbpe ábēm e’yale.
Bon pen kénzēé awē atīmné mbíd,
méewógēnné mó menyinge.”

39 Syánē pen deesáa nyaa é bad éche étimén mbíd ébós-ε. Dedii bad ábe bédúbpé Dyöb, békúdé-ε e'sooson.

11

Adúbe

1 Adúbe ádii áwónj nlem wée mósküd chöm éche mósumé nlem áyál. Amad nén wée chöm éche mósonyinnē did ékóó abé. 2 Adúbe áde bad bé' bósó béndübē Dyöb dáo dēnkāñ boj Dyöb abéén bó menyinge.

3 Adúbe dáo akáá boj desóntén nén bán eyale é nsál cháo Dyöb áhagné nkõjsé. Né-ós, bwēm ábe dényinnē did é'huú ne chöm éche déenyinnē did.

4 Adúbe dáo dēnkāñ boj Abele ábe Dyöb mende mé bwām nime méntóm nime Keene ámbéé Dyöb. Adé adúbe dáo dēmbēl boj Dyöb abéén mó menyinge nēe mod awé abele mekan nime métāngéné. Nén dényinnēd ne akob áde Dyöb dēnkobpé mende nime Abele. Adúbe dó-áá akáá boj, kénéé amáá awé, abé álāngē bad mam.

5 Adúbe áde Enāge dáo dēnkāñ boj eenyinne' kwééd did. Boj pen Dyöb dēnkēén mó ámín, bēnkēnyín-naá mó ámpē. Eténléde nén bán, byánán Dyöb dékéén mó ámín, abelé'áá mekan nime méwógté'áá Dyöb menyinge.

6 Modmod eéhēlē-se awógéd Dyöb menyinge áde eedúbpeé Dyöb. Nén áde áyale kenzéé awé ahede ape benben ne Dyöb, atāngéné adúbe nén áá Dyöb áde, adúbe-ε áá Dyöb désābe bad ábe béhede mó abii.

7 Adúbe dáo dēnkāñ boj Noa awógén Dyöb áde Dyöb dénlāá'é mó mam nime mébenléd á'só é' pónde. Kénéé edii bán pónde eched enkēnyínēnné nímé mekan did, ambēl ngáne Dyöb dénlāá'é mó. Anlón bāle é'mbáámáa. Awēd-te dáo bósbe áde abum á ndáb hénsōnlē békúd-te e'sooson áde mendib ménlōnné nkõjsé áte nisyāl boj chöm ésyāl éhó. Abel áde Noa ámbenlé nē, dénlūmēd bán mbēltéd ní bad bé nkõjsé rídé mbéb. Adúbe pen áde Noa ánwōngē dēmbēl Dyöb déntēd mó nēe mod awé abele mekan nime métāngéné.

8 Adúbe dáo dēnkāñ boj Abrahamē awógén Dyöb áde Dyöb dénlāá'é mó áá áhíde á dyad wée ábédé, áke hóm démpēe á mbwóg eche Dyöb dēmbōnsénné mó abe. Anwógén Dyöb ákē-ε, kénéé énkēmbii'é wée ákagké. 9 Adúbe dáo dēnkāñ boj áke ádyēé á mbwóg eché Dyöb dénlāá'é mó áá móhōbe mó móabe mó. Ambé áwed nēe nken. Aisige bó Jakób bōmpē bedyéé'áá á e'bem-tē. Dyöb dénlāá bōmpē melemlen ngáne ánlāá'é Abrahamē. 10 Abrahamē adyéé'áá á e'bem-tē wē ásine' pónde eche ádyēé'é á dyad ámbáá áde ásumnéde, áde Dyöb dēn átiidé boj alón-ε. 11 Adúbe dáo dēnkāñ boj Seraa abé nkog kénéé ámmadté kád e achád atóm. Andúbé nē áyale andúbé áá, nzé Dyöb áhóbé áá mósbēl dyam, abelé alóned dó. 12 Né-ós, kénéé Abrahamē ámmadté achun bwámbwam nyaa eché éhele'áá-se achyáá mwān, nchyáátén nisyāl ménhū ne mó. Mmé nchyáátén mēmbuú áte nēngáne betintūne ábe bédé ámín, mbūū-ε áte nēngáne nsii nime rídé á nkāg mé edib é nkwe, nime béehélé-se hétōj.

13 Abé bad bé' bósó, bēnwōñ adúbe káñne á kwééd. Kénéé bēn bēnkēnkudté chöm éche Dyöb dénlāá'é bó áá móhōbe mó móabe bó, boj bēnyín ábē bwēm nchabnede bēwógén-ne bó menyinge. Bēnkēmbāñ-gáá ahób bán bēdii beken ábe béewóo hóm áde bedyéé'é á nkõjsé-te. 14 Bad ábe bēhōbe éché ndin é mekan bēlūmte nén bán béhede hóm áde béchāgké adāb.

15 Nzé bēdii bēkámtnáá wée bēmbldtē, né bēnhēd nzii átim ámbíd. 16 Boj bēntīm béhede dásó mbwóg éche eboó, nédé mbwóg e ekombe é mīn. Né-ós, Dyöb déékwāgnē bó nzé béchágé mó bán adāb Dyöb, áyale amaá bó echab mbwóg abōñsen.

17 Kénée edíí nén bán Abrahame mós Dyöb dénlāā' é aá bán bébuú mós áte, adúbe dós denkšj boŋ abé mboŋsén ábe Aisige awé abédé nímē mpəm ní mwán nēe mende áde Dyöb akágé mós. 18 Aisige mós Dyöb dénlāā' é Abrahame aá, "Mbwēen ne Aisige dós ncháátén míme nlanǵé wē meé wéküď mébidtē." 19 Abrahame andúbé aá Dyöb áwóó ngíne ápuud ké mod awé amaá awé. Né-ós, dehele dehób bán Abrahame anküd Aisige ámbid áde ápúúde. 20 Adúbe dós denkšj boŋ Aisige ahób aá Jaköbe bós Esao béküď nnam pónde éche ehúe' á'só. 21 Ade Jaköbe ádíí benben ne kwééd adúbe dós denkšj boŋ ánāmēd mwán-téé awé Josebe. Anwúlén á ntón míme átōmnēé, ábe Dyöb edúbe. 22 Ade Josebe ádíí benben ne kwééd, adúbe dós denkšj boŋ ahób á'só é' pónde aá bad bé Israel bébid á Egipto. Dó-'aá denkšj boŋ alágtén ngáne wétāngēné míme ndim abel.

23 Adúbe dós denkšj boŋ Mosee sáá bós nyan békōō mós á etūn é ngon eláán áde bémáá mós achyáa. Bénnyín nén bán Mosee aboó olóon bwāmbwam, bēnkēmbāŋ-gaá ábóo mbéndé éche kāŋ éntōmēdtē.* 24 Adúbe dós denkšj boŋ áde Mosee amáá akwōgē, enkēnkwentén aá béchāge mós bán mwán awé mwán a mmwáád awe kāŋ e Egipto. 25 Ankwentén ákud metake ne bad bé Israel tómaa áwóg bwám á mbeltéd mé mbéb-te á esón é pónde. 26 Ne mós, annyín nén aá ákud akwágkē á nló míme Ane-awé-Bésinēé, áde nsábe míme rítómé nhon ní Egipto rísyāāl. Ambel nē áyāle asiné'áá nsábe míme Dyöb débéé mós á pónde éche ehúe'.

27 Adúbe dós denkšj boŋ Mosee áhídē á Egipto ésebán abáa' meliŋgá míme kāŋ e Egipto. Ankan nlem abé áke nēŋgáne mod awé anyíne Dyöb áde mod éenyinnēé díd. 28 Adúbe dós denkšj boŋ atíí Ngande e Nnyíme-ámín. Anláá bad aá bémwagted mekií á mmwe mé e'kob ábel boŋ nzé ángel e Dyöb epedé áwúu bán bé'só, eewúé' bán bé'só bé bad bé Israel.

29 Adúbe dós denkšj boŋ bad bé Israel béchābe edib é nkwe éche béchāgeé bán Edib é nkwe éche Eyāge'. Bēnchabé chí byánán békag á ndōob mín. Boŋ áde bad bé Egipto béhób bán bōmpē béchabe, bēnhō. 30 Adúbe á bad bé Israel dós denkšj boŋ e'ké ábe bēnlāŋned dyad á Jeriko é'kwē áde bad bé Israel béhyōmnédé bós epun saámbé. 31 Adúbe dós denkšj boŋ akwalee awé béchāge'áá bán Rahabe enkēnwé áde bad ábe bēnwūēn Dyöb nló áte bēnwēē. Nén dēmbenléd áyāle ankōb bad bé Israel nken áwe ndáb, áde bēlómé bós áhye dé anon dyad áte á mesōom-tē.

32 Mbē níkag á'só-yē? Pónde eesáá echē ríhele nláá nyé mam áyāle bad nēŋgáne Gidione, Barage, Saamsine, Jeftaa, Dabide, Samwele ne bekal bé edāōdāŋ bésyāāl? 33 Adúbe áde ábē bad dós denkšj boŋ bétóm melon áte míme bōsbō bēnwān bel. Bélyágté'áá bad ábe bēbédé áse echāb nyaa echē etāŋgēné. Bēnküď-te bwēm ábe Dyöb dénhābpē aá mósbe bós. Bēnkāŋ nsāl ní ngii. 34 Bēndimēd e'bonde é' muú. Bēmbid á mekáá mé bad ábe bēhédé'áá bós páá awún. Kénē á mbooted bēnkēnwōŋgé ngíne boŋ Dyöb dēmbē bós ngíne, bēbédéé sánze é ngíne bēwanne' sánze é melon mémpēe, éche sánze étómē' mehélé. 35 Adúbe dós denkšj boŋ doŋge dé bebaád anyín nēe ábāb bad ábe bēmmād awé bétimé ámbid á alonǵé.

Doŋge á bad pen bēnküď mbéte kōāŋ bēwé. Bēnkēnkwentēnnē Dyöb abāŋ á yāl ábel bétēde bós. Bēmbel nē áyāle bēmbīl bán bépuú béküď alonǵé áde áde bēwám tómaa dé nkōŋsé. 36 Doŋge démpēe dēnküd metake, awel áde bad bēwéláá bós, bēbómé-'é bós. Bēnhāŋ doŋge bēhé-'é bós á mbwōg. 37 Doŋge abédé áde bēnwūēnnē meláá, bēmpēe-'é bésél bós áte e'són é'be. Bēnwūēn bēmpēe

* 11:23 Kāŋ e Egipto éntóméd mbéndé aá bēwúu bán bé baachóm bésyāāl ábe béchyáá ekóólé ábe bédé mwé níbe átimé áse.

páá. Abê bad bêwáá'áá e'kob é'mbód béhyômne'. Bébédéε betoótokε bé bad, békudé' metake, békudé-'ε ndutul á mekáá mé bad bé ekoyí. ³⁸ Eehednád-taá bán bad bé bwám née bó bébê á nkõñsé mé mbéb wên. Bétámnádtáá á ehyanje ne á mbóod mín, bédyεé' á e'láá-té ne á e'lóm-té.

³⁹ Adúbe áde abê bad bêsyáál dênkõñ Dyób áwéén bó menyinge. Bonj ké nê, bénkênkudté chõm eche Dyób dênhábpé aá mósbê abe bad. ⁴⁰ Nén démbε áyale Dyób dêmamad atii aá mósbê syánê chõm éché étómé chõm éche ánhábpé aá mósbε bó. Antíi nén aá, nchoo ne syánê dóó abê bad békwognédté áwe e'só.

12

Dyób dóó adé syánê Sáá

¹ Ngáne edíi-'aá bán enñ ndun e mod elãñnéde syánê edé-'ε mbõñ, tâñgεne adúbe áde déwóó, detãñgéné desidéd kéchéé éche ékãa syánê nzii á nkag, détedé-'ε mbéb míme ríháá syánê. Detãñgéné née dékáá nlém ányaged mehélé míme Dyób áhóbé aá dényaged. ² Detãñgéné née désúme míd wéε Yesue mwên, áyale mó alyágte syánê áwõñ adúbe. Mwên-naa áwõñgēn syánê kóñ dēpíd-te dó á asóg. Ankwentén áwé kwéed e e'són á awõg, enkéntéd-taá adé akwágké née dyam ábel nén ákud menyinge míme Dyób ákõñnéde mó. Nê ábélé-'ε bõob, adyεé á ekáá é mbáá á atii dé nkamlen á Dyób.

³ Nyékamten ngáne Yesue ánkwenténné metake akud á mekáá mé bad bé mbéb ábe bēnkóó mó. Nyékamten mímé metake ábel bonj nyéekómé, nyéedúle-'ε mekuu ámbíd. ⁴ Nzum eche nyéwanεé ábóded mbéb, eépédéé ndágke eche nló mímēn ríhele rítóm. ⁵ Nyééchatán e'yale ábe Dyób dēmbenlédté áwéd nyé nlém á abum, achæg áde ánhægké nyé aá ábe bán. Anhób aá,

“A-mwän, nzé Dyób ákänné wε áte áyale mbéb míme ébélé, etéd mímé nkáne áte née dyam dēn.

Nzé Dyób ákógséné wε, yál eehóó' wε áte.

⁶ Bíi nén wéε mod awé Dyób ádáá, móó ákännéé áte.

Mod awé átédé née awe mwän, móó ákógsanné.”

⁷ Né-óó nyéwεsen mímé nkógsen áyale nén, rílumte nén bán Dyób átédé nyé née ábe bán. Mwän ahéé adé awé sáá éékógsanné áyale awusé áde ábélé?

⁸ Nzé nyéékudé nkógsen áyale mbéb míme nyébélé ngáne bán bé Dyób bêsyáál békudéé, né nê álumte' nén bán nyéekoo'ε bán bé Dyób abé. Né nyédii bán ábe béchyáá á asón. ⁹ Nzé ábēd besáá bé nkõñsé béhele békógsen syánê áyale mbéb míme débélé, débage-'ε bó edúbé, né detãñgéné Sáá awéd awé adé ámín edúbé abe tómaa nê, ábel débê á alongé. ¹⁰ A esõñ é pónde dóó ábēd besáá bé nkõñsé békógsanné syánê, kéchán áde ébõñnéde-'ε bó dóó bébéleé. Dyób pen ákógsan syánê áwõñgen syánê ábel nén débê bad ábe besáá ngáne mwên ámpē ásáá. ¹¹ A pónde eche dékudé nkógsen, dewóge mbéb áte, deewógéé bwám. Bonj ámbíd e pónde, kénzée awé mímé nkógsen rí'yágte debyéé, ábelé abé nsañ, ábéle-'ε mekan míme métãñgéné.

¹² Né-óó, mekáá míme mēmmad nyé achii áte, nyéwéd mó áte. Nyéemwäg-ke se mekuu mēsgē nyé áse. ¹³ Nyébê nyéhídé' nzii eché etyéémé ábel nén bad ábe bêsyágte', bēenabpé eped atim, bonj bédyεε bwám.

Elébé áwõgen Dyób

¹⁴ Nyéwan áte abé nsañ ne moosyáál. Nyéwan-ne áte ámpē áwõñ abé áde ásáá, áyale ésebán mod ásáá, eéhēlē-se anyín Sãñgwéé. ¹⁵ Nyényín nén bán nyé modmod nyéebóó'ε nsimé rí Dyób akud. Nyényín-ne nén bán nyé modmod nyéesáá nēñgáne mbál mé mbéb míme nzé ríkwógé mbelé mṙēñ

ndutul, mbébed-te mbál mémpée. ¹⁶ Nyényin-ne nén bán nyéekábéé mesón, nyéebéle-’e mam née bad ábe béewōhne Dyōb pōndé ngáne Esao ámbenlé. Esao ansóm kunze eché ánwōhngē née mwán a s’ó á etútú é ebwōg é ndyééd ehōg. ¹⁷ Nyébíi nén bán, ámbíd e nê, Esao ahedé’áá aá sáá ánamed m’ó, bon sáá ambán m’ó anamed. Kéne é anchií’ é bwámbwam, nzii enkēnbaá áhānlen dyaam áde dēmbenléd.

¹⁸ Nyékamten nén bán hōm áde nyétyéémé bōob ádíi á’sō é’ Dyōb. Nyéetyéémé nēngáne bad bé Israel béntyéēmē benben ne mbōod e Sinai e nkōhse eché muú ní ngine mbídé’áá amín. Adé béntyéēmē áhed, nganlen e ehíntén embé áhed, bīn é’sūdēn áte, ekukud é ngine-’e étōme’. ¹⁹ Bénwōg esaád é elon, bēwōg-ke ehōb. Mbwōg ní ngine ménkōb b’ó. Bēnchān Dyōb nén bán eehóbé’ ámpē. ²⁰ Bēnchan Dyōb nē, áyāle dyaam áde anlāā’ é b’ó aá bébel dēnwōged b’ó mbwōg bwámbwam. Anhōb aá, “Chōmchōm éekidtan enén mbōod. Nzé ké nyam ekidténe ch’ó, bélum ch’ó meláá kááh ewé.” ²¹ Mekan nímé bēnyinné ménkōbéd b’ó mbwōg bwámbwam. Mbwōg ménkōb kááhne Mosē. Anhōb aá, “Mbwōg rínāhte me.” ²² Bon nyépen, nyépedé benben ne mbōod e Zayōn. Nyépedé bōob á dyad áde Dyōb dé alōngé. Adé dyad ádíi Jerusalem awé adé amín. Awēd-te, ángel bíib, éladné áte ne menyinge. ²³ Nyémpē nyépedé á nlatén ní bán bé’só bé Dyōb ábe Dyōb átélé mīn ádyōb. Nyépedé wée Dyōb áde ákáadte’ moosyaál. Nyépedé áfinté e e’daádan ábe bad bé bwám ábe Dyōb ábélé békwoǵnéde. ²⁴ Nyépedé wée Yesue awé adé mod áfinté a bad ne Dyōb á melé mékōlē. Nyépedé bōob wée Yesue ámwágtédé nyé nímé mekií. Mmé mekií mébágé syáné nsimé tómaa mekií nímé Abēle.

²⁵ Nyényin nén bán nyéekōnlé Dyōb metúu tāngene dyaam áde álāngéé nyé. Bad ábe bēnkēnwōgēn mod awé Dyōb dēmbanéé á nkōhse-te álēb bad, bēnkūd nkōgsen. Ngáne bēnkudté nkōgsen, syáné ámpē detāngéné nkōgsen akud nzé deewōge elébé éche ébídé ádyōb. ²⁶ Bōod áde ánhōbpe akan, nkōhse ménsāgnéd asē. Bōob-pe ahóbé nén aá, “Mābēl nkōhse rīsāgnéd ámpē. Saá-kaá nkōhse mwēmpen ménsāgnéd, mēbēl kááhne ekombe é mīn chōmpē ésaǵnéd.” ²⁷ Ahób áde áhóbé aá, “Ámpē” álúmté’ syáné nén bán Dyōb déhūd bwēm ésyāál ábe bésāgnéd asē. Abé bwēm é’díi bwēm ábe áhágé. Abēl nē ábēl bon bwēm ábe bēesāgnéd é’lyag.

²⁸ Né-óó, désāgnen Dyōb áyāle nén abagé syáné mbwōg eché mod éehelée-se aságéd asē. Désāgnen Dyōb, débage-’e mó edúbé nyaa eché éwōgéd mó menyinge. Débele-’e nē ne mbwōg ne edúbé ésyāál. ²⁹ Ne mbále, Dyōb ádē ádíi née muú nímé ríhāhte chōm ésyāál.

13

Abé áde áwōgte Dyōb menyinge

¹ Edānge é Bad bé Krísto ébē ékag á’sō áfinté echēn. ² Nyéebág bán nyéekobéé bad beken pōndé ésyāál. Donje á bad békékōb ángel nken, áde béebíi’ é bán ángel ch’ó édé. ³ Nyékamten bad ábe bédé á mbwōg. Ebē byánán nyáábō nyédé áwed. Nyékamtan-ne bad ábe békude metake asē e bad bēmpée. Ebē byánán nyémpē nyékude’ nímé metake.

⁴ Mod-téé awé adé á ndáb e’wōngé ábage e’wōngé edúbé. Mod eekábé mesón á ebwōg. Nyéechatán nén bán Dyōb dékáād bad ábe bébele’ e’tongé é’ mekan ne ábe békábe mesón. ⁵ Nyéésūmē nlem áyāle edānge é mōné, nyébé-’e menyinge ne kéchéé éche nyéwóó áyāle nén Dyōb áhóbé aá, “Méechenéé

* 12:24 Mekíi nímé Abēle méhedé’ metuuten, bon mekií nímé Yesue mépēene dās alagsen.

nyé mbêd, méebáŋ-’aá nyé áyāl.” ⁶ Né-óó, dehele dehób ne nlém rísyāāl nén bán,

“Dyób dóó adé nwōŋgene awēm, méebáŋgé dyamdyam, cheé moonyonj áhele ábēl mē?”

⁷ Nyékamten bad ábe bélyágté’áá nyé bōóó, ábe bēnkale nyé eyale é Dyób. Nyényín nsón níme abé ádāb ábélé. Nyéhíd nímāb mekuu, nyédúbe ngáne bōmpē bēndūbē. ⁸ Yesu Krístāā adé melelem pōndé ésyāāl. Ngáne ámbē chān, nē dóó ádíí chii, nē dó-’aá ábēē abé ne abé. ⁹ Nyéēmwāg-se ayáge ké áhéé áde áde nħāŋlén áħāŋlén nyé nlém á abum. Ebóó nén bán nsimé rí Dyób múmó ríwéde nyé áte saké mbéndé tāŋgene adyé dé medyé. Echē mbéndé éewōŋgānnē bad ábe bēhíde chó.

¹⁰ Dewóó menyán mé mende níme beprise ábe bēbage mende á ebem é Dyób béewóó’é kunze ádyé chōm áhed. ¹¹ Prise ambáambáa, abage Dyób mende áyāle mbéb rí bad. Abelé atéd mekií mé nyam é mende asólén mō á Hōm áde Atómténé Asāŋ. Bēbélé bétéd ndim rí nyam pen, bēbídén ámbíd e eyáde béhyaád mō. ¹² Nē dóó dēnkāŋ boŋ Yesue ámpē átag, awé ámbíd e e’ké é’ dyad ábel boŋ nímē mekií mébel bad bésāŋ. ¹³ Né-óó syānē ámpē déke dētān mō ámbíd e eyáde ábel boŋ syānē ámpē dékud e’són ábe ánkudté. ¹⁴ Déke dētān mō áhed áyāle nén deewóó’é dyad áde ásumnéde á nkōŋsé-te wén. Boŋ desumé nlém ábē á dyad áde áhúe’ á’sō. ¹⁵ Né-óó, débē dékene Dyób mbwiined ne Yesue. Mmēd mekenag mébē nēŋgáne mende níme débageé Dyób. Dékag dékale’ nén bán mōó adé Sāŋgwéé. ¹⁶ Nyéēchatán nén bán, nyétāŋgénē bwām ábel wēē bad bēmpēe. Kéchēé éche mod áwóó-’aá, áwōŋgan nhóg ne aníní. Echē ndín é mende chóó éwōgte Dyób menyinje.

¹⁷ Nyéwógne bad ábe bélyágte nyé, nyésuded-te yāl ásē e nkamlen nímāb áyāle bōó bēnōne nyé. Bētyēem-me á’sō é’ Dyób álaa mō ngáne bēnōné’áá nyé. Nyéwógne bō ábel boŋ bēbē menyinje áñon nyé. Esebē nē, né bēwōg ndutul áñon nyé. Né nē déewōŋgén-naá nyé.

¹⁸ Nyékānnad sé. Sēbíí nén bán nlém ríkénlé sé á abum áyāle chōm ésyāāl éche sébélé. Sēhédé’áá bán sébel chōm ésyāāl nyaa echē etāŋgénē. ¹⁹ Mbáde nyé achāŋ nén me nyékānnad sé ábel nén Dyób ábel ríwāmsen atim ámbíd ábē ne nyé ámpē.

Mekáne mé asóg

²⁰ Dyób dóó ábage’ bad nsan, dó-’aá ápúúdté Yesue, Sāŋgwéé awēd. Bōób-póó, Yesue adii néē ndāle a Nñon-a-mbód awé bēbēnlédé nímē mekií ábel nchemten núbē á ngíndé ne á ngíndé, áfíntē e Dyób, ne éche mbód. ²¹ Nkānne nén meé, Dyób ábel nyébē mboŋsén ábel chōm-té éche áhedéé áá nyébel, nyébē-ē nyóŋgé ábel mam níme métāŋgénē. Yesue áwōŋgan nyé ábel mam níme méwōgte Dyób menyinje. Ehúmé ébē ne Yesu Krístāā abé ne abé. Ebē nē.

E’yale bé asóg

²² A-bānned, ncháa nyé meé, nyékoŋ échén elébé awóg. Enén kálag echē ríténlé nyé échabéé áte. ²³ Ndāó meé nyébíí nén bán bēbídte mwānyan awēd, Timotiē, á mbwōg. Nzé awāmsénē me atán, né sūmō séēpē áwēn.

²⁴ Nyéledent me bad ábe bélyágte nyé bésyāāl, nyéled-te bad bé Dyób bésyāāl. Bad bé Dyób bēmpēe ábe bēbídé á Italia, bōmpē bēlómme nyé melentēn.

²⁵ Nsimé rí Dyób núbē ne nyé moosyāāl. Ebē nē.

Kálag eche Jemse Ndibned n kálag

Kálag eché Jemse átélé ehóbé tãngene mekan nime bad bé Krísto bétãngéné abel pónde ésyããl á alongé adãb. Bad bé Dyõb ábe bepãntédé áte nkõñsé áte rísyããl bõõ Jemse ántelée chõ. Abẽnlédé ngan hiin áléb bad bé Krísto tãngene metõn hiin. Mmê metõn médii, ábé nhõn ne ábé atóg, mekágsen, abé á bwãm, ãnõn bad nkõñtéd, adúbe ne mbeltéd, ngáne bad bé Krísto bétãngéné echém abenled, áwõñ debyéé, nselag, kúmbe ne asuded á yãl, ábided mbakú á yãl e bad, ákum ekáá á tãl, áwesen, ne ákáne.

Jemse awédé áte á kálag tẽ wẽ nèn aá mbeltéd nkag ekuu ehóg ne adúbe.

Nkãbtéd n kálag

Ndibned n kálag 1.1

Adúbe ne áwõñ debyéé 1.2-8

Abé atóg ne ábé nhõn 1.9-11

Ákag ne ákud mekágsen 1.12-18

Áwóg ne ábel 1.19-27

Ngabén eéhednãdté 2.1-13

Adúbe ne mbeltéd 2.14-26

Ngáne mod a Krísto ábenladté echém 3.1-18

Mod a Krísto ne mekan mé nkõñsé 4.1-5.6

Elébé émpëe 5.7-20

¹ Mẽ Jemse, mbãledẽ a Dyõb ne awẽ Sãngú Yesu Krístãã, mẽ-éé ntenle nyé enén kálag. Nlente nyé metumbé dyõm ne mébẽ mé bad bé Israel nime mepãntédé áte nkõñsé áte rísyããl.

*Jemse aá bad bẽdúbe Krístãã
bẽwõñ-ẽ debyéé*

² A-baányan, pónde ké ehéé eché nyaa e mekágsen ké ehéé étané nyé, nyétéd nê e'bon é yãl áte. ³ Nyébíi nèn bán nímén mekágsen nime nyékudéé áyãl e adúbe áde nyéwóó, méwéde nyé nlém á abum. ⁴ Nlém nĩwúu nyé á abum kááh á asóg ábel bon mbeltéd nímẽn nĩyéem bwãm nĩlõn-ne mbon, ábel bon nyéewóó' abé dé mbéb ké ahóg á alongé ádẽn.

⁵ Nyé ké ahéé awé atóge' debyéé, áchãñ Dyõb aá ábe mó. Dyõb dõõ ábage moosyããl debyéé ne nlém nhóg, ésebãn akwognad modmod, ábẽ-ẽ mó. ⁶ Bon pãn nzé nyéchãã Dyõb nyédúbé bán ábẽ nyé chõm éche nyésédté mó ésebãn nlém ríkãadte nyé á abum. Mod awé nlém ríkãadteé á abum adii nẽe edib é nkwẽ éche ehode', epub éhúene' mendib ped enén étimne eníní. ⁷ Ene ndín e mod ewemtãn aá mãkũd chõm wẽe Sãngwéé. ⁸ Adii mod awé awóó nlém nĩbẽ, eechãñnãd-taá hõm ahóg áyãl e kéchéé éche ábeléé.

Betóótõkẽ bé bad ne behõn bé bad

⁹ Mod a Krísto awé eesé etõgnén á'sõ é' bad bẽmpëe atãngéné abé kúmbe nzé Dyõb áchãgté mó amín. ¹⁰ Mod a Krísto awé adé etõgnén á'sõ é' bad bẽmpëe atãngéné abé kúmbe nzé Dyõb ásũdté mó. Nhõbe nèn áyãle ámaã melemlen ngáne ébéenéé mbonja e nkãákãã awé adé á ahín-tẽ. ¹¹ Nzé enyen epene ne ngine ábe e'hyé bé ekide é'belé é'hyáád ana nkãákãã, éche mbonja-é ébelé ésoo, e'bon é'bãb-pe é'belé é'maa. Melemlen nê dõõ behõn bé bad bẽmaá'ẽ anan áde bẽnanéé nĩmãb nhõn ámbíd.

Jemse aá mekásgen mézhúu' é wée Dyób

¹² Nnam ne kénzée awé awéséné mekásgen, áyāle nzé atómé nímé mekásgen áte, Dyób débe mó nsábe níme ridé alongé áde áhóbé aá mósóbé bad ábe bédásó mó. ¹³ Nzé mod akudé mekásgen eetāngeneé ahób aá, “Mmén mekásgen méhúu wée Dyób.” Mod eéhēlē-se akag Dyób ne ebébtéd, melemlem ngáne Dyób-pe déekagé mod ábel mbéb. ¹⁴ Mewémten mé mbéb mé mod mwēn mósó mékəə boŋ ahún á mekásgen-té, ene pónde-'aá nímé mekásgen métédeé mó nlém á abum boŋ mehaŋ mó. ¹⁵ Mmē mewēmtēn níme mébāg mod áte mósó-'aá mépene mbéb, nzé nímé mbéb-pe ríkwógé mod áte, m̄piinađ mó kwééd.

¹⁶ A-baányan bé edaŋge nyéedōgnāđ. ¹⁷ Nde e bwám ké ehéé ne kéchéé éche éloné mbon éhúu ne Titée awé adé amín. Titée mó ahagé bwēm é'syāāl ábe é'pene amín. Abén bwēm é'pene-é nħaŋlén ne nħaŋlén, boŋ Dyób pen déehaŋlānné. ¹⁸ Dyób dēmbel ntii ábe syáne alongé dékōōle abe áde ámbéé syáne éché eyale é mbále. Ambel nē ábel boŋ áttinté e nímē nħagtéd r̄syāāl, syáne débē ngáne mbote e'só échē bébageé mó nēé mende.

Jemse aá bad bé Dyób bébele ngáne eyale é Dyób éhóbéé

¹⁹ A-baányan bé edaŋge, nyébii nímén mekan. Mod téé ábē mehél áwóg dyam áde mod ampée áhóbéé, mod eewámsán dyam ahób pen, mod eewámsán-ne aliŋ. ²⁰ Melingá mé mod méemwagké-se ábel mekan níme Dyób áhedéé aá ábel. ²¹ Né-óó nyétede mekan mé mbinde ne mekan mé ebébtéd mésyāāl níme nyébeleé. Ne asuded á yāl ásyāāl, nyékob eyale éche Dyób áwénéé nyé á nlém-té. Echē eyale chós Dyób ábenladté áson ádēn alongé.

²² Nyébele ngáne eyale éhóbéé. Nyéedōgē yāl se nyéwōgē chó wógén. ²³ Kénzée awé awóge' eyale é Dyób, ésebán abele' ngáne éhóbéé, adii nēé mod awé anone' ábe e'só á dyené. ²⁴ Amaá eche yāl anyín, boŋ aké áde ákagké, abelé áchatén ngáne e'só é'dii mó. ²⁵ Boŋ bad ábe békoo' mbéndé échē etāngéné anon áte, mbéndé eche ehúde' bad á mehaŋ, nzé behíde chó ngáne éhednadté saké bán beláa' chó boŋ béchatén-ne, boŋ pen, behíde chōm éche éhóbéé, Dyób dénaméd bós áyāl e kéchéé éche bébeleé.

²⁶ Mod ké ahéé awé awémténé aá móbele' ngáne Dyób áhedéé boŋ eekóbe éche échém, ene ndín e mod adoge eche yāl, adē abele á Dyób-pe, adé ngén. ²⁷ Abele Dyób nyaa eche esáá ne eche etāngéné á'sō é' Dyób Titée, adii anon menyuu ne bekúd ábe bétage', ne ácháa yāl bwám ésebán mekan mé mbinde mé nkōŋsé méwōge mod áyāl.

2

Jemse aá béetédē baahóg etógnén ábinii'-é nkōŋtéd

¹ A-baányan, nyé nēngáne bad ábe bédúbpe eched Sán, Yesu Krístəə, Sāngwéé awé éché edúbé échábé amín, nyéetāngeneé nēé nyényíné mod á did-te se nyétéd mó etógnén ké-'e nkōŋtéd. ² Dētéd bán mod asólé wée nyeládné, ahédé nzêd é gól, ahédé-'e kase é mbóté, ntógétōke ní mod mómpē r̄sólé, ahédé mbóté é mbinde. ³ Nzé nyébagé mod awé ahédé kase é mbóté edúbé boŋ nyélangé mó bán, “Hyé édyēē enén kase e e'dii,” boŋ nyélangé-'e ntógétōke ní mod bán, “Tyéém hē,” ké'e bán, “Dyēé á ndōb té hē,” ⁴ né nyélumté bán baahóg bétómé ábinii', né nyekáadte-'é bad ne mewémten mé mbéb.

⁵ A-baányan bé edaŋge, nyéwōglan. Eesaá mbále nén bán Dyób ápwéde betóótōkē bé bad á nkōŋsé te aá bédúbe Krístəə-ye? Adē adúbe dós-'aá adé

nímáb nhon, apwede-’ε bó ábē bad ábe bébē áwē nkamlen. Mmē nkamlen móo áhóbē aá móóbē bad ábe bédáá mó. ⁶ Bon nyéetédéε betóótokē bé bad néε dyam. Saá behon bé bad bóo bétagte nyé-ye? Eesaá mbále bán bóo békene nyé á kóte-ye? ⁷ Eesaá mbále bán bóo béhóbe dīn dé edúbé áde ane awé akamlan nyé mekan mé mbéb áyāl-ε?

⁸ Nyéébēl dyam áde átāngéné nzé nyékoo’ mbéndé e nkamlen eche Krístæ ahíd eche étenléde nén bán, “Edar mwānyon ngáne édáá echon yāl.” ⁹ Bon nzé nyétede baahóg etógnén abíní-’ε nkóntéd, né nyébele mbéb, né mbéndé e Dyób-pe ekóbé nyé néε bad ábe bébóo mbéndé. ¹⁰ Kénzéé awé ahíde mbéndé bon abóo mbéndé póg, né abóo mbéndé ésyāā. ¹¹ Mod awé ahóbē aá, “Nyéekábé mesón á ndáb e e’wóngé,” mó ahóbé ámpē aá, “Nyéewúé’ bad.” Né-óó, nzé mod eekábé mesón bon awúé’ bad, né abóo mbéndé. ¹² Nyéhóbe dyam, nyébele-’ε mekan néε bad ábe bébíí bán Dyób dékáād bó, nchoo ne eche mbéndé eche éhúde bad á mehan-tē. ¹³ Mod awé eewóge mod ampée ngól, Dyób-pe déewógké mó ngól nzé akáadte bad. Bon mod awé awóge bad bémpēe ngól, éewógké mbwóg mbwe níme Dyób akáadteε bad.

Jemse aá nze adube deekii ne mbeltéd né áwédé

¹⁴ A-baányan, nzé mod ahóbē aá módūbpē Krístæ bon eébēl mekan níme mélūmte bán awóo adube, bwām é’héé é’de áhed? Adé adube áhele ásōñ adé alongé-ye? ¹⁵ Détéd nén bán mwānyon á Krísto nhóg eewóo’ε chóm eche áhágké á yāl, eewóo-’áa ndyééd e epun é bīn. ¹⁶ Bon nyé mod nhóg alángé mó aá, “Ekag bwām, ékud chóm eche éhágké, ékud-te ndyééd eche édyágké.” Nzé nyélangé mó nē ésebán nyébage mó chóm eche átógnéné, né bwām é’héé nyébélé mó? ¹⁷ Melemlem nē dōó édíí ne adube. Nzé mod awóo adube áde éébélé ngáne adé adube áhóbéε, né adé adube áwédé.

¹⁸ Mod nhóg ālāā me aá, “Mod nhóg awóo adube, aníní-’ε abele mekan mé bwām,” me-’ε mētímtén mó méé, “Lúmed me ngáne mod áhele awón adube ésebán abele mekan mé bwām, mélūméd we ndēm adube áyāl e mekan mé bwām níme mbeléε.” ¹⁹ Edúbpē nén weε Dyób ádíí ahóg. Nē adé bwām. Kóñne e’dáodan bé mbéb bōmpē é’dúbpē nē, é’nā-’ε ne mbwóg. ²⁰ A-eyókéł é mod, ehede weε bélūmed we nén bán nze mod awóo adube bon eébēl ngáne adé adube áhóbéε, né adé adube déesaá dyamdyam-ε? ²¹ Cheé énkāñ bon Abrahamε, awesyānē saá ambáá, ákobnéd á’sō é’ Dyób néε mod awé abele’ mam níme Dyób áhóbé? Saá akwenten áde ánkwenténnē ábe awe mwān Aisige néε mende-ye? ²² Nyényíné nén bán adube áde Abrahamε ne nímē mbeltéd békágé’áá ekuu ehóg, nímē mbeltéd-te ménkāj áde adube alón mbon. ²³ Nén dēmbēl eyale é Dyób ényínnéd mbále ngáne étenléde nén bán, “Abrahamε andúbé Dyób. Nén dēmbēl Dyób dēnkob mó nēngáne mod awé abele mekan níme métāngéné.” Né-óó, bad bēnchāg Abrahamε bán nsón á Dyób. ²⁴ Nyényíné nén bán mbeltéd ní mod níbele bon ákobnéd á’sō é’ Dyób néε mod awé abele’ mekan níme métāngéné, saké adube dēmpen. ²⁵ Melemlem nē dōó émbēε ne akwaleε awé béchágé’áá bán Rahabe. Ákobnéd á’sō é’ Dyób áyale bad bé Israél ábe bēnlōmmē bán béhye bēnon dyad áte á mesōm-tē. Ánkōb bó nken, abídéd-te bó á dyad-tē, nzii empée á mesōm-tē. ²⁶ Ngáne yāl e moonyon eché eewóo edáádāñ éwédé, melemlem nē dōó adube áde déekág ne mbeltéd áwédé.

3

Jemse aá mod-té akamlan échē echēm

¹ A-baányan, nyé bad híin nyéebág bemeléede bé eyale é Dyöb. Nyébíi bán Dyöb dékãad se bemeléede tómaa ngáne ákáádté ábíníí bad. ² Syáné baásyãal debele mewusé á ríhóbtéd. Kénzée awé éébélé awusé á ríhóbtéd adíi mod awé ádê abé átyéémé, ahele-’ε eche yál akób ábel bonj eébélé awusé. ³ Détéd eláñsén ne hóse. Nzé mod ahele aá hóse ébel ngáne áhedéé, ábelé ahé chó chóm á nsál-tê. Echê chóm chó-’aá ábenladté álygged ene hóse kéhéé wée áhedéé aá éke. ⁴ Ké’ε déted eláñsén ámpê ne bôle é’mbáá ábe é’dé á edíb é nkwe-te. Kénée edíi bán é’kálé bwámbwam, epub é ngíne chó-’aá ékeene bó, mod awé adole’ ábê bôle mwá abámbe mós ábenladté ákeene bó kéhéé áde ádós. ⁵ Melelem nê dós edíi ne echém. Kénée edíi bán éde mwámpín á yál e moonyonj, éde kúmbe bwámbwam áyál e nímé mbéltéd.

Nyényín ngáne mwá muú ahele se ahyáád ahín ámbáá. ⁶ Echém ámpê edíi nêngáne muú. Edíi pèd e yál e moonyonj póg, ébele’ mbéb rí kamlan yál e moonyonj esyáál. Ebele’ alongé á moonyonj ásyáál abé nêngáne ákóbné muú, muú míme mbídé á dù-á-muú, míme méédímê. ⁷ Moonyonj akamlan nyaa é nyam ésyáál. Akamlan nyam é mehín, ákamlan menon, ákamlan nyam éche édole abum ásé, ákamlán-ne nyam ésyáál éche éde á edíb é nkwe-te, ambootéd-te chó akamlan se á mbootéd. ⁸ Bonj modmod éehélée-se ákamlán echém. Echém edíi chóm é mbéb éche modmod éehelée-se ákamlan, éloné-’ε ne e’wé bé mbéb ábe é’pæne’ kwééd. ⁹ Chós débenladté áken Sàngú Dyöbe, awêd Titée, chó-’aá débenladté ábe moonyonj ebómán. Moonyonj mó-’aá Dyöb áhógé áwágen mós. ¹⁰ A melelem mé nsál dós e’yale bé mekenag ne ebómán bébidéé. A-baányan, éetãngénéé abé nê. ¹¹ N’yélé mé edíb nhóg méehelée-se mbéidté mendíb míme mesáá ne mé mbinde abíded ahóg. ¹² A-baányan, alín dé asáá déehelée-se áchyáá e’pum é píe. Ké’ε alín á sabé déehelée-se áchyáá e’pum é’ mesáá. Edíb-pe éche ébídté mendíb mé nkwe, éehelée-se ébíded mendíb míme mesáá.

Debyée áde áhúú ne Dyöb

¹³ Mod adé átínté echên awé awóó debyée awón-’ε nsóñten-ε? Alúmed nê ne alongé á bwám áde awóó, áyál e kéchéé éche ábeléé. Ábel nê ne asuded á yál áde debyée áde awóó ábélé bonj awón. ¹⁴ Bonj nzé nyéwóó kán áte eche edé mbéb, nyétóñtan-ne dásó échén yál, nyéébnladté debyée áde nyéwóó ábel mbéb tãngene ayáge á mbále, akum áde nyékuméé ekáá á tâl, ¹⁵ ene ndín e debyée eehúé-’é ne Dyöb. Edíi debyée áde áhúú ne bad bé nkóñsé. Adíi debyée áde áhúú ne bad ábe bééwóó Edáádaj é Dyöb, debyée dé edáádaj é mbéb. ¹⁶ Kéhéé wée bad béwóó kán áte echê edé mbéb, bétóñtan-ne dásó échab yál, mpuuté mbélé mbé, nyaa e ebébtéd ké ehée-’ε ebág áhed. ¹⁷ Bonj debyée áde áhúú ne Dyöb áde nñáñlén. Kénzée awé awóó áde debyée eewóó-’é atón dé mbéb ké ahóg áyál. Ene ndín e mod adæ nsan, apwiitad, achede yál áwóglén bad bémpée, awóó ngál bwámbwam. Ábenlé bad mekan mé bwám ésebán akwognad modmod, ábele-’ε nê ne nlém nhóg. ¹⁸ Nzé bekóm bé nsan bébele nsón míme nípæene’ nsan átínté e bad, nê débél bad bébelé mekan míme Dyöb áhedéé.

4

Jemse aá bad bésuded yál, Dyöb akamlan bó

¹ Cheé épæene nzum ne nselag átínté echên? Eesaá mbále bán esíí é awón á bwëm éche ewane nyé nzum áte, chós ékáá’ bonj nyébelé nén-ε? ² Ehede chóm bonj weékudéé chó, nê ábélé ewúú mod. Ewóó esíí áte bwámbwam ákud chóm bonj weéheléé chó akud. Nê ábélé nyésenle, nyéwanne-’ε nhóg ne aníníí nzum. Nyéékudéé chóm éche nyéhedeé áyále nyéésedtée Dyöb chó.

³ Nzé nyéhedne Dyöb chöm, nyéeküdëë chö áyāle nyéhedne chö mewémten mé mbéb. Nyéhede bwēm dāsō áwóged échen yāl menyinge. ⁴ Nyédé nēngāne bad ábe bédé á ndáb é mewóngé, boŋ bébé békābē mesón. Nyéebíí' é bán ábane nlém ne mekan mé nkōŋsé ábele nyé bad bé ekoyí bé Dyöb-ε? Né-ōó kénzée awē adāō nlém abane ne mekan mé nkōŋsé, abelé eche yāl mod-ekoyí á Dyöb. ⁵ Nyéwémténé bán ngēn-εé éténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, “Dyöb ábānné nlém aá edāádāŋ éche móhédé syānē áte, ébē éché, adé-’ é kōnjí ne chō-yē?” ⁶ Boŋ Dyöb ábage syānē nsimé abε ne abε. Nē dó-’aá akáá boŋ étenléd á kálag e Dyöb nēn bán, “Bad ábe bédé kúmbe, Dyöb ákunnad bó yāl, boŋ ne bad ábe bésúdté yāl, Dyöb ábage bó nsimé.”

⁷ Né-ōó, nyésuded yāl á’sō é’ Dyöb. Nyéwúen Satane nló áte. Nzé nyébelé nē, mó-’ é átóm mehélé. ⁸ Nyépe Dyöb benben, mómpē āpē nyé benben. Nyé bad bé mbéb, nyésóg mbéb abel. Bad-te ábe béwóó nlém níbe, nyébane nímen nlém ábel mekan níme mēsáá. ⁹ Nyésuden áyāl e nímen mbéb. Nyélebe’, nyéchyε-’ε. Nyésóg awōó, nyélebe’ lebén, nyésóg menyinge awóg, nyésuden sudnēn. ¹⁰ Nyésuded yāl á’sō ábe Sāngwée. Nzé nyébelé nē, áchāgéd nyé.

Jemse ad mod eekáadté mwānyan

¹¹ A-baányan, nyéehóbé nhóg ne aníníí mam mé mbéb á yāl. Kénzée awē ahóbe mwānyan mam mé mbéb á yāl, ké’ε akáadte mó, né ahóbe mbéndé e Dyöb mam mé mbéb áyāl, né ahóbe-’ε aá ene mbéndé eéboó’ é. Nzé ehóbé wεé mbéndé e Dyöb eéboó’ é né weebēlēē chöm éche mbéndé éhóbé aá bébel. Boŋ né etédé etāl éché éesé échōŋ ábé mod awē akáadte. ¹² Mod nhóg mwēmpen-εé adé awē abage’ mbéndé, mwēmpen-naá akáadte bad. Mwēmpen-εé ahele ásoŋ alongé á bad, mwēmpen-naá ahele abébéd dó. Boŋ wε, nzé-módé édíí akáad mwānyon?

Jemse ad mod eebág kúmbe

¹³ Bōob-pōó, nyéwóglan, nyé bad ábe nyéhóbe bán, “chii ké’ε chān, séékē dyad dekalengōme, séédyé áwed mwē nhóg, sékābē nyongé, sékudé-’ε nsyāŋ.” ¹⁴ Nyébíí dyaŋ áde débēnléd chān-ε? Chān nyébíí bán alongé ádēn ádé? Alongé ádēn ádíí nēngāne mbag. Ebág á esōŋ é pónde, ámbíd enē, weenyínée chō ámpē. ¹⁵ Chöm éche nyétāngéné ahób édíí nēn, “Nzé Dyöb ákwénténé, né séēbē á alongé, sébēl-le ádēn dyaŋ ké’ε ádíníí.” ¹⁶ Boŋ bōob, nyétimé nyékume ekáá á tāl ne kúmbe esyāál. Enén ndín e akum dé ekáá á tāl eetāngeneé. ¹⁷ Né-ōó, kénzée awē abíí dyaŋ á bwām áde átāngéné abel, boŋ eébele dó, abelé mbéb á’sō é’ Dyöb.

5

Jemse ad behōn bé bad bétéd pónde

¹ Nyé behōn bé bad, nyéwóglan me! Nyéchyε’, nyéhágke e’saád áyāl e metake níme mépií nyé. ² Mmēn nhōn níme nyékúmé nímaá abōó, síí-’ε émaá nyé asaŋ adyé. ³ Echen gól ne silva éche nyélímmé ásē, émaá ngag akób. Ene ngag eche ekóbé ábē bwēm, chōó ébēl boŋ Dyöb akógsén nyé, émad-te nyé ásē néε muú. Nyékúmmé yāl nhōn enén pónde échē edé benben ne e’pun bé asóg. ⁴ Nōné’, weesábpεé bad ábe bébēnlé wε nsón á nzag-té. Etimé edogé bó dogēn. Nēn ábélé ábē bad ábe wéésábpεé ádad awé áwógnad á’sō wεé Títé, Dyöb á Ngum. ⁵ Abé áde nyédíí á nkōŋsé hén ádíí áchog alongé, nyébele-’ε kéchéé éche nyédáá. Nyékódté nímen mewémten, kénéé nyébíí bán epun éche Dyöb dékōgsēnné ábē bad bé ekoyí ékwógé apε. ⁶ Nyéhóbé bán bad ábe

bébele mekan míme métáŋgéné á'sō é' Dyōb bédé bad bé mbéb, nyēwúú-'ε bó. Béeheléé nyé atyéemεn.

Jemse aá bad béwesεn metake

⁷ Né-óó a-baányan, nyéwesεn kóáŋ Sǎngwéé ápe. Nyétéd elánsén ne mod awé abele nzag. Abelé ásin kóáŋ ne pónde eché ápádtε mbote é bwám. Awεsan kóáŋ ne á pónde eche mbúú 'ε s'ó ébootadté achó, ne áde édimtanné achó. ⁸ Nyémpε nyéwesεn, nyéwéd-te nlém á abum, nyésine' epe éche Sǎngwéé, édé bεnbεn. ⁹ A-baányan, nyéenyongé áte táŋgεne nhóg ne aníní ábel bon Dyōb dééhōbē aá nyédé bad bé mbéb. Nyébii nén bán mod awé akáadtε' adé nyé bεnbεn. ¹⁰ A-baányan, nyétéde e'chemléd ne bekal bé' dǎádǎŋ. Békálé' áá nkalan á dín áde Sǎngwéé, békudé metake, béwesán-ne nímé metake. ¹¹ Ne mbále, syáá dechǎge bad ábe béwéséné bán bad ábe békudé nnam. Nyéwógé ngáne Jobε ánwεsénné áde ákúde metake, nyényin-ne ngáne Dyōb dēmbenlé m'ó bwám á asóg. Sǎngwéé aboó nlém bwámbwam awóó-'ε nlém ní ngǎl.

¹² Amín e nímén mēsýǎl, a-baányan, nyéebεnlád dín dé nkon nímín, ké'ε dé nkōŋ nísé, ké'ε chóm émpée ámwé melé. Bon pen, nzé ehóbé"Éε" abé εε, nzé ehóbé-'ε "Aáy" abé aáy. Nzé nyébelé nén, né Dyōb déekógsénné nyé.

¹³ Kéznéé awé adé á metake tē, ákánne. Kéznéé awé awóge menyinge, ákone ákéné-'ε Dyōb. ¹⁴ Kéznéé awé eedyεε bwám, áchǎg belyáged bé mwembé, békánned m'ó. Nzé békánnad m'ó béwōgté m'ó dyōg á dín áde Sǎngwéé. ¹⁵ Nzé édé bán békánnédé m'ó ne nlém nhóg, né Dyōb déwōg bó mekáne, né débēl-le mod a nkole ádyēē bwám. Sǎngwéé ábēl áhídé á anōŋ dé nkole, ádyēē bwám, ké mbéb-pe m'ó ámbenlé Dyōb délǎgsén m'ó. ¹⁶ Né-óó, nyépale mbéb áte wéε nhóg ne aníní, mod tée ákánnd-te mwáyan, ábel bon nyédyεε bwám. Mekáne míme mod awé abele mam míme métáŋgéné á'sō e' Dyōb, méde ngine bwámbwam, mébele-'ε nsón. ¹⁷ Elaijaa abédée moonyon melemlen ngáne syáné. Pónde póg ankáné bwámbwam aá mbúú eechóg, mbúú enkénchó-'áá á etún é mwē rílaán ne epe. ¹⁸ Ámbíd ené ankáné ámpē, Dyōb ábēl mbúú echó, bwém é'bootéd-te akwog.

¹⁹ A-baányan, nzé nyé ké ahée atēdté áhíd nzii e mbále e Dyōb, bon mod ampée abelé atímne mbíd, ²⁰ ábii nén aá, kéznéé awé abelé bon mod awé abelé mbéb asóg mbéb ábel, né asoó alongé áde mod awé abelé mbéb. Nén débēl-le mbéb híin míme ane mod ákébenlé, Dyōb déenōnné m'ó á díd.

Kálag e'só eche Petro Ndibned n' kálag

Kálag e'só eche Petro ántenlé, bad bé Krísto bɔ́o ánteléé chɔ́. A kálag-té wé achagé bó aá, “Bad ábe Dyöb ápwédé.” Abén bad bémpāntēd áte á pēd e akuu á mbwóg e eché béchágé'áá bán Esia Maino. Nzom eché enkān bon átel enén kálag, ebédéé áwéd bad bé Dyöb nlém á abum áyāle metake nime békúdé'áá ne adúbe áde bēnwōngē. Áwēd-te, abage bó e'lyóg bé nlém ábe nkalān n' bwām nime Yesu Krístəə n'bageé bó. Mmē nkalān n' bwām nhóbe tāngene, kwééd, mpuu ne epe eche Yesue ápéé ámpē. Alūmēd-te bó áte aá békwenten metake ne e'lyóg bé nlém. Anlúméd bó áte aá bebii nén bán nímē metake médii mekəgsen ányín nzé adúbe áde bēwánlé ádé adúbe á mbále. Bébii-ε nén bán békūd nsábe á “Epun eche Yesue Krístəə ápéé.” Anlúméd-te bó áte ámpē aá alonjé ádāb átāngéné abé ngáne alonjé á bad ábe behíde Krístəə.

Nkabtéd n' kálag

Ndibned n' kálag 1.1-2

Dyöb dáo ábage e'sóoson 1.3-12

Elébé ábel mekan nime mésáá 1.13-2.10

Mekan nime bad bé Krísto bétāngéné abel á pónké e metake 2.11-4.19

Asuded á yāl ne ábele Dyöb néε mod a Krísto 5.1-11

Nsógten 5.12-14

¹ Me Petro, mbape e n' lómag awē Yesu Krístəə, ntenle nyé bad ábe Dyöb ápwédé, ábe bēpāntédé áte bon bebé beken á mbwóg é Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ne Bitinia. ² A ntii nímē Dyöb Titée, ammad nyé apwēd. Echē Edáádān-ε ebéle nyédé bad ábe bésáá. Abelé nē ábel nyébele mekan nime Yesu Krístəə álāngé nyé aá nyébel. Abelé nē, ábel nímē mekií nime mésyógké á awōg mébel nyékud alagsen dé mbéb. Nsimé ne nsan n' Dyöb nímē ne nyé abé ne abé.

Dewó e'lyóg bé nlém

³ Mekēnag mébē ne Dyöb áde ádé Sáá awē awēd Sāngwéé, Yesu Krístəə. Apuúdté Yesu Krístəə. Né-ó dekadé alonjé dékōlē. Abel áde ábélé nē, ábágé syānē e'lyóg bé nlém bé alonjé áde déemaá'. ⁴ Desine' káānne nhon nime Dyöb ákōnédé ábē bad. Akōnédé nyé mó ádyöb. Ahed-te méebó'é, méebēb-paá. ⁵ Dyöb ábenlad eché ngum ákəə nyé adúbe áde nyédúbpé mó, káān ne nyékudé e'sóoson. Abé e'sóoson bēnyīnnéd á epun é asóg. ⁶ Nyédii nyébé menyinge ne nē, kénéé édíí nén bán nyéékūd metake nyaa ne nyaa é esón é pónké. ⁷ Mmē metake mápē ákəg nyé adúbe, álúmed nén bán adúbe áwúú nyé áte ne mbále. Gól ehēle ebéb, bon ké nē, bēbelé bēhé chɔ́ á dü ásaád chɔ́. Nzé béhele bēbel nē ne gól, né bétāngéné áden adúbe dōmpē akəg ábel nēn áwúú áte áyāle áden adúbe átómé gól. Nzé áden adúbe átómé mekəgsen áte, né Dyöb déken nyé, ábe nyé ehúmé ne edúbé ádé Yesue álúmēdté bad bé nkōnsé bésyāal yāl. ⁸ Nyédəá mó kénéé nyéenyīnēé mó. Nyédúbpé-ε mó kénéé nyéenyīnēé mó bəob. Ké bəob-pe nyétómténé menyinge abé nyaa eché mod éehélé-εe ahób. ⁹ Chōm eché nyékudté áyāle adúbe áde nyédúbpé mó édíí e'sóoson ábe ábēn e'dáádān békúdté.

¹⁰ Bekal bē'dáádān bēnhōb mam á'só é' pónké tāngene abé e'sóoson abé Dyöb débéé nyé néε nsimé. Béntōn ábē e'sóoson ahed áte ábel bésōntēn bó. ¹¹ Edáádān eche Krístəə émbē bó áte áláa bó á e'só é' pónké ngáne

Krístæ átagké ne ehúmé échē ákudté ámbíð e pónðé, boŋ bémbē béhedé áte. Béhéde'áá áte ábíi pónðé echē nímé mam mébenlédte ne wée mod awé mébenlédte. ¹²Dyöb dénluméd ábē bekal bé'daðáŋ áte áá nsón nímē bébeleé méesaá nsón níme bēn békudté nsyāŋ áhed, boŋ ndii nsón nimenyé. Dyöb dénlómē bad Edaðáŋ echē Esáá échē ébíde ádyöb. Echē Edaðáŋ chósó émbēl boŋ baahóg bēkalé Nkalaní ní Bwám nímé nyéwógéé bōob. Mmēn mam mósó bekal bé'daðáŋ béhóbbé'áá. Kóŋne ángel édásó nímēn mekan asōŋŋen.

Mbeltéd nímēn rísāŋ

¹³Né-ós, nyépúd abad, nyébē mbonšén ábel nsón níme Dyöb áhedéé. Nyétéd pónðé nyésúm-me nlém rísyāal áyāl e nsimé níme Dyöb débeéé nyé á pónðé echē Yesue ápéé ámpé álkúmed-te nyé yāl. ¹⁴Ngáne edii bán nyéðii bad ábe bébele mekan níme Dyöb áhedéé, nyéemwäg-se mam mé mbēb nímē nyébélé'áá bōóð mébé mékamlán áðen alonjé. ¹⁵Dyöb ádé apwedeé nyé asáá. Né-ós nyémpē nyétāŋgené asāŋ á mbeltéd nímēn rísyāal. ¹⁶Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán, "Mbeltéd nímēn rísāŋ áyāle mbeltéd nímēm rísáá."

¹⁷Dyöb ákáadte' moosyāal nyaa póg. Eékwognáadte modmod. Nzé nyékāne-é awē, nyéchage mós bán Titée. Né-ós, nyéwōŋ mbwóg ní Dyöb áte á alonjé áðen ásyāal á nkōŋsé-te wén wée nyéðii beken. ¹⁸Nyébíi nēn bán Dyöb ákódté nyé á ekúkú é abé-te. Ekúkú é abé échē ábēn betaa bēnlyāgnēdté nyé saké chōm néé gól ké'ε sílva échē ébébe' chósó ánkōdnēdté nyé. ¹⁹Nðale e mekií echē Yesu Krístæ chósó ánkōdnēdté nyé. Krístæ awē adé néé rídyoŋ ní mbód nímé mééwōo awusé ké ahóg á yāl. ²⁰Nkōŋsé ríðhób bán níbootad, Dyöb dēmmáð mós apwēd. Boŋ bōob á asóg hēn alúmté yāl wée bad bé nkōŋsé. Abelé nē áyāle nyé. ²¹Krístæ akásó nyédúbpé Dyöb. Nyéhele-se nyédúbé Dyöb nyésúm-me nlém rísyāal áwē, áyāle apuúdté Krístæ abídté-é échē ehúmé áwēd.

²²Abel áde nyébeleé mekan mé mbále ábélé nyésáá. Nē ábélé-ε nyáábe bad bémpēe ábe bédúbpé Yesue nyédāŋné. Né-ós nyédāŋ nhóg ne anínií ne nlém rísyāal. ²³Nyébíi nēn bán Dyöb ábágé nyé alonjé dékōlē mbwiined ne échē eyale. Echē eyale épééné alonjé éesaá-'áá chōm echē ébébe'. Ebē abé ne abé. Dyöb áde adé á ngíndé ne á ngíndé dós ábágé nyé áde alonjé saké moonyoŋ. ²⁴Eténlédé á kálag e Dyöb nēn bán,

"Moonyoŋ adíi néε nkáákæ,
ábē e'boŋ-ε é'dé nēŋgāne mbonja échē ékwoge á ahín-te.
Nkáákæ ayēnle', mbonja-ε ésoode.

²⁵Boŋ eyale é Dyöb ébé abé ne abé."
Echē eyale edii nkalaní ní bwám níme békánlé nyé.

2

Nyēðii meláá mé alonjé

¹Né-ós, nyéete nímēn mbeltéd mé mbéb rísyāal. Nyéekālē metóm, nyéelúmté' á díð-te ngēn nēn bán nyébele bwám áde nyébeeléé, mod eesíðé waáb, e'yale bé mbéb béébidé-ε nyé á nsāl. ²Nyétāŋgené awan áte ákud ndyééd e edaðáŋ echē esáá, melemlem ngāne bán bé nkáál béchyeε'é abii, ábel nēn nzé nyédyédé ene ndyééd, nyékwog ákud e'soosōŋ. ³Nyéwógléné ene ndyééd, nyébíi-ε bōob ngāne Sáŋgwéé ábeleé mekan mé bwám. ⁴Nyéhyag wée Sáŋgwéé, mós adé néε aláá dé alonjé áde belōŋ bé ndáb bēnchenéé, boŋ Dyöb ányín dós áá ákwógnéde, ápwēd, ákōō-ε dós. ⁵Nyéhyag-kósó nyébē néε meláá mé alonjé níme Dyöb ábenladte álōŋ echē ndáb e edaðáŋ. Áwēd-te-'áá nyébenléé mós. Nyéebē beprise ábe bésáá, nyébagé mós mendε mé edaðáŋ

míme mékóbnédé áwe e'só mbwiined ne Yesu Krístæ. ⁶ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Ntédé aláá dé etógnén
nsumé á Zayon.

Kénzéé awé adúbpé mós éekwágké.”

⁷ Adén aláá-óó ádé etógnén ne nyé awé nyédúbpé mós bonj ne bad ábe béedúbpé mós ádíi nêngáne

“Aláá áde belónj bé ndáb bémbāngē abenled,
dóó átíme aláá dé etógnén abé.”

⁸ Eténlédé ámpē nén bán,

“Mós adé aláá áde bad bélúmeé ámīn

abé-’e ndim e aláá eché ebele bad békwaḡ.

Bad békwaḡ áyale béewógnēē Dyöb. Nê dóó Dyöb átídeé aá ébenled ne bós.”

⁹ Bonj nyé, nyéesaá nê. Nyédíi bad ábe Dyöb ápwédé, beprise bé Dyöb ádé ádé kân. Nyédíi alonj áde asaá, Dyöb dên-naá áwóó nyé ábel nén nyélúmed bad bémpēe ngáne ápéde bwám abé. Dyöb áhúde nyé á ehintén-té, apee ne nyé á e'nyínen bé ekíde. ¹⁰ Ngen e'só nyé nkém báá bad bonj bōob nyé nyédé bad bé Dyöb. Ngen e'só ngol e Dyöb enkém paá áwēn bonj bōob Dyöb áwógé nyé ngol.

Nyébē betāj bé Dyöb

¹¹ A-bānned nhede meé nyésōn̄ten nén bán nyédíi beken, nyétome-’e á nkōnsé wén tómén. Né-óó nyéebanné nlém ne mekan mé ekob é yāl áyale nén nê áwanne ábēn e'dáadān hēn nzum. ¹² Nyéwále alonjé á bwám átínté e bad ábe béedúbpé Dyöb, ábel bonj ké bénhāb bán nyédíi bad bé mbéb, bényīn mīmēn mbeltéd ní bwám. Nê dékāj bébe Dyöb edúbé mbwe míme Dyöb dépēé á epun é asóg.

¹³ A dīn á Sāngú, nyéwógne bad bé nkōnsé ábe bédé á nkamlēn, ken nkamlēne ambáambáa, ¹⁴ ké’ e kāj eché édé ásé e nkamlēne ambáambáa, eché álómé ákōgsen bebel bé mbéb ne ákémed bad ábe bébele’ bwám. ¹⁵ Dyöb áhede nén aá mekan mé bwám mímé nyébeleé mékúdtēn mehób míme ábé e'yókél é’ bad behóbéé nyé áyāl, míme béebíi’ é. ¹⁶ Nyéesaá betāj, nyédíi kunze. Bonj pen nê déebagéé nyé nzom ábel mbéb. Nyébē nēe bembāledé bé Dyöb. ¹⁷ Nyébage moosyāál edúbé. Nyédān-’e bad bémpēe ábe bōmpē bédúbpé Krístæ. Nyébáa Dyöb. Nyébage kāj Embáambáa edúbé.

Metake míme Krístæ mébē syānē e'chemléd

¹⁸ Nyé bad ábe nyédé bembāledé, nyésuded yāl ásé e bad ábe nyébenléé ne edúbé ésyāál. Nê déebāḡ ne ábe bébóó nlém bēnpēn, bonj nê ábē ne káānne ábe bébébé nlém. ¹⁹ Dyöb débē menyīnge ne nyé nzé nyéwēséné e'we é’ metake míme nyé nkém báá nyékude áyāl eché. ²⁰ Nzé ebelé mbéb, bonj ewēséné mbéte áyale mímé mbéb, ne nsyāj ríhéé wékúdté? Bonj nzé ewēséné metake ké áyale dyam á bwám áde ébélé, né Dyöb débē menyīnge ne we. ²¹ Mmēn metake mébōn̄néde nyé awé Dyöb ápwédé, áyale nén Krístæ mwēn antāḡ á nló mīmēn. Anlyágé-’e nyé elan̄sén ábel nyéhíd mímē mekuu. ²² Enkēmbenlé mbéb ké nhóg, modmod enkēnwóg-kaá mós eyale é mbéb á nsāl. ²³ Ade bad bésyāál mós, enkéntimténne bós. Ade betāgté’áá mós, enkēnsídté bós. Bonj ambē mēsýāál á mekáá mé Dyöb áde ákáadte bad bésyāál nyaa póg. ²⁴ Krístæ mwēn ampēm mímēd mbéb áwe yāl á awōḡ ábel nén deewóó dýamdyam ábel ne mbéb, débēle-’e mekan míme Dyöb áhedeé, á alonjé ádēd. Eché sii ébélé nyékudé e'choóchon. ²⁵ Nyémbé nēe ndyōn̄ ní mbód míme mbós bonj bōob

Dyöb ápeéne nyé ámbíd áhíd mod awé anone nyé ngáne nnan-a-mböd ánoné éche mböd.

3

Bebaád ne ábab bechóm

¹ Nyé bebaád bé bechóm-me nyéwógne áben bechóm ábel bonj ké émbē nēn bán béehídē eyale é Dyöb, nīmēn mbeltéd ní bwám níbel bómpē bétimned Dyöb, bédúbé-ε mó. Ké nyéētogne bó dyamdyam aláa, ² bényín áden abé á bwám áde asáá. ³ Nyéesūmē nlém nēn bán áben e'bonj é'bíde dásō áyāle ekān é mbíd ebwóg nēe anabe dé esid, ahé á bwēm nēngáne e'bōj, nsāj, ne e'bése ké-ε kase é mbóté. ⁴ Bonj bébii nyé dásō ne e'bonj ábe é'bíde nyé áte. Abé e'bonj béehājlānné áyāle é'bíde ne edāádān éché épwiítédé éché éetagtán-ne. Abé e'bonj bóō Dyöb ányínéé áá é'dé etógnēn. ⁵ Nē dōō bebaád ábe bésáá bé' bóōd ábe bēnsūm nlém ne Dyöb bébéle'áá bonj é'bab e'bonj é'bíd áwed. Béwógne'áá ábab bechóm. ⁶ Serāa mwēn ambé nē. Awógné'áá Abrahamē áchāgé-ε mó áá asān. Nzé nyébele' mam mé bwām ésebān nyébāa dyamdyam, né nyēdii Serāa ábe bán. ⁷ Nyé baachóm-me ábe nyéwóó bebaád, nyētāngēné áben bebaád edúbé abe. Mod téé ábē ne awé mwaád, ánonē mó bwām. Béepedéé nyé e'wúu áte, bonj nyāābōō nyéékūd alongé nyāa póg. Adé alongé ádíi nsimé nīme Dyöb ábageé. Nzé nyéewānle bó ngáne éhednéé, né Dyöb déewóóké nyé mekáne.

Nyébele bwām ké nyékué metake

⁸ Asóged, nyé moosyāál nyébē mod nhóg, nyéwōj nlém nīme nīpwíítédé, nyésūdē-te yāl. ⁹ Nyéētímté mbéb áyāle mbéb. Nzé mod ahóbé nyé dyam dé mbéb áyāl, nyémpē nyéehóbé mó dyam dé mbéb á yāl, nyékāné kānnēn bán Dyöb ánamed mó, áyāle nnam móō Dyöb dénhōbpē áá móōbē nyé áde ámpwedté nyé. ¹⁰ Etēnlédé nēn bán, “Kéznéé awe ahede alongé dé menyinge, áhedé-ε áá mónyín e'pun é' bín é' bwām, eehóbé' mekan mé mbéb, eekālē-ε metóm.

¹¹ Asóg mbéb ábel, ábele mekan mé bwām.

Awānen ábē nsāj ne moosyāál.

¹² Áyāle Dyöb anoné bad ábe bébele mekan mé bwām awoge-ε bó mekáne.

Bonj akunnan bad yāl ábē bébele mbéb.”

¹³ Nzéé-ō ahele ádān nyé mbéb ábel nzé nyéwóó nlém áte ábel mekan mé bwām? ¹⁴ Bonj ké nyéntāg-ke ké tagēn ábel mekan nīme Dyöb áhedéé, né Dyöb dé naméd nyé. Nyéewógé mbwóg, nyéētāgē-ε áte. ¹⁵ Bonj pen nyébe Krístāa edúbé, nēn móōdé Sāngwéé á alongé áden. Nyébē mbonšēn pōndé ésyāál átimtēn kéznéé awé asēdté nyé dyam tāngene nlém nīme nyésūmē wēe Krístāa. ¹⁶ Nyékéled nlém á abum. Nzé nyébele nē, nyésūdēd yāl ne edúbé ésyāál, nyékéled-te nlém á abum wēe bad ábe behōbe nyé mekan me mbéb áyāl, áyāle nyéhídeé Krístāa. Békwāg nzé bényíné áden abé á bwām. ¹⁷ Nyébii nēn bán édé bwām mod ákud metake áyāle dyam á bwām áde ábélé, nzé nē ádé á ntii ní Dyöb, tómaa ákud metake áyāle dyam dé mbéb. ¹⁸ Krístāa mómpē ankūd metake awé-ε áyāle nīmed mbéb ngen póg ne ngen ésyāāl. Abédéé mod awé ábele mekan nīme Dyöb áhedéé, bonj anwé á nló nīme bebel bé mbéb. Ambel nē, ábel dépe wēe Dyöb. Bad bēnwūū mó bonj éché ekob é yāl chōō énwē. Dyöb démbēl éché edāádān émbē ébē á alongé. ¹⁹ Echē edāádān chó-áá ánkéénné á mbwóg áke dé akale e'dāádān eyale é Dyöb. ²⁰ Abén e'dāádān

é'bedéε e'daðəŋ ábe bénkênwógén Dyöb se' bəsd áde Dyöb dênchabtédte bə e'kad áte ábel bétede mímab mbéb á pónde eché Noa álóó'áá bəle é'mbáá. Bad waam bēnpɛn bəw bēmbē á bəle-tē. Bēnkūd e'soosəŋ áyāle mendib. ²¹ Nén áde melemlem nēŋgáne edusen. Eché edusen chəw ébelə bəwəb boŋ bad békūd e'soosəŋ á ngine e mpuu míme Yesu Krístəə. Edusen éesaá awobe á yāl hūd mbinde boŋ édií ákwentən dé abele Dyöb ne nlém míme rísáá. ²² Krístəə akií ádyöb, áwed-taá ádyéé Dyöb á ekáá é mbáá boŋ ákamláán ángel ésyāəl, benkamlenε ne ngine eché édé ámín.

4

Alongé á bad ábe bédúbpe ábē ngáne Dyöb dhedé

¹ Né-əw ngáne édií bán Krístəə ankūd metake é ekob é yāl, nyémpɛ nyétəŋgéné nyébé mboŋsén áwəŋ melemlem mé mewémten nēŋgáne ánwəŋgē. Ayāle, kénzée awé atagé é ekob é yāl, asogé mbéb ábel. ² Ngáne édií-'áá nē, alongé ádēn á nkəŋsé wén ábē ngáne Dyöb áhedéé saké bán mpúlé mé nkəŋsé múmú ríkamlan nyé. ³ Mekan míme bad ábe béebii Dyöb bédəə' é ábel mów nyémpɛ nyébélé'áá. Ene pónde emaa átóm, ekwəgnédé-'ε. Nyékábé'áá mesón, nyéwəŋ nlém áte ábel mam mé mbéb, nyémwágé'áá mím mékəbē nyé, nyéchagé'áá ngande eché bad bémwágé'áá mím mékəbē bə, bēbelé-'ε e'təŋgé é' mekan, nyé bēnlé-'ε myöb mémpɛe, dyaam áde déebo. ⁴ Bēn ábe nyáəbəw nyébeláá mímén mbeltéd mé mbéb bəsd, bédé menyáké bəwəb ányín nyéesaá ne bə ámpɛ ábel epuutéd ne e'kúkú é' mekan. Né-'áá ákáá boŋ bésyāəl nyé. ⁵ Boŋ bétyēem á nkáá á'sə é' Dyöb áde ábəŋséné ákáad moosyāəl. Akáad ábe bédé álongé ne ábe bəwédé. ⁶ Nén dəw dékəŋ boŋ nkalaŋ ní bwám ríkanléd káəŋ ne wée bad ábe bəwédé, ábel boŋ kénéε bénkāádté bə áde bédii á nkəŋsé-tē, bəwé-'ε ngáne moosyāəl áwágkē, bēhele-sε bēbé á alongé ngáne Dyöb ádií.

Nyébenlad ndε éche Dyöb ábágé nyé bwám

⁷ Asogé dé mekan mésyāəl áde bēnben. Né-əw nyébwəw yāl nyétéd-tε pónde ábel nén nyéhel akáne. ⁸ Ámín e mímén mésyāəl, nyédəŋ nhóg ne anínii ne nlém rísyāəl. Nyédəŋ nhóg ne anínii, áyāle edəŋge ékúdtan mbéb híin. ⁹ Nyékok nhóg ne anínii nken ésebán nyényəŋge áte. ¹⁰ Dyöb áwəw ndε híin, abagé-'ε mod tée eché ndε. Nyébé bembəledε bé bwám nyébenlad-tε échēn ndε áwəŋgən nhóg ne anínii. ¹¹ Ane awé abie' dyaam ahób, ahóbé dəw nēn nhóg awé akale' e'yale ábē é'bidé wée Dyöb dēn. Ké nzéé-'ε awé awəŋgan baáb, ábele' nē ne ngine esyāəl eché Dyöb ábágé mó. Nē débidéd ehúmé é Dyöb áwed á yāl e mekan mésyāəl mbwíined ne Yesu Krístəə. Ehúmé ne ngine esyāəl bēbágnédé mó á ngíndé ne á ngíndé. Ebē nē.

Metake míme bad bé Krísto békudé

¹² A-baányan, nyéebág menyáké ne mekəgsen mé ngine míme mépiide nyé bəwəb. Nén déebā nyé nken. ¹³ Nyébē menyíŋge pən nén, nyékudé' metake melemlem ngáne Krístəə ákudé'áá, ábel nén nyélón ne menyíŋge á pónde eché Dyöb délúmedtē ehúmé éche Krístəə. ¹⁴ Nzé bad bésyāəl nyé áyāle nyédii bad ábe bēhíde Krístəə, né yāl eboó nyé áte, áyāle ehúmé é Edəədəŋ é Dyöb édé ne nyé. ¹⁵ Boŋ pən nzé nyékude metake éebāg nén bán nyékude míme metake áyāle nyéwúú bad, kéε áyāle nyéchibé, kéε áyāle nyédii bad bé ebébtéd, kéε áyāle nyésálee mam mé bad áte míme méenəné nyé. ¹⁶ Ké né-'ε, nzé nyékudé metake áyāle nyédii bad ábe bēhíde Krístəə, nē déekwāgté nyé. Nyéságnən Dyöb ságnén nén bán béchágé nyé bán bad bé Krísto. ¹⁷ Ayāle

póndé edé eché Dyöb débootédte bad akáad, ábootéd-te ne ábē bad. Nzé Dyöb áhēle ábootéd-te ne syánē awē dedé bad bé Krísto, chán-nō ébēññē bad ábe béebelé' mam ngáne nkalanj ní bwám ní Dyöb níhedeé. ¹⁸ Eténlédé-'e á kálag e Dyöb nēn bán,

"Nzé éhēle étenlédé káññe mod awē abele ngáne Dyöb áhedeé áte ákud e'soosoj,

né chán-nō ébēññē bebel bé mbéb ne bad ábe béedúbpe Dyöb?"

¹⁹ Né-óó, bad ábe bétage' ngáne Dyöb átífidé, béhē bébele mekan mé bwám, bébe-'e yál á mekáá mé Dyöb áde áhágé bó, mó awē abele kéchéé échē áhóbē.

5

Petro alébe bad ábe bélyágte mwembé

¹ Me nēe nhóg awē alyágte', ndáá meé míbe bad ábe bélyágte' átínté echēn elébé. Ndé nhóg awē ambé metake míme Yesue áse. Ehúmé échē Dyöb débéé Krístāá épē awēm ámpē. Nlébe' nyé nēn meé, ² nyénōne bad ábe Dyöb ábánné áse echēn melemlem nēngáne nnōn-a-mbód ánōñēé éche mbód. Nyénōne bó áyāle nyédáá bó anōn. Nyéññōné bó byánán bényágte nyé ánōn bó. Nyébele' míme nsōn saké é etútú é nsyáññ, boj ébē bán nyéwóó nlém ábel mó. ³ Nyéekamlán bad ábe bédé áse echēn ne ngíne. Nyébē bad ábe béhídté mekuu nímbāb. ⁴ Ade kñj e benōn-bé-mbód épēé, ábē nyé nsábe míme níchábé ámín. Mmē nsábe mébē á ngíndé ne á ngíndé.

⁵ Nyémpē ábe nyédé áse e bad ábe bélyágte', nyésuded yál, nyésuded-te yál nzé nyéwōngan nhóg ne aníní. Ayāle étenlédé á kálag e Dyöb nēn bán Dyöb ákunnan bad ábe bédé kúmbe yál, boj abage bad ábe bésúdté yál nsimé. ⁶ Né-óó nyésuded yál áse e ngíne e Dyöb ábel boj mwēn ácháged nyé á póndé eché ebōñnéde mó. ⁷ Nyéchine mekan mésyāál míme métagte nyé áwe mekáá, áyāle atédé mam míme métagte' nyé nēe míme.

⁸ Nyékób yál, nyétéd-te póndé. Mod a ekoyí awēn, Satane, ahōñge nēe ngii eché edume áte, ahede mod awē ányabéé áte. ⁹ Nyéēmwāg-se atóm nyé áte. Aden adúbe déesudé'. Nyébíí nēn bán bad bēmpēe ábe bédúbpé nēe nyé nkōñsé áte nísyāál bómpē békude metake míme nyémpē nyékudéé. ¹⁰ Nyékude' metake boj míme metake méechabpé áte. Ámbíd e nē, Dyöb áde ábage' nsimé nísyāál dēn débē nyé kéchéé éche nyébódé. Ábēl nyésūmēn, awéd-te nyé áte. Adii Dyöb áde nsimé míme níkwógnédé moosyāál, míbē-'e póndé ésyāál. Mó apwédé nyé ákud éche ehúmé échē ébē á ngíndé ne á ngíndé. Nyéekúd-te chō áyāle nyédé ne Krístāá. ¹¹ Ngíne esyāál edii eché á ngíndé ne á ngíndé. Ebē ne.

Melenten mé asóg

¹² Sailase mó awōngéné me átel anén mwā kálag. Adii me nēe mwāñned mbánné-'e mó nlém á yál. Ntenle nyé enén kálag áwéd nyé nlém á abum, áláá-'e nyé nēn meé mímēn mam míme nítenlé nyé médii nsimé ní Dyöb ní mbále. Nyéehúde mekuu áhed. ¹³ Baányoj bé mwembé ní Babilōn ábe Dyöb ápwédé nēe nyé, bélómme nyé melenten. Awem mwān awē níkwógté á adúbe-tē, Makōse mómpē alómme nyé melenten. ¹⁴ Nyéhē nhóg ne aníní tál álúmed edañge. Nsanj míbē ne nyé bad bé Krísto bésyāál.

Kálag eche elónténé éβε eche Petro Ndibned n kálag

Kálag echê elónténé éβε echê Petro ántenlé, bad bé Krísto bé'só bésyāāl bóo ántelée chó. Ene pónde bad bébedé ábe béyágté'áa bad ayáged dé metóm. Adé ayáged dé metóm ábélé'áa bad bébelé e'tongé é' mekan. Né-óó, Petro antél ene kálag álúmed áa níme mekan méeboo'é. Anlúmed bó áte nén áa béetāngeneé échê ndín é mekan ahíd. Áa dyam áde betāngéné ábel ádíi, ábíi mbále tāngene mam mé Dyōb ne Sāngú Yesu Krístā ne ádúbe bó ne nlém nhóg. Bad ábe bényinné Yesuε béwóg-ke mekan níme ayágté'áa, bóo bébelé boŋ ábén bad bébíi nímé mekan. Atón ahóg áde Petro ánkongé anon áte ábedé tāngene bad behóg ábe bélúmté'áa bán Yesu Krístā éepaá ámpε. Anlúmed bó áte nén áa atoo áde Krístā átongeé ápe, ádíi áyāle Dyōb déehédéé áa modmod ábōd alongé, boŋ áhede' áa bad bésyāāl betéde ábel dé mbéb, béhíde Krístā.

Nkabted n kálag

Ndibned n kálag 1.1-2

Mpwédted ní mod a Krísto 1.3-21

Bemeléede bé metóm 2.1-22

Epe e asóg eche Krístā 3.1-18

¹ Με, Σίμων Πέτρο, μεβαλεε ne mbapee a nlomag awé Yesu Krístā, ntenle nyé bad ábe nyédúbpé Yesu Krístā melemlem ngáne sémpé sédúbpé mó. Yesu Krístā adíi syānē Dyōb abé-'ε Nsoode. Abele' mekan níme métāngéné. Mwēn-naá akaá boŋ syānē moosyāāl dedúbé mó. ² Nsimé ne nsaŋ ní Dyōb níbad mbé ne nyé abíi áde nyébíi Dyōb, nyébíi-'ε Yesuε, awesyānē Sāngwéé.

*Nyébele' mekan níme mélúmté'
nén bán Dyōb dōo ápwédé nyé*

³ Ngíne e Dyōb ebagé syānē mam mésyāāl níme déhedéé á alongé, ebelé-'ε syānē debele' ngáne Dyōb áhedéé. Nén ábēnlédé áyāle debíi mó. Abēnlédé echê ngum ne ábē e'boŋ bé nlém ápwed syānē ábē ábē bad. ⁴ Eche ehúme ne ábē e'boŋ bé nlém é'bélé ahóbé áa móóbelé syānē ndāle é mekan é bwām. Abele' nímén mésyāāl ábel boŋ nyéésólé' mbeltéd mé mbéb mé nkōŋsé áte. Esíi é mekan mé ekob é yāl chóo ébelte' bad échê ndín é mekan. Nzé nē ábēnlédé né abé ádēn désāŋ nēε abé á Dyōb. ⁵ Né-óó, bóob áde edíi nē, nyéwan áte ábel mekan mé bwām. Saá-kaá nē dēmpen. Nyétōngéné awan áte ámpε ábē bad ábe bébenlad debyéé ábel mekan. ⁶ Abád ámín e debyéé, nyébíi ngáne nyékóbeé échēn yāl. Saá-kaá akób á yāl dēmpen. Nyébē bad ábe békaa' nlém. Ámín e e'kaŋ bé nlém, abé ádēn átāngéné ábē ngáne abé á bad bé Dyōb átāngéné abé. ⁷ Saá-kaá ábel mam níme Dyōb áhedéé dēmpen. Edānge ébē áfínté échēn nyé Bad bé Krísto. Saá-kaá edānge áfínté e nyé Bad bé Krísto bēnpen, boŋ nyédāŋ moosyāāl. ⁸ Nzé ádē abé ákwoge-'ε nyé áte, né debyéé áde nyéwóó tāngene Sáa awéd, Yesu Krístā, déebáá ngēn, boŋ débēl nyéchyáá' e'pum. ⁹ Boŋ kénzée awé ádē abé déesaá áte, adé nēngáne mod awé eéchābē' anyínen, ké'ε awé akwedé ndím. Achāténé-'ε áa Dyōb áwóbpé mó, álagsén-ne mó mbéb.

¹⁰ Né-óó, a-baányanŋ nyénabe awan áte álúmed nén bán Dyōb dōo áchénlé nyé, ápwéd-te nyé ábē ábē bad. Nhóbe nén áyāle nzé nyébelé nē, né nyééhúnné á mbéb-te mbéd. ¹¹ Nén débēl-le Dyōb débē nyé kunze esyāāl áśál

ne ábē á nkamlen nímín wée Sáá ne Nsoode awêd, Yesu Krístəə ákamlanné nées kâñ á ngíndé ne á ngíndé.

¹² Né-óó, ké nées nyemáá nímén mekan mésyāal abii boñ nyédúbé-'e mbále eché edé áwêd-te, mēbē níkamtén nyé mó. ¹³ Nnyíné-'e nén meé, bəob áde rídii ndé á alongé, éhednad nén bán níkamtan nyé nímén mekan pónéd téé ábel boñ nyékwanled. ¹⁴ Mbií meé nkwogé nímén nkónsə atəde. Sāngwée awêd, Yesu Krístəə abelé mbií nē. ¹⁵ Nwane-'e áte áláa nyé nímé mekan ábel boñ ké nwé ké wéen, nyéhel mó akamten pónéd téé.

Mboñ edé éche éryinné ehúmé éche Yesu: díd

¹⁶ Saké póle éche bad bēn bēnábpe sékánlé'áá nyé áde sénhəbpē bán Yesu Krístəə əpē ámpē ne ngum. Sébēn sēnyinné éche ehúmé díd. ¹⁷ Sébédé áhed áde Dyəb Titée ábágé mó edubé ne ehúmé. Ehəb émbíd amín éche Dyəb á Ngum álangéé mó áá, "Awem mwān a nlém mó nén, mó awogte' me menyinge." ¹⁸ Sébēn sēnwóg éché ehəb áde syāabəo débédé á mbəod eché esáá.

¹⁹ Né-óó syánē dekoó adúbe nén bán e'yale abē bekal-bé-e'dəədəñ bēnhəbpē é'dé mbále. Eboñ nén bán nyétón bə awoglen. E'dii nées etrukāñ éche échodne' á ehínten-té kásñ né Epun épédé éché bín bésāā' é boñ Krístəə, tintine a mbwəmbwə, əpen nyé á nlém-té. ²⁰ Amín e nímén mésyāal, nyétəngéné asəntən nén bán modmod eéħəłə-sə əbenléd áde debyéé átoge mekan nime bekal-bé-e'dəədəñ bēnhəbpē ngáne eténlédé á kálag e Dyəb. ²¹ E'yale abe bekal-bé-e'dəədəñ bēnhəbpē bēnkəmbáá á ntii mó moonoy, boñ Edəədəñ éche Esáá chəo élyəgté'áá bad abe bēnhəb abē e'yale. Abē e'yale bēnhūu ne Dyəb.

2

Bemeléede bé metóm ne ebébtéd éche békudé

¹ Se' bəod bekal-bé-e'dəədəñ bé metóm bēmbíd átínté e bad. Melemlem nē dəo bemeléede bé metóm bēbídte átínté echēn. Bēbenléd mwane əpen ayáge dé metóm. Adé ayáge débēbéd bad abe bédúbpé dš. Abē bemeléede bé metóm bēbāñ Sāngwée awé ahudé bə á mbéb-te á yəl. Nén dékəñ bēn bēwāmsən yəl ebébtéd akude. ² Bad híin bēhíd echəb mbinde é mekan. Mbéltéd nime abē bad mbéł bad bēmpēe bēhəb' mam mé mbéb təngene Nzii e mbále. ³ Adəñ á chəm áde abē bemeléede bé metóm débél bēkánlé nyé póle éche bēn bēnábpe ábel békobən nyé bwēm. Dyəb dēmməd mbakú abíded se' bəod áá móskəgsən bə. Mmē nkəgsen nisine-'e bə. Eché ebébtéd éde-'e bə á nzii.

⁴ Dyəb dénkənchenéé ángel éche émbél mbéb, boñ ambwém bə á ehyan é muú, áhed-taá bédii á mehan é ehínten-té, bésine' Epun é nkáásé. ⁵ Dyəb dénkənləgsən-naa bad bé' bəod. Ambél mbúu enchó kásñ mendib ménlone, méhóod bad bésyāal abe bēnkəwón abé á bad bé Dyəb. Noa awé álangé'áá bad áá bēbele' mekan nime métəngéné mwəmpən-éé Dyəb dēnsongé alongé, nchoo ne bad saámbe bēmpēe. ⁶ Ambíd e nē, Dyəb dénkəgsən myad mé Sodom ne Gomora. Anhyáád mó métim mbúmbú, álúmed chəm éche ébenléd ne bad abe bēwóo abé á bad bé Dyəb. ⁷ Dyəb dénkəgsən nímé myad boñ ansəñ alongé áde Lotə, áyale Lotə abééé mod a bwām awé enkéndəñ mbinde é mbéltéd éche abé bad bé mbéb bēbélé'áá. ⁸ Ane mod a bwām adyēé'áá hóm ahog ne abé bad bé mbéb. Epun ne epun téé anyíné'áá, áwogé-'e e'bébtéd é' mekan abe abé bad bēbélé'áá ne abe bēhəb'áá. Mmē mekan

mébébté'áá mó nlém á abum áyāle abédée mod a bwām. ⁹ Né-óó, Sǎngwée ábíí ngáne áhúdeé bad ábe bėwóó abé á bad bé Dyób á mekásgen-té. Bonj ábē akósgén bad bé mbéb kááŋ ne é Epun éche ákáádtē bad bėsyāal. ¹⁰ Abē akósgén bad, tanje bad ábe bėkódtē esíí é mekan mé ekob é yāl, ábe bėekobé'-'e nkamlen.

Abē bemeléede bé metóm bédé kúmbe, bėbė-'e epame. Bėebagė-'áá ngumε éche édé ámín edúbé ké ehóg. Bėsyáá' éché ngumε kááŋne syáán ésebán bėwóge' mbwóg ké nhóg. ¹¹ Ké ángel éche éwóó ngine ébė-'e ngum tómaa ábē bemeléede bé metóm, ééhǎbēé éché ngumε éche édé ámín mekan mé mbéb áyāl á'só wée Sǎngwée mbéd. ¹² Bonj ábē bemeléede bé metóm bėbėle' mekan née nyam é mehín. Echyáádtė-'e ábel bėkób chó bėwúu. Bėbele' kéchéé éche épíídé bó á nlém-té. Abē bemeléede bé metóm bėhóbe' dyam téé áde bėesǎntenεé mam mé mbéb á yāl. Né-óó, Dyób débǎdéd bó melemlem nǎngáne bad bėwúé' éché nyam. ¹³ Dyób débél bėtag bwámbwam áyāle bėtágté bad bėmpēe. Bédəə' écháb esíí é ekob é yāl akóded. Bėékwágė-'áá ábel nē ké mǔte. Bėwóge' bwám ábel éché ndín é mekan áde bėdyákgé ndyédéd hóm ahóg ne nyé. Né-óó, bėbėbte nyé dín, bėpiináád-te nyé akwágké. ¹⁴ Nsón nímáb nısyāal ndíi ákáb mesón ne kénzée awé bėnyíné. Echab esíí ábel mbéb éemaá' é mbéd. Bėdoge' bad ábe adúbe déewúu' é áte, bėhúnte' bó á mbėb-te. Ngoód edé bó á mekií-te bwámbwam. Bėdíi bad ábe Dyób ábáge ebómán. ¹⁵ Bétédte nzií éché éché tǎngéné, bėhídė' nzií empée. Bėhídė' mbéltéd níme Balame, * mwǎn awé Bεo. Balame andǎŋ mǎné níme bėsǎbēé mó ábel mbéb. ¹⁶ Bonj Dyób démbél esel éche Balame énhǎb wée Balame. Esel, nyam échē eehóbé' akan, énhǎb wée Balame ne ehób é moonyon, ékáné mó áte. Nén démbél níme mbéltéd mé mpemíne níme ane nkal é' dǎóǎŋ Balame ménsóg.

¹⁷ Abén bad bėdíi née n'yéle níme rílené. Bėdíi née mbembang éche epub ékεenεé. Ndib e ehíntén échē Dyób ábánnédé bó esine bó. ¹⁸ Bėbóo' nsál áte ngén. Bėbenlad esíí é ekob é yāl átéd bad nlém á abum. Bad ábe bėtédéé nlém á abum bėdíi bad ábe bėbóótédé mekuu ahúd á echoŋ é bad bé mbéb. ¹⁹ Bėlǎnge' bad bán nzé bėhídé ádab ayáge né bėebáá á mehan-té, né bėhale' bėbél kéchéé éche bėdás, áde édíi nén bán mbéb ríháá bėn. Mbéb ríháá bėn áyāle nén dyam ké áhéé áde ákamlan mod, ane mod abelé abé ntǎŋ ásé e ádē dyam. ²⁰ Nzé mod adúbpé Sǎngú Yesu Křstəə, Nsoode, né amaá alongé dé mbéb dé nkǎnsé ahide áte. Nzé amaá-'e dó ahide áte bonj atímé ámbíd áwéd-te ámpē, áde alongé átédė-'e mó ntǎŋ, né nyaa échē ádíi bǎǎb edé mbéb tómaa ngáne ánsēbēé abé. ²¹ Né émbē mbonj nzé bėnkéntogén nzií e mbále abíi tómaa ámad chó abíi bonj bėtímé' bėbáá' mbéndé é Dyób éche esáá á yāl. Alyágned dǎó bėnlyágnédte bó éché mbéndé. ²² Nén ábele' ngan eche bėkálé nén bán, "Mbwé edyág ábē e'chó," ne eche bėkálé nén bán, "Ké chán bėnwógédte nguú mendíb ééchatánné elǎǎb," édé mbále.

3

Epun éché Sǎngwée ápcé ámpē

¹ A-baányan, enén kálag chó elónténé kálag ébε eche rítenléé nyé. Atínté éché kálag, nkámnténé nyé mam níme nyémáá abíi ábel bonj nzé nyéwémnténé mekan níme rítélé, méwǎngan nyé áwónj mewémnten níme métǎngéné. ² Nhede meé nyékamtén mekan níme bekal bédǎóǎŋ bé Dyób bėnhǎbpé se'

* **2:15** Balame: Balame ambé nyóngé bwámbwam ákud nsábe níme kǎŋ Balage ásábēé mó nyaa échē ámbēé mbonjsén ké ábel bad bé Israel mbéb. Nén ádē á kálag e (Nǎm 22.4-35).

boód bán mébenléd. Nyékamten-ne chõm-ée Sångwée, Nsoode awêd anlāá' é bembapεε bé nlómag aá béláa nyé.

³ Dyam dé'só, nyétàngéné asõhten nén bán á e'pun bé asóg, donge á bad débid ábe esí é mekan mé ekob é yál ékamlanné adáb alongé. Béwelé nyé, ⁴ béhõbē bánken, “Anhób aá mósõpē ámpē, héé-õ adíi boób? Abē besáá béwéde boób échábé áte, boñ káõñne' boób mam médíi méde melemlem ngáne mémbeē se á mbooted mé nkõñsé.” ⁵ Bēn békoo' ahúid á mewemten nén bán Dyõb dēmbenléd échē eyale é nsál ahåg nkoñ mí mñ ne ní sé. Ambēl nkõñsé níbid á mendib-te, ambenléd-te mendib áde ahágé nkõñsé. ⁶ Mendib mwēn-naa ámbenlédte ábébed nkõñsé mé' boód. Anlóm mbúú. Ene mbúú enchó káõñ mendib melóné nkõñsé áte nisyāal, chõm ésyāal éhó. ⁷ Melemlem mé eyale nime Dyõb dēmbenlédte ahåg nkoñ mí mñ ne ní sé, móo ábenlédé ákəá mó ábel boñ ábébed mó ne muú. Asinne' nkoñ mí mñ ne ní sé mé' chii epun é nkáásé. Echē epun dáo ábõdédte bad ábe béewõo abé á bad bé Dyõb.

⁸ Boñ a-baányan, nyéechatán dyam ahóg. Nyéechatán nén bán ne Sångwée, nhəñlén méesaá áftinté e epun ehóg ne ekalé é mwē. ⁹ Sångwée éetongéé álóned áde akag. Donge á bad béwemtan pen bán atongé'. Boñ awéséné nyé áyale eehēdēē aá modmod ábõd alongé. Ahede' aá bad bésyāal békuned mbíd bétede abel dé mbéb. ¹⁰ Boñ epun éche Sångwée ápē, ápē taléd, melemlem nēñgáne nchib ápagké. Echē epun, abobe dēnyõñ ne esaád é ngine, chõm ésyāal éche éde ádyõb éhyāñ, ényõñ-ε. Nkõñsé ne chõm ésyāal éche éde áwed-te éhyāñ, ényõñ-ε. ¹¹ Ngáne edíi bán chõm ésyāal étàngéné anyõñ, nyaa é bad éhéé-õ nyétàngéné abé? Abé ádēn átàngéné asāñ, nyéwõñ-ε abé á bad bé Dyõb. ¹² Nyéwale ádén abé ngáne nyésineé epun éche Dyõb átíidé aá Krístəá ápē. Nyéwan-ne áte ábel éwāmsen ape. Echē epun muú méhyāad abobe ámín, muú ményāméd chõm ésyāal-le éche éde áwedé-mín. ¹³ Boñ desine' akag áde Dyõb ábágé syāñé aá móõbēl abobe dékõlē ne nkõñsé mé ékõlē. Bad bésyāal ábe bébē á nkõñsé mékõlē bébelé' mekan nime ntàngéné.

¹⁴ Né-õó, a-baányan boób áde nyésineé échē Epun, nyébel ngáne Dyõb dēnylñné nyé nēé bad ábe besáá, nyébel-le ngáne éehõbpé aá nyébele mekan mé mbéb. Nyébē-ε nsan ne mó. ¹⁵ Nyébii nén bán atoo áde Sångwée awêd átongéé ápē, adíi ábel boñ ábe bad pónde ákud e'soõson. Nén dáo Paale ámpē ámbenlédte debyéé áde Dyõb ábágé mó, átele nyé kálag. ¹⁶ Atelé ádén atón á kálag échē ésyāal. Donge a mekan áde áwe kálag-té áde álélé asõhten. Echē ndín é mekan chõo bad ábe béewóo nsõhten, ábe adúbe-ε déetyéeméé béhəñlanné nsõhten nime níde áwed-te nyaa echē eetàngene. Melemlem nē dáo béhəñlanné e'ped bēmpēe á kálag e Dyõb-te. Abel áde bébele'-aa nē dékõñ bébõd adáb alongé.

¹⁷ Boñ a-baányan, nyé pen nyēmaá nímén mekan abii. Né-õó, nyétéd pónde ábel boñ bad ábe béehíde' mbéndé é Dyõb, béehünté nyé ne mewusé nime béyágtē nyé. Nzé nyéhíde nímáb mewusé, né adúbe ádén déetyéemmé.

¹⁸ Boñ pen nyébē nyéwõñ abé áde Sångwée, Nsoode awêd, Yesue Krístəá, ábādē nyé nímē nsimé abε. Edúbé ébē ne mó bootya boób ne á ngindé. Ebē nē.

Kálag e'só eche Jone Ndibned n kálag

Metote médé mébe níme mékásá bon Jone átēl kálag e e'só. Atote dé e'só ádíi áwéd bad ábe átēnlé chó nlem á abum ábel bébê mod nhóg ne Dyöb ne awe Mwän, Yesu Krístæ.

Metote níme mélónténé mébe médii, Jone alänge bad ábe átēnlé chó áá bétéd pónde ne ayáge dé metóm áyāle débēbēd abé áde bédii mod nhóg ne Dyöb ne Yesu Krístæ. Adē ayáge dé metóm áhóbe nén bán ebébtéd épag ne abé áde moonyon ábágbk á nkõhsé tē, bán né-óó, Yesue, Mwän a Dyöb ééhele'áá-se ákõh moonyon abé. Abé bemeléede bé metóm béhóbe nén bán nzé mod áküd e'sóosõn, atãngéné néé ábáá mekan mé nkõhsé á yál. Bényágte ámpē nén bán e'sóosõn béewóó'é dyamdyam ábel ne abé á bwám ne áwón edãnge ne nhóg ne anínii.

Alúmed áá adē ayáge déetãngeneé Jone alúmté á kálag tē wén áá Yesue ankõh moonyon abé akoó'-e alúmed áte nén áá bad ábe bédúbpé Yesue bon bédãñ'-e Dyöb bétãngéné néé bédáá nhóg ne anínii.

Nkabted n kálag

Ndibned 1.1-4

E'nyinēn bé ekide ne ehintēn 1.5-2.29

Bán bé Dyöb ne bán bé Satane 3.1-24

Mbáale ne awusé 4.1-6

Chõm éche edãnge édíi 4.7-21

Adúbe áde átómé mekan mésyāal áte 5.1-21

Eyale é alongé

¹ Ntenle' nyé tãngene ane awé adé Eyale é Dyöb éche épeene' alongé. Abédé se á mbooted, sēnwóg mam tãngene mó, sēnnyinēn mó mīd, sēmbán mó dīd áyāl, sēmbán-ne mó ekáá á yál. ² Mó awé apeene' alongé antīm moonyon awé bényinneé dīd, dennyin-ne mó. Sēbide' mó mbõn, sēlãngē'-e nyé mam tãngene mó awé abage' alongé áde déemaá', mó awé ambé ne Titée, bon átīm abyéén átinté echêd. ³ Chõm éche sēnyiné, éche séwógé'-e, chóo sēlãngéé nyé, ábel bon nyébê nlatēn ne sé. Mmēd nlatēn-ne rídii nlatēn níme déwóó ne Titée ne awe Mwän Yesu Krístæ. ⁴ Sételē enén kálag, ábel bon nīmēd menyĩnge mélõn mbon.

Alongé á bad ábe bédé á e'nyinēn bé ekide

⁵ Bõõb-põó, pále echē séwógé á nsāl wēe Yesu Krístæ bon sēlãngē'-e nyé edii nén, Dyöb ádíi e'nyinēn bé ekide. Atõn dé mbéb ké ahóg déesaá mó á yál. ⁶ Nzé dehóbé bán dedé nlatēn ne mó áde alongé ádēd ádíi ádíi alongé dé ehintēn, né dekalē metóm né níme syánē mbeltéd-te mééhídēē mbáale. ⁷ Bon nzé dewóó alongé dé e'nyinēn bé ekide ngáne Mwän-ne ámpē áwóó, né syánē déēbē nlatēn ne nhóg ne anínii, mekií níme Yesue awe Mwän, mó'-e méwobé nimesyánē mbéb rísyāal.

⁸ Nzé dehóbé bán deewóó'é atõn dé mbéb ké ahóg á yál, né dedoge' echēd yál, né mbáale'-e eesaá syánē áte. ⁹ Nzé depanle' nimesyánē mbéb áte, né ábēl ngáne áhóbé, ábēl-le chó nyaa echē etõngéné. Alagsēn syánē mbéb, áwõbē'-e nimesyánē mbéb rísyāal. ¹⁰ Nzé dehóbé bán deébeléé mbéb, né dehóbé' bán Dyöb ádíi nkal a metóm, né eyale é Dyöb eesaá'-áá syánē áte.

2

Jone ad Krístaa mó adé awesyáne Nwõhgene

1 Nyé ábe nyédé nêhngáne ábêm bán, ntenle nyé enén kálag, ábel boŋ nyéebélé mbéb. Boŋ nzé mod abelé mbéb, syáne dewóó mod awé abele' mekan míme métàngéné, Yesu Krístaa. Mó achânge' syáne Titée. 2 Krístaa mwën-éé ambé nêhngáne nde echê Dyõb dëmbenlédte ákõde syáne áyál e mbéb míme dëmbenlé. Ambel nê ábel dékud alagsen. Saá-kaá mbéb mímesyáne mëmpen, boŋ mbéb míme bad bé nkõjsé bésyáál.

3 Nzé dehíde' mbéndé é Dyõb né édé mbále bán debíí mó. 4 Kénzée awé ahóbé áá móbílí mó, boŋ eehíde' éche mbéndé, né ene ndín e mod adii nkal a metóm, né mbále ké póg eésaa'-áa mó áte. 5 Boŋ kénzée awé abele' ngáne eyale é Dyõb éhóbéé, edånge éche ene ndín e mod ádáá Dyõb élóne' mbon. Nén dáo ábele' Krístaa, enyínné-te á mbále bán dedé ne Dyõb. 6 Kénzée awé ahóbé áá módé ne Dyõb, ádé alongé átàngéné abé nêhngáne alongé áde Yesu Krístaa.

Mbéndé e ekóólé

7 A-baányan bé edånge, enén mbéndé echê nitenléé nyé eésaa' mbéndé e ekóólé, edii mbéndé e nchun echê nyénwõngé se á mbooted. Enén mbéndé e nchun edii nkalaní mí bwám míme nyémáá awóg. 8 Boŋ kéné, mbéndé e ekóólé chõõ nitenléé nyé bõõb, mbále echê edé-'e á mbéndé-te wê, enyínnéde á alongé áde Krístaa, enyínné-te á alongé áden, áyãle nén ehíntén ébótótéde amaa, e'nyínen bé ekíde é' mbále é'máá abooted dé apen.

9 Kénzée awé ahóbé áá módé á e'nyínen bé ekíde boŋ ákõõ mwányan, ene ndín e mod adii adé á ehíntén-tê. 10 Kénzée awé adáá mwányan adé á e'nyínen bé ekíde-tê. Né-õõ, ene ndín e mod éébeléé dyamdyam áde ábelte' bad bémpée mbéb. 11 Boŋ kénzée awé akõõ mwányan, awóó alongé dé ehíntén. Ene ndín e mod akag á ehíntén-tê eebýéé-'aa wée akagké áyãle ehíntén ébélé adé néé mod awé akwedé ndím.

12 Nyé ábe nyédé nêhngáne ábêm bán, ntenle nyé áyãle Dyõb alágséné nyé mbéb á ðín áde Yesu Krístaa. 13 A-besán, ntenle nyé áyãle nyébíí ane awé adé se á mbooted. A-kódebad, ntenle nyé, áyãle nyétómé ane awé adé ebébtéd áte.

14 A-bãnbã, ntenle' nyé áyãle nyébíí Titée. A-besán, ntenle nyé, áyãle nyébíí ane awé adé se á mbooted. A-kódebad ntenle nyé, áyãle nyéwúú áte, eyale é Dyõb édé nyé áte nyétómé-'e ane awe adé ebébtéd áte.

15 Nyéedãã' nkõjsé ké'ε bwëm ábe é'dé áwëd-te. Nzé mod adáá nkõjsé, né eédãé Titée. 16 Bwëm é'syãl ábe é'dé á nkõjsé te, néde bwëm ábe moonyon a ekob áwóó'é esíí áte, bwëm ábe míd médãé'é anyín ne bwëm ábe bad békumneé ekáá á tãl, béehúú'é ne Titée, é'dii bwëm bé nkõjsé. 17 Nkõjsé ne ábe bwëm é'syãl ábe baányan béwóó'é esíí áte áyãl echáb, nítóme tómén, boŋ mod awé abele' ngáne Dyõb áhedeé, abág ne Dyõb á ngíndé ne á ngíndé.

*Jone ad nyétéd pónde
ne bad ábe bétãngan Krístaa*

18 A-bãnbã, asóg ákwógé apε. Bénlãá nyé bán Mod a Ekoyí awé Krístaa ápé, bõõb-pε bad bé ekoyí híin ábe Krístaa bé máá apε. Né-õõ, debíí bán asóg ákwógé apε. 19 Abé bad békênkongé bad abé ábe bédé mímesyáne nlatén, né-'aa dênkãh boŋ bétédé syáne. Nzé bémbé bad ábe bédé áwesyáne nlatén, né bémbé bébé ne syáne, boŋ bënchené syáne ábel boŋ ényínned ne mbále nén bán békênkongé abé ne syáne. 20 Boŋ ne nyé, Ane-awé-Béwógté abagé nyé Edáádãh éche Esáá. Né-õõ, nyé moosyãl nyébíí mbále. 21 Meéténlãé nyé enén kálag áyãle nyéebíí' é mbále, boŋ ntenle' nyé chõ áyãle nyébíí mbále, nyébíí-'é

nén bán metóm ké mehóg méébidéé á mbále-té. ²² Nzéé-'5 adé nkal a metóm? Nkal a metóm adii kénzéé awé ahóbé aá, Yesue eésaá Ane awé Dyöb Awógté. Ene ndín e mod chó edé Mod a Ekoyí awe Krístaa, abáa' Titée á yál, abáa-'e Mwán. ²³ Mod ééhéléé-se abán Mwán a Dyöb á yál se abé ne Titée. Kénzéé awe akobé Mwán a Dyöb, akobé kóñne Titée. ²⁴ Nyényín nén bán nkalañ níme nyéwógé se á mbooted rídé nyé áte. Nzé nkalañ níme nyéwógé, rídii rídé nyé áte, né nyémpé nyéébe ne Mwán a Dyöb nyébé-'e ne Titée. ²⁵ Chóm éche Krístaa ahóbé aá mósóé syáné edii alongé áde déemaá'.

²⁶ Ntenle nyé nímén mam áyále bad bédé ábe béhéde nyé adog. ²⁷ Bonj ne nyé, Krístaa abagé nyé Edaádan éche Esáá. Abé áde éché Edaádan edii nyé áte, nyéetógneneé modmod áyáged nyé. Eché edaádan éyágte nyé mam méesyáál, mam níme éyágte-'áa nyé méde mbále, méesaá metóm. Né-óó, nyébé nyébé ne Krístaa ngáne Edaádan éche Esáá éyágte nyé.

²⁸ Bóob-póó, a-bánbán, nyébé mod nhóg ne mó, ábel bonj epun éche ápéé, nlém ríwúu syáné á abum, deewógé-'e e'són átyéem mó á'só. ²⁹ Nyébii bán Krístaa abele mekan níme métánjéné á'só é' Dyöb, né-óó, nyébii bán kénzéé awé abele' mekan níme métánjéné, adii mwán a Dyöb.

3

Jone ahóbé ngáne alongé áde bán bé Dyöb átánjéné abé

¹ Nyényín ndín e edánge eché Titée adáá syáné. Eché edánge échábé amin kóñj béchage syáné bán bán bé Dyöb, bèn-naá dékóó abé. Nzom eché ekáó bonj bad bé nkónsé béebii syáné edii áyále béésebpéé Titée abii. ² A-baányañ bé edánge, syáné dedii bán bé Dyöb bóob. Eébyéneé bwám pen chóm-éé syáné débéé. Bonj debii bán pónde eché Krístaa ápéé, syáné déébe nēngáne mó, áyále nén deényín mó ngáne adii. ³ Kénzéé awé asumé nlém wée Krístaa atánjéné née asánté eche yál ngáne Krístaa mwén ámpé ásaá.

⁴ Kénzéé awé abelé mbéb, akwedé nkáá áyále abóó mbéndé e Dyöb. Mbéb rídii abóó á mbéndé e Dyöb. ⁵ Nyébii bán epé éche Krístaa ámpéé á nkónsé ébedéé ámad mbéb. Krístaa mwén-ne eewóó' é mbéb ké nhóg á yál. ⁶ Kénzéé awé adé ne Krístaa éébéleé mbéb. Kénzéé awé abele mbéb, eenyínéé Krístaa eebii-'áa mó.

⁷ A-bánbán, nyéémwäg se mod ádog nyé. Kénzéé awé abele mekan níme métánjéné adii mod awé abele mekan níme métánjéné á'só é' Dyöb, ngáne Krístaa ábeleé mekan níme métánjéné. ⁸ Kénzéé awé abele mbéb, adii mwán awé Devale áyále Devale ambootéd mbéb ábel sé á mbooted. Nzom eché enkñ bonj Mwán a Dyöb ápé á nkónsé, ebédéé ábébed nsón níme Devale ábelé. ⁹ Kénzéé awé adé mwán a Dyöb, éébéleé mbéb, áyále abé á Dyöb adé mó áte, ééhéléé-'e-se ábelé mbéb áyále Dyöb dáo adé mó Sáá. ¹⁰ Chóm éche ékoo' syáné alúmed bad ábe bédé bán bé Dyöb ne ábe bédé bán bé Satan edii nén bán, bad ábe béebelé' mam níme métánjéné ne bad ábe béedaa baányañ bé Krísto, béesaá bán bé Dyöb.

Jone ad bad bédan nhóg ne antniit

¹¹ Nkalañ mí bwám níme nyénwóoké se á mbooted níbedéé nén bán, dédan nhóg ne anínií. ¹² Deebág néé Keene. Keene abédéé mod awé Satane, anwúú-'e mwányañ. Cheé énkñ bonj Keene awúú mwányañ? Anwúú mó áyále mekan níme mwén ábelé'áa mébedé mam mé mbéb bonj níme mwányañ méntánjén á'só é' Dyöb. ¹³ Né-óó, a-baányañ, nyéebág menyáké ngáne bad bé nkónsé békóó nyé. ¹⁴ Dedáó bänned bé Krísto bémpéé, nè dáo ábelé bonj debii bán

dehídté ásē e ngine e kwééd dekudé alongé áde déemaá'. Kénzée awé eédāā bānned bé Krísto bémpēe, alyágé adé ásē e ngine e kwééd. ¹⁵ Kénzée awé akóó mwānyan a Krísto, adii mod a ewúen, nyébií-é nén bán alongé áde déemaá' déesaá mod a ewúen ké nhóg áte. ¹⁶ Krístāā ambě adē alongé á nló nímēd. Nén dōó ábélé bon debii chóm éche edānge edii. Né-óó, syānē ámpē detāngéné nēe débágé ádēd alongé á nló nime bānned bé Krísto bémpēe. ¹⁷ Nzé mod adé awé adé nhōn, bon anyiné mwānyan awé atóge' bon eewóo nlém mí bwām áwōngēn mós, chán áhelese ahób aá módāó Dyōb? ¹⁸ A-bānbān, edānge éche déwānléné nhóg ne anínii, éetāngēnēé abé dāsō á nsal-tē ne á póle bon étāngéné abé á mbeltéd ne á mbále-tē.

*Jone ahóbe chóm éche ébele'
bon deewógé mbwóg á'só e' Dyōb*

¹⁹ Nzé delúmté nhóg ne anínii edānge, né debii bán dedé bad bé mbále ne debii-é bán nlém méwūú syānē á abum á'só e' Dyōb. ²⁰ Póndé ké ehéé eché nímēd mewēmtēn mélāngé syānē bán debelé mbéb, debii bán Dyōb abii mam mésyāāl tómaa ngāne syānē débii. ²¹ A-baānyan bé edānge, nzé nimesyānē mewēmtēn méelānge syānē bán dedii bebel bé mbéb, deewógéé mbwóg ké nhóg nzé dekānne' á'só e' Dyōb. ²² Dekude kéchéé éche désédté mós áyāle dehíde' éche mbéndé débelé-é mam nime méwōgte mós menyīnge. ²³ Mbéndé eché ábágé, edii nén, dedúbe á dīn áde awe Mwān Yesu Krístāā, dédān-é nhóg ne anínii. Melemlem mé mbéndé mōó Krístāā mōmpē ámbéé syānē. ²⁴ Kénzée-é awé ahíde' mbéndé é Dyōb, abág mod nhóg ne Dyōb, Dyōb-pe ábē mod nhóg ne mós. Nén dō-áá débéléé bon debii bán Dyōb adé ne syānē. Debii áned áyāle Edāóđān éche ábágé syānē.

4

*Jone ahóbe aá bad bétéd
póndé ne e' dāóđān bé metóm*

¹ A-baānyan bé edānge, nyéedúbpé bad bésyāāl ábe behóbe' bán bēwóó Edāóđān é Dyōb. Bon pen, nyékāg bós ábii nzé edāóđān éche édé bós áte éhúú ne Dyōb. Nyékāg bós áyāle ekud é bekal bé dāóđān bé metóm bēpédé á nkōñsē-te. ² Chóm éche wēbenlé bon ebii mod awé Edāóđān é Dyōb edii áte edii; kénzée awé ahóbe aá Yesu Krístāā apedé á nkōñsé nēe moonyon, né ane mod awóó Edāóđān é Dyōb. ³ Bon kénzée awé ahóbe aá Yesue eēpedéé á nkōñsé nēe moonyon, eewóó é Edāóđān é Dyōb áte. Edāóđān éche ene ndín e mod áwóó áte edii edāóđān éche éhúú ne Mod a Ebébtéd. Nyēnwóg bán échēn edāóđān épē, bōob-pe émāá ape á nkōñsē-te.

⁴ A-bānbān nyédii bad bé Dyōb, nyétómé-é ábē bekal bé dāóđān bé metóm áte, áyāle Edāóđān éche édé nyé áte édé ngine tómaa Satanē awé akamlan bad bé nkōñsé. ⁵ Ábē bekal bé dāóđān bé metóm bédii bad bé nkōñsé, né-óó, mekan nime behóbéé médii mekan mé nkōñsé, bad bé nkōñsé-é bēwóglan bós. ⁶ Syānē dedii bad bé Dyōb. Kénzée awé abii Dyōb awóglan syānē, kénzée-é awé eésē mod a Dyōb, eewóglanné syānē. Né-óó, nén dōó mod áhele abii nhwēlén áftínté e Edāóđān é mbále ne edāóđān é metóm.

Jone aá Dyōb dāóó syānē

⁷ A-baānyan bé edānge, dédān nhóg ne anínii áyāle nén edānge éhúú ne Dyōb. Kénzée-é awé adāó mwānyan a Krísto adii mwān a Dyōb, abii-é Dyōb. ⁸ Kénzée awé eédāā baānyan bé Krísto, eebii-é Dyōb, áyāle kéchéé éche Dyōb ábeléé élúmté' edānge éche áwōñné bad. ⁹ Dyōb álúmté syānē edānge ne nén,

alomé nímé mpəm mí Mwän á nkõjsé-te ábel boŋ dékud alongé áde déemaá' mbwiined ne mós. ¹⁰ Chõm éche édé edaŋge édii nén, saké bán syánē dedáá Dyõb, boŋ nén Dyõb ádáá syánē, anlóm-me awe Mwän ákade syánē áyäl e mbéb míme débélé.

¹¹ A-baányan bé edaŋge, ngáne édii bán Dyõb átómténé syánē adəŋ, syánē ampē detəŋgéné dedəŋ nhóg ne aníníí. ¹² Mod eényínē Dyõb mbéd. Nzé dedáá nhóg ne aníníí, né Dyõb débē ne syánē, échē edaŋge-'é éche ádáá syánē élõn mbon.

¹³ Nén dō-'aá débēl boŋ debíí bán syánē dedé ne Dyõb, Dyõb-pe áde ne syánē, áyāle abagé syánē échē Edáádəŋ. ¹⁴ Syánē denyíné, delāŋge-'é bad bēmpē nén bán Titée alómé awe Mwän ábē Nsoode á nkõjsé. ¹⁵ Bad ábe bēhõbe' bán Yesue adii Mwän á Dyõb, Dyõb áde ne bós, bō-'é bédé ne Dyõb. ¹⁶ Né-óó, syánē debíí, dedúbpe-'é edaŋge éche Dyõb ádáá syánē.

Kéchéé éche Dyõb ábeléé élúmte edaŋge éche áwõŋné bad, bad-te ábe edaŋge édii áte, bédé ne Dyõb. Dyõb-pe áde ne bós. ¹⁷ Edaŋge éche édé syánē áte, élóné mbon ne nén, nlém méwū syánē áte á mbwē mé nkáásé, áyāle nén dedé mod nhóg ne Dyõb á nkõjsé-te hén melemlem ngáne Krístəá ámbēē ne mós. ¹⁸ Mod awé Dyõb ádáá eewógéé mbwóg. Edaŋge éche élóné mbon énane mbwóg rísyā́l. Abán dé nkógsén dós ápeene mbwóg. Né-óó, kénzéé awé mbwóg rídii áte, edaŋge éelónéé mós mbon áte. ¹⁹ Delúmte' edaŋge áyāle Dyõb ásébpé syánē edaŋge alúmed. ²⁰ Nzé mod ahóbé aá módáá Dyõb boŋ akáó mwányan á Krísto, ane mod akale metóm, áyāle mod awé eedəá mwányan awé ányínéé, éehēlēē-se adəŋ Dyõb áde eényínēē. ²¹ Né-óó, enén mbéndé chós bēbágé syánē; kénzéé awé adáá Dyõb ádəŋ káŋne mwányan.

5

Jone aá bad ábe bédúbpe Krístəá bétómé nkõjsé áte

¹ Kénzéé awé adúbpe aá Yesue mós adé Ane awé Dyõb Awógté, adii mwän á Dyõb. Kénzéé-'é awé adáá sáá-a-mwän adəá' káŋne mwän. ² Nyaa eché debíí-'é bán dedáá bán bé Dyõb edii nén bán syánē dedáá Dyõb, dekoŋge-'é échē mbéndé. ³ Adəŋ Dyõb adii áhíd éche mbéndé, éche mbéndé-'é éetómténéé awúu áte syánē áhíd chós. ⁴ Kénzéé awé adé mwän á Dyõb atómé nkõjsé áte. Nzəm eché atómé nkõjsé áte, edii nén, dedúbpe bán Yesue mós adé Ane awé Dyõb Awógté. ⁵ Modmod ampée eésaá awé atóme nkõjsé áte éetóméé mod awé adúbpe aá Yesue adii Mwän á Dyõb.

Jone ahóbé bwēm é'láán ábe é'bide Yesue mbõŋ

⁶ Yesu Krístəá ampē á nkõjsé. Bëndusén mós ne mendíb boŋ ámbíd e pónde eché áwédé á awóg nímé mekií mēnsyógé. Saké edusen é mendíb chēmpen émbenléd ne mós, boŋ áde áwédé nímé mekií mēnsyógé. Edáádəŋ éche Esáá chós élúmte syánē aá nén áde mbále, áyāle Edáádəŋ éche Esáá eekaléé metóm. ⁷ Nyaa édé éláán ábii mbále təŋgene Yesue. ⁸ Debíí mbále təŋgene Yesue áyāle Edáádəŋ élangé syánē, bëndusén mós ne mendíb, ansyóg-ke nímé mekií áde áwédé. Echén nyaa éláán ésyā́l élúmte syánē bán Yesue adii Mwän á Dyõb. ⁹ Ngáne dedúbpe mekan míme bad bēhõbēé, kéchéé éche Dyõb álangéé syánē étómténé etógnén abé tómaa mekan míme bad belāŋgeé syánē. Nén áde áyāle Dyõb dēn dós álangéé syánē, təŋgene awe Mwän. ¹⁰ Kénzéé awé adúbpe Mwän á Dyõb, abíí nén aá nímén mekan mēsyā́l méde mbále. Boŋ kénzéé awé eedúbpe Dyõb, édii nēŋgáne ahóbé' aá Dyõb adii nkal á metóm, áyāle

eedúbpéé mekan níme Dyöb áhóbé tângene awe Mwän. ¹¹ Chöm éche Dyöb álángé syánē édíi nén; abelé syánē dekuḁé alongé áde déemaá'. Adén alongé ádíi alongé áde awe Mwän ábageé. ¹² Kénzée awē adé nhóg ne Mwän a Dyöb akudé áde alongé, kénzée-'ε awē eésē nhóg ne Mwän a Dyöb, eekudéé áde alongé.

Déwōngēn nhóg ne anitii ákud alongé áde déemaá'

¹³ Ntenle' nyé ábe nyédúbpé á ðin á Mwän a Dyöb, ábel boŋ nyébii bán nyékudé alongé áde déemaá'. ¹⁴ Desumé nlém nén bán, kéchéé éche déhédné Dyöb ngáne ébōŋnéde mó, abelé awóg syánē mekáne. ¹⁵ Ngáne débii-'ε bán awóge' syánē áyāl e kéchéé éche déhédné mó, detāngéné abii bán abage syánē kéchéé éche déhédné mó.

¹⁶ Nzé mod anyiné mwānyan abele mbéb níme méepiinéd mó kwéed, atāngéné akánnéd mó. Dyöb dēbē ane mod alongé. Bad ábe rihóbeé meé nyékánned bédii bad ábe mbéb nímbā méebeléé boŋ échāb edáádāŋ éwé. Mbéb níde níme níbele boŋ edáádāŋ éwé. Nzé mod abelé ene ndin e mbéb meehóbéé meé nyékánned ane mod. ¹⁷ Mewusé mésyāal médíi mbéb, boŋ donge dé mbéb áde áde déebelé boŋ edáádāŋ éwé.

¹⁸ Debii nén bán kénzée awē adé mwän a Dyöb eébélēē mbéb, áyāle Mwän a Dyöb akāŋge mó, Ane awē adé Ebébtéd eéhēlēē-'ε-se ábel mó mbéb. ¹⁹ Debii bán dedii bán bé Dyöb debii-'ε nén bán Ane awē adé Ebébtéd akamlan bad bésyāal ábe béebii Dyöb. ²⁰ Debii nén bán Mwän a Dyöb apedé á nkōŋsé-te abagé-'ε syánē nsōŋten ábii Dyöb á mbále. Dedé-'ε mod nhóg ne mó áyāle dedé mod nhóg ne awe Mwän, Yesu Krīstā. Mwēŋpen-naá adé Dyöb, mwēn-naá abage bad alongé áde déemaá'. ²¹ A-bānbān, nyéewóó' dyamdyam ábel ne myöb mé metóm.

Kálag echê elónténé ébε eche Jone Ndibned n kálag

Kálag echê Jone echê elónténé ébε elúmte bán, “Nlyáged a mwembé” mós aténlé “Mmwaád nhóg ne ábe bán.” Ane nlyáged a mwembé awé atelé enén kálag adii Jone, mmwaád awé aténlé chós ne ábe bán bédii bad ábe bédé á mwembé-te. Chóm éche Jone átélé á kálag-tê wén édé nén bán bad bédaj nhóg ne aníníí, bétéd-te pónké ne bemeléede bé metóm, ne ádab ayáge.

Nkabtéd n kálag

Ndibned 1-3

Edajge étómé chóm ésyāāl 4-6

Elébé tājene ayáge dé metóm 7-11

Nsógten 12-13

Melenten

¹ Me, nēngáne nlyáged a mwembé, mε-éé ntelé enén kálag. Ntenle, wε mmwaád awé Dyób ápwédé, ne ábōj bán. Ndáá wε ne mbále, saá-kaá mmēmpen ndáá nyé, boj káájne bad ábe bebíí mbále bédáá nyé. ² Ndáá nyé áyāle mbále echê syáné débíí, débíí-ε chós á ngíndé ne á ngíndé.

³ Dyób Titée ne Yesu Krístā, Mwān awé Titée bebé syáné nsimé, bélúmed syáné ngól, bebé-ε syáné nsaj. Abén bwēm é'syāāl bebé ábe syáné ngáne débéléé mekan mé mbále adaj áde dédáá nhóg ne aníníí.

Jone áá dédaj nhóg ne anitíí dédaj-ε mbále

⁴ Mbédé menyinge bwāmbwam áwóg bán donje á bán ábōj behíde' mbále melemlen ngáne Titée ahóbé áá syáné déhíd. ⁵ Né-óó, a mwān a mmwaád, ncháa wε nén mēé dédaj nhóg ne aníníí. Enén mbéndé echê ntenléé wε, eésáá mbéndé e ekóólé. Edii mbéndé eche ebédé ne syáné se á mbooted. ⁶ Echén edajge éche ríhóbéé édíi nén bán syáné detājnéé dehíd mbéndé e Dyób. Ene mbéndé ngáne nyémoosyāól nyéwógé se á mbooted, edii nén, nyétājnéé nyédāj nhóg ne aníníí.

⁷ Bad bé medogké híin bédé a nkōjsé-te chii. Bédii bad ábe béekwēntene nén bán Yesu Krístā achyáádté á nkōjsé nēe moonyonj. Abé bad bédii bad bé medogké ne bad ábe bétāngan Krístā. ⁸ Nyétónd pónké ábel boj ntú nīmēn méébāō' ngēn, boj pen, nyékud nsábe nime ríloné mbon.

⁹ Kénzéé awé atédte áhíd ayáge áde Krístā boj atimé ahíde' ayáge démpēe, eésáá ne Dyób. Boj kénzéé awé ahíde' ayáge áde Krístā, adé ne Titée adé-ε ne Mwān. ¹⁰ Né-óó, kénzéé awé apedé áwēn boj ápēen ayáge áde déehúu ne Krístā, nyéékóbé mós áwēn mendáb, nyéelénté-ε mós ké lēntēn nēe mod a Krísto. ¹¹ Nhóbe nén áyāle kénzéé awé alēnté mós, aládténé mós ábel e'bébtéd é' mekan ábe ábeléé.

Jone ahóbé e'yale bé asóg

¹² Nwóó mam híin áláa wε boj meéhēdēē wε mós atele á kálag-tē. Boj pen nwóó nlmē áte ápe wé ábel boj dényínen e'só ne e'só, ábel mmesyáné menyinge melón mbon. ¹³ Bán ábe mwānyonj a mmwaád awé Dyób ápwédé, bélómme nyé melenten.

Kálag echë elónténé éláán eche

Jone

Ndibned ní kálag

Kálag eche Jone echë elónténé éláán elúmte bán Jone, “Nlyáged a mwembé” mó átelé chó. Gayose nlyáged a mwembé ampée móó áténlé chó. Awéd-te Jone akene’ Gayose áyále nwónge níme ábageé bad bé Kristo bémpée, aláñge-’e mwembé aá bétéd pónde ne mod awé béchagéé bán Diotrefese. Jone akené-’e Demetruse áyále nsón ní bwám níme ábéle.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned 1-4

Békéné Gayose 5-8

Béchagé Diotrefese ðin dé mbéb 9-10

Béchagé Demetruse ðin á bwám 11-12

Nsógten 13-15

Jone alente Gayose

¹ Me nñgáne nlyáged a mwembé, me-éé ntenle’ we Gayose, enén kálag. Ndaó we ne mbále.

² A-mwányaŋ a edaŋge, nkáñne’ nén meé mam mésyāāl níme ébeleé mékeen we bwám, mmōŋ-’e ámpē édyee bwám, melemlem ngáne edāádəŋ échōŋ ámpē édyēē bwám. ³ Menwóg menyinŋe bwāmbwam áde donŋe ábesyāñe baānyaŋ bé Kristo bépédé hén boŋ béhób ngáne ne mbále ébeleé mekan níme Dyōb álúmté syāñe aá débēle’, mbíí-’e nén meé elyáge ebele’ nímé mekan. ⁴ Chōmchōm ééwōgtē me menyinŋe tómaa áwóg bán bad ábe bédé ngáne ábēm bán bébele ngáne Dyōb áhedeé.

Jone aá bad béwōŋgan bad bé

Kristo ábe bébele nsón ní Dyōb

⁵ A-mwányaŋ a edaŋge, ébele mekan ne nlém nhóg áwōŋgen ábesyāñe baānyaŋ bé Kristo, kénéé wénkēmbíí’é bó donŋe á bad. ⁶ Beláñgé mwembé níme ndé hén edaŋge éche élúmté bó. Nhe de meé éwōŋgen ábén bad nzé bétédte nyé áke hóm démpēe. Ebel áned áyále nē dōo Dyōb áhedeé. ⁷ Abén bad békáge’áá mebwóg ne mebwóg ábele Yesu Kristā, bēnkēnkwenten-naá ákob nwōŋgen ké nhóg níme mbíde wēe bad ábe bēedúbpe Kristā. ⁸ Né-óó, syāñe ábe dedúbpe Kristā detāŋgéné dewōŋgén ábē bad ábel boŋ syāá ne bó débēle nsón aláa bad nkalaŋ ní mbále.

Jone achagé Diotrefese ðin dé

mbéb ákēn-ne Demetruse

⁹ Mentelé mwembé níme ídé áwōŋ dyad kálag, boŋ Diotrefese eékwentenēé ábel chōm éche ítéle áyále áhede’ aá móbē nlyáged a mwembé. ¹⁰ Né-óó, áde mépēé méláā bad bé mwembé bésyāāl nam níme Diotrefese ábeleé. Akaltad sé metóm áyál. Byánán nē déekwōgnedéé, abáa’ bāñned bé Kristo nken akob, ákāā-’e bad bémpēe ákob bó nken, ánané-’e bó á mwembé-te.

¹¹ A-mwányaŋ a edaŋge, weháñtán abé á bad ábe bébele mbeltéd mé mbéb, boŋ éháñtan abé á bad ábe bébele’ mbeltéd ní bwám. Kénzéé awé ábele mbeltéd ní bwám adii mwán a Dyōb. Kénzéé-’e awé ábele mbeltéd mé mbéb, eebíí’ Dyōb. ¹² Baásyāāl béhóbe Demetruse mam mé bwám á yál. Ábele

mekan mé bwâm níme mélúmte' bán adii mod a bwâm. Mε-'ε ámpē nhóbe' mó mekan mé bwâm á yǎl, nyébíí-'ε nén bán kéchéé éche níhóbé édé mbále.

Jone ahóbé e'yale bé asóg

¹³Nwóó mam híin áláa wε, bon méēhēdēē mēé ítel mó ásē. ¹⁴Nwóó nlém áte ányín wε mwämpín ní póndé, ene póndé-'aá dényínēnnē e'só ne e'só, bon dékal. ¹⁵Nsan níbê ne wε. Bēn bésyāāl bélómmé wε melentεn. Lentéd mε bēd bésyāāl, nhóg ne nhóg tēé.

Kálag eche Judε Ndibned ní kálag

Kálag eche Judε ántenlé, antel chó át̃ng̃en bemeléede bé metóm ábe bélúmté'áá bán bédé bad ábe bédúbpé Krístæ. Enén kálag eéchabeé áte. Chómpē ewágné kálag echē elónténé ébē echē Petro átélé (2 Petro). Judε awéde' Bad bé Krísto nlém, áá bésúm mekuu ámbíd e mbále e nkalaŋ ní bwám. Áá nímé nkalaŋ ní bwám méehaŋlánné. Áá Dyóð dēmbē mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāāl.

Nkabtéd ní kálag

Ndibned ní kálag 1-2

Abé ne ayáged dé bemeléede bé metóm ne ebómán éche békudté 3-16

Bélébe bad áwúu áte á adúbe tē 17-23

Nnamed mé asóg 24-25

Judε alómé melenten

¹ Mē Judε, ndii mbáledē awe Yesu Krístæ, mbé-'ε Jemse mwānyañ. Mē-εé ntenlé' nyé bad ábe Dyóð ápwédé enén kálag. Nyébii nén bán Dyóð Titée adáó nyé, Yesu Krístæ-'ε anone' nyé. ² Ngol e Dyóð, nsañ ní Dyóð ne edaŋge é Dyóð ébád abé ne nyé.

Bad bé metóm

³ A-baányañ, nkénwanén nyé atele bwámbwam t̃ng̃ene e'soósonj ábe Dyóð ábágé syánē mbwiined ne Yesu Krístæ. Boŋ b̃õb̃ nnyíné meé ébóó bán nítele nyé t̃ng̃ene mekan mémpēe. Nwéde nyé nlém á abum nén mēé, nyésúm mekuu ámbíd e mbále e nkalaŋ ní bwám. Mmén nkalaŋ ní bwám méehaŋlánné. Dyóð dēmbē mó wée ábē bad ngen póg ne ngen ésyāāl. ⁴ Nhóbe' nén áyāle bad ábe béewóo abé á bad bé Dyóð bésólé áfinté echēn á mesõm-tē. Abé bad behóbe' nén bán nsimé nime Dyóð ábágé syánē ne alagsen áde álagsanné syánē mbéb, ábágé syánē kunze ábel mbinde é mekan. Dyóð dēmmád nkógsen nime ábē bad békúdé atíi se' b̃õd̃. Abé bad béekobéé Yesu Krístæ áde édíi-'áá bán Yesuε mwēmpen móó adé syánē Sáá abé-'ε Nkamlene.

⁵ Kénée nyébii nímén mekan mésyāāl, ndáó meé níkamten nyé ngáne S̃ng̃wéé ánhúdtē bad bé Israel á mekáá mé bad bé Egipto boŋ ámbíd e pónde abóddé alonjé á bad ábe békénsúm nlém áwē. ⁶ Nyékamten-ne ángel ámpé echē énkendyεé hóm áde Dyóð dēnnabnédté b̃ó, boŋ bēnhíde áde ábwóg á hóm wée bēnt̃ng̃enné abé. Dyóð ábánné b̃ó á mehaŋ á mbwog mé ehint̃n wée bébēē abé ne abé ké ámbíd e Epun émbáá é nkáásé. ⁷ Ndáó meé nyékamten káŋne myad mé Sodom ne Gomora ne myad nime mébédé b̃ó bēnben. Bad ábe bébédé nímé myad, békábé'áá mesón, behíde-'ε mekan mé esíi mé ekob é yál nime moonyon éet̃ng̃eneé abel. Békúde nkógsen ní muu nime méédime'. Mmén nkógsen níde álúmed bad bēmpēe bán nén áhelεε ábenléd ne b̃ó.

⁸ Boŋ kénē, ábē bad ábe bésólé áfinté echēn bómpē bédii bēnaŋge nló bán nkamlen níde áwāb mekáá. Mmē nló níbele' bébele' mbinde é mekan, béenyínē nkamlen ní Dyóð néε dyam, bésyāo-'ε ngume éche édé ámín. ⁹ Boŋ ké Maikε, ángel émbáá énkéntédte ne mó mwēn ásyáŋ Satane áde búmō bepéntánnáá t̃ng̃ene mod awe áted ndim nime Moseε. Anláá mó dásó áá, "S̃ng̃wéé ákógsen wε." ¹⁰ Boŋ ábē bad ábe bésólé áfinté echēn pen, kéchéé éche béesoŋtenéé behóbe chó mam mé mbéb áyāl. Kéchéé éche épédé b̃ó

á mewêmtɛn chɔ́o bébeleé. Bébeleé née nyam é mehín. Mmê mekan mên móo mépiinad bó kwééd. ¹¹ Medim ne bó. Bómpɛ bébele' ngáne Keene awé anwúí mwányan ámbɛnlé. A etútú é mɔné, béhele bébel kéchéé, ngáne Balame. E'wúu bé nló-áte ábáb bébel bómpɛ béwɛ melemlem nêngáne Koraa ánwɛé áyále anwúíen Dyôb nló áte. ¹² Abé bad béékɔwágɛé, né-ɔ́o nzé nyáábɔ́o nyéládné ádyé ndyééd álúmed edəŋge éche Sáŋgwéé, bébelé bébé nêngáne mbinde áfinté echên. Echab yál chên chɔ́o bétɔŋtanné. Bédii née mbag échɛ epub ékɛɛnɛé échɛ élúmtɛ' bán mbúú échɔ, áde ééchó'é. Bédii nêngáne mel míme mééchyáá' e'pum ké á pónde échɛ mel méchyáá'é. Bénábpé awé nêngáne bwel ábe béwúbné nkanj ásɛ. ¹³ Bédii nêngáne edib é nkɔwé éche éhode' ne ngíne. Ahod áde éhode' éhídte' mbinde á nkin. Nê dóo ádáb abé dé mbéb ábídeé áwed. Bédii née betintine ábe bétamnad. Ndib e ehintén échɛ Dyôb ákɔŋnéde bó esine bó, ébɛ-é abé ne abé.

¹⁴ Enəge awé anlóntén nyonjel saámbé á mbyaa míme Adame, anhób se' bóod á'só é' pónde tɔŋgene ábén bad. Anhób aá, "Nyénəne', Sáŋgwéé ápɛén e'kálé ne e'kálé é' ángel éche ésaá. ¹⁵ Akáad bad bé nkɔŋsé bésyáal. Akwíd bad bésyáal ábe ádab abé déesaá née abé á bad bé Dyôb nkáá, akɔgsén-ne bad bé mbéb ábe béewóo mbwóg ní Dyôb. Akɔgsén bó áyále mam mé mbéb míme béhóbéé tɔŋgene mó." ¹⁶ Abén bad béyɔgke' anyoo áte béyɔgkɛ-é bad ahób ngén. Bébele' dyam dé mbéb ké áhéé áde bédáá abel. Békume ekáá á tál, bényinte-é nsal áte ábel békud bwám.

Nyêbê nyékɛene' adúbe á mbale á'só

¹⁷ Bonj a-baányan, nyé pɛn nyékamtɛn mam míme bembapɛé bé nlomag ábe Sáá awéd, Yesu Krístəá bɛnláá'é nyé. ¹⁸ Bɛnláá nyé bán "Áde e'pun bé asóg bépɛé, bad bépɛ, béwɛlé nyé, béhídɛ' échab esíí é mekan mé ekob é yál." ¹⁹ Echén ndín é bad chɔ́o épɛene' nkabén áfinté e bad bé Dyôb. Esíí é mekan mé mbéb mé nkɔŋsé ékamlan bó, béewóo-áa Edəádəŋ é Dyôb áte. ²⁰ Bonj a-baányan, adúbe áde ásaá áde nyéwóo ábê ákwoge' ákag á'só. Nyékánne', ngíne e Edəádəŋ éche Esáá élyágte' nyé. ²¹ Nyékɛene' alongé ádɛn á'só nyaa eche nyéchemlédté nɛn bán Dyôb ádáá nyé. Nyésine', nyélyáŋ nlém nɛn bán Sáá awéd Yesu Krístəá ápɛ, ábɛnléd míme nlém ní ngól, nyékud alongé áde déemaá'. Abel nɛn áyále ádáá nyé.

²² Nyéwón nlém ní ngól wéɛ bad ábe béédúbpe ne nlém nhóg. ²³ Nyésonj alongé a bad bémpɛe. Nyéhúd bó á dù á muú mehélé. Bémpɛe bédé ábe nyétɔŋgéné nlém ní ngól awánlɛn, bonj pɛn nyétédɛn bó pónde. Nyétɔŋgéné káŋŋe échab mbóté akɔ́o byánán esíí é mekan mé mbéb mé ekob é yál ékóbté chɔ́o mbinde.

Mekáne mé mekenag

²⁴ Ehúmé ébê ne Dyôb áde ábele' bonj nyéehúné á mbéb-te. Mwɛn-aá apɛene' nyé abwóg á hóm wéɛ mwɛn ádíí ne ehúmé. Apɛén nyé áhed ésebán atón dé mbéb ké ahóg áde nyé á yál, nyééɛɛ-é menyinje. ²⁵ Edúbé ésyáal ébê ne mó. Mwɛmpɛn móo adé Dyôb áde ásóo alongé ádɛd mbwiined ne chóm-éɛ Yesu Krístəá Sáŋgwéé awéd ábélé. Ehúmé, edúbé, ngum, ne nkamlɛn nisyáal nídíí míme, se á mbooted, bóob, ne á ngíndé. Ebê né.

Kálag e Mam nıme mēbenléd Ndibned nı kálag

Ndibned nı kálag e mam nıme mēbenléd nıme Dyöb álúmté Jone. Jone mó atelé chó á pónde eche bad ábe béndübē Krístæá békúdé áá metake áyále adúbe áde béndübēē nén bán Yesu Krístæá adii Sánjwéé. Atote áde Jone ákóó ahób á kálag té wén adii ábe bad ábe áténlé chó e'lyág bé nlém ne áwéd bó nlém á abum. Mekan nıme Jone ábúdé atel á kálag té wén médii mekan nıme Dyöb dénlümédte mó á ndóg-te áá mēbenléd.

Kénéé edii bán mewēmtēn mébuú áte tãngene nsõhtēn nıme rídé á kálag té wén, atón áde dēn ákóó abé áwéd-te adii nēn; káon ne á asóg, Dyöb dētõm ábē bad bé ekóyí ne Satane áte. Dyöb débēl nēn mbwiined ne Sánjwéé, Yesu Krístæá. Dyöb désábē ábē bad ábe bédúbpe mó ne nlém nhóg, anamed áde ánamédte bó ábē á nkoj nı mín mékõlē ne nkoj nı sé mé ekóólé.

Nkabté d nı kálag

Ndibned 1.1-8

Ndóg e' só ne kálag eche béténlé mwembé saámbé 1.9-3.22

Nhıbe nı kálag nıme rıwóó e'diben saámbé 4.1-8.1

E'lon saámbé 8.2-11.19

Dragone ne nyam ébe 12.1-13.18

Ndóg híin 14.1-15.8

E'bwóg bé melingá mé Dyöb saámbé 16.1-21

Dyöb ábébté Dyad á Babilon, nyam ekwedé nzum, nkal e'dáádān a metóm, ne Devale 17.1-20.10

Mbakú e asóg 20.11-15

Nkoj nı mín mékõlē, nkoj nı sé mékõlē, Jerusalem a ekóólé 21.1-22.5

Nsõgtēn 22.6-21

¹ Enén kálag ehóbe mekan nıme mēbenléd nıme Yesue Krístæá ábéle bon mébyéēn. Dyöb dēmbē mó nımén mekan áá mébyéēn ábel bon álúmed ábē bambaledē mam nıme mékwógé abenled. Krístæá ambēl awē mbáledē, Jone abii nımén mekan alóm áde ánlõmmē ángel awē. ² Jone mó-'e anhób mam mésyāāl ngáne ányinnē. Mmén mam mōō ánhõbpē tãngene nkalan nıme rıhúú ne Dyöb, ne mbõn echē ámbıdte Yesu Krístæá. ³ Nnam nıbē ne kénzēé awē aláá' enén kálag ábel bon bad bēmpēe bēwóg nımen nkalan tãngene mekan nıme mēbenléd. Nnam nıbē-'e ne kénzēé awē awógé nımbē nkalan bon ahıd-te mam nıme méténlédé á kálag-té wén. Pónde emaa abé bēnben echē nımén mekan mésyāāl mēbenlédte.

Jone alõmmē mwembé saámbé melentēn

⁴ Me Jone, ntenle mwembé saámbé nıme rídé á mbwóg e Esia. Nsimé ne nsaj nı Dyöb nıbē ne nyé. Dyöb áde áde, áde dēmbē, ne áde débē, ne e'dáádān saámbé bēlõmmē nyé nsimé ne nsaj. Abē e'dáádān e'dé á'sõ bé atii dé nkamlēn ádyöb. ⁵ Yesu Krístæá mómpē alõmmē nyé nsimé ne nsaj. Mó adé ane awē ahóbe mbále tãngene Dyöb nyaa echē débıi bán edé mbále. Mó abédé mod á'sõ awē ansébe apuu, abé-'e nkamlēne a kãj e nkõjse.

Adás syánē, abelé-'e mbēb méekamlánne syánē ámpē, asyög áde ásyógé nımbē mekiı a nló nımbē. ⁶ Abelé syánē néē beprise ábe bēbenle Dyöb eche Sãj awē akamlan bó. Eche ehúmé ne nımbē nkamlēn nıbē abé ne abé. Ebē nē.

⁷ Nyénəne, áhūē' ne mbag, mod-té-'e ányin mós, kóáñne bad ábe bēmbēl bon awé, abome áde bēmbomēé mós á awəg. Metúmbé mé nkòñsé mésyāā-l-me mēlēb mós. Nē dēn dōó ébēē, ébē nē.

⁸ Sāñ Dyōb á Ngume ahóbbé aá, “Mē-éé ndé Alfaa mbé-'e Omégaa.” Mós adé Dyōb áde ádé, áde démbē ne áde dēbē.

Jōne anyiné Kristāá á ndóg-te

⁹ Ndii Jōne, awen mwānyan. Ndé nhóg awé mómpē adé melemlen ngáne nyé ákanj nlem áwēsēn metake nĩme mépiide bad ábe bédé á nkamlēn nĩme Yesu Kristāá. Bēmbanē me á mbwōg echē mendib mēlāñnéde eche béchəgēé bán Patmós áyale menkál Eyale é Dyōb rílaá-'e bad mekan nĩme rinyíné tñngene Yesue. ¹⁰ Edááđan eche Esáá ģmpii me á Epun é Sāñgú.* Menwóg ehób é ngine ébídé me ámbid, émbē néē esaád é elonj. ¹¹ Enhōb aá “Mam nĩme ényíné, tel mós á kálag-té, élóme nĩmén mwembé saámbé nĩme rídé á Efesus, á Semaina, á Pēgamum, á Tiatira, á Sadis, á Filadelfia ne á Laudesia.”

¹² Dōó ríkunné ányin ehób eche ehóbé'áá áwēm, bonj rinyíné metii nĩme bēbánné etrukánj ámīn saámbé mé gól. ¹³ Átinté e nĩmē metii saámbé dōó rinyíné mod awé awágné moonyonj. Anhé mengombe nĩme méchábé kóáñ mēpē mós á mekuu-sé, awáá-'e etúd é gól á tál. ¹⁴ Esid é nló épúbé'áá mós féréd néē mbóm, mīd méchodné mós áte néē muú. ¹⁵ Mekuu mēmbē mós néē ekii eche béchəgēé bán brōns eche béhédé á dū bonj ébē byánán épene' áte, ehób-pe édumé mós áte néē mendib nĩme mēsoppe'. ¹⁶ Betintine saámbé bēmbē mós á ekáá émbáá, páá e nsal nĩbe echē ekóppe bwámbwam ebíd mós á nsal-té, e'só-'e é'pene mós néē enyēn eche étómtan apen.

¹⁷ Ade rinyíné mós, menkwē mós á mekuu, mbé néē mod awé awédé. Dōó ábané me eche ekáá émbáá á yál bonj áhōbē aá “Weebáá”, mē-éé ndé Mod a Mbooted mbé-'e Mod a Asóg. ¹⁸ Mē-éé ndé ane awé adé alonjé. Menwé bonj bōob ndé á alonjé abé ne abé. Nwóó nkamlēn ámīn e kwééd nwōñ-ge ámīn e mbwōg e kwééd. ¹⁹ Bōob-pōó tēl mekan ásé nĩme ényínéé, nĩme mébenlad bōob ne nĩme mb̄enléd. ²⁰ Kun e e'konjé echē éde tñngene betintine saámbé ábe bédé me á ekáá émbáá ne metii mé etrukánj saámbé me gól edii nēn: Betintine saámbé bédii ángel é mwembé saámbé, metii mé etrukánj saámbé-'e médií nĩmē mwembé saámbé.”

2

Jōne alómmé mwembé mé Efesus pōle

¹ Ane awé anwágēn moonyonj anláá me nēn aá “Telé ángel echē edé á mwembé nĩme rídé á Efesus nēn wēé, Mod awé awánlé betintine saámbé áwe ekáá émbáá awé akag átinté e metii mé etrukánj saámbé mé gól mós alómé enēn pōle. ² Mbii mekan nĩme nyébéle. Mbii mēé nyétédé ntū bwámbwam, mbii-'e mēé nyékaá nlem áwēsēn. Mbii ngáne nyéehēlé e'bébtéd é' bad akob, mbii-'e ngáne nyébéle bonj nyéchēm bad ábe béchəgēé yál bán bédé bembapeé bé nlomag áde béesaá, bonj nyédibéd-te bán bédii bekal bé'dááđan bé metóm. ³ Mbii mēé nyéwēsān ne e'kanj bé nlem, nyékude-'e metake á dīn ádēm, bonj kēnē nlem rilyágé ríwúú nyé ábum ngáne nyéhídeé me. ⁴ Bonj nhóbe áyāl echēn nēn mēé, nyéédāá' é me bōob ngáne nyēnsēbēē me adanj. ⁵ Bōob-pōó, nyébēn nyékonj anyin nyaa echē nyépédé akwe. Nyétede áden abé dé mbéb nyébele mekan nĩme nyébéle'áá áde nyéboótédé Yesue ahíd. Nzé nyéētēde áden abé dé mbéb, né mēpē áwēn nhūd ádēn atii dé etrukánj á e'dii. ⁶ Bonj dyam á bwám áde nyébeléé ádií, nyéētímtéé mīd áyāl wēē mam nĩmē bad bé epepé

* **1:10** Epun é Sāñgú ébédéé melemlen nēngáne mbwē rí Sāndé.

ábe Nikolause ábe mémpē méetimtēé mīd áyāl. ⁷ Kénzée awé awóó metúu, áwóge chóm éche Edáádəŋ élanğéé mwembé. Kénzée awé atómé mekan mé ebébtéd áte, mēbe mó kunze ádyé epun é bwel éche ébele bad bébé á alongé á ngíndé, éche é'kwoge á Paradis.”

*Jɔne alómmé mwembé
nıme rídé á Semaina pôle*

⁸ Anláá-’ε me ámpē aá, “Telé-’ε ángel echē edé á mwembé nıme rídé á Semaina nēn wée,

“Mod awé adé mod a’só abé-’ε mod awé adé mod a ndimtən, awé anwé boŋ abé á alongé ámpē, mó alómé enén pôle. ⁹ Mbíı nımēn metake mbíı-’ε meé nyédıı betóótókē bé bad, boŋ kénē nyédıı behən bé bad. Mbíı e’bébtéd é’ mam ábe bad ábe behóbe bán bédé bad bé Israel kénée béesaá, behóbeé nyé áyāl. Bédıı bad ábe bédé bad ábe Satane ké’ε bad ábe bédé awé echoŋ.

¹⁰ Nyéebáá’ metake nıme méhúé’ nyé á’só. Nlanğe nyé meé, Satane ábēl béhē nyé doŋge á bad á mbwəg, wée nyékudté metuné áyāl e epun dyóm. Abel nē ákəg áden adúbe. Ké nyéwəg ké wūēn, nyébē nyédúbe me. Nzé nyébelé nē, né me-’ε mēbe nyé alongé áde déemaá’ nēŋgane nsábe nı mod awé atómbwēné.

¹¹ Kénzée awé awóó metúu áwóge’ chóm éche Edáádəŋ élanğéé mwembé. Bad ábe betómé mbéb áte béewáá kwééd e edáádəŋ.”

*Jɔne alómmé mwembé
nıme rídé á Pəgamum pôle*

¹² Anláá-’ε me ámpē aá “Telé ángel echē edé á mwembé nıme rídé á Pəgamum.

“Ane awé awánlé páá e nsəl nıbe echē ekóbpe’, mó alómmé nyé enén pôle. ¹³ Mbíı wée nyédyé’ε, wée Satane nıme nkamlen rídıı. Nyébē nyésum nłēm áwēm. Nyembé nyédúbe me ne nłēm nhóg ké á póndé echē Antipase. Antipase ambıd me mbóŋ e mbále, bēnwū’ε mó áttıntē echēn wée Satane ádyé’ε. ¹⁴ Boŋ nwóó nguse e mam áhób nyé áyāl. Baahóg bédé áttıntē echēn ábe behíde ayóge áde Balame. Balame mó anlúmed Balage ngane ásələdtē bad bé Israel á mbéb-te adyé áde bédyáge’áa medyé nıme bebáge’áa myób mémpēe née mende, ambēl-le békábē mesón. ¹⁵ Chóm émpēe éche rıwóŋné nyé éđıı nēn bán, baahóg bédé áttıntē echēn ábe behíde adúbe áde Nikolause áyágte’ε. ¹⁶ Né-óó, nyétede áden abé dé mbéb. Nzé nyéētēdte, né mēwāmsēn ape áwanen abé bad, mbenléd páá echē ebıdē me á nsəl áwanen abé bad.

¹⁷ Kénzée awé awóó metúu áwóge’ chóm éche Edáádəŋ élanğéé mwembé. Bad ábe betómé mbéb áte, mēbe b́ó mána nıme rıkóŋnédē b́ó, mēbē-’ε b́ó aláá áde ápúbe’. Amin e áde aláá, betélé đın dékəölē áde modmod éebıı’ε étóméé mod awé bebéé adé aláá.”

*Jɔne alómmé mwembé
nıme rídé á Tiatira pôle*

¹⁸ Anláá me ámpē aá, “Telé ángel echē edé á mwembé nıme rídé á Tiatira nēn wée,

“Me Mwān a Dyób awé mīd méchodnéé áte née muú, mekuu-’ε mébé mó née ekıı éche béchəgeé bán bróns boŋ ébé byánán echodne’. ¹⁹ Mbíı nsón nıme nyébeleé. Mbíı edənge éche nyéwánléné me, mbíı-’ε adúbe áde nyédúbpé me. Mbíı abele áde nyébenléé me, ne nłēm nıme nyékáá awesen áde nyéwéséné. Mbíı-’ε nēn meé, nsón nıme nyébeleé bəəb, rıtómé nıme nyénsēbēē abel. ²⁰ Boŋ chóm éche nhóbeé nyé áyāl éđıı nēn meé, nyéwesen mmwaád awé béchəgeé bán Jesebele. Achəge yál aá móđıı nkal é’dáədəŋ a Dyób. Ayágte’, ádogné ábēm bembəlede adé adúbe ákáb mesón ne ádyé medyé nıme bebáge’ myób

mémpēe nēe mende. ²¹ Mbagé mó pónde mēé áte de nĩmē mbeltéd mé mbéb boŋ eēhēdēē akáb dé mesón atēde. ²² Nyénōne', mēbwēm mó ne bad ábe akábnēé mesón á anōŋ dé nkole, békūd-te metuné mé ngĩne. Mēbel nēn nzé béésóge nĩmē mekan mé mbéb abel ne ane mmwaađ. ²³ Mēwūū bad ábe bhēide chōm éche áyágtēé, mwembé nĩsyāāl-le mēbīī nēn bán mē-ēé ndé ane awē abīī mewēmten ne nlem ní moosyāal áte. Mod ké ahéé awē abelē mbéb né-áa mēkōgsēnnē mó.

²⁴ “Boŋ nlānge nyé bad ábe nyélyáge áse á Tiatira, ábe nyéehídē áden ayáge, nyé ábe nyéeyáge mekan nĩme béchāgeé mekan mé kun mé Satan, meēhēdēē mēé ntagēd nyé ámpē. ²⁵ Boŋ pen, nyébē nyésun nlem áwēm káōŋne áde mēpēé. ²⁶ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte boŋ bébelé-’e mam nĩme rĩlāngé bō mēé bébel, káōŋ ne á asóg dé ádāb alonjé á nkōŋsé te wēn, mēbe bō kunze ákamlēn meloŋ mēsyāāl. ²⁷ Békamlēn bad bé nĩmē meloŋ ne ekáá éche éhyédé, békōgtéd-te bō áte ngāne mod ákotatdē mbeé é mōg áte. ²⁸ Melemlēn ngāne echem Sāŋ ábáge mē ngĩne, nēe mémpē mēbeé ngĩne wēe bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte. Né-óó, áyāle bétómé mekan mé mbéb áte, mēbē bō tintine a mbwēmbwē. ²⁹ Kénzēé awē awóó metúu, áwóge’ chōm éche Edāádāŋ élanjēé mwembé.”

3

Jōne alómmé mwembé nĩme rídé á Sadis pōle

¹ Ane mod awē anwāgēn moonyoŋ anlāá mē ámpē áa, “Telé ángel eche edé á mwembé nĩme rídé á Sadis nēn wēé,

“Mē awē nwánlē e’daádāŋ é’ Dyōb saámbe, nwalé-’e betintine saámbe, mē-ēé nlómmé nyé enēn pōle. Mbīī nsón nĩme nyébeléé. Bad bhēóbe nēn bán nyédé á alonjé, boŋ nyéesaa á alonjé. ² Nyékábned. Nyéhēde nĩmēm nsón asóg dé abel, boŋ bōob nyéwēd yāl áte nyébel mó bwām, áyāle nnyínē nēn mēé nĩmēn nsón mēekwōgnedēé á’sō ábe ádēm Dyōb. ³ Né-óó, nyékamten chōm éche nyén’yāgēē ne eche nyénwōgkē, nyékoo chō, nyétedē-’e áden abé dé mbéb. Boŋ nzé nyéekábne, né mēpē nēngāne nchīb, nyéebīī-’é pónde echē mēpēé. ⁴ Nyéwóó nguse é bad á dyad á Sadis ábe béewógtē échab mbóté mbinde. Bēbē ne mē, bhéé mbóté éche épūbe’ áyāle békwōgnédé. ⁵ Né-óó, kénzēé awē atómé mekan mé mbéb áte, mómpē áwāā mbóté echē épūbe, melemlēn ngāne bō, mēehūd-taá mó đīn á kálag e alonjé. Mēhōb á’sō ábe echem Sāŋ ne á’sō ábe éche ángel nēn mēé bēdīī ábēm. ⁶ Kénzēé awē awóó metúu áwóge chōm éche Edāádāŋ élanjēé mwembé.”

Jōne alómmé mwembé nĩme rídé á Filadelfia pōle

⁷ Anlāá mē ámpē áa, “Telé ángel e mwembé nĩme rídé á Filadelfia nēn wēé, “Mod awē asáá abē-’e mod á mbāle, mó alómé enēn pōle. Awóó ngĩne ákamlēn nēngāne Dabide akámlānnāá. Nzé adībpē modmod eēhēlēē adīb, nzé adībē-’e modmod eēhēlēē adībe. ⁸ Mbīī nsón nĩme nyébeléé. Nōné’, ndībnédé wē ekob éche édé wē á’sō-te, modmod eēhēlēē-’e chō adīb. Mbīī mēé ngĩne echē nyéwóó edé mwāmpīn boŋ kēnē nyéhīde échēm eyale, nyéehóbeé bán nyéebīī’ē mē. ⁹ Nyénōne’, bad ábe bédé eche boŋ éche Satane, ábe bhēóbe bán bédé bad bé Israel kēnéé béesaá, bēdīī bad ábe békale metóm. Mēbēl bēpē áwōŋ, békwē wē á mekuu. Mēbēl-le bō moosyāal bēbīī bán ndáá wē. ¹⁰ Ngāne edīī bán nyéhīde échēm eyale éche rĩlāngé nyé mēé nyékan nlem áwēsen metake, mémpē mēékāá nyé á pónde e metake nĩme mēpē á nkōŋsé, ákag bad

bésyāāl ábe bédé á nkōŋsé-te. ¹¹ Nkwogé aƿe, nyédii nyésum nlém áwēm ábel boŋ modmod eekobné nyé nimen nsábe. ¹² Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbel bó akon á ndáb eché ádēm Dyōb, béebíd-taá áwēd-te ámpé mbéd. Mētél bó dīn áde ádēm Dyōb áyāl, mētél dīn á dyad áde ádēm Dyōb, Jerusalem a ekóšlé awē ahuú ne ádēm Dyōb, ámín. Mētél-le bó ádēm dīn dékōšlé á yāl. ¹³ Kénzée awē awóó metúu áwóge' chōm éche Edāádāŋ élāŋgée mwembé.”

*Jōne alómmé mwembé
nime rídé a Laudesia pōle*

¹⁴ Anláá-ε me ámpé aá, “Telé ángel eché edé á mwembé nime rídé á Laudesia, nén wεé,

“Ane awē adé Ebē nē, awē abele ngáne Dyōb áhedeé, abé mbōŋ e mbále, mbwiined ne mós-aá se á mbooted Dyōb dénhəgké chōm ésyāāl, mó alómé enén pōle. ¹⁵ Mbíi nsón nime nyébeléé. Mbíi meé nyéehóó' é nyéehūnnē-áa. Nyémbé nyéhóó' ké'ε nyéhunne'. ¹⁶ Né-óó, ngáne nyédíí etoné, nyéehóó' é nyéechodté-aá, mébidéd nyé áwēm nsəl té. ¹⁷ Nyéhóbe nén bán nyédé nhōn, nyéwóó bwēm é'syāāl, nyé bán nyéetógéé-ε chōmchōm. Boŋ nyéebíi' é bán nyédii bad ábe bétómtan atag ábe békóbténé etyag, ábe bédé atóg, ábe békwédé ndím, bébé-ε nsób. ¹⁸ Né-óó, nlébe nyé nén meé nyéchan gól áwēm eché bétómté á muú-te, ábel nén nyébē nhōn. Nyéchan-ne mbóté áwēm éche épúbe nyéwáa chós, ábel boŋ e'són ábe nimen nsób nipeeneé, béenyinnād. Nyéchan-ne dyōg áwēm áde nyéwəgēdté á mīd ábel boŋ nyényinne'. ¹⁹ Bad ábe rídás nkāne bó áte nkōgsān-ne bó. Né-óó, nyéwōŋ kán nyétede-ε áden abé dé mbéb. ²⁰ Nyéōne', ntyéémé á ekob nkume-ε chós. Kénzée awē awóge me echó boŋ ádílbē ekob, mēsál, ndyé ndyééd ne mó, mós-ε adyé ndyééd ne me. ²¹ Bad ábe bétómé mekan mé mbéb áte, mēbe bó kunze ádyεε ne me á atii dé nkamlēn, melemlem ngáne mmēn ámpé méntómmē bad bé ekoyí áte boŋ rídyεε ne echem Sāŋ áwē atii dé nkamlēn. ²² Kénzée awē awóó metúu áwóge' chōm éche Edāádāŋ élāŋgée mwembé.”

4

Jōne anyiné atii dé nkamlēn áde adé amīn

¹ Ambíd enén dóó rínyiné ndóg empée. Mennyín ekob ádyōb éche edíbnédé. Dóó ríwógé ehób éche esébpé ahób áwēm, ebédé nēε elon, élāŋgée me nén aá, “Hyāg amīn hén, mēlūmēd wε mekan nime métāŋgéné abenled ámbíd e enén pónde.” ² Abwōg-ábwōg dóó Edāádāŋ é Dyōb épííde me. Hē dó-aá rínyiné atii dé nkamlēn, rínyínē-ε ngáne mod ádííde dó. ³ Ane mod awē andíí adé atii dé nkamlēn, yāl epené-aá mó áte nēε meláá nime béchəgée bán jáspa ne kanlián. Ngubélen-ne ámpé enlāŋnéd atii dé nkamlēn. Ene ngubélen epené-aá áte nēε aláá áde béchəgée bán emeran. ⁴ Metii mé nkamlēn mémpēε móom mébe ne méniin mēnlāŋnéd adé atii dé nkamlēn, bad bémháá-ε móom mébe ne béniin bēndíi mímé metii mé nkamlēn. Bénwāā mbóté éche épúbe béhé-ε e'kóté bé nkamlēn é' gól á nló. ⁵ A atii dé nkamlēn hē, emwēdmwēd ébídé-aá, e'saad ébide', dyōb-pe ákumé áte. E'kag saámbe ábe é'chodne' é'bédé á'só ábe adé atii dé nkamlēn. Abé e'kag saámbe é'dii e'daádāŋ é' Dyōb saámbe. ⁶ Chōm empēε ebédé á'só ábe adé atii dé nkamlēn éche embē nēε edib é nkwé éche ewágne dyené boŋ ényinné-aá áte.

Nyam éniin enlāŋnéd adé atii dé nkamlēn ped ésyāāl éniin. Mīd mébédé bó yāl ésyāāl, á'só ne ámbíd. ⁷ Nyam e'só ebédé nēε ngii, nyam eché elónténé ébe ebédé nēε nyag, eché elónténé éláán enwōŋ e'só é' moonyoŋ, eché chós-ε elónténé éniin embé nēε mbyε awē apumme'. ⁸ Eché nyam éniin téé, enwōŋ

mepab ntóob, mīd-te ménlōn bō yāl esyāāl, kōōne á mepab-tē. Békōné'áá bwēm nkuu ne mūte ésebán békōmme áte. Békōné'áá bán, "Sán Dyōb á Ngume, asáá, asáá, asáá. Mó ambé, mó adé, mó-'aá āpě."

⁹ Echē nyam éniin ékōnne ane awē adiídé atii dé nkamlēn mó awē adé á alongé abé ne abé. Békōnnē mó nkāngé nime nūbage mó ehúmé, edúbé ne meságnēn. ¹⁰ Póndé echē békōnéé nē, ábē bad bēmbáá móom mébe ne bēniin bēnkwě asē á'sō wēε ane awē adiídé atii dé nkamlēn, awē adé á alongé abé ne abé, bēbage mó edúbé, bēbwēm ábab e'kóté bé nkamlēn á'sō ábe adé atii dé nkamlēn békōné bán,

¹¹ "Awēd Sāngwéé ne ádēd Dyōb, ekwōgnédé ákud ehúmé, edúbé ne ngīne, áyāle nēn wε-εé ehágé bwēm é'syāāl, mmōn-εé etiídé áhag bō ne ábel é'bē."

5

Mwān-a-Ndyōn ní mbód mó akwōgnédé ádibe nhíbe ní kálag

¹ Héε rínyíné nhíbe ní kálag á ekáá émbáá éche ane awē adiídé atii dé nkamlēn. Mmē nhíbe ní kálag, bēntel mó bwēm áyāl pēd ésyāāl ébe, bényāg bēdīb-pe mó ne e'diben saámbé.* ² Dóo rínyíné āngel e ngīne ehóbe ne ehób éche échákgké áá, "Nzé-módé akwōgnédé ábóo e'diben boj ádībē-ε nhíbe ní kálag áte?" ³ Boj ké ádyōb, ké á nkōnsé ké'ε á mbwóg e baásē, modmod eebédeé awē ahelé'áá nímé nhíbe ní kálag adibe áte ké'ε ānōn mó áte. ⁴ Menchií bwāmbwam áyāle nēn bēnkēnyínné modmod awē akwōgnédé ádibe nímé nhíbe ní kálag áte ké'ε ānōn mó áte. ⁵ Dóo mod ambáá nhóg álāngéé mε áá, "Weéchyēē'. Nōné', Ngii-e-nyame awē abídé á túmbé e Juda, á mbyaa nime kān Dabidε atómé nzum áte. Ahēle ahúd-te ábē e'diben saámbé, ádībē-ε nímé nhíbe ní kálag áte."

⁶ Dóo rínyíné Mwān-a-Ndyōn ní mbód atyéémé áfinté e atii dé nkamlēn ne échē nyam éniin, bad bēmbáá bēlāgnédé mó. Mmē ndyōn ní mbód mémbē nēε nime bēwúú. Ménwōn meséb saámbé, ne mīd saámbé. Mmē mīd saámbé móo médé e'dāōdān é' Dyōb saámbé ábe Dyōb álómé nkōnsé áte rísyāāl. ⁷ Ane Mwān-a-Ndyōn ní mbód ankē nhíbe ní kálag atéd á ekáá émbáá éche ane awē andií atii dé nkamlēn. ⁸ Ade átédé nē échē nyam éniin ne ábē bad bēmbáá móom mébe ne bēniin, bēnkwě asē á'sō wēε ane Mwān-a-Ndyōn ní mbód. Abē bad bēmbáá bō mod té anwálé nīlende ne kúmbe é gól, elón e'twé áte. Abé e'twé é'dii mekáne mé bad bé Dyōb. ⁹ Bēnkōn nkāngé mékōōlē nēn bán,

"Ekwōgnédé átéđ nhíbe ní kálag, ne ádibe e'diben ábe bēndibpé. Ekwōgnédé áyāle nēn bēnwúú wε, ékōdnéd-te bad bé Dyōb mīmōn mekií. Ebelé bétímé bad bé Dyōb. Bēmbíd metúmbé ne metúmbé, bēhóbé mehób nyaa ne nyaa, bēbíd melon ne melon, bēbé-'ε ndín é bad ésyāāl.

¹⁰ Abelé syáné beprise ábe bēbenle ádēd Dyōb,

* ⁵¹ E'diben saámbé é'bédéε e'twé ábe bépénnáá nhíbe ní kálag, mod awē adībpe'áá-ε bō abédéε mod awe ene kunze émbagnédte.

békamlán-ne á nkõjsé.”

¹¹ Dóo rınóné ámpē bonj rıwõgē ehób é’ ángel bııb, élanjnédé ádé abwóg dé atii dé nkamlen wēe échē nyam ne bad bémháá bébédé. Echē ángel ébédé e’kálé ne e’kálé, e’dun ne e’dun. ¹² Bénkōn ne ehób éche échággkē bán, “Mwān-a-Ndyõj ní mbód nıme bēnwū’ é akwõgnéde ákud ngıne, nhõn, debyéé, ngum, edúbé, ehúmé ne mekenag.”

¹³ Dó-’áá rıwógé nhagtéd rısyā́l nıme rıde ádyõb ne á nkõjsé, á mbwóg e baásē, á edıb é nkwe-te, bwēm esyā́l ábe é’de áwēd-te békõne bán, “Mekēnag, edúbé, ehúmé ne ngum bēbē ne ane awē adııde atii dé nkamlen, bēbē-’ε ne Mwān-a-Ndyõj ní mbód, abé ne abé.”

¹⁴ Echē nyam éniin ehóbé’áá bán, “Ebē nē.” Bad bémháá-’ε bēnkwe áse bēbagé-’ε mó edúbé.

6

Jõne anyıné Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé e’dıben ntõób

¹ Dóo rınyıne ane Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé edıben ehóg áfınté e e’dıben saámbe. Héε rıwógé nyam póg áfınté e échē nyam éniin ehóbé áá “Hyág!” Ehób ébéde chõ nēε dyõb ákume áte. ² Héε rınóné bonj rınyıne hõse echē épube’. Mod awē andıı chõ anwálé épwese bēbē-’ε mó ekóté e nkamlen. Abéde mod awē ayõggkē nzum atóm áte akagé’áá-’ε áke détóm nzum émpēe áte éche áwanné ne bad bé ekõyı.

³ Dóo rınyıne ane Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé edıben éche élonťéné é’be. Dóo rıwógé nyam echē élonťéné ébe, áfınté echē nyam éniin ehóbe áá, “Hyág!”

⁴ Héε hõse empēe, echē eyage bwámbwam, ébıde áwed. Bēmbē mod awē andıı chõ kunze bán áhıd nsaj á nkõjsé-te ábel bonj baányõj bēwıe’ nhõg ne anıńı. Bēmbē-’ε mó sãjkalaa a nkwáté.

⁵ Ade rınyıne ane Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé e’dıben ábe élonťéné é’laán, dóo rıwógé nyam echē élonťéné élaán, áfınté e échē nyam éniin ehóbe’ áá, “Hyág!” Héε rınyıne hõse echē ehıne’. Mod awē andıı chõ anwálé kıló á ekáá. ⁶ Dóo rıwógé ehób nēngáne ehób éche ébıde áfınté e échē nyam éniin, ehóbe nın áá, “Asıı á ngun ahóg ngēn áyāl e nsábe mé nsón mé epun é bıń ne mesıı mé bálı meláan nıme méelele nkun áyāl e nsábe mé epun é bıń. Bonj pen mod eebébté mól ne mım.”

⁷ Dóo ane Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé edıben éche élonťéné é’niin. Héε rıwógé nyam echē élonťéné éniin ehóbe’ áá “Hyág!” ⁸ Héε rınyıne hõse echē edé mbále. Mod awē andıı chõ bēchágé’áá mó bán Kwéed, Mbwóg e kwéede-’ε áhıde mó ámbıd. Bēmbē bó ngıne ákamlen eped é nkõjsé ehóg áfınté e’ped éniin. Bēnhāb bán ábenlad nkwáté, nzaa, nkole ne e’loo nyam áwıne bad, á nkõjsé te.

⁹ Dóo ane Mwān-a-Ndyõj ní mbód adıbpé edıben éche élonťéné é’taan. Héε rınóné á menyán mé e’twé sé, bonj rınyıne’ e’dáadaj ábē bad ábe bēnwū’ é áyale békálé’áá eyale é Dyõb bēhābē-’ε mam mé mbále tãngene Dyõb nyaa eche sébıı bán mbále chõ edé. ¹⁰ Abé e’dáadaj é’hóbé’áá ne ehób éche échággkē bán, “A-Sãj Dyõb a Ngum, wε awē esáá ebé-’ε mbále, káõjse pónde ehéé wēkaadté bad bé nkõjsé bonj ékũn mekıı nımēd nıme bésyógé?” ¹¹ Héε bēbagé bó mod téé mengombe nıme mépube’, beláá-’ε bó bán bésıne mwámpın ní pónde, káõj ne á pónde eche mesõjé mé baányaj bé bembáledε ne baányaj bé Krısto mēlõnnē, ábe bēwū’ é bõmpē melemlem ngáne bēnwū’ é bó.

¹² Dóo ane Mwän-a-Ndyɔŋ ní mbód ádíbpé ediben éche élónténé ntóób. Héé rúnýíné ngáne ndɔɔb énáŋnéde ne ngíne, enyen-ne énhín bwámbwam, ngon esyáál-le éyáge' nées mekií. ¹³ Betintine bénhún á nkõŋsé ngáne e'pum é' mel é'soodéé nchòle áde epub éságté alín á bwel. ¹⁴ Aboobe dénnýõŋ nêŋgáne bédás nhíbe ní kálag áte nĩme bennyí'í áte. Mbɔɔd ésyáál ne mbwóg ésyáál éche mendíb meláŋnéde bénhidé á e'dií. ¹⁵ Héé kãŋ é nkõŋsé, ndale é bad, bad bémbáá bé sánze, behon bé bad, ngíne é bad, betãŋ ne kunze békõŋgé yál á pwóg é meláá tē ne á meláá nĩme mēbédé á mbɔɔd mĩn. ¹⁶ Béchágé'áá mbɔɔd ne meláá béhãbē bán "Nyéhũnted sé ámĩn nyékũten sé ábel bon ane awé adé á atii dé nkamlen eenyíné sé, melingá mé Mwän-a-Ndyɔŋ ní mbód-te méepiidé sé. ¹⁷ Epun é ebébté éche nĩmab melingá mébidéé áwed émáá ape, modmod éehenlé-'áá chó atãŋgen."

7

Bembaledé bé Dyõb békudé e'chem á'só é' mbɔm

¹ Ade nê atómé, mennyín ángel éniin étyéémé á metõŋgé mé nkõŋsé méniin. Eché ángel énkõŋ metõŋgé mé nkõŋsé méniin nĩme epub étóméé ábel bon epub étómé' á nkõŋsé, ké' é á edíb é nkwě ké' é tãŋgenne bwel ké e'hóg. ² Dóo rúnýíné ángel empée ebíde á pɛd eché enyen ébídeé, awánlé e'chem é' Dyõb dé alongé. Héé ene ángel ne ehõb éche échágké, échágéé échíníí ángel éniin eche bébágé ngíne ábébed nkõŋsé ne edíb é nkwě ³ bon álangē bó áá, "Nyéebébté nkõŋsé, ké' é edíb é nkwě ké' é mel, káŋne á pónde eché débãdēē bembaledé bé Dyõb e'chem á mbɔm." ⁴ Dóo ríwógé mesõŋgé mé bad nĩme bébádté e'chem á mbɔm. Bébéde Mbwókel ekalé póg, móom mé e'kalé méniin ne e'kalé é'niin. Mmē mesõŋgé mémbid áfinté e metúbé mé alon á Israel mésyáál dyõm ne mébe. ⁵ Mesõŋgé mé bad nĩme bémbãdēē ábē e'chem á mbɔm á túmbé e Juda mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be. Á túmbé e Ruben mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Gad mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be. ⁶ Á túmbé e Ashéé mesõŋgé mé bad mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Naftali mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Manasé mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be. ⁷ Á túmbé e Simioné mesõŋgé mé bad mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Levi mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Isaka mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be. ⁸ Á túmbé e Zebulõn mesõŋgé mé bad nĩme bémbãdēē e'chem á mbɔm mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, á túmbé e Joseb, mébéde dyõm dé e'kalé ne é'be, mébé-'é á túmbé e Benjamín dyõm dé e'kalé ne é'be.

Nsábe nĩme bad bé Dyõb békudé

⁹ Ade nēn átómé dóo rúnýíné nkúú ní bad. Bēmbuú áte nyaa eché modmod éehéle áá bó atõŋ. Bémbid melon ne melon, bémbid metúbé ne metúbé, bébé nyaa é bad ésyáál béhõbē-'é mehõb nyaa ne nyaa. Bentyēem á'só bé atii dé nkamlen ne é' Mwän-a-Ndyɔŋ ní mbód. Bēnhē mengombe nĩme mépúbé' bēwálé-'é e'kikag é' mii á mekáá. ¹⁰ Béhõbē'áá ne ehõb éche échágké bán, "E'soosõŋ é' baányõŋ é'húe ne áded Dyõb, Dyõb áde ádíde atii dé nkamlen, é'húe-'é ne awe Mwän-a-Ndyɔŋ ní mbód." ¹¹ Bad ábe bēnlõŋnéd áde atii dé nkamlen bébédeé ángel ésyáál, bad bémbáá, ne éché nyam éniin. Bēnkwě ášé á'só bé atii dé nkamlen bébágé-'é Dyõb edúbé. ¹² Béhõbē'áá bán, "Ebē nē! Nnam, ehúmé, debyéé, meságnen, edúbé, ngíne, ne ngum bébē ne áded Dyõb abé ne abé! Ebē nē."

13 Dóo mod ambáá nhóg ásdteé me aá ken, “Benzéé bēn ábe bēwáá mengombe nime mépúbe? Héé bēbídé?” 14 Mentimtén mós meé, “A-sán, wε-εé ebíí.” Dóo álángeé me aá, “Abén bad bóo bétómé metake me ngine áte; bēwóbpé nímāb mengombe ne mekií mé Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód, bēpúbté edú. 15 Né-’aá abélé bonj bēbé á’só bé atii dé nkamlen á Dyób, bēbagé-’ε Dyób mēdúbé nkuu ne müte áwe ndáb e mekáne. Ane awé adé á atii dé nkamlen, adé áhed póndé ésyāāl ánon bó. 16 Nzaa éewáá bó ámpē mbéd, pí-d-ε ámpē éékóbpé bó mbéd. Enyεn éebábédte bó, bēewóg-kaá e’chode bé ekide é’ngine. 17 Ayāle nēn ane Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód awé adé áttinté e atii dé nkamlen, mwēn ánon bó. Alyāgēd-ε bó wéε mendíb nime mbídé á n’yélé nime mbage’ alongé médíí. Dyób-pe ámpē dépínē bó mēsod mésyāāl á míd.”

8

Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód adíbpé ediben eche élónténé saámbé

1 Dóo ane Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód adíbpé ediben eche élónténé saámbé. Ade adíbpé chós, ekide énhāō áte ádyób, dyam-éε áde eped é háwa. 2 Héé ninyiné ángel saámbé eche etyéémé á’só e’ Dyób, bēbagé bó e’lonj saámbé.

3 Dóo ninyiné ángel empée epedé, etyéémé á’só é’ menyán mé e’twé, awánlé díse á gól áde béhyāŋtεε e’twε áte. Bēmbud mós e’twé abe bán áladten mekan mé bad bé Dyób bēsyāāl ábe mendε á menyán mé gól. Mmē menyán mébédé á’só bé atii dé nkamlen. 4 Mwēntud mbídé’áá ayāl e e’twé ábe ángel énwālē, níkág ámin ne mekáne nime ene ángel ékánnádtáá bad bé Dyób. Ene ángel entyéém á’só é’ Dyób. 5 Héε ene ángel étédé kúmbé eche e’twé é’bédé áte, atéd muú nime mémbíd á menyán mé e’twé, alónéd áwēd-te, bonj ásyōg á nkōŋsé. Nēn dēmbel dyób ákumé áte e’saád ébide, emwεdmwεd étóme, ndōb-pe éñāŋnad.

Ángel etós e’lonj bé’só é’niin

6 Dóo éché ángel saámbé eche énwālē e’lonj saámbé ébōŋséné átōŋ ábē e’lonj.

7 Ángel e’só entōŋ éché elonj. Héε meláá mé mbúú ne muú nime meládténé ne mekií bēbóótédé asoo á nkōŋsé. Eped ehóg áttinté e’ped bé nkōŋsé é’láán émmad ahyāŋ. Eped é ahín é mel ehóg áttinté e e’ped é’láán ne byaá é’syāāl bēmmad ahyāŋ.

8 Ángel eche élónténé ébe entōŋ éché elonj. Héε chōm eche éwágné nēe sánkalaa a mbōod echē ehyaá’ éhúné á edib é nkwē te. 9 Eped e edib é nkwē ehóg áttinté e’ped é’láán, éntim mekií. Donje ahóg-ke áttinté e monje meláán mé bwēm ábe é’dé á alongé bēnwē á edib é nkwē-te wē. Donje á stíma ahóg-ke áttinté monje meláán eche ébédé á edib é nkwē te wē chōmpē émmad abéb.

10 Ángel echē élónténé éláán entōŋ éché elonj. Héε sánkalaa a tintine awé achōdné’áá nēε ekag ábídé ádyób, ahún ámin e eped ehóg áttinté e’ped bé e’dib é’láán ne ámin e mendíb nime mébídé’ á n’yélé. 11 Dín áde ane tintine ádíí “E’chāē.” Eped é mendíb ehóg áttinté e e’ped é’láán, e’chōs’áá. Bad híin ábe bēmmwē nímé mendíb bēnwē ayāle nēn méchōs’áá.

12 Ángel echē élónténé éniin entōŋ éché elonj. Dóo chōm ébómé eped é etondεε ehóg áttinté e’ped é’láán, ébōm eped é ngon ehóg áttinté e’ped é’láán, ébōm eped é betintine ehóg áttinté e e’ped é’láán. Nē dēmbēl eped ehóg-téé áttinté e’ped é’láán ábe ábēn bwēm bēnkwē ehíntēn. E’ninyin bé ekide bēnkēmbáá á eped é müte ehóg áttinté e’ped é’láán, bēnkēmbáá-’aá á eped é nkuu ehóg áttinté e’ped bé nkuu é’láán.

¹³ Dóo rınóné boŋ rınyıñē' mbye apumme se ádyōb te álēbpe'-e ne ehōb éche échǎgkē aá, "Medim, medim, medim mēbē ne bad ábe bēdyeé' á nkōŋsé á póndé eche échıñı́ ángel éláán étōŋgē ábáb e'lon, ábe békwoğé atōŋ."

9

Eloŋ éche élónténé é'táan

¹ Angel echē élónténé étáan entōŋ echē elon. Dóo rınyıne tintıne abıde ádyōb ahún á nkōŋsé. Bēmbē mós e'kii bē echōg echē éewóo asóg. ² Andıbē nsal mé echōg echē éewóo asóg. Mwēntud mēmbıd áwēd-te nıme rıde nēŋgáne mwēntud nıme nıbıde á muú rı ngıne. Mmē mwēntud, mēmbıl enyeŋ éche épéné'aá éehelé'aá ekıde anyıned. ³ Dóo bengóméé bēbıde á mwēntud tē wē, bēsūd á nkōŋsé. Bēmbē'-e bós ngıne nēŋgáne bēngaabobe bē mpwēn ábe bēde á nkōŋsé. ⁴ Bēnlāá ábē bengóméé bán bēebelé nkǎkǎ ké'-e byaá ké'-e mel ebébtéd ké ehóg. Boŋ bán bēbel ebébtéd dásō wēe bad ábe bēewóo e'chem é' Dyōb á'sō é' mbom. ⁵ Békēmbaá ábē bengóméé kunze áwúu ábē bad. Boŋ bēmbē bós kunze átaged bós á etún é ngōn étáan dēmpēn. Metake nıme ábē bad bēwōgkē nzé ábē bengóméé bēlédé bós, mēbē nēe metake nıme mod ákudeé nzé ngabobe a mpwēn alédé mós. ⁶ A etún e echē ngōn étáan, ábē bad bēhéd kwéed boŋ bēenyınné. Bédəŋ bán bēwē, boŋ kwéed ényagéd, ebán bós áyāl.

⁷ Ábē bengóméé bēmbēē nēe hōse éche bēbōŋséné ákeen á bel. Bwēm ábe é'bédé bós á nló é'bédé nēe e'kóté bē nkamlen é' gól, e'sō'-e é'bē bós nēe e'só é' baányon. ⁸ Nyon ebédé bós nēe nyon é bebaád, meson'-e mēbē bós nēe meson mé ngii. ⁹ E'kíd é'bédé bós á tál ábe é'bédé nēe e'kii ábe bad bēwáa'é ákúıten tál á póndé e bel. Ntəgag nıme nımáb mepab mēbélé'aá mbédé nēe ntəgag mé e'bambam ábē hōse híın édoléé áke á bel. ¹⁰ Bēnwōŋ nkon bēwōŋ'-e nsyag nēe nkon rı ngabobe a mpwēn. Mmē nkon mós'-aá rıwóo ngıne ábel baányon ebébtéd á etún é ngōn étáan. ¹¹ Bēwóo kəŋ echē ekamlan bós. Ene kəŋ edıı ángel echē enone' echōg echē éewóo asóg. Ade đın adıı á ehób é Hibru bán Abadone, ábē'-e á ehób é Grikia bán Apolyone (nē adé nēn bán mod awē abébte).

¹² Nēe medim mé'sō métómé ámbıd enén, medim mémpēe mēbē méđıı méhúe'.

Angel etóo elon éche élónténé ntóob

¹³ Angel echē élónténé ntóob entōŋ echē elon. Dóo rıwógé nēe ehób ebıde á metóngé méniın mé menyán mé e'twé mé gól nıme mēbédé á'só é' Dyōb.

¹⁴ Echē ehób élangē ángel echē élónténé ntóob, echē ewánlé elon nēn á, "Huné ángel éniın éche Dyōb ábánné á mehaŋ á edıb embáá é Yufretes."

¹⁵ Ene ángel enhuné echē ángel éniın. Bēmmäd bós aboŋsen áwúu donge ahóg átınté e monge mé bad meláán ene póndé chēn, echē epun chēn, ene ngōn chēn nımē mwē mēn. ¹⁶ Bēnlāá me mesongé mé sánze éche edııde hōse. Ebédé mbwókel é e'dun é'bē. ¹⁷ Nēn dóo ményınné echē hōse ne bad ábe bēdııde chós á ndəg-te. Bad ábe bēdıı chós bēnwáa e'kii ábē bēwáa'é ákúıten tál á póndé e bel. Ábē e'kii é'yágé'aá nēe muú, é'bē'-e ebəŋ nēe blúu, é'bē'-e ebəŋ nēe nsule. Nló nıbédé echē hōse nēe nló rı ngii, muú, mwēntud ne muú nıme rıde ebəŋ nēe nsule bēbıde'-e chós á nsal. ¹⁸ Mmē medim meláán, nédé muú, mwēntud ne ebəŋ éche edé nēe nsule, ábe é'bıde'aá echē hōse á nsal bēnwúu donge ahóg átınté e monge mé baányon mé meláán. ¹⁹ Ngıne edé echē hōse dásō á nsal ebé'-e á nkon. Mmáb nkon rıde nēe nyə, ne nló áyāl, bēbenlad-te mós ábel bad ebébtéd.

²⁰ Moonyon aninî asyâal awê alyagê asê awê nîmê medim mênkênwûú'ê bénkêntêdêê abele á myôb nîme bèn bébélê. Bénkênsógké e'dáadən bé mbéb abele, bénkênsóg-kaá myôb mémpê abele, myôb nîme bébénlê gól, sílva, brôns, ké meláá, ké'ê hyón, myôb nîme méenyinnê', méewôgnê', méehelê'-ê akê. ²¹ Béetêdte-áa adáb abel dé mbéb átîmen Dyôb. Béetêdte awúu á bad, béetêdte akum á ngan, béetêdte akáb dé mesón, béetêdte-áa echíb.

10

Jône anyine ángel

echê ewánlê mwá nhíbe ní kálag

¹ Hê dáo nînyiné ángel e ngîne empêe ebíde ádyôb, esude' asê, mbag élanééd mó, ngubélen-ne ebê mó á nló. E'só bémbê mó nêe enyen, mekuu-'ê mébé mó nêe mekon mé muú. ² Anwále mwá nhíbe ní kálag awê bédípê áte, ásüm ekuu é ekáá é mbáá á edíb é nkwxê-te, ásüm-me ekuu é ekáá é emwed á nkin. ³ Hêe áhóbê ne ehób êche échágké êche éwagné ehób é ngii echê edume áte. Ade álébpê esaád, ngin saámbé ênkwentén ne ndumag. ⁴ Ade ékúme áte kumén, nhédé'áá chóm êche béhóbê abooted dé atel, bon ríwôgê nêe ehób ebíde ádyôb nén bán "Koó mekan nîme ngin saámbé éhóbê, mébé kun, weétêlê' mó asê."

⁵ Dáo ángel echê ményinnê nêe ásúme ekuu ehóg á edíb é nkwxê-te bon ásüm-me échiní á nkin átíde ekáá é mbáá amín ⁶ bon ámwág melé á dín á Dyôb áde adé á alongé abé ne abé. Mó áhágé nkon ní mín ne ríse ne edíb é nkwxê ne bwêm é'syâal ábe é'dé áwed-te. Ene ángel enhób áa "Abébed á pónde ké ahóg déebáá ámpê. ⁷ Bon áde ángel echê elóntén saámbé étôngê échê elon, Dyôb débêl dyam áde ántfí'ê áa mósbêl áde adé á e'konéed-te. Abêl ngáne ánláá'ê ábê bembáede, bekal bé'dáadən."

⁸ Hêe ehób êche ménwôgké nêe ebíde ádyôb élanéé me ámpê nén áa, "Kág étêd nhíbe ní kálag nîme nídíbnéde áte nîme ríde á ekáá é ángel echê etyéémê ne ekuu ehóg á edíb é nkwxê échiní-'ê ébé á nkin." ⁹ Dáo ríkúí wêe ene ángel bon rílanéé mó meé ábe me ane mwá nhíbe ní kálag. Dáo álanéé me áa "Kób nén, édyê. Acháád wê abum áte bon ányín wê á nsál nêe e'chuu." ¹⁰ Dáo ríkóbê mwá nhíbe ní kálag áwe ekáá, ndyé-'ê mó. Annyín me á nsál nêe e'chuu. Bon áde nímáá mó amii, ancháád me abum áte. ¹¹ Dáo belánéé me bán, "Etángéné mekan ahób nîme mêbenléd ne melon híin, bad nyaa ne nyaa, mehób nyaa ne nyaa ne kên é bad híin."

11

Jône anyiné mbónjêbe

¹ Dáo bébágé me ntón nîme ríde nêe chóm êche béhagneé bwêm, bon belánéé me bán, "Kág éhag ndáb e Dyôb, éhag-ke menyán mé e'twé, étón-'ê bad ábe bébáge Dyôb edúbe áhed. ² Bon weéháge' eyáde pen áyale nén bébágé chó wêe bad ábe bébíbi Dyôb. Bédyanéed Dyad áde Ásáá amín á etún é móom mé ngon méniin ne ébe. ³ Mébê échém mbónjêbe kunze áhób mekan nîme mêbenléd á pónde echê ehúe' á etún é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébe ne móom ntóob. Bêwáá-'ê mbóté é melebe." ⁴ Echén mbónjêbe édií mel mé menzab mébe ne metii mé etrukán mébe nîme métyéémê á'só ábe Sángrwéé awê akamlan nkônsê. ⁵ Nzé mod awémténé-'ê bó ebébtéd abel, muú mbíd bó á nsál nîme ríhyante ábáb bad bé ekoyí nímáad-te bó asê. Nén dáo kénzéé awê awémténé bó ebébtéd abel bétwúú'ê mó. ⁶ Abén bad bétwóo ngîne ákán abobe amín ábel nén mbúú eechóg á pónde echê belánéé bad mam nîme Dyôb áhóbê áa mêbenléd.

Béwóó-'ε ngine ábel e'dib é'tim mekií, béwóŋ-'ε ápeen medim á nkòŋsé pónde ké ehéé eché bédás.

⁷ Ade bémäd-taá mam ahób n̄me bélómé bós ahób, ene nyam eché ebíde á echóg eché éewóo asóg étyēemēn bós nzum, etóm bós áte ewúú-'ε bós. ⁸ Mmāb ndim-me ménaá á nzii eché epoo' á dyad ámbáá tē wēε bémboméé awab Sánŋwéé á awog. Béchāge áde dyad á ngan-tē bán Sodom káa Egipto. ⁹ A etún é e'pun é'láán ne eped, bad bēbíd melon ne melon, metúmbé ne metúmbé, mehób nyaa ne nyaa, ne bad nyaa ne nyaa bēnān n̄māb ndim ésebān békwentan bán bēlime mós. ¹⁰ Bad ábe bédé á nkòŋsé béwōgēn ábēn bad bébe echab kwééd menyinŋe. Béchāg ngande, bēbāg-ke nhóg ne aniní nde álúmed menyinŋe. Bēbēl né áyāle ábē bekal-bé-e'dāsdāŋ bébe bēpínádtáá bós metake bwāmbwam áde bēbédé á nkòŋsé te. ¹¹ Bon ámbíd e ábē e'pun é'láán ne eped, pemε e alonŋé embid wēε Dyōb esól bós áte bēpuu bētyéem-me ám̄n. Mbwóg ní ngine ménkōb bad ábe bēnyin bós. ¹² Dóo ábē bekal-bé-e'dāsdāŋ béwōgēé ehób eché échāgké ebíde ádyōb nēε élanŋεé bós nēn aá, "Nyéhyag ám̄n hēn." Dóo bésólé á mbag-tē bēke-'ε ádyōb. Ábāb bad bé ekoyí bēnyin nēε bēkagké. ¹³ Abwōg-ábwōg ndoob éñāŋnéd ne ngine. Eped é dyad ehóg áttinté e e'ped dyóm ábe áde dyad ámbáá émpāntēd áte. E'kálé e' bad saámbé bēnwε áde ndoob éñāŋnéde nē. Mbwóg ménkōb bad ábe bēlyágé ásē, bēbagé Dyōb á ngumε, mós awē áde ám̄n, edúbé.

¹⁴ Medim n̄me mélónténé mébe méntōm. Bon nōné! Medim n̄me mélónténé meláán mékwógé ape.

Angel etóó elon eché élónténé saámbé

¹⁵ Angel eché élónténé saámbé entón eché elon. Dóo ehób eche échāgké ebíde ádyōb ehōbe nēn bán, "Nkamlen mé nkòŋsé n̄timé nkamlen n̄me awed Sánŋwéé, Dyōb ne awē Krístāo, ákamlen-ne á ngíndé ne á ngíndé." ¹⁶ Hē dóo ábē bad bēmbáá móom mébe ne bēniin ábe bédífid metii mé nkamlen á'sō é' Dyōb bēkwéde ásē á'sō é' Dyōb bēbagé mós edúbé. ¹⁷ Béhóbé nēn bán, "Séságnéné wε a-Sán Dyōb á N̄gum, wε awē edé ane ne awē ambé. Séságnéné wε áyāle ebēnlédé echōŋ ngum eboótédé akamlen.

¹⁸ Bad ábe bébenlé wε bēnlīŋ áyāle melinŋá n̄mōŋ mé ngine mēmpē.

Pónde epedé eché bēkáadtē bad ábē bēwéde. Pónde epedé eché ábōŋ bembādeε, bekal bē'dāsdāŋ, ne bad ábe bēbenle wε ábe bēbage wε edúbé, bad bēsyāāl, ken bad ábe bédé etógnén-ε ké'ε ábe béesē etógnén, wēsābēē bós. Ene pónde dóo wēbēbēdtē bad ábe bēbēbte bad á nkòŋsé te!"

¹⁹ Hē dóo n̄nyinín ndáb e Dyōb eché edé ádyōb nēε édíbnédé. A ndáb-te wē-'ε, n̄nyín Ntyóg mé Melé. Emwεdmwεd étómáá, e'saad é'bíde', ádyōb ákumé' áte, ndoob éñāŋnád ásē, meláá mé mbúú mé ngine-'ε méhúne.

12

Jōne ányíné mmwaád ne dragōne

¹ Hē dóo e'chemléd é' ngine é'bídé ám̄n. Mmwaád ambé awē eche mbóté embēē enyεn, ngon chós-'ε ebé mós á mekuu sé. Ekóté é nkamlen eche betintine dyóm ne bébe bédíí áyāl ebédé mós á nló. ² Ambé dyēm, ákwōg-ke achyáa. E'wε ne metake mé achád n̄me áwógé'áá mēmbēl akánéd awē ám̄n.

³ E'chemléd bé menyáké bēmpēe bēmbíd ám̄n. Dóo dragōn ebíde táléd. Enkāl bwāmbwam, éyāgé-'ε. Enwōŋ nló saámbé ne mesēb dyóm. Nló téé ménwāā ekóté é nkamlen. ⁴ Andolén n̄mē nkon donŋe ahóg áttinté e monŋe mé betintine meláán ábe bēbédé ádyōb, abwém-me bós á nkòŋsé-te. Ene dragōn entyéem mmwaád awē ahedé'áá achyáa á'sō-te ábel nēn nzé

achyáá ádyê mós mwān. ⁵ Dóo ane mmwaaád áchyáá mwān a mwēnchóm awē atāngénē meloŋ mēsýāāl akamlēn ne ekáá éche éhyédé. Boŋ bēnsog mwān, békēēn mós wēē Dyōb ádíí ne ádē atíí dé nkamlēn. ⁶ Ane mmwaaád antóm mehélé á ehyānge wēē Dyōb dēmbon̄sēnnē aá bētōgen mós á etūn é e'pun ekálé ehóg mbwókel ébē ne móom ntóób.

⁷ Hē dóo nzum ekúmmé ádyōb. Maikelē bós éche ángel bentyēēmēn ene dragōn nzum. Ene dragōn chós-’ē ámpē ne éche ángel bētyéémēn bós nzum. ⁸ Boŋ Maikelē ne éche ángel bēntōm ene dragōn ne éche ángel áte. Dragōne ne éche ángel bēnkēnwōngé etál ádyōb ámpē. ⁹ Dóo bēhúnté ene sāŋkalaa á dragōn á nkōŋsē-te. Ene dragōn chós ebédé ene nyā e'boōd echē bēchāgēé bán Devāle ne Satane, awē adoge' nkōŋsé n̄syāāl. Bēmbwēm-mē éche ángel ésyāāl áse á nkōŋsé nchoo ne mós.

¹⁰ Hē dóo n̄wógé ehób éche echāgké ébídé ádyōb éhōbē nēn bán, “Boōb-oo, e'soosōŋ é' Dyōb é'pédé. Dyōb álúmté eche ngīne e nkamlēn nēē kāŋ. Awē Krístāē álúmté echē ngīne boōb. Ayāle ane awē ahóbé'áá á'sō é' Dyōb nkuu ne mūte aá ábesyānē baanyan̄ bēbélé mbéb, bēhúnté mós á nkōŋsé. Abánáá bós mam ayāl á'sō é' Dyōb nkuu ne mūte. ¹¹ Mekíí mé Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód ne mbōŋ e mbāle echē bēbídé'áá bēmbēl bētóm Satane áte. Bēnkwen̄tēn ké kwééd ákal eyale é Dyōb ayāle nkalan̄ nĩme békálé'áá n̄bédé mbāle. ¹² Né-oo, mīne ne ábe bēsýāāl ábe bédé áwed, bēnwōg menyīngē. Boŋ ndutul ébē ne bad ábe bédé á nkōŋsé ne ábe bédé á edīb é nkwē ayāle nēn Devāle asudé áse áwēn ne melīngá mé ngīne ngāne ábíí aá eche pōndé edé esōŋ.”

¹³ Pōndé echē ene dragōn ényíné aá bēhúnté mós á nkōŋsé, embootéd ane mmwaaád awē anchyáá mwān a mwēnchóm anan. ¹⁴ Boŋ bēmbē ane mmwaaád mepab mebē nĩme sāŋkalaa a mbyē, ábel nēn ápume ápe hōm áde bēbōŋsēné mós á ehyānge, hōm áde ákudté ntōgen á etūn é mwē n̄lāán nē eped, wēē békāá'ē mós wēē ene nyā. ¹⁵ Dóo ene nyā ésadé ane mmwaaád aléed á yāl. Adē aléed dēnsýōgé nēē edīb émbáá, ábel nēn éhōod ane mmwaaád. ¹⁶ Boŋ ndōob enwōngēn ane mmwaaád émīí edīb éche émbíd ene dragōn á nsāl. ¹⁷ Dóo dragōn élínē ane mmwaaád, boŋ ákāg ákumé' bel ne nchyáátēn nĩme ane mmwaaád n̄syāāl nĩme n̄lyógé áse, bad bēsýāāl ábe bēbele ngāne Dyōb áhedéé boŋ bēbídé-’ē Yesue mbōŋ. ¹⁸ Dóo ene dragōn étyéémé á nkin mé edīb é nkwē.

13

Jōne anyíné nyam ébe

¹ Hē dóo n̄nyíné nyam ebíde' á edīb é nkwe-te. Ene nyam enwōŋ meséb dyōm ne n̄lō saámbe, ewōŋ-’ē e'kóté bē nkamlēn dyōm áwe meséb mīn. N̄lō téé mēnwōŋ dīn áde ásyāá' Dyōb. ² Ene nyam echē mēnyīnnē embē nēē ebwé é ngā, n̄mē mekuu-’ē mékāl mbé-’ē nyon̄ ayāl nēē mekuu mé nyam e ahín echē ekaa' ewōŋ-’ē nyān éche échábé eche bēchāgēé bán Bēē. Mmē nsāl mémbe nēē nsāl ní ngii. Drāgōne ambē ene nyam eche ngīne, ábe-’ē chós ádē atíí dé nkamlēn ne ngīne e nkamlēn. ³ Ene nyam enwōŋ n̄lō nhóg nĩme mémbe byánán n̄kudé sii echē empon chós awūu, boŋ sii eched étīm amaa. Yāl enkóm bad bē nkōŋsé bēsýāāl áte ayāle enén nyam, bēbootéd-te chós ahíd. ⁴ Bad bēbágé'áá dragōne edúbé ayāle ambē ene nyam n̄mē nkamlēn. Bēbágé'áá ene nyam chōmpē edúbé bēhóbé nēn bán, “Nzē-módé adé nēngāne enén nyam? Nzē-módé ahele atyéémēn chós nzum?”

⁵ Bēmbē ene nyam kunze áhób e'yale é' kúmbe ne e'yale ábe e'syāá' Dyōb. Bēmbāg-ke chós kunze ábenléd n̄mē nkamlēn á etūn é móom mé ngōn éniin ne ébe. ⁶ Dóo ene nyam énédté n̄mē nsāl áte boŋ ébootéd Dyōb asyāŋ. Ansyāŋ dīn á Dyōb, asyāŋ abwóg á hōm wēē Dyōb ádyēé'ē, asyēŋ-’ē bad bēsýāāl ábe

bédé ádyōb. ⁷ Dyōb dēmbē-’ε ene nyam kunze áwan nzum ne ábē bad, átóm-με bó áte. Ambē-’ε mó kunze ákamlēn metúmbé ne metúmbé, melonj ne melonj, mehób té ne bad nyaa ne nyaa. ⁸ Moosyáál awē adyεε á nkōjsé ábe chō edúbé. Bad ábe bébeε chō edúbé bēdii bad ábe bétélé dīn á kálag e alongé e Mwān-a-Ndyōj ní mbód awē bēnwū’ε. Bēntel bó mīn se á póndé echē Dyōb dēnhægkē nkōjsé. Moosyáál awē adyεε’ á nkōjsé ábe chō edúbé. Moosyáál awē bēteleε mó dīn á kálag e alongé se á póndé eche Dyōb dēnhægkē nkōjsé. Mwān-a-Ndyōj ní mbód awē bēnwū’ε mó awóó enén kálag.

⁹ Kénzée awē awóó metúu áwóge’. ¹⁰ Kénzée awe édií nén bán atāngéné ake á mbwōg ákē á mbwōg, kénzée-’ε awē atāngéné awé ne nkwaté, nkwaté-’aá bēwūennē mó. Nén áhednad bán bad bé Dyōb bēwōj e’kanj bé nlém, béchāned-te ngıne-ngıne ne eyale é Dyōb.

¹¹ Hē dōó rınyıne nyam empée ébidé á ndōb-tē, enwōj meséb mébe nēngáne mwān-a-rıdyōj ní mbód, éhōbē-’ε dyam née dragone. ¹² Ebēnládtáá ngıne echē nyam e’só, ébelé-’ε áned áwe e’só-te dēn. Abelé-’ε nkōjsé ne bad ábe bédé áwēd-te aá bēbage’ ene nyam e’só edúbé. Ene nyam ebédée nyam echē enwōj sii echē empon chō awúu boj ene sii émaa. ¹³ Ene nyam echē elónténé ébe embēl mekan mé menyáké mé ngıne. Embēl muú níbid ádyōb rıhún á nkōjsé bad bésyāál bényın-ne. ¹⁴ Andōg-ke bad ábe bédé á nkōjsé bésyāál ne nımē mekan mé menyáké nıme ákúde kunze ábel. Abelé’áá-’ε nē á’só wée ene nyam echē enkūd sii boj ene sii epon chō awúu. Anláá bad aá bēbel ediiđingε eche bēbageε edúbé eche éwágné nyam echē enkūd sii e nkwaté boj ebé ebé á alongé.

¹⁵ Bēmbē nyam echē elónténé ébe kunze áhébe pemε e alongé á ediiđingε é nyam e’só ábel nén echē ediiđingε éhel dyam ahób éwúu-’ε bad bésyāál ábe béekwentene mó edúbé abe. ¹⁶ Ene nyam ennyágéd bad bésyāál, ken bad ábe bédé etógnén ké’ε ábe béesé etógnén, nhon ne ntógétōke, ntānj ne kunze, aá bēhē bó e’chem áwab ekáá émbáá ké’ε áwab e’só é’mbōm. ¹⁷ Modmod eéhele’áá chōmchōm achan ké’ε asóm ésebán awóó ábē e’chem. Abē e’chem é’bédée dīn áde enén nyam ké’ε eche nómbε.

¹⁸ Nén áhedne debyéε. Mod ké ahée awē awóó nsōjten áhed áte chōm eche nómbε echē ene nyam édií. Ene nómbε edii nómbε e dīn á mod. Ane mod eche nómbε edii mbwókel ntóób ne móom ntóób ne ntóób.

14

Jone anyıne Mwān-a-Ndyōj ní mbód ne ábe bad

¹ Hē dōó rınóné boj rınyıne’ Mwān-a-Ndyōj ní mbód atyéémé á mbōod eche béchægε bán Zayōn. Bad bēbédé ne mó mbwókel ekálé, móom mé e’kálé méniin ne é’niin ábe bēnwōj áde dīn ne dīn áde Sáá áwab mesó mé mbōm.

² Ene póndé dōó rıwógε ehób ébidé ádyōb. Echē ehób ebédée née ntōgag mé eláá eche ésobpe, ébē-’ε née ntōgag nımē mbág nzé ngın etómé. Ehób eche ménwōgkē ebédée nēngáne ntōgag ní bad ábe békume rılende. ³ Abē bad mbwókel ekálé ne móom mé e’kálé é’niin ne é’niin bentyēēm békōnē’ nkāngé mékōle á’só bé atii dé nkamlēn ne á’só é’ nyam chē éniin eche éde á alongé, ne á’só é’ bad bēmbáá. Modmod enkēnhenlé nımē nkāngé ayáge nzése bó bad mbwókel ekálé móom mé e’kálé méniin ne é’niin ábe Dyōb ákódté á nkōjsé-te.

⁴ Abén bad bēbédée bad ábe béewōgε mbinde e mmwaád ayāle nén béebii’ε nsób mé mmwaád. Abē bad bóó bēhıde, Mwān-a-Ndyōj ní mbód kéhéε wée ákagkε. Abén bad bóó békódté áfınté e baányon. Bó-’aá bédé née e’pum bē’só ábe bēbágé Dyōb ne Mwān-a-Ndyōj ní mbód née mende. ⁵ Metóm ké mehóg méesaá bó á nsəl, béewóo-’áa awusé ké ahóg á yəl.

*Angel éldán épééne nkalan
ní mbakú e Dyöb*

⁶Hê dǎo rınyıné ángel empée epumme' se ádyöb. Ene ángel empée nkalaj ní bwám nıme rıde ábe ne abé. Mmê nkalanj mós-aa álángé'aa bad ábe bédé á nkǒşé, bad nyaa ne nyaa, metúmbé ne metúmbé, mehóş nyaa ne nyaa, ne melonj ne melonj. ⁷Ene ángel enhób ne ehób éche échágké aa, "Nyébage Dyöb edúbé, nyébage-ε mó mekenag áyále nén eche pǒndé e nkáásé emaa ape. Nyébage' edúbé ne ane awé ahágé ámın ne ásé, edıb é nkwé ne n'yéle."

⁸Angel empée eché elónténé ébe enhíd mó, éhóbé nén aa, "Ndále e Dyad, Babilon amaa ne amaa ásyǎál. Kénzéé awé melonj bésyǎál bémmwé nıme mım mé ngıne. Mmê mım mébédeé esıı é nkábtéd mé akwaléε."

⁹Angel empée eche elónténé éláán enhíd bó, éhóbé ne ehób éche échágké aa, "Kénzéé awé abage' ene nyam eche ebıde á edıb é nkwe-te ne eché edıdıngε edúbé bonj áküd-te ábē e'chem áwe e'só é' mbom ké'ε á ekáá, ¹⁰mómpē ámwē mım nıme rıde melıngá mé Dyöb. Bésyógé mó á kǒb e melıngá mé Dyöb ne ngıne esyáál. Kénzéé awé abage ene nyam edúbé ane mod áküd metuné mé muú nıme rıhunne' bwámbwam á'só é' ángel éche ésaá ne Mwán-a-Ndyonj ní mbód. ¹¹Mwǎntud nıme nıbıde á muú nıme rıhyante' bó, rıchágke' ámın á ngınde ne á ngınde. Nkuu ne müte, nkóme áte méesaá ne bad ábe bébage ene nyam ne eché edıdıngε edúbé. Né-aa edıı ne kénzéé awé awóó e'chem é' dın ábe ene nyam." ¹²Nén áhednad bán bad bé Dyöb békanej nıem. Bad ábe bébele ngáne mbéndé é Dyöb éhedéé bonj bédúbe-ε Yesue.

¹³Dó-aa rıwógé néε ehób ebıde ádyöb éhóbé aa, "Tél áse nén wéé, bootya bǒob, nınam ne bad ábe béwéde, áyále bédúbpé Sǎngwéé." Edǎşđanj éhóbé nén aa "εε, béküd nkóme áte áyále nsón nıme bébéle, béküd nsábe áyále nsón ní bwám nıme bébéle."

Jǎne anyıné bépáde' mbote á nkǒşé

¹⁴Dǎo rınóné bonj rınyıne mbag eche épúbe'. A mbag mın wé, mod andyεé awé awágne Mwán-a-Moonyonj. Ekóte é nkamlen é gól ebē mó á nıó, páá eché ekóbpe eche bépádnéé bwēm nēngáne ngun, chó-ε ebé mó ekáá. ¹⁵Angel empée embıd á ndáb e Dyöb-te élebpe ane awé andyεé á mbag mın ne ehób éche échágké aa, "Benléd echonj páá ápád mbote, áyále pǒndé epedé eché bépádeé. Mbote é nkǒşé emaa ayág." ¹⁶Dǎo ane awé adyεé á mbag mın átomtéé páá á nkǒşé, apád-te mbote é nkǒşé ésyáál.

¹⁷Dǎo ángel empée eché chó-ε ámpé enwálé páá eché bépádnéé bwēm nēngáne ngun ebıde á ndáb e Dyöb eché edé ámın.

¹⁸Angel empée empé eché ewóó ngıne ámın e muú, embıd á menyán mé e'twé bonj álebpe ángel eché ewánlé páá eché ekóbpe ne ehób eché échágké aa, "Benléd echonj páá, éladen mechənj mé e'pum é' mel á nzag éche edé á nkǒşé, áyále e'pum é'yágé." ¹⁹Dǎo ene ángel étómté eche páá á nkǒşé bonj áladé ábé bad ábwēmé bó wéε Dyöb álımtéé nıme melıngá mé ngıne, ngáne béladéé e'pum é' mel bonj bébwém á bwál bé e'pum é mel. ²⁰Béndyanj ábé e'pum é' mel á bwál ábe béesé á dyad té. Mekıı mémbül, mébé e'che áse dyam méta mehóg ne eped, méchǎb-pe áte dyam mbwókel é máyl ébe.

15

*Jǎne anyıné ángel saámbe
ne medım saámbe*

¹Hê dǎo rınyıné e'chemléd bémpēε ádyöb ábe bémbé ngıne, békńmēd me yál áte. Menyınj ángel saámbe éche éwánlé medım saámbe. Mmê medım

máso méde medim mé asóg áyāle máso Dyōb dēbenlédte álumed mĩmē melingá ámad-te áte.

²Dáso rĩnyĩné chōm néē edīb é nkwě éche édé néē dyené, éche békúmténé ne muú. Mənyĩn-ne néē bad bətyéémé á nkəg mé échē chōm éche ébédé néē edīb é nkwě, bəwálé rĩlende rĩ Dyōb. Abé bad bəbédéé bad ábe bəntōm ene nyam áte, ne échē ediĩdinge ne nómbē e dīn áde ene nyam e'só. ³Békóné'áá nkəngé nĩme mbaledē a Dyōb, Mosee, ne nĩme Mwān-a-Ndyōn rĩ mbód, bán, "A-Sān Dyōb á Ngum, rĩmōn mbeltéd rĩdé ngĩne rĩkómté-'e mod yāl áte.

A kān e melon,* echōn nyaa etāngéné, edé-'e mbále.

⁴A-Sān, nzé-módé eebān wē?

Nzé-módé eebāgē wē edúbé?

Mmōnpen-naá esáá.

Bad bē melon bəsyāāl bəhyě wē edúbé abe.

Mmōn mbeltéd nĩme rĩtāngéné rĩbídé áwed."

⁵Ade nén átómé dáso rĩnyĩné néē bédĩbpé ebem é Dyōb á ndáb e Dyōb. ⁶Dáso ángel chē saámbé éche énwālē medim saámbé ébídé á ndáb e Dyōb-te wē. Béhñē mbóté échē esáá éche ekine' áte, bəwáá-'e bengáá bē gól á tál tē. ⁷Dáso nyam póg átĩntē nyam éniin, ébágé échē ángel kúmbé é gól saámbé, échē élóné ne melingá mé ngĩne mé Dyōb, mó awē adé abé ne abé. ⁸Dáso mwēntud mé ehúmé é Dyōb ne ngĩne e Dyōb bəlóné á ndáb é Dyōb-te. Modmod-te ekēnhēnlé asól á ebem tē wē káshé né medim saámbé nĩme échē ángel saámbé mēpédé á asóg.

16

Kúmbé saámbé é melingá mé ngĩne mé Dyōb

¹Dáso rĩwógé néē ehób éche échákgé ébídé á ndáb e Dyōb te wē, élanğē échē ángel saámbé áá, "Nyékag, nyésyog melingá mé ngĩne mé Dyōb nĩme méde á kúmbé saámbé te á nkōnsé te."

²Hē dáso ángel e'só ékíi ene kúmbé e melingá mé ngĩne mé Dyōb asyog á nkōnsé-te. Melóg nĩme méde ebébtéd, nĩme méwag bwāmbwam mēmbíd bad á yāl. Abé bad bəbédéé bad ábe bənwōn e'chem ábe ene nyam bəbé-'e bad ábe bəbágé'áá échē ediĩdinge edúbé.

³Dáso ángel echē elónténé ébe esyógé ene kúmbé e melingá mé ngĩne á edīb é nkwě te. Mēntĩm nēngāne mekíi mé ndim rĩ mod. Chōm-té éche ébédé á alongé á edīb é nkwě-te wē énwē.

⁴Dáso ángel echē elónténé élaán esyógé melingá mé ngĩne nĩme mēbédé áwē kúmbé', á e'dīb ne á n'yélé tē. Abé e'dīb bēntĩm mekíi. ⁵Dáso rĩwógé ángel echē ekamlan mendīb ehóbe' áá, "Mbakú e nkáásé echōn etāngéné. Wē awé edé, awé ambé-'e. Wē awé Esáá." ⁶Mbakú échōn etāngéné áyāle bənsyog mekíi nĩme ábōn bad ne ábōn bekal-bé-e'dáádān, né-ó ebagé bó mekíi ámwé. Mmē nkógson mó-'áá bétāngéné akud. ⁷Dáso rĩwógé néē ehób ébídé á menyán mé e'twé ehóbē nén áá, "A-Sān Dyōb á Ngum, mbakú echōn etāngéné edé-'e mbále."

⁸Dáso ángel echē elónténé éniin esyógé melingá mé ngĩne nĩme mēbédé áwē kúmbé-tē á etondēē. Dyōb dēmbě Etondēē ngĩne áhyáad bad néē muú.

⁹Bad bēnhyān ne e'chode bē ekíde é' ngĩne. Héē bəsyóá dīn á Dyōb mó awé ákamlan nĩmē medim. Bōn bēnkēnhēnlēnnē mbeltéd mé mbéb átĩmen Dyōb ábe mó ehúmé.

* 15:3 Donje á kálag dé'só áwóó: kān e melon; donje-'e áwóó: kān e bad bē Dyōb.

10 Dóo ángel eché elónténé étáan ésyógé melingá mé ngıne nıme mébéde áwé kúmbe á atii dé nkamlen áde ene nyam eché ebídé á edib é nkwe-te. Hê dóo nkamlen nıme ene nyam nkwedé ehınten áte. Bad ábe behídé'áá ene nyam beláádé'áá ábab e'chem áyále e'we ábe béwógéé. 11 Bénsyān Dyōb amın áyále mewe mé melóg nıme béwógé'áá. Bonj bēnkēntēdēé nımāb mbeltéd mé mbéb átımen Dyōb.

12 Dóo ángel eché elónténé ntóob ésyógé melingá mé ngıne nıme mébéde áwe kúmbe-té á edib é mbáámbáa é Yufretes. Eché edib énlēn, ábonşsen nzii ábel bonj kān éché ebídé wēe etondēe ábídēé éhel atóm. 13 Dóo rınyıne nēe e'dáádān bé mbéb é'láán ábe é'dé nēe e'búd é'bídēé. Abé e'dáádān, ehóg émbíd á nşl nıme dragonē, ehóg ébíd á nşl nıme nyam eché émbíd á edib é nkwe-te, échınıí'-ē ébíd á nşl nıme nkal e'dáádān a metóm. 14 Abé e'dáádān é'dii e'dáádān bé mbéb ábe é'bele menyáké, é'hyóme' nkōşsé áte rısyāā, bétānē kān é bad, beladé bō áte, ábel bébonşsen nzum e epun éche Dyōb á Ngum ákáádté bad. 15 Yesue ahóbe áá, "Nyénōné, mēpē á epun éche modmod éebíí'ē, ngāne nchīb ápagké. Nnam ne ane awé adyēé epın, awálē'-ē eche mbóté áyāl ábel bonj eékāg nsób bonj awóg akwágké á'sō é'bad." 16 Abé e'dáádān bēnlād éché kān áte á hōm áde béchāgēé á ehób é Hibru bán Amagadān.

17 Dóo ángel eché elónténé saámbé chō'-ē ésyógé melingá me ngıne nıme mébéde áwé kúmbe-té á pemē-té. Ehób éche échāgké émbíd á atii dé nkamlen á ndáb é Dyōb te, ehóbē nēn áá, "Ebénlédé." 18 Emwēdmwēd étómé'áá, dyōb ákumé' áte, ngın-ne étóme'. Ndōob ennāñnéd ne ngıne nyaa eché éebénlédēé ámpē taa moonyon abāg á nkōşsé. Ndōob ennāñnéd ne ngıne nyaa eché ebédé ebébtéd. 19 Hê dóo dyad á ngıne ámbáá ákábné áte monje meláán, myad mémbáá nıme mébéde á melonj méşyāāl mémpāā. Dyōb dēnkamtēn ngıne-e-dyad, Babilōne, ábēl-le áá bad ábe bédé áde dyad békud nkōşsen adēhób áá móbel bémwē mım nıme melingá mé ngıne. 20 Dyad ké ahéé áde mendīb mēnlāñnédté démbōo, mbōod éşyāāl-le ényōñ. 21 Meláá mé mbúú nıme médé e'del dyam móom mé kilo ménıin ne étáan, mébídé'áá amın méhüntād baányonj amın. Abé bad bénsyāñ Dyōb áyále ábē e'dim é' meláá-mé-mbúú bēntōmtēn ebébtéd abé.

17

Jōne anyıne mmwaad awé adııde nyam

1 Dóo ángel póg áfınté éché ángel saámbé éche énwálé kúmbe saámbé épédé bonj élanjē me áá, "Hyāg, rıke rılımed we nkōşsen nıme akwalee ambáámbáa ákudté. Ane akwalee adyēe' dyad ámbáá áde áde benben ne e'dib é'mbáá hiın. 2 Mmwaad awé kān é melonj mé nkōşsé éşyāāl énáñnáádtáá. Bad bé nkōşsé bémwágé'áá mım nıme ane mmwaad mékóbē bō békābē'-ē mesón ne mō."

3 Dóo Edáádān é Dyōb épıdíde me, bonj ángel ékéené me á ehyanje. Ahed dō'-áá rınyıne mmwaad nhóg. Ane mmwaad andıı nyam eché eyāge. Ene nyam enwōñ mım nıme méşyāā Dyōb yāl esyāāl. Ene nyam enwōñ nló saámbé ne mesé dyóm. 4 Ane mmwaad anwáá mbóté éché eyāge, ndın eche kān éhāgké ne eché etómtánnáá ayāg. Ankútēn yāl esyāāl ne bwēm é' gól ne bán bé meláá mé etógnēn ábē bēpene áte ne bwēm bé etógnēn bēmpēe. Anwálé kōb e gól á ekáá éche elóné ne mekan mé nkōlonjō ne mekan mé mbinde mé akáb dé mesón. 5 Dın ábédé mō á'sō é' mbōm nēe kun e e'konñéd áde mod énkēmbıı'ē, ábédé bán, "Babilon, Dyad á ngıne. Nyaa á bēkwalee ne mekan mé mbéb á nkōşsé te." 6 Dóo rınyıne ane mmwaad, mekıı mé bad bé Dyōb ne mekıı nıme bad ábe bēbele' ngāne Yesue áhedēé, mékóbé mó nēe mım.

Ade rınyıne mós, menyáké mé ngıne ménkōb me. ⁷ Dós ene Angel esedteé me aaken, “Cheé ékás boŋ menyáké mékōbē we? Mēlāā we kun e mmwaád ne e nyam echē ádííde, echē ewóó nló saámbé ne meséb dyóm. ⁸ Ene nyam echē wényınnē, ekēbē á alonǵé boŋ eésaá á alonǵé bōob. Embıd á echóg echē éewóó asóg, áke wēe bēwūı’ é chō. Bad ábe bédé á nkōŋsé, ábe Dyōb déeteleé nımāb mın á kálag eche ewóó mın nıme bad ábe békúde alonǵé áde déemaá’ byánán áhǵ nkōŋsé, menyáké mékōb bō. Yál ékōm bō áte ányın nyam echē embé á alonǵé boŋ eéē á alonǵé boŋ étım abé alonǵé ámpē. ⁹ Né dós debyéé ne nsōŋten béhednadté. Mmē nló saámbé nıme ene nyam éwóó rıdıı e’kone saámbé ábe ane mmwaád ándıı’ é ámın, nıbē-’é kǵŋ saámbé. ¹⁰ Átınté echē kǵŋ saámbé, étáan émaá awé, póg edıı edé á nkamlen, enıńı póg-ke eépédéé á nkamlen. Boŋ áde épeé, édyéé á esón é pónde. ¹¹ Ene nyam echē embé boŋ eéē bōob, chō elónténé kǵŋ waam. Echē kǵŋ saámbé chō éwóó chō, ekag-ke wēe éwēē. ¹² Meséb dyóm nıme ene nyam médıı kǵŋ dyóm éche éékúde nkamlen. Boŋ békúd ngıne ákamlen née kǵŋ nchoo ne ene nyam áyale háwa póg. ¹³ Ntıı nhóg mó echē kǵŋ dyóm éwóó, bébage-’e ene nyam echab ngıne ne nımāb nkamlen. ¹⁴ Bēwǵn nzum ne Mwǵn-a-Ndyōŋ mı mbód. Mwǵn-a-Ndyōŋ mı mbód átōm bō áte á nzum. Nén débēnléd áyale mó adé Sǵngwéé a baásyāal, abé-’e kǵŋ é kǵŋ ésyāal. Adé ne bad ábe Dyōb áchēnlé boŋ ápwēd-te, ábe bébenle mó ne nlém nhóg.”

¹⁵ Dós ene ángel élanǵé me aá, “E’dıb ábe ényıne wēe ane mmwaád-akwalēe ádyēē, é’dıı bad, amute, meloŋ ne mehób. ¹⁶ Meséb dyóm nıme ényıne bōobe ene nyam békós ane akwalēe. Békobén mó chōm ésyāal echē áwóó, bébēl abé nsōb. Bedyē mó nyam, béhyaād-te mó á muú. ¹⁷ Bébēl nē áyale Dyōb áhedé bō nıme ntıı á nlém-té, nıme áhedéé aá bébēl. Dyōb átııde nın aá echē nyam éwōŋ ntıı nhóg, ábele mó née mod nhóg. Bébé ene nyam echab ngıne e nkamlen káŋne pónde echē e’yale ábe Dyōb áhóbé bēlōnnē. ¹⁸ Mmwaád awé ényıne adıı dyad ámbáá áde ákamlan kǵŋ é nkōŋsé.”

18

Jōne anyıne ngıne Dyōb ákōgsné Babilōne

¹ Ade nımén mekan métómé dós rınyıne née ángel empée ébíde ámın, echē ewóó nkamlen nı ngıne, éche ehúme épené’ nkōŋsé áte rısyāal. ² Dós ákáné áte ne ehób éche échǵké aá, “Akwedé, Babilōne, ndale e dyad akwedé! Atımé dyad dé e’daádǵŋ bé mbéb, abón dé e’daádǵŋ ábe béesáa é’syāal, ne abón dé menōn nıme méesáa* ne nıme bad békós. ³ Ayāle bad bé meloŋ mé nkōŋsé bésyāal bēnwōŋ esıı ábel mekan mé mbéb nıme ábeleé byánán abagé bō nım nıme mékóbé bō. Kǵŋ é nkōŋsé ékábné mó asón. Esıı é ngıne ábel mekan mé mbéb échē-’e, éhélé bekáb bényonǵé bé nkōŋsé bésúde nhōn.”

⁴ Dós rıwógé ehób empēe ébíde ámın nén bán, “Abēm bad, nyébıd áde dyad áte, ábel nén nyéelatán bō ábel mbéb boŋ nyéekúde akab dé nkōgsen nıme békúde.

⁵ Mbéb nıme nıkúmné mó á yál rıde e’che se ádyōb, Dyōb-pe ákámtné nıme mekan mé mbéb nıme ábélé.

⁶ Bēl mó melemlen mé dyam nıme mó-’e ábélé wē. Sábé mó ngen ébe áyale mekan mé mbéb nıme ábélé. Hágé mó nım ngen ébe á kōb echē áhǵké wē ébe mó.

* **18:2** Mbéndé é bad bé Israel elúmté’áá nén bán donǵe dé menōn ne donǵe á nyam déesáa’é, né-ōó béedyáge’áá abén bwēm.

⁷ Ewōgēd mós ndutul ne metake nıme médé ngen ébe ne nhəgtéd mé ehúmé ne esíí é ngıne ábel mekan mé mbébé éche ábágé yál.

Ahóbe' áwe nlém-té aá,

'Ndyéé néé ndále e mmwaád, meésaá nkúd, méelēb-paá mbéd.'

⁸ Né-óó, medim médyāāl mépií mós epun ehóg.

Mmé medim médıı: Nkole, achıı dé awé ne nzaa.

Béhyāād mós ne muú, áyāle Sáj Dyōbe, mós awé ákāād mós, awóó ngıne."

⁹ Kāη é nkōjsé éche ékábnáá mós mesón, bēlatán-ne mós ne esíí é ngıne ábel mekan mé mbébé, bēchıı bēlēb-pe pónđé eché bényınnē mwēntud nımbıde' áde áhyáa'é. ¹⁰ Betyēem nchabnede áyāle bēwóge mbwóg bán bōmpē békūd metake nıme ákúde. Bébōnē bán, "Etyāg, etyāg ne ndále e dyad, á ngıne e dyad á Babilón, á etún é háwa póg ngēn dōó ékúde nkógsen nēn-ε?"

¹¹ Bekáb bé nyongé bé nkōjsé-ε béchyéé', bélebe-ε mós áyāle modmod éechanéé ábab bwēm ámpē. ¹² Bwēm é' nyongé bē é' bédéé bwēm é' gól, sílva, bán bé meláá ábe békıne áte ne bán bé meláá bé etógnēn. Abē bwēm é' bédé káāη ne mebad nıme mélélé nkun, ahóg áde bēchāgēé lınen, démpēe bán Sılıke, ne mémpēe nıme méyāge', ndın éche kāη ehágkē ne nıme métómtan ayāg. Abē bwēm é' bédé mebāmbé nıme mébíde áyāl e mel mé e' lod é' bwām ne bwēm ábe bēpóde ábe é' lélé nkun bwāmbwam. Abē bwēm é' bédé káāη ne bwēm ábe bēbēnlé meson mé nzyōg ne e' kii, brōns ne meláá nıme mékıne áte nıme bēchāgēé mábel. ¹³ Bēnwōη káāη ne bwēm nēngāne sinamōn, bwēm bé elod é bwām, e' twé, mıa, frankınsen, mım, dyōg dé menzab, kase é mbumé rı ngun ne ngun éche bēchāgēé bán wıt. Bésómé áá káāη ne nyag ne mbód, hōse ne e' bambam, ne betāη ne bad ábe békóbé. ¹⁴ Bekáb bé nyongé bēhóbé' áá áwē nán bán, "Bwēm é' bwām é'syāāl ábe nyēnwōngē esıí áyāl, béesaá ne nyé ámpē. Ebós bwēm é' bwām é'syāāl ne bwēm bé elóon, wéekūd-taá bō ámpē." ¹⁵ Bekáb bé nyongé ábe bēwóó abēn bwēm bésúde nhōn ne ábe bwēm. Betyēem nchabnede áyāle bēwóge mbwóg bán bōmpē békūd metake nıme ákúde, béchyéé' bélebe-ε. ¹⁶ Bébōnē bán, "Etyāg, etyāg, á ndále e dyad, wε awé ewáá' áá mbóté é bwām éche bēbāηnéde kase e ábad eche bēchāgēé bán lınen, éwāā-ε áde áyāge ne áde átómtan ayāg. We awé ehágáá bwēm é' gól, ábe bēbēnlé bán bé meláá mé etógnēn ábe békıne áte ne bán bé meláá bēmpēe ábe bēléle nkun ábe bēchāgēé bán péel, ¹⁷ á etún é háwa póg ngēn nımé nhōn rısyāāl nıbós."

Bad bēmbáá bé stıma ne bad ábe békag ne stıma, bad ábe bēbele nsón á stıma té, bad ábe békábe nyongé á edıb é nkwxé te, bentyēem nchabnede, ¹⁸ anyın áde bényınnē mwēntud nıbıde' áde bēhyāηte' mō. Bēnlébe' e'saad bán, "Ndále e dyad ké póg e bēbédéé nēngāne enán!" ¹⁹ Dōó bēsyōgēé e' bumbú áwab nló áyāle bēchyéé' áá', bélebe-ε, bēhōbē bán, "Etyāg, etyāg, ne ndále e dyad, eché bewōη bé stıma bésúde nhōn ne ábe bwēm. Á etún é háwa póg ngēn abódé chōm ésyāāl.

²⁰ "Bwēl-amıne asyāāl áwōg menyınge áyāle nkógsen nıme ane mmwaád ákúde. A-bad bé Dyōb, bembapeε bé nlomag ne bekal-bé-e' dāōdāη, nyéwōg menyınge áyāle Dyōb ábídtédé nyé mbakú tāηgene mós."

²¹ Dōó ángel e ngıne ényéné nyé ndım e aláá abwēm-me dós á edıb é nkwxé te, áhōbē aá, "Nēn dōó bēbwēmme ndále e dyad embáá, Babilōne, ásē ne ewāηge ésyāāl, bad bēnyıñ-naa dós ámpē mbēb. ²² Ene pónđé ntōgag nıme bechog bé nılende, ne bekón bé nkōηgē, ntōgag nıme betōη bé ngōmbé ne betōη bé e' loη méewógnédte áwōη dyad-té ámpē. Bad bé nsón mé mekáá abē bēebáá ámpē, ntōgag nı mesın nıme mékōge' bwēm méewógnédte ámpē. ²³ Awōη dyad té, etrukāη éepenné ámpē mbéd, ehób é sómbé bós nchóm éewógnédte

ámpē mbéd. Adé dyad bébēbēd dō áyāle ábē bekáb bé nyoŋgé bōo bébédé ndāle é bad á nkōŋsé, bad bé meloŋ mé nkōŋsé mésyāal-le bēndognéd áyāl e echōŋ ngaj.”

²⁴ Dyōb ákōgséné Babilōne áyāle bad bé Babilān bēwúú bekal-bé-e'dāōdāŋ, ne bad bēmpēe ábē bēwédé á nkōŋsé.

19

¹ Ade ene Ángel émáá nímén mekan mésyāal ahōb, dōo ríwógé chōm nēngáne ehōb éche échákgé é ndun e mod ébídé amín, bēbōnē bán “Mekenag mēbē ne Dyōb. E'soosoj, ehúmé ne ngine béhúú ne ádeD Dyōb. ² Echē mbakú edé mbāle etāŋgéné-'é áyāle akáádté akwaleε ambáá awē abēlté bad bé nkōŋsé bésyāal mbéb ne áde akáb dé mesón, akuné-'é mekií nîme ábē bembāledé nîme ane mmwāad ānsyōgkē.” ³ Dōo bēbōné ámpē bán, “Mekenag mēbē ne Dyōb. Mwēntud nîme ríbídé' ngáne ene ndāle e dyad éhyáa' é ríkag amín á ngíndé ne á ngíndé.” ⁴ Abē bad bēmbáá móom mēbē ne bēniin ne échē nyam éniin bēnkwé áse á'sō é' Dyōb bēbagé-'é mó edúbé, mó awē adíidé atii dé nkamlēn, bēhōbē nēn bán, “Ebē nē! Mekenag mēbē ne Dyōb.”

Jōne anyiné ngande e e'wōŋgé e Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód

⁵ Dōo ríwógé ehōb ébídé á atii dé nkamlēn, éhōbē' nēn aá, “Nyékene' ádeD Dyōb. Nyé ábē nyédé ábē bembāledé, nyé ábē nyēbage mó edúbé, ken bad ábē bédé etōgnén-ε ké' é ábē béesé etōgnén.” ⁶ Dōo ríwógé chōm nēngáne esaád é ngine é ndun e mod, ébédé byánán mendib nîme mesobpe', ébédé ámpē nēε dyōb ákumé' áte ne ngine. Echē esaád éhōbē nēn, “Mekenag mēbē ne Dyōb. Áyāle awēD Sāŋgwéé, Dyōb á Ngum adé á nkamlēn. ⁷ Syāné déwógé' menyīŋge bwāmbwam, déhōbe bán dedé menyīŋge dékené-'é mó, áyāle pōndé e e'wōŋgé eche Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód epedé, sómbé-'é emaa aboŋsen. ⁸ Áyāle akwōgnédé, Dyōb ábagé mó kunze áhé mbóté eche bēbāŋnédé kase e abad áde bēchāgēé bán līnēn. Apene' áte ásáá-'é.” Ene kase e mbóté edé nēngáne mekan nîme bad bé Dyōb bēbeléé nîme Dyōb áhedéé.

⁹ Dōo ene ángel élanḡeé me aá, “Tēl nēn we, Nnam ne ábē ábē belébpé á ngande e e'wōŋgé eche Mwān-a-Ndyōŋ ní mbód.” Anhōb áwēm ámpē aláá-'é me ámpē aá, “Ábēn e'yale é' mbāle é'húú ne Dyōb.”

¹⁰ Dōo ríkwedé áse áwe e'só ábē mó edúbé. Anláá me aá, “Weébēlē nē, mēmpē ndii mbāledé a Dyōb nēε we, mbé nēε bad bēmpēe ábē bédúbpe Krīstāe, mbé-'é nēε nhóg awē atyéémé áyāl e mbāle eche Yesue áyágté. Dyōb dōo nyétāŋgéné edúbé abē. Ene mbāle eche Yesue ábítde áwed, chōo ebage bad ngine ákal nkalan ní Dyōb.”

Mod awē adíidé hōse eche épube'

atómé nyam echē ebídé

á edīb é nkwé-te áte á nzum

¹¹ Menyín meé ádyōb ánédnéde. Héε rínóné boŋ rínyīnē' hōse echē épube', mod awē mó-'é andii chí bēchāgé'áá mó bán Ane Awē Adé mbāle ábēlé-'é bad ábii mbāle tāŋgene Dyōb. Ákōgsan bad nyaa echē etāŋgéné áwanné-'é ábē bad bé ekoyí. ¹² Mid mēbédé mó áte nēε muú nîme rīchodne', anhé-'é e'kóté bé nkamlēn hiin á nló. Anwōŋ dīn á yāl áde modmod éebii' é éetóméé mwēn. ¹³ Anwáá-'é megombe nîme béchúbé á mekií-te, dīn áde bēchāgēé-'é mó adíi Eyale é Dyōb. ¹⁴ Sānze éche edé ádyōb énhē kase é mbóté eche bēbāŋnédé abad áde bēchāgēé bán līnēn, épūbē' esāŋ-'é. Bēndii hōse eche épube' bēhídé mó. ¹⁵ Páá echē ekóbpe' bwāmbwam embíd mó á nsāl-tē. Chōo

ábenléé ákógsen bad bé melon. Akamlén-ne bós ne ekáá éche éhyédé. Akógtéd bwál bé e'pum áte ábel ámín besabé ábe bébenléé mím, álúmed nímé melingá mé ngíne mé ébétéd nime Dyöb á ngumé. ¹⁶ Dín ádé áwé mengombe ne áwé epəñ mún nén bán, “Kāñ e kāñ ésyāāl ne Sāngwéé á besāngwéé bésyāāl.”

¹⁷ Dóo nínýiné ángel etyéémé á enyen-té bonj ábōnnē menon nime mēpúmmé'áá ádyōb ne ehōb éche échágké áá “Nyéhyag nyéladen áyāle sánkalaa á ngande eché Dyōb débonjénné. ¹⁸ Nyéhyag nyédyé nyam é kāñ, nyam é sánze émbáá, nyam é ndale é bad, nyam é hōse ne nyam é bad ábe bédíídé chō. Nyéhyag nyédyé nyam é baányonj bésyāāl, é kunze ne é betāñ, bad ábe bédé etógnén ké'ε ábe béesé etógnén.” ¹⁹ Dóo nínýiné nyam ne kāñ é bad é nkōñsé ne échab sánze éladné áwan nzum ne ane awé ansébé ape ádíí hōse eché épúbe' ne éche sánze. ²⁰ Dóo békóbé ene nyam ne nkal é'dáádəñ á metóm. Ane nkal é'dáádəñ á metóm ambé chō á'sō-te, álúmté e'chemléd ádog bad ábe békúdé e'chem ábe ene nyam, bébagé-'ε eché edíídíngé edubé. Ade bédíí á alonjé, bēmbwēm bós bad bébé á edib é nzab é muú, bēnyāñ ne muú nime ríhunne' bwāmbwam. ²¹ Ane awé adíídé hōse ambenléd páá e eché embíd mós á nsəl tē awúú bad ábe belyágé ásé, eché kāñ ne échab sánze. Menon mésyāāl ménkōd áde bédýédé échāb nyam.

20

Devəle ábē á mehanj á etún é ekálé é mwě

¹ Ade ane mod átómé ábē bad bé ekóyí áte, dóo nínýiné néé ángel ébídéé ádyōb ésudé ásē ewálé e'kii bé echóg eché éewóo asóg, ewálé-'ε sánkalaa á ngōbēngōbē awé adelé. ² Dóo ákóbé dragone, ene nyā e'bōód eché edé Devəle, ebé-'ε Satanε, áhanj mós á etún é ekálé é mwě. ³ Ambwém mós á echóg eché éewóo asóg ádíb, ápēn-ne chō ábel bonj eéhēlē bad bé nkōñsé adog ámpē káñne á pōndé eché ekálé é mwě émaá'ε áte. Ambíd enē bēnhūd mós á mehanj á esón é pōndé.

⁴ Dóo nínýiné metii mé nkamlen, bad ábe Dyōb dēmbéé kunze ákamlen, bós bēndýcé áhed. Mennýín-ne e'dáádəñ é' bad ábe bēnwē. Bēnwū bós áyāle mbōñ eché bēbídé'áá Yesue ne áyāle akal áde békálé'áá nkalanj nime ríhúú ne Dyōb. Bēnwū bós áyāle béebage-'aa ene nyam edubé ké'ε eché edíídíngé ne áyāle akob áde bēnkēnkōbpé e'chem á mbōm ké'ε á ekáá. Bétím ámbíd á alonjé, bósbe Yesu Krístəə bēbé á nkamlen á etún é ekálé é mwě. ⁵ Nén dóo débē mpúu mé e'só. Bad ábe bēnlyág ásē ábe bēnwē bēnkēntímmé ámbíd á alonjé káñne ámbíd é ekálé é mwě. ⁶ Nnam mībē ne ábē ábe bēbē mpúu mé'só áte. Bédíí bad ábe bésáá. Kwééd eché edé kwééd e edáádəñ éewóñgé ngíne ámín e bad ábe bédé mpúu mé'só áte. Bonj bēbē prísé é Dyōb ne eché Krístəə bēbē-'ε á nkamlen ne mós á etún é ekálé é mwě.

Jəne anyiné Satanε akwedé nzum

⁷ Ade éché ekálé é mwě épéé á asóg, bēhūd Satanε á mbwōg. ⁸ Abíd áde ábídte á mbwōg, áke metóñgé mé nkōñsé méniin, ádog bad bé nkōñsé. Mmén metóñgé mé nkōñsé médíí Góg, ne Mágōg. Satanε álad bós áwan nzum, bēbuú-'ε áte nēñgáne nsíí nime nídé á edib é nkwwě. ⁹ Dóo békíí nkōñsé áte rísyāāl, bēlāñnéd abwóg á hōm áde Dyōb ádáá, wéε ábē bad bédíí, bonj muú mémbíd ámín ríhýāád bós baasyāāl bam. ¹⁰ Devəle awé andog bós, bēmbwēm mós á edib é nzab é muú nime ríhunne' bwāmbwam, wéε ene nyam ne nkal é'dáádəñ á metóm bédíí. Áhed dóo békúdté metake mé ngíne nkuu ne múte á ngíndé ne á ngíndé.

Dyōb akáádté bad á asóg dé nkōñsé

11 Dóo nĩnyíné mod adiídé atii dé nkamlen ámbáá áde ápuḅe'. Ahed-taa nkõḅsé ne abobe ámĩn bēnnyõḅ' é áwe e'só-te béetime abé ámpē. 12 Héé nĩnyíné bad ábe bémáá awé, bad ábe bédé etógnén ne ábe béese etógnén, bētyéémé á'só bé adé atii dé nkamlen. Kálag éche Dyõb dēntenlé nĩmāb mbeltéd áte, bēndibé ch́ó áte, bēndibé-é empée áte. Ene ch́ó nwõḅḅ nĩn mé bad ábe bēbē abé ne abé ne Dyõb. Dyõb dékáad bad ábe bēwédé, nchoo ne mbeltéd nĩmāb ngáne éténlédé á kálag-té wē. 13 Bad ábe bēwédé á edib é nkwē-te bēnkē wēé Dyõb ábel békáad b́ó. Abinífi bad-te ábe bēwédé ábe bédé á mbwóg e kwééd, b́ompē bētyéem á'só é' Dyõb ábel békáad b́ó nchoo ne nĩmāb mbeltéd. 14 Bēmbwēm Kwééd ne Mbwóg e kwééd á edib é nzab é muú. Enén kwééd e edib é nzab ch́ó edé kwééd e edáádḅḅ. 15 Kénzéé awé bēnkēntenlé d́in á kálag e alongé, bēmbwēm mó á edib é nzab é muú.

21

Jõne anyíné nkõḅsé ne nkoḅ nĩ mĩn mé ekóólé

1 Ade nkáásé nítómé, dóo nĩnyíné nkoḅ nĩ mĩn mékóólé ne nkõḅsé mé ekóólé. Nkoḅ nĩ mĩn ne nĩsé mé'só bēnnyõḅ, edib é nkwē-é énkēmbáá ámpē. 2 Héé nĩnyíné Dyad áde Asáá, Jerusalem é ekóólé, ahúé', ábidéé ámĩn wēé Dyõb. Dyõb dēmbõḅsén mó ngáne bebaad bēbõḅsanné sómbé eché ekag á e'wõḅgé. 3 Dóo nĩwógé ehób éche échágkē ébidé á atii dé nkamlen éhóbē nén aá, "Nyénõne', e'dii é' Dyõb é'dé ne baányõḅ b́õb! Dyõb dédyéé h́õm ahóg ne b́ó, b́ó-é bēbē ábē bad. Dyõb dédyéé h́õm ahóg ne b́ó. 4 Apĩné b́ó mēsád mēsýāál á mĩd. Kwééd éebáá ámpē, bad bēelebpé ámpē, bēechiif'-aá ámpē, bēewóg-kaá e'wē ámpē. Ebē nén áyāle mam mé nchun metómé."

5 Dóo ane awé adiídé atii dé nkamlen áhóbéé aá, "Nyénõne', mbele' bwēm é'sýāál ekóólé!" Anhób ámpē aláá-é me aá, "Tél nén, áyāle e'yale ábe nĩhóbéé é'dé mbále é'dé-é ábe moosýāál ádúbēē." 6 Anhób ámpē aláá-é me aá, "Emáá. Me-éé ndé Alfaa mbé-é Omégaa, me-éé ndé mbooted mbé-é asóg. Kénzéé awé píde ekóbé, mēbe mó mendib mé nhyélé nĩme mod ámwáké boḅ abé á alongé abé ne abé. Mēbē-é nyé mó ngēn. 7 Mod awé átom metake áte, adúbe áde ádúbépé me, mēbe mó ábén bwēm é'sýāál. Mēbē áde Dyõb mó-é abé awem mwān. 8 Boḅ ne bad ábe bēwóó mbwóg áte, ábe bēewóó adúbe, ábe bēbele' mbinde é mekan, bad bé ewũen, bekáb bé mesón, bekum bé ngan, bad ábe bēbenle' myõb mé metóm ne bekal bé metóm bēsýāál, ádab abwóg á h́õm ádii edib é nzab é muú nĩmē nĩhunne' bwám̄bwam. Enén kwééd ch́ó edé kwééd e edáádḅḅ."

Jõne anyíné Jerusalem é ekóólé

9 Dóo ángel póg áfĩnté e ángel saámbé éche énwālé kúmbe saámbé éche éloné ne medim saámbé épédé boḅ élanḅē me aá, "Hyág, mélũmēd wē sómbé, mmwaaad awé Mwān-a-Ndyõḅ nĩ mbód." 10 Dóo Edáádḅḅ éche Esáá épíidé me boḅ ene ángel ékēené me á mb́õad mĩn eché echabé ámĩn bwám̄bwam. Amanbé me áwedé-mĩn alúméd me Jerusalem, dyad áde ásáá, ngáne ábidéé ámĩn wēé Dyõb, 11 ápené-é ne ehúmé é Dyõb. Adé dyad ákináá áte nēé aláá dé etógnén áde álélé akud, ákiné áte nēé jáspa ányĩnnē-é áte. 12 Adé dyad dēnwõḅ sánkalaa e e'ké ábe é'chábé ámĩn. Bēnwõḅ nsāl mé e'ké dyõm ne mébe, ne ángel dyõm ne ébe éche énoné nĩmē nsāl mé e'ké nĩsýāál. Ayāl e nĩmē nsāl mé e'ké, bēntél mĩn mé metúmbé dyõm ne mébe mé bad bé Israel. 13 Abé e'ké bēnwõḅ pēd éniin. Pēd e á akuu enwõḅ mmwē mé e'ké nĩláán, á mekunekune mmwē nĩláán, á mehúléhúlé mmwē nĩláán á pēd e mbõḅ nĩláán. 14 E'ké ábe bēnlḅḅnéd adé dyad bēnsumén ámĩn e meláá dyõm ne mébe. Ámĩn

e nîmê meláá, bêntêl mîn nîme bembapεε bé nlomag dyôm ne bêβε ábe Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód.

¹⁵ Angel echê elángé'áá me nîmén mekan, enwálé ntóŋ ní gól nîme áhagné'áá adê dyad, nîmê nsal mé e'ké ne abê e'ké é' dyad. ¹⁶ Adê dyad dénwoŋ metóŋgé méniin, e'chab áte ne e'kal áte é'béde nyaa póg. Ene ángel embenléd nîmê ntóŋ áhäg adê dyad. Abéde ekálé é máyl ehög ne mbwókel étáan. A e'chab áte, e'kal áte ne e'chab ámîn bébédeεε nyaa póg. ¹⁷ Ene ángel anhäg káŋŋe e'che bé e'ké, é'béde móom mé méta ntóób ne ntóób. Ambenléd nhaŋtéd nîmé bad bésyāal bébenladté. ¹⁸ Bēmbenléd jáspa álóŋ abê e'ké. Bēmbenléd gól echê eesē mbinde áte, éche epene áte néε dyené álóŋ adê dyad. ¹⁹ Meláá nîme bēnsumεé abê e'ké ámîn, mébéde bán bé meláá ábe bélélé nkun nyaa ne nyaa. Aláá dé nsumε dé e'só, ábédeεε jáspa, áde alónténé méβε, ábédeεε safia, áde alónténé meláán áget, áde alónténé méniin émerał, ²⁰ áde alónténé métáan, ónis, áde alónténé ntóób kanélia, áde alónténé saámbe krisolit, áde alónténé waam béril, áde alónténé abog topas, áde alónténé dyóm kaladóni, áde alónténé dyóm ne ahóg hyasín, áde alónténé dyóm ne méβε amεtis. ²¹ Mmēn mmwe dyóm ne nîβε nîbédeεε meláá mé etógnén, mmwe nhóg téε nîbédeεε aláá dé etógnén ahóg. Nzii eche empóŋ á dyad té ebédeεε gól echê eesē mbinde áte echê epene' áte.

²² A dyad-tê wê, menkēnyinné ndáb e Dyóβ áyāle Sán Dyóβ é Ngume ne Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód, bédii néε ndáb e Dyóβ. ²³ Adê dyad déehednéé bán áwóŋ enyεn ké ε ngon áwēd-te áyāle ehúme é Dyóβ édii ábe e'nyinen bé ekide, Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód-te ápene' néε éche etrukán. ²⁴ Bad bé nkóŋsé bésyāal bébenléd ábe e'nyinen bé ekide ábel nîmab mam nîme betáŋgéne ábel epun ké éhéé. Kāŋ é nkóŋsé epéén nîmāb nhon á dyad-tê wê. ²⁵ Mmē mmwe mé e'ké dyóm ne nîβε béepenné mó mbéd, áyāle nkūu méebáá áwēd-te mbéd. ²⁶ Bépéén bwēm é' bwām ne nhon ní bwēm é' bad bé nkóŋsé áwēd-te. ²⁷ Dyam á mbinde ké ahóg, ké ε mod awé abele' e'bébtéd é' mekan, ké ε mod awé akale metóm ké nhóg éesónlé á dyad-tê wê. Bad ábe mîn médíí á kálag e alongé eche Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód bēnpen bso bésōl áwēd-te.

22

Jōne anyiné edib éche ébage alongé á ngindé ne á ngindé

¹ Dso ene ángel élúmtéé me edib é mendib nîme mébele bon mod abé á alongé á ngindé ne á ngindé, ényinné áte nēngāne dyené. Echê edib ébidé'áá á atii dé nkamlēn áde Dyóβ ne Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód, ² époó' ánttē e nzii á dyad-tē. A nkin mé éché edib, pēd éβε, nyaa e bwel póg eche echyáá' e'pum ábe é'bele bon mod abé á alongé abé ne abé ebéde áhed. Mmē mel méchyáá' áá e'pum nyaa dyóm ne éβε, méchyáá' áá ngon té. Bad bé nkóŋsé bébenladtáá ábab byaa ákud e'choóchoŋ. ³ Chómchóm éche Dyóβ ábágé ebómán éebáá á dyad-tē wê. Atii dé nkamlēn áde Dyóβ ne Mwän-a-Ndyoŋ ní mbód mébéde áwēd-te, bembaledε bé Dyóβ-pe hébagé mó edúbé. ⁴ Bényin Dyóβ e'só ne e'só, áde dīn-ne démbē bó á mesó mé mbom. ⁵ Nkūu méebáá ámpē, béehēd-táá etrukán káa enyεn ényinen ekide áyāle Sán Dyóβε ábē ábab e'nyinen bé ekide, bébē'ε á nkamlēn á ngindé né á ngindé.

Jōne anyine epe éche Yesue

⁶ Dso ene ángel elángéé me áá, "Abén e'yale ábe rílangé nyé é'dé mbāle, né-óó nyédúbe bō. Sán Dyóβε awé abage bekal bé'dáádəŋ echê edáádəŋ ábel bon békale nîmē nkalan, alómé eche ángel álúmed abē bembaledε mam nîme

mékwógé abenled.” ⁷ Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénəne’, nkwogé ape. Nnam ne bad ábe béhíde’ mekan nĩme bétélé á kálag-té wén nĩme mēbenléd bəb ne á pónde eché ehúe’ á’sò.”

⁸ Me, Jəne nwógé nnyin-ne nímén mekan. Ade ríwógé nímén mekan nnyin-ne mós, menkwé ásé á’sò é ángel eché enlíméd me nímén mekan, ábe mós edúbé. ⁹ Bon anláa me aá, “Weébēlē nē! Měmpē ndii mbəlede a Dyōb nēe we, ne nēe ábíníí baányon bé Krísto ábe bédé bekal bé’daádəŋ ne bad ábe béhíde’ chóm éche éténlédé á kálag-té wén. Dyōb dóo nyétəŋgéné edúbé abe.” ¹⁰ Dóo áləŋgēé me ámpē aá, “Nyéekōŋnād bad mekan nĩme mēbenléd nĩme méténlédé á kálag-té wē áyāle mékwógé abenled. ¹¹ Bad ábe bébele mbéb bébē bébele’ mbéb. Abe bébele mekan mé mbinde bébē bébele’ mekan mé mbinde. Abe bébele mekan nĩme métəŋgéné bébē bébele’ mekan nĩme métəŋgéné, ábe bó-’e bésáá bébē bésəŋ.”

¹² Dóo Yesue áhóbéé aá, “Nyénəne’, nkwogé ape, ásábe mod-té nchoo ne nsón nĩme ábélé. ¹³ Me-éé ndé Alfaa mbé-’e Omégaa, awé Asébpé ne awé Adímténé, mbé-’e Mbooted ne Asóg.”

¹⁴ Nnam nĩbē ne ábē ábe bəwóbpé nímāb megombe, bəwōŋ kunze əpon ə mmwe mé e’ké ásól á dyad-té ábel bédyē e’pum é’ bwel ábe é’bele mod abé á alonjé abé ne abé. ¹⁵ Bad ábe béesól á dyad-té wē, bédii bad ábe bēbélé mekan mé mbinde, bad ábe békume ngəŋ, bad ábe békábe’ mesón, bad ábe bəwúe bad, bad ábe bēbenle nyōb mé metóm ne bad ábe bédáá akal dé metóm ne ábe békale metóm.

¹⁶ Me Yesue, me-éé nlómé echem ángel áláa nyé ábe nyédé á mwembéte nímén mekan. Ndií ane awé abídé á mbyaa nĩme kəŋ Dabide, tintine a mbwembwə awé apene’.

¹⁷ Edáádəŋ é Dyōb ne Sóbé béhóbe nén bán, “Hyəg.” Kénzée awé awógé nén, mómpē áhób aá, “Hyəg.” Ane awé píđ ékóbé áhye ámwē mendíb nĩmé bébele bon bad bébe á alonjé á ngíndé ne á ngíndé. Mod ké ahée awé ahede’ nímén mendíb átéd mó ngən.

Jəne ahóbé ehób é asóg

¹⁸ Nsime mod ké ahée etúu áte awé awógé e’yale ábe é’ténlédé á kálag té wén təŋgene mekan nĩme mēbenléd. Nzé mod abádé kéchéé á kálag té wén, né Dyōb débādē mós medim nĩme bétélé á kálag té wén. ¹⁹ Mod ké ahée-’e awé áhūd ké eyale ámin e mekan nĩme méténlédé á kálag té wén təŋgene mekan nĩme mēbenléd, Dyōb déhūd áde asii dé e’pum é’ mel é’ bwel ábe é’bele bon mod abé á alonjé á ngíndé ne á ngíndé. Dyōb déhūd-te éche etál á Dyad áde Ásáá. Mmén mekan méténlédé á kálag té wén.

²⁰ Ane awé abíde mbón təŋgene nímén mekan mésyāāl ahóbe nén aá, “Ne mbále, nkwogé ape.” Ebē nē, hyəg a-Səŋgú Yesu.

²¹ Nsimé nĩme Səŋgú Yesue nĩbē ne bad bésyāāl.*

* 22:21 Bad bésyāāl; donje á kálag dé’só áwóó Bad bé Dyōb káa Bad bé Dyōb bésyāāl.